

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

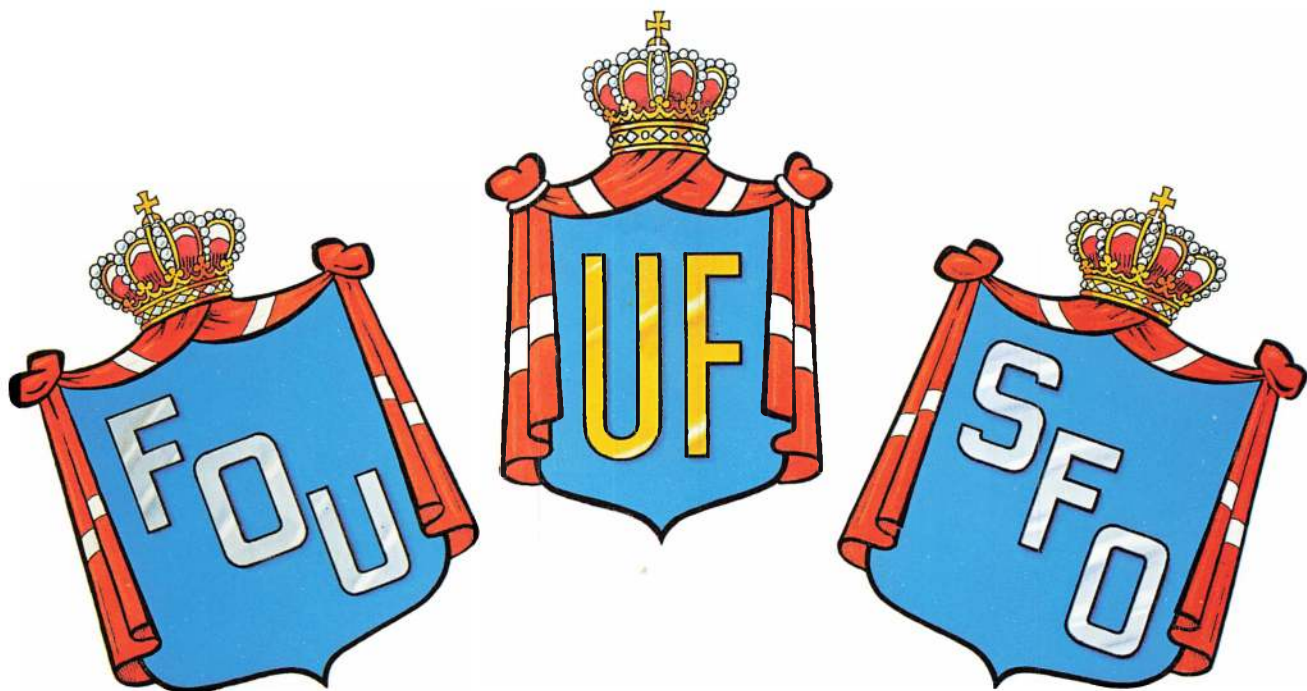
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

UF – FOU – SFO

Organisationens
arbejde og virke
1939 – 1979

Organisationens arbejde og virke

1939 – 27. februar – 1979

Organisationens arbejde og virke

Børge Jensen
afsk. sergent af reserven
Æresmedlem i SFO

Forord

Da Sergentgruppens Fællesorganisation (SFO) i sommeren 1977 viste mig den ære at opfordre mig til at samle de vigtigste oplysninger om foreningens arbejde i de forløbne snart 40 år, modtog jeg denne opfordring med stor glæde.

Det viste sig imidlertid, at materialet var så omfattende, at hvis jeg ikke fandt en målsætning, ville det blive en opgave, som vanskeligt kunne styres.

Jeg har derfor valgt at lade denne bog vise den udvikling, foreningen har gennemgået siden 1939, ved først og fremmest at lade de årlige formandsberetninger være det vigtigste handlingsstof.

Derved bliver det samtidig muligt for mig at få navnene frem på de fleste af de mænd, uden hvis energiske og målbevidste indsats, der ikke ville være noget grundlag for denne bog. Jeg har valgt at dele bogen i fire afsnit:

1. Underførere – Underofficerer – Sergentgruppen
(ved E. Borgstrøm)
2. Organisationens virke gennem årene.
3. Organisationens særlige aktiviteter.
4. Uddrag af love og bestemmelser siden 1909.

Tillæg:

- A. Dansk Underofficersforening af 1939.
Hærlovsforslag forud for Lov om Forsvaret af 18. juni 1951.
- B. Foreningen af Oversergenter og Underofficerer.
Forslag til ændring af lov nr. 277 og 278 af 18. juni 1951.

Børge Jensen

Afsnit 1.

Underførere – Underofficerer – Sergentgruppen

ved

E. BORGSTRØM

Underførere – Underofficerer – Sergentgruppen

Disse tre benævnelser er vel de tre mest kendte, der har været benyttet gennem tiderne, og som betegner den gruppe, vi tilhører. Man kan så stille spørgsmålet, hvad er egentlig en sergent? Lad os slå op i leksikonet, der står: »Sergent (særstjant) sergeant, fransk af latin serviens, tjenende. Fra midten af 17. århundrede betegnelse for en underofficersgrad«. Lad os derfor ganske kort gå tilbage i tiden og se, hvoraf han er skabt, og følge ham frem til vore dage.

Hvor længe han har bestået, ja, det ved man ikke, men så længe der i Danmark har været en hær, har der givetvis været et mellemlid mellem føreren og krigeren, altså en underfører. Man kan fra Valdemarernes tid sprogligt spore hærens deling i tre klasser: Førere, Underførere og Kærnen, og med benævnelsen styresmand for underførerne, en betegnelse der dog er endnu ældre, men hvor han da var fanebæreren. Senere sker der mange forandringer, blandt andet sydfra, og nu blev det adelsmanden, væbneren og svendene, der betegnede armenen, og den højt ansete styresmand forsvinder i denne periode. Under *Valdemar Atterdag* omordnedes hærvesenet og i slutningen af det 14. århundrede opdeltes hæren i bannere (kompagnier) på 120 mand under kommando af en høvedsmand (senere kaptajn). Føreren af et kvarter (1/4 af banneret) var betroet en kvartermester, bannerets første underfører. En anden betegnelse var rodemester for de laveste underførere. En rode i fodfolket bestod af ni mand plus en rodemester, der stod forrest i geledet. Nogen speciel destinktion for underførere kendes ikke, udover at de rimeligvis havde en anden bevæbning end de menige.

I det 16. århundrede var troen på en national hær ganske gået tabt, og man gik over til et system, der skulle vare de næste tre hundrede år, nemlig, hvervning. Man hvervede i fredstid en hær af landsknægte, hovedsagelig tyske, der indkvarteredes i byerne (lagdes i borgleje) til en betaling, der ofte var ved at bringe staten til ruin. De meniges og lavere befalingsmænds forhold til krigsherren hvilede fortrinsvis på to meget vigtige dokumenter »Bestallingen og Krigsartiklerne«. Den første var nærmest en kontrakt parterne imellem, der udløb af sig selv, når den påtagne tjeneste var fuldført. Den anden var at betragte som straffeanordninger og regler vedrørende hans pligter. Trods de strenge artikler og de umenneskelige hårde straffe, var disciplinen og mandstugten dog ringe, ja, man betegner soldaterne som en rå og tøjlesløs hob, og denne dannede hovedmassen af den danske hær. Af denne

hob udtog man underførerne, der for fodfolkets vedkommende næsten kun var udlændinge, mens rytteriet nærmest var nationalt, idet man i denne tidsperiode næppe antog rytteri på årssold.

Ved rytteriet kaldtes underafdelingerne for faner, medens man ved fodfolket havde ændret det til fænniker. Et regiment bestod af ti fænniker, hvert på 350 mand. Regimentschefen var oberst, mens fænniket førtes af en høvedsmand, til hvert fænnike hørte en løjtnant, en fænnik (der bar fanen), feltwebler, webler, skriver, furer, fører, feltskærer (bartskærer). Af befalingsmænd ved fænniken, der svarede til senere tiders underofficer, og feltweblen var den fornemste (af tysk Weibel, den der står ved siden af, hjælper). Han var kaptajnens højre hånd og skulle overvåge, at alle befalinger blev nøje overholdt. Furerens og skriverens tjeneste svarede nøje til deres navne. Weblerne (gammeltysk Weibeln, at have travlt) var lavere medhjælper for de øvrige befalingsmænd. En ganske ejendommelig

Landsknægte fra 1567, en Tambur og Knægt. Underførerne var tyske.

stilling indtog føreren, der var den laveste befalingsmandsgrad. Han var en slags repræsentant for de menige, af hvem han valgtes og kunne sættes på omvalg. Desuden var der knyttet forskellige personer til regimentet, og går man ud fra deres løn må man betragte dem som ligestillede med de lavere befalingsmænd: Kappelan, Wundartz (læge), Spillemand, Stokmester, Stokkeknægt, Skarpretter, Retsskriver, Retsweibel, Hurenweibel og ved rytteriet desuden en smed der også fungerede som læge. Lægens stilling var ikke regnet for ret meget og ofte forenedes den med barbererens håndtering (felt-skærer). Stokmesteren og stokkeknægten gik profossen og skarpretteren til hånde, disse var særlig forhadte af soldaterne. Hurenweibel er måske den mest interessante, hans opgave var det at føre hærens tros (træn) frem, herunder soldaternes kvinder og børn, idet det dengang, til ind i 1800-tallet, var almindeligt, at koner, kærestere og løvsagtige kvinder med deres afkom fulgte med, når man drog i krig, endog i udlandet. Det var blandt andet kvindernes opgave at transportere soldaternes ejendele og mad samt tilberede denne, disse kunne idømmes straffe af krigsretten.

Artilleriet var i det 16. og 17. århundrede nærmest nationalt, men i midten af det 17. århundrede begyndte det tyske at vinde indpas indenfor denne våbenart ligesom i de øvrige. Underofficersgraderne var dengang Arkeli- eller Tøjmester, Fyrværkere eller Fyrværper samt Bøssesestre og Bøsseskytter. Af soldberegninger (løn) fra årene 1610-11 fremgår det, at der er opstået nye grader og benævnelser ved fodfolket. Vi møder her Sarsianten, og læg mærke til, at vi her for første gang støder på sergenten, dog med en lidt anden stavemåde, han trådte i stedet for weblerne. Desuden en Regiments-mønsterskriver, Kaptajn d'armes (våbenmester), Proviantmester, Feltpræst og Profossen var blevet en underofficersgrad.

Livgarden til Fods, 1714. Underofficer i Venstre og Garder i Højre.

I begyndelsen af det 17. århundrede prøvede *Christian IV* at skabe en national militærmagt på 4000 mand, det var udelukkende bønder, man udskrev. De deltes op i fenler (kompagnier) og hver fenle tildelte en kaptajn og en løjtnant, der var krigsvante, mens underofficererne udtoges fra de velstående, selvejende bønder. Den nationale hær oprettedes ved ordinans af 17. november 1614, der herom siger: »Men fænrik, sergenter og andre slige officerer, som ringere er, skulle tages i begyndelsen af det udnævnte bondefolk. Disse fænrikker, sergenter og slige små officerer såvel som alle andre gemene knægte, som blive indtegnet og udnævnt skal nyde deres gårde, de bor på, kvit og fri for årlige og sædvanlige landgilde, fri for skat ... men udi fejdetid, eller når vi dem bruge, da skal enhver, både officerer og anden gemene knægte, beholde det, de udi fredstid nydt haver og dertil gives om måneden: enhver fænrik 10 daler, en sergent og slige officerer hver 4 daler og enhver gemen soldat 2½ daler om måneden, alt udi rigsmønt beregnet«. Læg mærke til, at underofficererne blev betegnet som »små officerer«. Underofficerskorpset udgjorde på militærets højdepunkt ca. 550 personer. Efter *Christian IV's* død kom tilbageslaget fremtvunget af pengemanglen. Styrken nedsattes med halvdelen, og efter krigen mod Sverige 1658-60 reduceredes hæren – også den hvervede – yderligere. Ved reduktionen gik det navnlig ud over underofficererne, idet alle de, der efter planen for den stående hær ikke kunne genantages i deres grad, blev sat i menignummer. Mange blev dog også stukket ind i de gevorbne regimenter, og man gik udelukkende over til hvervning.

En afdelings oprettelse blev som regel af kongen lagt i en øverstes- eller som han på tysk kaldtes: en obersts hånd. Underafdelingerne overdrog da løjtnanter og underofficerer, der var de egentlige hververe, at skaffe mandskabet til veje. Hvervningen var en kostbar metode i sig selv, og den blev ikke mindre kostbar ved, at svig og underslæb gik hånd i hånd med hvervningen. En af underofficerernes vigtigste opgaver var altså hvervningen. En dygtig underofficer var ensbetydende med en dygtig hverver, hans navn var kendt hæren over og på alle hvervepladser, ligesom han kunne gøre sig håb om fortrinsvis forfremmelse. Befalingsmændene i den hvervede hær var så godt som alle udlændinge, hovedsagelig tyskere. De få danske, der var imellem, skyndte sig at fortyske deres navne for at tækkes hoffet og de tyske magthavere. Betegnende for modersmålets stilling er en retssag fra 1686 mellem to underofficerer, af hvilke den ene havde hånet den anden, fordi denne havde talt dansk til ham, hvad han følte sig fornærmet over.

Når en karl var hvervet, håndpengene var modtaget, kontrakten afsluttet, og den gjaldt gerne 6-8 år, var manden indrulleret og iført uniform. Hans private tøj blev solgt til fordel for ham selv, og han måtte aflevere sine private papirer, pas, lærebrev m.m. for at han kunne forstå, at hans forbindelse

med civillivet dermed var afbrudt. Derefter skulle karlen i ædru tilstand, aflægge følgende ed: »Jeg NN, lover og sværger, at jeg skal blive og tjene ærlig, trolig og vel udi Hans Kongelige Majestæt Kong Frederik den Fjerdes tjeneste, som det en ærlig og redelig karl og soldat vel egner og anslår«.

I tiden omkring den stående hærs oprettelse fremtrådte befalingsmændene i to synligt forskellige klasser, overofficerer og underofficerer, de første overvejende udlændinge af forskellig nationalitet, de sidste næsten udelukkende tyskere. Underofficererne blev taget af den hvervede menige mandskabs stamme. Om nogen uddannelse var der ikke tale. Visse medfødte anlæg for hvervning og rent legemlig eksersits var sikreste muligheder for forfremmelse, hertil kom for enkelte, navnlig mønsterskriveren, nogen skrivefærdighed, der kunne bøde på kompagnichefens mangel herpå. Mange officerer nåede aldrig videre end til at kunne kradse et par begyndelsesbogstaver ned som underskrift. Mønsterskriveren tjente som regel hele sit liv som sådan. Underofficererne blev antagne, udnævnt og forfremmet af regimentschefen, derimod kunne de som regel ikke afskediges uden kongens tilladelse. Afskeden kunne være ærlig, i hvilket tilfælde der blev givet den pågældende attest for godt forhold samt et bevis for hans tilgodehavende, med hvis betaling det dog kunne have lange udsigter. Men afskeden kunne også være på gråt papir, i så tilfælde fik han hverken forholdsattest eller gældsbevis.

I denne overgangstid forsvandt flere af de gamle betegnelser, således kaptajn d'armes. Efter 1683 var der ved hvert kompagni ansat tre sergenter, en furer, tre korporaler og to tamburer samt ti gefrejttere og 90 menige. Regimenterne blev nu opdelt i batailloner på hver fire kompagnier. Samtidig omordnedes hele Artilleriet, således at det fremtrådte som et selvstændigt våben, inddelt i kompagnier. Underofficererne var fyrværkere, underfyrværkere, konstabler og spillemænd. Ordningen holdt sig i ca. 100 år. Artilleriet var det første, der oprettede skoler, idet våbnet under den skånske fejde fik befaling til i hovedfæstningerne at oprette sådanne for artillerieslever, og ingen kunne fremtidig antages til fyrværker eller konstabel, førend han havde aflagt prøver i disse grader. Dette var det første forsøg på at sætte underofficerernes uddannelse i system. Ordningen bidrog også til, at våbnet beholdt sin første rangs stilling inden for hæren. Officerssønnerne gik i reglen ind som konstabler og forfremmedes senere til officerer. Både befalingsmænd og menige fik rang over de tilsvarende klasser i de andre våben. I 1684 oprettedes Ingeniørkorpset, foruden overofficerer ansattes herved en række personer, der nærmest gjorde tjeneste som tekniske underofficerer og fik navn efter deres specielle bestillinger, Værkbaser, Tornplantere, MinørmeStre, Voldmestre, PlantørmeStre, Bromestre m.v. Foreløbig udgjorde de dog ingen selvstændig våbenart, men opførtes under fæstningstjeneste.

Artilleri. 1759. Underofficer.

Man begyndte at tilstræbe en ensartet uniformering og bevæbning inden for de enkelte våbenarter, dog med en udstrakt frihed i valget af farver og udstyr. Et gennemført distinktionssystem for befalingsmænd fandtes ikke. Mellem officerer og underofficerer gjorde der sig en svagere forskel gældende i antallet af hattefjer og disses farver, men i perioden fra 1660-1700 begyndte dog de første svage antydninger af distinktioner at vise sig. Den blev såvel af officerer som underofficerer båret på den ene skulder og bestod for underofficerernes vedkommende af en lille kulørt sløjfe. Desuden kendtes underofficererne en overgang på, at de havde anbragt en stor vestelomme på højre side samt to frakkelommer, som det ikke var de menige tilladt at gå med, yderligere bar alle befalingsmænd forsøvede eller forgyldte knapper og en særlig slags knaphuller.

Underofficerernes tjeneste drejede sig, udover hvervningen, især om to ting, vagt og arbejde. Det var meget betydelige styrker, der blev afgivne til de store statsarbejder, hvorunder de menige arbejdede under kommando af deres underofficerer. Vagtjenesten var en hyppig og sløvende tjeneste, hvorunder underofficererne delte opholdsrum med de menige, dog havde han sin egen liggebænk. Var

han ikke optaget af arbejde, vagt- eller hvervetjeneste, førte han i fredstid et indholdsløst, ofte råt og umoralsk lediggængerliv. Når den hvervede underofficer blev et individ, der næsten var uden moralsk holdepunkt udenfor geledet, bidrog det meget, at han intet hjem havde. Staten betragtede fra først af en gift befalingsmand, i alt fald en gift underofficer, som en uting. Han var hærens, det vil sige statens ejendom med krop og sjæl. Staten ville intet have at gøre med soldatens familieliv, men i de sjældne tilfælde, der blev givet tilladelse til giftermål, kunne det kun ske med regimentchefens billigelse. Der var sat strenge straffe for lejersmål, fra bøder til halsjern og livsstraf. Om familieliv i nutidig forstand kunne der derfor ikke være tale.

1'ste og 2'det Fynske Kyr. Regiment. 1761. Underofficer t. Venstre.

I 1683 kom der nye krigsartikler og rettergangsregler, men den prøjsiske militærånd i den danske armé vedblev, og der stadfæstedes en række rå og umenneskelige legemsstraffe for selv de mindste forseelser, hvilket var stærkt medvirkende til at gøre underofficererne og de menige til forbrydere fremfor at højne deres moral. Officererne trykkede underofficererne ned og disse igen de menige, det lå i tidens ånd.

Disciplinen og moralen var slap og kunne kun håndhæves med de skarpeste midler overfor den hob af udskud, som den hvervede hær bestod af. Men da man næsten udelukkende udtog underofficererne af dette udskud, kan man forstå, at disse ikke var stort bedre end de menige, især da man tog mere hensyn til, at de var i besiddelse af et smukt og kraftigt ydre end af pålidelighed, troskab og andre indre egenskaber. De begik de samme forseelser og deserterede lige så ofte som de menige. I *general Scholtens* subordinationsanordning 1713 hedder det, at underofficererne vare forsømmelige og ikke udrettede deres tjeneste med flid og iver, samt at de menige kun havde liden respekt for dem, fordi de stod på en altfor kammeratlig fod med dem, hvorved deres kommando faldt bort.

I 1762 indkaldte man franskmændene *St. Germain*, og med ham skete der store reformer i hæren. I 1763 sendte Gardens kommandør, og senere generalinspektør for fodfolket, *prinsen af Bevern*, en indstilling ind og skrev: »At der burde gøres noget alvorligt for underofficererne, for at de dårlige udsigter ikke skulle betage dem lysten til tjenesten. Det er bekendt, hvor slet en underofficer er stillet, og hvor højest nødvendigt det er at have et godt underofficerskorps, thi det skal være kompagniets sjæl«. Endelig var der en, der trykkede på et af hærens ømme punkter, og i 1764 udkom der da også en kongelig ordre, hvori det hedder: »Da det er højest nødvendigt, at underofficerskorpset består af lutter veldannede og pålidelige, nidkære og tro folk, skulle samtlige regimente lidt efter lidt uden at vække opsigt afskedige alle de underofficerer, der var udlændinge, upålidelige eller desertører, og erstatte dem med dygtige folk af landets børn, som ere af god herkomst, kunne læse og skrive, have fået en god opdragelse af deres forældre, og hos hvilke man overhovedet kan spore ovennævnte egenskaber«. Tankerne var både sunde og formålstjenlige, men der skulle gå over 100 år, inden de blev fuldt realiserede. Det blev også anbefalet, at ingen, uanset hans herkomst, måtte udnævnes til officer, før han havde forrettet tjeneste som underofficer ved et regiment så lang tid, som chefen fandt nødvendigt, og fra denne regel måtte hverken de kongelige pager, landkadetter eller artillerikadetter undtages, en betydningsfuld og klog bestemmelse, der dog som så meget andet hurtigt forsvandt i glemslens dyb.

Underofficererne antoges, forfremmedes og afskediges i det 18. århundrede af regimentchefen, uddannelsen var mere end tarvelig og egentlige un-

dervisningsanstalter havde man ikke. Længst var artilleriet, der havde oprettet skoler for underofficerer, i hvilke cheferne selv var lærere. I 1763 prøvede *St. Germain* gennem en hærordning at indføre matematik som fag for såvel officerer som underofficerer i Artilleriet og Ingeniørtropperne. For de øvrige våbens vedkommende havde man ikke andet end de såkaldte garnisonsskoler, hvor tillige de meniges børn undervistes. Det var ikke store fordringer, man stillede til en underofficer, man forlangte blot af den pågældende, at han kunne skrive og læse samt regne noget. For dem, der kneb med, oprettedes senere de såkaldte skriverekskoler, der underlagdes regimenternes eksercerskoler. De økonomiske forhold var fortvivlede og en diametral modsætning til de pragtfulde uniformer. Lønningerne var små, og man sultede og boede usselt.

Kirurgerne, der var ligestillede med underofficererne, blev betragtet som håndværkere beslægtet med skarpretteren, slagteren eller nærmere barberen, i hvis lav de måtte stå som medlem. De lønnes, behandlede og tiltaltes med »han« ligesom underofficererne, og deres uddannelse var ringe til stor skade for de syge. Kompagnifeltskæerne skulle under march gå foran kaptajnen med sin flindt på skulderen og et bækket om halsen. Iøvrigt skulle han barbære soldaterne, forbinde de sårede og kurere de syge. Sundhedsforholdene i hæren var yderst tarvelige, dette gjaldt også de få regimentslazareetter, sygehuse fandtes ikke før i sidste halvdel af 18. århundrede.

Fanen havde hidtil været vogtet af fænrikken, men ved *St. Germain*'s hærplan af 1763 ophævedes fænrikstillingen, og det blev derfor bestemt, at en underofficer skulle bære bataillonens fane i fredstid. Siden da har Dannebrog i hæren, altid i fred og som oftest i krig, været betroet en underofficer.

En underofficer kunne ikke idømmes træhesten, men derimod pælestraffen; den afskaffedes som straf for underofficerer i 1776. En anden straf var krumslutning; en blandet fornøjelse var det at være administrerende underofficer ved et kompagni, for en fejl i rapportbogen var lig 24 timers krumslutning. I 1792 bestemtes det, at en underofficer kun måtte slåes med det flade af klingens, hvilket ville sige han måtte fugtles, idet man her, som i andre lande, anså fugtel for mere honnet og kavaleri-mæssig end stokkeprygl, på trods af at det gjorde mere ondt og var farligere for helbredet.

Af de pligter som infanteriregimentet pålægger hver grad, skal her fremdrages lidt af det, som er særlig betegnende for tiden. Kommandersergenten var den ældste af underofficererne. Det kommer meget an på ham, om mandskabet bliver holdt til den fornødne munterkejt und pompritude, hedder det. Han må derfor være ædruelig, ikke egennyttig eller rå og brutal overfor sine undergivne, og ikke sige DU hverken til underofficererne eller de gemene, men I, samt altid lade sig tiltale af dem med blottet hoved og stræbe hen til, at de nærer kærlighed og tillid til ham, ligesom det særlig var hans pligt

Grenadecorpsset. 1789. Underoffizier 1.V. og Fähndrik med Fane.

at tage sig af de unge og uerfarne soldater. Sergenterne havde mest opsigt med korporalskaberne, men den sergent, som var furer, havde en meget vigtig opgave, idet han besørgede de fleste skriftlige forretninger og hele regnskabet ved kompagniet, hvilket på den tid med dens indviklede regnskaber og pedantiske lister havde meget at sige. Korporalen var den laveste befalingsmand og hans funktion den møjssommeligste. Der stilledes den fordring til ham, at han skulle være en kraftig og ædruelig soldat, at han skulle kunne læse og skrive samt også regne noget, desuden skulle han være munter, hurtig og ufortrøden til sin tjeneste, nat og dag. Det hedder udtrykkeligt, at han ikke må være kammerat med sine undergivne, drikke eller spille med dem eller låne penge af dem. Ligeledes havde han at sørge for de syge, at de fik deres medicin til rette tid, og at de ikke nød usunde spiser og drikke. Hvor han fandt lejlighed til at hverve en karl, måtte det altid være i kompagniets interesse, og han skulle stræbe at formå dem, som havde udtjent, til at kapitulere påny. Gefreiteren var en menig soldat, som havde gjort sig bemærket ved sit gode forhold, og som derfor vist særlig tillid. Det var hos ham, at de soldater, som var tilbøjelige til vidtløftigheder, blev indkvarterede. Han førte posterne op til vagterne og examinerede ved porten dem, der passede ud og ind. I tidligere tid, når regimentet eller bataillonnen var samlet, bevogtede han fanen med blottet

værge, og når der under marchen var indtrådt friere marchorden, var det ham, som bar fanen for fænikken.

Indkvarteringen havde hidtil været hos byens borgere, men på grund af den dårlige betaling var det kun de fattigste, der var involveret i dette. Underofficererne blev som de menige anvist de usleste rum, i kældre eller loftrum med utilstrækkelig bohave, brændsel og sengeklæder, og værtshuset blev dem en dårlig erstatning for et hjem. Om beskaffenheden af et underofficerskvarter oplyses, at kommandersergenten og en korporal havde kvarter hos en urtekræmmer i Prinsensgade, begge underofficerer delte en seng, i hvilken sengeklæderne bestod af stråsåkke.

I årene 1764-71 opførtes Sølvgades kaserne og noget senere kom andre til såsom Gothersgades kaserne til Livgarden, Strandgadens til Artilleriet, Materielgården ved Langebro til Hestgarden m.fl. Det var et stort fremskridt, selv om de ikke kan måle sig med nutidens kaserner. Underofficererne og deres familier var indkvarteret på stuerne sammen med mandskabet. For hvert kammer var en

underofficer eller gefrejter kammerformand, ligeledes skulle der på hvert kammer være mindst een soldaterkone, vel oftest en underofficerskone, der holdt rent. Kun kompagniernes to ældste underofficerer fik deres eget værelse, alle andre underofficerer, menige, koner og børn, kun havde een seng med halm på de store fællestuer.

Underofficerernes stilling i samfundet var ikke meget agtet eller anerkendt, men der dannede sig dog efterhånden en fast stok af gamle veltjente underofficerer, for hvilke tjenesten var et og alt, og som med urokkelig, næsten maskinmæssig punktlighed opfyldte deres pligter, altid mønsterværdig ens i indre og ydre. Tidens mildnende indflydelse, den mere humane ånd og de større fordringer til oplysning gjorde sig også gældende i underofficersklassen og vi finder i slutningen af århundredet ikke få, som stod højt over deres dengang så ringe agtede stand.

En underofficer kunne meddeles afsked inden han havde udtjent sin seksårige kapitulation, men der krævedes stærke beviser for, at han havde fundet et ordentligt udkomme. Senere tilfaldt der underofficererne en del mindre embeder under told- og forstvæsenet. Det var først langt ind i århundredet, at der blev sørget for de militære, efter at de havde forladt kongens tjeneste. Når de blev gamle og ubrugelige, så de måtte afskediges, havde hverken befalingsmænd eller menige nogen hjælpemidler, og de måtte tigge og betle for at klare dagen og vejen, for pension eller understøttelse havde de ikke. Godt nok havde *Chr V* oprettet en krigshospitalskasse, hvortil alle militære måtte bidrage med en vis del af deres lønning, men den havde ikke kunnet magte den overvældende mængde af fattige, selv om der kom bestemte regler for, hvem der skulle forsørges af den. Pensionerne blev uddelt meget uretfærdigt, enten til folk som ikke var trængende, eller til folk som udmærket kunne ernære sig selv. Derfor prøvede *Chr VI* at løse problemerne ved at oprette Garnisonsregimentet, hvor ældre soldater, der ikke kunne tjene hæren, blev sat til let garnisonstjeneste. Desuden oprettedes krigshospitalets Ladegård, hvor underofficererne og gemene blev anbragt, hvis de ikke kunne udføre den lette garnisonstjeneste. Ladegården var et højst uhyggeligt sted, hvor svagelige, syge og vanvittige forplejedes og levede i fællesskab. Overalt var der dårlig luft, lave værelser, tynde mure og brist på alle bekvemmeligheder, alt var i høj grad svinsk, og maden var forfærdelig. Følgen af en undersøgelse og et par mislykkede forsøg på at bringe orden blev, at man oprettede *Kristians Plejehus*, senere *Frederiks Plejehus*. Senere blev forskellige plejehjem og militære skoler slået sammen til eet, og fik til huse i St. Kongensgade under navnet *Store Plejehus*, der blev en af datidens gode ting i al dårligdommen. Ifølge en forordning af 1764 kunne geworbne underofficerer og menige, når de havde tjent 20-24 år og var kendt udygtige til al tjeneste, gøre sig håb om en pension, og havde de tjent i 14 år, ville de få tilla-

Artillericorps. 1789. Underofficer.

delse til at drive deres lærte håndværk. Pensionen fastsattes i 1767 til 12 Rdl. årlig for en menig og 16 Rdl. for en underofficer.

Om påklædningen skal jeg ikke komme nærmere ind på, idet den var så forskellig mellem de enkelte regimente og forandredes utallige gange, idet de skiftende konger havde en sand kærlighed for farve og pragt, især den uniformsglade *Fr. VI*, der havde uniformering som sin kæreste beskæftigelse, men dette kunne fylde flere sider, kun kort skal her omtales distinktionering, der indtil slutningen af 1700-tallet ikke havde nogen særlig ydre kendetegn på uniformen til betegnelse af de forskellige grader end som tidligere nævnt. I tjenesten havde officerer og underofficerer indtil 1784 en bevæbning bestående af hellebarder og partisaner, de såkaldte kortgeværer eller espontons. Den meniges våben var gevær med flintlås. Ifølge infanterireglementet bestod forskellen på underofficererne og de menige i nogle tresser på hatten og i, at knapper og knaphuller var af forskellig slags. Underofficerernes distinktion bestod fra 1768 i en epaulet på den højre skulder, epauletten udstyredes med 1-3 kvaster efter graden. Alle officerer og underofficerer bar desuden en stok, der var uundværlig ved enhver øvelse, og desuden var man straks klar til at give de gemene en dragt prygl med det samme, man kan vel derfor betragte den som en del af klædedragten. Desuden skal jeg undlade at komme nærmere ind på skæg- og hårpragten, der er et helt kapitel for sig.

I 1772 blev det befaleet, at dansk skulle bruges som kommandosprog i den danske armé, hidtil var der udelukkende blevet talt tysk, ikke alene fordi det var finere, men størstedelen af personellet i hæren, uanset grad, var tyske hvervede. Ordren til, at kun dansk måtte tales i hæren, blev jævnlig gentaget, og en kabinetsordre i 1776 sagde bl.a.: »Alle officerer skal tale dansk, alle skal skrive dansk, kun dansk måtte tales ved eksercits samt, at man skal gøre sig umage for at få danske underofficerer, og at *Christians Plejehus* dertil skal være en planteskole.« Kabinetsordren sluttede med, at Hs. Maj. anser forsømmelse deraf med synderlig mishag.

Fr. VI foretog utallige ændringer i hærloven. Der oprettedes militære skoler. De såkaldte kortgeværer, hellebarder, hvormed underofficererne hidtil var udrustet, blev afskaffet og ombyttet med jægerrifler. I de første år af 1800-tallet indførtes gymnastik og uddannelse i svømning i hæren. I 1817 byggedes et stort og moderne militært sygehus i Rigensgade med plads til 500 mand, foruden til et stort antal officerer og underofficerer. I 1816 oprettedes *Hærens Elefskole*, til uddannelse af drenge til befalingsmænd i Artilleriet og Ingeniørtropperne. Men landet var knuget af dyrtid, og soldaterne fik ikke nok at leve af; man gik da den vej at give dem fri to dage af hver fire for at de kunne tjene noget ved at arbejde for folk. Også underofficererne havde lov til at skaffe sig ekstra fortjeneste f.eks. ved at reparere og renholde soldaternes tøj. Når disse var på arbejde, havde de jo ikke selv tid til

Sjæll. Reg. Ryttere. 1800. Underofficer til Hest.

at gøre det, og underofficererne fik det så i enterprisen mod en mindre betaling, således 6 Sk. for at pudse vagttøjet. Ligeså vaskede underofficerernes koner for mandskabet, solgte øl og brændevin til dem på øvelsespladserne og holdt endog små marketenderier i deres hjem, ligesom underofficererne ofte ejede marketenderierne. Jævnlig kunne man rundt på københavnske gadehjørner se underofficerer stå med bærebøje, klar til at tage en mindre flytning el. lign. for at tjene lidt til livets underhold. Iøvrigt tjente underofficererne lidt på at være statister på teatret, ved skrivearbejde eller som håndværkere. Ved særlige lejligheder, hvor politiet fik større opgaver, trak de også i politiuniformer. Deres børn fik fri skole og fri bøger, og deres drenge kunne indtil deres tiende år indtræde i spillemandsnummer, hvorved de tjente lidt, men iøvrigt fortsatte i skolen. Der var nøjsomhed og flid, og adskillige af disse underofficersbørn nåede senere hen i livet op i gode kår.

Retsplejen blev forbedret med tiden, og ved parolebefaling af 18. november 1844 indskrænkedes

anvendelsen af legemlige straffe. Underofficererne måtte overhovedet ikke længere straffes med slag eller krumslutning, og det blev forbudt at tildele de menige mere end seks slag daglig med den flade kling eller med rotting uden krigsretsdøm.

I hele sit virke var *Fr. VI* underofficererne en god konge, for de reformer han indførte tog sigte på en mere human behandling af befalingsmændene samt en bedre uddannelse på skolerne, der omkring 1820 havde fået faste og ordnede forhold. I 1817 indførtes som en slags opmuntringshæderstegn for 8 og 16 års tro tjeneste, der i 1842 afløstes af 12 og 20 års hæderstegn for i 1854 at gå tilbage til 8 og 16 år. Man var nu kommet helt væk fra den hvervede soldat, og den danske hær bestod udelukkende af nationalt mandskab. Den almindelige værnepligt fik i treårskrigen lov til at stå sin prøve og klare den med glans. At det senere gik galt i krigen 1864 var dog ikke den danske soldats fejl, men mere den politik, der blev ført. Krigene skal jeg ikke komme nærmere ind på, men kun gøre opmærksom på, at underofficersstanden vandt megen hæder og anseelse og adskillige blev højt dekorerede for deres tapperhed. Underofficeren var, og er for den sags skyld stadig, fanebærer, og i 1850 sendtes et forslag til krigsministeriet, om at fanen burde forbeholdes fredstid og ikke medtages i krig, idet den bl.a. gjorde bataillonnen mindre mobil og berøvede dem flere gode underofficerer. Dette blev dog afvist af krigsministeriet. Faneeden blev afskaffet i 1867. Samme år blev graden stabssergent indført og skydeskolen oprettet for at fremme færdigheden ved at uddanne officerer og underofficerer som skydelærere. Sidst i 70-erne begyndte en humanistisk strømning at gøre sig gældende, og man begyndte at indrette soldaterhjem. Ved flere afdelinger holdt officerer og andre om aftenen foredrag for mandskabet, medens underofficererne påtog sig at være lærere ved frivillige skrive- og læsekurser, idet der endnu var adskillige værnepligtige, som ikke kunne skrive eller i al fald kun gøre det yderst slet. I det hele taget kan man spore en tiltagende interesse selv hos offentligheden, for underofficerernes uddannelse. Dette skyldtes dog ikke mindst underofficerernes egne foreninger, navnlig i Københavns-området, der arrangeredes kurser og foredrag for at fremme underofficerernes kundskaber.

I 1906 blev der fra staten bevilget 10.000 kr. årligt i en treårig periode, til underofficerers ophold på folkehøjskoler, og selv om det i de tre år viste sig at være en god uddannelse, blev der dog ikke bevilget flere penge. Lønningerne var stadig dårlige, hvor underofficererne foruden pengelønnen fik 1½ pund brød daglig og måtte holde sig selv med kvarter. Kun lidt var underofficererne betroet, uanset hvor dygtig han var, den mindste smule selvstændighed berøvede man ham, han skulle høre til underklassen, det fik han idelig at vide, ja, han måtte end ikke selv kvittere for sin lønning, hvilket først ændredes i 1909.

I året 1899 foretog en deputation af underoffice-

rer fra landets garnisonsbyer en personlig henvendelse til rigsdagen for at fremføre deres nød og elendighed. Man opnåede dog ikke nogen lønmæssig fremgang førend i 1902 udoover en bedre pensionslov, men man opnåede dog at rejse håbet om bedre tider for underofficersstanden. År 1900 havde en anden stor begivenhed, idet underofficersbladet udkom for første gang og det blev et vigtigt talerør for standen, i 1923 ændredes navnet til officiantbladet og igen i 1951 til værnet.

Der skete mange forbedringer i de første år efter århundredskiftet, distinktioneringen blev ændret. I

Kronprindsens Livcorps, 1807. Underofficer til Højre.

de dårlige tider under *Fr. VI* var guldet og sølvet i distinktionerne af økonomiske grunde efterhånden blevet erstattet af uld, som for underofficerernes vedkommende varede hele det 19. århundrede igennem. I 1902 vedtages at oversergenter og sergenter skulle bære sølv- og guldsparrer af 5 mm bredde på underærmerne med senere ændringer i 1910. I 1902 blev samtidig en hvid strimmel på halsbinder reglementeret, samt tilladelse til at bruge brune handsker, og bære hvid flip til jakkepåkledning. I 1910 indførtes for officerer og faste underofficerer benyttelse af regnfrakke og regnslag. Mandskabsbehandlingen blev mere human, sprogets righoldighed af sprogblomster blev dæmpet ned, rettergangsreglerne blev forbedrede, således at man fik tildelt en forsvarer, og appelinstansen indførtes. Man fik tilladelse til at indgå giftermål uden at skulle indhente tilladelse fra regimentet. Særskilte stuer for underofficerer på garnisonssygehuset i København blev også tilstillet, tidligere måtte man dele stue med de menige. En stabssergent kunne efter nogle års tjeneste udnævnes til løjtnant af reserven. Lønningerne var stadig små, årsindtægten var på mellem 1000-1800 kr., men der skal da også tilføjes, at de ikke betalte skat på lige fod med civile borgere. I 1912 lagdes den første svage begyndelse til et militært flyvevåben, idet der oprettedes en flyveskole.

I 1914 udbrød den første verdenskrig, og regeringen besluttede at indkalde sikringsstyrken, og man kom på et tidspunkt op på en styrke af 180.000 mand. I 1915 bevilgedes støvler til hele hæren, hidtil havde man selv måttet holde sig med fodtøj. Endelig i 1918 gav Tyskland op, sikringsstyrken hjemsendtes og hærens styrke kom ned på normalt tal igen (ca. 9000 mand). Verdenskrigen var dog kommet med mange nye ideer og krigsmetoder blandt andet giftgas, automatiske ildvåben, flyvemaskiner, stålhelme og khakiuniform, men den forsvarskommission, der nedsattes, stolede blindt på det nydannede folkeforbund, og alle europæiske lande nedrustede tillige med Danmark, i tillid til at forbundet fremover kunne forhindre krige. Hæren blev katastrofalt indskrænket, og det i forvejen lille befalingsmandskorps reduceredes med ca. 300 officerer og ca. 1000 underofficerer. En del officerer gik frivilligt, og af underofficererne overgik et antal i 1923 til det nydannede officiantkorps (nuværende B-officerer), hvor man fyldte op med stabssergenter og oversergenter, der udnævntes til officiant, overofficiant, stabsofficiant eller korpsofficiant; dette skete som følge af hærloven af 1922, og tilbage blev gruppen af sergenter af reserven. Underkorporal var en aspirantgrad til den laveste underofficersgrad, korporal, der tillige var anvendt som udmærkelsesgrad for flinke menige.

Et flyvekorps under hæren blev oprettet, og i hele hæren indførtes den engelske khakiuniform og de blanke knappers tid var forbi. Det var en trist tid for befalingsmændene med de få styrker og den korte indkaldelsestid at skulle uddanne kampdyg-

Underofficerer af forskellige Vaaben. 1887.

tige soldater. Der var kommet nye våbentyper og hjælpemidler frem, så hele den krigsfacon, man var vant til, var blevet moderniseret. Men den korte indkaldelsestid gav en forceret og overfladisk krigsfærdighed, desuden udeblev materialeanskaffelserne og for yderligere at spare penge annullerede eller indskrænkede man efterårsøvelserne år efter år.

Med tiden blev vanskelighederne større og større, fordi man havde en alt for lille stab af faste rutinerede befalingsmænd. I 1932 blev disse tilstande yderligere reduceret, idet forsvarsbudgettet blev yderligere indskrænket, værnepligtsbyrden ramte kun en brøkdel af befolkningen, idet kun de, som havde trukket et uheldigt nummer ved sessionen, sessionslotteriet som det blev kaldt, blev indkaldt. Hærens flyvekorps blev formet i en sjællandsk og en jysk afdeling med ialt ca. 50 maskiner. For yderligere at spare penge nedlagdes samtlige regimenters musikkorps undtagen Livgardens.

Uroen i Europa og især Tysklands oprustning opskræmte ikke den danske regering, tværtimod, i 1937 kom der en ny ændring af den fem år gamle hærlov, der yderligere svækkede hæren. I 1939 sluttede Tyskland og Danmark en ikke-angrebs-

Infanteri. Københavns Væbning 1886.

bælter, atombomber og yderligere forøgelse af automatisk ildkraft. I juni 1945 blev det bestemt, at alle, uanset hvilken grad man havde, skulle bære samme uniform, man havde taget ved lære af tidligere tiders bitre erfaringer om, hvad det kostede, at visse skulle være anderledes uniformeret og op-pakket.

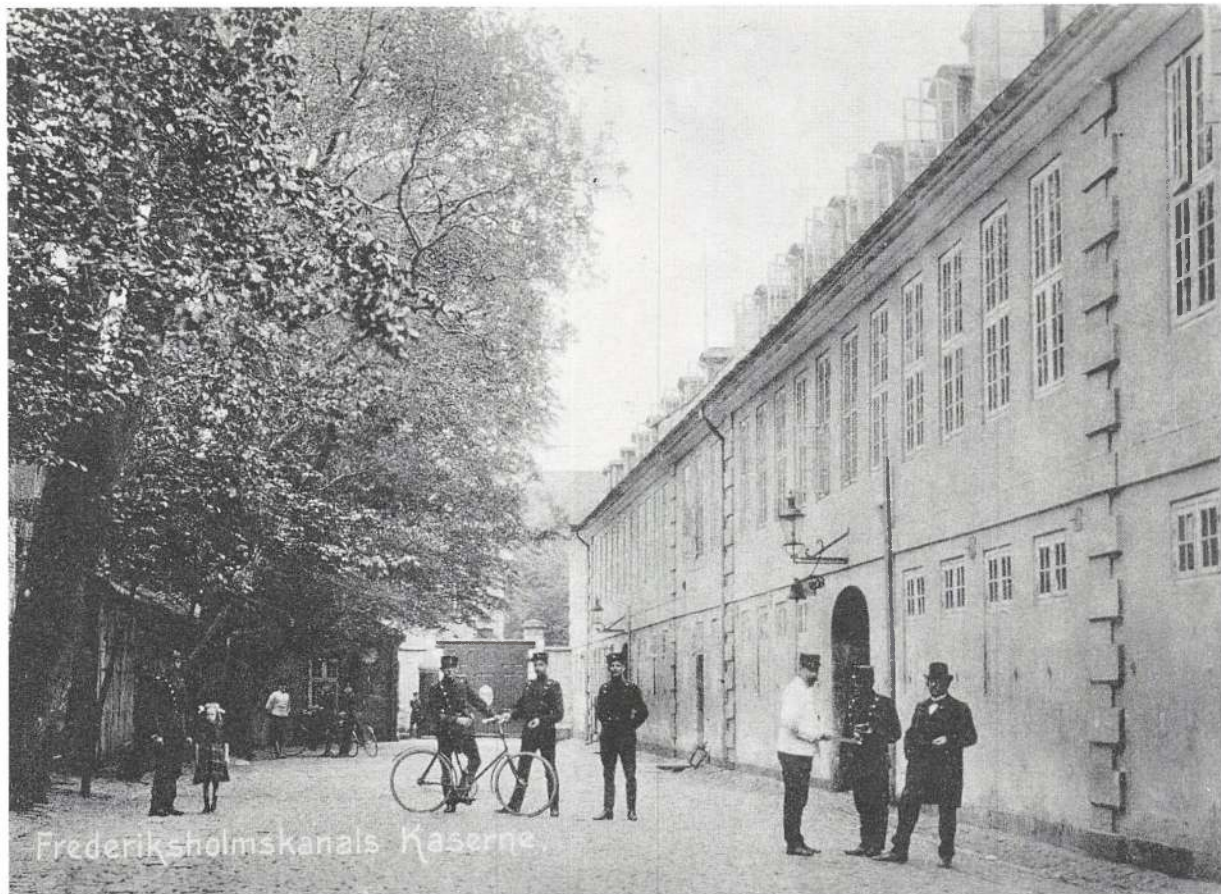
I 1951 kom en ny personellov, der medførte en række ændringer for forsvarets personel, blandt andet oprettedes *Forsvarets Gymnasium*, der gav alle egnede mulighed for at søge videregående uddannelse uanset civile forkundskaber. Officiantgruppen ophævedes og man fik benævnelsen specialofficersgruppen. Mathordningen indførtes i hæren og det i 1950 oprettede flyvevåben, søværnet havde indført denne ordning. Underofficerer af reserven afskediges. Sergenter, der søgte frivillig tjeneste efter endt værnepligtstid, blev udnævnt til oversergenter uden skole, desuden blev det nu generalinspektørerne, der udnævnte sergenter og oversergenter mod tidligere forsvarsministeren.

I 1952 oprettedes *Hærens Brevskole*, der nu hedder *Forsvarets Brevskole*, som har kurser i mange specialer, og hvor befalingsmænd af alle grader kan

Infanteri. feltmæssig Paaklædning. 1887.

pagt, men denne fik jo ingen betydning, idet tyskerne besatte Danmark 9. april 1940 faktisk uden modstand, men spørgsmålet er vel også, hvor meget modstand en så svag hær kunne have præsteret. Herefter måtte Danmark kun have et par tusinde mand under våben, hvilket blev ændret den 29. august 1943, da tyskerne internerede det danske politi og militær, blandt andet på grund af den stærkt voksende modstandskamp. Tyskerne ranede alt militært udstyr såsom våben, uniformer, støvler, tæpper, lagner, håndklæder med mere og førte det sydpå. Kun lykkedes det ved privat initiativ at redde livgardens og gardehusarregimentets historiske vagt- og gallaudstyr. Efter denne sorgens dag gik hærens og flådens befalingsmænd under jorden og mange sluttede op i modstandsbevægelsens rækker, mange andre var nået over til Sverige og indrulleredes i den danske brigade. Brigaden kom op på ca. 3500 mand, der fik en virkelig god uddannelse. Den 5. maj 1945 på befrielsesdagen kom den danske brigade tilbage fra Sverige og samtidig oprettedes den regulære hær igen, men på bar bund, uden andre våben, uniformer og udstyr end det, modstandsbevægelsen og brigaden rådede over. Tyskerne havde taget alt, ikke engang en ordentlig seng kunne der bydes flertallet af vore soldater, kun halmmadrasser og papirtæpper, alt måtte nyanskaffes. Atter stod vi foran en ny krigstaktik med masseanvendelse af panservogne, tanks, milelange mine-

deltage. Samme år indtrådte ferieordning for alt frivilligt personel. Lønningerne for sergentgruppen forbedredes og senere kom civilundervisningsretten. I 1960 kommer en ny grad indenfor vor gruppe i flyvevåbnet, »Flyverspecialister«, der blev ansat til det fyldte 60. år. Denne fik til følge, at en ny personellov i 1962 bliver vedtaget med indførelse af den nye grad »seniorsergent«, alle udnævnte flyverspecialister fik nu denne grad, men der gik endnu to år, inden der blev udnævnt nogen i de andre værn, hvilket skete 1. december 1964 ved *Hærens tekniske Korps* og 1. januar 1965 ved hærens øvrige enheder, senere på året blev også seniorsergenter udnævnt i Søværnet. I 1970 ændredes bestemmelserne for antagelse til seniorsergent, idet man nu antoges til 45 år mod tidligere 60 år.

De sidste år er der sket en kolossal forbedring af klimaet på den militære arbejdsplads for at give den et mere tidssvarende præg samt for at tilnærme sig det civile arbejdsklima, samtidig er respekten for den enkelte arbejdsindsats- og område, uanset grad, blevet mere værdsat end tidligere tiders. Nogle af de senere års forbedringer, der er indført, skal nævnes: Fri togbefordring for alt værnepligtigt personel, menige må bære civil påklædning uden for tjenesten, kostforplejningstjenesten er blevet ændret flere gange, og nu med indførelse af cafeteriaer. Forskellige uniformer af forskelligt tilsnit, civilundervisnings- og samarbejdsregler der virker efter samme princip som på de civile arbejdsplad-

ser, ledertræningskurser for alle kategorier befalingsmænd. Oversergentkursus genindførtes og math ændredes til konstabel, der under deres tjeneste desuden kan uddanne sig til civile fag med opnåelse af svendebrev.

En hel del befalingsmænd og menige har desuden gjort tjeneste som danske soldater under fremmede himmelstrøg, idet man har haft FN-styrker til at bevogte visse landegrænser for at hindre krige og disses udbredelse, her skal blot nævnes enkelte navne: *Israel, Congo og Cypern*. Desuden har man i flere år haft fælles NATO-øvelser, hvor man har haft øvelser med andre NATO-styrker blandt andet englændere, vesttyskere og amerikanere både i ind- og udland. Derudover har man en del tjenestegørende befalingsmænd som FN-observatører, samt danske befalingsmænd i allierede stabe i andre lande, for ikke at glemme de som har været, eller er på kurser i forskellige lande. Betydningen for dette samarbejde landene imellem er stor og for den enkelte uvurderlig, ikke alene fordi det giver en større militær viden, men også fordi der knyttes venskabsbånd, og man lærer at respektere og forstå andre folkeslag, deres mentalitet og levevis.

Tegningerne side 10-16 er fra *Valdemar Møller*: Den Dansk-Norske Hærs Uniformer, bind 2 og 3 (Tøjhusmuseet).

Illustrationerne side 17-18 er gengivelser af *Gustav Brock's* tegninger fra 1885-87 (Tøjhusmuseet).

Fotograf: Steen Månsson

Afsnit 2.

Organisationens virke gennem årene

Før begyndelsen

Nothing comes by doing nothing.

Shakespeare

I 1891 stiftedes den første underofficersforening, idet den dog blev stiftet som sangforeningen »Perpitua«.

Dens stifter og første formand var daværende sergent Viktor Krohn, der trodsede myndighedernes uvilje mod dannelse af nogen forening af underofficerer. Det gik så vidt, at Viktor Krohn, der opnåede at blive udnævnt til oversergent, måtte søge ud af hæren for derved bedre at kunne hellige sig sit pionerarbejde for den stand, som han tilhørte med liv og sjæl lige til sin død.

Foreningen havde megen modgang, men energi og klogskab gjorde den til en stor forening, der mere og mere vandt myndighedernes tillid og agtelse.

Dens utrættelige arbejde for højnelse af standen blev ikke gjort forgæves, og efter den første verdenskrig stod foreningen så stærkt, at man ikke

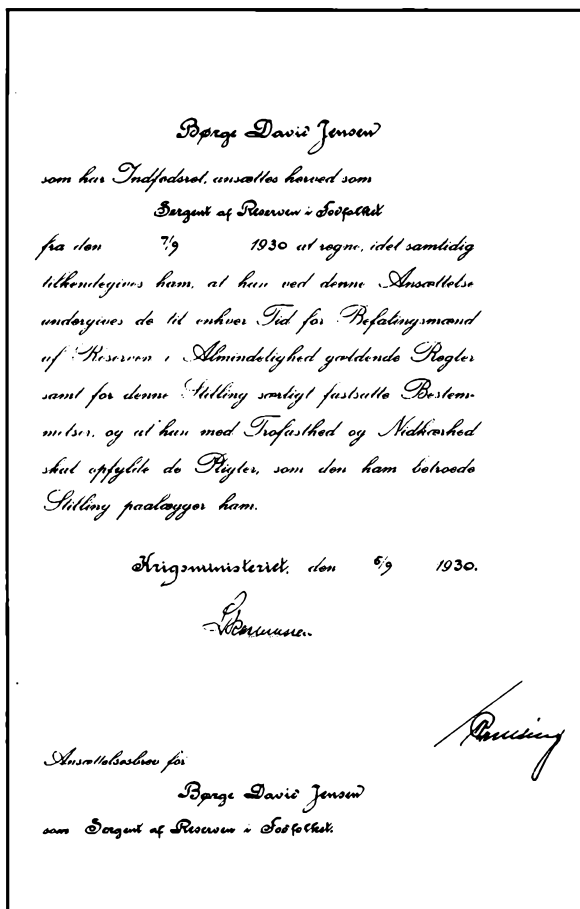
kunne komme uden om dens medvirken til en ny hærordning.

Der var imidlertid ikke fuld enighed i dens styrelse om gruppens fremtidige stilling, men resultatet, der nu er kendt af alle, der interesserer sig for underofficersstandens udvikling, førte til indførelsen af officiantgruppen i 1923, der afløste de faste underofficerer af linien.

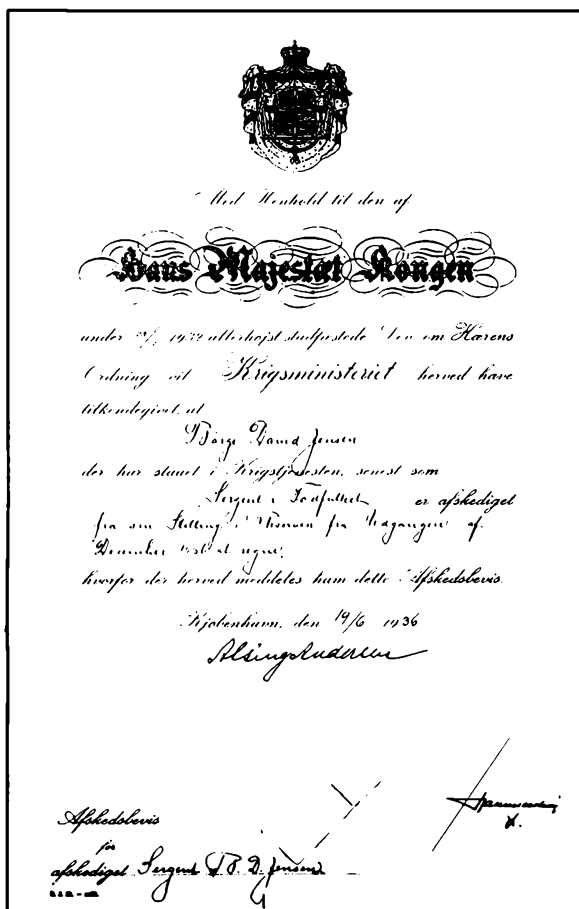
Da personelloven af 1922 trådte i kraft den 1. feb. 1923 var der af den tidligere underofficersgrad kun sergenter af reserven tilbage i denne klasse.

Sergenter af reserven var i organisationsmæssig forstand helt overladt til sig selv. De nyudnævnte officianter havde bevaret den gamle underofficersforening og ændret navnet på denne til officiantgruppens hovedorganisation uden medlemsret for de tilbageblevne underofficerer.

Der blev af sergentgruppen i 1924 startet en ny

Ansettelsesbrev for underofficerer af reserven, udnævnt efter 1922.

Afskedsbrev for underofficerer af reserven, udnævnt efter 1922.

forening – Foreningen af faste underofficerer af reserven af 1924 –. Denne forening havde som det fremgår af K.f.H. B.6 af 1925 § 7 stk. 2 anerkendelse som forhandlingsberettiget organisation. Problemerne for sergentgruppen var mangfoldige. Messesforholdene var yderst dårlige, visse steder kun et selvstændigt bord i mandskabets spiselokale. Indkvarteringsforholdene var dårlige. Lønningerne uhyggelige små; det kan nævnes at en gift sergent af reserven i 1930 havde 216 kr. i månedlig gage.

Der var mange problemer af tjenstlig art.

Foreningen startede lokalforeninger i garnisonsbyerne, men det kneb med sammenholdet. Der manglede kommunikation mellem lokalforeningerne, der var intet medlemsblad og der skete hyppige udskiftninger, dels ved forflytninger og dels ved ud- og indkommanderinger.

Der blev gjort mange hæderlige forsøg på at få rettet en del af de dårlige arbejdsforhold, men med en tjenestetid på 2 år som sergent af reserven var det trods forhandlingsretten kun små resultater, der kom ud af anstrengelserne.

I 1932 indførtes sergent og oversergent af reser-

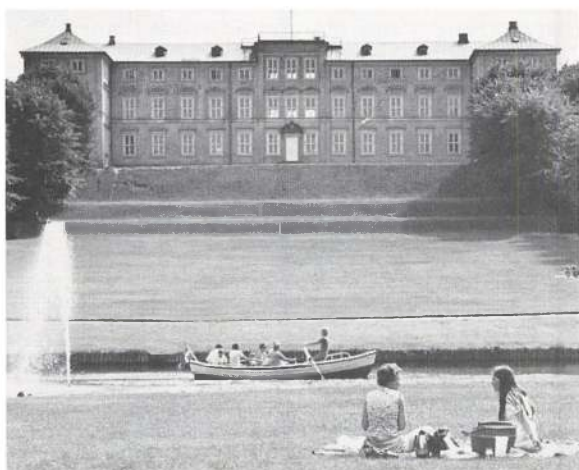
ven. Foreningsarbejdet gik efterhånden i stå, og de stedlige lokalforeninger overgik til mere at være selskabelige foreninger indtil omkring 1935, hvor den egentlige organisation faktisk ophørte med at eksistere.

Dette var organisationsmæssigt en katastrofe, for hermed mistedes forhandlingsretten, og der skulle gå ca. 38 år, før man igen opnåede fuld forhandlingsret.

I 1938 opstod påny et ønske om at danne en lands-organisation for underofficerer.

Der blev i Aarhus gjort et stort forarbejde og man nåede så vidt, at der kunne indkaldes til en stiftende generalforsamling. Denne beslutning dannede grundlag for det store organisationsarbejde, der gennem årene blev gjort for at forbedre vilkårene for underofficersgruppen og senere for forswarets stampersonel.

Gennem de snart 40 år der er gået siden da, er mange vanskeligheder overvundet, og resultatet heraf er blevet *Centralforeningen for Stampersonel* der er velanset som organisation og har fuld forhandlingsret for de tilsluttede enkeltorganisationer.

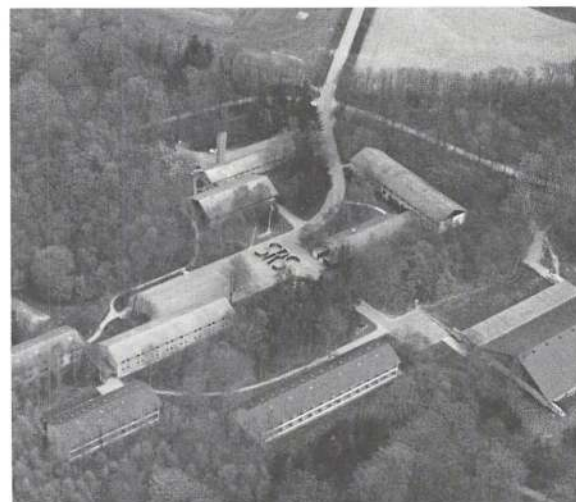
Hærens Officersskole, Frederiksberg Slot.

Hærens Sergentskole på Sønderborg Kaserne.

Flyveåbnets Sergentskole på Flyvestation Værløse.

Søværnets Sergentskole i Bangsbo, Frederiksbavn.

1939

er året hvor organisationen bliver stiftet med sergent O.E. Christensen som formand, men det er også det år 2. verdenskrig begynder.

Den 27. februar samledes en kreds af underofficerer til en stiftende generalforsamling på Guldbergsgades kaserne i Århus, og her stiftedes »Dansk Underofficersforening af 1939«.

Initiativtagerne til denne begyndelse var sergent O. E. Christensen, sergent F. M. Grønnebæk Petersen, oversergent Larsen og oversergent J. S. Nielsen.

Der blev udarbejdet nogle foreløbige love, og arbejdet med oprettelse af lokalafdelinger blev sat i gang. Der blev udfærdiget en skrivelse, der tilsendtes alle tjenstgørende underofficerer med anmodning om at tilslutte sig foreningen.

Behovet for en organisation var stort. I løbet af kort tid var de første lokalafdelinger Århus og Viborg en realitet. Den 6. marts tilstilledes Krigsministeriet følgende skrivelse med anmodning om godkendelse af foreningens lovlighed:

»DANSK UNDEROFFICERSFORENING AF 1939«.

Aarhus, den 6/3 1939.

Til Krigsministeriet.

Det skal herved meddeles Krigsministeriet, at der i Aarhus Garnison er taget initiativ til Dannelse af en Underofficersforening, kaldet »DANSK UNDEROFFICERSFORENING AF 1939«.

Det skal endvidere meddeles, at der er tilgaaet samtlige tjenstgørende Underofficerer o.l. en Indbydelse til Optagelse i Foreningen samt dens Love. Et Eksemplar af Lovene vedlægges.

I Anledning af Foreningens Start anser vi det for at have meget stor betydning, om vi kunde forvente, at Krigsministeriet vilde tilkendegive om Foreningens lovlige Eksistens samt en Anerkendelse af Foreningen. I Haab om at møde Krigsministeriets Velvilje, tillader vi os at redegøre for Foreningens Opgaver og Program.

Grunden til at en Forening er ønskelig, er at det Aar for Aar viser sig vanskeligere for Underofficerer o.l. at opnaa Beskæftigelse efter Tjenestens Udløb. Dette Spørgsmål melder sig stærkere og stærkere, og vi maa anse det for at have stor moralsk Betydning for Hæren, at Underofficerer o.l. opnaar en Stilling i Samfundet, således at han til enhver Tid kan være kvalificeret til at indtræde som Befalingsmand i Hæren, naar denne skal bruge ham.

Vi mener, at en Underofficersforening vil kunne være i Stand til at skabe en Forbedring paa dette Omraade. Maaden man agter at gribe Sagen an paa er følgende:

Johannes Sigvald Nielsen, medstifter af Dansk Underofficersforening af 1939.

F.M. Grønnebæk Petersen, medstifter af Dansk Underofficersforening af 1939.

Gennem Forhandling med Myndighederne vil man søge, at Underofficerer o.l. vil opnaa større Fortrinsret i Stillinger inden for Stat og Kommuner, end Tilfældet er i Dag. Endvidere agter man at søge Forbindelse med det private Erhverv for ad denne Vej at skabe Interesse for Underofficerer o.l., naar Nyansættelser foreligger.

Der ligger en stor Opgave her, men vi er fuld af Tillid til, at Opgaven vil være i Stand til at give et tilfredsstillende Resultat, men det er en Betingelse, at Foreningen maa kunne forvente en Støtte fra de respektive Myndigheder.

Som anført tidligere anser vi det tillige for at have en stor Betydning for Hæren, om denne Opgave maatte lykkes, thi vi befrygter, at saafremt Mulighederne for Underofficerer o.l. ikke bliver bedre, end de er i Dag, vil man maaske snart naa dertil, at Hæren ikke vil kunne regne med de virkelig kvalificerede Folk til Uddannelsen til Underofficerer. Underofficersstanden vil lide betydeligt, hvis dette skulde blive Tilfældet. Samtidig med at Underofficerernes Standard forringedes, vilde det blive vanskeligere for Hæren at løse de Opgaver, som paahviler den saavel i Fredstid som ved en eventuel kommende Krigstilstand.

Endvidere skal vi tilføje, at det ikke er givet, at alle Oversergenter og Sergenter opnaar at blive Officiant –

selv om de muligvis fandtes kvalificerede – som Følge heraf vil ca 50% af Underofficerer o.l. være nødsaget til efter 3-4-Aars Tjeneste at søge anden Beskæftigelse. Dette er til Tider ret vanskeligt, og vi mener, at kan Foreningen muligvis afhjælpe dette, maa der ligge en Berettigelse i Foreningens Eksistens.

tg. O.E. Christensen

tg. J.S. Nielsen

tg. F.M.G. Petersen«

Den 29. april anerkendte Krigsministeriet foreningens lovlighed, dog »under forudsætning af, at den kun beskæftigede sig med Sager, som ikke berører Underofficerernes tjenstlige Forhold«. Samtidig gav ministeriet tilsagn om støtte til foreningens bestræbelser for at skaffe Underofficererne ansættelser i henhold til hærlovens § 92:

»Krigsministeriet.

København, den 29. april 1939

A.1814/2465

Til Garnisonskommandanten i Aarhus.

Under Henvisning til den med Hr. Garnisonskommandantens Paategning Nr. 67 af 20/3 1939 fremsendte Skrivelse Nr. 4 af 16/3 1939 fra »Dansk Underofficersforening af 1939« skal man herved anmode Hr. Garnisonskommandanten om at meddele Stifterne af den nævnte Forening, at der fra Krigsministeriets Side intet vides at erindre imod Dannelsen af Foreningen under Forudsætning af, at den kun beskæftiger sig med Sager, som ikke berører Underofficerernes tjenstlige Forhold.

Foreningen vil, saafremt den maatte ønske Støtte ved Opnaaelse af Ansættelser i Henhold til Hærlovens § 92, kunne paaregne Krigsministeriets Velvilje – alt dog henset til de i de konkrete Tilfælde foreliggende Omstændigheder.

Alsing Andersen«

I denne anledning fremsendes følgende skrivelse:

»Nr. 113.

Aarhus, 30.5.39.

Til Herr Statsminister Th. Stauning.

Dansk Underofficersforening af 1939 er en Forening for Underofficerer og ligestillede. Foreningen er i Følge Skrivelse fra Krigsministeriet Nr. A.1814/2465 anerkendt som værende lovlig (Afskrift af ovennævnte Skrivelse vedlægges).

Med denne Anerkendelse tillader Foreningen sig høfligt at henvende sig til Herr Statsministeren. Forinden skal Foreningen oplyse Herr Statsministeren om Foreningens Hovedopgave, idet den dog iøvrigt henviser til Foreningens Love. (Et Eksemplar vedlægges).

Foreningens Hovedopgave er at søge en Bedring i Beskæftigelsesmulighederne for Underofficerer o.l., naar disse har aftjent deres Værnepligt – hjemkommanderes.

Denne Bedring kan bedst og maaske kun opnaas saafremt Foreningen kan faa Myndighederne i Tale og faa Myndighederne til at forstaa og indse Nødvendigheden af Foreningens Forslag. Foreningen er ikke uvidende om, at der findes en Paragraf – Hærlovens § 92 – sidste Stykke:

Militærpersonel som ikke er Tjenstemænd har saafremt det er vel anbefalet fra dets Tjenestetid fortrinnsvis Adgang til Ansættelse under Staten i saadanne Stillinger, hvortil det efter dets Uddannelse og Tjeneste maa anses for egnet. –

Ovennævnte Paragraf menes ikke at være fyldestgørende med Hensyn til Underofficerer o.l., overfor hvilke den synes til Dels at være gaaet i Glemmebogen eller i hvert Fald ikke kommer i Anvendelse i den Udstrækning, som Foreningen kunde ønske.

Endvidere er det en almen Opfattelse, som ikke er blevet benægtet ved Henvendelse til Myndigheder, at Myndighederne – Krigsministeriet kontra Politi, Brandvæsen og Sporveje – forhandler om Spørgsmaalet om, hvor Underofficerer o.l. i nævnte Stillinger skal gøre Tjeneste i Tilfælde af en Krig.

Da denne formentlige Forhandling ikke opfylder de forskellige Myndigheders Krav viser det sig derfor særdeles vanskeligt for Underofficerer o.l. at opnaa Ansættelse inden for sidstnævnte Institutioner, hvor de ellers før har været selvskevne Folk.

Ser man paa de Kaar som bydes Underofficerer og ligestillede i Dag, saa er de yderst ringe. Hvert Aar opfordrer man de Værnepligtige til at søge militære Skoler og udpeger i den Anledning deres forøgede Chancer for at opnaa Ansættelse ved Stat og Kommune efter deres Afgang fra Hæren. Fakta er dog at kun ca. 30-40% opnaar det eftertragtede, skønt Resten maaske har haft lige saa store Muligheder for at blive de heldige, men de er efter 3-5 Aars Forløb henvist til at søge Beskæftigelse i privat Erhverv. Her kommer hans Tjeneste som Underofficer eller Reservehaandværker til at skade ham, idet den har udelukket ham fra hans Fag i en Aarrække, og desuden er han afhængig af 2-3 Indkaldelser, hvilket man i privat Erhverv ikke ser paa med glade Øjne.

Ses Spørgsmaalet fra Hærens Side, saa viser det sig at Hæren er nødt til at lade det Antal Underofficerer o.l. uddanne, som den gør i Øjeblikket for at tilfredsstille sit Behov. Her kan altsaa ikke ændres noget.

Afovennævnte Grunde mener Foreningen derfor med velbegrundet Hu at kunne stille følgende Forslag til Ændring af Hærlovens § 92 sidste Stykke:

»I Statens Tjeneste skal Underofficerer o.l. – alt under Hensyntagen til deres Militære Papirer og øvrige Kvalifikationer – ved Nyansættelser inden for D.S.B., Told-, Post-, Politi-, Fængselsvæsen og militære Institutioner foretrækkes.«

Det kan maaske siges, at dette er for stort et Privilegium at give Underofficerer o.l., men tager man i Betragtning, at Underofficerer o.l. allerede igennem 3-4 Aar har været betroede og prøvede Folk inden for Hæren,

samt at Staten allerede har bekostet en Uddannelse paa dem, som uden Tvivl vil komme dem tilgode i andre Stillinger inden for denne, saa synes det ikke at være for stort et Privilegium. Tager man endvidere i Betragtning, at det Antal, som det aarligt vil komme til at dreje sig om, kun er 60-70 Mand, saa viser det sig, at der alligevel vil blive Plads til mange andre Ansøgere i de forskellige Grene inden for Staten.

Saafermt dette Skridt tages, vil Staten opnaa, at Hæren ikke kommer i Bekneb for Befalingsmænd, samtidig med, at Staten vil blive i Stand til at faa de virkelig kvalificerede Folk, hvilket maaske ikke viser sig at være Tilfældet i Dag.

Vedbliver de Kaar som Underofficerer o.l. har i Dag, da er Foreningen ikke i Tvivl om, at den Dag snart vil komme, da ingen tør melde sig til at fortsætte inden for Hæren af Frygt for at blive udelukket fra sit Fag, samtidig med at Befalingsmændenes Standard bliver forringet Aar for Aar.

Foreningen forventer Herr Statsministerens Velvilje og saglige Bedømmelse af vort Forslag og imødeser Herr Statsministerens ærede Svar.«

Basis var hermed opnået for det fremtidige arbejde, og der blev nu taget kraftigt fat på agitationen blandt underofficererne. Der blev skabt kontakter i de forskellige garnisoner, og der blev gennem disse lagt et meget stort arbejde for at stifte lokalafdelinger. I løbet af kort tid havde man nået et medlemstal på 108, fordelt på 8 garnisonsbyer, samt Værloøselejen, og i slutningen af april kunne man påregne yderligere 125 nye medlemmer ved skolernes afslutning.

Bestyrelsen indså meget hurtigt, at et delegeretmøde var stærkt påkrævet, og dette blev fastlagt til at foregå i København. Man ansøgte garnisonskommandanten om indkvartering og bespisning på en kaserne. Dette blev bevilget, og datoen kunne fastsættes til 5. maj i Kastellet, og der blev udsendt indkaldelse til delegeretmøde:

»DANSK UNDEROFFICERSFORENING AF 1939«.

Langelandsgades Kaserne
Aarhus, den 20/4 1939.

Til Lokalafdelingerne.

Foreningen skal herved meddele, at Delegeretmødet afholdes i Dagene 5.-7. Maj d.Aa.

Dagsorden:

1. Mødet aabnes
2. Valg af Dirigent
3. Indlæg af Lokalafdelingernes Repræsentanter
4. Lovforslag

5. Forslag til Bestyrelse
 1. Formand
 2. Næstformand
 3. Sekretær
 4. Kasserer
 5. 3 Revisorer
 6. 2 suppleanter
6. Forretningsudvalg
7. Skriftlige Udfærdigelser
8. Regnskab
 1. For den forløbne Tid.
 2. Bestemmelser for Penges Anbringelse og Fuldmagt.
9. Foreningens Optræden udaadtil
10. Medlemsblad
11. Emblem
12. Eventuelt og Afslutning.

Hver Lokalafdeling stiller en Repræsentant for hver paabegyndt 25 Medlemmer (25 giver 1, 26 giver 2 Repræsentanter).

Repræsentantens(ernes) Navn(e) skal være Hovedbestyrelsen i Hænde senest den 28 ds, ligesom Meddelelse om Ændringsforslag m.v. samt Meddelelse om Indlæg ønskes under Pkt. 3 skal meddeles senest nævnte Dato.

Det henstilles, at Kontingent for Maj Maaned er Hovedbestyrelsen i Hænde senest den 3. Maj (Fulde Kontingent).

Endnu ikke anmeldte Lokalafdelinger maa for at opnaa Stemmeret på Delegeretmødet indsende Indmeldelsesblanketter sammen med Kontingentet for April Maaned senest den 26 ds.

For saa vidt Pladsforholdene tillader det, vil enhver Underofficer o.l. kunne overvære Delegeretmødet, men ikke kunde deltage i Afstemninger o.l.

Rejsepenge vil tilgaa de anmeldte Delegerede direkte senest den 4. Maj.

Mødet vil blive afholdt i København, Mødested senere.

Med venlig Hilsen
O.E. Christensen
F.M.G. Petersen
J. S. Nielsen

Bestyrelsen havde udarbejdet forslag til love samt forslag til love for lokalafdelinger. Hvert udkast indeholdt 21 paragraffer og blev tilstillet lokalafdelingerne med indbydelsen til generalforsamling.

Foreningens første generalforsamling blev åbnet af sergent O.E. Christensen. Aarhus, og det fremgik af hans beretning, at forarbejdet var gjort. Det havde været krævende, og alle havde arbejdet godt og hurtigt. Hvis alle ville fortsætte på samme måde ville det love godt for fremtiden. Problemer var der mange af. Beretningen fra dette første repræsentantskabsmøde i foreningens historie lyder således:

»Repræsentanterne blev budt velkommen af Formanden, der udtalte sit Haab om, at alle vilde gøre sit til, at Repræsentantskabsmødets Resultater vilde

bære Frugt for *Dansk Underofficersforening af 1939's* Fremtid.

Formanden gav herefter en kort Gennemgang af D.U. af 1939's Historie, samt oplyste at D.U. af 1939 ifølge skrivelse fra Krigsministeriet nu var anerkendt. Herefter erklærede Formanden Repræsentantskabsmødet for aabnet. Formanden udbad Forslag til Dirigent. Hertil valgtes *sergent J. A. Hegner*.

Dirigenten gav Formanden Ordet til Beretning. Under Beretningen kom en Sag *Lokalafdelingen København* contra Hovedbestyrelse (Formanden) frem. Sagen blev nøje gennemgaaet. Resultatet af Sagens Gennemgang blev, at Repræsentantskabet maatte konstatere, at der ingen Lokalafdeling eksisterede i København.

Efter Beretningen gik man over til at gennemgaa Lovforslag. Efter Gennemgang af disse vedtog Repræsentantskabsmødet at nedsætte et Lovudvalg paa 5 Mand. Efter Valget af ovennævnte Udvalg sluttede Repræsentantskabsmødets første Dag Kl. 17.50.

Lørdag den 6/6 1939.

Mødet aabnedes af Dirigenten, der derefter gav Ordet til Formanden for Lovudvalget, som oplyste, at Lovudvalgets Arbejde var saa omfattende at det havde været umuligt, at faa Lovudvalgsarbejdet tilendebragt til nuværende Tidspunkt. Lovudvalget foreslog derfor at Paragraf 6 og 11 blev sat under Afstemning. Saafremt ovennævnte 2 Paragraffer blev vedtaget kunde Repræsentantskabsmødet fortsætte med næste Punkt paa Dagsordenen.

Paragraf 6 og 11 vedtoges.

Næste Punkt paa Dagsordenen var Valg.

Som Formand foresloges *Sergent O. E. Christensen*, Aarhus og *Oversergent H. O. Aa. Poulsen*, Holbæk. Sidstnævnte bad Forslagsstilleren om at trække Forslaget tilbage. Forslagsstilleren nægtede dette.

Sergent O. E. Christensen fik Ordet og udtalte, at Repræsentanterne skulde overveje hans Kandidatur, idet de mod ham rettede Angreb maaske kunde skade Foreningen.

Til Formandsposten blev ikke stillet flere i Forslag.

Til Næstformand foresloges forskellige, men efter en del Diskussion blev flere Forslag trukket tilbage til Fordel for *Sergent J. A. Hegner*.

Sergent O. E. Christensen foreslog at *Oversergent Poulsen*, Holbæk opstillede som Sekretær, saafremt *Oversergent Poulsen* ikke valgtes til Formandsposten. Efter Forslag af Formanden valgtes herefter et Stemmetællerudvalg paa 3 Mand. Efter Nedsættelse af ovennævnte Udvalg, gik Repræsentantskabsmødet over til Valg.

Til Formand valgtes

Sergent O. E. Christensen, Aarhus, 10 St.

Til Næstformand valgtes

Sergent J. A. Hegner, Værløse

Til Kasserer valgtes

Sergent F. M. G. Petersen med Akklamation.

Til Sekretær valgtes

Oversergent Poulsen, Holbæk 12 St.

Til Bestyrelsen valgtes

Oversergent H. I. Poulsen, Haderslev med 12 St.

Sergent Salskov-Andersen, Roskilde med 11 St.

Sergent B. A. Hansen, Odense med 9 St.

Som Suppleanter valgtes

Oversergent S. E. P. Olesen, Viborg med 11 St.

Reservehaandværker *P. A. Hermansen*, Flyvetrop-
perne med 10 St.

Forretningsudvalget, Hovedbestyrelsen kom derefter til at bestaa af

Forretningsudvalg

Sergent O. E. Christensen, Formand

Sergent F. M. G. Petersen, Kasserer

Oversergent H. O. A. Poulsen, Sekretær

den øvrige *Hovedbestyrelse*

Sergent J. A. Hegner, Næstformand

Oversergent H. J. Poulsen, Bestyrelsesmedlem

Sergent Salskov-Andersen, Bestyrelsesmedlem

Sergent B. A. Hansen, Bestyrelsesmedlem.

Efter Valget fik Kassereren Ordet til Forelæggelse af Regnskab. Regnskabet blev efter Gennemgang af Repræsentantskabet godkendt.

Repræsentantskabsmødet vedtog, at Dispositionsret over Foreningens Pengemidler har Formanden og Sekretæren i Forening. Kr. 50,00 kan bero ved Kassereren til løbende udgifter. Beløb herover skal straks indsættes paa Postgirokonto Nr. 55985.

Efter at Regnskabet var færdigbehandlet, gav Formanden nogle Oplysninger om et paatænkt Medlemsblad, hvorefter Repræsentantskabsmødet afbrydes 1 Time. Repræsentantskabsmødet fortsættes Kl. 19.30. Repræsentantskabsmødet gik straks over til at behandle Paragraf 5 (i den stillede Dagsorden). Hertil havde Formanden Ordet. Han foreslog at D.U. af 1939's Regnskabsbøger skulde autoriseres. Dette vedtoges. Det vedtoges ligeledes at Foreningens Navn skulde optages i Foreningsregistraturen.

Flere Repræsentanter havde derefter Ordet og foreslog, at Lokalafdelingerne fik en ensartet Medlemsbog. *Oversergent Poulsen*, Holbæk foreslog nedsat et Udvalg til at Udarbejde et Forslag til Medlemsbog. Udvalgets Forslag skulde foreligge ved Repræsentantskabsmødets Begyndelse søndag. Ovennævnte Forslag vedtoges.

Formanden forelagde nu Repræsentantskabsmødet et i Aarhus indhentet Tilbud om Trykning af et Medlemsblad. Der førtes en Del Diskussion om Bladets Økonomi, Størrelse, Udseende samt Annoncetegning. Repræsentantskabet vedtog et Forslag om Nedsættelse af et Udvalg, der skulde oprettes i en Lokalafdeling. Det paagældende Udvalg skulde udarbejde Forslag m.m. over et Medlemsblad til D. U. af 1939. *Oversergent S. P. Olesen* blev valgt til at løse Opgaven.

Formanden forelagde derefter et Forslag til Emblem. Der førtes en Del Diskussion, hvorefter et Forslag af *Sergent Johansen*, Odense blev vedtaget. Forslaget gik ud paa, at der skulde udskrives en Emblemkonkurrence. Repræsentantskabsmødet valgte herefter Stedet for næste Repræsentantskabsmødes Afholdelse. Odense blev valgt med 7 Stemmer.

Repræsentantskabsmødets 3. Dag. (Søndag).

Udvalget, der skulde udarbejde et Forslag til Medlemsbog, forelagde det udarbejdede Forslag. Det blev vedtaget, og det blev paalagt Forretningsudvalget at sørge for det videre fornødne.

Derefter fik Lovudvalgets Formand Ordet for Forelæggelse af de udarbejdede Love. Efter forskellige Ændringer blev Lovene vedtaget. De vedtagne Love blev i et Eksemplar underskrevet af samtlige Repræsentanter.

Repræsentantskabet vedtog, at et endnu ikke indbetalt Indskud skulde indbetales inden 1. August 1939.

Oversergent Poulsen foreslog, at 2 Lokalafdelinger paa Skift skulde afgive hver en Revisor. Forslaget blev vedtaget. *Sønderborg* og *Værløse* valgtes som de 2 første Lokalafdelinger, der skal afgive Revisorer.

Under »Eventuelt« blev der af *Haderslev* Lokalafdeling forespurgt om Underofficerer o.l. kunde blive staaende som Medlem af D.U. af 1939 efter deres Udnævnelse til Officiant. Det blev vedtaget, at de paagældende kan blive staaende som passive Medlemmer.

Herefter sluttede Formanden med Tak for veludført Arbejde. D.U. af 1939's første Repræsentantskabsmøde var hermed afsluttet. «

REGNSKAB
FOR
»DANSK UNDEROFFICERSFORENING AF
1939«
fra den 27/2 – 5/5 1939

Indtægt
Kontingent Kr. 451,51

Kr. 451,50

Udgift
Indkøbt Papir Kr. 33,17
Porto Kr. 36,85
Rejser Kr. 276,30
Diverse Kr. 48,70
Saldo pr. 4/5 56,48

Kr. 451,50

Kassebeholdning pr. 5/5 Kr. 56,48.

LOVE
for »Dansk Underofficersforening af 1939«.

§ 1. Foreningen er en af Krigsministeriet tilkendegivet lovlig Forening, som til enhver Tid skal overholde de Bestemmelser, der er gældende for Befalingsmænd o.l. – Foreningen er upolitisk.

§ 2. Foreningens Formaal er at varetage Underofficerers o.l.'s Interesser, at arbejde paa større Muligheder for Beskæftigelse efter Tjenestens Ophør, at uddybe det kollegiale Forhold Medlemmerne imellem.

§ 3. Foreningen optager som Medlem igennem Lokalafdelingerne enhver *Oversergent* og *Reservehaandværker I*, saavel tjenstgørende, hjemkommanderede som afskedigede.

§ 4. Som Kontingent svarer Lokalafdelingerne Kr. 1,00 pr. Maaned for hvert tjenstgørende Medlem og Kr. 0,50 pr. Maaned for hvert hjemkommanderet og afskediget Medlem. – Ved Indmeldelse betales Indskud paa Kr. 1,00, som tilgaar Hovedbestyrelsen. Kontingentet samt nye Indskud skal være Hovedkassereren i Hænde senest den 8. i hver Maaned.

§ 5. Foreningen ledes af et Repræsentantskab, der bestaar af 1 Repræsentant for hvert paabegyndt 25 Medlemmer i Lokalafdelingerne. Formanden i Lokalafdelingerne er selvvalgt til Repræsentantskabet. – Repræsentantskabet er Foreningens højeste Myndighed i alle anliggender, og kun af dette

kan Foreningens Love og Formaal forandres og op-hæves, ligesom det har den udøvende Myndighed.

§ 6. Repræsentantskabet vælger en Hovedbestyrelse med følgende sammensætning: 1 Formand, 1 Næstformand, 1 Kasserer, 1 Sekretær, 3 Bestyrelsesmedlemmer samt 2 Suppleanter.

Formandens Hjemsted er Foreningens Adresse.

Repræsentantskabet vælger endvidere efter Tur 2 Lokalafdelinger, der hver afgiver 1 Revisor, der ikke maa have Sæde i Repræsentantskabet.

Alle Valg gælder for et Aar. (Ved Repræsentantskabsmødet i Efteraaret 1939 afaar dog Næstformanden og endvidere 2 Bestyrelsesmedlemmer efter Lodtrækning). Genvalg kan finde Sted (dog ikke for Revisorernes Vedkommende). Lokalafdelingerne skal senest 1 Maaned efter Repræsentantskabsmødet meddele Navnet paa disse.

§ 7. Hovedbestyrelsen leder »Dansk Underofficersforening af 1939« under Ansvar for Repræsentantskabet. De er alle som een og een som alle ansvarlige for Foreningens Ledelse og Midler.

Formanden indkalder Hovedbestyrelsen, naar han skønner det nødvendigt, eller naar mindst 4 Bestyrelsesmedlemmer stiller skriftligt Forlangende derom.

Hovedbestyrelsesmøde indkaldes med 14 Dages Varsel. Eventuelt Afbud skal være Formanden i Hænde senest 8 Dage før Mødets Afholdelse. Hovedbestyrelsesmøde er altid beslutningsdygtig.

Alle Beslutninger træffes ved simpel Stemme-flerhed.

Der føres en Forhandlingsprotokol, som under-skrives af Formanden eller den, der i hans Sted leder Mødet.

Af Protokollen skal fremgaa, hvem der var fraværende.

§ 8. Repræsentantskabsmøde afholdes 2 Gange aarligt, nemlig i første Halvdel af Juni og første Halvdel af December.

Sager, der ønskes behandlet paa Repræsentantskabsmødet, skal være Formanden i Hænde senest 14 Dage før dets Afholdelse.

Naar Repræsentantskabet ikke bestemmer andet, kan ethvert Medlem overvære Repræsentantskabsmødet uden dog at deltage i dets Afstemninger og Forhandlinger. Dog har ethvert Medlem Ret til at fremføre et af ham stillet Forslag, saafremt dette er indleveret i rette Tid.

Det ordinære Repræsentantskabsmøde vedtager, hvor næste Repræsentantskabsmøde skal afholdes.

§ 9. Ekstraordinært Repræsentantskabsmøde kan indkaldes:

a. Naar Hovedbestyrelsen mener det paakrævet.

b. Naar mindst Halvdelen af Repræsentantskabet fremsætter Ønske derom til Hovedbestyrelsen. Med Ønsket skal følge en stillet Dagsorden.

§ 10. Ethvert Repræsentantskabsmøde er beslutningsdygtig uanset Antallet af mødte Repræsentanter.

Sager, der ikke angaar Lovændringer, afgøres ved simpel Stemme-flerhed.

Til Vedtagelse af Lovændringer kræves mindst 2/3 af de tilstedeværende Repræsentanters Stemme for Forslaget.

Stemmemaade afgøres af Repræsentantskabet.

§ 11. Foreningens daglige Arbejde ledes af et Forretningsudvalg bestaaende af 3 Medlemmer, nemlig: Formanden, Sekretæren og Kassereren i Hovedbestyrelsen. Dog skal vigtigere Sager afgøres af den samlede Bestyrelse.

§ 12. Forretningsudvalget arbejder paa et Til-lidsvotum overfor Hovedbestyrelsen og Foren-ingen og kan derfor komme til at bære det fulde Ansvar.

§ 13. Ethvert Spørgsmaal kan Repræsentant-skabet med mindst 1/3 af dets Stemmer vedtage at henvise til endelig Afgørelse ved skriftlig Afstemning blandt Foreningens Medlemmer: *Landsafstemning*.

Ved Landsafstemninger er simpel Stemme-flerhed afgørende. – Ved Lovændringer kræves dog 2/3 af afgivne Stemmer for Forslaget.

Ved Landsafstemninger skal Resultatet foreligge senest 4 Uger efter at Bestemmelsen om Landsafstemningen er taget.

§ 14. Landsafstemninger udskrives gennem Lo-kalafdelingerne, der tilstiller de udfyldte i lukkede Kuverter indkomne Stemmesedler til Hovedbestyrelsen til et af denne nærmere fastsat Tidspunkt.

§ 15. Hver Garnison kan danne en Lokalafde-ling, som ledes af en Lokalbestyrelse (normalt paa 3 Medlemmer; dog bør det tilstræbes, at samtlige Vaabenarter er repræsenteret i Bestyrelsen).

Denne ordner sine indre Sager og økonomiske Forhold selvstændigt, men kan søge Bistand hos Hovedbestyrelsen.

Lokalbestyrelsens sammensætning skal medde-les til Hovedbestyrelsen senest 8 Dage efter, at Forandring foreligger.

§ 16. Saasart en ledig Stilling kommer til For-eningens Kundskab, tilstilles der Arbejdsgiveren Oplysninger om de paa Indmeldelsesblanketten opgivne Kvalifikationer, hvorefter Arbejdsgiveren træffer Afgørelse om Ansøgere.

§ 17. Stillinger, som kun er kommet til Lokalaf-delingens Kundskab, træffer denne selv Afgørelse om, eller lader Meddelelse tilgaa Hovedbestyrelsen.

§ 18. Formanden repræsenterer Foreningen udadtil og leder i Samarbejde med det øvrige For-retningsudvalg Foreningens daglige Arbejde.

§ 19. Kassereren fører de af Foreningen ved-tagte autoriserede Regnskabsbøger og udfører alle skriftlige Arbejder Regnskabet vedrørende. – Regnskabsaaret er Kalenderaaret.

Ved Repræsentantskabsmødet fremlægges Regnskabsoversigt for sidst forløbne Halvaar.

§ 20. Foreningens Midler skal være noterede paa Foreningens Navn. Kontante Pengemidler med Undtagelse af et Beløb paa Kr. 50,00 – skriver

Halvtreds Kroner –, der er disponible for Kasseren til Bestridelse af løbende Udgifter, skal snarest indsættes på Postgirokonto Nr. 53985 og maa kun udtages ved Rekvisition underskrevet af Formanden og Sekretæren.

§ 21. Revisorerne gennemgaar Regnskabet og efterser Aktivernes Tilstedeværelse. Regnskabet skal tilgaa første Revisor den 15. Maj og den 15. November og videresendes fra denne til anden Revisor den 21. Maj og den 21. November. Anden Revisor sender Regnskabet tilbage til Hovedkassereren senest den 29. Maj og den 29. November.

Udover ovennævnte fastsatte Tider, kan Revisorerne fremsætte Krav om at faa Regnskabet tilstillet til Revision.

§ 22. Diæter ydes ikke udover Kost og Logi, medmindre den paagældende kan dokumentere tabt Arbejdsfortjeneste.

Der tilkommer Repræsentanter og Hovedbestyrelsesmedlemmer Rejsegodtgørelse i Anledning af

Rejser til Repræsentantskabs-, Hovedbestyrelses- og Forretningsudvalgsmøder. (For Rejser udover 100 km ydes Billet til 1. Kl.).

§ 23. Rejseudgifter til ordinære Repræsentantskabsmøder afholdes af respektive Lokalafdelinger.

§ 24. »Dansk Underofficersforening af 1939« kan kun opløses ved Landsafstemning, ved hvilken 4/5 af Foreningens Medlemmer skal være for Opløsningen.

§ 25. Vedtages Opløsningen tilfalder Foreningens Midler »Det unge Grænseværn«.

§ 26. Foreningens Love indsendes til Krigsministeriet, der holdes underrettet om Hovedbestyrelsens Sammensætning samt Medlemsantal.

Ovennævnte Love er paa »Dansk Underofficersforening af 1939«s første Repræsentantskabsmøde i Dagene 5.-7. Maj vedtaget som gældende for »Dansk Underofficersforening af 1939«.

København, den 7. Maj 1939.

O. E. Christensen,
Formand.

J. A. Hegner,
Næstformand.

H. Poulsen,
Sekretær.

F. M. G. Petersen,
Kasserer.

H. J. Poulsen,
Salskov-Andersen,
Bendt Johansen,
Bestyrelsesmedlemmer.

Repræsentanter:
P. Birkedal Hansen.
P. Hermansen.
O. Larsen.
H. V. R. Hansen.
K. H. Eriksen.
Sv. E. Olesen.

I hovedbestyrelsen og på generalforsamlingen var man helt enige om, at et medlemsblad var nødvendigt for opretholdelsen af kontakten med medlemmerne. Der blev den 26. juli udsendt en skrivelse til lokalafdelingerne om dette spørgsmål. Efter mange

vanskeligheder lykkedes det i august at udsende et medlemsblad – Underofficeren – på 4 sider.

Bladets første redaktør var hovedforeningens formand *sergent O. E. Christensen.*

UNDEROFFICEREN

Organ for
OVERSERGENTER
SERGENTER OG
RESERVEHAANDVÆRKERE I

Nr. 1

August 1939

I. Aarg.

Dansk Underofficersforening af 1939.

Saaledes lyder Navnet paa Underofficerers o. l. egen Forening, og som i Dag for første Gang udgiver sit eget Blad. Her skal som en Indledning fortælles lidt om Foreningen og dens Mission.

Foreningen er — som Navnet siger — startet i Aar, nemlig den 27. Februar. Spørgsmaalet om at danne en Underofficersforening havde længe været paa Tale og var ogsaa forsøgt flere Gange, men denne Gang var det, som Tiden var gunstig for Foreningens Start, og det Arbejde, der blev udført fra Stifternes Side, viste sig hurtigt at give Resultater, saaledes at den ene Garnison efter den anden dannede Lokalfdeling for i Dag at omfatte hele Landet.

Hvad er det da, der gør en Forening paakrævet? Ja, der er flere Faktorer, som spiller ind; men den største er vel nok de vanskelige Tider. Det for alle store Oude — Arbejdsløsheden — sætter ogsaa sine mærkbare Spor blandt Underofficerer o. l., naar Tjenesten ophører. I Dag er det nemlig en vanskelig Sag at opnaa Beskæftigelse, og man ser derfor mangan

en Underofficer o. l. gaa ledig -- en Ting, man sjældent saa for blot faa Aar siden.

Her ligger da Foreningens Hovedopgave, nemlig at forsøge at bedre Beskæftigelsesmulighederne for Underofficerer o. l. efter Tjenestens Ophør. Hvorledes skal belyses senere.

En anden Faktor er Tidens Krav til Organisation. Underofficererne, der før har staaet splittet, har indset Nødvendigheden af at staa samlet i Tilknytning til de gamle Ord »Enighed gør stærk«. Der er heller ingen Tvivl om, at en enig Underofficersgruppe vil kunne opnaa Resultater paa mange Maader i Lighed med, hvad andre Organisationer har opnaaet, og man behøver ikke at se paa andre Sammenslutninger end dem, der i Dag er for Hærens Befalingsmandsgrupper.

Selv om saaledes flere Ting var til Foreningens Gunst, var der alligevel store Hindringer at overvinde, og det skal oplyses, at de største laa hos Underofficererne selv; men efter at Foreningen — iflg. Krigsministeriets Skrivelse af 29/4 1939 Nr. A. 1814 2465 — blev anerkendt, lettedes Arbejdet en Del, og den 5. Maj kunde Foreningens første Repræsentantskabsmøde allerede afholdes.

Hvorledes de militære Myndigheder saa paa Foreningens Start, kan man selv danne sig et Skøn af, naar man hører, at Generalkommandoen velvilligst stillede Lokaler til Raadighed for Foreningen til Repræsentantskabsmødet, samt at saavel Indkvartering som Bospising fandt Sted i Kastellet. Endvidere kan udtales, at Foreningen kun har mødt Velvilje hos de militære Myndigheder, og man maa haabe paa, at dette maa vedvare; thi gennem god Forstaaelse med de militære Myndigheder, er Foreningen i Stand til at opnaa de bedste Resultater.

Hvilke Resultater er det da, vi trakter efter? Ja, der er jo selvfølgelig flere, men som før nævnt ligger Hovedopgaven i at søge Beskæftigelsesmulighederne forbedrede. Hertil kan maaske siges, at dette maatte være en umulig Opgave i vor Tid, hvor Arbejdsløsheden florerer overalt. Men med det Syn, vi har paa Sagen, synes det ikke umuligt. Det har nemlig altid før været saaledes, at Underofficerer o. l. mange Steder har haft et Fortrin frem for andre, og det er denne Fortrinsret, vi vil kæmpe for at beholde, og det viser sig at være nødvendigt at gøre noget for at beholde

den, hvilket jo ogsaa maa være en Selvfølge, naar Konkurrencen er stor. Særlig paakrævet er dette blevet med Hærloven af 1937, der tillader Uddannelse af flere Underofficerer; thi selv om denne ogsaa tillader større Uddannelse af Befalingsmænd af Linien, skaber den alligevel større Afgang af Underofficerer o. l. hvert Aar.

Foreningen har da ogsaa allerede bragt Beskæftigelsessspørgsmaalet frem for Myndighederne i Form af en Skrivelse til Krigsministeriet og Statsministeren og søger en Forhandling i Gang om Spørgsmaalet. Der skal ikke lægges Skjul paa, at denne Forhandling fra Foreningens Side gaar ud paa en Ordning, der giver Underofficerer o. l. ubetinget Fortrin til Stillinger under Staten, og endvidere, at Underofficerer o. l. skal gaa direkte fra Tjenesten i Hæren til saadanne Stillinger. Man vil maaske se med Skepsis paa et saadant Forslag, men det vilde alligevel være et absolut Gode for Underofficerer o. l., men ogsaa for Hæren samt øvrige Institutioner under Staten. Begrundelsen for dette er, at gennemførte man nævnte Ordning, da vilde enhver hige efter at opnaa Underofficersgraden, og derigennem vilde Hæren blive i Stand til at tilfredsstille sit Behov af Befalingsmænd med fuldt ud kvalificerede Folk samtidig med, at Hæren kunde afstaa samme Standard og tillige gennemprøvede Folk til andre Stillinger under Staten.

Ovennævnte Fremgangsmaade til Forbedring af Beskæftigelsesmulighederne er den, der ligger lige for, og som i nogen Grad nævnes i Hærlovens § 92, sidste Stykke; men Foreningen nøjes ikke med at arbejde med dette alene. Underofficerer o. l. har tidligere været velanskrevet i det civile Erhverv, og der er ingen Tvivl om, at mange Muligheder stadig ligger aabne for Underofficerer o. l., naar et saadant Arbejde optages.

De Opgaver Foreningen iøvrigt agter at forsøge at løse, er af tjenstlig Art, men iflg. Krigsministeriets Skrivelse er dette ikke tilladt Foreningen. Foreningen har dog Forsvarsministerens Udtalelser for, at der i alle Tilfælde vilde blive taget Notits af Henvendelser, der paa pegede Forhold, som Underofficerer o. l. kunde ønske anderledes, saafremt Sagen var fornuftigt belyst og ellers havde sin Begrundelse. Derfor har Foreningen tilskrevet Krigsministeriet om det Forhold, at der ingen Bestemmelser findes, med Hensyn til Underofficerers o. l. Ferie, et Forhold, som nu efter Ferieloven maa anses for aktuelt.

Foreningen skal her gennem Bladet, udsende et Opraab til alle hjemkommanderede Underofficerer o. l., der maatte faa Bladet, om at yde Foreningen deres Støtte igennem Medlemsskab. Henvend jer til Hovedbestyrelsen eller en af Lokalbestyrelserne, hvis Adresser findes i Bladet. Foreningen har Bud til enhver, der staar til Raadighed for Hæren som Underofficer o. l.

Til de tjenstgørende Underofficerer o. l., der i Dag maatte staa udenfor Foreningen, skal udtales: »Sæt jer straks i Forbindelse med Hovedbestyrelsen eller nærmeste Lokalafdeling. Ingen Underofficer o. l. kan i Dag forsvare overfor sig selv ikke at være Medlem. Husk paa Foreningen arbejder lige saa godt for dig som for alle andre Underofficerer o. l., og du bør derfor yde din Støtte ved at blive Medlem«.

Fra Forretningsudvalget.

Lokalafdelingernes Kasserer anmodes herved om ved Indbetalinger at paaføre Girokortets Bagside, som følger:

x Medlemmers Kontingent Kr.	
Restancer	-
x Indskud	-
Papir m. m.	-
Annoncer	-

FORRETNINGSUDVALGET

Fra Lokalafdeling Aarhus.

Den 27. Juli d. A. afholdt Lokalafdeling Aarhus Medlemsmøde i Haandværkerforeningen. Sagerne fra Forretningsudvalget blev gennemgaaet, nemlig Skrivelsen til Krigsministeriet angaaende Ferie-spørgsmaalet for Underofficerer o. l., Skrivelsen angaaende Medlemsbladet og om Emblemets. Endvidere blev det besluttet at afholde ekstraordinær Generalforsamling snarest.

Efter Mødet var der gratis Kaffe og senere samledes Medlemmerne ved Keglespillet og Billardet, og Aftenen Forløb saaledes paa en kammeratlig og festlig Maade til Midnat.

Den 3. August d. A. afholdtes den ekstraordinære Generalforsamling i Haandværkerforeningen.

Formanden afgav Beretningen, der godkendtes. Protokollen blev oplæst af Formanden, da Sekretæren var sygemeldt. Regnskabet balancerede med Kr. 159,00 for Tidsrummet 1/6 — 3/8. Saavel Protokol som Regnskab godkendtes.

Bestyrelsen med en Del af Medlemmerne havde ønsket Omvalg af Bestyrelsen, hvorfor Bestyrelsen gik af, hvorefter Valg af ny Bestyrelse som blev:

Formand, Sergent O. E. Christensen v. 14. A. A. (genvalg).
 Næstformand, Sergent K. E. Simonsen v. 9. A. A. (nyvalg).
 Sekretær, Sergent A. E. Nielsen v. 14. A. A. (nyvalg).
 Kasserer, Sergent H. Husum, v. 7. A. A. (genvalg).

Som Revisor i Stedet for hjemk. Sergent F. M. G. Petersen, der har faaet Ansættelse ved Politiet, valgtes Sergent M. H. Larsen.

Oversergent C. E. Hvidkilde blev valgt til at varetage Meddelelser fra Lokalafdelingen til Foreningsbladet »Underofficeren«.

Mødet sluttede med fælles Kaffe og kammeratlig Samvær.

Den 9. ds. afholdtes 3. F. A. R.s Kapridning II, hvori deltog Un-

derofficerer, Kornetter og Korporaler ved 3. og 9. Artilleriafdeling — ialt 28 Deltagere. Kapridningen afholdtes i Terrænet om Moesgaard og strakte sig over 3 km. 11 Ryttere gennemførte uden Fejl. Resultat:

1. Kpl. Poulsen v. 3. A. A.
2. Oversergent A. Andersen v. 3. A. A.
3. Kpl. Bach v. 9. A. A.
4. — Jørgensen v. 3. A. A.
5. Sergent W. Larsen v. 9. A. A.

Lokalafdeling Randers.

Den 8. August holdt Lokalafdelingen Generalforsamling. Formanden gav Beretning, der indeholdt Oplysning om Foreningens Start og Arbejde til D. D. Valg af Bestyrelse gav følgende Resultat:

Formand. Oversergent A. J. Nielsen.
Kasserer, Sergent H. Jensen.
Næstformand, Oversergent A. R. Nielsen.
Suppleanter, Oversergent H. P. Husted og Sergent A. Lysgaard.
Revisorer, Oversergent F. R. A. Lehmann og Sergent O. T. A. Larsen.

Iflg. K. f. H. A. 23/1939.

Sergenterne J. P. Jakobsen ved 7. A. A., P. A. Larsen ved 6. A. A., J. C. Rasmussen ved 13. A. A. og A. K. K. Hansen ved 12. A. A. er taget til Tjeneste fra den 19/7 til den 15/10 1939.

Sergent J. Kristensen ved 3. Batt. er taget til Tjeneste fra den 22/7 til den 30/9 1939.

Efternævnte Korporaler, der har bestaaet Afgangsprøven fra Rytteriets Sergentskole, er udnævnt til Sergenter i Rytteriet fra den 1/8 1939 at regne og ansat saaledes:

Johannes Rosendahl Jensen ved Jydske Dragonregiment, ved Jydske Dragonregiment.

Stig Guldberg ved Gardehusarregimentet, v. G. H. R.

Vagn Valdemar Houggaard Rørslev ved Gardehusarregimentet, v. G. H. R.

Peter Petersen Bohsen ved Jydske Dragonregiment, v. J. D. R.

Uffe Wagn Gunni Byskou ved Jydske Dragonregiment, v. J. D. R.

Erik Søndergaard Nielsen ved Jydske Dragonregiment, v. G. H. R.

Aksel Lysgaard ved Jydske Dragonregiment, ved J. D. R.

Hans Henning Olsen ved Gardehusarregimentet, v. G. H. R.

Hans Kristian Jacobsen ved Gardehusarregimentet, v. G. H. R.

Arne Peter Juul Therkildsen ved Jydske Dragonregiment, v. J. D. R.

Frede Thorvald Nielsen ved Gardehusarregimentet, v. G. H. R.

Samtlige ovennævnte Sergenter er taget til Tjeneste indtil den 30/4 1940.

Kornet i Fodfolket Aksel Larsen ved 11. Bataillon er afskediget fra sin Stilling som Befalingsmand i Hæren fra den 4 s 1939 at regne.

Ledighblivende Stilling.

En Stilling som Felthaandværker (Skytsmekaniker) i H. t. K. bliver ledig fra 1/10 1939.

Stillingen lønnes med 2250 Kr. aarlig, stigende hvert 3. Aar med 150 Kr. indtil 3000 Kr., og derefter hvert 3. Aar med 300 Kr. indtil 3600 Kr., hvortil kommer Stedtillæg og Reguleringstillæg efter Reglerne i Lov om Statens Tjenestemænd. Yderligere Oplysninger vil kunne faas ved Henvendelse til H. t. K.

Ansøgning skrevet af Ansøgeren selv og indeholdende Oplysninger om faglig Uddannelse og om Værnepligtsforhold samt bilagt med bekræftende Afskrifter af Adkomstbeviser og Anbefalinger, stiles til Krigsministeriet og indsendes til Hærens tekniske Korps, Amager Boulevard 6, København S., inden den 9/9 1939.

Den, der ansættes i ovennævnte Stilling, vil ikke kunde forvente Tilladelse til at benytte det ham tildelte Værksted til Uførelse af Arbejde for private.

Dansk Underofficersforening af 1939

Hoved- og Lokalbestyrelse

Hovedbestyrelse:

Formand: Sergent O. E. Christensen ved 14. A. A. Adresse: Falstersgade 14, Aarhus. (Foreningens Adresse.)

Næstformand: Sergent J. A. Hegner ved Sj. Flyverafd.

Sekretær: Oversergent H. O. A. Poulsen ved 4. Reg. K-komp.

Kasserer: Sergent K. Salskov-Andersen ved 17. Bataillon.

Bestyrelsesmedlemmer:

Oversergent H. I. Poulsen ved 3. Bataillon.

Sergent B. A. Johansen ved 5. Bataillon.

Oversergent S. E. F. Olefsen ved 9. Bataillon.

Lokalafdeling Flyvertropperne:

Formand: Res.lv. I P. Hermansen.

Sekretær: Sergent J. A. Hegner.

Kasserer: Res.lv. I A. M. Koch.

Lokalafdeling Roskilde:

Formand: Oversergent D. Gjedde.

Sekretær: Sergent A. V. Helver.

Kasserer: Oversergent E. A. Frederiksen.

Lokalafdeling Holbæk:

Formand: Oversergent H. O. A. Poulsen.

Sekretær: Oversergent O. Skafsgaard.

Lokalafdeling Odense:

Formand: Sergent B. Johansen.

Sekretær: Sergent C. Petersen.

Kasserer: Sergent V. Mortensen.

Lokalafdeling Viborg:

Formand: Oversergent S. E. F. Olefsen.

Sekretær: Sergent H. P. Nielsen.

Kasserer: Oversergent A. H. Poulsen.

Lokalafdeling Randers:

Formand: Oversergent A. J. Nielsen.

Næstformand: Oversergent A. R. Nielsen.

Kasserer: Sergent H. Jensen.

Lokalafdeling Aarhus:

Formand: Sergent O. E. Christensen.

Næstformand: Sergent K. E. Simonsen.

Sekretær: Sergent A. E. Nielsen.

Kasserer: Sergent H. Husum.

Lokalafdeling Fredericia:

Formand: Sergent H. Eriksen.

Sekretær: Sergent K. G. Eriksen.

Kasserer: Oversergent G. K. Pedersen.

Lokalafdeling Haderslev:

Formand: Oversergent H. W. Rasmussen.

Sekretær: Sergent Chr. Ramsing.

Kasserer: Oversergent H. Larsen.

Lokalafdeling Sønderborg:

Formand: Sergent Q. Christensen.

Kasserer: Sergent J. H. Skrydstrup.

Lokalafdeling Tønder:

Formand: Sergent A. V. Momme.

Sekretær: Sergent H. V. R. Hansen.

Kasserer: Sergent R. Thomsen.

Artikler, Stof og Annoncer til Bladet skal være Forretningsudvalget i Hænde senest den 1. i hver Maaned.

**Papir, Kontorartikler m. m. til Lokalafd. m. fl. leveres af
Villiam Hansen, Kystvej 21, Aarhus**

Bestillinger modtages af Forretningsudvalget.

Støt Foreningen — bliv Medlem!

Foreningen optager som Medlem enhver Oversergent, Sergent og Reservehaandværker I, saavel tjenstgørende, hjemkommanderede som afskedigede.

Som Kontingent svares for tjenstgørende Kf. 2,00 pr. Maaned; for hjemkommanderede og afskedigede Kr. 1,00 pr. Maaned.

I Indskud betales Kr. 1,00.

Kender du, som læser disse Linier, een, der ikke er Medlem, da gør din Pligt og faa ham til at udfylde nedenstaaende Indmeldelsesblanket.

INDMELDELSBLANKET

Undertegnede ønsker herved at blive Medlem af »Dansk Underofficersforening af 1939«.

Fulde Navn:

Adresse:

Født den 19 i

Udnævnt til ^{Oversergent} ^{Sergent} den 19 Er f. T. ^{tjenstgørende} ^{hjemkommanderet}
Res. hv. I.

Staar i Nummer ved:

Nuværende Beskæftigelse:...

Højde cm Vækst: ^{spinkel} ^{middel} ^{kraftig}

Medlemmet tillader, at Kontingentet indeholdes i Lønnen ved Regnskabsføreren.

Underskrift.

HOLBÆK			Bilparken Telefon 8383 14 nye, cascof. 38-39 Mod. 4-5 og 7 Pers. m. og u. Fører fra 13-20 Øre. Ford V 8, Hillmann, Kaptajn, Citroën. K. Fisker Christensen, Nørre Alle 57.
Alt i Fodtøj Reparationer udføres hurtigt og omhyggeligt <i>Chr. Jensen v. Valborg Jensen</i>	»MILITÆRHOUSET« Alt i Militærrequisitter. <i>Cigarer, Cigaretter, Tobak</i> CHR. JENSEN	Barber- og Frisørforretningen Tidemansvej 16 anbefales. <i>H. Gregersen</i>	
AARHUS			
Frisorsalonen Ny Munkegade 96 anbefales til d'Herrer Befalingsmænd. <i>Finn Jung</i>	Skotøjsreparationer af enhver Art udføres. Villadsen, Falstersgade 36.	Bendix Holst Boghandel Nørregade 26 . Telefon 6268	

Udgivet af »Dansk Underofficersforening af 1939«. Ansvarshavende Redaktør: O. E. Christensen, Falstersgade 14, Aarhus.
Trykt i E. Hestbeks Bogtrykkeri Badstuegade 11, Aarhus, Telf 1634.

Hovedbestyrelsen forsøgte også at være medlemmerne behjælpelige med deres skattemæssige problemer. Det var i det hele taget en travl sommer i 1939 for såvel hovedbestyrelsesmedlemmerne som medlemmerne af lokalforeningsbestyrelserne.

Så kom krigsudbrudet. Anden verdenskrig begyndte i september. Hvad kunne det medføre af ulemper for de opnåede resultater? Ville det medføre, at foreningens mål og hensigter ville blive tilintetgjort?

Ved indkaldelsen til *sikringsstyrken* spredtes underofficererne ud over hele landet. Bestyrelsesmedlemmerne i hoved- & lokalafdelinger måtte forlade deres garnisoner og private bopæl, og de krav, der nu blev stillet til befalingsmændene bevirkede, at der ikke blev tid tilovers til foreningsarbejdet.

Ledelsen var foreløbigt sat ud af spillet, uden chancer for at kunne samles til drøftelse af de nye problemer. Den 26. maj udsendtes 5 forslag til et emblem, der skulle vælges ved en afstemning i lokalforeningerne.

Den 30. maj afsendtes en skrivelse til Krigsministeriet med tak for den tilsendte godkendelse af foreningen. Samtidig meddeltes navnene på den valgte hovedbestyrelse, samt vedtagne love.

Der blev også indenfor kommunerne påbegyndt en agitation for ansættelse af underofficerer.

Det næste store spørgsmål, man gav sig i kast med var en ferieordning. Nedenstående skrivelse til Krigsministeriet gav imidlertid et negativt resultat, og der kom til at gå mange år før dette problem fandt sin løsning:

»No. 149.

Aarhus, d. 25/7 1939.

Til Krigsministeriet.

Dansk Underofficersforening af 1939 tillader sig herved paa det høfligste overfor Krigsministeriet at fremholde et for Underofficerer o.l. uløst Spørgsmaal, nemlig Feriespørgsmaalet.

Dansk Underofficersforening af 1939 fremholder ovennævnte Spørgsmaal uden at Foreningen dermed vil gøre Forsøg paa, at beskæftige sig med andet end hvad der er Foreningen tilladt, jfr. Krigsministeriets Skrivelse A.1814-2465.

Feriespørgsmaalet er efter Vedtagelse af »Lov om Ferie med Løn« et Spørgsmaal, der er løst til Gavn og Glæde for de af den berørte danske Medborgere.

Uden for denne Lovs Bestemmelser staar Statens Tjenestemænd, men de har deres faste Ferie iflg. Tjenestemandslovens Bestemmelser.

Underofficerer o.l. er imidlertid holdt uden for ovennævnte Lovs Bestemmelser om Ferie, hvilket har til Følge, at Underofficerer o.l. ingen Ferie faar.

Dansk Underofficersforening af 1939 lægger ikke Skjul paa, at Foreningen synes at det er et Forhold, der bør ændres. Det kan efter Foreningens Mening ikke være rigtigt, at Underofficerer o.l. skal være de eneste i Statens Tjeneste, der ingen Ferie har Ret til. Foreningen skal oplyse, at Underofficerer o.l. med 2-8 Aars Tjeneste

i Hæren, Rekruttiden medregnet, ikke har eller kan vente at faa nogen Sommerferie, med mindre Krigsministeriet træffer nye Bestemmelser herom.

Af K.f.H. B. 9. fremgår det, at Krigsministeriet har udsendt Feriebestemmelser for Arbejdere under Krigsministeriet.

Heraf slutter Dansk Underofficersforening af 1939, at Krigsministeriet har udsendt ovennævnte Bestemmelser for at raade Bod paa et Misforhold, der opstod samtidig med Rigsdagens Vedtagelse af »Lov om Ferie med Løn«.

Af ovennævnte Grunde tillader Dansk Underofficersforening af 1939 sig at stille følgende Forslag til en Feriebestemmelse for Underofficerer o.l.

1) Enhver Underofficer o.l. har Ret til Ferie med Løn, med en Dag for hver Maaned, i hvilken den paagældende har været tjenstgørende i Hæren.

2) Den aarlige Ferie, der tilkommer enhver Underofficer o.l. beregnes paa Grundlag af den paagældendes Antal tjenstgørende Maaneder i det foregaaende Aar, fra 1. April – 31. Marts.

3) Det Tidsrum, den paagældende Underofficer eller l. har opholdt sig paa Skole som Sergent-, Oversergent- eller Res.hv. Elev medregnes ved Beregning af Antal tjenstgørende Maaneder.

4) Ferien skal gives sammenhængt i Tiden mellem 20. Maj – 10. September.

Dansk Underofficersforening af 1939 tillader sig høfligst at forvente Krigsministeriets velvillige Behandling af Foreningens Forslag, og imødeser Krigsministeriets Svar.«

Helt galt blev det med kontingentindbetalingen, og som følge heraf, var der ingen penge til at udsende bladets andet nummer.

Den 3. december lykkedes det dog forretningsudvalget at samles til et møde i Århus. Situationen blev gennemdrøftet, og en skrivelse om sammenhold og om kontingentbetaling blev udsendt til samtlige underofficerer. På samme møde behandlede spørgsmålet om den katastrofalt lille løn, der blev tilbudt underofficererne, ligesom man ville forsøge udvirket, at sergenter af reserven blev udnævnt til oversergenter, idet langt de fleste af denne gruppe udførte det for befalingsmænd af officiantgruppen normale arbejdsområde.

En skrivelse blev tilsendt Krigsministeriet:

»Nr. 167

Aarhus, d. 3/12 39

Til Krigsministeriet.

»Dansk Underofficersforening af 1939« skal paa Medlemmernes Vegne – Oversergenter, Sergenter og Reservehaandværkere I – udtale, at man i enhver Situation er sig sit Ansvar bevidst, og at der fra Underofficerers o.l. Side til enhver Tid vil blive udvist den største Loyalitet over for Hæren.

Naar der derfor i indeværende Efteraar har været en skrivelse i Omløb – udstedt af en Garnisons Underofficerer, der ikke er tilsluttet »Dansk Underofficersforening

af 1939« – ønsker Foreningen over for Krigsministeriet at fremsføre, at Foreningen ingen Forbindelse har med nævnte Skrivelses Opkomst og Indhold.

I Tillid til den Velvilje, Foreningen hidtil har mødt ved det højtærede Krigsministerium, skal Foreningen dog tillade sig at fremsføre et Par Ærinder, idet Foreningen er af den Formening, at disse Forhold kan være Aarsag til at skabe nogen Misfornøjelse blandt Underofficerer o.l., og Foreningen mener derfor Krigsministeriet er interesseret i at faa disse Forhold belyst, ligesom Foreningen er vis paa en Ændring, saafremt det staar i Krigsministeriets Magt.

Under Hensyn til den store Indkommandering, der har fundet sted, af Underofficerer o.l., skal Foreningen tillade sig at paapege, at det for mange af disses Vedkommende er vanskeligt at klare deres økonomiske Forpligtelser, idet deres Udgifter er sat efter deres Indtægt som hjenkommanderet, og Indtægten er nu væsentlig forringet som Følge af Indkommanderingen.

Foreningen skal tillade sig at fremsføre et enkelt Eksempel nedenstaaende:

En indkommanderet Sergents maanedlige Udgifter:	
Husleje	Kr. 57,56
Skat	Kr. 29,22
Livsforsikring	Kr. 7,00
Sygekasse	Kr. 6,50
Fagforening	Kr. 12,00
Møbelafdrag	Kr. 40,00
Lys & Gas	Kr. 5,00
Sergentens Forplejning i Garnison	45,00
	<hr/>
	Kr. 202,28

Selv om Lønnen i Øjeblikket er forhøjet med 1/6 af Grundlønnen, er Sergentens Budget alligevel overspændt. Eksemplet er imidlertid af meget mild Karakter, idet Foreningen har været forevist endnu grellere Eksempler paa, hvor ubeldigt mange af de indkommanderede Underofficerer o.l. staar stillet.

Foreningen skal derfor tillade sig at henstille, at der bliver givet gifte Sergenter o.l. Mulighed for at faa udbetalt Orlogspenge maanedsviis, saafremt paagældende selv fremsætter Ønske derom. En saadan Udbetaling vilde bedre de maanedlige Kaar for ovennævnte overordentligt meget.

Foreningen skal udtale, at man blandt indkomman-

derede Underofficerer træffer Sergenter, der har gennemgaaet Sergentskole efter den tidligere Skoleordning. Disse Sergenters daværende Tjenestekammerater blev ved Optagelse som Elev i Officiantklassen udnævnt til Oversergenter, hvorfor Foreningen formener, at disse af økonomiske Grunde burde udnævnes til Oversergenter. Derved vilde et økonomisk og udnævnelsesmæssigt Spørgsmaal for Underofficerer være løst til manges Tilfredsstillelse.

Under de store Indkaldelser har det vist sig, at Underofficererne er blevet overbebyrdet med Arbejde, hvilket dog ikke har givet Anledning til Klage fra Underofficerernes Side. Da der imidlertid nu er givet Hr. Forsvarsministeren Bemyndigelse til Udnævnelse af overtallige Underofficerer, skal Foreningen gøre opmærksom paa, at det vilde give Underofficererne store Lempelser i det daglige Arbejde, om denne Bemyndigelse blev bragt i Anvendelse, især under Hensyn til at respektive Skoler nu er oprettet, hvorfor Afdelingers m.fl.s Underofficerer er blevet yderligere belastet.

Trods Foreningens Erklæring begyndende denne Skrivelse, undlader Foreningen ikke at paapege et Forhold, som Foreningen ikke andet end kan forkaste, og som efter Foreningens Mening er et Forhold, som kan give Anledning til en Klassekamp, hvilket selvfølgelig ikke kan eller bør finde Sted i de militære Rækker.

Dette Forhold kræver imidlertid en Ændring af Tjenestereglementet til Fordel for Underofficererne, idet disse iflg. Bestemmelserne er normeret med Tornyster og Gevær (ved Fodfolket), hvorimod yngre Befalingsmænd, men ældre i Tjenestegrad og forrettende den samme Tjeneste ikke har samme Normering. Da begge Grader er selvbeklædere, og da Tjenesten er den samme, synes Foreningen det nærliggende, at Normeringen blev den samme og dermed ens for begge Parter, idet Foreningen samtidig skal udtrykke, at Spørgsmaalet om en opstaaende Klassekamp dermed var tilintetgjort.»

Denne skrivelse blev af Krigsministeriet besvarende med et afslag på de ønskede udnævnelser, men med et tilsagn om udbetaling af orlogspenge.

Foreningens første leveår endte med store vanskeligheder, der skulle overvindes for at kunne overleve, men trods alt blev resultatet en stigende medlemskare og 11 lokalafdelinger.

1940

vil huskes mest for Tysklands besættelse af Danmark og de vidtrækkende følger dette får for organisationen.

*Sergent C.H. Vous,
faldt ved Hokkerup 9.
april 1940.*

Forholdene omkring foreningens arbejde og fremtid var stadig meget usikre. Forretningsudvalget fortsatte sit arbejde, men dette var uhyre vanskeligt. *Formanden* var i Århus, *sekretæren* i Holbæk og *kassereren* lå i kantonnement ved Fakse Ladeplads. Det lykkedes dog at få udsendt et nyt nummer af »Underofficeren« i marts måned.

Der skulle dog gå endnu et par år før ønsket om et medlemsblad, der kunne udkomme hver måned blev en realitet.

Den 3. marts afholdtes et forretningsudvalgsmøde i Holbæk, hvor man bl.a. besluttede at afholde repræsentantskabsmøde i Odense i april, samt vedtog en del forslag til lovændringer. Der indsendtes en ansøgning til garnisonskommandanten i Odense om tilladelse til indkvartering og bespisning af repræsentanterne. Længere nåede man ikke med det.

Tyskernes besættelse af Danmark den 9. april stoppede fuldstændig foreningsarbejdet og det planlagte repræsentantskabsmøde måtte aflyses. Under kampene den 9. april ved grænsen faldt et af foreningens medlemmer, *sergent Carl Henrik Vous*.

Udadtil var foreningens arbejde gået i stå, men indadtil blev der stadig arbejdet navnlig på de ekstraordinært store sergent- og oversergentskoler for de forskellige våbenarter. Disse skolars elevforeninger arbejdede faktisk i den ånd, som var angivet fra foreningens ledelse. Der var ingen tvivl om, at det arbejde, der blev gjort i og for disse elevforeninger holdt interessen vedlige, så godt at foreningen ret hurtigt ville kunne genoptage sit egentlige arbejde, så snart forholdene forbedrede mulighederne.

1940 var et problemfyldt år og der var mange vanskeligheder forude, men der var skabt en forening, som alle underofficerer forstod måtte og skulle overleve.

UNDEROFFICEREN

Organ for

OVERSERGENTER
SERGENTER OG
RESERVEHAANDVÆRKERE I

Nr. 1

Marts 1940

2. Aarg.

Et Strejftog.

Røret har lagt sig. Man indordner sig under de bestaaende Forhold og arbejder videre som gode og loyale Underofficerer. Man bærer de ekstraordinære Krav uden at kny og haaber stadig paa, at Underofficerernes Chance ogsaa kommer. Talrige Underofficerer er i Dag indkommanderet og taget bort fra gode civile Stillingen med langt højere Lønninger, end den danske Stat byder dem. Ogsaa disse passer roligt deres Dont ved Hæren og udfylder deres Plads, saaledes, som man ogsaa forventer, at de skal.

Hærens Skoler arbejder videre, dog for fleres Vedkommende under andre Former end normalt. Tiden kræver det. Der er intet at gøre derved. Vi maa alle være klare over, at Hæren fattes Befalingsmænd, og at der maa gøres noget effektivt for en hurtig Udfyldelse af de tomme Pladser. Vi er ogsaa fuldt paa det rene med dette Spørgsmaal, og vi indordner os under de prekære Forhold.

Dog vil det her være paa sin Plads at nævne det Røre, der rejste sig blandt Underofficerer i hele Landet, da samtlige Hæ-

rens Kornetter blev udnævnt til Sekondløjtnanter. Talrige af disse Kornetter blev Sekondløjtnanter efter ca. 5 Maaneders Tjeneste indenfor Hæren, en Grad som er sidestillet med een, der kræver 5--6 Aars Uddannelse, saavel praktisk som teoretisk.

Det er ikke vor Sag at bedømme disse Sekondløjtnanters Kvalifikationer; men man spørger uvilkaarligt sig selv: »Hvorledes ligger Bedømmelsen for en Kornets Udnævnelse til Sekondløjtnant?« Det skal siges, at mange Kornetter sidder inde med gode Førkundskaber, saaledes at de i teoretisk Henseende kan komme til at gøre fyldestgørende Gavn som Sekondløjtnant; men lige saa mange af nævnte Kornetter mangler de Førkundskaber, som man maatte mene *den eneste virkelige Begrundelse* for deres Udnævnelse til Sekondløjtnant.

Man forstaar derfor udmærket den Misfornøjelse, der rejste sig blandt Underofficererne, da disse Udnævnelser forelaa. Ikke nok med, at man rent personligt var af den Formening, at visse Kornettets Udnævnelse ikke var for-

tjent; men med denne Udnævnelse lagde man et yderligere Arbejde paa Underofficerernes Skulder. Før Udnævnelsen havde Kornetterne bl. a. deltaget i Omgangstjeneste med Underofficererne, ligesom de i den daglige Tjeneste var aktive Deltagere. Med Udnævnelsen var dette imidlertid Slut. Underofficererne var nu ene om den vigtige Omgangstjeneste, ligesom, der blev stillet yderligere Krav til dem i deres Arbejde i Marken, og ved Opretrettelsen af de respektive Skoler, blev de yderligere belastet. Alt tager Underofficeren; men til Trods undgaar det dog ikke at sætte sit Præg paa ham. Hans Loyaltet mod Hæren byder ham til Tavshed; men det ulmer i hans Indre, naar han ser de Fejlgreb, der daglig bliver gjort. Resultatet af dette er, at Underofficerens Lyst og Interesse for sit Arbejde daler, hvilket igen gaar ud over hans Loyaltet og Ansvarsfølelse; men hvem bærer Ansaret herfor?

Da der i Efteraaret blev rettet utallige Henvendelser til Foreningen med Hensyn til Udnævnelsen af Sekondløjtnanter, og man opfordrede Foreningen til at tage denne Sag op til Undersøgelse, da afviste Foreningen dette Spørgsmaal, ligesom man

afviste en Garnisons Indbydelse til Protestmøde i den Anledning. Begrundelsen for denne Afvisning var den, at Underofficererne ikke vil vinde Goder paa andres Bekostning; men at Underofficererne vil kæmpe et ærligt og aabent Spil for at opnaa de Goder, som de eftertragter.

Lokalafdelings Nyt.

Fra Lokalafdeling Aarhus og Holbæk.

Lokalafdeling Holbæk og Lokalafdeling Aarhus har indledet Studiekredsarbejde til Uddybelse af saavel Foreningsarbejder som rent militære faglige Spørgsmaal. Medlemmerne samles i disse Lokalafdelinger 1 à 2 Aftener ugentlig, og det viser sig, at Studiekredsarbejdet indebærer store Muligheder til at skabe den Kontakt og det kollegiale Forhold Medlemmerne imellem, som i flere Tilfælde har vist sig tiltrængt.

Idéen om en videre Udbredelse af Studiekredsarbejdet til de forskellige Lokalafdelinger er overbragt Forretningsudvalget, og vil sikkert fra dettes Side blive bragt videre til de forskellige Lokalafdelinger.

Skulde Lokalafdelinger imidlertid allerede paa nuværende Tidspunkt ønske at optage nævnte Arbejde, staar Lokalafdeling Aarhus og Holbæk til Tjeneste med Vejledning med Emneforedrag, ligesom man med Glæde vilde modtage lignende fra andre Lokalafdelinger.

Fra Lokalafdeling Viborg

er Redaktionen blevet opfordret til at meddele, at nævnte Afdeling har paabegyndt Skydning med Gevær 1889 og Pistol 1910 21. Saafremt andre Lokalafdelinger skulde have taget samme op, vil Lokalafdelingen være interesseret i eventuelle Konkurrenceskydninger.

Tjenesten ved Kompagniet

Vaabenmesteren

Ordet »Vaabenmester« faar i de fleste Tilfælde en Underofficer til at sige: »Bevar mig vel«. Og hvorfor?

Vi, der er lidt ældre i Tjenesten som Underofficerer og af en eller anden Grund ikke gaar over i Linjen, har jo desværre med Tiden indhøstet en Del kedelige Erfaringer paa dette Felt.

Bestemmelserne for dette Hverv siger ikke meget, men dog nok til at give et Fingerpeg om de Forpligtelser, der paahviler de enkelte herved ansvarlige Personer.

Tjenestereglementet siger i Pkt. 2: *»Hver Mand i Hæren skal søge at skaffe sig den Uddannelse, hans Stilling kræver, samt et noje Kendskab til de Pligter, der paahviler ham.«*

Dette Punkt er et af Grundpillerne i Hærens Administration, og det taler for sig selv, men som Tilføjelse skal bemærkes, at i Almindelighed gives der ikke Vaabenmesteren ringeste Lejlighed til at sætte sig ind i Tjenesten, og hvad især angaar Mobiliseringskamrene, hvilket denne i givet Fald skulde kunde forvalte.

Alt taler derfor for, at der oprettes Instruktionskursus i Vaabenmestertjenesten, og at enhver Underofficer blev Deltager i et saadant, saaledes at en Vaabenmester til enhver Tid var inde i Depotets Administration, samt i Sagernes Vedligeholdelse og Opbevaring. At Kursuset burde givet ogsaa omfatte Forhold under Mobilisering, saaledes at Vaabenmesteren i alle Tilfælde var i Stand til at bestride Tjenesten selvstændigt.

I Efteraaret blev mange Underofficerer indkommanderet og fik ved Ankomsten til deres Afdeling overdraget et Mobiliseringskammer. Disse Kamre var imidlertid

nemme at overtage, idet Bestemmelserne nøje angav Beholdningernes Størrelse. Andre blev imidlertid overdraget Beholdningerne ved de rekruttdannede Enheder, og disse var betydelig vanskeligere stillet. Enhederne her var iklædt af Øvelsesbeholdningerne, og da samtlige Afdelinger grundet paa Beredskabsstyrkernes Formering og Udrykning i Kantonnement flyttede rundt paa Befalingsmændene, som skulde overgaa til respektive Stam-Underafdelinger, var der ikke altid Lejlighed til Kontroloptælling, hvilket nedensaaende er Bevis for.

Ved et Kompagni saa man paa faa Dage 3 forskellige Vaabenmestre, og den ene udtaler: »En Eftermiddag i September blev jeg kaldt til Kompagnikontoret og fik Ordre til at overtage Vaabenkammeret. Der var her Tale om et Kammer, hvis Specialmateriel skulde overdrages fra en Rekrutstyrke til en indkaldt Styrke. Jeg spurgte straks efter min Forgænger, for sammen med ham at kunne foretage Optælling, men fik den Besked, at han om Formiddagen var rykket i Kantonnement med et andet Kompagni. 14. Hefte, Pkt. 262 siger: *»Ansvar for Beholdninger paa et Munderingskammer, Vaabenkammer eller lign. paahviler i første Række den Befalingsmand eller ligestillet, der ved Overtagelsen af det paagældende Kammer faar Noglen udleveret.«*

Under Henvisning til dette Punkt protesterede jeg mod Overtagelsen uden Optælling. Da Nøglen til Vaabenkammeret endvidere viste sig at være af en saadan Beskaffenhed, at enhver Køkkendørsnøgle kunde laase Døren op, og i Fortsættelse af ovennævnte Paragraf hedder det: *»Det paahviler enhver Befalingsmand, der varetager Administration af Staten til-*

hørende Værdier, at drage Omsorg for, at disse opbevares og behandles paa betryggende Maade,» mener jeg, at der skai en yderst tolerent Opfattelse og en god Portion god Vilje til at faa omtalte Forhold til at harmonere med Bestemmelserne.

Det er givet, at bliver man tildelt Tjenesten som Vaabenmester, da maa man straks forvise sig om, alt alt er i Orden og til Stede ved at foretage en nøje Kontrol og Optælling. Man maa ikke nøjes med et: »Det gaar nok,« thi har man Nøglen, har man dermed ogsaa Ansvar.

Vi har nu set paa Vaabenmesterens Pligter, men hvorledes stiller det sig med hans nærmeste foresatte?

Tjenestereglementet, 49. Kapitel siger: »*Kompagnichefen er ansvarlig for hver enkelt Mands bedst mulige Uddannelse, at han anvender Befalingsmændene bedst stemmende med Tjenestens Tarv, at de lærer deres Pligter og de gældende Bestemmelser, og at hver af dem bliver tilstrækkelig bekendt med de Pligter, som i Tilfælde af Forfald eller Afgang kan komme til at paahvile dem.*«

Enhver skoleuddannet Underofficer vil sikkert uden større forudgaaende Uddannelse kunne varetage de ved et Vaaben paahvilende Pligter; men hvorledes vil det stille sig med de Korporaler, der bliver udnævnt til Sergenter uden at have gennemgaaet en her til virkelig kompetent Uddannelse?

Der skal ikke her kritiseres over de Myndigheder, der styrer Land og Rige; men det er pinligt for enhver ansvarsbevidst Underofficer at se en Kornetskole blive gennemført som i Fredstid, mens Uddannelsen for Sergenter, der dog maa være mere alsidige (Delingsfører, Gruffefører, Vaabenmester, Fourer, Staldunderofficer, Kommandounderofficer) bliver nedsat til et Minimum.

Her bliver et Arbejde for Kompagnicheferne, og det er da et

Spørgsmaal, om ikke disse Sergenter havde været mere anvendelige som Korporaler med de dermed følgende Pligter. Kompagnichefen, der almindeligvis har Forretninger nok at varetage, faar her en ekstra Opgave, og det vil nu ikke lade sig gøre at ignorere det Arbejde, som Vaabenmesteren dagligt udfører. Thi der maa ikke glemmes, at disse Sergenter faktisk kun har en Korporalskoles Uddannelse i Materiel- og Vaabenlære.

Det maatte derfor ikke være ønskeligt, om disse Sergenter skulde møde den samme Uvilje, som mange Gange er Tilfældet, naar en Vaabenmestertjeneste ikke tillader Deltagelse i Kompagniets vanlige Tjeneste, og det maatte være ønskeligt, at man fra flere Sider fik Øjnene op for, at Vaabenmestertjenesten er en Tjeneste, som skal passes med lige saa stor — og maaske større — Nøjagtighed, som al øvrig Tjeneste. Ingen nægter dog en Kommandoofficiant eller Regnskabsfører Tid til Udførelsen af deres Hverv. Hvorfor saa en Vaabenmester?

Vaabenmestertjenesten er ret varierende, men det var ønskeligt, om man naaede derhen, at denne Tjeneste blev fastlagt, saaledes at Vaabenmesteren til enhver Tid fik tildelt den Tid, som han maatte mene nødvendig til Tjenestens Tarv, og at man naaede dertil, at denne Tjeneste blev respekteret, som enhver anden Tjeneste.

Fra Forretningsudvalget.

Forretningsudvalgsmøde afholdtes den 3. Marts d. A. i Holbæk. Hovedemnet paa Mødet var det forestaaende Repræsentantskabsmøde, som blev vedtaget afholdt den 20. og 21. April d. A. i Odense.

Dagsorden for Repræsentantskabsmødet blev vedtaget som følger:

1. Mødet aabnes.
2. Valg af Dirigent.
3. Beretning.
4. Protokol.
5. Regnskab.
6. Indlæg af Repræsentanterne (Se Lovene, § 8).
7. Forslag til Lovændring.
8. Valg af Bestyrelse (iflg. Lovene).
9. Valg af Suppleanter.
10. Valg af Revisorer.
11. Valg af Revisorsuppleanter.
12. »Underofficerene«
 - a. Nedsættelse af Redaktionsudvalg.
 - b. Fastsættelse af Love for Bladet.
13. Emblem.
14. Vedtagelse af en Resolution til Krigsministeriet.
15. Vedtagelse af Resolutionens Overbringelse.
16. Eventuelt.
17. Afslutning.

Til Annoncører og Medlemmer.

Hermed udsendes 2. Nummer af »Underofficerene«. De ekstraordinære Forhold ved Hæren bevirkede, at Foreningen ikke saa sig i Stand til at fortsætte Udgivelsen, idet der opstod forskellige uforudsete Hindringer. Disse Vanskeligheder er imidlertid nu overvundet, og Bladet vil fra og med dette Nummer udkomme 1 Gang hver Maaned.

Idet vi herved retter en Tak til Annoncørerne for deres Støtte, henstiller vi til Medlemmerne at at støtte Bladets Annoncører.

Redaktionen.

**Dansk
Underofficersforening
af 1939**

Hoved- og Lokalbestyrelse

Hovedbestyrelse:

Formand: Sergent O. E. Christensen ved
14. A. A. Adresse: Falstersgade 14,
Aarhus. (Foreningens Adresse.)

Næstformand: Sergent J. A. Hegner ved
Sj. Flyverafd.

Sekretær: Oversergent H. O. A. Poulsen
ved 4. Reg. K-komp.

Kasserer: Sergent K. Salskov-Andersen
ved 17. Bataillon.

Hestyrelsesmedlemmer:

Oversergent H. I. Poulsen ved 3. Ba-
tallion.

Sergent B. A. Johansen ved 5. Ba-
tallion.

Oversergent S. E. F. Olefsen ved 9.
Bataillon.

Lokalafdeling Flyvertropperne:

Formand: Res.hv. I P. Hermansen.

Sekretær: Sergent J. A. Hegner.

Kasserer: Res.hv. I A. M. Koch.

Lokalafdeling Roskilde:

Formand: Oversergent D. Gjedde.

Sekretær: Sergent A. V. Helver.

Kasserer: Oversergent E. A. Frederik-
sen.

Lokalafdeling Holbæk:

Formand: Oversergent H. O. A. Poul-
sen.

Sekretær: Oversergent O. Skafsgaard.

Lokalafdeling Odense:

Formand: Sergent B. Johansen.

Sekretær: Sergent C. Petersen.

Kasserer: Sergent V. Mortensen.

Lokalafdeling Viborg:

Formand: Oversergent S. E. F. Olefsen.

Sekretær: Sergent H. P. Nielsen.

Kasserer: Oversergent A. H. Poulsen.

Lokalafdeling Randers:

Formand: Oversergent A. J. Nielsen.

Næstformand: Oversergent A. R. Nielsen.

Kasserer: Sergent H. Jensen.

Lokalafdeling Aarhus:

Formand: Sergent O. E. Christensen.

Næstformand: Sergent K. E. Simonsen.

Sekretær: Sergent A. E. Nielsen.

Kasserer: Sergent H. Husum.

Lokalafdeling Fredericia:

Formand: Sergent H. Eriksen.

Sekretær: Sergent K. G. Eriksen.

Kasserer: Oversergent G. K. Pedersen.

Lokalafdeling Haderslev:

Formand: Oversergent H. W. Rasmus-
sen.

Sekretær: Sergent Chr. Ramsing.

Kasserer: Oversergent H. Larsen.

Lokalafdeling Sønderborg:

Formand: Sergent Q. Christensen.

Kasserer: Sergent J. H. Skrydstrup.

Lokalafdeling Tønder:

Formand: Sergent A. V. Moume.

Sekretær: Sergent H. V. R. Hansen.

Kasserer: Sergent R. Thomsen.

**Artikler, Stof og Annoncer til
Bladet skal være Forretnings-
udvalget i Hænde senest den
1. i hver Maaned.**

**Papir, Kontorartikler m. m. til Lokalafd. m. fl. leveres af
Villiam Hansen, Kystvej 21, Aarhus**

Bestillinger modtages af Forretningsudvalget.

AARHUS		Alle Arter af Forsikringer tegnes »Skandinavia» Grøn & Witzke AIS	Bilparken Telefon 8383 14 nye, cascof. 38-39 Mod. 4-5 og 7 Pers. m. og u. Fører fra 13-20 Øre. Ford V 8, Hillmann, Kaptajn, Citroën.
Carlos Bageri Fyensgade 30 Prøv min Wienerkringle Anbefuler sig med frisk Brød	Bendix Holst Boghandel Nørregade 26 Telefon 6268		
Isenkram, Glas, Porcelæn J. KNUDSEN Sjællandsgade 69 Telefon 1296 . Aarhus	Ridestøvler Bandtholtz Søndergade 16 Telefon 916	O. E. Christensen Sergent v. 14. A. A.	K. Fisker Christensen, Nørre Alle 57.
HOLBÆK		Alt i Fodtøj Reparationer udføres hurtigt og omhyggeligt Chr. Jensen v. Valborg Jensen Tidemandsvvej 5 . Telefon 1296	Ledig
Tøjrenseriet ELEGANT H. Nedergaard Smedelundsgade 7 Holbæk, Tlf. 1134 Fineste kemiske Rensning med den lugtfrie »TRI» Vædske	d'Herrer Befalingsmænd! Gælder det Haaret saa Herre- og Damefrisørsalonen Tlf. 1193 Skovly Labæk 49 Spec. Klipping. Permanent KNUD SØRENSEN		

Udgivet af »Dansk Underofficersforening af 1939«. Ansvarshavende Redaktor: O. E. Christensen, Otto Rudssgade 88, Aarhus.
Trykt i E. Hestbeks Bogtrykkeri Badstuegade 11, Aarhus, Telf 1634.

1941

bliver oversergent E.T. Nielsen ny landsformand, dog kun ca. 1 måned, hvorefter sergent E.J. Jensen tiltræder og organisationen bliver reorganiseret.

Begyndelsen af dette år bragte stadig mange vanskeligheder for foreningsarbejdet, men stærkere og stærkere lød kravet om en reorganisering og denne gang kom initiativet fra *Holbæk*.

I løbet af sommeren var tankerne om foreningens fremtid blevet diskuteret på mange møder, hvori garnisonens underofficerer deltog.

I begyndelsen af oktober måned afholdtes en generalforsamling, der enstemmigt vedtog en rekonstruktion med følgende bestyrelse:

Formand: *OS E.T. Nielsen*

Næstformand: *OS E.J. Jensen*

Kasserer: *OS F.O. Nielsen*

Sekretær: *OS K.R. Petersen*

Best.medlem: *OS S.A. Mortensen*

Best.medlem: *SG J. Junggaard*

Reorganiserings-bestyrelsen – fra venstre: SG Junggaard, SG E.J. Jensen (formand), OS S.Aa. Mortensen (redaktør), SG J.V. Henriksen, OS F.O. Nielsen (kasserer) og OS K.R. Petersen.

Følgende love blev vedtaget:

Love

for Dansk Underofficersforening af 1939

§ 1

Foreningen er en af Krigsministeriet tilkendegivet Forening, som til enhver Tid skal overholde de Bestemmelser, der er gældende for Befalingsmænd og ligestillede. – Foreningen er politisk.

§ 2

Foreningens Formaal er at varetage Underofficerers og ligestillede Interesser og at uddybe det kollegiale Forhold Medlemmerne imellem.

§ 3

Foreningen optager som Medlem enhver Oversergent, Sergent, Reservehaandværker I samt Elever paa Sergentskole, saavel tjenestegørende, hjemkommanderede som afskedigede.

§ 4

Som Kontingent svarer hvert tjenstgørende Medlem Kr. 2,00 pr. Maaned, hver hjemkommanderet eller afskediget samt Elever paa Sergentskole Kr. 1,00 pr. Maaned. Ved Indmeldelsen betales Kr. 3,00 for tjenstgørende og Kr. 1,00 for hjemkommanderede, hjemsendte og Elever paa Sergentskole.

§ 5

Hver Regiment vælger 2 Repræsentanter mellem sine tjenstgørende Underofficerer. Repræsentanterne vælges for 1 Aar ad Gangen, og Meddelelse om Repræsentanternes Navne skal være Foreningen i Hænde senest 15. Maj. Repræsentanterne staar til Raadighed for Foreningen og har Mødepligt paa Generalforsamlingen.

§ 6

Generalforsamlingen, der bestaar af Regimenternes Tillidsmænd, og tilstedeværende Medlemmer, afholdes een Gang aarlig i Juni Maaned. Sager, der ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, skal være Formanden i Hænde senest den 10. Maj. Dagsorden for Generalforsamlingen medfølger Medlemsbladets Majnummer. Den ordinære Generalforsamling vedtager, hvor næste Aars Generalforsamling skal afholdes.

Generalforsamlingen vælger en Bestyrelse, der har følgende Sættelse: 1 Formand, 1 Næstformand, 1 Kasserer, 1 Sekretær, 3 Bestyrelsesmedlemmer, 2 Suppleanter samt 2 Revisorer.

Alle Valg gælder for et Aar ad Gangen. Genvalg kan finde Sted, dog ikke af Revisorer.

§ 7

Ekstraordinær Generalforsamling kan indkaldes. a. naar Bestyrelsen mener det paakrævet, b. naar mindst Halvdelen af Generalforsamlingen fremsætter Ønske herom, c. naar 3 Regimenters Tillidsmænd indsender Forslag herom. Med Forslaget skal følge en Dagsorden, paa hvilken en Ordfører skal opgives.

Enhver Generalforsamling er beslutningsdygtig, uanset Antallet af de tilstedeværende. Sager, der ikke angaar Lovændringer, afgøres ved Stemmerflerhed. Til Vedtagelse af Lovændring kræves mindst 2/3 af de tilstedeværendes Stemmer.

§ 8.

Bestyrelsen leder Foreningen under Ansvar for Generalforsamlingen, der er højeste Myndighed i alle Foreningens Anliggender.

§ 9.

Formanden indkalder til Bestyrelsesmøde een Gang maanedlig og naar han finder det paakrævet eller naar mindst 4 Bestyrelsesmedlemmer stiller skriftlig Forlangende herom. Udebliver et Bestyrelsesmedlem 3 paa hinanden følgende Gange uden gyldig Forfald, er han dermed udtraadt af Bestyrelsen. Alle Beslutninger træffes ved Stemmerflerhed. Der føres Forhandlingsprotokol, som efter hvert Møde underskrives af Formanden og samtlige Bestyrelsesmedlemmer. Formanden repræsenterer Foreningen udadtil.

§10.

Kassereren fører Foreningens Regnskab. Han betaler alle Regninger, efter at de er paategnet af Formanden eller i hans Forfald et Bestyrelsesmedlem. Ved Generalforsamlingen fremlægger Kassereren Regnskabet til Gennemgang. Kassererens kontante Beholdning maa ikke overstige Kr. 10,00. Den øvrige Kassebeholdning indsættes paa en Bankbog i Foreningens Navn. Bankbogen beror hos Kassereren, der dog ikke kan hæve Pengene uden Formandens eller dennes Repræsentants Medunderskrift. Revisorerne har til enhver Tid Adgang til Regnskabet.

§ 11.

Bestyrelsen bestemmer, hvorvidt der skal ydes Diæter og Rejsegodtgørelse i hvert enkelt Tilfælde.

§ 12.

Foreningens opløsning kan kun vedtages paa en i denne Hensigt indkaldt Generalforsamling og kun, naar $\frac{3}{4}$ af Foreningens Medlemmer i 2 paa hinanden følgende Generalforsamlinger med een Maanedes Mellemløb stemmer herfor, dog kan Foreningen ikke opløses, saalænge der paahviler den Gæld. Opløses Foreningen, tilfalder Foreningens Midler »Dansk-Nordisk Ungdomsforbund«.

På forslag af *S.A. Mortensen* blev det vedtaget, at der omgående skulle udsendes et medlemsblad, og denne opgave blev overdraget forslagsstilleren, der samtidig blev bladets ansvarshavende redaktør.

Bestyrelsen gik i gang med arbejdet. Der blev igen sat gang i medlemshvervningen. Der blev arbejdet med lokalforeningerne og indsamlet materiale fra foreningens første år.

Der var rigeligt med administrativt arbejde i årets sidste måneder. Det viste sig ret hurtigt efter generalforsamlingen, at formandens nationale sindelag var uacceptabelt, og da han den 1. november blev hjemkommanderet, blev man enige om at han måtte ud.

På et møde den 1. november blev næstformanden *SG E.J. Jensen* valgt til formand. Dette blev meddelt *E.T. Nielsen* skriftligt. Kort tid efter rejste *E.T. Nielsen* til udlandet og gik i tysk krigstjeneste, hvor han faldt. Foreningen kunne nu gå ind for de nationale interesser man havde planlagt.

— — —

Efterårets store opgave var bladets genudgivelse. det lykkedes redaktøren at komme i forbindelse med en bladudgiver, som var villig til at financiere, mod at bestyrelsen ville stille sine private midler som garanti for kontraktens overholdelse, hvilke betingelser godkendtes.

Fra 1. januar 1942 blev eneretten til annoncetegning, trykning og administration overdraget *direktør S.A. Nielsen*, København.

Kontrakten indeholdt 17 punkter og blev oprettet for en periode af 5 år. Denne disposition viste sig senere at være uhyre fejlagtig, idet kontrakten gjorde foreningen fattigere og fattigere.

Denne fejl disposition kan ingen bebrejdes, i stedet må man beundre de mænd, der på dette tidspunkt satte alt hvad de ejede i pant for at fremskaffe et blad, der kunne holde foreningens medlemmer sammen.

1942

udkommer »Underofficeren«s første nummer og organisationens emblem bliver vedtaget. Oversergent F.O. Nielsen bliver landsformand.

Med velvilje fra garnisonskommandanten i Holbæk, oberst E. Raabye, blev der stillet kontorlokaler til foreningens rådighed. Nu kunne arbejdet for alvor sættes i gang. For bestyrelsen blev iværksættelse af en kampagne for underofficerers ansættelse i stat og kommune igen en af de store opgaver. Her lå et område, hvor foreningen kunne forsøge at løse et socialt problem, idet det ofte var meget vanskeligt for de hjemkommanderede underofficerer at finde beskæftigelse. Det var nærliggende at mene, at de personer, der havde tjent nationen i uniform, ikke helt burde glemmes den dag de stod civile.

I årets første måneder var medlemstilgangen så stor, at bestyrelsen måtte arbejde nat og dag for at kunne holde samling på det hele.

Afstemmingsresultatet om foreningens emblem resulterede i antagelse af forslag nr. 5.

En ansøgning om tilladelse til at afholde generalforsamling på Odense kaserne var bevilget, men på grund af forholdene kunne indkvartering ikke ske på kasernen.

Uddrag af beretningen fra denne generalforsamling:

»Generalforsamlingen blev afholdt den 13.-14. Juni 1942 i Restaurant »Lido«s Lokaler i Odense.

Generalforsamlingen begyndte Kl. 14.00. Tilstede var 22 af Regimenternes 25 Tillidsmænd samt Bestyrelsen. Formanden, *Sergent E. J. Jensen*, aabnede Mødet ved at byde Regimenternes Tillidsmænd Velkommen og mindedes derefter to af Foreningens Medlemmer, der var afgaaet ved Døden (*Oversergent V. Rousøe*, Tg.Btl. og *Oversergent E.T. Nielsen*, 8. Btl., Foreningens tidligere Formand).

Ved mødets begyndelse afsendtes et Hyldesttelegram til *H.M. Kongen* samt Ønsker om en god og snarlig Bedring.

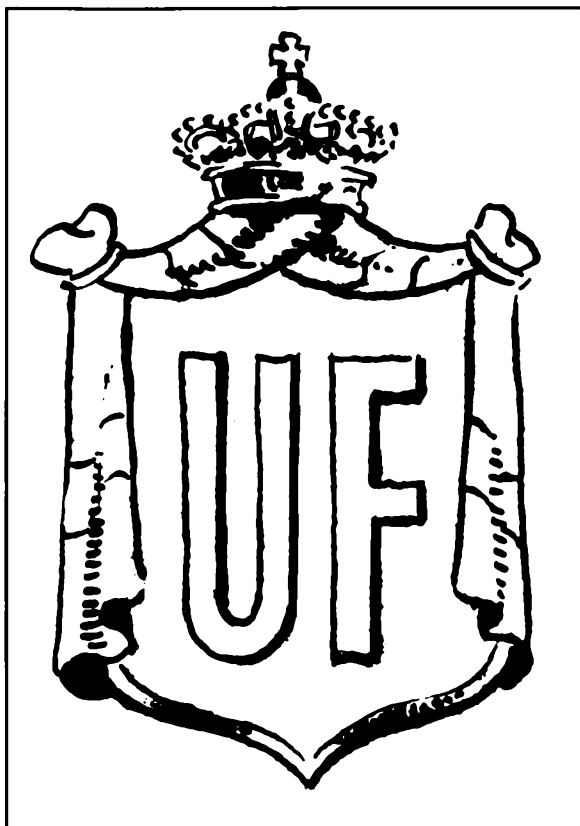
Til Dirigent valgtes *Oversergent K. Særmærk Thomsen*, B.V. Derefter fik Formanden Ordet for at aflægge Beretning. Af denne fremgik, at Foreningen havde sat stærkt ind for at skaffe hjemsendte, ledige Underofficerer Arbejde. Af andre Foreningsarbejder havde Foreningen faaet opnaaet, at Bekendtgørelsen om Tjenestefornyelsen kommer en Maaned før Tjenestetidens Udløb. De fleste af Foreningsarbejderne har dog ikke kunnet naa at give Resultater paa den Tid, Foreningen har arbejdet.

Af Kassererens Beretning fremgik det, at Foreningen havde ca. 500 Medlemmer, deraf var de 250 tlg., 200 hjk. og 50 afsk.

En Ansøgning til Krigsministeriet om et Tilskud paa 6000 Kr. var blevet afslaaet.«

Af Redaktørens Beretning fremgik, at Bladet »Underofficeren« som Helhed havde mødt stor Anerkendelse og var blevet vel modtaget overalt, navnlig da Tiden havde gjort et saadant Blad nødvendigt. At der er Fejl ved Bladet, er Redaktøren vel vidende om, og disse vil blive rettet, saa snart det lader sig gøre.

Stoffet til Bladet har der til Dato ikke været Vanskeligheder ved at faa, men det var ønskeligt om lidt flere Underofficerer vilde yde en Indsats paa dette Omraade, ligeledes har Res.hv. forholdt sig passive. Redaktøren opfordrede alle ude i Garnisonerne til at sende alt, hvad der kunne have Interesse for deres Kolleger.

Forslag nr. 5 til emblem.

Af Redaktørens Beretning fremgik endvidere, at Bladet »Underofficeren« til Dato var trykt i 6900 Eksemplarer. De to første udkommende Nr. var tilsendt alle Underofficerer, saavel tjg., hjk. som afskedigede, i alt 1600.

Det havde voldt en del Vanskeligheder at faa samlet alle disse Adresser.

Det var et stort Problem at finde en Mand, der vilde trykke Bladet i 3 Maaneder uden at faa nogen Betaling, da Foreningen paa det Tidspunkt ikke havde nogen Medlemmer og heller ikke vidste om den fik nogen. Resultatet blev, at *Direktør S.A. Nielsen* gik ind for Sagen og lovede Foreningen 3 Maaneders Kredit. Men Bestyrelsen maatte sætte deres Private Midler som Garanti.

De første Blade blev sendt ud af Foreningen, da Foreningen ikke kunde naa at postanmelde Medlemmerne. De første 3 Nr. har kostet 2869,53 Kr., men det er dog lykkedes os at sætte denne Pris en hel Del ned ved Annoncetegning. For at ingen skulle blive bange for, at Foreningen ikke skulde kunne klare sine Udgifter i Fremtiden, oplyste Redaktøren, at Blad Nr. 6 kun vilde koste Foreningen 317,25 kr, saa Foreningen vil inden længe være i Besiddelse af Formue i Stedet for Gæld.

Redaktøren opfordrede Underofficererne til at sende Artikler til Bladet, hvad enten det kunde være om brug af Vaaben, Beskrivelse af disse eller var om kollegiale Forhold.

Saa snart Bladet havde naaet ud til de ca. 12,000

Kpl. og Ukpl. samt til alle, der interesserer sig for det, vil det sikkert faa saa mange Abonnenter, at det vil kunne give Foreningen mere tilbage end denne havde ydet til Udgivelsen af de første Numre.

Behandling af Lovforslag

Fodfolkets Sergent- og Oversergentskole i Sønderborg havde fremsat et Forslag til Lovændring, der gik ud paa at vende tilbage til Lokalforeninger, da det havde vist sig meget vanskeligt for Regimenternes Repræsentanter at holde Forbindelse med hjk. og afsk. Underofficerer.

Det viste sig, at der ved Generalforsamlingen var overvejende Stemning for at vende tilbage til Lokalforeninger, dette havde Bestyrelsen intet at indvende imod. Ved Afstemning blev Lovændringen vedtaget med 25 stemmer mod 1. 2 Mand stemte ikke.

Valg af Bestyrelse

Første Forslag var Genvalg, da man mente, at de, der havde taget Arbejdet op, ogsaa i første Omgang var de bedst egnede til at føre det videre. Dette Forslag kunde Bestyrelsen dog ikke tiltræde, da saa godt som alle Bestyrelsesmedlemmerne var nødt til at trække sig tilbage paa grund af manglende Tid. Derefter gik man over til Valg.

Formand:

Den tidligere Kasserer, *Oversergent F.O. Nielsen*, blev enstemmigt valgt.

Hovedbestyrelsen: OS K.S. Thomsen, OS S.A. Mortensen, OS K.H.H. Buxbom, Res. br. 1. E.L. Andersen, OS A. Lysgaard, OS F.O. Nielsen (formand), SG O.A. Olsen, valgt på generalforsamlingen i Odense 1942.

Næstformand:

Sergent O.A. Olsen, Fodfolkets Oversergentskole, Sønderborg, ligeledes enstemmigt valgt.

Kasserer:

Efter Bestyrelsens Forslag valgtes hjemkommanderet *Oversergent K.G.S. Mortensen*, 8. Btl.

Grunden til, at Bestyrelsen ønskede en hjemkommanderet til Posten var det meget Arbejde, der er forbundet med denne. K.G.S. Mortensen havde inden Generalforsamlingen indvilget i at modtage Valg.

Sekretær:

Oversergent K.H.H. Buxbom, f.T. Hærens Flyvetropper. Det egentlige Sekretærarbejde bliver indtil videre hos Formanden.

Bestyrelsen:

Res. hv. I.E.L. Andersen, Randers (tjg.)

Oversergent A. Lysgaard, Randers (tjg.)

Oversergent K.S. Thomsen, B.V. (tjg.)

Suppleanter:

Sergent I.J. Junggaard, 6. A.A. (tjg.)

Oversergent P.C. Gabriel, 19. Btl. (tjg.)

Revisor:

Oversergent K.O. Jakobsen, Ingeniørregimentet.

Sergent P.H. Sørensen.

Redaktør:

Oversergent S.A. Mortensen genvalgtes, men traadte uden for Bestyrelsen. Han har Pligt og Ret til at møde til Bestyrelsesmøderne.

Eventuelt

Under eventuelt fremkom der en Mængde interessante Forslag og Diskussioner, det vil være umuligt at gengive det hele her, derfor skal kun lige nævnes de vigtigste Spørgsmaal, der blev rejst.

Underofficerernes Stilling til en eventuel kommende Hærlov.

Underofficerernes Stilling til Officiantgruppen, Kpl. og Ukpl.

Uniformsspørgsmaalet. De ledige Underofficerer.

Underofficerernes Uddannelse baade som tjenstgørende og som hjemsendte. De daarlige Messeforhold for Underofficerer, f.eks. Jægersprislejren samt en Mængde andre Spørgsmaal vedrørende Underofficerernes daglige Tjeneste.

Da der var en fuldstændig Enighed om alle disse Spørgsmaal, overlod Generalforsamlingen det til den nye Bestyrelse at behandle de foreliggende Spørgsmaal, da Tiden ved Generalforsamlingen var ret afmaalt.

Generalforsamlingen sluttede Kl. 11,00 den 14. Juni, hvorefter den nye Bestyrelse samledes for at tilrettelægge og fordele Arbejdet.

Kl. 12,00 samledes næsten alle Deltagerne ved Krigergravene paa Odense Kirkegaard for at mindes de faldne. Der nedlagdes Blomster og Formanden mindedes i faa Ord Heltedaaden, som de bortgaaede havde øvet.

Tidligere paa Dagen var der indløbet Svartelegram fra *H.M. Kongen*, der havde følgende Ordlyd:

»*Min hjerteligste Tak og Hilsen. Christian R.*«

Formandens Beretning

Først vil jeg paa Bestyrelsens og egne Vegne bringe en Tak for den Tillid, der er vist os ved at vælge os til at staa i Spidsen for det Arbejde, Foreningen vil gøre til Gavn for vor Hær og vor Stand.

De nærmere Retningslinier for Arbejdet ude i Lokalforeningerne vil Medlemmerne kunne læse i Artiklen »Lokalforeningerne«, der er skrevet af Foreningens Næstformand, og dertil vil jeg kun bemærke, at Hovedbestyrelsen gaar meget stærkt ind for at faa Kontakt med alle hjemsendte og afskedigede, ogsaa Korporaler og Underkorporaler.

Det er vort Haab, at de ca. 500 Medlemmer, vi til Dato har samlet, vil bringe Ofre, idet vi maa væk fra den Politik, at alle vil nyde, men intet yde, og det er os, der maa gaa i Spidsen for denne Opfattelse. Foreningen ved meget godt, at Kontingentet er for stort, men for at skaffe Midler til det Arbejde, Foreningen agter at udføre til Gavn for vor Hær og vort Land, er vi indtil videre nødsaget til at lade Medlemmerne afholde de Udgifter, som Arbejdet medfører, da vi af Krigsministeriet har faaet Afslag paa en Ansøgning om Pengehjælp. Vi kan ganske vist skaffe Penge andre Steder, men da dette vil koste os en Del af vor Frihed, har det ingen Interesse. (Besættelsesmagten, red.).

Da vi efterhaanden er naaet saa langt, at vor Tanke har slaaet Rod ogsaa udenfor vore egne Rækker, har jeg forelagt vort Program og vore Retningslinier for Dagspressen.

Denne var forbavset over, at det var Underoffice-rerne, der havde taget denne store Opgave op, og den var ikke helt sikker paa, at vi vilde være i Stand til at naa vort Maal, men een Ting er sikker, nemlig at Pressen forstod Nødvendigheden af det Arbejde, vi har taget op, og de lovede os al mulig Støtte. Hvor meget denne Støtte betyder for os, behøver jeg vist ikke nærmere at omtale.

For at faa Garanti for, at Foreningen ikke foretager sig noget, der vil stride mod Generalkommandoen, har jeg søgt Foretræde for *Hans Excellence Generalløjtnant Gørtz*. Jeg fik Foretræde den 15. ds. og forelagde Foreningens Arbejde og dens Maal for Generalløjtnanten. Hans Excellence var meget velvillig stemt over for Foreningen og de egentlige Følger af Mødet vil vise sig senere.

Som Abonnenter optager Foreningen Befalingsmænd af alle Grader, undtagen Underofficerer. Abonnement koster 4,00 Kr. halvaarligt.

Der har fra forskellig Side været rettet Henvendelse til Foreningen angaaende dens Forhold til Officiantgruppen. Jeg har i den Anledning haft et

Møde med Gruppens Formand og kan derfor fastslaa, at Forholdet mellem Officiantgruppen og Underofficersforeningen er saa godt som tænkes kan, hvad der forøvrigt ogsaa er ret naturligt, da Officiantgruppen er den Gruppe, der staar os nærmest.«

I oktober fratrådte F.O. Nielsen som formand i anledning af sin indtræden på officiantklassen. SG A.I. Sørensen og SG H.F. Schourup-Sørensen overtager en del af formandens arbejde, medens OS J. Nielsen overtager arbejdet med arbejdsanvisningen. Der blev udarbejdet en klage til bladudgiveren over visse dispositioner.

I november flyttedes hovedforeningens adresse til København. I årets sidste måned blev planlagt indførelse af terrænsport i foreningen.

Formanden F.O. Nielsen fremsendte en redegørelse over aktiviteten til lokalforeningerne:

»REDEGØRELSE OVER FORENING SARBEJDET 1942

I det følgende skal gives en nærmere Redegørelse for det egentlige Foreningsarbejde i det forløbne Aar (1942). Der er kun medtaget Skrivelser af større Betydning, da det vil være umuligt at faa dem alle med.

10/12 1941

Skrivelse modtaget fra Chefen for Generalkommandoen, Generalløjtnant E. Gørtz, der udtaler de smukke Ord vedr. Foreningens Start (jvfr. Blad Nr. 1 og 2/1942).

23/1 1942

Skrivelse modtaget fra Generalinspektøren for Artilleriet, hvori Foreningen faar Tilladelse til at henvende sig i Krigsministeriet angaaende tidligere Meddelelse om Antagelse til frivillig Tjeneste.

24/2 1942

Skrivelse med samme Indhold modtaget fra Generalinspektørerne for Hærens Flyvetropper, Fodfolket og Rytteriet.

26/2 1942

Skrivelse modtaget fra Værnenes Oplysningskontor med Oplysninger om dets Arbejde med eventuelt Samarbejde for Øje.

14/3 1942

Skrivelse fra Krigsministeriet, der giver Foreningens Formand og Sekretær Tilladelse til Foretræde for Forsvarsministeren den 19/3 1942.

20/4 1942

Skrivelse fra Krigsministeriet, der meddeler, at det i Fremtiden vil foranledige, at Meddelelser om Tjenestefornylse saa vidt muligt vil fremkomme senest een Maaned før Tjenestetidens Udløb.

23/4 1942

Skrivelse fra Geodædisk Institut, der giver Tilladelse

til, at lade aftrykke kvadrerede Kort 1:20000 og 1:40000 i Bladet »Underofficeren«.

30/4 1942

Skrivelse fra Statsministeriet med Bekræftelse af Redaktøren, Osgt. S.A. Mortensens Underskrift paa Erklæring vedr. Presseloven.

20/5 1942

Skrivelse fra det svenske Konsulat med Oplysning om den svenske Underofficersforening.

8/6 1942

Skrivelse fra Krigsministeriet med Afslag paa Foreningens Ansøgning om et Tilskud paa Kr. 6000 til Udgivelse af »Underofficeren«.

14/6 1942

Telegram fra H.M. Kong Chr. d. X.: Takkesvar på Hyldesttelegram.

7/7 1942

Skrivelse fra »De danske Soldaterforeningers Fællesudvalg« angaaende Muligheder for Samarbejde.

24/7 1942

Skrivelse fra Generalkommandoen vedr. Forhandling om Udlevering af Vaaben til Undervisning af hjemsendte Befalingsmænd.

7/8 1942

Skrivelse fra »Dansk Militært Idrætsforbund«, der takker for den Præmie, som Foreningen har udsat som 2. Præmie i Feltsport.

Skrivelse fra samme Forening med Meddelelse om, at ingen af »D.U.«'s hjemk. Medlemmer kan paaregne at faa Tilladelse til at deltage i Landsidrætsstævnet, da Forbundets Love kun giver Adgang for tjg. Medlemmer. Endvidere medfulgte Love for Forbundet og Reglement for Landsidrætsstævnet.

10/8 1942

Skrivelse fra Officiantgruppens Hovedorganisation med Indbydelse til »D.U.«'s Formand og Redaktør til et Møde for at drøfte Samarbejde mellem de to Foreninger.

13/8 1942

Skrivelse fra Krigsministeriet med Afslag paa Foreningens Andragende om et Tilskud paa Kr. 1200, til Dækning af Udgifterne ved Trykning af »Underofficeren«
Skrivelse fra Generalkommandoen, der giver Tilladelse til, at Foreningen laaner Undervisningsmateriale til Brug for Undervisning af hjs. og hjk. Befalingsmænd.

19/8 1942

Skrivelse fra Officiantgruppens Hovedorganisation vedr. eventuelle Muligheder for Samarbejde.

8/9 1942

Skrivelse fra Krigsministeriet med Afslag paa Foreningens

gens Ansøgning om Tilladelse til at bære Foreningens Emblem på Udgangsuniformen.

13/10 1942

Skrivelse fra Justitsministeriet, der anerkender Foreningens Arbejde med at skaffe Stillinger til ledige Uoff. Samtidig vedlægges Skemaer til Ansøgninger om Stillinger som Reservefængselsbetjente.

15/10 1942

Skrivelse fra Sj. Division, der anerkender Foreningens Arbejde med at skaffe ledige Underoff. Stillinger.

17/10 1942

Skrivelse fra Generalkommandoen, der fremsender Betingelser for Udlaan af Vaaben til Lokalforeningerne.

Skrivelse fra Sj. Division, der opslaar en Stilling Ledig som Kasernearbejder for Foreningens Medlemmer.

Saa godt som alle disse Skrivelser er tilstillet Foreningen som Svar paa Skrivelser fra denne.

Angaaende ledige Stillinger: Foreningen har i Aaret 1942 gjort et stort Arbejde for at skaffe Stillinger til ledige Underoff.

Der er bl.a. udsendt Skrivelser til Sj. Division angaaende Stillingerne som Kasernearbejder og Tilsynsførende ved Kaserne og Skydebaner.

Foreningen har tilskrevet ca. 250 Ingeniører og Entreprenørfirmaer for om muligt ad denne Vej at skaffe et Omraade for hjs. Underofficerer.

Gennem Justitsministeriet har Foreningen modtaget Ansøgningsblanketter til Brug ved Ansøgninger om Stillinger som Fængselsbetjente.

Foreningen har rettet personlig Henvendelse til Post- og Telegrafvæsenet, Brandvæsenet, »Falck« og »Zonen« Redningskorpserne.

Med Undtagelse af Post- og Telegrafvæsenet gav alle disse Henvendelser gode Indtryk.

Foreningen ligger inde med Ansøgningsblanketter, der naar de bærer Foreningens Stempel, vil blive foretrukket saafremt andre Forhold ikke gør sig gældende.

For at bedre Forholdene for de tjenstgørende Medlemmer har Foreningen rettet personlig Henvendelse til nednævnte:

Forsvarsministeren:

Formanden og Sekretæren har haft Foretræde for denne for om muligt at faa udvirket, at Meddelelse om Tjenstefornyelse fremkommer mindst een Maaned før Tjenstetidens Udløb.

Forsvarsministeren stillede sig meget velvillig og lovede, at Ønsket skulde blive opfyldt, saa vidt det var muligt.

Den kommanderende General:

Formanden har haft Foretræde for H.E. Generljt. E. Gørtz, dels angaaende Tilladelse til at faa Vaaben stillet til Raadighed til Undervisning, dels for at sikre sig imod, at Foreningen paa noget som helst Punkt skulde foretage noget, der var uønsket af Generalkommandoen.

Repræsentantskabet i Odense 1942.

Efter repræsentantskabsmødet i Odense samledes deltagerne til kranse nedlæggelse ved mindesmærket for de faldne 9. april 1940.

Krigsministeriet:

Formanden har haft Foretræde i Krigsministeriet angaaende Officiantklasse 1943/44, idet der fra Oversergentskolen i Sønderborg var rejst Spørgsmaalet, om Oversergenter fra den belaarlige Osgtskole 1941/42, og Elever fra den halvvaarlige Skole 1942/43 kunde søge Officiantklassen 1943/44 paa lige Fod. Krigsministeriets Svar var, at begge Hold kunne søge denne Skole paa lige Fod.

Hovedbestyrelsen har endvidere deltaget i flere Møder med Officiantgruppens Hovedorganisation, og Resultatet heraf er et godt og frugtbringende Samarbejde mellem de to Foreningers Ledelse.

(Det er vort Ønske og Haab, at Lokalforeningerne vil være i Stand til at faa et lignende godt Forhold i Stand ude i de forskellige Garnisonsbyers Officiantforeninger).

Ved en Uoverensstemmelse mellem et Regiment og en Orersergent ved dette, har Foreningen været saa heldig,

at den var i Stand til at faa Sagen bilagt, til begge Parter Tilfredshed, saaledes at en Retssag derved blev undgaaet.

Ovenstaaende er i store Træk en Oversigt over Hovedbestyrelsens Foreningsarbejde i det forløbne Aar.

Der er endvidere nogle Oplysninger, som sikkert vil interessere Lokalforeningerne meget, men da vi lever i en Tid, hvor det er uklogt at skrive for meget, er dette udeladt.

Ved Generalforsamlingen til Sommer skal der imidlertid blive redegjort nærmere for de Spørgsmaal og Forhold, som vi ikke er i Stand til at klarlægge i Skrivelser. Endvidere har Formanden, ved et Pressemøde, forelagt Foreningens Planer og Retningslinier for samtlige Dagblade i København. Til Stede var Militærmedarbejdere fra alle Landets førende Blade.

Hele den samlede Presse var meget begejstret for det mægtige og uselvriske Arbejde, som de danske Underofficerer havde taget op, og de lovede os al den Støtte, som det var dem muligt at yde os.

bliver F.O. Nielsen organisationens 1. æresmedlem og Schourup Sørensen bliver ny landsformand.

Det nye år startede godt. Medlemstallet var steget til 661. 2 nye lokalforeninger stiftedes i januar-februar.

Der var forhandlinger i gang med Ålborg Underofficersforening om sammenlægning.

I marts udkom bladet med ny forside i 3 farver. *Sg E. Frost* indtræder i redaktionen.

I årets første kvartal anvises 60 nye stillinger gennem foreningen. I maj måned stiftes 2 nye lokalforeninger, herefter er der 11 lokalforeninger.

Der afholdes repræsentantskabsmøde i København i dagene 5.-6. juni. Der mødte repræsentanter fra 10 lokalforeninger.

Medlemstallet var pr. 31. maj 704.

Beretninger fra repræsentantskabsmødet:

»Hovedforeningen afholdt i Dagene den 5. og 6. Juni d. A. sit aarlige Repræsentantskabsmøde i »Forsvarsbrødrenes Lokaler«, Gothersgade 137 i København. Mødet begyndte Lørdag d. 5. Kl. 14.

Til Stede var ialt 32 Repræsentanter. Fredericia og Randers var ikke repræsenteret. Ved Mødets Begyndelse blev der afsendt et Telegram til *Hans Majestæt Kongen*. Ligeledes blev der afsendt et Telegram til den kommanderende General, *Hans Excellence Generaløjtnant E. Gørtz*.

Formanden aabnede Mødet med at byde velkommen og bad derefter Forsamlingen med ham mindes vor afdøde Kollega, *Reservehaandværker West*.

Efter Formandens Forslag blev *Osgt. Særmark Thomsen* valgt til Dirigent. Dirigenten bad Repræsentanterne holde sig sagligt til Emnerne og give korte Indlæg, da der var meget, der skulde gennemgaaes. Efter at have læst Dagsordenen op, gav Dirigenten Ordet til Formanden.

Under sin Beretning meddelte Formanden, at der i Aarets Løb var afholdt 3 Hovedbestyrelsesmøder, nemlig 1 i Odense og 2 i København. Foreningen havde haft en Forespørgsel i Krigsministeriet angaaende Oversergenters af Hel- og Halvaarskoles Ansøgning om Optagelse paa Officiantklassen og faaet det Svar, at de kunde søge denne paa lige Fod. En anden Henvendelse i Krigsministeriet, om at dette skulde give de Underofficerer, der søgte Tjenestefornylse Besked noget før, havde givet nogenlunde det ønskede Resultat. Foreningen havde fra Geodæisk Institut faaet Tilladelse til at aftrykke Kort, baade kvadrerede og ukvadrerede i »Underofficeren«. Der havde været Møde med Of-

ficiantgruppen, fra hvilken vi havde modtaget fuld Forstaaelse. En Ansøgning i Krigsministeriet om 1200 Kr. havde kun resulteret i Afslag. Foreningen havde rettet Henvendelse til forskellige Firmaer og Institutioner om Antagelse af Underofficerer. Foreningen har en Afdeling, der hedder »Ledige Stillingler«, denne havde været ledet af Formanden selv til at begynde med, senere blev den overtaget af Sekretæren for Københavnsafdelingen, *Osgt. Jens Nielsen*, der igen har ladet det overgaa til *Schourup Sørensen*, der var den, der har faaet mest ud af det, idet han havde faaet ansat ikke mindre end 60-65 Mand. Foreningen havde udsat en Præmie i Terrænsport til »Landsidrætsstævnet«, i hvilket vi havde den Glæde, at et af vore Medlemmer blev Vinder af netop denne Konkurrence.

Formanden havde haft et Møde med Pressen umiddelbart efter sidste Aars Repræsentantskabsmøde. Denne havde stillet sig meget velvilligt overfor Foreningen. Man havde i Hovedforeningen lagt Mærke til, at Provinspressen havde stillet sig lige saa velvilligt overfor Lokalforeningerne. Angaaende Feriespørgsmaalet udtalte Formanden, at det var under Drøftelse, og at der vilde blive gjort alt, hvad Foreningen kunde gøre, for at faa en Ordning paa dette. De tjenstgørende Underofficerer kunde ikke være tjent med, at det skulde bero paa Tilfældigheder, om de fik Ferie eller ikke, for saaledes laa det i Øjeblikket. Formanden meddelte, at der nu var 12 Lokalforeninger og ialt 704 Medlemmer. Arbejdet i Lokalforeningerne havde været præget af Pengevanskeligheder, men der var blevet Arbejdet ihærdigt og med stor Interesse, især i Lokalforeningen i Odense.

Efter Formandens Beretning tog *Anker E. Sørensen* Ordet og kommenterede denne, samt lykønskede »Odense« med de gode Resultater, de havde naaet.

Jul. Rasmussen, Odense, takkede Formanden for den rosende Omtale og sagde, at det var heller ikke uden Ofre og Arbejde, at Odense havde naaet det, de fik Ros for, men naar Kammeratskab og Sammenhold gik forud for alt andet, kunde man altid naa et Resultat.

Jørgensen, Sønderborg, roste det Arbejde, der var gjort for at skaffe hjemkommanderede og afskedigede Underofficerer Arbejde. I Sønderborg havde man ogsaa taget dette Arbejde op, og man havde haft gode Resultater.

Derefter blev Formandens Beretning enstemmigt godkendt.

Kassererens Beretning.

Kassereren, *Osgt. K. G. S. Mortensen*, gennemgik og redegjorde derefter for alle Poster paa det omdelte Regnskab. »Det er jo det Blad, der har slugt alle vore Penge,« sagde Kassereren, hvilket hele Forsamlingen var afgjort enig med ham i. Der var sket det, at Kassereren havde skiftet Arbejde og Arbejdssted, idet han var flyttet fra Holbæk til København. Derfor havde han ikke de sidste 3-4 Maaneder kunnet passe Posten som Kasserer, og *Schourup Sørensen* havde da traadt til og overtaget Regnskabet, og derfor saa man, at der var to Kasserere til at gøre Rede for Arbejdet, idet *Schourup Sørensen* redegjorde for den sidste Tids Arbejde. Det var ligeledes *Schourup Sørensen*, der sammen med Formanden havde ordnet alle Pengespørgsmaal angaaende »Underofficeren«, *Direktør S. A. Nielsen* og Foreningen imellem, og det var derfor ogsaa ham, der redegjorde for dette Forhold. Efter forskellige Forespørgsler blev Regnskabet eenstemmigt godkendt.

Redaktørens Beretning.

Redaktøren gjorde straks opmærksom paa, at det kun var det rent manuelle, han kunde gøre rede for,

altsaa som Arbejdsredaktør, da Formanden og Kassereren lige fra Bladets Start havde ordnet alle Pengespørgsmaal med Bladet. Redaktøren omtalte den nye Forside, som han godt var klar over endnu ikke var helt tilfredsstillende, da den endnu kun har repræsenteret een Vaabenart, nemlig Fodfolket. Den skulde dog blive, som den var foreløbig, da det var for dyrt at skifte Forside for tit. Angaaende Kvaliteten af Bladet slog Redaktøren meget stærkt paa, at den var meget afhængig af den Interesse, Medlemmerne viste deres Blad, idet han sagde: »Det er udefra Impulserne skal komme, det er Medlemmerne, der skal komme og sige, hvad de vil have i Bladet.« Endvidere slog han fast: »Det er Medlemmernes Blad, og de skal bruge det, saa det kommer til at virke som Bindeled mellem Medlemmerne og Lokalforeningerne og mellem Lokalforeningerne og Hovedforeningen.«

Redaktørens Beretning blev taget til Efterretning.

Derefter var der Spisepause. Umiddelbart efter at alle havde taget Plads rejste *Sergent Phil* sig og sagde: »I Odense har vi det saaledes, at vi hver Gang vi er samlede i Underofficersforeningen hylder vor høje Chef, *Kongen*. Jeg vil bede Forsamlingen med mig udbringe et nifoldigt Leve for *Hans Majestæt Kongen*. Efter at dette var udbragt sang man Kongesangen. *Anker E. Sørensen* hyldede Formanden for det store Arbejde, han har lagt i Foreningen, og Formanden takkede for de smukke Ord. Der blev

Den nye hovedbestyrelse 1943, stående fra venstre: OS J.F. Rasmussen. OS K. Særmark-Thomsen. Res. hv. E.L. Andersen. OS N.C. Thousing. OS K.F. Døhrer. Siddende fra venstre: OS K.J. Kristensen. OS K.G.S. Mortensen. SG H.F. Schourup Sørensen (formand). SG Jul. Rasmussen og OS E.J. Jensen.

omdelt en Sang, som var bragt med af Formanden fra »Odense«; den var skrevet af Sergent *Asaa* til en af »Odense«s Fester.

Under Spisningen indløb Svartelegram fra *Hans Majestæt Kongen*, der lød saaledes: *Min hjertelige Tak og Hilsen, Christian R.*

Efter Spisningen gik man i Gang med »Forslag til Lovændringer«. Der var indsendt Forslag fra Odense og Sønderborg, og af disse havde Hovedforeningen sammendraget et Forslag, der blev forelagt. Under *Særmark Thomsens* ledelse blev alle Pkt. gennemgaaet. Mødet sluttede Lørdag Aften Kl. 20,10.

Søndag den 6. Kl. 8.00 mødtes man igen, i første Omgang var det omkring Kaffebordet, men Kl. 8.30 aabnedes Mødet igen med et af de vigtigste Pkt. paa Dagsordenen, nemlig:

Valg.

Formanden tog Ordet og fremsatte paa Bestyrelsens Vegne det Forslag, at *Schourup Sørensen* skulde vælges til Formand. Efter at forskellige havde haft Ordet blev *Schourup Sørensen* eenstemmigt valgt til *F. O. Nielsens* Afløser. Den nye Formand takkede for Valget.

Bestyrelse:

Osgt. *K. F. Døhrer*, København, Osgt. *Jul. Rasmussen*, Odense, Osgt. *N. C. Thousing*, København, Osgt. *E. J. Jensen*, Holbæk, Osgt. *J. F. Rasmussen*, København, Osgt. *K. J. Kristensen*, Roskilde.

Suppleanter:

Sgt. *A. P. Jørgensen*, Sønderborg, Sgt. *C. Phil*, Odense.

Revisorer:

Sgt. *Bang*, København, Sgt. *Herskov*, København.

Revisorsuppleanter:

Sgt. *A. E. Sørensen*, København, Sgt. *Bisgaard*, København.

Som det fremgaar af ovennævnte, er der valgt 6 Bestyrelsesmedlemmer og ikke 3, som paa Dagsordenen opført. Dette er en direkte Overføring af de nylig vedtagne Lovændringer, hvoraf en af Ændringerne gaar ud paa, at Bestyrelsen udvides fra 7 til 10 Mand. En anden Lovændring gik ud paa, at kun Formanden skal vælges af Repræsentantskabet. Resten af Posterne vælger Bestyrelsen selv Folk til, derfor er Redaktøren ikke opført under Valg, selv om det staar paa Dagsordenen.

Eventuelt.

Osgt. *Særmark Thomsen* redegjorde for sit Arbejde med den gamle Forening, og man vedtog at henlægge Sagen indtil videre. Ligeledes redegjorde *Særmark Thomsen* for Arbejdet med Lokalforeningerne samt »Aalborg Underofficersforening«,

Frederik Otto Nielsen, udnævnt til æresmedlem 6. juni 1943.

der er en gammel Forening, som nu i Aar fylder 10 Aar. Angaaende Spørgsmaalet »selvbeklædende« eller »ikke-selvbeklædende« rejste der sig en større Debat. Alle var meget imod at blive »ikke-selvbeklædende«. Hovedbestyrelsen lovede at tage dette til Efterretning.

Sgt. Hansen, Fyn, takkede for det gode Kammeratskab, der var til Stede ved Repræsentantskabsmødet. *Jul. Rasmussen* bragte en Tak fra vor faldne Kammerat *Sergent Vous'* Forældre. *Jul. Rasmussen* havde været Foreningens Repræsentant ved Mindehøjtideligheden den 9. April d.A.

Under en Diskussion angaaende Retssager var Stemningen for, at ethvert Medlem i saa Tilfælde skulde henvende sig til Foreningen.

Hermed var Dagsordenen udtømt, og man satte sig til det afsluttende Frokostbord, hvorunder *Særmark Thomsen* takkede den afgaaende Formand i smukke Ord og overbragte denne en smuk Blomsterbuket. *Osgt. F. O. Nielsen* blev desuden valgt til Foreningens første Æresmedlem, og der vil blive tilsendt *Osgt. F. O. Nielsen* et Emblem i Guld. Den afgaaende Formand bragte en Tak for den overvældende Hyldest, der var blevet ham til Del i Løbet af disse to Dage; desuden rettede han en Tak til alle Medarbejdere, saavel udefra som i Bestyrelsen, Medlemmer og Abonnenter og alle, der havde støttet Foreningen i dens Arbejde. Efter Frokostbordet var der Fremvisning af en Sønderborg Film, som fremkaldte meget stort Bifald.

Hermed sluttede »Dansk Underofficersforening af 1939«s andet Repræsentantskabsmøde.

Umiddelbart efter Repræsentantskabsmødets Afslutning samledes den nye Bestyrelse for at konstituere sig. Den fik følgende Sammensætning:

Formand: *H. J. Schourup Sørensen*, København; Næstformand: *K. Særmark Thomsen*, Bornholm; Kasserer: *K. G. S. Mortensen*, København; Sekretær: *K. F. Døhrer*, København; Bestyrelsesmedlemmer: *Lundby E. Andersen*, Aarhus; *Jul. Rasmussen*, Odense; *N. C. Thousing*, København; *E. J. Jensen*, Holbæk; *K. J. Kristensen*, Roskilde; *J. F. Rasmussen*, København; Redaktør *A. J. Sørensen*, København.

Foreningen har den 7. Juni d. A. modtaget Svartelegram fra *Hans Exelence Generaløjntant Gørtz*, der lyder saaledes:

Jeg takker og gengælder den mig fra Repræsentantskabsmødet den 5. Juni tilsendte Hilsen.

E. Gørtz.«

I samråd med Dansk Terrænsportsforbund planlægges en rundrejse for næstformanden, der i samtlige lokalforeninger skal gøre propaganda for indførelse af terrænsport. D.T. vil betale alle udgifter og den fornødne orlov bevilges af Bornholms Værn. Der afholdes propagandamøde i Jægersprislejren, hvor 250 underofficerer er på kursus.

Den 29. august nedlægges det danske forsvar af besættelsesmagten og personellet interneres indtil 12. oktober.

Denne periode affødte hektisk travlhed for bestyrelsen. Illegale brevforsendelser foregik mellem de internerede hovedbestyrelsesmedlemmer. Der udføres et stort arbejde for at hjælpe de internere- des familier.

Under de opståede kampe forskellige steder i landet er 2 medlemmer faldet, OS N. O. Norvin og SG S. A. Andersen.

Der iværksættes en storstilet indsamling til rejsning af mindestene for de 2 faldne.

Forhandlinger om lønspørgsmål fortsætter, og krigsministeriet bevilger fuld løn indtil kalenderårets afslutning.

I forbindelse med Folk & Værn opretter foreningen et arbejdsanvisningskontor, der i løbet af 2 måneder anviser arbejde til ca. 110 underofficerer og ca. 300 andre befalingsmænd og menige fra hær og flåde.

Den planlagte rejse for D.T. må aflyses, tiden tillader det ikke. Med bistand af den juridiske råd-

OS K.O. Norvin, faldet i København 23. august 1943.

SG S.A. Andersen, faldet ved Næstved 29. august 1943.

giver forhandles der igen med bladudgiveren. Denne truer med at stoppe bladets udgivelse.

Der indsendes en ansøgning til *general Witt's fond*, der bevilger kr. 3.000,-, dette redder bladets økonomiske situation. Den 5. december afsløres i Randers en mindsten for SG S. A. Andersen, og den 6. afsløres en mindsten i Ålborg for OS K. O. Norvin.

Året slutter med et medlemstal på 881. Alle har arbejdet hårdt, og det må særlig fremhæves den indsats, der er gjort af formanden *Schourup-Sørensen* og sekretær *K. F. Døhrer*, der afslutter året med at udsende en beretning:

»København, den 8. December 1943.

Hermed fremsender Hovedforeningen en Redegørelse for Tiden fra den 13/10 til Dato.

Ændringer i Hovedbestyrelsen: *Sergent P. Jørgensen*, *Oebenschlægersgade 10, Sønderborg* er indtraadt i Stedet for *Oversergent E. J. Jensen*. *Sergent C. A. M. Pihl*, *Overgade 10, Odense*, er indtraadt i Stedet for *Oversergent Thousing*.

Næstformanden *Oversergent Særmark Thomsen* har nu fast Bopæl i København og er indtraadt i Forretningsudvalget.

Forretningsudvalget har afholdt Møde den 28/11 hvor Samarbejdet med Underkvartermesterforeningen blev drøftet. Endvidere blev forskellige Bladanliggende drøftet, vi har bl.a. fra S. A. Nielsen modtaget en Bebudelse om Retssag gennem en Sagfører.

Søndag den 28/11 har Lokalforening København afholdt Generalforsamling paa Grund af, at Formanden *Sgt. Anker E. Sørensen* i et Brev af 12/11 d. A. havde anmodet Hovedbestyrelsen om Fritagelse fra sit Hver som Formand paa Grund af manglende Tid.

Hovedforeningen overtog den videre Ledelse af Lokalforeningen og indkaldte til Generalforsamling. Til Formand valgtes *Oversergent Døhrer*. Den øvrige Bestyrelses Sammensætning ses i Bladet for Dec. Arbejdsanvisningen. I den forløbne Maaned har Foreningens Arbejdsanvisning haft til Huse hos Folk og Værn, *Vestervoldgade 117*, hvor der hver Dag mellem Kl. 16 og 17 var en Mand til Stede for Foreningen. Alle de fra Hæren hjemkommanderede Underofficerer var underrettet om denne Ordning. Denne Tjeneste blev varetaget skiftevis af *Schorup Sørensen* og *Døhrer*. Det skal bemærkes, at der er anvist Arbejde til 430 Mand. Ca. 140 Stillinger til Underofficerer, og de overskydende er fordelt til Befalingsmænd og Menige, der stod uden Arbejde.

Kontingent. Da kun ca. 20% af Medlemmerne har indbetalt deres Kontingent, beder Hovedforeningen Lokalforeningerne om at sætte kraftigt ind her og opfordre deres Medlemmer til at indbetale deres Kontingent, da det jo er en Betingelse for Foreningens videre Eksistens, at vi har nogle Penge at arbejde med.

Terrænsport: Den af *Særmark Thomsen* opgivne Rundrejse til Lokalforeningerne bliver nu foretaget af *Kaptajnerne Olsen* og *Macheprang* (førstnævnte paa Sjælland, sidstnævnte paa Fyn og i Jylland).

Repræsentantskabet, København 1943.

I den Anledning skal Hovedbestyrelsen opfordre samtlige Lokalforeninger til at sørge for det fornødne paa bedste Maade, idet vi udtaler, at Terrænsportsagen absolut maa støttes af Foreningen og dens Medlemmer.

Vi er af den Formening, at Medlemmerne gennem dette Arbejde kan faa Lejlighed til at gøre os populær blandt Civilbefolkningen, og samtidig kan vi vedligeholde og udvide vore militære Kundskaber i Brugen af Kompas. Kort. Afstandsbedømmelse, Stregmaaling og o.m.a. Endvidere skal vi gøre opmærksom paa, at Foreningen gennem dette Arbejde kommer i Berøring med Personligheder, som vi før eller senere kan forvente den Støtte af, som Foreningen ikke kan undvære, naar Tiden kommer.

Terrænsport er ogsaa een af de Opgaver, som kan samle Lokalforeningerne i et godt Kammeratskab.

Hjælpefond og Landslotteri: Der er fra forskellig Side rejst et Krav om Oprettelse af et Hjælpefond, og Hovedbestyrelsen giver dette sin fulde Tilstutning. I øjeblikket kan vor Økonomi dog ikke tillade et saadant, hvorfor vi nu har paabegyndt Forarbejdet til det paa Hovedgeneralforsamlingen foreslaaede Landslotteri, hvis hele Overskud skal gaa til et saadant Fond.

Vi har søgt Tilladelse til Salg af 10.000 Lodsedler af Kr. 1.00, som skal sælges i Tiden 1|2-30|4 1944. Nærmere Meddelelse herom, saa snart Tilladelsen foreligger.

For nu at faa det størst mulige Overskud, vil vi herved opfordre samtlige Lokalforeningsbestyrelser at sætte sig i

Scene for at skaffe Gevinster, som af forskellige Velyndere i Garnisonsbyerne o.a. Steder, vil blive skænket Foreningen til dette Formaal. Det er jo nærmest de Forretningsfolk, som er og har været Leverandører til Underofficererne. – Jo mere vi kan byde i Gevinster, jo lettere bliver det at afsætte Lodsedlerne, og Foreningen vil gerne have Svar snarest, eventuelt med Angivelse af lovede Ting, paaført dets Handelsværdi, idet Gevinsterne skal være i et vist Forhold til Indtægterne. – Gaa straks ud og tal med Emnerne, og vær med til at skaffe Gevinster til en billig Pris – saa mange som muligt gratis.

Saa fremt Medlemmerne kan faa nogen Indflydelse paa Gaverne, saa sørg for, at det bliver saa vidt muligt gangbare Ting, der skænkes os. – Hvis vi blot faar 2-3 Ting fra hver Lokalforening, saa har vi allerede et pænt Resultat, og behøver da kun at købe 2-3 større Gevinster.

Lad os snarest høre fra Lokalforeningerne herom, og gør, hvad I kan for at lade dette Lotteri blive en Succes fra Starten.

Med Hensyn til Salget af 10.000 Sedler, saa ser det kolossalt ud, men naar vi ved, at vi har 850 Medlemmer, samt mange Abonnenter, saa bliver det kun ca. 12 Sedler pr. Medlem, der skal sælges, og det kan lade sig gøre, naar vi vil. Hvor mange Medlemmer har vi, som ikke kender 12 Mennesker, til hvem der kan afsættes en Lodsedel, naar blot vi husker at spørge ham om at agitere for Sagen.

Lokalforeningen vil høre nærmere, saa snart den fornødne Tilladelse foreligger, og sagen er klarlagt til Virkeliggørelse.«

1944

opløses det danske forsvar, organisationen får sin fane og sit første landslotteri. Det er også året, hvor modstandsarbejdet går forud for organisationsarbejdet.

Efter hærens opløsning volder a'jourføring af medlemskartoteket betydelige vanskeligheder. Medlemstallet er nu steget til 881, fordelt på 13 lokalforeninger.

I hovedbestyrelsen sker i januar følgende ændringer:

OS E. J. Jensen og OS N. K. Thousing udtræder og erstattes af SG P. Jørgensen og SG Chr. Phil.

I februar oprettes ny bladkontakt, hvorefter bladet fremover ikke skulle koste foreningen noget. *SG A. I. Spørensen* fratræder, grundet manglende tid, som redaktør og *OS K. Særmark Thomsen* tiltræder.

Det vedtages at oprette et hjælpefond på grund af det behov for hjælp, der er opstået hos mange underofficerer og deres pårørende, som under besættelsen er kommet i økonomiske vanskeligheder.

Foreningen modtager med tak et tilbud fra soldaterhjemmet Grundtvigshus om gratis kontorlokale i den gamle Hestegardekaserne, Frederiksholms Kanal 28. Lokalerne deles med lokalforening København.

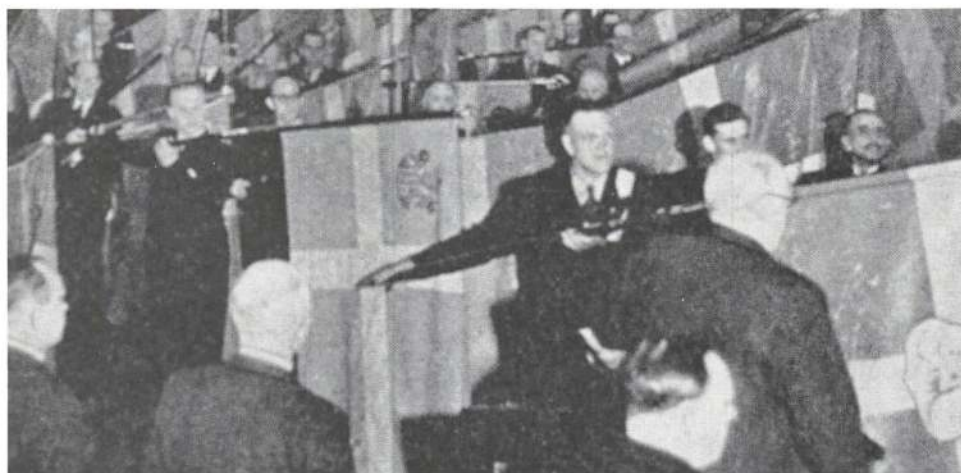
På hovedbestyrelsesmøde vedtoges det at starte et landslotteri med et budgetteret overskud på kr. 16.000,-.

Fra 1. april indførtes gratis juridisk rådgivning for foreningens medlemmer.

Den 15. maj fik foreningen ved en faneinstruktion, afholdt af *Danske Soldaterforeningers Fællesudvalg* og *fabrikant Weilbach*, overdraget en fane.

Foreningens første fanebærer blev *OS S. A. J. Olsen*, Livgarden.

Forud for repræsentantskabsmødet den 4.-5. juni

*Oberst H.E. Christensen
indvier hovedforeningens
fane.*

afholdes hovedbestyrelsesmøde, hvor det vedtages *ikke* at optage nye medelemer, før man har nøjagtig kendskab til deres nationale indstilling. På repræsentantskabsmødet var for første gang samtlige lokalforeninger repræsenteret, og der var mødt 33 stemmeberettigede medlemmer med et samlet stemmetal på 43.

Schourup Sørensen indledte med at mindes de i det forløbne Aar afdøde Medlemmer, nemlig Oversergerne *K.O. Norvin*, der faldt den 29. August og *S. A.J. Andersen*, der faldt den 26. September, samt *Sergent Karlsen*, Helsingør, der døde efter langvarig Sygdom, og udtalte et: »Ære være deres Minde«.

Beretningen, der varede 70 Minutter, gav en meget saglig og fyldestgørende Redegørelse for Arbejdet i det forløbne Aar, hvor Foreningen har været ude for en Belastning som aldrig før. Naar vi trods dette staa saa stærk, som vi gør, maa det tages som et Tegn paa, at Foreningens Børnesko er udtraadt, og at dens Eksistens er sikret ud i Fremtiden. Særlig har Begivenhederne efter den 29. August sat sine Spor i Arbejdet, men det værste er overstaaet, og vi kan nu med frisk Humør se Fremtidens Arbejde i Møde. Formanden redegjorde nærmere for sit Arbejde i de bevægede Dage i August-September, Arbejdet med at faa Hold paa de efter Interneringen hjemkommanderede Medlemmer og dens derpaa følgende Opkrævning af Kontingent. Foreningens Arbejdsanvisning havde skaffet Arbejde til ca. 250 Medlemmer og ca. 200 andre Bfmd. og Menige.

Foreningen havde opstillet Mindestene paa de to faldne Medlemmers Grave (for *Norvins* vedkommende dog i Forbindelse med Slægt og Venner i Aalborg). Medlemstallet er steget til 840 Aktive.

Herefter omtalte Formanden de forskellige Lokalforeninger, og det viser sig, at de fleste af disse er i stadig Fremgang medens enkelte, p. G. a. et meget lille Medlemstal, nærmest ligger stille.

Den meget udførlige Beretning hilstes med et kraftigt Bifald, og der var kun ganske enkelte Spørgsmaal i Tilknytning hertil, hvorefter Beretningen blev enstemmigt godkendt.

Derefter fik Kassereren, *Osgt. K. G. S. Mortensen*, Ordet for Aflæggelse af Regnskabet, der var afsluttet pr. 1. Maj d. A.

Regnskabet balancerede med 10.187 Kr. 73 Øre og udviste en Formuefremgang paa Kr. 4656,62, hvilket maa siges at være meget fint i Betragtning af Foreningens Vanskeligheder i det forløbne Aar.

Kassereren gennemgik Regnskabets enkelte Poster, og efter Besvarelsen af enkelte Spørgsmaal blev Regnskabet enstemmigt godkendt. Dirigenten gav herefter Ordet til Redaktøren for Aflæggelse af Beretning om »Underofficeren«.

Denne takkede for Overdragelsen af dette interessante Arbejde og udtalte Haabet om, at det maa lykkes at faa det helt rigtige Blad ud af det. Derefter blev den nye Kontrakt med Bladudgiveren meget nøje gennemgaaet, og det blev fastslaaet, at det i Øjeblikket vil være vanskeligt at faa bedre Betingelser, end dem vi har nu.

Redaktøren redegjorde nærmere for sine Fremtidsplaner og bebudede nye Forslag til Forsiden, idet denne absolut var under al Kritik. Bladets indvendige Udseende var ogsaa gjort til Genstand for Forandring, ligesom der nu var fastsat en bestemt Dato for dets Udsendelse (d. 3. i hver Md.). Efter endnu et Par Oplysninger vedr. Bladets fremtidige Udseende opfordrede Redaktøren samtlige Medlemmer og Lkf. om at tage kraftigt fat paa Tegning af Abonnenter.

Enkelte Spørgsmaal og Anker blev imødegaaet, hvorefter Beretningen blev enstemmigt godkendt.

Dirigenten takkede herefter for de tre afgivne Beretninger, der efter hans Mening var saa fyldestgørende, at der kun var Anledning til ganske lidt Diskussion.

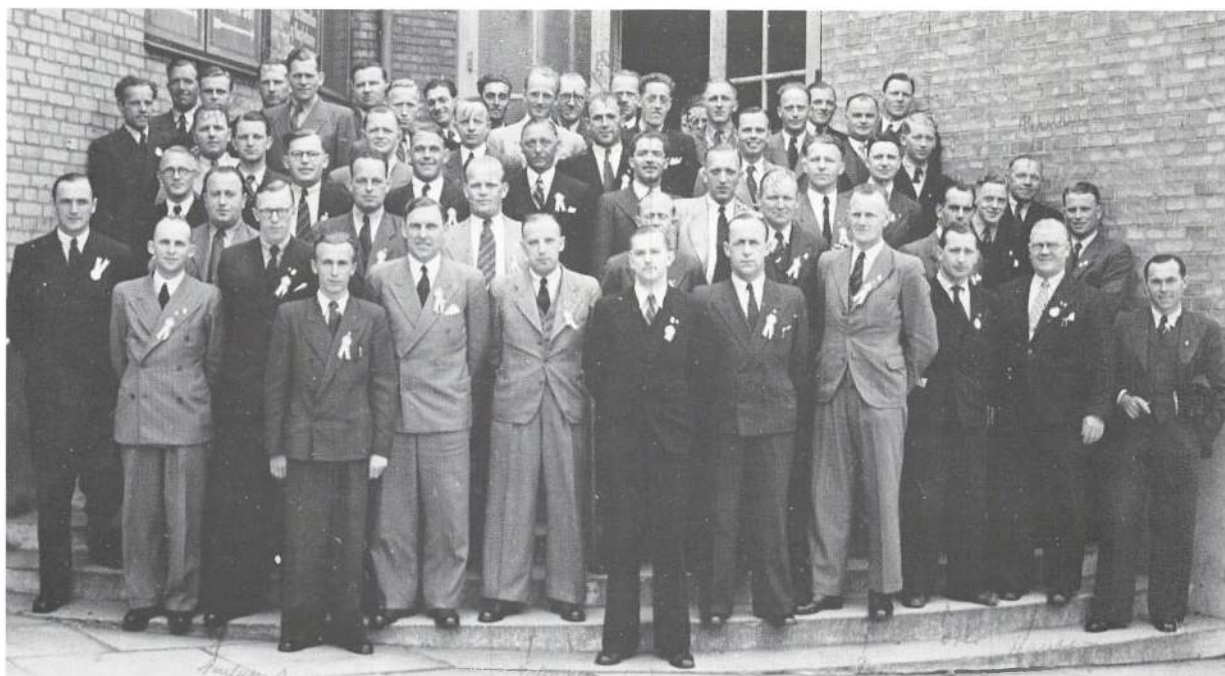
Man var nu naaet til Dagsordenens Pkt. 5: Indkomne Forslag, og Dirigenten oplyste, at der var indkommet 5 Forslag, og gav straks Ordet til Formanden, der ganske kort gav Oplysning om et Lovændringsforslag fra Lk. »Aarhus«. I Tilknytning hertil udtalte han, at det ikke var heldigt paa dette Tidspunkt at gaa til Ændring af vore Love. Jeg ved godt, udtalte han at disse ikke er helt som de skal være, men vi kan ikke ændre Love hvert Aar, og i Særdeleshed ikke som Situationen er i Øjeblikket. Naar vi i det foregaaende vanskelige Aar har kunnet klare os med de nuværende Love, kan vi ogsaa gøre dette, til Forholdene i Landet bedres. – Formanden sluttede med at foreslaa, at dette Lovændringsforslag blev henlagt til Krigens Afslutning.

Efter en timelang Diskussion om Forslaget fremkom et Forslag om Dannelse af et Lovudvalg, som i Løbet af Aaret skulde revidere Lovene, fremlægge disse for Lokalforeningerne, der ved en Urafstemning skulde tage Stilling til en eventuel Lovændring. Ved en Afstemning blev dette Forslag vedtaget, og Udvalget kom til at bestaa af: *Forman-*

Statusoversigt:

pr. 1. Juni 1943:	
Kassebeholdning	668,90
Bankkonto	13,28
	682,18
Gæld (Bladet)	Kr. 2.150,00
Underskud	Kr. 1.467,82

pr. 1. Maj 1944:	
Kassebeholdning	173,38
Bankkonto	15,42
Reservefond	3.000,00
Formue	Kr. 3.188,80

Deltagerne i repræsentantskabsmødet i Fyns Forum 1944.

den. Sergent *H. F. Schourup Sørensen*, Sergent *Chr. Pihl*, Odense, og Sergent *Gerhardt Nielsen*, Aarhus.

Næste Forslag var om Emblem til passive Medlemmer, og fra Hovedbestyrelsen forelaa Tegninger til et saadant. Dette Spørgsmaal frembragte stor Meningsforskel, hvad angaar Emblemets Udseende, og Diskussionen herom var til Tider saa vidtgaaende, at man kom langt udenfor Emnets Rækkevidde. Endelig naaede man saa vidt, at en Afstemning kunde foretages, og Resultatet blev, at passive Medlemmer maa bære Foreningens nuværende Emblem uden Ændringer.

Derefter fremkom Redaktøren med 5 forsk. Forslag til en ny Forside til »Underofficeren«, og Resultatet blev, at den af ham selv foretrukne blev valgt med 42 Stemmer mod 1. Forsiden faar herefter en fast Ramme holdt i rødt og hvidt, men med et nyt Billede hver Gang. Første Gang i Augustnummeret.

Formanden fremkom herefter med Forslag om, at det iflg. Lovene fastsatte Tilskud til Lokalf. skulde udbetales fra Juli Kvartal d. A., dog med et Maximumsbeløb af Kr. 100 pr. Md. pr. Lkf. Aarsagen til, at dette ikke har kunnet komme til udbetaling i det forløbne Aar skyldes svigtende Kontingentbetaling som Følge af Begivenhederne efter 29. August 1943.

Dette Forslag hilstes med kraftigt Bifald, og efter endnu nogle Kommentarer fra Formanden blev det eenstemmigt vedtaget.

Som sidste Punkt fremkom Hovedbestyrelsens Forslag om Oprettelse af en Fondsbestyrelse, som skulde forvalte den Formue, som ved Landslotteriets Afslutning tilgaar Foreningens Kasse. Efter en Redegørelse af Hovedbestyrelsens Forslag gik man over til Valg, og Resultatet blev, at følgende danner Fondsbestyrelsen:

Formanden, Sergent *H. F. Schourup Sørensen*, Sergent *Chr. Pihl*, Odense, og Æresmedlem, Osgt. *F. O. Nielsen*.

Denne Bestyrelse skal herefter udfærdige Love og Bestemmelser for Fondens Oprettelse, hvorefter disse forelægges Hovedbestyrelsen.

Herefter gik man over til Valg.

Dette Punkt blev hurtigt afsluttet, og Resultatet blev, at Sergenterne *Chr. Pihl*, Odense, og *P. Jørgensen*, Sønderborg, Reshv. *I. E. Lumbye Andersen* og Osgt. *K. Særmærk Thomsen* blev genvalgt, alle med Akklamation, og nyvalgt blev Osgt. *O. Jørgensen* og Sgt. *Kaas*, begge København. Til Suppleanter valgtes: Sgt. *R. H. G. Hasbild*, København, og Sgt. *A. E. Sørensen*, Helsingør. – Til Revisorer valgtes: Osgt. *K. G. S. Mortensen*, København, og Osgt. *Bjørn-Jensen*, Næstved. Til Revisorsuppleanter valgtes: Osgt. *Leif Rasmussen* og Sgt. *H. Petersen*, begge København.

Til Fanebærer blev eenstemmigt valgt Osgt. *S. A. J. Olsen* med Osgt. *H. F. Rasmussen* som Reservefanebærer. Dirigenten suspenderede herefter Mødet til Mandag Morgen Kl. 8,00, idet han gjorde opmærksom paa, at Faneindvielsen begyndte præcis Kl. 17,30.

Tilbage af Dagsordenen var nu kun Eventuelt. – *Særmærk Thomsen* fik straks Ordet og redegjorde for Landslotteriet, idet han erklærede Lotteriets 25.000 Sedler for udsolgte, hvilket hilstes med et kraftigt Bifald. Han takkede Lokalf. og alle Sælgere for den viste Interesse og bad Medlemmerne huske, at mange af vore Soldaterforeninger ude i Landet havde vist os stor Støtte, dels med Salg af Lodsedlerne og dels med en Notits i Foreningsbladene. Vi haaber at kunne gøre Gengæld.

Sluttelig oplyste *Særmærk Thomsen*, at Nettooverskuddet vil blive ca. 14.000 Kr., der vil tilgaa

Foreningens Fond efter nærmere Bestemmelse. Ogsaa dette Resultat frembragte stort Bifald.

Herefter havde forskellige Medlemmer Ordet, og der blev vedtaget følgende:

Repræsentantskabsmødet i 1945 skal afholdes i Fredericia. Eventuelle Lokalforeningsfaner skal være mærkede, hvilket skal ske paa Hovedforeningens Foranstaltning. – Instiftelse af et Hæderstegn. Udarbejdelse af Bestemmelser for Uddelingen og Tegninger af Hæderstegnet blev overladt til videre Behandling i Arbejdsudvalget.

Skydning i Lokalf. blev meget indgaaende drøftet, og der er ingen Tvivl om, at denne Sag har alles Interesse. For at kunne faa indført ensartet Skydebestemmelser blev der nedsat et Udvalg bestaaende af Sergenterne *Chr. Pihl*, Odense, *R. H. G. Hasbild*, København, og *Gerh. Nielsen*, Aarhus, som hurtigst muligt skal udarbejde et Forslag til et ensartet Skydeprogram for samtlige Lkf.

Osgt. *Jul. Rasmussen* redegjorde for den paatænkte Landsidrætskonkurrence og bad Lkf. om snarest at gaa i Gang med Forberedesen hertil.

Kl. ca. 11,00 sluttede Dirigenten Repræsentantskabsmødet, idet han udtalte Haabet om, at de foretagne Drøftelser og Beslutninger maatte blive til Gavn for Foreningsarbejdet og dermed for den danske Underofficersstand.

Med et kraftigt Leve for Dansk Underofficersforening af 1939 sluttede hermed Repræsentantskabsmødet 1944.

Hovedbestyrelsesmødet.

Umiddelbart efter Repræsentantskabsmødet afholdtes Hovedbestyrelsesmøde.

Formanden bød de nye Medlemmer Velkommen og haabede paa en kraftig Indsats i det kommende Arbejde.

Hovedbestyrelsen blev herefter konstitueret saaledes:

Formand: Sergent *H. F. Schourup Sørensen*. – Næstformand: Osgt. *K. Særmark Thomsen*, Genvalg. – Kasserer: Osgt. *O. Jørgensen*, København, Nyvalg. – Sekretær: Osgt. *K. Døhrer*, Genvalg. – Osgt. *J. F. Rasmussen*. – Sergent *Kaas*, Nyvalg.

Ovennævnte danner desuden Forretningsudvalget.

Sergent *Chr. Pihl*, Odense. Sergent *P. Jørgensen*, Sønderborg. Osgt. *Jul. Rasmussen*, Odense. Reshv. *I. E. Lumbye Andersen*, Aarhus.

Til Redaktionsudvalget blev valgt Formanden, Redaktøren og Sekretæren. Der blev bevilget Redaktøren Anskaffelse af Telefon.

Sergent Hans Jørgen Christian Andersen.

Lokalforening Nordjylland oprettedes i juli og forhandlingerne med Ålborg Underofficersforening fortsattes.

Med henblik på forhandlinger om samarbejde med Officiantgruppens Hovedorganisation nedsattes et udvalg med *Schourup Sørensen*, *H. G. Hasbild* og *K. Særmark Thomsen*. Man var enedes om et månedligt møde.

Den 19. september opløstes politikorpset, og mange medlemmer måtte gå under jorden, og nogle blev ført til KZ-lejre i Tyskland.

Den 26. september faldt *SG H. C. Andersen* i Vedsted under ildkamp med Gestapo, der ville arrestere ham.

Sidst på året bristede forhandlingerne om samarbejde med Officiantgruppens Hovedorganisation.

Bladudgiveren blev ved juridisk assistance tvunget til at fortsætte bladudgivelsen efter den gældende kontrakt.

Landslotteriet var gennemført og overskuddet androg kr. 16.152,-.

1945

bliver fredens år. Tyskland kapitulerer og Danmark bliver igen et frit land. Det danske forsvar bliver genindkaldt og organisationens hærlovsudvalg begynder sit arbejde. Victor Krohn bliver udnævnt til æresmedlem.

Bladets sideantal måtte nedskæres på grund af papiersituationen. Der nedsættes et udvalg til undersøgelse af foreningens stilling til en eventuel ny Hæror-
dning.

Den 4. maj kom kapitulationen, og ca. 90% af foreningens medlemmer havde deltaget i modstandsbevægelsens arbejde.

Allerede den 8. maj optog formanden og næstformanden kontakt med forsvarsminister Ole Bjørn Kraft.

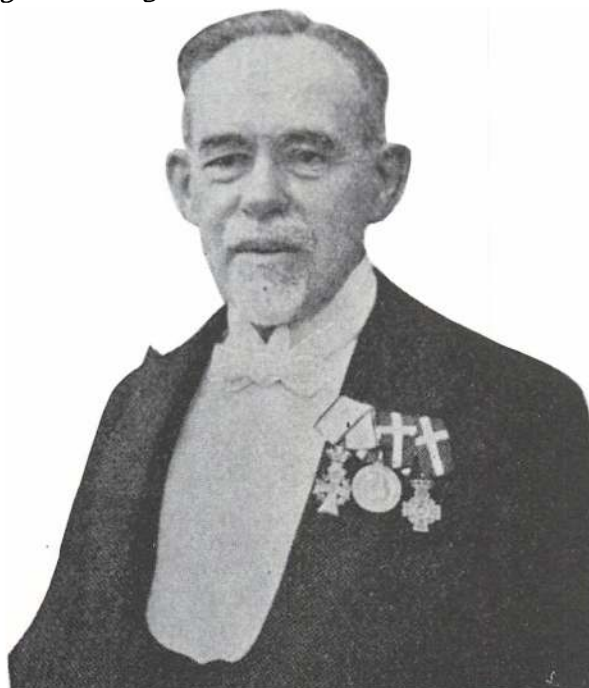
Der vedtages økonomisk hjælp til bomberamte medlemmer på Bornholm.

Endvidere vedtages ansættelse af en kontordame for hovedforeningen.

Den 1. juni genoprettes den danske hær og mange underofficerer indkaldes.

Der indledes forhandlinger om lønspørgsmål. En gift sergent med 2 børn havde en månedsløn på kr. 333,-, som oftest skulle der føres 2 husholdninger samt udgifter til uniform, fodtøj og rejser til hjemmet.

Der blev straks bevilget opholdstillæg for gifte underofficerer i henhold til de for tjenestemænd gældende regler.

Victor Krohn. udnævnt til æresmedlem 1. august 1945.

Med gyldighed fra 1. august udnævnte hovedbestyrelsen med tilslutning fra samtlige lokalforeninger *fbv. oversergent Victor Krohn* til æresmedlem. Redaktøren skrev bl.a. følgende i bladet:

»Udnævnelsen er en beskeden Tak for den Indsats Victor Krohn har ydet for Højnelsen af Underofficersstanden og for den aldrig svigtende Interesse, hvormed han følger vort Arbejde. Paa Trods af den høje Alder (snart 86 Aar) kommer der stadig Artikler til vort Blad, og Interessen for vor Fremtid ligger den gamle Kollega meget paa Sinde.«

Den 26. september afsløres en mindesten i Tyrstrup for *SG H.J.C. Andersen*.

Det vedtoges at afholde nyt landslotteri og den 8. oktober udsendes 25.000 lodsedler, der senere viste sig at give kr. 14.465,- kr. i overskud.

Forsvarsministeriet anmoder foreningen om at udpege et medlem til *Den ekstraordinære Undersøgelseskommission*, samt et medlem til *Uniformskommissionen*.

I dagene 4.-5. november afholdes repræsentantskabsmøde i København med deltagelse af 28 repræsentanter fra 13 lokalforeninger.

Formand, *Schourup Sørensen* udtalte i sin beretning:

»Vi har nu atter faaet en dansk Hær, og Underofficererne har atter maattet møde ved deres Afdeling. Det har været et haardt Slag for mange, som i den Tid, der er gaaet, har faaet gode, civile Stillinger, men der er ikke noget at gøre ved det. Vi har selv i sin Tid bundet os til Hæren, og vi maa altsaa tage Konsekvenserne. Havde vi for Aar tilbage haft en Forening, havde vi før Krigen haft Haand i Hanke med Underofficerernes Kaar, og saa havde Forholdene nu sikkert været betydeligt bedre. Men det er gammel Skade, som vi ikke kan tage Ansvar for. Alt kan ikke naas paa en Gang, det maa komme lidt efter lidt. Der skal Tid til Alting, ogsaa til dette Arbejde, ja, jeg kan sige i særlig Grad til den Slags Arbejde, som fuldstændigt skal forandre Ansættelses- og Leveforholdene for Underofficersstanden. Men vi maa haabe, at det i alt fald i nogen Grad vil lykkes for Foreningen ved den nye Hærlov.

Vi har siden sidste Møde i Odense mistet følgende Kammerater og Medlemmer: (Jeg vil bede Forsamlingen rejse sig i Stilhed, medens deres Navne bliver læst op):

Sgt. H.J.C. Andersen, dræbt 26/9 1944 i Vedsted, Sdr.-Jylland, nedskudt af Gestapo under en Razzia.

Sgt. Harry Cecil Hansen, dræbt 14/2 1945 i Odense. Nedskudt af Gestapo under en Stikkerlikvidation.

Osgt. Svend Holm, død 30/3 1945 paa Sygehuset i Sønderborg efter at have været udsat for Mishandling af Gestapo.

Sgt. Gunnar M. Simonsen, død Maj 1945 i Padborg af Tyfus paa Grund af Overanstrengelse i det illegale Arbejde.

Sgt. Knud Erik Fonesca, dræbt den 22. Maj ved Automobiluheld i Aalborg under en Udrykning efter Hipomand.

Osgt. H. Voss Petersen, som faldt for egen Haand, ramt af en haard Skæbne; han havde i tysk Koncentrationslejr paadraget sig en galoperende Lungtuberkulose. Han fulgtes i Døden af sin Kæreste.

Alle disse bortgaaede Kammerater har deltaget i Arbejdet for Danmarks Frihed, de er faldet for deres Land, og vi vil her i Dansk Underofficersforening ære deres Minde. – Tak.

Paa Vejen hjem fra sidste Møde i Odense hørte jeg i Toget, da vi holdt i Slagelse, om Landgangen i Normandiet. Dette forandrede saa at sige med eet Slag vort Foreningsliv. Vi var nu klar over, at Krigen rykkede nærmere. Der var andre Opgaver, der trængte sig i Forgrunden, og som skulde løses. Det gik i nogen Grad ud over det Foreningsarbejde, som skulde have været gjort og som var blevet vedtaget i Odense. Siden er det imidlertid gaaet rask frem, og vi haaber nu snart at kunne naa alle de Foreningsarbejder, som er aftalt. Men vi var som sagt ikke Herre over Forholdene.

Foreningens Medlemstal er i Dag 926 Medlemmer mod sidste Aar 801, saaledes at vi har haft en Fremgang paa 125 Medlemmer, saa det er gaaet meget godt, naar vi tager Tiderne i Betragtning. Der har især været en Del ældre Medlemmer, der har tilmeldt sig, og det er glædeligt, at disse indser Betydningen af at staa bag ved de tjenstgørendes Krav.

Der har været afholdt 2 Hovedbestyrelsesmøder, 10 bogførte Forretningsudvalgsmøder og adskillige ikke protokollerede Møder i den illegale Tid. Møderne har været præget af et godt Forhold og en stor Arbejdsglæde, der gjorde, at vi trods de vanskelige Forhold alligevel har faaet gjort det meste af, hvad vi skulle.

I det forløbne Aar har vi ogsaa haft et Forsøg paa et Samarbejde med Officiantgruppens Hovedorganisation. Vi henvendte os til den, og der blev nedsat et 3-Mandsudvalg. Vi havde 3 Møder med dem og drøftede, hvorledes man ved en kommende Hæror-
dning eventuelt kunde arbejde sammen. Disse Møder endte med, at O.H. stillede os det bestemte Krav, at de skulde overtage Forhandlingerne for Dansk Underofficersforening. Det mente de tilstedeværende Repræsentanter ikke at kunde svare paa med det samme, men maatte tale med den øvrige Del af Hovedbestyrelsen. Vi holdt saa Møde, og der

Sgt. Harry Cecil Hansen

Osgt. Svend Holm.

Sgt. Gunnar M. Simonsen.

Sgt. Knud Erik Fonesca.

Osgt. H. Voss Petersen.

blev vi enige om, at det kunde vi i alt Fald ikke gaa med til. Vi skiltes fra dem som gode Venner og har været med til forskellige af deres Arrangementer siden. Samarbejdet er dog ikke optaget igen, udover Arbejdsanvisningen. Naar de har haft Pladser, der ikke har kunnet besættes, har de altid henvendt sig til os, og vi har faaet flere gode Pladser besat.

Paa Grund af Situationen fandt vi det nødvendigt at forlænge Bladets Kontrakt med eet Aar.

Endvidere har Foreningen afsluttet Overenskomst med *Landsretssagfører Hjermind*. Vi kom i Forbindelse med ham, idet vi søgte juridisk Bistand, bl.a. havde vi en Kampagne med Bladudgiver *Svend Nielsen*. Vi fik saa afsluttet en Overenskomst om juridisk Assistance for Medlemmerne for at Beløb af Kr. 100,- om Aaret, og mange har benyttet sig heraf, dels inden for Foreningen og dels overfor Hæren.

Der er i det forløbne Aar oprettet 3 nye Lokalforeninger, nemlig *Nordjylland*, *Tønder* og *Viborg*. I Sommer var jeg i Jylland og paa Fyn og havde Lejlighed til at tale med de forskellige Foreninger i alle Byerne. I Tønder havde man lige startet, da jeg kom, det ser ud til at gaa ganske godt. I *Silkeborg*, *Viborg*, *Aalborg* og *Hirtshals* er der Forlægninger, og det gaar en Del ud over Arbejdet, der skal gøres, naar Bestyrelsesmedlemmerne allesammen er tjenstgørende. Det er igen et Bevis paa, at der i en Lokalforenings Bestyrelse i hver fald maa sidde 3-4 Mand, som er bosiddende der.

Jeg var i Krigsministeriet og talte med Oberstløjtnant *Thygesen* og sagde saa i Samtalens Løb, at de skulde jo egentlig stille en Bil til min Raadighed. Han var nær faldet ned af Stolen, men sagde saa, at jeg kunde jo skrive en Ansøgning, og det endte virkelig med, at jeg fik bevilket 175 Liter Benzin, men det slog jo hverken helt eller halvt til. Vi kørte 3840 km. Vi fik Benzin alle Steder, ca. 20 l. hvert Sted. I Aarhus fik vi 100 Liter.

Ved Indkaldelserne rejste *Døhrer* og *O. Jørgensen* fra København. Saa indkaldte vi Suppleanterne *Hasbild* og *A.I. Sørensen* for at have dem med i Arbejdet. *Døhrer* kom til Høvelteleiren, den anden til Ringsted.

Til *Cecil Hansens* Begravelse i Odense havde vi ogsaa laant en Vogn og tog derefter til Grænsen for at se *Svend Holms* Omraader.

Som det blev nævnt paa Repræsentantskabsmødet i Aalborg sidste Aar, har vi skrevet en Del sammen med *Aalborg Underofficersforening*. Formanden maatte saa afsted til Sverrig. Vi fik saa fat i 2 Hovedbestyrelsesmedlemmer, *Pihl* og *O. Jørgensen*, som tog op og forhandlede med Foreningen i Januar Maaned. Paa Grund af Togstandsning kom de for sent til Generalforsamlingen, men fik et Møde med Bestyrelsen uden at de dog opnaaede noget Samarbejde med dem. De vil heller ikke tilslutte sig Dansk Underofficersforening, og nu er der sket det, at der i Øjeblikket er en ret stor Garni-

son deroppe, saa der er Mulighed for, at H.F. starter en Forening deroppe.

Med Hensyn til disse Indkaldelser, der har været, kan jeg godt sige, at det har været ganske forfærdeligt for de Folk, der har haft Arbejde og saa er blevet indkaldt og kommet ud af deres Stillinger igen. Man kunne mærke en stigende Interesse for Foreningens Arbejde, og at der er Trang for denne Forening. Vi har dog stadig unormale Forhold at arbejde under, idet Hærens Afdelinger stadig flytter rundt i Forlægninger udenfor de faste Garnisoner. Dette vanskeliggør i høj Grad Arbejdet. Det var slet i sin Tid, da jeg overtog det, men nu er det værre end nogensinde. Opkrævning af Kontingentet har vi henlagt til Regnskabsføreren, og naar vi faar det til at virke, vil det blive den sikreste og bedste Maade at indkræve Pengene paa. Det har knebet noget i den forløbne Tid med Adresserne, især med Hensyn til Politiet. Bladene til disse blev inddraget den 19. September, da vi ikke syntes, det var heldigt at sende dem ud efter de gamle Adresser, saaledes at de hobede sig op i Hjemmene og maaske blev konfiskeret ved Husundersøgelser af Tyskerne, det vilde blive umuligt bagefter at efterkomme de mange Anmodninger om at faa Bladene tilsendt. Nu lod vi dem ligge, saaledes at de kan efterleveres. Mange af Politibetjentene er flyttet, og Efterhaanden, som vi faar de nye Adresser, vil Bladene nu blive tilsendt. Folkeregistrene begynder ogsaa snart at virke igen. Vi har derfor ikke slettet nogen for Restance, men naar vi nu faar Adresserne, hvilket er et Kæmpearbejde, vil Medlemmer, der ikke betaler, blive slettet. Vi er nu begyndt at omlægge Kontingentopkrævningen, saaledes at alle, der faar Løn hos en Regnskabsfører bliver trukket der. Det er et stort Arbejde at opkræve paa denne Maade, men det er den mest sikre. Vi faar paa den Maade vore Restanter med. Der opkræves indtil 6 Kroner hveranden Maaned, indtil alle er med. Vi har været bombarderet med Spørgsmaal herom fra Lokalforeningerne, men vi har hele Tiden stillet os paa det Standpunkt, at vi ikke vilde smide nogen ud, før Krigen var forbi. Vi har under de herskende Forhold ikke kunnet holde Tal paa dem allesammen. Den Maade, vi nu gaar frem efter med Hensyn til Restancen, er efter min Mening den lempeligste Maade at gøre det paa. Jeg har ogsaa faaet Breve fra Folk, som skriver, at de sætter Pris paa, at de ikke er blevet smidt ud af Foreningen og som gerne betaler Kontingentet, og saa har vi da gjort noget for at holde paa Medlemmerne. Disse Regnskabsførere, som vi har skrevet en Række Breve til, har alle paa nogle ganske faa Undtagelser nær svaret i første Omgang. Det kræver imidlertid mindst 4-5 Gange saa meget Arbejde, som det gør kun at sende et Indbetalingskort til hver, men vi er blevet enige om, at det Arbejde maa gøres for at faa vore Medlemmer med, og naar alle disse Flytninger er hørt op, har vi Haab om igen at komme ind i ordnede Forhold. For at faa Regnskabsførerne gjort interesserede i disse Adresse-

ændringer har vi indenfor Forretningsudvalget besluttet at give Regnskabsførerne 10%, naar de opkræver Restancen. Det er det samme, som Lokalforeningerne faar. Naar vi har faaet det i Orden, vil Lokalforeningerne faa Tilskud for alle de Tjenstgørende der har fast Garnison i Lk.s By. Angaaende Oprettelsen af Ordningen med Regnskabsførerne har vi udsendt en Meddelelse til de forskellige Lokalforeninger, og alle de Steder, hvor der ikke har været Lokalforeninger, er Meddelelsen blevet slaet op i Messen, ligesom vi har henstillet til Lokalforeningerne, hvor der er disse, at de faar lavet en Opslagstavle til Opslag af den Slags Meddelelser, som er af Interesse. Kontingent for tjenstgørende Underofficerer er efter lovene 2,00 pr. Maaned.

Hovedforeningen har haft forskellige Uoverensstemmelser med Lokalforeningerne om Kontingentopkrævninger. *F.F. Møller* i Herning har opkrævet Kontingentet uden Tilladelse, det samme er Tilfældet i Tønder. Lokalforeningen i Næstved har opkrævet Kontingent til Lokalforeningen. Alt dette har skaffet Hovedforeningen en Mængde Bryderier, inden vi opdagede det. Medlemmerne skrev og meddelte, at de havde betalt Kontingent, og vi skrev igen og meddelte, at det var ikke rigtigt o.s.v. Endelig fik vi saa sendt Kvittering eller Forklaring.

Med Hensyn til Kassereren kan jeg meddele, at han var en af de første, der blev indkaldt efter Kapitulationen, og da han laa ude i Lejren i Høvelte, og da vi paa Grund af alle disse Skriverier var nødt til at have det hele her, oprettede vi et Kontor i Frederiksholms Kanal 28, hvor vi har ansat en Kontordame til Kr. 125,- om Maaneden fra Kl. 16-19. Kassen blev overtaget af *Kaas* og mig i Forening, og det er os, der skal staa til Regnskab for det, der er sket siden og for det Regnskab, der bliver fremlagt her i Dag. Med Hensyn til Kontingentopkrævningen hos de Lokalforeninger, der har Tilladelse, har Forretningsudvalget udsendt en Skrivelse, der meddeler, at det er forbudt at fradrage noget i det opkrævede Kontingent. Dette skal ubeskaaret gaa til Hovedforeningen, der saa omgaaende tilstiller Lokalforeningen, hvad de skal have. Dette er absolut nødvendigt af Hensyn til de mange Flytninger. Tilskuddet til Lokalforeningen skal gives til den Forening, hvor Manden er det paagældende Kvar-tal. De 10% i Optrækningsgebyr tilgaar selvfølgelig den Lokalforening, der opkræver Pengene.

Medlemmer, der har været under Jorden, i Brigaden, i Konzentrationslejr eller Fængsel, er fritaget for Kontingent i den Tid, naar de meddeler dette til Foreningen. Det haaber jeg ikke, der er nogen, der har noget at indvende imod.

Hovedbestyrelsen har besluttet at rejse Mindesten paa vore faldne Kammeraters Grave. Det drejer sig om:

*Harry Cecil Hansen og
Gunnar M. Simonsen.*

Mindestenene er tænkt Magen til den Mindesten, vi rejste i Randers. Pengene hertil har vi ment at kunne tage fra Lotterifonden, og Hovedbestyrelsen har godkendt dette.

Udrensning: I en Forening som denne er vi selvfølgelig nødt til at gaa i Spidsen med Udrensning, og kort efter Kapitulationen sendte vi til de forskellige Lokalforeninger Forespørgsel, om de havde Mennesker, der skulde udrenses og bad dem indsende Navnene og en kort Beretning herom. Vi havde endvidere selv samlet en Del Materiale forinden. Vi tilstillede *Ole Bjørn Kraft* det, og han lod det gaa til Auditørerne. Det drejer sig om i alt 43 Navne. Af dem er de 23 Flyvemekanikere. Da de blev smidt ud ved Flyvetropperne, overtog Heinckel-Werke alle disse Folk med Kyshaand. Af de 43 Navne er dog kun de 20 vore Medlemmer, men vi har ment at

tage Udrensningen af hele Underofficersgruppen, saaledes at vor Indberetning gjaldt baade Medlemmer og Ikke-Medlemmer, idet det selvfølgelig er vor Hensigt at søge at faa alle mistænkelige ud, enten de er Medlemmer eller ej. Underofficererne ønsker ikke at spise i Messen sammen med dem og heller ikke at gøre Tjeneste sammen med dem, der har været i Tyskernes Uniform. Vi ønsker at faa enhver ud, som har været fastlønnet af Tyskerne og plejet Omgang med dem, men om en Mand har været i Modtandsbevægelsen eller ikke, har vi altsaa ikke taget os af. Marinens Folk gaar endnu videre,

idet de vil have dem ud, der ikke har været i Modstandsbevægelsen. Der gaar det saadan, at 95-96% af Kontrakterne udløber til Nytaar, og saa faar disse Folk ikke deres Kontrakter fornyet. De sidste 7-8 Maaneder optog de ikke nye Medlemmer indenfor deres Modstandsgrupper.

Foreningen har ikke officielt deltaget i det illegale Arbejde, men vi var saa heldige at finde alle vore Medlemmer samlede den 5. Maj. Lige saa snart vi hørte Budskabet i Radioen, traadte vi i Aktivitet, og 12 Minutter efter var hele Styrken samlet. Vor Opgave var at beskytte en Bygning paa Slotshol-

Det odenseanske modstandskompani fra UF »Fyn«. Tv.: march gennem byen. Th.: Ørsager demonstrerer sprængning.

En UF udrykning i København den 5. maj.

FRA DE BEVÆGEDE MAJDAGE

UF-kompagniet (O-gruppen) fotograferet i Tøjhusmuseets gård klar til udrykning.

men. Det eneste, vi imidlertid fik Lejlighed til at deltage i, var paa Knippelsbro, da der kom en tysk Lastbil, hvorfra der blev skudt paa den danske Vagt.

Vi var ogsaa saa heldige at kunne hjælpe forskellige Kammerater, der var paa Flugt fra Jylland til Sverrig i Besættelsestiden, saaledes at de kunde blive her i Byen og faa Arbejde og Logi.

Da Hæren anerkender Underofficerer udnævnt i Brigaden har vi besluttet at optage disse. Henvendelse til alle Forlægninger er sket kort efter 5. Maj, samt Tilbud om Lokaler, Hjælp etc.

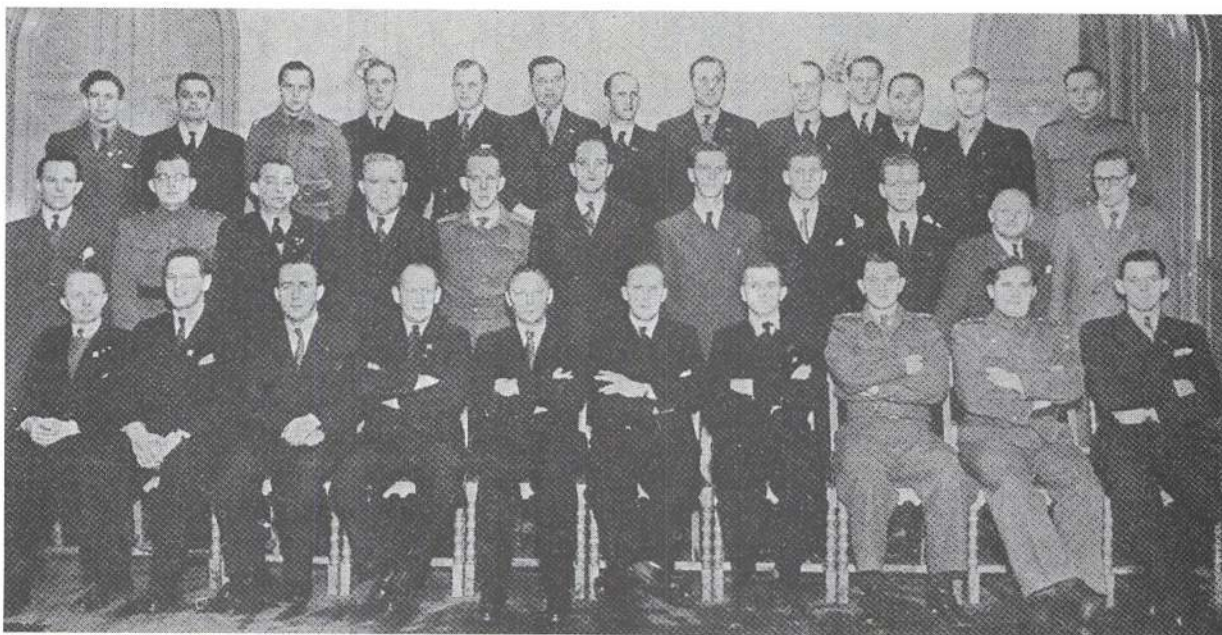
Vi har haft et Par orienterende Møder med Marinens Flyvemekanikere, og vore Reshv. I. angaaende Forholdene, naar der bliver et samlet Flyvevaaben. Der vil til sin Tid blive optaget nærmere Samarbejde med Hensyn til Aldersorden, Lønforhold, Flyvetillæg o.s.v.

Kort efter 5. Maj, da den nye Regering blev dannet, havde vi straks Forbindelse med Ministeriet. Vi har haft 5 eller 6 Møder med Ministeren personligt, foruden at vi har haft en Del Møder med Departementschefen. Det var saa heldigt, at den Gruppe, hvortil Underofficersafdelingen hørte havde daværende Kpt. Thygesen, Chefen for Krigsministeriets Personalekontor som Chef. Jeg havde Kendskab til ham bl.a. fra Folk og Værn og den Efterretningstjeneste, hvori vi deltog. Vi er hos ham altid blevet godt modtaget og hjulpet med Raad og Daad.

Minister *Ole Bjørn Kraft* har været utrolig optaget, men har hele Tiden vist sin gode Vilje til at tale med os, han har endda været optaget af Møder og gaaet derfra for at tale med os. Den nye Hærlov kunde han imidlertid ikke tale om i Øjeblikket, det skulde den nye Regering ordne, og det var ikke sikkert, at han blev Forsvarsminister til den Tid, saa dette Arbejde er kun luftet overfor ham, men derimod meget kraftigt diskuteret med første Kontor,

og man er der klar over, at man ikke kommer uden om Spørgsmaalet og har givet os bindende Løfte om, at vi skal faa et Par Mand med i den kommende Kommission. Selvfølgelig vil vi ikke komme til at bestemme noget, men vi er jo meget interesseret i Underofficerernes Kaar, og det er saa muligt, at der til den Tid vil blive Tale om at danne en Gruppe sammen med Officianterne. Hvem et andet Parti vil sætte ind som Forsvarsminister, er ikke nemt at sige. *Ole Bjørn Kraft* har været os en god Mand og er ogsaa demokratisk indstillet. Jeg kan f.eks. nævne, at der engang skulde laves en Fest i en Garnison, og der blev da anmodet om at stille et Beløb af Kr. 10.- til Raadighed for Officererne og Kr. 5.- for Underofficererne. Man kom da tilbage med den Besked fra Ministeren, at der skulde være ens Bidrag for alle.

Angaaende Underofficerernes Stilling og Løn kan jeg meddele, at vore Forhandlinger med Forsvarsministeren førte til det velkendte Opholdstillæg. Disse Forhandlinger trak en Del ud grundet paa, at forskellige af vore Medlemmer lagde store Hindringer i Vejen for Arbejdet. Jeg fik en Dag, da jeg kom ind i Ministeriet, at vide, at hvis vi ikke havde mere Hold paa vore Medlemmer, kunne det ikke nytte at komme til flere Forhandlinger. Ministeriet vilde have klar Besked om, hvor vi stod. Særmark fik samme besked ved en anden Lejlighed. Ministeriet havde forsøgt at lade to Intendantter gennemgaa Lovene og Tjenestemandsbestemmelserne for at se, om der kunde findes nogle Smuthuller, hvorefter der kunde udbetales mere i Løn eller Vederlag til Underofficererne. Vi paapegede f.eks. et Tilfælde, hvor en Oversergent, som er gift og har 2 Børn, højst vilde kunne opnaa et Beløb af Kr. 390 plus 10 Kroner, altsaa 400,- udbetalt, medens en Menig efter det dengang gældende Cirkulære kunde faa 560,- Kr. i samme Tilfælde med de

Repræsentantskabet i København 1945.

Frihedsfesten i Borgernes Hus. I forgrunden til venstre ses daværende forsvarsminister Ole Bjørn Kraft og frue samt forstander Borup. Og bag dem allierede gæster fra England, Canada og USA.

samme Udgifter. En ugift Sgt. vilde faa 220 Kr. mindre, en ugift Oversergent 160 Kr. mindre. – Der opnaedes imidlertid ikke at faa mere udbetalt bortset fra Opholdstillægget. Det opnaede er en Ligestilling med Tjenestemænd, som det sikkert vil være muligt at opretholde i Fremtiden. Vi vil heller ikke kunne forbedre Kaarene, da man siger, at saa skal Post- og Telegrafvæsenets Folk ogsaa have mere, og det gaar man aldrig med til.

Herefter vil jeg gerne fortælle lidt om, hvad Hovedforeningen har foretaget sig siden Kapitulationen. Vi holdt i Forbindelse med Lokalforeningen i København en stor Friheds- og Propagandafest her i København i Borgernes Hus. Til denne Fest var *Ole Bjørn Kraft* Hovedtaler, og der var indbudt 10 allierede Underofficerer som Gæster, 2 fra RAF, 2 Amerikanere o.s.v., endvidere *Forstander Borup* fra Grundtvigshus Soldaterhjem, Formanden for Flaadens Kvartermesterforening, Underkvartermesterforeningen og Mathelevforeningen. Vi havde efter den 29. August faaet gratis Lokaler i Grundtvigshus og Telefon ligesom den Dag i Dag, og her havde vi fundet sammen med Marinens Folk. Vi havde ligeledes her Vaabenlager, Radiosender og Central for Transport til Sverrig. Det var en meget vellykket og højtidelig Fest.

Vi har her i Hovedbestyrelsen haft forskelligt Samarbejde, bl.a. Arbejdsanvisning. Det kan nævnes, at jeg var indbudt til Frokost i Forbindelse med Kvartermestrenes Generalforsamling.

Vi har ligeledes haft Besøg af 2 svenske Gæster. Jeg blev ringet op af en Repræsentant for Officiantforeningen. Det var Redaktøren for den svenske »Underofficerer« og en anden Redaktør. Der blev spurgt, om vi ville modtage dem som Gæster, og jeg sagde ja med det samme. Vi hentede dem paa Bane- gaarden, der var ogsaa Repræsentanter med fra Marinen, som overtog Værtsforpligtelserne for den

svenske Redaktør og vi for den anden. De kom sammen med 150 andre Redaktører for svenske Fagblade, en Organisation svarende nogenlunde til vores Fællesorganisation, havde sendt dem herover for at holde Kontakt med danske Kolleger. Her i Byen var det umuligt at faa hele Rejseselskabet paa 150 Mand indkvarteret. Saa fik vi et Lokale i Sct. Annægaarden. Vi tog os fuldstændig af denne Mand, sørgede for hans Maaltider og for, at han fik set det af Byen, han skulde. Vi fik oprettet Kontakt med ham, saaledes at vi for Fremtiden faar hans Blad og kan arbejde sammen med ham paa mange Omraader. Vi blev klar over de svenske Forhold i Hæren, jeg tror f.eks., at vi kan lære meget af den svenske Forening, hvor baade Flaadens og Hærens Befalingsmænd har en fælles Forening. Den svenske Gæst havde vi i 5 Dage. Redaktøren for den svenske »Underofficer« skrev i sit Fagblad 4½ Side om Turen og de danske Forhold, da han kom hjem, og indbød os til at komme til Sverrig og lovede at vise os alt af Interesse. Saa kom der en Dag et Brev med Anmodning om at skrive en Artikel om underjordisk Arbejde og Sabotage. Jeg havde ikke Tid, og Særmark-Thomsen heller ikke. Han skrev siden en Artikel i et Juleblad. Hovedforeningen deltog i Scandiafesten med 300 Kroner, som vi haaber, Hovedforeningen vil betale. Vi havde der inviteret 2 Mand fra Officiantforeningens Hovedbestyrelse med til Festen, der var 750 Mennesker til den Fest, bl.a. en Masse Allierede. Det Samarbejde, som vi da fik i Stand, med Officiantforeningen, kan ikke vurderes højt nok. Der opnaas ved saadan en Lejlighed meget mere end ved at sidde ved et Konferencebord, og jeg tror, at det vil gavne det fremtidige Samarbejde.

Vi har været indbudt til Officiantforeningens 25-Aars Jubilæum, hvori deltog bl.a. *Forsvarsministerev. Aksel Larsen. Knud Kristensen. Gørtz, Oberst*

Møller og flere andre. Ogsaa Pressen var indbudt. *Særmark Thomsen* og jeg deltog paa Foreningens Vegne. Der holdt Formanden for Officiantforeningen en Tale og fortalte om hele Foreningens Arbejde i de forløbne 25 Aar og kom ogsaa ind paa, hvad Fremtiden vilde bringe. Han sagde bl.a. at de havde hørt nogle Rygter om, at man vilde Officianterne til Livs, og at Forsvarsministeren skulde have udtalt, at Officiantforeningen havde ingen Chancer.

Ligeledes modtog vi Indbydelse til at overvære Føromvisningen paa Tøjhusmuseet, Mindegudstjenesten i Domkirken, Mindefesten i Odd Fellow Palæet og meget mere. Det viser dog, at Foreningen Efterhaanden er kendt rundt omkring i Kredse, som vi maa anse for muligt at have Samarbejde med i Fremtiden.

En initiativrig Mand, *Axel Sørensen*, havde inviteret 6 svenske Underofficerer til Helsingør til en Skydning, som var meget vellykket. – Vi har ogsaa lige faaet Kontakt med Nordmænd. Det skete, da Kong Haakon var her. Der var i alt en Snes Nordmænd, bl.a. Formanden for den norske Kvartermesterforening. Der fik vi talt med ham om norske Forhold. Han fortalte om en ny Lov, der var ved at blive vedtaget i Stortinget. Han lovede at sætte os i Forbindelse med norske Landunderofficerer, og vi haaber nu at høre noget nærmere om den nye Lov, der er blevet vedtaget for ca. 3 Uger siden, saaledes

at vi har det Materiale at arbejde med ogsaa, naar vi skal tale med om den nye Hærlov.

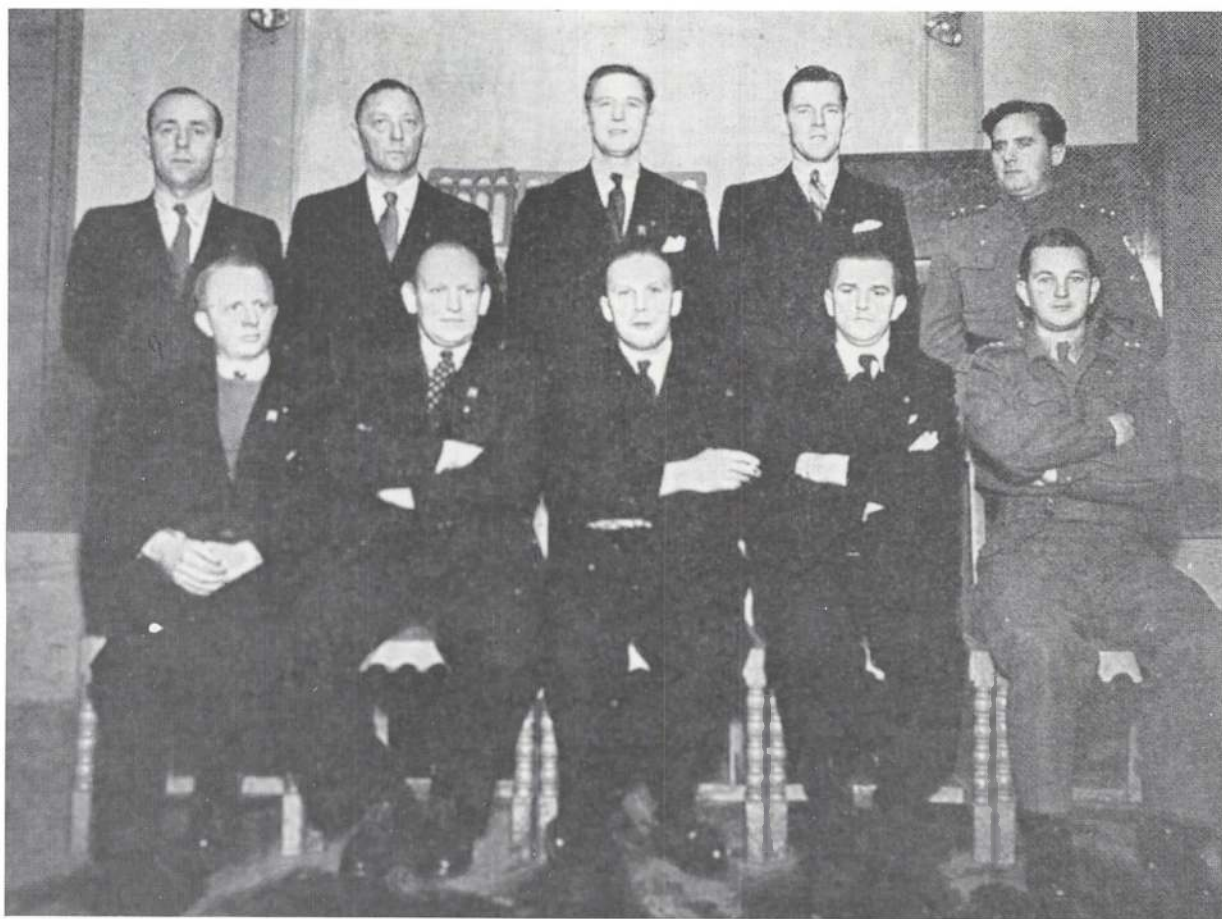
Lokalforeningen i Roskilde har uddelt Guldemblemer til Medlemmer, der tegnede et vist Antal nye Medlemmer. Dette blev stoppet, da Hovedforeningen uddeler et saadant Emblem til sine Æresmedlemmer.

Der blev paa sidste Møde i Odense vedtaget at indstifte et Hæderstegn i Foreningen. Dette Arbejde har paa Grund af Forholdene hvilet siden, men det foreslaaes, at Sagen nu tages op og gaar i Udvalg.

Lotterifonden. Der er endnu ikke vedtaget en fast Fundats for dette Fond. Det er gjort med Vilje, fordi vi vilde have Pengene at disponere over i givet Tilfælde. Det foreslaas, at dette Udvalg nu træder sammen for at færdiggøre Arbejdet. Der er blevet udbetalt 750 Kr. i Hjælp til Hustruer, hvor Manden var blevet sat fast. Det er godkendt af Lotteriudvalget, og Navnene kan vi lægge paa Bordet, men af Hensyn til de forskellige Medlemmer, der har modtaget Hjælpen, er der ikke offentliggjort noget i Regnskaberne.

Lovforslag. Det henstilles til Repræsentantskabet, at nye Love udskydes, til vi har set, hvilken Stilling Underofficererne opnaar i den nye Hærlov.

Skyttesagen. Det maa nu være et ufravigeligt Krav, at Skydningen tages op inden for Foreningen. Det

Hovedbestyrelsen 1945, stående fra venstre: SG Sr. Kaas, SG Chr. Pibl, OS S. Pater, SG Axel Sørensen og OS A. Nissen. Siddende fra venstre: SG R. Hasbill, SG P. Jørgensen, SG H.F. Schourup Sørensen, OS K. Særmark-Thomsen og OS O. Jørgensen.

er den bedste Maade at samle og beskæftige Medlemmerne paa, og der maa nedsættes et Udvalg til at arbejde med denne Sag, saaledes at der bliver udarbejdet ens Betingelser for hele Landet, med ens Vaaben og paa ens Vilkaar i de forskellige Byer. Der foreslaas *Pihl, Lumbye Andersen* og *A.I. Sørensen*, Helsingør. Eventuelt maa der gøres Forarbejde til et Landsskyttestævne til Sommer.

Hovedbestyrelsen efterlyser en Indberetning fra de forskellige Medlemmer, der ved sidste Repræsentantskabsmøde paatog sig at arbejde for den nye Hærlov. Som det vil huskes, blev der af *Gerb. Nielsen* udtalt, at det kunde Medlemmerne i Provinserne ganske anderledes klare end Medlemmerne i København. De var mere i Kontakt med Folkets Repræsentanter, Rigsdagsmændene, ganske særlig de socialdemokratiske, der var særlig positivt indstillet for Forsvar og Underofficerer.

Vi vil gerne høre om de Herrer har opnaaet noget, vi har talt med forskellige og har ogsaa faaet Forslag tilsendt. Det bedste er fra *Peter Jørgensen, Sønderborg*. For vi maa være klar over, at vi herfra maa udarbejde vore Minimumskrav og vide, hvad vi vil have lavet om i Tjenestereglementerne. Hvad dette sidste angaar, kan vi sikkert komme ret smertefrit over det. Her gælder det for de Herrer, der laver det, kun de store Linier, og at det ikke er blevet gjort anderledes før, er, fordi det ikke er blevet paapeget ved de sidste Love. Hovedlinierne er de samme i de 3 sidste Love. Tjenestereglementet er der ikke rørt noget ved. Jeg tror i det hele taget ikke, det bliver saa svært. Det, der bliver sværest, er Lønsspørgsmaalet.

Der er fra enkelte uansvarliges Side gjort et Forsøg paa at ophidse Underofficersforeningen til Arbejdsnedlæggelse og andet i forskellige Kaserner. I

Gravsætningen i Mindelunden i Ryvangen 29. august 1945.

denne Forbindelse maa omtales Brevet fra *Folden* til Ministeren: Artiklen i *Østjyden*, hvor vor Forening nævnes som en selskabelig Forening. Dette er at falde Bestyrelsen i Ryggen og ødelægge Arbejdet for alle tjenstgørende Kammerater.«

Efter formandens beretning blev der fremlagt en regnskabsoversigt pr. 28. januar 1945. Dette, det første repræsentantskabsmøde efter besættelsen, gennemførtes og afsluttedes i bevidstheden om, at foreningsarbejdet nu kunne fortsætte i et frit Danmark.

Den 14. december afsløres en mindesten i Odense for *SG Cecil Hansen*.

Den 16. december sammensætter hovedbestyrelsen et hærlovsforslag, som senere får stor betydning for foreningen.

bliver bestemmelserne i K.f.H. B.16-1933 om ferieregler udvidet til også at gælde for underofficerer af reserven. »Underofficeren«s forlag bliver oprettet.

I januar udkom »Underofficeren« i nyt større format.

I februar afsløres en mindesten over SG G. M. Simonsen i Tønder.

En oversergent havde udspremt nogle falske rygter, der gik ud på at UF af Officersforeningen skulle have modtaget kr. 5000,- for at være medvirkende til at få nedlagt Officiantgruppen under de kommende hærlovsforhandlinger.

UF's repræsentantskab ekskluderede oversergenten og såvel Officiantforeningen som Officersforeningen blev informeret om sagen.

Sagen fik trods alt ikke konsekvenser for forholdet mellem UF og de to andre organisationer. Den 5. maj deltog UF i en mindehøjtidelighed for de i den anden Verdenskrig faldne.

Det årlige repræsentantskabsmøde afholdes i Aarhus i dagene 9.-10. juni:

»Følgende Lokalforeninger var repræsenterede: Aarhus, Fyn, Haderslev, Helsingør, Holbæk, København, Nordjylland, Næstved, Sønderborg, Tønder, Viborg, Vordingborg. Desuden deltog der en Repræsentant fra Skolen i Jægerspris som Observatør.

Lokalforening Fredericia, Bornholm og Randers var ikke repræsenteret, og havde ikke sendt Afbud.

Ialt var der 29 Deltagere, med ialt 41 Stemmer.

Formanden Sergent *Schourup-Sørensen* sagde i sin Beretning: »Siden sidste Repræsentantskabsmøde i København har Foreningen haft en travl Tid. Hæren arbejder stadigt under ekstraordinære Forhold, og dette afspejler sig ogsaa hos os.

Vi er nu kommet saa vidt, at alle de Underofficerer, der har ønsket det, er hjemkommanderet pr. 31. Maj. Alle, der herefter er til Tjeneste, maa anses for at være frivillige.

De ekstraordinære Forhold, de gode Indtjeningsforhold paa det civile Arbejdsmarked medførte en Masse Henvendelser til Foreningen om alle mulige Ønsker fra Hjemkommando til ekstraordinært Løntillæg. Man maa gøre sig klart at vore Lønninger følger Tjenestemændenes, og at denne ikke kan ændres uden om Lovgivningsmagten.

Iøvrigt var Ønskerne fra de forskellige Garnisoner i mange Tilfælde fuldstændigt modstridende. Det hele blev dog kun antaget at være et Udslag af Utaalmodighed fra de Underofficerers Side, der ventede at blive hjemkommanderede.

Medlemstallet viste pr. 1. Maj en Fremgang paa 144. Det skal anføres, at de Udnævnelser og Forfremmelser, der er sket efter 1/5 og den deraf følgende Medlemsstigning, ikke er medregnet i det ovenfor nævnte Tal.

Adresserne er stadig vort Smertensbarn. Det maa være saadan, at alle der skifter Adresse, f.Eks. ved Hjemkommando skal meddele Foreningen, hvortil de flytter.

Foreningen havde i sine Informations skrivelser meddelt det Tidspunkt paa hvilket Underofficerer, der ønskede at komme hjem, kunde forvente det. Disse Terminer blev Gang paa Gang ændrede. Det var dog ikke Foreningens Skyld, men havde sin Aarsag i det rent tekniske Administrationsapparat.

I det forløbne Aar har der været afholdt 8 Forretningsudvalgsmøder og 2 Hovedbestyrelsesmøder.

Da Arbejdet i København efterhaanden er blevet saa omfattende at det ikke kan overkommes af de derværende Hovedbestyrelsesmedlemmer, har Hovedbestyrelsen suppleret sig med et Arbejdsudvalg paa 6 Mand, der paa forskellig Maade gaar til Haande med det daglige Arbejde.

Uniformsgodtgørelse: Dette Spørgsmaal havde givet Anledning til en Del Uro, idet de forskellige Regnskabsførere havde nægtet at udbetale det. I den Anledning har Foreningen haft en Forhandling med Krigsministeriet. Det endelige Svar ventes i nær Fremtid.

Samarbejdsudvalg: Et saadant er dannet af Repræsentanter for følgende Organisationer: O. H. – U. F. – Søv. Kvartermesterforening – Søv. Ukvtmf. – Foreng. af 12' og 13' Lønningsklasse i Søværnet og Mathforeningen – Foreng. af Kanonerer og Ukanonerer. Samarbejdsudvalget bestaar af de nævnte Organisationers Formænd, der hver møder med 1 Mand. Det er Hensigten, at dette Udvalg skal staa sammen om de Spørgsmaal der har fælles Interesse.

Fra Krigsministeriet har Foreningen faaet Tilsagn om, at vi maa møde med 1 Repræsentant i Hærlovskommissionen i de Spørgsmaal, der vedrører Underofficerernes Forhold.

Angaaende den ekstraordinære Undersøgelseskommission har Foreningen en Repræsentant, *Holger Andersen*.

Uniformskommissionen. Foreningen er i denne repræsenteret ved Formanden. Om de Drøftelser der finder Sted kan der selvfølgelig ikke oplyses

noget, da alt er fortroligt, indtil Betænkningen foreligger.

Messeforholdene er jo ikke alle Steder lige ideelle, men det var Formandens Opfattelse, at man saa med Velvilje paa Spørgsmaalet, og at det nok blev ordnet til vor Tilfredshed. Er der noget at anke over forskellige Steder, som ikke kan ordnes lokalt, er Foreningen villig til at hjælpe.

Repræsentation. I det forløbne Aar har Foreningen været repræsenteret ved forskellige Lejligheder, bl.a. baade i Officersforeningen og Officiantforeningen ved disses 25 Aars Jubilæum.

Vi har som sædvanligt lagt Kranse paa Krigergravene, bl.a. nedlagdes en Krans paa Mindekorset for allierede Soldater paa Frederiksberg Runddel.

Skolen ved Jægerspris. Praktisk talt alle Elever, der hører under vor Forening, er indmeldt.

Flere Talere hilste med Tilfredshed Foreningens Arrangement med at udsende Informationskrivelser, blot ønskede man endnu flere, da man derigennem bedre var i Stand til at følge det Arbejde, der fra Foreningens Side gøres.

Formandens Beretning blev derefter eenstemmigt vedtaget med Akklamation.

Regnskabet. Oversergent Pater aflagde Regnskab med en Balance paa Kr. 17.426,61, der, efter at et Par Forespørgsler var besvaret, enstemmigt blev vedtaget.

Under Debatten om Regnskabet kom Formanden ind paa en nærmere Redegørelse om sine Rejser rundt om i Landet, hvor han havde besøgt Lokalforeningerne. Der var overalt Tilfredshed og Glæde over den Kontakt med Hovedforeningen, der herigennem skabtes.

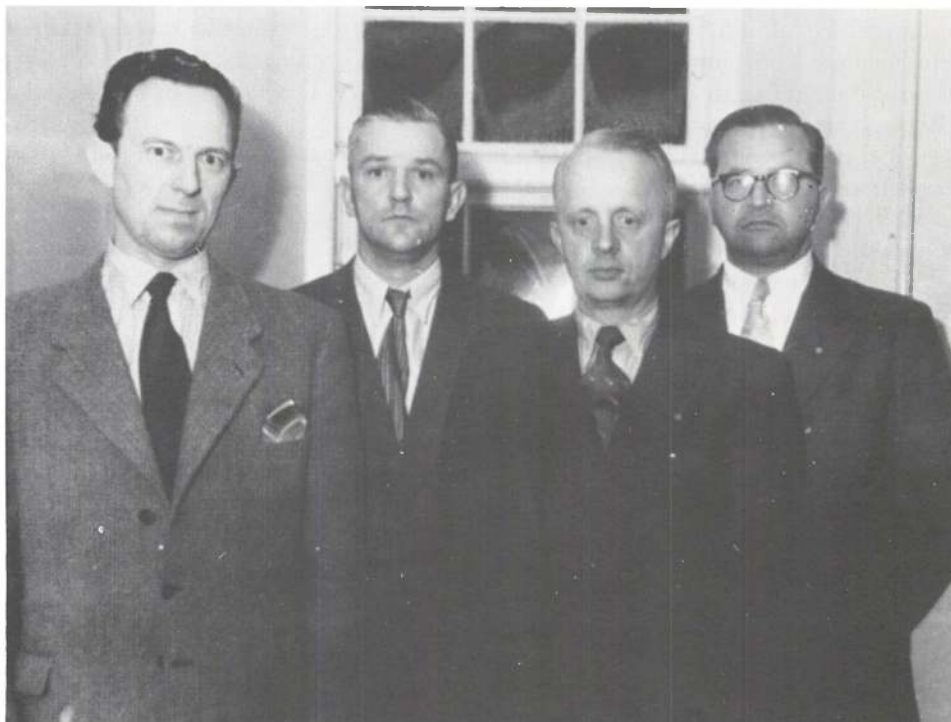
Redaktørens Beretning, berunder Landslotteriet. Overgangen fra det lille til det store Blad gik godt.

Der var selvfølgelig et Par Vanskeligheder til at begynde med, men alt blev overvundet. Er der noget at klage over, vil jeg gerne have det at vide. Vi har Masser af Stof at tage af, saa Bladet kan holde samme Standard som nu. Vi har vore Aftaler med flere Skribenter, der sender os Artikler om det sidste nye. Vor Kontordame er dygtig til Oversættelsesarbejde, saa for den nærmeste Aarrække nærer jeg ingen Bekymring. Abonnementsstilgangen er god, i det hele taget skal det siges, at Kritiken udefra er god, og dette influerer jo i høj Grad paa, at saa mange »ikke Medlemmer« ønsker at holde Bladet. Redaktionen og Foreningen hilser med stor Glæde, at Bladet kommer ud i saa vide Kredse i Befolkningen, som Tilfældet er og har intet imod at endnu flere tegner Abonnement.

Lokalforeningerne er ikke særlig flittige til at indsende Stof til Bladet. Gang paa Gang hænder det, at jeg maa rykke for den eller den Artikel, man har lovet mig vil komme. Man maa gøre sig klart, at for at vi kan kræve, at Bladet skal udkomme præcist, maa det igen kræve, at Redaktionen overholder sine Terminer med Hensyn til Indsendelsen af Stofet til Trykkeriet. Jeg henstiller derfor til Forsamlingen her, at man hver paa sin Plads sørger for, at der dels tilgaar Redaktøren Meddelelser fra Lokalforeningerne, dels tilgaar ham det rettidigt.

Lotteriet. Saa godt som alle Sedler blev solgt. Det økonomiske Udbytte blev ogsaa det samme som det foregaaende Lotteri. *Særmark-Thomsen* takkede alle, der havde medvirket til det gode Resultat. Lotteriet havde givet et foreløbigt Nettooverskud paa 11.660,46, hvortil kommer de uafhentede Gevinster. Endnu er Regnskabet ikke endeligt afsluttet, men jeg regner med at det endelige Overskud vil ligge omkring de 12000 Kr.

Beretningen ang. Lotteriet godkendtes enstem-

Hærløvsudvalget, fra venstre: OS Frede Briksby, OS Særmark-Thomsen, OS R.H.G. Hasbild og SG Gerhard Nielsen.

Deltagere i repræsentantskabsmødet 1946.

migt, og ved at rejse sig udtrykte Forsamlingen sin Tak til *Særmark-Thomsen* for hans store Arbejde baade med Bladet og Lotteriet.

De forskellige Lokalforeninger havde derefter hver for sig Lejlighed til at aflægge en ganske kort Beretning om deres Arbejde i det forløbne Aar.

Den kommende Hærlov blev ogsaa debatteret. De Mænd, der arbejdede med Sagen tog de faldne Udtalelser til Efterretning.

Hermed sluttede Mødets 1. Dag.

Mødets 2. Dag begyndte Kl. 8.

Debatten om den kommende Hærlov fortsattes, og den blev til Tider ret hed. Konklusionen blev, at det Udvalg, der hidtil har arbejdet med Sagen, skal fortsætte dermed, kun blev Udvalget gjort mindre for at opnaa et snævrere Samarbejde.

Formanden *Schourup-Sørensen* kom herefter ind paa, at Foreningen skulde stille 1 Repræsentant til Hærlovskommissionen, og oplyste, at den samlede Hovedbestyrelse gik ind for Oversergent *Særmark-Thomsen* til Posten, og denne blev valgt. Som Suppleant til Posten valgtes *Oversergent Hasbild*. Sidsnævnte blev paalagt at holde sig fuldstændigt informeret om alt, hvad der foregik, saa han i givet Fald kunde træde til.

Beretning om Arbejdet i den ekstraordinære Undersøgelseskommission:

Holger Andersen gav en Redegørelse for de Sager, der var afsluttede. Han oplyste, at der var 41 Sager til Behandling, men kun 7 var afsluttede. Af de

ovenfor anførte 41 Sager er de 34 Reservehaandværkere.

Der blev paa Mødet rettet en varm Tak til *Holger Andersen* for hans store Arbejde. Forsamlingen fandt at Sagen laa i de bedste Hænder.

Inden Forhandlingerne fortsattes oplæstes et fra *Hs. M. Kongen* indløbet Telegram: »*Min hjertelige Tak. Med Hilsen. Chr. Rex.*«

Endvidere var der fra *General Gørtz* indløbet følgende: »*Med Tak for danske Underofficerers Indsats sender jeg Foreningens Repræsentanter min hjerteligste Genhilsen. E. Gørtz.*«

Valg af Hovedbestyrelsen: De afgaaede var: Oversergenterne *K. Særmark-Thomsen* og *O. Jørgensen*, begge København. Sergenterne *Chr. Pihl*, Odense, *P. Jørgensen*, Sønderborg og *S. Kaas*, København.

Den skriftlige Afstemning gav til Resultat at nedenstaaende valgtes:

Oversergent K. Særmark-Thomsen – genvalgt.
Sergent Chr. Pihl, Odense – genvalgt.
Sergent P. Jørgensen, Sønderborg – genvalgt.
Oversergent S. A. J. Olsen, København – nyvalgt.
Oversergent O. Jørgensen, København – genvalgt.
 Som Suppleanter valgtes:
Reshv. I. Lumbye Andersen, Aarhus for Provinsen.
Sergent S. Kaas, København, for København.

Indkomne Forslag:

Lokalforening »København« foreslog, at Revisorerne skulde være til Stede under Repræsentant-

skabsmødet. – Motiveringen var den, at saafremt der skulde rejse sig Tvivlsspørgsmaal vedrørende Regnskabet, havde man Revisorerne ved Haanden. (Forslaget forkastedes).

Tilskud til smaa Lokalforeninger: Spørgsmaalet rejstes af Holbæk og Næstved, der udtalte, at det var en haard Belastning for de smaa Lokalforeninger at sende Repræsentanter til Repræsentantskabsmødet.

Det vedtoges at give Hovedbestyrelsen Bemyndigelse til at give smaa Lokalforeninger et Tilskud efter Hovedbestyrelsens Skøn.

Valg af Revisorer og Revisorsuppleanter: De afgaaende er Sergenterne V. H. Herkow, H. Andersen, samt Suppleanterne Oversergent K. F. V. Høxbro og Sergent A. Andreasen,

Valgte blev: Sergent Uldal, Holbæk, Sergent J. Lund, København.

Til Suppleanter valgtes Sergenterne H. V. Herkow og Holger Andersen, København.

Bevilling af Midler til Hærlovsudvalget: Hovedbestyrelsen bemyndiges til at udbetale de for Sagens Gennemførelse nødvendige Midler.

Næste Aars Mødested: Sønderborg.

Under Eventuelt behandlede Spørgsmaalet om at give de lokale Bestyrelsesmedlemmer Adgang til at overvære Repræsentantskabsmøderne.

Det overordentlig gode Møde sluttede med et Leve for »Dansk Underofficersforening af 1939«.

Den 17. juli afgik UF's æresmedlem OS Victor Krohn efter længere tids svagelighed ved døden 87 år gammel.

Ved bisættelsen var foreningen repræsenteret ved 30 medlemmer og 6 faner.

Som svar på en skrivelse vedrørende ferie skriver ministeriet:

*»Krigsministeriet.
København K., den 28. Aug. 1946
Slotsgade 10.
Telf.: Central 16 002.*

A. 3236/9367

Til Dansk Underofficersforening af 1939.

Krigsministeriet har under 10/7 1946 tilskrevet Generalkommandoen saaledes:

»Efter Modtagelsen af Generalkommandoens Skri-

velse K. 5105 af 1/6 1946 vedrørende Spørgsmaalet om Ferielovens Anvendelse paa Hærens Personel, Feriegodtgørelse til værnepligtige Befalingsmænd og menige og Ferieregler for Befalingsmænd af Reserven har Krigsministeriet paany overvejet, hvorvidt man bør fastsætte en Ordning, hvorefter der til værnepligtige Befalingsmænd og Menige, der ikke ved Hjemsendelse fra Tjeneste ved Hæren har haft Orlov med Lønning (berunder for Underkorporaler og Meniges Vedkommende Kostpenge) i et Antal Hverdage, svarende til 1 Dags Orlov for hver fuld Maaned Tjeneste, ved Hjemsendelsen vil kunne udbetales en Godtgørelse, svarende til Lønning (med Kostpenge) for det manglende Antal Dage.

Henset til, at de værnepligtige ikke falder ind under Ferieloven, i Forbindelse med den Omstændighed, at de i Løbet af et Aars Tjeneste vil have haft ca. 15 Dages Ferie (Orlov) med Lønning, og da en Ordning med Udbetaling af Feriegodtgørelse, som foran antydnet, vil belaste Hærens Afdelinger, der er haardt anspændt i Forvejen, med et kompliceret Ferieregnskab, har Krigsministeriet bestemt sig for ikke at indføre den paatænkte Ordning.

For saa vidt angaar Spørgsmaalet om Ferieregler for Befalingsmænd af Reserven, bestemmer Krigsministeriet herved, at de i Kundgørelse for Hæren B. 16-1933, Pkt. 1, 2-3, angivne Bestemmelser i den Udstrækning, Forholdene maatte gøre det muligt, skal udvides til ogsaa at gælde Befalingsmænd af Reserven af tilsvarende Grader, idet det skal tilstræbes, at en Befalingsmand af Reserven ved Hjemkommandering har haft 1/12 af den ham tilkommende aarlige Ferie for hver Maaned, han har forrettet Tjeneste.«

Hvilket herved meddeles under Henvisning til Foreningens Skrivelse af 12/3 1946.

Det nedsatte hærlovsudvalg tager i oktober på en studierejse til Norge, hvor de i 14 dage er den norske overkommandos gæster. De får her lejlighed til at studere den norske hærs befalingsmandsordning.

På et hovedbestyrelsesmøde i november bestemmes, at hærlovsudvalget skal udarbejde et foredrag om udvalgsarbejdet til afholdelse i lokalforeningerne.

På samme møde vedtages det, at udmelde sig af samarbejdsudvalget med Officiantgruppen m.fl.

Det blev endvidere vedtaget at oprette »Underofficerens« eget forlag, hvorfra man såsnart papirsituationen tillod det ville udsende 2 håndbøger. Forlagets formand blev OS A. Nissen.

dør Danmarks konge, Christian den 10. og kong Frederik den 9. kommer på tronen.
Organisationen skifter landsformand, H. Schourup Sørensen afgår og A. Nissen tiltræder.

I januar rejste 2 medlemmer af Hærlovsudvalget på en 2 ugers studierejse til Sverige og Norge for her med norske og svenske kolleger at drøfte underofficerers forhold i disse lande.

Der fremkom efter denne rejse et meget betydeligt materiale til stor gavn for Hærlovsudvalgets videre arbejde.

Der har været store vanskeligheder for hovedforeningens arbejde, idet man siden november 1946 har måttet flytte kontoret 6 gange. Dette har forårsaget store forsinkelser i sagerne behandling og ekspeditioner.

Den 20. april afgik *Hans Majestæt Kong Christian den 10.* ved døden og ved bisættelsen var foreningen repræsenteret med Hovedforeningens fane. Der bevilges et beløb til Christian den 10. mindefond.

Den 2.-4. maj afholdes repræsentantskabsmøde i Sønderborg. Der afsendes følgende telegrammer:

»Hans Majestæt Kong Frederik den IX!

Dansk Underofficersforening, forsamlet til Repræsentantskabsmøde paa Kasernen i Sønderborg, sender Deres Majestæt vor allerunderdanigste Hilsen og ønsker Deres Majestæt Held og Lykke i Kongegerningen, og vi tilsiger alle danske Underofficerers fulde Troskab og Loyalitet.«

»Hans Excellence Generaløjtnant Ebbe Gørtz!

Dansk Underofficersforening, forsamlet til Repræsentantskabsmøde paa Kasernen i Sønderborg, sender Deres Excellence vor hjerteligste Hilsen.«

»Til Forsvarsminister Harald Petersen!

Dansk Underofficersforening, forsamlet til Repræsentantskabsmøde paa Kasernen i Sønderborg, sender Forsvarsministeren vor hjerteligste Hilsen.«

Formanden, *Schourup Sørensen*s beretning omhandlede bl.a.:

»Medlemstallet er i Dag 1320. Der har været en samlet Fremgang paa 110, eller 9%.

Hovedbestyrelsen har i det forløbne Aar haft 2 Hovedbestyrelsesmøder, 6 Forretningsudvalgs-møder plus alle de smaa Møder i København.

Endvidere er der sket følgende Forskydning i Hovedbestyrelsen: Der er udtraadt 2 Medlemmer, nemlig *S. A. J. Olsen*, København, og *Peder Jørgensen*, Sønderborg. I Stedet er indsat de valgte Suppleanter *Kaas* og *Andersen*, Aarhus. Disse 2 har meddelt, at de ikke ønsker Genvalg. Endvidere foreligger der

skriftlig Meddelelse om, at *Hasbild* ikke ønsker Genvalg til Hovedbestyrelsen.

Foreningen har faaet to nye Faner, idet Sønderborg og Næstved har anskaffet sig en Fane.

Sagen om en Oversergents usandfærdige Beskyldninger Sagen har været forelagt Bestyrelsen for F. O. L. og O. H., fordi vi ikke vilde begynde at skrive noget i Bladet uden først at have talt med Bestyrelserne om det. Der blev sagt, at det behøvede vi ikke at skrive noget om, det vidste enhver, at de ikke vilde give Penge til det Formaal.

Saa kommer vi til Bladet. Vi har haft en Masse Vrøvl med *Andersen* og *Blæsbjerg*, Odense. Det kniber med at faa Pengene hjem, og selvom der er læst Korrektur over Bladet, kommer der alligevel Trykfejl i. Jeg tror, det er klogt, at vi i Tide ser os om efter en anden, da han alligevel før eller senere vil forsøge at springe fra den Kontrakt. Det bliver Hovedbestyrelsens Opgave at faa Klarhed paa det Spørgsmaal at faa Bladet placeret andetsteds.

Der blev indledt Forhandling med andre Organisationer, (O. H.-Kvartermestrene og Ukvtm.) og i sin Tid, det var den 11.12. 1945, blev der lovet et Samarbejde. Der var saa indkaldt til et Møde med Hovedorganisationen og flere andre. Ved denne Lejlighed blev der arrangeret et Samarbejde, men da Underofficersforeningen mente, at det var bedst at staa frit med Hensyn til den kommende Hærlov og ikke vilde binde sig til Officiantklassens Bevarelse, og da der i Løbet af et Aar ikke var indkaldt til andre Møder, opsagde Underofficersforeningen Samarbejdet. Det skete den 11.12. 1946 efter at have fungeret uden Fremgang et helt Aar. Det blev enstemmigt vedtaget af Hovedbestyrelsen.

Vi har endvidere mistet et Medlem ved Navn *Sandager*. Han blev omtalt ved sidste Aars Repræsentantskabsmøde. Hovedforeningen tager sig af hans Sag, jeg kan meddele, at hans kone fik Løn i 3 Maaneder, samt ligeledes Vederlag fra Hæren. Endvidere fra Krigsministeriet Kr. 300,00 een Gang for alle.

Saa kan jeg meddele, at vi har anskaffet en Adressograf. Det er jo en dyr Anskaffelse, men vi har trængt til den for lang Tid siden. Det vil altsaa sige, at vi bliver sparet for at skrive hver enkelt Konvolut, og i Stedet kan vi bare sætte dem alle i Adressografen og køre rundt.

Der har været Tale om, at vi gaar over til at udsende Bladet adresseret og saa betale Tryksagsporto for det. Det bliver mellem 2 og 3 Gange saa dyrt, men til Gengæld gaar der saa ikke saa mange Blade til Spilde. Paa den Maade, vi praktiserer nu, er det ikke godt. Der var flere Steder, bl.a. Valby, hvor en Mand fik Bladet to Dage i Træk. Medlemmerne meddeler ikke til Avispostkontoret, naar de flytter. Postvæsenet gør Fejltagelser Gang paa Gang. Hvis det gaar normalt, skal vi have de Blade, der gaar forkert med Adresse paa, retur, saa ved vi, Manden er væk. Ellers sender vi maaske i aarevis Bladet til en Mand, der er flyttet.

Lokalforeningen Fyn vil jeg gerne have Lov til at takke. De er de eneste, der har indsendt Kvartalsberetningen, som efter Loven skal indsendes.

Lokalforeningen Helsingør har fremsat Ønsket om at maatte tage Navneforandring til Lokalforeningen Nordsjælland.

Lokalforeningen Randers er genopstaaet, og der arbejdes, efter hvad jeg hører, godt.

Lokalforeningen Bornholm hører vi ikke noget til, og den har heller ikke sendt Afbud.

Lokalforeningen Roskilde er ophævet paa Grund af manglende Interesse.

Lokalforeningen Sønderborg har været vort Smertensbarn. Der bliver herfra rejst Forslag om, at Elevforeningen ikke mere skal være en selvstændig Forening, men ind under Lokalforeningen. Motivering er den, at naar alle de nye Elever kom og kun blev i Byen en ganske kort Tid, kunde disse ikke varetage Bestyrelsesposter o.s.v. Nu har Sønderborg altsaa ønsket at faa Elevforeningen lagt ind under Lokalforeningen, og efter nogen Korrespondance er Hovedbestyrelsen gaaet ind for at Elevforeningen gaar ind under Lokalforeningen Sønderborg. Da Lokalforeningen har fastboende og ikke tjenestgørende Medlemmer i Bestyrelsen, skulde der ikke kunne ske noget ved det. Det er slet ikke saa nemt med en Elevforening, fordi de unge Mennesker gaar paa Skole og altid rejser i Løbet af kort Tid. *Thomas Nielsen* sørger nu for, at alle bliver opkrævet for deres Kontingent, idet Lokalforeningen faar Tilskud for disse Elever, og de maa jo saa gøre noget for dem og holde fast paa dem.

Lokalforeningen Næstved arbejder udmærket.

Lokalforeningen for Slagelse og Ringsted er ved at blive oprettet, idet *Jensen*, Slagelse i Øjeblikket arbejder dermed. Den er ikke ret stor endnu, men med *P. Jensens Energi* gaar det sikkert udmærket.

Saa har vi faaet nogle Medlemmer, der er blevet Tilsynsførende ved Kostforplejningen. Men Officiantforeningen er ikke interesseret i at faa dem ind som en Underafdeling af Foreningen.

Vi har startet et Forlag, der udgiver en Haandbog, vi kalder »Nærkamp«. Den blev trykt i 2500 Eksemplarer, men Provinsen solgte ikke det Antal, vi havde regnet med at kunne sælge, saa nu har vi kun trykt Nr. 2 i 1500 Eksemplarer. Men der er ellers blevet gjort en god Reklame for den. Chefen for Gymnastikskolen har faaet et Eksemplar

tilsendt, og han har takket for Haandbogen, men vi har senere faaet et Brev, hvor han kritiserer at vi i Forordet skriver, at Haandbogen er til Brug, for Militæret, men vi har undersøgt Sagen, og der er ikke nogen, der kan forbyde os at udsende Haandbogen i Fremtiden.

Saa kan jeg oplyse, at vi har haft Repræsentanter i Norge og i Sverrig paa Studierejse, og jeg tror nok, vi med Rette tør sige, at vi har haft et rigt Udbytte af disse Studierejser. Det har kostet os ialt Kr. 4.300,00, og vi havde regnet med at kunne gøre det for Kr. 5.000,00.

Endvidere har der fra Hovedbestyrelsen været et Par Mand ude blandt de forskellige Lokalforeninger for at holde Foredrag og vejlede dem paa alle Maader. Vi har haft 8 Foredrag rundt omkring, det er *Gerhard Nielsen*, der har besøgt Lokalforeningerne i Jylland, *Hasbild* og *Særmark* den øvrige Del af Landet.

Naar vi nu har samlet Erfaringer fra vore Studierejser, er det Mening, at vi vil udgive en lille Pjece til egne Medlemmer hovedsagelig, men ogsaa til forskellige, der er interesseret i vor Stilling og den nye Hærlov.

Der arbejdes for Øjeblikket paa at faa indført en helt ny Uniform, det bliver en Enhedsuniform, d.v.s. den er ens for alle Grader, ligefra den Menige til Generalen. Det er efter min Mening en meget smuk Uniform. Saa er det Spørgsmaalet om Gradsregnene. Krigsministeriet arbejder paa at faa Ærmegradstegnene indført. Det er for Sergenter de tre brede engelske Vinkler med Spidsen opad og for en Oversergent de samme tre Vinkler, kun med et lukket Øje paa den øverste Vinkel. Vi har haft Møde om denne Sag i Hovedbestyrelsen, og vi er gaaet enstemmigt imod det, idet vi søger at bevare vore Skuldergradstegn. Rækkefølgen for Ærmegradstegnene er som bekendt: 1 Vinkel for Underkorporal, 2 for Korporal, 2 med en Prik for Kornet, 3 for Sergent, 3 med en Prik for Oversergent.

I den ekstraordinære Kommission har vi faaet et Medlem, *Holger Andersen*, København.

Jeg skal lige nævne, at Hovedforeningen har haft det meget vanskeligt i det forløbne halve Aar med Lokaler. Siden vi blev opsagt i vort Kontor paa Frederiksholms Kanal, har vi ikke haft noget fast Sted at være, men i Løbet af 8 Maaneder er vi flyttet 6-7 Gange, og vi har ikke i denne Vinter haft Varme nogen Steder. Det endte med, at vi maatte flytte ud i vor Kontordames Lejlighed. Det har hindret os meget i vort Arbejde. Ved alle disse Flytninger har der desværre været en Mappe med nogle Breve, der er glemt, og Brevene er ikke blevet besvaret i ordentlig Tid. Ligeledes gik der for mig meget Tid til Spilde med at gaa frem og tilbage til det sidste Kontor, vi havde fundet, og naar saa dertil kommer, at jeg i den sidste Tid har faaet betydeligt mere Arbejde i mit Firma, beklager jeg meget, at jeg ikke i det sidste halve Aar har kunnet give Foreningen saa megen Tid, som jeg burde have gjort. Jeg vil derfor nedlægge mit Hverv som Formand for For-

eningen, men jeg har dog lovet at være til Stede paa Kontoret i de første to Maaneder og hjælpe min Efterfølger med Arbejdet, saaledes at det hele er i Orden, naar jeg forlader Foreningen. Jeg vil gerne bemærke, at denne Beslutning om, at jeg gaar, er absolut definitiv, og der skal saaledes vælges en ny Formand, men jeg vil her sige Tak, først og fremmest til de Folk, jeg har siddet sammen med i Hovedbestyrelsen i disse 4 Aar, og som jeg der har mødt og haft med at gøre. Jeg vil sige Tak for den Hjælp og den Støtte, jeg har faaet. Der var altid godt Samarbejde i Hovedbestyrelsen, var der Uenighed, var Stemmetallet altid det afgørende, og der har aldrig været Vrøvl bagefter. Specielt vil jeg takke *Særmark Thomsen* som Næstformand for Foreningen, han har udført et meget stort Stykke af det Arbejde, som jeg skulde have udført, bl.a. har han repræsenteret Foreningen ved vore Forhandlinger med Krigsministeriet, ligesom disse Skrivelser altid var affattet af *Særmark Thomsen*. Endvidere vil jeg rette en Tak til alle Medlemmerne ude omkring, som har gjort, at vi i København stadig trods alt har haft Lyst til at arbejde videre. Derfor vil jeg sige til jer alle, at selvom der er noget Vrøvl, saa lad os blive ved med at skrive om Sagen og komme ud af det, saa finder vi nok en lykkelig Løsning til sidst, og man maa jo saa lade Sagen gaa frem for sin personlige Opfattelse, og bøje sig for det rigtige. Arbejdet maa laves, saaledes at vi retter os efter hinanden. Nu vil jeg altsaa slutte af som Formand for denne Forening, idet jeg vil ønske alt godt baade for Foreningen og min Efterfølger som Formand. «

Efter formandens beretning fremkom medlem af hovedbestyrelsen *OS Hasbild*, med følgende betragtninger om »en fagforening« og eventuel tilslutning til en hovedorganisation:

»Jeg kommer til at lægge Beslag paa Tiden igen imod min Vilje, men som jeg sagde i første Indlæg, vilde jeg komme igen senere. Jeg havde rigtignok ventet, at der fra de forskellige Lokalforenings Side var fremkommet noget om det, som jeg nu ønsker at fremkomme med.

Naar man har talt med Lokalforeningsfolk rundt omkring i Landet, er det gaaet igennem det hele som en rød Traad, at man var i høj Grad utilfreds med den Maade, Foreningen arbejder paa i Dag. Man talte om Forbedring og Forandring, og det var det, jeg sad og ventede paa, om der skulde komme noget positivt fra andre Sider. Først vil jeg kommentere den Meddelelse, *Schourup* gav om, at jeg udtræder af Hovedbestyrelsen. Jeg vil bare sige, at der er ingen Misforstaaelse mellem mig og mine Kammerater i Hovedbestyrelsen. Jeg er for en Tid nødsaget til at gaa ud af Arbejdet. Jeg har funderet en Smule over, hvordan Arbejdet i Grunden skulde være og har begyndt at drøfte og samholde det med, hvad jeg har set under min Rejse i Sverrig, og jeg har fundet ud af, at vi maa have en fuldstændig Omlægning af hele vor Forening. Nu er Foreningen

blevet saa gammel, at man kan sige, den er kommet i Pubertetsalderen. Vi begyndte som en ganske lille Forening, en kammeratlig Flok, der samledes en Gang imellem, havde det hyggeligt sammen og lavede et Bal en Gang imellem, men det egentlige havde vi ingen Forstand paa. Vi vidste nok, hvordan vi kunde tænke os vor Fremtid, men havde ingen Evne til at udtrykke vor Mening. Foreningen voksede imidlertid i Medlemstal, og Krigsministeriet begyndte saa smaat at anerkende os, vi blev repræsenteret i Hærlovskommissionen. Jeg antog dette som et Bevis for, at man var begyndt at regne med en Forening, der hed »Dansk Underofficersforening«. Men vi selv kører videre i omtrent det samme Spor. Vi har hørt, at *Schourup* berettede, at Forholdet i København i det sidste Aar har været uhyre vanskelig baade med Hensyn til Kontorlokaler og meget andet. Derfor er det gaaet ud over Foreningens Arbejde, og derfor har Forholdene været, som de er. Men een Ting kan man gøre sig klart: at der skal Omlægning til. Kontingentopkrævningssystemet er det samme som ved Begyndelsen. Endvidere har vi ikke haft noget kvalificeret Kontorpersonale til at udføre Arbejdet paa forsvarlig Maade. Vi har ikke haft Raad til det. Men der skal være ordnede Forhold. Dagen kommer meget hurtig, hvor vi kommer til at vise udadtil, at nu er det ikke mere nogen selskabelig Forening, at nu er det en Organisation. Man kan læse om forsigtige Underofficerer, som mener, at man ikke skal kalde den en Fagforening og lave den om til det. Det er lige netop det vi skal, lave den om til en Organisation. Uden at vi har en Organisation, en Forhandlingsret, dette Instrument til at fremtvinge vore Krav, kommer vi aldrig nogensinde videre, end vi er i Dag. Foreningens Struktur indadtil skal omlægges. Vi har, som før nævnt, anskaffet os en Adressograf. Den skulde vi have haft forlængst. Vi har ogsaa haft Planer om et nyt Kartoteksystem, forhaabentlig kommer det ogsaa snart. Og lad os saa med det samme faa vor Kontordame, alle hendes Dyder til Trods, væk herfra. Lad os faa en ordentlig Kontordame og give hende en ordentlig Løn. Det er en tvingende Nødvendighed, at vi paa vort Kontor har en Arbejdskraft, som forstaar at arbejde. Der er jo ingen Tvivl om, at vi alle ønsker det bedste for vor Forening. Foreningen skal bevares for enhver Pris, men den skal ikke bevares som nogen selskabelig Forening. Den skal laves om til en Organisation, og hvad mener vi saa med det? Vi skal lære vore Medlemmer Forstaaelsen af, hvad det vil sige at holde sammen, at stille sine Krav og saa føre disse Krav igennem. Vi skal gøre dem klart, at der ikke er et Medlem i vort Samfund, der er kommet frem uden ved Sammenhold. Det maa hver af os gøre. En Ting til. Vi kommer til at overveje, hvordan vi skal gøre os endnu stærkere. Naar vi skal til Krigsministeriet med et eller andet, betyder det meget, hvor stort et Antal Medlemmer, vi har. Bliver vi tilsluttet en eller anden Organisation, og det skulde allerhelst være Centralorganisationen 1, faar vore Ord mere Vægt.

Den nye hovedbestyrelse: Forrest fra venstre: Løkkegaard Hansen, Særmark-Thomsen, Nissen, Pater og O. Jørgensen. Bagerste række: A.C. Andersen, Pihl, H. Hansen, Hugo Rasmussen og Axel Sørensen.

Der er Medlemstallet 50.000. Saa er der 50.000, der staar bag ved vort Ønske og er med til at bringe vort Ønske frem. Jeg har undersøgt lidt af Muligheden af, hvordan det er med at komme ind i en saadan Organisation, men det er meget vanskeligt. Vi er jo ikke Tjenestemænd, og det vil nok hindre os i at komme ind i Organisationen. Saa maa vi jo overveje andre Metoder, men vi skal i en Organisation.»

Efter en langvarig diskussion om dette emne ned-sattes et udvalg på 4 mand til at bearbejde hovedpunkterne i dette oplæg, således at en betænkning kunne foreligge på næste års repræsentantskabsmøde.

Næstformanden OS Særmark Thomsen redegjorde for de sager der i årets løb siden sidste repræsentantskabsmøde, var behandlede:

»Vi har forhandlet om Lønspørgsmaal, Ferie, Skoler, Udnævnelser, om Lokale til Foreningen, om Uniformer til alle de nye. Lønspørgsmaalet var saa vidt, at en Del af vore Lokalforeninger truede med Strejke. Lønningerne var saa smaa, at det var umuligt at leve for dem, og det indsa vi ogsaa i Hovedbestyrelsen. Vi gik saa til Krigsministeriet, havde en Samtale med Oberst Thygesen der skulde undersøge en Del Spørgsmaal. Saa fik vi kort Tid efter igen Foretræde hos Oberst Thygesen og Forsvarsminister Ole Bjørn Kraft. Resultatet af disse Forhandlinger blev negative, dog fik vi udvirket, at alle gifte Underofficerer fik det saakaldte Tillæg for dobbelt Husførelse, saafremt de gjorde Tjeneste udenfor deres Bopæl, det var ca. 200,00 om Maanedens. Spørgsmaalet er nøje undersøgt i Krigsministeriet. Krigsministeriet vilde give Underofficererne dette Tillæg, og det vakte Begejstring. Kort Tid efter kom saa den bebudede Lønforhøjelse, og saaledes kom vi dermed op paa en Løn, der var saa høj, at vi ikke har haft en eneste Klage siden. Jeg har lige faaet at vide, at Tillægget fortsætter dette Aar ud. Ferien har vi drøftet med Krigsministeriet, lige siden UF blev stiftet. Sidste

Aar lykkedes det os at faa indført en Ordning, der gik ud paa, at Underofficererne kan faa den Sommerferie, som tilkommer dem, 1 Dags Sommerferie for hver Maanedes Tjeneste. Vi berørte samtidig Spørgsmaalet om Feriegodtgørelse, men det viste sig uigennemførligt. Det var vedtaget, at det ikke kunde gives, fordi vi ikke var Tjenestemænd. Men saa siger Krigsministeriet, at vi skal skrive til Regimentet, saa sørger de for, at Underofficererne faar deres Sommerferie, forinden de bliver hjemsendt, saaledes at Spørgsmaalet skulde blive bragt ud af Verden paa den Maade. Der er bevilget Underofficererne Sommerferie paa lige Fod med Officiantgruppen, og saa maa Underofficererne jo selv sørge for, at de forlanger deres Ferie, inden de bliver hjemkommanderet, de har Ret til det og Krav paa det.

Af Modstandsbevægelsens Befalingsmænd blev der udnævnt en Masse Underofficerer, som det viser sig, at Hæren har megen »Glæde« af. De er ikke alle lige gode. I Underofficersforeningen har vi dog modtaget dem som alle andre. Men det kan jo ikke fra vor Side gaa upaatalt hen, at der udnævnes Underofficerer uden Skoleuddannelse, og at de saa bliver ligestillet fuldstændig med os, der dog har gennemgaaet en væsentlig større Uddannelse. Men vi er jo nok klar over, at dette Spørgsmaal kan vi ikke røre, fordi det var et politisk Spil, som skulde gennemføres. Kort Tid efter kom der fra Krigsministeriet en Skrivelse, hvori det hed sig, at Korporaler kunde udnævnes til Sergenter o.s.v., og denne Beslutning kunde vi ikke uden videre tage imod. Vi udfærdigede en Protestskrivelse, hvori vi protesterede principielt imod disse Udnævnelser.

Men der er ikke noget at gøre ved det, det er ogsaa et Spørgsmaal om Politik. Men vi vidste, at vore egne gamle Underofficerer kunde ikke blive hjemsendt, og vi vidste ogsaa, at der hørte Træning til for at blive Befalingsmand, derfor protesterede vi principielt. Der maa gives Lejlighed til for disse Mennesker at komme paa en Skole, og vi forlangte, at Krigsministeriet skulde lade dem komme paa en

Skole for at de kunde komme til at stige i Graderne. Vi fik Svar fra Krigsministeriet, at de godt kunde indse det rette i vor Protest. Vi forhandlede med Krigsministeriet, der lovede bl.a. at *Dansk Underofficersforening* i fremtiden skulde modtage Information fra dem.

Pludselig en Dag kommer der en Kundgørelse, hvori der staar, at der aarligt oprettes 2 Sergentskoler og 2 Oversergentskoler, hver paa 5½ Maaned, og det til Trods for, at vi har protesteret imod disse forringede Uddannelser, og uden at Krigsministeriet havde gjort os bekendt med en saadan Beslutning. Derfor skrev vi omgaaende en Protestskrivelse uden at nævne Ordet principielt. Vi fastslog, at dette var til Skade baade for Hæren og Standen, og mener, at det er uforsvarligt af Hærens Ledelse at gaa modsat Vej. Desuden protesterede vi imod, at Krigsministeriet ikke havde informeret os i denne Sag. Jeg maa dog beklage at meddele, at siden denne Protest har vi intet hørt fra Krigsministeriet.

Saa har vi drøftet Lokaler. Da vi blev opsagt i Frederiksholms Kanal, vidste vi ikke anden Udvej end at gaa til Krigsministeriet. Oberst *Thygesen* lovede, at han nok skulde hjælpe os, og vi skulde høre nærmere i Løbet af en Maaned Tid. Men Tiden gik, og vi fik stadig ingen Besked derindefra, først midt i December fik vi definitivt Afslag, fordi det hele var taget i Brug af andre. De paastod, at det var umuligt for dem at hjælpe os, Krigsministeriet havde selv en saa stærk Lokalemangel som aldrig før.

Det sidste, vi har forhandlet om, er Uniforms- penge til de nyudnævnte. En nyudnævnt Sergent skal modtage Kr. 400,00 til Uniform, og under Krigen var der et Dyrtdstillæg paa 25%. Men det nyttede jo ikke noget, under Krigen var der intet at

faa, og som Følge deraf kunde vi ikke faa syet de Uniformer, som vi skulde have Pengene til. Senere skaffede Krigsministeriet nogle enkelte Uniformer fra England. Saa strøg Ministeriet altsaa de Penge, da vi dog ingen Uniformer kunde faa. Men saa kom der fra Munderingsdepotet Besked om, at alle skulde stille et Depositum paa Kr. 60,00 – Kr. 70,00. Det vakte selvfølgelig Utilfredshed fra alle Sider. Eleverne var ikke glade herfor. De kunde ikke afse Pengene af den lille Løn, de fik, og vi var alle enige om, at Krigsministeriet burde stille dette Depositum. Vi gik saa til Krigsministeriet, der vilde komme tilbage til Sagen i nær Fremtid. Slutresultatet blev, at Krigsministeriet gav Uniformspengene fri, dog paa den Maade, at de modtog et Bevis for, at der var bestilt en Uniform, eller at der var modtaget en Uniform. Vi har senere ikke modtaget nogen Klage over, at det ikke er sket Fyldest med Hensyn til Krigsministeriets Bestemmelse. Jeg synes egentlig, at vi har opnaaet en hel Del, men selvfølgelig er der altid noget, der ikke er tilfredsstillende.«

I beretningen fra UF-forlaget fremgik, at der var vedtaget udgivelse af 2 håndbøger »Nærkamp« af *officiant N. E. Frost* og »Kamp i Byen« af *oberst C. Lunn*.

Bladet »Underofficeren« var udkommet i 5 år og trods besættelsen var alle 60 numre udsendt.

Der blev aflagt beretning fra den ekstraordinære kommission, heraf fremgår, at der stadig foretages afhøringer, som resulterer i afskedigelser og enkelte frifindelser. Foreningens repræsentant i dette udvalg *SG Holger Andersen* fandt, at der endnu manglede afklaring på en del af disse sager.

Landsformanden *SG Schourup Sørensen* afgik og

Den afgående formand Schourup Sørensen.

Den ny formand A. Nissen.

OS A. Nissen valgtes eenstemmigt til ny landsformand.

Hærlovsudvalget arbejdede fortsat med informering i lokalforeningerne og et nærmere samarbejde med de øvrige nordiske landes befalingsmandsorganisationer indledtes.

Der afholdtes den 8. juni et møde i Odense, hvor planer om oprettelse af en forening for tilsynsførende i forsvarets kostforplejninger optages til debat.

Den 23. september tages hovedforeningens nye kontor i den tidligere Rigsgades Kaserne i brug.

SG Holger Andersen indtræder i »Kommissionen af 12. november 1947« vedrørende personel af Hærens Flyvetropper og Søværnets Flyevæsen.

På et hovedbestyrelsesmøde den 6. december aftaltes følgende med »Skandinavisk Kulturudvalg« i forbindelse med en planlagt udgivelse af et værk om underofficererne:

» 1) Værket skal i Løbet af 1949 udgives under Medvirken af Dansk Underofficersforening til en for Underofficerer overkommelig Pris. Værkets Navn Bestemmes senere.

2) Det skal udgives som et historisk Værk og kun med de dertil nødvendige Biografier.

3) Foreningen udpeger Hovedredaktøren, der selv finder de forskellige Afsnitsredaktører.

4) Foreningen paatager sig ingen Forpligtelse med Hensyn til Salg eller Økonomi. Samtlige Medarbejdere skal lønnes af Forlaget.

Hærlovsudvalgets formand, Gerbard Nielsen, aflægger beretning på repræsentantskabsmødet.

5) Foreningen skal paa alle Maader være Forlaget behjælpelig med Oplysninger og Adresser, anbefalinger o.s.v. og modtager herfor et Beløb af 5% af Salgsprisen for hvert solgt Eksemplar. Beløbet indgaar i vort Fond.

6) Værket skal, om Tilsagn gives, tilegnes H. M. Kongen.

7. Der skal opstilles en Kontrakt mellem Forlaget og Foreningen gennem de to Parter juridiske Konsulenter.«

Repræsentantskabet 1947 i Sønderborg.

1948

bliver det første landsskyttestævne afholdt. Hærlovsudvalgets arbejde bliver afsluttet og en betænkning på 59 sider afleveres til Forsvarskommissionen.

Allerede i marts måned må man opgive tanken om udsendelse af værket om underofficererne. Hovedårsagen skyldes at udgiveren Skandinavisk Kulturforlag mener, at køberkredsen er for lille, så udgivelsen ikke kan bære økonomisk.

Årets repræsentantskabsmøde blev holdt i Næstved den 23.-25. maj. Formanden, *A. Nissen*, sagde i sin beretning:

»Foreningen tæller i Dag ca. 1300 Medlemmer, hvilket maa siges at være et pænt Resultat.

Der har siden sidste Repræsentantskabsmøde været afholdt 3 Hovedbestyrelsesmøder og 7 Forretningsudvalgsmøder, og der er udsendt 15 Meddelelser og andre Skrivelser til samtlige Lokalforeninger.

Foreningen har ansat Sergent *Sam Jensen* som Arkivar og Bibliotekar, idet vor Bogsamling efterhaanden er ret omfattende.

Der har i det forløbne Aar været en Del Tilbud paa Stillinger indenfor saavel offentlig som privat Virksomhed. Disse Stillinger har vi kunnet tilbyde nogle af vore Medlemmer, men om de har faaet

Stillingerne, ved vi ikke eller faar det kun at vide ad Omveje, idet de selv glemmer at meddele Foreningen noget om dette.

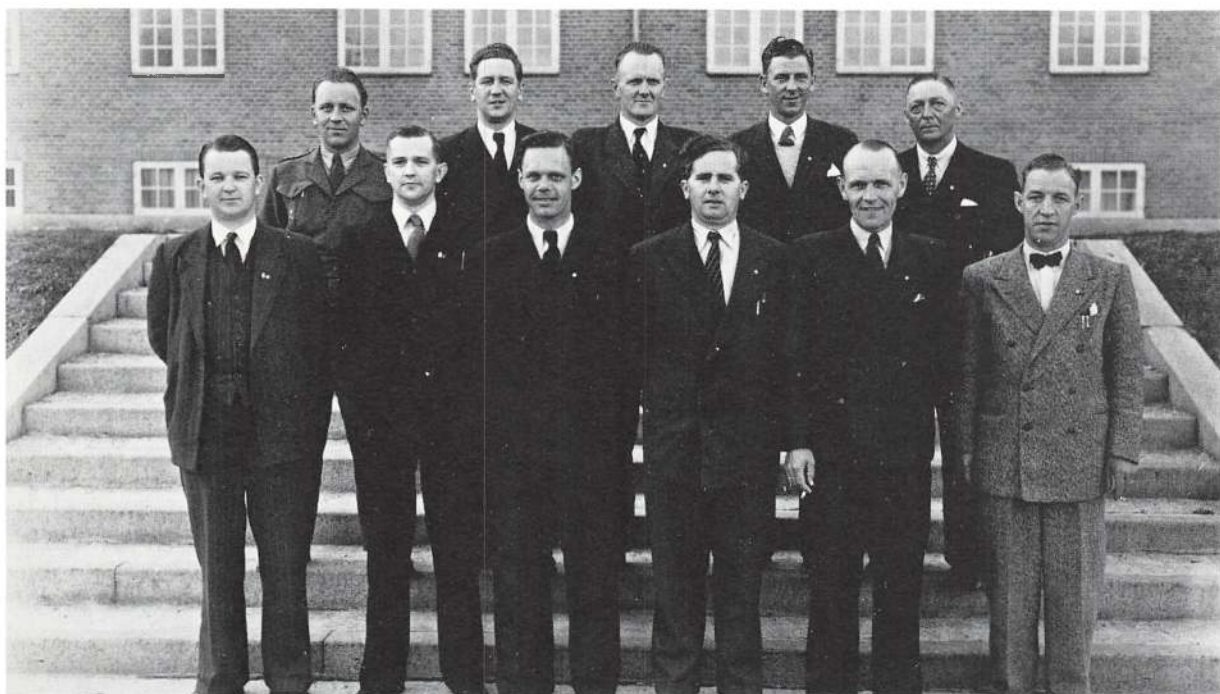
Formanden har i det forløbne Aar besøgt forskellige Lokalforeninger og blandt andet paa Skolen i Sønderborg overværet Afsløringen af en Mindeplade for tidligere Elever, der satte Livet til under Besættelsen.

Foreningen har endvidere været repræsenteret ved bl.a. følgende Lejligheder:

Med Fane ved Kong Chr. d. X's Bisættelse og ved Flagenes Fest i København den 14.-6.1947. Endvidere var Foreningen repræsenteret ved 4. Regiments Soldaterforenings 30-Aars Stiftelsesfest, Aabningen af en Udstilling paa Tøjhusmuseet og ved en Del Kransenedlægninger. Formanden var til Stede ved en storstilet Fest i Randers.

Der er oprettet 2 nye Lokalfdelinger, nemlig »Brigaden« og »Vestsjælland«, medens Lokalforening »Roskilde« er genoprettet. Der er saaledes ialt 18 Lokalforeninger.

Der har i Krigsministeriet været forhandlet om forskellige Sager, bl.a. Messeforholdene, den korte

Hovedbestyrelsen 1948-49, forreste række fra venstre: *O. Jørgensen, K. Særmark-Thomsen, H. Hansen, A. Nissen, Løkkegaard Hansen og Hugo Rasmussen*. Bagerste række fra venstre: *V.B. Lundberg, S. Pater, Th. Nielsen, A.C. Andersen og Chr. Pihl*.

Uddannelsestid paa Skolerne og Udnævnelse af Tolke og Chauffører ved Brigaden til Sergenter.

Formanden omtalte til Slut, at flere af vore forhenværende Medlemmer, som nu bl.a. er udnævnt til Officierer, stadig benyttede vor juridiske Konsulent paa Foreningens Regning. For at faa dette Forhold bragt til Ophør, indførtes en Bestemmelse om, at juridisk Bistand kun kan faas efter forud indhentet skriftlig Henviisning fra Hovedforeningen«.

Det første *landsskyttestævne* afholdtes som vedtaget på repræsentantskabsmødet og blev en stor succes med deltagelse af 90 skytter fra 13 lokalforeninger.

Den første landsskytte blev *H. Bøtcher*, Århus, og det første holdmesterskab gik til lokalforening Holbæk.

Hærlovsudvalgets arbejde var afsluttet og UF's betænkning afleveret til forsvarskommissionens formand, *forsvarsminister Rasmus Hansen*.

Hærlovsforslaget er optrykt som Tillæg A

I august afholdtes i København et fællesmøde mellem de 3 nordiske befalingsmandsforeninger. Herfra refereres bl.a. følgende:

»*Gerh. Nielsen* fra Danmark indledte med en historisk Redegørelse for Samarbejde mellem de tre nordiske Lande, idet han særligt fremhævede »Studenterskandinavismen«, der, som det hævdes, fik sit Dødsstød under Krigen 1864, medens det kulturelle Samarbejde blev videreført af Arbejdernes Organisationer og Foreningen »Norden«.

G. Nielsen paaviste Betydningen af et godt Samarbejde, og henviste bl.a. til, at de mange norske og svenske Krigergrave i Jylland og paa Fyn var et Vidne om, at disse to Brødrefolk var villige til at give deres Liv for fællesnordiske Ideer.

Med denne historiske baggrund var det naturligt, at vi søgte Hjælp under Udarbejdelsen af vort Hærlovsforslag i Norge og Sverige, og selv om vore Organisationers Medlemmer i de respektive Lande har forskellige Graderinger, saa maa vi se bort fra dette, idet alle tre Organisationer har et meget stort Antal Medlemmer udenfor Tjeneste, og disse beklæder i det væsentligste nogenlunde samme Stilling i de civile Samfund.

G. Nielsen benyttede Lejligheden til at takke *Osgt. Hasbild* for hans Forslag til dette Mødes Afholdelse, og udtalte sin Glæde over, at Repræsentanterne i 1947 vedtog Forslagets Fremme.

Gerh. Nielsen sluttede: »Uden at gaa i Detaljer om fælles Interesser, som vi senere under Mødet vil komme til at drøfte, synes jeg dog at ville slutte med, at vi, der har været paa Studieophold i Norge og Sverige, er af den Formening, at der ved et fremtidigt Samarbejde kan indvindes Erfaringer og knyttes saavel personlige som Foreningsforbindelser til Gavn for vore Medlemmer og vore Organisationer«.

Samarbejdsmulighederne – Personelstudier indledtes

af *Osgt. F. Briksby*, der redegjorde for de Muligheder, der, efter hans Synspunkt, skulde forsøges gennemført.

Konklusionen af Forhandlingen blev, at man i første Omgang skulde sætte ind paa det organisationsmæssige Omraade, for derved at fremme Samarbejdsmulighederne og Samhørigheden. Man vedtog bl.a. at udveksle de tre Organisationers Medlemsblade med det nødvendige Antal, ligesom der i de paagældende Blade skal oprettes en Rubrik »Nordisk Spalte«, som fortrinsvis benyttes af og om Organisationerne.

Endvidere skulde udveksles Korrespondance om saadanne Sager, der kan have Interesse for de øvrige Parter.

Ferieudvekslinger indledtes af *Særmærk-Thomsen*, der opstillede følgende 3 Udvekslingsmuligheder:

1. Udveksling af Familier
2. Udveksling af Børn, samt
3. Modtagelse i danske Underofficerers hjem af norske Sergenter, som var paa Orlov fra den norske Brigade i Tyskland.

Særmærk-Thomsen redegjorde for sine Synspunkter til Forslagets Gennemførelse, og sluttede med at udtale, at en saadan Udveksling indebar uanede Muligheder for Gennemførelsen af et godt og ubrydeligt Kammeratskab mellem vore Organisationers Medlemmer, der paa denne Maade kunde lære de nordiske Folks Sprog, Sæder og Skikke nærmere at kende, og vore Børn vil i en tidlig Alder blive gjort bekendt med den nordiske Samhørighedsfølelse. Forslaget blev hilst med Tilfredshed fra alle Parter, og man blev hurtigt enige om Maaden, hvorpaa Sagen skulde gribes an. Herom vil der snarest fremkomme en Artikel i vore 3 Blade, og bl.a. vil den »Nordiske Spalte« blive aabnet for Medlemmer, som ønsker Ferierejser til de respektive Lande.

Kaptein Kleiven var særligt begejstret for Tanken om Modtagelse af norske Sergenter fra Brigaden, og haabede, at ogsaa dette kunde gennemføres.

Til Varetagelsen af Ferieudvekslingsspørgsmaalet vil der blive udtaget et Medlem fra hver Organisation.

Fremtidige Fællesmøder indledtes af *F. Briksby* og blev meget hurtigt afsluttet, idet man besluttede, gensidig Deltagelse i hinandens Kongresser eller Repræsentantskabsmøder med 2 Mand, hvilket skulde paabegyndes i 1949.

Denne Vedtagelse beviser Samarbejdsviljen og blev af alle Parter hilst med Glæde«.

Det bliver vedtaget i hovedbestyrelsen, at bladet skal drives for egen regning, og at UF-fondet stiller 10.000 kr. til rådighed mod 5% p.a.

OS T.A. Jensen skal føre forlagets regnskab, hvorunder udgivelse af håndbøger indgår.

OS O. Jørgensen skal overtage annoncere-, ekspedition og korrekturlæsning.

Der ansættes en annoncerepræsentant med eneret på tegning af annoncer.

1949

fylder organisationen 10 år og »Underofficeren«s forlag udsender et festskrift på 52 sider.

Foreningen kunne fejre sin 10 års dag i lokalerne i Rigensgade, hvor der i dagens anledning afholdtes en reception. Om denne refererer bladet:

»Foreningens 10-års stiftelsesdag, søndag den 27. februar blev ikke festligholdt, idet repræsentantskabet har vedtaget, at den egentlige stiftelsesfest afholdes i forbindelse med repræsentantskabsmødet, og festen finder sted lørdag den 16. april, for på denne måde at give så mange som mulig lejlighed til at komme til stede.

Imidlertid afholdtes på selve fødselsdagen en kort reception i foreningens lokaler i Rigensgade.

Til stede var, foruden *forretningsudvalget*, foreningens æresmedlem og tidligere formand, officiant *F.O. Nielsen*, Holbæk, – de to tidligere formænd, officiant *E.J. Jensen* og afsk. sg., lagerformand *H.F. Schourup Sørensen*, København – medlem af hovedbestyrelsen, afsk. sgt. restauratør *Chr. Pihl*, Odense – lokalforening »København«s formand, overbetjent *Holger Andersen*, og næstformanden, overbetjent *S.E.R. Kofoed* – formanden for hjemmeværnsforeningen »F.K. 29«, afsk. sgt. arkivar *Sam Jensen* samt hovedforeningens to revisorer afsk. sgt. direktør *Børge Jensen* og afsk. sgt. bogholder *Hilmer Han-*

sen. Endvidere var hovedforeningens kontorassistent, fru *Christensen*, blandt dagens gratulanter.

Hovedforeningens formand bød de fremmødte hjertelig velkommen og rettede en særlig velkomst til vore tre tidligere formænd, der i særdeleshed glædede os ved deres nærværelse.

Formanden mindedes herefter de i de forløbne ti år ved døden afgåede medlemmer, og udtalte et: Æret være deres minde. –

Formanden fortsatte: »Hver rund fødselsdag i foreningen må vi betragte som en milepæl, der maner til eftertanke, og når vi nu ser os tilbage, og gennemgår de svundne 10 år, må vi erkende, at de vel har bragt os skuffelser og sorger, men at glæderne og de store resultater er i flertal. Jeg mindes og kender mange dygtige mænd, som på vore møder, såvel lærerige som festlige har deltaget i debatterne, og derved på en saglig måde har gavnet vor fælles sag.

Det er altid en stor glæde for mig at se, hvorledes vor forening er vokset i de forløbne år, ikke alene i medlemstal, men også i anerkendelse, såvel udadtil som indadtil, og vi må erkende, at det er nødvendigt, at vi underofficerer står sammen, da vi ellers

10 års-dagen markeredes bl.a. med en reception, fra venstre ses A. Nissen, Særmark-Thomsen, Holger Andersen, Chr. Pihl, Sam Jensen, S. Pater, Schourup Sørensen, S.E. Kofoed, Børge Jensen, F.O. Nielsen, E.J. Jensen, Hilmer Hansen og A.C. Andersen.

ikke kan skaffe os ørenlyd hos de respektive myndigheder. Lad os i fremtiden i endnu højere grad føre vore ord om sammenhold ud i livet.

Jeg bringer ved denne festlige lejlighed en tak til alle, der har medvirket til de opnåede resultater. Tak for godt samarbejde, forståelse og interesse for vor fælles sag. Et stort, anerkendelsesværdigt og uegennyttigt arbejde er udført af vore tre tidligere formænd, tidligere og nuværende hovedbestyrelsesmedlemmer, medlemmer af vore forskellige udvalg samt vore lokalforeningers bestyrelser. Dette arbejde har medvirket til at skaffe U.F. den fornødne anseelse såvel hos myndighederne som blandt civilbefolkningen i by og på land.

Trods 5 års krig og besættelse samt efterkrigstidens vanskeligheder har foreningen klaret sig stolt gennem skærsilden, hvilket udelukkende skyldes den fornødne interesse og disciplin, hvormed arbejdet er gået fra hånden, og den forløbne tid har været en blomstringstid. Tallene taler for sig selv. Vi har 18 igangværende lokalafdelinger med 1350 medlemmer og en formue på ca. 37.000 kr., hvilket må betragtes som høsten af de 10 års arbejde.

Hvad de næste 10 år bringer foreningen ved vi ikke, men vi ved, at der snart vil komme en ny hærlov, der vil vende op og ned på mange områder. Om det vil gavne vor forening, må vi lade stå hen, men det er min overbevisning, at vi ved øget indsats og sammenhold kan se fremtiden i møde med en god og rolig samvittighed.

Jeg benytter lejligheden til at takke mine kammerater i hovedbestyrelsen og lokalforeningerne for den tillid, der er vist mig i de forløbne 2 år, jeg har været formand, og jeg håber, at den må fortsætte, enten til mig eller min eventuelle afløser.

Mit fødselsdagsønske for foreningen skal være, at vi må kunne løse de opgaver, der bliver os stillet til alles tilfredshed, og at de næste 10 år må blive lige så gode som dem vi runder i dag.

Lokalforening »København«s formand tog herefter ordet, idet han bragte foreningens lykønskning på dagen samt takkede for det gode samarbejde, der havde været i de svundne år. Med ønsket om et godt samarbejde i fremtiden overrakte han hovedforeningen en buste af kong Frederik den Niende, som hilsen fra lkf. »København«.

Formanden for hjemmeværnsforeningen »F.K. 29« bragte sin forenings lykønskning og tak for godt samarbejde og overrakte en smuk blomster vase med en pragtfuld buket tulipaner.

Sam Jensen bragte desuden en personlig blomsterhilsen.

For »Underofficeren«s forlag bragte Særmark-Thomsen en hjertelig lykønskning, idet han håbede, at bladet fortsat måtte være hovedforeningens talerør såvel til medlemmerne som til offentligheden. S.-T. overbragte samtidig en gave, bestående af 19 farvelagte indrammede billeder af samtlige danske konger, og udtrykte ønsket om, at disse snarest måtte pryde væggene i foreningens nye kontorlokaler.

Chr. Pihl, Odense, overbragte sin personlige lykønskning i form af et stort indrammet kobberstik, forestillende en deling dragoner under march. Billedet er meget smukt og bærer titlen: »Et møde på landevejen«.

Direktør Børge Jensen bragte ligeledes en personlig lykønskning, men tilføjede, at han var overbevist om, at han havde samtlige menige medlemmer bag sig, når han udtalte ønsket om, at foreningen altid måtte have sådanne gode kammerater og kolleger til at lede foreningen, som den har i dag.

Officiant E.J. Jensen (formand 1941-42) lykønskede det sunde og stærke fødselsdagsbarn, der er i en rig og sund udvikling. Han håbede og ønskede for foreningen, at den fremover, for hvert rundt tal, kunne se tilbage og med glæde konstatere et fremskridt.

Vort æresmedlem, officiant F.O. Nielsen (formand 1942-43) rettede derefter en tak til de mænd, der havde udført det store arbejde i hovedbestyrelsen.

F.O. Nielsen udtalte håbet om, at U.F.'s medlemmer måtte finde deres plads i det kommende hjemmeværn, idet man her kunne udfylde sin plads i vort lands forsvar, og i påkommende tilfælde yde sin indsats i forsvaret af det, vi har kærest, nemlig vort fædreland Danmark.

Næstformanden hyldede herefter de mænd, der for 10 år siden havde taget initiativet til foreningens stiftelse samt udført det store og krævende arbejde, der var forbundet med starten af en forening, hvor medlemmerne var spredt ud over det ganske land.

Han foreslog afsendelse af en hilsen til de to nulevende stiftere, overofficiant J.S. Nielsen og politibetjent F.M. Grønnebak Petersen.

Formanden oplæste herefter hilsener fra familien Vous, Humble, annoncerepræsentant W. Johnsen, Forsvarsbroderselskabet i Odense og redaktionen.

Den lille, men yderst smukke højtidelighed sluttede med formandens tak for alle de gode ønsker, og udbragte et leve for foreningens fremtid.

I dagens løb indkom der yderligere telegrafiske hilsener fra officiantgruppens hovedorganisation, lokalforeningerne »Fyn«, »Fredericia« og »Vestsjælland«.

Underofficereres januar-nummer udkom som et festskrift med 52 sider. I dette nummer fandtes indlæg af forsvarsminister Rasmus Hansen, og generaløjntant Ebbe Giørtz, der begge udtaler sig rosende om foreningens arbejde.

I anledning af 10 året var endvidere en artikel om det nylig afsluttede arbejde, der var udført af det nedsatte hærlovsudvalg. Da denne artikel belyser dette vigtige afsnit i foreningens historie på en meget informativ måde, må det være rigtigt at citere:

Hærlovsudvalget 1945-1948

Een af de store ting, for ikke at sige den største, foreningen har beskæftiget sig med, er det forslag til underofficerernes fremtidige placering inden for den kommende hærlov, som på foreningens initi-

ativ og bekostning er udarbejdet og tilsendt forsvarskommissionen. Forslaget vil til sin tid, når sagen forelægges rigsdagen til endelig afgørelse, komme rigsdagens repræsentanter m.fl. i hænde.

Meget af arbejdet har været »mørkelagt«, det ligger jo i sagens natur, men det bevirkede samtidig, at det ikke for alle medlemmer stod klart, hvad foreningen i denne henseende har udrettet.

Hvornår begyndte egentlig arbejdet? Den egentlige dato kan ikke fastsættes, for det stod allerede ved foreningens stiftelse klart for den daværende hovedbestyrelse, at de nuværende forhold måtte søges ændret, og at der måtte gøres en positiv indsats for at gøre opmærksom på de skævheder, den nuværende ordning er behæftet med.

Ved et par lejligheder havde foreningen søgt til nærmelser til en anden befalingsmandsorganisation, uden at forsøget førte ind i et frugtbringende spor. Der var da intet andet at gøre end at tage sagen i vor egen hånd.

Et par ord om forsøget vil måske i denne forbindelse være på sin plads. Tidspunktet var i 1944 – under besættelsen. – Der afholdtes nogle møder, hvor begge parter på en fordomsfri måde gennemdrøftede hele spørgsmålet, men det stod hurtigt klart, at vanskelighederne var for store til at kunne overvindes. Betingelserne for samarbejdet var af en sådan art, at den daværende hovedbestyrelse ikke kunne give sin tilslutning. Det var jo som nævnt under besættelsen, hvor ingen vidste, hvordan fremtiden ville tegne sig.

For en fuldstændigheds skyld skal det nævnes, at der på vort initiativ efter kapitulationen blev indledt et samarbejde på langt bredere basis med nævnte forening og tilsvarende inden for flåden.

Samarbejdet – for vor part – ophørte dog i 1946 på grund af, at vi blev klar over, at man heller ikke i denne omgang kom videre frem. Imidlertid dannede dette forsøg ikke hverken grundlag eller baggrund for hærlovsudvalgets dannelse.

Var det nu klogt at sige nej til et eventuelt samarbejde? Kunne man ikke alligevel, under den ene eller anden form, have fundet en vej frem? Tiden går, og det vi dengang gjorde på den ene måde, ville vi i dag muligvis have gjort på en anden. Hvorom alting er, blev løsningen, dengang for os at se, den eneste, at vi valgte at stå frit og ved egen hjælp finde en løsning. Ønsket om samarbejde med denne organisation på bredest mulige grundlag er stadig et ønske, hvis opfyldelse vil hilses med den allerstørste tilfredshed, men forudsætningen må være en gensidig forståelse af og respekt for hinandens arbejde og motiver.

Det første, man finder om spørgsmålet er, at der på repræsentantskabsmødet i Odense i 1944 nedsættes et udvalg med følgende sammensætning: Oversergenterne *Julius Rasmussen*, Odense, *H.O.A. Poulsen*, Frederikshavn, sergenterne *P. Jørgensen*, Sønderborg, *Gerhard Nielsen*, Århus, og *Axel Sørensen*, Helsingør. Om dette udvalgs arbejde foreligger der ikke i foreningens arkiv noget, der beretter om,

hvad man beskæftigede sig med. Det mest sandsynlige er vel, at besættelsestidens mange andre opgaver er gået forud, hvilket man vel ikke kan rette nogen bebrejdelse imod.

Det næste, man støder på i sagen, er, at sergent *Kaas*, København, under et forretningsudvalgs-møde den 11.-3.-1945 rejser spørgsmålet om, hvad foreningen agtede at foretage sig med hensyn til en kommende ny hærlov, når hæren igen i en ikke så fjern fremtid måtte blive genopstillet. Krigens udfald var klart, Tyskland havde tabt, der manglede kun erkendelsen deraf, grundlaget for besættelsen af vort land var bortfaldet.

Sagen drøftedes, og et foreløbigt udvalg bestående af foreningens daværende formand, sergent *Schourup Sørensen*, og oversergenterne *Hasbild* og *Særmark-Thomsen* nedsattes. Dette udvalg foretog så de indledende overvejelser, der i november 1945 blev forelagt for det første repræsentantskabsmøde efter befrielsen. Her nedsattes så et større udvalg, der kom til at se således ud: Sergent *Gerhard Nielsen*, Århus, formand, oversergent *H.O.A. Poulsen*, Frederikshavn, næstformand, oversergent *F. Briksby*, Århus, sekretær, samt endvidere oversergenterne *P. Jørgensen*, Sønderborg, og *Axel Sørensen*, Helsingør.

Længe varede det ikke, førend arbejdet voksede. Møderne afholdtes i de forskellige landsdele, men snart opdagedes det, at udvalget arbejdede for tungt. Det var svært at samle det, alle havde deres private affærer, der også skulle passes. Mange gange var det et helt puslespil at finde en dag, hvor alle medlemmerne kunne komme til stede.

Omsider måtte der en forenkling til, og fra juni 1946 fik udvalget da sin endelig sammensætning. Sergent *Gerhard Nielsen* blev formand med oversergent *Briksby* som sekretær. De to andre blev oversergenterne *Hasbild* og *Særmark-Thomsen*.

Det blev disse fire mænd, der førte sagen til dens afslutning. At opgaven var stor, dersom den skulle løses på rette måde, var ingen blinde for. Meget tid, mange kræfter er ofret, og mange personlige afsavn har de forskellige måttet tage i stiv arm.

Udvalget søgte og opnåede kontakt med befalingsmænd af såvel officers- som officiantgruppen. Møder afholdtes de mærkeligste steder, altid omgivet af en vis hemmelighedsfuldhed, idet de forskellige gerne ville række en hjælpende hånd, enten det kun gjaldt om at orientere om forskellige strømninger inden for deres kredse, eller det gjaldt udarbejdelsen af forskellige planer, f.eks. undervisningsplaner m.m. medens de på den anden side gerne ville bevare en vis anonymitet. Disse mænd sidder i dag fortsat i ubemærketheden, ingen nævnt, ingen glemt.

Skulle udvalget imidlertid opnå et brugbart arbejdsmateriale, var det nødvendigt at rette blikket udad. At man studerede tilgængeligt materiale om andre landes ordninger, er en selvfølge, men bedre var det, om man kunne opnå en personlig kontakt med udenlandske militærpersoner for med dem at

diskutere spørgsmålet, for ved selvsyn at se hvordan man indrettede sig andre steder.

Med krigsministeriets billigelse kom da studierejser i stand til Norge og Sverige, hvor man dels som den norske overkommandos, dels som »Försvarsväsendets Underbefälsförbund«s gæster, havde lejlighed til at sætte sig ind i de nordiske forhold.

Det skal kun her nævnes, at deltagerne blev indkvarteret på kaserner, fulgte afdelingernes uddannelse fra morgen til aften, altid hvor det mest interessante foregik. Tiden var knap, men takket være, at man forskellige steder havde stillet militære biler til rådighed lykkedes det altid trods mange gange store afstande at komme rundt.

En broget billedbog for deltagerne at mindes, alt blev gennemgået, »livgarden« i Norge, »livregimentet til hest« i Stockholm, teknikeruddannelsen i Telemarken, infanteri og artilleriregimenter i Skåne, kostforplejninger, kaserner, militære fabrikker, uniformering, undervisning på militære skoler og m.m. Ikke mindst samtaler med befalingsmændene, fra cheferne, der modtog dem og hele rækken nedad, bidrog i væsentlig grad til at gøre udbyttet så godt, som det blev. Alle spørgsmål blev besvarede, og ærligt fortalte de om de forhold, under hvilke de arbejdede, godt og dårligt i skøn forening.

Sidst men ikke mindst, gav opholdet ved de to udenlandske foreningers hovedsæde dem lejlighed til at sætte sig ind i, hvordan man der har tilrettelagt arbejdet med at drive organisationerne frem til et endda særdeles brugbart redskab til at hjælpe og støtte medlemmerne rent praktisk, men tillige har arbejdet med at højne og udvikle hele standen. Disse erfaringer er i rigt mål kommet vor forening til gode.

En helt anden side af sagen, som delvis falder uden for denne artikels rammer og derfor kun løseligt berøres, er, at besøget dannede indledningen til det nordiske samarbejde, der nu er i gang med at udvikle sig.

At en sådan rejse gav impulser, er klart, og var arbejdet i udvalget stort forinden afrejsen, blev det ikke mindre ved hjemkomsten. Omsider skulle der en afslutning til. Vi, der fulgte arbejdet, så med spænding arbejdet med at få mosaikkens forskellige dele til at danne det hele, forslaget efterhånden udviklede sig til. På repræsentantskabsmødet i Næstved i 1948 fandt den endelige godkendelse sted.

Forholdene herhjemme udviklede sig, som det vil være bekendt, sådan, at man ville søge forsvarskommissionens arbejde hurtigt afsluttet, for at rigsdagen kunne komme i gang med det afsluttende arbejde. Forskellige forsinkelser, om hvilke der ikke er nogen grund til særligt at omtale her, har stadigt udskudt den endelige afgørelse.

Af det forannævnte har man sikkert fået et indtryk af, at det ikke har været noget lille arbejde at komme frem til målet. For at give et lille indblik i, hvor omfattende arbejdet har været, kan det lige

nævnes, at der igennem årene er udarbejdet 60 specialafhandlinger på op til 50 maskinskrivne sider hver. Det er disse afhandlinger, der har dannet grundlaget for udvalgets konklusioner.

Den 9.-6.-1948 afleveredes da vort forslag til forsvarskommissionen. Det kan for at give lidt oplysninger om omfanget af det nævnes, at det med de forskellige planer og bilag fylder 59 maskinskrivne sider i folioformat og er inddelt i 17 afsnit.

Hvilken betydning forslaget vil få, er det endnu for tidligt at udtale sig om, kun fremtiden vil vise det. Om de tanker, der danner grundtonen i arbejdet, har været rigtige, vil fremtidens historieberettere til sin tid kunne fortælle. Een ting vil dog under alle omstændigheder stå fast, at det for eftertiden vil stå som et interessant dokument for, hvordan en ung forening med mod og energi gik løs på en stor opgave.«

I dagene 15.-16. april afholdtes årets repræsentantskabsmøde i Vartov i København:

»Formanden, A. Nissen, udtalte i sin Beretning, at der i Dag er 1311 Medlemmer i Foreningen. Dette er en Stigning paa 51 Medlemmer siden sidste Repræsentantskabsmøde. Naar Stigningen ikke er større skyldes det, at vi stadig maa revidere vort Kartotek og fjerne alle upaalidelige Medlemmer, som ikke betaler Kontingent.

Der har været afholdt 3 Hovedbestyrelsesmøder i det forløbne Aar. Det første Møde afholdtes umiddelbart efter Repræsentantskabsmødet i Næstved, det andet Møde afholdtes den 24/10 1948 og det tredie i Aftes her i Vartov.

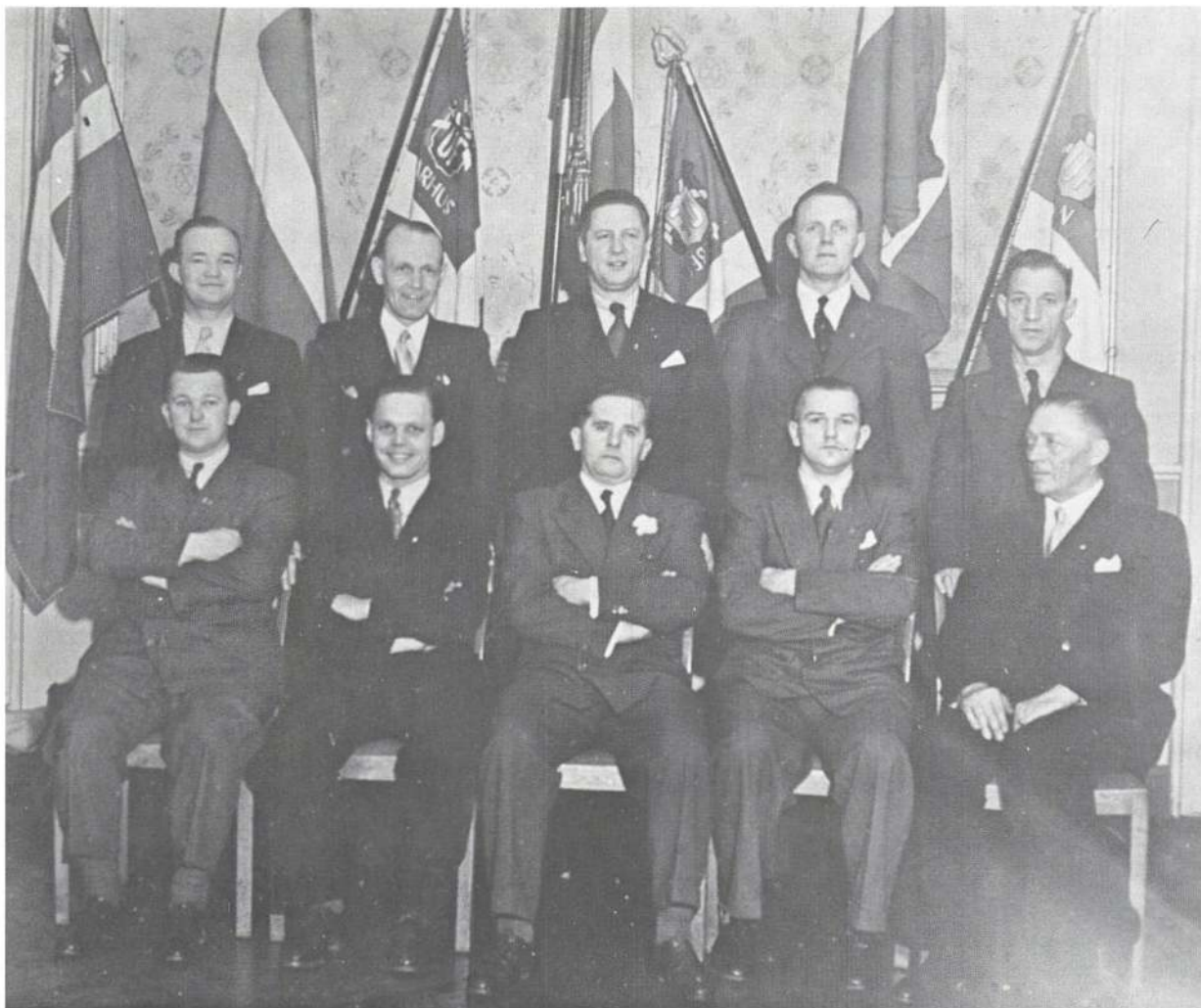
Der har endvidere været afholdt 10 Forretningsudvalgsmøder, og naar man tager Forholdene og Medlemmernes private Erhverv i Betragtning, har Mødedeltagelsen været god.

Der har i Aarets Løb været udsendt Meddelelser til Lokalforeningerne og Hovedbestyrelsesmedlemmerne om de afholdte Møder og hvilke Ting, der har været behandlet paa Møderne.

Efterspørgslen efter Arbejdskraft har været noget mindre end de foregaaende Aar, men naar der saa endelig viser sig noget, kommer alle Syndere frem. Det viste sig ved Ansøgningen om 4 Pladser i Palæstina. Der kom Ansøgninger fra alle mulige og umulige Emner og endog fra Underofficerer, der ikke var Medlemmer. Det blev endvidere ved samme Lejlighed konstateret, at det staaer meget sløjt til med en hel Del Underofficerers Begreber om skriftlige Udfærdigelser.

Formanden har i Aarets Løb aflagt Besøg hos nu afdøde Res.hv. *Ejner Vyum*. Hovedforeningen og Lokalforening København var med til at vise ham den sidste Ære ved hans Begravelse den 9. April i Aar. Der var stillet Æresvagt i Uniform og med Faner. Vyums Fader bad Formanden overbringe Foreningen sin hjerteligste Tak for al den Hjælp og Opmuntring, vi havde bragt Sønnen.

Formanden har endvidere deltaget i et Bestyrelsesmøde i Lokalforening Sønderborg,

Hovedbestyrelsen, stående fra venstre: B.B. Johnson, Løkkegaard Hansen, S. Pater, Th. Nielsen, Hugo Rasmussen. Siddende fra venstre: O. Jørgensen, H. Hansen, A. Nissen, Særmark-Thomsen og Chr. Pihl.

i Militært Idrætsforbunds 30-Aars Stiftelsesfest
i en Fest i Lokalforening Fyn
i Landsskyttestævnet sammen med *Særmark-Thomsen*
i et Møde i Ringsted sammen med *Hasbild* og
i et Møde i Fredericia mellem Tilsynsførende i
Kostforplejningerne sammen med *Pihl*.

Særmark-Thomsen har i Holbæk holdt Foredrag
om Foreningen og Hærloven.

Pihl har været i Sønderborg for sammen med *Th. Nielsen* at overrække Korpsofficiant *P.A. Pedersen* en Erindringsgave fra danske Underofficerer.

Gerb. Nielsen og *Løkkegaard Hansen* har været Foreningens Repræsentanter ved Oprettelsen af Lokalforening Karup.

Til dette Repræsentantskabsmøde blev der sidste Aar afsat Kr. 3000,00 som Maximum. Efter en foreløbig Oversigt synes dette Beløb at være tilstrækkeligt.

Foreningen tæller stadig 18 Lokalforeninger. Der burde være 19, men Lokalforening Bornholm er

blevet lukket paa Grund af manglende Tilslutning. Foreningens Arkiv og Ejendele opbevares af Hovedforeningen.

Med Krigsministeriet har vi haft følgende Sager:

Gerb. Nielsen er anmeldt som vor Repræsentant ved Tilkaldelse til Forsvarskommissionen.

Vi har ansøgt om og faaet bevilget 300 svenske Patroner til Brug ved Landsskyttestævnet.

Vi har ansøgt om nye Lokaler og dette er blevet stillet os i Udsigt.

Oversergentelever faar bevilget Sommerferie efter Skolens Afslutning.

Der er bevilget engelsk Valuta til Underofficerer ved Brigaden.

Messeforholdene paa Roskilde Kaserne er paatalt og vil blive undersøgt.

Foreningen har ansøgt Krigsministeriet om et aarligt Tilskud til Bladets Drift. Dette Tilskud er bevilget og kommer nu regelmæssigt hvert Aar.

Der har været behandlet en Sag om Elever, der blev benyttede som Vagtkommandører i Sønderborg.

Der er i Aarets Løb nedlagt Kranse paa forskellige Grave og Mindesmærker.

Formandens Indtryk af Arbejdet i Lokalforeningerne var ikke det bedste. Kun i nogle enkelte Lokalforeninger arbejdes der godt, bl.a. Sønderborg, Randers, Fyn og Aarhus. Nogle Lokalforeninger har skiftet Formand, saa det kan maaske hjælpe noget paa Arbejdet.

En Sergent i Viborg paastod, at han ikke kunne faa Ferie. Da vi gik i Krigsministeriet og fik Sagen undersøgt viste det sig, at de Oplysninger, som vi havde modtaget fra Viborg var baade utilstrækkelige og urigtige. Den slags kan vi selvfølgelig ikke være bekendt at møde i Krigsministeriet med, og vi maa forlange den Slags Sager belyst saa nøjagtigt og sandfærdigt som muligt.

En Sergent i Holbæk klagede over, at han ikke kunde faa udbetalt sit Hjemkommanderingshonorar, fordi han var ansat som Assistent ved Kostforplejningen. Vi henvendte os i Krigsministeriet og formoder, at Sagen nu er i Orden, da vi ikke har hørt noget fra Holbæk siden.

Landsskyttestævnet i Odense blev for de fleste Deltagere en stor Oplevelse, selvom der var en Del Begyndervanskeligheder. Disse blev dog trods alt overvundet og vil ikke gentage sig ved næste Stævne.

Formanden har rettet Henvendelse til Centralorganisation II, Sølvsnorene, for at undersøge, om vi kan optages i Organisationen. Det viste sig, at der, trods faldne Udtalelser derom, ikke tidligere var rettet Henvendelse til Organisationen om Optagelse. *Vi kan imidlertid ikke optages som Medlem af C.O. II.*

Det fællesnordiske Møde blev afholdt i København i Dagene 28.-30. August 1948. Det var tilsyneladende et godt Møde, hvor man blev enige om mange Ting. Formanden mente imidlertid, at der var vist Sagen for lidt Interesse efter Mødet, og mente ikke, at vi skulle invitere Repræsentanter fra de to Lande til vort Repræsentantskabsmøde. Formanden lod derfor foretage en Afstemning indenfor Hovedbestyrelsen. Resultatet af Afstemningen blev 8 imod og 2 for at invitere Repræsentanterne.

Pihl havde ansøgt om Fritagelse for at betale Skat af det sidst afholdte Lotteri. Dette blev afslaaet.

En Sergent i Slagelse er blevet udelukket af Foreningen paa Grund af, at han ikke har afregnet for de ham tilsendte Lodsedler til Lotteriet.

Efter at *Schourup Sørensen* var afgaaet som Formand indtraadte han sammen med Hasbild i Forretningsudvalget for at være behjælpelig med Afviklingen af forskellige Sager. De to nævnte er atter udtraadt, efter at Sagerne er bragt i Orden.

Formanden oplyste, at han havde Forretningsudvalgets Tilsagn om at undersøge Mulighederne for Ansættelse af en Forretningsfører.

De lovede nye Kontorlokaler er nu ved at blive istandsat. Vi skal give Kr. 700,00 i Husleje om Aaret.

Ved det svenske Flyverbesøg her i Danmark blev der bevilget Kr. 100,00 til Messen i Værløselejren. Vi har imidlertid ikke modtaget noget Referat derfra endnu, men det kommer maaske.

En Oversergent, der er udtraadt af Officiantklassen, har af Hovedforeningen faaet bevilget et Laan paa Kr. 500,00, der afbetales med hans Hjemkommanderingshonorar.

Sagen mellem Foreningen og den tidligere Bladudgiver, *S.A. Nielsen*, er nu i Orden. Tilbage er saa et Spørgsmaal mellem *Andersen* og *Blæsbjerg* og *Nordisk Annonce Bureau*.

Foreningens Regnskab er blevet delt i tre selvstændige Regnskaber, nemlig Hovedforeningen, Fondet og Forlaget.

En Oversergent i Vordingborg har af Hovedforeningen faaet bevilget et Laan paa Kr. 400,00 mod Kaution.

Hovedbestyrelsesforeningen for samtlige Befalingsmandsforeninger indkaldte til Møde i Anledning af Indsamling til en Gave til Kongen i Anledning af hans 50-Aars Fødselsdag. Der blev bevilget Kr. 250,00 til denne Indsamling.

2 Medlemmer har været kontingentfri paa Grund af Ophold paa Faksinge Sanatorium.

Da Forretningsudvalget ikke kunde se nogen Grund til, at vi var Medlem af Danske Soldaterforeningers Landsraad har vi udmeldt os der. Kontingentet var Kr. 70,00 aarligt.

Der er bevilget Kr. 100,00 til *Vartov* Indsamlingen, idet Foreningen baade under og efter Besættelsen har nydt meget godt af *Soldaterhjemmet Grundtvigs Hus*.«

I august måned kunne foreningen flytte til nye istandsatte lokaler andet sted i Rigensgade gamle kaserne.

Der indføres fast kontortid, mandag-onsdag og fredag kl. 15,00-18,00.

Forlaget udsender en publikation i 500 eksemplarer »Danmarks historie fortalt af Rigsvåbnet«.

Årets Landsskyttestævne afholdes i Randers med deltagelse af 90 skytter.

7. november indtræder *OS B.B. Johnsen* i Kommissionen for Uddannelsesetidens rationelle udnyttelse.

1950

afventer man stadig den nye forsvarslov og der bliver ikke afholdt repræsentantskabsmøde det år.

Det vedtages tidligt på året at udsætte repræsentantskabsmødet indtil den nye lov om forsvaret er vedtaget. Dette medfører, at der i dette år ikke afholdes repræsentantskabsmøde.

Det viser sig nødvendigt at slette ca. 100 medlemmer på grund af restance.

SG Holger Andersen ansættes som regnskabsfører for forlaget. Forlaget udsender et mindeskrift om Kampen ved Hokkerup, den 9. april 1940, det bliver trykt i 1000 eksemplarer, heraf 500 nummererede.

Endvidere blev udsendt håndbog nr. 3 »Hvorledes skal jeg instruere mit mandskab« af officiant N. E. Frost.

Landsskyttestævnet afholdes i Fredericia med deltagelse af 104 skytter.

De med stævnet forbundne udgifter afholdes af hovedforeningen i stedet for som hidtil af fondet.

Hovedforeningen køber en grund ved Aa. Strand på Fyn. En nabogrund til lokalforening Fyns grund med sommerhus.

Sidst på året modtager foreningen et udkast til forslaget om den nye personellovgivning. Ved et forretningsudvalgsmøde den 30. december blev dette forslag gennemgået. Citat fra protokollen:

»Punkt for punkt gennemgik Gerhard Nielsen det modtagne forslag, hvorefter deltagerne drøf-

tede indholdet heraf, og der toges stilling til hvert enkelt punkt.

Forslaget indeholdt i særdeleshed nedennævnte 2 punkter, som deltagerne ikke kunne gå ind for, men måtte henvise til det af foreningen fremsendte forslag:

IV. Indførelse af en mathordning i hær og flyvevåben.

II. Indførelse af en kvartermester- og materielmesterggruppe i stedet for den nuværende officiantgruppe.

Af væsentlige forbedringer i forslaget fandt man:

I. Afskaffelse af officiantgruppen samt kornet-sekondtløjtnant-ordningen.

II. Indførelse af fælles gruppe- og delingsfører-skole for alle.

III. Indførelse af forsvarets gymnasium, hvor den nødvendige almene uddannelse finder sted.

Efter en langvarig og meget indgående drøftelse af forslaget gik man over til udfærdigelse af en kladde til den af ministeriet forlangte besvarelse, der skulle være ministeriet i hænde senest 3/1 1951.

Forslaget blev udfærdiget og overgivet til Hasbild til endelig omredigering, hvorefter formanden sluttede mødet.«

I anledning af 100 årsdagen for slaget ved Isted red oversergent H. Brodersen som stafet fra København til Isted, i alt 245 km.

1951

kommer den nye lov om forsvarets ordning. Sergenten bliver værnepligtig befalingsmand. Der indføres kontraktordning for oversergenter. Organisationen skifter navn til »Foreningen af oversergenter og underofficerer« FOU. Landsformanden A. Nissen fratræder og S.E.R. Kofoed bliver ny landsformand. Hjelpe-, Bygge- og Uddannelsesfondet oprettes.

Det blev et betydningsfuldt år for UF.

Den længe ventede lov om Forsvaret fremkom i juni måned. Mange problemer opstod, hvordan og på hvilke vilkår, ville foreningen kunne fortsætte.

I marts tilkaldes foreningens hærlovsudvalg til møde i ministeriet til en drøftelse af det fremsendte udkast.

I januar udsender forlaget »Istedrytteren fortæller« af OS H. Brodersen.

I august opstår tanken om en sammenslutning af alle forsvarets sergenter og oversergenter i een forening, og der afholdes forberedende møder mellem Underkvartermesterforeningen, oversergenter fra flyvevåbnet og UF.

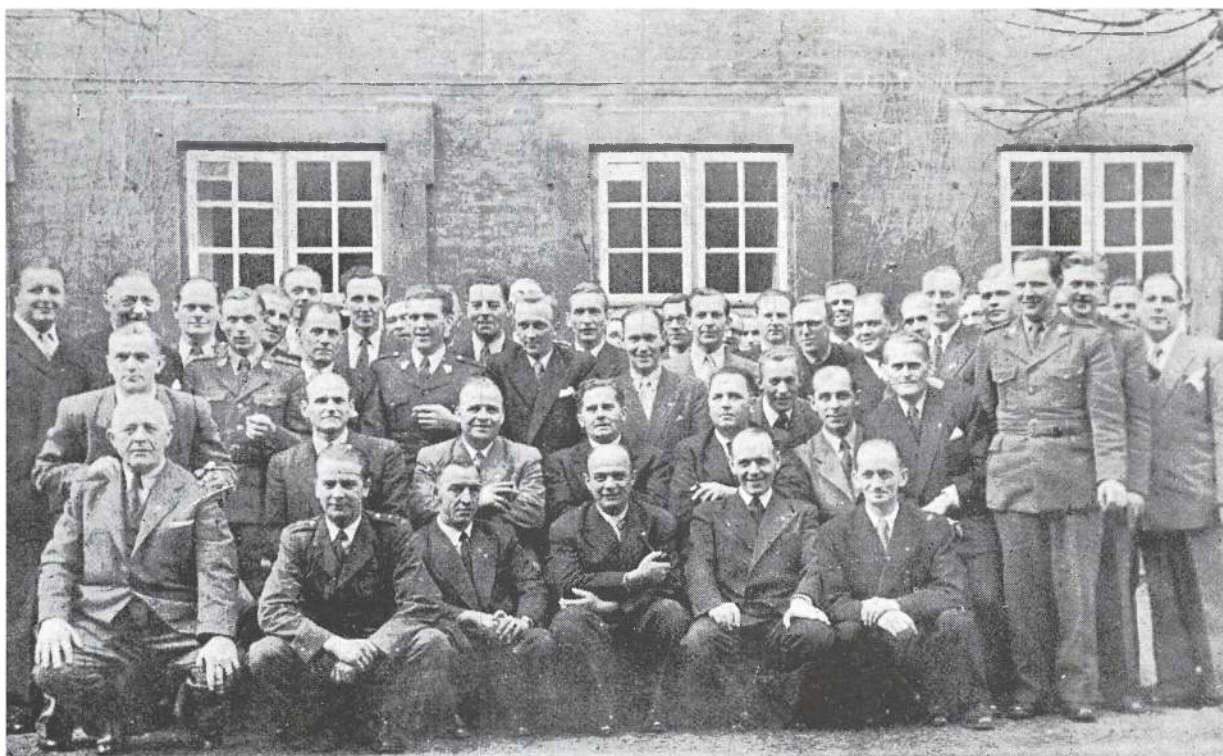
Den 17.-18. november afholdes i Vartov i København, det længe udsatte repræsentantskabsmøde.

Uddrag af referatet af dette møde lyder således:
»Landsformanden, OS A. Nissen, gav en kort re-

degørelse for arbejdet i de forløbne 2½ år, idet han dog gjorde opmærksom på, at de fra hovedforeningen udsendte informationer havde været så fyldestgørende, at en del ville være en gentagelse, såfremt han havde taget det med i sin beretning, men omtalte medlemstallet, der ikke afveg væsentlig fra sidste møde, omtalte kort de afholdte hovedbestyrelses- og forretningsudvalgsmøder og gav derefter en redegørelse for årsagen til, at man ikke afholdt repræsentantskabsmøde i 1950.

Beretningen gik derefter over til korte omtaler af lokalforeningerne, idet landsformanden heftede sig særligt ved de lokalforeninger, der ikke arbejdede eller arbejdede utilfredsstillende. Dernæst nævnedes i korte træk arbejdet i uniformskommissionen, fondet, forlaget og arbejdet vedrørende den nye personelordning og et eventuelt samarbejde med andre organisationer.

Landsformanden sluttede med at udtale, at fra dette mødes afslutning var han ikke mere formand for foreningen, idet han havde taget sin endelige beslutning og ikke ville modtage genvalg.

Repræsentantskabet, København 1951.

Der var forskellige årsager, bl.a. havde enkelte hovedbestyrelsesmedlemmer handlet bag hans ryg med hensyn til en ny formand, ligesom han ikke kunne forliges med den tanke, at så mange kategorier af befalingsmænd skulle ind i vor forening.

Efter at en række repræsentanter havde haft ordet til formandens beretning for at fremføre forskellige forhold, f.eks. spise- og messeforholdene i garnisonerne, vanskelighederne i forbindelse med overgang fra forud- til bagudbetaling af lønning, de stillestående eller dårligtgående lokalforeninger, det uheldige i, at der ikke var afholdt repræsentantskabsmøde i 1950, besvarede landsformanden de stillede spørgsmål og tog de fremsatte udtalelser til efterretning for hovedbestyrelsen i dens videre arbejde. Derefter vedtoges formandens beretning.

På forslag fra lkf. »København« blev beretninger fra lokalforeningerne flyttet til pkt. 2 på dagsordenen, og herunder fremkom et ret broget billede af det daglige liv ude i lokalforeningerne, et billede, der også gav hovedbestyrelsen et klart indtryk af de vanskeligheder, der er at kæmpe med i de små foreninger i garnisonsbyerne, hvor der mangler en fast kerne af gamle fastboende underofficerer. Stort set blev der dog arbejdet godt i de fleste lokalforeninger.

Søndag morgen kl. 8.00 åbnedes mødet igen, og nu var det foreningens fremtid, der skulle drøftes og herunder bladet og samarbejdet med andre organisationer.

Landsformanden gennemgik de forhandlinger, der havde været ført med andre befalingsmandsorganisationer inden for flåden og med repræsentanter for flyvevåbnets oversergenter. For de sidstes vedkommende var der intet problem. De havde fuldt tilsluttet sig tanken at gå ind i vor forening på almindelig vis. For søværnets vedkommende drejede det sig om at finde en form for samarbejde enten i een forening eller hver for sig med en centralorganisation eller et samarbejdsudvalg som binned. Ligeledes skulle det også afgøres, under hvilke vilkår værnepligtige sergenter kunne optages i foreningen.

Særmark-Thomsen gennemgik de forhandlinger, der havde været ført i hovedbestyrelsen og i forretningsudvalget samt på møderne med søværnets befalingsmandsorganisationer om bladets fremtid. Hovedbestyrelsen var enedes om et forhandlingsgrundlag, der i hovedtræk gik ud på et fælles blad for alle tre værns oversergenter og sergenter, udgivet af »Underofficerens forlag«, med en maritim medredaktør og indeholdende stof og foreningsmeddelelser for alle tre værns organisationer.

Der udspandt sig en timelang debat om form og omfang af samarbejdet dels med søværnets organisationer og dels med de værnepligtige sergenter, mange spørgsmål blev stillet og besvaret, mange tanker og meninger blev fremsat og drøftet, og det stod hurtigt klart, at repræsentantskabet i sin helhed ikke på stående fod kunne tage endelig stilling

til alle disse spørgsmål, da man ikke var i stand til at overse konsekvenserne af at binde foreningen ved en endelig beslutning, og det ville naturligvis også blive nødvendigt at forelægge en evt. beslutning for de pågældende organisationer i Søværnet til godkendelse. Der valgtes derfor et udvalg på 3 medlemmer til at udarbejde en indstilling til repræsentantskabsbeslutning, og mødet suspenderedes i 15 minutter.

Efter mødets genoptagelse vedtoges følgende beslutning:

Den kommende hovedbestyrelse bemyndiges til at foretage undersøgelser vedrørende eventuel samarbejde med andre organisationer, og der skal på det kommende repræsentantskabsmøde aflægges beretning og fremsættes forslag.

Hvis medlemskab ønskes af »Søværnets Underkvartermester Forening«, bemyndiges hovedbestyrelsen til at træffe de fornødne dispositioner.

Angående bladets navn var der stillet 4 forslag:

1. »Underofficeren«.
2. »Oversergenten«.
3. »Forsvars-Information«.
4. »Befos«.

For de tre sidste forslags vedkommende forudsattes undertitlen »Underofficeren« bibeholdt.

Ved skriftlig afstemning vedtoges »Forsvars-Information« med undertitel »Underofficeren« som bladets fremtidige navn. Man var nu nået frem til det med spænding imødesete punkt, valg. Trods Nissens tidligere fremsatte udtalelse, at han ikke ville lade sig genopstille som landsformand, havde der dog været stærke kræfter i gang for at overtale

Landsformand A. Nissen tager afsked.

ham til alligevel at lade sig genopstille som kandidat. Fra lkf. »Randers« gik man stærkt ind for genvalg, medens »Aarhus« foreslog *Kofoed* som ny landsformand.

Særmark-Thomsen anbefalede hovedbestyrelsens tidligere udsendte forslag, at *Kofoed* skulle overtage formandsposten, men han var overrasket over, at *Nissen* ikke selv fremførte forslaget. Man mente heri at se en mulighed for, at *Nissen* alligevel ville lade sig opstille, men under de følgende replikskifter svandt denne mulighed trods »Randers«' stærke fastholden af sit forslag, og først da *Nissen* kategorisk havde udtalt, at han absolut ikke modtog valg, måtte »Randers« frafalde sit forslag. Da *Kofoed* således var den eneste opstillede kandidat til formandsposten, valgtes han eenstemmigt til foreningens landsformand.

Osgt. *H. Hansen* ønskede ikke genvalg, og i hans sted valgtes osgt. *O. Jørgensen* til hovedkasserer.

Af de øvrige afgåede bestyrelsesmedlemmer havde osgt. *Pater*, sgt. *Pihl* og sgt. *Hugo Rasmussen* ikke ønsket genvalg, og den nye bestyrelse fik herefter følgende sammensætning:

Sgt. *S. E. R. Kofoed*, København, landsformand.

Osgt. *K. Særmark-Thomsen*, København, næstformand, redaktør.

Osgt. *O. Jørgensen*, København, hovedkasserer.

Osgt. *R. H. G. Hasbild*, København, sekretær.

Sgt. *Sam Jensen*, København, sekretær.

Sgt. *Holger Andersen*, København, forlagets regnskabsfører.

Osgt. *H. Brodersen*, Randers.

Sgt. *H. Løkkegaard Hansen*, Aarhus.

Sgt. *Tbs. Nielsen*, Sønderborg.

Sgt. *A. P. Villadsen*, Fredericia.

Sgt. *B. W. Jørgensen*, Næstved.

De seks førstnævnte fra København udgør forretningsudvalget.

Som suppleanter valgtes:

Sgt. *B. B. Johnson*, København.

Osgt. *E. H. Thomsen*, Sønderborg.

Revisorer:

Sgt. *B. D. Jensen*, København.

Osgt. *A. H. Petersen*, København.

Revisorsuppleanter:

Dlf. *Manggaard*, Aarhus.

Osgt. *Højer Larsen*, Roskilde.

Repræsentant i uniformskommissionen:

Sgt. *B. B. Johnson*, København.«

FOU modtager indsigelse fra ministeriet mod at kalde foreningens blad for »Forsvarets Information«. Bladets navn ændres herefter til FOU bladet.

I december udsendes følgende meddelelse til hovedbestyrelsesmedlemmer, lokalforeninger m.fl.:

»Foreningen af Oversergenter og Underofficerer.

København, den 16. dec. 1951.

Til hovedbestyrelsesmedlemmer, lokalforeninger m.fl.

Tirsdag den 11. dec. afholdtes et møde med repræsentanter fra Søværnets Underkvartermester-Forening og fra flyvevaabnets oversergenter til drøftelse af samarbejdet mellem de tre forsvarsgrenes organisationer.

Under mødet fremkom mange interessante enkeltbeder om de forhold, hvorunder søværnets befalingsmænd og i særdeleshed oversergenterne maa virke; forhold, der paa mange omraader er saa vidt forskellige fra hærens og flyvevaabnets, fordi de i langt højere grad er afhængige af de ydre omstændigheder, saasom pladsforholdene i skibe og forter, udstationering, togter m.m. – for ikke at glemme traditionernes vidtrækkende magt, der altid har spillet saa stor en rolle i flaadens –, men ogsaa mange forhold, hvor der ikke umiddelbart synes at være grund til forskelsbehandling mellem søværnets og landjerdens (luftens) oversergenter, blev belyst, og her er det, at et samarbejde vilde være gavnligt og ønskeligt.

Nogle af de ting, der blev nævnt som fremtidige samarbejdsemner, var uniformsspørgsmaal, herunder uniformsterminer, messeforholdene med alle de problemer, der kan opstaa heraf, belægnings- og boligforhold, ferie- og orlovsspørgsmaal, lønningssager – for blot at nævne nogle af emnerne.

Der var saaledes under forhandlingerne ingen tvivl om, at et samarbejde maatte komme i stand, men da ingen af parterne fandt en sammenslutning formaalstjenlig, og et samarbejdsudvalg fandtes for løst i sin struktur, var der tilbage kun forslaget om en Centralforening.

Det pointeredes dog, at vore forhandlere ikke havde

Den ny landsformand S.E.R. Kofoed.

Oversergent Hans Brodersen ved Istedløven i Tøjhusmuseets gård, København, inden stafetridningens til de danske krigergrave i Flensburg. Brodersen skrev sin beretning, som blev udgivet af forlaget i januar 1951.

bemyndigelse til at vedtage den endelige form for samarbejdet, idet forretningsudvalget paa hovedbestyrelsens vegne kun kunne foretage undersøgelse af mulighederne og derefter fremkomme med et forslag, som repræsentantskabet derefter skulle godkende paa næste møde.

Udfra dette naaede man til enighed om følgende grundlag for samarbejdet:

Flyvevaabnets oversergenter indgaar som ordinære medlemmer i vor forening, da de er for faa og ligger for spredt garnisonerede til at danne en selvstændig organisation.

Søværnets Underkvartermester-Forening (fra januar kaldet Søværnets Oversergent-Forening) og Foreningen af Oversergenter og Underofficerer danner en

Centralforening af Forsvarets Oversergenter til varetagelse af sager, der er fælles for alle tre forsvarsgrenes oversergenter, eller som den enkelte organisation ikke kan løse alene.

Spørgsmaalet om fastlæggelse af samarbejdet med Foreningen af Tjenestemænd i Søværnets 12. og 13. Lønningssklasse stilles i bero indtil videre.

Centralforeningen ledes af en bestyrelse, der bestaar af 3 mand fra S.U.F. og 3 fra F.O.U., hvoraf 1 fra flyvevaabnet.

Posten som formand og sekretær gaar paa skift mellem de to organisationers repræsentanter i bestyrelsen og vælges af bestyrelsen selv.

De to organisationer bibeholder deres selvstændighed i alt deres arbejde og kan som hidtil forhandle med myndigheder og organisationer om egne sager.

Angaaende økonomien enedes man om foreløbig at dele eventuelle udgifter ved møder og korrespondance ligeligt mellem de to organisationer, idet det ikke fandtes nødvendigt i begyndelsen at holde et særligt regnskabsvæsen med kasserer og revision. Bladet bliver fælles for begge organisationers medlemmer og skal bringe stof og foreningsmeddelelser fra alle tre forsvarsgrene. Der indsættes en maritim medredaktør, hvortil udpegedes osgt. Bjerring Petersen.

Bladet drives som hidtil af UNDEROFFICEREN'S FORLAG, og S.U.F. køber det fornødne antal blade for den til enhver tid fastsatte stykkepris, der afregnes maanedsvist.

Det første fælles blad kommer i februar og faar nr. 1-2/1952, idet januarnummeret bliver et specielt 10-aars-jubilæumsnummer.

Begge organisationer skal være behjælpelige med at fremskaffe kundeemner (annoncører og abonnenter).

Ovenstaaende grundlag for samarbejdet vil nu blive viderebearbejdet i et udvalg – et uformelt samarbejdsudvalg – bestaaende af oversergenterne Jørgen Jensen, Bjerring Petersen og Bonnemann fra S.U.F., oversergent Svane fra flyvevaabnet og sergent S.E.R. Kofoed og oversergent R.H.G. Hasbild fra F.O.U. Udvalget imødeser gerne udtalelser fra hovedbestyrelsesmedlemmer og fra lokalforeningerne angaaende enkeltbeder, der kan have interesse ved udformningen af det endelige forslag, der vil blive fremlagt til beslutning paa det kommende repræsentantskabsmøde.»

Årets landsskyttestævne blev afholdt i Fredericia med 96 deltagere.

Hovedbestyrelsens arbejde efter den nye personel-lov blev meget omfattende. Talrige problemer opstod og skulle løses. Økonomien var ikke særlig god efter foreningens reorganisation i 1951.

For at bibringe en bedre forbindelse mellem hovedforeningen og lokalforeningerne blev det besluttet at udsende referater af forretningsudvalgs- og hovedbestyrelsesmøder til lokalforeningerne.

Den 10. maj afholdes repræsentantskabsmøde i Randers.

Landsformanden *S.E.R. Kofoed* bød på hovedforeningens vegne velkommen til repræsentanter og gæster.

Derefter oplæstes fem telegrammer til tronfølgeren, forsvarsministeren, forsvarschefen, hærchefen og flyvechefen. Telegrammerne godkendtes til afsendelse.

Landsformanden aflagde derefter beretning:

»Det må være klart, at der i dag ikke kan være tale om nogen overvældende stor beretning, idet det kun er godt 5 måneder siden at vi sidst var sammen, men jeg vil alligevel tro, at der i den forløbne tid er kommet så mange problemer frem, at der vil være tilstrækkeligt til en frugtbringende diskussion, og det er jo netop vor opgave på disse møder at trække problemerne frem og få dem belyst fra alle sider og derefter af repræsentantskabet få trukket de rette retningslinier op for det kommende års arbejde.

Jeg vil først give en oversigt over foreningen og dens medlemstal pr. dato. Efter vort kartotek, der nu skulle være i forsvarlig orden, er der pr. 1. maj 1024 medlemmer i Foreningen af Oversergenter og Underofficerer. Man vil så straks spørge, hvor mange var der i fjor, så må jeg desværre blive svar skyldig. Jeg kan derimod oplyse, at foreningen efter beretningen i 1948 havde 1260 medlemmer, mens den efter beretningen i 1949 havde 1311. I 1950 var der som bekendt intet repræsentantskabsmøde og som følge deraf, er der heller ikke på dette tidspunkt mig bekendt opstillet noget tal over foreningens medlemmer. Så vil man straks spørge, hvorfor ser du ikke efter i beretningen for 1951. Ja, dette ville også have været naturligt, men jeg er desværre afskåret derfra, idet det har været mig umuligt at finde beretningen – altså de oplysninger den daværende formand gav – noget steds.

Man kan nu rejse spørgsmålet, hvorledes hænger det sammen, at der i 1949 ihvert fald var 1311 medlemmer og nu kun 1024, altså en nedgang på 287.

Også dette har sin forklaring.

Da jeg efter det sidste repræsentantskabsmøde overtog ledelsen af hovedforeningen, var jeg interesseret i at gennemgå det foreliggende materiale for at danne mig et overblik over foreningens struktur. Da postvæsenet på samme tidspunkt underrettede os om, at der var usikkerhed med hensyn til forsendelse af flere blade, så gennemgik vi hele foreningens medlemstal.

Jeg skal ikke trætte tilhørerne, men blot anføre nogle enkelte kendsgerninger. Det kan nævnes, at en person, der blev likvideret i 1944 endnu ved min tiltræden som formand stadig figurerede som medlem og fik bladet tilsendt. En sergent, der i 1950 var tilskrevet, at han ikke mere kunne være medlem på grund af uværdig optræden, og at han som følge deraf var udstødt af foreningen fra dags dato, sikkert morer sig godt, vi mindre godt.

Et andet eksempel. En skraldemand havde haft en annonce i bladet for mange år siden, han fik troligt hver måned tilsendt ikke eet, men to blade.

Således kunne nævnes eksempel på eksempel, men lad dette være nok. Det er heldigvis klart, at ikke alle var så kedelige som de nys refererede.

Dette medførte, at forretningsudvalget blev sammenkaldt til møde, hvor vi drøftede situationen, og vi besluttede at underkaste alle foreningens kartoteker en kritisk revision.

Forretningsudvalget blev nu i mange aftener sat i arbejde med en gennemgang af alt vedrørende medlemmer, her må jeg bemærke, at vi fik hjælp fra enkelte fra lokalafdeling København, ligesom *B.W. Jørgensen*, vort hovedbestyrelsesmedlem fra Næstved, gav en hjælpende hånd, når han var i byen. Dette arbejde var færdigt i slutningen af februar og dette klargjorde, at foreningen havde haft et uforholdsmæssigt stort antal »papirmedlemmer«, og da slutresultatet forelå, viste det sig, at foreningen talte 961 reelle medlemmer. Samtidig havde vi afmeldt 366 blade, der hidtil havde været udsendt til personer, der ikke var berettiget til disse, enten fordi de ikke mere var medlemmer eller fordi de var holdt op med at annoncere.

Så kan man rejse spørgsmålet, hvorledes kan dette forekomme? Jo, det må slås fast, at arbejdet ved hovedkontoret er stort, og når man ikke har den fornødne hjælp, ja, så skal det gå galt.

Nissen har – det er min erfaring i den tid jeg har beskæftiget mig med ledelsen af foreningen – søgt at gøre et stykke arbejde, men dels har han af per-

sonlige grunde, jeg tænker her på hans arbejde, ikke kunnet ofre foreningen al den tid, der er nødvendig, og dels har han haft en dårlig medhjælp i kontordamen.

Nu skulle der imidlertid være orden i foretagendet, og jeg tror, at den ordning, vi fra februar i år har indført, at postanmelde vort blad, således at det fra avispostkontoret i København er forsynet med vedkommende medlems stilling, navn og bopæl, nok skal medføre, at vi holder bedre styr på vore medlemmer, idet der nu fra postvæsenets side gøres en indsats for at opspore bortflyttere, i modsat fald bliver vi øjeblikkelig underrettet.

At der bliver bestilt noget i hovedforeningen turde fremgå af, at vi siden sidste repræsentantskabsmøde har afsendt 143 skrivelser og modtaget 122.

Når jeg så nævner, at jeg siden sidste repræsentantskabsmøde har været til forhandling i ministeriet 6 gange, og når det før blev anført, at vi havde arbejdet os gennem alt vedrørende foreningens kartoteker, så må man heraf forstå, at der bliver bestilt lidt.

Vi har – som bekendt gjort i vort blad – fast åbningstid på kontoret mandag, onsdag og fredag kl. 16 til 18, i den tid er jeg og en kontordame på kontoret, vi har ofte besøg af medlemmer, der søger råd og vejledning, det ligger i sagens natur, at det for det meste er medlemmer fra København og omegn. Vi har dog også af og til besøg af udenbys medlemmer, der kigger indenfor, når de er i byen, disse besøg glæder altid, og jeg opfordrer til at kigge ind, når vejen falder forbi.

Vi har siden sidste repræsentantskabsmøde kun afholdt 2 hovedbestyrelsesmøder nemlig et i fortsættelse af mødet i København den 18. nov. og et i går her i byen forud for repræsentantskabsmødet. Der har efter vort skøn ikke været anledning til at sammenkalde hovedbestyrelsen, man må jo huske, at et sådant hovedbestyrelsesmøde er en alvorlig udgift for foreningen, så det skal kun afholdes, når det er strengt nødvendigt. Vi har så i forretningsudvalget søgt af holde hovedbestyrelsesmedlemmerne så godt underrettet som muligt pr. referater.

Vi har i vinterens løb haft 7 forretningsudvalgs-møder. Fra disse er der udsendt referater, og jeg vil mene, at det er unødvendigt at gå i enkeltheder disse vedrørende.

Jeg kan her sige, at jeg med forretningsudvalget har haft et udmærket samarbejde. Alle har været besjælet at viljen til at medvirke til foreningens rekonstruktion. For dette gode medarbejde vil jeg gerne her sige tak.

Jeg vil herefter gå over til at give en kort gennemgang af de ved hovedforeningen behandlede sager. Jeg erkender, at denne gennemgang bliver summarisk, men mangler d.h.r. repræsentanter oplysning om dette eller hint, så spørg blot, jeg skal søge at besvare de stillede spørgsmål så fyldestgørende som muligt.

Vi har i den forløbne tid haft mange henvendelser

med anmodning om anvisning af arbejde. Dette har i nogen grad relation til, at de faste befalingsmænd som fenriker og overfenriker ikke mere må være beskæftiget udenfor geleddet, dette har medført, at man fra forsvarrets side har søgt erstatning ved hjælp af civilt personale.

Der skulle ved regimenterne ansættes et antal kontraktansatte materielforvaltere. Disse stillinger bemyndigede forsvarsministeriet de forskellige værn til selv at foranledige besat. Vi blev opmærksomme på det, da der i bladene begyndte at fremkomme annoncer om disse stillinger.

Vi rettede straks henvendelse til ministeriet og gjorde opmærksom på vor eksistens, idet vi tillod os at mene, at disse stillinger netop var som skabt for vore medlemmer, det gav man os i ministeriet i princippet ret i, men når man nu havde givet denne bemyndigelse til værnene, så måtte man se at få det bedst mulige ud af situationen. Vi fik derfor tilladelse til i vort blad at gøre opmærksom på, at sådanne stillinger var ledige. Dette medførte, at mange medlemmer skrev til os, hvorfor vi lod dublikere en redegørelse og vejledning, og det er mit indtryk, at denne redegørelse i nogen grad har været til gavn.

Det er glædeligt at se, at en del af vore medlemmer er kommet i betragtning ved besættelsen af disse stillinger, hvortil der i enkelte tilfælde har været op til 400 ansøgninger. Man kan så spørge, om det ikke er en selvfølge, at vore medlemmer får disse stillinger, og dette må jo besvares bekræftende, man må blot i den forbindelse erindre sig, at der er kommet nye forsvarslove, og i medfør af lov nr. 277 af 18/6 1951 § 45 har enhver, der har aftjent sin værnepligt, ret til at søge disse stillinger, og man må være klar over, at regimenterne er frit stillede med hensyn til hvem de vil ansætte.

Vi har et godt samarbejde med »krigsmaterielforvaltningen«, hvor vi får anbragt mange af vore medlemmer, idet denne institution underretter os, når den mangler folk. Heldigvis er det jo således, at der f.t. næsten ingen er ledige.

Vi har ligeledes fået anbragt et af vore medlemmer på flyvepladsen Skrydstrup, der her har fået en sikkert god stilling, når jeg siger det således, så er det, fordi jeg intet har hørt derfra, siden han blev ansat, og intet nyt kan jo være godt nyt.

Jeg vil derefter gå over til at omtale vort forhold til forsvarsministeriet og herunder omtale de forhandlinger, der har været ført med dette.

Det er mit indtryk, at foreningen er godt anskrevet oppe i ministeriet, man modtager os pænt, og man hører tilsyneladende interesseret i, hvad vi har at forebringe.

To af vore medlemmer klagede over, at de var hjemsendt med kun 2 dages varsel, de havde søgt enten at komme til at forrette frivillig tjeneste eller at komme i »den hårde kerne«. Dette rettede vi henvendelse til ministeriet om, og man var her enige med os i, at det var en uheldig måde at frigøre

sig for sine befalingsmænd på, og man var sindet at ændre dette forhold.

Som jeg senere skal komme til, er der i de nye kontraktudkast til oversergenter indfældet bestemmelser, der i nogen grad sikrer mod dette.

Efter de nye bestemmelser i forsvarslovene skulle alle ikke-tjenestemænd ved lovens ikrafttræden gå over til at blive lønnet bagud. Fra såvel Vordingborg og Næstved rejstes spørgsmålet overfor hovedforeningen, idet en kundgørelse fastsatte, at denne regel skulle være indført med udgangen af 1951. Denne bestemmelse kom først langt hen på året, således at det var åbenbart, at den ville være meget byrdefuld, idet det så var meningen, at manden skulle have sin sidste forudbetaling pr. 1. dec. og derefter gå over til lønning bagud, hvilket ville sige, at han ingen løn fik i januar, enhver af de tilstedeværende kan prøve at sætte sig i den situation, kommentarer er vist overflødige. Vi gik straks i gang med forhandling med ministeriet, og vi opnåede i første omgang, at der efter ansøgning skulle bevilges det personel, der skulle gå over til at lønnes bagud, et lån svarende til en måneds løn, det beløb skulle så afdrages over 4 á 6 måneder. Dette måtte vi slå os til tåls med i første omgang, vi syntes selv, at det i hvert fald var et fremskridt. Ved disse forhandlinger havde *obl. Høgberg* sagt, at det ikke var ministeriets mening, at nogen skulle stilles ringere. Dette rev jeg ham i næsen ved en senere lejlighed, og vi talte da tit om det uretfærdige i, at mange tjenstgørende oversergenter nu skulle af med afdrag på lån, når disse var fuldstændig sagesløse. *Obl.* sagde da, at han ville tale med finansministeriet, om der var mulighed for en anden ordning, uden at han da overfor mig gav udtryk for, hvad han tænkte på. Nogle dage senere blev jeg ringet op af ham, og han sagde, at ministeriet nu havde indhentet finansministeriets sanktion til en ny ordning, nemlig den, oversergenter der var ansat 1/6-51, nu lønnes efter, nemlig forudløn, medens de, der bliver ansat nu, må finde sig i at blive lønnet bagud fra start.

Der har vi et par praktiske eksempler, idet de oversergenter, der fra andre stillinger indenfor forsvaret, er gået over til at blive f.eks. materielforvaltere, har bevaret deres løn forud, medens de, der er kommet ude fra, har måttet vente med lønnen, til måneden er gået.

Ved samme lejlighed rejste oversergenterne i Vordingborg spørgsmålet om dobbelt husførelse. Det havde hidtil været således, at de oversergenter, der havde bopæl udenfor Vordingborg, f.eks. i København, Sønderjylland eller andre steder havde oppebåret tilskud til dobbelt husførelse. Dette var blevet inddraget samtidig med, at bestemmelsen om bagudløn kom, også dette forhandlede vi med ministeriet om, og vi opnåede her, at de oversergenter, der havde forrettet tjeneste den 1. juni 1951, som sådanne og som havde oppebåret for dobbelt husførelse, ved ansøgning til ministeriet kunne få dette bevilget påny. Om dette blev lokalforening Vordingborg underrettet, og da vi ikke siden har

hørt noget derfra, ja, så går vi ud fra, at sagen er gået i en tilfredsstillende orden.

Ved samme lejlighed rejste oversergenterne i Vordingborg spørgsmålet om frirejse til hjemmet, også dette var pludselig blevet inddraget. Vi rejste spørgsmålet overfor ministeriet, men ved den lejlighed var vi ikke hurtige nok i vendingen, ministeriet kom os i forkøbet med en kundgørelse, der fastsatte retningslinierne for frirejse, så også dette forhold skulle være tilfredsstillende ordnet.

Fra Randers blev spørgsmålet om oversergenters og sergenters aflønning under indkaldelse til omskoling rejst. Dette forelagde vi også for ministeriet, men der var intet at gøre, de oversergenter, der indkaldes, er at betragte som værnepligtige og aflønnes som sådanne. Tjenestemandslovens § 917 siger det tydeligt, og der er, således som loven er affattet i dag, intet derved at gøre.

Må jeg i denne forbindelse gøre opmærksom på, at ved indkaldelse af de sergenter, der er udnævnt i medfør af hærlovene af 1932 og 37, skal disse udnævnes til oversergenter og aflønnes som sådanne.

I forbindelse hermed må det præciseres, at pgl. nu også tilkommer fri station, fri over- og undermundering og frit kvarter.

Der har i de sidste dage rejst sig et nyt problem i forbindelse med omskoling, idet flere oversergenter der var til omskoling i fjor, igen i år er blevet indkaldt, med den motivering, at de skal uddannes til kommandobefalingsmænd.

Jeg var i den anledning i ministeriet så sent som i mandags, man bad der om en indberetning fra foreningen, så skulle sagen blive taget op, jeg har derfor anmodet et medlem i Jægersprislejren om en indberetning, og skulle der her være kendt lignende tilfælde, ville jeg sætte pris på, at blive underrettet. Må jeg i denne forbindelse nævne, at jeg betragter det som en af mine vigtigste pligter i forbindelse med organisationsarbejdet at søge at fremskaffe de bedst mulige forhold for vore tjenstgørende kammerater, men at man under dette arbejde kan hjælpe mig meget ved at underrette foreningen skriftlig og helst således, at hvert problem omtales for sig. Vær med I repræsentanter fra lokalforeningerne til at hjælpe de tjenstgørende med at bringe det ind i foreningen, der fremkommer og som efter jeres skøn skal rettes.

I messeforhold er der i medfør af de nye forsvarslove sket en fuldstændig ændring. Man må nu til at skelne mellem messeforhold i garnisoner og i lejre. I de faste garnisoner er det for fremtiden meningen at alt, hvad der har med det vi i dag forstår ved messer at gøre, skal afskaffes. Det er meningen, at der på kaserne, akkurat som det er tilfældet på enhver anden arbejdsplads, skal kunne anvendes opholds- og spiserum til de der beskæftigede befalingsmænd, at der så i denne forbindelse stadig vil være tale om inddeling efter grad, må vist nok betragtes som en kendsgerning.

I lejre ligger det således, at der skal drives enhedsmesser for tjenstgørende, altså officers- og fen-

rikgruppen, det er meningen, at de skal have fælles messer, hvorledes dette vil komme til at gå, det vil fremtiden vise. Jeg synes, at man efter officersbladet »Vor hær« og »Officiantbladet« at dømme kan se, at det ikke vil gå helt gnidningsløst af.

Så oversergenten ... Ja, her er det fastlagt, at han – såfremt han ønsker at spise i lejren – kun kan spise i forbindelse med lejrens almindelige kostforplejning. Vi har forhandlet spørgsmålet med ministeriet, og jeg havde ved den lejlighed to tjenstgørende oversergenter ved min side.

Sagen var fra vor side fra starten lagt lidt hårdt op, idet vi fik opfattelsen af, at ministeriet ville stille sig afvisende, men efter nogen tids forløb kom vi dog på talefod og resultatet, vi nåede var følgende: I lejre har oversergenter ret til at blive meldt til kostforplejning med de deraf flydende rettigheder og pligter. Der er ikke pligt til at spise i kostforplejningen, men dette kan ikke erstattes med pengebeløb.

Når man er meldt til, skal man aflevere rationeringsmærker for fuldkost uanset om man kun spiser frokost eller lign.

Der vil så i lejren blive stillet forsvarlige messelokaler til rådighed med ordentlig service og hvad dertil hører. Vi rejste så spørgsmålet om messetjenning, men her fastslog ministeriet, at den slags mindre detailspørgsmål burde løses ved den pgl. afdeling, det var ikke et spørgsmål, der hørte hjemme i ministeriet. Man fastslog, at beløbet 60 øre om dagen pr. messedeltager var beregnet til »pynt« på maden. Dette beløb må ikke udbetales til den enkelte messedeltager.

Vi må derefter betragte det som en kendsgerning, at messe således som det er kendt før i tiden er en saga blot. Vi kommer ikke uden om, at de nye forsvarslove på mange områder stiller oversergenterne ringere end tidligere, men retfærdigvis må det også præciseres at på mange områder er oversergenters stilling forbedret i væsentlig grad, tænk blot på det lønmæssige.

Den 24. nov. 1951 udsendte forsvarsministeriet en skrivelse, hvoraf det fremgik, at man fra den 20. april 1952 skulle gå over til de nye ærmegradstegn, hvilket for oversergenterne ville sige, at han nu skulle have 4 sparrer på overarmene. Vi rejste straks sagen skriftligt overfor ministeriet og anmodede om at få lejlighed til at forhandle den mundtligt. Vi har forhandlet og vi har også fået svar, og jeg må erkende, at vi ikke er nået så forfærdelig langt.

Vi opnåede følgende resultat: De oversergenter, der er på fenrikskole, vil kunne få gradstegnene til låns, idet man anser det for byrdefuldt, at de for den korte tid, de skal bære dem, skal sætte sig i udgift for disse ærmegradstegn.

De oversergenter, der har, eller for fremtiden lader sig ansætte til frivillig tjeneste, må gå ind under de bestemmelser de nye forsvarslove giver.

Så kommer vi til »de gamle sergenter«, f.eks. de, der er udnævnt efter de tidligere hærlove, og som nu er ansat som materielforvaltere og lign. Her er et problem, idet sergenten af i dag jo er en værneplig-

tig befalingsmand, medens den gamle sergent er ansat til frivillig tjeneste under et kontraktforhold, der kan sidestilles med en civilansættelse, blot ønsker man, at han af praktiske grunde er udstyret med en uniform for under given situation at kunne befale over mandskabet.

Når han nu også bliver forsynet med de tre nye sparrer som den værnepligtige sergent, ja, så er der ingen anden end lige hans nærmeste, der kan se, at her er ikke tale om en værnepligtig, men en kontraktansat, og dette kan under visse situationer være uheldigt.

Da vi ved forhandling med ministeriets 5. kontor ikke kunne slå igennem med vort argument, så har vi forsøgt på en anden bov. Jeg opsøgte i mandags kaptajn *Skriver Jensen* ved 7. kontor og forelagde ham sagen, idet jeg udtalte, at disse gamle sergenter, der nu forrettede en kontraktmæssig tjeneste ude omkring, havde et naturligt krav på at blive forsynet med gradstegn, der i hvert fald ikke udadtil slog dem i hartkorn med den værnepligtige sergent, ikke fordi den værnepligtige er noget ringere menneske, men fordi den kontraktansatte er en ældre person, medens sergenten som regel er et ungt menneske på ca. 20 år.

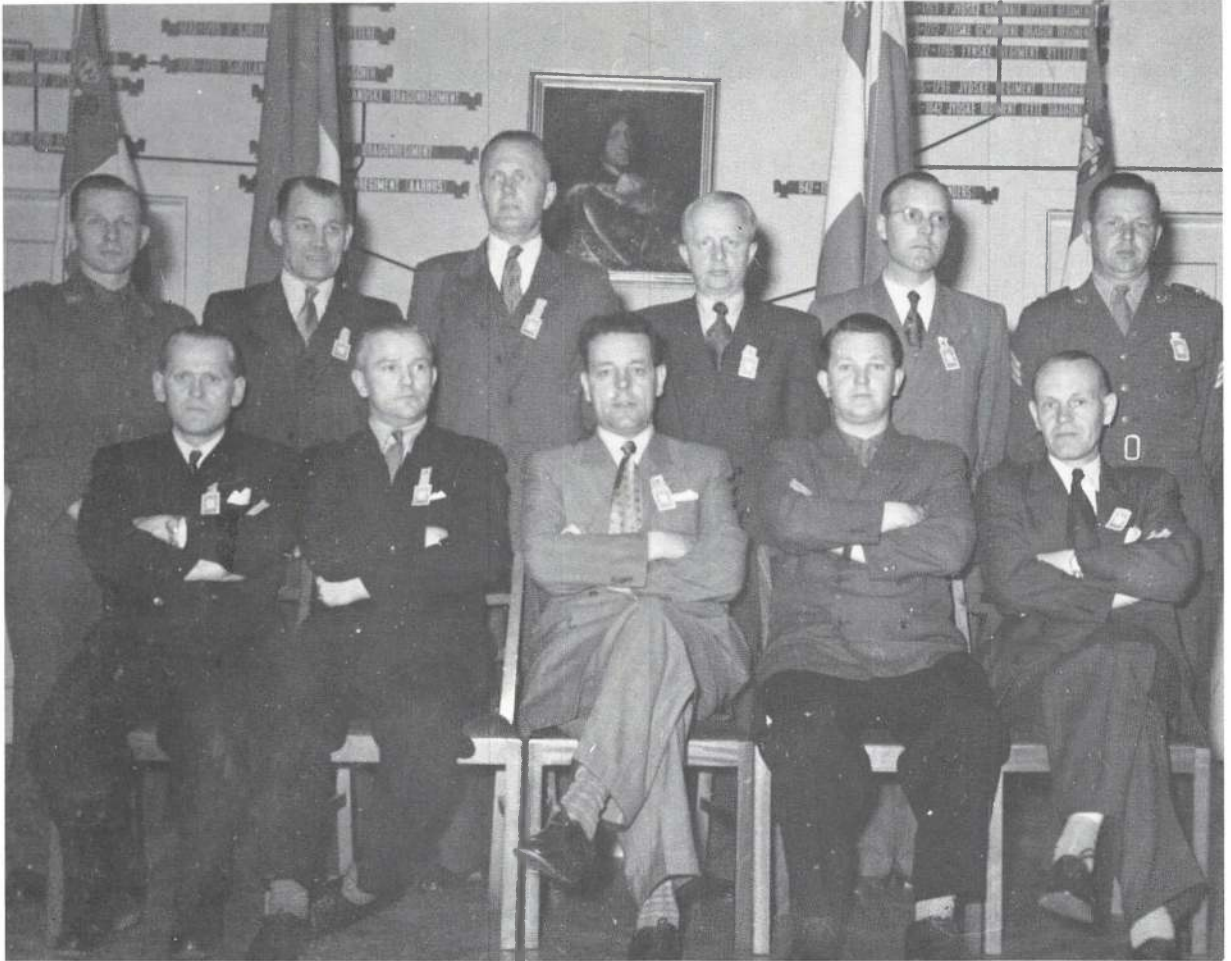
Dette forstod Skriver Jensen særdeles godt, og han lovede at tage spørgsmålet op og søge optaget en bestemmelse i kundgørelsen om, at de sergenter, der her var tale om, blev tillagt grad af oversergent. Han kunne selvfølgelig ikke på forhånd binde ministeriet, men så vidt han på nuværende kunne se, ville dette ikke medføre konsekvenser for ministeriet, det der eventuelt kunne afholde ministeriet fra at udnævne disse, var, såfremt der kunne blive tale om løntillæg, og det mente jeg ikke, at der kunne være tale om.

Det kan vedrørende uniformer nævnes, at der i forbindelse med de nye forsvarslove også er kommet ændringer vedrørende de bestemmelser, der hidtil har været, når det drejer sig om oversergenters og sergenters uniform.

Sergenter af i dag må kun bære de udleverede uniformer, og de må ikke trække i civil påklædning med mindre, de har indhentet afdelingschefens tilladelse. Såfremt sergenten er udnævnt før den 24. nov. 1951 må han anskaffe og bære uniform model 23. (Garnisonsuniform).

Oversergenten, der er udnævnt efter de nye forsvarslove er heller ikke selvbeklæder, men han er frit stillet med hensyn til om han vil gå i civil påklædning. Han får udleveret al munderingen herunder uniform, og det er meningen, at han skal have en uniform model 23 til udgang. Dette sidste er i overensstemmelse med bestemmelserne i kundgørelse A 56/51 punkt 1 D.

Som det sikkert er alle bekendt forudsætter de nye forsvarslove, at der til tjeneste som oversergenter skal ansættes et vist antal. Disse oversergenter skal binde sig for tid, og der tænkes her på to forskellige forhold, nemlig frivillig korttidstjeneste, hvilket vil sige tjeneste i indtil 1/2 år ad gangen og

Hovedbestyrelsen 1952, stående fra venstre: H. Brodersen, A.P. Villadsen, Th. Nielsen, R. Hasbild, H. Andersen, B.W. Jørgensen. Forrest fra venstre: Sam Jensen, Særmark-Thomsen, S.E.R. Kofoed, O. Jørgensen, Løkkegaard Hansen.

frivillig langtidstjeneste, hvilket vil sige tjeneste for mindst 1 år ad gangen i indtil 6 år.

Om dette tilskrev ministeriet os den 26. april, at man var indstillet på at forhandle dette spørgsmål med os den 1. maj, samtidig tilsendte man os et udkast til kundgørelse dette forhold vedrørende.

Da dette spørgsmål vel må anses for at være af den allerstørste vigtighed for en stor gruppe af medlemmer af vor forening, vil jeg mene, at vi må ofre nogen tid på dette.

Hidtil har det været således, at foreningen fra ministeriet fik 2000 kr. i årligt tilskud. Dette plejer at komme i april måned, men da det i år endnu ikke var kommet til den 1. maj, rykkede vi. Vi fik da oplyst, at det lå i ministeriet, men at man forberedte en skrivelse til foreningen, hvori man ønskede nogle nærmere oplysninger. Denne skrivelse har vi endnu intet set til, men vi er selvfølgelig indstillet på at udarbejde en redegørelse, så får vi jo håbe, at den er tilfredsstillende således at vi får pengene.

Dette var i store træk, hvad der er foregået forsvarsministeriet og foreningen imellem, siden vi sidst var samlede.

Som jeg før omtalte, lod jeg hele foreningens struktur underkaste en gennemgribende undersøgelse ved min tiltræden, og det blev mig hurtigt

klart, at også økonomisk var vi lidt vanskeligt stillede, hvorfor det var og stadig er nødvendigt at træde varsomt.

Som det vil ses af det fremlagte regnskab, havde vi ved årsskiftet, da vi havde gjort rent bord, ikke ret meget mere end de penge, der stod i banken. Vi har imidlertid langsomt men sikkert arbejdet os op, således at vi i dag står nogenlunde. Vi har jo ligget med et aktiv, der dog ikke var ret meget værd sådan rent foreningsmæssigt, jeg tænker her på grunden vi har ved Å. Den var indkøbt for et beløb på kr. 3500 på et tidspunkt, hvor vi skønnede, at det var nødvendigt at binde foreningens penge. Da grunden blev købt, var hovedforeningen og fondet et, og det har vel været meningen, at den skulle indgå som fondets aktiv, når tidens fylde kom. Imidlertid skete der på sidste repræsentantskabsmøde, at fondet blev udskilt som en selvejende institution. Ved denne lejlighed skete der ikke nogen overførsel af grunden, og hovedforeningen har så ligget med den siden. Vi fremsatte så forslag til fondet om at købe grunden, hvilket dette har tiltrådt på et møde i søndags, idet de har vedtaget at købe den for den sum, hovedforeningen gav for den ved erhvervelsen. Dette er en disposition begge parter sikkert kan være tilfreds med. Om fondet og dets besty-

relse vil jeg sige, at vi efterhånden er kommet i god kontakt med hinanden, efter mit skøn var vi ikke rigtig på bølgelængde med hinanden fra start, men jeg er ikke sikker på, at jeg selv er helt skyldfri i dette.

Der er temmelig meget at bestille på kontoret, og dette medfører, at jeg må skrive mange af de udsendte skrivelser, der udsendes, og når vi så har ekspederet det antal, jeg før nævnte, så vil man se, at dette at være landsformand ikke alene er at være anbragt som topfigur.

Som det fremgik af indledningen, var vort medlemstal atter i stigning, hvilket jo er et glædeligt tegn. Stigningen hidrører i nogen grad fra, at vi efterhånden er ved at få de tekniske oversergenter med i foreningen. Der var jo i begyndelsen lidt modstand mod dette, men efter at næstformanden og jeg havde været en tur på flyvestation København, og været i kontakt med flyvestation Værløse, er det mit indtryk, at man såvel der som ved flyvestation Karup er begyndt at interessere sig for disse oversergenter. Dette kan kun hilses med glæde. Vi må gøre os klart, at sådan som forsvarslovene nu er affattede, er der ingen vej uden om, vi hører sammen, og det må være vor opgave at drage disse ind i det mest intime samarbejde. Jeg kan kun derfor så kraftigt, som det er mig muligt, opfordre repræsentanterne hver på sit felt at arbejde og agitere for, at alle, der har naturlig tilknytning til vor forening, bliver bragt i kontakt med den.

I en så stor forening som vor, kan det jo ikke undgås, at udmeldelser finder sted, det er blot beklageligt, når de finder sted uden motivering. Jeg kan f.eks. nævne, at 10 oversergenter fra fenrikskolen på Frederiksberg slot uden videre pr. brev anmodede om at blive slettet. Det samme gjaldt nogle oversergenter ved flyvevåbnets fenrikskole, men de skrev da, at foreningen ikke varetog deres interesser. De oplyste imidlertid ikke noget om, på hvilken måde, hvorfor jeg tilskrev samtlige og gjorde rede for, hvad foreningen havde opnået i de sidste år til gavn for disse. Dette affødte, at jeg fra en af dem modtog et brev, hvoraf det fremgik, at det man ankede over var, at man ikke syntes, at foreningen havde taget sig af Peitersen-sagen.

Jeg vil gerne her om denne sag sige, at vi i hovedbestyrelsen betragter den som en rigtig kedelig sag, den kan kun virke til skade for foreningen.

Det er vel utvivlsomt, at der fra *Peitersens* side er oprådt på en utilbørlig måde, og når dette er tilfældet, ja, så skal det påtales. Det, der efter mit skøn har været det gale ved det, er, at Peitersen ikke har lune, hvilket har medført, at hans undergivne er blevet irriterede på en måde, der desværre gav sig til kende, således som vi alle kender.

Det er naturligt, at foreningen må tage afstand fra sådanne udfoldelser som de, Peitersen har præsteret, men når dette er sagt, så skal det også siges, at denne sag efter vort skøn er blevet lagt op i et plan, hvor den slet ikke hører hjemme. Nå, men dette var altså efter vedkommende medlems opfattelse års-

gen til, at nogle meldte sig ud af foreningen. Altså man ville på denne måde søge at gøre sin indflydelse gældende ved at fremsende sin udmeldelsesbegæring. Jeg synes, det havde været mere på sin plads at gøre sin organisation opmærksom på, at dette eller hint er der i vejen, lad os få dette rettet. Man anvender her nøjagtig de samme metoder blot med omvendte fortegn, som man angriber de andre for at benytte.

Man må i denne forbindelse gøre sig klart, at sagen Peitersen var anbragt i så højt et plan, at foreningen efter mit skøn ikke med held kunne have grebet ind, man må ikke glemme, at vor forening ikke er at betragte som en tjenestemandsförening med forhandlingsret, vi er desværre kun tillagt en forhandlingsbemyndigelse, og denne skal vi vogte om således, at vi ikke forskærtser den.

Jeg vil dog gerne anføre, at lokalforening Århus har været i forbindelse med Peitersen og tilbudt assistance. Dette har Peitersen imidlertid ikke ønsket, og jeg kan ikke se, at vi har gjort noget galt ved ikke at presse ham til at modtage vor hjælp.

Der kan i denne forbindelse være grund til at dvæle lidt ved pressens optræden i denne sag. Det er vort indtryk, at sagen fra pressens side er blevet udnyttet mere i sensationsmæssig retning end i egentlig vejledende orientering af publikum, man har i den anledning spurgt, om foreningen ikke kunne gribe ind, men jeg må gøre opmærksom på, at det er som at slå i en dyne, man vil ingen vegne kunne komme, for mig at se, er det klogeste man kan gøre, at lade sagen dø hen, der vil snart vise sig andet, som pressen i sin sensationslyst kan kaste sig over, men vi kan herfra gøre opmærksom på, at pressen ved sin ensidige og fordømmende holdning i allerhøjeste grad har tilsidesat de regler, man forventer, at en nobel og urban presse vil benytte, og man har her tilsidesat f.eks. retsplejelovens ånd, som netop pressen med den største nidkærhed vogter – vel at mærke, når der derved kan skabes sensation – idet denne ånd forudsætter, at man afventer sagens udfald og dommen, før man ensidig erklærer en for skyldig.

Må det være mig tilladt at opstille to paralleler, selv om de måske medfører, at jeg vover mig lidt uden for beretningens egentlige område.

Da der var tale om disse soldater fra Århus og deres overfald på oversergenten, blev der i visse dele af pressen talt om disse troværdige unge landmænd og håndværkere med troskyldige blå øjne, der kun talte sandhed og ... nå, ja, d.hr. kender selv melodien, den er jo ikke ukendt, når der er tale om angreb på forsvaret og dettes personel, vel og mærke befalingsmandspersonel. Man ser så i de samme blade kort tid efter en mægtig opsats om nogle hjemmевærnsfolk efter en natøvelse. Da hjemmевærnet så foretog en undersøgelse og derefter indrykkede et dementi, hvori der var underkrifter af de hjemmевærnsfolk, der havde deltaget i øvelsen, ja, så blev disse selvfølgelig straks stemplet som løgnere, uagtet der også var tale om land-

mænd, håndværkere og endog en bankdirektør, ak, ja, hensigten helliger midlerne, målet er altså det samme i den del af pressen, ikke ærlighed, nej det er ligemeget, blot man kan lægge forsvaret for had ... så er det lige meget om folk, der i forsvarets tjeneste gør deres pligt, bliver svinet til på det groveste. Det skal siges så kraftigt, som det kan fra denne talerstol, at man ikke med de uværdige midler, der i denne sag er anvendt, skal forvente, at dansk ungdom skal kunne udføre den gerning, de har påtaget sig, at gøre soldaten til et brugeligt værn af vort fædreland på en tilfredsstillende måde, således som det er fastsat i det af den lovlige rigsdag givne love. Man må kunne forlange, at pressen på en loyal og saglig måde refererer dagens begivenheder, og så har vi selvfølgelig intet imod, at man påpeger uheldige forhold, og søger at få disse rettede, når man blot stadig holder sig for øje, at det er menneskeskæbner, det drejer sig om, også når det er befalingsmænd, der trolig på hver sin plads gør dagens gerning.

Jeg vil så gerne gå over til at tale om forbindelsen mellem lokalforeningerne. Der er i dette arbejde både glæde og sorg. For det første er der desværre ikke i de nye love for hovedforeningen indsat nogen bestemmelse om, at der fra lokalforeningerne skal ske indberetninger om deres drift. Det er en fejl, der er blevet begået, da de nye love blev vedtaget. Ved dette er der intet at gøre, idet det ikke kan være meningen, at man hvert år skal til at lappe på og tilføje lovene nye paragraffer.

Derfor vil jeg gerne fra denne talerstol appellere til lokalforeningsformændene om stadig at holde hovedforeningen underrettet om, hvad der sker derude.

Med mange lokalforeninger har vi et godt samarbejde, og jeg vil gerne her bringe dem en tak derfor. Der er jo desværre også nogle, som vi ikke er klar over, hvorvidt de lever eller er afgået ved en blid eller voldsom død. Jeg tænker her på lokalforeningen Nordsjælland, hvorfra der intet er hørt hele året. Vi har flere gange tilskrevet den, men uden resultat. Så snart vi er kommet i orden efter dette møde, må der fra hovedforeningens side gøres en indsats for at skabe gang i denne forening. Det samme er tilfældet med Haderslev, denne har heller ikke været til at formå at give livstegn fra sig, uagtet *Corny* har været der et par gange, og søgt at ruske den op. Jeg skylder i denne forbindelse *Corny* en undskyldning, for ikke at have besvaret hans brev om Haderslev, den eneste undskyldning tjener, at jeg på dette tidspunkt var så ophængt med arbejde i hovedforeningen, at jeg ikke orkede at svare.

Dette var de to værste foreninger, men jeg vil tro, at vi også efterhånden vil få skik på dem.

Med lokalforeningen Roskilde har det også knebet lidt, men jeg har på følelsen, at man er ved at arbejde sig op fra bølgedalen.

I Viborg har der været nogle stærke gnidninger, idet den tidligere formand pludselig nedlagde sit hverv, jeg må i denne forbindelse pege på, hvad jeg også tidligere har sagt, det er af betydning, at hoved-

Repræsentantskabet 1952 i Randers.

foreningen bliver underrettet og rigtigt underrettet, det synes jeg ikke, at vi kan siges at være blevet i denne sag.

Det kniber af og til med at indsende opgørelser over regnskabet, man må kunne forlange af lokalforeningerne, at de sørger for at holde dens slags ting i orden, således at vi ikke skal ofre unødvendig porto på rykkerskrivelser. Jeg gør i denne forbindelse opmærksom på, at vi overvejer at overtage opkrævningen af kontingent i visse foreninger.

Så har vi de mange medlemmer ud over landet, der ikke er tilknyttet nogen lokalforening som følge af, at de var uden for disses naturlige område. Der er ingen tvivl om, at vi har mistet mange medlemmer på grund af manglende kontakt mellem disse og hovedforeningen, og det er ikke deres skyld men hovedforeningens. De er ikke blevet krævet til tiden, og de har ikke fået deres blad, de har så skrevet, og der er ikke blevet svaret, så er tiden gået og pludselig er de blevet krævet for kontingent for hele år, ja, så er de blevet fornærmede. Det er nemt nok at jage medlemmerne bort, det er straks sværere at få dem ind igen.

Vi har derfor i forretningsudvalget besluttet os til at skrive til sådanne medlemmer og opfordre dem til påny at tilslutte sig foreningen. Dette vedtog vi på et forretningsudvalgsmøde, og det blev som naturligt er optaget på det udsendte referat. Det har man vist enkelte steder fået galt i halsen, idet man opfattede det således, at man nu skulle tilskrive alle og opfordre dem til at indmelde sig, nej, således var det ikke ment, men kun der, hvor det var åbenbart, at der forelå undskyldende momenter.

Som man måske erindrer blev det på sidste repræsentantskabsmøde bestemt, at man skulle arbejde hen til at dele landet i distrikter, således at hvert hovedbestyrelsesmedlem fik sit område. Dette har vi ikke glemt, men 2 forhold har spillet ind, således at tanken efter vort skøn endnu ikke har kunnet realiseres, men den bliver det. Årsagen er dels, at man endnu ikke har tilendebragt den endelige placering af de forskellige afdelinger, det vil derfor være vanskeligt at lægge noget i faste rammer, så længe forholdene er så flydende som de er, dels har der været det økonomiske spørgsmål, idet et sådant arbejde ikke kan arrangeres uden udgifter.

For at bøde på den efter vort skøn dårlige forbindelse mellem de tjenstgørende og foreningen, har vi besluttet for fremtiden at udsende de referater, som lokalforeningerne nu kender så godt, til alle betydende tjenestesteder. Vi er allerede begyndt, og vi fremsendte det første med en følgeskrivelse, der appellerede til oversergenterne ude på tjenestestederne, at tage godt imod disse referater og udnytte dem. For at udbygge forståelsen af foreningens arbejde, vil vi også gå over til at gøre vort blad, F.O.U. bladet, til et mere fagligt organ, end det hidtil har været. Vort blad, synes jeg er et godt blad, der efter vort skøn er vel anskrevet alle steder, men et foreningsblads vigtigste opgave er og bliver at

være det faglige talerør, og det vil vi også stræbe efter i den kommende tid

Jeg skal ikke komme nærmere ind på bladet og dets virksomhed, men jeg synes, jeg bør nævne, at ministeriet gjorde indsigelse over det navn, vi havde valgt på sidste repræsentantskabsmøde, og der var intet andet at gøre end omgående at finde på et andet navn, og jeg synes, vi har været heldige med valget.

Som det sikkert vil være bekendt, arbejder vor redaktør med en »historiebog«, hvilket vil sige en beretning om foreningens liv i de forløbne 10 år siden dens start til 1939. Det er klart, at dette værk vil blive meget dyrt, efter mit skøn så dyrt, at foreningen sikkert ikke har råd til at bære det, vi vil komme nærmere ind på det under beretningen om driften af forlaget, men jeg mener at skyldde allerede nu at gøre opmærksom på, at det er et af de problemer, som vi tumler med. Jeg ville gerne, om vi havde råd til at lade et sådant værk udkomme, men således som vor økonomi er i dag, ser jeg ingen mulighed derfor.

Det kan endvidere nævnes, at hovedforeningen har ladet trykke et propagandaforedrag, skrevet af *Hasbild*. Dette er sendt ud til de forskellige lokalforeninger, og det er meningen, at der i nær fremtid skulle komme et tilsvarende udarbejdet af *Særmærk-Thomsen*. Det er meningen at disse foredrag skal benyttes i organisationsarbejdet. Jeg vil gerne i denne forbindelse pege på betydningen af, at man fra lokalforeningernes side søger at drage de unge sergenter ind i lokalforeningens arbejde. Man må jo ikke glemme, at disse unge er vore arvtagere, og viser vi dem bort nu som sergenter, så skal vi ikke forvente, at de er interesseret i os, når de bliver oversergenter. Det kan ikke nytte, at vi siger, at vi er os selv nok, for det passer ikke, vor forenings trivsel afhænger af, om vi - og vi er i denne forbindelse de tjenstgørende - tager imod de unge med åbne arme og lader dem forstå, at de er hjerteligt velkommen i jeres midte. At strukturen i foreningen er således, at vi ikke kan optage dem som aktive medlemmer, som følge af vores forhandlingsmyndighed med ministeriet, er beklageligt, men det er en kendsgerning, vi må bøje os for, men derfra og til at støde de unge fra os, er et stort spring, og jeg advarer indtrængende derimod.

Endelig vil jeg tilsidst sige et par ord om restanter. Det er således, at vi ikke er interesserede i at skille os af med vore medlemmer, men der må være en grænse for restance. Det er således ifølge lovene, at man kan være i restance i indtil 6 måneder. Når disse 6 måneder er udløbet bliver vedkommende tilskrevet og gjort bekendt med, at han er i fare for at blive slettet.

Virker dette ikke, bliver han tilsendt en postopkrævning, såfremt denne kommer uindløst retur, bliver jeg underrettet, og jeg tilskriver så vedkommende og opfordrer ham indtrængende til at betale, samtidig med at jeg giver en passende frist og gør

opmærksom på, at hører vi ikke inden denne frists udløb, da vil han blive slettet for restance.

Dette var i store træk en beretning om det arbejde, der i det forløbne halve år er foregået i hovedforeningen. Det er muligt, at der mangler ting, som netop du har siddet og ventet på, og det kan være, at der var ting, som netop du syntes var unødvendigt, jeg vil dertil kun sige, at en beretning om en så omspændende forening som vor, skal give et billede af dagen og vejen, således som virkeligheden er i Foreningen af Oversergenter og Underofficerer af i dag.

I juni måned indgås en samarbejdsoverenskomst mellem Søværnets Oversergentforening og Foreningen af Oversergenter og Underofficerer på følgende grundlag:

- § 1: *Overenskomsten har til formål at formidle samarbejdet mellem de to organisationer med det mål at fremme deres fælles faglige, tjenstlige og økonomiske interesser;*
- § 2: *Til opnåelse af dette formål dannes et samarbejdsudvalg kaldet »Centralforeningen af forsvarets oversergenter«.*
- § 3: *Dette udvalg består af 3 repræsentanter fra hver af de tilsluttede organisationer.*
- § 4: *Dette udvalg konstituerer sig således: Formand, næstformand og sekretær.*
- § 5: *Formandsskabet går på skift, idet »Søværnets Oversergentforening« besætter posten de lige år, »Foreningen af Oversergenter og Underofficerer« de ulige år. Den modsvarende forening besætter næstformandsposten. Sekretæren vælges af det samlede udvalg.*
- § 6: *Udgifterne til samarbejdsudvalgets drift afholdes med halvdelen af hver forening.*

- § 7: *Udvalgets opgave er overfor de ansvarlige myndigheder at forhandle sådanne sager som det efter forsvarslovene af 18. maj 1951 natur er rimeligt at forhandle i fællesskab, samt sådanne sager, som forgæves er søgt løst af den ene forening på egen hånd.*
- § 8: *I den anledning er hver forening for sig berettiget til samarbejdsudvalget at fremsende sådanne sager som vedkommende forenings bestyrelse anser for nødvendige at overgive til samarbejdsudvalget.*
- § 9: *Samarbejdsudvalget fastsætter selv - indenfor de i denne vedtagelse nedfældede bestemmelser - sit arbejdsområde, og fastsætter selv sin forretningsorden.*
- § 10: *Samarbejdsudvalget er berettiget til - for at kunne løse den dette pålagte opgave - at begære de fornødne oplysninger og vejledninger fra de tilsluttede foreninger.*
- § 11: *Denne overenskomst, der træder i kraft på underskrivelsesdagen, kan opsiges af de kontraherede foreninger med 1/2 års varsel til en 1. januar.*

Landsskyttestævnet afholdtes i Fredericia med deltagelse af 80 skytter.

I løbet af året forhandles en del sager med forsvarsministeriet:

- Spørgsmål vedrørende ærmegradstegn
- Uniformering af civilansat personel og deres distinktioner, herunder bestræbelser på at få ansat foreningens medlemmer i disse stillinger
- Sergenters udnævnelse til oversergenter.

Der udsendes en formel informationsskrivelse til samtlige generalinspektører samt til flyvevåbnet og hjemmeværnet om foreningens virke og formål.

Foreningens ansvarsforsikring ændres så den dækker alle medlemmers deltagelse i foreningens arrangementer.

indledes samarbejde med »Søværnets Oversergentforening«. Værnepligtige sergenter kan nu optages som medlemmer af FOU.

Tidligt på året modtog foreningen en skrivelse fra »Værnpliktiga underofficersforeningen« i Malmø, med opfordring til et samarbejde. Forretningsudvalget bestemte, at OS Hasbild ved et besøg i Malmø skulle optage forhandling med denne forening.

Den 2. maj afholdtes repræsentantskabsmøde i Odense. Landsformanden, S.E.R. Kofoeds beretning i uddrag:

»Jeg vil jeg straks gå over til at omtale foreningens medlemstal. Det må desværre konstateres, at det udviser en betydelig tilbagegang, nemlig fra 1024 i fjor og til 952 i år, alt pt. 31. dec.

Det er således, at en mængde af vore medlemmer i løbet af det sidste år er blevet udnævnt til fenrikker. Der har jo i de sidste år været store fenrikskoler, og når vedkommende bliver udnævnt, ophører hans medlemskab af foreningen. Som følge heraf er der en betydelig afgang fra foreningen., uden at der i årets løb er kommet nogen erstatning herfor. Tillige må det med beskæmmelse fastslås, at mange af vore gamle medlemmer tid efter anden bliver trætte og melder sig ud, og endelig kan det jo ikke undgås, at nogle bliver slettede for restance. Jeg vil dog i denne sidste forbindelse nævne, at ingen er slettede før han mindst ved to skrivelser er gjort opmærksom derpå, den sidste skrivelse indeholder en appel til ham om at slutte op om sin gamle forening, og nogle gange giver dette resultat.

Endelig er der nogle – ja, jeg ved ikke engang rigtig, hvordan man skal karakterisere disse, men jeg vil tro, at man skal benytte ordet »fine«. Se, det drejer sig f.eks. om elever på en fenriksklasse, disse har åbenbart fået opfattelsen af, at når man kommer der, kan man ikke være medlem af en sådan forening som vor, næh, man skal rigtignok til at være tjenestemand.

Vi havde i længere tid forhandlet med forsvarsministeriet vedrørende vederlag for tjeneste borte fra den garnison, hvor man er ansat. Vi fik også udvirket, at de, der var på fenrikskole i under eet år, også kom ind under disse bestemmelser, men hvad sker så, ca. 14 dage efter at dette gode var opnået, modtog foreningen en skrivelse fra en klasse på fenrikskolen, der alle uden videre meldte sig ud uden nogen begrundelse. Det er rakken for et opnået gode.

Nå, det er den slags ting man må være forberedt på, når man beskæftiger sig med foreningsarbejde.

Man vil så i relation til de fremførte oplysninger om tilbagegang i medlemstal stille det spørgsmål, hvorledes har det været før i tiden, da blev der da også udnævnt oversergenter til tjenestemænd, men foreningens rammer blev fortsat fyldt op. Dette må naturligvis besvares bekræftende, men her er der dette at sige, at vi hvert år på sergentskolen i Sønderborg kunne hente et nyt hold elever, disse meldte sig ind i hovedforeningen direkte, og de stod så her som medlemmer, til de blev udnævnt og overgik til lokalafdelingerne.

På denne måde bevarede man en naturlig tilgang til foreningen, og det er denne naturlige tilgang, vi nu i aller højeste grad mangler.

Så må det tillige anføres, at en del af de oversergenter, der går ude ved afdelingerne ikke er medlemmer af den organisation, der varetager deres interesser.

Altså, vi må med beklagelse konstatere, at foreningens medlemstal er i fortsat tilbagegang, dette må vi tage konsekvensen af og se, på hvilken måde vi kan rette dette op igen.

Trods dette, at foreningens medlemstal altså har vist tilbagegang, synes det ikke som om arbejdet er blevet mindre i hovedforeningen.

Dette fremgår af, at vi i årets løb har haft 274 indgåede og 261 udgåede skrivelser.

Vi har haft en del møder i forsvarsministeriet, og vi har fået bund i vores kartoteker, ligesom vi mener, at vi ved hjælp af det nye system ved postvæsenets udsendelse af vore blade har fået mere hold på det hele.

Vi har fortsat kontortid mandag, onsdag og fredag fra kl. 16-18, og jeg opfordrer til at aflægge besøg, når vejen falder forbi.

Vi har siden sidste repræsentantskabsmøde haft 3 hovedbestyrelsesmøder, nemlig 1 i Randers i forbindelse med repræsentantskabsmødet, 1 i København i nov. 1952 og endelig 1 i går i forbindelse med dette repræsentantskabsmøde. Vi har på disse møder gennemdrøftet de problemer, der forelå, og trukket linierne op for den kommende tids arbejde.

Således som vor organisation er bygget op, er der naturligt, at det egentlige arbejde ligger hos forretningsudvalget.

Vi har i årets løb haft ialt 8 møder.

Om disse er der udsendt referater til alle lokalforeningerne, ligesom vi – således som vi begyndte i fjor – fortsat har udsendt disse til alle betydende tjenestesteder. Der er blot det at sige til det, at vi i hovedforeningen aldrig hører noget om, hvorledes disse referater virker, men man må jo gå ud fra, at de virker nogenlunde tilfredsstillende, ellers ville vi jo nok have hørt noget om det.

Jeg vil derefter gå over til en gennemgang af de vigtigste af de sager, vi i årets løb har behandlet.

Ved et besøg i Sønderborg sidste sommer rejste de ved korporalskolen tjenstgørende oversergenter spørgsmålet om godtgørelse for udkommando. Det var nemlig således i forbindelse med kontraktansættelse af oversergenter, at disse skulle antages at gøre tjeneste i en bestemt garnison og kun undtagelsesvis skulle forrette tjeneste uden for denne. Hertil var der i bestemmelserne fastsat bemærkninger om, at disse skulle få udbetalt time- og dagpenge for indtil 21 dage. Det viste sig imidlertid, at dette ikke kunne holde stik, idet de forskellige våbeninspektører uden videre kommanderede dem til tjeneste f.eks. som lærere på korporalskolerne. Det var klart, at en mand, der var bosiddende og gift i Haderslev ikke turde opgive sin bolig og flytte til Sønderborg, når han vidste, at han om føje tid skulle tilbage til Haderslev, rent bortset fra, at det ville være ham umuligt at opdrive en lejlighed i byen. Dette medførte, at han fik udgifter, der langt oversteg hans økonomi, idet han var nødt til at føre dobbelt hus uden at opnå andet end den før omtalte betaling for de første 21 dage. Hvad han så skulle gøre resten af tiden måtte han selv klare.

Foreningen rettede nu en skriftlig henvendelse til forsvarsministeriet og fulgte den op med mundtlige forhandlinger, og efter langt tovtrækkeri fik vi et resultat, der nu er nedfældet i en kundtgørelse for forsvaret, nemlig A 4 1953. Den fastsætter, at de oversergenter, der er kommanderet til tjeneste udenfor deres garnison i over 21 dage – de kan, såfremt de er gifte, vælge mellem at oppebære det i kundtgørelsen omtalte beløb på time- og dagpenge i 21 dage eller ved ansøgning til ministeriet at opnå kost og logi på det midlertidige tjenestested, eller såfremt dette ikke kan fremskaffes da en rimelig godtgørelse for udgifter i forbindelse med udkommando. Det viste sig, at disse bestemmelser ikke kunne have tilbagevirkende kraft, hvorfor vi fik udvirket, at ministeriet gik med til, at oversergenter, der forud for denne kundtgørelses ikrafttræden ved ansøgning til ministeriet bilagt dokumentation for deres udgifter, kunne få disse refunderet. Dette gjaldt også f.eks. de oversergenter, der i København har gennemgået kørelærerkursus.

Foreningen rejste i foråret 1952 spørgsmålet om ferie over for ministeriet. Dette affødte en skrivelse fra ministeriet til hærkommandoen, hvoraf det fremgår, at de kontraktansatte bør have ferie i overensstemmelse med de bestemmelser, der er nedfældet i kundtgørelse B 2/1948.

Vi har overfor forsvarsministeriet besværet os

over, at det varsel oversergenterne får, når de skal indtræde på fenrikskolen, er for kort. Det er som regel således, at det af kundtgørelsen den ene dag fremgår, at eleven skal møde den næste. Ministeriet har givet os ret i vore betragtninger og har lovet at søge at fremskynde afgørelsen af, hvorvidt den og den oversergent er egnet til at indtræde på skolen, således at de oversergenter, der har søgt skolen, i nogenlunde god tid kan vide om de er købt eller solgt.

Jeg vil gerne her i denne forbindelse have lov til at påvise, hvor vanskeligt det ofte kan være at hale bare en lille sag i land i ministeriet.

Da vi mundtlig rejste spørgsmålet overfor *obl. V. Jacobsen*, var der straks en kaptajn, der var inde på, at dette forhold var af en sådan tjenstlig art, at det lå uden for foreningens kompetence at beskæftige sig med dette. Jeg replicerede straks, at det naturligvis ikke var vor mening at blande os i de tjenstlige forhold, idet dette alene tilkom de kompetente myndigheder, men det jeg ville påpege var, at oversergenten med det korte varsel, han havde, var afskåret fra at få tid til at søge et værelse, når han samme dag, han fik besked om indtræden på skolen, skulle melde sig der.

Jeg nævner det blot, for at man kan se, at vi får ikke noget foræret.

Som det vil være bekendt, modtager foreningen et årligt tilskud fra forsvarsministeriet til foreningens drift.

Som alt andet i denne tid, er der også her opstået røre om dette tilskud, og ministeriet har derfor tilskrevet foreningen – ligesom man har tilskrevet alle andre organisationer under forsvarsministeriet, og anmodet om en redegørelse for foreningens drift og arbejde. Vi har fremsendt en sådan redegørelse, og vi har senere nemlig den 20. marts 53 suppleret denne skrivelse med yderligere af ministeriet ønskede oplysninger.

I forbindelse med alle de omlægninger af regimentter og korps, der for tiden finder sted i forbindelse med oprettelse af nye garnisoner, har vi overfor ministeriet rejst spørgsmålet om flyttestedsgodtgørelse m.m. for de ved regimentterne kontraktansatte såvel som materielforvaltere m.v. Her må vi desværre konstatere, at vi er stødt på en uovervindelig modstand, idet man kategorisk har afvist at gå med til at kontraktansatte følger regimentet. Man vil have, at vedkommende bliver i garnisonen og overgår til den nye enhed, der rykker ind i den afgåendes sted.

Vi har dog fået slået en lille breche i muren, men jeg indrømmer, at den kun er lille, idet ministeriet i enkelte tilfælde vil gå med til at kontraktansatte forflyttes, når f.eks. regimentet bliver flyttet til steder, hvor der ikke tidligere har været garnison. Men det skal være det pågældende regiment, der ved vægtige argumenter skal gå ind for, at man netop vil have denne ganske bestemte mand med, og det er regimentet, der skal søge ministeriet.

Man kan så spørge, hvorfor ministeriet er så vrangvilligt.

Se, det ligger således, at alle økonomiske spørgsmål afgøres i finansministeriet, og dette udsender ret skarpe bestemmelser vedrørende pengeforbrug, dette ministerium har generelt for alle ministerier fastsat, at ikke-tjenestemænd ikke må forflyttes, når dette medfører udgift for staten, så man vil heraf se, at det ikke er forsvarsministeriet, der er vrangvilligt.

Vi har for længst overfor ministeriet rejst spørgsmålet vedrørende uniformering af det civile personale, der er beskæftiget ved administrationen såsom personelkontorer o.s.v. Om dette spørgsmål har der været ført mange og lange forhandlinger, og det kan her siges, at der er efter vort skøn langt til vejs ende. Det er således, at da vi startede spørgsmålet i ministeriet sagde chefen for 2. kontor, *obl. Skriver Jensen*, det ordner vi ved kundgørelse i løbet af 8 dage. Nå, vi satte os så og ventede nogle dage, men da der gik en rum tid spurgte vi, hvorledes det gik og fik til svar, at der lige var nogle enkelte problemer, der skulle undersøges i forbindelse med sagen.

Vi har så senere forhandlet og forhandlet spørgsmålet og stadig kommer der nye momenter til. Den 4. dec. var sagen sendt til høring ved de højere myndigheder og nu regnede man med, at den skulle være afsluttet med udgangen af året, men man lagde ikke skjul på, at der var store vanskeligheder.

Den 20. jan. i år rørte vi igen ved sagen og fik oplyst, at den var gået til undersøgelse ved de tre værnskommandoer, men at man regnede med, at sagen kunne være i orden, således at eventuelle nye bestemmelser kunne træde i kraft samtidig med det nye finansår.

Vi har så nu forleden påny forhandlet spørgsmålet og det viser sig, at det er forbundet med de største vanskeligheder at komme til et tilfredsstillende resultat, idet så mange forskellige faktorer spiller ind. Så kunne man spørge, ja, men lad os så få at vide, hvad det er for faktorer, der lægger sig hindrende i vejen, her bliver jeg svar skyldig, for vel ved jeg, hvad grunden er, men der forekommer ting ved disse forhandlinger, som man som forhandler på forhånd må forpligte sig til at tie stille om, hvis man vil være sikker på, at man kan have sin gang i ministeriet og søge at opnå resultater.

Man kan så spørge, om hele dette spørgsmål har nogen betydning, og her vil jeg mene, at svaret må blive ja.

Det viser sig nemlig gang på gang ude ved afdelingerne, at såvel yngre befalingsmænd som menige har den fejlagtige opfattelse, at enten drejer det sig om en værnepligtig sergent, der er lidt for gammel, eller også er der tale om en, der har gjort noget forfærdeligt, og nu er han altså blevet sat tilbage i tjenesten.

Man har overfor foreningen rejst spørgsmålet vedrørende aflønning af det civile personel, altså de

lige ovenfor nævnte ved personelkontorer, garager og lign., altså i det hele taget indenfor administrationen i regimenter og lavere led, idet man – hvad vi finder ganske naturligt – gav udtryk for, at man syntes, at det arbejde, der udføres her er af lige så stor betydning som det arbejde, der udføres ude i geleddet, begge parter medvirker jo til det fælles vel.

Vi rejste derfor spørgsmålet overfor ministeriet, idet vi pegede på, at det ville være naturligt, at hele dette problem blev taget op til en samlet løsning.

Forsvarsministeriet var for så vidt enige med foreningen i vore betragtninger, og man ville tage under overvejelse at gøre nogle af disse stillinger til tjenestemandstillinger og søge at forbedre lønningsforholdene for de kontraktansatte. Det viste sig imidlertid, at finansministeriet, der også her er bestemmende på dette område, satte sig imod det.

De erklærede, at det arbejde, der blev udført i administrationen var af en sådan karakter, at det kunne bestrides af kontoruddannet personale, hertil behøvedes ingen befalingsmandsuddannelse. Finansministeriet kunne derfor ikke se, at der var nogen grund til at ændre den med de kompetente kontorer truffene aftale, der er nedfældet i finansministeriets regulativ om aflønning af kontorpersonele, idet man fastholdt, at arbejdet på personelkontorer og lign. steder var at betragte i overensstemmelse hermed.

I denne forbindelse kan det nævnes, at en forplejningsassistent gennem sin lokalforening har rejst spørgsmålet om hans lønningssanciennitet i forbindelse med ændring af disses grundløn. Også dette spørgsmål er forhandlet med ministeriet, men loven tillader ikke, at han tillægges en yderligere anciennitet. Man havde fra foreningens side ved forhandlingen lagt det op til, at den lønningssændring, der var sket i forbindelse med hans omnormering fra tilsynsassistent til forplejningsassistent kunne betragtes som forfremmende, således at han som tjenestemandsløven hjemler det, kunne opnå at komme under »hoppereglen«, hvilket vil sige, at han straks skal stige med kr. 300 om året, istedet for kr. 60 om året. Dette ville man imidlertid ikke tiltræde i ministeriet, og han må altså vente yderligere tre år, inden han når op på højeste løn.

Der er fra en enkelt lokalforenings side rejst spørgsmålet vedrørende oversergenternes beklædningsgodtgørelse.

Det er således, at de oversergenter, der er udnævnt og ansat før den 1. juni 1951 stadig oppebærer beklædningsgodtgørelse til anskaffelse af uniform. For de oversergenter, der er ansat og/eller udnævnt til oversergent efter de nye regler, der er nedfældet i kundgørelse A 63/52 altså kontraktansatte, får udleveret alle uniformer, herunder også uniform 23.

Fra vedkommende lokalforening rejste man spørgsmålet, om også de før 1. juni udnævnte oversergenter kunne gå over til at blive beklædt efter

disse regler i stedet for at få udbetalt beklædnings-tilskud.

Vi rejste spørgsmålet i forsvarsministeriet, og man var der villig til at tage sagen op til overvejelse, og man anså det for muligt, at det kunne gennemføres uden alt for stort besvær.

Vi har derefter tilskrevet samtlige lokalforeninger og anmodet om udtalelse om, hvorvidt man er interesseret i en ændring i den foreslåede retning. Det var nu ikke mange lokalforeninger, der svarede, men de, der gav svar, gav udtryk for, at de ville bevare den gældende ordning.

Fra materielforvalternes side har man rejst spørgsmålet om deres erstatningspligt overfor det materiel, de har overtaget ansvaret for. Man forespurgte, om der ville være mulighed for at få tillagt et »fejltællingsbeløb eller lign.«. Vi rejste spørgsmålet over for ministeriet, og sagen er der blevet meget nøje gennemgået, ligesom der er indhentet oplysning om forholdet fra andre sider, bl.a. statsbanerne og andre institutioner, men det har vist sig, at ingen andre, der har rådighed og ansvar over for betydelige værdier har noget tilsvarende. Man har derfor fra ministeriets side ikke kunnet tiltræde vort ønske, og man pegede i denne forbindelse på, at ikke engang regnskabsførerne havde et sådant fejltællingsbeløb.

Ved den nu tilstundende fenrikskole, der begynder i maj, var der 34, der søgte, men kun 12 bestod prøven, så det må siges at være en beskeden klasse. Årsagen til dette ligger lige for, hvem vil slide og slæbe i lange tider for ved heldigste tilfælde i 40-års alderen at blive premiereløjtnant af specialgruppen, når man i løbet af kort tid kan blive officer med de heraf følgende chancer.

Et af vore medlemmer rettede henvendelse til os og anmodede om bistand i anledning af, at han var nægtet tjenestefornyelse. Han mente sig i denne forbindelse forfulgt af sin kaptajn og fremsendte en skriftlig redegørelse til foreningen. På grundlag af denne redegørelse rejste vi sagen over for generalinspektøren for fodfolket, der er den, der ansætter på ministerens vegne.

Jeg fik forhandling med *oblt. R.S. Andersen*, der er stabschef hos generalen, men jeg må her tilstå, at man forlader et sådant møde med en noget flov smag i munden, man må huske på, at når man møder som forhandler, så bliver man modtaget som sådan, og der bliver ikke fra nogen af siderne lagt skjul på noget, man taler frit ud til hinanden om det forhold, man skal forhandle. Nå, da vi havde fået rede på, hvem det drejede sig om, blev alle hans papirer, der ligger hos generalinspektøren hentet frem, og jeg fik selv lov til at gennemgå dem, og det fremgik faktisk tydeligt heraf, at det ikke var een, men alle, der havde noget at udsætte på vedkommende, alle uafhængige af hinanden. Der var oven i købet fra generalinspektørens side foretaget en forflyttelse af vedkommende for at se, om der var mulighed for at han kunne forbedre sig.

Må jeg i denne forbindelse gøre et par bemærk-

ninger om fortrolige udtalelser. Det har jo i al den tid foreningen har bestået, været vort mål at få disse fortrolige udtalelser afskaffede og erstattet med et bedømmelsesråd eller lignende. Vi har gang på gang rejst spørgsmålet, men stadig uden resultat. Vi har sidst rejst det over for *folketingsmand Holger Eriksen*, der var medlem af forsvarskommissionen. Han gav mig ved en forhandling vi havde i forbindelse med *Pejtersen-sagen*, fuldstændig ret i, at de fortrolige udtalelser skulle afskaffes, men han gav tillige udtryk for, at forsvaret anså dem for uundværlige, jeg har også rejst spørgsmålet i ministeriet, men man løber panden mod en mur.

Vi vil dog stadig fra foreningens side arbejde for, at disse søges erstattet af bedømmelsesråd evt. kombineret med bedømmelsesskemaer og frem for alt, at pågældende skal have ret til at vide, hvad hans påtegning er, således at han har en fair chance for at rette eventuelle skævheder, der er opstået i hans forhold, hvad enten dette nu skyldes tjenstlige eller ikke-tjenstlige forhold.

Denne ulyksalige Pejtersen-sag spørger også i foreningen endnu, men jeg regner ærligt talt med, at det skulle være sidste gang, at det skulle være nødvendigt at beskæftige sig med den.

Som det måske vil erindres, opstod der hele landet over en del røre i anledning af mine udtalelser sagen vedrørende på repræsentantskabsmødet i Randers i fjor. Ja, jeg blev endog 3 gange citeret i pressens radioavis, og højere har man vist vanskeligt ved at svinge sig. Nå, det gik endda nok, men også fra lokalforeningerne kom der dønninger. Lokalforening Århus tilskrev hovedforeningen om sagen og gjorde opmærksom på, at forholdet kunne udvikle sig på en for foreningen uheldig måde, idet bladet *Demokraten* i Århus havde lagt det op på et højt plan.

Jeg skrev derfor straks en redegørelse til den journalist ved *Demokraten*, som behandlede sagen og satte ham nøje ind i mine tanker samtidig med, at jeg sendte ham et afskrift af mit manuskript til det afsnit af beretningen, hvori sagen Pejtersen omtales.

Samtidig opsøgte jeg på rigsdagen den ansvarlige redaktør af bladet, *Holger Eriksen*, der er socialdemokratisk folketingsmand, og som er eller har været et meget virksomt medlem af den da nedsatte forsvarskommission.

Vi havde 2 møder om sagen og det endte med, at vi blev enige om, at det hele var at betragte som en storm i et glas vand, og at det jeg havde givet udtryk for, var et naturligt organisationsmæssigt forsvar for et af dennes medlemmer. Han informerede den pågældende journalist, og hermed var gassen så gået af denne ballon.

Hvad selve sagen Pejtersen angår, så må den jo siges at være slut med det resultat vestre landsret kom til, idet ministeriet nægtede at give tilladelse til prøvelse for højesteret.

Vi tilskrev derfor Pejtersen og tilbød vor bistand ved en eventuel benådningsansøgning, idet vi dog

først orienterede os i forsvarsministeriet, hvor embedsmændene var tanken særdeles venlig stemt – dog skal det siges, at de på vort direkte spørgsmål om det ville støtte os hos ministeren, svarede, at det mente de ikke, at de kunne medvirke til, det måtte helt og ene blive foreningens opgave.

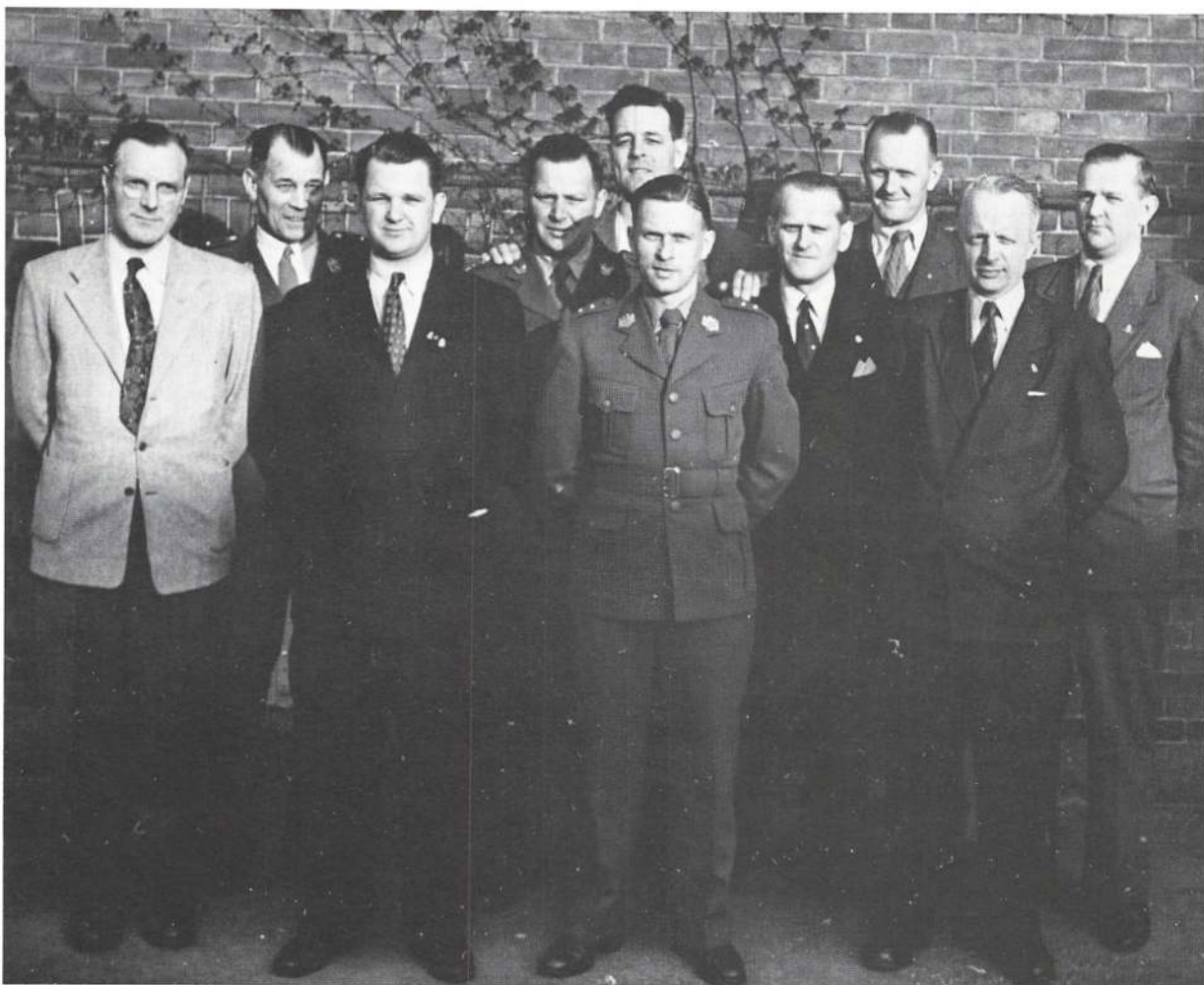
Imidlertid har Pejtersen svaret på vor henvendelse, at han var glad for foreningens bistand ved en eventuel benådningsansøgning, men endnu har vi intet hørt fra ham dette vedrørende, så jeg er på nuværende tidspunkt ikke i stand til at sige, hvorledes det går.

Jeg vil gerne her nævne en lille sag, der i sig selv måske ikke er så særlig betydningsfuld, men som belyser, hvilket arbejdsområde foreningen har, og som viser, at man kan nå til et resultat, der er tilfredsstillende for den, der har rejst sagen, og som skal medvirke til, at man ude omkring kan sige: det kan nytte at have en organisation at støtte sig til.

En oversergent havde bemærket, at en menig fra en anden våbenart hver dag gik rundt i civil påklædning. Han indberettede det gennem sin afdeling, og nogen tid efter kom der svar fra chefen for den afdeling, den menige gjorde tjeneste ved. Dette svar måtte efter oversergentens opfattelse siges at

være yderst utilfredsstillende, for det fremgik af dette, at det faktisk ikke var noget, han – oversergenten – skulle blande sig i. Han blev – således som netop denne oversergent kan blive det – godt gal i hovedet, og han sendte det ind til foreningen med anmodning om støtte, og han lod skinne igennem, at det kunne vi nok ikke klare.

Nå, vi bragte sagen op i ministeriet og ved en forhandling med chefen for 5. kontor gennemgik vi uniformsbestemmelserne, og man gav os der ret i, at vedkommende oversergent havde optrådt helt korrekt. Så stod vi der, hvad nu, ja, jeg lagde kortene på bordet, og sagde, at vi fandt, at den skrivelse, oversergenten havde modtaget var af en sådan art, at den ikke kunne være tilfredsstillende, hverken for ham eller foreningen. Det var man i ministeriet enig med os i. Vi blev derefter enige om, at chefen for 5. afdeling skulle tage en telefonsamtale med chefen for vedkommende afdeling, en oberst, det gjorde han, medens jeg var til stede, og jeg mener at kunne sige, at selv om samtalen blev ført i en urban tone, så var vedkommende ikke rigtig glad for denne henvendelse fra ministeriet og han gav udtryk for, at det i nogen grad måtte bero på en misforståelse, når oversergenten havde opfattet skrivelsen som en af-

Hovedbestyrelsen 1953 i Odense, fra venstre: Holger Andersen, P. Villadsen, O. Jørgensen, B.W. Jørgensen, S.E.R. Kofoed, H. Brodersen, Sam Jensen, Th. Nielsen, R.H.G. Hasbild, Særmark-Thomsen.

visning, og at han havde ladet indskærpe, at menige kun måtte gå i civil påklædning i de i uniformsbestemmelserne anførte tilfælde. Han ville allerede i dag efter ministeriets henstilling indskærpe det ved en befaling.

Efter denne samtale er det min bestemte opfattelse, at denne oberst ikke mere tilsidesætter bestemmelserne, for det konstaterer man gang på gang, er der noget man ikke kan lide ude omkring, så er det, når man begynder at tale ministerium.

Oversergenterne i Jægersborg påkaldte foreningens bistand, fordi det ved en kommandantskabsbefaling var bestemt, at oversergenterne, der var gifte, ikke mere måtte have deres hustruer på kvartererne efter kl. 22. Nu er det jo sådan, at de oversergenter, der forretter tjeneste der, ofte kommer fra garnisoner andre steder i landet, og det er under de nuværende forhold nødvendigt, at de beholder deres lejligheder i det oprindelige tjenestested.

Så er det vel naturligt at mene, at de gerne en gang imellem vil have deres kone på besøg, dette havde man nu imidlertid bestemt, at det kun kunne finde sted indtil kl. 22, derefter måtte konen så tage på hotel, medens manden, der var tilsynsførende på kasernen ikke kunne forlade denne.

Vi optog forhandling med kasernekommandantskabet og det lykkedes os at opnå, at den eller de oversergenter, der på grund af tjeneste er afskåret fra at forlade kasernen, ved henvendelse til kommandantskabet kunne få tilladelse til at have deres koner på besøg.

Man vil af de her nævnte eksempler se, at det kan nytte at rette henvendelse til foreningen, når der er tale om forhold, man mener kan søges ændret.

For at holde alle muligheder åbne for vore medlemmer, således at alle de stillinger, der kan besættes af den kategori vi repræsenterer, kommer til deres kundskab, har foreningen skriftlig rettet henvendelse til samtlige generalinspektører med anmodning om underretning, såfremt der inden for disses område ville være stillinger at besætte, ligesom vi har holdt føling med ministeriet og korpset, hvor der har været muligheder.

Fra alle generalinspektørerne har vi modtaget positive svar, og fra flyverkommandoen modtog vi en indbydelse til en personlig forhandling om de problemer, der kunne være af interesse. Vi optog derefter forhandling med *oblt. Panduro Christensen*, flyvestation Vedbæk, på flyverkommandoens vegne, og det viste sig, at man der var ret interesseret i tilgang af personale fra vor organisation til opbygning af det administrationspersonale, der er nødvendigt i forbindelse med udbygningen af flyvevåbnet.

Der var blot det at sige til det, at flyvevåbnet ikke turde avertere i vort blad derom, idet man fra hærkommandoens side overfor forsvarsministeriet har givet udtryk for, at flyvevåbnet »huggede« deres folk. Dette havde flere gange medført alvorlige diskussioner de to våben imellem og nu turde man ikke give hærkommandoen dette våben i hænde, at

de kunne påpege, at flyverne averterede i F.O.U. bladet efter befalingsmænd fra hæren, derfor ville man fortsat avertere i de civile blade.

Man ville imidlertid meget gerne i kontakt med disse mennesker vi repræsenterede, og derfor er der blevet truffet den aftale, at vi ved flyvevåbnet kan rekvirere ansøgningskemaer til brug for de af vore medlemmer, der er interesserede.

Endvidere har vi en fast aftale med FKF: forsvarrets krigsmaterielforvaltning, hvorefter vi kan sende de vi har ledige ud til *oblt. Debn Jensen*, hvilket vi også gør, men det kan jo ikke være andet, end at vi ofte får at vide, at den og den vi nu har sendt ikke var meget værd. Det er således at papirerne ikke altid er i den bedste orden. Når en mand kommer til foreningen og spørger efter arbejde, ja, så siger vi til vedkommende, at han, såfremt hans papirer er i orden, kan gå der og der hen, vi slutter så altid med at sige, nu er dine papirer vel gode nok, og vi får altid til svar, at de er første klasses, men de har dem sjældent med, og når de så kommer ud til institutionen, så ringer vedkommende chef et par dage efter og siger, at det var noget skidt. Nu har jeg heldigvis den aftale, med cheferne, at såfremt manden kommer fra foreningen, uden at jeg forinden har ringet vedkommende chef op, så er det altid uden forbindelse for foreningen, og det er de forskellige chefer heldigvis enige med os i.

Det har knebet lidt med forsvarsministeriet, idet vi først havde en aftale om, at så snart ministeriet havde en stilling, så skulle de underrette os, altså fremsende udkast til den opslåede stilling, som nu skulle indrykkes i kundgørelsen til foreningen, således at vi kunne få den i det første nummer af bladet. Det hændte nemlig meget ofte, at en sådan ledig stilling slet ikke kunne nå at komme med i bladet, når vi først så den i kundgørelsen, idet stillingen, hvis den kom omkring den 5. og derefter ikke kunne nå det den 10. udkomne nummer og hvis den så først skulle med i det næste nummer, var ansøgningsfristen udløbet.

Det viste sig imidlertid, at denne aftale ikke kunne holde, idet man i ministeriet blev bange for, at det kunne møde kritik, at stillingen blev bekendtgjort i vort blad, inden den kom i kundgørelsen.

Det ligger således, at ministeriet ingen indflydelse har på, hvornår stillingen bliver indrykket i kundgørelsen, det bestemmer rigsdagens trykkeri, og så kan det jo ske, at vi har stillingen i bladet, inden den er i kundgørelsen, og dette var ministeriet bange for.

Det vil så ske på den måde, at ministeriet underretter os om, at der i nær fremtid vil komme en stilling af den og den slags. Dette vil vi meddele i bladet med underretning om, at vedkommende, der er interesseret i en sådan stilling må holde øje med statstidende, idet alle stillinger bliver indrykket deri.

Statstidende ligger frit fremme på enhver politi-

station og posthus, og der kan alle gå hen og studere den.

Fra lokalforening Vordingborg modtog vi indberetning om, at lokalforeningens kasserer var blevet hjemkommanderet, og at han havde taget lokalforeningens kasse med. Han var kasserer for lokalforeningen. Vi tilskrev ham og gjorde ham bekendt med, at hvis han ikke omgående fik afregnet med lokalforeningen, ville der ske ham al landsens ulykker, det er med tilfredsstillelse, at jeg konstaterer, at han i løbet af 8 dage havde sit mellemværende ude af verden.

For et par år siden var hovedforeningen så venlig at hjælpe en kollega, der var i nød. Det var meningen, at han skulle tilbagebetale beløbet med 30 kr. om måneden. Det kneb for ham at overholde det han var gået ind på, og i maj måned i fjor hørte han helt op med at betale. Vi tilskrev ham flere gange og til sidst tabte vi tålmodigheden og overgav sagen, der nu er på kr. 120 til vores sagfører med anmodning om inkasso. Det viser sig imidlertid, at han overhovedet intet har, der kan gøres udlæg i, hvorfor vi desværre må betragte restbeløbet som tabt.

Som det sikkert vil være bekendt efter hovedforeningens skrivelser, har vi ændret vore forsikringsforhold. En undersøgelse viste, at sådan som forholdene lå, var det spild af penge at opretholde den forsikring, vi havde tegnet i Baltica. Vi undersøgte derfor sagen, og vi kom herunder i forbindelse med forsikringsselskabet Nordisk Ulykkesforsikring.

Vi har nu med dette selskab opnået en aftale, der ikke er dyrere end den, vi havde, og som byder flere fordele. Det er nu således, at vi har tegnet en forsikring, der lovpligtigt gælder for det ved hovedkontoret værende personale samt for de markører der anvendes ved de forskellige lokalforeningers skydearrangementer.

Endvidere har vi tegnet en forsikring, der dækker for den skade en skytte kan forvolde under skydning, det vil sige, hvis han f.eks. kommer til at ramme en anden, beskadige genstande og lignende. Man har i denne forbindelse fra flere lokalforeninger rejst spørgsmålet om forsikring af skytten selv, idet man mente, at også han burde være forsikret mod det, der kan overgå ham på banen. Der må dertil siges, at dette er umuligt, en sådan forsikring vil prismæssigt blive af en størrelsesorden, der ganske vil overstige foreningens økonomiske bæreevne.

Præmien for disse forsikringer udregnes hvert år på grundlag af det samlede medlemstal, idet forsikringen også dækker de passive medlemmer af lokalforeningerne, hvorfor hovedforeningen har anmodet lokalforeningerne hvert år pr. 1. februar til hovedforeningen at indberette, hvor mange medlemmer man har, idet beløbet reguleres pr. februar måned.

Jeg skal derfor indtrængende anmode om, at man fra lokalforeningernes side overholder denne indberetningsfrist, ligesom man selvfølgelig forventer, at lokalforeningerne også på anden måde stadig

holder sig i forbindelse med hovedforeningen og indberetter i overensstemmelse med dennes ønsker. Vi kræver ikke disse indberetninger for at genere lokalforeningerne, men fordi de er nødvendige af hensyn til vort arbejde.

På sidste repræsentantskabsmøde blev det vedtaget, at der skulle indledes et nærmere samarbejde med Søværnets oversergentforening, og repræsentantskabet godkendte udkastet til en samarbejds-overenskomst de to foreninger imellem. I sommerens løb afsluttedes forhandlingerne, og vi underskrev en overenskomst, hvorefter de to foreninger skulle danne en centralforening.

Denne overenskomst, der efter vort skøn vil være af stor gavn for begge parter, blev indsendt til forsvarsministeriet til godkendelse, men for kort tid siden fik vi afslag fra ministeriet, der erklærede, at man ikke kunne godkende den.

Jeg har underhånden forhørt mig om grunden til afslaget, og jeg har fået oplyst, at det skyldes, at søværnets oversergentforening har bedre forhandlingsbetingelser end vi, og at man, hvis man godkendte overenskomsten, følte sig forpligtet til også at give os de bedre forhandlingsbetingelser. Jeg kan nu ikke se, at hele dette problem er af en sådan størrelsesorden, at det kan volde noget større besvær, men altså, vi kom ikke igennem denne gang. Det kan i denne forbindelse nævnes, at hele forhandlingsproblemet f.t. er i støbeskeen, og at en revision af hele spørgsmålet er igang. Vi regner ærlig talt med, at vi når sagen er afdiskuteret vil stå bedre placerede end nu.

Indtil da er det vor agt i de to foreninger at arbejde videre med spørgsmålet og se at opnå et tilfredsstillende resultat. Selv om overenskomsten altså ikke blev godkendt af ministeriet, så må det fastslås, at forholdet mellem de to foreninger er særdeles godt.

Søværnets oversergentforening har i flere år søgt at få stillet lokaler til rådighed for deres kontorvirksomhed i Nyboder, men uden resultat. Da vi i Rigsgade i vore kontorer har nogenlunde god plads, blev det på et forretningsudvalgsmøde besluttet, at vi skulle stille et af vore lokaler til disposition. Dette er nu sket, og Søværnet har indrettet et virkelig nydeligt kontor, og jeg tror ærlig talt, at vi – selv om vi ikke får lov til at gå op i en højere enhed – alligevel vil kunne finde frem til et godt og frugtbringende samarbejde.

Det må i denne forbindelse nævnes, at ministeriet selvfølgelig har godkendt, at vi har stillet lokalet til rådighed.

Medens vi er ved kontoret og dettes virksomhed vil jeg gerne nævne, at foreningen har anskaffet en ny skrivemaskine. Vi fik et tilbud om at købe en ny på betingelser som vi synes var gode, idet det pågældende firma tilbød at aftage annoncer for det halve af det beløb vi anvendte til skrivemaskinen. Vi købte så en til ca. 900 kr. og firmaet har så tegnet annoncer for ca. 450 – så vi synes ærlig talt, at det var en god forretning.

Det blev besluttet, at hovedforeningen skulle afhænde grunden ved Aa til fondet, dette er nu også sket, selv om de sidste formaliteter endnu ikke er i orden, men det er kun et spørgsmål om kort tid før dette er sket.

Må jeg i denne forbindelse nævne, at kontrakten med fondet efter vort skøn er blevet stærkt forbedret, men at vi gerne så denne yderligere udbygget.

Endelig vil jeg gerne omtale, at vi fra hovedforeningens side bestræber os på at have så nær kontakt med lokalforeningerne som muligt, og at jeg i årets løb har aflagt besøg i følgende lokalforeninger:

Vestsjælland (Ringsted), Sønderborg, Vordingborg, Roskilde, Holbæk, Karup, Fyn og Nordsjælland, samt på Høvelte kaserne.

Mange af disse steder har medlemmer af forretningsudvalget deltaget og *Særmark-Thomsen* har været i *Haderslev*. Man vil heraf se, at vi fra hovedforeningens side søger at opretholde den bedst mulige kontakt med lokalforeningerne.

I maj måned deltog foreningen efter indbydelse som observatør i et møde som Folk og Værn havde arrangeret på Frederiksberg slot mellem undervisningens, politikken og forsvarets mænd. Ved denne lejlighed søgte og fik jeg kontakt med personligheder, som jeg vil anse det af den største betydning at være kendt med.

Da de love, der er fastsat som gældende for lokalforeninger efter fleres opfattelse var mangelfulde, har hovedbestyrelsen arbejdet med dette spørgsmål og er fundet frem til nogle standardlove, der efter vort skøn skulle kunne dække al behov på dette område. Disse love er ikke alle steder blevet modtaget med lige stor begejstring, men man må i denne forbindelse gøre sig klart, at sådanne love, der skal have gyldighed for så stort et område som vort, nødvendigvis må indeholde ting, der ikke falder i alles smag.

Såfremt de ting vi arbejder med, nemlig optagelse af sergenter i hovedforeningen bliver en realitet, da er det også nødvendigt at ændre de faste lokalforeningslove, sker dette ikke vil de nye standardlove være ganske overflødige, og så kan jeg ikke se, at der er grund til en længere diskussion disse vedrørende.

Derefter kommer vi til det, der er hovedforeningens eksistens nemlig lokalforeningerne.

Der er både godt og ondt at sige om disse.

Nogle – og heldigvis de fleste – arbejder godt og holder en fin kontakt med hovedforeningen, medens andre er knapt så godt med, idet vi enten slet ikke eller næsten ikke hører fra dem. Vi kommer ikke uden om, at det er i lokalforeningerne at arbejdet skal gøres. Det er her medlemmerne skal hverves og fastholdes, det er her man skal skabe aktiviteter, og jeg vil tro, at der kan gøres mere enkelte steder, end der for tiden bliver gjort. Jeg mener at kunne sige, at vi i hovedforeningen gør, hvad gøres kan for kontakten. Så snart vi erfarer noget nyt bliver det omgående udsendt til henholdsvis lokalforeningerne og de interesserede tjenestesteder,

det er dog muligt, at der fra hovedforeningens side kan gøres mere end gjort er, og vi er modtagelige for forslag og kritik for at finde frem til det bedst mulige. Men når dette er sagt, så vil jeg også have lov til at fremføre, at ikke alle lokalforeninger gør, hvad gøres kan for at holde kontakten, og jeg vil her ved denne lejlighed opfordre alle, der virker i disse foreninger at støtte og hjælpe hovedforeningen ved at underrette den, når det er nødvendigt.

De gamle lokalforeninger som Århus, Fredericia, Fyn, København o.s.v. går efter vort skøn tilfredsstillende, der er og kan vel nok blive et og andet, der gnaver på, men i det store og hele er det vor opfattelse, at det er godt.

Det er med glæde jeg kan oplyse, at Haderslev er kommet i gang igen og det lader til, at det er en handlekraftig bestyrelse, der leder den.

Inden jeg slutter denne min beretning vil jeg gerne have lov til at fremsætte nogle betragtninger jeg har gjort mig i relation til den forening vi arbejder med og for.

Man kommer jo ikke uden om, at meget af det arbejde vi udfører er at sammenligne med det arbejde man laver i en fagforening, og derfor mener jeg også, at vi med nogen ret kan betragte os som værende en sådan. Man må dog i denne forbindelse ikke glemme, at det er en forening af militære befalingsmænd med de heraf følgende pligter.

Det jeg gerne vil ind på i denne forbindelse er, at vi en for alle og alle for en må arbejde for, at foreningen bliver respekteret som en militær befalingsmandsforening. Til den ende hører, at vi trækker med på den hammel som forsvaret trækker i, og at vi er vågne overfor de, der eventuelt kunne være interesserede i, at maskineriet ikke virker tilfredsstillende.

Jeg tænker her på, at der også i vort land er kræfter, der af al magt søger at svække forsvarsviljen til skade for landet. Vi har jo senest set det ved mytterierne flere steder i landet i vinter, hvor unge og uansvarlige personer lod sig lede ind i en situation, de overhovedet ikke havde nogen mulighed for at overse, og de lod sig spænde for en propagandavogn, hvis eneste formål er at knægte den frie danske mand; altså du og jeg skal efter deres ønske belægges med en spændetrøje, der har til opgave bl.a. at knægte det frie ord. Det må også være en af vore opgaver at arbejde og kæmpe mod de, der har disse interesser, og viser der sig sådanne tendenser indenfor vor forening, da må det være enhver ansvarsbevidst befalingsmands første og største pligt straks at drage omsorg for, at vedkommende bliver isoleret på en sådan måde, at han ikke under nogen form vil have mulighed for at skade den fælles sag. Vi skal ikke her i landet have M. Carty tilstande, jeg tænker her på forfølgelse af anderledes tænkende, men på den anden side skal det ikke være således, at vi nærer en slange ved vor barm. For vi må nemlig gøre os klart, at kommer farens stund over os en dag, da er det dit og mit liv, vore sønner og vore kære det kommer til at gå ud over, en sådan person

Repræsentantskabet i Odense.

indenfor forsvaret, hvad enten det er i de regulære styrker eller det er i hjemmeværnet, er dødsens farlig for dig og for mig, og derfor er det vor forbandede pligt, når vi er sikker i vor sag, at gøre opmærksom derpå, således at forsigtighedsforanstaltninger kan blive truffet.

Det er sikkert heller ikke ubekendt, at mit hjerte banker for hjemmeværnet.

Vær med alle I, der tilslutter jer vor forening, vær med i et arbejde på alle de områder, hvor I mener en indsats kan gøres for at styrke det forsvar, der skal være landets værn, imødegå de, der tvivler, oprusk de der sover, der er for os alle en opgave at gøre til gavn for vort land Danmark.«

Forslaget om optagelse af værnepligtige sergenter i FOU blev vedtaget med 32 stemmer mod 5.

Lovene blev ændrede, således at de værnepligtige sergenter var stemmeberettigede, men ikke valgberettigede.

I juni modtog foreningen følgende skrivelse fra forsvarsministeriet:

»Forsvarsministeriet

Nr. 1. kt. 042-19/53
Dato: 18/6 1953

Til foreningen af oversergenter og underofficerer

Ved skrivelse nr. 20/52 af 11/6 1952 har »Foreningen af oversergenter og underofficerer« og »Søværnets oversergentforening« meddelt forsvarsministeriet, at der mellem de nævnte foreninger er opnået enighed om at danne et samarbejdsudvalg: »Centralforeningen af forsvarets oversergenter«. Det vil dog herfor være en forudsætning, at ministeriet kan tillade etableringen af et sådant samarbejde, at ministeriet kan tiltræde samarbejdsoverenskomsten, samt at de forhandlingsmyndigheder, der er

tilstået de enkelte foreninger, overføres til denne centralforening.

Ved skrivelse nr. 40/53 af 1/4 1953 har »Foreningen af oversergenter og underofficerer« endvidere forespurgt om ministeriet vil kunne tiltræde, at der åbnes adgang for sergenter udnævnt efter den 1/6 1951 til at blive medlemmer af foreningen.

Således foranlediget meddeles herved, at forsvarsministeriet kan tillade oprettelsen af den foreslåede centralforening, samt at man kan tiltræde den for denne udarbejdede samarbejdsoverenskomst. For så vidt angår spørgsmålet om overførelse til centralforeningen af de forhandlingsbemyndigelser, der er tilstået de enkelte foreninger, skal ministeriet udtale, at der ikke umiddelbart vil kunne blive tale om tildeling af forhandlingsret i tjenestemandslovens betydning. Dette gælder såvel foreningen selv som den eventuelle centralforening; men forsvarsministeriet er villig til at forhandle sådanne spørgsmål, som foreningen eller nævnte centralforening måtte finde sig foranlediget til at forelægge ministeriet, forudsat at foreningen og centralforeningen repræsenterer en overvejende majoritet af den pågældende personelgruppe, samt at de til enhver tid for foreningen gældende love og den for centralforeningen gældende samarbejdsoverenskomst er godkendt af FMN.

Med hensyn til det i foreningens ovennævnte skr. af 1/4 1953 rejste spørgsmål vedr. sergenter optagelse i foreningen skal ministeriet meddele, at man vil kunne tiltræde, at der gives SG udnævnt i henhold til lov nr. 277 af 18/6 1951 (personellet ved værnene, korpserne m.fl.) adgang til at indtræde i foreningen.

Sign. Harald Petersen | S. Jensen «

Sommerhusgrunden ved Aa er afhændet til Fonden for kr. 3.000. Forsvarsministeriet yder igen tilskud på kr. 2.000,- årligt, beløbet overdrages til bladet.

Landsskyttestævnet er afholdt i Aarhus med deltagelse af 80 skytter.

1954

nedsættes et personellovsudvalg, der skal arbejde sig frem til en betænkning vedrørende en kommende personellovsændring.

Repræsentantskabsmødet blev afholdt i Næstved den 15. maj. Formanden, *S.E.R. Kofoeds* beretning i uddrag:

»Det er naturligt at begynde beretningen med at oplyse foreningens medlemstal, og det er glædeligt at kunne konstatere, at den nedgang i medlemstallet, som det har været min pligt at konstatere på tidligere repræsentantskabsmøder, er afløst af en støt og efter mit skøn nogenlunde sikker opgang, således at vi nu kan sige, at det går den rigtige vej.

Pr. 31. dec. 1952 havde foreningen 952 medlemmer, medens den pr. 31. dec. 1953 havde 1030 medlemmer, hvoraf de 160 var sergenter.

Nu vil man vel straks sige, at i forhold til sidste år er tallet af oversergenter faldet, således at fremgangen alene beror på sergenterne, dette er naturligvis også rigtigt, idet vi også sidste år blev tappet meget stærkt, idet der om efteråret var store udnævnelser af fenrikker, og dette medførte naturligvis afgang for os og overgang til fenrik-organisationen.

Men alligevel er jeg fortrøstningsfuld, idet jeg har lavet en opgørelse pr. 1. maj, og den viser, at medlemstallet har passeret 1200, og heraf er 207 tjenstgørende værnepligtige sergenter.

Nu vil jeg gerne have lov at tilføje, at netop en forening som vor, der er en overgangsforening, er udsat for disse kraftige svingninger i medlemstallet, dette er naturligvis en ulempe rent organisationsmæssigt, samtidig med at det giver kontoret en næsten uoverkommelig arbejdsbyrde.

Nu ved vi godt, at der mange steder gøres en stor indsats, men andre steder synes vi godt, at der kunne gøres mere. Vi ser, at der er lokalforeninger, der møder op med både 30 og 40 tjenstgørende sergenter, men der er også lokalforeninger, der ikke har en eneste tjenstgørende sergent som medlem, forstå det, hvem der kan, det er jo blandt andet det, der er medvirkende til at afstive lokalforeningernes økonomi, husk sergenterne er kun indtægter for lokalforeningerne, ingen udgifter, dem har hovedforeningen.

Der går også ude omkring alt for mange tjenstgørende oversergenter, der ikke er medlem af foreningen, – *hvad kan det nytte mentaliteten* – råder desværre alt for mange steder, det er næsten som en kamp mod vindmøller, men jeg tror alligevel, at vi kan vinde sejr, men så er det også nødvendigt at de, der er ude i forpostlinien – altså lokalforeningerne – stadig tager kampen op.

Landsformand S.E.R. Kofoed aflægger beretning.

Man er gang på gang stillet overfor det spørgsmål fra medlemmer og andre. Hvad er foreningen værd, den har jo ingen forhandlingsret o.s.v. o.s.v. Her er det mig en stor glæde at kunne citere *generalmajor Thygesen*, chef for vestre landsdelskommando og formand for officerenes organisation »Fællesorganisationen af faste officerer i Hæren«.

Ved vort landsskyttestævne i Århus i september i fjor var generalen inviteret med til middagen, og han holdt her en tale for foreningen, hvor han bl.a. sagde: »Under mit flerårige arbejde i forsvarsministeriet har jeg haft en del at gøre med de mænd, der fører denne forening frem, og jeg vil gerne sige, at de mange forhandlinger jeg har ført med dem har vist mig, at de varetager medlemmernes interesse på bedste måde, men også således, at der er taget det nødvendige hensyn til hærens tarv, og jeg tilsiger støtte fra min organisation, hvor det er påkrævet, og det vil være mig en stor glæde, om der på visse områder kan etableres samarbejde mellem organisationerne«.

For at sikre, at foreningen havde et fast ståsted, og for overfor offentligheden at kunne dokumentere vor berettigelse, blev det – som måske også nogen på dette møde her – kan huske – på repræsentantskabsmødet i 1952 pålagt hovedbestyrelsen at finde frem til en løsning af spørgsmålet, eventuelt ved en forhandling med forsvarsministeriet, således at der kunne skabes sikkerhed for foreningens eksistens.

Samtidig fik foreningen bemyndigelse til at optage forhandling med Søværnets Oversergentforening enten om sammenslutning eller et nærmere samarbejde. Begge disse ting blev taget op til drøf-

telse, og medens vi på sidste repræsentantskabsmøde kunne oplyse, at Søværnets Oversergentforening og vi var enedes om at skabe en »Centralforening«, der blot manglede forsvarsministeriets godkendelse, så kunne vi på daværende tidspunkt intet oplyse om, hvorledes det gik med vor forhandlingsret.

Vi havde indsendt et memorandum om foreningen og dens arbejde til forsvarsministeriet og anmodet om at få fastlagt foreningens virkeområde, men på dette var der endnu til sidste repræsentantskabsmøde ikke fremkommet noget svar.

Den 18. juni indløb imidlertid ministeriets svar, underskrevet af den daværende forsvarsminister, Harald Petersen, og af denne skrivelse fremgik, at forsvarsministeriet ikke var berettiget til at give foreningen forhandlingsret i tjenestemandsløvens forstand, idet denne ret ifølge loven alene kan gives til de egentlige tjenestemandsgeselskaber, altså statsansatte personer, og det er vore medlemmer ikke, men forsvarsministeriet er villig til at forhandle sådanne spørgsmål, som foreningen finder sig foranlediget til at forelægge ministeriet, forudsat at foreningen repræsenterer en overvejende majoritet af den pågældende personelgruppe, og for så vidt at de for foreningen gældende love er godkendt af forsvarsministeriet.

Ved denne skrivelse har foreningen opnået den anerkendelse vi har tragtet efter, således at vi nu med denne ret kan møde til de forhandlinger, vi ønsker at føre – jeg skylder dog at sige, at også før denne skrivelser fremkomst mødte vi frem til forhandling, og vi er altid blevet modtaget på en tilfredsstillende måde.

I samme skrivelse forelå en godkendelse af foreningens nye love, hvorefter foreningen er berettiget til at optage de tjenstgørende sergenter og berettiget til at tale deres sager overfor myndighederne. Dette er naturligvis en betydelig udvidelse af foreningens beføjelser, som vi skal vide at forvalte på en betryggende måde.

I det forløbne år har vi modtaget 234 indgåede skrivelser og afsendt 219.

Vi har haft en del møder i forsvarsministeriet, ca. 1 om måneden, som jeg nærmest vil betegne som rutinemøder samt flere af en anden størrelsesorden.

Endvidere har vi haft forhandlinger med generalinspektører, regimentchefer og andre militære myndigheder om forskellige forhold.

Om nogle af disse vil jeg i beretningen give nærmere oplysninger, medens andre er af så speciel lokal natur, at de efter mit skøn godt kan forbigås i denne beretning.

Endvidere har vi aflagt besøg i enkelte lokalforeninger.

Vi har i årets løb haft 3 hovedbestyrelsesmøder, nemlig et i forbindelse med repræsentantskabsmødet i Odense, og et i København i dec. og endelig et forud for repræsentantskabsmødet her i Næstved i går.

Der har i årets løb været afholdt 8 forretningsud-

valgsmøder. Der er herfra udsendt referater til samtlige lokalforeninger, ligesom vi i året har fortsat udsendelsen af referater til alle betydende tjenestesteder, vi udsender ialt ca. 75 sæt referater, så dette er et lidt bekosteligt foretagende, og selvfølgelig også et foretagende, der kræver en vis arbejdsindsats, men når blot vi får indtrykket af, at det medvirker til at knytte forbindelsen mellem hovedforeningen og vore lokalforeninger og medlemmer ude over landet, så er ingen møje for stor. Vi er også gået over til at referere i uddrag i F.O.U. bladet, også dette har efter de udtalelser vi har hørt omkring fra, været til gavn, og dette er det vor agt at fortsætte med.

Jeg vil derefter gå over til en gennemgang af de sager, der i årets løb er behandlet i foreningen, der er enkelte jeg vil trække frem, således at man kan se, hvorledes netop denne sag er blevet behandlet, og der er andre, der måske kun bliver nævnt periferisk.

Det er med forsvarsministeriet vi har de fleste af vore forhandlinger, derfor vil det være naturligt at begynde oversigten over arbejdet med at nævne enkelte af de sager, vi har forhandlet med ministeriet.

En lokalforening havde rejst spørgsmålet om handskepenge. Vi forhandlede spørgsmålet, men det viste sig, at ministeriet havde ret, man måtte ikke, således som loven nu er affattet, udbetale handskepenge til oversergenter.

Jeg vil derefter i store træk referere en sag, som jeg af praktiske grunde vil kalde »Viborg-sagen«.

Et medlem, der var ansat på hjemmeværnets depot i Viborg, var blevet ansat som depotarbejder, medens depotet i 1949 var underlagt JDR i Randers. Ved depotets overflytning til hjemmeværnet og dets placering i Viborg, blev han spurgt, om han ville fortsætte arbejdet og følge med til Viborg, idet man dog samtidig lod ham vide, at flytningen med familie måtte ske for hans egen regning. Dette indgik han på, og han rejste nu i længere tid mellem Randers og Viborg for at passe sin stilling. I februar 1953 fik han endelig lejlighed i Viborg og flyttede den 15. til byen. Den 28. februar blev han kaldt op til obersten, der meddelte ham, at man havde hørt rygter om hans politiske fortid, hvorfor man anmodede ham om at søge sin afsked. Dette nægtede han, hvorfor han fik denne med lovligt varsel til fratræden med udgangen af juni samme år.

Det viste sig, at han under sine rejser rundt om i hjemmeværnsdistriktet var blevet set af en hjemmeværnsmand, der til regionen havde indberettet, at han var medlem af det kommunistiske parti, hvorfor vedkommede hjemmeværnsmand havde ment, at det var alt for farligt at have ham gående rundt og vide, hvor de forskellige depoter var.

Det rent faktiske om dette forhold er følgende:

Under krigen havde vort medlem, som naturligt er, meldt sig til det illegale arbejde. Han var herunder blevet gruppefører for en gruppe i nærheden af Viborg. Denne gruppe havde deltaget i en hel del

illegalt arbejde, bl.a. modtagelse, sprængning o.s.v. Langt de fleste medlemmer af denne gruppe var kommunister og som sådanne medlemmer af det da forbudte parti. Vort medlem havde fra deres side ligget under et stærkt pres, hvorfor han i den illegale tid var blevet meldt ind i det kommunistiske parti. Heraf havde han så været medlem et stykke tid, og han hævder meget stærkt, at han senest er udtrådt med udgangen af året 1946, idet han på et eller andet tidspunkt før denne tid skrev til partiet og begærede sig udmeldt.

Da han derfor på nuværende tidspunkt mente, at dette, at han havde været medlem af dette parti på et tidspunkt, hvor mange andre og betydelig mere fremstående personligheder havde været det ikke skulle være diskvalificerende for ham, bad han obersten om at måtte få begrundelsen for, at han var afskediget skriftligt.

Dette fik han, idet skrivelsen udtrykkelig sagde, at han var afskediget på grund af rygter om hans politiske fortid. Dette sendte han så over til os med anmodning om bistand. Vi optog straks forhandling med *general Johnstad Møller*, men han bakkede fuldstændig op bag obersten, der imidlertid senere er død. Det, vi ville søge at opnå, var ikke at få ham ind i stillingen igen, for det var vi ikke i tvivl om var ugørligt.

Nej, vi var ude på, om der ikke kunne tillægges ham en godtgørelse for de udgifter, han havde haft ved at skulle flytte fra Randers til Viborg uden at have mulighed for at skabe sig en tilværelse der.

Da vi ikke kunne komme nogen vegne med *Johnstad*, orienterede vi os underhånden i ministeriet, men disse skulle åbenbart ikke have ørene i maskinen, for de skyndte sig at vaske deres hænder. Vi lod vor juridiske konsulent, *højesteretsadvokat Hjeremind*, tage affære. Han kontaktede den civilkommitterede ved hjemmevernet, *folketingsmand Frode Jacobsen*, og vi begyndte nu på mange og lange forhandlinger. Disse endte med, at hjemmevernet til forsvarsministeriet indstillede, at der udbetaltes vort medlem et beløb på 834 kr. til dækning af de med flytningen forbundne udgifter.

Men hvad skete, forsvarsministeriet sagde nej, man så sig ikke i stand til at udbetale et sådant beløb, så vi måtte til at begynde forfra. Jeg opsøgte nu chefen for 8. kontor, *obl. Høgberg*, og det lykkedes at opnå, at ministeriet af et fond de råder over til vort medlem udbetalte 500 kr, som understøttelse, fordi han var kommet i denne vanskelige situation. Dette var udgangen på en sag, der på forhånd så sort ud, så jeg synes at vi har lov til at sige, det kan nytte, hvad skulle den mand have gjort, om han ikke havde en organisation at holde sig til, tror nogen, at han selv kunne have gennemført denne sag med juridisk assistance og møder, rejser m.m.

Jeg kan ikke nære mig for i denne forbindelse at give lidt statistik, selv om man jo som bekendt ikke altid kan stole på en sådan.

To gange til Sorgenfri til møde med generalen.

En gang til møde med generalen på Østerbrogade kaserne.

4 gange til møde med vor juridiske konsulent, 3 gange til møde i min. 12 modtagne skrivelser og 14 afsendte. Man vil se, at blot een sag kan give tilstrækkeligt med arbejde, nu skal det naturligvis anføres, at det er en af de største vi har haft i det forløbne år. Hele sagen stod på over $\frac{3}{4}$ år.

En anden sag også vedrørende hjemmevernet har vi måttet forhandle. Det drejede sig om et medlem, der mente, at man havde brudt et løfte til ham om at blive ansat som tjenestemand.

Han havde fået ansættelse som materieforvalter ved hjemmevernet i Aalborg, og en *obl.* havde sagt til ham, at han, når stillingerne blev opslået som tjenestemandstillinger, kunne være sikker på at blive ansat som sådan.

Imidlertid ville forsvarsministeriet ikke ansætte ham som tjenestemand, kun som kontraktansat, og nu kom han til foreningen og anmodede om bistand. Vi optog en forhandling om sagen med forsvarsministeriet, og det viste sig, at han var blevet for gammel til at kunne ansættes som tjenestemand.

Hovedreglen er jo den, at man, for at kunne ansættes som tjenestemand, ikke må være fyldt 30 år. Fra denne regel er der dog en undtagelse, idet personer, der er kontraktansatte i civile stillinger indenfor forsvaret, f.eks. som materieforvaltere, forplejningsassistenter og lign., inden de er fyldt 35 år, på et senere tidspunkt inden de er fyldt 40 år kan blive tjenestemandansatte på den betingelse, at de betaler pensionsbidrag fra den dag de fyldte 35.

Ministeriet kunne ikke føle sig bundet af en mulig udtalelse af en person, der vel var militærmand, men som dog ikke kunne forpligte på denne måde, hvorfor sagen måtte have sin forbliven ved den trufne afgørelse.

Det kan vi naturligvis godt forstå, når vi hører at vedkommende var omtrent 40 år inden første ansættelse fandt sted.

Han er tilskrevet derom og har erklæret sig indforstået med sagens udfald.

Må jeg i denne forbindelse gøre opmærksom på, at det er en fejl, når nogen tror, at den tid, man har tjent i forsvaret som befalingsmand skulle tælle med ved antallet af år, når der bliver tale om tjenestemandansættelse.

Vi har her ud over forhandlet et stort antal sager med ministeriet, men det vil føre for vidt at skulle komme i detaljer med dem alle. Jeg vil blot summarisk nævne dem.

Gradstegn for civilansatte, endnu ingen afgørelse.

Flyttegodtgørelse og godtgørelse for uforudsete udgifter.

En materieforvalter, der var kontraktansat, mente at han var forbigået ved ansættelse som tjenestemand. Sagen behandlet ved min. og bragt til en for ham tilfredsstillende løsning. Et medlem, der var beskæftiget ved garnisonens skydebaner, og som havde fået et meget stort antal overarbejdssti-

mer, sagen forhandlet, og det henstilles, at man søgte at ordne spørgsmålet lokalt.

Et medlem, der var forflyttet, fik ingen godtgørelse i overensstemmelse med kundtgørelse A 4/53. Ved forhandling med min. pålagde dette straks vedkommende myndighed at bringe forholdet i orden.

Månedslønnede sergenter har rejst spørgsmålet om at måtte gå civil uden for tjenestetiden. Min. er ved at udarbejde retningslinier for dette forhold og vil holde foreningen underrettet om sagens udvikling.

Vi har indstillet at OS fik skjorter til tjenestebrug sammen med uniformen, afslået af min., der hævder, at det vil være ugørligt at komme med en indstilling om sådant til finansministeriet, der straks vil afslå.

Endelig kommer jeg i min beretning til et forhold, som jeg tror vil blive det eller de kommende års store arbejde, og det er messeforholdene jeg tænker på.

Disse forhold har i det forløbne år givet hovedforeningen meget arbejde, uden at man derfor kan sige, at vi er nået til et tilfredsstillende resultat. Vi har forhandlet både med ministeriet og med regimentet, og fremskridt er nået på de enkelte steder, men det ligger efter mit skøn således, at det må være nødvendigt med et stort samlet fremstød.

Det er således at nogle steder er forholdene særdeles tilfredsstillende andre steder gode, men de fleste steder er forholdene elendige. Det er på dette område vi efter min mening skal søge at komme ind, for det kan ikke siges at være tilfredsstillende for vore medlemmer med de bestående tingenes tilstand.

Det er således på ethvert civilt arbejdssted, at der er ordentlige lokaleforhold, ordentlige borde, stole, service, disse forhold er naturligt medvirkende til at skabe den arbejdsglæde, der er en uundværlig bestanddel for at komme til et tilfredsstillende resultat. Dette kan man ikke i alle tilfælde sige om de militære spisesteder.

Jeg vil mene, at tidspunktet nu er kommet til at sætte ind for en ændring af disse forhold, således at vi får fastlagt de mest elementære linier for, hvorledes vore medlemmers spiselokaler skal være indrettede.

Jeg kunne derfor tænke mig, at vi pålagde lokalforeningerne og så mange tjenestesteder som muligt, til hovedforeningen at indberette, hvorledes forholdene er på disse steder, altså med størrelse af de eller de lokaler, der er til rådighed, inventar og service, betjening, og endelig, hvilke forslag man kunne tænke sig ført ud i livet, for at skabe de helt ideelle forhold.

På grundlag af det indkomne materiale skulle hovedforeningen udarbejde et standardforslag til indretning af messer. Dette forslag skulle derefter udsendes til de samme, der havde indsendt forslag, således at de kunne få lejlighed til at gøre deres bemærkninger. Når dette var sket, skulle forslaget

atter have en gennemarbejdelse i hovedforeningen, hvorefter det skulle fremsendes til forsvarsministeriet med anmodning om at få indrettet messeforhold i overensstemmelse hermed.

En lokalforening har påny overfor hovedforeningen rejst spørgsmålet om, hvorvidt de »gamle« OS, hvilket vil sige OS udnævnt før forsvarslovene af 1951, kunne gå fra beklædningsgodtgørelse til de nye regler, som gælder for OS udnævnt efter de nye love. Disse sidste får jo uniform udleveret. Vi har tidligere i hovedforeningen behandlet dette spørgsmål, men det stødte dengang på stærk modstand fra langt de fleste lokalforeningers side, hvorfor vi lod spørgsmålet falde. I anledning af, at det påny er rejst har vi underhånden orienteret os i forsvarsministeriet, der ligeledes underhånden har oplyst, at man er villig til at arbejde med sagen, såfremt foreningen rejser den officielt.

En OS havde ikke fået tjenestefornyelse, idet regimentet ikke ville anbefale ham. Da afslaget kom på et meget sent tidspunkt, således at han ville stå uden eksistens, prøvede vi at forhandle spørgsmålet med vedkommende generalinspektør, idet vi henstillede, at han f.eks. fik en korttidstjeneste på 3 måneder til at »løbe af« på. Dette var inspektoratet i og for sig ikke uvillig til i første omgang, men man ville lige have lejlighed til at forhøre sig hos regimentet, inden man traf afgørelsen. Derefter blev vi underrettet om, at man ikke kunne gå med til at give ham tjenestefornyelse, idet regimentet havde givet udtryk for, at de ikke kunne eller ville anvende ham.

Et fik vi da ud af det, at det for fremtiden vil blive meddelt vedkommende, der skal have tjenestefornyelse, i god tid, om han kan få det eller ej, således, at det ikke kommer med så kort varsel, som sket i dette tilfælde.

Med et regiment har vi haft mange og lange forhandlinger i anledning af, at et af vore medlemmer under tjenesten er kommet så alvorligt til skade, at han vil blive 25-30% invalid. Vi har skaffet ham en stilling, men der viser det sig desværre, at han ikke kan blive, hvorfor der er bevægelse i gang for at skaffe ham en anden, og dette tror jeg vil lykkes.

Med garden har vi haft en forhandling i anledning af en forholdsattest, dette forhold blev rettet efter vort ønske.

Også i fjor fik vi efter ansøgning et tilskud på 2000 kr. fra forsvarsministeriet. Det blev vedtaget, at vi skulle overføre hele beløbet til F.O.U.bladet, således at dette kunne anvende beløbet til betaling på den gæld dette har til Fondet, således at renten herved bliver mindre.

Også i år har vi, efter anmodning af ministeriet fremsendt ansøgning om at måtte komme i betragtning ved tildeling af tilskud. Vi har udarbejdet et memorandum og fremsendt dette, og nu går vi altså og håber på, at det også i år vil give dette beløb.

I øvrigt skal foreningen for fremtiden – i lighed med andre befalingsmandsorganisationer – uden

opfordring, hvert år i februar måned fremsende ansøgning om at komme i betragtning.

Foreningen har til ministeriet fremsendt anmodning om at ministeriet udvirker, at OS får mulighed for at købe på rekvisition på munderingsdepotet. Min. har endnu ikke svaret, men vi er underhånden blevet orienteret om, at man vil stille sig velvillig. Ved årsskiftet gjorde vi vore medlemmer opmærksomme på, at de burde fradrage halvdelen af rådighedstillægget på selvangivelsen med oplysning om, at dette var medgået til uforudsete udgifter i forbindelse med særlig tjenste.

Samtidig indsendte vi sammen med de andre befallingsmandsorganisationer til Statens ligningsdirektorat en begæring om, at dette måtte blive taget til følge.

Imidlertid fik vi i begyndelsen af februar fra ligningsdirektoratet skrivelse om, at man ikke kunne anerkende dette fradrag, og at man havde instrueret ligningsmyndighederne om, at de ikke måtte anerkende dette, men skulle lade rådighedsbeløbet beskattes af det fulde beløb.

Det er derefter bestemt, at »Fællesorganisationen af faste officerer i Hæren« skal prøve en sag ved landsskatteretten, denne afgørelse vil blive afgørende for, hvorledes vi skal beskattes af rådighedstillægget.

Om arbejdsanvisningen kan jeg sige, at vi også i det forløbne år har haft held til at få nogle af vore medlemmer anbragt i stillinger inden for forsvaret, men det må erkendes, at det nogle gange har knebet at fremskaffe kvalificeret personale til stillinger, der skulle besættes.

Jeg vil gerne i den forbindelse henlede opmærksomheden på, at foreningen godt engang imellem kan komme i en noget vanskelig situation, f.eks. når et medlem henvender sig i foreningen og anmoder om vor bistand til at få en stilling. Man spørger da efter hans papirer, og det viser sig, at dem har han ikke med sig, de ligger et eller andet fjernt sted, men siger han med overbevisning i stemmen, de er tip-top, der er aldrig nogen ende på, hvor gode disse er. Nåh, har man så været så blåøjet og sendt ham til en eller anden myndighed, så har man bagefter fra denne fået at vide, at det var ikke så godt, idet hans papirer var for dårlige. Sådan noget er medvirkende til at svække muligheden for at anbringe vore folk, og jeg har derfor taget dette forbehold, at jeg for fremtiden vil se papirerne, før jeg sender en mand til et arbejdssted.

Som det vil erindres, indledte vi et nærmere samarbejde med Søværnets Oversergentforening, og dette resulterede i oprettelsen af en centralforening, der ved ministeriets skrivelse af 18.6. 1953 blev godkendt.

Denne centralforening har til opgave at overtage og arbejde videre med sådanne sager, som de to foreninger hver for sig ikke har kunnet bringe til afslutning, når forholdet havde fælles interesse, man tænker f.eks. på lønningsforhold, munderingsforhold og lign.

Et sådant forhold er imidlertid ikke indtruffet endnu, hvorfor denne centralforening ikke i praksis har haft mulighed for at dokumentere sin betydning, nu er der dertil at sige, at der heller ikke i den tid sammenslutningen har bestået, har foreligget sådanne store sager, men jeg nærer ingen tvivl om, at den i kommende situationer vil være af betydning.

Søværnets Oversergentforening har for nogen tid siden skiftet formand, idet den hidtilværende – *oversergent Hartvig* – blev udnævnt til fenrik, og som sådan var afskåret fra at fortsætte. Samarbejdet med den afgæde formand har været særdeles godt, og det er min tro, at også samarbejdet med den nye formand skal blive særdeles tilfredsstillende.

Vi er derefter nået frem til det, der er grundlaget for vor organisation, nemlig lokalforeningerne.

Det er således, at der ikke er lokalforeninger, ja, så var der heller ikke noget, der hed hovedforening. Disse lokalforeninger er fundamentet i den bygning, der hedder Foreningen af Oversergenter og Underofficerer. Det er derfor af den største betydning, at dette fundament er stærkt, for er dette ikke i orden, ja, så risikerer vi, at hele huset styrter sammen.

Og her er vi ved et ømt punkt.

Der er visse brøstfældigheder i vort hus' fundament, det kan ikke nytte at ville skjule, at der er lokalforeninger, hvor det går rigtig skidt, det er ledelsen på disse steder, der er noget i vejen med, de er ikke tilstrækkelig aktive, de gør ikke tilstrækkeligt ved det, de udfører ikke det arbejde, de har påtaget dem. Er det sådan, at man er blevet ked af den gerning man frivillig har påtaget sig, ja, så ligger det så let, så kan man indkalde til generalforsamling og stille sit mandat til rådighed, således at unge kræfter, der kan og vil, får lejlighed til og mulighed for at gøre en indsats, og så bør den, der nedlægger, naturligvis hjælpe den nye og uerfarne på bedste måde.

Jeg kan kun opfordre medlemmerne til at slutte op om deres lokalforeninger og sørge for, at de ikke får mulighed for at forfalde, for sker det, ja, så er grundlaget for FOU væk, og dette kan ingen – mindst de tjenstgørende – være tjent med.

Det er let nok at gå ude omkring og mukke, men det er ikke derved resultaterne fremkommer, de kommer kun ved hårdt arbejde i en sammensluttet organisation.

Også nye lokalforeninger er blevet oprettet siden vi sidst var til møde, nemlig lokalforening Holstebro for jyske dragonregiment og lokalforening Varde for 4. felt. Jeg byder medlemmer og bestyrelser fra disse lokalforeninger hjertelig velkommen til det fælles arbejde til gavn for den stand vi repræsenterer, og til foregangsmændene siger jeg hjertelig tak for godt arbejde i starten.

Vort store ønske på dette område er, at der i Ålborg, der nu er blevet en af landets store garnisonsbyer, må blive oprettet en lokalforening. Vi har gjort flere forsøg herpå, men endnu desværre uden

Pistolskydning – Fredericia 1954.

resultat. Det skulle glæde mig, om jeg på næste repræsentantskabsmøde kan byde repræsentanter derfra velkommen.

Det er af den største værdi, at der indenfor vor organisation er den snæverst mulige kontakt mellem medlemmer, bestyrelser og hovedforening, og til dette arbejde har vi et nødvendigt bindeled i F.O.U.bladet.

Vi vil derefter vende blikket mod fremtiden og se, hvilke opgaver og mål, der er forude.

Det er således i en organisation som vor, at det er arbejdet, der er det primære, medens vi ikke i nævneværdig grad er indstillet på selskabelighed og fornøjelse.

Og hvilke arbejder ligger så?

Det er først og fremmest muligheden for, at folketinget i nær fremtid tager personelloven op til revision. Når en lov har virket et stykke tid, ser man ofte, at den ikke helt er som den var tænkt, og så er tidspunktet inde til at ændre de ting, det er nødvendigt at ændre, og skaffe de forbedringer, der har manglet.

Dette forhold har vi pligt til at være opmærksomme på, og det vil ikke ligge ude i altfor fjern fremtid, at det bliver nødvendigt for foreningen at nedsætte et forsvarslovudvalg. Og her vil det sikkert være på sin plads at lade dette udvalg vælge og nedsætte allerede på repræsentantskabsmødet.

Bliver dette tilfældet, da vil jeg meget indtrængende henstille, at dette udvalg bliver på 5 mand og at flertallet af disse bliver valgt blandt de tjenstgørende, eller i alt fald i nogen, der har gjort tjeneste under de nye forsvarslove, det er disse mænd, der

har det direkte kendskab til arbejdet i marken, det er dem, der har indhøstet de praktiske erfaringer, vi har brug for under et sådant arbejde, og derfor opfordrer jeg dem til at lade sig indvælge i dette udvalg, hvor de vil få mulighed for at medvirke ved at stykke arbejde, der kan blive af den største værdi for den befalingsmandsgruppe, vi repræsenterer. Jeg vil gerne tilføje, at de, der bliver indvalgt i dette udvalg, må være forberedt på at skulle yde en arbejdsindsats udover det almindelige, jeg tør love, at vi kommer ikke sovende til noget tilfredsstillende resultat.

Enkeltheder i dette arbejde er det for tidligt at sige noget bestemt om, men det er en kendsgerning, at man i forsvaret – og i særdeleshed i hæren – mangler de gode gamle underofficerer, der kunne uddanne en soldat, og jeg tror, at man i forsvaret med kyshånd vil tage imod et velmotiveret og sagligt velunderbygget forslag til ændring af de bestående forhold.

Det, jeg her har skitseret, er vel det største arbejde, der ligger for, og der er ingen, der i dag kan spå om, hvorvidt vi er nået videre, næste gang vi mødes. Jeg berørte under min gennemgang af denne tanke om dette udvalg, at det var det bedste, om de tjenstgørende i størst muligt tal var med i dette udvalg.

Jeg vil gerne have lov til her at dvæle lidt ved denne bemærkning om tjenstgørende. Det er således, at denne forening er dannet for at være et værn for de tjenstgørende oversergenter og sergenter. Så er det alligevel mærkeligt, at når vi ser på hovedbestyrelsen, så er der siger og skriver kun to, der i det daglige har en nærmere kontakt med geledets

mænd, der er ikke en eneste mand fra geledet i hovedbestyrelsen, og dette er forkert. Det må og skal bringes til at være således, at vi indenfor hovedbestyrelsen må have de unge, der kan ikke blive ved med at gå, at vi »gamle« stadig står ved roret, der må nye og friske kræfter til, vi, der sidder, har ikke tilstrækkelig føling med, hvad der sker i geledet. Jeg vil tro, at det altid vil være klogt at have en ældre stående i spidsen til at forhandle udadtil, men ligeså nødvendigt er det efter min opfattelse, at der i styrelsen sidder mænd med praktisk erfaring fra dagens arbejde, som kan rådgive og vejlede, således at den bedst mulige erfaring kommer til vore medlemmers gavn.

Vi må passe på, at vor forening ikke går hen og bliver en »gammelmændsforening«, derfor appellerer vi til de unge om at komme og tage et tag med i organisationsarbejdet.

Af mere nærliggende mål kan nævnes arbejdet for de tjenstgørende oversergenter. Vi ved alle, at således som bestemmelserne er udformet, og her vil jeg tilføje, at der i kundgørelse A 55 af 9. ds. er fastlagt, at befalingsmænd, der har forrettet frivillig korttids- eller langtidstjeneste i sammenlagt 6 år, ikke kan få yderligere tjenestefornyelse.

Dette forhold forekommer os at være urimeligt, hvorfor skulle forsvarer afskrive en mand, når han efter en sådan tjeneste må forventes at være på sin højeste ydeevne. Har man kunnet bruge ham så længe, så kan jeg ikke se, hvorfor man ikke skulle kunne bruge ham nogle år endnu. Har han vist sig umulig, så havde man vel skilt sig af med ham på et tidligere tidspunkt.

Der kunne vel peges på flere ting, som vi i fremtiden må beskæftige os med, og så må vi ikke glemme de problemer, der dukker op hver eneste dag, så vil man se, at arbejdsløse bliver vi ikke i den nærmeste fremtid.

Dette var min beretning om det arbejde, der er eller er ved at blive udført i Foreningen af Oversergenter og Underofficerer samt nogle af de mål, vi sigter imod i tiden, der kommer.

Hertil vil jeg gerne have lov til at føje enkelte betragtninger.

Det er jo således, at landets forsvar er den næst-

største post på Danmarks årlige budget, idet der bruges ca. 1 milliard hertil.

Det er store værdier, der således er betroet i vore hænder – jeg tænker her naturligvis på de tjenstgørende – dette medfører forpligtelse fra vor side overfor vort land til at dygtiggøre os til den gerning vi har valgt, dette at uddanne landets sønner til brugbare krigsduelige soldater, vi skal derfor i al vor færd i og udenfor tjenesten, være det eksempel, der kan aftvinge respekt om den stand, vi tilhører.

Vi skal være på vagt overfor den eller de, der vil medvirke til at nedbryde forsvarsviljen i vort folk, de vi skal være på vagt overfor findes som regel uden for vore rækker, men er han kommet indenfor, er han tusindfold mere farlig, derfor er det enhver pligt at se ham og tage afstand fra ham, her er der ikke tale om at være angiver eller opræde som stikker, nej, det kan i den farlige situation – om du undlader at slå til – være ham, der bliver skyld i den ulykke, der kan ramme dig personligt eller det land, og de mennesker du er sat til at værge, og dette må ikke ske.

Vær med alle I, der har tilsluttet jer vor organisation, i arbejde for, at den kan vokse sig stor og stærk, væk dem, der sover, få hver mand på sin plads i forsvarer, og på sin plads i organisationen.

Der blev på dette repræsentantskabsmøde givet hovedbestyrelsen bemyndigelse til at søge uniformsgodtgørelsen ændret til udleveret uniform. Hovedbestyrelsen skal søge at finde en samlet løsning på messeforholdene, der mange steder er uhyre dårlige.

Endvidere blev nedsat et personeludvalg:

OS *H.E. Larsen*

OS *Axelsen*

OS *S.Aa. C. Jensen*

OS *Særmark Thomsen*

Landsformanden.

Der var ingen sager i årets løb til behandling i Centralforeningen af Forsvarets Oversergenter.

Landsskyttestævnet blev afholdt i Fredericia med 96 deltagere.

har personellovsudvalget afsluttet sit arbejde og er klar til en forhandling med forsvarsudvalget.

Ved forhandling med Søværnets Oversergentforening besluttes det af ophæve bladfællesskabet, idet S.O.F. ønsker at udgive sit eget blad, for at få et bedre bindeled til foreningens medlemmer.

Den 8. april afholdt FOU repræsentantskabsmøde i Haderslev og landsformand, S.E.R. Koføed, sagde bl.a. følgende i beretningen:

»Som det er skik, når vi en gang om året samles til møde, vil jeg gerne her give en beretning om det arbejde, der i årets løb er udført i Foreningen af Oversergenter og Underofficerer. Når jeg skal gøre dette, da er det fordi d.hr. repræsentanter og her i gennem de forskellige lokalforeninger skal have mulighed for at vurdere og kritisere det arbejde, der i årets løb er blevet udført, således at vi alle heraf kan lære, og på grundlag af de forhandlinger der føres søge at dygtiggøre os og yderligere søge at arbejde hen på at skabe en organisation, der kan stå som et mønster, og som i kraft af det arbejde, der udføres, kan skabe respekt om den stand den repræsenterer, nemlig henholdsvis den kontraktansatte oversergent og den værnepligtige sergent.

Det må være målet ved disse sammenkomster at drage lære af de erfaringer, der er indhøstede, de fejl, der er begåede og derigennem at søge frem til den bedst mulige form for samarbejde mellem hovedforening og de mange lokalforeninger, som efterhånden er opstået.

Jeg vil da i store træk give en redegørelse for arbejdet i det forløbne år, dels i hovedbestyrelse og dels i forretningsudvalget.

Således som organisationen er bygget op med lokalforeninger spredt ud over landet, er det nødvendigt, at det egentlige arbejde udføres inden for det snævrere område, der kaldes forretningsudvalget.

Det er inde i hovedstaden, de myndigheder, med hvem vi skal forhandle er, det er der, der skal trykkes på de forskellige knapper, og det er derfra hovedretningslinierne må fastlægges.

Det vil derfor år efter år være en redegørelse for arbejdet i Rigensgade, der fremkommer, blot håber jeg, at dette ikke medfører, at man ude omkring får opfattelsen af, at vi her bevidst søger at fremelske »københavneriet«, for dette er naturligvis ikke vor mening, men vi tager det således, som det er, nemlig, at det som hovedregel er dér, kuglerne må skydes ud. Så må man ude omkring nøjes med den tilfredsstillelse, det må være, at man har været med til at støbe dem.

Når man skal redegøre for en forening og dens trivsel, da er det vel naturligt at indlede med en oversigt over foreningens medlemstal. Det er derfor mig en glæde ved beretningen her i dag at kunne oplyse, at foreningens medlemstal er i god og konstant stigen, og at det er mit indtryk, at dette yderligere kan aktiveres, idet jeg så sent som i tirsdags fik underretning om, at man på eet tjenestested mente at kunne mobilisere ca. 50 OS og et mindre antal SG i den kommende tid.

Foreningens medlemstal pr. 1.4. 55 er 1560, dette er vel det største tal foreningen nogensinde har kunnet fremvise, og dette tal ansporer til fortsat arbejde ude omkring, for det er jo der medlemmerne skal komme fra. Det er urigtigt, hvis man tror, at det er inde i København, at vi fremskaffer dem, nej, det er på de forskellige tjenestesteder ud over landet, arbejdet skal gøres.

Dette tal fordeler sig således: 1222 OS eller dermed ligestillede og 338 sergenter udnævnt og tjenstgørende efter forsvarslovene af 1951.

Jeg vil gerne til disse tal knytte et par kommentarer og pege på de bevægelser, der foregår i vor forening.

Ser man på tallet sidste gang vi var samlede, nemlig til repræsentantskabsmødet i Næstved, da var dette pr. 1.5. 1954 1196 medlemmer fordelt med 981 OS eller dermed ligestillede og 215 SG. Siden er det gået fremad – dog med enkelte negative udsving, som dog har deres naturlige forklaring. Den 1. okt. havde vi ialt 1341 medlemmer fordelt således: 1128 OS og 213 SG. Så skete der pr. 1. nov. et ret kraftigt fald hidrørende fra de mange udnævnelser af faste befalingsmænd i oktober måned, således at medlemstallet for OS og dermed ligestillede faldt til 1024 medens tallet af SG steg beskedent til 222, således at foreningen på dette tidspunkt havde i alt 1246 medlemmer. Derefter er tallet som tidligere nævnt nået til dette højdepunkt 1560, som vi har i dag, hvilket vel nok må betegnes som tilfredsstillende, dog med den reservation, at vi naturligvis bør og skal søge at komme højere op, idet der ude omkring i landet går alt for mange fra vort naturlige tilhørsområde, der ikke er tilknyttet organisationen, enten fordi de ikke er vidende om dens eksistens eller fordi de, der er derude, ikke gør tilstrækkeligt for at få dem draget ind i den.

Det er det enkelte medlem, hvad enten han er i bestyrelse eller blot medlem, der skal gøre en ind-

sats på dette område for at få de kammerater, der går derude, ind i organisationen. Vi må huske, at de kommer ikke af sig selv. De vil naturligvis vide, hvad det er de går ind til, det er derfor nødvendigt med propaganda, men den bedste form herfor er og bliver den personlige kontakt mellem de, der allerede er inde, og de andre.

Man hører fra mange sider, hvilken berettigelse har en sådan forening egentlig. De, der stiller dette spørgsmål, må efter mit skøn mangle evnen til at forstå, at i et gennemorganiseret samfund som det danske, hvor alle, der har interesser at varetage, slutter sig sammen, der kommer den gruppe af medborgere til kort, der ikke forstår tidens krav, nemlig organisation. I dag er det således, at den enkelte ikke har mulighed for at blive hørt. Der forlanges af dem, der råder, oplysning om, hvem man kommer fra, og siger så den enkelte, ja, jeg kommer fra mig selv, eller siger han, vi er nogle stykker, der synes, at dette eller hint bør laves om, da kan man være sikker på at blive mødt med spørgsmålet, hvad siger jeres organisation. Svare man så, jeg er ikke i nogen organisation, eller en sådan er der ikke, kan man forvente, at vedkommende forbavset trækker på skulderen og siger, ja, ja, min ven, gå så hjem og se at få lavet en sådan.

Dette er naturligvis grunden til at flere og flere »bakker op« bag organisationen, og dette medvirker naturligvis til at gøre den stærkere og stærkere.

I kan derfor med god fortrøstning gå ud til kollegerne derude og sige: din plads er i Foreningen af Oversergenter og Underofficerer, denne organisation og den alene kan varetage dine interesser.

Nu er det naturligvis ikke således, at vi hver eneste dag kan møde med nye resultater, nej, der kan ofte gå tid imellem, men er der et eller andet, der ikke rigtigt »glider« ja, så er der ikke anden udvej, end at forelægge det på det sted, hvor der er mulighed for en løsning, nemlig i foreningen.

Jeg vil gerne ved denne gennemgang af foreningens arbejde dele beretningen op i to hovedgrupper, nemlig foreningens almindelige arbejde i årets løb og dernæst de arbejder, der er udført i det nedsatte udvalg, der skulle søge at udarbejde et forslag til ændring af personelloven. Jeg vil gerne bede om, at vi under denne gennemgang holder disse to ting adskilt, således at vi først gennemgår den almindelige beretning og gør den færdig, hvorefter vi diskuterer mulige ting i personellovsforslaget.

Således som jeg fremførte i indledningen, har der i årets løb været store bevægelser i foreningens medlemstal, det er klart, at dette medfører noget arbejde på kontoret, på dette område kan I ude omkring godt hjælpe os ved i god tid at indsende indmeldelser m.m. Og een ting til. Ofte bliver tjenstgørende SG udnævnt til OS, og dette ved vi ikke altid, og pludselig får vi en værre balle, fordi de på bladet fra postvæsenet stadig bliver betegnet som SG, uagtet de i længere tid har været OS. For dette har vi et godt råd, der tillige medvirker til, at vi

i hovedforeningen i nogen grad bliver aflastet, lad hver tjenstgørende, der ønsker ændring i stilling, flytning eller hvad der i øvrigt har tilknytning til bladet og dets forsendelse, henvende sig på det stedlige posthus og gøre anmeldelse. Derved opnår vi, at postvæsenet uden vores mellemkomst underrettes og tillige, at postvæsenet underretter os ved hjælp af en praktisk anmeldelse, som vi ved kontoret på en nem måde kan anvende til å jour føring af vore kartoteker.

Vi har haft en del møder med forskellige myndigheder bl.a. forsvarsministeriet, og jeg vil give en lille oversigt over disse, men det bør anføres, at der i det forløbne år ikke har været særlig mange eller særlig store problemer at tage stilling til, de, der har været har vi søgt at løse på en for vore medlemmer tilfredsstillende måde. Om hvad der er forefaldet i årets løb af den slags, har vi udsendt referater til lokalforeninger og tjenestesteder, således at man ude omkring i nogen grad har kunnet være orienteret om, hvad der er sket.

Endvidere er der i årets løb aflagt en del besøg i forskellige lokalforeninger landet over, og det er min tro, at disse møder er medvirkende til udbygning af en god kontakt mellem lokalforeninger og hovedforening.

Der har i årets løb været afholdt 2 hovedbestyrelsesmøder nemlig et i dec. i fjor, hvor man godkendte forslaget til personelloven og et i forbindelse med det herværende repræsentantskabsmøde.

Som jeg før har sagt det, det er i forretningsudvalget, at arbejdet bliver gjort, dette er ikke sagt for at forklejne det arbejde, der i øvrigt udføres af og i forbindelse med foreningen, men det er simpelt hen foreningens opbygning, der betinger dette. Det er således, at forretningsudvalget må tage stilling til problemerne og søge at løse disse i overensstemmelse med de retningslinier, der enten er fastlagt af repræsentantskabsmødet eller i overensstemmelse med, hvad der er er gældende indenfor organisationen.

Vi har i årets løb afholdt 7 forretningsudvalgsmøder, der er herfra som sædvanligt udsendt referater til samtlige lokalforeninger samt til langt de fleste tjenestesteder.

Som jeg før sagde, har der i årets løb ikke været særlig mange eller særlig omfattende sager, men det er jo alligevel ofte således at den enkelte sag har stor personlig interesse for den eller dem, den omfatter. Jeg vil give en kort oversigt over enkelte af de sager, der enten er bragt til afslutning eller endnu er under arbejde, og jeg vil gerne, at repræsentanterne siger til, hvis der er et eller andet, de savner i min beretning, som de ikke mener er tilstrækkelig belyst.

Med forsvarsministeriet har der ikke i det forløbne år været ført så mange forhandlinger som tidligere år. Af dette vil jeg mene, at vi kan udlede, at der ikke har været så mange og så store problemer, at forhandling har været nødvendig. Vi går jo ikke inde i København og skaber problemerne selv,

de må komme fra medlemmerne ude på tjenestestederne, og når de ikke gør dette, ja, så må man vel i nogen grad udlægge det som om der er relativ tilfredshed derude?

Men naturligvis har vi haft sager med ministeriet, og dette vil vi naturligvis fortsat få, det er jo derfor, vi er her.

Vi har som sædvanligt i 1954 fået tilskud fra forsvarsministeriet, også denne gang fik vi 2000 kr. Vi har også igen i år søgt, der er her på dette område fra ministeriets side indført en ny ordning, hvorefter vi fra og med i år selv uden opfordring skal fremsende ansøgning om at komme i betragtning med disse tilskud. Det er min formening, at med den position foreningen nu indtager, vil der aldrig være tvivl om, at vi vil få tilstået et beløb, men så kan vi naturligvis komme ud for, at man af besparelsesgrunde skærer ned, men i så fald kommer vi jo til at dele kår med andre.

Fra sergenter tjenstgørende ved 1. regiment blev rejst spørgsmålet, hvor vidt de kunne tilkomme timepenge for tilkørsel af militærets vogne, idet de blev befalet kørsel over hele Sjælland i hele dage.

Vi rejste spørgsmålet over for ministeriet og påpegede de ulemper, der var forbundet med denne tjeneste, og vi fik ministeriet til at gå ind for vore betragtninger, og man bestemte, at sergenterne skulle have timepenge for denne kørsel.

Jeg nævner dette tilfælde for overfor de tjenstgørende sergenter at påvise, at det kan nytte at rejse spørgsmål overfor foreningen, det er ikke tom tale, når vi lover at gå ind for deres berettigede krav, men vi må naturligvis tilføje, at det er ikke alt, vi kan få gennemført, for de sidder ærlig talt hårdt på pengeskassen. Fra sergenter side blev også rejst spørgsmålet om deres udnævnelse. Det lå således, at nogle sergenter, der før de var gået på sergentskole, havde forrettet tjeneste som korporaler – altså frivillig tjeneste – mente, at de i overensstemmelse med k.f.f. A 81/52 havde krav på at blive udnævnt 1 år efter, at de havde bestået sergentskolen. Dette mente vi i foreningen også, og da vi forelagde det i ministeriet gav man os der medhold. Da der imidlertid ikke skete mere, og da vi kom under vejr med, at forsinkelsen lå hos generalinspektøren for fodfolket, optog vi forhandling med ham om spørgsmålet. Det viste sig imidlertid, at både ministerium og vi var lidt galt på den. Man fandt de pl.g.s papirer frem og af den kontrakt, de havde underskrevet, inden de indtrådte på sergentskolen, fremgik det tydeligt, at de gik ind på at de levede under tjenestevilkår med den rekrutårgang de gik på skole med. Det viste sig, at generalinspektøren i 1953 havde fået ministeriets sanktion til at lave et nyt kontraktudkast, og dette var blevet godkendt af ministeriet ved skrivelse af 1. maj 1953, således at generalinspektøren var berettiget til at gøre sådant. Da en undersøgelse viste, at dette forhold ingen økonomisk betydning ville have eller kunne få for den gruppe af sergenter det omfatter, var ministeriet og vi enige om, at det ville være uhensigtsmæssigt at røre mere ved sagen, idet dette ingen praktisk betydning

kunne få, særlig da dette problem ikke mere ville fremkomme.

Vi har rykket ministeriet for afgørelse med hensyn til gradstegn og forhold i øvrigt for civilt ansatte, men her er der endnu ikke truffet afgørelse, om der bliver det under den nu gældende personellov, stiller jeg mig lidt tvivlende overfor.

Også for ansættelse af vor gruppe i forskellige tjenestemandstillinger har vi rykket for, men også her tror jeg, at vi først når frem til et for os tilfredsstillende resultat den dag, vi får gennemført vort forslag til personelordning, idet dette giver vore medlemmer en mere gunstig stilling end den nuværende lov.

Med henblik på vor anmodning til forsvarsministeriet om at selvbeholdende OS, der er udnævnt før 1.6. 51, altså efter den gamle ordning, og som ønsker at overgå til at blive stillet således som den OS, der er udnævnt efter den nu gældende bestemmelse, kan intet oplyses. Vi har ikke modtaget underretning om, hvorledes vores sag ligger, men ministeriet har udsendt en k.f.f. B 9/55, hvoraf det fremgår, at selvbeholdende, der fortsat har forrettet tjeneste vedblivende skal være selvbeholdende, medens hjemsendte, der indkaldes, skal overføres til den nuværende gruppe. Vi vil snarest belejligt rykke ministeriet for en afgørelse.

Så har forsvarsministeriet udsendt en kundgørelse, der kan blive til skade for foreningen. Man har lavet nye bestemmelser vedrørende indeholdelse af kontingent til foreninger og lign. Dette kommer for vort vedkommende til at betyde, at vi vistnok vil få vanskeligere ved at få kontingentet ind, idet der nu af vedkommende hos hvem kontingentet skal indeholdes, skal afgives en »indeholdelsesbegæring«. Dette sker på den måde, at vedkommende hos den regnskabsfører, hvor man får udbetalt lønning, skal forlange en »indeholdelsesbegæring«. Den skal han udfylde og atter aflevere til regnskabsføreren, der derefter hver måned indeholder det pågældende beløb, men dette skal efter kundgørelsen afregnes med organisationens stedlige repræsentant, og det er jo desværre ikke alle steder, at vi har en sådan. Vi er derfor gået over til en ny måde at orientere vore nye medlemmer på, idet vi samtidig med fremsendelse af redegørelse for, hvorledes han skal forholde sig med hensyn til betaling af kontingent for fremtiden samt en giroblanket til indsendelse til hovedforeningen med 2 kr. i indskud og første måneds kontingent, i det regnskabsføreren ikke må tage for mere end en måned ad gangen, vi er således afskåret fra at opkræve restance gennem regnskabsføreren.

Tidligere var det således, at vi ventede med at indeholde kontingentet hos f.eks. sergenter indtil de blev månedslønnede, vi ved alle, at det er ikke altid lige nemt at komme hen på posthuset med pengene, det går meget nemmere, når regnskabsføreren ordner det, men desværre for fremtiden kan det ikke lade sig gøre, og dette kan godt blive til stor skade for foreningen og dens arbejde. Jeg appelle-

rer derfor til alle om selv at medvirke til, at forholdet ordnes så tilfredsstillende for alle parter som mulig.

Vi arbejder for tiden med en sag, der, hvis den kan gennemføres til vor tilfredshed, kan give »godt med brød i skabet« for den del af de tjenstgørende OS, den omfatter.

Det er forsvarrets krigsmaterielforvaltnings skole, der har rejst spørgsmålet, og det drejer sig om de OS og SG, der er tjenstgørende ved skolen. Så længe disse gør tjeneste ved en afdeling, får de som bekendt nedsat udkommandotillæg og kost for militærets regning. Når nu disse mennesker bliver indkommanderet til tjeneste på skolen, bliver disse goder taget fra dem, idet de bestemmelser, der gælder for nedsat kommando og kost ikke gælder for skolerne, idet man ikke der mener at have de ulemper og besværligheder som ved en afdeling. Dette har vi ment er urigtigt, og vi har ved en skrivelse af 2. dec. 1954 protesteret mod dette overfor forsvarsministeriet og anmodet om forhandling. Til en sådan blev vi indkaldt forleden dag, hvor vi diskuterede dette problem fra alle sider, idet ministeriet godt var klar over, at fik vi det gennemført et sted, så ville vi også prøve at få det igennem de andre steder, såsom korporalskolerne i Sønderborg, Ringsted og andre steder.

Man ville derfor ikke uden videre godtage vore argumenter med hensyn til den anstrengende tjeneste, der forekom i forbindelse med uddannelse af elever på skolerne.

Man gav udtryk for, at de, der havde tjeneste der, ikke kunne risikere at få uventede udrykninger, man var ikke bundet hele dagen af tjeneste. Man mente, at de, der forrettede vagttjeneste ville oppebære vagttillæg, og man mente i det hele, at den tjeneste ikke var af en sådan karakter, at det kunne medføre dette tillæg. Overfor dette protesterede vi naturligvis, og vi gav udtryk for, at disse måtte gå med i al omgangstjeneste, måtte deltage i undervisning m.m. Og da de faste befalingsmænd, der var knyttede til skolen, oppebar et bestillingstillæg, fandt vi, at enten burde vore have et sådant, eller også måtte de tillægges nedsat kommando.

Vi blev derefter enige om, at der skulle foranstaltes en nærmere undersøgelse af hele spørgsmålet, idet der var enkelte uklare punkter. Min vil derfor tilskrive samtlige skoler og indhente oplysninger om, hvilken tjeneste, der forlanges af OS og SG, der kommanderes til tjeneste disse steder, men da disse oplysninger jo godt kan blive lidt ensidige, gav jeg overfor ministeriet udtryk for, at også foreningen for sit vedkommende ville indhente oplysninger til brug for sagen. Dette var min. enig i, og sagen blev udsat til efter påske, hvor min. atter vil indkalde os, og så skal vi ved denne lejlighed sammenligne de oplysninger, der er fremkommet.

Jeg vil derfor gerne herfra pålægge to tjenestesteder, nemlig FKF's skole og korporalskolen i Sønderborg om snarest og helst inden lørdag den 16. ds. til brug for hovedforeningen at fremskaffe

sådanne oplysninger, at disse kan bruges i forbindelse med vore forhandlinger i forsvarsministeriet. Det, vi ønsker oplyst, er, hvilken tjeneste de til skolen kommanderede OS og SG bliver benyttet. Og her er det ikke nok med almindeligheder, vi må kræve, at disse oplysninger er af en sådan art, at de ikke kan pilles i stykker af dem, med hvem vi skal forhandle. Vi vil altså have en oversigt over hvilken tjeneste den enkelte mand har haft på skolen i f.eks. et semester. I må se at få fat i tjenesteplanerne, således at I af disse kan uddrage, hvad vi har brug for, og det er jo i jeres egen interesse, at disse oplysninger bliver så fyldige som muligt, jo bedre kan vi på jeres vegne trænge igennem.

Med generalinspektørerne har der kun været ført enkelte forhandlinger, nemlig vedrørende 3 måneders prøvetid uden kontrakt. Også for de der ikke har fået tjenestefornyelse, har vi forhandlet med inspektoratet, vi har ved disse lejligheder fået mulighed for at se vedkommendes fortrolige udtalelser, og disse har været af en sådan karakter, at der intet har været for os at gøre.

Som det har været bekendt, har vi haft et samarbejde med søværnets oversergentforening. Dette, der nu har bestået i nogle år, gik først ud på, at vi foruden samarbejde skulle have bladfællesskab, idet vi skulle stille FOU-bladet til rådighed for søværnet. Det er også efter vort skøn gået godt et stykke tid, men for nylig opsagde søværnet den overenskomst, vi havde om bladet, og de har fra marts udsendt deres eget blad »Gøsen«, der skal udkomme een gang om måneden. Dette brud er jeg ked af, men der er vist ikke noget at gøre ved det. Her udover er samarbejdet blevet fortsat, og der er naturligvis intet brud de to organisationer imellem i den anledning.

Vi har i forretningsudvalget fundet anledning til at lade foreningen indtræde i Danske Soldaterforeningers Landsråd, uden i forvejen at indhente bemyndigelse dertil. Vi har gjort det, fordi der efter vort skøn forelå en situation, hvor det hastede. Den salig berømte underofficersforening i Aalborg, der næsten kun består af underkorporaler og dermed ligestillede, men som har en tidligere sergent af min uddannelsesårgang som formand. Denne forening søgte om optagelse i landsrådet, men dette var vidende om, at vi eksisterer, så var de så venlige at forelægge spørgsmålet for os, idet man gik ud fra, at det kunne være ubehageligt for os, om denne forening trængte sig ind på et område, hvor den muligvis kunne skade os. Man ville derfor gerne høre vor mening om sagen, og vi i forretningsudvalget tiltrådte enstemmigt, at vi burde gå ind i landsrådet, i første omgang fordi vi herved afskar den anden forening og for det næste, fordi der efter vort skøn kan være gode muligheder for kontakter, der kan være af betydning for os i vort arbejde. Vi kunne desværre ikke vente med at tage stilling til repræsentantskabsmødet var spurgt, idet landsrådet holder møde på søndag i Århus, hvor sagen skal afgøres.

Hovedbestyrelsen 1955 fra venstre stående: P.A. Larsen, OS Stær, H. Brodersen, B.V. Jørgensen, Chr. Pihl, E.V. Knudsen, Løkkegaard Hansen, P. Villadsen, Sam Jensen. Siddende fra venstre: H. Særmark-Thomsen, S.E.R. Kofoed og O. Jørgensen.

Vi kommer ikke uden om, at der er noget der hedder lokalforeninger, ja, så var der vel heller ikke noget der hed Foreningen af Oversergenter og Underofficerer. Disse lokalforeninger er de fødelinier, der betinger foreningens eksistens.

Om disse lokalforeninger kan der siges mange gode ting, men desværre også enkelte mindre gode. Det kniber stadig i nogen grad med kontakten mellem disse, og så vidt jeg kan se, også mellem disse indbyrdes og hovedforeningen.

Jeg har også i år den glæde at kunne byde en ny lokalforening velkommen, nemlig lokalforening Værløse, der omfatter tjenstgørende OS og SG personel på fly.st. Værløse.

Vi har gjort stærke forsøg på at få dannet en lokalforening for Aalborg-området, men endnu har det desværre været uden heldigt resultat.

Det er klart, at vi inde i hovedforeningen må være berettiget til at lave lidt vrøvl og give en indsprøjtning til de forskellige lokalforeninger, hvor kontakten ikke er så god, eller hvor vi er kommet lidt på kant med hinanden i anledning af at vi ikke kan enes om, hvor de forskellige medlemmer hører til, men når vi lægger disse små og ubetydelige ting væk, da bliver tilbage de mange små, gode led i organisationen, som er uundværlige, og som gør, at foreningen vokser sig stærk. Derfor skal der også her fra denne talerstol i år lyde en tak til de mange, der ude omkring gør en indsats for at få arbejdet holdt i gang året igennem. Jeg vil gerne takke såvel bestyrelser

som medlemmer for god indsats i organisationen, der jo er vort hjerte barn.

Også medarbejderne ved FOU-bladet skylder vi tak for det arbejde, der er udført i årets løb. Dette blad, der er bindemidlet mellem os derinde og det enkelte medlem ud over landet, synes jeg vi har lov til at være stolt af. Det formidler arbejdet på en god og saglig måde, og det søger at stille problemerne op på en måde, alle kan forstå. Vær med til at gøre det endnu mere levende, ved at du, det enkelte medlem, deltager i bladet og dets trivsel ved at blive medarbejder. Dette behøver naturligvis ikke være på alle fronter, men tænk, hvor meget mere levende bladet ville blive, om det enkelte medlem ind i mellem sætter sig hen og gør en lille epistel om et eller andet, der ligger ham på hjertet.

Endelig bør jeg vel i min beretning nævne et af de mål foreningen gennem årene havde sat sig og som ved repræsentantskabsmødet i 1951 nåede frem til, nemlig fondet. Dette synlige minde om en indsats for at sikre kammerater i anledning af sygdom, ulykke eller andet, eller til brug ved uddannelse af kammerater, der havde en sådan fornøden, eller anden dermed beslægtet virksomhed. Dette fond har i den tid det har bestået, haft min store og udelte interesse. Denne er naturligvis ikke mindre, når jeg gennem hovedforeningens årlige regnskab kan aflæse, at indtægterne til fondet hovedsagelig fremkommer gennem hovedforeningens tilskud i kraft af vort og lokalforeningernes arbejde med at få nye

medlemmer, idet disse ved indtræden i foreningen afkræves et indskud på 2 kr., der ubeskåret går til fondet. Dette fond styres – som man måske ved – af tre medlemmer af foreningen, men disse kan ifølge statutterne handle ganske uden indflydelse fra hovedforeningens side. Jeg har sagt det før, og jeg vil gerne gentage det her, jeg finder, at dette er utilfredsstillende for hovedforeningen, at vi i os har et fond, på hvilket vi overhovedet ikke har den mindste indflydelse. Jeg siger ikke, at vi skal have hele magten over fondet, men jeg mener, at vi burde have større indseende med dets ledelse. Dette er ikke sagt, fordi den nuværende ledelse ikke har forvaltet på tilfredsstillende måde, men fordi jeg mener, at hovedforeningen af praktiske grunde bør være med i dets ledelse. Jeg har derfor overfor fondet gjort forestillinger, men vi er så sent som i marts måned i år blevet afvist, idet fondet ikke har ment at kunne lade statutterne ændre, således at en repræsentant for hovedforeningen kom med i fondets bestyrelse. Man har ganske vist tilbudt, at den siddende landsformand til enhver tid skulle indbydes til at overvære deres bestyrelsesmøder, men dette kan jeg ikke se er tilfredsstillende, idet man jo på den måde er ganske ude af stand til at gøre sin indflydelse gældende. Vi vil derfor overveje, hvilke skridt der kan og bør tages for om muligt at få ændret fondsbestyrelsens stilling til vort ønske. Jeg vil meget gerne stærkt understrege, at det for mig ikke drejer sig om nogen person i den siddende fondsbestyrelse, disse mænd har min højagtelse og jeg har den bedste tro til dem og deres arbejde, nej, det er princippet jeg er utilfreds med, og det er dette, jeg fortsat agter at arbejde for at få ændret.

Jeg vil til slut fremføre nogle betragtninger vedrørende organisationen, dens medlemmer og fremtiden.

Vi kommer ikke uden om, at netop forsvaret interesserer den brede befolkning, og ikke mindst er der interesse, når bladene slår en eller anden stor affære op, det vil sige, affæren er i sig selv ganske lille, men den bliver gjort stor. Spørgsmålet melder sig da for organisationen, gør vi nok for at bibringe vore medlemmer forståelsen af, at det i et demokratisk samfund er en uafviselig pligt for den enkelte befalingsmand – ung eller gammel – at optræde sådan overfor det værnepligtige mandskab han får betroet, at der ikke fra samfundets side med rette

kan ankes derover. Jeg mener at turde sige, at den kritik, der rejses mod den enkelte befalingsmand eller den enkelte befalingsmandsgruppe, den kritik falder uvægerligt tilbage på organisationen. Det må derfor være vor uafviselige pligt til alle tider at pålægge vore tjenstgørende medlemmer, at de har ubetinget pligt til at behandle de dem underlagte soldater på en menneskeværdig måde og ikke – således som det desværre er sket – på en måde, der ikke passer sig i et demokratisk samfund.

Jeg vil i denne forbindelse gerne henvise til den ledende artikel, der var i FOU-bladet for marts måned i år. Jeg vil gerne så tydeligt jeg kan, gøre det klart for alle tjenstgørende, vel er det foreningens pligt at værne og dække over vore medlemmer, når de bliver gået for nær, men de bør vide, at det er uden glæde og med den største ubehag, at vi medvirker i tilfælde, hvor vedkommende selv har været skyld i, at der er rejst sag i forbindelse med urigtig behandling af mandskabet.

Derfor vær på vagt overfor ting, der med rette kan kritiseres, gør din kammerat opmærksom på, at sådan bør han ikke optræde, vær med til at skabe respekt om den stand, du tilhører, dette gør du ikke ved at optræde ukorrekt, men alene ved i al din færd udadtil og indadtil at være sådan, som en dansk mand og soldat bør og skal være, er du sådan, da kan du med sindsro tilbagevise uberettiget kritik, og da kan du af din organisation forvente ubetinget støtte i de forhold, hvor du har støtte behov, og så stærk er din organisation efterhånden blevet, at ingen ansvarlig myndighed i dag i sin vildeste fantasi kunne tænke sig at afvise den, når den med ministeriets godkendelse i sin hånd møder op for at varetage dine interesser.

Med disse ord vil jeg gerne overgive den første del af beretningen til repræsentantskabs velvillige bedømmelse.«

Der blev ikke på dette møde vedtaget nogen ændring af fondets statutter.

Det af FOU nedsatte udvalg vedrørende revision af personelloven har nu afsluttet sit arbejde og anmodet om en forhandling med forsvarsudvalget, for her at kunne redegøre for sine meninger om dette. Se tillæg B.

Landsskyttestævnet blev afholdt i Fredericia med deltagelse af 99 skytter.

indtræder »Søværnets Oversergentforening« som »Lokalafdeling Søværnet« i FOU, og den første 3-værns hovedbestyrelse vælges. Der nedsættes et ejendomsudvalg.

Ved et møde den 18. januar mellem Søværnets Oversergentforening og FOU's forretningsudvalg blev en endelig vedtagelse om sammenslutning vedtaget til forelæggelse på det kommende repræsentantskabsmøde.

Den i 1951 dannede sammenslutning – Centralforeningen for Forsvarets Oversergenter – og kontorfællesskabet var nu udmundet i, at man kunne melde lokalafdeling Søværnet klar til optagelse i FOU.

Fra repræsentantskabsmødet i København den 28. april, gengives af landsformand S.E.R. Koføeds beretning:

»Atter er et år rundet, og atter skal vi i FOU samles med den højeste myndighed, repræsentantskabet, for i fællesskab at drøfte de ting, der er sket i årets løb.

Det er i dette forum, at diskussionen skal frem, det er her, at kritik af foreningens arbejde skal komme til udtryk, og det er her, at retningslinien for det kommende års arbejde skal trækkes op, således at den styrelse, der bliver valgt i dag kan arbejde videre på grundlag af de direktiver, repræsentantskabet fastlægger.

Alligevel vil der være ting, der mangler, enten fordi vi ikke har kunnet gennemføre det, vi gerne ville, eller også fordi vi ikke har haft øje for netop dette problem.

Det er derfor også jeres opgave at pege på de ting, der mangler, at opildne og anvise de veje, vi skal gå. Jeg vil nu i store træk give en oversigt over det arbejde, der er gjort i året der svandt.

Som det tidligere er sagt, er vor forening i nogen grad en gennemgangsforening, idet alle, der bliver optaget og gennemgår befalingsmandsskoler med tjenestemandsansættelse for øje, naturligvis ved udnævnelser til tjenestemandstilling eller som løjtnant melder sig ud, idet deres plads er i andre organisationer.

Alligevel tror jeg, at jeg tør sige, at vi har et godt tag på de tjenstgørende oversergenter. Jeg ved godt, at der udover landets forskellige tjenestesteder går en del, der ikke er medlemmer af foreningen, men det er min tro, at en forstærket indsats fra lokalforeningernes side i nogen grad kan bøde på dette forhold.

Igen i år kan vi møde med et tilfredsstillende medlemstal, nemlig:

pr. 18. apr. 1956:

OS eller dermed ligestillede	1397
Tjenstgørende SG	217
Det giver i alt	1614

Det er med stor glæde, at man konstaterer, at medlemstilgangen hidrører fra de tjenstgørende, hvilket viser, at de har øjnene oppe for, at man bør stå i den organisation, der varetager deres interesser.

Som det tidligere er anført, må det, med den opbygning vor forening har, være nødvendigt, at langt det meste arbejde ligger i hovedforeningen. Jeg vil gerne her have lov at anføre, at I ude omkring, jeg tænker her på lokalforeningerne, i nogen grad kunne lette arbejdet for os. Jeg tænker her på f.eks. udfyldelse af indmeldelsesblanketterne, der ofte er ret mangelfulde. Hvorfor vi lægger vægt på disses fuldstændige udfyldelse er, at vi i kartoteket må have så nøjagtige oplysninger, at vi stadig kan have mulighed for at identificere den enkelte mand. Jeg tænker her særlig på forholdet vedrørende regnskabsførerne.

Også på anden måde mener jeg at mangle den tilstrækkelige støtte fra lokalforeningerne, jeg tænker her på de kvartalsmæssige indberetninger, som ikke alle lokalforeninger er lige villige til at indsende.

Der har i årets løb kun været afholdt eet hovedbestyrelsesmøde. Dette er ganske vist ikke helt i overensstemmelse med foreningens love, men der har efter vor opfattelse ikke været problemer af en sådan størrelsesorden, at vi har ment at burde indkalde til det ret kostbare hovedbestyrelsesmøde. Vi har ventet på, at det af folketinget nedsatte forsvarsudvalg skulle nå så langt i sit arbejde, at vi ville få foretræde for det, hvorfor vi ville mene, at der netop i forbindelse med en sådan mulig foretræden havde været anledning til et hovedbestyrelsesmøde.

Dette har vi drøftet i forretningsudvalget, og mine medarbejdere der har været enig med mig. Vi har meddelt dette til de udenbys boende hovedbestyrelsesmedlemmer, og ingen af dem har givet udtryk for, at de var utilfredse med dette.

Vi har i årets løb holdt 5 forretningsudvalgsmøder, vi har desuden holdt 3 møder med søværnet, hvor hele eller dele af forretningsudvalget har været

indkaldt, og endvidere har vi holdt 2 møder med hærens fenrikorganisation.

Alle forretningsudvalgsmøderne og møderne med søvænet har været behandlet i udsendte referater, hvorfor jeg vil tillade mig at gå let hen over disse. Skulle der være spørgsmål i referaterne eller i disse møder, der giver anledning til forespørgsler, er jeg naturligvis villig til at besvare sådanne.

Om møderne i Hærens Fenrikorganisation har der ikke været udsendt referater, hvorfor jeg her i repræsentantskabet skal tillade mig at trække hovedlinierne i disse møder op.

Som det vil være kendt, udarbejdede foreningen et forslag til personelordning, som blev vedtaget på sidste repræsentantskabsmøde. Vi var ved den lejlighed enig om i nogen grad at stille sagen i bero, idet forretningsudvalget på det taktisk rigtige tidspunkt skulle tage arbejdet op påny. Vi blev i forretningsudvalget enige om, at tiden i oktober var inde til at gøre et fremstød. Vi fremsendte til hvert enkelt medlem af forsvarsudvalget samt til forsvarsministeren og til chefen for forsvarsministeriets 1. afdeling, *oberst Valdemar Jacobsen*, 1 eksemplar af det af foreningen udarbejdede forslag. Samtidig sendte vi et eksemplar til hærens fenrikorganisation, idet vi mente, at vi burde orientere dem om vort forslag. Dette gav anledning til, at de indkaldte til et møde, hvor vi diskuterede vort forslag, og hvor de fremførte argumenter imod det, idet de mente, at dette i væsentlig grad kunne skade fenrik- og specialofficersgruppen. Senere fremsendte de til os et af dem udarbejdet personellovsforslag og indbød os til et nyt møde. På dette møde gennemgik vi dels det forelagte forslag og dels den polemik, der var opstået os imellem, og der var enighed om, at denne polemik ikke burde fortsætte, idet den ikke var til gavn for nogen af parterne. Vi for vort vedkommende kunne godt tiltræde enkeltheder i det af fenrikorganisationen fremsatte forslag, medens de stadig var modstander af vort, idet de pegede på, at indførelse af stabsserгентgraden ville være til skade for dem, og de mente, at denne grad ville medføre en tilbagevenden til tidligere tiders underofficerer. Dette afviste vi, idet vi fremhævede, at vort formål alene bestod i at skaffe de af vore medlemmer, der var egnede, men som på grund af tjenestemandsløvens bestemmelser om normering var afskåret fra at blive i forsvaret, en rimelig chance for at opnå ansættelse i en stilling, som havde deres fulde interesse, idet disse efter vor opfattelse ville være til gavn for forsvaret.

Selvom vi ikke er enige, er der dog mellem de to organisationer skabt en kontakt, idet det er aftalt, at vi jævnligt skal holde møder, som vil være til gavn for det fremtidige arbejde.

I det jeg henviser til de udsendte referater fra forretningsudvalgsmøderne, skal jeg ganske kort nævne nogle af de vigtigste ting, vi har arbejdet med i hovedforeningen.

Som det fremgår af referaterne, har vi haft en del møder med forsvarsministeriet, jeg skal blot i

denne forbindelse nævne, at vi prøvede på at skaffe henholdsvis de OS, der var over 50 år, og de OS, der havde forrettet 3 års tjeneste og derved et personligt tillæg og et alderstillæg. Det lykkedes os ikke denne gang at slå igennem, men det er min sikre tro, at når vi arbejder videre mod dette mål, da vil vi også nå et resultat, og jeg kan i denne forbindelse nævne, at fenrikgruppen i dette spørgsmål er på linie med os.

Det lykkedes os heller ikke at få gennemført, at de OS, der er kommanderet til tjeneste ved skolerne, kunne opnå nedsat udkommandotillæg samt fri kost, men vi har dog udvirket, at forsvarsministeriet arbejder videre med sagen og prøver, om der vil være mulighed for at få tillagt disse OS et bestillingstillæg.

Som jeg nævnte før, har vi også til forsvarsministeriet fremsendt vort forslag til personellovændring, og jeg kan oplyse, at det er medtaget i ministeriets overvejelser vedrørende disse ændringer.

Af enkeltsager skal jeg blot nævne denne: En OS blev i 1953 hjemsendt efter fulde 6 års tjeneste. På dette tidspunkt tænkte han ikke på den regel, der er indført, at OS, der er hjemsendt efter denne tjeneste kan oppebære ½ års løn, såfremt de ikke er ansat i offentlige stillinger. Da ministeriet endnu i 1956 omtalte dette forhold i en kundgørelse, lod vi denne aftrykke i FOU-bladet, hvilket gav til anledning, at pågældende henvendte sig til sin afdeling for at få beløbet udbetalt. Dette var afdelingen villig til, men forsvarsministeriet modsatte sig dette. Vi tog sagen op og har nu med forhandling med ministeriet udvirket, at vedkommende har fået sine penge udbetalt.

Med generalinspektørerne har vi ikke haft egentlige forhandlinger i årets løb, men i forbindelse med det ovenfor nævnte forslag til personlig tillæg til OS, der er over 50 år, skrev vi til generalinspektørerne og anmodede om oplysning om, hvor mange der fandtes af denne kategori. Samtidig udbad vi os oplysning om, hvor mange OS, der havde over 3 års tjeneste. Disse oplysninger blev beredvilligt givet af samtlige generalinspektører.

En OS i flyvetrapperne blev af flyverkommandoen (P-sektionen) nægtet tilladelse til at søge hjem, før hans kontrakt var udløbet. Han, der havde fået en god stilling i det civile erhverv, søgte foreningens bistand, og vi fik udvirket, at han kom hjem som ønsket.

Indførelse af indeholdelsesbegæringerne har for foreningen været et stort problem. Vi har forhandlet det med intendanturkorpset og fået gennemført, at de bestemmelser, der sagde, at indeholdelser kun kunne finde sted, når de begyndte samtidig med finansåret, er blevet ændret, således at vore medlemmer ved optagelse nu straks ved henvendelse til regnskabsføreren kan få foretaget indeholdelse fra den næstfølgende måned.

Dette har imidlertid vist sig ikke at være tilstrækkeligt, hvorfor hovedforeningen har anskaffet indeholdelsesbegæring og vil for fremtiden ud-

sende disse i udfyldt stand til de nyoptagne medlemmer, således at disse ikke behøver at gå til regnskabsføreren og bede om den, men blot med deres underskrift på begæringen kan aflevere denne til regnskabsføreren.

Som vi vil komme til under punktet søværnet, har vi i årets løb arbejdet med en evt. sammenslutning, idet det var såvel søværnets som vor tanke, at søværnets oversergenter i deres forening skulle indgå som en lokalforening under FOU. Dette arbejde synes nu at skulle krones med held, og jeg appellerer til repræsentantskabet, at de fordomfrit går ind for tanken om denne sammenslutning, der kun kan være til gavn for begge parter.

Vi kommer så til FOU's grundvold, lokalforeningerne, det er med glæde, at jeg kan meddele, at der også her, hvad disse angår, er nogen fremgang at spore, og jeg har fornøjelsen i dag at byde repræsentanter for lokalforeningen Nordjylland, der blev stiftet i fjor, hjertelig velkommen. Om lokalforeningerne kan man jo sige meget godt, i al fald er de grundlaget for vor forening, men man må konstatere, at ikke alle er lige energiske. Det er desværre sådan, at enkelte lader det skorte på den fornødne kontakt med hovedforeningen, og da lokalforeningerne, som før nævnt, er grundlaget for vort arbejde, vil jeg gerne her appellere til alle, såvel styrelser

som medlemmer i lokalforeningerne, at de søger at hjælpe os her i hovedforeningen, så vidt det er muligt, og den bedste måde at hjælpe os på er ved stadig at holde kontakten vedlige. Kontakten kan jo ikke være ensidig, det må ikke være således, at det alene er hovedforeningen, der underretter lokalforeningerne, men også disse har den selvfølgelig pligt at holde hovedforeningen underrettet om deres arbejde, og de har jo rig mulighed for at gøre medlemsgrundlaget stærkere ved en kraftig agitation ude på tjenestestederne, idet dette er en nødvendighed, såfremt vi skal få alle, der har deres naturlige ståsted i organisationen ind i denne.

Bladet er bindemidlet mellem forening og medlemmer, og jeg synes, jeg her tør sige, at det ved sin alsidighed har vist at kunne skabe en god kontakt, men det er min overbevisning, at medlemmerne, i højere grad end sket er, kunne præge bladet ved at deltage i de debatter, der af og til finder sted.

Denne eller rettere de årligt tilbagevendende landsskydninger, nemlig den på lang-distance, der snart er tradition for skal holdes i Fredericia, og kort-distanceskydningen, der jo i vinterhalvåret afholdes ved lokalforeningerne, er et vigtigt middel til fremme af kontakten og kammeratskabet lokalforeningerne imellem. Der finder på det skydemæssige område en stadig udvikling sted, hvorfor vi

Den første hovedbestyrelse, hvori alle tre værn er repræsenteret. Stående fra venstre: Walther Møller, H.E. Larsen, H. Brodersen, F. Svanholmer, E.V. Knudsen, Sam Jensen, Løkkegaard Hansen, P. Villadsen, Børge Nielsen. Siddende fra venstre: P. Andersen, S.E.R. Kofoed, O. Jørgensen og Særmark-Thomsen.

med de kommende landsskydninger for øje må tage op til drøftelse, hvorledes propositionerne skal af-fattes.

Som det vil erindres, blev fondet og dets tilknytning til hovedforeningen kraftigt debatteret på det sidste repræsentantskabsmøde i Haderslev. Der blev ved denne lejlighed fra fondets side givet til-sagn om, at forholdet snarest ville blive ændret på en for hovedforeningen tilfredsstillende måde, så-ledes at hovedforeningen, der yder et ret betydeligt tilskud til fondet, ville få mulighed for at få føling med dets arbejde. Jeg beklager her at måtte sige, at der stadig fra fondets side intet er gjort for at skabe en for hovedforeningen tilfredsstillende kontakt. Ganske vist har fondet nu indbudt mig til et møde her i hovedforeningen i morgen, men efter de udtalelser og de skrivelser, der blev tilstillet hovedfor-eningen i forbindelse med de afgivne løfter, er min tro på et tilfredsstillende resultat i nogen grad ble-vet rokket, hvilket giver sig udtryk i det forslag, jeg tillader mig at forelægge vedrørende nyoptagne medlemmers indskud.

Det er dog mit håb, at selv om hovedforeningen hører op med at give tilskud til fondet, at der mel-lem dette og hovedforeningen må blive opbygget et tilhørsforhold, der også kan tilfredsstillende hovedfor-eningen.

Om organisationen vil jeg gerne sige, at jeg tror, at den i tiden, der kommer, må komme i støbeske- en. Jeg begrundet dette med, at det er min tro, at det siddende forsvarsudvalg vil fremsætte sådanne forslag til ændring af personelloven, at dette må medføre en strukturændring for foreningen. Så- fremt stabssergentgraden bliver indført, bliver det jo et spørgsmål, om han bliver i denne organisation, eller om han vil søge tilknytning til en af de andre bestående organisationer eller måske helt vil bryde med fortiden og danne en organisation for den gruppe, han tilhører.

Uanset det ene eller det andet resultat, må dette medføre en ændring i vor forenings opbygning, og dette bliver et af de kommende års vigtigste arbej-der.

Til medlemmerne ud over landet vil jeg gerne sige. Vi har her i hovedforeningen på følelsen, at kedelige sager vedrørende overgreb på undermænd har en tendens til at vokse, og jeg vil gerne her fra denne talerstol så kraftigt, som det er mig muligt, pålægge hver enkelt af de herrer repræsentanter indenfor jeres virkeområde i højeste grad at være på vagt overfor tilløb til sådanne tendenser af befalingsmænd fra den gruppe, vi tilhører. I må forstå, at skal vi her søge at skabe resultater, da er det til ubodelig skade, når vi møder frem hos myndighe-der og personer, der at få, at sådan og sådan har den sergent eller OS oprådt. Husk at den enkeltes op- træden, særlig i negativ retning uvægerligt vil falde tilbage på hele gruppen.

Uanset hvordan det går, og hvem der leder denne organisation, så må det være dens mål og virke utrætteligt at arbejde for sikring såvel økonomisk

som socialt af den gruppes interesser, som den er sat til at varetage, og dette sker alene ved samling fra alle, især de tjenstgørende, til fælles arbejde for højnelse af den stand, I for oversergenternes vedkommende frivilligt har valgt at tilhøre. Også til sergenterne, der jo ikke er frivillige, men som befalingsmænd aftjener deres værnepligt, vil jeg appel- lere. Også I kan hver på jeres plads gøre en indsats til gavn for forsvaret, også I kan ved jeres optræden være til ubodelig skade, hvorfor også I ved det gode eksempel må påvirke kammeraterne. Dette kan være medvirkende til, at de myndigheder og perso- ner, som vi skal rette henvendelse til, får forståelsen af, at vi har viljen og evnen til at ville gøre det bedste og herved gøre vort til, at forsvaret får den værdi, der er tilsigtet.

Det blev endeligt vedtaget, at lokalafdeling Sø- værnet nu var en lokalafdeling i FOU.

Den første 3 værns hovedbestyrelse blev valgt:

*S.E.R. Kofoed, landsformand
Oluf Jørgensen, kasserer
K. Særmark Thomsen, Hæren
H.E. Larsen, Hæren
H. Brudersen, Hæren
F. Svanholmer, Flyvevåbnet
P. Andersen, Søværnet
Børge Nielsen, Søværnet
Walther Møller, Søværnet*

På mødet afholdt i Rigensgade den 29. april med Fondsbestyrelsen blev det aftalt, at den til enhver tid siddende landsformand skulle indtræde i fonds- bestyrelsen, og statutterne blev ændret i overens- stemmelse hermed.

Bladet blev påny fælles organ for alle 3 værn.

Landsskyttestævnet blev afholdt i Fredericia med 115 skytter.

På et forretningsudvalgs møde i oktober blev, på forslag af *Særmark Thomsen*, vedtaget at danne et ejendomsfond under FOU, med det formål at samle kapital til opførelse eller erhvervelse af ejendom til brug for medlemmer af FOU.

På et hovedbestyrelsesmøde den 2. december blev nedsat et ejendomsudvalg bestående af:

*K. Særmark Thomsen
Preben Andersen
Børge Jensen
S.E.R. Kofoed
F. Svanholmer*

Det blev endvidere bestemt at indkalde til et ekstraordinært repræsentantskabsmøde i februar 1957 med dette ene punkt på dagsordenen.

afholdes ekstraordinært repræsentantskabsmøde, hvor det vedtages at ejendomsudvalget skal arbejde henimod anskaffelsen af et FOU-bus.

Den 17. februar blev afholdt ekstraordinært repræsentantskabsmøde i København, med følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent og stemmetællere
2. Landsformandens beretning
3. Stillingtagen til evt. anskaffelse af ejendom
4. Forslag til fremskaffelse af midler til evt. anskaffelse af ejendom.

Ad. pkt. 2:

Da det er et ekstraordinært repræsentantskabsmøde med en ganske bestemt forhandlingsgenstand på dagsordenen, skulle der vel egentlig ikke have været noget punkt med formandens beretning, men da der er mange problemer i foreningen for tiden, finder jeg, at man ikke kan samle repræsentanter for hele landet og så ikke give dem en orientering om organisationen og dens arbejde. Enhver ville vist med rette kritisere, at man blev kaldt til møde her og så ikke fik lidt at vide om dagen og vejen indenfor organisationen. Derfor har jeg tilladt mig at udarbejde en forholdvis kort beretning, indeholdende de ting, som jeg mener er af betydning for d. hr. at blive lidt orienteret om.

Forsvarsministeriet. Som det jo er kendt, arbejder et nedsat udvalg i folketinget med forsvarslovene. Vi har jo også i sin tid til dette udvalg fremsendt vort forslag med anmodning om, at dette måtte blive taget med i de overvejelser, der jo uvægerligt måtte komme med hensyn til personelloven, idet det ville være utænkeligt, at man behandler forsvarslove og ikke tager netop denne lov med.

I denne anledning – og da vi er klar over, at det er nødvendigt for os at lade vor stemme høre – har vi kontaktet forskellige, således at vi kunne arbejde med på den måde, vi fandt var nødvendig for at vore idéer kunne finde gehør.

Den vigtigste person vi har kontaktet er naturligvis forsvarsministeren, *Poul Hansen*.

Særmark-Thomsen fik ved et møde lejlighed til at hilse på ministeren og tilkendegav, at foreningens repræsentanter var interesseret i at få lejlighed til at få en forhandling med ham. Dette indvilgede han i, og vi fik en eftermiddag i jan. måned foretræde for ministeren, og havde et møde med ham, der varede en god halv time.

Forsvarsministeren bød os velkommen og udtalte, at da vi havde anmodet om mødet, ville han foreslå, at vi lagde for.

Jeg gav en kort orientering om vor organisation, dens medlemstal, styrelse og om forhandlingsforholdene til ministeriet, og nævnte herunder, at daværende forsvarsminister *Harald Petersen* skriftligt havde tilstået os denne ret til at tale OS og SG sag. Dette var ministeren fuldt enig i, han havde bare villet sikre sig, at der forelå en sådan tilladelse fra ministeriet, idet han gav udtryk for, at denne naturligvis medførte, at vi skulle indkaldes, når engang personelloven skulle drøftes. Jeg gik derefter over til at omtale vort personellovsforslag, som jo bl.a. var formålet med dette møde.

Dertil foretog ministeren dog, at vi udsatte denne sag, idet han gav en kort redegørelse for, hvorledes arbejdet var i forsvarskommissionen, hvor man endnu ikke var nået til drøftelse af personelloven.

Ministeren oplyste, at kommissionen var færdig med »de store linier«, der om muligt skulle være færdigbehandlede inden sommerferien, og det var hans ønske og håb, at man fik påbegyndt forhandlingerne om personelloven i den nuværende samling, men dette var ministeren dog ikke helt sikker på ville lykkes.

Nu er der udskrevet valg i maj måned, så jeg tror ikke, at det lykkes at få sagen færdig inden.

Et kunne ministeren dog med sikkerhed sige, når personelloven skulle behandles, ville repræsentanter for organisationen ganske afgjort blive tilkaldt, og han gav yderligere tilsagn om, at han personligt ville mødes med os, såfremt vi fremsatte ønske derom.

Vi gav udtryk for vor tilfredshed med ministerens stilling og tilsagn, hvorefter ministeren bad os fortsætte med, hvad vi havde på hjertet.

Alderstillæg. Jeg gav en redegørelse for vort andragende om alderstillæg til OS med tre og seks års tjeneste, idet jeg gjorde opmærksom på, at tjenestetidsforlængelsen fra 6 til 9 år måtte medføre, at man måtte indføre alderstillæg f.eks. efter 3. og 6. år, hvilket jo er normen for såvel tjenestemænd og kontraktansatte i statens tjenste.

Ministeren forstod vore argumenter og kunne for så vidt give os ret, men måtte afgjort udtale, at dette kunne på nuværende tidspunkt ikke gennemføres. Grunden var den, at man ikke midt under forhandlingerne om ændringer i befalingsmandsgruppernes status kunne udtage et enkelt problem og gøre dette færdigt. Han kunne dog tilsige, at dette problem ville blive taget med i drøftelserne om den nye

personellov, hvor vi skulle få lejlighed til at forhandle det.

Ministeren sagde, at han ikke på dette tidspunkt, hvor hele sagen var i støbeskeen kunne komme til de bevillende myndigheder og forlange lønmæssige ændringer for en enkelt befalingsmandsgruppe.

Kaserneforhold. Jeg omtalte derefter forskellige forhold, der virker nedbrydende på oversergernternes arbejdslyst og fratager dem interessen for gerningen som befalingsmand, f.eks.:

– Kommandantskabsbefalinger, der forbyder OS at modtage besøg på kasernen.

– Dårlige messeforhold, mangelfulde eller dårlige opholdsstuer, nægtelse af oprettelse af egne udsalg o.l.

Alle disse ting, der gør, at OS føler, at forholdene ikke er tilfredsstillende for ham, dette virker afskrækkende og medfører ofte, at han taber interessen for tjenesten og søger ud.

Særmark-Thomsen gav derefter en udførlig redegørelse for sine besøg på forskellige kaserner, f.eks. *Hvorup, Høvelte, Holstebro, Varde* og *Almegårdskasernen* og gjorde ministeren opmærksom på, at de steder, hvor OS havde deres egne messer med udsalg og lign., var opholds- og spisestuer smukt møbleret og udstyret for midler, der var indkommet gennem udsalgene medens man på de steder, hvor OS ikke havde mulighed for at indtjene midler med det samme i opholdsstuer m.v. kunne se, at der manglede noget.

Under vor samtale havde ministeren flittigt noteret ned, og han udtalte sin taknemlighed for at blive orienteret, og han blev klar over, at sådanne forhold ikke kunne virke fremmende på arbejdsglæden. Ministeren lovede at se på de påklagede forhold og evt. aflægge besøg i oversergerntmesser, når lejlighed gaves i forbindelse med besøg på kaserner, og gøre sit til, at disse irritationsmomenter blev fjernet.

Mødet, der varede i 32 minutter sluttede med, at ministeren takkede os, fordi vi havde opsøgt ham og givet ham denne interessante orientering, og han gav endnu engang tilsagn om, at han ville stræbe efter at afhjælpe de ting, vi havde påpeget, og han gav igen sit tilsagn til, at vi kunne forhandle med ham, når der var anledning dertil.

Forsvarsministeriet. Med dette har vi følgende sager løbende: En OS, der havde sovet over sig, blev med to dages varsel hjemsendt uden at få betaling længere end til hjemsendelsesdagen. Denne sag har vi først mundtlig og derefter skriftligt forelagt min.

Det er min opfattelse, at denne sag er af principiel betydning for OS gruppen, hvorledes den, såfremt min. ikke giver os medhold i, at OS skal have 3 måneders løn, da skal prøves ved retten.

Endvidere har vi overfor min. rejst spørgsmålet om feriegodtgørelse for en enke efter en OS, der var civilansat under FKF, idet man der har nægret at udbetale hende den feriegodtgørelse afdøde havde opsparet.

Også med forhv. forsvarsminister *Ole Bjørn Kraft* har vi haft et møde, hvor vi orienterede ham om vort personellovsforslag. Han lovede af al magt at støtte os i forsvarsudvalget og forstod godt vore tanker og ideer.

Dette var sådan i store træk, hvad jeg mente at burde medtage ved denne lejlighed, idet de ting, jeg har nævnt, efter min opfattelse er de centrale i vort virke for at skabe de bedst mulige tjenstlige forhold for den gruppe, vi arbejder for.

Ad. pkt. 3:

»Ude omkring i landet, og måske også i denne sal, sidder der medlemmer, som har den tro, at tanken om erhvervelse af eget hus er opstået pludselig, og nu skal forsøges gennemført i huj og hast.

Intet er mere fejlagtigt ...

Tanken om, at vor organisation skal have sit eget hus opstod allerede i 1943-1944 i *Schourup Sørensens* formandstid, og den opstod på grund af de fortvivlede forhold vi arbejdede under med hensyn til kontorlokaler, hvor vi flyttede fra sted til sted. Samtidig erfarede vi, at selvstændige klublokaler ville være et stort gode for vor forenings trivsel.

Imidlertid lykkedes det os at få fodfæste for et stykke tid i soldaterhjemmet »Grundtvigs Hus«, der var midlt. flyttet til Frederiksholms Kanal. De goder vi her nød, beviste fordelene ved at have egne lokaler, og vore ideer fik dermed ny næring.

Bl.a. var denne idé med til at føre vore landslotterier ud i livet, idet vi erkendte at skulle vi nogen- sinde opnå eget hus, eller blot lejede lokaler, måtte vi have en egenkapital samlet sammen. På daværende tidspunkt havde vi kun gæld.

Kort tid efter befrielsen tog vi sagen op igen, og fik da et meget fint tilbud. I *Rosenvængets Sidealle* på Østerbro lå der en byggegrund med ruinerne af en schalburgerteret villa, og denne fik vi tilbudt kvit og frit, såfremt vi ville bebygge den til formålet. Samtidig ville vi få overladt villaens brandforsikringssum på kr. 40.000.

Det siger sig selv, at vi fik fart i byggeplanerne, men skulle vi have noget virkeligt ud af det, skulle der bygges flere etager, ligesom der skulle bygges bagud i haven, hvilket løb op i så store summer, at vi ikke selv kunne klare det.

Vi optog forhandlinger med Officiantgruppen, kvarter- og underkvartermesterforeningerne om et samarbejde, men i mellemtiden blev det opklaret, at der var villaservitut, og vi kunne ikke opnå dispensation.

Sagen var dermed skrinlagt.

Vi havde dog ikke skrinlagt selve ønsket om eget hus, men fik gennemført i alt 3 landslotterier, og satte størsteparten af overskuddet hen i et reservefond, der i 1951 blev til vort nuværende »Hjælpe-, Bygge- og Uddannelsesfond«.

Efter hærloven af 1951 har den store stigning i oversergernternes antal, og de mange skoler og kur-

ser bevirket, at antallet af oversergenter på skoler eller kurser i København er steget voldsomt.

Her ligger til stadighed mellem 3 og 400 OS, der for en kortere eller længere tid er henvist til at bo i hovedstaden, og det har vist sig, at flere og flere af disse har vanskelighed ved at skaffe sig et værelse, der til en rimelig pris kan blive et hyggeligt opholdssted under opholder her.

Personligt har jeg fået mange henvendelser om at skaffe logi, men kun i enkelte tilfælde har det været mig muligt. Der forlanges op til 200 kr. pr. md. for et værelse, og vil man slippe billigt, er værelserne nærmest uhyggelige og meget små.

Officers- og fenrikskolens elever, der normalt bor på FRBSLOT, får, når de ikke bor på slotet, udbetalt kr. 100,00 pr. md., men skal så selv finde værelse. Beretningerne derude fra går ud på, at kun fåtallige kan skaffe værelse for disse penge.

I mange tilfælde må kursisterne bo på hotel i den første tid, medens en del finder sig til rette på »Vartov«, hvor de så må finde sig i at bo sammen med menige og mather på fællesstuer. Hvor mange vil bryde sig om det over længere tid?

Havde vi i 1945 fortsat med at arbejde positivt for sagen, og havde vore medlemmer dengang villet betale mere i kontingent pr. md., så havde vi forlængst haft vort eget hus. Jeg behøver vist ikke at komme nærmere ind på, hvad det ville have betydet for vort arbejde i dag.

Også spørgsmålet om klublokaler trænger sig på i dag. Som kontorer betragtet er lokalerne i Rigensgade anvendelige, men heller ikke til mere.

Vi ejer ikke et sted, hvor vore medlemmer fra hele landet kan komme, hvor de kan hygge sig, møde kammerater, få sig et spil kort eller billard, hvor de kan nyde en god kop kaffe eller en øl til rimelig penge, medens de læser dagens aviser og tidsskrifter. Her skulle der være enkelte værelser til brug for medlemmer, der kommer til staden for et par dage – her skulle være repræsentationslokaler, f.eks. ved besøg af udenlandske kolleger eller andre festlige lejligheder. Her skulle vi kunne afholde hovedbestyrelsesmøder og om muligt større arrangementer. I kælderens burde der være salon-skydebaner, så vi kan skyde på 15 m. Kort sagt – skulle et sådant hus danne rammen om et sundt og blomstrende foreningsliv, der ville sætte vor organisation i stand til at gøre endnu mere for medlemmerne, end tilfældet er i dag.

De medlemmer, der går med den tanke, at et sådant hus vil blive »Københavneri« skyder langt over målet. Værelserne vil først og fremmest blive til provinsens fordel, idet københavnernes ikke har så svært ved at skaffe logi, som provinsianerne har, og derfor bør have en absolut førstehånds ret til disse. De fleste af vore medlemmer kommer sikkert til København nu og da, mange kommer her jævnligt, og disse har da også muligheder for at få gavn og glæde af et FOUHUS.

Dertil kommer, at den formue, som et sådant hus forhåbentlig vil være, ejes ligeligt af medlemmerne,

uanset om de er bosiddende i hovedstaden eller provinsen. »Københavneri« i denne her forbindelse kan der slet ikke blive tale om.

Et »FOU hus« vil uvægerligt skabe repekt og anseelse om vor organisation – forbedre den goodwill, som vi nyder ude omkring – og ikke mindst være et stort aktiv i vort arbejde for medlemmerne.

Det er naturligt, at vi er blevet stillet overfor en masse spørgsmål vedrørende det planlagte hus.

Spørgsmål som:

Hvor stort skal huset være.

Hvor mange værelser bliver til udleje.

Hvor skal huset ligge.

Bliver der restauration og festsal.

Bliver der skyde- og keglebaner.

Bliver der særskilte klubværelser for hærens, søværnets og flyvevåbnets OS og SG.

Hvem skal bestyre huset, og sørge for værelserne.

Efter hvilke regler skal værelserne udlejes.

Hvad kommer disse til at koste.

Skal vi bygge eller købe en ejendom. og en mængde andre spørgsmål.

Jeg kan i dag besvare disse spørgsmål under eet, men svaret bliver I ikke kloge af, vi kan nemlig intet sige herom.

Det afhænger jo af en masse forsk. faktorer, der først og fremmest er afhængig af, hvor mange penge vi får til rådighed når vi skal købe, og hvad der til den tid er udbudt til salg. Jeg vil gå ud fra, at så snart vi kan begynde at se kapitalen til huset stige, så vi nogenlunde kan udregne, hvornår vi har den fornødne sum, kan vi begynde at planlægge ud fra behov og ønsker, men der må selvfølgelig være nogle faste holdepunkter, som nærmere skal drøftes med repræsentantskabet.

Forslaget er i sin helhed den største opgave vor organisation hidtil har beskæftiget sig med, og jeg tør udtale, at det er også den vigtigste til dato, men vi har førhen vist, at når vi løfter i flok og i samdrægtighed går ind for opgavens løsning, da kan vi magte mere, end vi selv tror.

Jeg ønsker at tilføje, at når tidens fylde kommer, hvor vi skal til at se på ejendom, da har vi disponible fagfolk, der ved, hvad de har med at gøre. Til den økonomiske side af sagen har vi vor juridiske konsulent, HRS .P. *Hjermind*, der er godt inde i ejendoms handler, og som teknisk rådgiver har vi bl.a. vor hovedrevisor *Børge Jensen*, der er statsexam. ejendomsmægler og aut. vand- og gasmester, så også denne side af sagen er i bedste hænder.

Lad mig slutte dette indlæg med ønsket om, at I, organisationens højeste myndighed, vil gå ind for dette forslags gennemførelse.

Jeg nærer ingen tvivl om, at vi kan gennemføre sagen, hvis vi vil, og det vil endnu engang skabe glans om vor organisation og skabe respekt for forsvarets sergenter og oversergenter. «

Pkt. 3 blev vedtaget med 59 stemmer for og 11 stemmer imod.

Pkt. 4 blev vedtaget, således at udvalget måtte disponere uden afholdelse af lotteri og med 1 kr. i kontingentforhøjelse til ejendomsfonden.

Det 10. landsskyttestævne blev afholdt i Fredericia med 90 skytter.

Den 10. november afholdtes repræsentantskabsmøde i Aarhus. Uddrag af formanden, S.E.R. Kofoeds beretning:

Vi skriver i dag den 10. nov. og ser vi tilbage til det sidste ordinære repræsentantskabsmøde, der blev afholdt i foråret 1956, da kan vi konstatere, at vi ikke helt har været i overensstemmelse med organisationens love, der taler om, at vi bør holde repræsentantskabsmøde i månederne april/maj.

Det er godt, at der i lovene dette forhold vedrørende er denne ventil, der taler om så vidt muligt, for der kan opstå situationer, der klart tilkendegiver, at det vil være urigtigt, at bruge mange penge på et repræsentantskabsmøde, såfremt der ikke er et øjeblikkelig brug derfor.

Det er i dag, hvor der er kommet en hel del nye ansigter til stede, rigtigt indledningsvis at gøre opmærksom på, at det – organisationens højeste myndighed er samlet for at høre er, hvad der er udført af arbejde i den svundne tid, søge at modtage impulser for fremtiden og frem for alt at lade komme til udtryk, hvad der ligger på sinde, kritisere, hvad der med rette er grund til at kritisere, deltage i debatterne og fremføre de synspunkter den enkelte mener at skulle medtage i de overvejelser, der er naturlige, når man skal trække retningslinierne op for det kommende arbejde.

Det er her på dette sted, at hovedledelsen skal have at vide, hvilke fejl de har begået, det er her, de mennesker der engang skal løfte arven og føre organisationen videre, når de gamle holder op, skal lære, hvorledes organisationsarbejde er, opdage, at den måde de gamle har grebet sagen an på, den vil jeg ikke gøre sådan, men sådan. Kom frem med kritikken, sig det lige ud, lad være bag efter, når I kommer hjem, at skumle i kroene, vi kan alle tåle at høre sandheden, vi er måske ikke enige, men vi lærer alle af kritik.

Jeg opfordrer derfor repræsentanterne til at komme med indlæg i forbindelse med min beretning og jeg beder jer om – netop under denne at

Oberst Helge Jensen uddeler præmier ved landsskyttestævnet 1957.

tage det med, I har på hjertet, lad være med at vente til under eventuelt, da er tiden forpasset, mødedeltagerne er trætte og det, der på et tidligere tidspunkt kunne have vægt, falder på grund af det sene tidspunkt.

De repræsentanter og hovedbestyrelsesmedlemmer, der var med til det ekstraordinære repræsentantskabsmøde i feb. i år i København, vil måske huske, at jeg der aflagde en beretning om et møde, *Særmark* og jeg havde haft med *forsvarsministeren*. Jeg ved ikke, om der er grund til her igen at opridsse, hvad vi drøftede, men jeg kan i korte træk nævne, at ministeren gav udtryk for, at han håbede, at personelloven kunne gennemføres i løbet af efteråret.

Han mente på dette tidspunkt, at selve den taktiske ordning af forsvaret ville være blevet færdig i den daværende folketingssamling. At det ikke gik således skyldes som bekendt, at der efter vort møde med ministeren blev udskrevet valg, hvorfor hele forsvarsudvalgets arbejde blev stillet i bero.

Det er først blevet genoptaget i efteråret, og jeg har underhånden orienteret mig, og efter de informationer jeg har fået, regner jeg med, at selve den taktiske ordning – for så vidt sputnik ikke vælter spillet – vil blive færdigbehandlet inden jul, hvorefter det vil komme i folketinget i løbet af jan/feb. Når den er færdigbehandlet, vil man tage fat på personelloven, og her er det afgjort, at vi kommer ind i billedet.

Som man måske erindrer, har vi for længst sendt et forslag til personelordning frem til forsvarsudvalget og til forsvarsministeriet. Dette berørte vi også under vort møde med ministeren, og han sagde, at han vel erindrede det, og at det naturligvis var med i de samlede overvejelser i udvalget.

Han gav ved denne lejlighed udtrykkelig tilsagn om, at intet ville ske vedrørende den gruppe, vi repræsenterer, før vi er blevet hørt af forsvarsudvalget, og han gav løfte om, at han, hvis han på dette tidspunkt sad som minister, da ville tage personlige møder med os, hvis vi fandt anledning dertil.

Som jeg omtalte i indledningen, har det været et langt arbejdsår, og når jeg nu her skal aflægge en beretning om arbejdet i dette, må jeg på forhånd gøre op med mig selv, hvad jeg skal tage med.

Når man i det daglige arbejder med organisationens problemer, går det hele forholdsvis stiltfærdigt og roligt, den ene sag kommer, den bliver løst, eller den bliver ikke løst, og så går man til den næste. Når året er omme, og man skal til at se på, hvad man skal tage med i beretningen, ja, så bliver det straks sværere. Hvor skal man begynde, og hvor skal man ende?

Da det vil være umuligt at tage hver enkelt sag, der er behandlet i årets løb med i beretningen, vil jeg indskrænke mig til det, der efter min opfattelse har været det vigtigste.

Først lidt om organisationen og dens arbejde.

Som jeg før har sagt, er vor organisation en gennemgangsorganisation, hvorfor dens medlemstal

viser ret voldsomme udsving i årets løb. Vi har i dag i alt 2268 medlemmer fordelt således:

1663 OS i Hæren og flyvevåbnet

281 OS i Flåden og

325 SG, tjenstgørende, fortrinsvis i Hæren.

Det er det øjeblikkelige tal, men nu kommer afgang fra fenrikskolerne, og så går vi igen ned i medlemstal.

Her vil jeg igen komme med en bøn, en opfordring til større aktivitet ude i lokalforeningerne.

Det er med hensyn til kontingenter. Vi har alt, alt for mange, der ikke betaler deres kontingent, og det er fortrinsvis blandt de tjenstgørende.

Vi har en meget uheldig kontingentordning, idet vi har det ulyksalige system med indeholdelsesbegæring. Det ligger således, at hver enkelt månedslønnet SG og OS skal aflevere sin indeholdelsesbegæring til regnskabsføreren, men der er desværre en del, der ikke gør det.

Når vi får en indmeldelsesblanket indsendt, så udfylder vi den og de kartotekskort, der er nødvendige. Derefter udfærdiger vi en indeholdelsesbegæring med alle oplysninger og fremsender den til det nye medlem. Han skal så blot underskrive den og aflevere den til regnskabsføreren, så går resten af sig selv, men det er desværre vor erfaring, at adskillige indeholdelsesbegæring ligger rundt på de forskellige kvarterer eller simpelt hen er bortkastede, og så sender vi i nogen tid den pågældende bladet og betragter ham som medlem, indtil kassereren siger stop, hvorefter han bliver hældt ud efter at have levet på nas i et langt stykke tid.

Vi har med nogle lokalforeninger og tjenestesteder en god aftale, og jeg udtrykker ønsket om, at den må kunne komme til at omfatte alle lokalforeninger.

Den går ud på, at vi samlet sender det hele vedr. et nyt medlem til formanden, kassereren eller hvem, der nu varetager dette arbejde, og denne sørger for, at de nye medlemmer underskriver indeholdelsesbegæringen og så afleverer den pågældende disse samlede til regnskabsføreren.

Jeg vil meget gerne stærkt anbefale, at man overalt følger denne fremgangsmåde.

Det lyder jo af meget med det antal medlemmer jeg her har nævnt, men prøv engang at se ud over landet og tjenestestederne, og så vil I se, at der ude omkring går mange, der endnu ikke er sluttet op i rækkerne, hvad skal vi med den forening, siger de?

Ja, det er jo det, jeg i de kommende minutter skal give en redegørelse for, således at d.h.r. repræsentanter hjemme kan oplyse om, hvad vi beskæftiger os med og hvorfor hver enkelt skal være medlem.

På grund af den store medlems til- og afgang i det sidste år, har der i hf. været udført et stort arbejde med at registrere m.v. den til- og afgang.

Da jeg samtidig er flyttet udenfor København og som følge deraf ikke så ofte som tidligere kan smutte ned på kontoret, har vi måttet ændre dettes åbningstid, således at der er åbent tirsdag og fredag kl. 16-18. Det er et lille tilbageskridt. Nu tror jeg

ikke, at det har så stor interesse for medlemmerne, de finder nok en enkelt gang selv derned selv om vi kun har disse åbningstider.

Næ, det har bare medført, at mere af det arbejde, der hidtil er udført på kontoret må tages med hjem.

Det er klart, at en del af det arbejde, der udføres i H.f. ikke kan udføres hverken på kontoret eller hjemme, nej, der må man ud i marken og tale med de personer eller myndigheder, som har den sag vi nu søger at få en løsning på.

Om dette arbejde skulle d.h.r. og lokalforeningernes bestyrelser og medlemmer i nogen grad være orienteret gennem de udsendte referater, der efter min opfattelse indeholder det vigtigste af det vi beskæftiger os med, men der vil alligevel være ting, jeg finder anledning til at trække frem under min beretning.

Der har i tiden siden sidste repræsentantskabsmøde været afholdt 3 hovedbestyrelsesmøder.

Disse møder har været præget af saglighed. Der har vel ikke i alle spørgsmål været enighed, men når en afgørelse er truffet, da har man loyalt bøjet sig for den trufne afgørelse.

Forretningsudvalget slæber det store læs, det er her de første afgørelser skal træffes.

Der har siden sidste repræsentantskabsmøde været afholdt 10 forretningsudvalgsmøder, og der er herfra udsendt de før omtalte referater.

Vi har nu oversergentgruppen i alle tre værn samlet under en hat, et mål de andre befalingsmandsorganisationer er ved at søge frem mod. Dette medfører, at vi forhandlingsmæssigt står meget stærkt, idet vi dækker hele dette område.

Det, der i det afvigte år har sat sit største præg på organisationen og dens arbejde er vel nok de dønninger det ekstraordinære repræsentantskabsmøde medførte.

Dette var indkaldt på grundlag af de drøftelser, der havde fundet sted dels i forretningsudvalget og dels i hovedbestyrelsen. Forslaget fremkom første gang på forretningsudvalgsmødet d. 12. okt. 56, og det blev efter flere debatter fremsendt til hovedbestyrelsesmødet i dec. Her blev det vedtaget under sådanne omstændigheder, at jeg fandt det fuldt forsvareligt at indbringe det for et ekstraordinært repræsentantskabsmøde.

På dette møde, der fandt sted i feb. 57, kom det til en ret kraftig diskussion, og flere deltagere i denne diskussion gav udtryk for at dette forslags vedtagelse med den deri liggende kontingentforhøjelse ville blive organisationens død.

Så galt er det imidlertid ikke gået, og heller ikke de trusler om, at flere lokalforeninger ville nedlægges er blevet en realitet. Kun eet sted, i lokalforening Fyn, er der ikke faldet ro over sindene. Der er stadig en del utilfredshed her. Dette har bl.a. medført, at man der har indkaldt til en ekstraordinær generalforsamling torsdag d. 7. ds., hvor man vil diskutere sagen, og hvor den siddende bestyrelse har truet med at nedlægge hvervet.

Dette er naturligvis frit for den enkelte, men jeg

finder anledning til at fremføre, at man ikke – således som man gjorde det i denne lokalforening, truede med at udmelde sig af hovedorganisationen og begynde for sig selv. Dette vil vi ikke tolerere, for lokalforeninger og hovedforening er eet, og lige så vel som lokalforeningerne kan drage hovedbestyrelse og forretningsudvalg til ansvar, hvis vi ikke forvalter det, vi har påtaget os tilfredsstillende, på samme måde kan og vil hovedforeningen kræve bestyrelsen for den eller de lokalforeninger, der ikke arbejder på linie med de retningslinier, der optrækkes af de kompetente myndigheder, til ansvar for de mulige skader, der derved opstår.

Nu er ejendomsudvalget og det arbejde, der her udføres, imidlertid en realitet, og om dette arbejde vil formanden for ejendomsudvalget senere aflægge en beretning.

Jeg finder anledning til her at takke for de tillids-erklæringer, der fremkom næsten fra samtlige lokalforeninger, og særlig vil jeg gerne understrege den loyalitet, der er kommet til udtryk fra de lokalforeninger, der efter at have været modstandere af forslaget nu er bakket fuldstændig op bag os.

Ifjor fik vi som sædvanligt efter ansøgning bevilget kr. 2000 til organisationens arbejde, og også i år søgte vi dette beløb, men samtidig søgte vi om at få de 500 kr. søvænet tidligere havde fået, overført til organisationen. Dette gik imidlertid ikke så godt, idet min. af besparelshensyn så sig nøddaget til at nedskrive det ansøgte til kr. 1500, og nu går jeg og spekulerer på, om vi, hvis vi kun havde søgt de 2000 kr., så var blevet skåret ned til 1000 kr., ja, sådan er der så meget. Men rent bortset fra det, så er jeg bange for, at vi i løbet af nogle år må indstille os på, at det hele falder bort.

Der er to sager, som jeg synes fortjener nærmere omtale og som viser, at organisationen kan nytte. Ganske vist fik den ikke et for vort medlem tilfredsstillende udfald, men den viser, at man modtager organisationen i arbejdet med at finde frem til en løsning.

En OS blev i januar pludselig beordret til at søge hjem, idet man mente, at han ikke passede sin tjeneste tilfredsstillende. Han fik kun løn til hjemsendelsesdagen.

Han anmodede om organisationens bistand, og vi optog forhandling med min., og efter flere møder og lang korrespondance tilskrev min. os, at man havde tilskrevet det regiment, hvor han havde forrettet tjeneste og pålagt dette at udbetale ham tre måneders løn samt feriegodtgørelse for den pågældende tid, og samtidig fik regimentet en over næsen, fordi man havde afskediget ham uden varsel.

En OS ved flyvevåbnet fik ikke tjenestefornyelse. I den anledning klagede han både til forsvarsministeren personlig og til ombudsmanden, og han søgte også organisationens bistand.

Jeg satte mig i forbindelse med ombudsmanden og fik en aftale, hvorefter pågældende medlem og jeg var til en længere forhandling med ombudsmanden.

Da sagen lå på det sikkerhedsmæssige plan, og da pågældende var klassificeret langt nede, så ombudsmanden sig på grund af sagens karakter ude af stand til at foretage sig noget, idet ombudsmandsloven undtager hans indgriben i sikkerhedstjenestens arbejde, dette gælder både den civile og den militære sikkerhedstjeneste.

Da ombudsmanden var klar over, at jeg ikke var tilfreds med dette udfald af sagen på grund af de manglende oplysninger, rådede han mig til at op-søge forsvarsministeren og tale med ham om sagen. Det var ved denne modtagelse han sagde de i beretningen refererede ord.

Forsvarsministeren påkaldte først et tavsheds-løfte af mig, som jeg under de givne omstændighe-der fandt naturligt at give ham, og han gav mig derefter en fuldstændig redegørelse for hele sagen, og han gav udtryk for, at det var ham personligt, der havde truffet den afgørelse, der var truffet, og han fandt, at det var den eneste rigtige under de givne forhold.

Efter den orientering han gav mig, og som jeg på grund af mit tavshedsløfte er afskåret fra at give videre, ser jeg mig ikke i stand til overfor repræsen-tantskabet at meddele mere om sagen, og jeg vil gerne understrege, at jeg har fundet mig bundet til at indtage den samme stilling overfor forretnings-udvalg og hovedbestyrelse, men jeg vil gerne un-derstrege, som min personlige opfattelse, at denne sag er behandlet fuldt forsvarligt, og at forsvarsmi-nisteren på det givne grundlag ikke kunne træffe anden afgørelse.

Ejendomsfondet har haft en forhandling med *general Lindbard* i forsvarsmin. om muligheden for at få en grund stillet til rådighed.

Han var meget interesseret i vore planer, og han pegede under forhandlingerne på, at der måske var mulighed for en grund ved Amager boulevard, men som formanden for ejendomsfondet vil komme ind på i sin beretning, viste det sig desværre, at der ikke var muligheder der.

Ferieloven har givet anledning til mange og for-skelligartede fortolkninger, og dette har givet orga-nisationen adskilligt at bestille. Vi har forhandlet spørgsmålet med forsvarsministeriet for at nå til en klaring, og jeg kan sige det på den måde, at OS til frivillig tjeneste uden videre falder ind under fe-rieloven.

Vi var på et enkelt punkt uheldige med vor for-mulering af bestemmelserne i FOU-bladet, dette gav anledning til påtale fra min.s side, men da vi bragte en korrektion i et senere blad, erklærede man sig tilfredse.

Jeg vil gerne understrege, at når man som OS har forrettet tjeneste i et antal måneder i det ene år, så har man ret til og krav på ferie i det påfølgende år i ligeså mange gange 1½ dag som man har arbejds-måneder i det forrige år, og de 12 af disse feriedage skal falde i »feriesæsonen«, der er fra 2. maj til 30. sep., medens resten kan forlanges taget uden for feriesæsonen. Indenfor denne tid er man dog pligtig

at tage ferien på det tidspunkt, der fastsættes af afdelingen, altså kan man være forpligtet at tage den i f.eks. maj eller sept. måned, men ved forhandling på tjenestestedet måtte der vel kunne træffes en ordning, således at der tages hensyn til familie, børn m.m.

Jeg vil gerne understrege, at man ikke har pligt til at tage ferie f.eks. i april måned, hvis man skal hjemsendes på 30. apr., i så tilfælde skal man have udbetalt feriegodtgørelse f.eks. i feriemærker. På samme måde måtte vi forleden tilskrive et regiment og gøre opmærksom på, at de gjorde sig skyldig i noget ulovligt ved at pålægge en OS, der skulle hjemsendes pr. 31. okt. at holde den i dette år indtjente ferie forud for hjemsendelse.

Regimentet gjorde sig ikke den ulejlighed at svare os, men de meddelte da OS, at de trak deres ordre tilbage.

Fra adskillige har vi i tidens løb modtaget besvæ-ringer over, at man ikke kan få kommandotillæg eller i alt fald godtgørelse for de udgifter man har i forbindelse med tilsynstjenesten, f.eks. under be-redskabsvagt, tilsynshavende lørdag-søndag- man-dag. Vi har gang på gang søgt at løse dette spørgsmål på en sådan måde, at der kunne komme et økono-misk vederlag ud af det, men forgæves.

Det er således at rådighedstillægget skal dække denne uforudsete tjeneste, og kan man dokumen-tere udgifter, f.eks. til spisning i de dage man har vagt, da er man berettiget til på sin selvangivelse i rådighedstillægget at fradrage den positive udgift.

Værnskommandoerne. Med disse og særligt med flyvevåbnet har vi gang på gang forhandlinger i an-ledning af, at OS, der har påtaget sig frivillig tjene-ste, nu ønsker at komme hjem inden kontrakten er udløbet.

Jeg vil gerne her overfor repræsentanterne til videre underretning understrege, at det er meget, meget vanskeligt at blive frigjort for kontrakten, når man først har underskrevet den. Der skal være meget vægtige grunde før man går med til en fritagelse for den kontraktlige tjeneste.

Vi har modtaget en indbydelse til at deltage i et internationalt underofficersmøde i *Bruxelles* i for-sommeren 1958, og det er meningen, at vi vil ud-sende 2 repræsentanter til dette møde. Der er op-stillet en foreløbig dagsorden, hvoraf det fremgår, at man vil drøfte de nationale og internationale relationer af NATO samarbejdet, og tage under overvejelse, om man skal danne en international underofficersorganisation.

Som det vil være kendt, har man mangel på OS, og derfor er der ved en k.f.f. indført den bestem-melse, at OS kan få tjeneste i indtil 9 år. Dette medfører, at det vederlag, man kan oppebære efter 6 års forløb på i indtil 6 måneder, nu er udstrakt til at gælde for yderligere 3 måneder, for så vidt man forretter 9 års tjeneste, da i alt 9 måneder.

Det er derfor beklageligt, at de tjenstlige forhold kan være således, at en mand, der trofast har passet

sin tjeneste i 5 år, nu får at vide, at man ikke vil give ham tjenestefornyelse.

Herved kommer man i den situation, at han er afskåret fra at oppebære denne understøttelse, og når det så drejer sig om en mand, der i 1952 fulgte forsvarers kalden og i en alder af 55 år gav afkald på sin civile stilling, da er det dobbelt tungt for ham, efter at være blevet 60, at få at vide, at nu kan man ikke bruge ham længere. Vi har derfor tilskrevet forsvarsministeriet og begæret sagen genoptaget med dette for øje at søge at få ham tillagt yderligere et år, således at han kan få mulighed for at falde ind under denne i tjenestemandsløven fastsatte regel.

Som det vil være kendt, har vi en aftale med højesteretssagfører *Poul Hjerminde* i København.

Da han i de senere år er blevet stærkt belastet, og da han ikke tidligere har fået noget for sin konsulentvirksomhed, er der mellem ham og organisationen truffet en aftale, hvorefter vi skal yde ham et vederlag af kr. 500 pr. år.

Jeg kan i den forbindelse nævne, at han siden 1. jul. 1956 og til nu har fået henvist 18 OS og SG til juridiske konsultationer, og jeg tror ikke, at man andre steder får en så fordelagtig kontrakt som den vi har fået med ham.

Siden sidste repræsentantskabsmøde har hovedorganisationen fået en bedre kontakt med FOU's fond. Man vil måske erindre, at vi havde det indtryk, at fondsbestyrelsen betragtede sig som en stat i staten, og at hovedorganisationen var helt uden kontakt med den.

Vi havde så i foråret 1956 et møde med fondsbestyrelsen, og der blev det besluttet, at den siddende landsformand til enhver tid skulle være medlem af fondsbestyrelsen, der derefter er udvidet til 4 mand.

Spørgsmålet er så, om dette har været til nogen gavn, og dette kan ikke i dag besvares bekræftende, eftersom jeg indtil nu intet har hørt fra formanden, uagtet vi har sendt flere sager til ham.

Imidlertid har vi dog gennem mellemmand fået stillet et beløb på kr. 300 til rådighed til en enke efter et medlem, der døde sidste år. I forbindelse med landsskyttestævnet i Fredericia blev mig forebragt meddelelse om, at kassereren for fondet i en diskussion skulle have udtalt, at såfremt fondets midler skulle indgå i det fond, der er oprettet til ejendoms køb, da ville bestyrelsen for det andet fond hellere end at pengene skulle gå dertil, uddele dem til de forskellige lokalforeninger.

Således foranlediget tilskrev jeg kassereren og krævede et klart svar på, om dette var fondsbestyrelsens mening.

Jeg har fået det svar, at det hele var opstået som en diskussion mellem ham og et andet medlem, og at han havde fremført det som »et blålys« der var uden realiteter.

Dette brev har jeg godtaget, og det er derefter min opfattelse, at der ikke er grund til at tale mere om dette. Jeg opfatter fondets bestyrelsesmedlemmer som fuldt loyale overfor hovedorganisationen.

Om bladet vil jeg gerne sige et par enkelte ord, uden at jeg dog vil komme ind på en egentlig beretning, idet dette tilkommer henholdsvis redaktøren og regnskabsføreren.

Det er imidlertid mit indtryk, at forholdet mellem annoncerepræsentant og redaktion/administration ikke er helt tilfredsstillende, hvilket jeg beklager.

Vi har i bladudvalget haft et møde med begge parter for at søge at udjævne de meningsforskelle, der var, og det var på dette tidspunkt vort indtryk, at sagen var i orden, men vi har nu igen fra redaktør og administration modtaget besvælinger over det manglende samarbejde, hvorfor vi snarest efter dette repræsentantskabsmøde må indkalde til et nyt møde i bladudvalget mellem de to parter og søge at nå til en forståelse, og hvis dette ikke lykkes, da må vi undersøge, hvilke muligheder der er for en tilfredsstillende løsning, for eet er givet, vort blad skal så vidt det overhovedet er gørligt udkomme månedligt, og det skal så vidt muligt økonomisk hvile i sig selv uden alt for store tilskud fra organisationen. Skal det det, da vil det i løbet af kort tid opspise alt, hvad vi i årenes løb har samlet sammen, og det går ikke.

Jeg ved, at der fra redaktionens og administrationens side gøres hvad der kan, og jeg vil gerne her bringe bladets medarbejdere og administration en varm tak for veludført arbejde, og jeg vil gerne opfordre repræsentanterne som garanter for medlemsskaren ud over landet til at gøre en indsats for at gøre bladet så læseværdigt som muligt, bl.a. ved at medvirke ved artikler m.v. således at man virkelig kan få opfattelsen af, at det er *vort* blad.

Det kan måske synes mærkeligt, at jeg først på dette sted i min beretning nævner lokalforeningerne, men jeg finder, at disse – som sædvanligt – fortjener en særlig omtale.

Jeg tror, at vi for øjeblikket har det største antal lokalforeninger i organisationens historie, nemlig 21.

Det er således, at uden lokalforeninger ingen organisation, og derfor vil jeg gerne her fra denne talerstol hylde og takke lokalforeningerne, deres medlemmer og bestyrelser og takke for godt medarbejderskab i året, der er svundet.

Det er vel ikke dem alle vi har den bedste kontakt med, jeg skal ikke her nævne navne, men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at skal organisationen blive stærk – og det skal den – da må vi alle arbejde på at udbygge kontakten mellem hovedorganisationen og lokalforeningerne og ikke mindre mellem de forskellige lokalforeninger indbyrdes.

Vi kan glæde os over, at der er kommet to nye lokalforeninger siden sidst, idet den store *Flyvestation Aalborg* har formået at danne en selvstændig forening. Ganske vist er der herved sket indskrænkning i lokalforening Nordjyllands virkeområde, men ret beset tror jeg, at dette, at flyvestationen har dannet sin egen lokalforening har gjort, at

langt flere end tilfældet er ville have været uden for er kommet ind i organisationen.

Også Søværnet er jo nu en realitet. Dette blev vedtaget på sidste repræsentantskabsmøde, og jeg er glad ved at kunne sige, at det tilskud af repræsentanter, der herved er kommet ind i hovedbestyrelsen, er særdeles tilfredsstillende og virker som et godt bindeled mellem denne og lokalforeningen, der jo naturnødvendigt må have en anden struktur end de andre lokalforeninger under hensyn til, at medlemmerne i denne er spredt ud over vandet og ikke helt på samme måde kan bevare kontakten med organisationen som de medlemmer, der er i de andre lokalforeninger.

Inden jeg afslutter denne beretning finder jeg anledning til at komme med nogle enkelte betragtninger.

Det er således, at man ved slutningen af en periode, det være sig nytår eller andet, standser et øjeblik og kigger tilbage og derefter vender blikket fremad.

Når vi kigger tilbage, da er det med en vis tilfredshed, at man konstaterer, at der på alle fronter har været en fremgang at spore. Organisationen vokser sig stadig større, og økonomien ligger i et tilfredsstillende leje.

De sager vi har til behandling synes som oftest at løses på en for vore medlemmer tilfredsstillende måde. Der er dog en enkelt ting i denne forbindelse jeg et øjeblik vil dvæle ved.

Det hænder af og til, at vi fra medlemmer får anmodninger om støtte i sager, hvor de mener, at deres autoritet er tilsidesat. F.eks. har vi lige fået en sag, hvor en OS beklager sig over, at han efter at have indmeldt en mand for respektstridig optræden konstaterede, at denne sag er blevet afgjort med, at manden har fået en ekstra søndagsvagt, og han, OS, der føler sig tilsidesat, indberetter nu dette forhold

til organisationen med anmodning om bistand til at søge at rejse denne sag overfor pågældende, der er udstyret med myndighed til at straffe, og som nu efter pågældende OS opfattelse dybt har tilsidesat hans indberetning.

Jeg finder anledning til her fra denne talerstol klart og tydeligt at tilkendegive, at her er vi inde på et område, hvor organisationen er afskåret fra at gribe ind. Her har vi ingen mulighed for at tage stilling. Det gælder alle organisationer inden for statstjenesten, de er afskåret fra at tage stilling i strafspørgsmål, ikke når straffen rammer deres medlemmer, men når det drejer sig om afgørelser som ikke rammer medlemmet men andre.

Derfor er vi nødt til at afvise disse sager, her rækker vor myndighed ikke til, og jeg tror ærligt talt, at det er godt, at det er således.

Fremtiden. Ja, der ligger jo store opgaver forude. Det er organisationens opgave at søge at skabe de bedst mulige forhold for den gruppe af befalingsmænd, som vi repræsenterer, derfor er det nødvendigt at appellere til alle ud over landet om at slutte op i rækkerne. Når vi som forhandlere møder frem for de myndigheder, der varetager de interesser vi er interesserede i, da er det nødvendigt, at vi kan understrege, at vi kommer som repræsentanter for et samlet hele, nemlig de tjenstgørende OS og SG.

Og netop i den kommende tid vil der ske store ting, personelloven vil blive afgjort indenfor en overskuelig fremtid, og der skal vi søge at skaffe de goder, som efter vor opfattelse er en livsbetingelse for at den gruppe vi er i, kan få lykke og fremgang.

Der blev ikke anledning til afstemninger, bortset fra valg til hovedbestyrelsen.

Ejendomsfondens formue var ca. 10.000 kr. ved årets slutning.

afholdes et underofficersmøde i Bruxelles vedr. dannelsen af en international underofficersorganisation indenfor NATO-området.

Der ventes på personellovsændringen og det tekniske personale i Flyvevåbnet er meget utilfredse med deres tjenstlige og lønmæssige vilkår.

En stadig stigende utilfredshed blandt tjenstgørende oversergenter ved Flyvevåbnet, særlig med hensyn til fremtidsmulighederne, er voksende. Der tales om ikke at ville forny kontrakterne, og da det tekniske personale er en nødvendighed for Flyvevåbnets hele effektivitet, kan situationen karakteriseres som meget alvorlig.

Foreningen arbejder meget kraftigt overfor Forsvarsministeriet på en forbedring af forholdene.

En redegørelse fra landsformanden *S.E.R. Kofoed* lød således:

»Til samtlige tjenstgørende oversergenter under flyverkommandoen.

Da der fra en del tjenstgørende OS ved flyvevåbnet gennem lokalforeningerne og ad anden vej til hovedforeningen er indløbet talrige besværgelser over de tjenstlige forhold – særlig fremtidsmulighederne for OS, der agter at fortsætte indenfor våbnet – har organisationen forhandlet hele spørgsmålet med flyverkommandoen, idet landsformanden har haft en forhandling med chefen for flyverkommandoens personalsektion, *oberst Vallentiner*, og chefen for flyvevåbnets økonomiske sektion, *oberst Panduro Christensen*, og om disse forhandlinger kan nedennævnte redegørelse gives. Tillige tilføjes, at chefen for flyverkommandoen, *general Tage Andersen* i en personlig skrivelse til landsformanden har meddelt sit syn på en del af problemerne.

Der er fra de tjenstgørende bl.a. givet udtryk for, at man ikke kunne forstå følgende:

Når der indkaldes ansøgninger til gennemgang af fenrikskolen, fremkommer fra tjenstestederne 25 til 30 ansøgninger, men når skolen begynder, viser det sig, at der kun er kommet 2 a 3 mand fra hvert tjenstested.

Dette er man utilfreds med, idet man anfører, at med den store stab af tekniske oversergenter, der er til rådighed, vil dette lille antal på skolen betyde, at kun en ganske ringe del af de uddannede teknikere vil have mulighed for at skaffe sig en fremtid indenfor våbnet, og når dette er tilfældet, da finder man, at man blot spilder sine år på at gå derinde. Man ønsker derfor at få at vide, om der overhovedet er nogen fremtid indenfor våbnet, og hvorledes denne muligvis vil blive, eller om man snarest skal søge ud og søge at skabe sig en sådan i det civile liv.

Dette besvares af flyverkommandoen således:

Man er helt klar over, at denne situation er uholdbar, hvorfor man gang på gang har rettet henvendelse til forsvarsministeriet for at søge at få denne tilstand ændret, idet man er interesseret i at skabe en »flyverspecialist« ordning omfattende alle tekniske OS, således at man får mulighed for at byde dem bedre kår. Man har overfor ministeriet skitseret en ordning, hvorefter OS efter nogle års tjeneste som sådanne overgår til at blive »flyverspecialister«, således at de i en årrække kan virke indenfor våbnet. Hvorledes de skal aflønnes, og hvor længe deres kontrakt med våbnet skal gælde, kan man ikke på forhånd sige, men man sigter efter, at det skal være over en betydelig årrække, således at den enkelte virkelig får et varigere tilknytningsforhold til våbnet, og man ønsker at kombinere denne ordning med en økonomisk opsparingsordning, således at pågældende, når han søger over i det civile liv, virkelig har en sum af betragtelig størrelse at råde over.

Om denne ordning har generalen tilskrevet mig således d. 2. jan. 58:

»Kære politiassistent S. E. R. Kofoed.

Efter min samtale med forsvarsministeren i foråret 1957 angående indførelse af flyverspecialistordningen udtalte ministeren, at han så med sympati på ordningen og ville tage den op til løsning under personelloven, som han ville gøre sig umage for at gennemføre i efteråret 1957. Af forskellige grunde blev dette ikke muligt, og man kan næppe vente en ny personelordning før efteråret 1958.

Jeg har nu igen bragt spørgsmålet om flyverspecialister op for ministeren, der har meddelt, at hans syn på sagen i mellemtiden ikke har ændret sig. Ministeren mente dog, at det for det personel, som måtte være interesseret i den nye ordning, muligvis ikke var en tilfredsstillende udtalelse, hvorfor ministeren lagde sagen op for det nye forsvarsudvalg på et møde den 11. dec. 1957.

Efter de udtalelser, som er fremkommet under sagens drøftelse i udvalget, kan drages den konklusion, at man faktisk overalt i udvalget er enig om, at der må tilvejebringes en personelordning i flyvevåbnet, der skaber bedre muligheder for mere langvarig ansættelse af teknikere m.fl., men at man på den anden side på et tidspunkt, hvor personelproblemerne ikke har været taget op til egentlig behandling, ikke kan binde sig til en ganske

bestemt ordning som den af flyverkommandoen foreslåede flyverspecialistordning.

Det er således ikke meget, man derefter kan meddele personellet, men det er på den anden side min opfattelse, at det tilsagn, der herigennem er givet om en ændret ordning, må tages som udtryk for, at man er sindet at løse problemet på en for såvel flyvevåbnet som personellet tilfredsstillende måde.

Jeg skal derfor anmode Dem om at orientere det interesserede personel om disse synspunkter for derigennem at gøre de pågældende klart, at sagen ikke er skrindlagt, men at behandlingen af den hovedsagelig er trukket ud på grund af dens nære tilknytning til de i forsvarsudvalget under behandling værende generelle personelproblemer.

Med venlig hilsen

Deres

sign. Tage Andersen«.

Man vil af det citerede se, at problemet har mødt adskillige vanskeligheder, men at generalen er positivt indstillet overfor de muligheder, der foreligger, og at han ønsker at finde frem til en løsning, der vil være tilfredsstillende for alle – så vidt det da overhovedet ligger i hans magt.

Vedrørende optagelse af flere OS på fenrikskolen, ligger det således, at man ikke har kunnet formå de bevilgende myndigheder – der jo ikke har tilknytning til flyvevåbnet, men er folketinget, finansudvalget og finansministeriet – til at udvide normativet vedrørende fenrikker mere end netop så meget, at man har kunnet tage enkelte flere ind end afgangene af ældre tillod. Man har altså ikke kunnet nyoprette stillinger og på en måde udvide antallet af elever på fenrikskolen.

Foreningen vil naturligvis fortsat være opmærksom på hele spørgsmålet og af al kraft søge at få det løst på en for vore medlemmer tilfredsstillende måde, og landsformanden vil – så snart lejlighed dertil gives – opsøge forsvarsministeren og erindre om sagen.

I forbindelse med dette møde søgte landsformanden en orientering om et irritationsmoment, der ligger de tjenstgørende stærkt på sinde. Det er dette, at det ikke-flyvende personel, når de bliver transporteret pr. transportplan, ikke får vederlag – timø- og dagpenge eller flyvetillæg.

Følgende er oplyst:

Alle ansatte i flyvevåbnet er garnisoneret i København og udstationeres på de forskellige FSN. Denne udstationering medfører, at de til stadighed oppebærer udkommandotillæg og øvrige tillæg som man ikke ville få, hvis man var i garnisonsområdet.

Når der så mellem de forskellige FSN er oprettet en intern flyveforbindelse betjent af maskiner hørende til på disse FSN, da befinder de pågældende, der er på rejse i dette plan, sig stadig på FSNs område og er – jfr. tjenstemandsloven afskåret fra at oppebære timepenge.

Så er spørgsmålet, hvorfor kan disse, der altså flyver ikke få det tillæg på kr. 15 pr. dag, således

som de flyvende besætninger. Der oplyses, at dette tillæg er indført medens flyvningen blev anset for at være et betydeligt mere risikofyldt foretagende end det er i dag, og der har gang på gang fra de bevilgende myndigheders side været gjort forsøg på at få dette afskaffet, men indtil nu har man dog formået at bevare det, og man er helt klar over, at begynder man at røre ved dette tillæg med en udvidelse af de grupper, der kan få det, da kan man frygte, at det helt bliver afskaffet, og så vil der antagelig blive indført noget nyt, men dette vil blive meget stærkt begrænset, således at det vil blive et betydeligt mindre antal, der vil kunne få det.

Man gør opmærksom på, at der også fra de bevilgende myndigheders side har været overvejelser igang om at gøre de enkelte FSN til selvstændige garnisonsområder med den følge, at kommandotillæg m.v. ville bortfalde. Dette ville jo så naturligvis medføre, at man ved tjensterejser fra den ene FSN til den anden ville være berettiget at oppebære timepenge, men dette kunne naturligvis ikke opveje bortfaldet af udkommandotillæg, hvilket jo i så fald ville ske.

Man er derfor ved den økonomiske sektion yderst varsom med at komme med for store krav hos de bevilgende myndigheder, og man er naturligvis klar over, at vi til enhver tid er berettiget at rejse spørgsmålet, men man peger altså på den konsekvens, dette muligvis kan få for alle.

Man vil af denne redegørelse se, at problemet vedrørende de tjenstegørende OS mere varige tilknytning til våbnet er i støbeskeen, og at der antagelig i løbet af en overskuelig tid vil fremkomme en afklaring, men man må gøre sig klart med den økonomiske situation forsvaret for øjeblikket er i – at der efter organisationens skøn for nuværende ikke vil være mulighed for at skaffe en ændring til det bedre vedrørende tillæg i forbindelse med flyvning i transportplan.

Ud over det ovenfor anførte er følgende forhandlet med flyverkommandoen:

Der er adskillige OS, der har søgt at komme hjem uagtet kontrakten ikke er udløbet. Det drejer sig om kolleger, der har fået tilbud på gode stillinger i det civile. Disse får som hovedregel afslag på deres ansøgning, og flyverkomm. siger herom, at man nødvendigvis må følge denne linie, idet man ikke kan ofre dyr uddannelse – ofte i udlandet – og så risikere, at pågældende straks efter søger hjem. Dette vil være spild af statens penge.

En sag, hvor en OS var hjemsendt, uden at han mente, at bestemmelserne for ophør af kontrakt var opfyldt, blev behandlet, og det er nu oplyst, at den har været gjort til genstand for auditørbehandling, hvis udfald endnu ikke er kendt.

Jeg har fundet anledning til at udarbejde denne redegørelse for overfor de tjenstgørende oversergerter ved flyvevåbnet at gøre rede for, hvorledes det hele ligger i øjeblikket, og således at man kan se, at der arbejdes med sagen, selv om det må erkendes, at der ikke sker så farligt meget lige nu.

Organisationen mener dog at måtte fremføre som sin opfattelse, at det er vort bestemte indtryk, at der fra de interesserede myndigheders – flyverkomm. – m.fl. – er en positiv indstilling og god vilje til at søge at løse de for OS så vitale spørgsmål, og organisationen skal vide at søge dem løst på en så tilfredsstillende måde som muligt.

Man skal anmode om, at denne skrivelse må blive anbragt således, at alle oversergenter ved tjenestestedet får mulighed for at læse den.«

Den 30. april fremsender Forsvarsministeriets 1. afdeling en skrivelse til landsformanden:

»Forsvarsministeriet
Chefen for 1. afdeling

København, den 30/4 1958

Kære politiassistent Kofoed.

I anledning af vor samtale den 22/4 d.å. angående flyverspecialistsagen skal jeg – efter nærmere at have undersøgt spørgsmålet – oplyse følgende:

I slutningen af 1957 henvendte chefen for flyvevåbnet sig til forsvarsministeren angående flyverspecialistordningen for om muligt fra ministeren at få en udtalelse, som kunne virke beroligende på det personel, som er interesseret i den nævnte ordning; baggrunden for generalens henvendelse var bekymring i flyvevåbnet for, at uvished omkring navnlig det tekniske personels fremtidsudsigter skulle føre til afgang blandt dette personel.

Ministeren forelagde sagen i det politiske forsvarsudvalg, som tidligere havde drøftet problemet.

Af de udtalelser, som fremkom under sagens drøftelse i forsvarsudvalget, kunne uddrages den konklusion, at der i udvalget var almindelig tilslutning til det synspunkt, at der må tilvejebringes en ordning, der åbner mulighed for en mere langvarig ansættelse af teknikere i flyvevåbnet, men at man ikke på forhånd ville binde sig til at løse problemet ved at gennemføre den foreslåede flyverspecialistordning. Spørgsmålets løsning måtte i øvrigt afvente den samlede behandling i udvalget af forsvarrets personelproblemer.

Dette af udvalget tagne standpunkt videregav ministeren til general Tage Andersen, og generalen skrev derefter til flyvestationscheferne i overensstemmelse hermed og anmodede dem om at orientere det interesserede personel.

Som vi aftalte, har jeg foranlediget, at spørgsmålet nu på ny er nævnt for ministeren, som imidlertid udtalte, at han for tiden ikke kunne foretage videre i sagen.

Selvom det således ikke er meget nyt, jeg kan fortælle Dem, håber jeg dog, at mit brev kan være Dem til hjælp med henblik på sagens eventuelle drøftelse på foreningens forestående generalforsamling.«

Der er frem til repræsentantskabsmødet den 3. maj på Holmen i København stadig ingen afklaring på dette vigtige spørgsmål og stadig lader personellovsændringen vente på sig.

Uddrag af landsformanden S.E.R. Kofoed's beretning fra repræsentantskabsmødet:

»Som de fleste vil erindre, havde vi i november måned i fjor vort repræsentantskabsmøde, der da blev afholdt i Århus under særdeles gode og velordnede former, hvilket vi skylder lokalforening ÅRHUS en tak for.

Når man erindrer sig, at det knapt er 6 måneder siden, at vi havde vort sidste repræsentantskabsmøde, da vil man sikkert kunne forstå, at den beretning jeg i dag skal aflægge ikke kan blive så overmåde lang.

Ikke desto mindre er det jo denne, der skal danne grundlaget for repræsentantskabets vurdering af det arbejde, der siden sidst er udført i organisationens hovedsæde, således at man kan få lejlighed til at få belyst de problemer, der interesserer, at få lejlighed til at udøve den kritik, uden hvilken en organisation ikke kan trives, idet det er den saglige kritik, der skal belyse, hvad det er, man ude i lokalforeningerne særlig lægger vægt på bliver udført, derfor vil jeg søge at fremdrage de ting, der efter vor opfattelse har været centrale i den forløbne tid, idet det jo vil være naturligt, at jeg måske lægger – efter mit skøn – uvæsentlige ting bort til fordel for det, der efter min opfattelse er det helt centrale i den drøftelse, der må komme, nemlig den lønordning som folkettinget for tiden har til behandling og som vil betyde også uhyre meget for denne organisations tjenestgørende medlemmer.

Jeg vil derfor gerne under henvisning til det nu sagte byde alle repræsentanter fra det ganske land hjertelig velkommen til dette vort årlige møde. En særlig velkomst vil jeg naturligvis rette til de nye ansigter i forsamlingen. Det er jo naturligt med den struktur vor organisation har, at der stadig kommer nye til. Også som repræsentanter er der nye ansigter, og jeg beder jer føle jer som hjemme. Lad jer ikke skræmme af, at I er nye her. Kom frit frem med, hvad I har på hjertet, deltag i debatten, udøv jeres kritik, hvis I finder, at det er berettiget og nødvendigt, vi er rede til at lytte til jer, og vi er rede til at søge at leve efter den kritik, der naturligt må komme.

Det vil være naturligt, at jeg kort gør rede for organisationens talmæssige styrke, idet jo netop denne styrke er afgørende for, med hvilken vægt organisationen kan fremføre sine krav overfor de myndigheder den har ret til at forhandle med.

Derfor er det af den største betydning, at så mange som mulig slutter op bag den eneste organisation, der er berettiget at varetage de tjenestgørende oversergenters og sergenters interesser.

Den 20. april 1958 havde organisationen 2316 medlemmer fordelt således:

OS i hæren og flyvevåbnet	1654
OS i Søværnet	281
SG i hæren/flyvevåbnet	381
<hr/>	
Dette giver ialt	2316

Ser vi i relation til disse tal på andre tal for medlemmer i organisationen, da vil vi se, at de er genstand for store svingninger. Jeg har sagt det før, men jeg synes at det bør understreges igen: organisationen er en gennemgangsorganisation. I begyndelsen af 1957 var der i organisationen ca. 2000 medlemmer og i aug. 1957 var den på ca. 2500 medlemmer, man vil af disse tal se, at der finder store svingninger sted.

Det er også til at konstatere, at særlig flyvevåbnet og i nogen grad søværnet har forstået at få de tjenstgørende til at slutte op i rækkerne, her kniber det mere inden for hæren, hvad så grunden end måtte være.

Jeg tror nu nok at jeg i nogen grad er klar over grunden. Den er vel den, at hærens afdelinger er spredt ud over landet i mange garnisoner, hvor flyvevåbnet og søværnet har deres meget mere samlet.

Det giver mig anledning til at spørge, om den form for organisation vi har ud over landet er tidsvarende, om tiden ikke er inde til at undersøge og overveje, hvor vidt der ville være mulighed for at finde frem til en organisationsform, der bedre end den nuværende bragte kontakt mellem tjenestestederne og organisationen. Jeg skal overlade spørgsmålet til repræsentantskabets velvillige overvejelse.

Når man skal til at skrive beretning om arbejdet i det forløbne år, da kommer man i svær tvivl. Hvad skal man tage med og hvad skal man lade ligge.

Vi udsender jo i forbindelse med vore forretningsudvalgsmøder et referat af de ting, der er forhandlet. Jeg medtager her under min beretning det, jeg finder, er værdifuldt, medens der måske blandt repræsentanterne sidder nogle, der spørger, hvorfor nævner han ikke noget om det.

Til det vil jeg sige, det er derfor, at dirigerterne sætter min beretning under debat.

En af de ting, vi havde håbet på skulle have været bragt nærmere mod løsningen i det år, der er gået, er personelloven.

Som man måske erindrer, har jeg på de sidste repræsentantskabsmøder talt om, at nu lysnede det nok. Jeg erkender her åbent og ærligt, at jeg har set for lyst på hele den situation. Jeg støttede min antagelse på de udsagn, vi havde fået dels af forsvarsministeren personlig og dels på de informationer vi tid efter anden indhentede dels hos politikerne dels hos administrationen.

Når jeg i dag ser mindre lyst på denne sag, da er det, fordi jeg i de sidste dage i forsvarsministeriet har fået sådanne informationer, at jeg er helt klar over, at det ikke bliver i dette år, at vi får en ny personellov.

Det ligger således, at der for flere år siden blev nedsat et forsvarsudvalg bestående af medlemmer af folketingets politiske partier.

Dette udvalg har siden arbejdet med planerne om ændringer i forsvarets organisatoriske love, altså en

konstruktion af den ramme, hvorom forsvaret skal opbygges.

Samtidig havde dette udvalg fået i opdrag at undersøge, hvilke ændringer, der var nødvendige for at skabe en mere hensigtsmæssig personelordning.

Dette udvalg har siden arbejdet, men under dettes arbejde er der sket så omvæltende begivenheder på det militærtekniske område, at man har fået store betænkeligheder ved allerede på nuværende tidspunkt at fastlægge forsvarets fremtid. Som man måske husker, blev der for ca. 1 år siden stillet de militære myndigheder den opgave, at udarbejde et forslag til forsvarsordning indenfor et beløb af 800 millioner.

Denne opgave er endnu ikke løst, og det er vel tvivlsomt om den overhovedet vil blive løst på noget tidspunkt, for medens politikerne og administrationen har arbejdet med dette, er der sket adskilligt ude i verden. Tænk blot på de mange jorddrabanter der svæver over os.

Dette har medført, at man altså arbejder i langsom takt, idet man antagelig vil vente og se, hvorledes hele udviklingen vil blive.

Det er klart, at det er begrænset, hvad jeg kan fortælle om de oplysninger jeg har fået, idet jeg har den ganske bestemte opfattelse, at man i ministeriet stoler på mig, og giver mig flere oplysninger end jeg strengt taget er berettiget til under den forudsætning, at jeg selv sorterer de oplysninger fra jeg kan give videre. Jeg ser mig imidlertid berettiget til at oplyse, at jeg med sikkerhed har fået at vide, at det politiske forsvarsudvalg f.t. arbejder med de organisatoriske rammelove, og at man til den ende kun har indledt drøftelser med en administrativ indsats, nemlig forsvarsstyrelsen. Ingen andre myndigheder – ikke engang forsvarsministeriets embedsmænd er informeret om, hvor langt man er kommet i disse forhandlinger.

Forsvarsmin. har derfor bemyndiget mig til at oplyse, at man for personellovens vedkommende ikke mener, at der vil ske noget med den i dette år, idet man anser det for mest sandsynligt, at den vil blive en realitet tidligst til næste efterår.

Man vil heraf se, at vi – såvel som de andre personelorganisationer – må ruste os med tålmodighed.

Dette giver jo anledning til alvorlige overvejelser særlig i relation til henholdsvis de besværing, der tid efter anden er indløbet fra de tjenstgørende OS ved flyvevåbnet og dels i relation til det forslag, der er fremsendt fra lokalforening Karup? Man erindrer måske, at organisationen i sommer til samtlige tjenestesteder for flyvevåbnet udsendte en redegørelse for de indtil da foreliggende forhold.

For at repræsentantskabet kan være informeret om, hvad der er passeret, skal jeg i store træk nævne, hvad der er sket i denne sag.

Fra lokalforeningen under flyvevåbnet og fra flere tjenstgørende OS ved dette våben er der i det sidste år indløbet adskillige besværing over den usikkerhed man mente at kunne spore i forbindelse med – særlig de tekniske – oversergenters fremtid.

Hovedbestyrelsen 1958.

De tekniske OS er en nødvendighed for overhovedet at få maskinerne i luften. For at få sådanne i tilstrækkeligt tal, annoncerer flyvevåbnet meget ofte i dagspressen og lover herunder med store bogstaver, at her er alle fremtidsmuligheder, man kan blive pensionsberettiget tjenestemand, og jeg ved ikke hvad.

Mange lytter til disse reklametonen og tror, at nu er fremtiden sikret. De kommer derefter ind i våbnet og opdager, at når 20 eller 30 søger om at komme på fenrikskole fra hvert tjenestested, så kommer een, måske to, og i ganske enkelte tilfælde tre. Man opdager så, at situationen ikke er så god, som man havde forestillet sig, hvorfor man naturligvis vender sig mod sin organisation for at søge råd og vejledning.

I den anledning har organisationen forhandlet dette spørgsmål med flyverkommandoen. Denne er enig med organisationen i, at den omtalte fremgangsmåde er uheldig, og man har derfor søgt at råde bod på den skade, der er, hvorfor general *Tage Andersen* personlig har opsøgt ministeren og talt denne sag. Om dette har generalen i et personligt brev til mig givet en redegørelse, og jeg lod aftrykke i den skr. organisationen udsendte til alle de nævnte tjenestesteder.

Imidlertid er det ad forskellige veje kommet organisationen for øre, at oversergenterne mand og mand imellem drøfter sagen under den forudsætning, at får de ikke deres rimelige krav opfyldt, da vil de ikke forny deres kontrakter.«

Jeg har ment, at hele denne sag var så alvorlig, at der måtte gøres noget for at søge at vinde gehør for de efter vort skøn berettigede ønsker, hvorfor jeg har underrettet ministeriet om, at en sådan situation muligvis kan blive en realitet, hvilket ville være til ubodelig skade såvel for flyvevåbnet som for organisationens medlemmer, hvorfor jeg har anmodet om, at ministeren personlig måtte blive gjort bekendt med den noget usikre situation.

Om dette er ministeren blevet gjort bekendt, og han har ladet svare, at han vel forstår, at de pågældende er interesseret i en snarlig løsning, men at han må advare mod overilede skridt, og at han ikke i den nuværende situation – revisionen af lønningsloven – og dette, at der ikke i år kan blive tale om andre ændringer i de lønnings- og ansættelsesmæssige forhold end de, der fremkommer ved lønningsloven, kan fremkomme med så indgribende forslag som et sådant ville være, hvorfor han må bede organisationen betyde sine medlemmer, at det tilsigtede i øjeblikket er uigennemførligt.

Jeg havde håbet på, at vi havde kunnet formå ministeren til personligt at komme til stede på repræsentantskabsmødet og give en redegørelse for sit syn på sagen, men dette har desværre vist sig umuligt, idet ministeren er meget stærkt optaget af det NATO-møde, der i dag tager sin begyndelse, hvorfor han har måttet svare mig, at han ikke under nogen omstændigheder kan afse tid til at aflægge os et besøg.

Jeg må derfor beklageligvis overfor det store antal medlemmer fra flyvevåbnet sige, at der efter mit skøn i øjeblikket ikke er muligheder for at gennemføre et forsøg på at skaffe en ændring i de tekniske OS status.

Lønningsloven

Ingen i denne forsamling er vel i tvivl om, at der forestår en lønningsrevision for de i statstjenesten ansatte. Denne gælder både for tjenestemænd og kontraktansatte.

I 1954 nedsatte regeringen en kommission, der skulle komme med en indstilling om revision af tjenestemandsløven, herunder de i loven nedfældede bestemmelser om lønning.

Denne kommission har i foråret afleveret en betænkning, der af regeringen er fremsat i folketinget som lovforslag nr. 124 og 125. Dette forslag, der antagelig kan forventes vedtaget i løbet af maj/juni måned, indeholder så mange ændringer i lønningsmåden for de under staten ansatte, at det vistnok for den enkelte er ret uoverskueligt.

Jeg skal her fremsætte en redegørelse for det område af loven som interesserer de tjenstgørende.

I de tidligere lønningslove havde hver styrelse sine lønningsklasser, altså f.eks. 11. lønningsklasse i forsvaret var ikke ensbetydende med 11. lønningsklasse i politiet o.s.v.

Dette princip er nu fuldstændigt forladt. Medens man tidligere i lønningsloven opererede med ca. 85 lønningsklasser, er man nu gået over til kun at have 30, hvori alle tjenestemænd og kontraktansatte er anbragt.

Og medens man tidligere havde en grundløn, der var ganske lille og til denne havde et hav af tillæg, så er man nu gået over til at have en bruttoløn, hvortil kun kommer ganske enkelte tillæg.

For OS har 7. lønklasse i den nye lønningslov den største betydning. Efter hvad der foreligger vil nemlig OS stadig blive aflønnet i relation til denne lønningsklasse, der omfatter bl.a. fenrikkerne.

Bruttolønnen vil være 11040 stigende hvert 2. år med 420 kr. til 15240.

Så vidt det kan ses, vil begyndelseslønnen for den gifte OS til frivillig tj. fortsat være 90% af fenrikens begyndelsesløn. Men da der er tale om en bruttoløn, fremkommer der her et nyt problem, idet pensionsbeløbet beregnes af denne bruttoløn. Da pensionsbeløbet er 4% af denne bruttoløn, vil fenrikken få udbetalt 6% mere end OS på begyndelseslønnen.

Jeg har forhandlet dette spørgsmål med ministeriet, og jeg har god grund til at tro, at vi i første omgang kan få indført, at ialt fald den OS, der får mere end 2 års tjeneste som sådan, vil kunne få et tillæg på mindst de 6%, hvilket vil sige, at han efter 2 års forløb vil få en lønforbedring på et sted mellem 600 og 700 kr. Jeg er dog ikke sikker på, at det lykkes at få det gennemført som eet løntillæg, jeg tror snarere, at det bliver delt i to tillæg, eet efter 2 års forløb og eet efter 4 år.

Hertil kommer, at rådigheds- og kommandotillægsordningen også genindføres, og det ser ud til, at den kan udvides på en sådan måde, at den giver større mulighed for at de, der hidtil har måttet undvære den, kan få dette tillæg.

I det hele indeholder den nye lov sådanne muligheder, at vi skal være på vagt for at få dem alle udnyttede. Jeg vil gerne her pege på § 115, der fastlægger, at ministeren kan bringe de goder, der tilkommer tjenestemændene, i anvendelse overfor det øvrige militære personel, samt på 116 vedrørende kost, hvorefter der – så vidt jeg kan overskue – vil være muligheder for at søge gennemført betydelig bedre regler for bospisningsforhold m.m.

Jeg har så sent som torsdag forhandlet spørgsmålet med forsvarsministeriet, og der er givet mig det løfte, at intet vil blive foretaget vedrørende de tjenstgørende OS uden efter forhandling med organisationen.

Jeg har dog glemt at omtale een ting. Søværnets OS har bemærket, at der i lovens § 26 er anført »mekanikere (73)«. Dette har givet anledning til reaktion fra deres side, idet de har fremført, at disse mekanikere er ufaglærte folk, der straks opnår samme lønning som en fenrik.

Vi har undersøgt spørgsmålet, og det har vist sig, at det er rigtigt. Vi har derfor skriftligt protesteret overfor det nedsatte lønningsudvalg idet vi har anført, at tilgangen til fenrikgruppen i søværnet vil lide skade, når man lige kan gå ind fra gaden og blive ansat som mekaniker.

Jeg har drøftet spørgsmålet i forsvarsmin. og man er også klar over, at det er en gal en, man der er kommet på. Man søger nu at ændre dette, men man har ikke det allerstørste håb om, at det bliver fuldstændig ændret, man håber på, at de ikke faglærte kan blive anbragt i en lavere lønningsklasse, medens de faglærte bliver i 7.

Jeg vil derefter gå over til at give en lille redegørelse for arbejdet i øvrigt i organisationen.

Vi har afholdt to hovedbestyrelsesmøder, nemlig et i forbindelse med forrige repræsentantskabsmøde og et i forbindelse med det nuværende. Hovedbestyrelsen har hele tiden været parat til at møde med kort varsel, såfremt der skulle have vist sig tegn på himlen til, at en ny personellov ville blive til virkelighed.

De møder, vi har holdt, har været af en sådan art, at vi i dag trygt kan komme frem for repræsentantskabet og sige, at de enkelte medlemmer har gjort en indsats for organisationen. Vi er vel ikke på alle

punkter enige, og nogen divergens vil der vel også vise sig i forbindelse med forhandlingerne her i dag, men vi respekterer hinandens synspunkter, og det er min faste overbevisning, at man fra alle sider loyalt vil bøje sig for de afgørelser der måtte blive truffet.

Det er jo særlig forretningsudvalget, der trækker det store læs. Det er dette, der gang på gang må møde frem og tage stilling i første omgang.

Det er jo med den største glæde, at man konstaterer, at der næsten fra alle lokalforeninger er mødt repræsentanter frem. Hvad var FOU uden lokalforeningerne? Det er disse, der er grundlaget for organisationen, det er dem, der skal holde hele maskineriet igang. Derfor er det med bedrøvelse, at jeg konstaterer, at der i enkelte lokalforeninger er en gæring og uro, der ganske afgjort vil være til skade for sagen.

Vi vil på et senere tidspunkt af repræsentantskabsmødet få forelagt forslag fra nogle lokalforeninger.

Dette er disse jo berettiget til, og disse forslag skal også behandles på den samme loyale måde som andre forslag er blevet det. Men jeg kan ikke tilbageholde en bemærkning om, at jeg er skuffet over, at dette forslag er fremkommet under de omstændigheder som sket er.

Jeg vil appellere til jer alle, lad være, at vi ikke er enige, det kan man ikke altid være, men lad os på en fordragelig måde drøfte, det der fremkommer. Jeg

ved godt, at der i dag på dette møde er to lejre. Det er min opgave bl.a. som organisationens formand at være klar over, hvorledes stemningen er, og jeg er fuldt klar over, at der fra begge sider vil blive skudt med skarpt, men jeg opfordrer til, at man i striden stadig holder sig det saglige for øje – ikke personen – når vi kommer til den del af debatten – hold jer det skarpt for øje, at vi i denne strid kan slå meget mere i stykker, end vi i mange år kan bygge op, og lyt derfor til de saglige argumenter, der fra begge sider fremføres, og overvej så, hvilken afgørelse I vil træffe, og når den afgørelse så er truffet, da bøj jer alle for flertallet, og lad os derefter i samdrægtighed arbejde videre for den sag, der interesserer os alle.

Jeg vil derefter – inden jeg afslutter min beretning – ganske kort nævne enkelte ting, som jeg synes bør tages med.

Som man måske erindrer, fik vi i efteråret en indbydelse fra den belgiske underofficersforening til at aflægge et besøg i Bruxelles i sommeren 58, hvor man agtede at afholde et møde for underofficersorganisationerne i NATO-landene.

Denne indbydelse har vi besvaret bekræftende, og vi har derefter fået underretning om, at mødet vil blive afholdt den 21.-22. juni. Vi har anmeldt 2 mand, nemlig mig og en sprogkyndig ledsager. Denne sidste er endnu ikke udtaget, men i løbet af kort tid er afgørelsen truffet. Man vil på dette møde drøfte, om der skal dannes en international underofficersorganisation.

Repræsentanterne opstillet ved mindestenen på Holmen, hvor lokalforening »Søværnet« arrangerede repræsentantskabsmødet i 1958.

Som redaktøren sikkert vil komme ind på under sin beretning, har vi set os nødsaget til at skille os af med vor mangeårige annoncerepræsentant. Jeg beklager meget dette, men jeg er helt klar over, at det var en nødvendig foranstaltning. Bladet er f.t. ude i en lille økonomisk krise. Det er min tro, at vi ved fælles hjælp skal få det ind i læ igen i løbet af kort tid, når blot vi nu får fat i den rigtige mand. Jeg appellerede derfor til alle ude i lokalforeningerne, tag vel imod den nye mand, hjælp ham, hvor der er mulighed derfor, herved hjælper I ikke ham, men FOU bladet.

Ja, der var vel nok adskillige ting jeg kunne have fremdraget under min beretning, men som jeg før har sagt, hvor skal jeg ende og hvor skal jeg begynde. Jeg må vist overlade det til repræsentantskabet at stille de mulige spørgsmål, for ellers er jeg bange for, at min beretning bliver for omstændig. Når jeg søger at indskrænke mig, da er det fordi jeg helt er klar over, at et af punkterne på dagsordenen kan give anledning til en meget lang debat, og da vi jo gerne skulle kunne afslutte mødet på een dag, vil jeg afstå fra at optage mere af tiden.

Inden jeg slutter, vil jeg dog gerne have lov til at fremsætte nogle betragtninger.

FOU går nu ind i sit 20. år, og jeg synes at den gennem årene har bevist sin levedygtighed.

Organisationen har vel aldrig været stærkere end i dag. Dens økonomi er nogenlunde, dens medlemstal nogenlunde, altså, hvad det angår er den intakt. Der er blot det, at jeg synes, at ånden er blevet lidt mat. Det er for mig, som om at man betragter det hele som en ting, der er der og ikke mere.

Lad det aldrig blive således, at »ånden« kommer til at mangle. Gå hjem og tag et tag til. Lad lidt af begejstringen gro frem, således at det billede, der var på den første årgang af vort blad – den kække

faneunderofficer – atter kommer til at stå, som et monument over, hvorledes den danske underofficer – såvel ham i geledet som den hjemsendte – er villig til at gøre en indsats, først og fremmest for det forsvar han giver sin kraft og derefter for den organisation, der er hans barn og som er af den største nødvendighed for hans fortsatte eksistens.

Den danske underofficer vil også i fremtiden vide at gøre sin pligt, men han må også i fremtiden vide, at hans plads organisationsmæssigt er i FOU.

Og med disse ord overgiver jeg beretningen til repræsentantskabets behandling.«

De i formandsberetningen nævnte forslag fra lokalforeninger drejede sig om nedsættelse af kontingentet med 1,- kr., som tidligere var vedtaget skulle tilfalde Ejendomsfonden.

Yderligere var der forslag fra lok. Fyn, om at denne krone skulle deles mellem Hjelpe-, Bygge- og Uddannelsesfonden og Ejendomsfonden.

Begge forslag blev nedstemt.

Årets repræsentantskabsmøde sluttede med vedtagelse af følgende:

Resolution

»Repræsentanter for Foreningen af Oversergenter og Underofficerer, forsamlet til repræsentantskabsmøde på Søværnets Sergent- og Korporalskole på Nyholm, Holmen, den 3. maj 1958, henstiller til den højtærede forsvarsminister, at der søges udvej for en hurtig løsning af de tekniske oversergenters problem vedrørende Specialistordning, idet situationen efter repræsentantskabets opfattelse er meget usikker, og de pågældende føler sig utrygge ved fremtiden.«

Landsskyttestævnet blev afholdt i Fredericia med 100 deltagere.

Spanteløfisbygningen på Holmen, hvor repræsentantskabsmødet i 1958 blev afholdt.

fremkommer forslag til nye løn- og bonusordninger. De første flyverspecialister udnævnes efter ansøgning fra oversergenter med mindst 6 års tjeneste.

Forinden repræsentantskabsmødet arbejdede for-
eningen stadig på en løsning vedr. flyverspeciali-
sten.

Personellovsændringen var stadig ikke færdig-
behandlet af Folketinget.

Den 10. maj afholdtes repræsentantskabsmøde
på Flyvestation Aalborg. Af landsformand S.E.R.
Koføeds beretning kan nævnes:

»Vi er atter samlet til repræsentantskabsmøde,
denne gang – og for første gang – på en flyvestation.

Siden vi for nogle år siden gik op i en højere
enhed – således at forstå at alle tre værns OS er
samlet i samme organisation – er der kommet en ny
tone ind i de årlige repræsentantskabsmøder, idet
disse nu kan afholdes på de forskellige tjenesteste-
der ved alle værnene. Vi var jo i fjor gæster hos
søværnet på Holmen, hvor vi fik et udmærket ind-
tryk af forholdene ved dette værn. I år har vi altså
den glæde at være gæster ved flyvestation Ålborg
og vi tror at vi også her vil få noget godt med hjem.

Der er også i år mange nye ansigter blandt repræ-
santanterne, og jeg vil gerne her fra talerstolen hilse
jer og byde jer hjertelig velkommen til mødet, lige-
som jeg naturligvis byder et hjertelig velkommen til
de gamle kendinge blandt repræsentanterne og lige-
ledes et hjerteligt velkommen til mine nærmere
medarbejdere i hovedbestyrelse og forretningsud-
valg. Der er i år en del gæster til stede fra de forskel-
lige tjenestesteder, hvilket glæder mig meget, jeg
tager dette som udtryk for interesse for organisati-
onens arbejde, det lover godt for fremtiden.

Endelig byder jeg velkommen til organisationens
revisor, der har det tunge ansvar for, at organisati-
onens midlers tilstedeværelse er sikker.

Til repræsentanterne vil jeg gerne sige: Vi er
kommet sammen i dag på dette sted for for at høre,
hvad der har beskæftiget organisationen og dens
ledelse i det forløbne år, for at rette kritik, hvis
dette er nødvendigt og for at blive orienteret, men
sidst men ikke mindst for at hente inspiration til det
kommende års arbejde, det arbejde, der skal udfø-
res ude omkring i lokalforeningerne, det arbejde,
der er fundamentet for lokalforeningen og hermed
grundlaget for organisationens beståen, altså det,
der er afgørende for, at der er noget, der hedder
F.O.U. Det er jeres pligt såvel som det er vores, at
stå vagt om det, der gennem tyve år er opbygget,
således at vi til sin tid kan aflevere en stor og stærk

organisation til vore efterkommere, der derefter
med rette kan sige, at de gjorde deres pligt. Det skal
I nemlig vide, en organisation som vor er ikke en,
der bare bliver stiftet og derefter går af sig selv. Nej,
den skal stadig passes og udbygges, således at den
kan stå som udtryk for jeres vilje til at være med til
at skabe så gode forhold for den tjenstgørende OS
som mulig.

Det er svært at give et helt nøjagtigt medlemstal,
men jeg skal holde mig til det, der var den 16. apr.
1959. Det giver udtryk for, hvor mange der var på
dette tidspunkt, medens det i dag på grund af for
mange kontingentrestancer er noget lavere.

OS 1712, heraf ca. 375 hjemkommanderet, såle-
des at der er ca. 1325 tjenstgørende i hæren og
flyvevåbnet. Hertil kommer 202 tjenstgørende OS
i Søværnet og endelig 230 tjenstgørende SG, såle-
des at tallet pr. den dato var i alt 2153, hvilket er en
lille tilbagegang fra i fjor.

Jeg skal nu herfra søge at give en redegørelse for
arbejdet i organisationen i det forløbne år, og det er
om det arbejde styrelsen og forretningsudvalget har
beskæftiget sig med.

Det er så stort og omfattende, at jeg – såfremt jeg
skulle gå i detaljer med det – måtte bruge langt,
langt mere end den tid, der er afsat hertil.

Det er klart, at efterhånden som organisationen
vokser sig større og større bliver der også flere
problemer at løse.

Fra lokalforeninger og enkeltmedlemmer kom-
mer der i stort tal skrivelser ind med forespørgsler.
En del af spørgsmålene kan naturligvis besvares
omtrent med det samme, men meget af det kræver
nærmere undersøgelse og forhandling med forskel-
lige myndigheder.

Se, her er vi nået til det centrale i organisationens
arbejde. Hvis man skal forhandle med de forskel-
lige myndigheder, kan man gøre det på to måder,
enten skriftligt eller mundtligt.

Vi har efterhånden fået en del erfaring i begge
forhandlingsmåder.

Den skriftlige er meget god, men den kræver en
forfærdelig tid. Vi har rejst spørgsmål skriftligt for
omtrent et år siden uden endnu at have fået svar,
uagtet vi flere gange har rykket derfor.

Så går det relativt bedre, når vi forhandler mundt-
ligt, og det gør vi i alle de spørgsmål vi kan slippe
afsted med. Her er der imidlertid to hensyn man må
tage. Det første er, at man som organisationsmand

ikke kan løbe til minister eller andre myndigheder hver gang der kommer en sag. Nej, man må samle noget stof sammen og aftale et møde, hvor de problemer, der foreligger, bliver behandlet, men det er klart, at er det kun enkeltstående spørgsmål, da må dette hvile, indtil der er fremkommet mere, således at vi ikke ulejliges for hver sag. Jeg er helt klar over, at for den, der har sendt sagen ind, er dette ikke helt tilfredsstillende, fordi det for ham er afgørende at få besked så hurtigt som muligt, men dette er nu en gang vilkårene, hvorunder der forhandles.

Det andet hensyn jeg må tage, er hensynet til mit job. Det er heldigvis således, at jeg i nogen grad kan disponere over min tid, men jeg kan jo ikke altid stå på spring, når telefonen eller posten bringer en sag, og jeg må derfor engang imellem appellere til lidt rålmødighed.

Vi har udsendt referater af det, der er sket i organisationen i årets løb, og jeg mener derfor, at det er rigtigst, at jeg går over til at tale om det, der er aktuelt i dag. Forinden vil jeg blot nævne, at der i organisationen har været 2 hovedbestyrelsesmøder og 7 forretningsudvalgsmøder i det forløbne år. Der ud over har jeg deltaget i 2 lange forhandlinger i FLK samt et utal af møder i FMN og andre steder. Jeg har i årets løb aflagt besøg i en række lokalforeninger i forbindelse med generalforsamlinger og/eller fester og jeg synes selv, at jeg herved har fået en kontakt, der er yderst værdifuld.

Jeg vil meget gerne komme på besøg i lokalforeningerne, men jeg må bede om, at jeg bliver varskoet i god tid, og jeg skal meget henstille, at arrangementerne bliver lagt f.eks. onsdag, da jeg herved kan indrette min polititjeneste derefter.

Jeg vil gerne bringe lokalforeningernes bestyrelse en hjertelig tak for god modtagelse i året, der er gået.

Igen i år må vi konstatere, at vi ikke er nået et skridt videre med hensyn til personelloven. Vi har jo hver gang troet, at næste gang er den i orden, men stadig er spørgsmålet blevet udskudt. Som det måske erindres vedtog vi i fjor en resolution til forsvarsministeren. Denne overrakte jeg ham under et møde, vi havde. Han lovede at tage den med i sine overvejelser, men ville ikke give noget løfte om, hvornår der ville ske noget på det personelpolitiske område.

Denne tingenes tilstand har særlig indenfor flyvevåbnet givet anledning til mange og lange drøftelser. Bl.a. har et lille udvalg af OS fra de store flyvestationer med mig haft to møder med general *Tage Andersen*, hvor vi drøftede, hvad der var at gøre, men vi har måttet konstatere, at det er på det politiske plan, spillet skal spilles.

Der er fra FLK den bedste vilje til at søge at skabe bedre forhold, men det er bare ikke FLK, der bestemmer farten.

Så d. 5. mar. i år fremsatte forsvarsministeren i folketinget et forslag til lov om forswarets organisation m.v.

Til dette forslag er knyttet nogle bilag, der for vore medlemmer vil have større interesse.

Efter det fremsatte forslag er det meningen, at værnepligtstiden skal nedskæres fra 16 til 12 måneder. Da man imidlertid er helt klar over, at man med denne værnepligtsstyrke ikke vil have tilstrækkeligt mandskab til dækningsstyrken, er der i de anførte bilag skitseret en ordning, der efter mit skøn vil have vore medlemmers interesse. Som alle ved, bragte den nye lønningslov, der trådte i kraft i 1958, os adskillige skuffelser på samme måde som den bragte mange skuffelser for andre lønmodtagergrupper. Vi har til stadighed søgt at arbejde for at få rettet de skævheder, der var mest løjnefaldende, men vi har måttet erkende, at det ikke har været og ikke er nemt at få disse rettede, idet administrationen i den nye lov er bundet på hænder og fødder, således at alle ændringer skal gennem de politiske instanser, hvilket i dag næsten er umuligt.

Her er det, at jeg mener at kunne se en lille lysning, såfremt de tanker, der er i det af forsvarsministeren fremsatte forslag, går igennem. Om forslaget kan følgende siges:

Forslaget opererer med to skitser, nemlig A og B.

Først A: Den OS, der efter den nye lov slutter kontrakt med forsvarer, vil blive lønnet således:

1. og 2. år 85% af FR-grundlønkr. 858,50
3. år 90% af FR-grundlønkr. 909,00
4. og efterfølgende år grundlønkr. 969,00

Hertil kommer så sted- og andre tillæg samt fortsat fri uniform. Forbedringen sker altså lønmæssigt herved, at 75 og 80% satsen helt forsvinder.

Hertil kommer, at der indføres en bonusordning, der ser således ud:

1. og 2. år som OSkr. 1500 årlig
3. og 4. år som OSkr. 2100 årlig
5. år som OSkr. 2400 årlig
6. og efterfølgende år som OS ...kr. 2700 årlig

Hvad vil dette nu give en OS, der går ind under de nye betingelser? Jo, han vil altså få:

1. årkr. 1500
2. årkr. 3000
3. årkr. 5100
4. årkr. 7200
5. årkr. 9600
6. årkr. 9600
6. årkr. 12300
7. årkr. 15000
8. årkr. 17700
9. årkr. 20400
10. årkr. 23100

Den mand, der lader sig ansætte på denne måde vil – således som det også nu er tilfældet – som hovedre-

gel komme til at betale for kost og logi. Det vil sige, at han stort set for fremtiden vil oppebære samme indtægt som nu, blot med den ændring, at han hurtigere kommer op på den højere løn end under de nuværende betingelser. Dertil kommer, at han, medens han forretter denne tjeneste, opsparer det før nævnte beløb, således at han, når han kommer ud i det civile erhverv, har et beløb af nogen størrelse at arbejde med. Hvad falder nu bort? For det første bortfalder hjemsendelsespengene, altså de 240 kr., han nu oppebærer om året, også medens han forretter kontraktlig tjeneste som OS. Dernæst bortfalder den i den nuværende lov fastsatte månedlige understøttelse han ville oppebære, såfremt han forretter tjeneste i 6 år eller derover.

Dette var skitse A.

Dernæst skitse B:

Her er lønnen i hele kontrakttiden – også for den OS, der vil gå ind under disse kår – kr. 6,00 om dagen, hvortil kommer fri forplejning, indkvartering, sygepleje m.v., altså akkurat således som den værnepligtige har det, men naturligvis også med de dermed forbundne ubehageligheder såsom indkvartering på belægningsstuer, og alle de andre ikke-fordele, som gælder for værnepligtige.

Den opstilling jeg om lidt skal skitsere, vil efter mit skøn være til fordel for den unge værnepligtige, der nu har aftjent sin værnepligt og som inden hjemsendelse vil tjene nogle penge. FMN mener derimod, at det vil være denne som OS-en vil stræbe efter, hvad jeg imidlertid ikke tror.

Jeg gentager, den OS, der går ind på kontrakten efter skitse B, vil hele tiden alene oppebære kr. 6,00 om dagen + det værnepligtige får af øvrige goder, men så må han erindre, at han kommer til at dele de vilkår de værnepligtige er under.

Der er ingen, der skal få mig til at tro, at en OS, der først har aftjent sin værnepligt, derefter været på skole og blevet SG og nu står for at skal være OS, at han ville gå tilbage til bundstillingen igen. Man må huske på, at han er blevet ældre, han vil måske giftes, og jeg gad se den, der kan gifte sig på 6 kr. pr. dag, jo, hvis han gifter sig en formue til.

Hvad opnår så den, der lader sig antage efter skitse B.

Som før nævnt kr. 6 pr. dag + de goder den værnepligtige har. Hertil kommer så en bonusordning, der er betydelig bedre end den, der er i forbindelse med skitse A.

1. og 2. år	kr. 5000
3. år	kr. 7700
4. år	kr. 8400
5. år	kr. 9400
6. og efterfølgende år	kr. 11100

Hvad vil dette give den, der går ind under disse betingelser. Det vil give ham et betydeligt beløb den dag han hjemsendes, medens han under tjenesten økonomisk har levet i små kår. Altså:

1. år	kr. 5000
2. år	kr. 10000
3. år	kr. 17700
4. år	kr. 26100
5. år	kr. 35500
6. år	kr. 46600
7. år	kr. 57700
8. år	kr. 68800
9. år	kr. 79900
10. år	kr. 91100

Ja, jeg forstår godt, at man rundt omkring spidser øre, for det er jo en skilling, der nok er værd at få nogle sure år for. Men jeg tror bestemt ikke, at der vil være mange, der vil gå i en så lang årrække som skalaen udviser. Nej, det er den unge mand, der i fortsættelse af værnepligtstiden vil tage 2 måske 3 år for på den måde at få et beløb til start af et eller andet.

For OS-en er der sikkert kun den i skitse A anførte vej at gå, altså hvis han vil tjene som OS, vil han tjene som frivillig menig i kortere tid, ja, da skal han naturligvis i skitse B.

Har organisationen nu uden videre godtaget dette fremsatte forslag. Nej, da vi så dette forslag, var vi straks klar over, at her var en mulighed for allerede nu – inden personelordningen kom – at søge at skabe bedre tjenstlige og økonomiske forhold for den gruppe, vi repræsenterer.

Der blev i påsken indkaldt til hovedbestyrelsesmøde, hvor det i folketinget fremsatte forslag nøje blev gennemgået og gennemdrøftet, der er tilstillet det af folketinget nedsatte udvalg et memorandum, ligesom det er fremsendt til forsvarsministeren, forsvarschefen og de forskellige værnschefer. Selve dette memorandum må naturligvis være fortroligt, indtil det er forhandlet med folketingsudvalget, hvilket jeg regner med vil ske i nær fremtid.

Der er allerede fra Folketingets sekretariat rettet henvendelse til mig, og jeg har oplyst, at vi var klar efter dette repræsentantskabsmøde.

Selv om jeg naturligvis er afskåret fra at gå i enkeltheder i vort memorandum, kan jeg dog nævne noget af det, vi er gået ind for at få forbedret, dels i relation til den nu gældende lov, og dels det vi i den nye lov har fundet var nødvendigt at ændre i gunstig retning for vor gruppe.

Det er klart, at der i forbindelse med denne nye lov må blive nogle overgangsbestemmelser, idet en del allerede er tjenstgørende og antagelig vil gå ind under den nye lov.

Vi har der tænkt os, at den, der i dag er tjenstgørende og som allerede har opsparret nogle hjemsendelsespenge, får disse med over under den nye lov, således at det allerede indtjente beløb lægges til bonusordningen. Endvidere har vi tænkt, at den understøttelse, der nu oppebæres efter loven, når man har forrettet tjeneste i mindst 6 år og som bortfalder ved den nye lovs ikrafttræden, overføres til den nye lov for de, der allerede har indtjent et eller flere år, således at forstå, at f.eks. en OS, der

Repræsentantskabsmødet samlet i 1959 i Ålborg.

allerede har 4 år og som under den gamle ordning ville have fortsat i 6 år og ville have opnået understøttelse, nu får disse fire år overført til den nye lov, nemlig ved, at man på overgangstidspunktet siger: Du har nu tjent i 4 år, når du har tjent i 6, ville du for disse 4 år have fået 4 måneders understøttelse. Derfor får du nu 4 månedslønninger efter de nu gældende regler overført til den nye bonusordning, således at du, hvis du i dag oppebærer en månedsløn på kr. 1015, får denne 4 gange lagt til den bonus du nu efter den nye lov begynder at indtjene. Ved overgangen til den nye lov indplaceres du på 5. bonusår, idet du allerede har tilbagelagt 4. Dette vil i dette tænkte tilfælde sige, at den, der allerede da den nye lov træder i kraft, havde 4 år som OS, nu allerede har $4 \times 1015 = \text{kr. } 4060 \text{ kr.}$ + de hjemsendelsespenge han har indtjent i hele soldatertiden og nu på 5. år begynder at opspare bonus efter 5. års beregning, nemlig kr. 2400, således at han efter dette år har 5400 kr. Der må dog tilføjes dette, at forudsætningen for, at han får de 4 måneders understøttelse overført er, at han forretter tjeneste i 6 år, således at det samlede beløb efter 6 års forløb efter denne beregning bliver: kr. 4060 kr. i understøttelse, 5. års bonus kr. 2400, 6. års bonus kr. 2700, således at han efter 6 års tjeneste i overgangstiden med 4 år før og 2 år efter loven i alt vil få 9160 kr. + hjemsendelsespenge for tiden indtil den nye lovs ikrafttræden.

Hertil kommer, at vi har fremsat forslag om, at disse bonus-beløb bliver gjort rentekastende, således at manden, der jo i løbet af året har indtjent pengene, også får rente af det opsparede beløb. Endvidere var vi benyttet det fremsatte lovforslag til at søge at skabe bedre forhold for den tjenstgørende OS.

Som det måske erindres blev der i fjor nedsat et udvalg, der skulle se at søge frem til en indstilling om indretning af messer. Dette udvalg har afgivet en berænkning og enkeltheder i denne er medtaget

i det memorandum, vi har fremsendt, hvorefter vi foreslår, at der indføres faste regler for spise- og opholdslokaler for OS.

Endvidere har vi peget på den meget usikre status OS-gruppen har og anmodet om, at der i loven nedfældes sådanne bestemmelser, at oversergerternes stilling tydeliggøres.

Det jeg her har sagt om dette forslag er kun en ganske summarisk opstilling, idet jeg som sagt ikke ser mig i stand til på nuværende tidspunkt at komme ind på nærmere enkeltheder.

Det fremsendte skal i nær fremtid forhandles med det af folkettinget nedsatte udvalg og til den ende har organisationen nedsat et udvalg bestående af tjenstgørende oversergerter fra hvert enkelt værn, nemlig OS *H.E. Larsen*, Hæren, OS *Arne Kristensen*, Søværnet, og OS *Bladt Petersen*, Flyvevåbnet. Nu er imidlertid *Bladt Petersen* hjemkommanderet, hvorfor jeg henstiller, at han nedlægger sit mandat, og da der allerede er kommet indstilling om en tjenstgørende, vil jeg gerne på disse forslagsstilleres vegne foreslå OS *H.J. Johansen*, FSN Karup, til at indtræde i udvalget. Jeg selv sidder deri som formand, og det er meningen at dette udvalg skal give folketingsudvalget en redegørelse for vort syn på problemerne.

Som før nævnt har vi fremsendt memorandummet til forsvarschefen og værnscheferne. Ved følgeskr. var jeg foreslået, at der afholdes et møde om vort forslag med de enkelte chefer. Jeg har endnu intet hørt fra dem med undtagelse af general *Tage Andersen*, der i en samtale om noget andet forleden dag selv kom ind på skrivelsen og gav udtryk for, at den efter hans skøn indeholdt ting, der ville være til nytte i forbindelse med den kommende ordning, ligesom han komplimenterede organisationen for den sobre måde, hvorpå vore ønsker var fremført. Jeg har også underhånden drøftet skrivelsen i FMN, og også der har man med velvilje modtaget den.

Ja, dette var en lille redegørelse over det, der er

sket i organisationen i det forløbne år. Jeg erkender, at jeg ikke er kommet ind på enkeltheder det daglige arbejde vedrørende, men man vil af det fremførte forstå, at fremtiden optager os overmåde meget, og at de problemer, der er i dag, i nogen grad har måttet vige.

Vi kan være enige om, at hverken tjenstligt eller økonomisk har det været særlig tilfredsstillende at være tjenstgørende OS i dag, men det er min tro og mit håb, at den kommende tid vil bringe lidt bedre både tjenstlige og økonomiske forhold for gruppen. Sker dette, vil vi alle uden bitterhed se tilbage på de uretfærdigheder, der er overgået os, og med lyst og interesse fortsætte vort daglige arbejde i den gerning, som vi har valgt, fordi den interesserer os og fordi vi gerne gennem denne vil søge at skaffe os en betryggende fremtid, enten som faste befalingsmænd i forsvaret eller – når vi har skabt os en økonomisk baggrund der – ude i det civile erhverv med tilfredshed tænke tilbage på de år, da vi gav vort arbejde forsvaret til gavn og os selv til ære.»

Under debatten om beretningen viste det sig, at *skitse A* havde den største interesse.

Efter mødets afslutning kom *oberst Valentiner*, chef for Flyvevåbnets Personalsektion, til stede for at give repræsentantskabet en orientering om forholdene om flyvevåbnets oversergenter, heraf et kort referat:

»Obersten startede med at takke for invitationen og velkomsten, men gjorde opmærksom på, at han var af den formening, at han ville »*få mere med sig hjem*« end repræsentantskabet ville få, da han nok skulle vogte sig for at komme med yderliggående oplysninger om ting, som ikke lå helt fast.

Obersten fortsatte med at oplyse, at en eventuel nedsættelse af tjenestetiden ville give et større behov for fast personel, og som forholdene er, stilles der store krav til bemanningen og befalingsmændene – ikke mindst til oversergenterne, til hvem der stilles krav om en betydelig faglig duellighed.

Obersten fortsatte: Vi vil gerne se oversergenterne inden for flyvevåbnet. Tilgangen til den

»hårde kerne« har været hæderlig, men er aftagende, og denne er foruroligende stor. Særlig det sidste halve år har denne nedgang været betydelig, og vi er ganske klar over, hvor skoen trykker: Fremtidsudsigterne er for ringe, men jeg vil gerne sige, at vi i flyverkommandoen har gjort store anstrengelser for at forbedre forholdene. Det er nødvendigt med mere fast personel – under mere betryggende fremtidsudsigter, og det spiller ingen rolle, om det skal ansættes 10-12 eller 14 år – blot det får tilfredsstillende fremtidsudsigter.

Obersten kom derefter ind på nedskæringen af tilgang til fenrikgruppen, og udtalte her, at dette var gjort for oversergentens egen skyld, idet man ikke bør udnævne en masse fenrikker, som måske ikke får tilfredsstillende avancementsmuligheder ved den kommende nye personelordning. En sådan fremgangsmåde ville prostituere fenrikgruppen. Til gengæld for denne nedskæring havde man forlænget OSernes tjenestetid fra 6 til 9 år.

Obersten fortsatte med at give en redegørelse for den foreslåede »Flyverspecialistordning«, og gjorde opmærksom på, at man i flyvevåbnet så med allerstørste bekymring på fremtiden, da man godt forstod, at OSerne er blevet utålmodige. Imidlertid er sagen blevet drøftet med forsvarskommandoen, der ville sætte ind på at finde en løsning, som kan tilfredsstille alle parter.»

I august måned samledes de tekniske oversergenter fra de 4 store flyvestationer til at møde i Skrydstrup for at klarlægge deres specielle stilling til den kommende specialistordning.

I november måned gav forsvarsministeren Forsvarskommandoen ordre til at lade ordningen om flyvespecialister træde i kraft. Dette betød, at OS med 6 års tjeneste, kunne ansøge om at blive ansat som flyverspecialist.

Den pågældende ansættes på langtidskontrakt, d.v.s. en kontrakt, der normalt først skal bringes til ophør ved kontrakttagerens 60. år, hvorefter han afskediges med pension.

I landsskydningen i Fredericia deltog 103 skytter.

fremsendes organisationens forslag vedrørende ændring af gældende personellove til forsvarsudvalget.

Den nye flyverspecialistordning er nu indført, men ikke for alle oversergenter i Flyvevåbnet. Den havde kun medtaget OS af tekniker- og specialistlinien.

Man venter stadig på den nye personellovændring.

Den 20. april var landsformanden indbudt af Specialgruppens hovedorganisation for at være medindleder på et møde om fremtidens personellovsproblemer, og S.E.R. Koføed sagde:

»Man har bedt mig være medindleder over emnet »Fremtidens personellovsproblemer«. Da fremtiden jo altid gror af fortiden, vil det også i forbindelse med dette emne være nødvendigt at trække enkelte af de historiske kendsgerninger frem.

Man nynner for tiden på en døgnmelodi, der poetisk hedder »Det var en yndig tid«. I denne melodi sigter man utvivlsomt mod den romantiske tid i det forrige århundrede og søger at tegne den i lyse og venlige farver. Man glemmer åbenbart helt de mørke skygger, der lå over denne tid.

En af disse mørke skygger jeg gerne vil nævne, er de kår hvorunder den daværende »faste underofficer« virkede.

Det er sikkert unødvendigt i denne kreds at give en nærmere beskrivelse heraf, denne kan vist forudsættes velkendt, men det er nødvendigt at nævne dette til forståelse af fremtiden.

Den udvikling, der har fundet sted, naturligvis i takt med den udvikling i landet i øvrigt – kan vel siges at have fået sin afslutning i 1922, da de nye love for hær og søværn blev vedtaget – love, der begravede begrebet »underofficer« i den odieuse betydning man i dag tillægger dette ord.

Ved disse loves vedtagelse indførtes officiantgruppen, der afløste den gamle underofficer. Dette var vel en naturlig afslutning på en udvikling, men denne nyindførelse efterlod et hul. I dette »hul« lagde man »sergenten af reserven«, en nyordning, der antagelig har skullet erstatte og udfylde det led, man allerede dengang fandt var naturligt som bindeled mellem den værnepligtige og den faste befalingsmand.

Vel var denne nye grad tænkt som en nyskabelse indenfor hæren, men den blev – traditionsbundne som befalingsmænd af alle grader er – udlagt som en direkte aflægger af den tidligere underofficer. Derfor var det, og derfor er det, at der til alle tider vil

være personer, der ikke vil forstå, at »underofficeren« i den gamle betydning er en saga blot, men stadig vil have lejlighed til i tale og skrift at tegne denne person, som et skræmmebillede, en genstand man af al kraft skal bekæmpe, for den vil tage det fra os, som vi møjsommeligt har tilkæmpet os gennem årene.

Det har naturligvis aldrig været lovgivningens mening, at der skulle være et uoversætteligt skel mellem de to grupper, nemlig sergenten af reserven og officiantgruppen, lovgivernes mening var, at de skulle rekrutteres fra de første, og at der mellem disse skulle være et naturligt samarbejde og sergenterne skulle være naturligt placerede i det militære hieraki.

Således gik det imidlertid ikke og i årene efter 1922 har det ikke været muligt på en naturlig måde at skabe en kontakt mellem de to grupper. Jeg skal ikke her rippe op i de fejl, der i tidens løb er gjort de to grupper imellem, der har naturligvis været fejl fra begge sider, men for at være retfærdig må jeg vist have lov at sige, at det havde været naturligt om den ældste gruppe havde taget den yngre ved hånden og ledet denne frem ad den trange vej, jeg mener – med det kendskab, jeg siden 1928 har haft til problemet – at måtte sige, at dette ikke har været tilfældet.

Men så fremtiden. Hvad med denne? Og her må det vel være naturligt fra min side at fortsætte med: Hvad vil F.O.U.?

Lad mig indlede dette afsnit af mit indlæg med straks at mane spørgelset »Den faste underofficer« i relation til »de gode gamle dage« i dybet, så dybt som det overhovedet er muligt.

Vi sigter ikke mod en fast underofficer model 1909.

Den mentale udvikling, der har fundet sted i den danske befolkning siden da, borger vist for, at det vil være ugørligt at fremmane denne person. Jeg er helt enig med KN (S) P.A. Pedersen, når han siger, at det i dag vil være utænkeligt, at manden på 60 år skal være underdanig overfor en på 20 i relation til, at denne har en eksamen, der er anderledes end den førstes.

Vi vil, at den gruppe vi repræsenterer, får sådanne muligheder indenfor forsvaret, at den ikke står i den situation, at den ofrer en lang række af sine bedste ungdomsår blot for at konstatere, at den har givet sin tid til ingen nytte.

Hvis det var således, at der var plads indenfor rammerne i specialgruppen, var der slet intet problem, så kunne den dygtige unge mand, der havde vist evner og lyst for at gå vejen til fast befalingsmand, blot søge optagelse på skole.

Således er det imidlertid ikke. Når man ser på lønningsloven og de til den knyttede normeringslove, ser man, at der f.eks. indenfor hæren skal bruges så mange KN (S), så mange KNL (S), så mange PR (S), og så mange OVFR og så mange FR. Når man sammenligner dette tal med det faktiske behov, konstaterer man, at der er uhyre langt mellem disse tal.

Hvis man kunne få de bevilgende myndigheder til at erkende dette, var sagen klaret med en tilstrækkelig udvidelse af normativet, men således er det jo ikke. Man må gøre sig klart, at der er et behov for befalingsmænd, der ikke kan dækkes af normativet, og det er dette behov, den gruppe, jeg har den ære at repræsentere, søger at dække.

Herved er det ikke og har aldrig været vor agt at tage noget fra specialgruppen, selv om jeg nok i indlæg i »Værnet« og »Marinetidende« får at vide, at vi er ude på at indføre de gamle tilstande.

Lad mig her fra denne talerstol til en forsamling, der er et bredt udsnit af specialgruppen så tydeligt som det er mig muligt gentage, at vi i F.O.U. arbejder på at skabe de af vore medlemmer, der ikke har kunnet indtræde i specialgruppen, men som har vist sådanne evner, at forsvaret har kunnet godtage dem, en sådan placering i forsvaret, at de herved har mulighed for at skabe sig en livsstilling, men ikke på bekostning af specialgruppen, men tvært imod, hvis der er mulighed derfor, helst i samarbejde med denne.

Hvad nære mål har vi så?

1. *Egentlige befalingsmænd.* Vi ønsker, at der gives en meget bedre uddannelse. Denne skal efter vort ønske bestå i en sergentskole omtrent som den nuværende med efterfølgende praktisk tjeneste, hvorefter egnede indtræder på en oversergentskole, hvor der vel undervises i militære discipliner, men hvor hovedvægten er lagt på det almindelige.

Derefter skal pågældende forrette praktisk tjeneste i mindst 1 år, hvorefter der tages bestemmelse om hans mulige indtræden i de faste befalingsmænds rækker, naturligvis efter at have gennemgået og bestået den anordnede skole.

Som jeg før nævnte, er normativet for faste befalingsmænd ikke tilstrækkeligt, derfor vil det være umuligt for alle de egnede at kunne komme indenfor rammerne. Derfor rejser spørgsmålet sig, om disse, der har vist interesse for forsvaret, nu skal dropes.

Her er det vi træder ind i billedet på en måde, der åbenbart har afledt den store frygt.

Vi mener at denne frygt er ganske ubegrundet.

Det behov, vi skal dække ligger i underkanten af, hvad specialgruppen skal dække og dertil kommer, at man mangler disse mennesker.

Vi vil derfor have, at de skal have en nærmere tilknytning til forsvaret i en årrække, helst lige så længe som specialofficeren har det.

Det er naturligt, at de i forbindelse med en ansættelse må gennemgå en skole eller et kursus, der kvalificerer dem til den gerning.

Disse mennesker skal supplere de faste befalingsmænd af specialgruppen på samme måde som det var tænkt, at officeren af reserven skulle have suppleret den faste officer, at dette sidste ikke helt er gået efter forventningen, mener jeg ikke diskvalificerer den ordning, vi har tænkt os.

Hvis en sådan ordning kan gennemføres, vil der efter mit skøn være en naturlig konsekvens i, at denne nye gruppe på befalingsmandsstammen fik en nærmere tilknytning til specialgruppen, og jeg har da for mit vedkommende intet at indvende imod, at vi sammen under de kommende personellovsforhandlinger søger frem til et fælles ståsted, hvor vi fælles går ind for, at den nye gruppe bliver placeret som f.eks. fenrik af reserven, eller hvad nu stillingsbetegnelsen måtte blive i den nye lov.

De kunne nu spørge, hvad da med den nye flyver-specialistordning?

Den erkender vi at have medarbejdet på, således at forstå, at vi fandt, at her var der mulighed for at komme et stykke på vejen mod målet. Denne ordning, der vel næppe endnu har bestået sin prøve, har vel nogle skønhedspletter, med lad den nu virke i nogen tid før man bedømmer den.

2. *Andre emner.* Udover det foran skitserede vil jeg gerne omtale et område, hvor jeg mener, at vi må have mulighed for en fortrinsstilling.

Det er ved besættelse af de civile stillinger under forsvaret. Her vil jeg først nævne, at jeg finder det irritabelt, at staten først ofrer store summer på uddannelse af faste befalingsmænd, og at disse så efter nogle års virke som sådanne begynder at søge disse stillinger. Har man en gang valgt at lade sig uddanne indenfor forsvaret, da må der efter mit skøn være meget tungtvejende grunde for, at man springer fra, og gør man dette, ja, da må man vist forlange, at vedkommende tager skridtet helt ud og søger helt bort fra forsvaret.

Dernæst vil jeg gerne udtrykke min utilfredshed med, at det gang på gang konstateres, at personer, der overhovedet ikke har haft tilknytning til forsvaret – jo, de er medlemmer af hjemmeværnet, og det er en god ting – får stillinger som materielbetjente, forvaltere m.v., medens kvalificerede oversergenter, der søger sådanne stillinger, bliver forbigået. Derfor ønsker vi i forbindelse med kommende personellov sådanne bestemmelser indført, at der sikres egnede oversergenter, der ikke har haft mulighed for at komme frem, enten som faste befalingsmænd eller som kontraktansatte, mulighed for at kunne få disse stillinger.

Det, jeg her har skitseret, er organisationens foreløbige mål.

Dette sætter vi al vor kraft ind på at søge gennemført.

Herved vil vi ikke prøve på at røve noget fra andre, blot søge at skaffe vore en lille plads i solen.

For at nå til et tilfredsstillende mål er vi villige til at arbejde, samarbejde med den gruppe jeg taler til her, et samarbejde, der skulle være borgen for, at vi sigtede mod samme mål, at skabe to befalingsmandsgrupper, der har til opgave at supplere hinanden i det fælles mål de har, hver på sin plads at medvirke til et godt og ydedygtigt forsvar, Danmark til gavn og dem selv til ære.«

Den 24. april afholdtes repræsentantskabsmøde i Holbæk. Landsformanden, *S.E.R. Koføeds* beretning i uddrag:

»Jeg vil udbede mig repræsentantskabets tilslutning til afsendelse af følgende telegrammer: Hans Majestæt Kongen. Forsvarsministeren, forsvarschefen, chefen for hæren, chefen for søværnet og chefen for flyvevåbnet.

Også i år har vi indbudt tjenstgørende sergenter til mødet her. Denne gang fra garnisonen i Holbæk. (At der ikke er mødt nogen, viser desværre, at de åbenbart ikke har den tilstrækkelige interesse for sagen). Det har svagt i forbindelse med andre problemer været drøftet mand og mand imellem i forretningsudvalget, hvor vidt der er anledning til at opretholde dette forhold, men der skal naturligvis ikke i dag tages stilling til dette, men når jeg henleder opmærksomheden på det, er det alene fordi, det sikkert er et spørgsmål, der må tages med i de overvejelser, det vil være naturligt at gøre sig i forbindelse med de mulige strukturændringer, der antagelig vil være nødvendige i de kommende år. Også i det forløbne år har der været store bevægelser i organisationens medlemstal.

Som jeg før har sagt det, er vi i en gennemgangsorganisation, hvor medlemstallene må vise meget store svingninger. Der er i løbet af foråret sket en åreladning og en betydelig tilgang, og hvad der efter mit skøn er særdeles glædeligt og som altså i nogen grad modbeviser mine lidt pessimistiske betragtninger vedrørende sergenterne, er, at der har været en betydelig fremgang i medlemstallet af sergenter.

Oversergenterne er i alt 1985, heraf er ca. 325 hjemkommanderede.

Søværnets oversergentforenings sidste tal er 398.

Sergenternes tal er: 425, eller i alt 2808 medlemmer.

Et af de problemer, der har beskæftiget organisationen i betydelig grad er *kørerlærersagen*. Her udstedte min. pludselig en bestemmelse, at OS, der drev civil kørerlærervirksomhed, skulle afvikle denne senest med udgangen af marts 1960.

Mod dette protesterede vi i en skrivelse, der blev fulgt op af flere mundtlige forhandlinger, og var indstillet på om nødvendigt at gå til ombudsmanden med sagen. Nok er oversergenterne ansat og aflønnede efter de i lønning- og normeringslov anførte bestemmelser, men den nuværende tilknytning til forsvaret er jo ikke af en sådan karakter, at de kan ligestilles med tjenestemænd på dette område.

De anførte forhandlinger har nu givet et for os tilfredsstillende resultat, idet FMN har tilskrevet os, at man intet har at erindre mod, at oversergenter, der allerede har etableret køreskole d. 28. apr. 1959 kan fortsætte med denne indtil udgangen af 1964. Med det kendskab jeg har til køreskoler ejet af OS tror jeg ikke, at det til den tid bliver noget problem.

For de, der først har erhvervet autorisation som civile kørelærere efter denne dato ligger det således, at de i k k e kan etablere en køreskole, idet de ved indtræden på motorskolen underskriver en erklæring herom, men det er intet til hinder for, at de kan lade sig ansætte som kørerlærerassistenter hos en civil kørerlærer.

Gennem flere år har organisationen løbet storm mod bestillingstillæg i relation til undervisning. Det er således, at de faste befalingsmænd, der bliver befalet som lærere på de militære skoler, oppebærer et bestillingstillæg, medens dette ikke er tillagt oversergenter. Imidlertid rejste lokalforening Værløse for lang tid tilbage spørgsmålet igen og bad organisationen tage sig af det i relation til de tekniske oversergenter, der underviser på mathskolen. Dette gav til resultat, at disse oversergenter fra 1. apr. 1959 er tillagt et vederlag for undervisning på mathskolen, når denne undervisning er af teoretisk art, og den strækker sig over 12 timer om ugen.

Så kommer vi frem til det område, der rent organisationsmæssigt har beskæftiget os mest i det forløbne år, nemlig flyverspecialistordningen.

Jeg skal ikke her komme med en lang og trættende redegørelse, om sagen har vi søgt at holde vore medlemmer orienteret gennem udsendelse af referater og betydelig omtale i FOU-bladet.

Jeg vil dog gerne have lov til at sige, at det er min opfattelse, at vi her er kommet et ganske lille stykke på vejen til en mere varig tilknytning for et antal medlemmer af vor organisation. Der er efter mit skøn ved den skete ordning slået et lille hul i muren ind til det land, vi nu i mange år har kæmpet for at få vore ind i, nemlig ind til en varig tjeneste.

Som det vil være denne forsamling bekendt, har der jo i mange år – ja, helt tilbage til før sidste krig været et betydeligt svælg mellem os og den daværende officiantgruppe, den senere fenrikgruppe og den nu skabte Specialgruppes hovedorganisation.

Det, der er de to organisationer imellem, er, at specialgruppen frygter for, at vi skal tage noget fra dem.

Der er ingen grund til at nære frygt for, at den »gamle underofficersmodel 1909« kommer tilbage. Der er i det danske samfund sket en sådan udvikling, at denne borger for, at dette kan udelades.

Det vi vil, er at skabe en befalingsmandsgruppe, der i samarbejde med specialgruppen kan virke i geleddet. Skabe en gruppe, der får en fastere tilknytning til forsvaret, en tilknytning, der sikrer dem mod en skønne dag at stå på gaden efter i en årrække at have ydet en indsats. Hvorledes denne gruppe endelig skal udformes er det ikke til med

sikkerhed at sige noget i dag. Jeg personlig tror ikke, at den f.eks. i hæren kan formes på samme måde som den nu foreløbig er formet i flyvevåbnet. Spørgsmålet er, om vi ikke skal søge frem ad den vej, der fører til en specialist uden egentlig kommandomæssige beføjelser. Jeg tænker her på f.eks. et Nikebatteri. Her er brug for et betydeligt antal specialuddannede oversergenter, der allerede ved at indgå i denne uddannelse har placeret sig sådan, at de på det pågældende område er uundværlige, hvorfor det må kunne forventes, at de må kunne antages på en langtidskontrakt på samme måde som flyverspecialisten. Således som her er nævnt, tror jeg, at der kan findes mange andre områder indenfor forsvarrets forskellige værn, hvor vi vil få mulighed for at kunne placere vore medlemmer.

Jeg mener derfor, at det er nødvendigt, at vi snarest foretager en nøje undersøgelse af, hvilke specialer der vil være indenfor de tre værn, som med en specialuddannelse kunne og burde tilfalde oversergenten. Om lidt vil jeg komme ind på de tanker, der rører sig i FMN med henblik på hvervning af frivillige. I relation hertil er det, at jeg mener, at vi skal være meget opmærksomme på, at der på de steder, hvor den hvervede menige skal arbejde, er særdeles god brug for en langtidsansat underbefalingsmand, netop oversergenten. Han skal dels anvendes i de før nævnte specialer, men tillige er der efter mit skøn brug for et betydeligt antal til føring af disse hvervede folk. Og det må da være naturligt, at det må være en langtidsansat, der skal have dette job, kunne nogen tænke sig, at en fire-måneders-uddannet sergent skulle være kompetent til at lede tre gamle konstabler, folk, der måske har været tre á fire år i tjenesten, nej, hertil er det nødvendigt med erfarne og handlekraftige befalingsmænd, altså en god oversergent, der har fået en betydelig bedre uddannelse end den, der gives ham i dag på den 4 måneders sergentskole.

Jeg vil derefter vende mig mod et andet område, hvor organisationen har meget arbejde, for meget. Det er i relation til alle de straffesager, der overgår vore medlemmer. Det er vel naturligt, at der af og til kan ske uheld, således at forstå, at en enkelt kan »falde i vandet« på en eller anden måde, men der synes at være en uforholdsmæssig stor stigning i antallet af straffesager, der kommer til organisationens kendskab.

Der er tale om almindelig drukkenskab, kørsel af motorkøretøj i spirituspåvirket tilstand og endelig om tjenstlige forseelser.

Der er for mig ingen tvivl om, at sådanne sager i aller højeste grad medvirker til, at man på organisationsplan får vanskeligheder, når man vil fremføre argumenter får man at vide, at det kan ikke nytte noget, for det lader jo til, at disse mennesker ikke kan eller ikke vil opføre sig ordentligt.

Jeg vil meget stærkt henstille til repræsentanterne, at de under deres tjeneste er på vagt overfor de mange fejlgreb og påtaler dem og gør vedkom-

mende bekendt med, at det er en forpligtelse for ham at bære uniform.

Når dette er sagt, og det skal siges, da kan jeg heldigvis tilføje, at også andre kan træde i det med det resultat, at vore medlemmer får oprejsning. Der findes i København et blad ved navn Fremad. Dette har i en meget skarp artikel svinet to OS fra søværnnet til, og disse har anmodet om organisationens bistand, da deres tjenestested, trods opfordring ikke fandt anledning dertil. Organisationen har ladet vor sagfører, *højesteretssagfører Hjermind*, tage affære, og sagen er nu sluttet med det resultat, at bladet er gået ind på at betale de to OS hver en erstatning på 250 kr. samt optage en beklagelse på samme sted og i samme udstyr i bladet.

Som det vil være mange kendt, beror vor ret til at forhandle oversergenternes problem på en skrivelse af 18. maj 1953 fra forsvarsmin., hvori der gives os tilladelse til at rejse de spørgsmål vi finder anledning til overfor min.

Denne måde at føre forhandlinger på har i den forløbne tid efter mit skøn ikke givet anledning til beklagelse fra vor side, idet de embedsmænd, der sidder i FMN, indtil nu har behandlet vor organisation på samme måde som de egentlige tjenestemandorganisationer.

Imidlertid indeholdt den nye tjenestemandsslov af 1958 momenter, der kunne indicere, at der ville være mulighed for at få en egentlig forhandlingsret med den deraf følgende sikkerhed for den til enhver tid siddende bestyrelse at rejse et hvilket som helst spørgsmål.

Om dette har jeg på organisationens vegne ført et stort antal forhandlinger med chefen for FMNs 1. afd. og chefen for 1. kontor, der begge har vist meget stor forståelse for vort problem.

En undersøgelse foretaget i forsvarsmin. og i finansmin. har imidlertid vist, at denne vej ikke var farbar.

Jeg har derefter givet udtryk for, at jeg ikke er helt tilfreds med resultatet, idet jeg har understreget, at jeg på intet tidspunkt har haft anledning til at beklage mig over den måde vi er modtaget på, men jeg mener fortsat, at det er nødvendigt med en mere fast ordning end den bestående. Med dette er man i og for sig enig med mig i FMN, og jeg har derfor peget på funktionærloven som mulig løftestang. Dette var man ikke så glad for at høre i min., idet man jo helst ikke vil betragte befalingsmænd som funktionærer. Dette har man imidlertid – til stor overraskelse for 1. afd. – gjort adskillige gange. Imidlertid er vi nu nået dertil, at jeg har givet tilsagn om at stille sagen i bero indtil den kommende personelordningsforhandling, og man har så til gengæld fra min. givet mig tilsagn om, at dette spørgsmål vil blive løst i forbindelse hermed.

Om fremtiden er det som bekendt svært at spå, men en kendsgerning er det, at vi nu har fået en ny organisationslov, nemlig lov nr. 137 af 31. marts 1960. I forbindelse med denne lov er det utvetydigt såvel fra folketinget som fra forsvarsministeren

Hovedbestyrelsen 1960: fra venstre: Børge Nielsen, O. Jørgensen, Holger Andersen, S.E.R. Kofoed, E.V. Knudsen, P.A. Larsen, Sam Jensen, Johannes Jørgensen, Chr. Sørensen, I. Ulstrup, Særmark-Thomsen, H. Brodersen, H.J. Jobansen, R. Åxmann, Boye Hansen og P. Hjorth.

klart kommet til udtryk, at vi skal have en ny personellov. Jeg kan oplyse, at man allerede i FMN er gået i gang med arbejdet, idet man har vældig travlt, idet man både skal have denne lov gjort klar samtidig med, at man skal have lavet en ny hjemmeværnslov.

Her bliver det derfor nødvendigt for os at gå i »lurestilling«. Vi har jo gjort det før, fordi vi – som andre – troede, at nu kom der en ny personellov, vi er blevet skuffede, men denne gang tror jeg på, at der kommer realiteter ud af det.

Hvorledes vi skal stille os til det nye er det vel for tidligt at udtale sig om på nuværende tidspunkt, men jeg vil finde det naturligt, at vi indtil videre arbejder på de linier, vi tidligere har trukket op.

Hertil kommer dog, at spørgsmålet om, hvor vidt vi i den nye situation skal »sejle alene« eller om vi skal slå følge med andre, efter mit skøn i dag ser lidt anderledes ud, end det tidligere har gjort.

Det er jo en kendsgerning, at specialgruppen hidtil har næret en panisk frygt for, hvad vi havde i lommen. Jeg mener, at jeg i artikler i de senere år såvel i vort eget blad som i specialgruppens organ Værnet, tydeligt har tilkendegivet, at vi ikke har onde hensigter overfor denne gruppe. De, der har fulgt mine artikler på dette område, vil vide, at jeg i forbindelse med indførelse af flyverspecialistordningen har givet udtryk for, at vi gerne vil række hånden frem til et fordrageligt samarbejde de to grupper imellem. Efter min opfattelse er der intet til hinder for at vi sammen søger at få det bedst mulige ud af situationen i forbindelse med personellovsrevisionen.

Jeg vil derfor gerne fra denne talerstol sige, at jeg kunne tænke mig, at vi i F.O.U. samarbejdede med specialgruppens hovedorganisation til løsning af dette spørgsmål.

Som det vil være kendt er der kommet en ny organisationslov for forsvaret. I forbindelse med denne er der givet grønt lys for en udbygning af den frivillige tjeneste.

Til dette har forsvarsmin. nedsat et Forsvarets personeludvalg med et underudvalg bestående dels

af personer fra forsvarsmin. og dels af personer fra værnene og endelig politikere.

Dette udvalg har arbejdet hårdt indtil i år og har nu afgivet en betænkning.

Om dette udvalgs arbejde er jeg gennem chefen for forsvarsmin.s 1. afd., kommandørkaptajn Konradsen, blevet holdt underrettet og kun tidnød har gjort, at jeg endnu ikke har haft mulighed for at deltage i en drøftelse i dette udvalg.

Imidlertid har FMN straks ekspres, da materialet var færdigt torsdag aften tilsendt mig alt det materiale, der foreligger.

Jeg har fået det til gennemsyn og bemærkninger og jeg har fået bemyndigelse til at gennemgå det med repræsentantskabet på den betingelse, at dette betragter det fremførte som fortroligt, således at forstå, at det vel må omtales i lukkede møder for OS, men ikke under nogen omstændigheder må komme til offentlighedens kundskab. Årsagen hertil er, at det endnu overhovedet ikke er kommet til min.s kundskab, ikke engang forsvarsministeren vil kende noget hertil før mandag, endvidere dette, at der kan ske ændringer inden den endelige udformning. I denne forbindelse forventer udvalget at høre fra os, hvad vi mener om det fremlagte, og man har bedt mig overfor udvalget gøre rede for organisationens stilling til det fremsatte. Jeg synes, at jeg har lov at fremføre, at dette viser, at man i FMN har tillid til organisationen, en tillid vi må gøre alt for at bevare.

Endelig vil jeg til sidst i min beretning kort berøre den ret kraftige polemik, der i længere tid har løbet i F.O.U.-bladet. Jeg synes, at denne, alle hårde bemærkninger iberegnet, viser, at der er grøde i organisationen. Jeg tror, at det er rigtigt, at vi i organisationens organ får lejlighed til at redegøre for, hvad der rører sig blandt medlemmerne ude over landet. Det gør efter min opfattelse ikke noget, at der bliver uddelt et par baller, de virker forfriskende. Det primære i al diskussion må imidlertid være, at den peger frem mod mål, der er værd at stræbe efter. Når jeg siger peger frem mod mål, da må jeg tilføje, at det, der for den ene gruppe kan være mål,

Repræsentantskabsmødet i Holbæk 1960.

kan for den anden være et helt andet. Det vil derfor i et demokratisk samfund, som vi lever i, være nødvendigt, at den enkelte forstår, at vel må jeg slå et slag for det, jeg synes er det rigtige, men man må aldrig glemme, at også den anden kan have ret i sine betragtninger. Derfor er det nødvendigt, at man i kampens hede stadig holder sig det for øje, at meninger vel skal brydes, men når dette er foregået et stykke tid, da opstår der som regel smult vande og her er det, at vi skal mødes og tale ud i saglig og fordragelig tone og søge at nå frem til et fast ståsted, et ståsted alle kan acceptere selv om den enkelte

gruppe eller person ikke fik alle sine ønsker eller krav opfyldt.

Vi må nemlig ikke glemme, at også den anden mening kan have sin berettigelse, og den, der har denne anden mening også har gode motiver at kæmpe for.

Den brydning, der har været og måske fortsat er i bladet giver genlyd andre steder. Jeg har i den senere tid hørt mange bemærkninger fra andre organisationsmænd, både specialgruppen og linieofficere har overfor mig givet udtryk for, at man følger vor debat med interesse, det er kun godt, at det er sådan, men det udfordrer vore til at være varsomme i deres brug af sproget og det fordrer, at der er en udvikling i debatten.

Efter vedtagelsen af formandens beretning gik repræsentantskabsmødet videre uden at der blev taget særlige beslutninger.

Den 31. august besvarede det i formandens beretning nævnte udkast til personellovsforslaget.

Der blev forinden denne besvarelse afholdt 2 møder med andre personelorganisationer, bl.a. Specialgruppens Hovedorganisation om en fælles optræden i disse vigtige spørgsmål.

Disse møder endte uden resultat.

udsendes landsformandens beretning til repræsentantskabsmødet for første gang i skriftlig form forinden mødets afholdelse. Organisationens første kursus afholdes.

I tiden frem til repræsentantskabsmødet arbejdede hovedbestyrelsen med udtalelser og ændringsforslag til den kommende personellov og der blev afholdt adskillige møder i FMN med deltagelse af repræsentanter fra organisationen.

Den 24. april afholdtes repræsentantskabsmødet i Holstebro og for første gang i organisationens historie var formand *S.E.R. Kofoeds* beretning forinden mødet trykt og udsendt til lokalforeningerne:

BERETNING

til brug ved repræsentantskabsmødet i 1961 lørdag den 29. april på kasernen i Holstebro.

Indledning

Inden jeg går over til at aflægge den egentlige beretning om det arbejde, der i årets løb er gjort i organisationen, vil jeg gerne bede repræsentanterne sammen med hovedbestyrelsen et øjeblik standse op og mindes de, der siden sidste repræsentantskabsmøde ikke mere er medlem af vor organisation, fordi døden har sat sit ubønhørlige stop for deres medlemskab.

Det er:

*Oversergent Jørgen Wismann, FSN Værløse og
Oversergent AR Hans Frede Friis, Søværnet.
Æret være deres minde.*

Beretning

Det er så tiende gang at jeg har den ære at stå overfor organisationens repræsentantskab, for at aflægge beretning om det arbejde, der i årets løb er gjort i styrelsen, hvad enten det nu er hovedbestyrelsen, forretningsudvalget eller de andre under organisationen hørende udvalg, såsom forsvarslovsudvalget, organisations- og lovudvalget eller hvad andre, der kan nævnes.

Det kan dog vist indledningsvis fastslås, at året arbejdsmæssigt har været det største endnu i organisationens historie, og det tør vel siges, at ikke på noget tidligere tidspunkt i dennes historie, har styrelsen haft så mange emner at behandle og så mange problemer at søge at løse, dette såvel i relation til organisationens faglige arbejde udadtil overfor myndigheder og tjenestesteder som i relation til selve den organisatoriske opbygning og vedligeholdelse af F.O.U.

Det må vel erkendes, at afvigte år har stået i brydningernes tegn. Der har på organisationens himmel vist sig skyer, der kunne indeholde torden, og der var vel i disse skyer nogen udladning. Disse udladninger medførte ikke den store katastrofe, men det kan vel næppe undgås, at de har efterladt et eller andet mærke, hvor en brod – ført på rette måde og med rette sind – kan medføre, at der kan ske ting, der ikke burde ske.

Jeg vil derfor meget gerne – inden jeg går over til den egentlige beretning om organisationens drift – trække nogle principielle linier op for organisationen og dens arbejde og her igennem søge at lægge repræsentanterne på sinde, hvilke pligter vi alle har overfor denne organisation.

Det er så let at nedbryde, det er straks meget sværere at opbygge og endnu sværere at genopbygge.

Organisationen er i sin nuværende struktur bygget op på lokalforeningerne som det egentlige fundament. Dette fundament er sammensat af flere komponenter, nemlig lokalforeninger fra Hæren, den enkelte fra Søværnet og lokalforeninger fra Flyvevåbnet.

Det er vel rigtigt og naturligt, at det enkelte værns lokalforeninger på flere sæt har afvigende opfattelse af, hvorledes deres stilling er i fællesskabet. Sådan er det, og sådan må man acceptere det, derfor er det i topledelsen nødvendigt, at man afbøder de divergerende meninger og søger frem mod det fælles ståsted, således at de problemer, der særligt berører den enkelte gruppes lokalforeninger søges løst på det grundlag denne finder naturligt, medens problemer for den eller de andre grupper løses på den eller deres grundlag.

Det har man – efter min opfattelse – søgt at gøre i hovedledelsen. At det måske ikke altid er lykkedes på en sådan måde, at den eller de enkelte grupper har kunnet være tilfredse, er kun at beklage, og det var netop en sådan situation, der var ved at indtræde i forbindelse med og efter sidste repræsentantskabsmøde i Holbæk, hvor en gruppe syntes, at dens interesser ikke blev tilstrækkeligt vurderede. Det var derfor ved at opstå en revne i organisationen, en revne, der kunne have medført betydelige ødelæggelser, ikke alene for organisationen i den nuværende form, men måske også for det, der skulle bygges op på dens ruiner.

På samme måde synes mig også, at der er enkelte

disharmonier i organisationen mellem nogle af dens enkelte led, særlig imellem dem, vi måske kan kalde de gamle, og dem, vi måske kan kalde de unge. Det kunne til tider synes, som om der er kilometer mellem disse, men undersøger man spørgsmålet nøjere, da mener jeg at måtte fremføre, at undersøgelsen viser at afstanden – om der overhovedet er en sådan – er så ubetydelig, at den er uden relevans til den faktiske situation. Den diskussion, der raser i bladet viser, at nogen opfatter situationen som farlig, dette kommer måske ikke helt klart til udtryk i bladets spalter, men i min telefon mærkes den tydeligt. Og hvad er det så, man er så forrygende uenige i og om. Det ene, spørgsmålet om lovændringer med de heraf følgende omlægninger på det kontingentmæssige område m.v. vil jo blive diskuteret under det rette punkt på dagsordenen, medens det andet, der tilsyneladende har medført, at det var nødvendigt at rejse børster – artiklen UNG kontra GAMMEL – ja, således kan den vel rettest karakteriseres, viser, at der også i vor tid er en betydelig afstand mellem »de såkaldte gamle« og »de såkaldte unge«.

Artiklen er for mig at se en reaktion mod os ældre, der vel nok ofte glemmer, at vi selv har været unge. Det er vist helt rigtigt, at vi stort set mener, at dengang vi var unge, da var der soldater til, og det var der vel også, blot var den tids soldater således som de skulle være under daværende forhold.

På samme måde tror vor tids soldater, altså den befalingsmandsgruppe vi i øjeblikket beskæftiger os med, at den er som den skal være, og det er vist også så rigtigt, som det er tænkt og sagt, altså i den nuværende tids betydning. Og det er vel det, den nuværende er utilfreds med, at han gang på gang – både i sjov og måske nogle gange i alvor – bliver påduttet, at han ikke er som vi gamle. Det er han naturligvis heller ikke, men han er derfor ikke på nogen måde ringere til sin gerning end nogen som helst forudgående, han beskæftiger sig blot med den på en helt anden måde end tidligere. Det er noget vi gamle må erkende, medens den unge til den anden side må medgive os, at vi – den tid taget i betragtning – på vore felter var anerkendt som værdifulde medarbejdere.

Disse små skærmydsler ung og gammel imellem må ikke – således som jeg i nogen grad har indtrykket af, at de gør det – medvirke til, at der bliver så stor afstand mellem de enkelte grupper, at dette kan medføre uro og usikkerhed i organisationen.

Dette og dette alene er grunden til, at jeg her indledningsvis har fremdraget disse forhold. Det kan ikke være rigtigt, at der her under dette repræsentantskabsmøde, hvor der er så mange og så vigtige punkter at tage stilling til, skal vaskes storvask på, hvad den ene eller anden har skrevet i bladet, det, der står på tryk, kan naturligvis ikke viskes ud, men man må forstå, at på samme måde, som man kan lade munden løbe, således kan der også i penen løbe ting, der læst bagefter i fred og ro ikke helt bliver opfattet på samme måde som forfatteren egentlig har ment det, da han prentede det på papi-

ret, medens jeg til den anden side skal appellere til den eller de enkelte, der gerne vil skrive i bladet, at man søger at give sine meninger udtryk på en måde, der ikke nødvendigvis sårer andre, der har en anden mening.

Som sagt, jeg appellerer til, at man i dag under debatten lader de »små« ting ligge og mere koncentrerer sig om de for foreningen livsvigtige problemer.

Organisationen er et stykke værktøj, ikke skabt for den eller de enkelte i øjeblikket, men skabt for anvendelse fra sin start og fremover som arbejdsredskab for den gruppe af befalingsmænd, den repræsenterer, derfor er det ubetinget nødvendigt, at dette stykke værktøj holdes i bedste form, og dette sker ikke ved, at man fra en eller flere sider søger at gøre æggen sløv, hvilket uhyre let kan ske ved de mange små hug, der hver for sig kan efterlade mærker og ar i æggen med det resultat, at denne, når den i den givne situation skal bruges, er sløv og uden den fornødne virkning, hvilket ikke vil komme andre end gruppens egne medlemmer til skade. Derfor, lad de små og i forhold til helheden ubetydelige stridigheder fare og saml jer om det ene fornødne, at gøre organisationen til det eneste rigtige slagvåben, der skal sikre gruppens medlemmer bedst muligt.

Hovedbestyrelsen

Det er vist ikke sket før i organisationen historie, at der i året, der er forløbet siden sidste repræsentantskabsmøde, er afholdt 6 hovedbestyrelsesmøder, men dette viser, at der skal bestilles noget og, at der har været problemer, der har måttet drøftes på dette plan. Om disse hovedbestyrelsesmøder er der til alle lokalforeninger og mange tjenestesteder udsendt fyldige referater, hvorfor jeg ikke mener, at det er stedet at gennemgå alt det, der er sket på disse møder, men det er vel naturligt, at jeg i min beretning trækker sådanne enkeltheder frem som efter mit skøn er af værdi at få genopfrisket i forbindelse med drøftelserne i repræsentantskabet.

Efter repræsentantskabsmødet i Holbæk afholdtes samme dag et konstituerende hovedbestyrelsesmøde. Her beklagede *Svanholmer* sig over manglende støtte fra landsformandens side i forbindelse med det alvorlige angreb, der var blevet rettet mod ham fra talerstolen på repræsentantskabsmødet. Landsformanden imødegik ham, idet han – Landsformanden – havde fundet, at den givne situation havde været bedst tjent med, at man forbigik den i tavshed. Imidlertid tilskrev *Svanholmer* kort efter organisationen og nedlagde sit mandat, idet han fandt, at dette under de givne forhold var det rigtige, idet han ikke mente, at hans person skulle være anledning til uro i organisationen.

Dette blev taget til efterretning på hovedbestyrelsesmødet, der afholdtes den 24. maj i København. Her var det så nødvendigt at supplere hovedbestyrelsen, og således som forholdene lå og uden at tage hensyn til det af landsformanden til flyve-

våbnets repræsentanter tidligere givne løfte om bedre repræsentation i hovedbestyrelsen, foreslog landsformanden, at den på repræsentantskabsmødet valgte suppleant, *P.A. Larsen*, der var valgt som suppleant for København, skulle indtræde i *Svanholmers* sted.

Ved samme lejlighed drøftedes landsformandens løfte til flyverne om bedre repræsentation i forretningsudvalget, og der opnåedes enighed om, at OS H.J. Johansen, Karup, skulle indtræde i forretningsudvalget.

Kort efter modtog organisationen imidlertid en skrivelse fra forsvarsministeriet hvoraf fremgik, at dette havde tilskrevet to OS fra flyvevåbnet, at man fra ministeriets side intet kunne indvende imod, at man overvejede at stifte en organisation for flyvevåbnets oversergenter alene.

Dette gav anledning til at indkalde hovedbestyrelsen til møde om dette spørgsmål, og lørdag den 2. juli blev mødet afholdt i København. Her drøftedes den opståede situation, der havde sin rod i repræsentantskabsmødet i Holbæk, hvor flyverne havde fået den opfattelse, at de øvrige repræsentanter ikke alene gik mod flyverne af saglige og faglige grunde, men også i høj grad af principielle grunde. Dette havde medført, at flyverne havde overvejet om situationen som medlemmer af F.O.U. stadig var holdbar, og da de var kommet til det resultat, at en sprængning kunne frygtes, havde de ladet to repræsentanter for flyverne opsøge forsvarsministeren og senere forhandlet i forsvarsministeret med dette for øje, at blive orienteret om, hvorledes ministeriet ville stille sig, om sagen blev en realitet. Det blev på mødet stærkt pointeret fra flyvernes side, at forhandlingen i forsvarsministeriet ikke havde til formål på stedet at danne en selvstændig organisation for flyverne, men alene at sikre en sådan, såfremt situationen ikke blev afklaret på en for disse tilfredsstillende måde.

Også i dette tilfælde var det i nogen grad skrivelserne og artiklerne i bladet, der var årsag til uroen, idet flyverne fandt, at den artikel, der omhandlede repræsentantskabsmødet i refererende form var af en sådan karakter, at disse havde vanskeligt ved at godtage den. Hertil var kommet, at landsformanden fuldstændig havde tilsidesat det løfte, han havde givet med hensyn til flyvernes forholdsmæssige repræsentation i styrelsen.

Efter en forhandling, der var præget af viljen til at søge at nå til et for alle parter tilfredsstillende forhold og frem for alt at hindre, at organisationen blev sprængt, blev der udformet en erklæring, hvori det præciseres, at flyvevåbnet skulle have yderlige een repræsentant i hovedbestyrelsen og at de måtte udpege to repræsentanter, der skulle indtræde i forretningsudvalget, således at disse blev repræsenteret på lige fod med de øvrige værn, samt at lovudvalget straks gik i gang med at udarbejde forslag til nye love, der skulle være klar til forelæggelse på det førstkommande ordinære repræsentantskabsmø-

de. Endelig at disse bestemmelser alene skulle være gældende til dette repræsentantskabsmøde.

Denne erklæring blev underskrevet af samtlige tilstedeværende hovedbestyrelsesmedlemmer med undtagelse af eet.

Imidlertid syntes det, som om der ikke var skabt helt ro om spørgsmålet, og det følte, som om der alligevel fra enkelt side i flyvevåbnet arbejdedes på at danne en selvstændig organisation.

På hovedbestyrelsesmødet den 25. august i Fredericia blev spørgsmålet derfor påny taget op, idet landsformanden ønskede et klart svar, således at man helt var klar over, hvor man stod ved de kommende forhandlinger i forsvarsministeriet om personelloven.

Det blev ved denne lejlighed klargjort, at ingen på ansvarligt hold i flyvevåbnet under de nuværende omstændigheder tænkte på at forlade F.O.U. Det bør tilføjes, at der ikke siden har været nogen form for uro på dette område.

Forsvarsministeriet

Det er vel rigtigt i forbindelse med min beretning at fremføre, hvad organisationen har beskæftiget sig med i forbindelse med den højeste myndighed vi kommer i kontakt med, den myndighed, der er den afgørende i forbindelse med de fremskridt organisationen arbejder på at nå til gavn for sine medlemmer.

Vi har mange møder med embedsmændene deroppe, og det vil vist være ganske uoverkommeligt i denne beretning at fremføre alt, hvad vi har forhandlet, men enkelte afgjorte og måske nogle uafgjorte bør vel trækkes frem, således at de repræsentanter, der ikke tidligere har deltaget i organisationens arbejde kan se, at vi er en arvorligt arbejdende organisation, der har sat sig som mål at søge at skabe de bedst mulige forhold for vore medlemmer. At det så måske engang imellem synes at skorte på tilfredsstillende resultater, dette kan kun beklages og anspore til, at styrelsen tager fat med fornyet energi for at søge at vende nederlag til sejr.

Arne Kristensen-sagen

En OS i søværnet, der var indtrådt på fenrikskolen fik pludselig besked om, at han skulle gå derfra, idet statens helbreds-syn, et organ, der kontrollerer alle, der skal fastansættes i staten, havde fundet, at han var for kraftig. Organisationen rejste straks spørgsmålet overfor forsvarsministeriet og efter nogle forhandlinger og korrespondance gik helbreds-nævnet med til, at OS kunne genindtræde på fenrikskolen, såfremt han under lægelig kontrol kunne dokumentere en væsentlig vægtnedgang. Dette har han gjort, og der er ingen tvivl om, at han kan genindtræde på fenrikskolen, men dette ønsker han ikke.

Bestillingstillæg

De OS, der underviser på MTU-kurser i flyvevåbnet, er efter forhandling tillagt vederlag for under-

visning på samme måde, som de OS, der underviser på Mathskolen.

Forsvarsministeriet har til organisationen fremsendt udkast til k.f.f. vedrørende bestillingstillæg for det personel, der er fast tilknyttet to militære skoler. Organisationen har svaret og indstillet, at alle, der underviser fast på militære skoler - også oversergenter og månedslønnede sergenter - bliver vederlagt på samme måde som de militære tjenestemænd. Sagen skal på et senere tidspunkt mundtligt forhandles med ministeriet.

Stampersonel

Dette spørgsmål var jo et af de største i afvigte år. Organisationen har behandlet det gennem længere tid og også på sidste repræsentantskabsmøde var emnet under debat. Nu er denne ordning en realitet. Hvorledes den virker er det vel nok lidt for tidligt at sige noget om nu, men den har i alt fald kunnet holde organisationerne i ånde indtil dato, idet der stadig er problemer i den, jeg tænker her særlig på understøttelsesordningens afvikling og frem for alt på skatteproblemet. Dette sidste er forhåbentlig løst til alles tilfredshed. Vi har ganske vist endnu ikke fået det officielle svar fra skattedepartementet, men det er mit indtryk, at sagen er klar.

Personelloven

Om dette spørgsmål skal jeg ikke i denne beretning sige ret meget. Der er til lokalforeninger og i bladet givet en fuldstændig redegørelse for, hvad der er sket i dette spørgsmål, så det er vist at spilde tid på at gå i detaljer med dette. Kendsgerningen er, at personelloven endnu ikke er lagt på folketingets bord og en kendsgerning er, at vi ikke i forbindelse med forhandlingerne med forsvarsministeriet fik det mindste af, hvad vi havde ønsket. Dette må for os gøre klart, at der skal kæmpes hårdt på de forskellige fronter i den kommende tid, om vi blot vil opnå et minimum af, hvad vore medlemmer håber på, derfor er det også af den grund nødvendigt, at man på alle tjenestesteder slutter op om organisationen, således at der ikke rundt omkring skal gå oversergenter og sergenter, der uden indsats lukrerer på, hvad organisationen søger at slæbe sammen.

Forhandlingsret

Dette spørgsmål har stået på i mange år, men det er ligesom det nu er mere aktualiseret. Det er vel naturligt, at organisationene tog det op til endelig løsning i forbindelse med en mulig ny personellov. Det var derfor et af disse punkter vi satte ind for i denne forbindelse, og forsvarsministeren lovede da også, at der skulle komme en tilfredsstillende løsning. Sagen har siden været fulgt op på embedsmandsplan, og jeg har for ganske nylig haft kontakt med chefen for forsvarsministeriets 1. afdeling, *kommandør Konradsen* og chefen for denne afdelings 1. kontor, *oberstløjtnant K. Lind*. Det havde været mit ønske, at sagen kunne have været klar til dette

repræsentantskabsmøde, hvad den måske også er, idet jeg skal til møde i forsvarsministeriet i løbet af ugen 17.-23. april, det er dog ikke sket på det tidspunkt, hvor jeg skriver denne beretning, men der vil antagelig kunne gives supplerende oplysninger på dette område ved repræsentantskabsmødet. Spørgsmålet er jo et af organisationens mest vitale, idet denne forhandlingsret synes mig at være en så betydelig forudsætning for organisationens fortsatte muligheder for at være »murbrækkeren« for oversergenter og sergenter i forsvaret, at der indenfor en overkommelig tid må findes en for os tilfredsstillende løsning.

Her kommer vi nemlig ind på et område, hvor vi må sikre os den mest videregående mulighed for organisationens tillidsmænd til uden frygt for sig selv og deres fremtid at kunne optræde for kammeraterne.

Der har og er jo netop en aktuel sag dette spørgsmål vedrørende, idet en organisations tillidsmænd i forbindelse med sine hverv har været udsat for en behandling, der efter vor opfattelse må anses for utilstedelig. Om denne sag, der vil være kendt fra de udsendte referater, nemlig behandlingen på Langelandsfortet af lokalforening søværnets formand, kan på nuværende tidspunkt siges, at hvis det er som referatet, så ønsker han ministeriets indskriden. Sagen ligger i øjeblikket i søværnskommandoen til udtalelse.

Uniformsdistinktioner

Også dette spørgsmål er påny rejst overfor forsvarsministeriet. Søværnskommandoen har bestemt - på grundlag af tilladelse fra forsvarsministeriet - at oversergenter m.fl. på sommeruniform må bære skulderdistinktioner. Dette spørgsmål blev i 1958 skriftligt rejst overfor ministeriet af organisationen uden, at der fremkom tilfredsstillende svar. Nu har den givne anledning gjort, at vi atter har tilskrevet ministeriet med anmodning om en udtalelse, og vi har henledt opmærksomheden på, at sagen haster, idet vi gerne vil have sagen klaret inden den tilstundende sommer.

Som det ses af ovenstående har hovedstyrelsen haft problemer nok at tage stilling til.

Imidlertid er denne et lidt tungt apparat at arbejde med i det daglige. Derfor må forretningsudvalget, der er et udsnit af hovedbestyrelsen, klare en del af de forberedende arbejder.

Forretningsudvalget

har afholdt 3 møder sidste år. Det er betydeligt mindre end sædvanligt, men årsagen er den naturlige, at hovedbestyrelsen har holdt de tilsvarende flere.

Når det har været nødvendigt at gå denne vej, da hidrører dette fra det tidligere i beretningen refererede vedrørende de vanskeligheder, der var med den ligelige repræsentation i hovedbestyrelsen.

Hvis en organisation skal arbejde tilfredsstil-

Hovedbestyrelsen 1961. fra venstre: O. Jørgensen, B. Hansen, Særmark-Thomsen, Bach-Jensen, Arne Kristensen, S.E.R. Kofoed, Sam Jensen, I. Ulstrup, H.J. Jobansen, Chr. Sørensen, J. Jørgensen, J. Jespersen, H. Brodersen, Sv. Aa. Jensen.

lende er det efter mit skøn nødvendigt, at styrelsen ledes på en sådan måde, at der er et lille, men handlekraftigt udvalg til at udføre dette arbejde, således at hovedbestyrelsen ikke bliver brugt slet så meget, som sker er i det sidste år. Det er da også mit håb, at de forhåbentlig kommende ændringer af organisationens love vil give forretningsudvalget noget af det område, det tidligere har besiddet, tilbage.

Organisationskursus

Allerede på et tidligt tidspunkt i organisationens historie er rejst spørgsmålet om en uddannelse af organisationens tillidsmænd. Spørgsmålet har gentagne gange været drøftet, og i afvigte år blev der da også arbejdet mere intenst med problemet end nogen sinde tidligere. Det var faktisk nået dertil, at planerne for et sådant kursus var lagt, men hertil var det nødvendigt, at vi fik støtte fra forsvarsministeriet i form af, at embedsmænd var indledere m.v. ved dette kursus. Imidlertid mente ministeriet ikke, at der ville være mulighed for at stille sådanne til rådighed, idet man fandt, at emnet var sådant, at disse ikke på tilfredsstillende måde kunne udfylde det. Da vi var nået så langt hen på vinteren, og da et sådant kursus ikke med held kunne arrangeres i forårs- og sommermånederne blev det besluttet, at der skulle arbejdes videre med sagen med henblik på at skabe sådanne kurser til efteråret.

Af andre sager, der efter mit skøn bør medtages i beretningen om organisationens arbejde med videre, mener jeg, at man bør nævne nedennævnte.

Et blad ved navn *Fremad* angreb på meget ærerørig måde to tjenstgørende oversergenter i søværnet. De søgte forgæves tjenestestedets bistand, hvorefter de henvendte sig til organisationen.

Denne lod vor juridiske konsulent, *højesteretssagfører Hjermind*, tage sagen, og denne afsluttedes med det for os tilfredsstillende resultat, at bladet forligsmæssigt gik ind på at yde de to oversergenter en bod på kr. 250,00 pr. mand, medens organisationen fik tillagt kr. 400,00 i sagsomkostninger.

Organisationens juridiske bistand

Som det skulle være kendt, men som det tilsyneladende ikke er det, har hovedbestyrelsen for år tilbage vedtaget at yde en service for vore medlemmer i form af juridisk konsultation.

Det har altid været og skal altid opfattes som det er skrevet, nemlig at vore medlemmer i sager af juridisk betydning, altså sager, hvor medlemmer mener, at det er af værdi at høre, hvad en jurist mener om spørgsmålet, kan henvende sig og få råd og vejledning.

Det sker gang på gang, at medlemmer enten personligt eller pr. brev eller telefon retter henvendelse til organisationen og beder om juridisk bistand. Den yder organisationen som hovedregel ikke, idet det vil være ganske umuligt for den at gøre dette af økonomiske grunde. Man må ikke glemme, at sagførerbistand på denne måde er dyr, idet det er organisationen, der skal betale, hvad sagføreren koster, når det er organisationen, der antager ham.

Nej, det enkelte medlem, der af en eller anden grund får »ørene i maskinen«, altså som regel i militære straffesager, må være indstillet på, at organisationen som hovedregel afslår at yde sagførerbistand i sådanne sager. Det er sket, og det vil antagelig også fremover ske, at organisationen yder en sådan bistand, men det er principielle sager efter, at hovedbestyrelsen i hvert enkelt tilfælde har godkendt det.

Når et medlem får en sag på halsen, som det ikke mener at kunne klare på egen hånd, så må reglen være den, at medlemmet afviser at modtage en abitrær straf, hvorefter sagen automatisk henvises til retten. Her er den pågældende berettiget at få beskikket en forsvarer, altså en jurist, men denne beskikkes for et ganske ringe beløb, idet det offentlige betaler hovedparten af de med hans antagelse forbundne udgifter.

Det kan i denne forbindelse oplyses, at organisationen i årets løb har henvist ialt 27 medlemmer til en juridisk konsultation hos højesteretssagfører *Poul Hjermind*.

Rådighedstillæg

Dette spørgsmål er endnu på det tidspunkt, da denne beretning skrives uløst.

Organisationen har tilskrevet forsvarsministeriet om spørgsmålet, og det er derfra meddelt, at vi vil blive indkaldt til forhandling om spørgsmålet, når det udvalg, der er nedsat af finansministeriet til undersøgelse af sagen, har afsluttet sit arbejde.

Indtil videre vil der blive udbetalt rådighedstillæg efter de gamle regler, og når den nye ordning kommer, vil der finde en regulering sted fra 1. april 1961.

F.O.U.-bladet

Om dette vil der naturligvis fremkomme en beretning fra redaktørens og regnskabsførerens side. Når jeg finder anledning til at omtale bladet i forbindelse med min beretning, da er det fordi jeg synes, at der er et punkt, der bør trækkes frem, eller måske snarere to punkter, nemlig vor mulighed for at få annoncer fra bryggerierne m.v.

Nu ved jeg udmærket godt, at unge befalingsmænd i dag ikke drikker helt på samme måde som »de gamle«, men jeg må da vist have lov at fremføre som min opfattelse, at der findes et ikke ubetydeligt salg af bl.a. drikkevarer i messer og barer i de fleste af landets garnisoner med den heraf følgende konsekvens, at bryggerierne har et ikke ubetydeligt salg til disse. Derfor var det vel naturligt, at organisationen tilskrev bryggeriforeningen med anmodning om tilladelse til at rette henvendelse til bryggerierne med annoncetegning for øje, men dette var desværre med negativt resultat, idet bryggeriforeningen lod svare tilbage, at man ikke så, at der var anledning til at udvide retten til annoncetegning til også at omfatte F.O.U.-bladet, idet man ikke fra bryggerierne havde haft nogen henvendelse, der kunne give en sådan anledning. Jeg skal derfor henlede repræsentanternes opmærksomhed på spørgsmålet med det sigte, at man ved given lejlighed er opmærksom herpå i forbindelse med leverancekontrakten med de bryggerier, der leverer til jeres messer m.v.

Det andet spørgsmål, jeg gerne vil rejse i denne forbindelse, er annoncetegning i forbindelse med anvendelse af organisationens adressekartotek ved postvæsenet.

Om dette spørgsmål har der tidligere været uenighed i organisationens styrelse, idet det for et par år siden fra flyvevåbnets medlemskreds kom til orde, at dette ville man ikke være med til. Så vidt jeg dengang forstod spørgsmålet, hidrørte dette i nogen grad fra – i alt fald var dette motiveringen – at man af sikkerhedsmæssige grunde ikke kunne udlevere kartoteket til tilfældige annoncører. Senere har man i forbindelse med en bestemt annoncetegning i det stor-københavnske område på samme måde udsendt kuverter adresseret med organisationens kartoteksadresser til dette område. Også i dette tilfælde kom der en sønderlemmende kritik af vore dispositioner til orde med det resultat, at jeg

overfor bladets regnskabsfører har måttet nedlægge forbud mod tegning af sådanne annoncer. Det drejer sig om en annonce til et trecifret beløb, der skulle være tegnet for et bogforlag, hvor man i forbindelse med denne annonce ville have mulighed for at kontakte organisationens medlemmer.

Når jeg fremdrager spørgsmålet i forbindelse med beretningen, da ligger baggrunden der, at jeg har bragt i erfaring, at både fællesorganisationen for faste officerer og specialgruppen uden videre har tilladt nævnte bogforlag at anvende adresserne og at forsvarschefens efterretningsvæsen intet har at indvende der imod.

Jeg skal ganske overlade til repræsentantskabet, hvorvidt vi skal forlade det hidtidige standpunkt, men blot pege på, at det økonomisk betyder ikke så lidt med denne annoncetegning med de efterfølgende personlige henvendelser.

Lokalforeningerne

Endelig vil jeg gerne sige et par ord om lokalforeningerne.

Disse er som bekendt organisationens grundvold – uden lokalforeninger ingen F.O.U. – men til den anden side må det siges her, at det ikke er alle lokalforeninger, der arbejder tilfredsstillende. Der mangler som så mange steder, at der i spidsen står personer, der har det tilstrækkelige format til at samle og opbygge den gode lokalforening.

Det er beklageligt at skulle sige det, men det er i hæren, lokalforenings-spørgsmålet af og til brænder på. Der er alt for mange garnisonsbyer, der ikke har den rigtige lokalforeningsopbygning. Der findes måske en lokalforening, men der sker intet i den. Den nærmest vegeterer og der går i området masser af tjenstgørende, der overhovedet ingen anelse har om, at der eksisterer en sådan lokalforening. Nu er det vel nemt nok at skyde på hovedforeningen og sige, at det må være dens opgave, men dette er ikke rigtigt, for med den struktur organisationen har og må have, da ligger hele dette spørgsmål hos lokalforeningerne, og det er altså ikke dem alle, der er tilstrækkeligt vågne.

Når dette er sagt, så skal det også tilføjes, at der er mange lokalforeninger, hvor der gøres et virkelig godt stykke arbejde, hvor der ikke får lov til at gå een mand, der ikke er orienteret om lokalforeningen og dens arbejde med det medfølgende resultat, at næsten ingen ikke er medlem af organisationen.

Jeg vil appellere til hver enkelt af repræsentanterne: Nu har I set og hørt, hvad organisationen arbejder med i store træk, gå nu hjem i jeres lokalforening og få denne banket op på højeste ydeevne, den fortjener det, og det er jer selv til gavn.

Jeg har i det forannævnte trukket ting frem, som jeg synes bør gøres til genstand for omtale i forbindelse med repræsentantskabsmødet. Jeg har gjort det på en måde, som ikke tidligere i min tid er sket i F.O.U. Når jeg har gjort det, da er det fordi det er min erfaring, at der vil medgå meget lang tid på repræsentantskabsmødet, hvis jeg skal aflægge den

fornødne beretning mundtlig, og det der her er nævnt, er alle ting, som jeg ville have fundet det som min pligt at nævne i beretningen, såfremt den skulle have været aflagt mundtligt.

Jeg tror og håber på, at denne udsendte beretning må være således, at den orienterer de enkelte repræsentanter om arbejdet i organisationen på en sådan måde, at vi – efter at jeg har gjort et kort indlæg om sådanne ting, som ikke er kommet med på grund af, at de ikke var færdigbehandlet ved beretningens fremkomst – kan gå over til en drøftelse heraf med det resultat, at der indvindes nogen tid til drøftelse af alle de problemer, der i høj grad interesserer de enkelte repræsentanter.

Fremtiden

Om den er det som bekendt vanskeligt at spå, og det vil jeg også afstå fra, men jeg vil mene, at det er rigtigt at optrække sådanne linier, som der er mulighed for at se på nuværende tidspunkt.

Personelloven

Efter forsvarsministerens udsagn vil et forslag fremkomme fra ministeriet straks i den nye folketingsssamling, der indledes 1. tirsdag i oktober. Hvad den vil bringe er på nuværende tidspunkt ikke til at se. De forhandlinger i januar ført med forsvarsministeriet om det da fremsatte forslag lover ikke allerbedst for vor gruppe.

Imidlertid synes det mig som om der er tegn i sol og måne, der tyder på, at man fra »andet« hold ikke mere er slet så fastlåsedede som tidligere, jeg tror derfor, at der i forbindelse med den kommende personellov vil være farbar mulighed frem ad den vej vi i nogen grad afstak kursen for under vore møder med specialgruppens organisation, nemlig en mere varig tilknytning på kontraktlig basis både i hæren og i søværnet, altså i nogen grad en vej på samme måde som det allerede er sket i flyvevåbnet.

For at organisationen på tilfredsstillende måde kan arbejde med dette og andre spørgsmål er det nødvendigt med den stadig krævede, men endnu ikke tildelte *forhandlingsret*. At den vil komme er der for mig ingen tvivl om, spørgsmålet er blot hvornår?

I fortsættelse af dette spørgsmål rejser sig naturligt det næste: Er det fortsat rigtigt, at vi står ene, eller er der anledning til at overveje, om vi skal tilslutte os en mere samlet organisation.

Vi har set, at de tre store centralorganisationer sammen med lærerne har dannet et fællesråd, der har til opgave at virke på alle centralorganisationers vegne.

På samme måde har man set, at en del tjenestemandorganisationer og mange funktionærorganisationer har sluttet sig sammen, og sidstnævnte i det man kalder Fællesrådet for danske tjenestemand- og funktionærorganisationer = F.T.F.

Jeg mener ikke, at vi i dag skal tage stilling til spørgsmålet, men jeg vil mene, at det er rigtigt med en drøftelse om de principielle linier, således at

den kommende styrelse får et direktiv for sit arbejde. I gamle dage var der et ordsprog der hed: *Ene, men stærk*. Det består sikkert i samme form i dag, men jeg tror ikke, at det har helt den samme klang. På samme måde er jeg ikke helt sikker på, at det fortsat kan betale sig for F.O.U. at stå ene. Jeg tror, at vi skal overveje, hvorvidt vi skal slutte os sammen med andre for at blive stærkere, og skal vi det, da vil vor plads antagelig være i F.T.F. Som sagt nogen stillingtagen i dag bør vel ikke ske, men retningslinierne bør trækkes op.

Aflønning

Spørgsmålet om aflønning er efter min opfattelse et problem, der bør tages op.

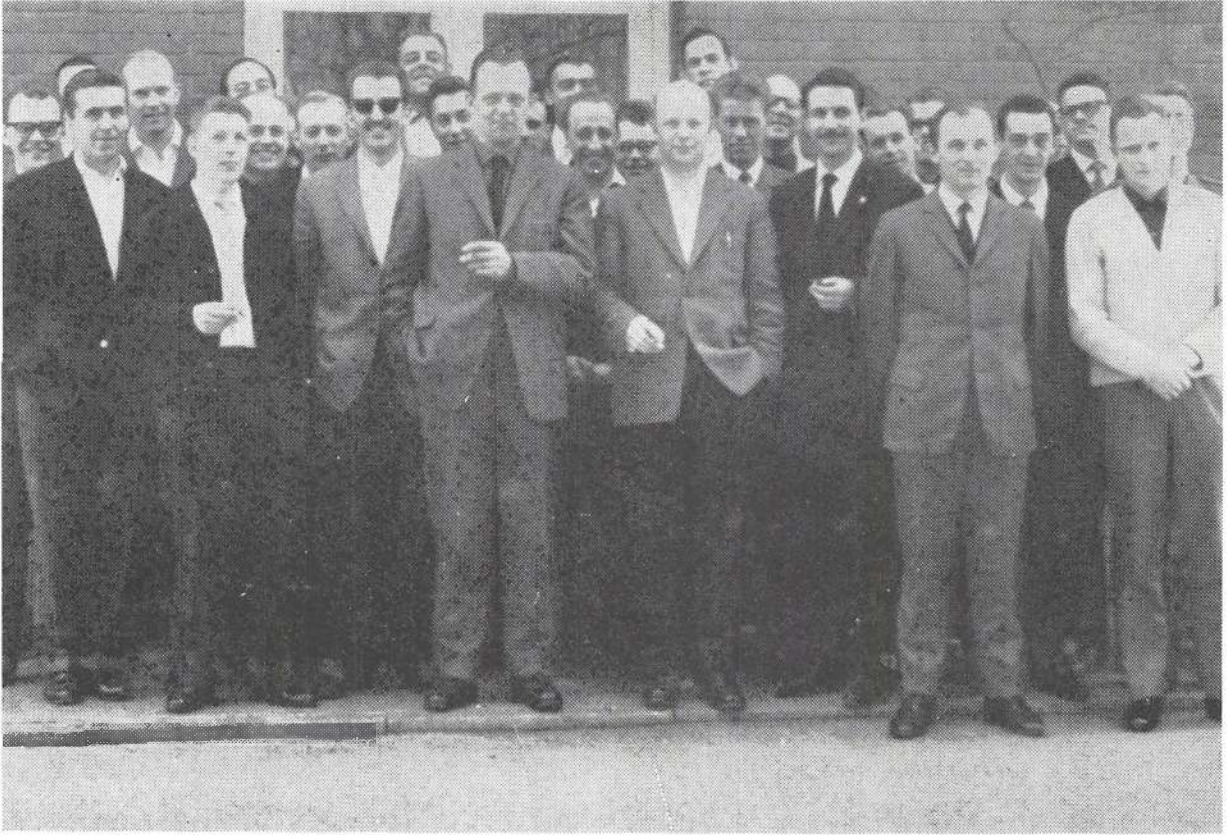
Vi er allerede nu i den situation, at flyverspecialisterne må have klarhed over, hvorledes de står, når de har tilendebragt deres vandring ad stigen i 7. lønningsklasse.

Spørgsmålet er, om oversergenterne fortsat er interesseret i at være indrangeret i lønningslovens bestemmelser med de heraf følgende ofte uheldige konsekvenser.

Hvorfor ikke undersøge, om der ikke er samme udvej for os, som der har vist sig at være for f.eks. arkitekter, ingeniører, teknikere og m.a., der er ansat under staten. En lang række af deres organisationer har sluttet overenskomst med staten om en aflønningsform, der til den ene side giver dem en betydelig bedre aflønning end de egentlige tjenestemænd, medens det til den anden side giver dem en mere frigjort stilling med den heraf følgende mulighed for, hvis situationen er bedre på det civile arbejdsmarked, hurtigere og frem for alt nemmere at kunne ophæve kontrakten, idet de ikke, således som de, der er aflønnet efter tjenestemandenslovens regler, på samme måde er bundet af denne. Ja, det er en tanke jeg udkaster, det er ikke sikkert, at den er realisabel, og måske skal det overvejes, hvorvidt den skal omfatte alle, eller om den kun skal omfatte enkelte grupper af oversergenterne.

Som jeg før har sagt det, men som alligevel fortsat er og også i fremtiden vil være gældende, der finder en udvikling sted, og denne udvikling rammer også F.O.U., i dette tilfælde på det lovmæssige område. Den strid, der har været i organisationen er naturligt affødt af, at enkelte grupper ikke følte sig tilfredsstillende repræsenteret i styrelsen. Derfor er der nedsat et *lovudvalg*. Dette har i det forløbne år arbejdet med organisationens lovkompleks, idet man helt var klar over, at en ændring var nødvendig. Vi vil i dag her på repræsentantskabsmødet fremlægge resultatet heraf.

Det står så til det høje repræsentantskab at afgøre, om det, vi her har at arbejde med, skal være gældende lov fremover. Det er ikke tiden i denne beretning at argumentere for eller imod, når jeg har villet nævne det her, er det, fordi jeg meget vil understrege, at repræsentanterne med stor alvor overvejer det fremsendte. Resultatet, der ligger på d'herrers bord er fremkommet ved meget arbejde

Deltagerne i FOU's kursus på Flyvestation Skrydstrup 1961.

og frem for alt ved, at de enkelte medarbejdere i lovudvalget har bøjet sig mod hinanden. Det er ikke alt i det fremkomne, den enkelte fra lovudvalget kan gå ind for, når han alligevel har accepteret det, da er det fordi han har villet medvirke til et resultat, der kunne virke tilfredsstillende fremover.

Når vi skal debattere spørgsmålet må det huskes, at den enkelte ikke har medvirket til at ødelægge, men har arbejdet for det han her syntes var det rigtige, og det standpunkt har vi alle pligt til at respektere.

Hvis lovkomplekset bliver en realitet medfører dette naturligvis, at den samlede bestyrelse må stille sine mandater til rådighed. Der vil i fortsættelse heraf ske det naturlige, at den nyvalgte bestyrelse vil indeholde et betydeligt antal nye ansigter, medens andre trofaste medarbejdere vil glide ud.

Jeg tror, at jeg med rette kan sige, at det arbejde vi har gjort – hver på sin plads i styrelsen i afvigte år – er gjort med det rette tjenersind, idet vi altid har haft for øje – uanset at vi ikke altid har været enige – at sagen gjaldt ikke den eller de enkelte, men F.O.U. For dette vil jeg gerne bringe min varme tak.

Idet jeg takker for godt samarbejde i året, der er svundet, såvel til lokalforeninger som til enkeltmedlemmer og herunder bringer jeg en særlig tak til mine medarbejdere i hovedbestyrelse, forretningsudvalg, lovudvalg og medarbejdere ved F.O.U.-bladet, overlader jeg denne beretning til det høje repræsentantskabs kritik og mulige godkendelse.

Efter godkendelse af landsformandens beretning, var den vigtigste beslutning på mødet, gennemgang af og vedtagelse af nye love for organisationen.

Den 11.-12. november afholdt organisationen sit første kursus. Dette kursus afholdtes på flyvestation Skrydstrup under ledelse af *landsformanden* og *Chr. Sørensen*.

Som særlige foredragsholdere var indbudt: *Børge Jul Larsen*, næstformand i Dansk Funktionær Forbund,

Kaptajn Østergaard, Forsvarsministeriet.

Kurset blev meget vellykket og der deltog 31 kursister fra 22 lokalforeninger.

1962

indføres graden Seniorsergent i en ny personellov og der arbejdes med en overenskomst om kapitalpension, endvidere nedsættes et strukturudvalg.

Den største begivenhed forud for repræsentantskabsmødet var vedtagelsen af den nye personellov med indførelse af seniorsergenter.

På repræsentantskabsmødet i Vordingborg den 19. maj var landsformand S.E.R. Kofoeds beretning udsendt til lokalforeningerne forud for mødet med følgende indhold:

Beretning
om arbejdet i organisationen
i tiden
18. APR 1961 – 19. MAJ 1962

Forinden jeg går over til beretningen om arbejdet i afvigte beretningsperiode, vil jeg gerne bede repræsentantskabet og hovedbestyrelsen sammen med mig mindes medlemmer, der ikke er mere, idet disse siden sidste repræsentantskabsmøde er afgang ved døden.

Det er:
afskediget *sergent af reserven S.J. Sørensen, Århus*
og
afskediget *sergent af reserven Edvard H. Nielsen, København.*
Æret være deres minde.

Når jeg i år for 11. gang skal afgive beretning om arbejdet i F.O.U. i afvigte år, da tør jeg vel nok sige – og dette uden overdivelse – at det – i alt fald i de snart tretten år jeg har haft æren af at lede organisationen – har været det mest arbejdsfyldte. Problemerne har på alle områder tårnet sig op, snart på det personelmæssige, snart på det lønmæssige, snart med hensyn til skatteproblemer og sidst, men ikke mindst, på det tjenstlige område såvel i hæren som søværn og flyvevåben og de til disse tilsluttede korps.

Når jeg derfor nu skal til at aflægge beretning for organisationens højeste myndighed – repræsentantskabet – da må man undskylde mig, om den skulle blive omfattende, men jeg finder, at det er rigtigt at tage så mange af de opgaver vi enten har søgt at løse, er i færd med at løse eller har måttet lade ligge med, således at repræsentantskabet og i fortsættelse heraf alle medlemmer får en orientering om, hvad det er F.O.U. beskæftiger sig med,

således at vi måske i nogen grad her igennem kan komme de tanker til livs, der går ud på at F.O.U. betyder ikke noget, så jeg skal ikke nyde noget af at være medlem o.s.v.

Hertil kommer, at jeg jo har lidt bitre erfaringer med hensyn til den mundtlige beretning, således som denne stort set har været aflagt i de år jeg har beskæftiget mig med organisationens ledelse. Særlig står for mig sidste års repræsentantskabsmøde. Dertil havde jeg jo for første gang udarbejdet en trykt beretning, men denne var åbenbart for kort, for det blev på mødet nødvendigt i betydelig grad at supplere denne med det beklagelige resultat, at mødet blev for kort med den heraf følgende konsekvens, at mødedeltagerne forlod dette med den noget utilfredsstillende følelse af, at de ikke tilstrækkeligt havde fået lejlighed til at drøfte det, de var kommet for.

Derfor har vi i styrelsen også på dette område taget ved lære, og vi har i år afsat 1½ dag til repræsentantskabsmødet med det håb for øje, at vi så skulle kunne nå gennem det væsentlige, frem for alt, at alle repræsentanter og hovedbestyrelsesmedlemmer forlader dette med følelsen af, at det har været et tilfredsstillende møde.

Det er vel naturligt – inden jeg går over til den egentlige beretning om årets arbejde – at kaste et blik tilbage på året, der svandt særlig med henblik på det organisatoriske og se, om der i relation til tidligere år er løst problemer, der har ligget tilbage fra disse.

Jeg tænker her på, at vi på sidste års repræsentantskabsmøde søgte at forbedre organisationens fundament ved tilføjelse og rettelse i de gældende love. Hvor vidt disse korrektioner har medført et tilfredsstillende resultat, er jeg i hvert fald en af dem, der betvivler.

Når dette tilsyneladende ikke er tilfældet, da vil jeg tro, at det vil være rigtigt, at dette høje repræsentantskab søger at afdiskutere linierne for fremtiden og i debat påpeger, hvilke linier vi skal »køre frem« fremover, hvorefter der sikkert nedsættes et udvalg, der på grundlag af denne diskussion søger frem til et tilfredsstillende resultat.

Mine tanker herom vil jeg gerne vente med at fremføre som afsluttende bemærkninger i denne beretning.

Jeg vil dog gerne her på dette sted understrege, at uanset alle mulige brydninger organisationsmæs-

sigt, så har der i hovedbestyrelsen i afvigte år været en samarbejds ånd, som man skal søge langt efter for at finde magen til. De enkelte medlemmer har hver på deres arbejdsområde gjort en indsats, som jeg gerne her vil bringe min hjerteligste tak for, uden disse medarbejde på de forskellige områder ville vi ikke være nået til det, vi med nogen tilfredshed kan tale om i dag.

Jeg ved godt, at man skal være forsigtig med at fremhæve enkeltpersoner, og dette vel særligt i organisationsarbejde, hvor det primære er, at alle trækker på hammelen for at få vognen til at køre, men jeg vil meget gerne på dette sted i beretningen have lov til at gøre en undtagelse. Det drejer sig om hovedbestyrelsens mangeårige 1. sekretær, *Sam Jensen*.

Jeg tør trygt vove at påstå, at uden hans værdifulde medarbejde i styrelsen i de år jeg har siddet som topfigur, da ville vi organisationsmæssigt ikke være nået frem til det vi har i dag.

Sam Jensens eminente evne til at holde sammen på den interne organisation, hans evne til at huske og rubricere materialet, er enestående, og hans støtte til mig i de forløbne år har været uvurderlig.

Jeg vil derfor gerne gennem disse linier – nu da han har ment at måtte træde ud af det opslidende styrelsesarbejde – rette en varm tak og hyldest til Sam Jensen for hans indsats i organisationen.

Jeg vil derefter gå over til at omtale en del af de sager, organisationen har beskæftiget sig med i afvigte år, både sager, der allerede er afsluttet, og sager, der endnu er under behandling.

Personelloven

Som det måske vil erindres fra sidste års beretning var der i jan. måned blevet afholdt møde i forsvarsmin., hvor organisationerne fik lejlighed til over for ministeren og ministeriets embedsmænd at give en redegørelse for sit syn på personelloven.

I fortsættelse heraf var der naturligvis også møder mellem forsvarsministeriet og de øvrige personelorganisationer.

Da ministeriet ikke kunne nå til enighed med personelorganisationerne om det af min. fremsatte udkast til ny personellov, og da organisationerne samstemmende havde peget på, at man slet ikke, hverken i ministerium eller i organisationer, var klar over, hvilket behov, der var for personel, besluttede ministeriet at udskyde sagen til en sådan undersøgelse havde fundet sted.

I konsekvens heraf tilskrev forsvarsministeriet samtlige værnskommandoer og pålagde disse, at de sammen med de interesserede personelorganisationer skulle foranstalte en sådan personelundersøgelse.

Samtidig underrettede forsvarsmin. F.O.U. om den påtænkte undersøgelse og lod os forstå, at man lagde megen vægt på, at organisationer og værnskommandoer kom over ens uden for megen medvirken fra ministerens side.

Således foranlediget måtte vi faktisk nedsætte tre

udvalg til behandling af spørgsmålene, idet vi jo måtte forvente at blive indkaldt til møde i de tre værnskommandoer.

Dette skete også og vi forelagde her vore synspunkter.

Det vil vist være at komme for langt, hvis der skulle refereres alt, hvad der skete på disse møder, men enkelte ting synes jeg bør nævnes.

Ved vor forhandling i hærkommandoen efterlyste vi en oversigt over, hvor stort behov HRK anså for nødvendigt for at dække de poster, der forudsattes besat med OS/SG i stampersonelordningen, idet vi ikke ved forsvarsministeriet havde kunnet få et organisationskema herfor.

Vi fik derefter oplyst, at HRK regnede med en størrelsesorden på 1800 OS/SG/KP, og at man på nuværende tidspunkt kun havde 632.

I forbindelse med denne forhandling spurgte organisationen klart, hvorledes hærkommandoen stillede sig til spørgsmålet specialisten i relation til flyver- og raketspecialisten.

Chefen for HRK A-afd. *OL Thorsen* afviste bestemt den omtalte specialist, og KRKs repræsentanter understregede alle, at man klart måtte afvise dem, og at man heller ikke i fremtiden ønskede at arbejde med tanken om en sådan specialist.

Når jeg fremhæver dette på dette sted i nærværende beretning, har det relation til den ændrede indstilling hos samme repræsentanter, som d.hr. repræsentanter vil se på et senere tidspunkt i beretningen, hvor jeg omtaler møderne i forsvarsministeriet om samme forhold.

For søværnets vedkommende pegedes over for søværnkommandoen på det u hensigtsmæssige i, at sergenter med kort uddannelse ikke var tilfredsstillende på de poster, der hidtil havde været bestridt af oversergenter med den fornødne erfaring.

For flyverkommandoens vedkommende var der ikke principielle meningsforskelle mellem den og F.O.U. for så vidt angår ansættelse på langtidskontrakt/livsstilling – idet der dog var nogen uenighed om, i hvilken takt ansættelse som FSP skulle ske.

Fra F.O.U.s side må anerkendes, at FLK må være berettiget til i nogen grad at nedsætte takten i ansættelsesfrekvensen for ikke at risikere at stå med et »gammelt korps«.

Efter at de forskellige værnskommandoer havde bearbejdet de forhandlinger, de havde ført med personelorganisationerne, blev hele materialet fremsendt til forsvarsministeriet, der derefter lavede 9' og antagelig sidste udkast til en personellov for forsvaret.

Organisationens forhandlingsudvalg blev derefter indkaldt til et møde i forsvarsministeriet, hvor vi med *forsvarsminister Poul Hansen* og hans embedsmænd skulle se at komme til en afslutning.

Her gennemdrøftede vi hele problemet, og det blev fra F.O.U. stærkt kritiseret, at man fra ministeriets side tilsyneladende slet ikke havde taget noget som helst hensyn til de af F.O.U. fremsatte ønsker

med henblik på en varigere tilknytning til forsvaret af den personelgruppe, vi repræsenterer.

Det blev i meget skarpe indlæg fra organisationens forhandlere – her særlig hærens repræsentant – bebrejdet forsvarsministeriet og dets embedsmænd, at man tilsyneladende intet havde foretaget sig for blot i ringe grad at imødekomme vore ønsker.

Det må dog retfærdigvis tilføjes, at ministeren personligt blev interesseret i vore problemer, og da der tilsyneladende samtidig skete en bemærkelsesværdig vending i hærkommandoens indstilling til problemet langtidsansat, synes det, som om der blæste en anden vind – ikke mere mod, men med – vore ønsker.

Vi havde særligt sat ind for, at der i forbindelse med personelloven skabtes sikkerhed for, at der blev åbnet adgang til en lønmæssig advancementsstilling for flyverspecialisterne, der er indrangeret i lønningslovens 7. klasse uden mulighed for advancement. Da vi naturligvis i samme forbindelse ønskede denne ordning for flyvevåbnet udbygget til også at omfatte hæren og søværnet, var det vel naturligt, at vi søgte at få hele problemet løst samlet og på een gang.

Det viste sig under disse forhandlinger, der som nævnt på et tidspunkt lå meget tungt, at der ville være mulighed for at nå videre, og vi fik overbevist forsvarsministeren om, at det ville kunne betale sig at arbejde videre med spørgsmålet.

Dette har resulteret i fremlæggelse i folketinget den 16. jan. 1962 af forslag til lov om forsvarets personel.

I dette lovforslag er der en interessant paragraf i relation til vor gruppe. Det hedder i § 3, stk. 3.:

De øvrige befalingsmandsgrader er:

- 1) Seniorsergent af 1. grad
- 2) Seniorsergent af 2. grad
- 3) Oversergent
- 4) Sergent, underlæge, undertandlæge
- 5) Korporal.

Det var jo et skridt på vejen mod at skabe en sergentgruppe med varigere tilknytning til forsvaret.

Vi kunne jo nu i nogen grad være tilfredse, og det var så min agt på det først kommende hovedbestyrelsesmøde at søge at drøfte, hvilket skridt vi nu skulle tage, idet jeg helt var klar over, at dette forslag jo i folketinget utvivlsomt ville blive henvist til et til samme formål nedsat folketingsudvalg, der skulle gennemarbejde hele forslaget.

Imidlertid skete der det, at det nedsatte folketingsudvalg spurgte forsvarsministeriet, om dette underhånden ville undersøge, hvorledes F.O.U. ville stille sig for så vidt folketingsudvalget ville foreslå, at den gruppe, der er omtalt i forslagens § 3, stk. 3, blev kendetegnet ved navnet **UNDEROFFICERER** eller **UNDEROFFICERSGRUPPE**.

Forsvarsministeriet rettede straks pr. telf. hen-

vendelse til mig med anmodning om besvarelse snarest.

Således som forholdet lå, fandt jeg det hensigtsmæssigt og rigtigt, at jeg straks besvarede det stillede spørgsmål, og i relation til tidligere indstilling – en indstilling som jeg må erkende, at jeg ikke har prøvet om den senere er ændret – svarede jeg i skrivelse af 5. feb. forsvarsministeriet således:

Til forsvarsministeriet

Emne: Navnet UNDEROFFICER

Under henvisning til telefonsamtale af d.d. skal F.O.U. fremføre, at den for sit vedkommende er positivt indstillet til navnet: UNDEROFFICER, og at den meget gerne ser dette navn genindført i forsvaret.

F.O.U. har netop bevaret dette ord som en del af sit organisationsnavn, fordi man hele tiden har ment, at dette havde en sådan relation til vor gruppe, at det var rigtigt at søge det bevaret fremover.

Det er dog forudsat, at navnet alene skal dække over den del af personellet i vor gruppe, der er ansat på kontrakt, således at dette personel – på samme måde som f.eks. officersgruppen – i lovens tekst er selvstændig markeret.

F.O.U. skal derfor tillade sig at foreslå, at § 3's indledning får følgende ordlyd:

§3. Indordnet i den militære rækkefølge er

- a) Officerer af linien og reserven
- b) Specialofficerer af linien og reserven
- c) Underofficerer
- d) Øvrige befalingsmænd og
- e) Menigt personel.

Stk. 3 i samme § foreslås som følger:

Underofficerer er

- 1) Seniorsergent af 1. grad
- 2) Seniorsergent af 2. grad
- 3) Oversergent
- 4) Sergent og
- 5) Korporal, alle til frivillig lang- eller korttidsjeneste.

Stk. 4 i samme § foreslås som følger:

De øvrige befalingsmandsgrader er

- 1) Sergent, underlæge, undertandlæge og
- 2) Korporal, alle til værnepligtstjeneste.

Stk. 5. Menigt personel omfatter ...

Når organisationene så stærkt går ind for navnet, da bidrører dette fra, at vi gerne på denne måde vil søge at medvirke til, at det irritationsmoment, der eksisterer ved den utidige indblanding af det frivillige kontraktansatte personel og det værnepligtige, søges bortelimineret, fordi det af førstnævnte gruppe føles som noget utilfredsstillende at blive betegnet som værnepligtigt personel, en betegnelse, der går igen og igen på mange områder, f.eks. i forbindelse med kommando, opholdslokaler m.v.

Da dette kontraktansatte personel jo vitterligt ikke er værnepligtigt i lovens forstand, vil det efter vor opfattelse være af uvurderlig betydning for »klimaet« i forsvaret om anledningen nu benyttes til at fjerne dette moment, og da vil det være naturligt at præcisere denne gruppes stilling ved navnet underofficer, en betegnelse, der tidligere har eksisteret i det danske forsvar, en betegnelse, der stadig går igen i udlandets forsvar, og som det vil være en naturlig betegnelse at anvende for vor gruppe, således som den forudsættes opbygget i det fremsatte forslag til ny personellov.

Denne skrivelse forelagde jeg naturligvis på det derefter følgende hovedbestyrelsesmøde, her udspandt sig en kraftig debat om navnet, idet flyvevåbnets repræsentanter bestemt afviste at bære dette navn.

De var fra deres medlemmer meget bestemt blevet pålagt at sørge for, at det navn ikke blev »konfirmeret«.

Der udspandt sig naturligvis en debat om spørgsmålet, idet hærens repræsentanter meget gerne ville købe navnet og søværnets hældede tilsyneladende stærkt til samme side.

Imidlertid sluttede debatten om dette spørgsmål uden afstemning, og hovedbestyrelsen var enige i, at det var rigtigst, om man kunne finde frem til en betegnelse af gruppen, der klart tilkendegav, at den er en kontraktansat gruppe uden tilknytning til værnepligten, idet dette at blive betegnet som værnepligtig befalingsmand i mange år havde været en anstødssten for den kontraktansatte.

Det blev derefter pålagt landsformanden at tilskrive det nedsatte folketingsudvalg i overensstemmelse med den retningslinie hovedbestyrelsen efter en indgående debat havde fastlagt.

Jeg har derefter tilskrevet det nedsatte folketingsudvalg som følger:

Til
det af folketingets nedsatte udvalg vedrørende personelloven for forsvaret,
Christiansborg
Kbhvn. K.

Emne: Forsvarsministeriets forslag til personellov.
Eft.: Forsvarsministeriet

F.O.U., der er en af forsvarsministeriet anerkendt organisation for forsvarets befalingsmandspersonel af specialist-, oversergent- og sergentgruppen, tillader sig ved nærværende at rette henvendelse til det ærede udvalg.

I forbindelse med de forhandlinger F.O.U. har ført med forsvarets myndigheder om en nøjere tilknytning af de befalingsmandsgrupper vor organisation repræsenterer, har vi peget på, at vi fandt det hensigtsmæssigt, at man søgte at finde frem til et ord, som en samlende betegnelse for gruppen på samme måde som det i § 3 i lovforslaget indledningsvis er præciseret for grupperne

officerer og specialofficerer, således at dette udvalg udover den neden for anførte inddeling i grader samlende er karakteriserede for de pågældende grupper.

Det er ikke sket for denne gruppe F.O.U. repræsentanter, idet alle andre befalingsmænd end de foran nævnte – uanset grad og tilhørsforhold er samlet i betegnelsen: c) øvrige befalingsmænd.

Da lovforslaget kom organisationen i hænde besluttedes det, at styrelsen på et møde den 7. febr. skulle behandle spørgsmålet og derefter rette henvendelse enten til forsvarsministeriet eller til det af folketinget forventelig nedsatte udvalg.

Imidlertid rettede forsvarsministeriet den 4. febr. en uformel henvendelse til F.O.U. med den oplysning, at det ærede udvalg havde spurgt ministeriet om dette ville indbente oplysning om, hvorledes organisationen ville stille sig til gruppeordet: UNDEROFFICER eller UNDEROFFICERSGRUPPE.

Således foranlediget – og da det var vor opfattelse, at spørgsmålet skulle besvares hurtigt – svarede undertegnede på organisationens vegne den 5. febr. i en skrivelse til forsvarsministeriet, hvori der blev givet udtryk for, at jeg på F.O.U.s vegne ikke fandt, at der var noget til hinder for, at ordet UNDEROFFICER eller UNDEROFFICERSGRUPPE blev indført som samlede betegnelser for gruppen, idet jeg dog præciserede, at dette alene måtte omfatte den del af gruppen, der er ansat til kontraktlig tjeneste, medens sergenter m.v. til værnepligtig tjeneste efter min opfattelse måtte henføres til: De øvrige befalingsmænd.

Imidlertid har organisationen afholdt hovedbestyrelsesmøde den 14. febr., hvorunder det blev konstateret, at der ikke kunne samles kvalificeret flertal for den af mig som organisationens formand afgivne udtalelse, idet hærens og søværnets repræsentanter kunne tiltræde, medens flyvevåbnets repræsentanter en bloc afviste at anvende et af disse ord som samlende betegnelser for gruppen.

Da organisationen imidlertid fortsat må anse det for vigtigt – og frem for alt nødvendigt – at gruppen selvstændigt karakteriseres, skal den samlede hovedbestyrelse meget henstille, at det ærede udvalg i forbindelse med gennemgang af lovforslaget medtager nedennævnte i udvalgets overvejelser.

Lige siden gennemførelsen af personelloven i 1951 har det været et irritationsmoment for oversergenter, der er ansat på kontrakt til frivillig tjeneste i indtil 9 år, at disse – til stadighed er blevet karakteriseret som »værnepligtigt personel« f.eks. i forbindelse med den indre tjeneste, hvor disse, når der med udtrykkelig angivelse af, at det drejede sig om det værnepligtige personel, har betragtet den ordre, der er givet som dem uvedkommende, da af pågældende foresatte er blevet irettesat og ofte på demonstrativ måde er blevet gjort opmærksom på, at disse hørte til denne gruppe.

Da dette jo vitterligt ikke er tilfældet, og da de øvrige grupper, der har samme status som de nævnte, ikke bliver karakteriseret på nævnte måde, da føler den til- og omtalte gruppe – oversergenterne m.fl. – det som deklasserende at blive betegnet som anført, hvorfor organisationen gang på gang i forbindelse med forhandlinger iøvrigt har søgt at få dette forhold ændret.

Dette har imidlertid været uden held, og da der nu opbygges en ny personellov, har organisationens medlemmer meget henstillet til dens styrelse, at den søger at nå frem til, at dette forhold ændres.

Da der – som tidligere nævnt – ikke i F.O.U.s styrelse har kunnet samles det fornødne flertal for ordet: UN-DEROFFICER, er denne entydigt nået til, at man meget skal henstille, at det ærede udvalg medtager i sine overvejelser, hvor vidt nedennævnte ændringer burde foretages i de fremlagte forslag.

Indledningen til § 3 ændres således:

§ 3. Indordnet i den militære rækkefølge er

- a) Officerer af linien og af reserven*
- b) Specialofficerer af linien og af reserven*
- c) Befalingsmænd af sergentgruppen til kontraktlig tjeneste,*
- d) Øvrige befalingsmænd og*
- e) Menigt personel.*

Derefter fortsætter paragraffen uændret til stk. 3, der udformes således:

Stk. 3.

- 1) Seniorsergent af 1. grad*
- 2) Seniorsergent af 2. grad*
- 3) Oversergent og*
- 4) Sergent til kontraktlig tjeneste, alle af sergentgruppen.*

hvorefter der indføres et nyt stk. 4, nemlig

De øvrige befalingsmandsgrader er:

- 1) Sergent til værnepligtig tjeneste,*
- 2) Underlæger, undertandlæger og*
- 3) Korporaler.*

Man skal sluttelig fremføre som sin overbevisning, at indførelse af et samlende ord for nævnte gruppe, der nu lovmæssigt bliver udvidet med graderne serniorsergent af 1. grad og seniorsergent af 2. grad, vil medvirke til, at denne befalingsmandsgruppe, der har påtaget sig en kontraktlig tjeneste enten på åremål eller som livsstilling, ved at blive betegnet som af os foreslået som en selvstændig gruppe, vil have fået bibragt følelsen af, at de – inden for de arbejdsområder, der er dem tildelt – er en værdsat medarbejdergruppe, der på frivilligt grundlag medvirker på de dem tildelte poster i forsvaret.

Man skal stærkt understrege, at det er styrelsens bestemte opfattelse, at undladelse af at give denne gruppe en status, der adskiller sig fra det værnepligtige personel vil bidrage til, at den unge befalingsmand i det frivillige stampersonel på et for forsvaret ugunstigt tidspunkt bliver træt af sin placering med den heraf følgende konsekvens, at han ikke føler sig værdsat, hvorfor han – der jo aldersmæssigt er nået et stykke foran den værnepligtige gruppe – søger bort fra forsvaret, en løsning, ingen kan være tilfreds med.

For så vidt det ærede udvalg ikke mener at kunne tiltræde det af organisationen foran anførte, skal man meget henstille, at repræsentanter for dennes styrelse mundtligt får lejlighed til at drøfte spørgsmålet, idet vi tillægger det den største betydning, at dette bliver løst i forbindelse med revisionen af personelloven.

For at være nogenlunde sikker på, at vi fortsat har kontakt med udviklingen medens sagen forløber i folketetinget, har vi sikret os en kontaktperson, nemlig folketingsmand Østergaard, Holstebro, der har lovet at holde os orienteret om udviklingen.

Når dette er nødvendigt, hidrører dette fra foretningssgangen i folketetinget. Det er således, at alle organisationer og enkeltpersoner kan få foretræde for et folketingsudvalg, men for at få dette, skal man udtrykkelig anmode herom.

Da det ligger således, at det vil være urimeligt, at vi op søger udvalget, hvis det vi har beskrevet i vor skrivelse, uden videre nyder fremme, medens det modsat er tilfældet, at folketingsudvalget ikke underretter, såfremt det ikke tager hensyn til de fremsatte synspunkter, da har det været nødvendigt for os – for at have føling med udviklingen – at skaffe denne kontakt, således at vi til stadighed er orienteret om sagens udvikling.

Det er for F.O.U. helt klart, at denne chance for at få præget personelloven i den retning vi ønsker, er til stede i dette øjeblik på en måde, der ikke kan forventes i mange år fremover, hvorfor det må være vor opgave at spille på alle muligheder, der overhovedet består, om resultatet skal blive tilfredsstillende.

Det er styrelsens tro, at vi nok skal nå til et resultat, der kan være til gavn for vore medlemmer.

Forhandlingsretten

Om denne synes det mig, at vi i F.O.U. har lov at være tilfreds.

Som det vil være det høje repræsentantskab bekendt, har vi gennem mange år arbejdet for at få udbygget og forbedret vor ret til at tale oversergenter og sergenter – og i de seneste år flyverspecialisternes – sag. Denne ret har hidtil beroet på en skrivelse udsendt til F.O.U. fra forsvarsministeriet den 18. maj 1953.

Af denne fremgik, at man intet havde at erindre mod, at F.O.U. forelagde sådanne problemer, som man mente at måtte have vedrørende gruppen for forsvarsministeriet. Andet og mere var der ikke i denne skrivelse.

Hvis vi alene skulle have »kørt« F.O.U. efter denne skrivelse, da ville vi slet ikke vær nået dertil, hvor vi står i dag.

Da jeg i 1951 overtog hvervet som landsformand, fandt jeg, at det var min ufravigelige opgave at arbejde for, at F.O.U. ikke ville blive ringere stillet forhandlingsmæssigt end de egentlige tjenestemandorganisationer.

Det lykkedes ikke i første omgang at trænge frem med vore argumenter. Bl.a. den nuværende kommanderende general for hæren var meget stærk modstander heraf, idet han med mange andre fandt, at man ikke kunne give en organisation af vor struktur mere, end der var nedlagt i den førnævnte skrivelse.

Det måtte vi naturligvis på dette tidspunkt acceptere, idet F.O.U. på det tidspunkt vel måtte siges

at være en organisation i udvikling, der ikke kunne tåle en for hård modstand.

Imidlertid fortsattes opbygningen af F.O.U. og samtidig med optog vi simpelt hen forhandling med de myndigheder, hvormed vi havde problemer. Her vil jeg gerne understrege, at vi fik stor støtte i flyverkommandoen, der uden videre godkendte de henvendelser, vi foretog på vore medlemmers vegne. Herved fik vi ligesom lidt støtte i vort arbejde, og i fortsættelse heraf synes jeg også det bør anerkendes den indstilling f.eks. forsvarsministeriets 8. kontor udviste, idet de altid – også i den svære tid – underrettede os, når der var spørgsmål, der havde relation til vor gruppe.

Imidlertid lærte forsvarsministeriet som helhed i tidens løb F.O.U. at kende, og vi kom dybere og dybere ind i det. Det var og er ikke mere således, at det kun var os, der kom til forsvarsministeriet, når vi havde problemer, også forsvarsministeriet kom af sig selv til os, når der var opgaver at løse.

Imidlertid syslede vi jo fortsat med tanken om en egentlig forhandlingsret, og i forbindelse med revisionen af tjenestemandsløven i 1958 rejste vi påny kravet om at blive anerkendt.

Den daværende chef for ministeriets 1. kontor – *oberstløjtnant Lind* – var uhyre positiv overfor tanken og arbejdede stærkt med den.

Imidlertid mødte den en bestemt modstand i finansministeriet, der ikke mente at kunne tildele en forhandlingsret, der alene var knyttet til tjenestemandorganisationer, idet man frygtede en reaktion herfra, hvis man udvidede den i lønningssloven §§ 21-26 omtalte ret fra at omfatte tjenestemændene til også at omfatte ikke-tjenestemænd.

Man var som følge heraf gået helt i stå i 1960.

Imidlertid rejste organisationen spørgsmålet igen ved en forhandling, den havde med forsvarsministeren i forbindelse med den kommende revision af personelloven. Ministeren gav da udtryk for, at han fandt det naturligt, at organisationen fik tilstået en sådan ret.

Sagens behandling blev overladt forsvarsministeriets 1. kontor, der imidlertid havde skiftet chef, idet *kaptajn Sund* havde afløst *oberstløjtnant Lind*. Han var til at begynde med lidt tvivlrådigt indstillet over for F.O.U., men efterhånden som forhandlingerne skred frem, fik han et noget andet syn på denne.

Der har derefter igennem det sidste år været forhandlet både mundtligt og skriftligt om spørgsmålet, og man er nået til et efter min opfattelse tilfredsstillende resultat.

Vi har vel ikke fået den egentlige så stærkt attråede forhandlingsret, men således som lovgivningen på dette område er affattet, er jeg helt enig i, at vi ikke kan få forhandlingsret i tjenestemandsløvens forstand.

Imidlertid synes jeg, at vi for øjeblikket har lov til at være tilfredse. Vi har nu fra forsvarsministeriet fået en skrivelse, der klart fastlægger, at forsvarsministeriet i de tilfælde, hvor man vil beskæftige sig

med forhold vedrørende den personelgruppe vi repræsenterer, har givet os tilsagn om, at man på forhånd vil orientere os om sådanne sager, der vedrører arbejds- og lønmæssige forhold for gruppen.

Der er herved ikke sket nogen indskrænkning i den stiltiende praksis, at F.O.U. fortsat kan forhandle spørgsmål, der ikke ligger på ministerielt plan, med myndigheder under ministeriets ressort.

Jeg tror, at vi med denne skrivelse fra ministeriet er nået så langt, som det kan forventes, at vi når på dette område.

Ganske vist henstår eet spørgsmål, nemlig forhandlingsretten for flyverspecialisterne og den kommende seniorsergentgruppe, men jeg tror, at også dette spørgsmål til sin tid løses på en for F.O.U. tilfredsstillende måde.

Kontrakter – kontraktophævelse

Om dette problem vil jeg gerne sige et par ord.

Det må absolut betegnes som et meget stort fremskridt, da man i 1960 gik over til de nugældende kontrakter i stedet for de tidligere, der ikke gav kontrakttageren den fornødne sikkerhed, idet disse i alt for høj grad havde slagside imod kontraktgiveren, der blot kunne lade være med at forny dem med det resultat, at når kontrakttageren ikke havde hørt noget fra myndigheden, ja, så var han altså smidt ud. Dertil kom, at kontrakterne ikke havde en længde, der svarede til de nugældende.

De kontrakter, der i dag kan tegnes, kan spænde over tidsintervaller fra ca. 3 mdr. og op til 5 år. De indeholder penge på en anden måde end de tidligere, idet de er belagt med bonus. Dette medfører naturligvis, at kontrakttageren er meget mere interesseret i, hvad der står i kontrakten, hvorfor man må forvente, at han nøje sætter sig ind i den før underskriften.

Sådan må man vel tro, at det er, men det viser sig desværre adskillige gange, at sådan er det ikke.

Organisationen må gang på gang beskæftige sig med kontrakt-sager, et forhold, der er stærkt belastende for den.

Det hænder alt for ofte, at kontrakttagerne anmoder om organisationens bistand til at få hævet kontrakter, der er indgået.

Det har derfor for F.O.U. været nødvendigt at tage spørgsmålet op til overvejelse, og vi har rettet henvendelse til forsvarsministeriet for at søge at få fastlagt visse retningslinier for, hvornår kontrakten kan forventes ophævet.

Lad det være sagt straks, at ministeriet ikke har været glad for sådanne henvendelser.

Det siger nemlig, at en kontrakt er en kontrakt, hvilket vi i F.O.U. heller ikke kan afvise.

Det er jo således, at enhver, der ønsker at sætte sit navn under en kontrakt, selvstændig har pligt til at skrive under på, hvad det er han går ind på.

Nu ved vi jo godt, at når man sidder og skal underskrive, så ser man for sig alle de penge, man kan opnå til sin tid. Så sker der pludselig det, at man får tilbudt et civilt job, og så er man ikke mere

interessere i kontrakten, og så gør man, hvad man kan for at slippe fra den.

Her må organisationen så indstændigt, som det er den muligt råde samtlige medlemmer, der tegner kontrakt, overvej nøje, hvad du gør. Har du sat din underskrift på kontrakten, ja, så må hovedreglen være, at du opfylder den. Det forventer du jo af din modpart, og også denne forventer, at du opfylder din underskrift.

Står du i den situation at skulle underskrive en kontrakt, da overvej nøje, hvilke fordele og frem for alt, hvilke bagdele, den giver dig.

Tænk du på at hoppe fra over i det civile erhverv, lad da være med at tegne langtidskontrakt, men nøjes med en kortvarig, således, at der er mulighed for at komme ud sådan nogenlunde i overensstemmelse med de overvejelser, man har gjort sig med henblik på ansættelse i civile stillinger.

Til den anden side må man jo være klar over, at går den antagende myndighed med til at ophæve kontrakten, da er den berettiget til at pålægge en bod, tænk en gang hvad vi ville gøre, såfremt modparten ville ophæve kontrakten, tror nogen, at vi ville nøjes med en symbolsk bod?

Langelandsfort-sagen

Formanden for lokalforening Søværnet ville aflægge et besøg på Langelandsfortet, og han anmeldte sig er i overensstemmelse med de der gældende regler.

Imidlertid troede fortets chef med flere, at han var en slags spion, hvorfor han blev behandlet mindre pænt.

Herover klagede F.O.U. til forsvarsministeren, der efter en undersøgelse overfor F.O.U. beklagede det skete.

Når jeg nævner dette i denne beretning, hidrører det fra, at jeg synes, at repræsentanterne skal være orienterede, således at man, såfremt gentagelser på et eller andet område skulle ske, kan tage de fornødne forholdsregler, altså straks indberette til organisationen, så den kan tage affære.

Kontakten mellem kontraktansat personel og myndigheder

I fortsættelse af ovenstående mener jeg at måtte fremdrage et eksempel i modsat retning.

En lokalforening havde direkte tilskrevet en værnskommando og herunder tillige en ved denne værnskommando ansat person.

Dette tog pågældende værnskommando unødigt op, og den indledte forhandlinger med F.O.U. – hovedorganisationen – om spørgsmålet og bad herunder denne foranledige, at alle sager mellem værnskommando og tjenstgørende alene skete ved hovedorganisationens foranstaltning.

Indkvartering

Ved flyvevåbnet har vi søgt at løse et par indkvarteringsager. I det ene tilfælde lykkedes det at få tillagt det i telte indkvarterede personel time- og

dagpenge, således at man kunne tage ophold uden for flyvestationen, men i det andet mislykkedes det, idet de i dette tilfælde øvelsesmæssigt var udlagt.

Dette spørgsmål vil blive betydeligt ændret i forbindelse med de nye bestemmelser for vederlag uden for lønningen, et spørgsmål, der senere i denne beretning vil blive redegjort for.

Lønninger

Igennem år har der været en naturlig kritik af de lønninger, der tilbydes i forbindelse med tjeneste i forsvaret. Det er naturligt, at organisationen har arbejdet med spørgsmålet, og vi har flere gange udkastet tanker, der måske kunne ændre i de bestående forhold.

Her har organisationen gennem de seneste år haft nær kontakt med souchefen for 8. kontor i forsvarsministeriet, *kaptajn Østergaard*.

Han har vist stor forståelse for vore problemer, dette ikke sagt for at skubbe chefen for 8. kontor, *oberstløjtnant A.H. Christensen*, ud, men det er nærmest Østergaard, der har trukket det store læs.

Vi har haft mange samtaler – jeg vil gerne her gøre opmærksom på, at det ofte er nødvendigt og kan betale sig at føre disse samtaler underhånden, idet man ofte ved sådanne kan opnå resultater, der ikke kan fremskaffes ved mere officielle – og der har herunder været enighed om, at det bedste resultat ville kunne fremskaffes, såfremt vi simpelthen søgte at tage hele gruppen ud af lønningslovens bestemmelser.

Så længe gruppen var heri måtte man være klar over, at de tjenestemandsansatte ikke ville tillade, at man kom foran disse, hvilket vel er forståeligt.

Man har derfor overvejet, hvilke veje, der ville være at gå, og vi foreslog derfor fra F.O.U., at man søgte at nå frem til en overenskomstaflønning.

Samtidig fremsendte vi et forslag til denne aflønning.

Imidlertid spændte vort forslag over mere end forsvarsministeriet i første omgang mente at kunne godtage, idet vi fra vor side sigtede imod på een gang at få løst problemet advancementslønning for flyverspecialister/seniorsergenter.

Når vi lagde denne linie an var det ud fra forventningen om, at spørgsmålet seniorsergent, således som dette er omtalt foran, ville være løst på samme tidspunkt som lønningsproblemet.

Det viste sig jo imidlertid ikke at være tilfældet, og da vi fornylig blev indkaldt til forhandling om lønninger m.v., gjorde ministeriet os opmærksom på, at man ikke turde begynde at forhandle spørgsmål vedrørende forhold, som de politiske myndigheder endnu ikke havde afsluttet, idet man herved kunne foregribe begivenheder, som måske på et senere tidspunkt lå helt anderledes.

Vi har derfor i første omgang måttet nøjes med at få afviklet forholdet vedrørende de kontraktansatte, således at dette spørgsmål, når denne beretning læses, skulle være afviklet, helst tilfredsstillende.

Da spørgsmålet, da beretningen skrives, ikke er

afklaret, vil jeg i min tillægsberetning på selve repræsentantskabsmødet komme nærmere ind herpå.

Med hensyn til flyverspecialisten/seniorsergenten ligger sagen jo lidt anderledes. Som jeg vist før har nævnt i beretningen, har vi fra F.O.U.s side hele tiden, siden flyverspecialisten blev indført, arbejdet for, at han skulle have mulighed for lønmæssige advancementer. Det var vel naturligt, at vi også forsøgte det nu, da det lønmæssige problem over en bred front skulle løses.

Men som jeg sagde før, har forsvarsministeriet ikke turdet tage stilling til spørgsmålet. Vi må derfor fortsat arbejde med problemet, men dette indeholder så mange aspekter, at jeg ikke tør love, at det bliver løst sådan lige på en studs.

Det ligger nemlig således, at ministeren og F.O.U. for så vidt er enige i, at det må overvejes, hvilke veje vi skal vælge.

Man skal enten blive i lønningensloven, hvor flyverspecialisten/seniorsergenten i dag er i 7. klasse. Spørgsmålet er så, hvilken lønningssklasse vil de have mulighed for at avancere op i?

Her skal man ikke stille for store forventninger, idet de tjenestemandsansatte nok vil have et ord med at sige. De vil sikkert ikke acceptere en 12. eller 15. lønningssklasse, og 10. er vel ikke den allerbedste at stræbe efter.

Ganske vist vil en forbliven i lønningensloven betyde, at den enkelte først kommer til at betale sit pensionsbidrag på et meget sent tidspunkt, således at han får en lille økonomisk gevinst i de første år, men det vil til gengæld også betyde, at han pensionsmæssigt bliver på et mindre stade.

Vælger man derimod en anden vej at gå, nemlig en form for overenskomstlønning, så tegner billedet sig efter mit skøn lidt anderledes.

I så fald behøver man nemlig ikke skele til lønningensloven, men kan fastsætte lønningen efter overenskomst. Herved vil man have mulighed for at skabe en advancementslønningssklasse, der slet ikke behøver at have relation til tjenestemændenes.

Men her træder så et andet spørgsmål ind, nemlig det pensionsmæssige. Det er helt sikkert, at i så fald er der ikke mulighed for pension i overensstemmelse med civilarbejderloven eller anden form for statslig pension. Næh, der vil staten simpelt hen gå den vej, at man afslutter en overenskomst med organisationen, hvorefter det fastsættes, at staten skal indbetale et bestemt beløb, f.eks. 10% til et anerkendt livsforsikringselskab, medens det så tilfældigt tilbageholder et beløb hos lønmodtageren til indbetaling samme sted, således at der faktisk er tegnet en pensionsforsikring. Andet og mere vil staten så ikke have med pågældende lønmodtager at gøre. Hvor vidt denne vej er farbar og frem for alt tilfredsstillende for den pågældende gruppe, er det vist for tidligt at sige noget om i dette øjeblik, men det er klart, at organisationen med megen interesse vil følge denne sag op.

Skattesager

Vi har i årets løb haft et ikke ubetydeligt antal skattesager at beskæftige os med.

Først vil jeg omtale en skattesag, der – såfremt vi ikke nu havde fået de nye bestemmelser for særlige ydelser – ville have kunnet virke katastrofal. Det er beskattningen af udkommandotillæg.

Siden de såkaldte amtsligningsinspektorer i henhold til ligningsloven blev nedsat, har deres opgave været at finde alle de smuthuller, der er. Herunder var disse direktorater også blevet opmærksom på det såkaldte udkommandotillæg.

Dettes historie er jo, at det skulle dække for de særlige udgifter en befalingsmand havde, når han i kortere eller længere perioder var borte fra sit egentlige tjenestested – altså borte fra sin familie med hvad hertil hører. Det var simpelt hen i tidernes morgen skabt for at de regnskabsførende myndigheder kunne være fri for at beregne time- og dagpenge, et forhold, der under disse forhold ville være næsten umuligt at føre nøjagtigt regnskab over.

I den udstrækning dette udkommandotillæg blev udbetalt i overensstemmelse med disse regler, var det og er det ikke indkomstskattepligtigt. Det siger loven klart og tydeligt. Men husk endelig, at dets forudsætning var, at det blev givet som ydelse for borteværen fra hjemmet/tjenestestedet.

Imidlertid udbetaltes det også til alle, der var så længe borte fra deres egentlige garnison, at de syntes, at de lige så godt kunne flytte til det nye tjenestested. Det gjaldt f.eks. for dem, der gjorde tjeneste på flyvestationer og dem der gjorde tjeneste på forterne landet over. De skulle være så længe på de pågældende steder, at de simpelt hen fandt, at de lige så godt kunne flytte dertil.

Nu hører dette udkommandotillæg op med at være en ydelse for bortevær fra hjemmet, for nu havde man simpelt hen flyttet hjemmet dertil, så var det, at skattemyndighederne fandt, at nu opfyldte det ikke mere det formål, hvortil det var givet, nemlig ydelse for fravær, og så satte man simpelt hen den pågældende i skat for dette beløb på samme måde som for den øvrige indtægt.

F.O.U. har nu prøvet en sag ved landsskatteretten for en oversergent, der gør tjeneste på en flyvestation, men vi må erkende, at vi tabte med et brag.

For at d.h.r. repræsentanter kan være orienteret, har jeg medtaget kendelsen i beretningen, således at man ude omkring på tjenestestederne kan fortælle om baggrunden, når vi for fremtiden afviser disse sager.

KENDELSE AFSAGT
AF LANDSSKATTERETTEN
Den 6. mar. 1962
LRS. I. 1960/61 nr. 10.888/79

Oversergent Niels Anton Jørgensen, Vandel, som for skatteåret 1960/61 har selvangivet sin indkomst til

8.066 kr., og hvis skattepligtige indkomst af Randbøl kommunes ligningsmyndighed blev ansat i overensstemmelse hermed, klager over, at skatterådet for Vejle skattekreds har ansat hans skattepligtige indkomst til 10.616 kr.

Den påklagede ansættelse fremkommer således:

Selvangivne indkomst	kr. 8.066
Ikke medregnet rådighedstillæg	kr. 1.050
Værdi af kost i 360 dage á 3,50 kr, beregnet til	kr. 1.500
<hr/>	
Ansatt indkomst	kr. 10.616

Sagen har været drøftet med klagerens advokat på rettens kontor.

Det fremgår af de under sagens behandling tilvejebragte oplysninger, at klageren i 1959 var math ved flyvevåbnet med formelt tjenestested i København, og at han i hele året har været udkommanderet til tjeneste ved flyvestation Vandel.

I løbet af året har klageren dog i forbindelse med øvelser været frakommanderet flyvestationen i ialt 68 døgn, fordelt i perioder fra tre til tolv døgn.

Ifølge det af tjenestestedet oplyste er der ydet klageren fri kost og logi, dog således at der under tjenstligt fravær fra flyvestationen er udbetalt ham time- og dagpenge samt nattillæg til dækning af merudgifter ved ophold og forplejning for hans egen regning.

Da klageren ved opgørelsen af den selvangivne indkomst har medregnet sit rådighedstillæg på 1.050 kr., kan forhøjelsen af selvangivelsen med dette beløb ikke opretholdes.

Det er imidlertid under sagens behandling for Landskatteretten konstateret, at klageren ved sin indkomstopgørelse ikke har medregnet et af ham oppebåret udkommandotillæg på 1.093 kr.

Klageren har anført, at han ikke anser udkommandotillægget så lidt som den modtagne fri kost eller kostgodtgørelse for indkomstskattepligtige erhvervelser. Til støtte herfor har han henvist til, at disse ydelser er hjemlet til bestemmelser i lønns- og pensionslovens §§ 115 og 116, der har afløst den tidligere gældende tjenestemandsløvs §§ 984 og 985, og at Skattedepartementet i en skrivelse af 15. december 1952 har udtalt, at det i tjenestemandsløvens § 984 hjemlede udkommandotillæg og kostgodtgørelse eller fri kost ydet i forbindelse hermed ikke kan anses for indkomstskattepligtigt. Endvidere har klageren gjort gældende, at udkommanderingen har påført ham merudgifter til erstatningsanskaffelse af værktøj, udrustning, forplejning, rensning og vedligeholdelse af beklædning m.v.

Klageren er i medfør af bestemmelsen i statsskattelovens § 4 indkomstskattepligtig af sine samlede årsindtægter, og retten må holde for at det klageren udbetalte udkommandotillæg samt fri kost ydet i forbindelse hermed omfattes af denne bestemmelse, med mindre særlig lov hjemmel for skattefrihed foreligger.

Ifølge bestemmelsen i statsskattelovens § 5 d er dagpenge og rejsegodtgørelser under udførelse af offentligt hverv, der gør det nødvendigt for den pågældende at tage ophold uden for hans hjemstedskommune, skattefri. Ef-

ter rettens formening kan det beløb, der er udbetalt klageren som udkommandotillæg, samt den ham ydede fri kost kun anses for at opfylde de i statsskattelovens § 5 d opstillede betingelser for skattefrihed, såfremt disse ydelser er oppebåret under forhold, der har gjort det nødvendigt for ham at tage tjenstligt ophold uden for den kommune, hvori det faktiske tjenestested er beliggende.

Da klagerens faktiske tjenested i 1959 har været flyvestation Vandel, hvor han har gjort tjeneste hele året, bortset fra kortvarige fravær i forbindelse med øvelser, er de ovennævnte betingelser for skattefrihed med hensyn til udkommandotillæg og fri kost under tjeneste på flyvestation Vandel ikke opfyldt, og de nævnte ydelser vil følgelig være at medregne i den skattepligtige indkomst.

Da klageren ved sin indkomstopgørelse har foretaget lønmodtager fradrag med normalbeløbet 400 kr., og da det ikke over for Landsskatteretten er godtgjort, at hans fradragsberettigede erhvervsudgifter er oversteg dette beløb, finder retten, at hans skattepligtige indkomst kan opgøres således:

Selvangiven indkomst	kr. 8.066
Ikke medregnet udkommandotillæg	kr. 1.093
Værdi af kost i 360 dage - 68 dage = 292 dage á 3,50 kr.	kr. 1.092
<hr/>	
	kr. 10.181

til hvilket beløb den påklagede ansættelse derfor vil være at nedsætte.

T b i e r a g t e s:

Den af skatterådet for Vejle skattekreds for skatteåret 1960/61 foretagne ansættelse af oversergent Niels Anton Jørgensens skattepligtige indkomst til 10.616 kr. nedsættes til 10.181 kr.

Man må altså for fremtiden være indstillet på, at skattemyndighederne kan komme med krav om beskatning af udkommandotillægget.

Hvorledes det vil gå med de nye særlige ydelser, såsom militærtillæg, døgnstillæg m.v. er det vist for tidligt at sige noget helt bestemt om.

Fra organisationens side vil det naturligvis blive fulgt med opmærksomhed, og det kan tilføjes, at vi har kontaktet de øvrige personelorganisationer med dette for øje, at søge at nå frem til samme resultat som politiet, idet dette har ret til at fratække 1/2 af polititillægget, hvis forsvarers personel kan nå samme resultat, må det vist siges at være tilfredsstillende.

Sagen om beskatning af de beløb, der er oppebåret under uddannelse i USA verserer stadig. Forholdet er jo det, at de danske skattemyndigheder har bestemt, at personer, der kun havde meldt midlertidig flytning til USA under disse kurser, skal beskattes efter samme regler som øvrige danskere.

Denne sag har jo perspektiv for samtlige personelorganisationer, og F.O.H. fører p.t. en sag med forsvarsmin. herom, så længe denne ikke er afsluttet ser vi ingen grund til at behandle vore sager, idet

de er fuldstændig ens, hvorfor en afgørelse, der bliver truffet vedrørende de F.O.H. fører, ganske naturligt vil være retningsgivende for vore sager.

Distinktioner

Disse spørgsmål har beskæftiget organisationen i meget lang tid, men der er desværre endnu ingen endelig løsning at se.

Som det er kendt lykkedes det at få indført skulderdistinktion til sommeruniformen – skjortedistinktioner. Imidlertid har hærkommandoen begyndt at røre på sig i relation til den kommende seniorsergentordning samt dette, at stampersonellet viser utilfredshed med at være distinktioneret på samme måde som det værnepligtige personel.

Man ønskede derfor fra hærkommandoens side ændret distinktionering af stampersonellet og forelagde for organisationen et forslag, hvorefter alt stampersonel under den almindelige distinktion på ærmet fik to vandret liggende bjælker de samme som overkonstabel. Dette gik F.O.U. imod og fik derefter en forhandling om spørgsmålet med hærkommandoen.

Heller ikke denne forhandling gav noget resultat, idet vi ikke mente at kunne godtage det af hærkommandoen foreslåede, hvorfor vi nedsatte et lille hurtigt arbejdende udvalg, der fremsatte et forslag, der gik ud på, at stampersonelgruppen skulle ensartet distinktioneres i overensstemmelse med de retningslinier organisationen havde nedlagt i sin skrivelse af 21. feb. 62 til det af folketingets nedsatte udvalg.

Heri har vi givet udtryk for, at vi ønsker gruppen karakteriseret med ordet sergentgruppen. Som konsekvens heraf foreslog vi nu hærkommandoen, at gradstegnet for stampersonellet i denne gruppe blev bestemt ved tre sparrer som grundmotiv. Dette grundmotiv skulle så forsynes med cirkulært nedadvendte buer, der skulle karakterisere graden, f.eks. sergent een bue, oversergent 2 buer og flyverspecialist/seniorsergent af 2. grad 3 buer. Da vi helt var klar over, at ærmegradstegnet ville blive overdimensioneret, hvis der til flyverspecialist/seniorsergent af 1. grad blev vedføjet yderligere en bue, foreslog vi, at der for dennes vedkommende blev anbragt henholdsvis et ruder es, en stjerne eller et anker for pågældende grad for henholdsvis hæren, flyvevåbnet og søværnet.

Hvorledes spørgsmålet vil blive løst kan der ikke siges noget om på det tidspunkt, hvor nærværende beretning skrives.

Det jeg her har omtalt er i store træk, hvad F.O.U. har beskæftiget sig med i afvigte år. Jeg må dog meget understrege, at det blot er et udpluk af, hvad vi har arbejdet med.

Det kan jo være, at der i salen sidder repræsentanter, der spørger, hvorledes går det med den sag jeg rejste?

Hertil vil jeg sige, at det ville blive en fuldstændig uoverskuelig beretning, der skulle aflægges, om vi skulle medtage det hele, men jeg vil gerne, at man

spørger efter det man ikke ser. Vi skal fra styrelsens side så vidt det er muligt besvare spørgsmålene.

Jeg mangler dog allerede nu een ting, som jeg synes, der skal omtales i denne forbindelse, idet den naturligt går over i det næste jeg skal omtale, nemlig organisationens fond.

Brigs

Det drejer sig om de såkaldte »Brigs«. Det er en art penge, der blev udformet i forbindelse med oprettelse af Det danske Kommando i Tyskland. Der var det således, at man ikke kunne anvende danske eller tyske penge ved indkøb i forlægningens kantiner m.v. Derfor blev der fremstillet en særlig mønt, kaldet Brigs.

Denne handel har givet et betydeligt overskud, og finansmyndighederne har gennem år overvejet, hvad man skulle gøre ved dette, idet de helt var klar over, at man ikke kunne begynde at udbetale det til dem, der havde gjort tjeneste ved Tysklandskommandoen.

Det er derfor bestemt, at beløbet skulle deles, således at en del gik til velfærdsarbejdet og en del til de personelorganisationer, der havde haft befalingsmænd til tjeneste i Tyskland i det forløbne tidsrum.

Man optog derfor fra finans- og forsvarsministeriets side forhandling med F.O.H., der gjorde opmærksom på, at både specialofficerernes organisation og F.O.U. havde haft medlemmer dernede.

Forsvarsmin. har derefter forhandlet med de tre organisationer om spørgsmålet, og har foreslået, at disse tre delte pengene efter følgende retningslinier:

F.O.H. 40%
S.H.O. 30% og
F.O.U. 30%

Dette vil for vort vedkommende sige, at vi skal have omkring 27.000 kr.

Der er dog blot den lille hage ved det, at de finansielle myndigheder – finansudvalget – har bestemt, at pengene ikke må gå ind i de pågældende organisationers driftsregnskab.

Dette har vi naturligvis givet vort tilsagn til, og vi har dokumenteret, at beløbet kunne indgå i vort hjælpe-, bygge- og uddannelsesfond.

Beløbet er endnu ikke indgået, idet myndighederne har forlangt, at de tre organisationer fremkommer med en samlet indstilling. Dette har formanden for F.O.H., *oberst Engell*, lovet at sørge for snarest.

Hvorved vi kommer over til det næste, nemlig

Fondet

Det ligger således, at der stadig er en vis uro om dette.

Fondets historie er, at man i årene op til 1951 havde samlet et ikke ubetydeligt beløb ved landslotteri m.v. Disse beløb har hele tiden været udskilt fra organisationens driftsregnskab.

I 1951 da de nye forsvarslove kom, opstod frygten for, at pengene skulle smuldre væk, hvorfor det daværende repræsentantskabsmøde, – ikke nogen anden myndighed eller hovedbestyrelsen – bestemte, at der skulle dannes et fond med en fondsbestyrelse, der suverænt skulle bestyre de indsatte midler. Dette arbejde må vist også siges at være gjort på betryggende måde.

Imidlertid har der som sagt i årene efter fondets oprettelse ofte været rettet kritik af dette forhold, ikke bestyrelsen af fondet som sådan, men dette, at denne uden organisationens medvirken forvaltede de betroede midler.

For i nogen grad at imødegå denne kritik, blev det i 1955 bestemt, at fondsbestyrelsen skulle udvides med een mand, nemlig landsformanden, der i fondet skulle have samme myndighed som de øvrige 3 fondsbestyrelsesmedlemmer.

Dette forhold har efter min opfattelse også virket tilfredsstillende i årene indtil nu, men det må erkendes, at der både på repræsentantskabsmødet og i fondsbestyrelsen fortsat har været en kritik af det bestående forhold.

Når sagen er blevet så aktualiseret som sket er, hidrører dette fra at hovedbestyrelsen nu har bestemt, at det beløb, der tilstilles organisationen fra FMN for Det danske Kommando i Tyskland – Brigs – ikke må indgå i fondet før der er truffet sådanne foranstaltninger, at organisationens styrelse får mere medvirken i fondsbestyrelsen.

Der har d. 31. mar. 1962 været afholdt et møde i fondsbestyrelsen i Odense, hvor landsformanden har deltaget.

Af referatet fra dette møde ses, hvad landsformanden mener må gøres:

Kofoed gav en redegørelse for forholdet mellem fondet og F.O.U. og oplyste herunder, at der i F.O.U. er stor utilfredshed med flere forhold.

Man er f.eks. ikke tilfreds med den kraftige adskillelse, der er mellem fond og hovedforening, idet man finder, at da det er hovedforeningens medlemmer, der bidrager til fondets opbygning økonomisk, må dettes medlemmer også have krav på bedre indseende med fondets virke end nu, hvor F.O.U. kun er repræsenteret ved eet medlem, nemlig landsformanden.

Der udspandt sig en lang diskussion om spørgsmålet, idet det fra fondets side blev peget på den vedtagelse i organisationen i 1951, der fortsat danner grundlaget for fondets beståen, til den anden side kunne fondet godt forstå organisationens standpunkt, men man mente ikke, at man for nuværende kunne godtage *Kofoeds* argumentation på alle punkter.

Man ønskede klart at vide, hvad det var F.O.U. ønskede. *Kofoed* besvarede det med, at organisationen havde den opfattelse, at systemet havde udspillet sin rolle, og at man skulle søge at nå frem til et nyt ståsted. Der blev herunder peget på det af hovedbestyrelsen indtagne standpunkt med hensyn til

de 27.000 kr. fra FMN, der ikke måtte indsættes i fondet med mindre, at organisationen fik en betydelig større indflydelse herpå, end tilfældet hidtil har været.

Man forhandlede derefter spørgsmålet og nåede til det resultat, at landsformanden skal forelægge hovedbestyrelsen et forslag om, at fondets statutter ændres derhen, at fondsbestyrelsen består af ialt 6 medlemmer, nemlig tre fra hovedorganisationen, udpeget af denne, og tre fra fondet udpeget på den hidtil af dette anvendte måde.

Man var enige i, at man burde ændre statutterne derhen, at fondet alene havde hjælp til formål, således at man ikke for fremtiden ville beskæftige sig med ejendomme, idet dette måtte anses for at høre ind under det senere oprettede ejendomsfonds arbejde.

Det besluttedes, at *Kofoed* skulle søge at udarbejde statutter, der var i overensstemmelse med de nævnte linier, ligesom han fik pålæg om at forelægge det opnåede resultat for fondsbestyrelsen.

Således står sagen til nu. Hovedbestyrelsen har på sit møde i går behandlet spørgsmålet.

Organisationskursus

Om dette skal jeg indskrænke mig til at sige, at jeg synes, at det var et kursus, der er værd at efterligne.

Der er for mig ingen tvivl om, at det er vejen fremad.

Blot tror jeg, at et af hovedbestyrelsen nedsat udvalg skal gå i dybden for at undersøge, hvilke veje vi yderligere skal gå, jeg tænker her på, at det måske kunne være rigtigt at overveje, om vi kunne få nogle af vore folk ind på kursus, der afholdes af andre organisationer eller lign., alt sammen noget, der nøje bør overvejes, særlig da vi jo forhåbentlig får flere pengemidler at råde over ved den indførte kontingentforhøjelse.

Blivende bestemmelser

Som et led i det anførte har F.O.U. udgivet et ringbind med oplysninger, der er af fortsat værdi for de, der arbejder ude i lokalafdelingerne. D.h.r. kender sikkert ringbindet, gør de det ikke, bør de snarest låne det i lokalforeningen for at se, hvad det indeholder.

Jeg vil gerne sige, at jeg synes, at det i nogen grad har hjulpet mig, idet der slet ikke mere er så mange opringninger om ting, der står heri, det har altså afhjulpet et savn.

Men tiden iler, og en del af de bestemmelser, der står i det, er allerede blevet gamle. Jeg kan oplyse, at det bliver en af de første opgaver, der vil blive løst efter dette repræsentantskabsmøde, at bestemmelserne vil blive bragt i overensstemmelse med alt det nye, der er kommet i det sidste år, herunder naturligvis også den nye hovedbestyrelse.

Da vi nu skal i gang med dette arbejde, vil jeg gerne opfordre repræsentanterne, for så vidt de har ønsker om ændringer og tilføjelser, at de snarest skriftligt indsender sådanne til mig.

F.O.U. bladet

Om dette vil jeg ikke sige meget i denne beretning, idet jeg forventer, at det må omtales i tillægsberetningen efter hovedbestyrelsesmødet.

Jeg vil dog gerne her have lov til at sige noget om kritik.

Kritik er altid godt, særlig den saglige, og det er også godt, når man hører, at der ude omkring i lokalforeninger og på tjenestesteder kritiseres, at blad ekspeditionen ikke er tilfredsstillende, og er den ikke det, så skal vi have det at vide, og så må det være vor opgave at se at få det ændret i tilfredsstillende retning.

Det er vi også i færd med at gøre, idet flyverspecialist *Jobs. Jørgensen*, FSN Skrydstrup, privat adresse, hvortil sager vedrørende bladet bedes sendt er: Jegerup pr. Vojens.

Når jeg alligevel kommer ind på kritikken, hidrører dette fra, at jeg har hørt, at man på »bundtgermøderne« har fortalt, at der ligger et hav af blade og flyder ude omkring på tjenestestederne. Ja, men havde det så ikke været rigtigt, om når man så sådanne »stabler« af blade, at man da havde samlet dem sammen og sendt dem ind til hovedforeningen, så det kunne undersøges, hvad årsagen hertil er. Vi ved jo alle, at særlig på hærens tjenestesteder sker der til stadighed forflytninger m.v., der medfører, at den, der forflyttes, ofte glemmer at tage bladet med sig med det resultat, at bladet ligger på det gamle tjenestested og ingen – heller ikke de, der skulle være organisationens repræsentanter på stedet – tager sig af dette med det resultat, at man siger, der kan man se, F.O.U. gør ikke noget.

Derfor mine herrer, tag jer af bladet, når i kommer hjem, så kan det være, at vi ved jeres medvirken kan nå til et bedre resultat end hidtil.

Lokalforeningerne

Jeg vil gerne takke medarbejderne ude i lokalforeningerne for indsats i året, der er gået.

Der er blevet startet to nye i afvigte år, nemlig lokalforening FSN Vedbæk og lokalforening Segen på Bornholm.

Desværre er der sket det, at vi ikke har kontakt med lokalforeningen Tønder, idet det fodfolksregiment, der lå der, er nedlagt. Imidlertid er der kommet Jyske luftvænsregiment, og det må vel være naturligt, at dette tager arven op og danner en ny lokalforening. Arkivet for den gamle lokalforening beror hos den tidligere formand, *OS Møller Jensen* i Søgårdlejren.

Også lokalforening Viborg er tilsyneladende gået i stå. Der havde vi *OS Østergaard Madsen*, der imidlertid er kommet på fenrikskole.

Mon der ikke skulle være en eller flere, der kunne tage bolden op, så vi atter fik gang i denne lokalforening.

Spørgsmålet om lokalforeningernes struktur står vist også på dagsordenen, jeg vil i alt fald i mine afsluttende betragtninger komme ind på spørgsmålet.

Endelig vil jeg gerne i min beretning påny indskærpe, at forretningsgangen mellem medlem og F.O.U. er gennem lokalforening, husk, at skal du have støtte af din organisation, så skal dette ske gennem din lokalforening, og det skal som hovedregel ske skriftligt, også dette spørgsmål omtales i vores udmærkede bestemmelser for F.O.U.

Fremtiden

Jeg vil derefter gå over til et emne, der ligger mig meget på sinde, nemlig den fremtidige organisationsform for F.O.U.

Det er vel klart og naturligt, at en organisation på samme måde som alt andet er underkastet udviklingens lov.

Det er blot som om udviklingen ofte løber hurtigere, end vi mennesker regner med.

Det kan vel i nogen grad siges om vor organisation, at udviklingen på visse områder løber så stærkt, at det kan knibe at følge med.

Det er ikke så længe siden, at vi beskæftigede os med organisationen og dens opbygning, og vi søgte at modernisere dens love. Spørgsmålet er nu, om dette var tilstrækkeligt, og jeg vil for mit vedkommende besvare dette spørgsmål med et nej.

Det er min opfattelse, at jeg ikke står ene i denne betragtning. Jeg tænker her på den udmærkede artikel, der var i marts-nummeret af F.O.U.-bladet, hvori vort medlem, *OS Stolberg*, gav en redegørelse for sit syn på denne sag. Han fremfører betragtninger, der utvivlsomt må medtages i de overvejelser, der må pågå om F.O.U. skal gå en betryggende fremtid i møde.

Det er sikkert helt rigtigt, at med den udvikling, der i de senere år er sket med F.O.U., skal der foretages ændringer i organisationens struktur, ændringer, der tilsigter en rationel udnyttelse af organisationsapparatet og en betydelig bedre kontakt mellem organisation og medlemmer, her tænker jeg særlig på kontakten mellem organisation og tjenestesteder, frem for alt hærens tjenestesteder.

Som det er bekendt, er organisationen bygget op på lokalforeninger, der er fundamentet for selve F.O.U. Denne opbygning var fra start tilfredsstillende, idet F.O.U. på dette tidspunkt stort set alene repræsenterede hærens befalingsmandsgruppe. I 1951 kom de nye forsvarslove, der afløste de hidtil gældende hær- og søværnslove.

Indtil da havde hæren og søværnet dels hver sit ministerium og dels hver sit selvstændige flyvevåben.

Det havde da organisationsmæssigt været naturligt, at F.O.U. alene repræsenterede hæren, medens søværnets tilsvarende personel havde sin egen organisation.

Efter de nye forsvarsloves gennemførelse skete der ganske automatisk det, at den personelgruppe, der ved det selvstændige flyvevåbens oprettelse var blevet udskilt fra hæren, organisationsmæssigt følte sig knyttet til hærens personelorganisation. Dette medførte, at F.O.U. i nogen grad måtte indrette sit

forhold på, at den skulle pleje begge disse parter interesser. Forholdet groede ganske langsomt op, og man fandt det naturligt at udbygge flyvevåbnets organisationsmæssige tilknytning til F.O.U. op på samme måde som hærens, altså man oprettede lokalforeninger, hvor der var behov herfor.

På et senere tidspunkt fandt søværnets personelorganisation det hensigtsmæssigt at indlede samarbejde med F.O.U., der resulterede i en sammenlutningsoverenskomst. Søværnets oversergenter var således stillet, at de alene havde tilknytning til flådestationen i København, hvorfor de kun havde een lokalforening.

Sådan er situationen i dag.

Det kan vel ikke nægtes, at der enkelte gange i de forløbne år har været svage tilløb til at skilles, idet man måske fandt, at ikke netop de interesser, man havde, blev varetaget.

Det har imidlertid altid lykkedes at få talt ud om problemerne, og jeg mener, at jeg har lov til at sige, at alle parter har bøjet sig ind under F.O.U.s myndighed.

Imidlertid fortsætter udviklingen og spørgsmålet er, om vi kan blive stående ved den opbygning vi har i dag?

Dette mener jeg ikke er hensigtsmæssigt.

Lad mig tage hæren først. Den har et antal lokalforeninger, hvis udbygning er meget uensartet. Lokalforening København spænder over både København og store dele af Nordsjælland. Dette viser sig gang på gang at være uhensigtsmæssigt. Den ene ende ved ikke, hvad den anden gør, og de, der gør tjeneste på et sted, finder, at de ikke har de samme interesser som de, der gør tjeneste et andet.

I Nordjylland – nærmere betegnet Ålborg-området – har der hidtil været en lokalforening Nordjylland, der alene har omfattet hærens regimenter, medens der i samme område er en lokalforening for flyvevåbnet.

Nu er der i år sket en stor rokade af hærens regimenter. Bl.a. er træregimentet, der hidtil har været i Århus, rykket ind i Hvorup kaserne. Disse vil imidlertid ikke organisationsmæssigt tilknyttes lokalforening Nordjylland, men vil danne sin egen lokalforening.

Således er der rundt omkring forskelligartede forhold, der utvivlsomt betinger en ændring.

Går man til søværnet, ser man, at de f.t. kun har een lokalforening, nemlig i København. Inden for en overskuelig tid kan man vel imidlertid forvente, at baserne i Korsør og Frederikshavn bliver bemandede, og så rejser spørgsmålet sig vel om lokalforeninger på disse steder. Hertil kommer, at spørgsmålet om lokalforeninger for sådanne steder som Stevnsfortet m.v. sikkert også vil rejse sig med styrke.

Man kommer vel ikke uden om, at flyvevåbnets lokalforeninger danner den mest homogene del af organisationen, idet disse naturligt er bygget op om flyvestationerne. Her er dog også en enkelt brist, idet detachementerne er forskelligartede f.eks. hø-

rer Stensved under lokalforening Sydsjælland, der herved er fælles lokalforening for detachementet og for garnisonen i Vordingborg.

På Bornholm har man derimod en fuldstændig selvstændig lokalforening, medens Kagerup er en del af lokalforening Fly-Vedbæk.

Man vil se, at der også her er forskellighedetheder, og spørgsmålet er så, hvad skal man gøre.

Jeg vil her igen gerne henvise til artiklen i marts-nummeret af F.O.U. bladet, hvori der efter min opfattelse er komponenter, der er vel anvendelige.

Hvorledes er andre befalingsmandsorganisationer opbyggede?

Her mangler man en væsentlig ting i forhold til os, idet de andre organisationer alene er opbygget på grundlag af det enkelte værn, medens vor omfatter samtlige værn. Alligevel vil jeg tro, at man hos dem kan finde enkeltheder, der er anvendelige i vort arbejde.

For hærens vedkommende gælder, at F.O.H. og S.O.H. er opbygget på grundlag af den regnskabspligtige myndighed.

F.eks. Sjællandske telegrafregiment og telegraftroppernes befalingsmandsskoler, har begge samme regnskabsfører, og som følge heraf danner officererne ved disse tjenestesteder een lokalforening med en lille bestyrelse på 3 mand. På samme måde er det for de andre regiment og de til disse tilhørende faglige myndigheder. De danner hver for sig en lokalforening, der alene beskæftiger sig med de lokale sager.

Alle disse lokalforeninger hører ind under F.O.H., og ledes ved hjælp af et repræsentantskab bestående af formændene for lokalforeningerne – der er f.t. 41 lokalforeninger. Heraf vælges en bestyrelse, der leder organisationen.

Hvorledes andre er organiseret, er i denne forbindelse uden betydning, idet en evt. undersøgelse kan klarlægge, hvilke måder der formålstjenligt kan anvendes ved en reorganisering af vor organisation.

Det er som før nævnt min opfattelse, at vi i F.O.U. snarest bør gå ind i en fordomsfri drøftelse af vor organisationsmæssige opbygning, idet det efter mit skøn er ubetinget nødvendigt at overveje, hvorledes organisationen i fremtiden skal være. Således som den nu er opbygget, tror jeg ikke, at den virker tilfredsstillende.

Dette skal ikke være nogen kritik af den organisationsform, vi hidtil har haft eller af de medarbejdere, der i årenes løb har arbejdet under denne, nej, det skal blot være en konstatering af en udvikling, der har fundet sted, og som har medført, at det, der engang var rigtigt, nu er utilfredsstillende. Når man konstaterer dette, da har man en ubetinget pligt til at sørge for, at den bestående tilstand ændres, og når dette skal ske, da er det for de medarbejdere, der skal medvirke til en sådan ændring, en ubetinget pligt, at søge at finde frem til en sådan organisationsmæssig opbygning af F.O.U., at denne opbygning snarest kan forelægges F.O.U.s højeste

myndighed til godkendelse, således at der her igen kan skabes den bedst mulige organisationsmæssige opbygning.

Jeg skal derfor foreslå på repræsentantskabsmødet, at der nedsættes et udvalg af organisationens medlemmer, der får til opgave på næste repræsentantskabsmøde at forelægge et udkast til love for organisationene, der tager hensyn til det af repræsentantskabet på dette møde afgivne retningslinier.

Jeg er vistnok nu nået til vejs ende med min beretning. Det er tænkeligt at der er ting, som måske kunne synes overflødige, medens der måske til den anden side er ting som repræsentanterne forgæves søger efter. Således vil det altid være i en beretning, der er bygget på, hvad beretningskrivningen synes skal medtages eller undlades.

Men det er også derfor vi er samlede, således at organisationens højeste myndighed, repræsentantskabet kan stille de spørgsmål, det finder anledning til at stille over for dem, der på repræsentantskabets vegne har handlet i afvigte periode, og over for disse påtale, kritisere eller rose, alt efter hvad beretningen nu måtte give anledning til.

Jeg vil gerne sluttelig takke alle mine medarbejdere i såvel styrelse som på de andre poster, bladets medarbejdere, og frem for alt alle de, der troligt dag efter dag ude omkring i lokalforeningerne gør en indsats til gavn for F.O.U., og jeg vil gerne opfordre de, hvor arbejdet ikke går så godt, til at tage ved lære hos de kammerater, der har gjort og fortsat vil gøre en indsats til gavn for vor fælles organisation.

Jeg bringer også en tak til de myndigheder, der i årets løb har vist forståelse for vore problemer, uden denne forståelse ville vi ikke i dag stå på det relativt tilfredsstillende stade, hvor vi efter mit skøn er, dette er ikke sagt for at vi skal lulle os i søvn og være tilfredse, men alene sagt, fordi jeg finder, at vi trods alt har gjort fremskridt i afvigte periode, fremskridt, der maner til fortsat indsats, således at vi kan overleve vore efterkommere en endnu bedre udbygget organisation end den, vi selv modtog og byggede videre på.

Herudover aflagde landsformanden en tillægsberetning der gives i uddrag:

Personelloven

Som det vil erindres fra min trykte beretning var denne i arbejde i det nedsatte folketingsudvalg. Vi havde som omtalt gjort et arbejde for at sikre en kontakt i dette udvalg, idet vi havde forbindelse med venstres ordfører, hr. Østergaard.

Derfor gik vi i god tro og ventede på, at han, såfremt man ikke i udvalget mente at kunne være os følgagtig, ville underrette os, således at vi kunne få mulighed for mundtligt at gøre rede for vore synspunkter. Det viste sig imidlertid desværre, at han svigtede. Loven er nu vedtaget i den forelagte skikkelse, i alt fald for så vidt angår vore interesser. Den opdeling mellem det kontraktansatte personel og det værnepligtige, som vi havde ønsket, er ikke

sket. Det ville måske ikke have kunnet ske, selv om vi havde fået lejlighed til at fremføre vore synspunkter mundtligt, men det jeg gerne vil med disse mine bemærkninger, er, at jeg synes, at når vi har aftalt en sikringsventil med en, der har nær tilknytning til arbejdet, da må vi have lov her at give udtryk for vor skuffelse herover.

Loven er imidlertid nu en realitet, vi må som lovlidig organisation bøje os for dens bestemmelser.

Jeg tror imidlertid også, at der i den er ting, der er af værdi for vore medlemmer.

Jeg ser ganske vist i det sidste nummer af *Værnet*, at man der giver udtryk for, at det hele ikke får så stor betydning, idet man tilsyneladende har den tro, at der ikke kommer ret mange ind som seniorsergenter.

...

Lad os nu se, hvorledes forholdet udvikler sig. Det er da min bestemte opfattelse, at § er sat ind i loven for at blive anvendt og jeg tror også, at det er kommandomyndighedernes opfattelse.

Det er ikke med denne bestemmelse meningen fra F.O.U.s side, at vi vil gå specialofficeren i bedene og fratage ham noget af hans, men vi er sikre på, med den udvikling, der finder sted i forsvaret – såvel teknisk som administrativt – at der er god brug for begge grupper, og vi tilsiger fra vor side til såvel kommandomyndigheder som til specialofficerernes organisation vor gode vilje til medvirken under forhold, der ikke skulle betinge gnidning de to grupper imellem.

Forhandlingsretten

Om den vil jeg gerne sige, at det er mig en glæde at kunne omtale den som løst for at stykke tid ud i fremtiden, idet jeg tror, at det vi har opnået i denne omgang, var det mulige, og at dette skulle kunne virke til vore medlemmers gavn fremover. F.O.U. fortsætter den hidtidige praksis iflg. mundtlig forhandling med FMN.

Lønninger

Som jeg omtalte i min trykte beretning, regnede jeg med, at dette spørgsmål var løst inden repræsentantskabsmødet.

Det er det vist også, idet de fornødne kundgørelser herom er udsendt. Det er vel ikke alle steder, man endnu har fået gjort op, idet regnskabsførerne har haft et voldsomt arbejdspress, således at de ikke er blevet færdige, men jeg vil tro, at hele spørgsmålet er afklaret i løbet af denne måned.

Hvor vidt man så alle steder er enige om, hvad f.eks. døgnstillægget skal dække, får stå hen, jeg ved i alt fald, at der på flyvestationerne er problemer med de såkaldte hårde og bløde vagter. Det samme spørgsmål fremkommer sikkert også ved hærens afdelinger, men vi må så til at forhandle spørgsmålet med de øverste myndigheder, således at det kan klarlægges, hvorledes den lange tjeneste skal videregives. Det er jo nemlig ganske klart, at får man

uforholdsmæssigt mange timer i løbet af en måned, så kan disse ikke afspadsres ved i ny og næ at give fridag, så vi må gøre nøje op, hvad der er tjeneste, og hvad der er frihed. FLV får min. embedsmand til at rejse rundt og diskutere problemerne.

Distinktioneringen

Som omtalt i beretningen arbejder F.O.U. stærkt med spørgsmålet. Der var nedsat et udvalg i organisationen, og dettes resultat blev i en skrivelse fremsendt til hærkommandoen.

Denne indkaldte så til et møde i fredags d. 11. ds., hvor vi drøftede sagen videre. HRK mente ikke, at man kunne være os følgagtig, og man argumenterede for, at man fastholdt det tidligere af HRK fremsendte forslag, idet man understregede, at man havde imødekommet os ved at forlade konstabeldistinktionen til fordel for den, flyverspecialisterne nu bærer.

Kost under de nye forhold

I forbindelse med de nye lønnings- og bestemmelser om særlige ydelser er der sket dette, at man ikke mere får fri kost eller kan indtage denne for en mindre pris end andre, der i statens tjeneste spiser under tjenesten.

Man skal nu – alle, der ønsker at spise under militære forhold – betale samme pris, nemlig kr. 6,20.

Det er der vist ikke noget at sige til, når man helt har ændret de principper, hvorefter aflønning m.v. foregår.

Det, der for vort vedkommende gør, at vi må røre ved spørgsmålet, er, at medens der hidtil har været den forskel, at visse grupper var messeberettiget og andre ikke, så er det nu således, at alle, der ønsker at deltage i militær kost, skal gøre dette under de samme forhold.

Derfor har vi tilskrevet FMN og gjort forestillinger, idet vi finder, at de forhold, hvorunder vore medlemmer spiser – vel at mærke til samme beløb som andre – afviger så stærkt fra de andres, at der må gøres noget for at bringe disse forhold ind i ensartede rammer.

Organisationen og dens fremtid

Jeg var i min beretning inde på nogle betragtninger vedrørende organisationen og dens fremtid.

Disse betragtninger havde naturligvis et bredere sigte, og jeg finder det nødvendigt her overfor repræsentantskabet at gå mere i dybden på det om jeg så må sige interne område, en ting jeg naturligvis ikke har kunnet gøre til genstand for alt for megen omtale i beretningen.

Det jeg gerne vil fremdrage her, er den usikkerhed, ja, man kan måske i forsigtige vendinger tale om modsætningsforhold, der er opstået i hovedbestyrelsen.

Man har i nogle år haft noget man kalder »bundtmagermøder«. Det er i sin oprindelse møder, der inden for de enkelte værn havde til formål at sikre, at de synspunkter de pågældende værn mente burde komme til udtryk som dettes officielle mening, samlet kom til udtryk efter et såkaldt »bundtmagermøde«, hvor repræsentanter m.fl. havde lagt en linie.

Det var vistnok flyvevåbnet, der indlagde det, men det er i høj grad fulgt op af hærens lokalforeninger.

Nu er der imidlertid sket dette, at der desværre inden for lokalafdelingerne og i hovedbestyrelsen blandt hærens repræsentanter er sket en uheldig udvikling.

Det kan måske her fra talerstolen være lidt vanskeligt at udrede, idet det efter min opfattelse faktisk er to parallelt løbende sager, der er tale om, men som alligevel er således sammenknyttede, at det burde betegnes som een sag.

Man havde i nogle af hærens lokalafdelinger talt om, at det var nødvendigt på det kommende repræsentantskabsmøde at have klare linier med hensyn til opstilling af kandidater til hovedbestyrelsen.

Man – hvem er i denne forbindelse vist lige meget – indkaldte til lokalforeningsmøde – »bundtmagermøde« – for hærens lokalforeninger i Randers. Her drøftede man de forskellige kandidater, og herunder blev der fremsat kritik af nogle af de repræsentanter hæren havde i hovedbestyrelsen.

Man opstillede derefter en kandidatliste, hvor man lagde vægt på at få de »gamle« civile hovedbe-

FOU's repræsentantskabsmøde 1962 blev afholdt på Vordingborg Kaserne.

styrelsesmedlemmer udskiftet med tjenstgørende.

Hvad der er foregået på dette møde, er jeg afskåret fra at sige noget om, idet jeg ikke var med, men efter det udsendte referat skulle der ikke være sket noget, der kunne betinge efterfølgende.

Og efterfølgende er: Et af hovedbestyrelsens gode medlemmer af hæren, *materielforvalter J. Jespersen*, Århus, sendte mig 2. maj en skrivelse, hvori han erklærede, at han måtte nedlægge sit mandat.

Årsagen hertil var, at dels var der på mødet i Randers sket angreb på de »gamle«, angreb han fandt berørte ham så meget, at han måtte nedlægge sit mandat, idet det var fulgt efter et angreb i hovedbestyrelsen, således at han måtte få den opfattelse, at han var overflødig.

Med henblik på angrebet i hovedbestyrelsen, henholdt han sig til, at han på det sidste hovedbestyrelsesmøde sammen med *S.Å.C. Jensen af Brodersen* var blevet skarpt angrebet for passivitet i arbejdet i hovedbestyrelsen, og når dette vitterligt hidrørte fra, at landsformanden holdt ham ude, så mente han, at han måtte holde op med sit arbejde der.

Hvad angår det med, at landsformanden holder ham og/eller andre ude vil jeg gerne sige at par ord.

Organisationen er bygget op på grundlag af lokalforeninger, medlemmer af disse vælger som repræsentanter hovedbestyrelsesmedlemmerne. Det ligger vel i sagens natur, at disse hovedbestyrelsesmedlemmer er spredt ud over landet, men det ligger vel også i sagens natur, at det arbejde, der skal udføres i vor organisation, må være koncentreret om København.

Da der i dette arbejde ofte skal træffes hurtige beslutninger, er det vel nødvendigt med et lidt snævrere udvalg, idet alle vist kan forstå, at hovedbestyrelsen som sådan ikke kan være et arbejdsinstrument.

Jeg har derfor hidtil fundet det rigtigt og naturligt at arbejdet blev udført i små enheder, de nedsatte udvalg, og at man derefter refererede det udførte arbejde i hovedbestyrelsen, der derefter gav sine direktiver for det fortsatte arbejde. Jeg tror ikke, at man skal forvente, at arbejdet i en organisation som vor skal kunne drives med hele hovedbestyrelsen direkte engageret i dette som et forretningsudvalg, dette vil gøre forretningsgangen alt for tung og usmidig.

Jeg vil da meget beklage, at hovedbestyrelsesmedlemmer trækker sig tilbage på dette grundlag, men hvor vidt dette skulle medføre ændringer i styrelsen skal jeg ganske overlade repræsentantskabet til at fastsætte.

Dette har imidlertid vist sig at have videre konsekvenser end hidtil refereret.

Noget senere på året end det i Randers afholdte møde holdt man et tilsvarende i Næstved. Også her drøftede man kandidatopstilling, og også herfra foreligger der referat, men heller ikke dette giver i særlig grad udtryk for svære kampe.

Imidlertid udsendte formanden for lokalforening København d. 10 apr. en skrivelse til samtlige de i

mødet i Randers deltagende lokalforeninger, hvori han gav udtryk for, at man i Randers var fremkommet med argumenter mod Sjællands hovedbestyrelsesmedlem, *S.Å.C. Jensen*. Han fandt, hvad jeg i øvrigt fuldstændig er enig med ham i, at vi skulle passe på, at der ikke opstod splid mellem hærens lokalforeninger, hvilket kunne være til ubodelig skade for arbejdet fremover.

Derefter fandt lokalforening Fredericia, at det var rigtigst at få sammenkaldt alle lokalforeninger for hæren til møde.

Der blev hertil udsendt indbydelse til samtlige hærens lokalforeninger, landsformanden, næstformanden, *Chr. Sørensen, mft. Brodersen og OS S.Å.C. Jensen*.

Jeg havde hidtil holdt mig væk fra alle de såkaldte »bundtmagermøder«, idet jeg finder, at det er rigtigst, at »topfiguren« i organisationen altid står fri og sørger for ikke at tage parti eller på anden måde medvirker til, at man får opfattelsen af, at han tager parti for et eller andet standpunkt.

Da jeg imidlertid fandt – særlig under henvisning til *S.O. Petersens* brev af 10. apr. – at der kunne opstå sådanne komplikationer, at det kunne være farligt for hærens lokalforeninger, rejste jeg sammen med *Sam Jensen* til mødet lørdag den 5. maj.

Jeg havde ventet, at *S.Å.C. Jensen* havde været med til mødet og deltaget i dette. Jeg erkender, at jeg ikke i forvejen havde sat mig i forbindelse med ham for at spørge, om han kom med, men jeg mente ikke, at dette skulle have været nødvendigt.

Der var ikke ret mange lokalforeninger repræsenteret, og der fremkom efter min opfattelse ikke noget, der indeholdt særligt sprængstof.

Hvor vidt der – således som refereret i det af lokalforening Fredericia udsendte referat – i det jeg sagde skulle være sprængstof, ved jeg ikke, det var i alt fald ikke tilsigtet fra min side, idet jeg bl.a. under hensyn til, at det fra mødedeltagerne blev fremført – det var efter at jeg havde gjort disse bekendt med *J. Jespersens* skrivelse om nedlæggelse af mandat – at man var interesseret i at vide noget om hovedbestyrelsens arbejdsmetoder, oplyste som jeg før omtalte det, hvorledes jeg mener, at arbejdet i hovedbestyrelsen skal udføres.

Dette referat medførte imidlertid, at også *S.Å.C. Jensen* nu har tilskrevet F.O.U. og meddelt, at han på grundlag af det i den sidste tid fremkomne anser det for nødvendigt at nedlægge sit mandat.

Han siger, at det hidrører fra den sidste tids ihærdige udrensningforsøg. Det er åbenbart, at det er landsdelsinteresser, der skal plejes.

Citat: »Jeg beklager, at landsformanden som er, eller bør være arbejdslederen for hovedbestyrelsen ikke har fordelt arbejdet bedre, hvorfor kritik er opstået. Jeg beklager, at landsformanden ikke for længst har taget de kritiserede i forsvar, da det må være ham, der har ansvaret for arbejdsfordelingen«.

Man ser af det citerede, at belastningen for udviklingen ligger hos mig.

Det skal jeg da være den første til at beklage, såfremt dette er tilfældet.

Jeg må imidlertid – således som jeg før har sagt det – fastholde, at skal organisationen drives på tilfredsstillende måde, og dette afgør repræsentantskabet jo om den gør, da må den efter min opfattelse drives efter de linier jeg har skitseret.

Er man imidlertid nået dertil, at man mener, at jeg er blevet for diktatorisk eller måske, hvad der efter min opfattelse er meget værre, for gammel, ja, da skal ingen komme og sige til mig, at jeg klæber ved taburetten, ræk mig da blot snoren, og jeg skal tage det til efterretning.

Jeg vil da meget gerne understrege, at det ville være en mærkelig forsamling denne hovedbestyrelse, om der ikke i den kunne opstå modsætninger og uenighed, blot er jeg ked af, at dette har udartet på denne måde, et forhold ingen mere end jeg er ked af.

Jeg vil gerne understrege, at i de mange år, jeg har siddet i styrelsen, har der været tider og steder, hvor jeg er blevet angrebet på samme måde, måske ikke for de samme forhold, men angreb, der, hvis jeg havde taget dem på samme måde, som nu sket er ville have medført, at F.O.U. ikke i dag ville have været den gudske lov slagkraftige organisation, som den er, takket være godt samarbejde i hovedbestyrelsen, men dette ikke som følge af, at alle har kunnet arbejde lige meget med, men fordi de, der blev sat på posterne, udførte det dem pålagte arbejde til restens tilfredshed, en tilfredshed, der hidtil har været garanti for, at F.O.U. er levedygtig, og ikke det, at der skulle så mange kokke som muligt til at røre i gryden, nej, disse skulle give direktiverne, og derefter tage til efterretning og kritisere det, som de enkelte forelagde som arbejdsresultat. Hvis man ikke fremover vil drive F.O.U. efter denne recept er jeg ikke sikker på, at man når til et for F.O.U. tilfredsstillende resultat i tiden, der kommer.

Det må altså fastslås, at »bundtmagermøder« i den hidtidige form de har været holdt, ikke har nået det tilsigtede resultat, nemlig at fastlægge en kurs for den pågældende gruppe, men desværre har medført et ufredsforhold, ingen kan være tilfreds med.

Jeg skal derfor meget tilråde af hensyn til organisationens fremtid, at alle stræber efter at gøre et stykke arbejde og samtidig med hver på sin plads at undlade at kritisere de andre for deres arbejde, hvis kritikken skal bære frugt, da er det toppen, der skal kritiseres, fordi det er den, således som S.Å.C. Jensen rigtigt skriver det i sit brev, der skal lede og fordele arbejde, og det er altså den, der skal have på puklen, hvis forholdet ikke er tilfredsstillende, og det har det jo ikke været i den senere tid, hvorfor det er mig, der skal kritiseres. Det må man også gerne gøre, når blot det er en saglig kritik, og andet venter jeg faktisk heller ikke fra denne repræsentation.

Når vi så har talt ud, og jeg har fået dem på næsen

jeg skal have, søg så i fordragelighedens ånd at arbejde videre frem efter, det er derfor I bliver valgt til de betroede poster.

Civilundervisning

Jeg har i min beretning glemt at omtale et vigtigt punkt i organisationens arbejde, nemlig civilundervisningen.

Også denne gren af forsvaret kræver organisationens medvirken. Vi har derfor måttet optage forhandling med forsvarsministeriet om emnet. Selve sagsbehandlingen af dette spørgsmål er henlagt til organisationens 1. næstformand, Chr. Sørensen, der sikkert på F.O.U.s vegne vil besvare eventuelle spørgsmål under denne beretning.

Efter godkendelsen af beretningerne redegjorde 1. viceformand Chr. Sørensen for en undersøgelse, der var foretaget vedrørende pensionsforsikrings-spørgsmål. Et udkast til overenskomst med forsvarsministeriet blev forelagt:

1.

Der oprettes i ovennævnte bank en konto på medarbejderens navn. Kontoen gives påtegning om, at frigivelse af det indestående beløb med renter kun kan finde sted, når de i overenskomsten fastsatte betingelser er opfyldt.

2.

Beløbene indsættes på ovennævnte konto i banken månedsvis af arbejdsgiveren, som ved lønudbetalingen tilbageholder medarbejderens eventuelle bidrag.

3.

Hele det på kontoen indestående beløb udbetales med fradrag af den afgift, som det i henhold til lov nr. 150 af 28. maj 1958, § 6c, jfr. § 7, påhviler banken at tilbageholde i udbetalingen, til medarbejderens fri rådighed, når medarbejderen fratræder sin stilling:

a. efter at være fyldt 60 år.

b. på grund af varig uarbejdsdygtighed dokumenteret ved lægeerklæring.

Endvidere kan udbetaling finde sted, når medarbejderen efter at være fratrådt sin stilling fylder 60 år eller ved lægeerklæring dokumenterer varig uarbejdsdygtighed.

4.

Ved medarbejderens død skal kontoens indestående med fradrag af den afgift, som det i henhold til lov nr. 150 af 28. maj 1958, § 6c, jfr. § 7, påhviler banken at tilbageholde i udbetalingen, udbetales – for så vidt dette lovligt kan ske – til medarbejderens pårørende – d.v.s. ægtefælle, eller hvis en sådan ikke efterlades, medarbej-

derens livsarvinger, jfr. forsikringsaftalelovens § 105, og ellers til hans eventuelle andre arvinger.

5.

Det på kontoen indestående beløb kan, så længe medarbejderen ikke har fri rådighed over det, hverken overdrages, det være sig til ejendom, sikkerhed eller på anden måde, eller gøres til genstand for udlæg eller anden retsforfølgning fra kreditors side.

6.

Som livsforsikringsdækning tegnes hos Forsikrings-Aktieselskabet Nordlyset Liv en aftagende, ophørende livsforsikring på medarbejderens liv. Det sikrede mindstebeløb for opsparing og livsforsikring tilsammen er anført ovenfor.

7.

Som begunstiget til livsforsikringsydelsen ved medarbejderens død ønskes indsat medarbejderens pårørende, d.v.s. ægtefælle, eller, hvis sådan ikke efterlades, medarbejderens livsarvinger, eller, hvis sådanne heller ikke efterlades, medarbejderens eventuelle andre arvinger (jfr. forsikringsaftalelovens § 105).

8.

Som invaliditetsforsikringsdækning tegnes hos Forsikrings-Aktieselskabet Nordlyset en invaliderente på det ovenfor anførte beløb. Invaliderenten ophører ved medarbejderens 50. år.

9.

For forsikringerne gælder de i henhold til aftale mellem Foreningen af Oversergenter og Underofficerer og foranævnte forsikringsselskaber fastsatte forsikringsbetingelser. Det bemærkes, at der ved forsikringsselskabets beregning af den afgift, der i tilfælde af dødsfald skal svares af livsforsikringssummen i medfør af lov nr. 150 af 28. maj 1958, § 6c, jfr. § 7, anvendes samme delingsforhold mellem arbejdsgiver- og medarbejderbidrag som det, der er gældende for afgiftsberegningen vedrørende kapitalkontoen.

10.

Forsikringsbeviserne udleveres til medarbejderen og genparten heraf til arbejdsgiveren og banken.

11.

Banken bemyndiges til af kontoens indestående at udråde det hvert år forfaldne forsikringsindskud samt ved forsikringens tegning eventuelt stempelgebyr og læge honorar.

12.

Banken bemyndiges til på medarbejderens vegne at modtage bonus til indsættelse på kontoen. Endvidere bemyndiges banken til at modtage eventuel dødsfaldsudbetaling fra forsikringsselskabet til videregivelse til den (de) begunstigede ifølge punkt 7.

, den

.....
(Arbejdsgivers underskrift)

.....
(Medarbejders underskrift)

Det attesteres herved, at banken har foretaget notering på kapitalpensionskontoen om, at frigivelse af det indestående beløb med renter kun kan finde sted, når de i foranstående overenskomst herfor fastsatte betingelser er opfyldt. Banken påtager sig ikke at have indseende med, at parterne foretager de i overenskomsten aftalte indbetalinger.

Det er aftalt at der indtil videre hver måned indbetales kr. på kontoen.

Kontoen forrentes med bankens højeste indlånsrente til enhver tid, for tiden% p.a., samt en særlig overrente, fortiden% p.a.

, den

OVERENSKOMST OM KAPITALPENSION

Mellem nedennævnte arbejdsgiver og medarbejder
oprettes til fordel for medarbejderen respektive den i nærværende overenskomst
punkt 4 omhandlende personkreds følgende overenskomst:

Arbejdsgiver (navn og adresse) FORSVARSMINISTERIET	Medarbejder (navn og adresse) født den
Kontoførende bank Aktieselskabet KJØBENHAVNS HANDELSBANK	Konto nr.
Som personsbidrag betaler a. arbejdsgiveren b. medarbejderen	
Indbetalinger vedvarer så længe medarbejderen er ansat hos arbejds- giveren (dog højst indtil medarbejderens fyldte 60. år).	
Det sikrede mindstebeløb for opsparing og livsforsikring tilsammen skal udgøre kr. 75.000,-	
Den under punkt 8 omtalte invaliderente skal årligt udgøre kr. 10.000 indtil medarbejderens fyldte 50. år.	
Af hensyn til overenskomstens stempning bemærkes at arbejdsgiverens årlege bidrag ikke kan antages at ville overstige Kr.	

Som afslutning på dette års repræsentantskabs-
møde foreslog hovedbestyrelsen et udvalg nedsat til
udarbejdelse af et endeligt forslag i forbindelse med
en forestående ændring af organisationens struktur.

Dette forslag blev vedtaget og udvalget blev
sammensat af følgende:

S.E.R. Kofoed – formand
O. Stolberg
I. Vindelev
K. Bladt Petersen
Sam Jensen – Sekretær

1963

afgår landsformand S.E.R. Kofoed efter eget ønske og udnævnes samtidig til æresmedlem. Til ny landsformand vælges seniorsergent Chr. Sørensen.

I tiden 5-7 april afholdtes det andet organisationskursus, denne gang på Den Jydske Idrætsskole ved Vejle med ca. 40 deltagere.

Den 11. maj afholdt organisationen repræsentantskabsmøde i Skrydstrup.

Landsformanden, S.E.R. Kofoeds skriftlige

BERETNING

om arbejdet i

Foreningen af Oversergenter og Underofficerer
i perioden 20. maj 1962 - 10. maj 1963.

Forinden vi går over til min beretning om arbejdet i afvigte beretningsperiode, skal jeg anmode repræsentantskabet og hovedbestyrelsen om sammen med mig at mindes de medlemmer, der ikke er her mere, idet de siden sidste repræsentantskabsmøde er afdøde.

Det er:

afskediget sergent af reserven *MAX MIKKELSEN*, lokalafdeling Haderslev
afskediget sergent af reserven *H. C. PEDERSEN*, lokalafdeling København
seniorsergent *P. E. PETERSEN*, lokalafdeling FLY-Skrydstrup.

Æret være deres minde

Selv om man skal være forsigtig med at gentage sig selv i sin årsberetning, hvilket det højt ærede repræsentantskab jo kan konstatere ved at sammenholde nærværende indledning med den, der er anført i sidste årsberetning, finder jeg dog alligevel anledning til at gentage nogle af de ord, jeg anvendte da.

Når dette tilsyneladende er nødvendigt, da hidrører dette fra, at organisationen fortsat er i udvikling, hvad angår det arbejdsmæssige, idet byrden stadig bliver større og større som følge af, at de, der er medlemmer af FOU, til fulde forelægger den alle de problemer, der opstår, og dette uanset, at man engang imellem godt kunne have lyst til at sige, om dog ikke nogle af dem kunne løses ude omkring uden toppens medvirken.

Det er altså 12. og sidste gang, jeg har den ære

som landsformand for organisationen at aflægge beretning om organisationens virksomhed i sidste beretningsår.

Og det kan uden overdrivelse siges, at problemerne i dette år ikke har været mindre end tidligere, snarere tværtimod, idet såvel det personel-mæssige som det lønmæssige har meldt sig i en størrelsesorden, man for ganske få år siden ville have anset for umuligt. Hertil kommer, at også de tjenstlige problemer viser tendens til at stige i et omfang, der slet ikke er forudset.

Når jeg nu skal til at aflægge denne beretning, da må repræsentantskabet tilgive mig, at den spænder over så mange emner som sket er, men det synes mig nødvendigt, om man gennem denne skal søge at give et billede af, hvad der i beretningsåret er sket i organisationen.

Selvom den er lidt lang, så har den jo den fordel, at den enkelte repræsentant her har mulighed for at sætte sig ind i netop de enkeltheder, der interesserer ham, hvilket vel i nogen grad vil være vanskeligt, om han alene skulle lytte til en tilsvarende fremsat af mig i mundtlig form, hvorved der utvivlsomt går momenter tabt, som pågældende vil have mulighed for at få fat i på den her nævnte måde.

Jeg skrev før, at organisationen var i stadig udvikling, hvad angår det arbejdsmæssige, helt det synes jeg ikke at jeg med tilfredshed kan sige for så vidt angår den personlige tilslutning til organisationen.

Det synes mig, at man på alt for mange tjenestesteder har »huller« i tilslutningen fra den gruppe, vi repræsenterer, ja, der er så galt enkelte tjenestesteder, hvor FOU slet ikke er repræsenteret.

Der MÅ derfor være noget galt et eller andet sted. Det kan IKKE være rigtigt, at der - her er det frem for alt hæren, jeg taler om - så mange steder er så mange huller.

Se til de andre værn, se søværnet, de har stort set kontakt med alle indenfor søværnet. Også flyverne synes stort set at være med, selvom der er enkelte steder godt kunne være noget mere initiativ, men hæren - nej, det er ikke så godt, og spørgsmålet er så, hvad er det, der er i vejen? Er det organisationen som sådan, der svigter, eller er det ude omkring, at interessen og initiativet ikke er tilstrækkeligt?

Spørgsmålet kan stilles og skal stilles, det er straks noget andet med svaret. For alt efter hvem man taler med om det, er der en undskyldning, snart af den ene og snart af den anden slags.

Er organisationen, således som den er opbygget, tilstrækkelig til at aktivere? Er lokalforeningernes arbejdsgang og initiativ tilfredsstillende, og frem for alt, er det enkelte medlem af FOU tilstrækkelig aktiv i sin indsats for sin organisation?

Jeg tror desværre, at det sidste spørgsmål er det vigtigste.

Hvad har DU gjort?

Er du en af de, der blot møder frem her, fordi det er en behagelig afbrydelse i den daglige tjeneste? Møder du med bevidstheden om, at der, hvor du kommer fra, har man gjort, hvad gøres kan for lokalforeningen.

Hvilke tanker og ideer har du viderebragt for at medvirke til, at der kommer gang og initiativ i din lokalforening?

Eller er du en af dem, der - når kritikken fra de uvidende kommer frem - siger: Ja, det er også rigtigt, de laver ikke noget derinde!

Ja, jeg spørger blot, jeg sigter ikke mod nogen, men jeg tror, at tager vi os hver især i vor barm og ærligt stiller os selv det spørgsmål: Hvad har du gjort for FOU, så tror jeg, at vi, hver enkelt, vil opdage, at vi kunne have gjort mere for at udbygge den organisation, der er det eneste værn, vor gruppe har mod overgreb af den ene eller den anden slags. Jeg ved godt, at den enkelte til dagligt siger, at mig sker der ikke noget, og hvis der alligevel sker noget, så klager jeg bare. Hermed tror den enkelte, at han er helgarderet, indtil situationen er der. Først da kan de, der har påkaldt organisationens hjælp, forstå, at der nødvendigvis må gøres et arbejde for at nå til resultat.

Når dette er sagt om den enkelte, må det retfærdigvis tilføjes, at også organisationen og dens styrelse som sådan må kunne kritiseres.

Har den gjort, hvad gøres kunne for at sørge for at få de tilstrækkelige informationer om denne og dens virke? Har den tilstrækkelig støttet de enkelte lokalforeninger i deres arbejde? Og endelig, har den den rigtige struktur til udførelse af denne tjeneste?

Alt dette skulle min beretning søge at besvare enten i den her foreliggende skriftlige form eller i den kortere mundtlige beretning, jeg vil afgive på repræsentantskabsmødet.

Dette må være de såkaldte ydre linier, men der er jo også de indre, altså de linier, der berører det daglige og det egentlige administrative arbejde i organisationen.

Her kommer naturligt først og fremmest selve bestyrelsen ind i billedet, men til denne knytter sig de enkelte udvalg og enkeltpersoner i bestyrelsen og med tilknytning til styrelsen som i det daglige skal formidle arbejdet.

Jeg har i de år, jeg har siddet i styrelsen, slidt adskillige af disse, og når jeg kigger tilbage, er det ikke mange, der har holdt distancen, men dette uanset vil jeg gerne gennem disse linier takke hver enkelt for godt samarbejde, et samarbejde, der uanset de brydninger, der må forekomme i en organisa-

tion som vor, har været forbilledligt, således at den enkelte, når sagen er afdiskuteret, loyalt har bøjet sig for fællesskabets vel, og det er en fremgangsmåde, der borger for en god fremtid for FOU.

Jeg vil derefter gå over til at give en redegørelse for arbejdet i året, der er gået, idet jeg efter et skøn vil medtage de sager, der måtte interessere, men dette må naturligvis ikke opfattes således, at de, der ikke er nævnt, ikke har gjort det. Jeg vil da så stærkt som det er mig muligt, opfordre d'herrens repræsentanter til her at rejse sådanne spørgsmål, som de ikke skulle have fået besvaret ved min beretning. Husk, I kommer her for at blive orienteret og for at udøve kritik af dette arbejde. Hvis I tier stille, har styrelsen lov at fatte dette som udtryk for, at man er tilfreds. Det må ikke være, fordi I er bange for at fremføre jeres og de I repræsenterers mening om FOU og dens bestyrelse.

Vi må ikke glemme, at de diskussioner og meningsforskelligheder, der fremkommer under et sådant møde er nødvendige, såfremt organisationen fremover skal være levedygtig og i samklang med det, der rører sig ude i lokalforeningerne og på tjenestestederne. Er denne vekselvirkning mellem hoved og krop ikke til stede, da er det ikke en levedygtig mekanisme, vi prøver at opbygge, men blot et rudiment, der ikke er til den gavn, der er forudsat under dens fødsel og opvækst.

Jeg finder det naturligt i min beretning at udtage og opstille de enkelte emner i den orden, jeg finder hensigtsmæssig, og herefter at give disse en kort omtale og mulig konklusion, idet der dog naturligt må tages hensyn til, at sagerne ofte ikke er afsluttede på det tidspunkt, da beretningen skrives.

Dette gør jeg fordi jeg tror, at man - såfremt man fremover vil fortsætte med årlige beretninger i trykt form - vil have mulighed for at opbygge et kildemateriale, der kan blive til uvurderlig brug i forbindelse med det arbejde, der skal gøres, såfremt organisationen fortsat skal vokse i anseelse til gavn for dens enkelte medlemmer.

Der vil herved blive skabt et grundlag, hvorpå den enkelte lokalforening og det enkelte medlem af denne vil have mulighed for at dokumentere overfor tvivlende, at det kan nytte med en organisation, også selvom denne for det enkelte medlem kun kan komme til at virke i kortere tid, fordi medlemmet finder det naturligt enten at søge ud i det civile liv eller fordi han går over i de egentlige tjenestemandorganisationer, der har til formål at varetage de tjenestemandsansattes problemer på samme måde som FOU søger at varetage de kontraktansattes.

Man må nemlig ikke glemme, at dels præger organisationerne mere og mere samfundet og dets styrelse, og dels har den kontraktansatte gruppe i forsvaret, som FOU repræsenterer i grupperne sergent/oversergent/seniorsergent fået en fastere tilknytning til dette i de sidste år, en tilknytning, der utvivlsomt i årene, der kommer, vil blive endnu fastere. Det er derfor nødvendigt, at der står en

kraftig organisation bag det enkelte medlem for at sikre, at dette bliver behandlet i overensstemmelse med de herom givne regler, et forhold det enkelte medlem ville komme til at mærke som sviende ubehageligt, om dette ikke havde en organisation at støtte sig til.

Det er derfor FOU fortsat eksisterer, og det er derfor den også fremover *vil* eksistere. Man må blot passe på ikke at stagnere. Dette har medlemmerne heldigvis selv for øje. Det har vi set i den interesse, der er vist de to organisationskursus, der har været etableret, og de mange forespørgsler om, hvornår det eller de næste kommer.

Disse levende tanker borger for, at FOU nok skal bestå, der er heldigvis mange, der har interesse for dens ve og vel, blot må man være på vagt overfor, hvorvidt de mange gode tanker ikke bundfælder sig på en måde, der til syvende og sidst kan være til skade for organisationen, altså, der jeg vil hen, at man ikke søger at fremelske særinteresser, interesser, der fortoner sig i det enkelte værns interesse-sfære, dette til gavn, helheden til skade.

Holder man sig dette for øje, vil FOU være tryk, og det enkelte medlems interesse være varetaget på sikker måde.

Seniorsergentordningen

Den sag, der i det forløbne år har voldt de største kvaler er vel, uden at forklejne de øvrige, vi beskæftiger os med, den i personelloven oprettede seniorsergentgruppe.

Vi var naturligvis i organisationens styrelse helt klar over, at ordningen ikke var en realitet, fordi Kongen havde sat sit navn under loven, men at der skulle gå så lang tid, som sket er, er ikke mindst kommet overraskende for organisationens styrelse, og utallige er de henvendelser, der er kommet fra medlemmerne om, hvad dølen vi nøler efter.

Skal jeg prøve at rekapitulere, hvad der er sket siden sidste beretning, da ville det blive en hel roman, og det er derfor nødvendigt, at jeg begrænser mig så meget som muligt, og prøver på alene at fremdrage de konkrete ting, der er gjort eller søgt gjort.

Hvis man kigger i den beretning, der blev udsendt sidste år, vil man se, at der heri er opstillet nogle ønskemål, som vi havde fremsendt til det nedsatte folketingsudvalg.

Disse tog man imidlertid ikke i større grad hensyn til, og loven blev en realitet, således som den nu er udformet.

Man begyndte nu i forsvarsministeriets forskellige afdelinger at arbejde med denne, idet den jo både indeholder kommandomæssige og økonomiske aspekter. Den økonomiske afdeling kom for så vidt først, idet den allerede i en kundgørelse B 12-1962 fastsatte de kontraktlige lønninger seniorsergenter skulle oppebære, når de blev ansat, idet det ikke var meningen at denne gruppe skulle være indplaceret i lønningens bestemmelser. Imidlertid forudsætter denne kontraktlige aflønning, at

forsvarsministeriet ikke har pligt til at lade den ansatte indgå i den pensionsordning, der er gældende for tjenestemænd eller den særlige ordning, der er for civilansatte funktionærer under forsvaret. Derimod er forsvarsministeriet efter kontrakttagerens begæring forpligtiget at indbetale en bestemt procent-sats til et af kontrakttageren anvist indbetalingssted, bank og/eller forsikringsselskab.

Ministeriet måtte derfor vide, hvorledes en pensionsordning af denne art måtte være, hvorfor man rettede en henvendelse til organisationen med forespørgsel, hvorledes denne på sine medlemmers vegne mente, at en sådan ordning skulle etableres?

Medarbejdere i organisationens styrelse havde allerede i nogen tid arbejdet med spørgsmålet, idet man havde undersøgt, hvorvidt man skulle overlade til den enkelte kontrakttager selv at arrangere sig med f.eks. et forsikringsselskab, eller om organisationen skulle søge at finde frem til en kollektiv ordning, der måtte dække alle indenfor gruppen. Denne sidste ordning var den, forsvarsministeriet helst ville have.

Efter mange og lange forhandlinger til alle sider, kunne organisationen den 6 OKT 1962 tilskrive forsvarsministeriet således:

Til Forsvarsministeriet.

Emne: Forsikringsmæssig pensionsordning for seniorsergenter.

Ref: (a) kundgørelse for forsvaret B 12/1962 § 12, 2. punktum,

(b) kundgørelse for forsvaret B 12/1962 § 13, stk.

1.

Under henvisning til tidligere førte forhandlinger mellem forsvarsministeriet (FMN) og Foreningen af Oversergenter og Underofficerer (FOU) skal man ved nærværende meddele, at FOU på de seniorsergenteres vegne, der ønsker at overgå til den i ref. (a) omhandlede aflønningsform, med forsikringsselskabet NORDLYSET/NORDLYSET-LIV og A/S Kjøbenhavns Handelsbank har truffet aftale om administrationen af de i ref. (b) omtalte beløb.

Det fremgår af den mellem forsikringsselskabet og FOU truffede aftale,

at NORDLYS/LIV tegner ophørende livsforsikring på kr. 75.000,- pro persona,

at NORDLYSET tegner erhvervsudygtighedsforsikring (erhvervsevnen forudsættes at være nedsat med mindst 2/3),

at den årlige rente i denne vil andrage kr. 10.000,- pr. forsikring, og

at denne ophører senest ved den pågældendes fyldte 50. år.

Det fremgår af den mellem A/S Kjøbenhavns Handelsbank og FOU truffede aftale,

at banken opretter en kapitalpensionskonto for hvert enkelt medlem, der ønsker dette, efter de til enhver tid for kapitalpension gældende regler,

at banken påtager sig at modtage og fordele de fra forsvarsministeriet til de enkelte medlemmers konti anviste beløb, og

at banken i henhold til aftale med forsikringselskabet NORDLYSET påtager sig af det på kontierne indestående at udrede forfaldne præmier for de af medlemmerne tegnede livs- og invalideforsikringer.

Således foranlediget skal FOU anmode forsvarsministeriet om at tage skridt til, at de i ref. (a) og (b) anførte bestemmelser snarest sættes i kraft, idet de allerede tjenestegørende seniorsergenter har udtrykt stor interesse for hurtigt at overgå til aflønning efter ref. (a) og at påbegynde pensionsopsparing efter ref. (b).

Det er for FOU nødvendigt i takt med indførelse af disse bestemmelser at orientere gruppen om den praktiske gennemførelse, hvorfor man skal anmode om snarest belejlighet fra FMN at blive orienteret om, hvorledes dette har tænkt sig i praksis at gennemføre det nævnte.

Man er derfor indstillet på med kort varsel at lade sig indkalde til drøftelse af den praktiske tilrettelæggelse af arbejdet til en heldig gennemførelse af sagen.

Vi mente naturligvis nu, at sagen var i bedste hændelse, og at det ikke kunne vare så længe, før dette spørgsmål var løst til alles tilfredshed.

Der gik imidlertid meget lang tid, inden der skete noget. Vi rykkede og rykkede, og først i slutningen af februar måned skete der noget, idet vi blev indkaldt til møde i finansministeriet, der er den myndighed, der skal godkende de af de forskellige ministerier trufne økonomiske afgørelser.

Her gav vi en redegørelse for vor opfattelse, og finansministeriets embedsmænd stillede de fornødne spørgsmål, hvorefter de sagde, at nu ville de kigge på sagen, og så skulle vi høre fra dem. Da dette ikke er sket, har vi igen rykket, denne gang finansministeriet, der da oplyste, at departementchefen havde begæret nogle talmæssige undersøgelser, der først kunne afsluttes efter påske. Da denne beretning skrives, er der intet sket.

Som jeg skrev indledningsvis, skulle sagen behandles i andre afdelinger i forsvarsministeriet. Man arbejdede med sagen sidste sommer, hvorefter man til værnskommandoerne udsendte et udkast til en kundgørelse dette forhold vedrørende. Efter at dette udkast var bearbejdet i værnskommandoerne kom det tilbage til forsvarsministeriet, hvor man tog fat igen. Dette arbejde affødte 2. udkast, der blev udsendt 29. jan. 1963, denne gang også til organisationen. Udkastet havde følgende indhold for såvidt angår sergent/oversergent/og seniorsergentgruppen:

c. Sergenter, oversergenter, seniorsergenter af 1. og 2. grad.

(1) Sergenter og oversergenter kan af vedkommende

værnschef, korpschef eller – ved hæren – vedkommende våbeninspektør antages til frivillig, midlertid tjeneste i overensstemmelse med bestemmelserne i Kundgørelse for Forsvaret b.23-1960.

(2) Oversergenter, der har forrettet frivillig tjeneste i sergent- og oversergentgrad i mindst 6 år, kan i et af Forsvarsministeriet fastsat omfang og inden for nærmere af ministeriet afgrænsede tjenesteområder af vedkommende værnsinspektør antages til den i pkt. 1.b. nævnte tjeneste, idet de pågældende samtidig forfremmes til seniorsergenter af 2. grad.

Seniorsergenter, der som oversergenter tidligere er antaget til den i pkt 1.a. nævnte vedvarende tjeneste, vil dog kunne bevare denne ansættelsesform.

Den frivillige tjeneste for seniorsergenter af 1. og 2. grad ophører senest ved udgangen af den måned, i hvilken de pågældende fylder 60 år.

Seniorsergenter, der har bevaret den i pkt. 1.a. nævnte ansættelsesform, og som har opnået pensionsret, afskediges på grund af alder tidligst, når adgang til at oppebære pension opnås.

(3) Kontrakter om antagelse til frivillig, midlertidig tjeneste, bringes automatisk til ophør ved indtræden på officersskole eller Forsvarets Gymnasium.

(4) Ved antagelse til frivillig tjeneste eller påtagelse af frådighedspligt udfærdiges kontraktformular normalt i 3 eksemplarer, hvoraf 1 udleveres til de pågældende, 1 opbevares ved den antagende myndighed og 1 ved den myndighed, ved hvilken den pågældende er ansat (sat i nummer).

1 eksemplar af den i pkt. 1.d. nævnte kontraktformular beror dog altid ved vedkommende værnskommando, korps eller – ved hæren – vedkommende våbeninspektør.

(6) Kundgørelse for Forsvaret B.10-1954, pkt. 2., og B.16-1959 sættes herved ud af kraft.

På dette brev afgav vi den 8. februar 1963 nedenævnte svar:

Til Forsvarsministeriet.

Emne: Bestemmelse om antagelse til frivillig tjeneste i forsvaret, (seniorsergenter).

Ref.: Forsvarsministeriet nr. 1. kt. 411.10-5. af 29/1 1963.

Under henvisning til ref. skal man, forinden man tiltræder 2. udkast til kundgørelse B for forsvaret, udtale, at man for så vidt angår punkt 1.2.c. (2) ikke i udkastet kan se, hvorledes og under hvilke omstændigheder de nævnte vil kunne forfremmes til seniorsergenter af 1. grad!

Da det pågældende forhold naturligt har den største interesse dels for de allerede ansatte og dels for de i umiddelbart til kundgørelsens ikrafttræden søgende, ville man være interesseret i at blive orienteret om dette forhold.

Endvidere skal man anmode om at blive orienteret om, efter hvilke kriterier pågældende kan forvente ansættelse i seniorsergentgruppen, der tænkes her på, hvorvidt det overvejes eller der er truffet bestemmelse om, hvorvidt de ansøgende måtte blive ansat efter valg eller efter ancien-

nitet. Man er naturligt interesseret i at medvirke til, at de bedst egnede får mulighed for at opnå ansættelse, og man skal derfor anmode om, at organisationen for anledning til og mulighed for at medvirke ved udarbejdelse af de betingelser, der måtte blive opstillet for en sådan ansættelse.

Man skal i fortsættelse heraf tillade sig at foreslå, at der for den kommende seniorsergentgruppe opstilles tilsvarende kriterier for gruppens medvirken ved ansættelse i graden som for specialofficersgruppen anført, nemlig at ældste seniorsergent på tjenestestedet i forbindelse med ansøgning om ansættelse får lejlighed til at udtale sig om ansøgerens forhold i relation til gruppen.

Man bemærker endelig, at man er uden viden om, i hvilket antal de enkelte værnskommandoer m.fl. har tænkt sig seniorsergenter ansat, hvorfor man f.t. er uden mulighed for at kunne fremsætte kommentarer til mulige ansættelsesområder.

Når nævnte bemærkninger er gjort, finder man at kunne udtale, at det anførte udkast synes at dække de interesser FOU varetager i relation til den ny-oprettede seniorsergentgruppe.

Imidlertid havde vi naturligvis ikke ligget på den lade side. Den 9. jan. 1963 opsøgte vi den nye forsvarsminister Victor Gram og pegede bl.a. på, at det var nødvendigt snarest at søge at få gennemført denne nye ordning, idet den blev afventet med megen utålmodighed både blandt de allerede ansatte seniorsergenter i flyvevåbenet og i hæren og søværnet, der var interesseret i at blive ansat i disse stillinger.

Ministeren lyttede med stor forståelse til vore ønsker og i et brev af 17. jan. 1963 gav han – syntes vi – et positivt svar:

FORSVARSMINISTERIET

København, den 17. jan. 1963

Hr. politiassistent S.E.R. Kofoed,
Formand for
Foreningen af Oversergenter og Underofficerer,
Hovedgaden 18 – Birkerød

Idet jeg henviser til vor samtale her i ministeriet den 9. ds., skal jeg herved oplyse følgende om de fremdragne problemer:

Spørgsmålet om lønnings- og pensionsordning for seniorsergenter vil ikke kunne løses, før generelle bestemmelser for antagelse til frivillig tjeneste er færdigudarbejdet. Som det vil være Dem bekendt, har et 1. udkast til en Kundgørelse for Forsvaret om disse bestemmelser netop været til udtalelse hos værnskommandoer og korps, og et på basis af de herved indkomne bemærkninger under udarbejdelse værende 2. udkast vil i nær fremtid tilgå bl.a. Deres organisation til udtalelse. Denne sag vil fortsat blive behandlet som en hastesag.

Vi er i ministeriet enige med Deres forening i, at benævnelsen »værnepligtige befalingsmænd« er ubehdlig, og det er derfor vor hensigt ved en skrivelse at henlede værnskommandoers og korps' opmærksomhed på proble-

met for herigennem at få benævnelsen af alle personelkategorier bragt i overensstemmelse med bl.a. den nye personellov.

For så vidt angår foreningens ønske om mindre (fikse) gradstegn for sergenter, oversergenter og seniorsergenter arbejdes der som bekendt med spørgsmålet her i ministeriet i øjeblikket, og jeg skal henvise til de forhandlinger, De har haft med 5. kontor om de nye modeller.

Med venlig hilsen

Victor Gram

Siden er der intet sket, og da vi nærmede os 3 månedersdagen for dette brevts afsendelse, fandt vi, at der måtte være sket et eller andet med denne »hastesag«!!!

Den 18. apr. opsøgte vi derfor forsvarsministeren igen.

Vi gjorde ham under dette møde opmærksom på, at den manglende gennemførelse af den del af loven, der vedrører seniorsergenterne, har medført en meget stærk uro i disse rækker, idet disse, der allerede er ansat i flyvevåbenet – ca. 445 – måtte have en naturlig forventning om, at sagen i alt fald for deres vedkommende måtte kunne afsluttes inden for en overskuelig fremtid, idet de jo alle var stærkt interesseret i om muligt at overgå til den nye aflønnings- og pensionsform. Hvad angår de to andre værn, hæren og søværnet, var der naturligvis også der et ikke ubetydeligt antal, der gik og ventede på, hvorledes de nye regler måtte blive ført ud i livet.

Ministeren forstod fuldt og helt vore synspunkter, og han gav udtryk for, at han naturligvis ikke var ukendt med, hvorfor vi havde opsøgt ham, hvorfor han allerede hos sine embedsmænd havde indhentet informationer, hvoraf det fremgik, at sagen f.t. var under behandling i finansministeriet. Dette vidste vi naturligvis godt, og vi fandt, at når dette ministerium hverken under de førte forhandlinger eller på et senere tidspunkt havde rettet henvendelse til organisationen om enkeltheder i det af os fremsendte forslag, da kunne der ikke efter vor opfattelse være så mange problemer i spørgsmålet, at det ikke allerede kunne have været behandlet færdigt der.

Ministeren lovede derefter, at han allerede samme dag ville opsøge finansministeren og søge at fremskynde spørgsmålet.

Det er, hvad der kan siges ved denne beretningsudformning. Jeg håber, at jeg i min mundtlige til lægsberetning på selve repræsentantskabsmødet vil være i stand til at fremkomme med yderligere oplysninger – og helst sådanne, at de kan vække tilfredshed blandt medlemmerne.

Distinktionering

I fortsættelse af, hvad jeg skrev om dette spørgsmål i min sidste beretning vil jeg gerne oplyse, hvad der videre er passeret, idet spørgsmålet jf. k.f.f. b 7-1963 skulle være løst, men det vil vel være

naturligt at redegøre for, under hvilke omstændigheder man er nået til det nu gældende resultat.

Som det fremgår af den før nævnte beretning rejstes spørgsmålet for så vidt først mellem hærkommandoen og FOU, men udviklede sig derhen, at FMN fandt anledning til at overtage spørgsmålet.

Vi havde nemlig ved en skrivelse af 21. maj 1962 protesteret mod den af hærkommandoen foreslåede løsning af spørgsmålet og herved håbet på, at forsvarsministeriet på dette grundlag ville ændre distinktioneringen således, at den mere svarede til det af os ønskede. Men det var som at komme fra asken til ilden. Forsvarsministeriet fandt i en skrivelse af 6. juli 1962 anledning til at præcisere, at den da gældende distinktionering efter dettes opfattelse var fuldt tilstrækkeligt, og at man kun havde at finde ud af, hvorledes seniorsergenten af 1. grad skulle udstyres.

Dette standpunkt stod FMN fast på også i skrivelse af 8. aug. 1962, hvor man som adskillesestegn mellem værnepligt og frivilligt personel af den kategori vi repræsenterer, kunne strække sig til at markere den frivillige tjeneste ved våbenmærke, således at dette fratoges de værnepligtige og bibeholdtes hos de frivillige.

Dette fandt vi fortsat ikke kunne være tilfredsstillende for vor gruppe, og ved skrivelse af 6. sept. 1962 protesterede vi meget stærkt imod ministeriets diktat. Vi havde derefter en mundtlig forhandling med min. om spørgsmålet, hvor vi fortsat protesterede imod det af ministeriet fremsatte.

Ved en ny skrivelse fra min. af 24. nov. imødekom man i nogen grad vort ønske, idet man gik med til den af os i sidste forslag foreslåede hueordning, der skulle præcisere den frivillige tjeneste, men man fandt ingen anledning til at være os følgtagtig i vort ønske om at gøre selve distinktionen mindre.

Imidlertid havde vi den 9. jan. et møde med ministeren, hvor vi på en uniform dokumenterede, at ærmegradstegnet i den nuværende udformning måtte anses for uhensigtsmæssigt. Det må dog retfærdigvis tilføjes, at vi samtidig havde fortsat forhandlingerne med det pågældende ministerielle kontor. Det korte af det lange i det er imidlertid, at man har bøjet sig for vore ønsker og er gået med til at gøre disse distinktioner mindre, ganske vist ikke så små, som vi gerne ville have haft det, men dog væsentligt mindre, og vi måtte jo på forhånd være klar over, at det kun undtagelsesvis lykkes at nå frem til det resultat man ønsker, men det primære er dog nået – de er blevet mindre!

Jeg må dog gøre klart, at for det første skal produktionen først sættes i gang og dernæst må vi naturligvis være indforstået med, at de gamle, der måtte være i beholdning, naturligvis skal anvendes først. Her er det forudsætningen, at disse alene skal anvendes på den uniform, man anvender til tjenestebrug, medens de ny skal anvendes på udgangsuniformen.

Ny udgangsuniform

I fortsættelse af de ovennævnte forhandlinger har FMN overfor organisationen rejst spørgsmålet om ny udgangsuniform for oversergenter og sergenter til frivillig tjeneste til afløsning af den garnisonsuniform M/47, der hidtil er leveret til oversergenter alene.

Dette har vi protesteret imod i en skrivelse af 9. feb. 1963, idet vi dog har måttet tilføje, at fastholder administrationen det anførte må vi naturligvis bøje os, men det er et punkt, hvor man ikke får os frivilligt med, og det er med hensyn til huen.

Uniformen er efter mit skøn ikke så ilde, men til den hører skråhue. Denne er ærligt talt ikke pæn, hvorfor vi meget stærkt går ind for, at man i stedet bygger en hue op i det nye stof efter samme retningslinier som den nu brugbare.

Kasketemblem

Dette kommer naturligt ind i billedet. Som før nævnt er der kommet en kundgørelse dette spørgsmål om uniform vedrørende. Heri er det bl.a. bestemt, fenriker m.fl. skal have kasketemblem af 1. størrelse i stedet for det hidtidige af 2.

Når dette af 2. størrelse nu er blevet ledigt, har vi fundet det naturligt i en skrivelse overfor forsvarsministeriet at rejse dette spørgsmål, idet vi finder det naturligt, at dette ledige emblem videregives til den nyoprettede seniorsergentgruppe.

Skrivelsen er først afsendt for nylig, og der er endnu ikke indgået noget svar.

De særlige ydelser

Dette er et vidtgående spørgsmål, og jeg tror ikke, at jeg i min beretning skal gå alt for langt ind heri.

Organisationen arbejder fortsat med disse problemer, og her er det vel særligt *døgnstillægget*, der volder utilfredshed.

De enkelte værnskommandoer har ment, at de måtte udsende særlige fortolkninger af de af ministeriet udgivne bestemmelser med det resultat, at de værnskommandoerne underlagte myndigheder skal til at fortolke fortolkningerne på den måde den enkelte myndighed finder det bedst svarende til sine tarv. Dette har medført at organisationen f.t. beskæftiger sig med et betydeligt antal af disse sager, idet de enkelte myndigheders fortolkninger ikke har kunnet godtages af vore medlemmer. Men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at det er meget vanskelige sager, ingen af dem er ens, og da myndighederne tillige har fået strenge påbud om at være sparsommelige, så vil man forstå, at det ikke er de sager, der løses fra dag til dag.

Time- og dagpenge

Dette er nu kommet i et naturligt leje, idet seniorsergenter og oversergenter er fast anbragt i sats c, medens sergenter er anbragt i sats d. Hertil kommer, at vi også under *udkommando* i udlandet har fået grupperne indrangeret tilsvarende, medens det stadig står tilbage at få løst spørgsmålet om særlige

ydelse, når vore medlemmer er under *uddannelse* i udlandet. Her er det særligt uddannelsen i USA problemet vedrører, idet man under ophold i Texas kun får et mindre beløb til daglige fornødenheder, idet ophold og forplejning stort set skulle ydes vederlagsfrit.

Jeg vil i denne forbindelse meget gerne påpege, hvor vanskeligt det kan være for organisationens repræsentanter at komme igennem med vore argumenter. Når vi kommer til forhandling med embedsmændene i forsvarsministeriet om et sådant spørgsmål, har vi naturligvis i forvejen lagt en slagplan på grundlag af de oplysninger, vi har fået fra medlemmerne om, hvor vanskeligt det er at klare sig for det udbetalte beløb. Så er det svært, når ministeriets embedsmænd kan dokumentere, at medlemmer af vor gruppe har været i USA i halve eller hele år og som så efter hjemkomsten møder op i ministeriet og anmoder om at måtte få de dollar, de har opsparet under opholdet i USA ombyttet og udbetalt i danske penge, og jeg kan tilføje, at ministeriet har kunnet dokumentere, at det ikke har været småbeløb, der har været tale om at opspare. Når man får sådan en stukket ud, da er det svært at overbevise embedsmændene og derefter politikerne om, at det er nødvendigt med flere penge.

Som det vil være kendt, har FMN bestemt i en kundgørelse, at der altid skal fastlægges et fast tjenestested. Dette er naturligt således at såvel disse administrative myndigheder som pågældende, der drejer sig om, er klar over hvor han hører hjemme, og hvornår han er berettiget til udkommando- eller timepenge. Imidlertid har man i et senere tillæg til denne kundgørelse – B 10-1962 – bestemt, at militært personel med aftale om frivillig tjeneste af varighed 2 år og derunder, der beordres til andet sted, end det, der er dettes faste, i 14 dage eller derover, skal det nye anvises som fast tjenestested. Dette er naturligvis indført af besparelsmæssige grunde, og det har ikke være muligt for organisationen at modsætte sig det. Heraf følger, at man ikke fremover kan oppebære time- og dagpenge eller udkommandogodtgørelse i ubegrænset tid.

Efter de i K.f.f. A. 151-1962 indførte regler kan frivilligt militært personel, der er ansat på kontrakt i 2 år eller derunder oppebære time- og dagpenge under rejse fra tidligere tjenestested til nyt. Herefter kan pågældende oppebære flyttestedsgodtgørelse efter ansøgning, hvilket vil sige, at pågældende til flytning til det nye tjenestested kan få udbetalt 1% af sidste oppebårne årsløn. Er pågældende gift, kan han tillige oppebære godtgørelse for dobbelt husførelse i et tidsrum, der beløbsmæssigt svarer til 20% af årslønnen. Han er tillige berettiget til en frirejse til hjemmet for hver 3 uger, han ikke har flyttet sin husstand til det nye tjenestested, det sidste dog kun i tilsvarende tidsrum, som er indeholdt i dobbelt husførelse.

Benævnelse af gruppen

Som det vil være kendt fra referaterne har FMN

bestemt, at man for vor gruppe ikke må anvende betegnelsen »værnepligtige befalingsmænd«. Dette kan vel betragtes som en lille sejr, selvom vi nok så gerne ville have fastslået, hvilken gruppe det er tilsvarende officersgruppe og specialofficersgruppe. Det havde efter vort skøn været hensigtsmæssigt om man havde fået en utvetydig benævnelse f.eks. »sergentgruppen«, men dette har vi ikke kunnet få gehør for i denne omgang. Jeg vil imidlertid mene, at organisationen på et senere belejligt tidspunkt påny rejser sagen, idet det efter min opfattelse må være af betydning, at man søger at få gruppen »afrundet« på en sådan måde, at den udadtil på samme måde som de andre grupper fremtræder mere homogen.

Bestillingstillæg

Dette spørgsmål har vi rejst overfor forsvarsministeriet, der har henvist os til de enkelte værnskommandoer. Disse er alle blevet tilskrevet, men indtil nu har kun søværnskommandoen svaret og henvist til, at spørgsmålet efter deres opfattelse måtte være mellem forsvarsministeriet og organisationen. Det må sikkert forventes, at også de øvrige værnskommandoer svarer på samme måde, hvorefter vi så påny må rejse sagen overfor ministeriet, der så enten må tage den eller henvide værnskommandoerne til at optage forhandling med os.

Dyrtidsregulering

Dette spørgsmål har i lang tid optaget medarbejderne i organisationens styrelse i overmåde grad. Det har dels været forhandlet med forsvarsministeriet og med vor juridiske konsulent, ligesom de øvrige organisationer, hvor reserveofficerer er, er blevet medtaget.

Det drejer sig om den regulering af de overenskomstmæssige lønninger, der vil ske fremover.

Betaling for kosten

Dette spørgsmål rejste organisationen ved skrivelse af 12. maj 62 overfor ministeriet, idet vi fandt, at når alle, der ønskede at indtage deres måltider på de militære etableringer, skulle betale samme pris, måtte de også have lejlighed til at indtage disse måltider under stort set samme konditioner. Ministeriet underrettede os om, at man havde videregivet denne til intendanturkorpset, og at dette ville foranledige forhandlinger om spørgsmålet.

Den 14. nov. 1962 udsendte materielintendanturen imidlertid bestemmelser for service til spiselokaler for værnepligtige befalingsmænd, og således som disse var affattet kunne vi kun opfatte dem som gældende for hele vor gruppe, altså både værnepligtige befalingsmænd og kontraktansat personel. Dette affødte, at vi sendte en i bestemte vendinger affattet skrivelse til materielintendanturen med efterretning til såvel ministerium som intendanturkorpset. Dette affødte igen en reaktion, idet vi den 15. jan 1963 blev indkaldt til møde i intendanturkorpset, hvor generalen selv behandlede sagen.

Det fremgik af disse forhandlinger, at korpset havde nedsat en arbejdsgruppe, der skulle undersøge spørgsmålet vedrørende fremtidig messevirksomhed. Denne gruppe medtog vort problem i sine forhandlinger, men derefter skete der tilsyneladende ikke mere.

Jeg har flere gange rykket for spørgsmålet og i april havde jeg en samtale med formanden for denne arbejdsgruppe, *oberst Skov*, der oplyste at gruppen havde arbejdet stort set hele vinteren, men at man endnu manglede nogle enkeltheder. Han mente, at det afsluttende møde ville finde sted i den første halvdel af maj. Imidlertid oplyste han, at materielintendanturen havde udarbejdet et forslag til service m.v. for sergentgruppen. Dette skulle også behandles af arbejdsgruppen i denne forbindelse, og det havde iøvrigt allerede været behandlet på et par møder. Han var for nuværende imidlertid ikke klar over, hvorledes proceduren derefter skulle være for gruppen, der jo kun var rådgivende, skulle aflevere sit materiale til korpset, men om det så var korpset, der skulle forhandle med organisationen som forholdene lå, var det hans opfattelse, at forhandling antagelig skulle ske på ministerielt plan, idet der efter hans opfattelse var tale om, at det blev nødvendigt at forhandle med alle organisationer.

Jeg har i det foranværende medtaget et uddrag af de sager, der har beskæftiget organisationen i afvigte år. Der er måske en og anden, der kigger efter en sag, der ikke er omtalt.

Når man imidlertid udarbejder en sådan redegørelse, da er det nødvendigt af hensyn til dennes overskuelighed, at skriveren af den foretager udvalg, således at det, der efter hans opfattelse, er det væsentlige, medtages. Heri må læseren ikke lægge, at ikke det andet, der er behandlet, men ikke omtalt her, er af mindre lødighed. Nej, denne beretning er blot en oversigt over noget af det, der er behandlet. Mangler der i denne oversigt emner, som repræsentanterne er interesseret i, da er netop repræsentantskabet det rette forum for belysning af sådanne. Beretningen er tænkt som et supplement til min beretning, og til at give repræsentanterne lejlighed til opfriskning af, hvad der er passeret og refereret i årets løb, således at også de kan møde med blikket åbent for, hvad der rører sig i F.O.U.

Jeg vil herefter gå over til det interne, og her er det vel først og fremmest lovudvalgets arbejde, der måtte interessere.

Organisations- og lovudvalget

Som det vil erindres, nedsattes på repræsentantskabsmødet i Vordingborg i fjor et organisations- og lovudvalg, der i medfør af den på repræsentantskabsmødet vedtagne beslutning fra hovedbestyrelsen skulle medtage de til dette repræsentantskabsmøde indkomne 3 forslag om lovændringer til overvejelse i forbindelse med dette udvalgs overvejelser vedrørende mulig strukturændring af organisationen.

Dette udvalg har afholdt et betragteligt antal møder i afvigte år, hvorunder man meget nøje har drøftet dels de tidligere fremsendte forslag og dels forslag udarbejdet af de enkelte medlemmer af dette udvalg.

Det må om disse møder indledningsvis bemærkes, at der straks opstod en form for spænding, idet udvalget ikke kunne blive enige om, hvorledes organisationen skulle opbygges, idet det til forhandling forelagte forslag opererede med begreber »Landsorganisation« for samtlige værn med opgave at forhandle på ministerielt plan og »Centralorganisationer« for hvert enkelt værn, der skulle forhandle til og med værnskommando.

Et mindretal kunne ikke gå ind for flertallets opfattelse, idet mindretallet frygtede, at en sådan opbygning i værste fald kunne medføre seperatistiske muligheder, således at organisationen på dette grundlag kunne befrygtes sprængt.

Der blev derefter opnået enighed om, at udvalget indtil videre skulle se bort fra denne opbygning og prøve at nå frem til resultater uden dette.

Imidlertid indtrådte nu en ny fase i spørgsmålet, idet et mindretal i udvalget anfægtede sekretærens ret til at være *medlem* af udvalget, men kunne efter dette mindretals opfattelse alene virke som sekretær og referent.

Sekretæren erklærede straks, at han i så fald opfattede sig som kommet i udvalget under forkerte forudsætninger, hvorfor han måtte forbeholde sig sin stilling.

Landsformanden erklærede, at han fandt det nødvendigt at forelægge hovedbestyrelsen det skete.

Det blev derefter forelagt i hovedbestyrelsen, der i en erklæring af 5. okt. gav udtryk for, at *Sam Jensen* lovlige var valgt som medlem af udvalget.

Man arbejdede derefter videre med de mange spørgsmål, og på mødet den 7. jan. blev man klar over, at det ikke var muligt for udvalget at kunne forelægge et blot nogenlunde tilfredsstillende resultat af arbejdet på det kommende repræsentantskabsmøde.

Man drøftede derfor fremgangsmåden for udvalgets fortsatte arbejde, og man blev enige om, at man skulle fortsætte og til sin tid forelægge det foreløbige resultat for hovedbestyrelsen, der så måtte tage stilling til, om det nuværende udvalg skulle fortsætte eller et nyt udvalg skulle nedsættes for fremsendelse af andre forslag.

Til hovedbestyrelsesmødet den 31. jan. 1963 havde landsformanden udarbejdet en redegørelse:

»Til hovedbestyrelsesmødet den 31. jan. 1963 aflagde formanden for lovudvalget – landsformanden – en beretning om det arbejde, lovudvalget havde udført indtil nu på grundlag af det kommissorium, der var pålagt det i forbindelse med repræsentantskabsmødet i Vordingborg i 1962

Det fremgik af udvalgsformandens beretning, at lovud-

valget havde gennemarbejdet de forskellige problemer i relation til mulig fremsættelse af forslag til nye love for organisationen.

Man var imidlertid nu i udvalget klar over, at arbejdet rummede så mange aspekter, at det ville være ugørligt at fremsætte et resultat af dets arbejde på det kommende repræsentantskabsmøde.

Han oplyste videre, at således som kommissoriet var udformet, jfr. referatet fra repræsentantskabsmødet, var det pålagt lovudvalget at afgive beretning om det opnåede resultat på det kommende repræsentantskabsmøde; dette kunne vel forstås på to måder, enten at man forventede, at udvalget forelagde et lovforslag, eller at det gav en redegørelse for sit indtil da udførte arbejde.

Hovedbestyrelsen tog redegørelsen til efterretning, hvorefter udvalgsformanden forelagde et af et medlem af lovudvalget fremsat forslag til lovændring af en bestemt § i det nuværende lovkompleks, nemlig § 16.

Hovedbestyrelsen forstod udmærket motiveringen for dette, men henstillede, at såvel dette som andre forslag vedrørende organisationens love, der muligt måtte fremkomme i relation til det kommende repræsentantskabsmøde måtte blive stillet i bero, idet den arbejdsbyrde, der hidtil har været og fortsat er i organisationens styrelse i forbindelse med gennemførelse af de nye bestemmelser såvel for seniorsergenters ansættelses-, lønnings- og pensionsforhold som for gruppens øvrige problemer i relation til de i det sidste år i stort tal fremkomne administrative bestemmelser, er af en sådan størrelsesorden, at det nævnte problem i nogen grad må skubbes til side, således at hovedbestyrelsen med repræsentantskabets forventede godkendelse pålægger det nedsatte udvalg at fortsætte det påbegyndte arbejde og løbende holde hovedbestyrelsen orienteret om dettes fremskridt«.

Et mindretal i udvalget gav udtryk for frygt for, at en af paragrafferne i de nuværende love var af en sådan beskaffenhed, at den kunne anvendes til en mulig opløsning af organisationen. Han fremsendte derfor til det nævnte hovedbestyrelsesmøde et forslag:

Sam Jensen
Frederikssundsvej 309.1

Brønshøj, den 31. januar 1963

Foreningen af Oversergenter og Underofficerer
Rigsgade 9, K.

Lovændringsforslag

På repræsentantskabsmødet i Holstebro den 29. april 1961 godkendtes de nugældende love for »Foreningen af Oversergenter og Underofficerer«.

På grund af divergerende meninger om afstemningsreglerne udsattes ændringerne i § 16 (organisationens opløsning) til næste repræsentantskabsmøde, men da der her (i Vordingborg) blev nedsat et nyt organisations- og lovudvalg for fremsættelse af et helt nyt lovkompleks, kom den udsatte afgørelse af paragraffens ordlyd ikke til

behandling på mødet i 1962, men indgik i det nye udvalgs overvejelser.

Da det nu ligger klart, at nye love ikke vil kunne forelægges på indeværende års repræsentantskabsmøde, finder jeg anledning til overfor hovedbestyrelse og repræsentantskab at genfremsætte forslag til lovændring af § 16 i organisationens love, idet jeg henholder mig til det af mig den 18. september til organisations- og lovudvalget fremsendte lovforslags § 42:

§ 16 (i de nugældende love) foreslås således:

»Organisationens opløsning kan kun ske, når et til et ordinært repræsentantskabsmøde indbragt forslag herom er vedtaget med $\frac{3}{4}$ af de afgivne stemmer.

Beslutningen herom skal derefter ved et påny indkaldt ekstraordinært repræsentantskabsmøde tidligst 1 måned og senest 2 måneder godkendes med almindelig stemmeflerhed.

Opløses organisationen skal repræsentantskabet afgøre, hvortil organisationens midler skal anvendes. En almindelig deling af midlerne blandt medlemmerne personligt må dog aldrig finde sted«.

Som motivering for fremsættelsen af dette ændringsforslag skal jeg anføre, at den i de gældende love foreskrevne skriftlige afstemning blandt medlemmerne (urafstemning) af mange grunde ikke vil kunne gennemføres. Disse grunde har jeg gjort rede for i mine kommentarer (side 6) til mit lovforslag til organisations- og lovudvalget, hvor også yderligere motiveringer anført.

Det kan måske synes lidt mærkeligt for mange, at netop denne paragraf drages frem på nuværende tidspunkt, men for mig at se er der noget ubetryggende i de nugældende loves affattelse på dette punkt, ikke mindst i betragtning af den ændring, der for tiden finder sted i organisationens arbejde og opbygning. Vi bør ikke vente med at bringe denne paragraf i orden til det måske er for sent – og det er for sent, når en opløsningstendens begynder at melde sig.

Jeg foreslår, at hovedbestyrelsen fremsætter ændringsforslaget som sit forslag i fortsættelse af forslagene fra 1961 (jfr. referatet fra repræsentantskabsmødet i Holstebro), i modsat fald ønsker jeg det fremsat som mit personlige forslag.

Sam Jensen

Forslaget blev naturligvis behandlet på mødet, og afstedkom det sidstnævnte afsnit i den af landsformanden fremsendte redegørelse.

Dette forslag har mindretallet imidlertid ment at måtte fastholde og har anmodet udvalget om at gøre dette til sit.

Dette spørgsmål har udvalget behandlet på sit møde den 8. apr. Her blev det behandlet og sat under afstemning, idet mindretallet ønskede oplyst, hvorvidt udvalget ville gøre det til sit. En afstemning viste 1 for og 4 imod, hvorefter mindretallet trak forslaget tilbage.

Det ligger efter det foran anførte vedrørende organisationens struktur vist helt klart for det høje repræsentantskab, at vi ikke er nået til vejs ende med

det, der var forudsat ved sidste repræsentantskabsmødes godkendelse af, at hovedbestyrelsen nedsatte et udvalg til denne opgaves løsning.

Dette kan måske beklages, men jeg mener at måtte fremføre her, at udvalget har prøvet på at gøre et stykke arbejde, et arbejde, det ved udvalgets nedsættelse syntes at være relativt let, men et arbejde som man undervejs konstaterede indeholdt så mange aspekter, at man måtte erkende, at det var ugørligt at nå til vejs ende i løbet af et år.

Da man blev klar over dette, fremsatte et af medlemmerne en række alternative forslag, der dog konkluderede i, at man besluttede at forelægge hovedbestyrelsen ønsket om, at udvalget fortsætter sit arbejde og forelægger resultatet på repræsentantskabsmødet i 1964.

Dette tiltrådte hovedbestyrelsen, idet denne ville indstille til repræsentantskabet, at udvalget skulle fortsætte også i det kommende år og løbende holde hovedbestyrelsen underrettet.

På et spørgsmål fra et hovedbestyrelsesmedlem om, hvad man ville gøre ved de af lokalforeninger tidligere fremsatte forslag, der kun var droppet fordi hovedbestyrelsen på det sidste repræsentantskabsmøde havde sikret sig, at disse ikke blev behandlet og »herved havde lukket munden« på disse lokalforeninger, svarede hovedbestyrelsen, at man naturligvis var klar over, at disse lokalforeninger uden videre på det kommende repræsentantskabsmøde kunne begære de fremsatte forslag genoptaget, for så vidt repræsentantskabet bestemte det.

Også fondet har udvalget set på, og her har et af medlemmerne udarbejdet nogle statutter, der er fremsendt til organisationens juridiske konsulent til udtalelse.

Som det måske erindres, har et af hovedbestyrelsesmedlemmerne i F.O.U.-bladet fremsat en kommentar til arbejdet i lovudvalget.

På denne har et af lovudvalgets medlemmer fundet naturlig anledning til at svare. Der opstår naturligt herved en polemik. Jeg skal i denne beretning ganske afstå fra at tage del i den, men jeg vil dog henstille, at udvalget får den fornødne arbejdsro, indtil det fremkommer med et resultat.

Det er naturligvis repræsentantskabets ubetingede pligt at kræve oplyst, hvor langt arbejdet er nået, og det er også dets ret at kritisere, hvis det synes, at det er gået for langsomt, men man må gøre sig klart, at det er et kolossalt stort arbejde, der her er lagt på udvalget, en arbejdsbyrde, der under hensyn til de mange problemer vi har trukket ind i udvalget, næsten har vist sig at være uoverkommelig, og spørgsmålet er for mig, om det overhovedet er den rigtige form vi har valgt for udvalgets arbejdsmåde, og endelig een ting til, som jeg personligt er blevet klar over undervejs, man skal vistnok være forsigtig med at sigte imod et udtømmende lovkompleks, et, der siger alt om organisationen, dens styrelse og drift, idet man herved kan komme til at lægge så snærende bånd om organisationens medarbejdere, at det egentlige organisationsar-

bejde hæmmes eller går i stå på grund af formalia. Det kan måske diskuteres, hvorvidt de nugældende love er fyldestgørende, men hvis man vender spørgsmålet om, hvad er det så af store ting, der mangler i de nugældende love? Mon det til syvende og sidst ikke er tilstrækkeligt med nogle korrektioner af de nugældende, korrektioner, der vist nok skulle kunne tilfredsstillende en årrække fremover.

For om muligt at hente impulser til brug for dette arbejde, der er pålagt organisations- og lovudvalget, deltog de fleste af dets medlemmer i det af organisationen arrangerede kursus på Idrætsskolen i Vejle i dagene 5-7. april 1963.

Man fik herså mange impulser, at man på det senere møde i lovudvalget måtte give udtryk for, at man ville have foretrukket først at begynde på arbejdet efter et sådant kursus. Man fik bl.a. af lærerne at vide, at også den organisation, hvorfra disse kom havde nøjagtig de samme problemer med henblik på en strukturændring af specialgruppens hovedorganisation. Man havde her i over 4 år på alle møder og hvor man ellers kom sammen, drøftet dette emne uden at nå til et tilfredsstillende resultat. Man havde derfor fra hovedbestyrelsens side undersøgt, hvilke alternativer, der måtte være i denne strukturdebat, hvorefter man på et repræsentantskabsmøde havde stillet disse op med krav til repræsentanterne om at give udtryk for, hvilket organisationen skulle arbejde med, for med dette for øje at finde frem til et ståsted. Repræsentanterne havde så valgt et alternativ, hvorefter organisationens styrelse hårdt og brutalt havde fjernet alle de andre, idet man havde repræsentantskabets mening for, hvilket der skulle bearbejdes med fremsættelse for øje.

F.O.U.s lovudvalg kunne på det nu lærte grundlag tænke sig følgende løsning:

Efter repræsentantskabsmødet afholder lovudvalget indtil 3 møder. På disse udarbejdes alle de indtil da fra såvel lovudvalgets medlemmer som fra anden side indkomne forslag til love for organisationen på en sådan måde, at der fremkommer et antal lovsæt.

Disse udsendes derefter til de enkelte lokalforeninger, hvor de bliver lagt til debat på medlemsmøder.

Hen på efteråret arrangerer organisationen derefter et strukturkursus, hvortil der kan komme een mand pr. lokalforening.

Dette strukturkursus skal ledes af en personlighed uden for organisationens rækker, en person, der har fået stillet alt materiale til rådighed i god tid og som er berettiget til at tilrettelægge dette kursus på den mest hensigtsmæssige måde med dette for øje, at søge at tvinge organisationens medlemmer til at nå frem til eet bestemt ståsted, hvorefter lovudvalget på det således skabte grundlag afpunder det fremkomne med dette for øje, at det skal forelægges repræsentantskabet til godkendelse som organisationens lovgrundlag.

Hvis dette skal lykkes på en for alle tilfredsstillende måde, er det efter min opfattelse nødvendigt

at det kommende repræsentantskab giver organisationen bemyndigelse til at iværksætte denne plan.

Forudsætningen for iværksættelsen er naturligvis, at hovedbestyrelsen tiltræder lovudvalgets forslag, hvilket vil blive behandlet på det hovedbestyrelsesmøde, der finder sted forud for repræsentantskabsmødet.

Til den end har et af medlemmerne af lovudvalget udarbejdet et forslag til forelæggelse for hovedbestyrelsen.

Dette indeholder imidlertid så mange og efter min opfattelse så gode aspekter, at det foruden at være behandlet på gårsdagens hovedbestyrelsesmøde også burde indgå i den diskussion som nærværende beretning naturligt vil afføde. Det skulle derfor ligge på d. herrers bord, således at vi kan medtage det i vore overvejelser.

Davier kommer i det dilemma, og da naturligvis det enkelte medlem af det nedsatte udvalg har sin personlige mening, har jeg bedt disse om til denne beretning at fremsætte de kommentarer, den enkelte måtte have til, hvad jeg har fremført i denne, idet jeg på forhånd har orienteret disse om, hvad jeg ville redegøre for her i dag.

Jeg erkender, at min tanke, da jeg bad medarbejderne i udvalget om at gøre dette, var, at man kunne uddrage konklusionen af, hvad den enkelte skrev, menderer i det af udvalgets medarbejdere nedfældne så vægtige ting efter min opfattelse, at de fremsatte betragtninger bør med i sin helhed, således at den enkelte repræsentant på dette grundlag kan vurdere, hvorledes stemningen i udvalget er.

Brønshøj, den 12. april 1963

Kommentarer til landsformandens beretning, afsnittet Organisations- og Lovudvalget.

Side 2, 3. afsnit. Det er ikke helt rigtigt, at jeg har givet udtryk for, at den omhandlede paragraf »kan anvendes til en mulig opløsning af organisationen«, snarere tværtimod. Jeg mener, at den nuværende paragraf ikke muliggør en lovlig opløsning, da urafstemning er en umulighed i vor organisation.

Det, jeg har givet udtryk for ved fremsendelsen af ændringsforslaget er, at jeg har ment det som værende min pligt som sekretær også – og især – i det gamle organisations- og lovudvalg, der udarbejdede forslaget til de nugældende love at gøre hovedbestyrelsen og repræsentantskabet opmærksomme på, at vi på repræsentantskabsmødet i Holstebro den 29. april 1961 udsatte afgørelsen med hensyn til denne paragrafs ordlyd. Denne udsættelse var tidsbegrænset (jfr. referatet fra repræsentantskabsmødet i Holstebro), og følgelig har hovedbestyrelsen pligt til at genfremsætte forslaget.

Det er dette, jeg har givet udtryk for i mit ændringsforslag nu, som jeg foreslog hovedbestyrelsen at gøre til sit i fortsættelse af det i 1961 fremsatte og vedtagne lovforslag. Da dette ikke fik støtte i hovedbestyrelsen foreslog jeg organisations- og lovudvalget under henvisning til lovenes § 12 C, 2. stk. (organisations- og lovudvalgets opgave)

ve) at overtage ændringsforslaget som sit forslag. Da dette heller ikke fik tilslutning i udvalget, har jeg ikke andre muligheder for at fremsætte forslaget, medmindre medlemmer af repræsentantskabet tager ændringsforslaget op, hvad de efter min mening har ret til.

Som en sidste kommentar til udvalgets arbejde – og det efter min mening ringe resultat heraf – skal jeg anføre, at man såvel indenfor udvalget som ude omkring blandt medlemmerne i alt for høj grad tænker i »værnsbaner«, d.v.s. at man ensidigt kun interesserer sig for, hvorledes forholdene er i de værn, man selv tilhører, og hvorledes man forbedrer forholdene her. Dette er især kommet til udtryk i spørgsmålet om »Værnsforeninger« – i begyndelsen af diskussionen kaldet »Centralorganisationer« – en adskillelse i særinteresser, der ikke kan være eftertragtelseværdig, og som ikke kan virke fremmende for sammenholdet.

Skal F.O.U. som organisation for forsvarrets sergent-gruppe fortsat have fremgang og styrke, må den i første række varetage helhedens interesser og ikke øde kræfterne bort i mere eller mindre velbegrundede særinteresser.

Sam Jensen

O. Stolberg
Horsebakken 3. Farum

15. april 1963

Til Landsformanden for F.O.U.
Emne: Bemærkninger til landsformandens beretning 1962/63 vedr. organisations- og lovudvalget

Ref.: Udvalgs møde den 8. april 1963

At vi i dag har et krav om strukturændring i vor organisation, er kun en naturlig ting som følge af udviklingen. Når vi da har erkendt dette, bliver det næste spørgsmål, hvordan vi skal imødekomme dette krav, for at opnå det bedst mulige resultat. Ser vi på andre faglige organisationer i dag, ser vi, at de har nøjagtigt de samme problemer, blot er de måske opstået lidt før end hos os. Dette forhold tror jeg imidlertid giver os en fordel, nemlig den fordel, at vi kan tage ved lære.

I gennem arbejdet i organisations- og lovudvalget, samt ved det af organisationen afholdte kursus, har jeg fået bibragt den opfattelse, at en strukturændring kan være en sådan målstrøm, at den kan kvæle og nedbryde en organisation. Omvendt må et berettiget krav om en strukturændring ikke siddes overbørig. Heri ligger, at man først må gøre sig klart – at strukturændringen i organisationen hele tiden må være under kontrol – hvilket som den første betingelse stiller, at enhver offentlig debat om strukturændringen undgås – der skal være arbejdsro.

Dernæst må vi nøje iagttage og lære, hvor de andre har fejlet, ligesom vi hele tiden må være meget selvkritiske med hensyn til de ændringer, vi foretager. Det primære må her stedse være – hvad er det vi vil?

Om der mangler store ting i de nugældende love i dag, skal jeg lade stå hen, men een ting er gennem arbejdet i

udvalget blevet helt klart for mig, nemlig at det er nødvendigt med en strukturændring.

Ligeså klart er det blevet for mig, at vi først og fremmest må finde den rigtige måde at gribe denne strukturændring an på. Her svæver imidlertid et altoverskyggende Damoklessværd over vore hoveder. Det er talen om udskillelse af enkelte grupper fra organisationen. Her er det min faste overbevisning, at kun ved alle at stå sammen, kan vi opnå de bedste resultater for den enkelte, uanset til hvilken gruppe han hører. Det er et princip, der foruden at være alment gyldigt, tillige anerkendes af næsten alle faglige organisationer i dag. Går vi imod det princip, kan viligeså godt opløse organisationen på dette repræsentantskabsmøde. Jeg skal ikke yderligere komme ind på dette spørgsmål, men blot påpege een ting. Vi må kunne påregne at seniorsergenten bliver denne organisations grundpille, og med en fornuftig repræsentation vil også øvrige graders interesser kunne varetages på betryggende måde.

Med hensyn til de såkaldte »værnsinteresser« skal jeg kraftigt understrege, at det, at vi står samlet, netop er vor styrke. Er vore problemer, arbejdsvilkår, lønninger o.s.v. ikke de samme? Er de få undtagelser nok til at berettiger til, at vi går hver sin vej? Jeg tror det ikke. Indtil nu har vi været de eneste, der har kunnet inkorporere alle tre værn. Lad os vise, at vi også kan fremover.

Spørger man i dag, hvorledes en strukturændring skal foretages i F.O.U., vil jeg svare:

– Vi skal gå frem etapevis og tage en ting ad gangen – ellers bliver det uoverkommeligt.

– Vi må give os god tid og vel overveje de skridt, der skal tages, men vi må ikke dermed kompromitere formålet med strukturændringen.

– Vi skal for enhver pris undgå polemikker og må lære at finde sammen udfra synspunktet: »Hvad tjener organisationen som helhed bedst?«

Herunder vil forholdet til andre organisationer spille ind. Trods skepsis, mistillid og tidligere erfaringer, er der næppe tvivl om, at vi i dag må indstille os på at samarbejde med andre. Det ligger i tiden og dens udvikling, at separationstilbøjeligheder ikke er den rigtige løsning. Et samarbejde er jo to-sidet, og vi kan altid gå ind i det med åbne øjne.

Med ovenstående er det ikke sagt, at jeg finder den lappen på det bestående for at være tilstrækkeligt, eller at jeg slækker på kravene om en strukturændring af F.O.U., for at organisationen kan blive den moderne, faglige organisation, den nødvendigvis må være, for at medlemmernes interesser kan varetages fuldt ud.

Hermed være sagt, at strukturændringen skal og må føres ud i livet på den rigtige måde, således at den enkelte har den fulde forståelse af, hvad det er, der sker, således at ikke usaglige og uovervejede tankegriller opstår og kvæler det, der er under opbygning. Hvis det bliver tilfældet, må vi erkende, at vi ikke er voksne nok til at stå i spidsen og lede en organisation.

O. Stolberg

K. Bladt Petersen

20. april 1963

Til Udvalgsformanden for F.O.U.s lov- og organisationsudvalg

Emne: Supplement til udvalgsformanden beretning vedr. udvalgsarbejdet

Ref.: Udvalgs møde den 8. april 1963

I sin beretning om organisations- og lovudvalgets (OL-udvalget) arbejde, har udvalgsformanden bl.a. sagt, at det måske kan beklages, at man i udvalget ikke er nået til vejs ende med den pålagte opgave. Det kan det måske også, men mon ikke det høje repræsentantskab bedre vil kunne forstå dette, når det kan oplyses, at man bl.a. i Specialgruppens Hovedorganisation for hæren og korpserne har arbejdet med en lignende strukturændring i små 4 år, og stadig uden at være nået til et tilfredsstillende resultat.

Endvidere har formanden i samme beretning udtalt, at evt. gennem nogle korrektioner af de nuværende love, vil det være muligt at få et lovkompleks, der vil være tilfredsstillende en årrække fremover. Dette er nok muligt, men vi må vist se i øjnene, at vi med en ny mand i spidsen for organisationen vil komme ud for en »modernisering«, her tænker jeg på en ændret forretningsgang, bl.a. foranlediget af den nye mands geografiske placering, en ændret ansvarsfordeling og koordinering af arbejdet i organisationen m.m., noget der altid vil følge med ved en ny-besættelse af en »topstilling«.

Jeg skal derfor foreslå, at man prioriterer OL-udvalgets arbejde med følgende som 1. prioritet:

»At overvåge, at organisationens love og bestemmelser stadig er a jour og hensigtsmæssige under hensyn til udviklingen, samt

– til forelæggelse for repræsentantskabet 1964 – at have udarbejdet nye statutter – evt. i samarbejde med den nuværende fondsbestyrelse – for organisationens fonds«.

Endvidere skal foreslås, at man pålægger udvalget, at dette til sin tid – tidspunktet skal jeg helt afstå fra at give forslag om – henset til den tid, vi allerede i udvalget har brugt og henset til de sføromtalte 4 år – sammen med de af udvalget udarbejdede overvejelser vedrørende strukturændringen, fremlægger materialer vedrørende sådanne ændringer i parallelle foretagende, f.eks. hvorledes man »kører« Specialgruppens Hovedorganisation for derigennem at give organisationens medlemmer bedre mulighed for at bedømme »overvejelserne« vedrørende strukturændringen i F.O.U.

Det må herefter i henhold til ovenstående forslag, være OL-udvalgets opgave – til repræsentantskabet 1964 – såfremt »overvejelserne« endnu ikke er tilendebragt, at udarbejde de lovændringer, der viser sig nødvendige og hensigtsmæssige – henset til »udviklingen« – og endelig med hensyn til organisationens fond, at man ikke, hvis strukturændringen strækker sig over en årrække, til stadighed har organisationens midler så »fastlåste« som tilfældet er i dag. Der må til enhver tid være rimelige beløb til rådighed for organisationens ledelse.

Som for udvalgsformanden er det også for mig et spørgsmål, om man i organisationen og selvfølgelig også i udvalget har valgt den rigtige fremgangsmåde og arbejdsform – jeg tror det ikke – hvorfor jeg skal henstille, at man tager forslaget fra udvalget om »strukturkursus« til efterretning, eller prøver at finde frem til noget tilsvarende.

Endelig skal jeg sluttelig henstille, at man ved nedsættelse af det kommende OL-udvalg følger de i lovens § 12, stk. C givne bestemmelser.

K. Bladt Petersen

Vindelev har ikke fundet anledning til at fremsætte bemærkninger, idet de hidtil fremkomne dækker hans opfattelse.

Hvad resultat man end måtte komme til, da må dette blive, at vi søger at nå frem til et for et stykke tid holdbart ståsted. Man må gøre sig klart, at der finder en udvikling sted, og vi kan ikke skabe et organisationsgrundlag, der holder i al fremtid. Dele af det vi har kan bruges fremover, men andet skal kastes bort, og nyt skal komme, men også nyt bliver gammelt. Holder vi os det for øje, da vil de, der kommer efter os, fortsat kunne bygge på fundamentet, for dette er godt, overbygningen kan ældes, så river vi den ned og bygger nyt, blot vi holder os for øje, at det gamle ikke skal kasseres, fordi det er gammelt, men fordi der er nyt og bedre fremover.

Organisationskursus

Som det ses af foranstående og som det naturligvis også er kendt fra udsendt materiale, afholdt organisationen i april et kursus på Vejle idrætsskole.

Det var et gammelt ønske, der her blev opfyldt. Lige siden vi havde det første kursus i 1961 på flyvestation Skrydstrup har der fra såvel lokalforeninger som styrelse lydt ønske om at fortsætte af denne vej. Det er naturligt, når man betænker, hvilken interesse, der var for det første.

Man må dog holde sig for øje, at et sådant kursus er ikke noget, man sådan lige løber hen og laver. Der er mange og lange forberedelser, kan det passes ind i f.eks. hærens øvelsesplan for større øvelser, hvorledes ligger det med søværnets og flyvevåbnets planer, kan vi få de lærere, vi gerne vil have, og er de til rådighed på det tidspunkt, hvor vi ønsker kursus afholdt? Hvorledes med lokaliteten?

Det er således, at det første kursus blev afholdt på et militært etablissement. Skulle dette gentages? Der var flere tilbud, men det kom ofte til udtryk under drøftelse af kursus, om det ikke var bedre at afholde et sådant uden for de militære områder. Man mente, at man ligesom ville føle sig mere frigjort, hvis det blev afholdt i civile omgivelser. Dette blev prøvet, men herved stødte man jo på den vanskelighed, at det ikke var ethvert sted i landet, dette kunne arrangeres henset til, at vi jo skulle hente kursisterne fra alle garnisoner. Det var derfor nødvendigt med et centralt sted, og her tror jeg, at kunne sige, at vi har

været særdeles heldige med det smukke sted vi fandt i Jylland. De, der deltog, har kun lovord om dels faciliteterne og dels personellet der. Jeg tror trygt, at jeg tør sige, at til Vejle idrætsskole vender F.O.U. ved lejlighed tilbage.

Om selve kurset skal jeg ikke sige meget, men henviser til et af en af kursusdeltagerne udarbejdet oversigt over, hvad vi gennemgik. Der er efter min opfattelse heri stof til udmærket anvendelse f.eks. hvis man i lokalforeningerne kunne tænke sig at lave en studiekreds over organisationskundskab, hvor dette materiale i forbindelse med det, der kan lånes på nærmeste bibliotek, vil være særdeles anvendeligt.

Der er dog en ting, jeg mener at måtte fremføre og omtale som lidt af en hensynsløshed mod organisationen og dens arbejde. Det er, at når man fra lokalforeningerne fremsender anmeldelse om, at den eller den ønsker at deltage, så har man berettiget grund til at forvente, at pågældende møder frem, eller at der sendes en stedfortræder. Der kan naturligvis ske frafald, men det mindste, man så kan forlange er vel, at kursusledelsen får underretning herom. Det hører ingen steder hjemme, at flere pladser skal stå tomme, fordi man undlader at sende bud efter flere ud fra den forudsætning, at tilmeldingerne viser fuld deltagelse.

Vi havde på kursus fortræffelige lærere, bl.a. fra Specialgruppens Hovedorganisation.

Disse lagde i forbindelse med kursus op til et nærmere samarbejde deres og vor organisation imellem. Der lød fra dem toner, som vi hos os skal agte meget på. Det er vel rigtigt, at det gennem årene har været vanskeligt at komme på talefod, og årsagen her til er vel at finde begge steder. Imidlertid fremkom Specialgruppens Hovedorganisationens næstformand og redaktør med så vigtige indlæg om dette spørgsmål, at jeg synes, at den kommende hovedbestyrelse skal søge at tage tråden op med dette for øje at undersøge, hvorvidt der måtte være realitet i en sådan tanke, hvilket jeg personligt tror. Jeg er helt enige med repræsentanterne fra specialgruppen i deres betragtning om, at målet jo ikke kunne være det samme for begge organisationer, men at der var så mange berøringspunkter, at man – uden at sigte mod netop det samme mål – kunne slå følge og hjælpe hinanden på vej, for midlerne er for så vidt de samme, og jeg vil tro, at dette vil være til støtte for begge, om det kunne blive en realitet.

Lokalforeningerne

Jeg har sagt det før, og jeg vil gerne understrege det igen: Lokalforeningerne er organisationens grundlag.

Grundlaget skal jo helst være helt i orden, for ellers vakler overbygningen. Man kan så rejse spørgsmålet og se, om det nu er det. Dette henhører vel i nogen grad under det arbejde, der foregår i lovudvalget, men her er det vel nærmest fremtiden, det gælder. Jeg ville dog gerne knytte et par bemærkninger til nutiden.

Det er jo engang bestemt, at lokalforeningerne ialt fald for tiden virker og arbejder på den pågældende

måde. Det er der også en del lokalforeninger – heldigvis de fleste – der gør. Men vi kommer ikke uden om, at det ikke alle steder går lige godt. Og dette gælder vel først og fremmest de lokalforeninger, der er tilknyttet hærens garnisoner. Her viser det sig desværre alt for ofte, at der enten ikke er lokalforeninger på stedet eller – og det sidste er vel det værste – de, der er der, ligger fuldtændig stille hen. Der er vel nok en formand, men ham hører og ser man intet til. Der er måske også nogle enten valgte eller selvbestaltede bestyrelsesmedlemmer, men dem ser man heller ikke ret meget til. Det kan være så galt, at der i garnisoner findes befalingsmænd tilhørende vor gruppe, der overhovedet ikke er klar over, at der er noget, der hedder F.O.U. Det er klart, at sagen har flere sider, og det er også klart, at en af disse sider er organisationens medvirken – er denne altid tilstrækkelig?

Spørgsmålet kan vel ikke besvares derhen, at answeret kan lægges et sted, men jeg mener at måtte have lov at sige, at når der er formand og bestyrelse et sted, da er det først og fremmest deres ufravigelige pligt at tage initiativet. Det er ikke nok at være formand af navn, man må forvente, at man også er det af gavn. Det er nødvendigt, at der på de enkelte tjenestesteder er personer, der har lysten og interessen for at sætte eller holde gang i lokalforeningen. Når jeg har villet gøre disse bemærkninger her, hidrører dette fra, at jeg synes, at de, der er i stedlige lokalforeningers ledelser, allerede nu, når de læser denne beretning, gør sig klart, hvorledes spørgsmålet skal gribes an i forbindelse med repræsentantskabsmødet, idet det er naturligt, at man her tager en debat om spørgsmålet og prøver at søge veje, der gør dette forhold bedre.

I denne forbindelse vil jeg da også nævne, at der udvises aktivitet, og det er en aktivitet, der i værste fald kan medføre ubehagelige konsekvenser, selvom jeg er helt klar over, at det grundlag, den er startet på er helt idealistisk. Det er møderne inden for værnernes lokalforeninger, hvor formænd og andre, der interesserer sig for arbejdet i lokalforeningen, sørger for at kontakte de øvrige inden for det fælles arbejde. Jeg ser, at hærens lokalforeninger har udarbejdet en hel forretningsorden for sådanne møder. Det er noget, man har skabt uden organisationens medvirken og spørgsmålet er, om organisationen kan blande sig i det. Men det primære må være, at sådanne møder alene arbejder for fælles interesser for organisationen, og ikke for særinteresser, der kan skade denne. Gør de det, sker der ingen skade, men forudsætningen må være, at organisationen er helt orienteret om deres arbejde fra først til sidst.

Det, vi har nået gennem års arbejde ved at slå de tre værn sammen organisationsmæssigt, må ikke skades af mulige separatiske tilbøjeligheder. Vi står i vor nuværende opbygning af organisationen stærkt udadtil, netop i kraft af vor samletthed. Denne kraft må ikke ødes ved, at man begynder at gå sine egne veje, hvad enten dette er i det små eller fordi man berettiget eller uberettiget finder sine interesser tilsidesat. Bli-

ver de det, har man i et demokratisk samfund kun en vej at gå, nemlig ved lovlige midler at søge at påvirke de øvrige komponenter i organisationen til at slå ind på den vej, man selv ønsker, at udviklingen skal gå. Lykkes det ikke, har man kun eet at gøre, nemlig at bøje sig for flertallet. Dette må nemlig forudsættes at have vurderet situationen og indtaget sit standpunkt på grundlag af de for dem foreliggende kendsgerninger, der jo godt kan være rigtige, selv om det er flertallet, der mener det.

F.O.U. bladet

F.O.U. bladet er vort talerør udadtil og vor forbindelse mellem organisation/lokalforening og det enkelte medlem.

Således som situationen her har udviklet sig i de senere år og henset til den kritik, der årene igennem er fremkommet over »annoncekirkegården« i bladet, har bladudvalget tiltrådt, at annoncemængden indskrænkes betydeligt. Dette er redaktør og forretningsfører ved at gennemføre, således at bladet om føje tid vil have et mere sobert udseende.

Men dette er naturligvis ikke gratis. Som man vil se af regnskabet sammenholdt med tidligere regnskaber er udgifterne stærkt stigende, man kan også sige det på en anden måde, organisationens tilskud til bladet bliver større og større. Det er der ikke noget at gøre ved, vi har nu engang bestemt, at annoncemængdens skalskæres ned, og ønsker vi fortsat at få bladet, så må vi betale.

Regnskabsføreren er derfor blevet pålagt at foretage en undersøgelse af udgifterne, således som de må forventes at være fremover.

Han har derefter afgivet følgende beretning:

Underofficerens Forlag

F.O.U. bladet

Kbhvn. Valby, 9.1. 1963

Til hovedforeningen

Efter yderligere prisstigning (lønglidning) på trykning af F.O.U.-bladet skal jeg, efter anmodning fra landsformanden, fremkomme med følgende oplysninger:

I 1962 udkom FOU-bladet med et gennemsnitligt sidetal på 20 – med start af 7-8 sider annoncer, dalende til 3-4 sider – i alt til en udgift på kr. 25.537,- for trykningen af bladet.

Nuværende priser for trykning – der sker måske allerede en stigning igen efter lønforhandlingerne – er:

12 sider koster ca. kr. 1850,- for 3800 eksemplarer, som trykkes på nuværende tidspunkt.

16 sider koster ca. kr. 2200,- for do

20 sider koster ca. kr. 2600,- for do

hvilket vil sige, at ialt vil

12 sider koste ca. kr. 22.220,- pr år

16 sider koste ca. kr. 26.500,- pr. år

20 sider koste ca. kr. 31.200,- pr. år

Som kommentar til foranstående vil jeg gerne fremsføre følgende:

Lokalforening »Søværnet« har fast 4 sider i FOU-bladet, som de for hver måned betaler kr. 100,-

Hvis man ser på bladets sideantal som 16, hvilket skulle være middel efter udtalelser på hovedbestyrelsesmødet i Vordingborg, hvilket også skulle passe efter den beløbsramme, der ville kunne afsættes til udgivelse af FOU-bladet, vil 16 sider se sådan ud: 4 sider til »Gøsen«, ca. 4 sider til annoncer + 1 forside, og tilbage bliver så ca. 7 sider tekst til hovedforeningen + lokalforeningerne.

Dette 16 siders blad betales med ca. kr. 2.200,-, der fordeler sig således: Lokalforening »Søværnet« kr. 100,-, annonceindtægt ca. kr. 900,-, ialt til H.F. at betale ca. kr. 1.200,- for ca. 7 sider tekst. (Lokalforening »Søværnet« betaler for 4 sider kr. 100,-).

Det kan bl.a. afforanstående ses, at det vil være så godt som umuligt at udsende et blad på 12 sider, da der jo i et sådant tilfælde kun vil blive ca. 3 sider til tekst til H.F.

Som konklusion afforanstående vil jeg som regnskabsfører for »Underofficerens Forlag« så indtrængende som det er mig muligt henstille til hovedbestyrelsen, at overenskomsten af 23/5-1956 vedr. »Gøsen« forandres således, at lokalforening »Søværnet« betaler fuldt ud for de 4 sider i FOU-bladet eller overenskomsten ophæves.

Selvfølgelig er jeg klar over, at medlemmerne fra lokalforeningen »Søværnet« stadig vil skrive i FOU-bladet, men dobbeltmeddelelser – altså næsten ligelydende meddelelser fra H.F. i FOU-bladet og i afsnittet »Gøsen« om samme emne, vil blive undgået, og lokalforeningen »Søværnet« kan vel finde en anden måde at meddele sine medlemmer om så godt som intetsigende – undskyld udtrykket – referater fra bestyrelsesmøder, den enten har været eller skulle have været afholdt.

Til orientering kan jeg oplyse, at der for året 1963 er tegnet annoncer til et beløb af kr. 8.400,-, og dersom de løbende annoncer kan tegnes hele året ud, vil der yderligere blive tegnet for ca. kr. 2.000,-

f. Underofficerens Forlag
H. Andersen
regnskabsfører

Dette er naturligvis udregnet på grundlag af de dengang gældende priser, der vel allerede på det lønmæssige område er steget noget, hvortil kommer, at også porto er steget. Man må derfor regne med et noget højere beløb.

Jeg vil imidlertid tro, at det er det grundlag, hvorpå bladets fremtid skal tilrettelægges økonomisk.

Som det vil være kendt, har vi en overenskomst med Søværnets Sergent- og Oversergentforening om, at deres tidligere blad »Gøsen« har et antal sider til disposition i FOU-bladet.

Imidlertid tilskrev lokalforeningen i marts måned organisationen således:

Søværnets Sergent- og Oversergentforening

6. marts 63

Til Foreningen af Oversergenter og Underofficerer

Emne: GØSENS ophør

Da der fra lokalforeningsmedlem, oversergent I. Vindelev er indkommet et forslag om GØSENS ophør, og forslaget skal behandles på generalforsamlingen, skal SSOF med henblik på en evt. opsigelse af bladoverenskomsten, anmode hovedorganisationen om svar på nedennævnte spørgsmål:

1. Er hovedorganisationen interesseret i ophævelse af overenskomsten?
2. Kan lokalforeningens medlemmer i et rimeligt omfang udtrykke sine meninger under rubrikken »Fra vore lokalforeninger«?
3. Da lokalforeningen snart har jubilæum vil det så være muligt for een enkelt gang at genoprette GØSEN, selvom overenskomsten er hævet?

P.f.v.
J. Ludewig

Dette har vi besvaret som følger:

11. marts 1963

Til lokalforening Søværnets Sergent- og Oversergentforening

Emne: GØSENS ophør

Ref.: Lokalforeningens skrivelse af 6. marts 1963

Under henvisning til ref. skal F.O.U. meddele, at redaktøren og bladudvalget kan besvare de stillede spørgsmål således:

ad. 1. Er F.O.U. interesseret i ophævelse af overenskomsten? Ja.

ad. 2. Kan medlemmerne få stof i bladet under rubriken »Fra vore lokalforeninger«? Ja.

ad. 3. Kan man i forbindelse med jubilæet få genoprettet GØSEN som en engangsforanstaltning? Ja.

Det skal anføres, at vi ikke fra organisationens side anser en mulig ophævelse af bestående kontrakt som en mulighed for at søge at spærre lokalforeningen ude fra det naturlige krav denne jf. den egentlige sammenslutningsoverenskomst må have på at få sine legitime interesser varetaget også på det bladmæssige område, idet det må være naturligt – i medfør af den særstilling lokalforeningen i kraft af sin særlige struktur indtager – at lokalforeningen fortsat må have mulighed for at kunne orientere sin særlige læserkreds om enmer, der er af betydning netop for denne.

Davore tankers således næsten er sammenfaldende vil jeg tro, at den kommende bestyrelse sammen med repræsentanter for lokalforeningen vil kunne nå tilet for begge parter tilfredsstillende resultat.

Jeg må derefter vist stort set sige, at jeg er færdig med min beretning i denne form.

Det er vel med en vis vemod, at jeg aflægger denne, idet det er sidste gang jeg som landsformand for organisationen F.O.U. skal have den ære.

Der har været både en lang og en kort tid, alt efter under hvilken synsvinkel man ser det, at jeg har haft den ære og glæde at stå i spidsen for F.O.U.

Der er en lang tid i spand af år, nemlig 13, medens det arbejdsmæssigt har været en kort, idet det gennem disse år har været så mange også store problemer at arbejde med, at årene næsten er fløjet for mig.

Det er ikke min opgave ved slutningen af dette års beretning at fremsætte betragtninger over fremtiden, hverken over, hvad den vil bringe eller over, hvorledes organisationen fremover skal drives og virke. Dette tilkommer fuldt og helt den nye styrelse og fremfor alt den nye formand, der idag vil blive valgt her på mødet.

Jeg vil derfor hellere ganske kort dvæle ved det, der er passeret. Har det nyttet?

Dette spørgsmål er det vel naturligt at stille sig på denne dag. Har organisationen nået resultater?

Dette er det vel naturligt kort at kigge på også på denne dag.

Jeg tror, at jeg har lov til at sige, at begge spørgsmål stort set kan besvares med et ja.

Det har nyttet, at alle de gode medarbejdere, der har virket i organisationen i de afvigte år, har gjort en indsats.

Der er ved deres indsats skabt respekt om F.O.U., ingen inden for forsvaret, lige fra ministeren og ned til kompagnichefen, chefen ombord eller i eskadrillen er idag tvivl om, hvad F.O.U. er. Denne respekt har I pligt til at bevare ved ude omkring på tjenestestederne at leve op til det naturlige krav, der må stilles til befalingsmænd, at de er gode borgere, såvel i deres tjeneste som i al deres øvrige færds.

Hvad resultater angår er det således, at disse fremkommer over et spand af år, hvorfor de – efterhånden som de indgår i det daglige virke – føles som en naturlig og altid eksisterende bestanddel.

Men begynder man at pille disse i enkeltheder, da står de der. De kan være vanskelige at se for den, der har dem idag, og jeg skal ikke ved denne lejlighed gå så forfærdelig i dybden, hvad disse angår, men som eksempel vil jeg da gerne have lov at nævne ferieordningen.

Den måtte vi i de første år kæmpe for at få gennemført uanset ferieloven er fra 1938. Først et langt stykke ind i 50-erne lykkedes det at få tillagt ferieret til den gruppe, vi repræsenterer.

Der er nået resultater, og der kan nås resultater, jeres opgave er det at finde de rette medarbejdere og vælge disse ind i organisationens styrelse, og – fremfor alt – give og have den fornødne tillid til disse medarbejdere. Lad være med at tro, at de arbejder for at mele deres egen kage. Når de har taget dette job på sig, hidrører dette fra, at de interesserer sig for problemet og vil være med til at få det løst. Lad være med at lytte til den negative, ham, der siger: Hvad gør den forening! Han høster også de resultater, der kommer, men han glemmer, at intet kommer uden indsats.

Jeg har i min beretning om lokalforeningerne fremhævet deres betydning, og jeg kan ikke nok så kraftigt give udtryk for, at det er disse, der er grundlaget for F.O.U., og at det er der, det grundlæggende arbejde skal gøres. Det står altså til den enkelte at leve op til dette, hamselv til ære og organisationen til gavn.

Endelig vil jeg om navnet F.O.U. sige: Der er flere gange kommet forslag, og det har flere gange været overvejet, hvorvidt man skulle finde et andet navn, idet den sidste bestanddel af ordet jo snart er uddøet, medens der til den anden ende vel nok i organisationens titel mangler et ord for sergenten og seniorsergenten.

Når dette ikke ersket, da hidrører dette fra, at ordet »F.O.U.« i dag ikke står som forkortelse for »Foreningen af Oversergenter og Underofficerer«, men

Den nye landsformand overrækker den afgående landsformand organisationens hædersgave.

som et selvstændigt begreb, der entydigt overfor de forskellige myndigheder tilkendegiver, hvad og hvem, det dækker.

Bogstaverne er hermed blevet en slags symbol for gruppen, og jeg tror, at det vil være lidt farligt at forlade dette, der efter mit skøn har en god klang hos myndighederne.

Til den enkelte vil jeg gerne sluttende sige: Husk altid på, at I er ledere. Det er jer, der ude blandt »mænnene«, hvad enten det er i hæren, i søværnet eller på flyvestationerne, skal lede, I skal derfor være respektskabende og kunne accepteres overalt. Opfylder I disse krav, da vil der altid stå respekt om den enkelte og herigennem om den organisation, vi alle holder af og som vi har pligt til at værne om.

Held og fremgang følge F.O.U.«

Foruden den trykte beretning fandt landsformanden det nødvendigt at fremsføre en supplerende beretning:

»Jeg forestillede mig naturligvis, da jeg lavede min trykte beretning til udsendelse, hvad der måtte være at sige under dagsordenens punkt 2 her på repræsentantskabet. Naturligvis ville der altid være punkter, der dels ikke var færdige og dels måske indkommet på et så sent tidspunkt, at det ville være ugørligt at have dem med i den tidligere udsendte.

Da jeg efter trykningen og udsendelse af beretningen selv læste den igennem, fik jeg det indtryk, at jeg sikkert havde ofret for megen plads og omtale af organisations- og lovudvalget, hvilket måske hos repræsentanterne kunne efterlade en træthedfølelse og en opfattelse af, at organisationen virkelig ikke havde andet og mere interessant at beskæftige sig med.

Jeg beklager det meget, hvis man har fået en sådan opfattelse, men jeg vil alligevel tro, at det er rigtigt, at der på en så omfattende måde som sket er, er gjort rede for dette forhold.

Jeg har derved villet sikre, at alle, der kom til mødet her, var klar over, at det ikke hidrørte fra obstruktion, når styrelsen ikke her i dags så sig stand til at fremlægge et resultat af de overvejelser, der er pågaaet på grundlag af det direktiv repræsentantskabet gav hovedstyrelsen på mødet i Vordingborg i fjor.

Seniorsergentordningen – pensionering

Det er først og fremmest også den i den trykte beretning anførte ordning vedrørende seniorsergenter, der må indlede denne tillægsberetning. Den trykte beretning dette emne vedrørende sluttede med, at forsvarsministeren lovede samme dag at opsøge finansministeren og søge at få skred i sagen.

Det blev derfor besluttet, at ministeriet skulle have en passende frist til sit arbejde, idet vi naturligvis helt

erklære over, at et sådant arbejde ikke sluttes fradag til dag. Vi havde dog ved vort møde med forsvarsministeren gjort denne opmærksom på, at vi havde brug for orientering til repræsentantskabsmødet, og da vi havde mødet med ham den 18. april og da repræsentantskabsmødet først skulle holdes den 11. maj, mente vi, at der måtte være tid nok. Da vi imidlertid var nået hen mod slutningen af april uden at have hørt noget, satte vi os den 27. april i forbindelse med ministeriet, hvor såvel *oberstløjtnant Christensen* som *major Østergaard* gav udtryk for, at finansministeriet stadig overvejede, og at dette havde indhentet yderligere oplysninger i forsvarsministeriet.

Jeg spurgte direkte, om man fandt anledning til, at vi henvendte os til ministeren igen, men dette frarådede man på nævnte tidspunkt, idet man fandt, at sagen burde have lov til at udvikle sig uden for kraftig indgriben udefra.

Onsdag den 1. maj var jeg i anden anledning i forbindelse med *oberstløjtnant Christensen*, der oplyste, at der en af de nærmeste dage skulle være møde mellem *departementschef Ulrik Andersen*, finansministeriet og *departementschef Langseth*, forsvarsministeriet. Dette møde fandt sted fredag den 3. maj, hvorefter jeg er vidende om, at *departementschef Ulrik Andersen* gav udtryk for, at det var nødvendigt for ham at indhente udtalelser hos andre departementschefer i finansministeriet.

Dette har tidligst kunnet ske mandag den 6. maj, hvorfor jeg, da jeg denne dag var i forsvarsministeriet undlod at intervenere.

Tirsdag den 7. maj har vi derefter rettet henvendelse til *departementschef Langseth*, forsvarsmin., for at få klarhed over, hvorledes situationen lå.

Han refererede det foran nævnte møde i fredags, men mente, at det var bedst, at vi talte med finansmin., idet det var dettes embedsmænd, der f.t. arbejdede med sagen.

Fuldmægtig Mattson, finansmin., har derefter oplyst, at sagen siden vort møde i marts måned har været bearbejdet der. Da denne indeholder principielle nydannelser, har det været nødvendigt med en nøjere undersøgelse af dens konsekvenser fremover, hvis denne nydannelse skaber præcedens for andre grupper.

Hvilken lønmasse vil der blive tale om? Inden man tager stilling er det nødvendigt at vide den samlede lønmasse.

Om alle disse problemer foregår der stadig overvejelser, og det er nødvendigt med disse overvejelser, idet man ganske er uden fortilfælde af denne slags.

Han mente for sit personlige vedkommende, at det af F.O.U. opstillede var godt og solidt, og han kunne ikke se, at der var noget, der hindrede, at det blev ført ud i livet.

Han ville mene, at finansministeriet ville have tilendebragt sine overvejelser så betids, at materialet kunne overgives til forsvarsministeriet inden udgangen af denne måned.

Principielle betragtninger

Man kan fra repræsentantskabet spørge, hvorfor det hele har skullet vare så længe?

Svaret må være, at det i nogen grad er vor skyld. Vi har ved det fremstillede brudt med alt tidligere forekommende, og vi er begyndt på noget helt nyt.

Det, vi søger at skabe, er bedre betryggende forhold for de af vor gruppe, der vil komme til at forrette tjeneste indtil deres 60. år. Vi vil søge at skaffe dem et sådant økonomisk ståsted på dette tidspunkt, at de ikke undervejs skal tabe modet ved tanken om, at de ikke skulle kunne se udvej for deres alderdom. Denne tryghed kan naturligvis også skabes på den hidtil kendte måde, men det, vi har prøvet at fremskaffe er, en sådan økonomisk baggrund, at den enkelte på denne dag kan vælge mellem at opbygge en egen lille virksomhed eller blot søge at få et lille job, der ikke på samme måde som hidtil pålægger ham et ansvar, der tynger, men alene skaber ham mulighed for en god eksistens«.

Under drøftelserne på mødet enedes man om at lade lov- og organisationsudvalget fortsætte sit arbejde.

Efter at have ledet organisationen gennem 12 år ønskede landsformanden *S.E.R. Kofoed* at trække sig tilbage. Som ny landsformand valgtes seniorsergent *Chr. Sørensen*, Karup. Den afgangende landsformand blev meget stærkt hyldet og hovedbestyrelsen bekendtgjorde, at man eenstemmigt havde besluttet at udnævne *Kofoed* til æresmedlem, hvilket repræsentantskabet spontant bifaldt.

Endvidere overraktes som organisationens tak for 12 års trofast arbejde i organisationens tjeneste et guldarmbånds sur og et pengebeløb til anvendelse til en udenlandsrejse for æresmedlemmet og hans hustru.

Som led i organisationens uddannelses- og oplysningsvirksomhed blev der i juli måned sendt 6 medlemmer på et 8 dages kursus på en faglig højskole.

1964

er året, hvor organisationen fejrer sit 25 års jubilæum og tidligere landsformand S.E.R. Kofoed udnævnes til Ridder af Dannebrog.

Jubilæumsåret – 25 år – 27. februar

Der herskede stor travlhed med tilrettelægning af dette jubilæum.

Den 23. februar afholdtes en reception i restaurant Wivex's selskabslokaler.

Til denne festlighed havde F.O.U. indbudt en lang række personer, som organisationen samarbejder med.

Det var en glæde at konstatere, at de indbudte i meget stor udstrækning mødte, der skal her nævnes enkelte navne blandt de mange deltagere:

Forsvarsminister Victor Gram
Departementschef Langseth
Generalløjtnant V. Jacobsen
Generalmajor Helsø
Generalmajor Zigler
Generalmajor Høgberg
Generalmajor Lund
Kommandør Petersen
Kommandørkaptajn Clausen
Oberstløjtnant A.H. Christensen
Major Østergaard
Major Sindal

Organisationens lokale repræsentanter fra hele landet, endvidere repræsentanter fra O.F.O., O.S.F., S.H.O., S.V.N. specialgruppe, S.V.N. konstabelgruppe, de samvirkende soldaterforeninger, Handelsbanken, Nordlyset med mange flere.

Gaver og blomster var overvældende ligesom antallet af telegrammer og andre tilkendegivelser.

På jubilæumsdagen udnævntes organisationens æresmedlem og tidligere mangeårige landsformand, politiassistent S.E.R. Kofoed, til Ridder af Dannebrog.

Som afslutning på festlighederne afholdt organisationen for hovedbestyrelse og særlig indbudte en festmiddag på Wivex.

F.O.U.-bladet udkom i februar som et mangesidet festskrift redigeret af OS Ole Stolberg.

Mange steder i landet afholdt lokalforeningerne jubilæumsfestligheder.

Forsvarsminister Victor Gram og landsformand Chr. Sørensen.

Generalløjtnant V. Jacobsen og landsformanden.

Generalmajor Zigler og landsformanden.

Den 25. april blev repræsentantskabsmødet afholdt på Frederiksberg Slot i København.

Landsformanden, *Chr. Sørensen*s skriftlige beretning:

BERETNING
om virksomheden i
Foreningen af Oversergenter og Underofficerer

i perioden 10. maj 1963–25. april 1964

Enhver organisations trivsel baserer sig bl.a. på en sund økonomi og en fornuftig administration.

Her i FOU har man gennem de senere år talt en hel del om strukturændring og om modernisering som en nødvendighed, for at organisationen fortsat kan løse sine opgaver og ikke sakke bagud.

De mange kommentarer, som har været fremsat i forbindelse med strukturdebatten, har for en stor del været baseret på gisninger og gætteværk, og man har sjældent hørt folk tale om, hvad der rent konkret var galt med FOU, og hvorfor spørgsmålet om en ændring af strukturen egentlig trængte sig så hårdt på.

Konklusionen af en række undersøgelser og overvejelser – dels i organisations- og lovudvalget og dels i forretningsudvalg og hovedbestyrelse i 1963/64 – er mundet ud i, at en strukturændring så omfattende og gennemgribende, som man fra visse hold har gjort sig til talsmand for, ikke var ønskelig, da en strukturændring ikke kan eller må være et mål i sig selv.

Man er samtidig nået frem til en enig opfattelse af, at en stedseløbende tilpasning af organisationsvirksomhedens enkelte elementer ubetinget må være ønskelig – ikke mindst af den grund, at elementernes antal stadig udvides, medens andre tager en mere differentieret form. De omtalte overvejelser fører herefter til den ganske logiske konsekvens, at hovedbestyrelsen i dag fremlægger lovforslag baseret på at lade en sådan tilpasning finde sted. –

På en lang række områder inden for organisationsvirksomheden har der været arbejdet energisk på at nå frem til en effektivisering. Af de mere væsentlige ting skal her nævnes bladvirksomhed, medlemskontrol, oplysningsvirksomhed og en mere hensigtsmæssig fordeling af de mange opgaver, som organisationen må påtage sig.

Af særlig interesse vedrørende bladvirksomheden, som detailbehandles i redaktionens beretning, skal jeg nævne, at disharmonien mellem medlemstallet og bladets oplagstal nu er bragt ud af verden.

Ved repræsentantskabsmødet sidste år var medlemstallet ca. 2650 betalende, medens FOU bladet mødte med et oplagstal på over 3700, hvilket indikerede en spildprocent af blade af en oplagt urimelig størrelsesorden.

Repræsentantskabets ønske om et tildels annoncefrit blad har endvidere ført til, at det hidtil selv-

Kommandør E. Flach Petersen og landsformanden.

Oberst Muxoll, landsformanden og premierløjtnant Calundann.

Tre tidligere landsformænd: S.E.R. Kofoed, A. Nissen og Schourup Sørensen.

stændige bladregnskab pr. 1. januar 1964 er underlagt organisationens hovedkasserer.

Grundet manglende omhu hos enkeltmedlemmer og lokalforeninger har organisationens chancer for en helt effektiv kontrol med medlemstallet gennem mange år været for ringe.

Alle herværende repræsentanter er bekendt med de foranstaltninger, som på dette område er gennemført i de senere måneder, og som jeg efterhånden kan sige virker til min tilfredshed.

Til bevarelsen af denne kontrol, som er ubetinget nødvendig, har organisationen ansat en kartoteksfører, som under ansvar over for landsformanden tilrettelægger og varetager en betryggende medlemskontrol, således, at bl.a. bladspild undgås.

Afkonfereringen af medlemskartoteket pr. 1. april viser, at FOU nu har 3569 medlemmer mod som nævnt ca. 2600 på samme tid sidste år – en stigning i medlemstallet på 37,25%. Bladoplaget er fortsat ca. 3700 pr. måned. Man vil se, at der her forholds-mæssigt er opnået ganske væsentlige besparelser på bladudgiften, idet der på samme tid sidste år udsendes blade til 1100 flere adresser, end organisationens medlemstal skulle betinge.

Antallet af lokalforeninger er i årets løb forøget med 7 til 33, heraf alene i hovedstadsområdet 5 nye, medens to gamle er livet op igen og 1 hviler.

På området oplysning og uddannelse er løfterne til repræsentantskabet fulgt op af nyskabelserne »formandsmøder« og »månedsoversigt«, som begge på hver sit felt har muliggjort en bedre kontakt mellem organisationen og lokalforeningerne. Skriftlige informationer fra ledelsen til lokalforeningerne er anvendt i ret betydelig udstrækning og medlemmer af hovedbestyrelsen har efter anmodning af holdt orienteringsmøder og lignende i mange af lokalforeningerne.

På det rent uddannelsesmæssige område er linien med et årligt weekend-kursus bevaret. Endvidere har 6 af organisationens tillidsmænd været sendt på en uges ophold på en af arbejderbevægelsens højskoler. I dette sidste ligger ikke antydningen af nogen partipolitisk strandpunkttaget eller noget ønske om at etablere specielt eller ensidigt kendskab til bestemte organisationer tilhørende det civile samfund. Det er tværtimod tanken at »krydstræne« folk således, at der med tiden kan erhverves et mangesidigt erfaringsgrundlag og et mere dybtgående kendskab til de mange elementer, som tilsammen udgør det danske demokrati.

De tidligere nævnte felter af organisationens virksomhed sammenholdt med det stigende medlemstal og behandlingen af de løbende problemer, som bl.a. vender sig mod løn- og tjenestemæssige vilkår for vor gruppe, har gjort det nødvendigt at søge en bredere og mere sikker arbejdsfordeling inden for ledelsen etableret. På dette område er der sket visse forbedringer; men langt fra nok til at være tilfredsstillende. De erfaringer, der er gjort på dette område, må, når forholdene muliggør det, danne grundlag for en fornyet stillingtagen i hovedbestyrelsen, som efter-

hånden må nå frem til den arbejdsform, som tilsiger medlemmerne bedst mulig nytte af organisationen uden at skulle basere sig i alt for høj grad på præstationer efter one-man-show princippet, som i længden indebærer helt unødvendigt hårdt slid på en organisations topfigur.

Den voksende aktivitet har givetvis måttet stille større krav til vor organisations økonomiske formåen end hidtil. Stigningen i medlemstallet giver dog visse løfter om en fortsat mulighed for at kunne bevare skindet på næsen selv med den meget lave kontingentsats; men voksende krav til organisationen peger modsat henimod en forøgelse af medlemskontingenter for at kunne slække på kravet om fortsat kapitaltilvækst i vore fonds.

Som repræsentanterne vil have bemærket, åbner hovedbestyrelsens lovforslag mulighed på begge områder.

Efter repræsentanternes ønsker er en stor del af organisationens formue nu anbragt i værdipapirer i stedet for at optræde som ren kontantbeholdning over vore bankkonti, hvilket skulle sikre en større renteafkastning end hidtil.

Det har været hovedbestyrelsens ønske at kunne møde frem med et budgetforslag til vedtagelse her. Visse usikkerhedsmomenter bevirker imidlertid, at et konkret forslag ikke vil blive fremlagt, men hovedkassereren vil senere gennemgå skitsen til et budget for det kommende år, samt give oplysninger om de kapitalanbringelser, som er foretaget siden regnskabsafslutning ved årets udgang.

Vedrørende organisationens kapitalforhold (fundsanslag o. lign.) har der været talt en hel del.

Også dette spørgsmål er i overensstemmelse med repræsentantskabets ønske blevet belyst gennem et langvarigt udvalgsarbejde.

Hovedbestyrelsen indrømmer naturligvis gerne, at den ikke kunne finde anvendelse for en del af de ting, som var indeholdt i organisations- og lovudvalgets indstilling om den fremtidige ordning.

Baggrunden herfor er primært, at hovedbestyrelsen må finde, at det er denne, som på repræsentantskabets vegne må have det direkte ansvar for *bele* organisationens drift og dens kapitalmidler.

En nærmere redegørelse for hovedbestyrelsens opfattelse er fremkommet på Idrætsskolen i Vejle her i april måned og kan forventes gentaget i forbindelse med lovforslagets fremsættelse idag.

Vedrørende revision af organisationens økonomiske anliggender har også dette spørgsmål været genstand for debat ved adskillige lejligheder. Det har således fra en bestemt side været fremsat meget stærke krav om at benytte en statsautoriseret revisor til organisationens regnskaber.

I hovedbestyrelsens oplæg til dette spørgsmål er formen modereret til at kunne i stedet for at skulle.

Hovedbestyrelsen har drøftet denne sag med organisationens mangeårige revisor, *direktør Børge Jensen*, som er blevet bedt om at fremsætte en skriftlig indstilling om sit syn på sagen. Det omhandlede

memorandum medsendes som bilag til brug for repræsentanternes endelige stillingtagen til spørgsmålet.

Enenkeltafårets begivenheder for organisationen, nemlig vort 25 års jubilæum, vil blive stående i vor erindring i lange tider. Lidt diskussion om måden at markere denne højtidssag på har der naturligvis været. Vi må tage dette som en naturlig ting – affødt af medlemmernes interesse for organisationen og dens virke.

Det er min opfattelse, at de kritiske bemærkninger om arrangementets tilrettelæggelse fremkom hovedsagelig, før et tilstrækkeligt kendskab til planerne herom var kendt, idet hovedbestyrelsen ikke siden har høstet andet end anerkendelse for arrangementet.

Hovedbestyrelsen har særlig glædet sig over at notere meget betydelige sympatitilkendegivelser fra såvel forsvarets øverste myndigheder som fra forsvarrets øvrige personelorganisationer.

Det var med at møde sådanne tegn på respekt og agtelse for FOU for de medlemmer, den repræsenterer og for den måde, vi forsøger at løse de pålagte opgaver.

Således som vort jubilæum betegnede højdepunktet for organisationen i beretningsperioden, må begrebet »helhedsløsningen« udgøre den modsatte pol.

Der er sagt og skrevet meget om denne helhedsløsning allerede, så lad os nøjes med at understrege, at dens virkninger for os ikke har kunnet være mindre end virkningerne hos andre personel- eller samfundsgrupper, og at den har forhindret en lønmæssig å jourføring i dette forår.

Det statistiske materiale, som foreligger fra lønmodtagerside, og de mange udtalelser, som her i valgåret fremsættes fra kompetent politisk hold, lader ane, at en rimelig økonomisk kompensation også for vor gruppe, vil kunne forventes ved overenskomstforhandlingerne i foråret 1965, men der skal herfra advares mod at tage glæderne på forskud, selv om en behersket optimisme er berettiget.

FOU nåede dog i sidste beretningsperiode at se resultatet af de mange anstrengelser, der har været gjort for at skaffe vore ældste medlemmer, seniorsergenterne, en betryggende pensionsordning.

Denne ordning, som ganske bryder med hidtil kendte pensionsprincipper inden for staten, er i forvejen kendt. I kommentarerne, som dels fra embedsmandshold og dels fra andre personelgrupper, har været fremsat i anledning af denne sag, har der været givet sådanne udtryk for anerkendelse, at hovedbestyrelsen har kunnet tage dem til sig som skulderklap for fuldførelsen af et stort og til tider vældig kompliceret stykke arbejde.

Medlemstilslutningen til denne nye ordning overstiger 90% af det mulige antal og forventes i tiden fremover at blive på 100%. Alene heri ligger, at det er en sag, som fremover vil blive kørt med den højeste grad af opmærksomhed fra hovedbestyrelsens side.

En anden meget vanskelig opgave, hvis afklaring

har været forventet i lange tider, har endnu ikke kunnet fuldføres, nemlig seniorsergenternes gennemførelse i hær og søværn.

I denne sag har der såvel hos myndigheder som hos de direkte berørte personelorganisationer været så langt mellem standpunkterne, at en administrativ gennemførelse med bred tilslutning fra alle sider ikke har kunnet opnås. Det skal dog fremhæves, at uenigheden i kommandoledene har været fremherskende, medens personelorganisationernes synspunkter mere har baseret sig på at sikre, at seniorsergenten ikke på et senere tidspunkt skal komme i klemme ligesom fortidens underofficer.

Der er ikke fra hovedbestyrelsens side nogen tvivl om, at ovennævnte administrative bestemmelser vedrørende seniorsergenten vil blive hilst med tilfredshed hos alle, og der er intet holdepunkt for at tro, at seniorsergentens tjenestevilkår ikke skulle kunne give tilfredsstillelse med gerningen hos de af vore medlemmer, som vælger denne form for livstidsansættelse i forsaret.

Det enkeltområde, som iøvrigt med hensyn til sagsbehandling i FOU har voldt de største kvaler, er problemstillingen omkring de særlige ydelser til forsvarets personel. Det var ved ordningens igangsætning i april 1962 forventet, at dette kompleks ville give fortolknings- og administrationsvanskeligheder i hvert fald to år frem i tiden, men nu, hvor disse to år er passeret, ligger der stadig endog meget vanskelige problemer forude, forinden det vil være muligt at kunne sige, at ordningen nu virker stort set tilfredsstillende efter sin hensigt.

For at uddybe lokalforeningernes forståelse af netop dette problemkompleks har organisationen ladet dette være hovedemnet på det allerede omtalte organisationskursus i Vejle.

Virkingen heraf vil selvsagt først kunne spores efter en tid, men hovedbestyrelsen må alligevel betegne det som en fornuftig disposition at lade sådanne vanskelige emner ekspertbehandle for netop at fremme forståelsen af, at det er vigtigt at lade så mange problemer som muligt løses lokalt, hvilket naturligvis ikke er muligt, uden at der først gives de lokale ledere lejlighed til at sætte sig grundigt ind i gældende bestemmelser.

Såvel på formandsmøder og gennem månedsoversigt som gennem informationer fra ledelsen til lokalforeningerne og tjenestesteder iøvrigt, har der været lejlighed til at få kendskab til FOU's virksomhed, som gør det berettiget at unklade omtale af sager i samme omfang som tidligere praktiseret på vore repræsentantskabsmøder. Den således indvundne besparelse i repræsentantskabsmødets program, skulle gøre det muligt at kunne ofre tilstrækkelig tid på de større problemer.

Ovenstående tager ikke sigte på at hindre, at enkelte eller flere af årets hændelser kan debatteres her på mødet, men derimod lægge op til, at blot problemer, som må formodes at have generel interesse for mødets deltagere, lægges frem til åben debat og forhandling.

Sagt på en anden måde: Det kan ikke siges at være hensigtsmæssigt at lade organisationens øverste myndighed spille for meget af den programmerede tid på at skulle beskæftige sig med alle småtingsafdelingens dagligproblemer.

Nærværende beretning overlader det derfor til den enkelte repræsentant at bedømme, i hvilket omfang det, udover de i beretningen berørte emner, vil være betimeligt at medinddrage andre forhold i mødedebatten om denne årsberetning.

FOU's forhold til forsvarets øvrige militære personelorganisationer har gennem tiderne været præget af nogen kølighed.

Både den almindelige udvikling og en voksende forståelse og respekt for andres meninger og argumentationer har lykkeligvis medført, at den hidtil noget kølige luft mellem parterne er blevet afløst af et lunere klima.

Som et godt eksempel herpå kan nævnes arbejdet i det såkaldte »fællesudvalg«, som består af repræsentanter for samtlige militære personelgrupper i flyvevåbnet. Her mødes repræsentanterne med mellemrum for at tage de løbende problemer op til en fordomsfri debat og meget ofte afsluttes møder på den måde, at der bringes et møde med værnskommandoen i stand, hvor samtlige organisationer med al den magt, der ligger bag et enigt personel, søger at gøre deres indflydelse gældende.

Også med andre personelgrupper – enkeltvis eller flere på samme tid – er der groet et samarbejde frem. Dels orienterer man gensidigt hinanden i sager af fælles interesse, og dels søger man, når forholdene iøvrigt taler herfor, at løse problemer i fællesskab.

Et eksempel på det sidste er sagen om militærtillæggets beskatning, hvor alle organisationer har stået samlet i forholdet til myndighederne. At den pågældende sag ikke for indeværende lod sig løse, er i relation til værdien af en sådan samlet indsats ikke af betydning for samarbejdets principielle værdi.

Hovedbestyrelsen nærer forhåbninger om, at sådant samarbejde – på tværs af grader og gruppeinteresser – vil kunne fortsætte og styrkes i de kommende år.

Det er værd at fremhæve, at FOU bl.a. af Forsvarsministeriet har fået anmodninger om at virke som rådgivere overfor andre organisationer og enkeltpersoner, som savnede hjælp til løsning af problemer, som ikke åbnede mulighed for tilstrækkelig belysning i tide, medmindre FOU-ledelsen stillede sit erfaringsgrundlag til rådighed.

Også vi i FOU benytter os ved given lejlighed af andres allerede indhøstede erfaringer, og beder vi om råd, har vi aldrig savnet samarbejdsvilje, tværtimod har vi kunnet mærke udtryk for, at man har været glad for vore anmodninger og for at være i stand til at yde vejledning.

I beretningen fra den anden organisations repræsentantskabsmøde her i dette forår har man kunnet læse, at resultatet af de gjorte anstrengelser for at varetage medlemmernes interesser langt fra stod mål med den udøvede indsats.

Jeg finder ikke, at denne karakteristik kan anvendes, når vi her skal gøre årets arbejdsresultater op. FOU-ledelsen har benyttet denne vanskelige periode, som ikke tillod bl.a. økonomiske fremstød udadtil, til en styrkelse af de indre anliggender.

Heri ligger i sig selv noget positivt og værdifuldt.

I en sammenfattende vurdering må det nok generelt slås fast, at ingen resultater kommer af sig selv, men da der ikke findes nogen regel uden undtagelse, må det dog nævnes, at den såkaldte tillægspension for vort vedkommende gik i orden af sig selv, idet vor indsats i denne sag har indskrænket sig til, på et officielt spørgsmål om hvorvidt vi mente, at vi skulle omfattes af ordningen, at svare: »Ja, ubetinget«.

For organisationens opnåede resultater iøvrigt det forløbne år gælder, at disse resultater er fremstået gennem en betydelig arbejdsindsats udøvet som et team-work.

For denne gode holdindsats og for den loyale tilslutning, som har gjort det muligt – trods alt – at nå resultater, bringer jeg hermed hver enkelt, som har medvirket til den praktiske gennemførelse, i lokalforening, i udvalg og i hovedbestyrelse en hjertelig tak.

Bilag

Emne: Betragtninger vedr. F.O.U. revision og regnskaber.

I det efterfølgende har jeg søgt at redegøre for mine tanker om foreningens revision og regnskaber. Jeg håber der er enkelte ting, der kan give anledning til drøftelse og mulige forbedringer.

Jeg har valgt at opdele i hovedpunkter således:

*Valg af revisorer
Revisorernes ansvar
Revisorernes arbejde
Regnskaberne
Budgetlægning*

Valg af revisorer:

De nye lovforslag giver adgang til ansættelse af en statsautoriseret revisor, det er en værdifuld tilføjelse, men også dyrt, efter min erfaring ca. kr. 3.000,- årligt.

Ved valg af medlemmer til revisorer bør kun indstilles personer, der i medfør af deres militære eller civile stilling må antages at have indsigt i regnskabsmæssige forhold, ligesom der bør tages hensyn til en vis modenbed hos den pågældende.

Revisorerne bør være ulønnede.

Rejsepenge og diæter bør udbetales efter de gældende regler.

Revisorernes ansvar:

De valgte revisorer har ansvar over for repræsentantskabet, at regnskaberne er ført korrekt, og at alle aktiver er tilstede.

Det må endvidere være deres opgave at påse, at alle udgifter er anvendt i foreningens interesse, og udtrykket »kritiske revisorer« må her navnlig gælde i forhold til udgifternes rimelighed.

De nyestatutter for foreningens fond giver revisorerne et udvidet ansvar, idet der her pålægges dissen kontrol vedr. §§ 2 stk. 3 - 3 stk. 2 - 4 og 5 stk. 2.

Der foreslås anlagt revisionsprotokol med nummererede sider.

I denne protokol indføres ved den afsluttende revision for regnskabsåret en analyse af kassebeholdningen samt de revisionsbemærkninger kassebog og regnskabsafslutning måtte give anledning til, herunder tillige kontingent- og annoncerestancer udover 6 måneder.

Protokollen, der bør bero hos kassereren, underskrives af hovedbestyrelsen og oplæses ved regnskabsafleggelsen på repræsentantskabsmødet.

Revisorernes arbejde:

Det anbefales at afholde 3 revisionsmøder årligt.

Et møde i april/maj efter repræsentantskabsmødet og et møde i november/december.

Disse 2 møder – til hvilket landsformanden ikke nødvendigvis er til stede – skal væsentlig koncentrere sig om bilagsgennemgang og kasseafstemning.

Det tredje møde, der afholdes i januar/februar, bør overværes af landsformanden og beskæftige sig med gennemgang af regnskabsårets sidste bilag, afstemning af regnskaberne, kontrol af værdipapirer, obligationsbeholdningen og disses rettidige klipning.

Afstemning af bank, giro og kassebeholdning, samt kontingentrestancer, jfr. lovenes § 5 og annoncetilgodehavender m.v.

Regnskaberne:

Kassebøgerne, der føres af hovedkassereren, bør rumme netop så mange eller så få konti, at hovedbestyrelsen til enhver tid kan overse størrelsen af de enkelte forud tilrettede udgifts- og indtægtsposter.

Regnskabsopstillingen må ikke ligne en »smørrebrøds-seddel«. I hovedforeningens regnskab for 1963 kunne f.eks. alle udgifter vedr. kontor udmærket være slået sammen i een post, nemlig kontorhjelpe – rengøring – feriepenge – porto – telefon – lys – brændsel – kontorhold – diverse kontorudgifter – papir og tryksager og forsikringer.

Vedr. møder ville en opdeling i repræsentantskabsmøder, hovedbestyrelsesmøder og andre møder have været tilstrækkelig.

Det må være nærliggende at forenkle og overskueliggøre regnskaberne mest muligt.

F.eks. bør alle tilskud og overførsler stå lige efter hinanden og ikke tilfældigt spredt ned gennem regnskabet o.s.v.

En kritik af regnskaberne på repræsentantskabsmødet vil altid kunne imødegås af hovedkassereren, der har specifikationer for de enkelte poster.

Det er rimeligt ved denne lejlighed at henlede opmærksomheden på, at i status optages kontingentrestancer ikke underaktiverne. Det er sikkert stadig rigtigt ikke at ændre dette forhold, hvorimod en generel overholdelse af lovenes § 5 sidste stykke må anbefales.

Budgetlægning

Det må anbefales at tilrettelægge et årsbudget.

Dette kan gøres ud fra sandsynlige indtægter og udgifter. Et sådant årsbudget vil lette hovedbestyrelsens arbejde i det økonomiske planlægning og give mulighed for forud at bestemme årets formue tilgang og dennes placering.

Det burde måske overvejes at lade revisorerne deltage i et eventuelt budgetudvalg.

Børge Jensen«

Efter denne trykte beretning havde landsformanden følgende supplementsberetning:

»Når man taler om ændringer i organisationens struktur, så mener man gerne det samme som en større effektivitet. Dette kan imidlertid ikke opnås alene ved hjælp af lovene, men vejen må gå over en forbedring af det administrative apparat. Det er en af de ting, som man har forsøgt at føre frem her til i dag. Med hensyn til en sådan større effektivitet, da skal vi nå det mål, som vi har sat os. På mange områder er det således på vej.

Tidligere har der været mange klager over bladfordelingen, men der har været sat stærkt ind her, og dette forhold skulle nu være bragt i orden. Man må nemlig sikre sig, at bladkontrol og medlemstal følges ad. Derfor har man også indført en væsentlig bedre kontrol med medlemmerne. Ligeledes er der sket væsentlige forbedringer vedrørende organisationens økonomiske fundering. Annoncemængden i det sidste års blade er således gået ned, men omvendt er der opnået besparelser i trykprisen samt ved den tidligere nævnte bedre bladfordeling. Endvidere er bladets regnskaber lagt ind under hovedkassereren, idet der ingen grund er til at oprettholde to selvstændige regnskaber. Medlemstallet har vist en væsentlig fremgang, således at vi i dag kan mønstre 3569 medlemmer i FOU. Der er imidlertid langt igen før vi kan sige, at medlemsprocenten er helt tilfredsstillende. Der sigtes således mod en stigning der vil kunne forøge medlemstallet med ca. 35%, idet dette ligger inden for det mulige. Bestræbelser for at nå dette mål, må derfor fortsat finde sted. Hovedsagelig er det de værnepligtige i alle tre værn, der mangler.

Med hensyn til lokalforeningerne, da er der også sket en forøgelse her, men for mange lokalforeninger kan både være af det gode og af det onde. Mange små

lokalforeninger giver således i økonomisk henseende ikke basis for levebetingelser. Man har imidlertid i hovedbestyrelsen vist nogen forsigtighed, men det økonomiske spørgsmål har dog ofte været til fordel for det mere organisationsmæssige. Det er lokalforeningerne, der er kontaktleddet på tjenestestederne. Det er derfor meget vigtigt, at lokalforeningerne holdes vel orienterede og her har man som en nyskabelse påbegyndt at afholde formandsmøder, idet der har været afholdt to. Man sigter imidlertid mod afholdelse af tre sådanne møder om året. Man har ligeledes udsendt månedsoversigter, der i uddrag giver en kort redegørelse for de ting, der arbejdes med i organisationen, og hvor det ikke altid vil være lige betimeligt at anvende bladet. Denne ordning har nu kørt et stykke tid, og bør derfor tages op til vurdering. Måske skal man vælge en anden form for information, men dette spørgsmål vil hovedbestyrelsen tage op til overvejelse, idet der er visse ting, der tyder på, at månedsoversigterne har visse skønhedsfejl, således at de ikke har fået den oprindelige påtænkte positive værdi.

På oplysningsområdet har der også været aktivitet. Der har således været afholdt orienterende møder – foredrag – propagandamøder og kontaktmøder.

Dette har vist sig at være til gensidig nytte, og det er et felt, der yderligere må fortsættes og udbygges på.

Vedrørende uddannelse, da er den linie, der er blevet lagt, yderligere blevet fulgt op, idet de indhøstede erfaringer her har været en spore til at fortsætte. Det har været en glæde at se, at folk her virkelig har fået et solidt grundlag på de afholdte kurser, således at de kan optræde med større sikkerhed og effektivitet ved saglige forhandlinger samt fuldt ud kan beherske mødeteknik o.s.v.

Denne linie bør også fortsætte og udbygges med yderligere et kursus om året, således at man får

- et kursus omhandlende organisationsmæssige problemer,
- et kursus omfattende de udadvendte faktorer, der har indflydelse på vor tjenstlige stilling.

Spørgsmålet om arbejdsfordeling har altid været en kilde til irritation, men det er vanskeligt at fastlægge og fordele arbejdet i en organisation som vor. Dels er de forskellige personer spredt over hele landet og delser medlemskabet ikke altid afblivende varighed. Det er dog nødvendigt at sikre kontinuiteten i arbejdet og der er virkelig noget at hente her, når blot alle lever op til at gøre deres bedste, ligesom ledelsen også vil gøre sit her til. Det er nemlig nødvendigt med en sådan arbejdsfordeling, da man har ændret karakter i organisationen på den måde, at man nu fører drøftelser i et langt større omfang. En enkelt sag kan således kræve op til 10-30 møder etc., men de anstrengelser, der således gøres, sikrer sikkert i den sidste ende også en bedre løsning af et problem.

En førsteklases effektivitet og aktivitet gøres imidlertid ikke gratis, og man må her se på de økonomiske muligheder. Enten må man afpasse opgaverne efter indtægterne eller også må man sætte disse i vejret. Indtægterne er således sikkert ikke helt til-

strækkelige endnu, og hovedbestyrelsen vil derfor foreslå repræsentantskabets godkendelse af at kontingenter hæves fra 5 til 8 kr. pr. måned, gældende for alle tjenstgørende medlemmer med ikrafttræden fra den 1. april 1965.

Både medlemmerne og ledelsen vil sikkert stå sig ved, at man for hvert år har en budgetramme. Desværre har det ikke til dette års repræsentantskabsmøde været muligt at udarbejde et budget. Hovedbestyrelsen har på sit møde i går med 11 stemmer ud af 13 vedtaget et af landsformanden og hovedkassereren udarbejdet forslag om kontingentforhøjelse. De 2 medlemmer af hovedbestyrelsen undlod at stemme, fordi de ikke havde haft tid til at sætte sig ind i forslaget.

Videre i relation til de økonomiske betragtninger, da er det hovedbestyrelsen, der skal sørge for overensstemmelse mellem udgifter og indtægter samt forvaltningen af midlerne i det hele taget. Her tænkes på fondsforlaget, hvortil skal bemærkes, at der har været talt en del om en selvstændig bestyrelse af disse midler. Det er imidlertid hovedbestyrelsens opfattelse, at det må være den, der alene har dette ansvar for midlerne, og det er den overhovedet heller ikke betænkelig ved.

På grund af den stigende omsætning i organisationen er det selvfølgelig nødvendigt med en skarp kontrol med pengemidlernes anvendelse. Her har der da været en formodning for, at dette bedst kunne ske gennem en statsautoriseret revision.

Om dette problem har vore revisorer udtalt sig, som anført i bilaget til beretningen, hvori beløbsrammen 2.000 kr. skal være 3.000 kr. i udgift til statsautoriseret revision.

Det er hovedbestyrelsens opfattelse som helhed, at det ikke vil være påkrævet med en statsautoriseret revisor, men at den revision, vi har, er fuldt ud tilfredsstillende.

FOU's 25 års jubilæum var en meget stor og en meget smuk og værdig begivenhed.

Det er her en stor glæde at se, at der blev tilrettelagt små festligheder på tjenestestederne i anledning af dagen.

Ligeledes var det en stor glæde at se og møde den store anerkendelse, der blev organisationen til del.

Med hensyn til organisationens jubilæumsfestligheder var der her blevet fremført mere eller mindre saglig kritik, som heldigvis hørte op, da man fik kendskab til det, der virkelig foregik.

En særlig tak skal lyde til lokalforeningerne for den smukke gave, som de skænkede organisationen.

Helhedsløsningen har stort set bremset den økonomiske udvikling her i landet, således at det i dag er meget vanskeligt at komme igennem med økonomiske krav over for statsmyndighederne – det er næsten umuligt. De enkelte fagministre må ikke forøge udgifterne udover det, som det almindelige pristal giver adgang til. Det er derfor vanskeligt for ministrene at komme med krav om nye bevillinger. I forsvarsministeriet er man lydhør og forstående

S.E.R. Koføed, organisationens formand gennem 12 år.

overfor ønsker om penge, men mulighederne er desværre små.

F.ex. ligger det tungt vedrørende beregningsreglerne for døgn tillæg, og vi er faktisk ikke kommet løsningen nærmere end den dag, da vi begyndte på dette spørgsmål.

Vi må derfor være klar over, at det er vor pligt at respektere de afgørelser, der træffes i de af landet lovligt valgte myndigheder. Det er derfor beklageligt at erfare, at man visse steder har ønsket pressionsmidler taget i anvendelse. Vi må nemlig kende og respektere de spilleregler, der findes her, thi staten må nødvendigvis gå foran på dette område for at holde respekten for helhedsløsningen. Dette må vi også respektere og leve med indtil bedre tider opstår.

Vi kan ikke blot afbryde forhandlingerne og derved kompromittere os selv, thi derved nedbryder vi det, som vi har bygget op igennem de 25 år.

Den ordning, der blev indført i 1962, hvor vi blev anbragt i overenskomstlønningerne, må sikkert anses for det mest positive, vi har opnået i de 25 år på det

lønmæssige område. Det gav ganske vist ikke mere i lønpenen, men det gav større muligheder. Havde man ventet 1/2 år længere her, så havde disse muligheder sikkert ikke været til stede længere. Finans- og forsvarsministeriets embedsmænd fik nemlig på hatten pulden, fordi de dengang sammen med FOU lavede en sådan genistreg, når de burde kunne forudse, at bøtten snart ville vende.

I relation til denne nye lønform var der muligheder for at skabe den nye pensionsordning. Myndighedernes betænkninger vedrørende særligt fastsat løn fik herved yderligere næring, men man havde sagt A, og måtte derfor også sige B. Disse store pengebeløb fra pensionsordningen overgår nu til det private penge marked, hvilket vi kun kan hilse med glæde, og det må embedsmændene også give os ret i.

Det kan være sådan, at seniorsergentordningen i Hæren og Søværnet ikke er blevet forceret så meget, som vi havde kunnet ønske os, netop på grund af disse betæneligheder fra myndighedernes side. Man må dog nå frem til en afklaring en dag. Sagen er afsluttet for vort vedkommende, selvom vi ikke har fået alt, hvad vi ønskede os, f.ex. antallet og udnævnelses kriteriet.

Det er således fastlagt at antallet inden for en 3-årig periode (udgangen af 1966) bliver således:

Flyvevåbnet: 750

Hæren: 100 (FMNs forslag 75)

Søværnet: 60

HTK: 100

Lægekorpset: 10

Efter udløbet af denne 3-års periode skal sagen tages op til fornyet overvejelse.

Man må her advare mod at tro, at enhver kan komme i betragtning. Det er således, at når noget skal søges og antallet er begrænset, ja, så kan alle ikke medtages. Organisationen vil selvfølgelig tilstræbe, at ingen egnede udelades, uanset om man da kommer til at overskride normtallet, idet disse må betragtes som vejledende og ikke uforanderlige.

Man må derfor her pege på vigtigheden af at udnytte de civile uddannelsesmuligheder, som stampersonelordningen forudsætter, således at man ikke står helt uforberedt i tilfælde af, at man ikke kan antages som seniorsergent.

Om de særlige ydelser, da var det sidste, der manglede her – ødetillægget, men dette kan ikke siges at være af den store betydning for vor gruppe. Dette tillæg forvaltes nu af FIK, således at en ensartet behandling heraf sikres.

Bestillingstillæg for vor gruppe er i realiteten godkendt, men her kommer tjenestemændene traditionelt i kraft af deres forhandlingsret først, og dette må være retningsgivende for vore kommende forhandlinger. Realitetsdrøftelser har dog været ført, og det er blevet accepteret, at vore medlemmer også kommer i betragtning her.

Der har været udsendt skemaer til lokalforeningerne vedrørende døgn tillæg under B-ordningen og der er med 8. kontor opnået et forhandlingsgrundlag

herom, således at en afklaring er nært forestående. Der er i øjeblikket nogle overvejelser om et krav om tilbageregulering herom.

Disse omtalte sager kræver generel behandling på organisationsplan, men fortolkningen m.v. må løses lokalt, og derfor har man netop på det afholdte kursus i Vejle haft disse spørgsmål under debat med udgangspunkt i den »grønne betænkning«. Denne betænkning er endvidere udsendt til tillidsmændene på de enkelte tjenestesteder, således at man nu temmelig nøje og sikkert lokalt skulle kunne drøfte disse problemer.

Det må endvidere anses for meget nyttigt, at kursusedtagerne fik et større overblik over sammenhængen vedrørende lønninger etc. samt et samfundsmæssigt overblik i relation til lønninger og lønøkonomiske betragtninger.

En ting af væsentlig interesse nærmer sig nu sin afslutning, nemlig spørgsmålet om messer på forsvarrets tjenestesteder. FIK foreslår her messer som tjenstlige institutioner i lighed med tjenstemændenes. Dette kræver forhandlinger, som FOU vil blive inddraget i, og her vil man da foreslå forskellige modificationer, men som helhed er dette forslag en meget positiv ting.

Samarbejde er tidens løsen. FOU's ansigt er i dag mere udadvendt end hidtil, og flere ser på os. Dette anser ledelsen for så vigtigt, at det bør medtages i vore love, og man ser således frem til et udvidet samarbejde med andre vil kunne bære yderligere frugt i den kommende tid. Lokalforeningerne opfordres derfor

til at etablere et sådant samarbejde til alle sider på de enkelte tjenestesteder.

FOU er sikkert i dag nået dertil, at spørgsmålet om en egentlig forhandlingsret nu må ses i en anden relation end hidtil, hvorfor det igen må tages op til forhandling. Fra alle sider har man således erkendt, at FOU virkelig varetager medlemmernes interesser, og derfor skulle der være mulighed for en reel afklaring af dette forhold, selv om det nuværende forhandlingstilfælde aldrig har givet anledning til bekymring. Det eneste er, at vi er henviste til at vente til tjenestemændenes forhandlinger er afsluttet, selv om man lytter til os.

Under eet synes det, at FOU er kommet styrket ud af den sidst afsluttede periode, og det uanset om det skal bedømmes som landsformand eller som almindeligt medlem.

Nogle synes måske at vi gør for lidt, men noget sådant kan jo altid diskuteres.«

Der blev vedtaget visse lovændringer. Hovedbestyrelsen havde ønsket visse ændringer i *Statutterne for Hjelpe-, Bygge- og Uddannelsesfonden*. Der udspandt sig en meget kraftig debat om dette spørgsmål, som afsluttedes med, at hovedbestyrelsen skulle fortsætte drøftelserne med fondsbestyrelsen.

Forinden jubilæumsåret afsluttede var en anden vigtig sag bragt til afslutning – pensionsordningen for seniorsergenter.

Landsformanden, Cbr. Sørensen, ses her ved standuret, lokalforeningernes gave til FOU i anledning af 25 års jubilæet.

1965

afholdes repræsentantskabsmødet for første gang på et ikke-militært etablisement. Organisationen lejer kontorer i Herning. Der arbejdes med opbygning af en »Centralforening for Seniorsergenter og Stampersonel«. Der etableres en gruppelivsforsikring.

Den 2. april afholdtes repræsentantskabsmøde på Hotel Prinsess i Herning.

Det var første gang mødet blev afholdt uden for et militært etablisement.

Landsformanden, *Chr. Sørensen*, bød velkommen på organisationens vegne, og fik forsamlingens tilslutning til afsendelse af telegrafiske hilsner til HMS Kongen, forsvarsministeren, forsvarschefen og værnscheferne.

Fanen førtes ind.

Man kunne herefter gå direkte over til mødet, idet navnekontrol m.v. samt uddeling af stemmesedler havde fundet sted.

Landsformanden aflagde følgende skriftlige beretning:

»BERETNING

om virksomheden i

Foreningen af Oversergenter og Underofficerer
i perioden 26. april 1964-31. marts 1965

Repræsentantskabsmødet i Herning kendetegner et brud med en hidtidig tradition.

Vore møder har som regel været afholdt på forsvarets etablisement, aldrig uden for en garnisonsby. Når denne tradition i år skal brydes derved, at vore forhandlinger om organisationens virksomhed forlægges i Herning, byen, som har vundet respekt for den uhøjtidelige, men højst effektive facon, den løser sine opgaver på, vil det være naturligt at udtrykke håb om, at FOU, der ligesom Herning er inde i en voldsom udviklingsperiode, kan hente inspiration i Herning-borgernes eksempel. Vel er Hernings og vore problemer ikke ens, men ved en sammenligning er det dog således, at mange opgaver tilsvarende stiller store krav – uanset opgavernes art iøvrigt – og ligesom Herning har sine opgaver, således har også FOU sine.

FOU's opgaver, som fortsat stiger i antal og omfang, antager samtidig en mere afvekslende form, og betydningen af, at de løses på en forstandig måde, er stigende og hermed følger et ansvar, som alle organisationens medlemmer har pålagt repræsentantskabet at dele.

FOU's fane føres ind.

Repræsentanterne bør i denne sammenhæng erindre, at de beslutninger, som træffes, og de retningslinier, som trækkes op for den kommende tids virksomhed, vil kunne få en væsentlig indflydelse på mange menneskers daglige tilværelse.

Det er således af betydning, at vi i loyalitet mod de opgaver, som påhviler repræsentantskabets medlemmer sikrer os mod, at debatten kommer til at løbe i sådanne spor, at vi ikke kan skelne det væsentlige fra det mere uvæsentlige.

Nærværende oplæg til debatten er derfor baseret på en drøftelse om de mere principielle forhold vedrørende organisationens virksomhed, medens enkeltsager og dermed beslægtede foreteelser er udeladt med henblik på at frigøre tid til en diskussion om de forhold, som i bredeste forstand er de centrale emner.

Den fremgang, som organisationen har oplevet i de senere år, er fortsat i beretningsperioden.

På en række områder har det paradoksalt nok været nødvendigt at bremse udviklingen lidt for hele tiden at kunne holde den under fuld kontrol.

Medlemstallet er steget i forhold til sidste år til 3891. Heraf udgør B-medlemmerne – altså de ikke-tjenstgørende medlemmer – 308 medlemmer. Medlemskontrollen har klargjort at medlemstallet

måned for måned udviser en stadig stigning. Det er min opfattelse, at denne fortsatte stigning i medlemstallet nu i det store og hele hidrører fra egentlig nytillgang til vor gruppe, medens tidligere års fremgang i højere grad var en følge af lokalforeningernes bestræbelser på at leve op til organisationens udfordring om at tegne de medlemmer på tjenestestederne, som uden at yde medlemsbidrag m.v. var med til at høste gavn af organisationens indsats for hele gruppen.

Som en logisk følge af denne medlemsfremgang har det været muligt at fremlægge et regnskab, som kun udviser en forholdsvis ringe nedgang på kapitalkontoen, hvor jeg ellers grundet den stadig mere intense virksomhed, som organisationen udfolder, havde befrygtet et væsentligt større underskud på vort driftsbudget. Det er derfor med glæde, at jeg herved kan udtale min anerkendelse til de medarbejdere i og uden for hovedbestyrelsen, som ved en personlig indsats har medvirket til disse udmærkede resultater.

Antallet af lokalforeninger er i årets løb forøget med 1 til 34. Det er desværre mit indtryk, at dette er i overkanten af, hvad der er hensigtsmæssigt.

Jeg bygger denne opfattelse på, at et mindre antal lokalforeninger tilsyneladende ikke evner at leve op til de krav, som hovedbestyrelsen naturligt må stille til en lokalforening, for at denne kan bevise sin eksistensberettigelse i det større fællesskab.

Jeg appellerer herved til lederne i disse lokalforeninger om enten at følge de direktiver, som organisationen har udgivet eller i givet fald meddele organisationens ledelse, at man har mere hjælp og støtte behov.

Jeg har i årets løb aflagt besøg i mange af vore lokalforeninger samt ved vor »koloni« i det allierede hovedkvarter i Kolsås ved Oslo.

Gennem disse besøg har jeg gennem samtalerne med de lokale tillidsmænd overvejende fået den opfattelse, at man værdsætter og er tilfreds med organisationens indsats for sine medlemmer. Enkelte dispositioner, som har givet anledning til kritik i lokalforeningerne, har, når jeg har gjort rede for den konkrete baggrund, som en hovedregel kunnet accepteres. Tilbage er dog blevet indtrykket af et behov for information fra hovedledelsen ud til lokalforeningerne, som på den måde, dette problem er fremstillet for mig, er af aldeles overvejende betydning for disse tillidsmænd. Det er klart, at et så massivt indtryk af et forhold må få den konsekvens, at problemet skal løses på en måde, som i det lange løb kan være holdbar og tilfredsstillende. Ved at analysere problemet, bliver det indtryk stående, at denne information til lokalforeningerne, som en hovedregel, bedst sker gennem *personlig* kontaktvirksomhed.

Vi må derfor overveje, hvorvidt der er grundlag for dels at udvide antallet af »formandsmøder« og dels at intensivere besøgene i de enkelte lokalforeninger, og med de dispositioner, der allerede er truffet, synes der nu også væsentlig bedre muligheder herfor end tidligere.

De økonomiske muligheder i det kommende driftsår vil, som en følge af den sidste år vedtagne kontingentforhøjelse, formentlig være tilstrækkelig sunde til at tillade, at den ovenfor skitserede virksomhed kan udbygges uden at belaste lokalforeningernes økonomi. Jeg forventer derfor, at hovedbestyrelsen vil kunne beslutte, at lokalforeningerne ikke længere skal pålægges alle omkostningerne ved formandsmødernes afholdelse. Sammenholdt med det forøgede kontingenttilskud til lokalforeningerne herfra 1. april, synes der herved også at være skabt grundlag for en bedre økonomisk baggrund for de lokalforeninger, som klarer deres virksomhed med ret beskedne indtægter.

Den del af organisationens oplysningsvirksomhed, som har kursusform, vil efter hovedbestyrelsens vedtagelse herom blive forøget til to årlige kurser. Det er organisationens håb, at den samlede sum af denne forøgede informationsvirksomhed hensigtsmæssigt vil kunne dække det behov, som ikke kan udfyldes gennem udsendelsen af skriftligt materiale fra organisationen og ved øget kendskab til kundegørelser m.v. Samtidig betyder kurserne selvfølgelig en forøgelse af kursisternes kendskab til effektiv og rationel organisationsvirksomhed.

Fra mine besøg i lokalforeningerne samt i øvrigt fra brevveksling og samtaler med medlemmerne i årets løb, har jeg fået bestyret min opfattelse af, at kundegørelser, regler og befalinger m.v. fortolkes og administreres højst uensartet fra tjenestested til tjenestested. Dette finder jeg uheldigt.

Når bortses fra de forskelligheder, som er en naturlig følge af det enkelte værns særlige opgaver i forsvaret, er en så uensartet administrations- og fortolkningspraksis egnet til at skade de bestræbelser, som fra ansvarligt hold sigter mod at skabe et bedre arbejdsklima på de militære tjenestesteder ud over landet.

Jeg ser det derfor som en af mine væsentlige opgaver, såvel i det arbejde, som løber i det udvalg, som nedsattes efter den offentlige debat om »halv-sadist« sagen, men også gennem organisationens øvrige virksomhed at virke for, at disse uheldige forhold bringes til ophør, evt. ved udgivelse af udvetydige administrationsanvisninger fra de respektive værnskommandoer. Jeg tror personligt på, at et udvidet samarbejde med forsvarets øvrige personelorganisationer på dette område vil være både udbytterigt og særdeles velmotiveret.

Den lønmæssige udvikling, som er sket for vor gruppe i beretningsperioden, har alle haft lejlighed til at glæde sig over.

Jeg skal derfor nøjes med at konstatere, at jeg finder, det var et rimeligt og fornuftigt initiativ, finansministeren tog, da han indledte forhandlinger om tjenestemændenes lønfeaterslæbsproblem efter folkeringsvalget i september.

Vi måtte også med tilfredshed bemærke den tilslutning, som finansministerens forhandlingsresultat med tjenestemændene fik i folketinget.

Selvom vi i en fremtidig lønfastsættelse måske

fjerner os længere fra de principper, efter hvilke statens tjenestemænd lønreguleres, tror jeg, at vi – med de i folketinget faldne udtalelser ved behandling af efterslæbsproblemet in mente – skal befrygte at lønudviklingen på det civile arbejdsmarked atter løber fra statens lønsystemer.

Jeg mener tværtom, at der i relation til de ovennævnte forhandlinger blev knæsat en anerkendelse af, at staten, såfremt den vil fastholde sin medarbejderstab og tilvejebringe den nødvendige udbygning af de ansattes antal, må konkurrere på lige fod med det civile erhvervsliv med de konsekvenser, som vil være en følge heraf.

I denne forbindelse synes jeg endvidere, at der er grund til at anføre, at jeg ikke finder det rimeligt, at statens ansatte alene af alle grupper skulle have en pligt til at forholde sig afventende og vise samfundsøkonomiske hensyn, når det med tørre tal har kunnet bevises, at så godt som alle andre samfundsgrupper – helhedsløsningen til trods – ikke har ønsket at tage det samme hensyn til landets økonomi.

Jeg gør mig derfor til talsmand for, at der fremover løbende tilvejebringes materiale om lønudviklingen i erhvervslivet for at kunne konstatere eventuelle skævheder i udviklingen på det tidligst mulige tidspunkt.

I gennem de senere år har indførelsen af seniorsergentordningen i Hæren og Søværnet været genstand for mange drøftelser.

For så vidt angår HTK og Hærens våbenarter, er der nu ansat et antal seniorsergenter, medens der for Søværnets vedkommende endnu ingen er ansatte på tidspunktet for nærværende beretnings udarbejdelse. Retningslinier om antagelse er dog udsendt fra SVK, og ansøgninger om ansættelse er indkaldt pr. 31. marts.

Hermed er et stort problem løst, og det er samtidig bevist, at organisationen virkelig er i stand til at øve principiel indflydelse på lovgivningsmagtens afgørelser.

Vort tilfredshed med de opnåede resultater på dette område må dog ikke blive en »sovepude«, idet der fortsat vil være behov for en energisk indsats for at modvirke tendensen til en social deklassering af det underordnede befalingsmandspersonel, således som historien har vist os, at det tidligere er sket.

Jeg skylder at anføre, at mange af vore yngste medlemmer følte sig skuffet over de ændringer, som i forholdet til tidligere antagelsespraksis – fandt sted ved den endelige gennemførelse af ordningen.

Det lå imidlertid uden for myndighedernes grænse at hente mere hjem: Forsvarsministeriet ville ikke strække sig længere end det kom til udtryk i kundgørelsen. Vi må derfor fortsat bestræbe os på at få gennemført sådanne lempelser i antagelsesvilkårene, at disse yngre medlemmer kan blive tilfredse. Orienterende drøftelser om disse forhold er optaget med Forsvarsministeriet her i foråret.

Antallet af medlemmer, som er tilknyttet vor pensionsordning, har nu overskredet 500.

Dette tal svarer nøje til de prognoser over senior-

sergentordningens rammer, som vi tidligere har opstillet. Jeg tror fortsat på en stigning i antallet af seniorsergenter i forsvaret efter disse prognoser, således at antallet om 8-10 år vil være tredobbelt i forholdet til i dag. Dette forudsætter naturligvis stadig, at den udenrigs- og forsvarspolitiske situation i landet ikke undergår væsentlige ændringer.

Ved hver antagelsestermin forsøges der fra forskellige sider at etablere pensionsordninger på individuel basis. Ingen af disse har imidlertid endnu kunnet godkendes, da det er umuligt at træffe aftaler med samme indhold, som vor ordning, når det drejer sig om enkeltpersoner. Vi må derfor fortsat have lov at have den opfattelse, at den af os etablerede ordning alt i alt har været hensigtsmæssig.

På trods af denne konstatering må det dog alligevel overvejes, hvorvidt denne ordning senere skal afløses af en regulær »pensionskasse« direkte under organisationens administration.

Med 500 personer i ordningen er den årlige tilførsel af kapital på ca. halvanden million kroner, hvilket jo betyder, at der allerede på nuværende tidspunkt er opsamlet en relativ stor kapital, og spørgsmålet om en eventuel selvstændig pensionskasse må måske allerede nøje overvejes, når aftaleperioden med Nordlyset udløber i efteråret 1967.

Ovennævnte forudsætter formentlig, at det vil være muligt at disponere over den fornødne kvalificerede arbejdskraft, idet jeg for nærværende ikke skønner det muligt at pålægge ledelsen yderligere komplicerede funktioner ud over de rent organisationsfaglige rammer.

En klarere målsætning på dette område bør dog af hensyn til de betydelige økonomiske interesser, der ligger heri, snart udkrystalliseres.

Kort efter sidste repræsentantskabsmøde besluttede hovedbestyrelsen at omdanne vort kontor i Rigensgade til et sekretariat.

Forslaget om sekretariatets oprettelse og den fremtidige driftsform var oprindeligt langt mere vidtgående, men hovedbestyrelsen fandt altså ikke tiden inde til en så radikal ændring, som forslaget gav udtryk for.

Personligt erkender jeg, at det kun var med betænkelighed, jeg gik ind på etableringen af et sekretariat i København; men det måtte på den anden side stå mig klart, at egentlig sekretariatsvirksomhed – etableret et andet sted – ville have fået den konsekvens, at der måtte findes medhjælp til den daglige drift uden for hovedbestyrelsens egne rækker.

På det rent faglige sæt har de medarbejdere, som har med sekretariatets daglige virksomhed at gøre efter omstændighederne løst deres opgave på en udmærket måde, hvilket jeg herved udtrykker min anerkendelse for.

Som en integrerende del af hovedbestyrelsens virksomhedsområde bærer sekretariatet i forholdet til flere andre funktioner derimod – i hvert fald indirekte – en del af skylden for visse gnidninger og modsætningsforhold, som dog i det store og hele er holdt inden for hovedbestyrelsens interne rammer.

Baggrunden herfor har formentlig i hovedsagen

været, at et mindretal af hovedbestyrelsens medlemmer har været utilfredse med kompetencefordelingen i hovedbestyrelsen. I alle organisationer er det traditionelt således, at den øverste leder har den afgørende indflydelse på kompetenceforholdene inden for ledelsens enkelte funktioner. Jeg beklager derfor meget, såfremt de af mig fastlagte retningslinier af kompetence i FOU's hovedbestyrelse enten direkte eller indirekte har ført til de ovenfor nævnte modsætningsforhold. Jeg føler mig dog foranlediget til at understrege, at enhver disposition, jeg på dette område har truffet, først er blevet til efter personlig, dybtgående overvejelse og udelukkende med helhedens tarv for øje og efter forudgående samråd med mine nærmeste medarbejdere.

Videre føler jeg mig dog også foranlediget til at understrege, at jeg – uden undtagelse – respekterer enhver af mine medarbejdere i hovedbestyrelsen for hans personlige stillingtagen til problemerne, og at denne respekt naturligvis ikke bliver mindre af, at vi kan have divergerende opfattelse vedrørende løsningen af de enkelte opgaver eller disse opgavers indbyrdes prioritet. Jeg havde dog klart gerne set, at man loyalt sluttede op om flertallets beslutning istedet for at opføre sig fornærmet eller på anden måde tilsidesat, når éns egne synspunkter kommer i modvind.

Jeg har nævnt, at vi med baggrund i en forøgelse af medlemstallet på den økonomiske sektor har klaret os over forventning.

Kontingentforhøjelsen, som repræsentantskabet vedtog sidste år, slår igennem fra 1. april, og betyder selvsagt en mere rimelig margin for organisationens dispositioner, som trods alt har været hæmmede af, at stigningen i udgifternes vækst accellererer mere end indtægtsfremgangen.

Med den fulde virkning af et driftsårs kontingentforhøjelse skulle det være muligt at holde en fornuftig økonomisk linie i organisationen.

Jeg må dog advare mod at tro, at omfanget af organisationens opgaver vil kunne øges væsentligt inden for den nu gennemførte kontingentramme. Vil man derfor stille nye krav til organisationen, må man først anvise, hvordan evt. merudgifter skal søges dækket.

Organisationens årlige formuevækst finder jeg tilstrækkelig.

De i årets løb foretagne kapitalanbringelser i værdipapirer udviser et ret stort kurstab for obligationernes vedkommende; men dette taber jo ikke reelt. Der er ved anbringelsen af midlerne sigtet mod en fornuftig afkastning af formuen, og ikke mod spekulationsanbringelse. De trufne dispositioner må derfor fra et forretningsmæssigt synspunkt skønnes fuldtud forvarlige.

Af hensyn til samarbejdet med *A/S Kjøbenhavns Handelsbank* og forsikringsselskabet *Nordlyset* har vi opkøbt et antal aktieposter i disse selskaber.

Vi vil i den udstrækning den fortsatte kapitaltilvækst gør det muligt, placere midlerne efter samme principper under størst mulig hensyntagen til det

sikkerhedsmæssigt forsvarlige – parret med en rimelig renteafkastning.

Den af organisationen etablerede kollektive gruppelivsforsikring, hvortil betalingen er indeholdt i den gennemførte kontingentstigning, har virkning fra 1. april.

Der har ud fra mere snævert synede betragtninger været rejst kritik af, at dette spørgsmål ikke har været sendt ud til debat i medlemskredsen, forinden beslutning om gennemførelse blev truffet.

Dette kunne imidlertid ikke nås, uden at udskytte datoen for ordningens ikrafttræden. Jeg skal derfor med største fasthed fremføre som min overbevisning, at det var en forstandig disposition, repræsentantskabet traf, ved at gennemføre beslutning herom i sidste samling. Til understregning af denne opfattelse kan nævnes, at FOU's eksempel har dannet skole for forsvarsøvrige personelorganisationer, som nu alle arbejder med dette spørgsmål på toporganisationernes foranledning.

FOU's samvirksomhed med forsvarrets myndigheder og med de øvrige organisationer er fortsat præget af forståelse og gensidig respekt, og det må derfor uden videre antages, at dette samarbejde vil kunne fortsætte til fordel for alle parter.

For FOU's vedkommende har jeg tilkendegivet, at vi er beredte til samarbejde på åben og fordomsfri basis.

Inden for beretningsperioden er samarbejdet på mit initiativ udvidet til at omfatte samtlige værnkonstabelforeninger, hvis løn- og arbejdsmæssige vilkår i alt væsentligt kan sammenlignes med vore egne.

For så vidt angår en række tilfælde, som har haft betydning for begge grupper, har FOU handlet på det samlede stampersonels vegne. Herved har forhandlingsproceduren kunnet forenkles betydeligt samtidig med, at den samlede indflydelse, som har kunnet stilles bag de rejste krav, har været omvendt proportional med forenklingen.

Det er således FOU's fortjeneste, at efterslæbsproblemet for det kontraktansatte personel relativt let kunne løses på en hurtig måde og med et for personellet tilfredsstillende resultat.

Vore forhandlingsresultater fik samtidig afsmitning for det kontraktansatte officerspersonel. Lad mig nævne, at for staten betød resultatet af disse forhandlinger en samlet merudgift til lønninger m.v. på ca. 50 millioner årligt. Man vil heraf kunne udlede, at konsekvensen af vore lønmæssige forhandlinger med styrelsen i høj grad er med til at præge samfundsøkonomien.

Den debat, som allerede er sat i gang ude i lokalforeningerne om vor gruppes organisationsmæssige placering i fremtiden, er det store problem, der skal tages stilling til på dette repræsentantskabsmøde.

Ifølge hovedbestyrelsens resolution, bør der bernes mulighed for en fremtidig overenskomstansættelse på kollektiv basis, foreløbig omfattende alt kontraktansat, militært personel fra seniorsergent til konstabel i alle tre værn og korps.

Som det allerede er bekendt, er der i princippet givet tilsagn om deltagelse i et fremtidigt samarbejde på dette grundlag fra de tre konstabelforeningers kompetente ledere. Jeg har endvidere under hånden informeret forsvarsminister Victor Gram om, at kravet herom vil kunne forventes rejst under forudsætning af, at de tre respektive generalforsamlingsbeslutninger går i den foreslåede retning.

Det påtænkte samarbejde om en sådan ordning, går som bekendt i teorien ud på, at de fire organisationer hver for sig tilsluttes en fælles toporganisation, som så skal forvalte den forhandlingsret, som vil blive en konsekvens heraf.

Der er således ikke tale om nogen egentlig samenslutning mellem de fire foreninger, idet disse tænkes hver for sig at fortsætte deres virke under de i øjeblikket gældende former og under egne love, som formentlig blot behøver en mere formel justering for at kunne indpasses i dette nye system.

Da hele problemkomplekset endnu befinder sig på planlægningsstadiet, er der endnu ikke taget endelig stilling til spørgsmålet om, hvordan indholdet af lovene for en eventuel toporganisation for stampersonellet skal udformes. Under forbehold af repræsentantskabets godkendelse, vil udarbejdelsen af skitseforslag til de nævnte love blive fremskyndet – i hovedsagen for at kunne udnytte den rolige periode, som ligger mellem to overenskomstfornyelser på arbejdsmarkeds- og tjenestemandsområdet.

Disse overenskomster skal, som det vil vides, igen fornyes med virkning fra 1. marts 1967 ifølge de i dette forår indgåede aftaler.

For så vidt angår den mere detaljerede redegørelse for ovennævnte planer, skal jeg i øvrigt henviser til den information, som allerede er givet om emnet på formandsmødet i Fredricia i februar, samt til det skriftlige indlæg, der er tilstillet samtlige lokalforeningsformænd og repræsentanter fra vort sekretariat, forud for dette møde for dels at kunne begrænse debatten til kun at omfatte hovedpunkterne og dels på forhånd at afklare de enkelte repræsentanters stillingtagen til spørgsmålet.

Jeg må dog alvorligt understrege, at det er min personlige vurdering, at dette betydningsfulde spørgsmål ikke længere bør stå uafklaret, idet chancen for planernes gennemførelse herved måske vil kunne forpasses. I denne vurdering af situationen ligger det endvidere klart, at afvejningen af, hvorvidt der senere skal søges tilslutning til en af de bestående toporganisationer – FTF eller LO – også bør foretages for at udstikke den linie, som de kommende forhandlinger om det samlede kompleks skal følge.

Efter det for mig foreliggende må det dog stå klart, at medlemmerne ikke vil ønske at gå ind for en tilslutning med et ensidigt partipolitisk tilhørsforhold som resultat.

Min virksomhed for FOU har sammenholdt med mine øvrige forpligtelser været stedse mere krævende i de sidste to år. Da min funktionsperiode som landsformand først udløber i 1966, og da arbejdspresset næppe vil kunne lettes på en hen-

sigtsmæssig måde, har jeg efter samråd med hovedbestyrelsen anmodet Forsvarsministeriet om godkendelse af, at jeg indtil videre fritages for daglig tjeneste i Flyvevåbnet. På hvilken måde denne anmodning evt. kunne imødekommes, er der endnu ikke taget endelig stilling til i ministeriet.

Når dette spørgsmål fremdrages i min beretning, er baggrunden, at jeg mener, at man nu har overskredet den maximale begrænsning for hovedorganisationens virksomhed baseret udelukkende på hovedbestyrelsesmedlemmernes fritidsindsats. Dette var forudset allerede ved fremlæggelsen af lovforslaget i 1964, hvor der blev hjemlet hovedbestyrelsen mulighed for at ansætte den fornødne medhjælp.

I hovedbestyrelsens videre overvejelser må derfor nødvendigvis indgå en vurdering af, hvorvidt de trufne foranstaltninger er tilstrækkelige eller om der må ske en yderligere udbygning med mere professionelt sigte.

Debatten om organisationens strukturelle opbygninger stilnet af, men som det vil fremgå af de forhold, der er draget frem i beretningen, er udviklingen hen imod et mere hensigtsmæssigt og moderne organisationsapparat fortsat i fuld gang. Der må dog stadig foretages tilpasninger og justeringer i takt med de krav, der stilles.

Det er ikke skønnet rimeligt at foretage lovbearbejdelse med henblik på at fremsætte forslag til lovændringer i denne samling, da dette antagelig ville blive til uholdbare lapperier.

— — —

Det er mit håb, at repræsentanterne vil udstyre den kommende hovedbestyrelse med mandat til at viderereføre organisationens fremskridtslinie i de hidtidige spor, med det sigte at fastholde og fremme sergentgruppens arbejds- og lønmæssige placering i samfundet. Gennem sammenhold og saglig bedømmelse af de enkelte problemstillinger både i hovedbestyrelse og hos medlemmerne vil jeg tro, at denne målsætning har gode betingelser for at holde trit med den øvrige samfundsudvikling.

Vi bør dog i denne målsætning erkende, at vore problemers løsning afhænger bl.a. af vor egen indflydelse og samlede indsats – og af vor evne til at samarbejde med andre om opfyldelsen af vore ønsker og krav.

Som organisationens højeste myndighed tilkommer det nu repræsentantskabet at vurdere de arbejdsresultater, som er nået i årets løb. Viden om de opnåede resultater har løbende været til rådighed for repræsentanterne, hvorfor denne og følgende beretninger på årsmødet kun er at betragte som en opsummering og et oplæg til den efterfølgende debat.

På dette grundlag må repræsentanterne tage stilling og derefter forme og anviser den politik, som skal følges i det videre arbejde. Når repræsentantskabet har løst denne opgave, er det hovedbestyrelsens pligt at omsætte teorierne til praktisk handling.

Som tidligere nævnt har det praktiske arbejde igennem de senere år været i en voldsom vækst, men dog lykkeligvis præget af, at den forøgede indsats har

kunnet omsættes i forbedrede resultater på an lang række områder. Dette faktum kan jeg på hovedbestyrelsens vegne notere med tilfredshed.

Jeg skylder at takke alle medlemmer for den interesse, med hvilken man er sluttet op om organisationen og dens virksomhed og for det gode kammeratskab, som jeg har mødt mange beviser på i årenes løb, og jeg vil tilslut udtrykke håbet om, at kammeratskab, sammenhold og interesse for vort fælles arbejde fortsat må være fremherskende blandt de egenskaber, som sættes i højsædet, når vi mødes til forhandling, og når vi anskuer problemer i FOU.

Som tidligere år var før repræsentantskabet udsendt en *trykt beretning*, som man havde kunnet læse igennem, men herudover ønskede landsformanden at udbygge og supplere nogle enkelte ting ved følgende *supplementsberetning*:

Der har i de senere år været en ret eksklusiv fremgang inden for FOU, hvilket det store fremmøde her i dag også er et godt tegn på – det viser, at der er stor interesse for organisationen og dens arbejde.

Imidlertid har man måttet bremse udviklingen lidt inden for en række områder, for at passe på at denne udvikling ikke løber løbsk for os.

I de sidste to år har der været en medlemstilgang således at vi pr. dato kan mønstre 4022 medlemmer, der fordeler sig med

knap 2000 fra FLV

knap 1600 fra HRN og

resten fra SØV,

men vi kunne være langt flere, idet vi især mangler de værnepligtige sergenter.

Lokalforeningerne

Der er mange af disse, der er meget dygtigt ledede, og hvor alting går fint, men desværre er der også mange, som kører på pumperne, og som ikke reagerer på henvendelser fra hovedforeningen – de er stillestående. Det må derfor indtrængende henstilles til disse, at de overholder reglerne f.ex. betids tilmelding til repræsentantskabsmøderne, afregning af kontingent, besvarelse af skrivelser o.s.v.

Det stod anført i beretningen, at landsformanden havde aflagt et besøg i Kolsås i Norge, men det passer ikke, idet han havde været sengeliggende med en influenza på det pågældende tidspunkt. Landsformanden er dog forpligtet til at gennemføre besøget snarest muligt for at informere personalet dér om lønvilkår m.m., hvilke der har været forhandlet gennem to år, hvorved der f.ex. kan ydes gift personale en årlig lønstigning på 5-11.500 kr. Dette løfte om et besøg er dels afgivet til personalet på Kolsås og dels til forsvarsministeriet.

Løn

Der har været talt meget om efterslæb – helhedsløsning – principper ved lønregulering etc., og det vil være rimeligt, om der tages et initiativ til at få disse

forhold bragt i orden. Man havde dog ikke turdet fare frem efter funktionærloven i dette spørgsmål, selvom vi i dag ville have haft en forhandlingsret i hånden. Grunden hertil var, at dette ville have kostet 1/4 af de tilrådighed værende 50 millioner, eller godt kr. 600 til hver af os. Denne pris var vi ikke villige til at betale.

Seniorsergentordning

Det er nu lykkedes at få seniorsergenten indført i alle tre værn, idet der netop i går er udnævnt 4 seniorsergenter i søværnet.

Det må her påpeges, at vi på dette område skal være meget på vagt over for en social deklassering. Vi skal ikke forsøge at opnå anden status end den, vi har – vi skal ikke være reaktionære, men vi skal være os selv. Vi skal rejse hovedet og skal ikke viske vort særpræg ud for at komme til at ligne nogle andre.

Pensionsordning

Vi har i dag tilsluttet 540 seniorsergenter til vor pensionsordning og det antages, at dette antal ved årsskiftet vil andrage ca. 600 personer.

Med en kapitaltilvækst på 1,8 mill. kroner om året bliver spørgsmålet, om vi senere skal etablere vor egen pensionskasse. Det er en nødvendighed at overveje dette ud fra den betragtning, at rentesatsen i dag inklusiv overrenten er $6\frac{3}{4}$, men ved en effektiv forvaltning i papirer ydes der i dag en rente på ca. 10%. Det bør derfor overvejes at konvertere.

Da ordningen blev oprettet, følte vi os ikke selv kvalificerede – selv om vi godt dengang var klar over ovennævnte renteforskel, hvorfor vi fik fagfolk som *Handelsbanken* og *Nordlyset* til at administrere ordningen. Der skal dog også en række overvejelser til, før man konverterer, men det skal påpeges, at det kan være hensigtsmæssigt.

Der er fra visse sider blevet tilbudt vore medlemmer og andre individuelle pensionsordninger, men forsvarsministeriet har endnu ikke godkendt én eneste af disse.

Ved en eventuel konvertering bliver spørgsmålet, om vi har den tilstrækkelige kvalificerede arbejdskraft hertil. Det har vi måske ikke, men vi bør selv gøre os nogle anstrengelser for at sætte os ind i disse ting, evt. ved samarbejde med såvel bank som med forvaltningen.

Det skal derfor henstilles, at man giver hovedbestyrelsen bemyndigelse til at overveje situationen og til at træffe de første beslutninger i denne sag.

Sekretariatet

Det var med mange overvejelser, at dette afsnit blev skrevet i beretningen, men det var nødvendigt at medtage afsnittet, da der synes at være den opfattelse i lokalforeningerne, at klimaet i hovedbestyrelsen ikke er godt. Situationen er imidlertid gennemdrøftet på hovedbestyrelsesmødet i går, hvor man har talt ud om tingene.

Brydninger vil der altid være inden for en organisation, men man bør passe på at bevare den gensidige respekt, selv om andre mener noget andet end selv.

Hermed bør dette emne være udtømt, idet det sagte ikke skal betragtes som noget oplæg til en yderligere diskussion.

Økonomi

Kontingentforhøjelsen slog igennem i år og skulle give os bedre mulighed for løsning af nye opgaver, men det må ikke glemmes, at væksten af de givne opgaver også er fulgt med, og man må således ikke føle sig overbevist om, at de 8 kr. kan holde mange år endnu, det vil være afhængig af udviklingen.

Fordelingen af det månedlige kontingent på 8 kr. ser således ud:

Fondet (ejendoms)	0,50 kr.
Lokalforeninger	2,00 kr.
Livsforsikring	1,00 kr.
Bladet	1,00 kr.
Rest til øvrige opgaver	3,50 kr.

Det der indtil nu har reddet os økonomisk er medlemstallets stigning, samt at hele organisationen er blevet drevet rationelt.

Formuetilvæksten er 6 kr. pr. medlem plus renter, og denne tilvækst må anses for at være tilstrækkelig. Kontingentet bør ikke forøges alene for at opspare en formue, som der ikke er anvendelse for.

Man har søgt at placere indeståender i banker til papirer, og har således købt aktier i *Handelsbanken* for 40.000, hvoraf de 25.000 stammer fra *Nordlysets* »returkommission«.

Gruppelivsforsikring

Denne livsforsikring behøver næppe nogen yderligere omtale, når der mindes om de navne, som ikke er mere, understreges dispositionens rigtighed med al ønskelig tydelighed.

Samarbejde

Samarbejdet udadtil har udviklet sig fornuftigt. Der har således jævnlige været holdt møder med FLVs fællesudvalg – specialofficersforeningerne inden for alle værn – konstabelforeningerne og reserveofficersforeningen. I en konkret sag vedrørende skat har der fra alle sider været tilslutning til, at FOU førte sagen. Denne sag blev rejst af FOU, og resultatet blev, at vi vandt den.

Det er vigtigt med et sådant samarbejde, idet der herved kan ske en forenkling af forhandlingsproceduren, således at f. ex. en enkelt organisation kommer til at trække læsset frem for 5-6 forskellige organisationer skal tale med den samme myndighed om samme sag. Et godt samarbejde må derfor understreges som rationelt.

Den kontraktansatte gruppe i forsvaret er i dag langt den største. FOU kunne således udgøre ca.

5.000 medlemmer, hvortil kommer konstablerne med ca. 9-10.000, tjenstgørende reserveofficerer med ca. 2.500 plus ROID med ca. 3.000, hvoraf mange dog er dobbeltorganiserede. Med disse tal kommer vi højt op i sammenligning med specialofficererne, der tæller ca. 2.500 og officererne ca. det samme, idet disse tal gælder alle tre værn.

Spørgsmålet er nu, om vi ikke kunne lade det blive ved det gode samarbejde, således at det, vi nu har sat i gang – nemlig en sammenslutning – er overflødig?

Nej – En formel sammenslutning vil udadtil være bedre end et løst samarbejde.

Man har fra hovedbestyrelsens side forsøgt at lægge op til endiskussion ude i lokalforeningerne, for her at få en afrundet debat om spørgsmålet.

Der er dog stadig uklare punkter, som begge parter (Ikf. og HB) kunne ønske besvaret, hvilket vi kan tale om nu. Fra hovedledelsens side har man dog indtil nu ikke stødt på noget, som fraråder de lagte planer.

Vedrørende spørgsmålet om FOU's tilslutning til en toporganisation, da kan vi med sindsro vente lidt endnu hermed.

Vi *kan* stå alene lidt endnu, men helst med konstablerne i hånden. Vi kan evt. i dag få en forhandlingsret i lønningens analogi, men man respekterer i dag vore beføjelser til at forhandle, hvorfor det ikke er en afgørende at få denne forhandlingsret.

Det skal påpeges, at landsformanden efter samråd med hovedbestyrelsen søger om fritagelse fra den daglige tjeneste indtil videre på grund af den store arbejdsbyrde, som organisationsarbejdet giver. Denne fritagelse foreligger rent de facto i dag, men endelig stilling er endnu ikke taget.

Hvorfor dette nævnes, er for at påpege, at vi ikke kommer videre, hvis ikke det i dag accepteres, at nogen skal arbejde hårdt med organisationsarbejdet, det er nemlig ikke længere noget, som kan drives en søndag formiddag. Det virker forhåbentlig ikke forbavsende for nogle at høre, at der er meget at bestille, men det er desværre ikke muligt at fordele alt arbejde, således at alle kommer til at arbejde lige meget.

Struktur

Det må påpeges, at den voldsomme debat om strukturændringer er stilnet af, men det må på den anden side også fremhæves, at der stadig er strukturændringer i gang. Det der sker i dag er i sig selv en strukturændring. Udviklingen fra soldaterforening til interesseorganisation har således gjort det urimeligt i dag blot at lappe på de eksisterende love, ligesom det må påtænkes, at det hele skal kunne klares inden for de penge vi får ind. Der må derfor advares mod at forcere noget frem, som ikke er holdbart.

Det kan påregnes, at et nyt lovudvalg vil blive nedsat i hovedbestyrelsen, hvorved organisationens og lokalforeningernes love kan blive kulegravet, således at de kommer til at stå i et moderne forhold til tiden.

Organisationens første funktionær, fru Edith Nielsen.

Fondet

Fondet er ikke omtalt i beretningen, men spørgsmålet blev drøftet på hovedbestyrelsesmødet i går. Der var måske stillet visse forventninger om, at der ville blive forelagt forslag til ændringer nu, men det er ikke for hovedbestyrelsen afgørende, om man får rådighed over disse penge. Trænger vi til dem, må vi forcere sagen eller bede om dem, men vi hverken kan eller vil føre retssag mod et æresmedlem eller føre en politik, således at disse mennesker tromles ned. Indtil videre er det nytteløst at forhandle dette spørgsmål, thi fondsbestyrelsen har een indstilling, hovedbestyrelsen en anden. Vi må i dag erkende status quo, og må være tilfredse hermed indtil de øvrige fondsbestyrelsesmedlemmer indtager en anden stilling.

Det skal sluttelig påpeges, at hovedbestyrelsens initiativ ikke må blive hæmmet, ligesom den værnsløyalitetsfølelse, som må og skal være til stede i organisationen, skal fremhæves.

Forinden beretningen blev overgivet til debat trak dirigenten linierne op og påpegede hvilke spørgsmål hovedbestyrelsen ønskede retningslinier for, nemlig:

Tilslutning til FTF – LO.

Sammenslutning med konstabler.

Fondets stilling.

Bemyndigelse til at konvertere pengene til en pensionskasse.

Bemyndigelse til at løse FOU's opgaver og mål.

Efter forskellige indlæg til beretningen blev denne vedtaget med overvældende majoritet.

Den 15. juli oprettede organisationen kontor i Østergade 1, Herning.

Sidst på året var man klar til, under forudsætning af repræsentantskabets endelige godkendelse, at danne en sammenslutning med konstabelforeningerne.

Sammenslutningens navn skal være *Centralforeningen for Seniorsergenter og Stampersonel*.

Dens opbygning blev skitseret således:

Navn

Sammenslutningens navn er: *Centralforeningen for seniorsergenter og stampersonel*.

Den består af Foreningen af Oversergenter og Underofficerer (FOU) og de tre konstabelforeninger, nemlig Hærens konstabelforening, Flyvevåbnets konstabelforening og Søværnets konstabelforening.

Formål

Sammenslutningens formål er gennem fælles samvirke at varetage de tilsluttede foreningers respektive interesser, idet dog kun spørgsmål, hvorom der i bestyrelsen er enighed, kan føres i sammenslutningens navn.

Foranstående hindrer ikke den enkelte tilsluttede forening i selvstændigt at søge at fremme spørgsmål, hvorom der ikke kan opnås enighed i sammenslutningen.

Ledelse

Sammenslutningen ledes af en bestyrelse på 5 mand, nemlig formændene for hver tilsluttet forening samt yderligere et medlem fra FOU.

Landsformanden for FOU er født formand for bestyrelsen.

Hvert år udarbejdes en beretning om sammenslutningens virksomhed, som skal behandles på de respektive foreningers generalforsamling.

Bestyrelsens virksomhed foregår iøvrigt efter en forretningsorden, som skal være godkendt af de tilsluttede foreningers hovedbestyrelse.

Økonomi

De tilsammenslutningens virksomhed nødvendige midler afholdes med 2/5 af FOU og 1/5 af hver af de tilsluttede konstabelforeninger.

Kassevirksomheden varetages af hovedkassereren for FOU, som ved hvert regnskabsårs slutning udarbejder et regnskab, der skal forelægges de enkelte foreningers repræsentantskabsmøder til godkendelse.

Sekretariatstjeneste og administration

Sammenslutningens sekretariatsvirksomhed varetages af FOU's sekretariat.

Mødereferater m.v. udsendes efter adresselister, som tilstilles sekretariatet fra den enkelte forening.

Endvidere har de 4 implicerede foreninger vedtaget en forretningsorden, som i detaljer fastlægger mødefrekvens, mødeformer, økonomi m.v.

Bestyrelsessammensætning vil iøvrigt fremgå af den grafiske fremstilling af samarbejdet. FOU's ho-

vedbestyrelse har besluttet, at vort hovedbestyrelsesmedlem skal være SNSG 2 I. Ulstrup.

Ved årets slutning fandt landsformanden det nødvendigt at udsende følgende skrivelse:

»Foreningen af Oversergenter
og Underofficerer
Østergade 1, Herning

22. DEC 1965
U.143

Til hovedbestyrelsesmedlemmer og suppleanter

Den seneste tids uro omkring dannelsen af en fælles centralforening for FOU og forsvarets konstabelforeninger er nu kulmineret derved, at lokalforening Fyn i skrivelse af 17. DEC 1965 til samtlige lokalforeninger under FOU samt hovedbestyrelsen i helt ubehersket form har kommenteret situationen.

Omdens samlede hovedbestyrelsesdispositioner anvendes bl.a. udtrykket svindel og for så vidt angår landsformanden

den personlig beskyldes denne direkte for at have ført medlemmerne bag lyset – med andre ord gjort sig skyldig i mandatsvig.

På et møde i Herning 20. DEC med deltagelse af landsformanden, næstformand H. Brodersen, hovedbestyrelsesmedlem I. Ulstrup samt ansvarshavende redaktør Johs. Jørgensen blev konsekvensen af de ovenomtalte ærerørige beskyldninger drøftet under den forudsætning, at tingene nu måtte sættes på plads, og der blev derfor truffet foreløbig beslutning om at lade hovedbestyrelsens mandater stille til rådighed på et ekstraordinært repræsentantskabsmøde.

Repræsentanterne for lokalforening Fyn fastholdt uden beklagelse af nogen art de fremførte påstande om end begrundelsen for postulaterne ikke virkede sikker og beslutningen om afholdelse af et ekstraordinært repræsentantskabsmøde står derfor ved magt.

I et senere på dagen indkaldt møde deltog formanden for lokalforening Fyn, G. Bøgen, samt medlem af lokalforeningens bestyrelse OS Rasmussen. Der blev af landsformanden givet meddelelse om den ovenfor nævnte beslutning om at stille hovedbestyrelsens mandater til rådighed i konsekvens af lokalforeningens ærerørige påstande.

Indkaldelse til repræsentantskabsmødet samt et forudgående hovedbestyrelsemøde vil omgående blive udsendt.»

Kontorlokalerne, Østergade 1 i Herning

Fru Edith Nielsen i arbejde.

Landsformandens kontor.

indkaldes til ekstraordinært repræsentantskabsmøde, hvor samtlige hovedbestyrelsesposter var stillet til rådighed. På det ordinære repræsentantskabsmøde ændredes organisationens navn til »Sergentgruppens Fællesorganisation« SFO.

Der var i organisationens lokalforeninger stor debat om den kommende »Centralforening«.

Det var nødvendigt for hovedbestyrelsen at indkalde til et *ekstraordinært* repræsentantskabsmøde den 8. januar i Holstebro.

Mødet, hvori deltog repræsentanter med i alt 100 stemmer, formede sig som en dagsordensdebat.

Landsformanden, *Chr. Sørensen*, redegjorde for situationen:

»Som det vil fremgå af den udsendte dagsorden, har hovedbestyrelsen ønsket at samle repræsentantskabet – organisationens højeste myndighed – for at få sat nogle begreber på plads i en meget alvorlig sag.

Jeg skal i det efterfølgende på hovedbestyrelsens vegne gøre rede for baggrunden for denne beslutning og formålet med den.

Lad mig først slå fast med syvtommersøm, at hovedbestyrelsen ikke agter at lægge op til noget rabaldermøde; men denne situation må klares ud – alternativet kan meget vel blive organisationens undergang som faglig organisation for Forsvarets sergentgruppe. Bliver der ikke grebet ind i tide, findes der nok eksempler på, at en sådan uro kan få total opløsning til følge.

Lad mig gå ud fra den forudsætning, at alle tilstedeværende gør sig helt klart, at man sidder her som tillidsmænd og at man betragter sig selv som tillidsmand – valgt hertil af kolleger og kammerater – har man ikke denne opfattelse, er al videre diskussion uden formål.

Lad mig endvidere tage som en klar forudsætning, at vi lever i et system med visse regler og normer – et system, hvor hensynet til det enkelte individ er det, som hele samfundet er bygget op på – men med sådanne regler og normer, at der skal være plads til os alle – uanset personlig opfattelse.

Disse regler og normer har deres oprindelse i lovgivningen.

Vort parlamentariske system med de mange politiske partiers eksistens er nok til at udrydde enhver tvivl om, at udgangspunktet har været at skabe et demokratisk samfund for borgerne.

Lad os slå fast, at vi alle som borgere i landet er underkastet de regler og normer, som gennem grundloven er gældende for vort samfund – grundloven er jo skabt af borgerne selv.

Jeg betragter det som en selvfølge, at man er enig heri.

I grundlovens § 78 er der anført, at borgerne har ret til uden forudgående tilladelse at danne foreninger i ethvert lovligt øjemed.

Heraffølger uden videre, at FOU, som organiserer Forsvarets sergentgruppe som medlemmer har sin eksistensberettigelse nedfældet i grundloven; men det må være en igen helt indlysende forudsætning, at grundlovens parlamentariske forudsætninger er opfyldt i den virksomhed, som FOU udfolder som en lille del af det danske demokrati.

Vier også underkaster den demokratiske regel om, at i et demokrati træffes de fornødne afgørelser ved flertalsbeslutninger, hvor alle har mulighed for – enten direkte eller indirekte – at øve indflydelse på de afgørelser, som træffes.

Et mindretal kan ikke og skal ikke bestemme; men må jeg uden videre slå fast, at i FOU har en mindretalsopfattelse bedre vilkår end mange andre steder i Danmark. – Tænk blot på de små politiske partier.

Det er sædvane her til lands, at de forskellige afgørelser og beslutninger træffes efter en forudgående debat. Men det er som bekendt i praksis således, at kun et fåtal af personer reelt deltager i debatten; nemlig de personer, som er tillidsmænd, og som direkte er valgt til at varetage denne opgave på de manges vegne.

Som jeg sagde før er alle her valgt til at være tillidsmænd på forskellige poster.

Tilsammen udgør vi FOU's repræsentantskab, organisationens højeste myndighed. Vi er for FOU en lovgivende forsamlings og ækvivalerer i denne sammenhæng Folketinget jfr. igen grundloven.

Hovedbestyrelsen derimod er valgt med den særlige opgave at *lede* organisationens virksomhed. Hovedbestyrelsen er hermed FOU's »regering« – direkte valgt af repræsentantskabet. Ifølge vore love leder vi virksomheden med direkte ansvar overfor repræsentantskabet.

På sidste repræsentantskabsmøde blev optagelsen af et nærmere samarbejde med forsvarrets tre konstabelforeninger på hovedbestyrelsens foranledning drøftet af dette repræsentantskab.

Det blev dengang pålagt hovedbestyrelsen at arbejde videre med tanken – og det gjorde hovedbestyrelsen.

Resultatet af hovedbestyrelsens arbejde og de førte forhandlinger er kendt af alle tilstedeværende, og det er også kendt, at denne sag har været drøftet på

mange møder mellem FOU's tillidsmænd i den mellem-liggende tid.

Lad mig kort rekapitulere det seneste hændelsesforløb: Da drøftelserne i det snævre udvalg, som behandlede sagen, var tilende – efter, naturligvis, en drøftelse i hovedbestyrelsen, blev en redegørelse udsendt til samtlige vore lokalforeninger, og det blev samtidig bekendtgjort, at man ønskede en *viderudvikling* af arbejdet forelagt på et af de møder, som med mellemrum arrangeres for lokalforeningernes formænd.

Sådanne møder har hidtil på mange områder været vejledende og retningsgivende for hovedbestyrelsens dispositioner, idet de har været baseret på at nå den størst mulige kontaktflade mellem hovedbestyrelsen og medlemmerne.

Disse møder er som bekendt ikke beslutningsdygtige i henhold til vore love og ingen bindende afstemning kan og skal derfor *ikke* forekomme.

Hovedbestyrelsen derimod er i henhold til lovene *altid* beslutningsdygtig.

Efter denne drøftelse med formændene, hvoraf ca. 70% havde efterkommet indbydelsen til at deltage, drog jeg som landsformand og dermed organisationens højeste tillidsmand den konklusion, at et betydeligt flertal af formænd, som jo overvejende præger vort repræsentantskab, kunne gå ind for den foreslåede dannelse af en fælles centralforening for FOU og Forsvarets konstabelforeninger, og jeg meddelte herefter, at jeg nu ville foranledige dannelsen af den nye centralforening ført ud i livet.

Jeg understregede samtidig helt klart, at dette skete på mit eget personlige ansvar som formand, og at jeg naturligvis fuldtud var klar over, at en fejlurdering i relation til en evt. senere forkastelse i repræsentantskabet naturligvis måtte føre til min afgang som landsformand, sådan som det er forudsat i grundloven.

Allerede på det førnævnte formandsmøde, hvor jeg havde meddelt min beslutning, kom der voldsomme reaktioner; der blev således anvendt udtryk som »ulovligt« og »skandale«.

Disse udtryk blev omgående af mig påtalt i en meget skarp tone, og jeg meddelte samtidig, at al debat i FOU foregik efter almindelige parlamentarisk sædvane, samt at jeg hverken nu eller i fremtiden ville tolerere afvigelse fra denne sædvane.

Forså vidt angår påstanden om, at den af mig truffene beslutning skulle være ulovlig, må dette med det samme på det kraftigste tilbagevises alene under henvisning til FOU's love, som udstyrer mig med den fornødne autoritet; idet det af lovene fremgår, at hovedbestyrelsen ledes af landsformanden samt at landsformanden tegner organisationen. Jeg var naturligvis vidende om, at jeg her ikke handlede mod hovedbestyrelsens ønske, og hovedbestyrelsen har da også på et senere tidspunkt tilsluttet sig min disposition.

Må jeg for fuldstændighedens skyld om lovlig eller ulovlig handlemåde nævne, at love for FOU

udtrykkelig i § 2 nævner at vore mål søges løst gennem samarbejde.

Må jeg igen med henvisning til, hvad jeg ofte har sagt, at jeg som landsformand fuldtud er forpligtet af det parlamentariske systems spilleregler; jeg accepterer de vilkår, som disse regler giver – jeg holder oven i købet af dem – men som jeg også ofte har sagt; jeg forlanger dem respekteret i fuldt omfang af alle, som har en myndighed at udøve i FOU. Denne regel er ikke og vil ikke nogensinde blive fraveget, hvor jeg har en myndighed at udøve.

Debatten er senere fortsat derved, at et antal lokalforeninger skriftligt har udtalt sig om forholdet.

En enkelt lokalforening fremsætter igen påstanden om ulovligheder, som jeg allerede har tilbagevist.

Det hidtil seneste indlæg i denne debat har direkte foranlediget mig til indkaldelsen af dette repræsentantskabsmøde, idet en skrivelse fra en lokalforening, som samtlige tilstedeværende formentlig har læst, indeholder sådanne antydninger og sådanne beskyldninger mod såvel hovedbestyrelsen som mig selv, at jeg igen har fundet grænserne for en parlamentarisk debat overskredet, og denne gang i et helt usædvanligt groft omfang.

Ifølge grundlovens § 77 er enhver borger sikret ytringsfrihed for sin mening i skrift og tale, dog under ansvar for domstolene.

I den ovenomtalte skrivelse er borgerlig straffelovs § 267 kompromitteret.

§ 267 lyder således:

Den, som krænker en andens ære ved fornærmelige ord eller handlinger eller ved at fremsætte eller udbrede sigtelser om et forhold, der er egnet til at nedsætte den fornærmedes i medborgeres agtelse, straffes med bøde eller bæfte i indtil 1 år.

I samme § stk. 3 er det udtrykkelig anset som en skærpende omstændighed, når fornærmelsen er fremsat i trykt skrift, hvorved den får større udbredelse.

Må jeg her udtrykkelig nævne, at påstanden om, at der foreligger en strafbar krænkelse af ytringsfriheden ikke er grebet ud af luften; men baserer sig på en vurdering foretaget af en advokat.

Den slags behandling og debat vil hverken jeg eller nogen anden i hovedbestyrelsen finde os i, og derfor er repræsentantskabet indkaldt.

I en senere samtale har underskriveren af skrivelserne, for så vidt påstanden om, at landsformanden har tilsløret dette faktiske formål med dannelsen af centralforeningen, i vidners påhør udtalt, at denne beskyldning refererer til, at jeg er af den personlige overbevisning, at forholdene i forsvaret uden skade for forsvarets effektivitet kan demokratiseres.

Det er da ganske rigtigt, at jeg har denne opfattelse, og det måtte meget gerne for min skyld have stået i skrivelserne.

Denne opfattelse deler jeg nemlig både med offentligheden og samtlige politikere her i landet – forsvarsministeren inclusive, og alle de højeste mili-

tære myndigheder over hele forsvaret har givet tilslutning hertil.

Den kan altså hverken være ulovlig eller uanstændig i mit forhold til FOU, og det er så sandelig heller ikke en opfattelse som ikke bør være offentligt kendt.

Men sådan som skrivelsen er stillet op, er det nok det sidste man vil gætte på, når der står, at det faktiske formål er tilsløret. Sådan som det står, kunne det lige så nemt opfattes som tilsløring af noget grimt og ulovligt – det ville jo nok også gøre sagen mere interessant.

Som jeg sagde før, vil hverken den øvrige hovedbestyrelse eller jeg finde os i den slags, og vi har derfor valgt at lade repræsentantskabet afgøre, om det skal være tonen i FOU og i vore debatter.

Skulle man mod vor forventning mene, at denne debatform er rimelig og rigtig i FOU, skal man ikke fortsat regne med os på disse høje tillidsposter.

Både for sammenhæng og for god ordens skyld skal jeg kort beskrive de hovedmotiver, som har ført til beslutningen om at optage samarbejdet med konstabelforeningerne:

1. Det er utænkeligt at tro, at en overgang til egentlig overenskomstansættelse af stampersonellet i forsvaret kan ske for befalingsmændene alene. Både staten og personalet ønsker denne ændring i ansættelsen, og der er næppe grund til at udpensle, hvordan personalets muligheder for at opnå forbedringer vil være i den situation, hvis man ikke i forvejen er på talefod.

2. Forholdene i Forsvaret ændrer sig i takt med det, der sker i resten af samfundet, og når udviklingen er løbet fra de gældende normer lader man de interesserede parter tage stilling til, hvordan de nye normsæt skal fungere gennem et udvalgs- eller kommissionsarbejde. Det er fundamentalt vigtigt at være repræsentanter på sådanne steder – og i FOU er vi allerede på vej bl.a. gennem arbejdet i klimaudvalget og snart begynder arbejdet i det udvalg, som skal nedsættes for at klargøre begreberne om hele personelstrukturen i forsvaret. Det er næppe svært at få øje på de ønsker, der fra forskellig side kan være for at holde os uden for, men det må i denne sammenhæng stå klart, at det ikke i vore dages Danmark vil være muligt at holde en personelgruppe på ca. 60% af de ansatte uden for de steder, hvor der øves indflydelse på udviklingen.

Alene kan FOU opnå repræsentation i sådanne udvalg i nogle tilfælde – sammen med konstablerne vil man til enhver tid være selvskreven deltager.

3. Udviklingen går stadig i retning af større koncentrationer. Skal vi med tiden ind i FTF må vis sikre os, at det ikke bliver en ørkenvandring – og så der må vi for vor egen skyld søge indflydelse. Sluttes vi os til alene, kan vi selvfølgelig stadig pippe med; men går vi sammen med konstablerne, vil man ikke kunne komme uden om at give os plads i FTF's forretningsudvalg, som er det sted, hvor det egentlige foregår.

Heller ikke det forhold behøver vist nærmere omtale for at kunne forstås.

4. De politiske partier og offentligheden udfolder store bestræbelser for at komme ud af det dødvande,

som gemmersigien nedsættelse af tjenestetiden. Det går forholdsvis langsomt; men tendensen er der. Der bliver stadig færre værnepligtige og stadig flere frivillige.

Der er hos alle myndigheder et ønske om at lade værnepligtige sergenter og værnepligtige løjtnanter afløse af stampersonel og seniorsergenter.

De, der skal blive befalingsmænd, vil altså i stigende omfang skulle rekrutteres fra konstabelgruppen, og det er selvfølgelig vigtigt, at vi herfra søger at få lidt hånd i hanke med denne udvikling – ikke mindst for uddannelsens skyld.

5. To særlige områder – nemlig bonus og civiluddannelsen bør nævnes særskilt.

Begge indeholder store samfundsøkonomiske perspektiver og i en nyvurdering af disse to områder er det selsagt af allerstørste vigtighed, at personalets indflydelse på en sådan nyvurdering er samordnet og koordineret.

Lad mig f.eks. nævne, at det bonusbeløb, som udbetales stampersonellet, er på 75-80 millioner kroner om året, så kan man selv uden vanskelighed forestille sig perspektivernes størrelse.

Det var som nævnt de hovedmotiver, der ligger bag hovedbestyrelsens og min beslutning om, at samarbejde med konstablerne, og når man fra visse sider fremholder disse motiver som ulovlige eller endog uærlige, så synes jeg, at man i den grad er usaglig, at man måske kan begynde at spekulere på, om de pågældende overhovedet har sat sig ind i tingene, eller om de i virkeligheden går andres ærinde, når de påstår, at sådanne beslutninger kan skade FOU' gode omdømme.

Man vil sikkert herudfra forstå, at vi har valgt at stille vore mandater til repræsentantskabets rådighed, fordi vi finder, at sådanne påstande uden videre kan betragtes som et mistillidsvotum, og så fremt et flertal af dette repræsentantskab nærer mistillid til vor virksomhed, vil det nok tjene alle parter bedst at få indsat en ny hovedbestyrelse.

Lad mig få lov til at sige, at under sådanne omstændigheder skal jeg ikke misunde nogen deres arbejdsvilkår.

Jeg stiller med dette indlæg på hovedbestyrelsens vegne samtlige mandater til repræsentanternes disposition og jeg stiller på hovedbestyrelsens vegne krav om, at repræsentantskabet træffer en sådan afgørelse i denne sag, at den siddende hovedbestyrelse kan være tilfreds hermed, så fremt man fortsat ønsker, at vi skal beklæde vore poster.

Den rent faktiske organisationsvirksomhed er indstillet i øjeblikket og den siddende hovedbestyrelse ønsker under ingen omstændigheder at medvirke til at sætte sit gode rygte yderligere på spil, førend denne sag har fundet en tilfredsstillende afklaring.

Må jeg runde dette indlæg af med at sige, at hovedbestyrelsen ikke har yderligere kommentarer at knytte til denne sag og med disse ord overlader jeg på hovedbestyrelsens vegne sagen til repræsentantskabets behandling og afgørelse.

Oglad mig til allersidst på den samlede hovedbestyrelses vegne som et udtrykkeligt ønske, at vi ikke har noget ønske om at hænge nogen som helst ud for »urent trav«; *men* vi ønsker heller ikke selv at blive det.

For organisationens skyld, for vore medlemmers skyld og for vor egen skyld ønsker vi ganske simpelt rene linier.«

Efter landsformandens redegørelse stillede forsamlingen 2 dagsordensforslag, hvorom der udspandt sig en ret livlig debat.

Denne debat afsluttedes med afstemning, som klart tilkendegav tillid til den siddende hovedbestyrelse, idet 81 stemte for, 13 imod og 6 undlod at stemme.

Landsformanden afsluttede mødet med nogle betragtninger over dagens diskussion, og han takkede repræsentantskabet for den klare afgørelse, som var truffet.

– Der er nu, sagde landsformanden, skabt klarhed over under hvilke former en debat bør føres i FOU, man må følge spillets regler, hvis man ønsker at gøre sin indflydelse gældende og blive hørt i FOU.

Den 18. marts afholdtes det *ordinære* repræsentantskabsmøde på Nørre Uttrup kaserne.

Dette møde blev det sidste under organisationens hidtidige navn, idet repræsentantskabet vedtog at ændre dette til

Sergentgruppens Fællesorganisation SFO

Forinden beretningen mindedes forsamlingen 5 medlemmer, der var afgået ved døden i det forløbne år.

Formanden, *Chr. Sørensen*s skriftlige beretning:

»Beretning om virksomheden i

Foreningen af Oversergenter og Underofficerer i perioden 1. april 1965-31. januar 1966

Fremgangen for FOU er fortsat i beretningsperioden. Målsætningen – større indflydelse på egne forhold – er kommet betydelig nærmere og udbygningen af organisationsapparatet, som skal lede og koordinere vore målsætningsbestræbelser, har fulgt en dynamisk og progressiv linie.

Gennemtrækket i medlemsskaren er fortsat meget stort. På trods af et antal nyindmeldte medlemmer på 1582 i årets løb er det totale medlemstal stagneret, hvoraf kan udledes, at et stort set tilsvarende antal medlemmer er udmeldt af organisationen.

Oprettelsen af lokalforeninger er fortsat, hvor man har fundet det formålstjenligt; men dette har dog ikke kunnet berøre det totale medlemstal.

Aktiviteten i en organisation er ikke altid proportional med medlemstallet, og i FOU trådte dette forhold meget stærkt frem i beretningsperioden, idet både den interne og den eksterne organisationsvirksomhed steg betydeligt i omfang. Det må dog antages, at stigningen vil fortsætte ad en mere stejle kurve i den kommende tid.

Aktiviteten i organisationen skønnes i hovedsagen at være kendt dels gennem udsendelse af referater og gennem informationer i FOU bladet og dels gennem orientering og diskussion på møder af forskellig karakter. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt i princippet kun at omtale generelle problemer, som har været eller vil blive karakteristiske for de meget betydelige ændringer af virksomheden, som løbende finder sted.

Organisationens struktur er stedse søgt tilpasset den stedfindende aktivitet og virksomhed. En sådan tilpasning må fortsat tilstræbes gennemført efter grundig overvejelse og ud fra hensyntagen til alle relevante forhold, idet en strukturændring naturligvis ikke kan være et mål i sig selv.

Det må glædeligvis konstateres, at medlemsinteressen for hele udviklingen og for aktiviteten iøvrigt også er steget i overordentlig betydelig grad.

Det vil være klogt og rigtigt af ledelsen fortsat at søge denne interesse hos såvel medlemmer som tillidsmænd stimuleret på enhver måde, og det vil være ønskeligt at nå frem til en tilstand, hvor det enkelte medlems interesse foregne forhold vil kunne afspejle sig i interesse for sammenhold gennem hans faglige organisation. Hvert enkelt medlem bør endvidere af egen interesse søge medindflydelse på organisationens virksomhed gennem påvirkning af de lokale tillidsmænd, således at ethvert sagligt synspunkt fra medlemsside kan tilføres debatten til gavn for såvel den enkelte som helheden, og til fortsat styrkelse af demokratiet.

Dannelsen af en fælles centralforening for FOU og konstabelforeningerne betegner vel nok på længere sigt det hidtil største fremskridt mod en større indflydelse på egne vilkår i FOU's historie. Og der er vel ikke noget at sige til, at det blev »årets samtaleemne« i FOU.

Desværre blev denne diskussion til dels ført på et ud fra en almindelig vurdering helt usagligt grundlag. Fra første færd har det fra visse sider været søgt opstillet som et skræmmebillede dels at kommandoforholdet menig contra befalingsmand ville føre til demoralisering og opløsning i hæren, og dels at der på længere sigt ville være et adgangsbevis for konstablene til vore messer, og endelig blev det ført frem, at man måtte tage afstand fra hele dette spørgsmål, fordi

FOU's gode omdømme ville lide skade og at der nok stak »noget politisk« under.

Lad os slå fast, at et spørgsmål som dette er af en så betydelig rækkevidde, at en bred debat er en simpel indlysende nødvendighed.

Men det *må* være strengt sagligt.

Ethvert spørgsmål bør underkastes fornøden debat; men ud fra et helhedssynspunkt må enhver debat i både denne og andre organisationer kunne føres på et neutralt og fordomsfrit grundlag.

Debatten fik et voldsomt opsving, da den endelige beslutning om at tiltræde samarbejdet med konstabelforeningerne blev taget og kulminerede som bekendt i, at hovedbestyrelsen fandt det påkrævet at indkalde til ekstraordinært repræsentantskabsmøde for at få tingene sat difinitivt på plads.

For så vidt angår mødets resultat; kunne det glædeligvis noteres som en klar tilslutning til hovedbestyrelsens synspunkter, hvilket hovedbestyrelsen naturligvis i høj grad påskønner; men det må iøvrigt være tilstrækkeligt at henvise til de herom udsendte referater.

Den omstændighed at der bragtes synspunkter om partipolitik og deraf følgende hensyn ind i debatten, bør imidlertid give anledning til kommentarer.

For det første må det med tilfredshed noteres, at også medlemmerne i FOU interesserer sig for politik, hvorved de påtager sig et medansvar for landets styrelse og for de forhold, som vedrører fællessamfundet.

For det andet afslører debatten imidlertid med stor sikkerhed, at der hersker mere end en enkelt partipolitisk indstilling blandt vore medlemmer.

Dette faktum må imidlertid også fremkalde tilfredshed al den stund, at det kan tages som udtryk for, at medlemsskaren ikke står for nogen ensrettet politisk indstilling, hvilket igen må være et ubetinget sundhedstegn i en organisation, hvis medlemmer dog har det ene, fornemme fællestræk, at de frivilligt har påtaget sig at forsvare vort land og dets demokrati.

Men for det tredje afslører det med usvigelig sikkerhed, at det må være ledelsens pligt at føre en klar og *partipolitisk, uafhængig* linie – uden hensyn til, om det er nedfældet i lovene eller ikke.

FOU må simpelthen stå frit.

Men organisationen bør dog samtidig benytte sig af i en given situation at kunne udveksle synspunkter med *alle* de politiske partiers repræsentanter, hvor og når det skønnes formålstjenligt.

Herudover må der vel så være anledning til at præcisere, at hvert enkelt medlem som borger har frihed til at have netop den personlige, politiske opfattelse, som passer ham bedst.

Han bør dog samtidig forstå og acceptere, at andre kan have en fra hans afvigende opfattelse – også politisk.

I det hele taget må det gælde, at uenighed i en bestemt sag ikke berettiger hverken til mistænkeliggørelse eller andre former for usaglighed – heller ikke, selvom det på forhånd er erkendt, at den der

deltager i debatten står for en anden politisk observans end den, man selv repræsenterer.

At det enkelte medlem stilles frit er nemlig en klar forudsætning for, at selve organisationen som en helhed kan stå frit.

Fra udviklingen omkring os er vi vidner til en stigende grad af koncentration mod større enheder. Det gælder erhvervslivet, det gælder administrative enheder som f.eks. kommuner, og det gælder også interesseorganisationerne. Vi har endog set forsøg på sammenslutning af politiske partier; men vi har dog også på sidstnævnte område været vidne til det modsatte.

Egentlig er det vel interesseorganisationerne, som har vist vejen. På dette område har nemlig fællesskabet været kendt gennem længere tid – både på arbejdsgiver- og lønmodtagersider.

Somenkelt personer vil man nok ofte indtage en vis reserveret holdning over for denne stedse stigende koncentration, men vender vi blikket udad, har vi gennem tiden kunnet iagttage helt tilsvarende fænomener, bl.a. kan nævnes Forenede Nationer, som afløste tidligere tids Folkeforbund, NATO, markedsdannelserne De 6 og De 7 og Europarådet, bare for at blive ved nogle af de mest omtalte.

Vi ser med andre ord, hvor vi end vender os, en tendens til koncentration gennem samarbejde, som vi i FOU måske har været lidt for længe om at agte tilstrækkeligt på.

Gennem tiden har der dog været forsøgt at etablere forskellige former for samarbejde; men uden nævneværdige og konkrete resultater.

Gennem de seneste år er der imidlertid kommet mere grokraft og aktiv indsats ind i billedet.

De første spirer kan spores tilbage til det tidspunkt, hvor FOU påbegyndte egentlig uddannelse af tillidsmænd gennem afholdelse af kurser. Det er normalt for al uddannelsesvirksomhed, at den har til hensigt dels at give faglig viden om det emne, som uddannelsen omfatter; men uddannelsen giver som hovedregel en række sekundære virkninger; bl.a. forøges som regel evnen til at se »tingene« i lidt større perspektiver, nysgerrigheden øges og interessen for nye perspektiver vækkes gennem de erfaringer, som den indhentede viden har åbnet mulighed for at opnå.

Det er flere år siden FOU som organisation begyndte at omgås andre organisationer. Man kom på talefod.

Det må imidlertid stadig være et åbent spørgsmål, hvorvidt den allerede gennemførte dannelse af en centralforening sammen med konstablerne i længden vil være nok, og gennem de sidste par år har da også debatten om tilslutning til en større toporganisation været bragt ind i billedet med voksende styrke.

Som bekendt har hovedbestyrelsen ment det hensigtsmæssigt at afvente principbeslutning herom; medens forhandlingerne om samarbejde på andet plan endnu foregik; men efterhånden synes nu tidspunktet at være egnet til en afsluttende debat med principiel stillingtagen som målsætning.

Gennem den forudgående debat synes det rent faktisk allerede afklaret, i hvilken retning en kommende tilslutning til en toporganisation skal gå, og jfr. de andet sted i beretningen nævnte kommentarer om nødvendigheden af fuld, partipolitisk uafhængighed som grundlag, bør den endelige og evt. afsluttende debat kunne koncentreres om, hvorvidt FOU skal tilslutte sig FTF og i givet fald fra hvilket tidspunkt.

Mange grunde taler for, at repræsentantskabet træffer en afgørelse i dette forår, idet spørgsmålets afklaring formentlig vil have betydelig indflydelse på ro og stabilitet i den fremtidige virksomhed.

I en nytårssamtale med FOU-bladet har jeg udtrålt, at kommunikationen er vort største problem i FOU. Men det er et nutidsproblem, som både kan og skal overvindes.

Det er ikke blot en påstand, men en realitet, som i det efterfølgende skal nærmere begrundes.

Hovedårsagen er at finde i den eksplosive udvikling, som finder sted på det organisationsmæssige område.

Allerede for flere år siden, var denne udvikling forudset, og der blev derfor søgt at finde passende metoder til at råde bod på kommunikationsproblemet. Værste følger, bl.a. ved at planlægge og iværksætte en systematisk tillidsmandsuddannelse og ved at tilrettelægge møder og konferencer med deltagelse af tillidsmænd fra lokalforeningerne. Endvidere er der blevet satset på at udbrede information såvel gennem FOU-bladet, som ved udsendelse af referater fra møder m.v. samt ved afholdelse af medlemsmøder i lokalforeningerne under medvirken af hovedbestyrelsesmedlemmer.

Det må være rigtigt at udtrykke det på den måde, at det ikke hidtil har været muligt at løse dette problem på en helt tilfredsstillende måde; men det må på den anden side erkendes, at det ville stå helt klart rive galt til, såfremt de ovennævnte skridt ikke havde været iværksat.

FOU er en organisation præget af et temmelig stort gennemtræk i medlemsmæssig henseende og deraf følger bl.a., at udskiftningen af tillidsmænd på ledende poster sker i et uønsket hurtigt tempo. Dette svækker ganske naturligt den værdi, som en systematisk tilrettelagt kommunikation mellem ledelsen og medlemmerne ellers ville have, og det er samtidig med til at øge det fænomen, som benævnes »afstanden« mellem ledelsen og medlemmerne.

Men også kommunikationen fra medlem til ledelse lider skade herved, hvor ved skaden let bliver dobbelt stor.

Det vil være nødvendigt at intensivere bestræbelserne på dette område og det vil formentlig være påkrævet at tage flere virkemidler i brug for at nå et informationsstade på tilfredsstillende niveau. Måske må der tages nye og utraditionelle informationsmetoder i brug.

I en drøftelse af problemet har således en »rejsesekretær« været bragt ind i billedet; men tanken synes ikke at vinde sympati. Dette kunne skyldes, at man ikke helt gjorde sig klart, hvilke opgaver en rejsese-

ekretær kunne løse og måske også, at man fandt de kvalifikationer, man måtte stille til en sådan person, ikke kunne realiseres inden for en ramme, som økonomisk kunne anses for forsvarlig.

Kommunikationsproblemet er imidlertid af en sådan størrelsesorden, at det må være betænkeligt at tiltræde detailforhandlinger om en løsning af hele overenskomstspørgsmålet førend man har en nogenlunde sikkerhed for, at kommunikationsproblemet har fundet sin løsning, og det må derfor henstilles til repræsentantskabet, at hele dette problemkompleks ikke længere får lov til at henligge uafklaret.

Alle medlemmer må bære deres del af ansvaret for problemets tilstedeværelse; men det må klart præciseres, at det påhviler repræsentantskabet at træffe fornøden beslutning i sagen alene af den grund, at problemet hovedsagelig kan forenkles til et spørgsmål om tilstrækkelig økonomisk baggrund.

Hovedparten af organisationens udadvendte aktivitet har gennem beretningsperioden fundet sted i det såkaldte »Klimaudvalg«, som nedsattes af forsvarsministeren efter den voldsomme offentlige debat om »halvsadist-sagen«.

Udvalgets kommissorium og sammensætning fremgår af Kundgørelse for Forsvaret A. 33-1965.

Efter en indledende gennemgang og debat af problemkredsen, som vedvarede indtil midten af året 1965, nedsatte udvalget foreløbig 5 underudvalg, som skulle beskæftige sig med detailproblemer med henblik på senere at afgive en rapport til selve udvalget.

Det samlede udvalg forudsættes herefter at tage en generaldebat om den samlede problemstilling, hvorefter der afgives en betænkning.

Det siger sig selv, at denne form for virksomhed er uhyre kompliceret. I flere af underudvalgene skrider arbejdet dog støt og sikkert frem, og det antydes forsigtigvis, at samlet betænkning måske vil kunne afgives omkring slutningen af 1966.

Men problemerne hænger også her sammen på en måde, som yderligere komplicerer forholdene.

Et af de nævnte underudvalg har således til opgave at undersøge problemerne omkring befalingsmændenes placering og anvendelse.

En lignende opgave har imidlertid det andetsteds i denne beretning nævnte »14. januar udvalg« beskæftiget sig med – dog kun på teknisk plan. Dette udvalg skal, som nævnt, senere afgive en rapport til »Klimaudvalget«, idet sidstnævnte udvalgs kommissorium helt klart præciserer spørgsmålet som henholdsvis her.

Det er forståeligt, at der i visse personalkredse råder bekymring af denne årsag, idet »Klimaudvalget«s indstilling – med det indflydelsesrige, civile element, som indgår i det – måske vil kunne komme til at spænde ben for de militært-gruppeprægede synspunkter.

De militære repræsentanters argumentation og forhandlingsdygtighed vil derfor givetvis komme på en afgørende prøve.

Der er mulighed for, at trådene kan blive så spege-

de, at »Klimaudvalget«s arbejde kan trække længere ud end nu forudset. Dette vil bl.a. kunne medføre, at der søges afgivet såkaldte »delbetænkninger« om en enkelt eller flere af de emnekredse, der behandles; men kommissoriet rummer jo også muligheder for en successiv gennemførelse af de evt. løsninger, som udvalget vil foreslå.

Ude omkring afventes udvalgets resultater helt utvivlsomt med betydelig interesse. Dette har i nogle tilfælde ført til, at forbedringer og nyordninger har kunnet gennemføres, hvor det tidligere var påstået helt umuligt; medens der i andre tilfælde har været ført synspunkter frem om, at »sålænge udvalget sidder, må vi ikke gøre noget« eller »lad os nu lige vente og høre, hvad klimaudvalget siger til det«.

Det er helt klart, at udvalget bør have arbejdsro og iøvrigt have lov at bruge den nødvendige tid; men det må på den anden side præciseres, at udvalgets blotte eksistens ikke bør hindre gennemførelse af sådanne forbedringer på lokalt plan, som iøvrigt er velbegrundede og gennemførlige.

Måske ville lidt større smidighed hos visse myndigheder være værd at efterlyse i denne sammenhæng.

Der er for tiden en voldsom gæring i gang omkring personelstrukturforholdene i forsvaret.

Det såkaldte »14. januar udvalg«, som nedsattes af forsvarsministeren – efter stærkt og vedholdende pres – med den opgave at løse problemet omkring det, som er nævnt »majorpuklen« i hæren, har tilsyneladende hidtil beskæftiget sig med meget andet stof, herunder især med en ændring af de hidtil gældende kriterier for befalingsmændenes anvendelse og placering i de enkelte tjenestestillinger og problemerne omkring en fremtidig eskadrering af hærens styrker.

Efter det foreliggende er der i det væsentlige opnået enighed om en skitse til løsning mellem hærens to tjenestemandorganisationer, hvorimod kommandomyndighedernes standpunkter endnu er uafklarede.

Det må stå enhver klart, at en ændring af disse forhold vil kunne berøre vor gruppes tjenestevilkår i et betydeligt omfang, og det må derfor også være helt klart, at en løsning af problemet ikke vil kunne findes uden vor positive medvirken.

Udvalgsarbejdet omkring disse problemer vil i en formentlig nærmere fremtid blive udvidet til alle tre værn og korps, og på dette tidspunkt vil vi tiltræde arbejdet i kommissionen.

Da vi endnu ikke har tiltrådt det egentlige udvalgsarbejde, har vi været nødsaget til at indtage en afventende holdning overfor oplysningerne om, hvad der indtil nu er opnået enighed om mellem parterne; men dette har dog ikke hindret organisationens ledelse i en foreløbig stillingtagen til problemet.

Disse ændringer i personelstrukturen, som måske vil blive realiteter, synes i første række at ville vedrøre mellemgruppen – specialofficererne – som derfor med naturlig interesse afventer vor stilling.

Specialgruppens Hovedorganisation (Hæren og Korpsene) har i konsekvens heraf indbudt underteg-

nede til gennem et foredrag for denne organisations repræsentantskab at formulere vor indstilling til problemet. Ligelydende indbydelser er afgivet til formanden for FOH, *generalmajor H. C. Engell*, og vi har begge indvilget heri.

FOU's hovedsynspunkt bør formentlig være, at enhver befalingsmand skal kunne anvendes på alle poster, hvor hans uddannelse og erfaring iøvrigt gør ham kvalificeret.

Enhver grænsedragning mellem grupperne alene begrundet i historiske eller hævdvundne forhold bør ophøre og ved en nyvurdering af personelstrukturspørgsmålet må der gennem personelgruppernes egne kanaler skabes passende garantier for, at den ændring, som foreslås, virkelig fører til klimaforbedrende arbejdsforhold i forsvaret.

Det må præciseres, at ingen ændring af forholdene under nogen omstændigheder må medføre en svækkelse af forsvarets effektivitet, og det må samtidig være klart, at vejen til en bedre mandskabsuddannelse i forsvaret går over en forbedret uddannelse af de befalingsmænd, som skal lede uddannelsen af mandskabet.

Kan disse forudsætninger tilgodeses i det kommende udvalgsarbejde, vil mange spændings- og irritationsmomenter mellem de respektive personelgrupper kunne forsvinde; klimaet i forsvaret vil kunne bedres væsentligt; forsvarets omdømme i befolkningen vil kunne øges og endelig vil den enkelte befalingsmands forbedrede trivsel sikkert kunne nedsætte antallet af neuroser og anden form for »stress« i forsvarets befalingsmandskorps.

Det må endvidere være en forudsætning at passende lønmæssige justeringer, som måske vil være en følge af ændringer kan behandles i takt med udviklingen, ogsåledes at udgangspunktet for de ovenomtalte ændringer af forholdene ikke vendes til alene at være baseret på ønsker om bedre materielle kår. Det løser nemlig ingen problemer. Kan der opnås forståelse for disse synspunkter, må det ikke i det fremtidige udvalgsarbejde skorte på positiv medvirken fra FOU's side.

□

På alle repræsentantskabsmøder gennem de sidste 5-6 år er der blevet pålagt hovedbestyrelsen at fortsætte den dynamiske linie mod en bedre og mere effektivt arbejdende organisation for forsvarets sergentgruppe.

Dette ønske har FOU's hovedbestyrelse søgt at efterleve, og nytillkomne i hovedbestyrelsen har med interesse og flid varetaget pålagte opgaver ud fra denne målsætning.

Repræsentantskabet har stedse stillet voksende krav til hovedbestyrelsens virksomhed; krav som vel ikke altid har kunnet honoreres til alles tilfredshed. I bestræbelser og forsøg herpå har hovedbestyrelsen bag sig haft et bredt sammensat og vågent repræsentantskab, som med en sund, kritisk indstilling har formået at anspore hovedbestyrelsen i dens arbejde.

Mange resultater er hidtil opnået og organisationens samlede indflydelse er vokset til et stade, hvor

alle, såvel myndigheder som medlemmer erkender dens realitet.

I FOU's repræsentantskaber det erkendt, at effektiv organisationsvirksomhed ikke kan drives uden en meget betydelig arbejdsindsats.

På det administrative område har dette manifesteret sig bl.a. i, at den ansvarshavende redaktør nu ifølge vore love ansættes af hovedbestyrelsen, som han tidligere var medlem af. Bladredaktion og medlemskontrol er systematiseret og sidst er sekretariatsfunktionerne overladt til egentlig professionel arbejdskraft.

Opbygningen af en effektiv organisation har endvidere gjort det påkrævet at frigøre undertegnede fra daglig tjeneste indtil videre, idet den tjenstlige situation efterhånden var uholdbar.

Men opbygningen skal gå videre både på rent administrative og andre felter, hvilket også vil bemærkes i hovedbestyrelsens forslag til love for FOU. Hovedbestyrelsen foreslår nemlig i konsekvens af den ændrede sammensætning af hovedbestyrelsen, at hovedkassereren fremtidig ansættes.

Alle forhold taget i betragtning er det således skønnet hensigtsmæssigt at frigøre rent administrative funktioner fra hovedbestyrelsens medlemmer og tilbage bliver i forhold til dette princip herefter udelukkende de overordnede kontrol- og lederfunktioner, som fortsat vil påhvile landsformanden som leder af hovedbestyrelsen.

Yderligere udbygning af administrative funktioner skønnes for indeværende år ikke aktuell med den pågældende opgavefordeling. Det bør bemærkes, at en centralisering af de omhandlede funktioner f.eks. i sekretariatet, vil rejse krav om større lokaliteter og evt. yderligere kontorhælp. I en vurdering af problemerne omkring en centralisering er det hidtil skønnet, at denne arbejdsform vil medføre forøgede omkostninger uden at føre til større effektivitet.

Et teknisk og administrativt højt udviklet samfundssystem stiller meget store krav til uddannelse på alle felter. Vil man hævde sig i den stigende konkurrence, må uddannelsen være i orden. I Danmark har vi prælet af vort høje uddannelsesstade; men er det berettiget i en helt bred betragtning?

For at kunne gøre fyldest som befalingsmand må den militært prægede uddannelse være af en sådan standard, at den i alle tilfælde er god nok. Derom er der vist ingen tvivl. At den militære uddannelse skal være baseret på visse forudgående krav som egnethed og baggrund i det hele taget, og at denne uddannelse skal suppleres både rent fagligt og menneskeligt – gennem større modenhed og erfaring – er der også almindelig enighed om.

Stampersonel på kontrakt har med henblik på en senere civil tilværelse ret til en efter kontraktlængden afpasset uddannelse af civiltilsnit.

Vi har i efterhånden mere end 5 år haft mulighed for at indhøste erfaringer på dette område, og vi har med stedse stigende bekymring kunnet notere mange svagheder i dette uddannelsessystem.

De uddannelsesstilbud, som er til rådighed for

personellet, er utilstrækkelige; men hvad værre er, tilbuddene udnyttes i mange tilfælde forkert. Nogle frasiger sig endog retten til den gennem kontrakten erhvervede uddannelsesret.

Denne uheldige udvikling må høre op.

Som organisation har FOU et medansvar for både den militære og den civilt prægede uddannelsesaktivitet, som finder sted under Forsvarets område; men vor medindflydelse på hele uddannelsesmønsteret har hidtil været for ringe.

Jeg har en tro på, at dette billede er ved at vende, og at vi nu om vi selv vil, kan få betydelig indflydelse på hele denne vigtige sektor; men det vil selvfølgelig kræve en overordentlig kraftig indsats.

Problemer er imidlertid så vigtigt, at vi ikke kan lade det ligge, og derfor må denne indsats gøres, og det må pålægges den kommende hovedbestyrelse at udforme retningslinier for den nødvendige aktivitet på dette område.

Fra et helhedssynspunkt har det selvsagt stor betydning, at der nu er åbnet mulighed for at løse problemet for hele stampersonellet under ét gennem koordinering i centralforeningen.

Jeg anser det for tilrådeligt at der afholdes en konference herom for samtlige lokalforeningsformænd evt. med deltagelse af konstabelforeningernes formænd, og der er derfor taget skridt til at kunne forelægge en plan vedrørende vort forslag til løsning af dette problem på et sådant møde.

Det er min opfattelse, at en konference, som nævnt ovenfor, vil kunne yde et væsentligt bidrag til en senere argumentation overfor myndighederne, som efterhånden synes at være kørt fast i problemstillingen. Måske skyldes dette overvejende en mindre hensigtsmæssig fastlæggelse af kompetencefordelingen mellem de i uddannelsesvirksomheden engagerede led; men man må have for øje, at retten til uddannelse fremdeles er tænkt at tilgodeses personellet og vi kan selvfølgelig ikke finde os i, at hensynet til personellet træder i baggrunden, fordi alt for mange kokke fordærver maden.

En stor opgave for repræsentantskabet vil være at tage stilling til det forslag som hovedbestyrelsen har udarbejdet til nye love for organisationen.

Hovedbestyrelsens forslag har som udgangspunkt haft at tilstræbe en sådan forenkling i lovsættet, at arbejdsformen i organisationen kan foregå på en rationel og samtidig til enhver tid forsvarlig måde under hensyn til den stedfindende udvikling.

Gennem forslag om en fordobling af valgperiodens længde er der samtidig søgt at bane vej for en forbedret kontinuitet i hovedbestyrelsens arbejde.

Der er endvidere gennem forslaget om kun at afholde repræsentantskabsmøde hvert andet år, søgt en begrænsning af mere formel karakter.

For lokalforeningerne vil den største ændring bestå i, at det nu af lovene klart fremgår, at lokalforeningsformænd altid skal have sæde i repræsentantskabet.

Det er i konsekvens af ovenstående hovedbestyrelsens tanke at lægge de allerede nu kendte for-

mandsmøder i mere faste rammer, for dermed at danne et hensigtsmæssigt bindeled mellem medlemmer og hovedbestyrelse. Der er dog ikke fundet anledning til at præcisere faste regler herom i selve lovsættet; men forslag herom vil naturligvis kunne diskuteres.

Tanken er på længere sigt at skabe grobund for, at formandsmøderne, som hidtil har været konsultative og vejledende, kan overgå til egentlig beslutningsdygtig virksomhed, hvorefter hovedbestyrelsen i princippet skal virke som forretningsudvalg; medens lokalforeningernes formænd herefter skal udøve egentlige hovedbestyrelsesfunktioner og endelig, at repræsentantskabet i sin nuværende form kan erstattes af en kongres som organisationens højeste myndighed.

I praksis bør det derfor tilstræbes, at der skabes udvej for at nedsætte et »formandsråd« – bestående af samtlige lokalforeningers formænd samt landsformanden – som periodisk kan mødes for dels at følge hovedbestyrelsens almindelige virksomhed og dels at danne en sund to-vejs forbindelse mellem medlemmer og hovedbestyrelse.

Der kan næppe være tvivl om, at et organ som ovenfor skitseret vil kunne give mulighed for, at de beslutninger, som træffes, vil kunne få et mere bredt og rummeligt indhold, når flere synspunkter end hidtil kan bringes ind i den forudgående debat.

Man bør dog på forhånd gøre sig klart, at den ovenfor skitserede løsning vil stille meget betydelige krav til alle, som skal udøve ledelsesfunktioner, idet ansvaret for organisationens og dens medlemmers trivsel hermed decentraliseres så stærkt, at det naturligvis vil være risiko for, at det hele kan give bagslag.

Det samlede forslag skal bedømmes ud fra den helt klare forudsætning, at det må være alles ønske at opnå fuldt demokratiske ledelsesprincipper i enhver organisation – men selvfølgelig helst uden at svække den nødvendige handlekraft.

Udover forannævnte trænger store opgaver sig på for FOU, og fordrer en løsning. Men det er dog tvivlsomt, om alle de problemer, som bl.a. blev fremdraget som hørende til vor interesseskæpe på et formandsmøde i efteråret, bør tages op på én gang. Det må formentlig også være det rigtigste at koncentrere indsatsen omkring de problemer, som er de væsentligste.

Sammenfattende kan det bemærkes, at der er udtrykt ønsker om, at organisationens arbejdsprogram skulle omfatte følgende forhold: Overenskomstspørgsmålet, uddannelse, militær og civil, bonusspørgsmålet, gruppeliv, pensionsforhold, autoforsikring, messestatus, uniformer og distinktioner, bestillings- eller kvalifikationstillæg og låneordning. Disse forhold vender alle udad i forholdet til en løsning og hertil kommer indadvendte forhold som informationsvirksomhed, medlemskontrol, bladkontrol, kursusvirksomhed og forstærket medlemsagitation.

Når herudover skal henses til, at vi i betydelig grad udøver samvirksomhed med andre organisati-

oner samt deltager i udvalgs- og kommissionsarbejde, vil det nok være klart for enhver, at der er nok at tage fat på. Og selvfølgelig må sagsbehandling af problemer opstået for lokalforeninger eller enkeltmedlemmer ikke forsømmes, fordi man arbejder med nyvurderingen af de generelle problemer.

Skal alle de ovennævnte opgaver fortsat løses og skal evt. nye opgaver tages op til behandling, vil det i stigende grad blive nødvendigt at decentralisere ansvaret.

En omhyggelig udvælgelse efterfulgt af en omfattende uddannelse af vore tillidsmænd i alle led er derfor mere påkrævet end nogensinde. For skal en ønsket decentralisering af ansvar og indflydelse have nogen mening må det samtidig forudsættes, at de nødvendige afgørelser og beslutninger reelt træffes på et lavere plan end hidtil.

Det må derfor være rigtigt i fremtiden at satse på den allerede af hovedbestyrelsen lagte organisationspolitik om nedsættelse af udvalg og evt. underudvalg til forbehandling af problemerne. Sådanne udvalg bør formentlig i stigende grad nedsættes med deltagelse af personer uden for hovedbestyrelsens kreds, men med kommissorier som hidtil fastlagt af hovedbestyrelsen. Ved sådan praksis vil det være muligt at få en hurtigere afklaring af de principielle synspunkter, hvorved hovedbestyrelsens senere beslutninger naturligvis lettere vil kunne træffes.

Omend det allerede er sagt i denne beretning, at den stort set går uden om enkeltstående problemer, findes det dog vigtigt at omtale et sådant, nemlig frilørdagssagen, naturligvis alene af den grund, at dette særlige problem har et så stort omfang. Det antal personer, som berøres af problemet er heldigvis blevet formindsket gennem de godt tre år problemet har eksisteret, men til så meget større irritation hos de – stadig mange medlemmer, især i Flyvevåbnet, som hver måned mærker resultatet af disse klimaskadende beregningsmetoder.

Som meddelt gennem referater m.v. har sagen, da den viste sig uløselig gennem normal forhandling, verseret i en for tilfældet nedsat voldgiftsret. Denne voldgiftsrets nedsættelse er foranlediget af tjenestmændenes centralorganisationer jfr. lønningens § 25.

Resultatet af voldgiftsrettens kendelse, som ventes at falde i begyndelsen af marts måned, må selvsagt imødeses med den allerstørste interesse.

Vinder personellet denne sag, er vanskelighederne naturligvis ikke forbi af den grund; men der er dog noget reelt at drøfte, og alle kræfter må selvsagt så samle sig om at få problemet bortelimineret. Alle personelgrupper vil selvfølgelig på enhver måde medvirke hertil.

Taber personalet derimod, kan de heraf flydende problemer vise sig at blive helt uoverskuelige. Folk vil nemlig ikke kunne forstå det; så simpelt er det. Og organisationslederne vil ikke kunne forklare det – for de kan heller ikke selv forstå det.

Men da FOU ikke er en tjenestemandsoverenskomstorganisation, er den og dens medlemmer heller ikke uden

videre forpligtet af, at tjenestemandsoverenssættelserne eventuelt taber denne sag på gulvet.

Vi har nemlig en vej over domstolene. Det er en mulighed for FOU at prøve denne, men det er helt utvivlsomt et spørgsmål, som kræver den allerstørste omhu i vurderingen.

Vi må imidlertid nok hellere forberede os på, at det kan blive nødvendigt at gå denne vej.

For medlemmerne vil næppe heller kunne forstå det, hvis vi lader være.

Den ovenfor beskrevne situation om frilørdagsordningen rummer stadig en så stor spændingsrisiko, at det ikke skønnes muligt at navigere dette ømtålelige spørgsmål til vejs ende alene på hovedbestyrelsens ansvar, medmindre den ventede kendelse fra voldgiftens på en helt klar og præcis måde kan rede de spegede tråde i konflikten ud.

Det er ofte fremhævet, at det bør tilstræbes at sikre organisationen større indflydelse på egne løn- og arbejdsvilkår. Der har tilsyneladende aldrig været uenighed i dette synspunkt, som alene bygger på solidaritetsprincippet.

Så meget mere må det derfor beklages, at der med stedse hyppigere mellemrum konstateres iværksatte bestræbelser, som går i stik modsat retning.

Denne og enhver anden organisations mulighed for at øve indflydelse vil altid være afhængig af en lang række faktorer, hvoraf den ubetinget vigtigste er evnen til sammenhold. Kan der nemlig i en forhandling med en modpart rejses tvivl om, at de af organisationen fremførte argumenter ikke står som udtryk for en samlet opfattelse, vil dette nemlig helt givet svække vægten af egen argumentation og dermed forhandlingsresultatet.

Nu kan det måske diskuteres, hvorvidt denne manglende solidaritetsfølelse er mere fremherskende i FOU end i andre og tilsvarende organisationer; det er den vel egentlig næppe; men den er alligevel et umiskendeligt svaghedstegn, som alle kræfter bør sættes ind på at overvinde.

Lad os trække et enkelt eksemplar af den ovenomtalte karakter frem til belysning:

Det vil være kendt af alle, at den pensionsordning, som er etableret for seniorsergenter, var umådelig svær at hale i land, men også, at da det lykkedes at komme igennem var tilslutningen fra medlemsside helt ubetinget tilfredsstillende. Ved ordningens start har det tilsyneladende været muligt at overbevise medlemmerne om de fordele, som følger med både det store antal personer og den ensartethed i administrationen, som har været udgangspunktet for, at ordningen i det hele taget lod sig gennemføre på den kendte måde, ville være en fortsat betingelse for ved et tilfredsstillende videreførelse at opnå yderligere kollektive fordele.

Fra flere sider har der imidlertid siden da været forsøgt at ændre ved de af repræsentantskabet vedtagne principper om fortsat ensartethed i administration f.eks. på den måde, at de bankopsparede beløb ønskes overført til et andet – som regel lokalt – pengeinstitut. Disse medlemsbetræbelser, som gan-

ske naturligt understøttes stærkt af de pengeinstitutter, hvortil de opsparede beløb ønskes overført, har efterhånden antaget karakter af regulære kampagner, som nok i længden vil være besværlige at håndtere.

En af de meget væsentlige fordele, som knytter sig til ordningen er returneringen til FOU på 20% af det samlede præmiebeløb, som pr. år overføres til forsikringsselskaberne, og som af organisationen anvendes til en række vedtagne formål.

Denne fordel ønsker de pågældende selvfølgelig ikke at give afkald på og her begynder så vanskelighederne.

Der eksisterer nemlig ikke mellem FOU og forsikringsselskabet nogen aftale om at præmiebeløb, som indgår fra andre banker end *Kjøbenhavns Handelsbank*, giver ret til modydelse af de 20% af forsikringspræmien. Så ville jo nemlig samtidig ensartetheden i administrationen være forsvundet.

Det må nu igen være op til repræsentantskabet at træffe en afgørelse om, hvorvidt beløbene fremtidigt skal søges koncentreret som hidtil, eller om der modsat skal gives tilslutning til medlemsønsker om fri overflytningsret med bistand fra organisationen. Denne afgørelse må naturligvis ligesom alle andre beslutninger træffes ud fra relevant hensyntagen, både hvad angår ønsker fra enkeltmedlemmer og hensynet til helheden.

Den kommende hovedbestyrelse vil bl.a. få som opgave at træffe aftale om overgang til gruppelevs-forsikringsprincippet for de efterhånden ca. 650 seniorsergenter, som omfattes af ordningen. Det vil indtil videre være utvivlsomt, om en gruppeordning overhovedet vil kunne etableres, hvis den centrale udbetaling af præmierne forsvinder; de hidtil førte forhandlinger tyder ikke på det; men kan det gøres, vil det selvfølgelig sætte sig spor i gruppepræmiernes størrelse i opadgående retning. Alternativet må derfor nok være, at de som ønsker individuel placering af pensionsbeløbene, må skulle betale individuelt fastsatte præmiebeløb og at organisationens hidtidige medansvar for tilsynet med de pågældende pensionsordninger samtidig falder bort, hvorved senere konvertering er udelukket.

For at vende tilbage til udgangspunktet i nærværende beretningsafsnit, har det altså med netop dette eksempel kunnet påvises, at det virkelig har betydning at kunne optræde samlet for at opnå fordele – ikke mindst i økonomisk henseende.

Men repræsentantskabet må fortsat betænke, at hensynet til den enkelte er en hjørnesten i vort samfund, som i sådanne tilfælde kan veje så tungt, at det kan være nødvendigt at tage både dette og andre spørgsmål op til fornyet overvejelse.

Det må dog aldrig kunne lægges hovedbestyrelsen til last, at den tilstræber at føre en linie, som tager hensyn til helheden.

Det er nemlig organisationens egentlige målsætning. Derfor må det ønskes, at den kommende hovedbestyrelse i sine overvejelser og vurderinger også vil tilstræbe at lade hensynet til enkeltmand i forhold-

dertil helheden nøje afveje i hvert enkelt tilfælde; for mansk selvfølgheder ikke gå så vidt i hensynet til helheden, at den enkelte bliver frataget al reel mulighed for personlig stillingtagen på tværs af helheden i ens sag, hvorved han bliver irriteret eller utilfreds. Gør man nemlig det, må man være klar over, at utilfredsheden kan gå så langt, at sammenholdet på trods af alle udfoldede bestræbelser slår revner.

I en afrundende kommentar til ovenstående vil det nok være hensigtsmæssigt at pege på at en vis grad af fasthed i ledelsen af en organisation nok er nødvendigt; men på den anden side må den fasthed altid kunne afbalanceres for at være i samklang med medlemsflertallets ønsker.

Dette sidste ved formentlig enhver organisationsledelse, men skal der blive samklang mellem den af ledelsen lagte linie og medlemmernes ønsker, må påtaleretten i det enkelte tilfælde være henlagt til medlemskredsen gennem de dertil indrettede organisationer. Andre veje har ikke nogen parlamentarisk gyldighed. Det må medlemmerne lære at forstå og indrette sig efter.

Et hovedproblem i FOU, er hvordan organisationen fremtidig kan fastholde og udbygge sin indflydelse og samtidig vedblive at være »moderne«.

Her må givetvis en fornuftig og *tilpas* langsigtet planlægning blive svaret.

Det vil nok i første række være klogt at indstille sig på, at medlemmernes behov for et organisationsfællesskab for tiden retter sig temmeligt stærkt mod mere materielt betonedede forhold og mod en yderligere udviskning af tidligere tids sociale skel mellem befalingsmandsgrupperne indbyrdes, men det må nok også være rimeligt at forestille sig, at en sådan målsætning på længere sigt vil være for snæver.

De perspektiver, som tegner sig inden for øjeblikkets voldsomme ændringer af hele samfundsstrukturen i lyset af den tekniske udvikling, peger klart i retning af, at man bør være meget agtpågivende med sin planlægning. Hidtil har man nemlig savnet eksempler på, at selv såkaldte eksperter prognoser for fremtiden på noget område har ramt i centrum.

Man bør derfor nok indstille sig på, at det kan blive nødvendigt at revidere sin opfattelse i takt med den almindelige udvikling, som finder sted omkring os.

Vi bør være rede til at acceptere, at det kan blive nødvendigt at ændre opfattelse undervejs, og at det kan blive nødvendigt at betræde nye veje, hvis man stadig vil følge med.

Tanken omkring oprettelsen af en »Club« i området omkring København, der i sig selv er et bevis på, at en dækning af udpræget materielle behov i længden ikke vil tilbyde vor medlemskred tilstrækkeligt, er et af flere eksempler, som bør nævnes.

Lad det være sagt straks, at jeg uden videre forstår de tanker, som ligger bag det tagne initiativ, og jeg synes, det fortjener påskønnelse.

Det må også med tilfredshed noteres, at man flere steder har vist en vej ved at tage initiativ til ikke-faglig virksomhed i »messen derhjemme«. Netop denne form for aktivitet styrker som bekendt følelsen af

sammenhold mere end noget andet, og alle gode ønsker bør derfor følge denne form for virksomhed. Også i FOU må vi nemlig bestræbe os på, at vi ikke skal blive rene »fagdioter«.

Af de foranstående afsnit i beretningen om virksomheden i FOU fremgår det, at den kommende tid vil stille endog meget store krav til organisationen.

Disse krav kan ikke honoreres uden rådighed over et hensigtsmæssigt organisationsapparat. Et sådant synes dog efterhånden tilvejebragt og forslaget til love indeholder perspektiver, som vil kunne medvirke til en yderligere effektivisering, idet det siges, at det størst mulige antal tillidsmænd medinddrages i overvejelserne om, hvilken kurs, vi fremtidig skal følge.

Fordsætningen for, at den linie kan gøre rimelig fyldest, vil imidlertid være dels, som tidligere nævnt en god økonomi og dels kvalificerede tillidsmænd i fornødent omfang.

Samtlige lokalforeninger bør derfor råde over kvalificerede og ansvarsbevidste tillidsmænd, som med deres viden og indsigt kan bidrage til en sikring af kontinuiteten.

Tillidsmændenes kunnen må fortsat udvikles gennem diskussioner og faglige kurser i overensstemmelse med allerede afstukne retningslinier, og der må antagelig åbnes mulighed for at kunne afholde faglige diskussionsmøder på lokalt plan eventuelt under medvirken af hovedbestyrelsesmedlemmer. Sådant virksomhed på lokalt plan vil stedse kunne påregne sympati og bistand fra hovedbestyrelsens side.

I afslutning af denne årsberetning føler jeg trang til at rette en tak til alle organisationens medlemmer, som gennem deres tilslutning og interesse har været medvirkende til en sund fremgangslinie i FOU. En særlig tak retter jeg til de mange tillidsmænd, som jeg gennem min egen virksomhed har været i berøring med i årets løb, og til mine kolleger i hovedbestyrelsen, som alle på en saglig og altid loyal måde har ydet bidrag, som ethvert medlem må påskønne.

Det er min overbevisning, at fremgangslinien kan fortsætte i den kommende tid. Alle medlemmer ønsker fremskridt for gruppen, og disse kan nås, såfremt alle vil medvirke til saglige løsninger under hensyntagen til helheden.

Beretningen blev godkendt med bemyndigelse til hovedbestyrelsen om at fortsætte voldgiftssagen og træffe beslutning i denne, samt træffe afgørelse af, at administrationen af opsparede bankbeløb (efter beretningen) fortsat skal være koncentreret.

Nye love blev vedtaget.

Den 1. april blev indgået en ny aftale med forsikringsselskabet om ændring af kapitalpensionen for seniorsergenterne.

SFO's HOVEDBESTYRELSE 1966

*Landsformand
seniorsergent u. f. nr.
C. Sørensen*

*Næstformand
oversergent (hæren)
J.B. Bendixen*

*Seniorsergent
I. Ulstrup,
(FLV)*

*Oversergent
B. Jobansen
(SVN)*

*Oversergent
J.C. Rotbøll,
(hæren)*

*Seniorsergent
H.J. Johansen,
(FLV)*

*Oversergent
F. Hansen
(SVN)*

*Seniorsergent
H.K. Jeppesen.
(Hæren)*

*Seniorsergent
I. Vindelev
(FLV)*

*Oversergent
P. Nielsen
(SVN)*

*Direktør
B. Jensen
revisor*

*Seniorsergent u. f. nr.
kommuneoverass. P. J. Nielsen
revisor*

1967

er »Centralforeningen for Seniorsergenter og Stampersonel« en kendsgerning. SFO og konstabelforeningerne er de første medlemsorganisationer. Bendixen-udvalget nedsættes og rapporten fra dette udvalg drøftes på et ekstraordinært repræsentantskabsmøde.

Dette år fik på flere områder stor betydning for organisationens arbejde fremover.

I februar måned udsendte landsformanden, Chr. Sørensen en formandsrapport:

Indledning

De nye love, som vort repræsentantskab vedtog på sit sidste møde, frembød nydannelser på flere væsentlige områder inden for organisationen. Samtidig blev flere hidtil kendte traditioner brudt; bl.a. den tidligere lovbestemte regel om afholdelse af ordinært repræsentantskabsmøde hvert år.

Herved forsvandt samtidig muligheden for at fremlægge årsberetning om organisationens virksomhed for repræsentantskabets medlemmer. I den organisationsstruktur, som nu er under opbygning, har en repræsentantskabsdebat om årsberetningen dog selvsagt mindre betydning end hidtil alene af den grund, at organisationsvirksomheden i dag er under løbende debat i medlemskredsen. Samtidig hermed foregår gennem bladet og på større møder en bredere orientering om organisationens mangfoldige gøremål og om alle væsentlige dele af virksomheden. Herved sættes lokalafdelingernes formænd, der alle har fast sæde i repræsentantskabet, i stand til sagligt at diskutere og vurdere ethvert forhold, som de selv skønner af betydning for den samlede aktivitet. Tilsvarende gælder heldigvis, at hovedbestyrelsen har fået muligheder for med jævne mellemrum at mødes til debat og forhandling også med de øvrige faste medlemmer af repræsentantskabet.

Alle de ovenomtalte ændringer harsom formålhaft at skabe et mere effektivt organisationsapparat, som på fuldt demokratisk vis kan sikre organisationens mange medlemmer medindflydelse og medansvar i alle anliggender og samtidig tilvejebringe bedre muligheder for en stabil drift og en hensigtsmæssig udvikling.

Som omtalt ovenfor måtte vedtagelsen af det nye lovkompleks medføre, at den årlige årsberetning skulle udgå. Omvendt har det været forudsat, at der for hvert kalenderår skal foreligge særskilt regnskab.

Samtidig med udsendelsen af det reviderede årsregnskab for 1966 har jeg fundet det både naturligt og ønskeligt at give en fremstilling af andre forhold, som set i en større sammenhæng dels kan tjene som belysning af organisationens virksomhed bl.a. med

henblik på lokalafdelingernes generalforsamlinger og medlemsmøder og dels kan danne et debatgrundlag for kommende formandsmøder.

Organisationens idégrundlag

Under de skiftende navne har det altid været organisationens formål at virke for varetagelsen af såvel gruppens som det enkelte medlems interesser såvel i økonomisk som faglig og retslig henseende.

Indførelsen af stampersonelordningen i 1960 og den følgende gennemførelse af en seniorsergentordning i alle tre værn måtte for både arbejdsgiver- og persons side forudsætte udbygningen af en hensigtsmæssig personelorganisation, som til enhver tid kunne samvirke med kommandomyndighederne om en fornuftig gennemførelse af denne forsvaret helt nye personsammensætning. Især fordi alle måtte være klar over, at indpasningen af en sådan betydelig gruppe med en mere fast tilknytning til forsvaret ikke kunne ske, med mindre mange gode kræfter søgte at forene fælles anstrengelser for at nå de opstillede mål.

På baggrund af det således opstillede idégrundlag må enhver uden videre erkende, at organisationen har søgt at medvirke i skabelsen af rimelige vilkår for medlemmerne i overensstemmelse med dens formålsparagraf.

Medlemskredsen

Før stampersonelordningens indførelse var organisationens medlemstal lavt, både fordi medlemsgrundlaget var lavt, og fordi aktiviteten var uden heltsamme betydning som i de senere år.

Medlemstallet har siden 1963 udvist en meget betydelig stigning og omfatter nu tæt ved 4000 tjenstgørende medlemmer. Denne stigning i medlemstal har haft helt afgørende betydning for organisationens vækst og hele trivsel.

Imidlertid er der fortsat et misforhold mellem det aktuelle og det mulige medlemstal, d.v.s. organisationsprocenten. Dette misforhold er så meget mere uheldigt i betragtning af, at der aldrig har været ansat flere personer på kontrakt inden for de befalingsmandsgrader, som organisationen repræsenterer, end netop i øjeblikket. Særlig inden for Hærens område er organisationsprocenten af en størrelsesorden, som er betænkelig, nærmest faretruende lav. Men heller ikke de to andre værn har en tilfredsstillende organisationsprocent.

Det var meget ønskeligt, at disse forhold taget under et blev bedre i den nærmest kommende tid.

Især føler jeg anledning til at påpege, at der snarest bør ske en bedring inden for Hærens område. I en given situation vil vi i modsat fald kunne komme ud for, at vi ikke har retten til at forhandle på personellens vegne, fordi vi ikke repræsenterer majoriteten af de ansatte. Hvad en sådan situation vil betyde, kan sikkert enhver uden vanskelighed forestille sig.

Jeg havde håbet, at forholdene kunne bedres gennem et initiativ fra centralt hold i forbindelse med forsvarrets overgang til EDB-styret lønudbetaling; men efter det foreliggende kan denne overgang tidligst ske medio 1968.

En forstærket agitation i lokalafdelingerne efter moderne principper suppleret med betydelig støtte fra organisationens ledelse vil derfor være nødvendig for at overvinde disse vanskeligheder.

Der findes i forsvaret p.t. mere end 1000 uorganiserede seniorsergenter, oversergenter og sergenter på kontrakt, og jeg må derfor appellere til alle ansvarlige om medvirken til reduktion af dette tal. Tilsvarende anser jeg det for nødvendigt, at den rejsesekretærordning, som tænkes etableret i den nærmeste fremtid, i det væsentlige sættes ind på dette felt, indtil et tilfredsstillende resultat er opnået.

Lokalafdelinger

Lokalafdelingerne er organisationens grundlag. Det er sagt ofte; men det kan ikke siges nok.

Deseneste år har det været muligt at spore en meget glædelig udvikling i lokalforeningernes evne og vilje til selv at klare lokale forhold og løse lokale problemer.

Denne bedring er opnået af flere grunde. For det første er interessen for organisationsvirksomhed steget i alle tre værns lokalforeninger. For det andet er det lykkedes at reducere udskiftningerne af tillidsmænd på centrale poster i forholdet til tidligere. Og for det tredje er kommunikationen mellem ledelsen og lokalforeningerne blevet styrket og udvidet til et rimeligt niveau, selv om dette niveau dog endnu ikke er højt nok.

De ovennævnte forhold har alle medvirket til at dygtiggøre og udvikle de lokale tillidsmænd.

I den sammenhæng må jeg helt naturligt tillægge vore organisationskurser en væsentlig betydning.

Hertil kommer videre, at også hovedbestyrelsens medlemmer er blevet dygtigere og dermed bedre i stand til at yde lokalforeningerne fornøden støtte, når behovet herfor er tilstede. Og endelig har lokalforeningernes bedre økonomi spillet en rolle i denne hele sammenhæng, omend jeg personligt må indrømme, at sidstnævnte forhold nok ikke alle steder kan tillægges samme betydning.

Jeg har også bemærket, at man i flere lokalforeninger arbejder intenst og godt for at forbedre kommunikationen til de menige medlemmer gennem kontaktmandsordninger og medlemsmøder m.v., ligesom man nu flere steder udsender lokale medlemsblade. Et eksempel herpå er det blad, som lokalafde-

ling Fly-Aalborg gennem nogen tid har udsendt. Bladet er helt åbenbart søgt forbedret gennem de erfaringer, som er opnået undervejs, og det er mit indtryk, at alle lokale medlemmer er glade for det.

Jeg læser det selv med interesse og medgiver gerne herved en kompliment både i henseende til dette blads indhold og form.

Hovedbestyrelsen

I forbindelse med vedtagelsen af de nye love i 1966 blev antallet af hovedbestyrelsesmedlemmer reduceret fra 13 til 10 mand. Der var på et tidspunkt forud for lovenes vedtagelse en vis bekymring i retning af, at dette skridt var uklogt.

Jeg ønsker derfor for mit vedkommende at slå fast, at denne ændring nu i det hele forekommer mig at være et skridt i den rigtige retning.

Densiddende hovedbestyrelse har i enhver henseende levet op til de forventninger, som man med rimelighed vil kunne stille til valgte tillidsmænd i en organisation.

Jeg ønsker således at fremhæve, at samtlige medarbejdere i hovedbestyrelsen med betydelig indsigt og saglighed har deltaget i arbejdet på en måde, som alle organisationens medlemmer bør føle tryk og tilfredshed med.

Videre føler jeg anledning til at bemærke, at det har været nødvendigt at stille krav til enkelte af hovedbestyrelsens medlemmer af en sådan størrelsesorden, som ikke har kunnet honoreres uden at bringe store personlige ofre for helheden.

For hovedbestyrelsens loyalitet og samarbejdsvilje i den forløbne periode vil jeg gerne udtale min bedste påskønnelse og tak. Tilsvarende gælder de ansatte medarbejdere og revisionen, som hver på sit felt har ydet værdifuldt bidrag til organisationens virksomhed.

Sagt ialt korthed består hovedbestyrelsens arbejde i at lede organisationens virksomhed under ansvar over for repræsentantskabet.

Foruden virksomhed af administration og anden forvaltningsmæssig karakter er det en for hovedbestyrelsen væsentlig opgave at lede og tilpasse udviklingen ud fra et helhedssynspunkt i overensstemmelse med medlemmernes ønsker.

Hovedbestyrelsens hovedopgave i den senere tid har været udformningen af en langtidspanlægning som i bredeste forstand skulle kunne give perspektiver for virksomheden i lang tid fremover.

Dette planlægningsgrundlag, som manifesterede sig i et debatoplæg blev tilvejebragt hen mod slutningen af året 1966, og som skønnes at indeholde alle væsentlige aspekter og perspektiver for de kommende års udvikling, er formentlig noget helt enestående for en organisation af SFO's karakter. Oplægget bringes i sin helhed i medfølgende bilag.

Hovedbestyrelsens ovenfor nævnte debatoplæg er blevet til gennem indvundne erfaringer, drøftelser på mange møder m.v.

Tilslutningen i selve hovedbestyrelsen var en-

stemmig og en efterfølgende debat på et formandsmøde i Grenå gav principiel tilslutning til oplægget på alle hovedområder, medens der selv sagt måtte være usikkerhed med hensyn til bl.a. tidspunkterne for planens gennemførelse.

Hovedbestyrelsen har imidlertid herved fået et længe savnet arbejdsgrundlag, som på både kortere og længere sigt vil bringe mere harmoni i arbejdet og medvirke til at fremme organisationens målsætning.

Vedrørende enkeltheder finder jeg anledning til at henviser til referater fra hovedbestyrelsens møder m.v.

Organisationens økonomiske situation

Organisationens driftsregnskab og status for 1966 fremgår af de vedlagte regnskaber.

Som allerede fremført på repræsentantskabsmødet måtte der til dels tilvejebringes økonomisk dækning for en stærkt forøget aktivitet med stigning i alle udgiftsposter til følge dels skaffes grundlag for en mere stabil drift.

Det var samtidig i hovedbestyrelsen et stærkt ønske at opnå en bedre kapitaltilvækst, idet formuefremgangen i de senere år har været mindre end rimeligt forsvarligt.

Hovedbestyrelsen tilvejebragte derfor som diskussionsgrundlag en budgetskitse baseret på grundige overvejelser og analyser af den samlede virksomhed, som den tegnede sig i foråret 1966, og stillede derefter forslag om en væsentlig kontingentforhøjelse.

Forsikring af stabilitet i budgetlægning og drift var det endvidere stærkt påkrævet, at få lagt en økonomisk ramme om aktiviteten, som kunne sikre budgetteringens realværdi. Forslaget om kontingentforhøjelsen indeholdt derfor et element om regulering, som sikrede realværdien i forhold til udsving i priser i takt med det lønregulerende pristal.

Det er meget tilfredsstillende nu at kunne konstatere, at indtægts- og udgiftsprogner svarede meget nøjagtigt til det faktiske forløb, bortset fra enkelte poster.

Den største uforudsete afvigelse er fremkommet på mødeudgifter; men det må her tages i betragtning, at der i 1966 blev afholdt 2 repræsentantskabsmøder, hvilket er unormalt, idet budgetskitserne er gået ud fra et gennemsnitsår – altså set over mindst to år – svarende til perioden mellem to ordinære repræsentantskabsmøder.

Fastholdelse af kontingentets realværdi gennem pristalsregulering vil jeg betegne som meget forstandig og hensigtsmæssig, det sidste især fordi hyppige forslag om kontingentforhøjelse er tilbøjelige til at virke urofremkaldende i medlemskredsen. Uro på det økonomiske område er mere end noget andet i stand til at virke hæmmende på organisationens virke.

Som det vil erindres, traf repræsentantskabet beslutning om en anden fordeling af kontingentet end oprindeligt af hovedbestyrelsen foreslået.

Herved blev det beløb, som hovedbestyrelsen årligt kunne disponere over ca. 15% mindre end det

beløb, som man skønnede skulle dække en planlagt aktivitet og en rimelig kapitaltilvækst. Dette har selvfølgelig påvirket hovedbestyrelsens dispositioner på en række områder. Bl.a. har planlagte investeringer i materiel måttet udskydes til senere.

Pristalreguleringen, som fik virkning fra oktober 1966, bragte en vis lettelse i denne situation, og lettelsestendensen vil på længere sigt forstærkes, fordi prisstigningen alene påvirker hovedorganisationens økonomi.

Hovedbestyrelsen forventer endvidere, at rationalisering af den administrative forvaltning også på længere sigt kan påvirke de igangværende sparebestræbelser i en gunstig retning. Mulighederne for rationaliseringer derfor blevet nøje overvejet, og det er foreløbig planlagt at etablere medlemskontrol og kassefunktioner samlet centralt ved udgangen af dette kalenderår. Herved vil samtidigt et stærkt ønske fra revisionen om bedre kontrolmuligheder med den forøgede omsætning blive imødekommet.

Gruppelivsordningerne

For seniorsergenternes vedkommende blev overgang til en kollektiv gruppelivsforsikring i forbindelse med kapitalpension en reel besparelse, som kommer den enkelte til gode i fuldt omfang. Man er nu forsikret ved død med et beløb 25% højere end det oprindelige. Dette beløb udbetales fuldt ud ved dødsfald, og hertil kommer det på kontoen indestående beløb minus afgift til staten af arbejdsgiverens bidrag.

Det lykkedes endvidere ved overgang til gruppelev at reducere antallet af personer, for hvem organisationen udreder forhøjet præmiebetaling på grund af mindre godt helbred hos de pågældende.

Der var ikke ved slutningen af 1966 endnu forekommet dødsfald blandt seniorsergenter tilknyttet foreningen.

Tilbagebetalingen af præmiebeløb fra selskabet fremgår af regnskabet. Hertil kommer, at overskud fra 1966 – ca. 15.000 kr. – hidrørende fra perioden 1. april-31. december 1966 nu er afregnet med selskabet.

Særlig bonus udregnes hvert år, men udbetaling finder kun sted hvert 5. år.

Hovedbestyrelsen vil overveje mulighederne for ændrede udbetalingskriterier vedrørende dette overskud.

Jeg finder anledning til at nævne, at der netop er indkøbt kreditforeningsobligationer, som agtes overdraget til de personer, der ved tilslutning til ordningen var fyldt 35 år jfr. reglerne herom.

Ordnningen omfattende medlemmer med betaling gennem medlemskontingentet viste igen, at tanken var rigtig.

I årets løb udbetales livsforsikringssummen på kr. 10.000 efter dødsfald i seks tilfælde.

Alle disse beløb faldt på »tørre« steder.

I 1967 er dødsfald sket i et tilfælde, og udbetaling af summen har fundet sted.

For 1966 må her bemærkes, at selskabet har lidt tab, da præmieindtægten ikke når samme størrelse, som de udbetalte forsikringssummer, men jeg forventer dog ikke, at der derfor rejses ønske om forøget præmiebetaling fra selskabets side.

Personligt ville jeg derimod gerne medvirke til, at forsikringssummen på 10.000 kr. blev forhøjet, idet jeg dog erindrer, at en lokalforenings forslag herom på repræsentantskabsmødet i 1966 ikke nåede fremme.

Centralforeningen

Samarbejdet i centralforeningen har desværre i årets løb været præget af hyppig udskiftning af bestyrelsesmedlemmer og deraf manglende kontinuitet.

Jeg har aldrig lagt skjul på, at dette samarbejde med konstabelforeningerne var en nødvendighed for at nå visse af de mål, som vi har sat os i SFO.

Dette mener jeg stadig, men jeg tør samtidig roligt sige, at konstabelforeningerne ville lide mest skade, såfremt samarbejdet blev bragt til ophør af en eller anden grund.

Man har i hovedbestyrelsen gjort sig mange overvejelser herom, som alle er konkluderet i, at vi må bære de forøgede byrder, som er en følge af dette samarbejde, fordi også vi i længden står os derved.

Det er således helt givet, at visse krav fra personallet – bl.a. vedrørende bonus og civilundervisningsret – ikke har fornøden gennemslagskraft, medmindre hele stampersonellet står samlet om dem.

Som man sikkert ved, er konstabelforeningernes organisationsprocent endnu meget ringere end vor. Det kan derfor næppe undre, at hovedbestyrelsen for SFO er indstillet på at støtte konstabelforeningerne med enhver vejledning, som kan øge konstabelforeningernes medlemstal.

Om samarbejdet i fremtiden iøvrigt fremgår hovedbestyrelsens synspunkt i det medfølgende debatoplæg.

Andre organisationer

Jeg har i årets løb haft god kontakt med samtlige øvrige personelorganisationers formænd og andre tillidsmænd, herunder deltaget i en enkelt organisationsrepræsentantskabsmøde. Hertil kommer kontakterne med civile organisationer såvel i som uden for forsvaret.

Sådanne kontakter er uomgængeligt nødvendige og meget nyttige; men det ligger i sagens natur, at vi ikke har kunnet være enige i alle forhold. Der er en tendens til, at afstanden i synspunkter organisationerne imellem er blevet større, særlig for så vidt angår spørgsmål om arbejdsområder mellem tjenestemændene og SFO, idet vi selvsagt ikke ønsker at støtte bestræbelser, som udhuler hverken vore arbejdsområder eller vore ansættelsesforhold. Formentlig er de militære tjenestemænd også irriterede over, at vor gruppes indflydelse er vokset; de har jo traditionelt været alene om at tale personellens sag i forholdet til myndighederne.

Samtlige kontakter vil dog imidlertid blive søgt opretholdt og udbygget af hensyn til helheden. Dette standpunkt deles af alle organisationer.

Endvidere har vi haft indbydelse til at deltage i samvirke i den europæiske union af underofficerer, som har hovedsæde i Paris.

Efter samråd med hovedbestyrelsen er det imidlertid indtil videre besluttet at holde sig uden for dette samarbejde bl.a. af økonomiske grunde; men vi har sikret os orientering om unionens virksomhed med henblik på evt. senere deltagelse i samarbejdet.

Myndighederne

Vi har god og vedvarende kontakt med samtlige overordnede politiske og militære myndigheder.

Disse kontakter er helt vitale for SFO, og der er enighed om og fælles interesse i at være opmærksomme på øgede muligheder for indflydelse på dette område.

Ovenstående omfatter samarbejde med myndigheder og institutioner under forsvaret, f.eks. Forsvarets Civilundervisning, Oplysnings- og Velfærdstjenesten, Forsvarets Bygningstjeneste m.v.

Afslutning

Nærværende rapport har haft til formål at orientere om en række generelle formål af særlig betydning for organisationen og dens medlemmer.

Mere vidtgående og detaljeret orientering er givet gennem referater og møder i årets løb. Der er således udsendt ca. 200 sider egentlige mødereferater i 1966 foruden referater af større møder, herunder organisationskurser.

Der er hos hovedbestyrelsen positiv vilje til at fortsætte denne orienteringslinje og udbygning er allerede planlagt jfr. bilag samt diskussionen på formandsmødet i Grenå.

Såfremt der i årets løb opstår spørgsmål af vital betydning, som hovedbestyrelsen skønner egnede til en mere dybtgående vurdering, vil repræsentantskabet blive indkaldt til møde.

Flere forhold peger allerede nu mod, at det kan være nødvendigt at afholde ekstraordinært repræsentantskabsmøde i sidste halvdel af året 1967.

SFO er i det forløbne år blevet stedse mere velegnet til at varetage sine opgaver, og jeg vil gerne ved afslutning af denne rapport takke enhver tillidsmand og alle øvrige medlemmer, som gennem en aktiv og loyal indsats har medvirket hertil. Samtidig ønsker hovedbestyrelsen at tilkendegive, at man nærer tillid til, at det gode samarbejde til gavn for alle medlemmer kan fortsætte i den tid, der kommer.

Sammen med denne rapport medfulgte et debatoplæg fra forretningsudvalg og hovedbestyrelse:

Forretningsudvalget har på sidste hovedbestyrelsesmøde (7. september) påtaget sig at analysere og vurdere den meget vidtspændende og brede debat,

som hovedbestyrelsen førte på mødet den nævnte dag.

Formålet med denne analyse og vurdering skulle tage sigte på dels – som hovedformål – at udkrystallisere egnede emner til en videre idédebat og dels at stille forslag til videre behandling eller gennemførelse af konkret fremsatte teorier.

Udvalget har endvidere set det som sin opgave at pege på, hvordan nogle af hovedbestyrelsen opstillede mål kan bringes inden for nærmere rækkevidde.

Forretningsudvalget har i sin opdeling af denne analyse opdelt diskussionen i flere hovedpunkter, selvom det på forhånd måtte erkendes, at problemerne hænger helt uløseligt sammen. Udvalget har ikke skønnet, at rimelige resultater kan nås, medmindre det vil være muligt at iværksætte de foreslåede foranstaltninger efter et bredt mønster. Dette betyder selvsagt ikke, at iværksættelse af enkeltforanstaltninger vil være resultatløse; men det må på forhånd antages, at »forsømmelser« på et eller flere områdevil føre til en udhuling, som vil kunne svække resultatet af de bestræbelser, man iværksætter på andre områder. Udvalget har ikke hermed ment, at alle væsentlige foranstaltninger skal iværksættes på samme tidspunkt, men blot ønsket at pege på, at der forinden gennemførelse af foranstaltningerne bør foreligge en konkret, langsigtet planlægning baseret på en indgående idédebat.

De enkelte foranstaltninger indgår med andre ord i en helhed; men det skønnes hensigtsmæssigt – og formentlig nødvendigt – at basere sig på successiv iværksættelse og gennemførelse, idet hverken arbejdskraft eller økonomi vil kunne bære, at alt løber af stabelen samtidig.

Udvalget ønsker endvidere her at pege på den fare, der ligger i, at en enkelt stor »eksplosion« kan føre til vanskeligheder med medlemskredsen, da denne næppe kan forventes at ville slutte kompakt op bag alle de nedenfor anførte synspunkter, medmindre den fornødne, saglige information i forvejen er trængt »helt ud i systemet« samt blevet forstået og godkendt af de opinionsdannende kredse.

Udvalget har isine principielle overvejelser valgt at gå ud fra, at problemerne omkring en organisation som SFO ikke i det væsentlige adskiller sig fra tilsvarende problemer i en produktionsvirksomhed. De resultater, som organisationen frembringer for sine medlemmer, er blot ikke »målelige« på samme måde som en virksomheds produktion.

Fælles for begge »brancher« er, at det drejer sig om at yde størst muligt resultat for virksomheden, medens »produktionsomkostningerne« søges holdt nede på lavest mulige niveau uden at slække på kravene til kvalitet og renommé. Andre fællestræk er kvalificeret arbejdskraft, egnede lokaliteter og understyr, sund økonomi og et godt samarbejde mellem virksomhedens »grupper« m.v.

Lokalafdelingerne

Udvalget skal, jfr. iøvrigt organisationens love, pege

på, at lokalafdelingerne er organisationens grundlag. Dette må føre til, at egentlige fremskridt ikke vil kunne nås, medmindre disse fremskridt kan bæres frem af lokalafdelingernes medvirken.

Udvalget mener derfor, at lokalforeningernes udvikling må have den mest centrale plads i alle overvejelser.

Afdelingernes aktivitet og hele virksomhed bør følges nøje af hovedbestyrelsen, og denne aktivitet må støttes på en hver måde, som kan bidrage til en for helheden gunstig udvikling.

Kommunikationen mellem ledelse og lokalafdelinger må styrkes.

Det bør muligvis overvejes at finde udveje, som kan knytte nærmere kontakt mellem hovedbestyrelsen og de lokalafdelinger, som ikke har et hovedbestyrelsesmedlem i sin medlemskreds.

Struktur

Udvalget finder, at man i det væsentlige kan bygge på de nu eksisterende styringsorganer – repræsentantskab og hovedbestyrelse – med diverse udvalg som arbejdsredskaber.

Der er derimod ikke ubetinget enighed om »formandsrådets« placering og rolle i organisationsstrukturen.

Udvalget ønsker dog samstemmende at fremhæve, at man ikke ønsker at stille forslag til ændring af strukturen alene, fordi man ikke har tilstrækkelige erfaringer for, at instrumentet ikke er brugbart i det lange løb. Det anses endvidere for uheldigt allerede nu at overveje sådanne forslag til lovændring, som vil være en forudsætning for indretning af andre styringsorganer end de nu anvendte.

Nødvendig tilpasning bør dog løbende finde sted som hidtil.

Udvalget anser det for helt sikkert, at de kommende år vil bringe en udvikling, som ikke accelererer mindre hurtigt end tilfældet har været i de seneste år.

Man anser det derfor tilrådeligt på lidt længere sigt at indstille sig på, at der vil være et betydeligt behov for at knytte administrativ bistand af høj faglig kvalitet til organisationen.

Behovet er næppe øjeblikkeligt; men udvalget anser det for tilrådeligt, at hovedbestyrelsen allerede nu tager principiel stilling til dette meget vigtige spørgsmål.

I forbindelse med evt. beslutning om at knytte bistand af den ovennævnte karakter til organisationen ønsker udvalget at understrege, at den pågældende i givet fald bør være en administrativ begavelse med betydelig indsigt i forvaltningsmæssig og politisk-økonomiske forhold samt om muligt tillige med detaljeret kendskab til forsvarrets særlige problemer.

Forretningsudvalget mener ikke, at en organisation alene baseret på den nuværende medlemskreds er tilstrækkelig i længden.

Det vil utvivlsomt være rigtigt, om man indstiller sig på at yderligere samarbejde med konstabelfore-

ningerne vil være nødvendigt. Udvalget anser det således for overvejende sandsynligt, at de fire organisationer i centralforeningen efterhånden integreres mere og mere for til slut at sammensmeltes i en organisation fælles for alt stampersonel og seniorsergenter.

Det er for udvalget klart, at reaktionære kræfter kan forsinke den skitserede udvikling, men den kan på længere sigt næppe forhindres.

Man bør derfor, om udvalgets tanker skal nyde fremme, støtte denne udvikling med alle de midler, som findes egnede.

I den ovenfor anførte sammenhæng skal udvalget oplyse, at man nu har begrundet formodning om, at personellens overgang til centraliseret lønudbetaling gennem EDB vil bringe helt nye perspektiver ind i billedet.

Det er på forhånd forudset, at kun et meget begrænset antal organisationer m.v. vil kunne opnå godkendelse som indeholdelsesberettigede, og alt tyder på, at centralforeningen vil blive udset som modtager af medlemskontingent for alt stampersonel samt seniorsergenter.

Information

Et af de ovenfor nævnte midler til fremme af målsætningen vil være en koordineret medlemsinformation. Såvel i centralforeningens bestyrelse som i SFO's forretningsudvalg er der sympati for tanken om, at man med tiden vil kunne nå frem til udgivelse af et fælles medlemsblad.

Der er dog i begge de ovennævnte organer enighed om, at en sådan tanke p.t. må antages at være så revolutionerende, at den må betragtes som urealistisk.

Det må dog anses for meget hensigtsmæssigt at opnå en bedre informationsgrad hos såvel SFO's som konstabelforeningernes medlemmer.

Udvalget finder værdien af en sådan forstærket medlemsinformation som tvivlsomt tilrådelig, medmindre den fra første færd koordineres meget nøje.

Ansvar for fordeling af information bør derefter centraliseres.

På forslag i centralforeningens bestyrelse er de tre konstabelforeningers formænd gået i gang med at overveje egnede muligheder for koordineret medlemsinformation, som kan tilfredsstille konstabler og overkonstabler.

Det vil indtil videre aldeles afhænge af hovedbestyrelsen for SFO, om den plan, som formentlig kommer ud af konstabelformændenes overvejelser, kan gennemføres i praksis. Konstabelforeningerne alene må, efter udvalgets opfattelse, anses for uden reelle muligheder for at iværksætte og gennemføre foranstaltninger af den omtalte karakter.

Forretningsudvalget anser det ikke i længden muligt at gennemføre hovedbestyrelsens tanker og beslutninger om fremme af medlemsinteresserne i videste perspektiv alene med informering af medlemskredsen gennem udsendelse af blade og anden

skriftlig medlemsinformation – heller ikke, når denne informationsform suppleres af møder af hidtil anvendt karakter, d.v.s. repræsentantskabsmøder, formandsmøder og medlemsmøder arrangeret af lokalforeningerne med bistand af hovedbestyrelsesmedlemmer m.fl.

Det må derfor anses som både rationelt og hensigtsmæssigt at overveje ansættelse af en »rejsesekretær« med hele landet som arbejdsområde – evt. fælles med konstablerne.

Udvalget har ikke søgt at anslå udgiften til en foranstaltning som den ovenfor påpegede; men man anser det for sikkert, at denne informationsmetode i længden er den bedste af alle anvendelige, hvorfor det må skønnes rimeligt at ræsonnere, at udgiften, alt taget i betragtning, vil kunne »forrente« sig, d.v.s. være lønnende for helheden.

Intern administration

Det har i hovedbestyrelsen længe været drøftet at centralisere den interne administration.

Udvalget er nået til den opfattelse, at en centraliseret administration kan være ikke alene ønskelig, men påkrævet. Dette må dog i den sidste instans være afhængigt af, om de øvrige i nærværende redegørelse nævnte foranstaltninger gennemføres helt eller delvist samt endvidere af, på hvilket tidspunkt gennemførelse sker.

Forså vidt angår redaktøren af medlemsbladet, kan udvalget dog ikke tilråde, at denne post placeres sammen med andre administrative funktioner.

Dette gælder både i det tilfælde, at man søger frem mod udgivelsen af et fælles medlemsblad og i det tilfælde, at bladet udgives alene beregnet for medlemmer af SFO.

Vedrørende centralisering af den interne administration, ønsker udvalget at påpege, at dette forhold rejser spørgsmålet om mulige investeringer til etablering af lokaliteter m.v. Udvalget har ikke ønsket at møde med noget udgiftsskøn på dette område, fordi en lang række spørgsmål omkring andre overvejelser i hovedbestyrelsen først skal redes ud.

Man skal dog i den sammenhæng påpege, at større investeringer ikke kan foretages alene med hovedbestyrelsesbeslutning; men stiller krav om tilslutning fra repræsentantskabet.

Lønudgifterne til centralisering af den interne administration lader sig efter udvalgets opfattelse forholdsvis let og præcist gøre op, når et skøn over de nødvendige arbejdsområder og -funktioner er foretaget af hovedbestyrelsen.

Forvaltning af bonus m.v.

Hovedbestyrelsen i SFO og bestyrelsen i centralforeningen har i en periode drøftet muligheden af dels, at opnå en »fastfrysning« af bonus for stampersonellet indtil tjenestens endelige ophør og dels en i den sammenhæng centraliseret forvaltning af de samlede bonusbeløb.

Forretningsudvalget har drøftet en række metoder til forvaltning af bonusbeløbene.

Der synes i den foreliggende situation at være god mulighed for at opnå hel eller delvis »skattefrihed« af den enkeltes bonusbeløb, både hvis beløbene »ledes« samlet til et eksisterende forvaltningsorgan og i det tilfælde, at organisationen tager skridt til selv at etablere et forvaltningsorgan, som kan løse denne opgave.

Foruden skattefriheden synes der at være rimelig grund til at antage, at anvendelsen af begge de ovenfor nævnte metoder vil kunne give større renteaftastning for bonusindskyderne end det resultat, som kendes under den nugældende forvaltningsform.

I øjeblikket forekommer det udvalget at være mest lukrative metode, såfremt man etablerer et selvstændigt forvaltningsorgan.

Noget sådant synes muligt; men stiller naturligvis mange krav både af formel og anden art, ligesom metoden selvsagt kræver meget betydelig investeringskapital. Forvaltningen forekommer ret ukompliceret, men til gengæld bliver ansvaret helt enormt stort.

Fra kompetent reserveofficershold har man udtalt ønske om at kunne »koble sig på« den evt. metode, som måtte blive resultatet af overvejelserne i SFO.

(Reserveofficererne har endvidere ytret ønske om ubetinget at kunne overgå til en evt. kollektiv overenskomst sammen med SFO og konstablerne samt endvidere at undersøge mulighederne for en fælles sammensmeltning af samtlige eller hovedparten af de personelorganisationer, som organiserer kontraktansat militært personel i forsvaret.

Det er for forretningsudvalget oplyst, at disse spørgsmål i øjeblikket er genstand for dybtgående overvejelser i de berørte officersorganisationer).

Generelt

I relation til udvalgets overvejelser om at søge større indflydelse har man foruden forannævnte måttet erkende, at direkte politisk indflydelse er af meget væsentlig værdi.

Udvalget udelukker derfor ikke, at det med tiden kunne være ønskeligt, at have direkte relationer til folketinget.

Udvalget er fuldt opmærksom på, at dette spørgsmål rummer mange helt særlige problemstillinger.

Der stilles dog ikke af udvalget forslag i henseende til den foran berørte mulighed for indflydelse, men har ønsket at påpege denne mulighed som egnet for en evt. diskussion i hovedbestyrelsen.

Arbejdsområder

Hovedbestyrelsen har med mellemrum siden ultimo 1964 drøftet problemerne omkring en ændring af arbejds- og ansvarsområdefordelingen inden for forsvarets befalingsmandskorps.

Initiativet til en ændret rollefordeling mellem linie- og specialofficerer er oprindeligt taget af de to hærtjenestemand-organisationers formænd – først og fremmest i 14-januar udvalget. De to organisati-

oners kompetente forsamlings er sluttet op bag de fremførte tanker, og siden er Hærkommandoen og Forsvarsministeriet – sidstnævnte dog mere »lunkent« i det hele taget, og Hærkommandoen med en række forbehold – gået ind for tankerne.

En ny vurdering af dette spørgsmål er af helt vital interesse og betydning for SFO.

Tjenestemandsoverorganisationernes hensigt i spørgsmålet er ikke uden videre klar – det hele ligner mest af alt en »lønsag«.

Fra tilsvarende undersøgelser om forholdene i Søværnet og Flyvevåbnet er der endnu ikke grundlag for endelig stillingtagen. I det samlede billede kan udformningen af overgangsbestemmelser for Hærens område, når sådanne foreligger, muligvis forrykke perspektiverne i sagen noget, men forretningsudvalget mener, at tiden nu må være inde til, at hovedbestyrelsen tager principiel stilling til, hvorvidt man skal støtte tjenestemændenes synspunkter eller møde frem med egne forslag – og da hvilke.

Forretningsudvalget ønsker at henlede hovedbestyrelsens opmærksomhed på, at det næppe vil være umuligt at nå igennem med selvstændige forslag fra SFO's side. Men det må på den anden side stå klart, at man ikke vil få særlig let ved at vinde gehør, såfremt sådanne teorier kommer på tværs af de af tjenestemændene foreslåede.

Evt. selvstændigt udspil fra SFO bør formentlig – for at have nogen mening – foretages i indeværende kalenderår.

På et hovedbestyrelsesmøde den 20. april blev vedtaget at nedsætte et udvalg til undersøgelse af organisationens struktur og arbejdsform m.v.

Formanden for udvalget blev seniorsergent J. B. Bendixen, Varde, så udvalget fik navnet »Bendixen-udvalget«.

Udvalgets arbejde udmundede i »den petroleumsfarvede betænkning«.

SERGENTGRUPPENS FÆLLESORGANISATION, ØSTERGADE 1, HERNING

BETÆNKNING

afgivet af
udvalget til undersøgelse af
organisationens
struktur og arbejdsformer m.v.

Udvalgets sammensætning:

Hovedbestyrelsen SNSG J. B. Bendixen, formand
OSG J. C. Rotbøll
SNSG H. J. Johansen
LKA, Fly-Aalborg SNSG J. M. Kristjansen
LKA Værløse SNSG J. Kristiansen
LKA Søværnet OGS B. Levinsohn
LKA Næstved SNSG A. Kristensen
LKA Høvelte SNSG C. O. Juelsman-Hansen

Udvalgets sekretariat:

redaktør SNSG J. Jørgensen
kontoret Fru E. Nielsen

Tilforordnet udvalget:

LKA Holstebro SG (vpl) N. P. Røjgaard

Udvalget har afholdt møder således:

23. maj 1967 Sekretariatsmøde
27.-28. maj 1967 Udvalgs møder
1. juni 1967 Sekretariatsmøde
7. juni 1967 Udvalgs møde
7. juni 1967 Værnernes konstabelforeninger
indbudt til høring af udvalget.
8. juni 1967 Betænkning afgivet til hoved-
bestyrelsen.

Udvalgets arbejdsgrundlag har været:

SERGENGRUPPENS
FÆLLESORGANISATION

Herning, den 8. maj 1967.
U. 088.

Til udvalgsmedlemmer og
sekretærer.

Eft.: samtlige lokalafdelinger
hovedbestyrelsen
hovedkassereren
redaktionen
revisorer

Emne: *Nedsættelse af udvalg.*

Hovedbestyrelsen har på sit møde i Karup 20. april d.å. besluttet at lade en række særlige problemstillinger undersøge i et snævert udvalg.

Udvalget benævnes: Udvalget til undersøgelse af organisationens struktur og arbejdsformer m.v.

Den nærmere motivering for hovedbestyrelsens beslutning samt udvalgets kommission og sammensætning fremgår af vedlagte bilag.

Udvalgets rapport i form af en betænkning påregnes at foreligge offentliggjort senest 15. juli d.å.

C. Sørensen.

Bilag til organisationens skr. U.088 af 8. maj 1967

Spørgsmålet om mulighederne for at øge stamperpersonelorganisationernes indflydelse på den stedfindende udvikling inden for Forsvaret har været drøftet intenst i organisationernes medlemskredse i de senere år. Især i SFO's medlemskreds har debatten herom fra tid til anden været meget stærkt fremme i organisationsbilledet.

Det af hovedbestyrelsen udformede debatoplæg har, som forventet, intensiveret debatten på alle de

møder, som siden da har været afholdt af organisationen.

Som det fremgår af det omtalte debatoplæg, er hovedbestyrelsen principielt enige om målsætningen; men for så vidt angår valg af midler til at indfri denne målsætning, er meningene i hovedbestyrelsen stærkt delte.

En helt tilsvarende indstilling skønnes af hovedbestyrelsen at være til stede i formandsrådet d.v.s. forsamlingen sammensat af samtlige lokalafdelingsformænd under SFO. Baseret på en øjeblikkelig og tilstræbt objektiv vurdering skønnes det muligt at forelægge en række forslag om, hvilke veje organisationen bør betrede, for repræsentantskabet med stor sikkerhed for, at dette vil give tilslutning til forslagene gennemførelse.

Som det er udtrykt i debatoplægget, hænger tingene imidlertid stærkt sammen. Der vil som følge heraf være øgede muligheder for at begå fejl i de tilfælde, hvor der evt. opnås enighed om at gennemføre enkelte af de i debatoplægget nævnte detaljer, medmindre der samtidig opnås enighed om – muligvis faseforskudt – at opnå tilslutning til, at gennemførelsen forudsætter, at andre ting, som i den større sammenhæng spiller ind, også gennemføres.

Det er hovedbestyrelsens opfattelse, at mange af disse forhold og problemstillinger snarest bør finde en afklaring, således at det nødvendige arbejde kan blive lagt tilrette.

Det er endvidere hovedbestyrelsens ønske at lade denne afklaring foregå på det ekstraordinære repræsentantskabsmøde i aug./sep., idet en række forhold ganske enkelt forudsætter, at organisationens højeste myndighed på helhedens vegne træffer sin afgørelse om evt. gennemførelse af konkrete forslag, som skal danne ståsted og arbejdsgrundlag for bl.a. hovedbestyrelsens virksomhed.

Hovedbestyrelsen har derfor fundet det rigtigt og i overensstemmelse med de almindelige demokratiske principper at lade problemstillingen gennemarbejde i et særligt for tilfældet nedsat udvalg, hvis sammensætning og kommissorium fremgår nedenstående.

Udvalgets kommissorium

Med baggrund i ovenstående skal det være udvalgets opgave at analysere og drøfte de i hovedbestyrelsens debatoplæg nævnte forhold og evt. stille egnede forslag til gennemførelse – helt eller delvis – af de af hovedbestyrelsen i debatoplægget anlagte synspunkter.

Det skal endvidere være udvalgets opgave at fremdrage sådanne forhold, som skønnes betydningsfulde i relation til det samlede organisationsbillede i SFO for nærværende og i fremtiden.

Udvalget bør herunder især overveje bl.a. samarbejdet med andre organisationer specielt Forsvarets konstabelforeninger samt evt. tilslutning til en af de eksisterende toporganisationer f.eks. FTF og LO og afgive forslag i overensstemmelse hermed.

Det skal tilsvarende være udvalgets opgave at

bedømme betydningen af og muligheden for at udgive et fælles medlemsblad til alt stampersonel i Forsvaret.

Udvalget skal endvidere drøfte mulighederne for at opnå en tilfredsstillende medlemsprocent inden for hele stampersonelområdet samt stille forslag i overensstemmelse hermed.

Det skal for udvalget være en forudsætning, at dets synspunkter i form af en betænkning, skal danne baggrund for afgørende beslutninger i SFO's repræsentantskab allerede i indeværende år.

Indledning

I de senere år har der i vor organisation været ført en mangesidet debat om vor målsætning. Debatten, der til tider har været endog særdeles intens, har imidlertid ikke haft noget helt eksakt mål, men snarere tværtimod været ført omkring enkeltstående problemer.

Det er klart, at man ikke kan drage brugelige konklusioner af en debat, som føres snart i øst og snart i vest. Hovedbestyrelsen blev sig også hurtigt dette bevidst, og det førte bl.a. til, at man i efteråret 1964 afholdt et formandsmøde på Flyvestation Skrydstrup, hvor man søgte at udskille forskellige emner, som det skønnedes påtrængende nødvendigt, at der skete en afklaring omkring.

Imidlertid førte dette formandsmøde og senere hovedbestyrelsesmøders beslutning kun til, at enkelte problemer afklaredes. Der henstod stadig mange ting, som med føje måtte siges at være uafklarede.

På sit møde den 7. september 1966 førte hovedbestyrelsen en debat om den fremtidige målsætning for SFO, men da der heller ikke her kunne skabes nogen afklaring, påtog forretningsudvalget sig nærmere at analysere situationen samt i det hele at vurdere og analysere den meget brede og vidtfavnende debat, som hovedbestyrelsen førte på sit møde nævnte dag.

I forretningsudvalgets principielle overvejelser har man valgt at gå ud fra, at problemerne omkring en organisation som SFO ikke i det væsentlige adskiller sig fra tilsvarende problemer i en produktionsvirksomhed. De resultater, som organisationen frembringer for sine medlemmer, er blot ikke »målelige« på samme måde som en virksomheds produktion.

Fælles for begge »brancher« er, at det drejer sig om at yde størst muligt resultat for virksomheden, medens »produktionsomkostningerne« søges holdt nede på det lavest mulige niveau uden at slække på kravene og renommé. Andre fællestræk er kvalificeret arbejdskraft, egnede lokaliteter og

»Den petroleumsfarvede betænkning« om organisationens fremtid.

Formanden for udvalget, J.B. Bendixen.

udstyr, sund økonomi og et godt samarbejde mellem virksomhedens »grupper« m.v.

Forretningsudvalget peger videre i sin analyse – debatoplægget kaldet – på, at tingene hænger uhjælpeligt sammen, men ikke dermed på, at det samtidig er nødvendigt at ændre på alle punkter, fordi man vælger at ændre enkelte ting. Forretningsudvalget opdeler sin analyse i et antal hovedpunkter, nemlig:

Lokalafdelingerne,

hvori man bl.a. peger på, at lokalafdelingerne er organisationens grundlag, hvorfor man er af den mening, at fremskridt ikke vil kunne skabes, hvis disse fremskridt skal bæres frem uden lokalafdelingernes medvirken. Man peger videre på, at der bør ske en bedring i medlemsprocenten og aktiviteten i lokalafdelingerne, ligesom man finder, at der bør ske en udbygning af kommunikationen mellem lokalafdelingerne og ledelsen. Som næste punkt fremdrager forretningsudvalget

Strukturen

Vedrørende strukturen finder forretningsudvalget, at man i det væsentligste kan bygge videre på de allerede eksisterende styringsorganer som arbejdsredskaber, men man finder dog anledning til at nævne, at nødvendig tilpasning bør finde sted løbende som hidtil. Videre peges på, at det kan blive nødvendigt fremover at basere sig på administrativ bistand af høj faglig karat.

Der ud over finder forretningsudvalget det rimeligt at pege på, at man ikke finder det tilstrækkeligt med en organisationsdannelse baseret på vor hidtidige medlemskreds alene. Man henstiller derfor, at man allerede nu indstiller sig på et yderligere udbygget samarbejde med konstabler – et samarbejde, som efterhånden bør kunne danne grundlag for en sammensmeltning af vore faglige organisationer.

Forretningsudvalget forsætter med at pege på

Informationen

Som et af midlerne for at nå ud til vore medlemmer med tanken om og nødvendigheden af et nærmere samarbejde med konstablerne. Ja, man nævner endda, at man ser med sympati på tanken om et fælles blad. Dette sidste kunne blandt andet medvirke til at opnå en bedre informationsgrad såvel hos SFO's som konstabernes medlemmer.

Endelig foreslog forretningsudvalget at ansætte en »rejsesekretær« med hele landet som arbejdsområde, eventuelt fælles med konstablerne.

Derefter peger forretningsudvalget på

Intern administration

som yderligere et område, der bør drages ind i debatten, når talen falder på SFO's målsætning. Ud-

valget peger her bl.a. på, at en centraliseret administration er ønskværdigt, ja, nødvendigt. Herunder mener udvalget det også nødvendigt, at det bringes ind i overvejelserne, hvorvidt man skal foretage mulige investeringer i egne lokaler uden dog at opstille nogen ramme for en sådan investering.

Da der også i længere tid havde været en debat igang om hele området

Forvaltning af bonus m.v.

droges også dette emne frem i forretningsudvalgets debatoplæg. Man udtaler sig heri om og for en fastfrysning af bonusbeløbene således, at disse ikke kunne komme til udbetaling før endelig hjemsendelse finder sted, ligesom man fremdrager forskellige former for forvaltning af disse beløb.

Endelig fremdrages hele spørgsmålet om

Arbejdsområder

Man siger herom, at problemerne omkring arbejdsfordelingen i forsvaret med jævne mellemrum har været diskuteret i hovedbestyrelsen siden ultimo 1964, ligesom man nævner, at de to tjenestemandorganisationer sammen med embedsmænd fra Forsvarsministeriet har arbejdet på disse problemer i det såkaldte 14. januar-udvalg. Hele spørgsmålet er, siger forretningsudvalget, af vital interesse for vore medlemmer og dermed for SFO.

Forretningsudvalget konkluderer denne afdeling af debatoplægget dermed, at tiden nu er inde til at vi nu må overveje, hvorvidt vi ønsker at støtte tjenestemandenes forslag eller ej.

Endelig påpeger man afslutningsvis, at det er rimeligt, at vi nu overvejer om vi bør søge at gøre vor indflydelse gældende derved, at vi søger at placere os med direkte relationer til folketinget.

Heller ikke dette debatoplæggs fremkomst og den efterfølgende debat har imidlertid skabt den fornødne afklaring på området målsætningen i SFO. Hovedbestyrelsen besluttede derfor på sit møde den 20. april 1967 i Karup – efter endnu en debat om emnet – at nedsætte et udvalg som blev benævnt:

Udvalget til undersøgelse af organisationens struktur og arbejdsformer m.v. og det fik som anført foran i kommissorium til opgave at analysere og drøfte de i forretningsudvalgets debatoplæg nævnte forhold og evt. stille egnede forslag til gennemførelse – helt eller delvis – af de af hovedbestyrelsen i debatoplægget anlagte synspunkter.

Videre pålægges dette udvalg at fremdrage sådanne forhold, som skønnes betydningsfulde i relation til det samlede organisationsbillede i SFO både nu og i fremtiden.

Specielt skulle udvalget overveje samarbejde med andre organisationer, herunder med særlig henvisning til vort specielle forhold til forsvarets konstabelforeninger, samt drøfte en evt. tilslutning til en af de eksisterende toporganisationer.

Endelig pålægges udvalget at overveje udgivelse af et fælles medlemsblad for alt stampersonel, ligesom man skulle give forslag til bedring af medlemsprocenten for hele stampersonellet.

Således foranlediget vil udvalget i det følgende bære sine tanker om tingene og deres løsning frem.

For overskuelighedens skyld har man besluttet at gøre det afsnitsvis. Eventuelle mindretalsindstillinger vil være knyttet til hvert enkelt afsnit, således at hovedbestyrelsen kan få en klar opfattelse af udvalgets tanker på hvert enkelt område.

Administration

Udvalget er af den opfattelse, at det først fornødne på dette område er at skaffe rimelige og tålelige kontorforhold. Efter at have foretaget en vurdering af økonomien besluttede udvalget sig til en indstilling om køb eller bygning af ejendom, passende til vort formål.

Denne indstilling skal først og fremmest begrundes med, at man må skønne, at huslejen for lokaliteter, som de af os ønskede, vil beløbe sig til skønsmæssigt ca. 20.000-25.000 kr. årligt, hvorfor det må anses for rimeligt – i særdeleshed, da vi har en ret betydelig formue – at søge anskaffet en passende bygning, delvis finansieret af egne midler. I denne forbindelse nævntes også en ting som konjunkturgevinsten, ligesom man i udvalget var af den mening, at man ved at købe eller eventuelt bygge bedst kunne skaffe lokaliteter, som passede til vore formål.

Udvalget tilråder derfor, at der snarest træffes fornøden beslutning og kan anbefale repræsentantskabet, at hovedbestyrelsen udstyres med fornøden kompetence på dette område.

Udvalget skal foreslå, at denne ejendom bliver placeret i Herning-området, hvor der både er gode trafikforhold med landevej og jernbane, og hvor der også er gode flyveforbindelser. Subsidiært skal man foreslå, at en sådan ejendom søges placeret andet sted i Jylland, hvor der råder samme gode forhold, som i Herning-området. Udvalget har, forinden beslutning om denne indstilling blev truffet, blandt andet overvejet at placere vore kontorer i Københavns- eller Sjællands-området, men har fundet det urimeligt at placere vor kontorvirksomhed i dette område, henset til de meget store grund- og ejendomspriser.

Udvalget finder det urimeligt at foretage en merinvestering i fast ejendom i en sådan størrelsesorden, som det her vil blive tale om ved placering i ovennævnte område, når kontoret og hele administrationen ikke har direkte relationer til myndighederne. I denne forbindelse skal også nævnes, at udvalget har haft den stedfindende udflytning fra Københavns-området for øje.

Hvad angår størrelsen af en ejendom til vort formål, finder udvalget det rimeligt om man søger en ejendom med et lokale, hvor der kan samles omkring 20-25 personer, ligesom man indstiller, at der

i ejendommen bør være et passende antal kontorer (udvalget har ikke vurderet, hvor stort et antal kontorer, der er tilstrækkeligt, såfremt man også ønsker at styre Centralforeningen fra disse kontorlokaler).

Udvalget påtænker, at væsentlige dele af vor informationsvirksomhed skal foregå fra denne kontorbygning, ligesom man forestiller sig, at vort regnskabs- og kartoteksvæsen skal drives herfra. Der ud over finder man det rimeligt, at disse lokaliteter indrettes efter, at forvaltning (yderligere) af bonus og kapitalpension skal pågå herfra. Endelig må der nødvendigvis være kontorplads til vore tilidsmænd, herunder landsformanden.

Hvad angår personel på kontoret fremover, skønner udvalget det rimeligt, at hovedbestyrelsen efter hidtil gældende principper og efter vore love ansætter det til driften fornødne personel. Endelig finder udvalget det både rimeligt og nødvendigt, at hovedbestyrelsen og forretningsudvalget har øjnene åbne for udviklingen inden for hele området kontorautomatik, idet det må siges at være aldeles påkrævet, at vi følger med på dette område. Herunder pegedes bl.a. på muligheden for at benytte båndoptager ved optagelse af referat evt. som en støtteforanstaltning, idet udvalget som en helhed fandt, at den måde, hvorpå referater på det sidste har været affattet, må siges at være endog særdeles tilfredsstillende.

Kommunikation

Udvalget er enige i, at der ikke må udvises sparsommelighed på dette område, det er – som et udvalgsmedlem definerede det, simpelthen en af vore nervetråde.

Udvalget finder, at den form, som vore referater og lignende efterhånden har fået, må betragtes som værende virkelig god. Men udvalget påpeger, at det kan blive nødvendigt en gang imellem – muligvis at udsende en pjece eller lignende tryksag. Hvornår en sådan foranstaltning er nødvendig, kan man ikke give klare retningslinier for, men skal for at anskueliggøre brugen af pjecer eksempelvis angive, at en sag som autoforsikringens indførelse nok kunne have været kundgjort ved brug af pjeceformen, ligesom man peger på løntavlen som en foretelse, man finder absolut god. Udvalget udtaler, at en pjece, selvom man ved, at det er en dyr foranstaltning, dog kan virke som et forfriskende indslag fra organisationen til de enkelte medlemmer. En pjeces udsendelse vælges efter et skønnet behov, således at den kan virke som et trompetstød til medlemmerne. Vor tanke er, at den side kan følges op med fornøden baggrundsviden.

Vedrørende skrivelser, referater og lign. var der i udvalget bred enighed om, at formen af den slags publikationer i dag er meget acceptabel, men at der udføres meget dobbelt arbejde derved, at disse skrivelser udsendes til vore lokale afdelinger i for lille et antal eksemplarer. Lokalafdelingsformanden for Flyvestation Ålborg redegjorde over for udval-

get den særlige aftale, som for tiden køres som en forsøgsordning på de tre jyske flyvestationer. Ordningen, hvis hovedtræk er, at der udsendes referater og lign. i et sådant antal eksemplarer, at der kan fordeles et eksemplar til hver kontaktmænd og hvert bestyrelsesmedlem, foreslås indført gældende overalt i organisationen, idet man så samtidig indstiller, som delvis dækning af merudgiften for organisationen, at returbeløbet til de lokale afdelinger, som hidtil har været kr. 3,00 pr. medlem pr. måned, nedsættes til kr. 2,75 pr. medlem pr. måned. Denne maximale tildeling herefter til de enkelte lokalafdelinger foreslås efter anmodning fra den enkelte lokalafdeling sat til et eksemplar til bestyrelsens medlemmer og et eksemplar til kontaktmændene.

Udvalget tager for det sidstes vedkommende dog forbehold for så vidt angår personel ved internationale stabe og kontingenter, idet der nok fortsat bør være særlige regler gældende herfor.

Med den givne anledning ønsker udvalget at påpege, at det i det hele taget kan være formålstjenligt at tage spørgsmålet om indeholdelse samt fordeling og regulering af medlemskontingenter op til ny vurdering. Udvalget ønsker dog at understrege, at det må være en forudsætning, at mulighederne for lokalafdelingernes selvstændige virksomhed ikke herved forringes.

Tilslutning til toporganisation

Udvalget finder for nærværende ingen grund til at søge nærmere samarbejde med en af de to eksisterende toporganisationer, men skønner det bedst stemmende med organisationens hele tarv at medvirke til en fortsat udbygning af samarbejdet i centralforeningen.

Derimod finder udvalget det naturligt, at man i særlige sager søger et samarbejde med de eksisterende toporganisationer og evt. andre – et samarbejde, hvor partner vælges fra sag til sag.

Efter en afvejning af fordele og ulemper, der ville være forbundet med en eventuel tilslutning til en toporganisation, besluttede udvalget sig for ovennævnte konklusion. Hvad angår LO frarådes medlemsskab af den grund og under henvisning til vore medlemmers forskellige politiske opfattelser. For FTFs vedkommende var grunden at søge deri, at man fandt det mindre heldigt med et toptilhørsforhold til en organisation, der også repræsenterer vore chefer og ledere (måske de mennesker, vi forhandler løn og andre forhold med). Fælles skepsis for tilslutning til begge sider næres bl.a. p.g.a. frygten for at blive borte i mængden, ligesom man var generelt bange for at miste terræn i forholdet til andet personel, hvis man valgte tilslutning til samme toporganisation som de.

Derfor bliver tilbage for vor organisation at søge samarbejdet i Centralforeningen for Seniorsergenter og stampersonel yderligere udbygget og styrket, og så fra denne side at søge at gøre vor samlede indflydelse gældende eventuelt gennem de eksiste-

rende toporganisationer, idet det forudsættes, at man kan »spille« på én organisation i den ene sag og den anden i en anden sag.

I forbindelse med debatten om dette emne, nævntes også muligheden for, at vi inden for en overskuelig fremtid overgår til et andet ansættelsesforhold, og at man i den forbindelse bør undersøge muligheden for at få en ansættelsesform i lighed med vore svenske kolleger, her tænkes særlig på deres specielle våben – den såkaldte begrænsede strejkeret, som dog kan sættes ud af funktion af forsvarsministeren. Udvalget har gået ud fra som givet, at hovedbestyrelsen vil søge en kollektiv aftaleform for gruppen gennemført, når den siddende tjenestemandskommission har afsluttet sit arbejde.

Politik

Spørgsmålet, som udvalget i dette tilfælde blev stillet overfor var, om det skulle anses for eftertragtellesværdigt for vor organisation at søge en politisk indflydelse, eventuelt gennem direkte støtte til et bestemt politisk parti eller måske mere en indirekte form f.eks. gennem en bestemt person, der var tilknyttet et bestemt politisk parti og der igennem søgte opstilling til en tillidspost.

Under udvalgets analysering af sagens aspekter, oplystes det, at man, henset til vore medlemmers forskelligartede politiske opfattelse, burde stå neutralt rent politisk. Udvalget var derimod enige i, at det var ønskværdigt, at et stort antal af vore tillidsmænd også beskæftigede sig med partipolitik, hvilket bør meddeles som organisationens standpunkt, men man fandt det ikke rimeligt at anbefale endsige tilslutte sig en bestemt politisk retning.

Derimod fandt udvalget det rigtigt af hovedbestyrelsen at søge at orientere politikere – uanset partifarve – om vore synspunkter i sager, som skønnes at skulle afgøres politisk. Man konkluderede, at partierne, ganske som tilfældet var under det foregående punkt, skulle bruges fra sag til sag. For også derved opnår vi en vis indflydelse, hvis vore indlæg i debatten vel at mærke er saglige.

Bonusforvaltning m.v.

Udvalget var vidende om, at forskellige, stampersonellet uvedkommende personer og myndigheder, udviser særdeles stor interesse for dette mere specielle område. Man finder det aldeles urimeligt og for stampersonellet uværdigt, at eksempelvis et udvalg som Personeludvalget af 1954, hvori vi endog ikke er repræsenteret, beskæftiger sig med en sag af så vital interesse for det involverede personel. Man skal derfor henstille til hovedbestyrelsen, at den søger dette arbejde udført i et specielt til formålet nedsat udvalg efter følgende retningslinier:

1. Bonus bør principielt fastfryses indtil kontraktophør.

2. Det bør undersøges, hvorvidt det er muligt at gøre bonus eller dele deraf skattefri.

3. Den egentlige forvaltning af såvel disse midler som kapitalpensionens midler bør udøves af organisationen evt. efter en passende overgangsperiode, hvor man kan lade eksempelvis Handelsbanken administrere ordningen. (der nævntes i udvalget en 2 årig overgangsperiode).

4. Det bør undersøges, om det er muligt at foranledige en større renteaftastning af bonus. (Eventuelt ved obligationskøb).

Udvalget henstiller, at det i forbindelse med anden forvaltningsforms indførelse, overvejes at indføre en låneordning for stampersonel i lighed med låneordning for seniorsergenter.

Iøvrigt ønsker udvalget at pege på det formålstjenlige i, at der allerede nu påbegyndes orientering af personalet om dette forslags virkning for den enkelte.

Samarbejde med konstablerne

Udvalget finder det ikke for nærværende hensigtsmæssigt at søge en fuldstændig sammensmeltning af vore organisationer, men peger derimod på, at det vil være både naturligt og rimeligt at søge samarbejdet mellem vore organisationer på topplan – i centralforeningen – yderligere styrket og udbygget. Man peger videre på, at mange forhandlinger, som nu føres i SFO's navn, for fremtiden nok bør føres i centralforeningens navn, idet de enkelte sager jo sjældent har relationer alene til vor personelgruppe, men tit og ofte også har virkning for konstablerne. Hvad angår samarbejdet på det lokale plan, bør det henstilles til vore lokale afdelinger at drage omsorg for, at konstablerne indbydes til et sådant.

Man henstiller yderligere, at man åbner adgang for i centralforeningen også at optage reserveofficerer, således at Centralforeningen kan komme til at omfatte alt personel ansat på samme grundlag som for os gældende.

Det henstilles yderligere til hovedbestyrelsen at søge ændret vore loves § 4, således at der fremover åbnes mulighed for, at korporaler kan optages i vor organisation som A-medlemmer. Før en sådan lovændring søges gennemført, bør sagen dog forhandles igennem med HKKF. Dette sidste begrundes i, at det må være naturligt, når man opdeler i underorganisationer under centralforeningen, da at søge samlet alt befalingspersonel i samme organisation.

Iøvrigt bør organisationen søge at medvirke til en forbedring af arbejdsklimaet mellem konstablerne og vor personelgruppe ude på arbejdspladserne, ligesom det bør tilkendegives konstablerne, at der for at skabe et bedre klima, da kræves deres positive medvirken hertil.

Som et specielt punkt i denne debat, har udvalget behandlet spørgsmålet om fælles bladdrift, eventu-

elt derved, at centralforeningen med tiden påbegynder udgivelse af et fælles medlemsblad.

Udvalget går ind for, at fælles bladdrift søges gennemført snarest muligt, hvilket efter det for udvalget oplyste vil sige, så snart konstablerne kan tilslutte sig en sådan tanke. For at nå frem til denne stillingtagen har det for udvalget været væsentligt, at der kunne spares betydelige beløb i alle 4 foreninger tilsluttet Centralforeningen, og der ud over har udvalget haft for øje, at det ville være en betydelig lettelse af koordineringen, såfremt man overgik til fælles bladdrift.

Man skal derfor henstille til hovedbestyrelsen at være opmærksomme på konstabernes løbende indstilling til denne problemstilling, ligesom hovedbestyrelsen bør søge at skabe lovmæssig dækning for dispositionen.

Struktur

Under dette emne udtalte udvalget stort set tilfredshed med vor bestående opbygning. De eneste afvigelser, som man omtalte, var opbygningen af et organ til regional orientering. Dette organ, som tænkes at bestå af hovedbestyrelsesmedlemmer, der ikke er pålagt særlige jobs, og af medlemmer af formandsrådets kontaktudvalg. Der ud over peger udvalget på det ønskelige i, at der – eventuelt ved en passus i formandens beretning til repræsentantskabet – åbnes mulighed for, at man på konsultativ basis kan foretage undersøgelser blandt medlemskaren. For at anskueliggøre udvalgets tanke med dette sidste, skal anføres, at en konsultation hos medlemmerne eksempelvis kunne foretages blandt 3 (en fra hvert værn) lokalafdelingens medlemmer. Man ville på den måde kunne få et overblik over, hvordan medlemmerne stiller sig til dette eller hint – og vel at mærke noget, som kunne bruges.

Udvalget skønner, som tidligere fremført, ikke, at der bør foretages lovændringer med henblik på at ændre repræsentantskabet, hovedbestyrelsen eller forretningsudvalgets sammensætning og arbejds- og ansvarsområder, ligesom man peger på, at formandsrådet fortsat bør være et konsultativt organ for hovedbestyrelsen. Dette sidste begrundes bl.a. med, at den lokale formand i formandsrådet tit og ofte træffer beslutning uden medlemsdækning i modsætning til for eksempel repræsentanten, der har rygdækning i generalforsamlingen, før han stiller på et repræsentantskabsmøde.

Medlemsprocent

Under hensyn til, at vor organisation organiserer sergenter, oversergenter og seniorsergenter, og man alene for at bibeholde sin forhandlingsbemyndigelse skal have en medlemsprocent på over 50%, finder udvalget det rimeligt at foreslå, at organisationen ved forhandling med myndighederne søger at skabe en ordning, som gør det til det normale, at personel af vor gruppe er medlem af organisati-

onen. Det vil sige, at for at stå uden for fællesskabet i organisationen, bør den enkelte tilstille os en anmodning derom. Alle, som ikke fremsætter anmodning herom, vil automatisk være at betragte som medlemmer, og kontingent vil som en direkte følge heraf blive indeholdt.

Fordelene ved en sådan ordning er indlysende, her skal kun bemærkes, at udvalget skønner, at vort medlemstal ved en sådan ordnings iværksættelse nok vil kunne forventes at stige til omkring 5.000. Ligeledes skal da også anføres, at der vil kunne spares mange kræfter, som nu har været brugt til medlemshvervningen. – Kræfter, som man med fordel kunne anvende andet sted i organisationen.

De, som ikke ønsker at være medlem af organisationen, forudsættes at få tilbagebetalt deres indbetalte kontingent af organisationen eventuelt ved en tilbagebetaling een gang årligt.

Udvalget foreslår iøvrigt hovedstyrelsen at iværksætte en løbende orientering om organisationens eksistens og virke på alle Forsvarets befalingsmandsskoler, der uddanner personel til vor personelkategori.

Udvalget har forudsat, at den værnepligtige sergents status fortsat skal være uændret.

Gruppelivsforsikring

Der var i udvalget bred enighed om, at vor nuværende gruppelivsforsikring på kr. 10.000,- var for lille, hvorimod der ikke kunne blive enighed om, at fremsætte ensartede forslag til hovedbestyrelsens behandling.

En flerhed af udvalget gik ind for følgende ordninger:

- a) Medlemmet forsikres for kr. 30.000,-
hustruen forsikres for kr. 10.000,-
til en merpris af kr. 31,80 årligt,
som kontingentet hæves med.
- b) Medlemmet forsikres for kr. 20.000,-
til en merpris af kr. 12,00 årligt,
som kontingentet hæves med.

Forslagene, som er fremsat ovenfor, begrundes bl.a. med, at pris- og lønudviklingen er løbet fra vor nuværende sats på kr. 10.000,-, ligesom det anføres, at der i medlemsskaren er visse ønsker om, at også hustruen forsikres. Udvalget foreslår derfor, at begge ovennævnte forslag forelægges for repræsentantskabet til fri forhandling.

Et mindretal, bestående af SNSG2 H. J. Johansen, indstiller, at følgende forelægges repræsentantskabet:

Medlemmerne forsikres for kr. 20.000,-; dækning af organisationens merudgift i denne forbindelse forudsættes modregnet i de enkelte lokalafdelingers returbeløb fra organisationen.

Sidstnævnte forslag begrundes i, at det vil lette gennemførelsen af forslaget, ligesom mindretallet

giver udtryk for, at de enkelte lokalafdelinger nok kan klare sig for et mindre beløb, end de hidtil har modtaget.

Afslutning

Man skal sluttelig pege på, at udvalget i overensstemmelse med forretningsudvalget går ind for fortløbende at tilvejebringe og stedse ajourføre en langtidsplanlægning, som peger mod en fremtid 10-15 år ude.

De i det foregående af udvalget foreslåede ændringer og justeringer, skal ses som midler til at styre det planlagte.

I denne forbindelse er det også værd at fremhæve, at udvalget anser det for en selvfølge, at organisationen til stadighed har det fornødne antal kvalificerede ledere både centralt og på det lokale plan. Det er simpelthen af afgørende betydning for hele organisationens fremtid, at disse ledere udvælges med omhu, og at der skabes gode arbejdsbetingelser for disse.

Netop for til stadighed at have gode lederemner til rådighed, er det af betydning, at organisationen fortsætter og udbygger sin kursusvirksomhed. Man må derfor have både en elementær skoling og en videregående kursusvirksomhed, ligesom man bør søge at deltage i mere avanceret skoling hos andre organisationer.

Endelig skal fremhæves, at udvalget i sit grundsyn på vor organisation har fulgt ganske samme retningslinier, som forretningsudvalget i sit debatoplæg, hvor man siger, at en organisation er at ligne med produktionsvirksomhed, blot med den forskel, at resultaterne i en faglig organisation ikke er målelige på samme måde, som en virksomhedsproduktion. Begge steder gælder det om, at der ydes mest muligt for de lavest mulige omkostninger, uden at der slækkes på kravene til kvalitet og renommé.«

Den 3. juli blev afholdt møde i Centralforeningen for Seniorsergenter og stampersonel.

Fra dette møde udsendtes følgende redegørelse: »I længere tid har der nu været ført en debat om centralforeningens opbygning og struktur, ligesom der såvel i vor organisation som i konstablernes organisationer har været drøftet, hvorledes det samarbejde, som blev påbegyndt for et par år siden, skulle udvikle sig og efter hvilke retningslinier, det skulle føres videre.

For vort vedkommende blev denne diskussion for så vidt afklaret dels af et internt udvalg og dels derved, at man lod udvalgets berænkning gennemdrøfte og analysere på et formandsmøde i juni måned.

Det var derfor med et klart mandat, at vore repræsentanter i centralforeningen kunne gå til møde den 3. juli og færdigbehandle lovkomplekset.

Dette nu vedtagne lovkompleks bryder afgø-

rende med de hidtil gældende love for centralforeningen på mange områder. Nævnes skal ikke mindst vedtægternes § 2, hvor man har opstillet en ganske klar formålsparagraf. Nævnes skal også den ændrede bestyrelsessammensætning. Hvor man tidligere havde et bestyrelsesmedlem pr. tilsluttet organisation, er det nu besluttet, at hver tilsluttet organisation skal have 2 repræsentanter. Ud over disse 2 bestyrelsesposter pr. tilsluttet organisation udpeger de tilsluttende organisationers bestyrelser desuden en forbundsformand til at lede og koordinere den fælles virksomhed.

Afgørende nyt er også de ændrede afstemningsregler i bestyrelsen, ligesom beslutningen om, at der kan iværksættes urafstemning blandt de tilsluttede organisationers medlemmer.

Derud over er besluttet, at der skal oprettes et sekretariat, som skal varetage den daglige drift, og man har videre besluttet, at der skal ansættes en forbundskonsulent, som skal stå til rådighed for de tilsluttede organisationers lokale afdelinger.

Endvidere er vedtaget, at der skal betales et fastsat kontingent pr. medlem i de tilsluttede organisationer. Dette kontingent er f.t. fastsat til kr. 2,- pr. medlem og forudsættes for SFO's vedkommende dækket af driften, idet der jo nu vil forekomme væsentlige besparelser på vort budget om en direkte følge af, at opgaver, der hidtil har været arbejdet på i SFO,, nu vil blive overført til centralforeningens resort.

Som man vil se af ovenstående, er tanken, at der skal ske en yderligere centralisering af vort samarbejde med konstablerne på topplan, eller om man vil en koordinering i to grupper med fælles ansættelsesforhold.

Vi i SFO har den opfattelse, at læsset som trækkes, bliver større og større, men vi har så til gengæld også en tro på, at når vi trækker på fælles hammel, så kan vi trække mere. – Og det er på denne baggrund, alle vore interne bestræbelser i dette forår skal ses.

Den 5. oktober afholdt organisationen *ekstraordinært* repræsentantskabsmøde på Hotel Nyborg Strand.

Dagsordenen på dette møde omhandlede behandlingen af *Bendixenudvalgets* rapport.

Med indkaldelsen fremsendte *hovedbestyrelsen* følgende indstilling:

»Hovedbestyrelsen indstiller, at konklusionerne i hovedbestyrelsens tidligere udsendte debatoplæg samt de mere specielle detaljer i *Bendixen*-udvalgets betænkning principielt gennemdrøftes i repræsentantskabet med henblik på successiv gennemførelse.

Det er herved forudsat, at hovedbestyrelsen i det videre arbejde med planernes gennemførelse indarbejder dels de forhold, som måtte være betinget af den seneste udvikling og dels i planerne indpasser

retningslinier uddraget af drøftelser på formandsmøder samt direktiver modtaget af repræsentantskabet på dette og forudgående møder.

Det indstilles, at repræsentantskabet bemyndiger hovedbestyrelsen til – i samarbejde med de kritiske revisorer – at foretage nødvendige dispositioner med henblik på etablering af egen ejendom i overensstemmelse med principperne indeholdt i foranævnte udvalgsbetænkning.

Hovedbestyrelsen ønsker i den sammenhæng repræsentantskabets vurdering af, hvorvidt det skal tilstræbes at søge erhvervet en ældre centralt beliggende ejendom egnet til ombygning i en midtjydk købstad f.eks. Holstebro, Herning eller Viborg eller om man skal erhverve en grund og selv opføre en ejendom passende til formålet i en af nævnte købstæder. Det ønskes endvidere vurderet, hvorvidt en sådan ejendom hensigtsmæssigt kan placeres i landdistrikt i det nævnte område med fornøden hensyntagen til bl.a. trafikale forhold.

På et hovedbestyrelsesmøde den 20. april blev vedtaget at nedsætte et udvalg til undersøgelse af organisationens struktur og arbejdsform m.v.

Formanden for udvalget blev *seniorsergent J. B. Bendixen*, Varde, så udvalget fik navnet »*Bendixen-udvalget*«.

Udvalgets arbejde udmundede i »den petroleumsfarvede betænkning:«

Hovedbestyrelsen skønner, at organisationen råder over fornødne midler til at gennemføre beslutning om etablering af en passende ejendom uanset hvilken af ovennævnte løsninger, der måtte blive truffet beslutning om.

Det forudsættes i alle tilfælde, at en investering på 200-300.000 kr. vil være nødvendig.

Såfremt etableringen prioriteres på normal måde vil egeninvesteringen kunne formindskes, medens der så må tages hensyn til kurstab og årlige driftsudgifter.

Organisationens målsætning har altid været at søge øget indflydelse på egne forhold til gavn for såvel den enkelte som helheden og hermed alt personale i Forsvaret.

Hovedbestyrelsen forventer, at den netop vedtagne lovgivning om samarbejdsudvalg m.v. i Forsvaret vil bringe hidtil ukendte muligheder for at indfri denne målsætning; men lovens praktisering, som i alt væsentligt skal udøves på lokalt plan, vil stille øgede krav til lokalafdelingernes selvstændige forhandling og samarbejde med andre grupper og hermed til de lokale tillidsmænds faglige viden og kunnen.

Det er endnu svært at vurdere i hvilket omfang de ovennævnte forhold vil have indvirkning på selve organisationsstrukturen i SFO.

Hovedbestyrelsen er derfor af den opfattelse, at vedtægtsændringer ikke for nærværende er hensigtsmæssige og foreslår derfor, at overvejelser herom bør udskydes indtil videre for repræsentantskabets vedkommende. Derimod bør der formentlig gennem et grundigt udvalgsarbejde skitseres en

ramme, som kan forelægges enten på et formandsmøde eller på det ordinære repræsentantskabsmøde i 1968. F.eks. må det antages nødvendigt snarest at tilendebringe overvejelserne om de hjemsendte medlemmers fortsatte medlemskab og den værnepligtige sergents placering.

Repræsentantskabet har altid givet udtryk for den opfattelse, at alle medlemmer principielt bør stilles lige i forholdet til organisationen uanset værnstilhørsforhold eller tjenestested.

Det forekommer derfor rimeligt at gennemføre en række tillempninger af visse strukturforhold ad administrativ vej.

Hovedbestyrelsen foreslår derfor at følgende godkendes:

For at hjælpe de helt små lokalafdelinger, der som hovedregel har økonomiske vanskeligheder, som besværliggør driften, gennemføres en særlig tilskudsordning, som indebærer, at samtlige lokalafdelinger med et potentielt medlemstal under 100 tjenstgørende medlemmer modtager fremover et månedligt tilskud udover de gældende 3 kr. pr. medlem pr. måned således at nettotilskuddet til en lokalafdeling altid andrager minimum kr. 300 pr. måned. En lokalafdeling med f.eks. 75 tjenstgørende seniorsergenter, oversergenter og sergenter, som efter gældende regler modtager kr. 225 i månedligt tilskud, vil herefter modtage kr. 75 pr. måned i ekstra tilskud, medens en lokalafdeling med 50 medlemmer vil modtage et månedligt ekstratilskud på kr. 150.

Den skønnede merudgift for organisationen forventes at andrage maksimalt kr. 10.000 og forudsættes taget af de nugældende driftsmidler.

Hovedbestyrelsen skal her påse, at der ikke godkendes oprettelse af nye lokalafdelinger ved små tjenestesteder med begrundelse i ovennævnte principper.

Lokalafdeling Søværnets selvstændige administration nedlægges og samtlige kommunikationsopgaver med relation til kontaktmænd og øvrige medlemmer overføres til hovedorganisationens sekretariat.

Begrundelsen for at opretholde selvstændig administration i lokalafdeling Søværnet har især været hensynet til informationen af medlemmer.

Dette har medført nødvendigheden af at opkræve et særligt kontingent hos medlemmer tjenstgørende i Søværnet, således at de omtalte medlemmer har betalt et kontingent af omtrent dobbelt størrelse som SFO-medlemmer i almindelighed. De store interne udgifter har endvidere medført en ret betydelig kontingentrestance til SFO. Organisationens forretningsudvalg har efter forhandling med lokalafdeling Søværnet aftalt, at lokalafdelingens særlige medlemskontingent indtil videre opkræves uændret og at differencen fra normalkontingentet indbetales som afdrag på restancen til hovedorganisationen.

Afvikling af lokalafdelingens selvstændige administration sker successivt og efter forudgående for-

handling mellem forretningsudvalget og lokalafdelingens bestyrelse under fornøden hensyntagen til lokalafdelingens medlemmer. Organisationen forudsættes at tilvejebringe mulighed for, at lokalafdeling Søværnets almindelige bestyrelsesfunktioner kan gennemføres i et for både medlemmerne og helheden forsvarligt omfang.

Hovedbestyrelsen har herved – som en selvfølge – forudsat, at ovennævnte forhandlingsresultat skal forelægges og godkendes på lokalafdeling Søværnets generalforsamling.

Korporaler til frivillig tjeneste i Søværnet indstilles at kunne optages som medlemmer af SFO gennem lokalafdeling Søværnet. De omtalte personer har ikke hidtil haft mulighed for organisationsmæssig placering i Forsvaret. Kontingentet for korporaler fastsættes af lokalafdeling Søværnets generalforsamling.

Korporaler kan kun optages som medlemmer efter egen begæring.

Det indstilles videre, at korporaler i Hæren og Flyvevåbnet tilsvarende skal have adgang til at indtræde som medlemmer i SFO's lokalafdelinger, såfremt de fremsætter anmodning herom.

Det indstilles, at alle tjenstgørende seniorsergenter, oversergenter og sergenter skal henføres til medlemskab af SFO jfr. konklusionen i den tidligere nævnte udvalgsbetænkning, bl.a. fordi administrative forenklingshensyn taler herfor.

Det er herved forudsat, at en evt. i lønnen indeholdt medlemskontingent efter den pågældendes begæring herom skal tilbagebetales af organisationen i fuldt omfang.

Det foreslås, at hovedbestyrelsen bemyndiges til at iværksætte ovennævnte, når betingelsen herfor er tilstede og senest på tidspunktet for Forsvarets overgang til lønanvisning gennem EDB.

Forslag om at gennemføre tilsvarende foranstaltninger i Forsvarets konstabelforeninger forelægges gennem Centralforeningen for Seniorsergenter og Stampersonel.

Forsvarsministeriet har meddelt, at der ikke vil kunne opkræves medlemskontingent med andet end hele kronebeløb fra det tidspunkt, hvor EDB-lønanvisning gennemføres samt at indeholdelse af medlemskontingent ikke vil kunne ske til andre end faglige personelorganisationer. Indeholdt medlemskontingent vil ikke kunne udbetales til f.eks. lokalafdelinger, men kun til hovedorganisationen.

Det foreslås derfor, at repræsentantskabet træffer beslutning om ændring i pristalsreguleringen af medlemskontingentet således, at en dyrtidsportion udløser en kontingentændring på kr. 0,50 mod nu kr. 0,45 pr. måned.

Denne ændring vil medføre, at kontingentet med virkning fra 1. okt. 1967 forhøjes til kr. 16,00 pr. måned i stedet for kr. 15,90 efter hidtil gældende regler. Regulering vil fremtidig først ske ved hver anden dyrtidsportion. Udløsning af en enkelt dyrtidsportion vil ikke medføre ændring af medlems-

kontingentet, men blive opsamlet til næste regulering.

Hovedbestyrelsen indstiller, at en evt. ændring af satserne i gruppelivsforsikringen overlades til fri forhandling i repræsentantskabet på baggrund af de i betænkningen herom indeholdte synspunkter og forslag.

Hovedbestyrelsen har herved forudsat, at en evt. vedtagelse af højere forsikringsbeløb ledsages af beslutning om en tilsvarende kontingentforhøjelse.

Hovedbestyrelsen forventer foranstående underkastet en saglig og åben debat på det ekstraordinære repræsentantskabsmøde i fuld tillid til, at repræsentantskabet sammen med organisationens øvrige tillidsmænd i et fordomsfrit samarbejde vil medvirke til at føre de beslutninger, som træffes, ud i livet til gavn for hele sergentgruppen i Forsvaret. «

Landsformanden, Chr. Sørensen's, oplæg til det ekstraordinære repræsentantskabsmøde havde følgende indhold:

»Vi står overfor at skulle have en afsluttende debat og træffe nogle afgørelser om forhold, som har præget diskussionen i vor medlemskreds i nok så lang tid.

På et møde i hovedbestyrelsen for lidt over et år siden blev det under diskussionen klart, at vi egentlig havde et stort behov for mere konkret at få trukket nogle hovedsynspunkter op, som havde betydning i større sammenhænge.

Kort sagt måtte vi have fundet ud af, hvor vi skulle hen og hvordan vi skulle nå målet, fordi der er så mange ting at tage hensyn til og så mange forhold der spiller en rolle.

Vi er alle opmærksomme på, at hele det danske samfund i disse år er præget af en række voldsomme reformer og ændringer, som berører alle landets borgere i stor og småt. Disse ændringer er vel egentlig alle led i en sammenhængende proces, som har udspiring i Danmarks ændring til et velstands- og industrisamfund og udviklingen af vor tilslutning til større fællesskaber både i og udenfor Europa.

De beslutninger, som har afgørende betydning for hele samfundslivet træffes i Folketinget, som efter skik og styreform i Danmark forestår lovgivningen og sådan bør det også være.

I de senere år, siden midten af 50'erne forstærket i 60'erne hvor reformer og ændringer har accelereret har vi imidlertid været vidne til, at de politiske repræsentanter i stigende grad ønsker at inddrage borgerne i diskussionen om de afgørelser, som Folketinget træffer. Det må vel betegnes som demokratisk, når man ønsker, at flere og flere skal bestemme mere og mere over egne forhold, for i et demokrati d.v.s. folkestyre, er det jo borgerne, der bestemmer, hvad der skal ske.

De politiske ønsker om at inddrage flere af borgerne i de mest betydningsfulde afgørelser smitter helt klart af på administrationen, som forestår forvaltningen af de love, som Folketinget vedtager.

Den menige borgers eller vælgers øgede indfly-

delse udøves derfor i disse år både gennem de politiske partier i Folketinget og gennem hans tilslutning til f.eks. en faglig organisation, og herved er organisationerne kommet til at spille en langt større rolle i bred forstand for den enkelte, end for blot nogle få år siden.

Jeg forventer, at vi i de kommende år vil blive vidne til, at de tendenser, som jeg her har berørt, vil forstærkes.

Jeg finder også, at denne udvikling er både rimelig og rigtig. Vi skal blot alle huske på, at følgen af en voksende indflydelse helt klart bliver, at vi påtager os et større ansvar. Dette ansvar må vi selvfølgelig lære at leve med, selvom prisen er, at vi også må dygtiggøre os for at kunne honorere de voksende krav, som vi stilles overfor. Dette gælder, både når vi optræder som enkeltpersoner eller i grupper f.eks. gennem vort fælles medlemskab af SFO.

Vort virke i det danske samfund falder i det væsentlige inden for Forsvaret, som vi alle har valgt som arbejdssted for en kortere eller længere år-række.

Da forsvaret er et statsforetagende, er det helt naturligt og nødvendigt, at forsvarsapparatet også er underkastet den udviklingslov, som jeg kort beskrev for lidt siden. Man kan vel egentlig sige, at reformerne i Forsvaret har været mere voldsomme og vidtgående end mange andre steder inden for statens områder. Jeg synes selv, at der er sket meget, men vi er langt fra færdige endnu. Tilpasningen til det øvrige samfund må naturligvis fortsætte og reformerne må gå deres gang.

På organisationssiden i Forsvaret er tendensen om personalets deltagelse i den stedfindende udvikling helt åbenbar. Det kan vi mærke specielt i SFO. Det er ikke mange år siden, vi blev holdt udenfor al reel indflydelse på de ting, som berører os aller mest. – Sådan er det heldigvis ikke mere. Vi er med, hvor det foregår, omend det nok kniber lidt på lokalt plan enkelte steder.

Jeg kender ikke andre organisationer, som i den grad er kommet frem og har trængt sig på i de senere år i Forsvaret end netop SFO. Og når vi tager i betragtning, hvor mange sider vi egentlig har mødt modstand fra, så synes jeg personlig, at vi har gjort det meget godt. Jeg kender endda nogle, som siger, at vi burde reduceres til naturlig størrelse igen og placeres dernede; hvor vi hører hjemme. – De må jo nok hermed mene, at vi har gjort det lidt for godt.

Selvfolgelig lader udviklingen sig ikke standse, blot fordi nogen er imod og der er vist heller ingen grund til at frygte for, at vor indflydelse på udviklingen i forsvaret bliver mindre end nu. – Den skulle jo også gerne blive større med tiden og det kan den ikke undgå at blive, hvis vi selv ønsker det.

Det er os, der er de fleste, og det er som bekendt det, der tæller i realiteternes verden. Men desværre tog det nogen tid, før vi selv blev klar over, hvor mange vi egentlig er.

Vi har et klart handicap i SFO bl.a. fordi vi både skal hale ind på det, vi er bagefter, og samtidig følge

med og medvirke i udformningen af den kommende udvikling.

Vi kan derfor kun klare os, hvis vi er indstillet på at overvinde dette handicap.

I den anledning føler jeg heldigvis ikke nogen bekymring og slet ikke, når jeg tænker på, hvad der er sket i de senere år.

Den udvikling, som berører det eksterne kommer vi ikke udenom. Tilsvarende gælder, at vi må tilpasse og afstemme selve det interne organisationsapparat, for at det stadig kan svare til formålet og den hensigt, vi har med det.

Sommetider kan det derfor være nødvendigt at revidere hidtidig opfattelse og i nogle tilfælde endda også afstemme eller ændre selve målsætningen.

En sådan situation står vi faktisk i her i dag.

Vi har nået nogle mål og har måttet erkende, at en tilpasning af apparatet er nødvendig for at kunne komme videre.

Der ligger materiale på bordet. Tingene har været stillet op. De har været diskuteret både lokalt og centralt. Nu skal repræsentantskabet på medlemmernes vegne træffe de afgørelser, som tilkommer organisationens højeste myndighed og give anvisning til hovedbestyrelsen om det videre arbejde.

Det er ingen hemmelighed, at hovedbestyrelsen gik lidt i stå i det forberedende arbejde og i diskussionen om mål og midler. Nu er det heldigvis på ingen måde noget svaghedstegn, at man har en forskellig opfattelse af tingene. Snarere tværtimod. Og det var da også sådan, at forskelligheden i opfattelse ikke gjalt på alle områder.

Derfor overlod hovedbestyrelsen diskussionen om en række forhold af væsentlig betydning til en anden personkreds og det i en sammensætning, som jeg må betegne som sagligt rigtig på enhver måde. Jeg tror, at hovedbestyrelsen herved bar sig rigtigt ad, og jeg ved, at enhver i hovedbestyrelsen loyalt anerkender det værdifulde arbejde, som er fremlagt her med baggrund i arbejdet i det såkaldte *Bendix-udvalg*.

Jeg føler en personlig forpligtelse til at efterkomme de anvisninger og føre de henstillinger, som udvalgsbetænkningen rummer, ud i livet i fuldt omfang og i den ånd, de er givet og jeg håber, at det samlede repræsentantskab har det på samme måde.

Efter vore vedtægter er jeg som landsformand overordnet ansvarlig for alle udvalg.

I kraft heraf vil jeg dels rette en tak til de tillidsmænd, som deltog i udvalgsarbejdet og i forberedelserne hertil, for at have udført et godt stykke arbejde med at skitsere nogle værdifulde hovedprincipper og dels vil jeg anbefale, at forsamlingen her tilslutter sig de synspunkter og ideer, som udvalget har fremført for os. Jeg finder det helt i overensstemmelse med organisationens bedste tarv at gøre det, sådan som udvalget foreslår og gøre det på det grundlag, som forslagene hviler på.

Af det materiale, som er sendt ud, fremgår det endvidere, at hovedbestyrelsen allerede har gen-

nemført visse enkeltheder af udvalgets forslag på det administrative område.

Dette finder jeg velbegrunder, idet jeg iøvrigt henviser til revisorernes udsendte kommentarer. Også på dette område føler jeg trang til at udtale taknemmelighed for den værdifulde bistand, vi har fået fra vore to yderst kompetente revisorer.

I de indstillinger, som er udsendt direkte fra hovedbestyrelsen, er der en række mere tekniske forslag, som jeg meget gerne anbefaler til gennemførelse. Disse omfatter bl.a. kontingentreguleringen og opkrævningsmetoden samt forslaget om ekstra tilskud til de små lokalafdelinger og endvidere den ændrede administrationsform for lokalafdeling Søværnet. Om dette sidste vil jeg gerne gøre et par bemærkninger:

For det første vil jeg minde om, at lka. Søværnet i opbygning er anderledes end vore andre lokalafdelinger, idet den omfatter alt personel af sergentgruppen ved samtlige søværnets tjenestesteder herunder de sejlene enheder.

Dette fører til en forskel i arbejdsgangen på to væsentlige områder, nemlig for det første vedrørende informationen til medlemmerne og for det andet i forhandlinger med arbejdsgiversiden, hvor den særlige struktur medfører, at forhandling m.v. ofte må løftes op på værnskommandoplan. Disse forhold har haft den følge, at lokalafdelingen har måttet etablere et administrationsapparat, som i længden ikke ganske kan svare til de økonomiske forudsætninger i forholdet til medlemstallet. Fordelt på det enkelte medlem bliver udgiften herved uforholdsmæssig stor i forholdet til andre lokalafdelinger af samme størrelse bl.a. ved at skulle udrede store beløb til dækning af afholdelse af bestyrelsesmøder og andre rejseudgifter.

Det stillede forslag bør derfor betragtes ikke netop som noget specielt men som en del af den samlede rationaliserings- og effektiviseringspolitik, som organisationen fører med det formål at gavne helheden og den enkelte mest muligt.

Jeg kan oplyse, at kontingentrestancen er for nedadgående og at lka. Søværnet påregner, at afviklingen af restancen er tilendebragt ved udgangen af første kvartal 1968 og at man påregner at fortsætte opkrævningen af et særligt kontingent foreløbig indtil restancen er helt afviklet.

Må jeg endelig og for god ordens skyld oplyse, at spørgsmålet om både særkontingent og etablering eller nedlæggelse af selvstændig administration ikke afgøres af repræsentantskabet her. Det er derimod et internt anliggende, som finder sin endelige afgørelse på lokalafdelingens generalforsamling, som endnu ikke har været samlet for at tage stilling til spørgsmålene.

Må jeg dernæst i denne indledende orientering igen henviser til den skelsættende nydannelse, som må påregnes indført, efter at loven om samarbejdsregler i Forsvaret er vedtaget.

Vi står her overfor noget så nyt og epokegørende, som det for tiden ikke er muligt helt at overskue.

Jeg vil, idet jeg iøvrigt henviser til de synspunkter, som er fremført skriftligt herom af mig for kort tid siden, gerne anmode om, at repræsentantskabet giver tilslutning til, at organisationen ofrer de fornødne kræfter og midler på at bringe disse samarbejdsordninger, som nu er lovfæstede, frem på en sådan måde, at de virkelig kommer til at gavne Forsvaret.

Jeg tror på, at netop vor organisations og vore medlemmers medvirken vil gavne helheden, og jeg tror også på, at disse ordninger kan blive det instrument, som kan bringe vort ønske om at øge Forsvarets effektivitet og samtidig nærme os målet om at gøre Forsvaret til en god arbejdsplads inden for opnåelig rækkevidde.

På det ansættelsesmæssige område står statens ansatte over for store omvæltninger. Det gælder først og fremmest tjenestemændene. Meget af det, som vil ske her, kan dog også få virkning for os. I kølvandet af de omvæltninger, som tjenestemandskommissionen må forventes at foreslå for statens tjenestemænd formentlig i dette efterår vil jeg tro på, at der sker en betydelig ændring af tjenestemændenes organisationsmæssige opbygning. Her er der forhold, som vi bør være opmærksomme på.

Også i den sammenhæng er det selvfølgelig af vital betydning, at vort eget apparat er i orden. Det ser jo ud til, at man i kommissionen pusler meget med tanken om at gøre noget ved den tendens, som har ført til, at staten i øget omfang ansætter sit personale på kontrakt på bekostning af antallet af tjenestemænd. Det er lidt andre toner end for få år siden – i hvert fald i Forsvaret.

Da vi førte forhandlinger om indførelse af seniorsergentordningen, pegede vi på, at det for os måtte være naturligt, at ansættelsen skete på tjenestemandsbasis; men det ville Forsvarsministeriet ikke høre tale om dengang. Som man husker, tog vi derfor konsekvent på tingene og følgen blev, at vi blev koblet væk fra tjenestemandsmønstret på væsentlige områder bl.a. med etableringen af en helt utraditionel pensionsordning.

Det vil nok virke lidt ejendommeligt, hvis staten i 1968 kommer og siger, at det nu er nødvendigt, at vi bliver gjort til tjenestemænd, fordi man ellers ikke kan få andre brikker i puslespillet til at falde på plads.

Nu kan vi ikke vide, om det kommer til at gå sådan, selvom meget tyder på det og jeg drager det egentlig blot frem for også her at pege på, at omfanget af organisationens opgaver ikke kan begrænses til det interne.

Der vil blive nok at tage fat i både på det interne og på det mere udadvendte område Tjenestemandsagen, messesag, CU-sager. Jeg tror, at vi står bedre rustet nu end tidligere.

Jeg har nævnt, at vor indflydelse er vokset væsentligt i de senere år. Det vil ingen kunne bestride.

Vi kan få endnu mere indflydelse på udviklingen i den tid, der kommer, hvis vi selv vil og hvis vi gør noget for at få det.

Det er repræsentantskabet her, der bestemmer, om vi skal have denne øgede indflydelse og det er repræsentantskabet her, som fastlægger målet og dertil bestemmer metoder og midler til at nå dette mål.

På organisationen og dermed på medlemmernes vegne overlader jeg herved afgørelserne til jer, som af jeres kammerater er valgt til at træffe beslutningerne på deres vegne.«

Redegørelse fra revisorerne vedr. omlægningen af regnskabssystem og medlemsregister.

De senere års udvikling i SFO har udvidet de økonomiske rammer i en sådan grad, at organisationen, i lighed med virksomheder med tilsvarende omsætning, tilvejebringer et bogholderisystem, der drager nytte af de erfaringer, arbejdsmarkedet har indhentet til dato.

Den af strukturudvalget afgivne betænkning påpeger rigtigheden af disse tanker, og går ind for en videre udvikling på de nævnte områder.

Vi har under forarbejdet søgt at tilgodese alle tænkelige krav, og er sluttelig gået ind for et bogholderisystem, hvis rummelighed efter vor opfattelse tager hensyn til alle de ønsker, man indenfor en rimelig fremtid kan stille til det, herunder:

1. Mulighed for at udvide systemet i takt med den kommende udvikling.
2. Indpasning af systemet, således at det uden ændringer kan samarbejde med EDB.
3. Optagelse af Centralforeningens regnskaber.
4. Forvaltning af bonusordning og kapitalpension.

Udover systemets rummelighed, har vi tillige haft det hovedmål, at skabe overskuelighed, hurtighed og sikkerhed i bogføringen.

Årsregnskaberne må være så klare, at enhver modtager af regnskaberne, kan aflæse og umiddelbart forstå betydningen af disse.

Hovedbestyrelse og forretningsudvalg skal ved sine møder kunne få opstillet en råbalance, hvori samtidig kan indbygges de ved årsskiftet foreslåede budgettal.

Landsformanden skal i sit daglige arbejde kunne rekvirere alle ønskelige regnskabsmæssige oplysninger.

Udvalg, lokalafdelinger eller forslagsstillere kan have brug for specielle regnskabsmæssige oplysninger.

Hurtigheden i systemets betjening giver besparelser på lønkontoen.

Det valgte system lader sig let betjene af personer uden særlig uddannelse, efter en kort tids oplæring af en kvalificeret medarbejder.

Systemets hurtighed er samtidig kombineret med øget sikkerhed.

Det har været et helt afgørende krav ved systemskiftet, at bogholderiet kunne få en indbygget intern revision. Dette medfører en lettelse i den lø-

Landsformand Chr. Sørensen aflægger beretning på Nyborg Strand.

bende revision, og tidkrævende fejlfindinger i det daglige arbejde undgås.

Der er tillige opnået en kontinuerlig sikkerhed for medlemmerne, for at organisationens midler er korrekt og umiddelbart bogførte på de rette konti.

Revisionen har gennem de sidste år peget på vanskelighederne ved at udføre en sammenlignende revision af medlemskartoteket, bladudgifterne, gruppelivsforsikringspræmierne og kontingentindtægterne.

Dette forhold er i forbindelse med regnskabsomlægningen bragt i orden.

Samtidig med flytningen af medlemskartoteket, er dette om- og indarbejdet således, at det fremover, foruden at tjene som medlemsregister, tillige indgår som led i bogholderiet. Hermed er muligheden for at udføre en nøjagtig revision af de ovenfor nævnte forhold tilstede måned for måned.

Ved omlægningen af medlemskartoteket er forudset overgang til centraliseret lønudbetaling over EDB, samt muligheden for at skulle rumme alt personel under Centralforeningen.

Som et meget glædeligt resultat af de forbedrede arbejder med ovennævnte retter revisorerne en tak til den samlede hovedbestyrelse for den bevilling, der er tiltrådt til indkøb af kontormaskiner m.v.

Vi vil overfor hovedbestyrelsen samt på det kommende ekstraordinære repræsentantskabsmøde være til disposition med alle ønskelige oplysninger om det nye system og dets muligheder.

Kongemarken & Skrydstrup, den 13. juli 1967

Sign.
Børge Jensen

Sign.
P. Nielsen

Der fulgte en meget lang debat om alle disse vigtige spørgsmål og afstemningerne gav følgende resultater:

Eget hus – eenstemmigt vedt.
 Bonusforvaltning – ja 42 – nej 2
 Tilslutning til
 toporganisation – nej 44 – ja 1
 Samarbejde med
 konstabel-
 grupperne – ja 64 – nej 37
 Optagelse af
 korporaler – nej 33 – ja 28

Spørgsmålet om forhøjelse af den kollektive gruppelivsforsikring blev løst således, at der skulle finde urafstemning sted, således at en ændring kunne ske pr. 1. april 1968.

Efter forhandlingerne om spørgsmålene vedtoges følgende udtalelser eenstemmigt:

»Ved gennemførelsen af garnisonsordningen i april 1962 var der forudsat indført ensartede forhold overalt i Forsvaret for alt personel, som mod betaling er berettiget til at deltage i militær kostforplejning.

Sergentgruppens Fællesorganisations repræsentantskab konstaterer med dyb bekymring, at hovedparten af det berørte personel mere end fem år senere udsættes for en stedse mere utålelig forskelsbehandling på dette område.

Repræsentantskabet henstiller derfor indtrængende til rette vedkommende myndighed om snarest at tilvejebringe en løsning af problemet, som tilgodeser helheden, i stedet for at tage afgørende hensyn til et mindretal i Forsvaret.

Nyborg, 5. okt. 1967.

sign.

S. E. R. Kofoed K. Møller,
dirigenter.«

»Der har længe i stampersonnellets rækker været utilfredshed med personellets kontraktlige ansættelsesform og afviklingen af personellets civile uddannelsesret. Denne utilfredshed er stigende og føles efterhånden helt urimelig og ude af takt med udviklingen ved enhver sammenligning.

Repræsentantskabet henstiller derfor, at landsformanden påny orienterer forsvarsminister Gram om personellets synspunkter med anmodning om, at ministeren snarest tilvejebringer løsninger af disse forhold på en for personellet tilfredsstillende måde.

Nyborg, 5. okt. 1967.

sign.

S. E. R. Kofoed K. Møller,
dirigenter.«

Ved urafstemningen vedrørende en gruppelivsordning, der afsluttedes den 15. december, fremkom følgende resultater:

For 30.000,- + hustrudækning 10.000,-	1300 stemmer
For 20.000,-	112 stemmer
For 10.000,-	296 stemmer

Det blev således vedtaget at »30.000,- kr. ordningen« skulle træde i kraft med virkning fra 1. april 1968.

1968

*køber SFO ejendommen Laulundgade 4 i Herning. Administrationen af såvel SFO som Centralfor-
eningen flyttes til ejendommen i Herning. Endvidere investeres i et byggeri i Bryggergade i Herning.
Forsvarsminister E. Ninn-Hansen taler på repræsentantskabsmødet.*

Laulundgade 4.

Den 25. april har organisationen – efter godkendelse af hovedbestyrelse og revision – købt ejendommen Laulundgade 4, Herning.

Købesummen er aftalt til 215,000,-.

Efter fornøden ombygning har organisationen nu sikret sig plads til sin administration et godt stykke tid ud i fremtiden. I juli kunne ejendommen tages i brug.

Som hjælp ved indkøb af kontormøbler m.v. ydede FOU's Hjælpe-, Bygge- og Uddannelsesfond et tilskud på kr. 25.000,-.

Den 20.-21. maj afholdtes ordinært repræsentantskabsmøde på Nyborg Strand.

Forinden mødets begyndelse holdt forsvarsminister E. Ninn-Hansen efter indbydelse følgende tale til repræsentantskabet:

»Først vil jeg sige Sergentgruppens Fællesorganisation tak for indbydelsen til at være til stede her i dag. Organisationen har ved flere lejligheder vist, at den er tidlig ude, og det var den også, da den indbød mig til deltagelse her. Imidlertid er jeg desværre optaget af et møde på den anden side af bæltet i eftermiddag, så jeg beklager, at jeg, uagtet den tidlige indbydelse, kun kan være her i meget kort tid.

Jeg har jo gennem mit virke inden ministertiden fået et vist kendskab til organisationen. Jeg er ansat på kontrakt ligesom en del tilstedeværende her i dag, så på dette punkt har vi også fællesskaber. Mit kendskab til Sergentgruppens Fællesorganisation siger, at den i alt sit arbejde for medlemmerne til stadighed gør et arbejde for at indpasse personellet i Forsvarets forskellige opgaver.

Organisationen har vist, at den i sit arbejde søger at placere sig således, at man har de bedste relationer til det øvrige samfund. – En ting som hele Forsvaret må søge frem til både nu og i fremtiden. De netop indførte samarbejdsregler er et led i dette.

I dag vil jeg komme med forskellige synspunkter både om organisationsspørgsmål og Forsvarets nuværende og fremtidige stilling. Forsvaret har og er og vil også i fremtiden være til diskussion i samfundet. Denne diskussion har været en diskussion om vor udenrigspolitik med udgangspunkt i hele verdenssituationen. I denne debat har ordet afspænding ofte været nævnt, men vi har pligt til at bedømme disse ting realistisk.

Efter de oplysninger regeringen er i besiddelse af og efter de undersøgelser og vurderinger, man har foretaget hidtil, finder der ikke nogen reduktion sted af militære styrker inden for andre pagter. I den tid vi har været tilsluttet NATO, har der været en stadig debat. Det er

Forsvarsminister Erik Ninn-Hansen.

min opfattelse, at en sådan debat bør finde sted, således at man har en stadig vurdering af tilslutningen. Vi har endnu ikke fået præsenteret noget, som vil give en tilsvarende sikkerhed som NATO, men vi må bestandig se, om NATO bevirker en afspænding, som det hidtil er sket.

Dette hindrer dog ikke, at vi hele tiden gør os gældende inden for NATO, og her fremfører vore ønsker om afspænding i Europa. Dette synspunkt er sidst lagt frem på et NATO-ministermøde i maj i år. I den tid, hvor vi er medlemmer af pagten, og hvor den opfylder afspændingsønsket, må vi fastholde vort beredskab. Det må ikke svækkes, og vi må ikke droppe emner som for eksempel uddannelse o.lign. uden at tage fornødent hensyn til beredskabet. Vi må dog heller ikke på dette grundlag forfalde til stivhed. Vi har haft visse drøftelser under budgetlægningen og den efterfølgende debat. I den budgetmæssige indstilling har det været afgørende, at beredskabet ikke svækkes. Der har været en diskussion om personeludgifterne contra materieludgifterne, og vi har i de senere år undersøgt, om en rationalisering kunne finde sted, således at det ville indebære større materielbærløb. F.eks. har vi i den seneste tid undersøgt administrationsapparatets udgifter. I marts har vi endog haft drøftelser med Forsvarsstyrelsen om oprettelse af et enhedsværn. Vi har nu i en skitse udarbejdet forskellige forslag. I løbet af sommeren vil vi foretage forskellige undersøgelser, og hvis disse fører til et resultat, der viser sig hensigtsmæssigt, vil der blive brug for en ny lovgivning.

De har i SFO-bladets sidste nummer kunnet læse om det canadiske enhedsværn. Canada og Danmark har forskellige opgaver i forsvarshenseende, men det er rimeligt, at vi undersøger andre landes forsvarsopbygning. Vi har bl.a. set på Sverige og Norges. Vi har en pligt til at følge med og undersøge muligheder for at billiggøre administrationen. I forbindelse med spørgsmålet om forsvarsordningen må vi også se på tjenestetiden. Der pågår i øjeblikket visse undersøgelser om uddannelsen for en effektivisering og dermed billiggørelse, men det beredskabsmæssige må også tages med, når dette spørgsmål diskuteres.

Vi er indstillet på at tage tjenestetiden op til revision i relation til stampersonelordningen. Behovet for stampersonel er åbenbart, og vi ser f.eks., at man i Frankrig mener, at der skal mere stampersonel til, når man vil reducere tjenestetiden til 12 måneder. En sådan betragtning må vi også have med, og det er for øvrigt også forhen taget i betragtning, når tjenestetiden er blevet nedsat.

Jeg vil herefter gå over til at se på de opgaver, der er mere direkte vendt mod organisationerne. Der pågår visse forhandlinger i tjenestemandskommissionen – forhandlinger, som givet vil være retningsgivende også for denne organisation. Hvis vi skal se på de virkninger, som forhandlinger vil kunne få, så er der to hensyn, som Forsvaret må tilgodese. For det første vil overgang til EDB o. lign. kun give en heldig lettelse i administrationen, hvis lønsystemet bliver mere ensartet. For det andet, er der en række individuelle hensyn, der skal tages. Værnskommandoerne har overfor mig gjort gældende, at det kunne virke klimaforringende hvis der blev tale om lønnedgang. Derfor synes jeg, at det er en fordel, at der

nu bliver lejlighed til at diskutere dette, og SFO får så også lejlighed til at komme »med i arbejdet«.

Med hensyn til lovgivning iøvrigt kan jeg nævne, at personelloven i nærmeste fremtid vil blive taget op i Folketinget. Når man diskuterer enhedsværn og integration bl.a. på uddannelsesområdet, og når man foretager undersøgelser i relation hertil, vil det ikke være rimeligt, at man ændrer personelloven, før disse ting er færdigbehandlet. 14. januarudvalget er nu færdig for Hærens vedkommende, og man afventer nu Søværnet og Flyvevåbnet. Der er i øjeblikket en forsøgsordning i gang vedr. X- og Y-officersuddannelsen, men en egentlig nyordning kan ikke gennemføres uden lovændring. Dette kan direkte og inddirekte få indvirkning på Deres grupper, og jeg ved, at organisationen med stor interesse har fulgt disse ting. SFO har også fremført synspunkter vedr. ansættelses- og bonusforhold. SFO vil snart få lejlighed til at drøfte disse spørgsmål med Forsvarsministeriet. Jeg må dog sige, at disse spørgsmål hænger sammen med den nye personellov, og hvornår Folketinget bliver færdig med denne vides ikke.

Af andre problemer har spiseforholdene været fremme. Netop i fredags underskrev jeg en ny Kundgørelse for Forsvaret vedr. dette. Samtlige personelorganisationer var enige om denne kundgørelse. Personligt tror jeg ikke, at det er sidste gang, vi kommer til at beskæftige os med dette spørgsmål. Jeg tror, at fremtiden vil indebære, at vi yderligere skal tilnærme os de civile forhold på dette område.

Jeg har hermed i det store og hele været igennem de problemer, som vi beskæftiger os med, dog tilbagestår civilundervisningsspørgsmålene. Jeg mødte sagen første gang under arbejdet i Finansudvalget. Jeg tror, at der var helt enighed i udvalget om, at civilundervisningen for stampersonel skal der ikke røres ved. Debatten om spørgsmålet berører alene forholdet for værnepligtige. Jeg synes, at vi skal undersøge de værnepligtiges syn på civilundervisningen, og vi har bedt psykologerne, om at undersøge dette i de kommende måneder.

Indtrykket af de nye samarbejdsregler er, at de har fået en god start. Jeg tror, at de vil betyde noget positivt for Forsvaret. Jeg håber, at samarbejdet såvel tjenstligt som organisationsmæssigt ikke kun vil indebære, at man løser problemerne, men også at det vil bevirke en åbenhed overfor de nye ting, fremtiden vil bringe, således at effektivitet og godt klima vil være til stede inden for det samlede Forsvar.«

Der var herefter lejlighed til at stille spørgsmål til forsvarsministeren.

Repræsentantskabsmødet tog herefter sin begyndelse med formanden, Chr. Sørensen's, skriftlige beretning:

»BERETNING
om virksomheden i
Sergentgruppens Fællesorganisation
1967/68

Indledning

Perioden siden sidste beretningsafgivelse har især

været præget af de interne diskussioner om indretningen af organisationens struktur. Baggrunden for behovet for en løbende tilpasning skal især ses i sammenhæng med den tilpasningsproces i det samlede forsvar, som har accelereret siden det politiske forsvarsforlig i 1960 og med den almindelige udvikling i det danske samfund, som bringer os mange nydannelser.

For at undgå ophobning af arbejdsmængde i forbindelse med dette års repræsentantskabsmøde besluttede hovedstyrelsen i foråret 1967 at indkalde til et ekstraordinært repræsentantskabsmøde. Dette møde fandt sted på Nyborg Strand i oktober måned. Vedrørende mødets baggrund og de trufne beslutninger henvises til de udsendte referater.

Medlemskredsen

Appellen i min sidste rapport om at styrke medlemskredsen har båret frugt, omend resultatet endnu ikke kan siges at være fuldt tilfredsstillende. Medlemstallet er vokset fra 3869 til 4319 i løbet af kalenderåret 1967, en fremgang på knap 12%. Taget under ét er medlemsprocenten i værnene imidlertid betænkelig lav. I henhold til en af Forsvarsministeriet ved årsskiftet foretaget opgørelse over alt personel i værnene fremgår det, at medlemsprocenten i SFO (incl. værnepligtige sergenter) er så lav som 62,8. Den tilsvarende procent alene for seniorsergenter og kontraktansatte oversergenter og sergenter er 66,6. Særlig den sidstnævnte sats burde være væsentlig højere, og det forekommer mindre solidarisk og i virkeligheden urimeligt, at så mange kontraktansatte nyder de goder som organisationen er medvirkende til at skabe, uden at de pågældende selv yder bidrag til fællesskabet.

Lokalafdelingerne bør derfor gøre de nødvendige anstrengelser for at bringe organisationsprocenten op til et mere rimeligt niveau.

Lokalafdelingerne

På lokalafdelingernes område har en glædelig stabilitet kunnet registreres. De ledende tillidsmænd i lokalforeningerne udskiftes ikke længere i samme tempo som for få år siden, og dette har sikkert mere end noget andet medvirket til at skabe fornøden ro om det lokale arbejde. I en betænkning fra et udvalg, som blev diskuteret på det ekstraordinære repræsentantskabsmøde, var afslutningsvis fremhævet betydningen af at finde og bevare de rigtige tillidsmænd og at give disse rimelige arbejdsbetingelser.

For sit vedkommende vil hovedbestyrelsen altid være villig til at yde den støtte, som kan medvirke til, at de pågældende tillidsmænd kan føle tilfredshed med deres gerning. Dette gøres blandt andet ved periodisk at gøre de omhandlede forhold til genstand for omtale i medlemsbladet med understregning af, at især dette element er uhyre vigtigt for at fortsætte fremskridtet for sergentgruppen på tjenestestederne.

Lokalafdelingernes antal er reduceret i 1967 der-

ved, at lokalafdeling *Færøerne* er ophørt med at virke som selvstændige lokalafdeling. Det er hovedbestyrelsens opfattelse, at nedlæggelse kunne være undgået, hvis kommunikationen havde været lidt bedre udbygget, og såfremt de lokale medlemmer på Færøerne havde vist lidt større forståelse for, at hovedbestyrelsen ikke kunne løse de problemer, som lokalafdelingen førte frem, uden lokal medvirken. Hovedbestyrelsen har erkendt, at den selv i nogen grad må påtage sig et ansvar for det passerede, og har således også over for lokalafdelingen beklaget den trufne afgørelse. Man har endvidere opfordret til genetablering af lokalafdelingen samt anmodet om assistance ved forhandling med værnskommandoen om de påklagede forhold, ligesom hovedbestyrelsen har anmodet lokalafdelingen om – for organisationens regning at sende en repræsentant til Danmark for at medvirke til en løsning af andre fremdragne problemer. Det bør her nævnes, at der ikke blandt de derværende medlemmer er enighed om, hvordan forholdene – specielt vagtforholdene – på Færøerne skal indrettes, hvilket især har vanskeliggjort hovedbestyrelsens dispositioner i sagen. I skrivende stund er hovedbestyrelsens henvendelse til Færøerne og de deri fremsatte tilbud fortsat ubesvaret.

Hovedbestyrelsen

Det må nu uden videre erkendes, at den i 1966 foretagne vedtægtsændring om reduktion af hovedbestyrelsens størrelse har givet nogle af de daværende skeptikere ret i deres bekymring. I kvalitetsmæssig henseende vil der dog næppe med saglighed kunne rettes bebrejdelser mod den nuværende hovedbestyrelse, men udviklingen har vist, at sammensætningen mangler væsentligt i bredden for at kunne være fuldt dækkende for medlemsopinionen. Hovedbestyrelsen har derfor draget den eneste naturlige konsekvens heraf, nemlig blankt at indrømme, at den reducerede hovedbestyrelse ikke i tilstrækkelig omfang kunne træffe beslutninger med fornøden, bred dækning i medlemskredsen og herefter har hovedbestyrelsen vurderet en række foretagne undersøgelser med henblik på at kunne stille forslag om en ændret sammensætning, som kan tilgodese de enkelte værnsgupper bedst muligt.

Det har selvsagt ikke været muligt at nå frem til forslag om størrelse og sammensætning, som hvert enkelt medlem i SFO finder ideelt. Men det må imidlertid erindres, at opgaven på forhånd var bunden på den måde, at grupperne i de tre værn skulle være enige om den fremtidige sammensætning, førend forslaget kunne fremlægges til evt. vedtagelse.

Formandsrådets kontaktudvalg har i forbindelse med dialogen om ændring af hovedbestyrelsens sammensætning ydet et værdifuldt bidrag, som i høj grad har medvirket til at få tingene til at glide. Såfremt hovedbestyrelsens forslag til vedtægtsændring vedtages af repræsentantskabet, må en styr-

kelse af kommunikationen mellem hovedbestyrelsen og lokalafdelingerne forventes at blive en realitet. Det må imidlertid ikke forventes, at en udvikelse af hovedbestyrelsen, som forslaget sigter mod, i sig selv vil føre til, at organisationen opnår arbejdsresultater i øget omfang eller hurtigere tempo end hidtil. Der skulle derimod være skabt basis for, at de trufne beslutninger dels trænger hurtigere og længere ud og dels – i forbindelse hermed – bedre forstås og accepteres af medlemskredsen. Hertil kommer videre det værdifulde perspektiv, at hovedbestyrelsens medlemmer får mulighed for bedre information om, hvad der rører sig i de enkelte lokalafdelinger og blandt medlemmerne i det hele taget.

Imidlertid er det også på forhånd helt nødvendigt, at man gør sig klart, at den foreslåede udvikelse af hovedbestyrelsen medfører et behov for ændrede arbejdsformer og normer på en række felter inden for hovedbestyrelsens samlede arbejds- og ansvarsområde. Det vil f.eks. være en mulighed at aktivisere de respektive værnsgupper i hovedbestyrelsen på en måde, som der af talmæssige grunde ikke hidtil har været faktisk mulighed for. Med hensyn til anvendelse af den ovenfor nævnte og andre arbejdsformer bør disse forhold overlades til afklaring i den kommende hovedbestyrelse, idet afvejningen af disse forhold også rummer bl.a. økonomiske perspektiver som i disse sammenhænge nærmere må vurderes.

Administration

Ved det ekstraordinære repræsentantskabsmøde i 1967 opnåede hovedbestyrelsen repræsentantskabets enstemmige tilslutning til at gennemføre de da foreliggende planer til en rationalisering af den administrative virksomhed, og samtlige administrative funktioner er nu samlet i organisationens sekretariat i Herning. Overførslen af de forskellige områder er sket etapevis, baseret på en grundig forudgående planlægning. Anskaffelsen af det nødvendige materiale har i denne forbindelse været et væsentligt led i planlægningen. Her har organisationens kritiske revisorer ydet værdifuld faglig bistand, ligesom de i forholdet til etablering af sammenlignende kontrol har været stillet helt frit bl.a. med hensyn til valg af metoder ud fra et krav om, at maximal sikkerhed var et naturligt ønskemål.

Efter revisionens udsagn er systemerne nu indrettet på en sådan måde, at arbejdsgangen er tilfredsstillende for såvel ledelse som medlemmer og med en indbygget fleksibilitet, som kan møde kommende krav i lang tid fremover, idet dog bemærkes, at systemet på indtægtssiden er indrettet på en række forudsætninger bl.a. EDB-lønanvisning, som endnu ikke i fuldt omfang er tilstede.

Der forhandles for tiden mellem forsvarsministeriet og de berørte personelorganisationer om en række forenklinger for indbetaling af medlemskontingent. Disse forhandlinger ventes afsluttet i indeværende sommer og vil forhåbentlig som resultat

indebære yderligere forenklinger og dermed den maksimalt ønskelige kontrol med indtægtssiden.

Den skete forøgelse af sekretariatets funktioner har ikke indtil nu medført behov for yderligere arbejdskraft på kontoret, idet den tilførte arbejdsmængde har kunnet opsuges ved maximal udnyttelse også af den af centralforeningen ansatte kontordame. Investering i yderligere arbejdsbesparende kontormateriel vil dog formentlig snart være påkrævet, ligesom det i perioder med spidsbelastning kan være nødvendigt at lade arbejde, herunder skrivearbejde m.v. udføre ude for at undgå forsinkelser i f.eks. distribuering af mødereferater og lign.

En helt rationel og effektiv arbejdsgang i sekretariatet lader sig imidlertid ikke opnå på grund af pladsforholdene. Pladsproblemet står dog umiddelbart foran sin løsning, idet der for tiden føres forhandling om erhvervelse af en ejendom i Herning, jfr. herved den af repræsentantskabet i oktober 1967 trufne beslutning. Afgørelsen om ejendoms-køb har været nøje vurderet i hovedbestyrelsen og flere forslag til løsning har været fremme i diskussionen, som nu koncentrerer sig om køb af en villa, som uden større vanskeligheder og udgifter lader sig indrette til det angivne formål. Den fornødne investeringskapital er til rådighed på organisationens ejendoms-konto både hvad angår selve købet og den nødvendige ombygning samt investeringer til udstyr m.v. Det er hovedbestyrelsens hensigt at foretage normal prioritering af ejendommen, når mulighederne herfor foreligger, hvorved en del af kapitalen igen kan frigøres til andre formål. De årlige driftsudgifter til ejendommen forudsættes afholdt over budgettet.

Et andet sekretariatsproblem er de fra tid til anden fremkommende besværinger over forsinkelser, især i behandling af enkeltsager, der som oftest af den enkelte, som har en sag til behandling, prioriteres højt og derfor fremkalder utålmodighed hos den pågældende. I denne forbindelse er det nødvendigt at erindre sig, at behandlingen af sådanne sager som oftest forudsætter betydelig specialviden om fagretslige spørgsmål i almindelighed og forsvarrets særlige forhold i særdeleshed, hvorfor løsningen af sådanne sager normalt ikke vil kunne pålægges de ansatte kontordamer. Endvidere er de berørte kontorer i centraladministrationen, som spørgsmålene henhører under, som regel overbebyrdet med lignende sager, hvilket yderligere medvirker til at trække sagerne ud. I lyset af den forventede ændring af hovedbestyrelsens sammensætning må det nøje overvejes, hvorvidt en systematisk delegering af sådanne sager vil føre til mere tilfredsstillende arbejdsgang og forsøg herpå agtes snarest sat i gang. Der må endvidere være grund til formodning om, at virksomheden i de nu overalt etablerede samarbejdsudvalg vil kunne føre til en reduktion i antallet af sådanne sager til behandling i sekretariatet, idet det dog må forudsættes, at der på alle tjenestesteder reelt gives adgang til det i denne sammenhæng

nødvendige kildemateriale, dokumenter og publikationer m.v., sådan som det i øvrigt er formuleret i loven om samarbejdsregler.

Den økonomiske situation

Vedrørende organisationens økonomiske situation skal jeg i alt væsentligt henvise til de medfølgende regnskaber samt til de kritiske revisorers bemærkninger.

Som foran omtalt er nettotilgangen af medlemmer endnu ikke på det ønskede niveau og en større tilgang vil derfor medvirke til et forbedret driftsresultat, hvilket ville være ønskeligt.

Sikringen af medlemskontingentets realværdi i forholdet til prisstigningerne har dog betydet mulighed for en rolig drift, og de trufne beslutninger om udgiftskrævende foranstaltninger har været holdt inden for budgetmulighedernes rammer.

Som det ses af regnskabet, er der imidlertid fortsat grund til at advare mod yderligere belastninger af driftsbudgettet, som ikke med det samme modsvares af stigende indtægter eller anvisning på besparelser på andre poster.

Hovedbestyrelsens muligheder for overblik og bedømmelse af den økonomiske situation er dog i høj grad forøget ved indførelsen af det nye bogholderisystem, som prompte udviser det øjeblikkelige forbrug på hver enkelt konto på driftsbudgettet. Her opnår hovedbestyrelsen en langt større dispositionsfrihed med hensyn til planlægning og styring af økonomien, og eventuelle overraskelser vil derfor kunne undgås.

Informationsvirksomhed

Det er mit indtryk, at kommunikationen er blevet bedre, og der er gjort meget for at sikre medlemmerne fornøden orientering om forhold af betydning. Det ønskede niveau er imidlertid ikke nået endnu. Når man betænker, at der i kalenderåret 1967 er kommet 1400 nye medlemmer, medens 1000 er gået ud, må det imidlertid også være klart for enhver, at vanskelighederne er meget store i henseende til at skabe og fastholde et højt informationsniveau hos alle medlemmer. Bladet og mødereferater er ikke i sig selv nok til at dække behovet for information hos medlemmerne, hvis de mangler den fornødne baggrundsviden. Her må lokalafdelingerne selv træde til ved at afholde medlemsmøder og lign. I det omfang, det har været ønsket, har medlemmerne af hovedbestyrelsen og andre været stillet til rådighed for lokalafdelingerne for at informere, uddybe og forklare, og dette forhold har formentlig medvirket til at undgå mange tilløb til rygte- og mytedannelser, som sædvanligvis opstår ved at medlemmerne savner de fornødne saglige oplysninger om en eller anden sag. Vor medlemskreds er dog nok i den henseende, når det kommer til stykket, bedre stillet end flere andre organisationer i forsvaret. Kursusvirksomheden, som giver medlemmerne anledning til at mødes og lære hinanden og hinandens vilkår at kende ved at give

mulighed for frugtbare meningsudvekslinger er også i denne sammenhæng af betydelig værdi. Her-til kommer, at folk udefra, som virker på kurserne som indledere m.v. også bidrager til at øge forståelsen for tingene i de større sammenhænge. Der ofres derfor megen tid i kursusplanlægningen på at finde de bedst placerede tillidsmænd til kurserne, som, når de kommer hjem, kan lade andre medlemmer få gavn og glæde af, hvad de selv har lært og oplevet på kurserne.

Andre forhold

Den del af organisationens virksomhed, som er uadventt, og som retter sig mod at skabe bedre forhold for gruppens medlemmer er øget betydeligt i omfang i de senere år. Det synes at være de overordnede myndigheders politik at medinddrage organisationerne i arbejdet i langt højere grad end tilfældet har været tidligere. Det er dog som om, at dette forhold ikke endnu synes at have vundet alle lavere placerede myndigheders accept og sympati. Dette træk har fra tid til anden også kunnet registreres hos andre organisationer, som traditionelt har følt at have en forrang i så henseende. Imidlertid kan vi kun være tilfredse, hvis denne udvikling fortsætter. Vi har jo selv gennem tiderne krævet større indflydelse, og det har vi efterhånden fået, selvom vi ikke mener, at vor indflydelse henset til medlemstallet endnu er stor nok. Vi må derfor som en bydende nødvendighed fortsætte vor bestræbelser for at vinde større indflydelse gennem et sagligt arbejde på alle de områder, hvor dette er muligt. Jeg anmoder om lokalafdelingernes og alle medlemmers støtte til disse bestræbelser.

Sammen med en voksende indflydelse følger nødvendigheden af at vedkende sig et medansvar, som ofte kan være ubehageligt og ubekvemt at bære, og som i hvert fald sjældent fører til påskønnelse hos medlemmerne. Dette er vilkår, som alle organisationer deler, og som enhver tillidsmand og leder må acceptere.

Det kan ofte være vanskeligt at overbevise medlemmerne i den enkelte organisation om, at det har været nødvendigt at tage et medansvar for denne eller hin nydannelse, som ikke helt og holdent var det, som medlemmerne egentlig ønskede eller forventede.

I det efterfølgende skal der summarisk redegøres for nogle af de nydannelser, som har fundet sted i den senere tid, derunder specielt sådanne forhold, som direkte har betydning for vor organisations medlemmer, ligesom også forhold, hvor ingen udvikling er foregået, vil blive omtalt.

Den længe ventede nyordning af gruppens ansættelsesforhold er endnu ikke gennemført på trods af utallige henstillinger fra vor side. Det var forventet – og lovet – at udkast til nye bestemmelser skulle foreligge i efteråret 1967. Endnu foreligger dog ikke noget reelt udspil fra det udvalg, som i første række er sat til at behandle forholdene, nemlig personeludvalget af 1954. I dette udvalg er organi-

sationen ikke medansvarlig. Efter det sidste ekstraordinære repræsentantskabsmøde blev en meget kontant resolution herom tilstillet Forsvarsministeren, som herefter henstillede til udvalget om at forcere arbejdet og snarest herefter forelægge det for organisationen, hvis synspunkter ministeren gav løfte om at lægge vægt på. Jeg håber, at den nye Forsvarsminister vil indfri sin forgængers løfter.

Folketingsvalget medførte jo som bekendt en ny regering, hvilket selvsagt har betydet, at mange igangværende overvejelser må tage nye udgangspunkter, og flere sager må forventes at få et andet forløb.

Arbejdet med de omtalte forhold er blevet forsinket, men er dog lovet færdigt inden længe og forhandlingsproceduren, som blev aftalt med den tidligere forsvarsminister, vil blive fulgt. Efter det foreliggende skulle indledende forhandlinger kunne komme i gang i maj måned, og da der samtidig forventes skabt klarhed om de nye forhold for statens tjenestemænd, må det forsigtigvis skønnes muligt at nå frem til en afgørelse inden for det næste halve år. I forbindelse med optagelse af de føromtaltede forhandlinger, vil organisationen påny præcisere det uheldige i at holde det berørte personale uden for et udvalg, hvor personellets helt vitale interesser diskuteres. Organisationens har i den anledning påny meddelt ministeriet, at man på ingen måde vil føle sig forpligtet til at medvirke til gennemførelse af udvalgets synspunkter, og at man derfor forbeholder sig en helt selvstændig stillingtagen til udvalgets igangværende arbejde.

Heller ikke i et andet udvalg, som beskæftiger sig med forsvarets personaleforhold, nemlig det såkaldte 14. januar-udvalg, har ministeriet trods gentagne henstillinger følt sig foranlediget til at medinddrage SFO. Arbejdsbetingelserne for SFO er i denne forbindelse dog ikke tilsvarende dårlige som tilfældet er med personeludvalget af 1954, idet ministeriet løbende informerer organisationen om arbejdets gang med anmodning om kommentarer til de etapevise fremskridt i udvalgsarbejdet. For såvidt angår forholdene i Flyvevåbnet og Søværnet, er arbejdet ikke endeligt tilendebragt. For Hærens vedkommende blev man færdig i sommeren 1967 og en række af udvalgets forslag er allerede gennemført, og principbeslutning om gennemførelse af andre er truffet.

I forbindelse med det afsluttende arbejde med betænkning om Hærens forhold blev organisationen opfordret til at fremsætte sine kommentarer, idet ministeriet dog på forhånd meddelte, at man ikke ville acceptere indstillinger, som afveg fra det allerede lagte mønster. I hovedbestyrelsen blev man enige om at præcisere en række helt entydige synspunkter, som ikke var indeholdt i betænkningen, som betingelse for medvirken fra SFO's side. Samtlige synspunkter blev tiltrådt af ministeriet og Hærkommandoen hver for sig, og er eller vil blive iagttaget i det videre arbejde med gennemførelsen af en ændret personelstruktur i Hæren. Reserveof-

ficerernes organisation blev ligesom SFO indbudt til at kommentere og medvirke til gennemførelse af betænkningens foreslåede principper. Som bekendt valgte ROID imidlertid i stedet at fremsætte en sønderlemmende kritik af udvalgets foreliggende forslag, og ROID fremsatte jævnsides hermed et selvstændigt forslag og valgte altså hermed reelt at afskære sig fra enhver mulighed for at øve indflydelse på tingene.

Det er hovedbestyrelsens hensigt, på tilsvarende måde at tage konkret stilling, når materialet fra udvalgsarbejdet vedrørende Søværnet og Flyvevåbnet fremkommer og dermed i mulig udstrækning være med til at påvirke forholdene i en for helheden gunstig retning. Dette standpunkt er meddelt ministeriet og de berørte tjenestemandorganisationer. For så vidt angår arbejdet med Flyvevåbnets forhold, har dette igen medført, at SFO har modtaget og accepteret indbydelse til interne forhandlinger om afgrænsning af arbejdsområder i dette værn mellem specialofficerer og seniorsergenter. Dette arbejde, som foregår i et snævert forhandlingsudvalg, er påbegyndt i april 1968.

De kommende års arbejde i forsvaret vil uundgåeligt blive præget af de forslag og henstillinger, som fremkommer fra Klimaudvalget, hvor også SFO er repræsenteret. Mange gode tanker, som senere kan blive til uhyre gavn for forsvaret og personellet i værnene, er allerede fremkommet fra dette udvalg, og flere vil følge efter i de delbetænkninger, som Klimaudvalget udsender. Det har bl.a. vist sig at være af uvurderlig betydning, at dette udvalg i kraft af sin brede sammensætning har været i stand til at formulere en pædagogisk målsætning for dansk forsvar, som er enestående alene derved, at den har kunnet accepteres af alle. Denne præcist formulerede målsætning blev ledsaget af forslaget til samarbejdsregler i forsvaret, hvorom Folketinget traf beslutning om lovgivning i sommeren 1967 med ikrafttræden af loven fra januar 1968.

Denne lov har igangsat aktiviteter af betydeligt omfang til gavn for alle i forsvaret. Jævnfør de i Nyborg truffne repræsentantskabsbeslutninger har også SFO engageret sig meget stærkt i dette arbejde, som også i fremtiden må tillægges helt væsentlig betydning.

Vedrørende det nærmere indhold af organisationens virksomhed på dette felt skal jeg her iøvrigt henviser til allerede udsendt materiale.

Fra Klimaudvalget kan i den allernærmeste tid forventes udsendt delbetænkninger om de værnepligtiges sociale forhold m.v., herunder forslag om indførelse af en egentlig soldaterløn samt betænkning om tjenestestedernes indretning og udstyr m.v.

Det er hovedbestyrelsens hensigt at indkøbe og fordele samtlige betænkninger fra Klimaudvalget til alle lokalafdelinger, ligesom det er hensigten at iværksætte lokale debatter om betænkningernes indhold til støtte for en senere gennemførelse af de

fremkommende forslag, hvoraf mange rummer væsentlige perspektiver.

Foråret 1968 bragte afslutningen på mange års anstrengelser i SFO om at gennemføre rimelige messeforhold i forsvaret for andre end officerer, som i mange år – tilsyneladende på andres bekostning – har haft traditionsbestemte privilegier, som de har kæmpet for at bevare gennem tiderne. Dette misforhold har haft betydelig indflydelse i klimamæssig henseende og medvirket til at skabe irritation og utilfredshed, fordi forholdene efterhånden gennem mange år har hvilet på et helt usagligt grundlag, som i længden var helt uholdbart.

Efter de nye bestemmelser stilles personelgrupperne lige, og der skal overalt indføres ensartede forhold for grupperne på dette område overalt i forsvaret.

Bestemmelsernes reelle gennemførelse i praksis vil utvivlsomt støde på mange vanskeligheder, og man må nok forudse, at en lang tid endnu vil kunne hengå, inden tingene endeligt og definitivt er faldet på plads overalt.

Jeg henstiller derfor meget til lokalafdelingerne om at øve den fornødne indsats for at skabe bedre lokale forhold gennem sagligt samvirke med de øvrige personalegrupper, herunder ikke mindst forsvarets civile medarbejdere på tjenestestederne, og selvfølgelig også med tjenestestedscheferne, som ifølge bestemmelserne har det formelle ansvar for at indrette forholdene, som de i fremtiden skal være.

På et formandsmøde i Herning i marts d.å. omtalte jeg behovet for at se på fordeling af spise- og opholdslokaler på en ny måde. Både i klimaudvalget og under arbejdet med spiseforholdene i Forsvarsministeriet har disse forhold været draget frem, og herunder har alle været enige om, at fordelingen af lokaler m.v. til disse formål først og fremmest skal ske under hensyntagen til gruppernes talmæssige størrelse. Jeg må igen henstille til lokalafdelingerne om at være opmærksomme på denne indstilling og om at foranledige disse spørgsmål drøftet i de lokale samarbejdsudvalg. Herunder bør også sergentgruppens repræsentant på tjenestestederne medvirke til at tage fornødent hensyn til andre grupper, som også lider under pladsmangel, og som heller ikke tidligere har været rimeligt tilgodeset ved fordelingen af rådige lokaler.

Siden 1962 har organisationen ved mangfoldige lejligheder søgt at bøde på den skævhed, som bestillingstillægsordningen under særlige ydelsessystemer mange steder har ført til. Disse anstrengelser har ikke været særlige resultatrige. Argumentationen for at yde bestillingstillæg til visse grupper, medens andre blev forbigået, har vi i SFO aldrig rigtig kunnet acceptere som helt saglige. Heller ikke påstanden om, at personel af sergentgruppen ikke ifølge organisationsskemaerne m.v. har kunnet beklæde lederstillinger, har vi syntes var holdbar.

I den forløbne tid har det rent faktisk kun været muligt at opnå accept på bestillingstillæg til perso-

nel af sergentgruppen, når de har virket som lærere/instruktører på egentlige skoler eller kurser, som svarer hertil, og da endog kun under ganske særlige omstændigheder, bl.a. vedrørende ugentlige undervisningstimer.

I efteråret 1966 indledtes forhandlinger med Forsvarsministeriet dels om ydelse af kvalifikationstillæg til særligt kvalificeret stampersonel og dels om ydelse af egentligt bestillingstillæg til flyveledere. For så vidt angår flyvelederuddannet personel, udgør denne kategori kun et fåtal af personer, men disse udfører i enhver sammenligning samme funktioner i flyvekontrolltjenesten, som berettiger andet personel, f.eks. officerer, til bestillingstillæg. Sagen blev endelig løst i slutningen af året 1967, men på grund af betænkeligheder i Økonomiministeriet med hensyn til at give tilslutning til lønforbedringer for selv ganske små personelgrupper under det rent faktiske lønstop, som lønningsskmissionens virksomhed har ført til, var det forbundet med meget betydelige vanskeligheder at komme igennem med disse forhandlinger. Forsvarsministeriet måtte herefter i sidste forhandlingsfase presses til selv at tage det ansvar for udbetaling af tillæg til et antal flyveledere, som man ikke kunne overtale Økonomiministeriet til at acceptere. Resultatet blev af nævnte grund, at tillægget blev omdøbt til et personligt tillæg, som ydes de pågældende flyveledere fra april 1967 og med samme faktiske størrelse som fastsat for bestillingstillæg.

Tilsyneladende har denne nydannelse imidlertid ikke vakt den forventede tilfredshed hos modtagerne af nævnte tillæg, som jo ikke kom til at omfatte alt flyvelederuddannet personel. Fra anden side har organisationen endvidere måttet indkassere bebrejdelser for at medvirke til løsningen af det omhandlede problem bl.a. med henvisning til, at det har skadet arbejdsklimaet, at nogle flyveledere får tillæg, medens andre ikke får det.

Tilsvarende har det været forbundet med store vanskeligheder at komme igennem med en ordning om kvalifikationstillæg til personel med særlige kvalifikationer.

Allerede i foråret 1967 erklærede Forsvarsministeriet sig rede til at drøfte et sådant tillæg, dog under den forudsætning, at tillægget ikke måtte være generelt, og at det – i hvert fald i starten – skulle være af relativ beskeden størrelsesorden og endelig, at de påberåbte kvalifikationer skulle være målelige f.eks. i en særlig prøve eller lignende.

Efter dette oplæg forhandlede repræsentanter for lokalafdelinger i flyvevåbnet for at nå frem til en fælles indstilling til Forsvarsministeriet som grundlag for de videre forhandlinger. Denne indstilling blev færdig og afleveret til ministeriet i begyndelsen af efteråret 1967, men på grund af Økonomiministeriets holdning i lønningsskmissionssagen har det endnu ikke været muligt at komme i afsluttende realitetsforhandlinger om sagen.

Ministeriet har dog erklæret sig villig til at vende

tilbage til sagen, når den nye tjenestemandsløve er gennemført, hvilket som bekendt ventes i indeværende folketingssamling. Selve loven får dog muligvis først virkning fra 1. oktober d.å.

Ved mangfoldige lejligheder rejstes fra lokalforeninger og enkeltmedlemmer spørgsmålet om fastsættelse af løn for seniorsergenter af 1. grad.

Efter statens almindelige praksis kan sådanne lønninger ikke aftales, når de pågældende grader ikke står umiddelbart før oprykning til ny aflønning. Udnævnelsesforudsætningen for seniorsergenter med særlig fastsat løn vil i det nuværende lønningssystem ikke være opnået før om ca. 6 år. Derimod stiller det sig for seniorsergenter med aflønning efter tjenestemændenes 7. lønklasse således, at de første af disse opnår slutløns pr. 1. marts 1970. Her skal den nye løn altså bruges i hvert fald to år tidligere, og dette må vel føre til en forventning om, at lønnen for samtlige seniorsergenter tages op til fastsættelse i løbet af et års tid, således, at den enkelte kender lønnen, når han opnår slutløns efter den gamle skala.

Det bemærkes dog, at fastsættelsen af nye lønklasser for statens tjenestemænd kan føre frem til fastsættelsen af et nyt lønmønster også for stampersonellet. Hvis man derfor i givet fald når frem til en lineær lønsskala, ligesom foreslået for tjenestemændenes vedkommende, vil det omhandlede lønproblem være løst hermed.

Ifølge repræsentantskabsbeslutning skal SFO efter evne medvirke til forbedring af arbejdsklimaet i forsvaret. De heraf følgende bestræbelser har i alt væsentligt et generelt sigte og finder sted i samarbejde med forsvarets myndigheder og organisationer både lokalt og centralt.

Inden for et enkelt tjenesteområde, nemlig Luftværnsgruppen, har der været behov for en særlig indsats. Luftværnsgruppens integrering i Flyvevåbnet med overførsel af personel fra Hæren, tilkommandering af personel fra Flyvevåbnet og ansættelse af personel også fra Søværnet, har rejst særlige problemer, som dog ikke alene hidrører fra personellens hidtidige tilhørsforhold, men mere den arbejdsmængde og det beredskab, som pålægges personellet i Luftværnsgruppen. Mangelen på kvalificeret personel har været meget følelig, og da man ikke ovenfra har villet slække på kravene til beredskab m. v., har de pålagte pligter belastet personellet i et omfang, som overstiger det for forsvarets tjenestesteder normale. Hertil kommer, at der i diskussionen mand og mand imellem efterhånden er opstået en almindelig formodning om, at der herskede dårlige arbejdsforhold i Luftværnsgruppen og hermed var man kommet i den situation, at egnet personel fra andre tjenestesteder, som Luftværnsgruppen meget gerne ville knytte til sig som medarbejdere, ikke ønskede at lade sig overføre hertil, vel nok fordi man mente, at der var noget om snakken.

Denne onde cirkel søgtes brudt ved organisationens mellemkomst ved direkte forhandlinger med gruppens chef og efter forudgående samråd med de

lokale tillidsmænd. Der har endvidere ved organisationens mellemkomst været arrangeret besøg ved Luftværnsgruppen af tillidsmænd fra andre tjenestesteder både i Flyvevåbnet, Hæren og Søværnet, som ved selvsyn kunne sætte sig ind i de faktiske forhold og derefter medvirke til at vejlede eventuelle ansøgere om, hvordan forholdene i realiteten er ved Luftværnsgruppen.

Samtidig hermed er Luftværnsgruppens myndigheder og personelles repræsentanter ved organisationens mellemkomst, kommet på bedre talefod med hinanden, hvilket tidligere voldte nogen vanskeligheder og alt i alt synes det som om, at organisationens bestræbelser i denne forbindelse har haft frugtbar virkning. Disse bestræbelser agtes fortsat endnu en tid fremover dels af hensyn til arbejdsklimaet og dels med henblik på evt. at opnå passende kompensation i penge eller i tid for den relativt hårde tjenestemæssige belastning, som Luftværnsgruppens personel i opbygningsperioden har været udsat for.

Hovedbestyrelsen bebrejdes med mellemrum, at arbejdet i centralforeningen tager så megen tid, at det også går ud over arbejdet med de forhold, som vedrører SFO's egne medlemmer.

Nu er det jo helt indlysende, at et fælles samvirke, som omfatter hele forsvarets stampersonel foruden samtlige seniorsergenter, i sig selv må føre til en forøgelse af arbejdsmængden, fordi endnu flere forhold drages ind i billedet. Men man må imidlertid ikke glemme de væsentlige fordele, som et koordineret samvirke i sig selv indebærer på alle områder. Dog må det indrømmes, at det forhold, at hovedparten af de økonomiske byrder ved samarbejdet i begyndelsen måtte bæres af SFO uden hensyn til den fælles gavnvirkning, nok i længden var uheldig og kritisk.

I forhandlingerne om en tilpasning af den fælles virksomhed i centralforeningen blev parterne imidlertid enige om en anden økonomisk byrdefordeling, som er meget tilfredsstillende også for vore medlemmer.

Selvfølgelig betaler SFO i kraft af sit større medlemstal fortsat hovedparten af centralforeningens driftsudgifter, men det forekommer retfærdigt og helt rimeligt, at konstabelforeningerne nu betaler efter samme kriterium som SFO.

Samarbejdet i centralforeningen hviler efterhånden på det gensidige tillidsforhold, som er helt nødvendigt for, at samvirke kan ske på en god måde. Dette skyldes ikke mindst den ændrede sammensætning af centralforeningens bestyrelse, hvor hver af de 4 organisationer nu har 2 faste repræsentanter. Dette har medvirket til en ønskelig stabilitet og problemerne kan nu drøftes uden den forsinkelse, som informationen af nytilkomne altid vil nødvendiggøre.

I april d.å. har Forsvarsministeriet meddelt centralforeningen og dens tilsluttede organisationer samt værnskommandoerne, at ministeriet i fremtiden vil forudsætte, at centralforeningen varetager

samtlige organisationers interesser i forholdet til ministeriet. Denne meddelelse fra ministeriet må uden videre betragtes som en anerkendelse af centralforeningens hidtidige virksomhed, som ministeriet har lagt mærke til og herunder har kunnet være tilfreds med.

Efter samråd med en række lokalafdelingsformænd blev det i midten af 1967 besluttet, at organisationen skulle tage initiativ for at løse problemet om en egnet arbejdsbeklædning til det tekniske personel i Flyvevåbnet. Dette initiativ, som blev omtalt på fordelagtig måde i dagspressen, er senere indgået som led i igangværende overvejelser direkte under Flyverkommandoen, hvilket også vi kan være tilfælde med.

I de to øvrige værn foregår for tiden overvejelser om indførelse af nye uniformsgenstande og -systemer, hvilket arbejde SFO deltager i på lige fod med de faglige myndigheders og de øvrige berørte organisationers repræsentanter.

Det er SFO's klare mål i dette arbejde at nå frem til sådanne løsninger af uniformsspørgsmålene, som på praktisk og saglig måde kan gennemføres for alt uniformeret personel i værnene.

I udvalgene har SFO iøvrigt taget det standpunkt, at de godkendte selskabsuniformer også skal kunne bæres af sergentgruppens medlemmer og for Hærens vedkommende endvidere, at seniorsergenter skal have adgang til at bære garnisonslivrem og sabel på lige fod med øvrige selvbeklædere.

Sammen med de øvrige personelorganisationer har SFO medvirket til en forhøjelse af de månedlige afdrag på gæld ved køb af sager fra forsvaret. Disse satser blev sidst reguleret i 1939 og stod derfor ikke længere i et rimeligt forhold til de nu aktuelle lønninger i forsvaret.

Det igangværende arbejde med en forbedring af rentebetingelserne for stampersonellets bonus og seniorsergenternes kapitalpension er endnu ikke tilendebragt.

Der foreligger dog allerede nu sådanne beregninger, at det må forudsættes muligt at opnå aftaler, som – sammenlignet med den hidtidige rentesats for sådanne opsparinger – vil være langt gunstigere for personellet. Det forventes, at redegørelser med tilhørende talmateriale vil kunne udsendes til lokalafdelingerne senest i begyndelsen af juni måned d.å. samt endvidere, at konkrete tilbud til de enkelte seniorsergenter om muligheden for at vælge en mere fordelagtig opsparingsform kan være de pågældende i hænde ca. 1. juli d.å. sammen med kontoudskift fra den kontoførende bank.

Pr. 1. april d.å. trådte forhøjelsen af den kollektive livsforsikring for medlemmerne fra kr. 10.000 til kr. 30.000 i kraft. Samtidig blev gifte medlemmers hustruer medforsikrede for kr. 10.000 ved død. Som bekendt blev denne sag afgjort ved urafstemning blandt samtlige medlemmer, men kun et relativt begrænset antal af medlemmerne benyttede desværre denne lejlighed til at gøre deres personlige synspunkter gældende.

Erfaringerne fra den afholdte urafstemning må imidlertid nok føre til overvejelse om en anden metode ved selve afstemningen, hvis en sådan afstemning senere igen skal gennemføres. Den mange andre steder gjorde erfaring om kun at udsende meget ukomplicerede spørgsmål til afgørelse på denne måde synes tilsvarende bekræftet i dette tilfælde.

Der har været god anvendelse og behov for denne medlemsforsikring siden ordningens start, især når man tager det beskedne præmiebeløb pr. mand i betragtning.

I 1967 forekom således syv dødsfald, som førte til udbetaling af forsikringen, og i første kvartal 1968 er allerede indtruffet fire dødsfald. Kun et dødsfald siden ordningens start i 1965 er indtruffet af såkaldte naturlige årsager. I alle øvrige tilfælde er dødsfaldet sket som følge af en ulykke. Her har især trafikulykker været en hovedårsag til dødsfaldene. De mange dødsfald bekræfter således sagligheden af den netop foretagne forhøjelse af gruppelevsforsikringen. I overvejelser om en evt. kommende forhøjelse af denne forsikring, som vel ikke bør udelukkes, må man imidlertid være opmærksom på, at mange seniorsergenter, som i forvejen er højt forsikrede, dels kollektivt og dels privat, ikke fandt den nu stedfundne forhøjelse ønskelig og således gerne havde været den foruden.

I overvejelserne må derfor naturligt indgå ovennævnte ønske fra disse seniorsergenter. F.eks. bør det nok undersøges, om gruppeforsikring kan etableres sammen med andre grupper – og derved billiggøres – men også give en ønskelig mulighed for, at tilslutning alene baseres på frivillighedens princip. Det bør dog her fremhæves, at kun meget store grupper vil kunne opnå tilfredsstillende lave præmiebeløb alene af den grund, at administrationen må baseres på anvendelse af dataudstyr for i det hele taget at kunne gennemføres på en forretningsmæssig forsvarlig måde. Den enkelte organisations medlemskartotek må derfor indrettes på de omtalte forudsætninger.

Avancementsmulighederne i Forsvaret tegner for tiden et mørkere billede, end vi har set i en lang årrække. Stampersonelordningen er praktisk taget helt udbygget til det niveau, som forsvarsforliget forudsætter, og behovet for faste befalingsmænd i værnene synes i alt væsentligt dækket. For at opnå den stabilitet i tilgang, som for tiden svarer til den forventede, normale afgang, vil værnenes samlede behov for faste folk, herunder seniorsergenter, næppe overstige ca. 250 personer årligt i de første 20-25 år.

Hertil kommer, at beskæftigelsessituationen i det civile samfund for tiden er anspændt, og føjer man yderligere til, at der nu synes politiske overvejelser i gang om en reduktion af forsvarets styrkemål – også i personelmæssig henseende – må enhver kunne forstå den bekymring, som fylder det personel, der i mange år har næret planer og ønsker om

en livsvarig ansættelse i forsvaret enten som linie- eller specialofficer eller som seniorsergent.

Men vi må desværre nok se i øjnene, at mange veltjente medarbejdere – ikke mindst i stampersonelgruppen – ikke vil kunne opnå en varig ansættelse og vi vil formentlig endvidere blive vidne til yderligere tilbageholdenhed med kontrakttegning hos tjenestestederne.

Det gælder især tjenestestederne i Hæren og Flyvevåbnet, medens Søværnet indtil nu har et udækket behov for kvalificeret personel, specielt i sergentgruppen.

Vi må derfor i den udstrækning, det overhovedet er muligt presse på, for at opnå de ændringer i kontraktforholdene, som er så nødvendige for stampersonellets tilbagevenden til en civil tilværelse uden uoverstigelige sociale problemer. Vi må endvidere medvirke til en højst påkrævet og mere seriøs anvendelse af den optjente ret til civilundervisning, som principielt bør henlægges til tiden efter hjemsendelsen fra forsvaret.

Vi må iøvrigt regne med, at hele problemstillingen omkring civilundervisningen i forsvaret vil blive taget op til en fornyet vurdering. I forbindelse med debatten om nedskæring af bevillingerne til forsvaret her i forårsmånederne har vi været vidne til en meget hård offentlig kritik af denne undervisning, som blev indført i 1954 i forbindelse med forlængelsen af den militære tjenestetid til 18 måneder. Siden da er tjenestetiden sat ned flere gange, men civilundervisningen er blevet på arenaen. Institutionen har siden 1960 også beskæftiget sig med uddannelsen af stampersonel – både med henblik på dette personels tilbagevenden til en civil tilværelse og med forberedende uddannelse af aspiranter til værnenes specialofficersskoler. Det sidste har vi skarpt kritiseret.

Den afgående Forsvarsminister besluttede – blandt andet på vor foranledning og anbefaling – at foretage en nyvurdering, en såkaldt »kulegravning« af civilundervisningens forhold. Imidlertid nåede *Victor Gram* ikke at iværksætte sin beslutning. Problemet er derfor gået i arv til Forsvarsminister *E. Ninn-Hansen*, som for ganske nylig har iværksat visse undersøgelser af civilundervisningens forhold – specielt hvad angår uddannelsen af de værnepligtige. Vi vil med interesse afvente resultatet af de iværksatte undersøgelser, som vi forventer udvidet til også at omfatte stampersonellets forhold til civilundervisningen.

Vi giver samtidig tilsagn om saglig medvirken til en tilpasning af forsvarets civilundervisnings virksomhed, et arbejde, som vi ganske naturligt forventer at blive inddraget i.

Som foran anført forventes afgørende forhandling om disse vitale spørgsmål optaget allerede i dette forår.

Samtidig må alle ansvarlige myndigheder sammen med personelorganisationerne drage omsorg for, at personellet har fornøden aktuel og saglig oplysning om ansættelsesmulighederne til enhver

tid, ligesom de erhvervsvejledende myndigheder i større grad end nu må have opmærksomheden henledt på problemerne omkring forsvarets personelforhold. Med tilsvarende sigte burde der måske også i denne forbindelse optages drøftelse om disse forhold med det civile arbejdsmarkeds organisationer med appel om medvirken til at løse disse problemer.

Som det fremgår af foranstående er en række resultater opnået i det forløbne år. Nogle problemer er på vej til en løsning, medens andre fortsat står uafklarede hen og atter andre er dukket op undervejs.

Organisationens voksende indflydelse og dens stigende medinddragelse i problemernes løsning betegner en sund udvikling. Det må være et mål at søge denne udvikling fastholdt, og jeg appellerer derfor til alle medlemmer om fortsat at udvise solidaritet og ansvarfølelse og om på alle måder at støtte organisationens bestræbelser på at nå endnu videre til gavn for alle medlemmer.

Det danske samfund ændrer sig hastigt i disse år, og omvæltningerne inden for forsvaret er en helt direkte følge af forudgående forandringer i det civile samfund, som er foregået i et tempo, som forsvaret desværre ikke har kunne følge, og som vi vel i virkeligheden ikke kom med i, førend påvirkningerne ude fra blev så voldsomme, at forsvaret ikke længere kunne holde stand mod stormløbene. De progressive kræfter i forsvaret, som er hovedparten, glæder sig herover og skubber på, hvor det er muligt; det reaktionære fåtal accepterer vel efterhånden de nye tider – forhindre udviklingen kan ingen. I alle bestræbelser på at medvirke til forsvarets tilpasning og demokratisering må vi imidlertid aldrig glemme, at forsvaret er et instrument, som samfundet har etableret til at værne landets selvstændighed. Forsvaret er kun et integrerende led i vort samfund og må aldrig blive isoleret som en stat i staten. Dette undgås bedst ved at forsvarets ansatte tager del i samfundslivet på lige fod med andre samfundsborgere. Jo større vor viden er om samfundets forhold, jo lettere har vi ved at modtage impulser fra det civile samfund.

Vi gør både samfundet, forsvaret og ikke mindst os selv den største tjeneste ved at tage aktiv del i samfundets mangfoldige funktioner. Hvis vi begrænser vor virksomhed alene til vort arbejde og de med forsvaret forbundne forhold, bliver vi alt for let til fagidioter.

I vor organisation har vi en klar og præcis formuleret målsætning: at skaffe os øget indflydelse på vore egne forhold. Den indflydelse, vi opnår, vil vi bruge til at forbedre vore egne forhold eller sagt på en anden måde, at opnå forhold svarende til dem andre, med hvem vi naturligt sammenligner os, har.

Det er altså med andre ord ikke tilstrækkeligt, at vi har indgående kendskab til vore egne forhold eller til ting, som kun vedrører forsvaret.

Vi må også kende andre samfundsgruppers vilkår

og et sådant kendskab opnår vi bedst ved at beskæftige os med samfundets forhold i almindelighed.

Af disse indlysende grunde bør vi medvirke til at vore kolleger engagerer sig aktivt i de mangfoldige funktioner og opgaver, som et demokratisk samfund består af.

Vi kan medvirke hertil ved at tilskynde vore medlemmer – vi har lige så mange kvalificerede som andre grupper – til at tage aktivt del i arbejdet i by- og sogneråd, i skolekommissioner, i politiske vælgerforeninger, i sygekassebestyrelser eller i borgerforeninger og boligselskaber m.fl.

Desuden vil mange af vore medlemmer i kraft af deres uddannelse kunne blive særdeles velegnede ledere i ungdoms- og i idrætsklubber og lignende.

Vi har medlemmer med sådanne steder, men i betragtning af gruppens talmæssige størrelse er det beklageligt få.

Det er særdeles vigtigt at være opmærksom på de ovennævnte forhold og til stadighed at være klar over, at forbedringer af vore egne generelle vilkår kun sker ved, at vi selv henter impulser til sammenligning ude fra.

Et moderne demokratisk samfund har et stort behov for dygtige ledere på ethvert niveau, og det er en kendt sag, at der overalt i det danske samfund er et stort behov for kvalificerede tillidsmænd, som både har evne og vilje til at yde et bidrag til fællesskabet.

I vor organisation er vi så heldige, at vi råder over mange særdeles velkvalificerede tillidsmænd overalt i vore lokale afdelinger.

Det er imidlertid ikke nok bare at have dem. Vi må også lære at bruge dem rigtigt, d.v.s. at udnytte deres evner og arbejdskraft fornuftigt og støtte og vejlede dem, når de har behov derfor.

Heri ligger mange muligheder for fremskridt for sergentgruppens medlemmer.

I afslutningen af denne årsberetning ønsker jeg at rette organisationens tak til vore mange tillidsmænd ude på tjenestestederne for en god indsats og en tilsvarende tak til alle organisationens medlemmer for udvist solidaritet og interesse for organisationens virksomhed i årets løb.

En særlig tak ønsker jeg at adressere til mine nærmeste medarbejdere i og uden for hovedbestyrelsen for værdifuld støtte til mig personlig og for en loyal og fortjenstfuld indsats for sergentgruppen og for det øvrige stampersonel i det danske forsvar, som lover godt for fremtiden.«

Efter godkendelsen af formandens beretning og regnskaberne blev de foreslåede vedtægtsændringer gennemgået og det samlede lovkompleks herefter eenstemmigt vedtaget.

Den hidtidige hovedkasserer gennem 16 år, O. Jørgensen, der på grund af omlægningen af administrationen var blevet overflødiggjort, blev ved sin

O. Jørgensen

afgang hyldet af forsamlingen og fik overrakt en gave fra organisationen for lang og tro tjeneste.

Hovedbestyrelsen havde herefter følgende sammensætning:

Landsformand: Chr. Sørensen, seniorsergent

Næstformand: J. B. Bendixen, seniorsergent
B. Johansen, oversergent

I. Ulstrup, seniorsergent
I. Vindelev, seniorsergent

Sekretær:

Valgt af Hæren: H. K. Jeppesen, seniorsergent
J. C. Rotbøll, oversergent
J. K. Jensen, seniorsergent
C. O. Juelsman-Hansen, seniorsergent.

Valgt af Søværnet: L. V. Jensen, oversergent
B. Rasmussen, oversergent
B. Levinsohn, oversergent
S. Parbæk, seniorsergent
S. Toft, seniorsergent
I. Selberg, oversergent

Valgt af Flyvevåbnet: H. J. Johansen, seniorsergent
J. Kristensen, seniorsergent
J. M. Kristjansen, seniorsergent.

E. Gedsø, seniorsergent
Suppleanter: F. D. Hansen, seniorsergent
Valgt af Hæren: T. Rasmussen, seniorsergent
E. A. Lauritsen, seniorsergent

Valgt af Søværnet: G. Boisen, oversergent
P. Mølvang, sergent

Valgt af Flyvevåbnet: R. Melskens, seniorsergent
J. Krohn, seniorsergent
Revisor: Børge Jensen, direktør
P. J. Nielsen, overassistent
Revisorsuppleanter: K. Bladt Petersen, seniorsergent
O. Skousen, seniorsergent

Landsskyttestævnet måtte på grund af visse dramatiske begivenheder i Tjekkosllovakiet i august måned aflyses.

1969

opnår Centralforeningen fuld forhandlingsret for løn- og ansættelsesvilkår efter de for statens tjenestemænd gældende regler.

Organisationen har 30 års fødselsdag.

I begyndelsen af året kom forslaget om en ny *personellov* til behandling i Folketinget, overværet af organisationens hovedbestyrelse.

Forslaget indeholder en bestemmelse om, »en seniorsergent, der skulle afgå fra tjenesten i 45 års alderen«. Dette forslag blev indgående drøftet i hovedbestyrelsen, og man besluttede at acceptere denne ordning under forudsætning af, at ansættelse kunne ske i 25 års alderen, samt at der kan skabes en rimelig løn og efterlønsordning (pension) for det personale, der vælger denne ansættelsesform.

Klimaudvalget havde udsendt delbetænkninger nr. 5 og 6, der omhandler tjenestestedernes indretning og udstyr, samt uddannelsen af forsvarets befalingsmænd.

Samarbejdsudvalgene på tjenestestederne begynder så nogenlunde at fungere, dog er der stadig områder, hvis chefer ikke helt har forstået, at der i loven om samarbejde under forsvaret klart står i § 1, at det pålægges enhver chef at iværksætte samarbejdet inden for sit område.

I juni måned afholdt *Deutscher Bundeswehr-Verband* sit 8. repræsentantskabsmøde i Bad Godesberg, nogle få kilometer syd for Bonn. Til dette møde var inviteret repræsentanter for en lang række faglige organisationer i nabolandene. Således deltog repræsentanter fra militære personaleorganisationer fra Norge, Sverige, Belgien, Holland, Østrig, Schweiz, USA, England og Danmark. Repræsentanterne fra Danmark var *generalmajor Engell* fra linieofficererne og *oversergent Rotbøll* fra vor organisation. Oversergent Rotbøll's fornemste opgave var at studere deres organisationsform og iøv-

rigt knytte kontakter med brødreorganisationer fra de nævnte lande.

Den 9. september indgås mellem Forsvarsministeriet og Centralforeningen for Seniorsergenter og Stampersonel følgende:

AFTALE mellem

Forsvarsministeriet og Centralforeningen for
Seniorsergenter og Stampersonel

1. Løn og andre ansættelsesvilkår for seniorsergenter og stampersonel fastsættes ved aftale mellem Forsvarsministeren og Centralforeningen for Seniorsergenter og Stampersonel. Aftale indgås efter de i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken, §§ 45-48, fastsatte retningslinier.

2. De i Kundgørelse for Forsvaret B.21-1969 indeholdte bestemmelser om aflønning m.v. af seniorsergenter og stampersonel er gældende indtil 1. juli 1971. Indtil ny aftale er indgået, jfr. pkt. 1, forbliver de i Kundgørelsen indeholdte bestemmelser dog gældende.

3. Det af aftalen omfattede personel ansættes på kontrakt efter nærmere herfor fastsatte regler. Det aldersmæssige tidspunkt for ansættelsens ophør skal fastsættes i kontrakten.

4. De omplacerings-, arbejds- og uddannelsesmæssige vilkår for seniorsergenter og stampersonel ved ansættelsens ophør tages op til nærmere undersøgelse. Nævnte undersøgelse skal bl.a. omfatte civiluddannelsens tilrettelæggelse og afvikling, erhvervsvejledning samt mulighederne, der er tilvejebragt gennem det etablerede arbejdsformidlingssystem og statens erhvervsuddannelser.

København, den 9. september 1969

For centralforeningen:
sign.

C. Sørensen

For Forsvarsministeriet:
sign.

Erik Ninn-Hansen

Sign./O. Østergaard

Jens C. Rotbøll.

I SFO-bladet bragtes en redegørelse for det særlige »Bryggergade-projekt«:

»Da SFO for nogle år siden stod over for at skulle have større lokaler, var der en vis usikkerhed om, hvilken vej vi burde gå. Nogle mente, at vi burde leje, og andre mente, at vi burde placere en del af vor formue i fast ejendom. Imidlertid indstillede et udvalg til repræsentantskabets godkendelse, at vi købte fast ejendom.

Nået så langt frem begyndte hovedbestyrelsen at se sig om efter en passende mulighed for vort fremtidige domicil. Her opstod ret hurtigt den tanke, at vi kunne deltage i et interessentskab med *BP olie*, *Jydsk Arkitektkontor*, *Ingeniør Svendsen*, Herning, og repræsentant *Hougård*, Herning, om opførelsen af en kontorejendom i Herning centrum, som nu i daglig tale kaldes BP huset. Der var ikke langt fra tanke til handling, og SFO indskød så kr. 150.000,- i dette selskab. De andre interessenter indskød (BP) ½ million, (ingeniør Svendsen) 200.000,-, (repræsentant Hougård) 100.000,- kr. og (Jydsk arkitektkontor) 50.000,-.

Denne principbeslutning blev truffet for godt 2 år siden, hvorefter byggeriet blev detailprojekteret

og byggeriet igangsat for et lille år siden. Allerede nu har der været holdt rejsegilde på bygningen, og det forventes, at udlejningen kan påbegyndes omkring 15. januar 1970. Bygningen bliver på 3 etager, som hver indeholder ca. 800 etagemeter med fleksible skillerum, således at alt kan indrettes efter lejernes ønsker. Prisen forventes at blive ca. 3½ million.

Den nederste etage tages i brug af BP til tankstation og til kontorlokaler, hvorimod de øverste forventes udlejet til dels kontorer og dels klinikker. Derimod nærer SFO for tiden ikke planer om at leje nogle kontorlokaler, for som bekendt skete der jo i mellemtiden det, at vort behov for andre lokaler blev så akut, at vi måtte se os om efter en anden udvej. Denne udvej hedder som det også er bekendt *Laulundgade 4, Herning*, og så vidt det kan ses, skulle der her være mulighed for at dække vort lokalebehov nogle år frem i tiden. Men da er det givet en betryggelse at vide, at vi nogle få hundrede meter fra vort domicil har mulighed for udvidelse, hvis et behov herfor skulle opstå. Og det er jo da også den stadig aktuelle baggrund for, at vi fastholdt vor investering, selv om vi dækkede lokalebehovet på anden vis«.

1970

indleder forsvarsminister E. Ninn-Hansen for anden gang repræsentantskabsmødet. Forsvarsministeriet tiltræder, at der oprettes bonusfond for alt stampersonel.

I nytårsnummeret af SFO-bladet har redaktøren ønsket at medtage nogle betragtninger fra værnformændene om deres forventninger til halvfjerdserne.

Deres betragtninger må siges at være interessante, navnlig da denne bog foreligger inden udløbet af dette 10 - år.

Forventninger til 70erne

I det efterfølgende tegner seniorsergent Bjarne Johansen, næstformand i SFO, Søværnet, et billede af sine forestillinger om udviklingen i det kommende tiår -

Selv om enhver må give nu afdøde Robert Storm Petersen ret i, at det er svært at spå, især når det gælder fremtiden, er der alligevel mange, som forsøger sig med opgaven.

Nogle med større held end andre!

Jeg er nu i den situation, hvor jeg må melde mig på holdet, fordi redaktionen har været så venlig at afæske mig mine forestillinger om, hvilken betydning halvfjerdserne vil få for Forsvaret, specielt for så vidt angår Søværnet. Samtidig har jeg modtaget pålæg om ikke at gøre mit indlæg længere end strengt nødvendigt.

Jeg skal derfor kun håbe på, at jeg hører til de heldige.

Som jeg ser det, tegner årsskiftet et meget broget billede af Forsvaret. Dette billede skiller søværnet sig ikke på nogen måde ud fra.

Så godt som alt er under omlægning. Materiel, personel, uddannelse, organisation m.v. Man kan i et svagt øjeblik fristes til at tro, at hvad som helst kan komme ud af det, men sådan er det nok ikke - heldigvis.

Seniorsergent Bjarne Johansen.

For øjeblikket findes der en lang række personer, som er beskæftiget med at påvirke denne udvikling. Ikke alle er enige i, hvilken retning man bør gå.

Den nuværende regering demonstrerer en næsten sensationel interesse for omlægninger. Og i denne forbindelse har helt utraditionelle metoder været taget i anvendelse.

Resultatet af disse bestræbelser kan vi endnu kun gætte på, men givet er det, at det for Forsvaret vil medføre vidtrækkende konsekvenser.

Imidlertid må det anses for en kendsgerning, at et regeringsskifte, som uden tvivl vil komme i halvfjerdserne, i hvert fald ikke vil medføre, at man kan holde status quo. Dertil har oppositionen været for tilbageholdende med sine forsvarspolitiske synspunkter.

Givet er det, at politikerne fortsat vil finde forsvarsudgifterne interessante, al den stund, man fra politisk hold ikke føler sig tilstrækkeligt overbevist om, at udbyttet holder mål med omkostningerne.

Forsvaret kan endnu kritiseres på mange måder!

Der vil dertil komme en række ændringer på både personel- og materielsiden.

Den ene som en direkte følge af den anden.

Bevillinger til mindre betydningsfuld virksomhed vil blive stadig vanskeligere at opnå. Forsvaret vil blive tvunget ind i en situation, hvor man i højere grad bliver nødt til at tilgode se Forsvarets hovedformål, nemlig at oplære det militære personel til at løse deres opgave.

Også inden for Forsvarets mere snævre rammer vil ske en udvikling.

Demokratiseringsprocessen vil fortsætte. Forsvarets personel vil i stigende grad komme til at indtage en mere jordnær placering. Også i forholdet til det øvrige samfund. En sådan udvikling vil i betydeligt omfang medvirke til, at Forsvaret bliver indrettet således, at dets forhold og eksistens kan opfattes som noget naturligt i et fremtidigt samfund.

Med dette sidste er jo en afgjort nødvendighed.

Også seniorsergent Ib Ulstrup, valgt i Flyvevåbnet, trækker sine tanker om udviklingen i de kommende år frem i denne artikel.

På mit skrivebord lå fornylig en opfordring fra redaktionen om at skrive lidt om mine forventnin-

Seniorsergent Ib Ulstrup.

ger til halvfjerdserne. Selvfølgelig stiller jeg et antal forventninger til halvfjerdserne, men det er jo ikke det samme som at få forventningerne opfyldt.

En ting ligger helt klart efter vedtagelsen af den nye forsvarsordning: De store bliver mindre, og der bliver færre af de større. Det vil sige, at der bliver færre højere officerer og et antal stillinger vil ved nybesættelse blive besat med lavere grader. Dette er nu imidlertid mindre væsentligt, blot arbejdet bliver udført, og man må antage, at staten som arbejdsgiver hermed siger, at f.eks. et arbejde, der hidtil har været udført af en oberst fremover kan klares af en oberstløjtnant.

Jeg havde dog ventet, at de sidste år af tresserne ville have medført en løsning af værnepligtsspørgsmålet specielt i flyvevåbnet. Og jeg vil ikke lægge skjul på, at jeg gerne havde set de værnepligtige afløst af konstabler og kvindeligt personel, men sådan skulle det altså ikke være. Baggrunden for min forventning var soldaterlønnen, som klimaudvalget indstillede, og som forskellige politiske ledere har givet udtryk for også at gå ind for. Vi ved, at forskellen i kroner og ører for en værnepligtig og en konstabel ikke er stor, og bliver soldaterlønnen indført, vil den værnepligtige snarere være dyrere i drift end en konstabel for Flyvevåbnet.

Samtidig ved vi, at når der opereres med værnepligtige bliver vort uddannelsesapparat dyrere, så det er vel nok problematisk, om der i det hele taget ligger nogen økonomisk gevinst for staten som helhed i at arbejde med værnepligtssystemet for Flyvevåbnets område. For sandheden er jo også, at flyvevåbnet ikke med fordel vil kunne anvende mobilisering i nogen væsentlig udstrækning.

Hvis vi prøver at trække nogle få værnepligtige ud til bedømmelse af brugsværdien – f.eks. CAT-folkene – så falder disse værnepligtige egentlig ikke igennem rent teknisk, men derimod volder deres fravær fra den primære tjeneste megen hovedbrud ude omkring. Vi skal sende disse til civilundervisning, de skal også deltage i forskellige omgangstjenester hos deres stamenhed. Summa summarum bliver et nyttetjenesten på det tekniske tjenestested let kun kommer til at ligge et sted omkring den halve tjenestetid. Derfor må dette problem finde en løsning i halvfjerdserne.

Jeg forventer, at der i 1970 udnævnes et meget

stort antal seniorsergenter i alle fagfelter. Vi ved, at der er ca. 1.000 ansøgningsberettigede oversergenter, og vi har en formodning om, at Flyvekommandoen har indstillet, at der udnævnes ca. 200 i 1970. Jeg mener personligt, at dette tal skal være meget højere, for ser vi på tilgangen til vor gruppe, så viser det sig, at der udnævnes ca. 100 tekniske sergenter årligt, og man satser på, at der skal udnævnes ca. 40 seniorsergenter årligt. Dette kan imidlertid ikke blive tilfældet, hvis tilgangen af nyudnævnte sergenter kun er 100 årligt. Og derfor mener jeg, at man snarere end 200 skulle udnævne 400-500 i 1970, hvor man står med en stor ansøgerflok, der er velkvalificeret. Derved åbnes der jo også mulighed for nedlægnings af uddannelse på konstabelskolen.

I samme forbindelse bør der ses nærmere på sergentuddannelsen. Der sidder i øjeblikket et udvalg og arbejder med disse ting, men jeg har ingen tro på, at vi i dette udvalg når frem til det rigtige. Vort hovedsynspunkt er, at personalet skal have en uddannelse, som skal bruges i det fremtidige arbejde. Og vi tror ikke rigtig på, at flyvevåbnet har brug for så mange sergenter, som der uddannes i dag. Vi kunne derfor bedre tænke os, at man gav de mange teknikere og specialister dels en faglig videreuddannelse og dels en pædagogisk uddannelse – altså med mindre vægt lagt på de militære færdigheder. I det hele ønsker vi, at der skal være et rimeligt forhold mellem uddannelsen og det, den skal bruges til.

Også de særlige ydelser vil jeg gerne ofre et par linier. Jeg tror, at disse ydelser vil forsvinde i løbet af 1971. Man vil måske nok bibeholde visse af dem, såsom flyttegodtgørelse og lignende, men militærtillæg, døgnstillæg og ækvivalerende ydelser vil forsvinde. Jeg tror ikke, at militæret er så specielt, at vi kan bibeholde særlige ordninger på dette område, når staten har ordnet sig på anden vis på alle andre områder i forvaltningen. Jeg tror på en timeoverbetaling, søn- og helligdagsbetaling m.v. i stedet for disse gennemsnitsydelse. Og det vil da også være det mest retfærdige. Jeg tror også, at stedtillægsordningen vil komme inden for vort område, men jeg vil kun håbe, at man ikke gennem en sådan ordning gør det specielt attraktivt at arbejde i visse områder. For derved vil man jo kun vende problematikken i forhold til i dag.

Om samarbejdet med andre organisationer vil jeg også gerne sige lidt. Jeg tror, at medlemskredsen i centralforeningen vil blive udvidet, og jeg tror også på, at der vil blive ført tosidige forhandlinger med andre grupper, når særlige forhold gør dette påkrævet. Vi har i 68 og 69 ført en række forhandlinger med specialofficererne omkring arbejdsfordelingen eller områdefordelingen i Flyvevåbnet, og det vil være usandsynligt, hvis der ikke skulle være forhold, som vi med fordel også kunne drøfte flersidigt i halvfjerdserne. Sådan er vi i hvert fald sindet, hvis udviklingen skulle tale for det rimelig heri.

Jeg kunne sikkert med lige fuld ret have draget

andre ting frem i denne forbindelse, men da jeg er blevet anmodet om en begrænsning af artiklen, er mit valg faldet på de nævnte ting. Men det ligger mig på sinde at sige, at det er min tro, at vi er vel rustede til arbejdet i halvfjerdserne, og det er for mig det vigtigste af det hele.

Endelig udtaler seniorsergent J.B. Bendixen, valgt af Hærens sergentgruppe, sig om sine meninger om udviklingen i kommende år:

Da jeg er blevet bedt om at fortælle om mine forventninger til halvfjerdserne, må jeg nødvendigvis se på, hvad vi har nået i året eller årtiet, der nu er slut.

Når jeg skriver året, er det fordi det kort og godt har været det år, der efter min mening har givet sergentgruppen de største resultater i organisationens 30-årige historie. Hvad er det så, vi har nået?

Jeg synes, jeg først må nævne den nye personellov, vor overenskomst, samarbejdslovgivningens virkelige indarbejdelse på vore arbejdspladser, og det er også begyndt at lysne på en række områder, som for eksempel særlig ydelsesordningen, og endelig bør jeg nævne uniformssituationen.

Er disse ting løst eller er der ting, som vi gennem vore forventninger til halvfjerdserne skal igang med?

Der er ingen tvivl om, at det er disse spørgsmål om blandt andet personelloven med dens aftale om indførelse af 45 års seniorsergenten i Hæren, der også skal drøftes i halvfjerdserne. Ude omkring stiller man de største forventninger hertil. Vi ved, at i øjeblikket går en række kolleger ude omkring og venter spændt på om de ansættes under denne ordning eller ej. Disse mennesker er videre spændt på, hvad jobbet eventuelt måtte blive efter en ansættelse som seniorsergent. Så derfor vil netop dette område være et, som vi kommer til at beskæftige os meget med i halvfjerdserne. I denne forbindelse vil jeg også gerne pege på, at det er min tro, at Forsvaret gør sig selv en tjeneste ved at ansætte disse dygtige, aktive oversergenter til blivende tjeneste som delingsførere og andre steder, hvor deres evner og erfaring måtte placere dem. For netop her ved sikrer man sig, at de, der skal uddanne soldaterne, er folk med stor erfaring inden for deres område. Jeg tror, at det vil blive til glæde for såvel Forsvaret som for personellet.

Seniorsergent J.B. Bendixen.

Mine største forventninger går – må jeg sige – på en noget bredere front. Det er mit håb og ønske for tiåret, vi står på tærsklen til, at der vil være nogle flere, der vil gå aktivt ind i et bredere samarbejde. – Bredt samarbejde, lige fra delingsplan, kompagni og videre op i systemet. Lad os af alle evner medvirke til en udbygning af samarbejdet med myndighederne på alle plan, altsammen til gavn for Forsvaret og dets personale.

Jeg vil lade ideologien fra loven om samarbejdsregler i Forsvaret stå som ledetråd for os alle, og lade det stå som en forventning til halvfjerdserne, nemlig gennem:

Aktivitet,
engagement,
selvstændighed og
medansvar
at få en arbejdsplads, der er god at være på.

Den 28.-29. maj afholdt organisationen sit ordinære repræsentantskabsmøde på Marina i Vedbæk. Som særlig gæst var indbudt *forsvarsminister Ninn-Hansen*.

Landsformanden, Chr. Sørensen, åbnede mødet:

»På sergentgruppens vegne vil jeg gerne byde alle de tilstedeværende hjertelig velkommen til dette møde, som vi har som et optaktsmøde til vor ordinære repræsentantskabsmøde, der begynder i eftermiddag og fortsætter og slutter i morgen. En særligt velkomst vil jeg gerne rette til landets *forsvarsminister Ninn-Hansen*, som har vist os den glæde at komme herop for at tale til os. Vi har haft besøg af forsvarsminister *Ninn-Hansen* før i dag, nemlig for to år siden, kort efter ministerens tiltræden, hvor vi også havde et ordinært repræsentantskabsmøde. Ved den lejlighed omtalte ministeren en lang række af ting, som han havde lagt planer om at ændre i forsvaret. Og man kan vel sige, at vi sjældent har været i en periode, af så kort længde, altså 2 år, hvor der er sket så relativt meget inden for forsvaret. Vi har en fornemmelse af hos os, at der skal ske endnu mere, og håber at ministeren i dag vil kunne løfte sløret for nogle af de tanker, man har gjort sig om disse spørgsmål.

Vi der har fulgt med i udviklingen i forsvaret i en række år ved, at de sidste to år ikke er gået helt uden ballade og spektakler, både på den ene og den anden led. Det kunne man heller ikke vente.

Bl.a. har vi lagt mærke til, at ministeren ved mangfoldige lejligheder har fået nogen på puklen, og er blevet skældt ud fra visse dele af forsvarets personel. Det gælder, kan man sige, både fra den ene og den anden side. Når jeg siger noget herom, så er det fordi jeg også gerne vil benytte denne lejlighed til at sige, at det ikke er fra alle sider man har skældt ud; over svigtende evne og vilje til sam-

arbejde. Det er jo det ministeren oftest er blevet beskyldt for, når man har kritiseret de ting, der er foregået. Vi har på det område forholdt os relativt tavse. Det er der iøvrigt også andre talstærke grupper, der har gjort. Og det kunne jo være, at det var fordi man ikke har haft ret meget at beklage sig over. Det gælder f.eks. for vores vedkommende. Vi synes derfor, at der er al mulig grund til at nævne dette, medens ministeren nu er her og mens hans embedsmænd er med: at vi i de sidste to år har det indtryk, at vi har haft et i alle forhold storartet, ja, udmærket samvirke med både ministeren og hans embedsmænd. Det takker vi for. Vi har mødt forståelse for de ting, vi har ønsket at drøfte. Og vi har søgt positivt at gå ind i de spørgsmål, ministeren har lagt frem. Det er ikke altid, vi har været helt enige om det ene og det andet; men det er vel i og for sig helt forståeligt. Vi har dengang vi indledte samarbejdet, mener jeg, mødt åbent og fordomsfrit, og jeg har ikke noget som helst indtryk af, det ikke har været gældende også fra ministerens og ministeriets side. Det understreger jeg med tak for. Vi er villige til, på de betingelser, der hidtil har været at fortsætte samarbejdet og samvirket i det omfang, dette hidtil har været gældende.

Til Deres orientering, minister, så har vi gæster fra konstabelorganisationerne. Der skulle også være kommet fra de kontraktansatte officerer. – De er i hvert fald indbudte, og også fra kvinderne i forsvaret. Og jeg ved, jeg i de spørgsmål jeg har nævnt, har disse grupper bag mig. Det er sådan, at vi ikke har kunnet være, som jeg også sagde, enige om alle ting. Man skal kunne drøfte det, før man kan blive enige, og nogen skål give sig lidt her og der. Jeg har forstået ved at læse i avisen, at det er de ting, der også er gældende f.eks. i regeringen, så det gør vel ikke så meget.

Her hos os, det vil jeg gerne sige i denne sal, er De og Deres medarbejdere meget velkomne til hver en tid. Vi vil nu glæde os til at høre, hvad de har i posen til forsvarets personel i dag og specielt til Sergentgruppen, vi glæder os til at høre Dem, sige noget om de ting, de ønsker at trække frem, og dem er vi villige til positivt at gå ind i drøftelser om. Velkommen til, minister«.

Forsvarsminister Erik Ninn-Hansen:

»På en sådan sommerdag, så glæder man sig ekstra, hvis velkomsten er varm og passer til solskinnet. Og jeg synes, det var en meget varm og jeg mener, som jeg har opfattet det, hjertelig velkomst, vi fik af Chr. Sørensen. Jeg er meget glad for de bemærkninger, der fremkom om ministeriets embedsmænd. Der er jo i de sidste par år, i den periode, som Chr. Sørensen omtalte, været mange ting, som de skulle sætte på plads i forhold til forskellige personelkategorier i forsvaret. De har ikke altid haft en lige let opgave i den forbindelse, fordi der blev ændret, nogen synes næsten i revolutionerende retning på mange af de ting, som man tidli-

gere anså for at ligge fast. Det har derfor ofte måttet være en byrde for ministeriets embedsmænd at skulle klare de ting igennem, for de kan jo ikke altid gøre for, at man skulle være lidt *ukammerater* med den ene og den anden kategori. Det var jo på mit ansvar. Derfor glæder det dobbelt, at Chr. Sørensen i dag fremhæver den samarbejds mulighed, der har været med ministeriets embedsmænd. Jeg mener, det gælder alle befalingsmandskategorier og alle personelkategorier i det hele taget, at de har haft den mulighed og er blevet modtaget på den måde, Chr. Sørensen fremhævede. Men det er jo ikke altid, det er blevet sagt på samme venlige måde fra anden side. Og Chr. Sørensen nævnte også, at i en sådan periode, hvor mange ting bliver ændret, da vil der selvfølgelig være nogen, der giver udtryk for deres utilfredshed. Det er rigtigt, og det mener jeg ikke, der skal være nogen, der skal være kede af, – heller ikke, at der kommer angreb. Navnlig skal ministre ikke være kede af det. De er der til det samme – til at modtage de angreb, der kommer – . Og hvis de ikke synes om det, så kan de jo bare gå. Den mulighed har de altid. Og derfor synes jeg, det er ganske i sin orden, hvis man overfor dem gør synspunkterne gældende også af kritisk art. Jeg misforstår ikke noget i Chr. Sørensens tale. For jeg er klar over, at selvfølgelig skal hans udtalelser, som formand for denne store organisation, ikke forstås på den måde, at nu er alt i orden og vi har opført os som pæne drenge i forhold til Dem. De har stadigvæk Deres ønsker. Nogen af dem kan vi måske efterkomme, andre ikke. Men det betyder uhyre meget, at vi går til det på samme måde og ud fra samme opfattelse, at vi skal prøve på at klare tingene og sikre os, at vi hele tiden har et forsvar, der også af dem, der står uden for forsvarets rækker, bliver opfattet, som noget der dels kan opfylde, det et forsvar skal opfylde, altså er noget værd, og dels lever med i tiden, ikke har en holdning eller synspunkter, der ikke svarer til det, der passer i øjeblikket. Og i den tid vi lever i. Det gælder jo ikke mindst, når vi må beskæftige os – og er glade for at beskæftige os – med unge mennesker, at så skal man selvfølgelig også dele en tilværelse, der passer til den opdragelse unge får i dag, og til den indstilling, de har i dag. Hvis dette ikke lykkedes på alle områder, så er det et af de steder, hvor jeg mener, det er berettiget, at en personelorganisation, der repræsenterer mange unge siger til, siger, at nu bør man foretage det og det skridt for at nærme os mest muligt til det, der passer i tiden. Vi er jo klare over, det er jo alle, der har deres plads i forsvaret, at en vis forskel må der være, mellem arbejdet inden for forsvaret og det arbejde, der foregår andre steder. En vis forskel, der alene består i dette, at vi skal uddanne vore folk til, i en given situation, at gå i krig, at deltage i et forsvar. Og man derfor er nødsaget til at tage i betragtning ved uddannelsen i den situation, der *kan* opstå. Der må altså gælde nogen andre disciplinære regler, end der må gælde visse andre steder på det arbejdsmarked, vi ellers kender

til. Men dette synspunkt kan aldrig blive en undskyldning for, at vi bruger det til at holde fast på noget overlevet, noget for traditionelt, noget der ikke har noget at gøre med det hensyn, jeg her omtaler. Hvis man altså anerkender, at der må være denne forskel på vores arbejde og det, der foregår andre steder, så kan jeg iøvrigt ikke se, at der skulle være væsentlige forskelle på den måde man tilrettelægger et arbejde indenfor forsvar og den måde man iøvrigt gør det indenfor andre arbejdspladser. Dette har også været hovedsynspunkter i det reformarbejde, der er foretaget gennem de sidste to år. Herr Chr. Sørensen mindede om det møde, der var for to år siden på Nyborg Strand, hvor jeg dengang havde lejlighed til at sige noget om de tanker, vi havde med hensyn til dels en ny forsvarsordning – en reform, og dels med hensyn til de personelomgrupperinger vi står overfor. Men så vidt jeg selv husker, så var det ikke meget med hensyn til det sidste spørgsmål, der dengang kunne siges. Vi kunne vel også konstatere, at på det tidspunkt var sergentorganisationen knapt nok kommet ind i billedet med hensyn til de forhandlinger. De forhandlinger, der havde været om nyordninger og den såkaldte X-Y-ordning var jo sket uden deltagelse af Deres organisation. Jeg tror, det havde været rigtigere, hvis De på et tidligere tidspunkt havde været med i disse forhandlinger. Det gælder også andre kategorier i forsaret bl.a. reserveofficerer. Det havde i hvert fald været lettere så bagefter at lægge det hele på plads, hvis man på et tidligt tidspunkt i forbindelse med 14. januarudvalgets arbejde havde haft Deres deltagelse. Men jeg mener, at i opløbet kan vi vel sige, inden lovforslaget blev fremsat, altså lovforslag om personelloven blev fremsat og færdigbehandlet, da fik vi lejlighed til, både med Dem og med reserveofficererne at drøfte de spørgsmål, som manglede i forhold til Dem. Og der er da også grund til at fremhæve, at Deres organisation jo i allerhøjeste grad har fået en plads i forbindelse med det personelbillede vi har i dag efter den nye lov. Vi er ved at være færdige med hensyn til denne nye opdeling af personelkategorierne. *Kontorchef Telling* har i denne uge de sidste forhandlinger med de forskellige officersorganisationer, og når det er afsluttet, så er det selvfølgelig rimeligt og rigtigt, at de resultater bliver forelagt alle de organisationer, der har interesser på dette område. Og så regner vi i øvrigt med, at den sag er lagt fast for den kommende tid. Vi har jo arbejdet på en behovsplanlægning for de kommende 5 år; en planlægning, der sker på grundlag af den forsvarsordning, vi står med i dag. Det har også hele tiden været meningen, at dette måtte være grundlaget. Jeg ved, der har været tanker fremme tidligere i forbindelse med 14-januarudvalgets arbejde om, at man skulle tilrettelægge ordningen for behovet for en længere periode. Hvis De i diskussionen skulle have set forskellige tal sat op, vil jeg gøre opmærksom på at de tal, man bliver præsenteret for, det er tal, der rækker frem til et sted i 80erne, er det vist,

hvor man i forbindelse med X-Y ordningen planlagde, hvordan det skulle være, når det hele var plantet på plads, og man altså havde fået disse »rykninger« imellem kategorierne A- og B-officerer o.s.v., som var hensigten med 14-januarudvalgets arbejde. Der kan man selvfølgelig sige, at det er interessant at se, hvordan en sådan lovgivning kan udvikle sig helt ind i 80erne og måske hen til århundredskiftet. Interessant kan det være; men hvor stor praktisk betydning det har, kan man tvivle om. Når jeg ser tilbage i tiden efter krigen, så konstaterer jeg i hvert fald, at det ikke er lange tidsrum på 20-30 år, man har brug for i planlægningen, fordi i mellemtiden er der altid kommet nye forsvarsordninger. Det tror jeg også, der vil komme i løbet af de næste 20 til 30 år. Og derfor har det mindre interesse at diskutere noget, der først kan have betydning i 80erne og 90erne. Det må være rimeligt, at vi planlægger inden for den periode vi kan overse. Derfor har vi valgt en 5-årig periode, hvor ministeriet nu vil gøre op den behovsplanlægning, vi har. Hensigten med den nye personelstruktur, var jo den, at vi i fremtiden ikke skulle uddanne så mange A-officerer som tidligere og at disse skulle have en placering, i første række, i deres første tid som officer ved uddannelsen, og at de skulle have også en pædagogisk uddannelse til brug herfor. Men også, at man ikke skulle uddanne mere og flere, end man havde brug for til de noget højere grader, hvor man jo skal placere folk med hensyn til forståelse for føring og planlægning inden for det militære område. Dette vil vi leve op til. Det betyder, at når vi planlægger for fremtiden, så uddanner vi færre. Det bliver i den kommende tid kun, f.eks. hvis jeg må tage det, for Hærens officersskole, så bliver der for A-officerer kun en enkelt klasse, mens der tidligere var flere. Og i de tal, vi gør op med hensyn til fremtiden, bliver der også reduktioner. Der bliver især reduktioner i de allerøverste grader, men der bliver det også andre steder. Det må være rimeligt og rigtigt – i overensstemmelse med de forudsætninger, hvorefter man udarbejdede dette, at vi får dette planlagt med mindre tal. Men det er også nødvendigt af andre grunde. For vi har jo set, hvad det betyder, hvis man lader for mange komme ind i rækkerne af folk, der så bliver tjenestemænd, som man skal beholde inden for statens tjeneste, også når de pågældende kommer i en alder udover den, hvor man har anvendelsesmulighederne for dem. Vi står med et stort problem i dag på grund af manglende advancementsmuligheder, fordi der ikke hidtil er sket en tilpasning med hensyn til ansættelse, udnævnelse o.s.v. til de forsvarsordninger, det behov man havde med hensyn til stillinger. Og det er selvfølgelig uheldigt – både for den stat, der skal betale, og for de pågældende, der går ind til en livsvirksomhed med den opfattelse, at de kan avancere, og så ser, at man har fået forskellige »pukler«, der forhindrer det. Den fejl ønsker vi ikke at gøre om, hverken for A-officerer eller B-officerer. Og derfor må vi også tilpasse B-officerernes antal og

uddannelse efter det behov, vi har for dem i de nye og større arbejdsområder, de nu får. Hvor B-officererne jo er med til at udslutte de gamle skel imellem officerskategorierne derved, at de nu får en betydningsfuld plads ude i kompagnierne, hvor de kan blive næstkommanderende og kompagnichef for fremtiden. Dette vil igen betyde, at denne kategori må afgive stillinger, som kan varetages af andre. Og det er også det, der er sket. Det er sket på 2 områder. Det sker ved en indplacering af hidtidige reserveofficerer i B-officerskorpsen, hvor de går ind i stedet for, at man skal uddanne nye. Og så sker det igennem, at man overlader flere af de stillinger, som specialofficererne tidligere havde, til sergentgruppen, og i denne sag har vi haft brug for et medarbejderskab af deres organisation og har fået det. For enhver kan forstå, at vi ikke havde denne mulighed for at gi' bevægelse i systemet, hvis vi skulle have samme forpligtelse overfor sergentgruppen, som vi har overfor tjenestemændene.

Derfor måtte man, for at komme videre med hensyn til ansættelse som seniorsergenter, i langt større omfang, end vi har haft behov for det tidligere, drøfte aldersgrænsen. For vi har brug for seniorsergenter. Vi har brug for dem i den alder, hvor de kan bestride posterne. Ja, hvis jeg siger i marken, så skal det selvfølgelig ikke forstås i bogstavelig forstand. Men jeg tror, De forstår meningen med udtrykket, – bestride posterne inden for kompagnierne og i de stillinger på værksteder og lign., hvor man ellers kan finde de jobs, som de er uddannet til at kunne bestride. I mange af disse stillinger har vi brug for, at det er unge folk. Og derfor var der ingen mulighed for at komme frem til en større ansættelse af seniorsergenter, hvis man skulle blive stående udelukkende ved den aldersgrænse, som tidligere var gældende, på 60 år. Vi var nødsaget til at stille efter, at det blev en ordning, som man kunne opbygge efter forsvarets behov og heller ikke mere, ikke således, at forsvaret så senere skulle stå med et stort antal ansatte, som man ikke havde brug for. Derfor var 45-års aldersgrænsen rigtig. Og den har jo så igen medført, at vi har kunnet ansætte et betydeligt antal seniorsergenter. Sidst i går underskrev jeg en skrivelse til Deres formand, der betyder, at man kan overlade stillinger til en større gruppe, ved at de udnævnes til seniorsergenter. Jeg tror, det drejer sig om et tal på omkring et par hundrede, som man nu kan placere i disse stillinger. Det er jo folk, vi har i forvejen. Vi måtte have taget afsked med dem, hvis vi ikke havde fået den ændring i systemet. Og heldigvis ved jeg jo, at de fleste af dem, der er i dette system, gerne vil blive.

Jeg har forsøgt at give en, det skal jo være kortfattet redegørelse over de personerspørgsmål, vi har været igennem og nu er ved at afslutte planlægningen for. Og det er jo så på dette grundlag, vi skal styre videre. Der er ting, vi ikke har fået gjort færdige, fordi de andre opgaver har taget tiden. Loven trådte som bekendt i kraft den 1. januar. Men først derefter skulle vi sørge for at få det hele på

plads. For visse andre kontraktansatte grupper, ikke mindst inden for Flyvevåbnet, er der tilbage spørgsmål, der skal løses. Og vi har heller ikke klaret færdig den sag, der har både principiel og reel betydning; nemlig placeringen af kvinder inden for forsvaret. Jeg håber, at vi kan afslutte denne sag gennem nogle forhandlinger i sommer, sådan at vi også på dette punkt kan have planlægningen klar, når vi når frem til efteråret. For der må selvsagt være forhandlinger til forskellige sider – både med værene og de berørte personelorganisationer. For organisationernes vedkommende er det jo både de kvindelige korps det er denne organisation og der er civile organisationer, der har interesse i det. Men jeg mener ikke, der bør være tvivl om styringslinien. Hvis vi ønsker kvinder i forsvaret og finder, at de kan udfylde opgaver hos os, og det mener jeg er tilfældet, og vi har jo i dag mange af dem, så mener jeg det er vores opgave at undgå skillelinier. Det må tværtimod være sådan, at det er en ligestilling, man bør tilstræbe, – ligestilling med hensyn til placeringen, med hensyn til arbejdsopgaver og med hensyn til advancementsmuligheder. Det må være den styringslinie, der skal være gældende, når vi i højere grad ønsker at placere kvinder i forsvaret, ved at de får stillinger af militær art, som vi ved de kan udfylde, og som de i mange tilfælde er de bedste til at udfylde. For at sige det lidt mere jævnt og på en anden måde. Vi har altså ikke tanker om at optræde som taxachaufførerne gjorde i Frederikshavn – i forgårs var det vist – og foretage diskrimineringer og sige, at vi ikke ønsker at have dem. Når vi så siger, at vi ønsker at have dem, og har sagt A, så må man også sige B, og så give dem den placering, hvorefter vi opfylder det, som man efter min mening burde opfylde alle steder i samfundet, at så får kvinderne en placering, der betyder ligestilling. Forskelsbehandling, det mener jeg ikke er noget, der hører hjemme i 1970. Jeg vil også gerne sige nogle ord iøvrigt om de forskellige ordninger i forbindelse med forsvaret og først og fremmest selvfølgelig den reform, vi har gennemført. Jeg var også på dette punkt glad for formandens bemærkning, hvori der lå en fremhævelse af, at der i hvert fald er sket mange ting, oprykninger og – eller oprykninger er vel ikke de rigtige ord – udrydninger er måske bedre, der hvor der er sket en række ændringer i denne tid, hvor man rykker noget op, som tidligere lå fast og fået en helt ny struktur indarbejdet. Jeg er selvfølgelig tilfreds med det, fordi vi jo ved, at der undertiden er en diskussion om hvorvidt det, der er sket, er en reform, eller om det alene er nogle lapperier. Efter min bedste overbevisning er det en reform, på den måde, hvorpå man skal gennemføre reformer her i landet. Derimod er det ingen revolution. Det er ingen revolution på den måde, at man nu har slået alt omkuld og så sagt, nu vil vi sætte noget andet i stedet. Men dette andet, man vil sætte i stedet, det har man ikke klart. Derfor vil der komme et stort tomrum, hvor man hverken havde det ene eller det andet.

En sådan situation har forsvaret ikke råd til. For den krig, som vi mener at kunne medvirke til – med beskedne midler – at afværge, den kunne jo så netop komme i det tidsrum, hvor vi ikke havde midler til at afværge med. Og derfor, så kan man ikke lave revolutioner inden for forsvaret, hvis man vil bevare opgaven. Nu er jeg iøvrigt ikke selv tilhænger af revolutioner, men det er en anden ting, men det skulle selvfølgelig ikke være det afgørende. Men man ville slå det i stykker, som man skal opretholde, hvis det havde en revolutionær karakter. Derfor har vi gjort noget andet, nemlig at gennemføre reformer på en sådan måde, at vi er i stand til, mens disse reformer kommer på plads og udvikler sig, efter det mål, der er sat, at varetage det forsvar, vi skal varetage, i mellemtiden. Og så alligevel få mulighed for – inden for rammerne – men også udover de rammer, der oprindeligt var fastlagt, at få en udvikling i gang, der helt igennem passer til den udvikling, som forsvaret *må* tilpasse sig. Jeg vil også gerne tilføje, at det skal være det eneste, jeg siger i forbindelse med den diskussion, der er, om det socialdemokratiske forslag, for det er ikke min opgave at holde politisk tale, – men jeg vil selvfølgelig gerne besvare spørgsmål i denne forbindelse. Jeg vil gerne sige, at en sag får ikke mere reformkarakter, fordi den indeholder bestemte reduktioner. Navnlig hvis man har indtryk af, og det har jeg, at disse reduktioner bevirker en svækkelse med hensyn til at udfylde opgaverne. Så er man tværtimod gået uden for det, der er hensigten og meningen med reformerne. For hensigten med reformerne det er, at man skal ikke alene kunne klare opgaverne ligeså godt, men kunne klare det endnu bedre end tidligere.

Når vi fastsætter vort styrkemål, vil jeg finde det rigtigt, at bevare de nugældende regler med styrkemål, der er bevægelige, men i det store og hele passer til den fastsættelse, man har haft hidtil. Men det er ikke ud fra en konservativ opfattelse, man skal blive stående på dette. Det sker jo ud fra en nøje hensyntagen til den forsvarsstrategi vi har i NATO, og som vi også har her i landet og en nøje vurdering af, hvad der så er nødvendigt. Dette fører til styrkemål, som dem der står i den nuværende lov. Hvis man fastsatte noget andet, så ville det betyde en svækkelse og ikke en forbedring. Det er altså min opfattelse, at det har vi opfyldt med denne lov, der virker som en reform. Og når vi så ser på det, der er en reforms hensigt, nemlig at har vi tilrettelagt noget, der kan give – med samme midler – bedre beredskab, der kan give bedre administration, der kan bevirke, at vi kan komme ned med de ubehagelige tal vi kender, hvor personeludgifterne er for høje i forhold til de budgetter, forsvaret har og må regne med at få i fremtiden; er det så en hensigtsmæssig reform i forbindelse med dette? Sådan er det altså efter min opfattelse. Men jeg er klar over, at jeg er part i sagen, så jeg taler selvfølgelig også for det. Men det er også min opfattelse at det har vi vel ikke fuldtud nået til i dag, men at

arbejdet går konsekvent i en sådan retning, at vi opfylder dette reformønske på den måde, jeg her har omtalt. Jeg må måske her have lov til at henvise til en kronik, der står i dag i Berlingske Tidende. – Jeg beder andre presserepræsentanter, der hører til andre aviser undskylde, jeg henviser til Berlingske Tidende, men det kan jo være jeres blade kommer frem i diskussionen. Men, der er en kronik i dag, som jeg ikke havde kendskab til tidligere, men har læst nu her til morgen, skrevet af en mand, vi har placeret som chef i forsvarskommandoen for uddannelse og personel, *kommandør Heise*. Jeg tror, jeg i et og alt, (og det var derfor jeg understregede, at jeg ikke kendte kronikken i forvejen), jeg tror, jeg i et og alt kan give tilslutning til de synspunkter, som kommandør Heise angiver i forbindelse med, hvad hensigten er med enhedsledelse, men hensyn til fællesværnsopbygning o.s.v. Og jeg er meget glad for, at der fremkommer en sådan artikel skrevet af netop den, der er placeret på en post, hvor hans opgave først og fremmest er at leve videre med og i den udvikling, der er i gang, sådan at man inden for de rammer, der er lagt, kan få stadige nydannelser. Og meningen med kommandør Heises arbejde, som chef for uddannelse og personellet, det er ikke, at han og hans meget lille stab, skal have den opgave at administrere en hel masse. Det er ikke nødvendigt. Personeladministration og administration af skoler er blevet hos værnscheferne. Og der ligger den efter den nuværende lov. Men det er kommandør Heises opgave at udføre en researchvirksomhed, at finde ud af, hvordan man kan komme længere med hensyn til uddannelse og også planlægningen og integrationen af skoler og lignende. Og hvis kommandør Heise og hans stab ser, og vi godkender, at nu behøver man ikke at uddanne på en hel række skoler, nu kan man bedre gøre det ved at sammenlægge nogen af dem. Så er det det, der skal gennemføres. Og så går opgaven over til ham, over forsvarskommandoen. Det kan da godt være, det ville være underligt, hvis det var anderledes, at der et og andet sted sidder nogen, måske flere, som nu ikke synes at man skal afgive det, man har i øjeblikket. Men der kommer de nye tanker i den lovgivning ind; at vi styrer efter det rationelle; *fællesværnsopgaverne i hele vejen*. Og hvis det viser sig, at man med held kan tilrettelægge noget bedre og samlet, så skal det gennemføres. Derfor er det udmærket, at han så stærkt, som det sker, påpeger, at det netop er noget sådant, der skal ske inden for forsvaret. Og det vedrører så en masse ting med mandskabsuddannelsen, med tjenestetiden, og hvad det ellers kan være. For vi har da ikke fundet frem til de fuldstændige vises sten med hensyn til mandskabsuddannelse, – trods nok så mange betænkninger om det. Ja, betænkninger gør det ikke. Og betænkninger har jo den risiko, at de bliver forældede, fordi tingene sker så hurtigt her i landet med hensyn til uddannelse og opdragelse o.s.v. Så det, man kunne blive stående ved for 2 eller 3 år siden, det er passé. Nu er man gået længere. Uddannelsen af soldater

må selvfølgelig også have megen forbindelsen med, hvordan de unge bliver uddannet i deres hjem, og hvordan de bliver uddannet på skoler, altså de almindelige skoler, folkeskoler og gymnasier o.s.v., og hvordan, ja, jeg vil hellere sige uddannelse, end hvordan man opfører sig på universiteter og andre steder. Fordi selvfølgelig skal man ikke sige, at hvis man nogen steder har den forkerte opfattelse, at man sådan bare skal stille sig op og råbe højt eller besætte nogen steder, så skal man følge det andre steder. Det er selvfølgelig ikke tilfældet; men det er opgaven at komme foran det, der kan give bare en lille mulighed for, at man føler sig berettiget til at lave demonstrationer af den art, jeg her omtalte. Og så føre uddannelsen derhen. Og vi må selvfølgelig have forbindelsen til det, der sker andre steder og inden for andre områder, også med hensyn til omgangsformer og optræden. Vi har jo ikke haft nær så megen diskussion her i landet, som jeg har indtryk af, man har haft andre steder om et problem, som jeg ikke synes bør være det største problem inden for hverken forsvaret eller andre steder. Om hårlængden. Men efter, at vi fik de nye regler, så har jeg selvfølgelig ganske naturligt oplevet det, at der er kommet nogen, der har sagt, at de synes at også unge mennesker ser bedre ud, hvis de er korthåret end langhåret. Sådan kan man synes, – hver har sin æstetiske opfattelse, og jeg er måske ikke så uenig med dem, men jeg har også i nogle tilfælde oplevet officerer, der er kommet og har sagt det til mig. Og så har jeg stillet dem spørgsmålet: Ja, det er da meget muligt. Har De selv børn? For det har de jo da nogen af dem; og når jeg så spørger dem, har De nogen sønner, og om jeg må få målene, om de vil gå hjem og måle hårlængden på deres børn. Ja, så er officererne jo nogen af de mest ærlige mennesker, vi har her i landet. De svar jeg ofte får er da, at deres drenge og unge mennesker, de har altså en hårlængde, som nu engang er sådan, som man har det oftest blandt unge mennesker for tiden. For det er vel noget, vi allesammen må bøje os for, det der er fremme i tiden. Javel; men er det tilfældet, hvorfor skal vi så stå som dem, der står med en stor klippe-maskine; udtrykket skal forstås også i anden og vigtigere forbindelse, end når det drejer sig om hårlængden; hvorfor skal vi stå med den store klippe-maskine? I nogle situationer, hvor der ikke er nogen udtalt nødvendighed for det, og hvor man andre steder har forladt normer, der gjorde det nødvendigt, at man fik disse afgrænsninger. Der skal selvfølgelig være nogen normer. Men det skal der være i ethvert samfund og i ethvert arbejde; der skal være nogen til at klippe hækken. Men det skal bare ikke være alle, der udelukkende har den opgave at klippe hækken. Der skal også være nogen, der sørger for, at man kommer videre, at vi alene ikke følger med, men at vi på mange måder må være foran. Fordi man traditionelt følger, hvad der sker hos os mere end andre steder, og jeg har indtryk af, at i vort personel er der vældig god forbindelse til pressen. Jeg har kunnet læse mange nyheder i pres-

sen om det, der foregik inden for forsvaret. Og det er da interessant, at der er nogen, der er så venlige at slå det stort op – undertiden på forsiden endda. Og når vi nu ved det, så er det vel også rigtigt, at vi indstiller os på det og ved, at sådan er det. Sådanne diskussioner foregår der omkring os, og det skal vi ikke klynke over. Man skal nemlig aldrig klynke, men så indstille os på at leve op til det. Det betyder da ikke, at vi skal give pressen, hverken af den ene eller den anden art, ret i alle situationer. Måske knap nok i de fleste situationer. Men vi skal være klar og have vor argumentation i orden. Det er aldrig tilstrækkeligt at sige, sådan har det altid været, og så kan det vel ikke være anderledes. Jeg har henvist til kommandør Heises artikel, der jo også vedrører mange af de egentlige opgaver af økonomisk og administrativ art, der er forbundet med den nye forsvarsordning. Vi får, og har allerede, mener jeg, fået en bedre beredskabsordning. fordi vi har en enhedsledelse. Vore tanker om fællesværnene, tror jeg var rigtig. For i tankegangen lå det, som kommandør Heise også er inde på: Forsvaret er jo en arbejdsplads ligesom alt andet, og bør behandles derefter. Når man på store virksomheder inden for erhvervslivet har sammenlægninger i den øverste top, der planlægger, og så andre til at udføre det – gerne selvstændigt – hvorfor skulle vi så ikke kunne have det inden for forsvaret? Det bør ikke hæmme sagen, at man i værnene har en traditionel værnsofbygning. Det er dette forsøg på at virke på samme måde, som man gør i et erhvervsliv, der var grundlaget for vor lovgivning og som vi nu arbejder videre på. Vi skal selvfølgelig også interessere os for den praktiske form for effektivisering. Det er ikke nok at have disse ting stående på papiret. Det er nødvendigt, at vi virker for, interesserer os for, at vi helt igennem prøver på at være moderne. Vi har heldigvis her i landet en efterretningstjeneste som er moderne. Som hviler på en kvalitet langt ud over, hvad man kan forvente af et land på vores størrelse. En efterretningstjeneste bygget op igennem mange år. Jeg tænker selvfølgelig ikke mindst på den del af efterretningstjenestens virksomhed, der har forbindelse med varslingsopgaverne. Har forbindelse med dette, at vi igennem en række tekniske foranstaltninger er i stand til at følge, hvad der sker i omverdenen omkring os. Dette er bygget op, bygget på en fortræffelig måde, at det også i allerhøjeste grad bliver anerkendt fra anden side. Denne efterretningstjeneste er jo for tiden til en art vurdering i et Folketingsudvalg. Alle udvalgets medlemmer har, det har været meddelt i aviserne, fået at vide, at de kan blive straffet, hvis de snakker over sig med hensyn til det, der bliver sagt i udvalget. Jeg har ikke fået et lignende pålæg, men derfor er det rimeligt, at jeg følger de samme synspunkter med hensyn til retningslinierne. De 8-9 timer, jeg har tilbragt i samråd i udvalget, skal altså heller ikke bevirke, at jeg i dag giver oplysninger om, hvad der er sket i den tid, jeg har været i udvalget. Men jeg har lov til at sige en ting. Udvalg eller ikke udvalg. Frem-

gangsmåden som den blev fremsat på i Folketinget fra oppositionens side og som medførte, at man måtte nedsætte det udvalg, det kommer vi jo nok til at diskutere yderligere en anden gang. Det er ikke min opgave at gå ind på det her i dag, men vi har i hvert fald bestræbt os for, fra forsvarers side, og det er ikke alene fra min side, men også fra en række andre personer, at give mulighed for at bedømme det arbejde, vi foretager. Vi er nødsaget til at virke hemmeligt med disse ting; det håber jeg – og forventer jeg også – vil blive respekteret af Folketinget og andre i fremtiden. Men vi har stået her i denne situation, ikke på nogen behagelig baggrund, men vi har stået i situationen, at man ønskede vor medvirken med hensyn til at fortælle os om én af dette lands aller-aller vigtigste arbejdspladser, nemlig den der vedrører, at forsvarer beskæftiger sig med efterretningsopgaver. Vi har gjort, hvad vi kunne, for at give en orientering, sagligt, historisk og aktuelt om det arbejde, vi gør. Nu er det tilbage for folkettinget at bedømme, om man skal have et sådant arbejde i fremtiden, eller om man tør give afkald på den vigtigste del af det danske forsvar – måske noget af det allervigtigste i forbindelse med vor sikkerhed her i landet. Den viden, vi kan have, som er grundlaget for de politiske bestemmelser, der skal træffes. Vi har jo også i forbindelse med den forsvarsordning, som jeg omtalte, foretaget andre ting for at få effektiviteten forbedret. Jeg tænker her på udflytningsopgaverne, der nu er ved at komme på plads. Bevillingerne er givet til Antvorskov kaserne, er givet til Hærens Materielkommando, og til flytningen til Frederikshavn. Og finansudvalget har modtaget projektet vedrørende den nye forsvarskommando i Vedbæk, hvori værnskommandoerne også skal indgå. Men dette er en sag, der har været arbejdet meget med i disse år. Jeg tror, at man må sige, at det er tilfredsstillende det bliver løst. For os selv. Men også for, at vi ikke skal have det omdømme i befolkningen, at vi overflødig sidder på områder, som bedre kan benyttes til andre ting, hvad enten det er på Christianshavn eller Mosedeport eller hvor det kan være henne. Hvorfor skal vi da stå i den situation at skulle beholde noget forældet, som vi er mere interesseret i at opgive, fordi det er dyrt at have. Ja, der er jo også i forsvarskommissionen et arbejde i gang med hensyn til at vurdere de områder, hvor man måske kan foretage yderligere forbedringer, med våbensammensætning. Også tjenestetiden er til drøftelse der. Det er angivet i kommissoriet, at man også skal give grundlaget for at vurdere tjenestetiden, igennem kommissionens drøftelser, og også foreslå forsøg, der kan sættes i gang. Og jeg vil da gerne sige her, at vi i det omfang vi kan medvirke til det fra ministeriets side, da er vi særdeles villige til at være medarbejdere i forsøg, der kan gøres for at vurdere om uddannelsen i forbindelse med tjenestetiden er den rigtige. Om tjenestetiden er den, der skal fastsættes eller om der er muligheder for reduktioner af den. Det er opgaven for kommissionen at sætte det i

gang. Vi er parate til at medvirke fra ministeriets side. Og det, håber jeg iøvrigt, at nogen af de bemærkninger, jeg er kommet med her i dag viser, at hvis der er tanker fremme – fra denne forsamling eller andet steds fra – med hensyn til at gøre tingene bedre. Ja, så er vi modtagelige. For vi ved, at det ikke er muligt at overse alt. At der fra geleddet – at der også udefra – kan komme nye og friske tanker, som det er vores opgave at arbejde med, og som vi i hvert fald har den allerstørste lyst til at modtage venligt og undersøge sagligt, som man altid bør foretage undersøgelser. Og der må gerne være tanker, der kan give yderligere forbedringer og yderligere reformer«.

Der var herefter lejlighed til at stille spørgsmål til ministeren.

Mødet blev genoptaget efter frokost med landsformandens skriftlige beretning:

*»Beretning om virksomheden
i
Sergentgruppens Fællesorganisation
1968-1970*

Perioden siden sidste repræsentantskabsmøde har været præget af den hidtil mest dynamiske udvikling i sergentgruppens historie. Årsagerne hertil har været mange. Den almindelige udvikling i det danske samfund og en række lovændringer har sammen med en stedse målrettet indsats på alle led i organisationen haft særlig betydning for denne gode udvikling.

Vor indsats har siden 1960 som hovedformål haft det sigte at udvikle landets største arbejdsplads – forsvarer – til en god arbejdsplads for alle ansatte. Samtidig har vi arbejdet hårdt for at give den talstærke stampersonelgruppe rimelig indflydelse på egne forhold. Den stedfundne udvikling vil for alle i forsvarer bekræfte, at sergentgruppen nu har opnået en placering i forsvarers helhedsbillede, som kun er opnået ved at løfte i flok og ved at tage medansvar for ethvert anliggende, som vedrører forsvarers personel i stort og småt – både når goder og ulemper har skullet fordeles.

Det er mit bestemte indtryk, at også brede kredse uden for forsvarer nu har lagt mærke til og anerkendt forsvarers sergentgruppe. Dette må også uden videre forekomme mig både naturligt og rimeligt. Det danske samfunds forsvarsvilje nødvendigvis efterhånden en samlet indsats af samfundsmidler på ca. tre milliarder kroner pr. år. I betragtning af denne store samfundsindsats bør Danmarks borgere også kunne påregne, at alle i forsvarer medvirker til at skabe det mest effektive forsvar målt i forhold til samfundsindsatsen. Dette medansvar for

forsvarets indretning har sergentgruppen aldrig ønsket at løbe fra, hverken i gode eller dårlige tider.

Forsvarets stampersonelgruppe, incl. seniorsergenter i de tre værn omfatter for tiden ca. 10.000 personer. Heraf er godt og vel halvdelen befalingsmænd af sergentgruppen, medens resten er menigt stampersonel. Medlemstallet i SFO udviser en svag stigende kurve for hele beretningsperioden. Antallet af kontraktansatte seniorsergenter, oversergenter og sergenter, der ikke ønsker medlemskab af SFO, er efterhånden minimalt; men en fortsat indsats, både centralt og lokalt, for at fastholde en høj medlemsprocent er stadig påkrævet på grund af gruppens naturligt store gennemtræk. Medlemmerne er for tiden organiseret i 36 lokalafdelinger. dette betyder, at medlemmerne på næsten ethvert større tjenestested har ønsket at danne en selvstændig lokalafdeling. En undtagelse herfra er dog søværnets medlemmer, som efter eget ønske fortsat er samlet i en lokalafdeling. Denne har dog et veludviklet net af kontakt- og tillidsmænd på både større og mindre tjenestesteder, incl. de sejlede enheder.

Den snævre organisationsform opstiller i teorien en god baggrund for en rimelig god kommunikation mellem medlemmer og ledelse og mellem medlemmer indbyrdes. Men på dette område må organisationen fortsat kæmpe med betydelige vanskeligheder. Især i perioder, hvor mange ting er under udvikling. Der er imidlertid ikke tvivl om, at udviklingen af hovedbestyrelsen i 1968 har medført en klar forbedring af kontakten mellem hovedbestyrelsen og det enkelte medlem. Til visse geografiske områder er denne kontakt dog fortsat ikke helt tilfredsstillende for nogen af parterne. Medlemmerne i disse områder anker specielt over, at den skriftlige information, de modtager om forhold af interesse for dem, ikke er god nok. Kritikken vender sig både mod informationer i medlemsbladet og oplysninger, som fremkommer gennem mødereferater og lignende.

Kritikken er selvfølgelig skarpest, når det »brænder på«, men den er sjældent uberettiget. Alle medlemmer har selvsagt krav på, at organisationen gør, hvad der overhovedet er muligt for at sikre alle de interesserede medlemmer en rimelig hurtig, pålidelig og samtidig fyldestgørende information om alle forhold af betydning for det enkelte medlem. Dette krav er vanskeligt at leve op til, men vi må til stadighed bestræbe os på at gøre disse ting bedre. En mulighed for forbedring af disse forhold ligger formentlig i at udsende et mere indholdsrigt medlemsblad, hvor hovedvægten er lagt på medlemsaktuelle forhold, suppleret med beskrivelser af forholdene i forsvaret set i større sammenhæng. Overvejelserne herom koncentrerer for tiden i at lade et medlemsblad udgive fælles for alt personel under centralforeningens medlemsområde. Et sådant blad kunne få et mere professionelt snit tillige med stordriftens øvrige fordele, bl.a. på det økonomiske område. Skal tanken om udgivelsen af et

større blad realiseres, må vore medlemmer derfor snart klargøre deres indstilling hertil, således at den endelige afgørelse træffes på repræsentantskabets ordinære møde i maj måned. Der henvises iøvrigt til redegørelse herom af marts d.å.

Mødeaktiviteten i SFO har været meget betydelig i den forløbne beretningsperiode. Hovedbestyrelsen har således været samlet i gennemsnit mindst én gang pr. måned. Hertil kommer, at de tre værnsgupper har afholdt møde efter behov, samt at der vedvarende er nedsat udvalg eller arbejdsgrupper, som forbereder løsningen af specielle opgaver og arrangementer.

For lokalforeningsformænd m.fl. har der ligesom i tidligere år været afholdt formandsmøder. I en række tilfælde er disse møder afviklet sammen med tillidsmænd fra de tre konstabelforeninger. Planlægning og gennemførelse af sidstnævnte møder overlades i sådanne tilfælde til centralforeningen.

På de nævnte møder bliver alle større beslutninger, som vedrører hele medlemskredsen, taget.

Den store mødeaktivitet har selvfølgelig været nyttig også i relation til at holde medlemskredsen orienteret om forholdene, idet der fra hvert møde udsendes referater indeholdende oplysning om dagsorden og truffede beslutninger m.v.

Men det er desværre mit indtryk, at de således udsendte informationer kun kommer et fåtal af medlemmerne tilgode; måske fordi nogle af modtagerne straks efter gennemlæsningen indsætter disse referater i fine mapper eller måske smider tingene direkte i papirkurven.

Jeg er selvfølgelig klar over, at man i nogle lokalafdelinger gør endog særdeles meget for at informere medlemmerne. Jeg henstiller i denne forbindelse til interesserede medlemmer om også selv at gøre en indsats for at skaffe sig fornøden information fra de steder, der er tilgængelige, d.v.s. lokalafdelingens bestyrelse eller den lokale kontaktsmand.

Jeg er også klar over, at lokalafdelingen ikke i alle tilfælde sidder inde med de oplysninger, medlemmerne ønsker. Men dette skyldes som hovedregel, at der i mange tilfælde er tale om, at sager er under udvikling og forhandling. I sådanne tilfælde er det selvsagt ikke muligt at give de rigtige og fuldstændige oplysninger til medlemmerne, og vi har meget ofte være ude for, at medlemmerne »har hørt noget«, som meget hurtigt har givet sig udslag i gisninger, fejlslutninger og overdrevne vilde rygter. For at modvirke disse ting kan jeg kun gentage min ofte fremsatte henstilling til lokalafdelingerne om at arrangere medlemsmøder under medvirken af et eller flere medlemmer fra hovedbestyrelsen.

Den mundtlige information virker som bekendt langt bedre end den skriftlige, og at samtlige medlemmer af hovedbestyrelsen uden undtagelse vil være i stand til at give en langt mere udtømmende redegørelse om en sag, end det, som kommer ud i mødereferat, siger egentlig sig selv.

I forbindelse med den nævnte henstilling til lokalafdelingerne om at trække på hovedbestyrelsens

medlemmer ved mødearrangementer m.v., vil jeg gerne påpege, at kontakten »den anden vej« er særdeles nødvendig for hovedbestyrelsens arbejde i det hele taget. Især fordi den giver viden og impulser om, hvad der rent faktisk rører sig i medlemskredsen. Samtidig bevirker denne kontakt, at mange nyttige forslag kommer frem til videre behandling i hovedbestyrelsen og værnsgupperne. Jeg vil gerne understrege, at forslag fra medlemmerne altid anses for både nyttige og særdeles velkomne; selvom sådanne forslag muligvis ikke ligeud kan realiseres, vil de meget ofte komme til at præge debatterne og dermed ofte påvirke den endelige afgørelse af mange sager.

Vedlagte regnskaber udviser set i en helhed, at organisationens økonomi er ganske tilfredsstillende. Underskuddet på driftsregnskabet er således ikke et præcist udtryk for manglende harmoni mellem indtægter og udgifter. Etableringen af kontoret i Herning har kostet mange penge, der som en éngangsforestilling har kunnet tages over driften i den forløbne to-års periode. Vore aktiver i *Laulundgade 4, Herning*, samt vor andel i det store kompleks i *Bryggergade*, sammesteds, er i status optaget med meget forsigtige skøn. Inventar og maskiner, som repræsenterer en samlet anskaffelsessum på mere end hundrede tusinde kroner, er heller ikke optaget i statusopgørelsen, men alene i en inventarfortegnelse.

Vore aktiver i værdipapirer udgør også betydelige beløb. Den kritiske revision har anbefalet repræsentantskabet at overveje, hvorvidt en anden anbringelsesform end obligationer bør foretrækkes, således at formuens realværdi fortsat kan opretholdes mod evt. at slække lidt på kravet til årlig renteafkastning. En yderligere konvertering af værdier til fast ejendom forekommer umiddelbart at være den bedst egnede løsning på de her påpegede problemer. Hovedbestyrelsen anmoder i denne forbindelse om godkendelse af, at den særlige ejendomskonto nu ophæves. Om økonomien kan jeg iøvrigt sammenfattende konstatere, at der vil være gode muligheder for udvidelser af aktiviteten, hvis medlemstallet kan fastholdes på nuværende niveau.

Vort administrative apparat er for tiden en meget øm ligtorn. Grunden hertil er, at de tidsplaner for overgang til EDB-anvisning af løn, som vi har baseret mange af vore administrative gøremål på, ikke har kunnet holde.

Sekretariatet blev i sin tid dimensioneret således, at der var rigelig plads til udvidelse af funktioner, og efterhånden administrerer SFO's sekretariat medlemskartoteker m.v. for alle medlemmer under centralforeningens område, ligesom vi modtager og fordeler medlemskontingent for alle fire foreningers medlemmer. Hertil kommer, at vi på lejebasis udfører en række sekretariatsfunktioner for de tre konstabelforeninger. Hele vort administrationsapparat er derfor praktisk indrettet på at kunne fungere i samarbejde med den mest moderne teknik.

Den forsinkede overgang til EDB-lønudbetaling var imidlertid en streg i regningen for os og jeg beder lokalafdelingerne om at udvise forståelse for de vanskeligheder, som er følgevirkninger heraf. Herunder er jeg især ked af det forhold, at vi ikke som vi har afgivet løfte om, til enhver tid kan aflevere a'jourførte medlemsfortegnelser for den enkelte lokalafdeling.

Ingen kan i dette øjeblik overskue, hvornår Forsvarsministeriet gennemfører den ventede rationalisering af lønudbetalingen. Jeg er desværre bange for, at vi ikke inden dette sker vil være i stand til helt og fuldt at yde lokalafdelingerne den service, som vi har påtaget os at yde på dette felt. I den mellemløbende tid vil sekretariatet, sammen med de kritiske revisorer, på bedst mulige måde prøve at få tingene til at glide og tage et ekstra nap om nødvendigt. Herunder vil jeg gerne lægge særlig vægt på at sikre, at bladfordelingen og gruppelevsforikringen hele tiden kan være fulgt a'jour.

I afvigte beretningsperiode er en række forhold af vital betydning for statens og forsvarrets personel blevet ændret gennem ny lovgivning i Folketinget. For tjenestemændene i almindelighed har vel især den gennemførte tjenestemandreform haft størst interesse. Men i forsvaret må denne reform i interesse-mæssig henseende vige pladsen for den nye personellov. Denne har til gengæld vakt betydelig opmærksomhed – særlig i officerskredse – hvor man ønskede et andet forslag gennemført. Man vil erindre, at officererne heller ikke støttede gennemførelsen af selve forsvarsloven.

Officersorganisationens indvendinger mod den nu gennemførte lovgivning har især rettet sig mod de forhold, at forsvarrets øverste ledelse skulle ændres, og at antallet af tjenestestillinger nedskæres. Dette gælder jo især de højere grader. Ligeledes har det vel nok spillet en rolle, at der i medfør af tjenestemandsløvgivningen må forudses væsentlige ændringer af arbejdsområder. Dette vil føre til, at de hidtidige lønplaceringer for en række tjenestestillinger efterhånden nedklassificeres. Dette sker ud fra lovens hovedmotiv: At bringe løn og arbejde i indbyrdes balance.

Den nye forsvarslovgivning har de samme ledemotiver, som er angivet i personelloven: At styrke forsvarrets effektivitet gennem en videregående rationalisering og en bedre udnyttelse af de samlede ressourcer, som tildeles forsvaret i form af materiel eller arbejdskraft.

De i 1969 gennemførte lovændringer om forsvarrets organisation m.v. fik ikke som tilfældet har været i mange år, bred politisk dækning i Folketinget, fordi man i det partipolitiske spil ikke blev enige om reformens omfang. Dette forhold må beklages af alt personel i forsvaret.

Muligheden for en videregående reform af forsvarrets forhold undersøges nu i Forsvarskommissionen af 1969. Men det er endnu helt udelukket at forudse, i hvilket omfang kommissionen kan nå til enighed om yderligere forsvarsreformer. Konkrete

forslag herom kan næppe heller forventes inden næste Folketingsvalg, hvilket formentlig vil sige ultimo 1971. Vi må håbe, at der til den tid igen kan blive bred politisk enighed om forsvarets forhold.

For stampersonellet og vel specielt for sergentgruppens vedkommende er det endnu lidt for tidligt at fremsætte formodninger om, hvor hurtigt og i hvor stort omfang, den nye lovgivning vil slå igennem på alle de områder, hvor ændringer i forhold til det bestående kan forventes. Rent konkret ved vi dog foreløbig, at gruppen seniorsergenter skal øges betragteligt i forhold til de hidtil gældende normer. Der må således over en årrække forventes en tredobling af det i dag ansatte antal seniorsergenter. Den procentuelt største tilgang vil komme inden for hæren, hvor behovet for erfarne befalingsmænd er særlig udtalt.

Alt foreliggende tyder endvidere på, at de politiske myndigheder forestiller sig, at den samlede stampersonelgruppe skal øges væsentligt i de kommende år for at modvirke den gennemførte nedsættelse af værnepligtstiden til 12 måneder for menige og 21 måneder for værnepligtige befalingsmænd. Forsvarets styrkemål vil sandsynligvis ligge relativt fast på det i 1969 opstillede niveau. Dette niveau svarer jo stort set til forsvarsforligets styrkemål i 1960 og justeringen i 1966.

Der synes også nu at være bred politisk interesse for at ophøre med at beskæftige udskrevne værnepligtige i flyvevåbnet og til dels i søværnet. Også en sådan udvikling vil øge behovet for stampersonel. Derimod synes det at ligge fast, at en tilsvarende udvikling ikke kan forventes i hæren, der er største bruger af værnepligtige.

Under behandlingen af den nye personellov for forsvaret forudsatte Folketinget – bl.a. i medfør af ændringerne på tjenestemandsområdet – at en lang række forhold ikke længere skulle henhøre direkte under lovgivningen, men i stedet fastsættes ved aftaler mellem de berørte parter. Denne forudsætning skulle gælde for både tjenstemænd og alle i statens tjeneste.

Det har i mange år været et ønske i sergentgruppen at nå frem til en egentlig overenskomst med Forsvarsministeriet om gruppens forhold. Men det har dertil i en årrække været klart, at en sådan overenskomst også måtte omfatte det menige stampersonel, og det vil erindres at centralforeningens oprettelse i 1964 i hovedsagen skete netop på denne baggrund.

Disse langvarigt kendte forudsætninger muliggjorde at vore forhandlinger om løn- og kontraktforhold for gruppen allerede kunne indledes i maj 1969. Forhandlingerne blev tilendebragt ca. tre uger forud for 1. okt. 1969, der blev aftalt som skæringsdato for stampersonellets og seniorsergenters overgang til egentlig overenskomstbaseret ansættelse i forsvaret.

Med forsvarsministerens underskrift på forhandlingsresultatet oprandt det, på en måde historiske øjeblik, hvor vor organisations forvandling fra en

soldaterforening med selskabeligt formål til en rigtig faglig interesseorganisation med klare og konkrete mål, var fuldblyndet. Hermed fik vor gruppe for første gang – som en kendsgerning for alle i forsvaret – formel indflydelse på en lang række forhold, som tidligere blev ordnet af andre. Men i realiteten var underskriften på overenskomsten blot en teknisk formalitet uden selvstændig interesse og værdi. Rent følelsesmæssigt skal det dog på ingen måde skjules, at forsvarets sergentgruppe ligesom voksede et par tommer både i højden og i bredden, fordi det nu endeligt viste sig, hvad kollektiv optræden og målbevidst indsats egentlig er værd for den enkelte i en gruppe. Nu skulle alle se resultatet af de mange års samlede indsats.

Men det skal nu heller ikke på nogen måde skjules, at det færdige resultat – især på lønområdet – ikke var i stand til at indfri alle forhåbninger eller forventninger hos den enkelte. Derimod må alle ud fra en realistisk helhedsvurdering og et mere vidtgående kendskab til de faktiske sammenhænge, indrømme, at det samlede resultat var acceptabelt ud fra alle givne forudsætninger. Mange af disse forudsætninger talte nemlig ikke til vor fordel – snarere tværtimod. Den reelt lønbestemmende faktor – loven om udbud og efterspørgsel – gælder selvfølgelig også for forsvaret. En tværgående sammenligning til lønmodtagergrupper uden for forsvarets område beviser fortsat, at forsvaret er i stand til at rekruttere det personel, man ønsker, såvel kvalitativt som kvantitativt, til de lønninger, som er gældende. Hermed mangler en organisation i sin argumentation det, som er centralt i enhver lønfastsættelse, nemlig dette, at kunne sige, at lønnen må højere op, fordi arbejdskraften i modsat fald vil søge andre steder hen.

Denne argumentation har der ikke været sagligt holdepunkt for i forsvaret i en årrække. Og når hertil kommer, at regeringen i realiteten havde lagt loft over reallønsforbedringer udover tre procent, var det ikke for nærværende muligt at nå videre med fastsættelsen af gennemsnitslønningerne. Med mere relevante stillingsbeskrivelser og arbejdsvurderinger end de, som var til rådighed under de generelle forhandlinger, vil vi dog efterhånden for nogle medlemmer have bedre basis for aftaler om en velfortjent højere aflønning, end det indtil nu har været muligt at opnå. De heromliggende spørgsmål har for tiden højeste prioritet inden for hovedbestyrelsens samlede virksomhed.

Det lønsystem vi nu – sammen med næsten alt andet personel under staten – er overgået til, et såkaldt differentieret lønsystem d.v.s. aflønning alene efter funktion, rummer selvfølgelig både ulemper og fordele. På længere sigt må fordelene dog synes at være overvejende. I slutfasen har mange medlemmer mødt det nye system med megen skepsis, medens andre har hilset det velkommen med stor tilfredshed. Men enten man nu synes godt om systemet eller ej, må vi lære at leve med det. Vi må herunder lære at acceptere ulemperne samt ud-

nytte systemets fordele. Endnu mangler vi det rigtige værktøj, men udviklingen af hensigtsmæssige stillingsbeskrivelser er i fuld gang i lønningsministeriet. På begge sider af forhandlingsbordet må der derfor vedvarende opøves en træning i, hvordan disse systemer skal bruges, førend man på rimelig måde vil kunne sige, at nu passer løn og arbejde sammen overalt inden for forsvarrets område. – I mellemtiden er det for os en fattig trøst at konstatere, at det ikke er i vor gruppe, hovedparten får en for stor løn i forhold til det arbejde, man bestrider.

Et enkelt punkt i lønoverenskomsten vil jeg gerne fremhæve som noget helt vitalt. Jeg tænker her på afsnittet om regulering af løn og tillæg. Her følger vi som hidtil principperne for tjenestemandslønningerne.

Dette princip har været en klar fordel for os, men i det fremtidige forventer jeg ikke, denne fordel bliver mindre. Når jeg tager dette punkt specielt frem, er det imidlertid for at understrege, at det i fremtiden bliver særlig interessant derved, at vi trods alt kommer til at stå i en anden situation end tjenestemændene. Tjenestemændenes centralorganisationer skal nemlig for alle tjenestemænd med lønningsministeren træffe aftale om både omfang og fordeling af de lønforbedringer, der skal stilles til rådighed for den enkelte aftaleperiode. Dette betyder for etatsorganisationerne, f.eks. de militære tjenestemandorganisationer, at centralorganisationerne i realiteten fastsætter lønnen hele vejen igennem og dermed, at de pågældende etatsorganisationer ikke aftaler løn med »deres egen« minister. Vi derimod skal forhandle med Forsvarsministeren. Vi kan således udmærket aftale andre former for fordeling af reallønsforbedringer m.v. end det mønster, tjenestemændene når frem til. Vi er altså på en måde langt friere stillet end de militære tjenestemænd, som vi hidtil har sammenlignet os med.

Sagt på en anden måde betyder dette, at vi har en mere direkte – og på en måde – stærkere og bedre forhandlingsret og -position end tjenestemændene.

Vi vil således f.eks. kunne træffe aftale om særlige forbedringer for visse medlemsgrupper, såfremt dette skønnes hensigtsmæssigt. Det vil i fremtiden i nogle tilfælde nok vise sig, at vi har en fordel, som vi skal være særligt opmærksom på. Vi må lære os selv at forvalte dette afsnit i vor aftale med Forsvarsministeren med særlig ansvarsbevidsthed og efter grundige overvejelser.

Fra 1. juli 1969 blev det særlige militærtillæg og andre særlige tillæg afskaffet for en stor del af de militære tjenestemænd; men alle særlige ydelser gælder fortsat for hele vor gruppe samt for de lavere tjenestemandstillinger.

Under lønforhandlingerne i efteråret 1969 gav Forsvarsministeren tilsagn om, at forhandling om en ydelsesordning i stedet for døgnstillæg kunne optages – også forinden den aftalte overenskomstperiodes udløb medio 1971.

Forsvarsministeren har tilsyneladende fået den

opfattelse, at der heri ligger besparelser på forsvarrets driftsbudget. Denne opfattelse kan vi ikke dele. Vi kan selvsagt ikke medvirke til, at overgang til en regulær overarbejdsbetaling for vor gruppe skal medføre, at den, i forvejen ringe betaling for overarbejde i form af døgnstillæg, skal yderligere udhules. Her er vort helt konsekvente krav, at en ændring ikke kan accepteres, med mindre vi tilbydes en overarbejdsbetaling svarende til, hvad tilsvarende indtægtsgrupper honoreres med andre steder. For operativt personel, som deltager i turnustjeneste, gør sig ganske særlige forhold gældende. Dette personel, som i hovedsagen findes ved flyvevåbnets radarstationer og øvrige overvågningstjeneste, har som følge af den kontinuerlige døgn-tjeneste ikke mulighed for at opnå særlig økonomisk og tidsmæssig kompensation for selv meget væsentlige overarbejdsydelser.

Forholdene herom har optaget hovedbestyrelsen meget, men har endnu ikke fundet sin afklaring.

Vedrørende bonus til stampersonel skete i forbindelse med den nye overenskomst en omlægning af beregningsformen, således at bonus nu udgør en fast procent af lønnen. For indeværende aftaleperiode er denne procent fastsat til 10. Samtidig bestemtes det, at bonus først frigives ved endelig hjemsendelse fra forsvaret, eller ved evt. overgang til ikke-bonusberettiget tjeneste. De foretagne omlægninger var nødvendige af tre hovedårsager, nemlig dels tilpasningen til lønanvisning via EDB og dels som en følge af de nye kontraktordninger, samt endelig for at imødekomme bonusens politiske forudsætninger fra 1960, at indtjent bonus skal være til rådighed ved overgangen fra en militær til en civil tilværelse. Dette er, som alle jo ved, en ren social betragtning.

I forbindelse med drøftelserne om bonusomlægningen mellem pengeinstitutterne og staten er Forsvarsministeriets opmærksomhed imidlertid påny blevet rettet imod det forhold, at den indtjente bonus i stigende omfang betragtes som værende en del af lønnen, og at det således er helt almindeligt, at spærrede bonuskonti anvendes som sikkerhed for långivningstransaktioner m.v.

Denne situation er i længden helt uholdbar, når bonussens politiske forudsætninger tages i betragtning. Ministeriets overvejelser gik derfor bl.a. i retning af at lade indtjent bonus forblive i statskassen indtil den enkeltes hjemsendelse fra forsvaret. Ministeriet var endvidere inde på den tanke helt at afskaffe bonusordningen, fordi den ikke længere syntes at have helt den samme rekrutteringsmæssige begrundelse, som oprindeligt antaget.

Alternativet til det ovenfor angivne, blev derfor fra vor side, at søge bonusordningens oprindelige tankesæt realiseret på en politisk mere holdbar måde. I samråd med alle ledende tillidsmænd i de fire stampersonelorganisationer og med reserveoffice-rerne er der derfor med Forsvarsministeriet truffet foreløbig aftale om, at al bonusindtjening hidrørende fra kontrakter, som indgås efter en endnu

ikke fastlagt dato, principielt skal forvaltes i en kollektiv fond eller alternativt forblive i statskassen, indtil den enkeltes bonusberettigede tjeneste i forsvaret ophører.

Den aftale om kollektiv bonusforvaltning i Handelsbanken på frivillig basis, som centralforeningen indgik med Forsvarsministeriets tilslutning i 1968, er blevet udsat for mange angreb fra landers øvrige pengeinstitutter. Udviklingen har derfor medført et behov for visse principielle ændringer i forhold til det, vi i sin tid forudsatte. Men alle tekniske og juridiske spørgsmål som endnu henstår vil formentlig være afklaret i april/maj måned i indeværende år. En nyordning vil derfor muligvis kunne træde i kraft i juli 1970, men den vil selvfølgelig alene omfatte kontrakter, som påbegyndes efter denne dato.

Arbejdet med spørgsmålene omkring bonusordningen har iøvrigt givet impulser til en forbedring af seniorsergenternes kapital-pensionsordning. Hovedbestyrelsen har siden seniorsergentordningens etablering stadig overvejet muligheder for en bedre renteaftastning, ligesom vi fra lokalafdelinger og enkeltmedlemmer har modtaget mange gode og nyttige impulser, men mulighederne for at opnå en tilfredstillende ordning har endnu ikke været til stede.

Vor overenskomst med Forsvarsministeriet gør det nu både naturligt og muligt, at organisationen etablerer sin egen pensionsfond på lige fod med andre tilsvarende faggrupper. Arbejdet med tilrettelæggningen af en sådan selvstændig pensionsordning er meget kompliceret og indviklet. Forberedelserne er derfor i det hele overladt til en jurist, som har særlig indsigt i spørgsmål vedrørende kapitalanbringelser af den heromhandlende karakter og størrelsesorden. En skitse for planen og dens nærmere indhold vil blive søgt udsendt til lokalafdelingerne i så god tid før det ordinære repræsentantskabsmøde, at medlemmernes bemærkninger kan indgå i de afsluttende principdrøftelser på nævnte møde ultimo maj 1970.

Udsendelsen af kundgørelsen vedrørende seniorsergenters og stampersonels ansættelsesvilkår betød en længe ønsket tilnærmelse til forholdene i det øvrige samfund. Vi opnåede dermed en tiltrængt liberalisering af forsvarets stive kontraktssystem.

For lærlinge gælder fortsat helt særlige kontraktforhold.

Forsvarets myndigheder kunne ikke heltud gå med til vort primære ønske om et opsigelsesvarsel på 3 måneder. Det gensidige varsel blev derfor sat til seks måneder, men med den mulighed, at den enkelte kan binde sig for en konkret længere aftaleperiode. Dertil aftales en hovedregel for første-gangskontrakter med uopsigelighed i tre år. Der var dog enighed mellem parterne om, at de nævnte forhold tages op til vurdering i løbet af to år. En yderligere tilnærmelse til det almindelige samfunds forhold kan antagelig ventes i 1971, medmindre det

lykkes for værnene til den tid at dokumentere deres påstand om, at al personelplanlægning bliver umulig, såfremt man skal disponere over det militære personel uden forudgående sikkerhed for, at det forbliver i systemet et halvt år frem i tiden. Denne påstand fra værnene er selvfølgelig temmelig uholdbar alene af den grund, at tjenestemænd og seniorsergenter m.fl. normalt kan forlange sig afskediget med et varsel på tre måneder.

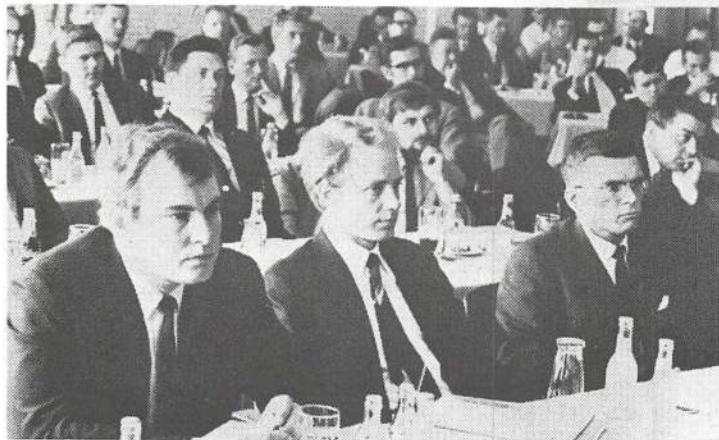
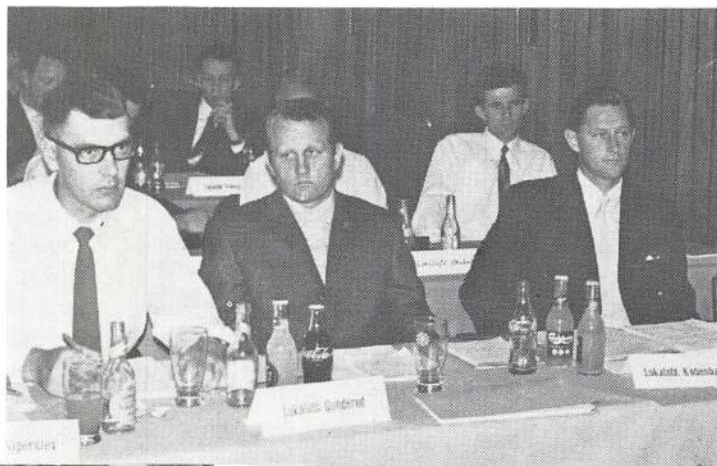
Stampersonellet i forsvaret har også efter de nu gældende aftaler det gode at kunne opspare ret til en erhvervsigtende uddannelse under den frivillige tjeneste i forsvaret. Også på dette område blev der aftalt ændringer under overenskomstforhandlingerne i efteråret. Den af organisationerne oprindeligt ønskede valgmulighed i afviklingen af den opsparede uddannelsesret, hvorefter civiluddannelsen kan afvikles efter hjemsendelsen fra forsvaret, blev desværre ikke iværksat straks. Årsagen hertil er alene af økonomisk karakter. En fuldstændig ændring af afviklingspraksis, jfr. ovenfor, medfører nemlig en samlet merudgift til personel i værnene, der medio 1969 blev beregnet til ca. 15 millioner kroner pr. år.

Værnene har i denne forbindelse hævdet, at denne udgiftsforøgelse på personelsiden ikke kunne tages over de fastlagte driftsbudgetter. En dækning af disse meromkostninger må derfor forudsætte en tilslutning fra Folketingets Finansudvalg. Dette har indtil nu ikke været en politisk mulighed. En iværksættelse af nyordningen afventes derfor stadig – endnu desværre – uden udsigt til en snarlig afklaring.

Vi ved imidlertid med sikkerhed, at de politiske myndigheders øjeblikkelige interesse i at opretholde Forsvarets Civilundervisning er mindre end på noget andet tidspunkt siden midten af halvtredserne. Motiveringen for at oprette den nævnte ordning havde sin baggrund i, at de værnepligtiges tjenestetid blev sat i vejret fra 12 til 18 måneder. På det tidspunkt var 7 års skolegang endnu almindeligt for et meget stort flertal af de værnepligtige, som gav møde i forsvaret. Nu har imidlertid ca. 90% af en årgang mindst 9 års skolegang. Dette gælder såvel værnepligtige som de, der søger frivilligt ind i forsvaret. Samtidig er de uddannelses- og omskolingstilbud, samfundet giver alle borgere gennem lovgivningen, nu så varierede og mangfoldige, at det næppe heller kan være helt rimeligt, at forsvaret skal opretholde sin egen særordning uændret på dette område. Men dette er først og fremmest et politisk spørgsmål, hvis afklaring bl.a. afhænger af overvejelserne i Forsvarskommissionen.

Det er nævnt foran, at antallet af seniorsergenter i forsvaret påregnes sat betydeligt op i de kommende år. Aldersgrænsen vil for de fleste være 45 år. Et af Forsvarets hovedproblemer har altid været, at antallet af personer i en fremskreden alder medførte vanskeligheder. Man avancerede nemlig på en måde personellet væk fra de arbejdsområder, det oprindeligt var uddannet til at bestride. En ændring

Udsnit af deltagerne i repræsentantskabet 1970 i Vedbæk.

af dette forhold var derfor velmotiveret både ud fra en driftsøkonomisk og klimamæssig betragtning, hvilket vi har peget på ved mange lejligheder.

Da vi i sin tid blev spurgt om vort syn på indførelsen af en seniorsergentordning, hvor afskedsalderen blev mindsket til 45 år for hovedparten af nyanstættelser, var vi meget betænkelige. – I første omgang sagde vi endda blankt fra. Men da Forsvarsministeren nogle måneder senere meddelte, at regeringen stod fast på, at en sådan nyordning, alt taget i betragtning, var politisk ønskelig, måtte vi igen vurdere vor stilling til spørgsmålet. I hovedbestyrelsen valgte vi den fremgangsmåde at inddrage et antal af de direkte berørte oversergenter i problemstillingen. De havde jo skoene på. – Og vi drøftede også de samme problemer med en række af de berørte oversergenters hustruer for at høre disses syn på sagen.

Som bekendt endte disse meget indgående overvejelser med, at vi senere kunne meddele Forsvarsministeren, at vi nu principielt var rede til at medvirke i indførelsen af en ny personelstruktur i forsvaret. Denne nye struktur skulle i vidt omfang baseres på at forlænge ansættelsesperioden for egnede oversergenter til de pågældendes fyldte 45. leveår. De pågældende skulle samtidig udnævnes til seniorsergenter af 2. grad.

Vi opstillede den klare forudsætning, at det skulle lykkes at aftale sådanne aflønnings- og pensionsvilkår for disse medlemmer, som vi kunne finde rimelige og forsvarlige, hvis vi skulle anbefale

vore medlemmer at søge denne ansættelsesform. Denne forudsætning accepterede Forsvarsministeren, og han har ivoøvrigt senere under forhandlinger i Folketinget udtalt sig anerkendende om den saglighed, vi fra sergentgruppens side udviste i denne sags forløb.

Da vi gav vor tilslutning til den nye seniorsergentordning, var vi helt på det rene med, at de militære tjenestemandorganisationer ikke kunne gå ind for tanken. Disse har nemlig i de seneste år – til tider på en næsten hysterisk måde – fremturet med, at den eneste personelordning forsvaret kunne leve med i længden, måtte være den, som de pågældende organisationer selv var talsmænd for. Tjenestemændene krævede indført den personelstruktur, som anvises i det såkaldte 14. januarudvalgs betænkninger. Tjenestemændenes organisationer har igen og igen indtaget det standpunkt, at forslagene i disse betænkninger skulle gennemføres fuldt og helt. Men vi har vel alle en fornemmelse af, at de pågældende organisationers rumlerier i denne sag ikke ligefrem har højnet de militære tjenestemænds renommé i befolkningens øjne. For da det kom til stykket, fik officererne jo ingen som helst politisk opbakning for deres ensidige og helt uforsonlige synspunkter om indretning af forsvarets personelforhold.

Jeg udtalte for nogle år siden, at der i forsvaret var tradition hos de militære tjenestemandorganisationer for at tro, at man i disse grupper alene burde bestemme, hvordan tingene i forsvaret skulle se ud.

Denne tro havde man, med ikke ringe held, fået de militære myndigheder, som repræsenterer arbejdsgiversiden, til at acceptere som rigtig og rimelig. Tjenestemændene henviste både i tide og utide til deres lovhjemlede forhandlingsret. Men selvfølgelig kunne en sådan tilstand ikke i længden opretholdes alene af den grund, at de militære tjenestemænd jo kun udgør et beskedent mindretal blandt samtlige i forsvaret, et mindretal på under 10%.

De militære tjenestemandsoorganisationers indflydelse er væsentlig reduceret i de senere år, medens andre grupper i forsvaret har tiltaget sig voksende indflydelse. Denne udvikling er både rimelig og naturlig, set med sergentgruppens øjne. Men nu ser det efterhånden mest ud til, at de omtalte organisationer fører en politik, som i det lange løb vil sætte dem selv uden for enhver indflydelse på forholdene i forsvaret.

Også en sådan udvikling må jeg naturligvis beklage, fordi den forekommer mindre ønskelig. Forsvaret har et fortsat behov for et stærkt sammenhold mellem de forskellige personelgrupper. Men det ser desværre ud til, at officererne ikke vil være med, når de ikke kan være enerådende. Det må de så selv om.

Deres holdning er iøvrigt lidt vanskelig at forstå, når man betænker, at enhver blot nogenlunde kyndig iagttager længe har kunnet notere, at alle de politiske partier forlangte en øget parlamentarisk kontrol med forholdene i forsvaret. Forsvaret har jo ikke af egen drift kunnet følge med i den almindelige udvikling i det danske samfund – måske specielt på det uddannelsesmæssige område; men heller ikke med hensyn til bl.a. den demokratisering, som den opvoksende ungdom – i pagt med udviklingen bl.a. i folkeskolen – i højere og højere grad presser på med at få indført overalt i samfundet.

Der ligger i de foran anførte betragtninger ikke noget angreb på de militære tjenestemandsoorganisationer eller deres ledere. – De har jo deres legitime ret til at vælge deres egen politik uden indblanding fra vor eller andres side. Men i fremtiden må man nok forvente, at beklagelser over manglende politisk sympati og forståelse for forsvarets forhold vil blive taget med et lille korn salt fra politisk side. For selvfølgelig kan officererne ikke bilde Folketinget ind, at hverken antallet af oberster og generaler eller spørgsmålet om tjenestemandso- eller kontraktansættelse af personel spiller den afgørende rolle for det danske forsvars samlede effektivitet. Politikerne har nemlig altid været helt på det rene med, at forsvarets effektivitet mere er et spørgsmål om den enkelte soldats militære uddannelse end om advancementsforholdene for værnenes officerer. En fornuftig anvendelse af de mange seniorsergenter, som nu skal ansættes på 45-års ordningen, vil givetvis bestyrke politikerne i denne opfattelse. Folketinget har ved nyordningen vist sergentgruppens medlemmer en tillid, som ikke bør gøres til skamme. Og det er min klare overbevisning, at en øget anvendelse af velkvalificerede

seniorsergenter vil kunne fremme et godt klima og dermed en forøgelse af forsvarets samlede effektivitet.

I foråret 1968 kunne Forsvarsministeriet efter langvarige overvejelser og drøftelser udsende en kundgørelse omhandlende indretningen af spiseforholdene for militært og civilt personel på forsvarets tjenestesteder.

Den impuls, som endelig fik sat dette stykke arbejde i gang, var en resolution fra SFO's repræsentantskabsmøde i Nyborg i 1967, hvor vi fastslog, at forholdene efterhånden var utålelige for os, hvorfor vi måtte kræve ensartede forhold for alle i forsvaret. Dette krav erklærede Forsvarsministeriet sig straks rede til at imødekomme, og samtlige personelorganisationer under forsvarets område gav fuld tilslutning hertil. Det blev i kundgørelsen pålagt de enkelte tjenestesteder – efter forudgående forhandling med de berørte personelorganisationer – at drage omsorg for de nødvendige tilpasninger på dette område.

I en sammenfattende bedømmelse af den udvikling, som siden da har fundet sted, nødsages jeg til at anføre, at de militære tjenestesteder og officersorganisationernes lokale repræsentanter kun i meget ringe omfang har haft evne og vilje til at gå ind i den progressive tankegang, som er udtrykt i kundgørelsen. Mange steder har man tværtimod søgt at lægge enhver hindring i vejen for udviklingen. Enkelte steder har vi endog kunnet opleve helt groteske holdninger i tjenestestedernes forsøg på at fastholde nogle privilegier for officersgrupperne, som disse i realiteten har haft som uberettigede fordele siden april 1962.

Desværre forholder sagen sig dog nok visse steder således, at vore lokale tillidsmænd har lagt mindre pres på tjenestestederne, end de reelt har haft moralsk forpligtelse til. Men på den anden side ved jeg udmærket, hvor svært det kan være at trænge igennem, og hvor mange hensyn vore tillidsmænd har søgt at tage til deres hovedforpligtelse som tillidsmænd, nemlig dette, at få tingene til at glide i det bedst mulige samarbejde med alle personelgrupper og myndigheder på tjenestestedet.

Man kan imidlertid rent sagligt stille det spørgsmål, om vi i det hele taget har haft noget ud af at vise tilbageholdenhed på dette område – personligt tror jeg ikke meget på det. Vi bør derfor nøje overveje, hvorvidt tiden nu er inde til, at vi gør de højeste myndigheder opmærksomme på, at vi ikke længere vil finde os i undvigende snak og halve løfter, men at vi nu vil se realiteter. Den evt. ballade, som kunne blive konsekvensen heraf, holder vi såmænd nok til, når det kommer til stykket.

Overalt i samfundet har vi i det senere år været vidne til en demokratiseringsproces, som i stigende omfang har ført til, at de ansattes medindflydelse på forholdene forøges. På en måde kan man sige, at staten på dette område har lagt sig i spidsen, hvilket i og for sig er både rigtigt og rimeligt. Også i forsvaret er denne udvikling ved at komme i gang. Man

har været tvunget til det, fordi der bl.a. er lovgivet herom på forskellige områder. Men vi kan nå så meget længere endnu – både centralt og lokalt – hvis vi anstrenge os tilstrækkeligt.

Det, demokratiseringen drejer sig om, er i virkeligheden, at man i videst muligt omfang søger at lade den enkelte få medindflydelse på egne forhold. Og skal det have mening, må den enkelte inddrages i overvejelserne om ændringer af det bestående på et så tidligt tidspunkt som muligt i alle de beslutninger, som vedkommer netop ham selv. For den opvoksende ungdom i skoler og på læreanstalter m.v. opfattes disse ting som helt naturlige, fordi man dagligt beskæftiger sig med dem, men for de lidt ældre kan det godt knibe, når de mange nydannelser kommer til at bryde med tilvante forestillinger, med gamle dogmer eller med traditioner.

Lovgivningen om forsvarrets samarbejdsordning har givet en entydig målsætning og en række anvisninger på midler inden for dette område, men endnu er man selvfølgelig kun ved begyndelsen af en udvikling, som trods mange vanskeligheder er i stadig og positiv vækst.

Når det drejer sig om forhold af mere generel betydning, rækker den enkeltes muligheder for medindflydelse kun, såfremt han optræder i kollektiv med andre ligestillede i en gruppe, d.v.s. bl.a. gennem organisationerne. Det må derfor være åbenbart for enhver, at organisationernes betydning er stigende i disse år. Af mange grunde går tendenserne i det danske samfund mod større og større enheder. Det gælder også personelorganisationerne. Dette er selvfølgelig ikke en udvikling uden ulemper. Bl.a. er der jo på denne måde en risiko for, at organisationerne udvikler sig til nye magtcentre, som er med til at begrænse den enkeltes muligheder for medindflydelse, fordi afstanden til det sted, hvor afgørende beslutninger træffes kan blive temmelig lang.

I vor organisation har vi haft mange drøftelser om disse spørgsmål i forbindelse med vort samarbejde med de tre konstabelforeninger i centralforeningen for seniorsergenter og stampersonel.

Ingen kan komme uden om, at det har været værdifuldt, både for sergentgruppen og for konstablerne, at dette samarbejde har fundet sted, og mange ting taler fortsat for en udvidelse af samarbejdet. Men det er nok et spørgsmål, om det i realiteten er hensigtsmæssigt at arbejde videre frem mod en total sammenlægning af de fire selvstændige foreninger til én stor organisation. Det er selvfølgelig uklogt at gøre det, når meget brede medlemskredse – både hos os og hos konstabelforeningerne – ikke helhjertet kan gå ind for tanken. Under alle omstændigheder vil det nok være nødvendigt at afvente den nærmeste tids udvikling, inden yderligere foretages. For det nye aspekt er nu kommet ind i billedet, at der skal skabes et sæt forhandlingsregler – en såkaldt hovedaftale – for alle personelgrupper i forsvaret, som ikke på den ene eller anden måde i forvejen er omfattet af en sådan hovedaftale.

Dette drejer sig som bekendt efterhånden kun om seniorsergenter, stampersonel og reserveofficerer samt en række militære mekanikere i søværnet. Hertil kommer, at noget tyder på, at også kvinder i fremtiden skal kunne opnå en militær ansættelse i forsvaret. Folketinget udtrykte interesse herfor under behandlingen af personelloven. For nærværende udgør tallet på de heraf berørte kvinder ca. 700-1000 personer, fordelt på alle tre værn, og der foregår for tiden blandt dette personel overvejelser om at danne en selvstændig forening til varetagelse af egne interesser.

Nu har Forsvarsministeriet allerede forlængst tilkendegivet, at man ønskede at begrænse antallet af organisationer, som man skal forhandle direkte med, mest muligt. Dette vil i realiteten kunne komme til at betyde, at forhandlingsretten for de ovennævnte grupper, som tilsammen udgør ca. 15.000 personer, af Forsvarsministeriet vil blive krævet udøvet gennem centralforeningen. Denne må så indrettes således, at den giver alle selvstændige interessegrupper en forholdsmæssig repræsentation i de ledende organer. Såfremt dette bliver en realitet, må jeg fraråde, at de tre konstabelforeninger og SFO sammensluttes i én forening.

Jeg ser langt hellere, at der danner sig en helt anden struktur. I den forbindelse kunne nævnes en lang række former, hvorunder man kunne organisere sig. Her agter jeg dog kun at pege på, at det vil være hensigtsmæssigt, såfremt den strukturelle form, man måtte vælge, kan tilgodese et udvidet værnsvi samarbejde mellem alle grupper, som er tilsluttet centralforeningen.

Derimod er jeg fortsat overbevist om, at der er behov for en yderligere styrkelse bl.a. på sekretariatsplan og inden for andre områder, hvor fælles interesser kan udvikle sig harmonisk; f.eks. et fælles medlemsblad, som berøres andet sted i nærværende beretning. Jeg vil også gerne gå ud fra, at de øvrige grupper inden for den omtalte hovedaftales område vil kunne gå ind herfor.

En sådan fremgangsmåde finder jeg også forenelig med det foran anførte hensyn til, at det enkelte medlem af storgruppen ikke må bringes i en sådan situation, at afstanden til de ledende organer bliver alt for lang. Han må helst have indflydelse direkte i fællesledelsen gennem den repræsentation, han selv er med til at vælge gennem sin egen organisation. Jeg finder videre, at en centralorganisation, opbygget efter de ovenfor angivne hovedlinier og principper, dels vil kunne være et meget effektivt og handlekraftigt instrument udadtil, medens den indadtil vil kunne udgøre et afbalanceret hele. En stor organisation kan jo ikke i alle situationer nødvendigvis stå for helt den samme medlemsopfattelse. En sådan organisationsstruktur vil jeg derfor også for tiden anse for den bedst egnede til at varetage de mangeartede og komplicerede opgaver, vi må beskæftige os med – hele tiden ud fra det hovedmotiv, at problemerne skal drøftes – og løses – på det lavest mulige niveau i pyramiden. Endelig vil

denne struktur også bedst svare til at de tre værn hver for sig er selvstændige dele af forsvaret med deraf følgende forskelligheder i opbygning, opgaver og vilkår.

I tilslutning til ovenstående betragtninger vil det være rimeligt at påpege, at jeg forventer betydeligt større krav stillet til forsvarets personelorganisatorer i fremtiden. Vi må derfor være villige til, også i samarbejde med andre, at bringe de ofre, som i denne forbindelse er nødvendige. Først og fremmest må dette indebære, at vi får lagt uddannelsen og træningen af alle tillidsmænd ind i faste baner og rammer. Dernæst må vi indstille os på, at en øget konsulentvirksomhed vil være følgevirkningen af en decentraliseret indsats. Hertil kommer, at behovet for ekspertbistand i de ledende organer vil være stedse mere påkrævet. Dette er først og fremmest et økonomisk spørgsmål, som dog let kan løses i vort regi, hvor vi udgør en meget talstærk gruppe, når vi står sammen. Men det vil nok være en uoverkommelig opgave, hvis de mange grupper hver for sig tvinges til at løse disse opgaver på individuel basis.

Et fortsat samarbejde og en styrkelse af centralforeningen er derfor stadig en fordel for sergentgruppen. Lidt skarpere stillet op er det simpelthen en bydende nødvendighed. Vore chancer for at gøre os gældende alene vil nemlig være i stedse aftagen i medfør af den almindelige udvikling omkring os.

Jeg har tidligere i denne beretning antydnet, at den politiske interesse for forsvaret er reduceret. Mange i forsvaret har fra tid til anden udtalt sig herom på en sådan måde, at de vel går ud fra, at denne tingenes tilstand er en kortvarig overgang. Jeg mener, at dette er en form for ønsketænkning. For når det kommer til stykket, opfatter de fleste politiske partier vist nok nærmest forsvaret som en klods om benet. På den anden side mener jeg, at de politiske partier er så realistiske i bedømmelsen af Danmarks sikkerhedspolitik, at der ikke er udsigt til et politisk flertal for en ensidig nedrustning. De tilbagevendende opinionsundersøgelser om disse spørgsmål viser også, at der i befolkningen er et massivt flertal for et dansk forsvar tilsluttet NATO-alliancen.

Alle vi mange, som har forsvaret som fælles arbejdsplads, må derfor, så længe et flertal i befolkningen støtter tanken om et dansk forsvar, gøre vort til, at befolkningens forståelse for forsvaret som samfundsredskab og tilliden til dets styrke og kvalitet i tilfælde af angreb på dansk område, kan oprettholdes. En sådan forståelse og tillid skal forsvarets personel i fællesskab gøre sig fortjent til. – Den kommer ikke af sig selv.

Det er derfor stedse af betydning, at også sergentgruppen tager del i samfundslivets mange funktioner på ethvert sæt, hvor vi kan komme i kontakt med den civile befolkning; specielt de opinionsdannende kredse i det danske samfund. I sig selv er forsvaret som organisation jo destruktivt orienteret

og tildels uproduktivt. Men når så mange mennesker fortsat går rundt med den indstilling, at det frivillige personel i forsvaret er en flok krigsgale individer, så er en sådan indstilling – foruden at være helt fejlagtig – i realiteten farlig derved, at forsvarsviljen i længden svækkes. Derfor må vi nødvendigvis ud at forklare mere om dagligdagen i forsvaret, og om vore problemer, som til forveksling ligner dem, de fleste andre borgere tumler med til hverdag. Personlig dygtiggørelse og engagement hos alle, der har forsvaret som arbejdsplads, og åbenhed over for berettiget, saglig kritik, er nogle veje hertil. Jeg tror også på, at en sådan holdning vil være nødvendig, såfremt vi vil undgå, at forsvaret i befolkningen skal blive opfattet som en voksende klods om benet, jfr. det foran angivne. På den anførte baggrund vil jeg finde det hensigtsmæssigt, at de flest mulige medlemmer af forsvarets sergentgruppe tager del i den offentlige debat om alle samfundsforhold, herunder selvfølgelig også forsvarets forhold. Hverken vi eller forsvaret kan nemlig i længden være tjent med, at disse opgaver måske alene overlades til en minoritet af reaktionært indstillede officerer. Der bliver bedre balance, når også andre berørte grupper taler om tingene.

En stor del af den danske befolkning modtager hovedparten af deres påvirkning gennem den offentlige debat, og den brede offentligheds kendskab er overfladisk, fordi forsvaret er et tildels lukket system. Derfor glædede det mig, da jeg for nogle år siden af repræsentantskabet modtog en henstilling om at udvikle kontakter til pressekrede. Denne henstilling har jeg fulgt op. Dels på den måde, at vi siden har sendt vort medlemsblad til en bred orienteret kreds af avisredaktioner, og dels ved, at jeg ofte har personlig kontakt med interesse-rede pressefolk, som ønsker kommentarer eller udtalelser til dette eller hint. Af den omtale vi har fået i dagspressen de seneste år, vil det fremgå, at disse kontakter har været positive og værdifulde for offentlighedens samlede holdning til sergentgruppen og dermed til forsvaret som helhed.

Jeg tror derfor, at det vil være nyttigt at bevare og videreudvikle de etablerede kontakter til pressen og evt. søge at bane sig vej for nye kontakter inden for dette område af dansk samfundsliv. Også på dette felt gælder det selvfølgelig om at finde en passende balance. Offentlig omtale er ikke altid en fordel for løsningen af de problemer, vi har at slås med, men bredt taget vil jeg gerne tilråde, at man også lokalt samarbejder med dagspressens repræsentanter, når man føler, at man har noget på hjerte, som kan interessere offentligheden.

Et af de mest fremherskende træk i de sidste mange overenskomstforhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter har været lønmodtagernes krav om yderligere nedsættelse af arbejdstiden. Vi må regne med, at dette krav også under kommende forhandlinger vil få en central placering. Frihed er et gode, ingen vil give afkald på, selv om det medfører, at vi alle skal klare mere inden for kortere tid. Hertil

er midlet effektivisering i alle led og bedre udnyttelse af den rådige arbejdskraft. På dette område indtager forsvaret ingen særstilling. For samfundet accepterer naturligvis ikke, at en nedsættelse af be-falingsmændenes arbejdstid resulterer i dårligt uddannede soldater.

Indholdet af den samlede uddannelse må derfor planlægges omhyggeligt og den daglige arbejdstid må udnyttes bedst muligt. Denne tilrettelægning kræver samvirke mellem alle parter. Forsvarets sergentgruppe bør overalt gå ind i dette samvirke for at styrke helheden – ikke mindst på det enkelte tjenestested. Dette stiller krav til alle medlemmer af sergentgruppen og især til de lokale tillidsmænd, som skal forestå det daglige samvirke om opgavernes fordeling med andre personelgrupper og med forsvarets lokale myndigheder.

Efter gældende arbejdsretlig praksis har arbejdsgiveren ret til at lede og fordele arbejdet. Denne ret vil vi for nærværende ikke anfægte. Men selvfølgelig er enhver arbejdsgiver interesseret i samarbejde med personalet også på dette punkt, fordi dette giver de bedste resultater. Fra 1. september 1970 afkortes arbejdstiden med $\frac{3}{4}$ time pr. uge. Dette medfører et behov for, at der på alle tjenestesteder snarest optages drøftelser om en ændret tilrettelægning af arbejdstiden og af de daglige øvelseslister m.v. Mange steder skal disse ændringer koordineres til anden side, f.eks. med offentlige transportmidler mellem hjem og arbejdssted. Forhandling om visse spørgsmål bør derfor indledes i så god tid, at alle problemer kan blive grundigt gennemdrøftede med alle parter. Vore lokale tillidsmænd har i denne forbindelse pligt til at tage initiativet, såfremt den lokale arbejdsgiverside synes at være tilbageholdende med at tage fat på sagen.

Fra statens side har man forlængst erkendt, at en tilstræbt og nødvendig effektivisering ikke kan gennemføres uden de ansattes positive medvirken. Finansministeriet har i den anledning udsendt regler for behandling og præmiering af forslag fra personalet. Disse bestemmelser sigter mod en effektivisering af statens virksomhed overalt inden for den offentlige sektor.

Jeg tror på, at dette initiativ fra de højeste myndigheders side kan blive meget betydningsfuldt i henseende til at fremme en effektivisering af den offentlige virksomhed, fordi det appellerer til alle statens ansatte om at komme frem med forslag til forbedringer. Endnu er der desværre kun kommet relativt få forslag frem. Dette skyldes formentlig, at alt for mange af de ansatte savner kendskab til systemet og dets virkninger, for den enkelte. I realiteten er nemlig præmiens størrelse ubegrænset og præmien retter sig således i vidt omfang efter, hvad der kan spares ved at gennemføre et fremsat forslag. Derfor bør vi også have mange forslag frem fra vore medlemmer.

Hvis tjenestevejen synes for lang og kompliceret, kan organisationen træde til, såfremt vore medlemmer – enkeltvis eller i grupper – mener at have

ideer, der kan omsættes i forslag til forbedringer eller besparelser, ligesom organisationen også gerne påtager sig at følge sådanne forslag op på deres vej frem gennem systemet.

Det følger af sagens natur, at en formandsberetning for vor organisation kun kan tegne nogle hovedlinier for den periode, beretningen omfatter. På tilsvarende måde kan den heller ikke udstikke alle linier for den fremtidige virksomhed, alene af den grund, at organisationens virksomhed altid må baseres på de til enhver tid foreliggende muligheder og forudsætninger.

En ting ligger imidlertid fast, nemlig organisationens grundlag og formål, såsom dette er angivet i vore vedtægter.

Der har hidtil været enighed om, at lokalafdelingerne er organisationens grundlag. Sådant må det vist fortsat være. Men det egentlige grundlag er dog, og bør altid være – det enkelte medlem – og hans interesser, fordi hvert medlem udgør en nødvendig del af et større fællesskab. Jeg vil gerne fremhæve dette, fordi alt tyder på, at fremtiden også vil stille stedse større krav til hver enkelt af os, uanset hvilken plads vi så er sat på. Kan vi ikke honorere disse krav, vil vi være medvirkende til, at udviklingen i samfundet stagnerer eller i værste fald går tilbage. Det kan ingen ønske.

Jeg ser imidlertid fremtiden i møde med optimisme på dette punkt, en optimisme, som jeg mener er både nøgtern og velbegrunder.

I den årrække, jeg har været betroet formandsposten i SFO, er der sket en dynamisk udvikling inden for alle dele af samfundslivet, også inden for den sektor, vi har været med til at præge. Dette har kun kunnet lade sig gøre, fordi vi har været så mange, der har hjulpet hinanden med at presse på, for at få de synspunkter igennem vi er fælles om.

I afslutningen af denne beretning vil jeg derfor gerne rette en personlig tak til hvert enkelt medlem af organisationen for den støtte, den enkelte har givet til fællesskabet, alene ved at være medlem. Også vore mange lokale tillidsmænd fortjener tak og anerkendelse. Mange af disse tillidsmænd har i al stilfærdighed gjort et stort arbejde for at få tingene til at glide. Dette arbejde bliver sjældent påskønnet. De fleste tillidsmænd har nok snarere en følelse af, at de kun får utak for al deres besvær, men alligevel bliver arbejdet altid gjort så langt, som den enkelte tillidsmands evner og muligheder rækker. Mere kan ingen med rette forlange. Jeg beder hvert enkelt medlem af SFO om at betænke dette, når han udøver kritik af forholdene.

For de mange gode oplevelser og berigende diskussioner, jeg har fået igennem mine besøg i lokalafdelingerne i beretningsperioden, vil jeg gerne sige tak. Jeg har lært meget heraf, og jeg ønsker ofte, at der havde været bedre tid til at komme mere ud i lokalafdelingerne og dermed få en tættere kontakt til medlemmerne.

En særlig begrundelse har jeg for at takke hovedbestyrelsens medlemmer for samarbejdet i den for-

SFO's faner på Dybbøl ved 50 årsdagen for genforeningen.

løbne periode. Den tillid og loyalitet, jeg her har mødt, har været helt afgørende for mig i løsningen både af de opgaver, som har været pålagt mig personligt, men også under drøftelserne om den mangfoldighed af forhold, som henhører under den samlede hovedbestyrelses arbejdsområde. Denne holdning hos hovedbestyrelses medlemmer har hos alle givet sig udtryk i evne og vilje til at nå saglige løsninger og bære kraftige kompromisser, som helheden har kunnet være tjent med.

Vi har i årenes løb løst mange opgaver og nået mange af de mål, vi tidligere har sat os. Vi kan nå længere endnu. Men vi kan kun gøre det, hvis vi fortsætter med at stå sammen om løsningen af opgaverne, og hvis vi, som hidtil, tager fat på problemerne, når disse melder sig.

Jeg opfordrer derfor alle medlemmer af SFO til fortsat fælles medvirken og til at stå sammen om at yde vor organisation den større, som til enhver tid er nødvendig, for at den kan leve op til sit formål. Hvis alle i sergentgruppen fortsat vil være med til at støtte og styrke SFO, yder man samtidig støtte til at gøre det danske forsvar til en endnu bedre arbejdsplads – til gavn for den enkelte og for forsvaret som helhed.

Jeg føler mig imidlertid helt overbevist om, at alle i sergentgruppen vil være med til at arbejde for de fælles mål, som vort repræsentantskab opstiller. Jeg beder derfor til slut alle medlemmer om at deltage i den lokale debat om indholdet af nærværende beretning, og derefter udstyre repræsentantskabets medlemmer med mandat til at udstikke og udforme den politik, der skal danne grundlag for den fælles virksomhed i de kommende år. «

Efter debat vedtages beretningen og senere regnskabet. Lovændringsforslaget blev ligeledes vedtaget.

Forslaget om etablering af en pensionsfond for seniorsergenter resulterede i et udvalg til videre bearbejdning af dette spørgsmål.

Følgende blev udpeget til den foreløbige bestyrelse:

H.C. Hansen, Gunderød

P.M. Bruhn, Skjalstrup

S.C. Jensen, Segen

E. Egemose, Hvorup

Hovedbestyrelses forslag om ændring af reglerne for udbetaling af forsikringssummer på gruppeforsikringsordningen gik i korthed ud på, at organisationen foreslår udbetalingen af 25% af forsikringssummen, således at man kan tilgodese evt. samleverske uanset om der er indgået ægteskab.

Dette vedtoges enstemmigt.

Der blev herefter foretaget de nødvendige valg til hovedbestyrelse m.v.

Landsformanden genvalgte med akklamation.

Under eventuelt blev drøftet udnævnelseskriterier for seniorsergenter.

50 års dagen for Nordslesvigs genforening med Danmark blev fejret på Dybbøl den 11. juli.

SFO deltog med hovedforeningens fane i disse festligheder. Endvidere var mange af organisationens lokalafdelinger repræsenteret med faner.

Med udgangen af september blev udvalget vedr. befalingsmandsuddannelsen og arbejdsklimatet i forsvaret ophævet.

Udvalget havde været meget betydningsfuldt, idet forsvaret før udvalgets dannelse havde været helt ude af trit med udviklingen på det civile arbejdsmarked.

Udvalget nåede at behandle vigtige emner med tilknytning til uddannelse og mandskabsbehandling. Udvalgets 7 delbetænkninger har givet anledning til ændring af vanetænkning og været helt på linie med den nyere tids tanker på pædagogiske og psykologiske områder.

Det var også på udvalgets foranledning, at lov om samarbejde i Forsvaret blev gældende fra 1. januar 1968.

Forsvarsministeriet har i princippet tiltrådt, at der oprettes en *bonusfond* for alt stampersonel.

Det forudsættes, at alle, som fremover ansættes, skal være tilsluttet nævnte fondsdannelse.

1971

vælges landsformand Chr. Sørensen til præsident for EUROMIL. I henhold til hovedaftalen føres generelle forhandlinger med forsvarsministeriet vedr. fornyelse af overenskomsterne.

Centralforeningens lønftale med Forsvarsministeriet er opsagt med virkning fra 1. april.

Forhandlinger om en ny lønftale skal så føres i overensstemmelse med den aftale om forhandlingsret m.v., der den 21. dec. 1970 blev tiltrådt af Centralforeningen for Seniorsergenter og Stampersonel, Foreningen af Kontraktansatte Officerer i Flyvevåbnet og Foreningen af tjenstgørende Reserveofficerer i Hæren.

I februar redegør landsformanden Chr. Sørensen for udviklingen af den pr. 1. januar startede internationale organisation for militære foreninger EUROMIL:

EUROMIL – den europæiske organisation for militærforeninger.

Med deltagelse fra militære personelorganisationer i Norge, Holland, Belgien, Italien, Vesttyskland og Danmark afholdtes der den 13. december 1970 et bemærkelsesværdigt møde i Den vesttyske Forbundsværnsforenings hovedkontor i Bonn.

Formålet med mødet var, at stifte en organisation for europæiske militærforeninger, der skal varetage det tilsluttede personels- og deres familiers -velfærdsmæssige og sociale anliggender samt udveksle erfaringer organisationerne imellem.

Efter mødet blev der udsendt en protokol, hvoraf det fremgår at der indledningsvis har været ført en del kontakt- og informations samtaler mellem personel fra organisationerne i landene Norge, Sverige, Danmark, Holland, Belgien, Luxemburg, Vesttyskland, Italien, Østrig og Schweiz.

I begyndelsen af november måned 1970 mente repræsentanterne, at tiden var moden til at omsætte de indledende og uforpligtende samtaler til et konkret forslag om organisatorisk samarbejde. Den vesttyske Forbundsværnsforening – der repræsenterer alle grader lige fra general til menig – tog initiativet til det grundlæggende møde i Bonn den 13. dec. 1970. Fra dansk side deltog bl.a. forbundsformand Chr. Sørensen.

På mødet blev det besluttet, at den europæiske organisation for militærforeninger skulle starte sin virksomhed pr. 1. januar 1971. Indtil videre vil organisationen have til sæde i Bonn, hvor også et sekretariat vil blive etableret. Indledningsvis skal EUROMIL arbejde for forståelse og venskab mellem personellet, pleje den regelmæssige udveksling af erfaringer de tilsluttede foreninger imellem samt

varetage soldaternes almene velfærd, sociale og faglige interesser.

Det blev herudover vedtaget, at der inden udgangen af 1972 skal indkaldes til et medlemsmøde med deltagelse af repræsentanter fra alle foreninger, for vedtagelse af statutter og nedsættelse af diverse arbejdsudvalg.

Som et foreløbigt præsidium blev følgende udpeget:

Præsident: Chr. Sørensen, Danmark

Vicepræsident: H. Volland, DBwV, Vesttyskland

Vicepræsident: Helinck, ASCCB, Belgien

Vicepræsident: Hoogenboom, Sint Martinus, Holland.

Regnskabsfører skal vælges af det omtalte medlemsmøde. Indtil da varetages denne funktion af præsidiets i fællesskab. I præsidiets skal tillige indtræde de respektive foreningers formænd, hvis de ikke i forvejen er valgt som enten præsident eller vicepræsident.

Det foreløbige præsidium blev anmodet om både materielt og personalemæssigt at iværksætte etableringen af EUROMIL. I løbet af 3 måneder skal der udsendes en foreløbig forretningsorden, oprettes kontakter til andre militære organisationer samt iværksættes et »public relations-arbejde« for at gøre EUROMIL kendt for offentligheden. Det blev tillige pålagt præsidiets, at forberede gennemførelsen af medlemsmødet indenfor 2 år. Videre erklærede de deltagende foreninger sig villige til - efter præsidiets nærmere anvisninger - at påtage sig en vis andel af udgifterne ved EUROMIL's virksomhed. Endelige bestemmelse om udgifternes fordeling m. v. skal fastsættes på medlemsmødet.

Betydningen af dette nye led i den lange kæde af internationalt samvirke Danmark er aktiv deltager i, vil endnu ikke kunne bedømmes; men fra dansk side kan vi se det som et reelt ønske om, at rive det til tider stivnede og sekteriske militærmiljø ud af sine specielle former. Hertil kommer, at det danske forsvar nemt tåler sammenligning med de øvrige europæiske landes forsvar på det klimamæssige område. Her er det sandelig os, der har noget at give de andre. Personelsammensætningen - og især vor stampersonelordning - i det danske forsvar, er heller ikke uden interesse for bl. a. det vesttyske Forbundsværn.

Enhver der blot har den mindste interesse i fredens bevarelse og den øgede spænding i Europa, må

positivt følge udviklingen i dette bemærkelsesværdige internationale samarbejde.

SFO lokalafdeling Søværnet ved gruppeformanden *Bj. Johansen*, har ladet fremstille en pjece, som er et udtryk for væsentligste punkter af særlig interesse, specielt for Søværnet:

Resume

Centralforeningen for Seniorsergenter og Stampersonel og Forsvarsministeriet har indledt forhandlinger om det nærmere indhold af aftalerne, som skal være gældende for 2. overenskomstperiode.

De under centralforeningen hørende organisationer blev fra starten inddraget til forhandlingerne, ligesom samme organisationer senere har været inddraget på forskellig måde, afhængig af de foreliggende spørgsmåls karakter og organisationernes primære interesseområder m. v.

Også søværnets repræsentanter i centralforeningens bestyrelse, SFO's hovedbestyrelse samt lokalafdelingens bestyrelse har været medinddraget i det ønskede og fornødne omfang.

Forud for, og i forbindelse med udarbejdelsen af det samlede forhandlingsoplæg for hele centralforeningsområdet, udarbejdede søværnets gruppe i SFO's hovedbestyrelse samt lokalafdelingens bestyrelse et notat indeholdende de for søværnets sergentgruppe mest vitale spørgsmål, som gruppen kunne ønske inddraget i forhandlingerne.

Imidlertid viste det sig ret hurtigt, at ikke alle af gruppens rejste spørgsmål kunne gøres til egentlig aftalestof, men også forhandlinger i Forsvarskommandoen, Marinestaben m. fl. myndigheder ville blive nødvendigt, hvilket dog naturligvis ikke behøver at få indflydelse på de ønskede resultater.

Gruppen er dog indstillet på, at de, i det efterfølgende, opstillede punkter ikke alle vil komme til behandling i den nu indledte forhandlingsfase. Det må også anses for naturligt, at de af os påpegede løsninger næppe vil blive det endelige resultat i alle tilfælde.

OPSIGELSE AF ANSÆTTESFORHOLDET

De nugældende almindelige opsigelsesbetingelser for tjenesten, som ikke er omfattet af nærmere fastsatte tidsmæssige perioder, er med seks måneders varsel. Dette varsel er gensidigt, d.v.s. at også arbejdsgiversiden har samme adgang.

Vi er af den opfattelse, at dette varsel bør nedsættes for personellets vedkommende således, at de der har været i forsvaret over en længere årrække f. eks. kun har et opsigelsesvarsel på en måned.

Tilsvarende mener vi, at opsigelsesvarslet bør forlænges for arbejdsgiverens vedkommende således, at arbejdsgiveren må iagttage et længere varsel efterhånden som den ansattes anciennitet forøges.

45-ÅRS ORDNINGEN

Denne ansættelsesform er i øjeblikket bl.a. betinget af, at den ansatte samtidigt skal være kvalificeret som seniorsergent og ansættes som sådan.

Vi mener, at også andre grader indenfor det kontraktansatte personel bør kunne ansættes for en længere årrække, dog maksimalt til omkring 45-års alderen, samt at der i denne sammenhæng ikke ensidigt bør stilles krav om, at den pågældende skal have en befalingsmandsgrad (eller lederfunktion/uddannelse om man vil).

Det væsentligste for os må være at den enkelte har adgang til at blive ansat i en periode, som netop passer den enkelte bedst og som har et løn- og bonus/pensionsmæssigt indhold, som er mest muligt fordelagtigt.

På denne baggrund er vi naturligvis indstillet på at medvirke til, at forsvaret kan fastholde det personel, som der er behov for, og at ansættelsesvilkårene får et indhold, som forsvaret også kan være tjent med.

PERSONEL-PLANLÆGNING

På dette område bør der iværksættes foranstaltninger til langtidspanlægning for personellets anvendelse.

Der bør altid foreligge almindeligt tilgængelige informationer om, hvilke planer personeladministrationen har med den enkelte.

Sådanne planer bør ikke uden videre kunne ændres, og da slet ikke med mindre det berørte personel er inddraget i omlægningen.

Personellet bør opnå adgang til at søge ansættelse i ledige tjenestestillinger. Det forekommer særdeles rimeligt, at kvalificeret personel får adgang til at opnå en efter den pgl. eget skøn bedre stilling forinden der iværksættes kommandoforanstaltninger i form af tvungne forflytninger, udkommanderinger o.s.v.

Imidlertid har vi allerede i en række tilfælde set, at langtidspanlægninger om den ansattes fremtid er gennemførlig.

For det civile personel har dette altid været gennemført i næsten fuldt omfang.

Vi kan endvidere med tilfredshed konstatere, at en vis form for planlægning for officerspersonellet er ved at slå igennem.

Vi må derfor mene at tiden nu er inde til at gøre et forsøg på at opnå en samlet langtidspanlægning for anvendelsen af personellet som helhed.

PERSONALEFORBRUGET

Anvendelsen af personellet, altså personaleforbruget, er den største udgiftspost på forsvarsbudgettet.

Vi har i den senere periode set, hvordan der kan indhentes væsentlige besparelser på dette område, og vi er overbeviste om, at der endnu vil kunne opnås yderligere besparelser.

Det er foreløbigt også godtgjort, at de gennemførte besparelser ikke har haft indflydelse på effektiviteten i negativ retning, snarere tværtimod.

Personaleforbruget er derfor et område som såvel myndighederne som enhver medarbejder i søværnet bør iagttage med absolut objektiv interesse.

Brug af overkvalificeret arbejdskraft og overforbrug af personel viser sig at være et betydeligt onde, især for det berørte personel. Sådanne overforbrug belaster nemlig udgiftsområdet i et så væsentligt omfang, at det ikke i længden synes muligt at opnå en rimelig lønindtægt til den enkelte medarbejder.

Overforbruget af personel har endvidere vist sig at være uhyre belastende i trivselsmæssig henseende, idet kun i forholdsvis få tilfælde findes muligheder for, at den enkelte kan beskæftiges i det ønskede omfang og på en måde, som forekommer den enkelte rimelig og nødvendig.

Gruppen er derfor indstillet på, at dette område nu skal gøres til genstand for betydelig opmærksomhed.

UDDANNELSE AF PERSONEL

Selv om vi naturligvis skal betragte sergentuddannelsen og videreuddannelsen af sergentgruppen som vor primære interesseområde indenfor uddannelsessektoren, bør vi alligevel se på uddannelse af alt personel i en sammenhæng.

For så vidt angår befalingsmandsuddannelsen har chefen for søværnet udsendt et direktiv ved Søværnsbestemmelse nr. 509.

Imidlertid mener vi, at dette uddannelsesdirektiv bør være gældende for al uddannelse af hele personellet.

Gruppen er således af den opfattelse, at uddannelsen af søværnets personel bør ske i overensstemmelse med de pædagogiske og psykologiske principper, som er angivet i betænkning nr. 514 vedr. intensivering af mandskabsuddannelsen, samt betænkning nr. 516 vedr. uddannelsen af forsvarets befalingsmænd.

Uddannelsesbestræbelserne bør være motiveret af et konstateret og passende afgrænset funktionsbestemt behov.

De traditionelle hovedskoleophold bør begrænses mest muligt i tidsmæssig henseende, ligesom udvælgelsen af pensum bør afpasses efter personellens tidligere civile eller militære uddannelse, deres erfaringer og kvalifikationer.

For til stadighed at sikre, at personellens kvalifikationsniveau findes i overensstemmelse med den stedfindende udvikling, bør uddannelsen på den anførte baggrund i videst muligt omfang gennemføres i form af specialskolevirksomhed, kurser med afgrænsede emner, civil og militær brevscolevirksomhed, ophold ved civile uddannelsesinstitutioner og forskellige former for selvstændige studier.

Med henblik på at opnå den størst mulige effektivitet og den maximale udnyttelsesgrad af personellens uddannelse, evner, erfaringer og øvrige kvalifikationer, bør udvælgelsen af emner til sergent- og officersuddannelsen fortrinsvis foretages dels blandt egnet stampersonel og dels blandt den del af personellet, som er indkaldt til pligtig tjeneste.

Udvælgelsen af emner til den videregående officersuddannelse bør fortrinsvis foretages blandt eg-

nede officerer med mindst et års praktisk tjeneste som sådan.

Såvel uddannelsen til befalingsmand som efteruddannelsen af befalingsmænd bør ske efter foreliggende behov og kun på frivillig basis.

AFLØNNINGSPRINCIPPET

Det lønsystem, som vi venter i dag, har som bekendt det indhold, at det ikke længere er den militære grad, som alene afgør den enkeltes aflønning.

Der er i vid udstrækning også mulighed for at lade det arbejde, som den enkelte udfører indgå i overvejelserne om lønfastsættelsen.

Det vil imidlertid nok tage nogle år endnu, forinden alle er korrekt aflønnet. Vi arbejder kontinuerligt med spørgsmålet.

Foreløbigt blev vi indplaceret med det beløb, som vi fik udbetalt efter det gamle system. Her ud over blev der foretaget en del principielle ændringer indenfor selve lønområdet, som dog i hvert eneste tilfælde førte til, at de berørte fik mere udbetalt end de hidtil havde fået.

For samtlige grupper blev der endvidere åbnet adgang til at kunne opnå en væsentlig højere aflønning (slutløn), end vi tidligere kendte til.

Alt i alt må det siges, at det nye lønsystem var en generel forbedring. Samtidigt kan dette system betegnes som absolut positivt derved, at der åbnes muligheder for at aflønne for det udførte arbejde med de i denne forbindelse forbundne ulemper m.v., hvilket gruppen finder ganske tiltalende.

ALMINDELIG OVERTIDSBETALING

Betaling for overtid er i sig selv et mål, som vi bør søge.

Der må derfor snarest aftales en højeste tjenestetid, altså en ganske almindelig arbejdstid.

Mange vil nok rent umiddelbart mene, at dette ikke lader sig gennemføre, især ikke for skibenes vedkommende.

Vi er dog af den opfattelse, at en i princippet højeste gennemsnitlig årlig eller halvårlig arbejdstidsnorm sagtens lader sig gennemføre såvel i skibene, som alle andre steder.

At en sådan norm ikke altid vil kunne overholdes er en sag, som kan løses enten ved afspadsring eller betaling.

En af forudsætningerne for at vi kan opnå en arbejdstidsnorm og et realistisk overtidbetalingsystem er imidlertid, at den traditionelle tænkning i forbindelse med tjenestetilrettelægningsforholdene forlades.

YDELSER OG TILSKUD

I stigende grad må det konstateres, at disse særlige kompensationer, som henregnes under begreberne:

Formanden for SFO-Søværnet. Bjarne Jobansen.

- time- og dagpenge
- gratis kost og logi under udkommando
- udkommandogodtgørelse
- henlæggelse med skibene
- uniformstilskud til selvbeholdere
- gratis uniformering af iklædt personel
- flyttegodtgørelse
- godtgørelse for dobbelt husførelse
- frirejser
- søtillæg
- døgnstillæg og militærtillæg

ikke har fulgt den almindelige udvikling.

Det er derfor gruppens opfattelse, at det vil forekomme særdeles rimeligt om vi tilstræbte en tilpasning af disse forhold snarest muligt.

Det vil være for omfattende og måske også mindre hensigtsmæssigt her at gå i detaljer i disse spørgsmål, idet der som bekendt er tale om et ret omfattende sæt regler m.v., som tilmed ikke er særlig overskuelige.

Ligeledes må vi også gå ud fra som givet, at så mange grupper som muligt skal involveres, hvorfor den endelige løsning af de mange detailspørgsmål ikke kan forudses for nærværende.

Vi vil derfor følge en linie, som er udlagt efter en række principper, som vi ved mangfoldige lejlighede

der har gjort os til talsmand for, nemlig principielt ensartede og rimelige forhold for alt personel, som er underkastet de samme arbejdsmæssige vilkår og ulemper og som i visse situationer er påført de samme udgifter.

Vi vil endvidere medvirke til at ydelsers og tilskuds størrelser og omfang gøres direkte proportional med foreliggende arbejdspræstationer og ulemper omfang.

BEDØMMESSYSTEMET

Det har gennem flere år været et udbredt ønske at bedømmelsessystemet skulle moderniseres. Dette ønske deles af såvel myndighederne som personellet.

Foreløbigt er der foretaget visse ændringer for tjenestemandsområdet, som vi dog ikke er forpligtet af, men som vi nok må forudse stort set svarer til myndighedernes opfattelse af hvad en modernisering indebærer for nærværende.

Der er også givet en generel tilladelse til at indføre personelsamtaler i forsvarret efter nogle retningslinjer, som er udarbejdet af chefen for hæren, hvilket dog ikke har nogen reel betydning for søværnets personel, idet vi gennem længere tid har fået meddelt vore bedømmelser af de respektive chefer.

Vi er af den opfattelse, at man bør gå langt videre endnu.

Der bør således tilstræbes størst mulig åbenhed i bedømmelsessystemet.

Den bedømte bør også selv underskrive (kontrahere) sit bedømmelseskort.

Ingen bør have adgang til at bedømme, hvorledes andre opfatter den bedømte, som tilfældet er, hvor forstående bedømmer den bedømtes forhold til efterstående.

Endelig bør rutinemæssig bedømmelsesafgørelser forlades eller i det mindste begrænses mest muligt.

CIVILUNDERVISNING

De ompladserings-, arbejds- og uddannelsesmæssige vilkår for seniorsergenter og stampersonel ved ansættelsens ophør tages op til nærmere undersøgelse. Nævnte undersøgelse skal bl.a. omfatte civilundervisningens tilrettelæggelse og afvikling, erhvervsvejledning samt mulighederne, der er tilvejebragt gennem det etablerede arbejdsformidlings-system og statens erhvervsuddannelser.

Ovenstående er en afskrift af pkt. 4 i aftalen, som vi indgik med ministeriet den 9. sep. 1969.

Nærmere undersøgelse er iværksat. Der er nedsat et udvalg, hvor undervisningsinspektionen, centralforeningen m.fl. er repræsenteret.

Vi afventer et forslag fra udvalget.

I et spørgsmål om fastsættelse af arbejdstiden og feriens længde følger vi udviklingen på det civile arbejdsmarked i lighed med alle andre grupper, som er ansat i den offentlige sektor.

Tilsvarende holdning er gældende i spørgsmål om udviklingen af reallønsforholdene.

Imidlertid er der også »interne« spørgsmål nok, som trænger sig på, og som må løses snarest muligt.

Gruppen ønsker i denne forbindelse at gøre opmærksom på de politiske partiers holdninger til forsvarsspørgsmålet, på ungdommens holdning til værnepligten og på de nyuddannelser som uvægerligt må blive aktuelle i forbindelse med indførelse af kvindeligt stampersonel.

I det hele taget må vi indstille os på endnu en række omlægninger og utraditionelle indslag.

Alt sammen positive forsøg på at finde befolkningsflertallets opfattelse af acceptable løsninger på forsvarsspørgsmål. «

Centralforeningen for Seniorsergenter og Stampersonel afholdt kongres i Herning den 3.-4. juni.

I denne kongres deltog SFO sammen med konstabelforeningerne. Det blev herunder nødvendigt for SFO at indkalde til et *ekstraordinært repræsentantskabsmøde* med følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent og stemmetællere
2. Forslag til vedtægtsændringer
3. SFO bladet
4. Ændring af medlemskontingent.

Mødet valgte seniorsergent *Rotbøll*, Haderslev, til dirigent og gik herefter straks igang med behandling af et forslag om vedtægtsændringer, som sagt i korthed gik ud på, at de tre næstformænd fremover – af hensyn til en ligelighed over for konstabelorganisationernes respektive formænd – benævnes som værnformænd. Dette forslag blev vedtaget med 110 stemmer.

Derefter behandlede spørgsmålet om, hvorvidt man skulle opgive SFO-bladet som talerør til medlemmerne og i fremtiden anvende bladet »Stampersonel«. Der fulgte en meget lang og til tider følelsesladet diskussion herom, hvor et meget stort antal repræsentanter havde ordet. En efterfølgende afstemning herom fik til resultat, at 53 repræsentanter stemte for SFO-bladet og 58 stemte for »Stampersonel«, hvorefter »Stampersonel« i fremtiden blev talerør for medlemmerne.

Næste punkt på dagsordenen var spørgsmålet om kontingentsats. Det hidtidige kontingent på kr. 22,- pr. måned var foreslået sat op af hensyn til stigning i kontingentet til Centralforeningen. Fra flere sider blev foreslået at sætte kontingentet op til kr. 30,-, og andre foreslog, at kontingentsatsen blev kr. 25,-. Også her var en indgående diskussion, som dirigenten dog kunne afslutte med en afstemning for eller imod en kontingentforhøjelse. Resultatet af afstemningen blev, at 59 stemte imod og 51 for, hvorefter forslagene faldt bort, og man bibeholdt uændret kontingentsats.

Herefter optog forsamlingen generelle drøftelser om en række emner, men da man senere modtog meddelelse om, at alle konstabelorganisationerne havde vedtaget kontingentforhøjelsen til kr. 25,-, blev det nødvendigt at drøfte den opståede situation endnu engang under mere konkrete former. Derfor blev der indkaldt til endnu et *ekstraordinært repræsentantskabsmøde*, hvor man behandlede emnet kontingentforhøjelse. Under indtryk af den ændrede situation traf repræsentantskabet herefter beslutning om at ændre kontingentet til kr. 25,- pr. måned med virkning fra 1. oktober. Dette skete med 57 stemmer for, 45 imod og 9 undlod at stemme.

Man var herefter klar til fortsat deltagelse i CSS kongressen, der afsluttedes med følgende kongresudtalelse:

Til forsvarsministeren!

»Fastlæggelsen af vort lands militære forsvars størrelse og dets nærmere indretning er et rent politisk anliggende, og samfundets stadige krav om reformer nødvendiggør – efter kongressens bedømmelse – at der inden længe påny kan forventes truffet politiske beslutninger, som på afgørende måde griber ind i forsvarets samlede virksomhed og dermed på forhold af betydning for forsvarets personel.

Siden forsvarets stampersonelordning blev indført i 1960, har ordningen været et naturligt og nødvendigt led i Danmarks samlede forsvarsordning. I den mellemfaldende tid er det stedse bekræftet, at den politiske beslutning herom, sådan som den var begrundet i bl.a. teknologiske og uddannelsesmæssige udviklinger og i ønsket om at reducere værnepligtsbyrden, har været rigtig, bedømt med det omgivende samfunds øjne. Forsvarets øgede islæt af frivillige, militære medarbejdere har dermed gavnet samfundet som helhed.

Kongressen henviser derfor til den af bl.a. stampersonellets organisationer fremlagte skitse til en ordning af den militære personelstruktur, som for tiden er til overvejelse i et folketingsudvalg.

Kongressen finder denne skitse velegnet til at tilpasse og smidiggøre forsvarets samlede anvendelse af arbejdskraft og dermed af betydning for effektiviseringen af den indsats af midler, samfundet stiller til rådighed for militære forsvarsmål.

Bred politisk enighed om forsvaret og dets indretning er af vital betydning for forsvarets samlede effektivitet.

Kongressen har derfor med særlig interesse bemærket Deres offentlige udtalelse om at søge bredere politisk opbakning om forsvarets forhold opnået gennem forhandling med bl.a. Socialdemokratiet. Kongressen udtaler sin fulde støtte til disse bestræbelser, som man håber må lykkes for Dem.

Kongressen har også med glæde noteret sig Deres udtalelser om forsvarets arbejdsklima, som altid har haft stampersonellets særlige bevågenhed. Også i den forbindelse er det kongressens håb, at forsvarets personelstruktur i fremtiden kan tilrettelægges på en for alle parter hensigtsmæssig måde, og i øvrigt i overensstemmelse med personelpolitikken i statens øvrige styrelser.

Bl.a. de nugældende aldersgrænser for stampersonellet er en hindring herfor; men kongressen ønsker herunder igen at understrege det hensigtsmæssige i, at personellet altid anvendes i overensstemmelse med kvalifikationer, uddannelse og øvrige erfaring.

For tiden foregår der betydelige udflytninger af militære forsvarsanlæg fra Københavnsområdet til provinsen.

Kongressen har forstået, at regeringen har planer om eventuelle udflytninger med henblik på blandt andet at frigøre arealer m.v. til andre samfundsformål. Kongressen anerkender, at sådanne udflytninger kan være nødvendige som led i regeringens samlede politik, selv om de rejser mange problemer for det af udflytningen berørte personale. – Fremtidige udflytninger bør i alle tilfælde drøftes med bl.a. personaleorganisationerne på et så tidligt tidspunkt som muligt, og De kan her påregne et fordomsfrit og loyalt samarbejde med stampersonellets organisationer. Et tilsvarende samarbejde med stampersonellet kan De i øvrigt påregne i alle øvrige foranstaltninger, De i kraft af Deres embede som forsvarsminister finder anledning til at tage op«.

dør kong Frederik den 9. og tronfølgeren Margrethe den 2. bliver Danmarks dronning. Der fremkommer en udvalgsrapport, hvis væsentligste indhold er nedlæggelse af SFO's repræsentantskab og fuld integrering af SFO's medlemmer i Centralforeningen. Et nyt strukturudvalg nedsættes.

I januar fremkom en udvalgsrapport vedr. SFO's målsætning. Udvalget bestod af *K.E. Hansen*, *Hæren*, *K.E. Nielsen*, *Flyvevåbnet*, og *Henry F. Olsen*, *Søværnet*.

Udvalgets konklusion er, at skal der laves en slags betænkning om vores målsætning, må det være de forskellige værnsgupper, der drøfter problemerne og dermed nedsætter udvalg, som afslutter med en betænkning angående vores målsætning.

Udvalget vil samtidig pege på, at org. formålsparagraf bør tages op til revision, idet udvalget finder det ønskeligt, at den generelle målsætning er mere sammenfaldende med formålsparagraffen end tilfældet er i dag.

Udvalget går ind for, at en målsætning ikke bør have et længere sigte end 4 til 5 år, idet udviklingen i samfundet viser, at man ikke kan planlægge længere frem.

Et udvalg bestående af *E. Gedsø*, *Flyvevåbnet*, *H.K. Jeppesen*, *Hæren*, og *Fl. Hansen*, *Søværnet*, skulle se nærmere på ændringer i strukturen i SFO. Hovedpunkterne i denne rapport var følgende:

SFO's repræsentantskab nedlægges

1. I stedet indtræder SFO's landsformand, værnsgruppeformænd, lokalforeningsformænd fra hæren og flyvevåbnet, søværnets fællestillidsmænd samt valgte tillidsmænd uden for lokalafdelinger som SFO's hovedbestyrelse.

2. Et mindre udvalg, bestående af landsformanden og de fra SFO's hovedbestyrelse til forbundsstyrelsen valgte repræsentanter, udgør hovedbestyrelsens forretningsudvalg.

3. Hovedbestyrelsen vælger en landsformand.

4. Værnsgupperne vælger en gruppeformand.

Motiveringer:

SFO's repræsentantskab nedlægges, fordi Centralforeningen for Seniorsergenter og Stampersonel i realiteten, i henhold til »Aftale om forhandlingsret m.v.« har forhandlingsretten for SFO.

En urafstemning i marts måned blandt CSS medlemmer om integrering og obligatorisk medlemskab samt en vejledende afstemning om eventuel oprettelse af en arbejdsløshedsforsikringsordning viste, at tiden endnu ikke var moden til gennemførelse af disse ændringer.

Den 22. april afholdt Kapitalfonden stiftende generalforsamling i Odense.

Man vedtog på generalforsamlingen et lovsæt, som var noget afvigende fra det, der var udarbejdet af den foreløbige bestyrelse, og man valgte en bestyrelse, som fik følgende sammensætning:

Johannes Jørgensen, CHF, formand
J.K. Jensen, JDR, næstformand
H.C. Hansen, LVG, kassererer
N.P. Jensen, BALTAP (NJAR), sekretær
H.J. Johansen, FSN KAR
C.A. Jensen, FSN ÅLB
H.L. Dupont, FSN KAR samt
Advokat L. Skov.

Denne bestyrelse fik af generalforsamlingen dels til opgave at drage omsorg for en formalisering af rammerne i forholdet til arbejdsgiveren og dels at skabe nogle rammer i forholdet overfor CSS og SFO. For at få disse ting i faste rammer har bestyrelsen udpeget formanden og næstformanden til at forhandle herom.

Netop på dagen, hvor generalforsamlingen afholdtes, havde den foreløbige bestyrelse modtaget en skrivelse fra Forsvarsministeriet, hvori man opstillede forudsætninger for at godkende en sådan pensionsordning, nemlig

- at fonden oprettes under CSS
- at fonden skal være åben for samtlige ansatte under CSS og
- at navnet skulle være »CSS kapitalpensionsfond«.

Generalforsamlingen ville ikke umiddelbart antage disse betingelser, men vedtog lovene ud fra visse andre forudsætninger og pålagde den valgte bestyrelse at forhandle sig frem til ændringer med de respektive tilsluttede organer. Man fastholdt således, at fondens navn skulle være »Seniorsergenternes Kapitalpensionsfond«, og at ordningen foreløbig kun skulle være for seniorsergenter, dog med den modifikation, at generalforsamlingen kunne træffe beslutning om udvidelse af medlemskredsen.

8.-9. juni afholdt SFO ordinært repræsentantskabsmøde på hotel Vasegaarden i Fredericia.

Som særlige gæster og foredragsholdere var inviteret *kontorchef Telling*, FMN's 2. kontor, *kommandør Heise* og *kaptajn Rohde Pedersen*.

»Beretning om virksomheden
i
Sergentgruppens Fællesorganisation

1970-1972

Den organisatoriske udvikling i forsvarets sergentgruppe er fortsat i tiden siden sidste ordinære repræsentantskabsmøde. Tilsvarende har denne udvikling gjort sig gældende inden for andre personalgrupper i forsvaret, men også på organisationsområdet i det omgivende samfund – både på det offentlige og det private område – tegner der sig efterhånden nye former for faglige organisationer, som bryder med de hidtidige mønstre og strukturer. Der er fortsat det typiske træk i denne udvikling, at flere mindre faglige organisationer slår sig sammen i een større, hvor man så sørger for at forene kræfterne om de mange fælles anliggender, medens de enkelte gruppers specielle interesser primært løses inden for deres egne rammer.

I de sidste to år har hovedbestyrelsen gennemført en omlægning af sin egen arbejdsform, således at værnsgupperne nu i langt højere grad arbejder som selvstændige enheder inden for deres egen medlemskreds. Mulighederne for frit at vælge egne aktivitetsformer inden for de givne rammer, er fulgt op med, at hovedbestyrelsen af de samlede driftsmidler har stillet budgetrammer til rådighed for værnsgupperne, som suverænt kan disponere over disse i overensstemmelse med gruppernes individuelle ønsker og behov.

Det følger af den nu tilrettelagte arbejdsform at landsformandens beretning om organisationens virksomhed i beretningsperioden i endnu højere grad end tidligere må beskæftige sig med de helt generelle forhold. Beretningen vil derfor i år være kortere end hidtil, idet den dog suppleres af redogørelse fra de respektive værnsgupper ved disses formænd.

På vort repræsentantskabsmøde i Vedbæk i 1970 havde vi bl.a. strukturproblemet oppe til drøftelse. I den mellemfaldende periode har vi gennem deltagelse i centralforeningen fået stadfæstet særlige vedtægter for denne; vi har fået en ny hovedaftale, som fastlægger formen for forhandling mellem organisationer og myndighederne, vi har senest – gældende for hele det offentlige område – fået indført nye regler for samarbejde, medbestemmelse og medindflydelse m.v., som tilsammen giver rammerne om den virksomhed, organisationerne efterhånden er en fuldt integreret del af inden for vort hele samfundsliv. Hermed har vi fået løst mange problemer. Andre problemer er desværre endnu ikke løst, og nye er kommet til. Sideløbende med den anførte udvikling har vi i SFO måttet finde og udbygge nye former for den daglige aktivitet og

denne aktivitet er, som allerede anført, i hovedsagen tilrettelagt således, at værnsgupperne inden for hver deres område arbejder med problemerne i samarbejde med lokalafdelingernes formænd m.fl.

Da jeg i min beretning på sidste repræsentantskabsmøde berørte disse forhold, fandt jeg det rigtigt at fraråde, at de tre konstabelforeninger blev sluttet sammen til én organisation, idet jeg pegede på, at et udvidet værnsvise samarbejde mellem grupperne så ud til at ville være en mere hensigtsmæssig arbejdsform.

Efter at centralforeningen her i foråret har afholdt urafstemning, finder jeg det fuldtud bekræftet, at denne vurdering har været rigtig, og at man derfor ikke inden for en overskuelig fremtid bør arbejde hen mod en sådan større enhedsorganisation.

Jeg foreslår derfor, at disse tanker for SFO's vedkommende nu tages af bordet, og at repræsentantskabet i stedet formulerer planer om andre organisationsmodeller, som tilpasses de arbejdsformer, de enkelte værnsgupper og deres medlemmer finder bedst egnede til at beskæftige sig med netop deres problemer.

Sådanne planer må formentlig bl.a. indeholde dels målsætninger og vedtægtsbestemte regler for daglig virksomhed, beslutningsprocedurer, kommunikation og dels regler for bl.a. valg af ledelse, af dennes beføjelser m.v.

Hovedbestyrelsen har som bekendt haft en række arbejdsgrupper og udvalg nedsat med bl.a. det formål at overveje organisationens målsætning og struktur m.v., og selvom disse arbejdsgrupper har lagt konkrete forslag frem, er der formentlig behov for også at drøfte alternative løsninger, som kan bygge bl.a. på resultaterne af urafstemningen i marts måned. Jeg bringer derfor i forslag, at repræsentantskabet ikke i 1972 foretager vedtægtsændringer, men i stedet nedsætter et udvalg til at gennemgå problemerne til bunds, og at udvalget i sit kommissorium bl.a. får pålagt at lægge sine overvejelser og forslag ud til debat i medlemskredsen, hvorefter et ekstraordinært repræsentantskabsmøde i 1973 træffer endelig afgørelse i sagen. En sådan fremgangsmåde vil efter min bedømmelse være egnet til at inddrage en bred medlemskreds i debatten, ligesom den vil levne bedre tid til at diskutere de mange forskellige løsninger, som i denne sag kan komme på tale.

Medlemstallet i SFO er langsomt gået tilbage i en længere periode; men synes dog nu at have stabiliseret sig på et tal omkring 4000. Baggrunden for medlemstilbagegangen kan have mange årsager bl.a. personalepolitiske og såvel statslige som organisationsmæssige registreringsforhold.

På det personalepolitiske område synes der at have været en vis tilbageholdenhed i udnævnelsen til de frivillige befalingsmandsgrader, vel nok begrundet i den forventede lovrevision og personaleloftet. Dette vil selvfølgelig indvirke på det mulige medlemstal, men overgangen til EDB-lønudbeta-

ling og herunder kontingentopkrævning til organisationerne har tilsyneladende bevirket en nedgang i medlemstallet. SFO har sammen med de øvrige i centralforeningen tilsluttede organisationer gennemført en centralisering af medlemsregistreringen. Denne har bl.a. på grund af forsvarrets overgang til EDB-lønudbetaling endnu ikke helt været effektiv.

De under afsnittet om de øvrige administrative forhold nævnte rationaliseringsbestrebelse omfatter også medlemsregistreringen. Vi håber efter disses gennemførelse at have tilvejebragt et apparat, som kan imødegå de nuværende uheldige omstændigheder og i stedet give et aktuelt, hurtigt og let overskueligt billede af medlemsforholdene.

Medlemstilbagegangen har ikke kunnet opvejes af det forhøjede medlemskontingent, fordi aktiviteten samtidig er steget væsentligt i det daglige – især inden for værnigrupperne, hvor samvirket værnsledelse/organisation er øget betydeligt i omfang. For 1971 må man imidlertid erindre, at der i et halvt år var unormalt store udgifter til medlemsblad, fordi vi udsendte to blade per måned; men disse udgifter opvejes igen rigeligt af ekstraordinære beløb, der blev tilført driften fra bonus på gruppelevs-forsikringerne. Uden dette ville vi i år have haft et regnskabsmæssigt underskud på driften.

Kontingentindtægten sammenholdt med indtægterne fra den opsparede formue og de øvrige kapitalanlæg, herunder lejeindtægten fra ejendommen i Laulundgade, skulle dog fortsat kunne sikre grundlaget for organisationens aktivitet på samme niveau som i øjeblikket. En evt. udvidelse af aktiviteten må først og fremmest ske gennem rationaliseringsmæssige foranstaltninger og ved, at lokalafdelingerne påtager sig at yde økonomisk støtte til de aktiviteter, de selv iværksætter. En generel kontingentforhøjelse bør således kun gennemføres efter en debat i hele medlemskredsen, og hvor den fremtidige struktur og behovet for aktiviteter inden for de enkelte grupper er fastlagt som et resultat af debatten.

Problemerne omkring pensionsordningen for seniorsergenter har været til debat på samtlige repræsentantskabsmøder i en periode på over 10 år. Til dette repræsentantskabsmøde kan det meddeles, at repræsentantskabets beslutning om at iværksætte en særlig pensionsordning i form af en fond nu er ført ud i livet. De praktiske arbejder har fulgt retningslinierne i det udkast til vedtægter for en fond, som repræsentantskabet godkendte på sit sidste møde, og arbejdet har været ledet af det arbejdsudvalg, som repræsentantskabet udpegede ved samme lejlighed. Fonden har i april måned afholdt stiftende generalforsamling, og jeg skal her henvise til de referater, som foreligger om dette mødes behandling af sagen, og videre vil jeg på repræsentantskabsmødet orientere om det videre praktiske arbejde med etableringen.

Således som vor organisations struktur løbende er til debat, er vi også vidner til en løbende politisk

debat om det samlede forsvars forhold. Den regering, som trådte til efter folketingsvalget i september 1971, stod ikke politisk bag revisionen af den forsvarsordning, som blev gennemført i 1969, og den nye regering lagde derfor straks efter sin tiltræden forslag til en ny forsvarsordning frem til behandling i Folketinget. I skrivende stund ser det ikke ud til, at det folketingsudvalg, som behandler det nævnte forslag, vil kunne tilendebringe forhandlingerne og dermed gennemføre en evt. ophøjelse af forslaget til lov i denne samling.

Vi må imidlertid nok regne med, at en række af de ændringer, som knytter sig til forslaget, vil blive gennemført administrativt af Forsvarsministeren, herunder bl.a. foranstaltninger for at fremskaffe mere stampersonel, der jo er en af hovedforudsætningerne i det lovforslag, folketetinget arbejder med.

Centralforeningen har deltaget i arbejdet i et udvalg, hvis forslag og henstillinger, ministeren har besluttet sig for at gennemføre for at tilvejebringe mere stampersonel. Disse forslags gennemførelse betyder på en lang række områder forbedringer af stampersonellets vilkår, bl.a. med hensyn til den daglige tjeneste, men især dog hvad angår mulighederne for et senere erhvervsskifte for den del af personellet, som – tvunget eller frivilligt – forlader forsvaret efter nogle års kontrakttjeneste. Udvalgets rapport indeholder også forslag om en ordning, hvorefter andre end seniorsergenter vil kunne opnå kontrakt om vedvarende tjeneste, d.v.s. tjeneste indtil en levealder på 40-60 år.

De forslag til foranstaltninger m.v., som indgår i rapporten har været omtalt i medlemsbladet, og tildels i dagspressen; men rapporten er som bekendt i sin helhed optrykt ved Centralforeningens foranstaltninger og udsendt til lokalafdelinger m.fl. med anmodning om at redegøre for indholdet på medlemsmøder eller lign.

SFO og konstabelforeningernes administrative funktioner, bortset fra konstabelforeningernes kassefunktioner, er nu samlede i det integrerede sekretariat i sergentgruppens ejendom i Herning. De tilbageblevne kassefunktioner i konstabelforeningerne forventes overført i løbet af indeværende år. Den økonomiske administration er tilrettelagt i samråd med eksperter i regnskabsvæsen, og den samlede bogføring sker på EDB. De øvrige funktioner er under omlægning uden hensyn til de i praksis opnåede erfaringer. Et privat rationaliseringsfirma yder bistand til omlægningen, der forventes afsluttet i løbet af sommeren 1972, og herefter vil organisationerne kunne betjene sig af et gennemrationaliseret sekretariat.

Da Centralforeningen tillige har truffet aftale om ekspertbistand på det juridiske, regnskabs- og skatetekniske samt på det lønnings- og ydelsesmæssige område, er der således sikret fornøden bistand til at løse normalt forekommende opgaver, både i selve Centralforeningen og i de tilsluttede organisationers ledergrupper.

Samtidig hermed er muligheden for at holde

samtlig medlemmer orienteret om, hvad der foregår, blevet stærkt forbedret, fordi informationsbehovet gennem bladet nu skal dækkes af en medarbejder, som ikke har andre opgaver end at forestå denne side af kommunikationen.

Mere direkte demokrati, bredere debat, større medbestemmelse og mere samarbejde er krav fra medlemsside, som fremsættes oftere og med større vægt end hidtil i alle interesseorganisationer i disse tider. Det gælder ikke mindst i SFO, hvor kravene til de lokale bestyrelser, til værnsgupperne og til hovedbestyrelsen omkring disse forhold ikke synes at kunne omsættes til virkelighed i det tempo, som mange medlemmer ønsker det, hverken på det ene eller andet niveau. De valgte ledelser må naturligvis altid være indstillede på at skulle modtage kritik også på disse felter, men i den seneste tid synes kritikken at være mere vedholdende og pågående – og dertil ofte ledsaget af personlige angreb og beskyldninger, som hviler på et fordrejet grundlag eller endog synes at være grebet ud af luften.

Den valgte ledelse i enhver organisation og på ethvert niveau må lære at leve med kritik fra medlemsside, og er kommunikationen ikke i orden, må ledelsen også lære at leve med, at den tilsyneladende kun nyder medlemmernes tillid, indtil den er valgt, hvorefter tilliden afløses af en dyb skepsis og mistillid. Det er klart, at en sådan tilstand giver problemer og måske endog mindre gode arbejdsresultater. Ingen kan i længden være tjent hermed, og da vi alle har et medansvar for, at tingene ser ud, som de gør, har vi også et fælles medansvar for at gå ind i en positiv og konstruktiv løsning af problemerne.

Jeg bringer i den anledning i forslag, at organisationen afholder et evt. flere seminarer, hvor et antal af vore interesserede, *menige* medlemmer får den tid, de skal bruge til at gennemdrøfte disse problemer og til at formulere problemerne og de mulige løsninger på dem i en rapport; denne skal senere behandles i et lovudvalg i hovedbestyrelsen og i lokalafdelingerne og derefter være med til at danne grundlag for videre overvejelser om struktur og samarbejdsformer m.v. og med det konkrete formål, at de flest mulige medlemmer inddrages i arbejdet og får lejlighed til at tage del i beslutningsprocessen. Den foreløbige afslutning på et sådant stykke praktisk arbejde kunne så finde sted på det ekstraordinære repræsentantskabsmøde, som jeg håber, vi får tilslutning til at afholde i 1973 jfr. foranstående afsnit om strukturdebattens afklaring, idet de her nævnte forhold hører nøje sammen.

I tilslutning til de her anførte tanker om medlemmernes inddragelse i beslutningsprocessen vil jeg anbefale, at *lokalafdeling Værløse*s forslag om procedurer for lønforhandlinger prøvekøres som en forsøgsordning, således at vi søger at opnå Forsvarsministeriets tilslutning til de afgivne tidsfrister. Dog vil jeg mene, at vi måske ikke bør binde os for fast til, at forhandlingerne *skal* konfirmeres ved en urafstemning. Ingen kan nemlig på nuværende

tidspunkt være helt sikre på, hvordan overenskomstforhandlingerne til næste år vil blive tilrettelagt fra statens og de store arbejdsmarkedsorganisationers side.

Resultatet af »prøvekørslen« kan til sin tid indgå i de overvejelser, som er omtalt ovenfor, således at disse kommer til at føre til løsninger, hvor problemerne har været behandlet som et samlet hele.

I det nye cirkulære om samarbejdsudvalg og samarbejde inden for statens myndigheder og institutioner har vi nu fået et stykke værktøj, som vi længe har savnet.

Her bringes samarbejdet mellem arbejdsgiversidens repræsentanter og organisationens tillidsmænd ind i faste rammer og med gensidige forpligtelser til at opnå resultater gennem det fælles samvirke. Cirkulæret angiver klart hvilke forhold, medbestemmelserne omfatter, og en gennemgang udviser, at det netop er de forhold, vi gennem årene har haft det vanskeligst med at trænge igennem med vore synspunkter. Cirkulæret kan derfor være med til at skabe det nærdemokrati, vi ønsker. Vore repræsentanter må være med til at fylde rammerne ud.

Den uddannelse, som er nødvendig for at kunne virke i samarbejdsudvalgene, har vi i mange år søgt at give vore tillidsmænd på kurser af forskellig art. Nu overtager de respektive udvalg selv en del af denne uddannelsesvirksomhed for deres egne medlemmer; men der er formentlig fortsat behov for, at organisationerne gennemfører visse former for uddannelser af deres egne repræsentanter. Jeg vil finde det rigtigst, om vi her tog initiativet til et samvirke om fællesuddannelser sammen med andre interesserede personelorganisationer i forsvaret – både militære og civile.

At tage konstruktivt del i samvirket i de samarbejdsudvalg, som nu er under etablering, kræver nemlig meget betydelig viden og indsigt i forhold, som kun et fåtal af vore og andre organisationers medlemmer – og for den sags skyld også mange af arbejdsgiversidens repræsentanter – har haft mulighed for at skaffe sig gennem deres daglige tjeneste.

I lighed med tidligere beretningsperiode har organisationens tillidsmænd i denne periode været samlet et stort antal gange for at tage stilling til de fælles problemer.

Ved udarbejdelsen af beretningen for den nu forløbne periode om virksomheden i vor organisation kan jeg registrere, at vore debatter om problemerne har ændret karakter. Det ser for mig ud til, at dette i hovedsagen skyldes, at flere tillidsmænd – især lokalafdelingsformænd – er gået ind i debatterne, hvor de har søgt at øve indflydelse ud fra egne forslag. Det finder jeg, er en sund udvikling, og jeg vil derfor håbe, at vi kan nå videre frem ad dette spor. Det vil sikkert kun kunne lykkes, hvis vi tilpasser vore arbejdsmetoder til denne udvikling, og hvis vi værner og styrker medlemsdemokratiet og samtidig har viljen til at finde bæredygtige kom-

promisser, hvor meningerne er delte, og hvor interesserne ikke umiddelbart er sammenfaldende.

Gennem sammenhold har forsvarrets sergentgruppe formået at skabe en stærk, faglig organisation, som er blevet yderligere styrket i samarbejdet med andre uden på noget punkt at sætte sin egen identitet over styr. Det er mit ønske og mit håb, at denne gode udvikling kan fortsætte til gavn for vore medlemmer og for forsvarret som helhed, så vi også i fællesskab i de år, der kommer, kan være med til at omforme og forbedre vilkårene inden for vor del af det danske samfund.

Landsformanden supplerede sin skriftlige beretning med at sige, at »vi ved denne lejlighed ligesom tidligere har udsendt en skriftlig beretning, som er mere kortfattet end tidligere. Det hænger sammen med den arbejdsform og de organisationsdannelser, der har fundet sted i den mellemfaldende tid, og som er blevet søgt indarbejdet.

I den seneste tid har arbejdsformen indebåret, at værnsgupperne har fået en del beføjelser og gøremål, og det har bevirket, at hovedbestyrelsen samlet ikke har haft så meget at tage stilling til. Man kan spørge om det er den rigtige løsning, men man har altså indrettet sig således, og det stiller selvfølgelig betydelige krav til værnsguppernes medlemmer og deres ansvar for at få løst opgaverne. Man klarer det daglige arbejde i værnsgupperne, og kun helt principielle ting kommer værnsgupperne frem til den samlede hovedbestyrelse med. Vi stiller krav til værnsgupperne om at få et samarbejde i gang på tværs af grupperne, og det går godt på en række punkter. Der synes dog at være blevet større uenighed grupperne imellem, og det skyldes sikkert, at man ikke ses så tit. Hovedbestyrelsen har i de sidste to år ikke været samlet ret mange gange, medens der har været afholdt et betydeligt antal møder i værnsgupperne. Det har altså ført til, at standpunkterne trækkes kraftigere op. Det indebærer også – har jeg konstateret – at medlemmerne i større omfang tager del i debatterne. Det er mit indtryk, at værnsgupperne har søgt at leve op til repræsentantskabets bestemmelse om, at man skulle inddrage formændene i arbejdet.

Vi har siden sidste repræsentantskabsmøde fået et nyt værktøj, som vi skal anvende i arbejdet. Det er en hovedaftale, der fastsætter rammerne for forhandlinger med Forsvarsministeriet og på det seneste har vi fået det nye cirkulære om samarbejde. Dette sidste er dog så nyt endnu, at det endnu ikke helt har fået de formelle rammer, som vi forventer, det skal have. Vi har fået papirerne på grundlaget, og resten skal klares i et samarbejde, som skal opbygges på baggrund af sund fornuft og saglighed.

Vi har på vore repræsentantskabsmøder gennem snart mange år diskuteret den interne struktur. Det er under stadig omformning, og der er stadig behov for at stille det op på en anden måde. I CSS har vi for at få afklaret nogle af de spørgsmål, afholdt en urafstemning her i foråret. Der har været rejst kritik af

formen, spørgsmålene, tidsintervallerne o.s.v., men den blev da gennemført, og selv om den ikke var så repræsentativ, som man kunne ønske sig, så kom der strømninger igennem, som kunne analyseres og bruges. Ved sidste beretning, sagde jeg, at jeg ikke troede på en sammenslutning af konstabelforeningerne og SFO, men at man nok kunne finde nogle samarbejdsmodeller, som var mere værnorienterede.

Jeg er stadig af den opfattelse, at vi bør komme videre af denne vej. Det er nu hovedbestyrelsens indstilling, at man nu skal tage lidt tid og søge at planlægge disse ting. Vi foreslår derfor, at vi ikke på dette møde tager beslutning om nogen vedtægtsændringer, men at vi lader et udvalg se på tingene og forme et oplæg, som kan gå ud til lokalafdelingerne til medlemsdebat. Når svarene så kommer ind, så lægger vi tingene til rette, således at vi grundigt på et ekstraordinært repræsentantskabsmøde kan drøfte problemerne igennem og slutbehandle disse forhold, således at man får et grundlag for at arbejde som man ønsker det. Et tilsvarende arbejde har konstabelforeningerne oplyst, de sætter i gang, og i CSS-bestyrelse vil man på tilsvarende måde søge frem mod mere hensigtsmæssige vedtægter at arbejde efter, og det vil sige, at CSS som den sidste instans i 1974 vil kunne tage strukturen under lup. Det vil ske på en ekstraordinær kongres. Vi skal altså begynde et eller andet sted, og det er hovedbestyrelsens oplæg, at vi begynder med SFO.

Som det allerede er nævnt er den samlede hovedbestyrelsens arbejde begrænset, og vi indstiller altså til dette udvalgsarbejdes igangsættelse. Der er i den forbindelse en post, som falder i øjnene – og det er den, som jeg sidder på –. Jeg har i går sagt til hovedbestyrelsen, fordi jeg finder det tvivlsomt, om man har behov for en fælles formand, når man arbejder i værnsgupperne, at jeg under alle omstændigheder ønsker at gå af næste år. Det har jeg gjort, fordi man dermed måske kan lette forhandlingerne under tilretning af nye vedtægter, men også fordi man, hvis man stadig ønsker en fælles formand for sergentgruppen, så har et års tid til at se sig om i medlemskredsen efter en anden.

Også pensionsfonden skal jeg supplere med omtale her. Som det sikkert er de fleste bekendt, så har vi nu fået stillet en fond op, men den har ikke rigtig bund i de retningslinier, som vi regnede med, og det er tvivlsomt, om vi kan få den igennem. Der er tale om en Centralforeningsfond, men I kender alle de forudsætninger, som er dukket op efterhånden. Alle kender den stiftende generalforsamlings resultat, og der har siden været ført en række interne forhandlinger om det. Der har også været ført forhandlinger med Forsvarsministeriet. Jeg har lovet hovedbestyrelsen her at sige, at der måske kunne være behov for, at repræsentantskabet måske mere indgående behandlede sagen i dag, for det var jo her sagen startede, således at vi kan få sagen ud af verden. Jeg har imidlertid her i dag til morgen fået oplyst, at fondsbestyrelsen har været samlet, og at

man på en række områder – efter at have drøftet ministeriets indstilling, som forelå på et fællesmøde i sidste uge – nu er rede til og mener, at man er i stand til at imødekomme nogle af de forudsætninger, som ministeriet har stillet op, og som forsamlingen i Odense ikke var så glade for at gå ind på. Jeg har med *Jobs. Jørgensen* aftalt, at fondsbestyrelsens indstilling kan komme på et hovedbestyrelsesmøde i Centralforeningen på tirsdag i næste uge. Jeg mener selv, at det, der fra fondsbestyrelsens side, er sagt i denne sag, viser, at man ønsker at være imødekommende og interesseret – ligesom jeg er interesseret – i at få sagen løst, således at tingene kan komme til at fungere. Det, der har været tale om, er om fonden alene skulle være for seniorsergenter, om navnet, og der har været spørgsmål om, hvem der skal være repræsenteret i bestyrelsen for fonden. Der ligger altså nu et oplæg, som vil være sendt skriftligt til Centralforeningsbestyrelsen på tirsdag.

De nye *ansættelsesvilkår m.v. for stampersonellet* er omtalt i beretningen. Disse rapporter er sendt til folketingsudvalget, som skal behandle forslagene til en ny forsvarsordning. De er også sendt til FKO med anmodning om, at de forhold, som er omtalt i rapporten skal indgå i de forudsætninger, som skal danne grundlaget for FKO's arbejde med den tekniske side af forslaget om den forsvarslovgivning, vi skal have.

Kommandør Heise var inde på – og jeg er aldeles enig med ham – at der er behov for en uddannelsesstruktur også for stampersonel. Der ligger i skitsen til en ny personelordning noget, der kaldes en kompetencegivende uddannelse – altså i den tid, de er i forsvaret. Man kunne ønske sig i den aktuelle økonomiske situation, at sådanne uddannelses tilbud forelå, og man kunne også forestille sig, at det var gældende for andre end stampersonel, for der vil sikkert blive besparelser også blandt personel, som ikke havde indstillet sig på at forlade forsvaret, simpelthen fordi man hidtil har kunnet regne med, at de stillinger, som man sidder på var livsstillinger, og nu kommer man altså og siger, at nu har vi ikke penge til at have jer mere. Man kunne have ønsket sig, at nogle af de ting, som man nu er indstillet på at sætte i gang, var startet, og jeg skal herfra bede *kontorchef Telling* tage med hjem til ministeren fra dette møde, at vi beder om, at disse foranstaltninger i videst mulig omfang bliver fremmet på alle de områder, hvor der er mulighed derfor. Det er vigtigt for os, at der snarest kommer noget konkret frem i denne sag.

Jeg har tidligere nævnt *skitse til personelreform*, som ministeren har fremlagt, og vi har som bekendt også stillet forslag i samme retning. Vi har besvaret ministerens henvendelse sammen med en række organisationer og meddelt vor velvillighed til at gå ind i samarbejde på grundlag af ministerens skitse.

Kontorchef Telling har oplyst, at ministeren var ked af, at orienteringen om besparelserne kom ud, som den gjorde. Det var uheldigt for såvel medlemmerne som de pårørende.

Den situation, som forsvaret står i nu, måtte komme, når man ikke fulgte med anvendelses- og ansættelsespolitikken inden for andre virksomheder, og jeg tør næsten sige, at nogle af de forhold, der er blevet berørt gennem de tidligere indlæg, kunne have været undgået, hvis man i tide havde fulgt nogle af de henstillinger, som vi sammen med en række andre organisationer, som bl.a. også er repræsenteret blandt vore gæster her i dag. Som det tidligere er nævnt har ministeren beklaget over for organisationen, at meddelelsen om besparelsesforslagene var sivet ud, før organisationerne blev informeret. På mødet lovede ministeren, at organisationerne igen ville blive indkaldt inden udgangen af juni, således at man kunne blive orienteret om arbejdsgruppens konkrete forslag og få lejlighed til at tage stilling til dem. Hvis vi kunne finde anvisninger om, hvordan man kan løse problemerne, så er vi velkomne til det. Jeg anmoder derfor om, at man, når man kommer hjem, ser på, hvor der kan spares. Vi må medansvarlige, som vi er, når vi har en aftale, medvirke til at løse forsvarets problemer og få lagt tingene til rette, således at man når målet med besparelserne – selvfølgelig således, at det generer mindst muligt. Vi har en helt klar interesse i at medvirke, således at færrest mulige generes og således, at afskedigelsernes berørte klarer sig bedst muligt. Det er her helt centralt, at man vil gå til det yderste for at finde stillinger andre steder, således at arbejdsløshed kan undgås, og vi må i den forbindelse have god tid til at se på, hvilke omskolingsmuligheder m.v., der kan finde sted. Hos os vil det i første omgang ikke blive stampersonellet, der berøres, men alene seniorsergenterne. Ministeren har helt klart sagt – og det finder jeg rimeligt – at det skal ramme personelgrupperne ligeligt, således at alle grupper inddrages i overvejelserne. Hvis man mener, at der er områder, som man kan pege på, så gå i gang med at se på det, når I kommer hjem. *K.E. Nielsen* har også her peget på områder, hvor der kan spares. Jeg har flere gange haft de samme synspunkter, men man har ikke rigtigt kunnet komme frem med det. Nu er muligheden der, og organisationen vil medvirke til, at alle forslagene kommer frem til rette vedkommende.

Forsvarets rationaliseringsnævn er også gået i gang. Ministeren er formand, hvilket indikerer med hvilken alvor, han betragter nogle tjenestesteder, og jeg har i går sagt til hovedbestyrelsen, og det har man tilsluttet sig, at det er vort ønske, at personalet bliver orienteret om nævnets arbejde inden det går i gang på tjenestestederne. Vi vil i næste uge indkalde formændene for disse tjenestesteder til et møde, hvor vi gennemgår nævnets opgaver, og personellets muligheder for at stille forslag.

Vi har i den seneste tid holdt en række møder vedr. etableringen af en *nattpengeordning*. Det kan oplyses, at hovedbestyrelsen i går har vedtaget efter omstændighederne at anbefale udkastet til en aftale til vedtagelse på repræsentantskabet. Denne indstilling er enstemmig. Det kan endvidere oplyses, at

alle tre konstabelforeninger og de kontraktansatte officerers organisationer på samme måde har indstillet sig på at gå ind på denne aftale.

Kaptajn Nielsen sagde noget om *samarbejde mellem organisationerne*. Det vil jeg også gerne kort berøre, men ikke blot samarbejdet mellem organisationerne, også mellem organisationerne og forsvarsministeriet. Det er helt nødvendigt at samarbejde, og for at samarbejdet kan fungere, så er det nødvendigt at indstille sig på, at ingen kan forvente at få ret i alle tilfælde. Man må forhandle sig frem til løsninger, som begge sider kan være tjent med. Samarbejdet kræver solidaritet, og man skulle gerne kunne være fælles om løsningerne. Nu om dage går det hårdere til end hidtil. Vi er ikke begyndt at kaste brosten mod hinanden, men den form, som man i den seneste tid har været vidne til, kan jeg personligt ikke acceptere. Man har valgt nogen til at varetage medlemmernes interesser, og man kan kritisere, hvis de ikke løser opgaverne tilfredsstillende, men det må være i et sprog, som alle kan tolerere. Hvis man ikke bryder sig om de folk, der sidder i ledelsen, så har man under valghandlingerne lejlighed til at komme af med dem igen. Så længe de sidder som valgte, så må man give dem et mindstemål af støtte til at løse opgaverne. Hvis man skal bruge alt for megen tid på at gå rundt og forsvare sig, så bruges kræfter, som kunne være anvendt bedre.

Baggrunden for utilfredsheden bunder sikkert i, at der sker så meget, at tillidsmændene ikke når at kommunikere ud til medlemmerne, hvad vi opnår inden for forskellige områder. Vi mangler meget på kommunikationsområdet, og jeg håber meget på, at vi ved at inddrage formændene kan holde medlemmerne orienteret.

Hvis man tager stilling på et grundlag, som ikke er tilstrækkeligt, så kan man heller ikke nå frem til saglige resultater.

Når man skal tage stilling til tingene, som for eks. på dette repræsentantskabsmøde, så må man have sat sig ind i sagerne, og man må indstille sig på at indgå kompromisser, for ingen kan få ret uden andre er med. Man skal ikke møde op med den indstilling, at sund fornuft, det er alene mig selv. Vi bør lære noget mere om disse ting for at kunne løse de opgaver, som stilles til os, og som i en række tilfælde rækker langt ud over det, der foregår inden for forsvaret. En anden ting, som skal nævnes her, er det nye *samarbejds*cirkulære. Det er således, at man i disse udvalg skal beskæftige sig med bl.a. principperne for afskedigelser. Personalet er, som det fremgår af cirkulæret, medbestemmende. På alle led af forsvarets områder skal man snakke med personellet, og man skal tage hensyn til personellens indstilling. Det er ikke kun os, men også alle de andre – ca. 60 – organisationer.

Vi forelægger til repræsentantskabet et forslag til *udtalelse*. Denne bedes behandlet i værnsgupperne, og man skal udpege et medlem til et redaktionsudvalg. Man bør under arbejdet lægge mærke til, at

Berlingske Tidende i dag antyder mulighederne for et bredt politisk forlig. Vi håber, at det er rigtigt.

Sluttelig skal jeg takke repræsentantskabets medlemmer og hovedbestyrelsen og værnsgruppernes medlemmer for samarbejdet i den forløbne tid. Der skal nu arbejdes i værnsgupperne, så jeg ønsker alle god arbejdslyst.

Jeg skal til sidst bede om, at man under drøftelserne i grupperne også medtager regnskabet«.

Herefter gik man i grupperne.

Efter det og værnsgformændenes beretninger havde repræsentanterne lejlighed til at stille spørgsmål, hvorefter beretningerne godkendtes – enstemmigt.

Regnskabet blev ligeledes efter enkelte spørgsmål godkendt. Hovedbestyrelsen havde til samtlige indkomne forslag fremsat sine egne forslag, som alle blev vedtaget:

Til samtlige spørgsmål vedr. organisationens struktur:

Hovedbestyrelsen foreslår, at der af repræsentantskabet nedsættes et udvalg, som får til opgave at opstille et helt nyt lovkompleks efter et kommissorium fastsat af repræsentantskabet. Hovedbestyrelsens oplæg til kommissorium vil blive medtaget i landsformandens beretning.

Forslag vedr. forhandlingsprocedure ved overenskomstfornyelse m.v.:

Hovedbestyrelsen anbefaler den foreslåede procedure, og at den overlades til Centralforeningens lønudvalg til videre behandling.

Forslag til forhøjelse af gruppelevsforikringen: (Værløse)

Forslaget medfører en kontingentstigning på kr. 3,00. Hovedbestyrelsesflertal (12 stemmer mod 6) anbefaler forslaget under forudsætning af, at præmiestigningen dækkes gennem en kontingentforhøjelse.

Forslag til samarbejdsforholdene: (Skrydstrup)

Hovedbestyrelsen sørger for, at dette spørgsmål hurtigst muligt forelægges Forsvarskommandoens samarbejdsudvalg (hovedudvalget).

Forslag om et permanent uniformsudvalg: (FLY Aalborg)

Der vil af CSS blive nedsat et permanent uniformsudvalg.

Forslag om ansættelsesforholdene: (FLY Aalborg)

Hovedbestyrelsen anbefaler, at spørgsmålet tages op til forhandling med Forsvarskommandoen. Man vil søge at foranstalte et møde mellem CSS' repræsentanter og værnenes personelchefer.

Udtalelse vedr. dyrtidsreguleringen: (FLY Aalborg)

Hovedbestyrelsen afventer resultatet af forhandlingerne den 5. maj med CSS' tillidsmænd.

Formand for strukturudvalget, seniorsergent Ib Vindelev.

Forslag om lønfastsættelse m.v.:

Fra lokalafdeling Karup er anført, »at man eventuelt vil anvende andre midler end forhandling«. Hovedbestyrelsen afviser, at der officielt kan anvendes andre midler end forhandlinger til at løse løn- eller andre problemer.

Hovedbestyrelsen overlader de indkomne forslag vedr. emnet til udtalelse i CSS' lønudvalg«.

Strukturudvalget fik følgende sammensætning:

Ib Vindelev, formand
A. Sørensen, Fredericia
E.A. Jessen, Hærens Værnsgruppe
René Laursen, Søværnet
Fl. Hansen, Søværnets Værnsgruppe
C. Rasmussen, Værløse
E. Gedsø, Flyvevåbnets Værnsgruppe.
Til hovedbestyrelsen nyvalgte følgende:
Johs. Jørgensen, Flyvevåbnet
E.A. Jessen, Hæren
H.F. Olsen, Søværnet.

Efter adskillige indlæg under eventuelt kunne landsformanden afslutte mødet med følgende

»Udtalelse fra
repræsentantskabsmødet 1972

1. Lov om forsvaret:

Repræsentantskabet har med stor bekymring iagttaget den politiske splittelse, der har været udtrykt gennem Folketingets forsvarsdebat. Man finder, at landets sikkerhedspolitik bør tilstræbe at have den bredest mulige politiske dækning, for derigennem at give forsvaret muligheden for at løse de opgaver, som er blevet det pålagt.

Repræsentantskabet ser derfor med stor sympati på den ændring i debatten, som dagspressen i de seneste dage har oplyst, og som forhåbentligt kan bevirke et bredt politisk forlig.

2. Personellov:

Organisationen har ved flere lejligheder givet udtryk for Sergentgruppens indstilling til den nuværende personellov og dens forvaltning. Den af regeringen fremsatte skitse til en ny personellov harmonerer på mange væsentlige punkter med repræsentantskabets synspunkter. Repræsentantskabet finder, at skitsen giver en hen-

sigtsmæssig ramme for de videre drøftelser, således at det endelige resultat kan bevirke en bedre anvendelse af den tid rådighed værende personelstyrke og en bedre tilpasning til de aktuelle økonomiske muligheder. Man finder det således yderst positivt, at skitsen åbner bedre muligheder for såvel en faglig som personlig udvikling af den enkelte medarbejder end den nugældende personellov.

Repræsentantskabet finder, at den nuværende økonomiske situation – som må indebære besparelser på personaleudgifterne – kunne være undgået, hvis man i tide havde søgt at føre forsvarrets personalepolitik i overensstemmelse med principperne i det øvrige samfund. Organisationen vil imidlertid selvstændigt være indstillet på at medvirke til løsningen af besparelsesopgaven.

Organisationens tillidsmænd er derfor indstillet på at fremsætte konkrete forslag, hvor man anser besparelser for mulige, uden at hensynet til opgavernes løsning og effektiviteten tilsidesættes.

3. Samarbejdsforhold:

Repræsentantskabet har med stor interesse og sympati fulgt Folketingets arbejde med gennemførelsen af medindflydelse og medbestemmelse for personalet inden for statens område. Man finder, at det nye cirkulære om samarbejde er et godt redskab for gennemførelsen af reel medbestemmelse og medindflydelse, og vi skal hermed udtrykke håbet om, at Folketinget følger cirkulæret op med en kontrol af, at cirkulærets tanker også reelt gennemføres bl.a. inden for Forsvaret.

Repræsentantskabet finder, at cirkulæret giver store muligheder for et udvidet engagement af den enkelte medarbejder, og at dette vil kunne indebære øget trivsel og tryghed på den militære arbejdsplads.

4.

Repræsentantskabet skal sluttelig udtrykke ønsket om, at der snarest tilvejebringes større overensstemmelse mellem de opgaver, der pålægges forsvaret, og de økonomiske og personelmæssige muligheder for at løse dem.

I juni afholdt det nye samarbejdsudvalg i forsvaret sit første møde.

Udvalget – hvis formand er forsvarschefen, general Kurt Ramberg – går under navnet Forsvarskommandoens Hovedudvalg.

Til næstformand valgtes organisationens landsformand Chr. Sørensen.

I september afholdtes et møde med embedsmænd i FMN vedrørende de besluttede afskedigelser blandt seniorsergenterne som følge af regeringens spareplaner.

For SFO's vedkommende, kan der være tale om afskedigelser af ca. 85 seniorsergenter, dog således at unormal afgang efter 29. juni vil blive indregnet.

Gustav Stresemann-Institutet.

Dette vil over en 3-årig periode kunne reducere antallet af afskedigelser til ca. 50 seniorsergenter.

Den 14. september afsluttedes i byen Bergisch-Gladbach, ca. 30 km. fra Köln, de militære personelorganisationers europæiske organisations (EUROMIL) stiftende generalforsamling.

Med godkendelsen af vedtægtsudkastet blev – efter to års forberedelse – samarbejdet mellem de europæiske militære personelorganisationer formaliseret. Hermed blev der skabt mulighed for en fælles optræden på tværs af alle landegrænser.

I spidsen for EUROMIL's nyvalgte præsidium står CSS forbundsformand *Chr. Sørensen*. EUROMIL repræsenterer for tiden over 1 million militært ansatte i Holland, Belgien, Vesttyskland, Danmark og Italien.

Den stiftende generalforsamling indledtes med en højtidelighed i *Gustav Stresemann-Institutet* (*Hans Lerbach*) den 13. september. Den midlerti-

digt valgte præsident, *Chr. Sørensen*, bød de fremmødte medlemsorganisationer og talrige gæster fra forskellige europæiske lande velkommen. En delegation fra de norske militærorganisationer var tilføjede mødt.

Præsidenten for Europabevægelsens tyske Råd, *dr. Ernst Majonica*, (*MdB*), holdt festtalen, i hvilken han forelagde sin opfattelse af nødvendigheden af et tættere samarbejde mellem de europæiske lande. Efter hans mening ville EUROMIL være særdeles velegnet for denne idé gennemførelse.

Efter åbningshøjtideligheden, hvor der blev udtalt lykønskninger fra flere deltagere, indledtes arbejdet i generalforsamlingen, der blev ledet af de herrer *Volland* (BRD) og *Van den Berghe* (Belgien).

Der blev nedsat arbejdsgrupper, som bl.a. skulle konkretisere og realisere det påbegyndte arbejde omkring de sociale og organisationsmæssige forhold for de tilsluttede militærorganisationers medlemmer.

Mødedeltagere i Stresemann-Institutet ved EUROMIL's stiftende generalforsamling.

1973

afholder SFO ekstraordinært repræsentantskabsmøde og det vedtages at integrere i Centralforeningen. Organisationens revisor siden 1948, Børge Jensen, udnævnes til æresmedlem.

Dette år blev af landsformanden, Chr. Sørensen, budt velkommen således:

»På tærskelen til et reformår

Ved indgangen til 1973 står Forsvaret som helhed over for gennemførelse af en lang række reformer. Forhåbentlig findes der dermed en løsning på nogle af de mange problemer, som ikke blev klaret i 1972.

I helhedsbilledet betyder de ydre rammer mest. Forsvarets ydre rammer fastlægges af de ansvarlige politikere; personel og materiel fylder rammerne ud.

Arbejdet i folketingsudvalget, der behandler regeringens forslag til en ny forsvarsordning, er på vej ind i den afsluttende fase. Her er kerneproblemerne tjenestetidens længde. Forsvarets styrkemål og den økonomiske ramme.

Forsvarets personelforhold indgår også i Folketingets overvejelser. Også her er en reform på trapperne. Forsvarsministeren har i 1972 fremlagt en skitse til personelreform. Det hidtidige grundlag for personelstrukturen i Forsvaret eksisterer reelt ikke mere. Udviklingen er løbet fra det. Ministerens skitse bygger på et ændret grundlag, hvad an-

går bl.a. uddannelse og ansættelsesforhold og dermed på en mere funktionel og målrettet udnyttelse af de rådige personelressourcer.

Forsvarets personel – både civile og militære – nærer utvivlsomt det fælles håb, at de politiske forhandlinger resulterer i en forsvarsordning med bred politisk opbakning og med efterfølgende reelle muligheder for at gennemføre de nødvendige tilpasninger ud fra en konkret målsætning, som kan motivere personellet til at gøre den nødvendige indsats.

Reformerne vil stille krav om planlægning og forberedelse, om smidighed og om evne og vilje til samarbejde på ethvert niveau i Forsvaret og hos alt personel, der for kortere eller længere tid har Forsvaret som arbejdsplads.

Inden for de mere snævre rammer kan også ventes betydningsfulde ændringer i 1973. Ansættelsesforholdene for stampersonel skal revideres, der skal indgås nye lønaftaler på det private arbejdsmarked og i den offentlige sektor. Vore pensionsforhold skal endelig afklares, den interne organisationsstruktur skal tilpasses de aktuelle forudsætninger; den nye samarbejdsordning skal bringes til at virke

S.E.R. Kofoed bisettes fra Birkerød kirke.

på det lokale niveau, og der skal gennemføres en uddannelsesvirksomhed for de tillidsmænd, som hver for sig og samlet har et medansvar for, at de mange reformer bliver omsat fra teori til praktisk virkelighed.

Der bliver nok at se til i det nye år, når vi foruden de store ting også skal klare de mange mindre problemer, som dukker op undervejs. I CSS har vi søgt at forberede os grundigt, og vi har på forhånd indstillet os på, at vi bedst klarer løsningen af problemerne i fællesskab. Vi tror derfor på mange gode resultater af de foranliggende reformer.

På den ordinære kongres i juni 1973 vil de valgte tillidsmænd få til opgave at bedømme disse resultater i et samlet hele.«

Den 6. januar blev organisationens tidligere landsformand, æresmedlem *S.E.R. Kofoed*, bisat fra Birkerød kirke under meget stor deltagelse. Fra bisættelsen refereres:

Æresmedlem i Sergentgruppens Fællesorganisation og denne organisations landsformand i årene 1951-63, politiassistent *S.E.R. Kofoed*, Birkerød, er afgået ved døden 30. december 1972. Kofoed blev 65 år.

Helt fra sin udnævnelse til sergent i 1931 nærede Kofoed en ganske særlig interesse for forsvaret og dets forhold – en interesse, han bevarede hele livet i gennem.

Kofoed blev bisat fra Birkerød kirke 6. januar under meget stor deltagelse. Hovedparten af bestyrelsens medlemmer deltog i bisættelsen medbringende organisationens fane.

Ved en mindehøjtidelighed efter jordpåkastelsen blev der udtalt mindeord over afdøde af politimesteren i Helsingør, af en repræsentant fra Dansk Politiforbund, en svensk politikollega og af landsformanden for SFO.

Chr. Sørensen sagde i sin mindetale over Kofoed bl.a.:

Også hos os føler vi sorg over Kofoeds død.

For mig har Kofoed altid stået som prototypen på en dansk politimand: stor og kraftig af skikkelse og med naturlig myndighed og autoritet. Denne holdning i forening med et venligt og imødekommende væsen gav ham personlig charme, der fik alle, som mødte ham til at nære tillid til ham. Det gjaldt både børn og voksne, som han mødte på sin vej.

Ingen er i tvivl om, at Kofoed har været dansk politi en god mand. Men Kofoed var også en god soldat og en dygtig befalingsmand. Han blev uddannet i Hæren i 1931, og denne uddannelse kom til at præge ham gennem hele livet. Vi ved, at han gerne ville have fortsat sin gerning i hæren. Det fik han ikke lov til, fordi hæren netop på den tid havde stoppet for tilgang af faste folk. Han valgte så i stedet en karriere i politietaten, som vi alle kender ham for.

Kofoed fik imidlertid lejlighed til – på et helt andet felt – at dyrke sin interesse for Danmarks

forsvar og for en befalingsmands gerning. Allerede i 1951 valgte hans kammerater fra hæren ham til den ansvarsfulde post som landsformand for den daværende underofficersforening. Hans virke på denne post blev af mere end elleve års varighed, og det kom til at sætte sig varige spor i hele det danske forsvars daglige virksomhed. Denne del af hans gerning takker forsvarets sergentgruppe for.

Kofoed forstod som få betydningen af solidaritet og sammenhold. Det er hans personlige fortjeneste, at sergentgrupperne i flyvevåbnet og i søværnet i hans formandstid sluttede sig sammen med deres kolleger i hæren. Han skabte dermed grundlaget for det sammenhold, som i tiden siden har karakteriseret disse grupper.

Sergenternes sociale vilkår og deres ansættelsesforhold havde Kofoeds særlige interesse. På disse felter lagde han meget af sin kraft og styrke, som han ejede i så rigt mål. Da han fandt tiden inde til at gå af som landsformand i 1963, hædrede hans kammerater ham ved at udnævne ham til æresmedlem. Det var et typisk træk hos Kofoed, at han fandt denne hæder helt ufortjent og helt uventet.

Vi ved, at Kofoed glædede sig over den påskønnelse, hans medlemmer viste ham ved at udnævne ham til æresmedlem af foreningen. Vi – hans kammerater – kunne glæde os med ham, da forsvarsministeriet kort tid efter hans afgang som formand – ved foreningens 25 års jubilæum – foranledigede ham belønnet med ridderkorset som tak for den indsats, han havde udøvet som leder af forsvarets sergentgruppe.

Kofoeds interesse for forsvaret holdt sig usvækket til det sidste. Han fulgte vores færd gennem deltagelse i alle vore repræsentantskabsmøder. Her var han en skattet gæst, som ikke mindst de unge medlemmer lyttede opmærksomt til, når han tog ordet for at fortælle, hvor meget det glædede ham, at sergentgruppen efterhånden nåede de placeringer, han i sin formandstid stræbte efter at nå.

I forsvarets sergentgruppe holdt vi af Kofoed og vi respekterede ham. Vi vil savne ham iblandt os, og vi vil ære hans minde.

På vegne af forsvarets sergenter udtaler jeg hermed vor sidste hilsen og tak til politiassistent Kofoed«.

- -

Forslaget om en A-kasse er nu klar til behandling på den kommende kongres i Centralforeningen.

Den 11. maj kan *Chr. Sørensen* fejre sit 10 års jubilæum som SFO's landsformand.

Ved en reception afholdt i Laulunggade i Herning og et festmiddag på Kongenshus Hotel modtog landsformanden et væld af gaver og hovedbestyrelsens ældste medlem *H.J. Johansen*, Karup, udtalte sin og SFO's tak for de opnåede resultater og glædede sig særligt over:

Landsformanden, Chr. Sørensen, ved gavebordet på jubilæumsdagen.

- at vi har fået forhandlingsret
- at vi har indgået et nært samarbejde med andre organisationer, ikke mindst i Centralforeningen
- at vi nu bliver taget med på råd af myndighederne, og at de nu er begyndt at lytte efter, hvad vi siger, og
- at vi i kraft af en øget indflydelse nu dagligt påtager os det ansvar, som indflydelsen bevirker.

Den 13. juni afholdt SFO *ekstraordinært* repræsentantskabsmøde i Herning med følgende dagsorden:

1. Velkomst
2. Valg af dirigent og stemmetællere
3. Indkomne forslag:
 - a) Forslag fra strukturudvalget
 - b) Forslag vedr. kontingent
4. Udnævnelse af æresmedlem
5. Eventuelt.

Ad 1.:
Landsformanden, Chr. Sørensen, bød velkommen og repræsentantskabet mindedes derefter de, der er afgået ved døden siden sidste repræsentantskabsmøde.

Ad 2.:
Dirigenter: P.J. Christensen og P. Jønsson enstemmigt valgt.

Stemmetællere: P. J. Nielsen og Børge Jensen enstemmigt valgt.

Ad 3.:
Strukturudvalgets formand, Ib Vindelev, redegjorde for det udsendte forslag til kontingentforhøjelse

Seniorsergent H.J. Johansen.

med kr. 8,00 pr. 1. oktober 1973 og kr. 7,00 pr. 1. april 1974.

Efter redegørelsen blev oplæggene gennemgået i værnsgupperne og man samledes igen i repræsentantskabet.

Forslag til fremtidig struktur blev derefter vedtaget til anbefaling overfor CSS' kongres.

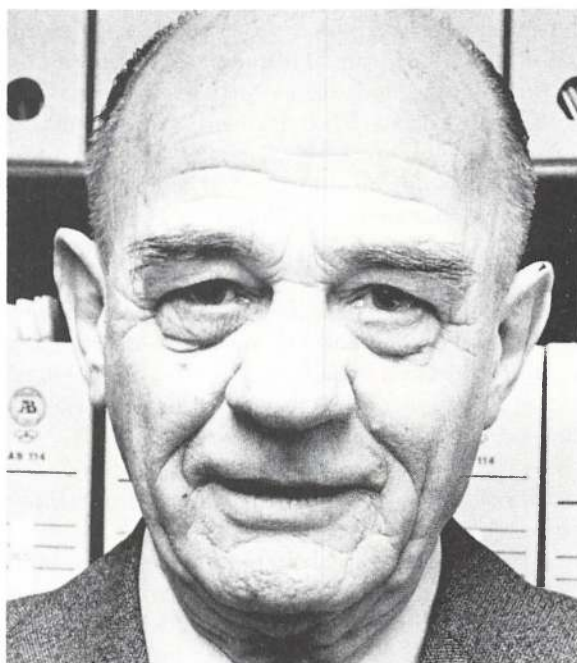
Forslag til kontingentforhøjelse blev ligeledes vedtaget (57 stemmer for, 14 imod og 6 undlod at stemme) til anbefaling overfor CSS' kongres.

Ad. 4.:

Landsformanden forelagde hovedbestyrelsens enstemmige indstilling om udnævnelse af Børge Jensen til æresmedlem:

»Idet repræsentantskabet tilslutter sig hovedbestyrelsens enstemmige indstilling, udtaler repræsentantskabet herved sin påskønnelse og tak for mere end 25 års godt samarbejde og pligttrø tjeneste ved at udnævne revisor Børge Jensen til æresmedlem af Sergentgruppens Fællesorganisation«.

Enstemmigt vedtaget.

Børge Jensen

Den på det ekstraordinære repræsentantskabsmøde vedtagne rapport fra det nedsatte strukturudvalg havde følgende indhold:

»REDEGØRELSE OG FORSLAG TIL ORGANISATIONSMÆSSIGE FORHOLD AFGIVET AF DET AF REPRÆSENTANTSKABET 1972 NEDSATTE STRUKTURUDVALG

Indledning

På baggrund af

- den af CSS indgåede aftale om forhandlingsret
 - og den dermed ændrede arbejdsform og – fordeling i organisationen
 - indførelse af samarbejdsudvalg efter samarbejdscirkulæret for statens område
 - samt de til repræsentantskabet fremkomne forslag og udtalelser om medlemsinddragelse i beslutningsprocesserne
- nedsatte repræsentantskabet 1972 et udvalg til vurdering af organisationens struktur, arbejdsform og opgaver.

Strukturudvalget fik følgende sammensætning:

Ib Vindelev, formand

A. Sørensen, SFO-Hæren

E.A. Jessen, SFO-Hæren

René Laursen, SFO-Søværnet

Fl. Hansen, SFO-Søværnet

C.C.J. Rasmussen, SFO-Flyvevåbnet

E. Gedsø, SFO-Flyvevåbnet

H. Lahrmann, observatør for konstabelforeningerne.

Strukturudvalget valgte følgende arbejdsdefinition:

»Da udvalget erkender, at organisationens struktur, arbejdsform og opgaver er meget afhængige af det miljø, der skal virke i, vil udvalget overveje strukturen både i forhold til andre organisationer og til forhandlingsmodpartens (arbejdsgiverens) forhold, ligesom samarbejdscirkulærets bestemmelser om etablering af samarbejdsudvalg skal medinddrages i overvejelserne.

Udvalget har anvendt en hidtil utraditionel fremgangsmåde, idet man allerede i den indledende fase inddrog lokalafdelinger og medlemmer i arbejdet.

På baggrund af besvarelser af spørgeskemaer, indsendte kommentarer til udvalgets debatoplæg samt drøftelser på de af CSS afholdte orienteringsmøder har udvalget udarbejdet forslag til repræsentantskabets stillingtagen.

Strukturudvalgets overvejelser vedrørende vedtægtsændringer

I relation til det kommende års debat om Centralforeningens fremtidige opbygning, har udvalget ikke ment det hensigtsmæssigt eller rationelt at opstille nye/ændrede vedtægter for SFO på nuværende tidspunkt, idet det må forudsættes, at re-

sultatet af denne debat i CSS kan medføre tilpasninger af de tilsluttede organisationers vedtægtsmæssige opbygning.

Udvalget har desuden den opfattelse, at udgangspunktet for opbygningen af samarbejdssystemet kan blive ændret, idet de lokale forhold og ønsker til etableringen skal medinddrages ved lokaludvalgenes oprettelse. Det må endvidere erkendes, at Hærens organisation (regimentsopbygningen m.v.) endnu ikke er afklaret, således at en nødvendig koordinering af de tilsluttede organisationers lokale struktur ikke kan foretages/igangsættes på nuværende tidspunkt. På trods af udvalgets beklagelse af, at ovennævnte usikkerhedsmomenter gør det uhenigtsmæssigt at stille konkrete vedtægtsforslag, skal det fremføres, at der i sig selv er meget væsentlige fordele forbundet med en udsættelse på et år, idet det indebærer mulighed for, at repræsentantskabet kan drage erfaringer om, hvordan man i praksis tilrettelægger arbejdet og strukturen lokalt.

Strukturudvalgets overvejelser og forslag vedrørende organisationens målsætning

Som konsekvens af udvalgets arbejdsdefinition og med baggrund i de indsendte forslag til organisationens arbejdsopgaver og -områder, har udvalget udarbejdet følgende målsætning for organisationen:

»Gennem samarbejde at øve maksimal indflydelse på

- arbejdsmæssige forhold
- lønmæssige forhold
- fagretslige forhold
- kommunikationsmæssige forhold samt
- sociale forhold

til gavn for såvel helheden som det enkelte medlem.

Målsætningen skal søges gennemført ved sammenhold, størst mulig medinddragelse og medbestemmelse på alle niveauer, såvel i organisationsarbejdet som i samarbejdsudvalgene.

Da målsætningen også dækker Centralforeningens arbejdsopgaver, ligesom såvel lokalafdelinger som tillidsmænd må føle sig forpligtet til at varetage de tilsvarende opgaver foreslår udvalget:

- at målsætningen vedtages som gældende for SFO og dens tillidsmænd og
- at repræsentantskabet samtidig indstiller den til CSS kongres og øvrige under CSS tilsluttede organisationer til vedtagelse som dens/deres målsætning.

Strukturudvalgets overvejelser og forslag vedrørende samarbejde på topplan m.v.

Udvalget har overvejet fordele og ulemper i forbindelse med tilslutning til en af de to relevante toporganisationer: FTF og LO. En række opgaver

kan løses ved en sådan tilslutning, men de til strukturudvalget indsendte kommentarer til debatoplægget tilkendegiver klart, at lokalafdelinger og medlemmer ønsker, at organisationen for nærværende selv løser de stillede opgaver uden en sådan tilslutning. Udvalget har dog samtidigt fået tilkendegivet, at man ønsker opgaverne løst i samarbejde med de øvrige under CSS tilsluttede organisationer, således at de økonomiske konsekvenser kan dækkes af en større medlemskreds. Lokalafdelinger og medlemmer har herunder bl.a. også påpeget det rationelle i et endnu nærmere samarbejde – såvel administrativt som ledelses- og forhandlingsmæssigt – i CSS.

I forbindelse med debatten om tilhørsforhold til et bestemt *politisk parti*, har alle deltagere klart givet opbakning for udvalgets synspunkt om, at et sådant tilhørsforhold ikke ønskes etableret kollektivt, men man vil anbefale, at hvert enkelt medlem og tillidsmand deltager aktivt i partipolitisk arbejde.

Udvalgets overvejelser vedrørende samarbejde med *lokale oplysningsforbund* med hensyn til uddannelse af tillidsmænd støttes ligeledes af lokalafdelinger og medlemmer.

Da det er udvalget bekendt, at flere mindre personelorganisationer har udtrykt interesse for nærmere administrativt- og måske også forhandlingsmæssigt – samarbejde, har udvalget overvejet dette.

Med baggrund i ovennævnte *foreslår udvalget:*

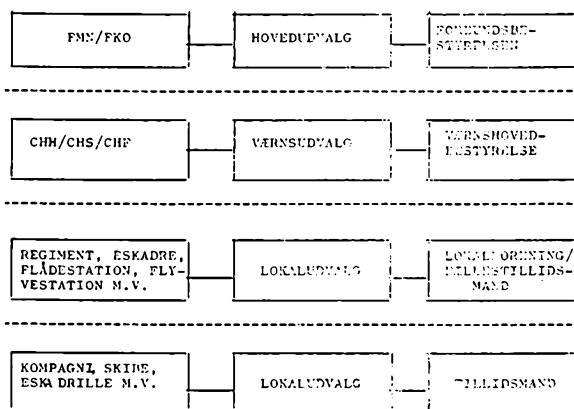
- at repræsentantskabet går ind for et yderligere intensiveret og rationelt samarbejde i CSS på såvel top- som lokalt plan,

- at repræsentantskabet indstiller til CSS kongres, at uddannelsen af tillidsmænd tilrettelægges således, at lokalt samarbejde med oplysningsforbundene kan indgå deri, og

- at repræsentantskabet indstiller til CSS kongres, at forbundsstyrelsen bemyndiges til at etablere et nærmere samarbejde med personelorganisationer som udtrykker ønsker herom.

Strukturudvalgets overvejelser vedrørende organisationens opbygning.

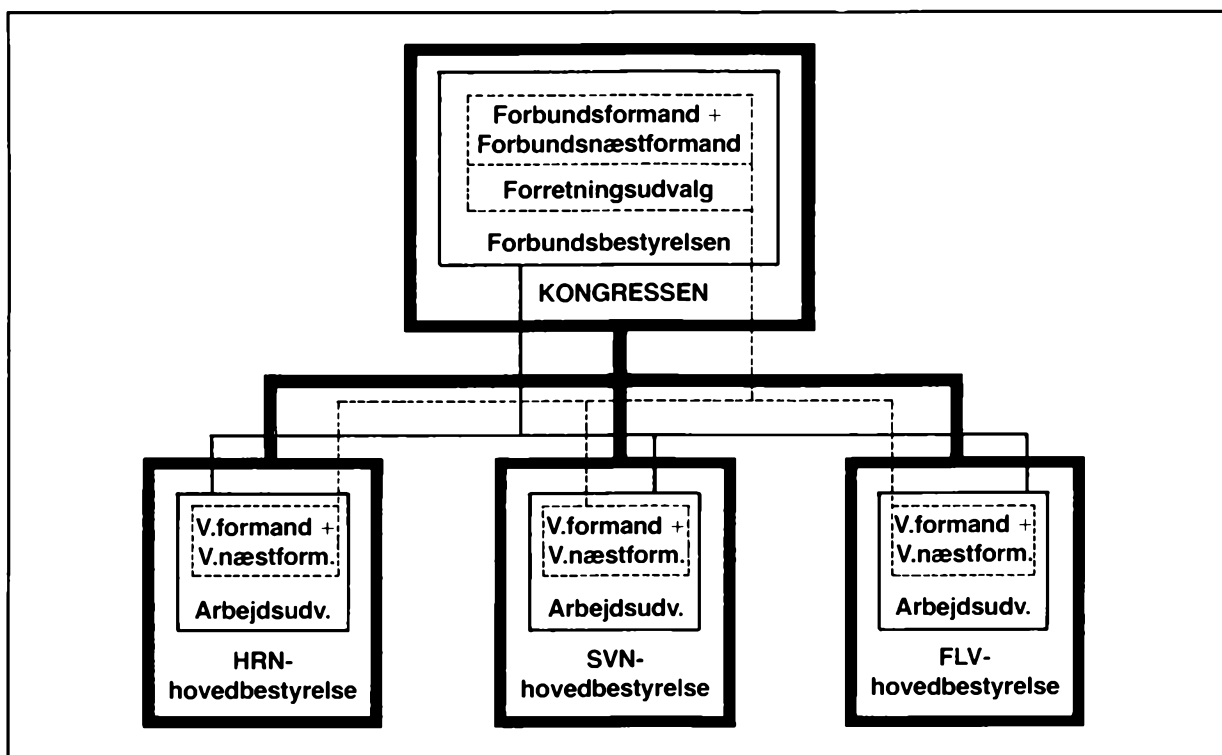
Udvalget har indledningsvis opstillet nedenstående sammenligning mellem opbygningen af Forsvarets kommandostruktur, samarbejdsudvalgenes placering samt Centralforeningens og tilsluttede organisationers forhandlingskanaler:

Udvalget har konstateret, at hovedparten af de indsendte kommentarer til debatoplægget går ind for et nærmere samarbejde på topplan, koncentreret fra værnplan og opefter.

Som følge heraf *foreslår udvalget:*

- at følgende »øvre struktur« i princippet vedtages som organisationens forslag til opbygning på værn- og CSS-plan:

For at sikre lokalforeninger m.v. indflydelse på organisationens arbejde, beslutninger og økonomi samt for at tilgodese en bedre gensidig kommunikation på alle led i organisationen, foreslår udvalget følgende sammensætning af bestyrelser m.v.:

CSS

Forbundsbestyrelsen består af:

- Forbundsformand
- Næstformand

(begge vælges direkte på kongressen for en periode af 4 år)

- Arbejdsudvalgene fra Hæren, Søværnet og Flyvevåbnet, i alt 32 personer.

Forretningsudvalg

består af:

- Forbundsformanden
 - Næstformanden
 - 3 værnformænd
 - 3 værn næstformænd
- i alt 8 personer.

Værnsgruppeniveau

Værnshovedbestyrelsen sammensættes med ligelig repræsentation af henholdsvis sergentgruppen konstabelgruppen

Værnshovedbestyrelse

består af:

- et arbejdsudvalg samt
- een repræsentant fra hver af grupperne på de tjenestesteder, hvor der findes lokalforeninger eller fællestillidsmænd.

Arbejdsudvalg

består af:

- Formand
- Næstformand
- 4 valgt af sergentgruppen
- 4 valgt af konstabelgruppen

i alt 10 personer (såfremt formanden er valgt af sergentgruppen skal næstformanden vælges blandt konstabelgruppen eller omvendt).

Formand og næstformand kan normalt ikke være lokale tillidsmænd.

Valgmetode

Arbejdsudvalget vælges af den samlede værnshovedbestyrelse.

Valgperioden er 2 år. Halvdelen fra hver gruppe er på valg hvert år.

Andre organisationer

Ved andre organisationers evt. tilslutning til CSS fastsættes deres repræsentation i forbundsstyrelse, forretningsudvalg m.v. af forbundsbestyrelsen.

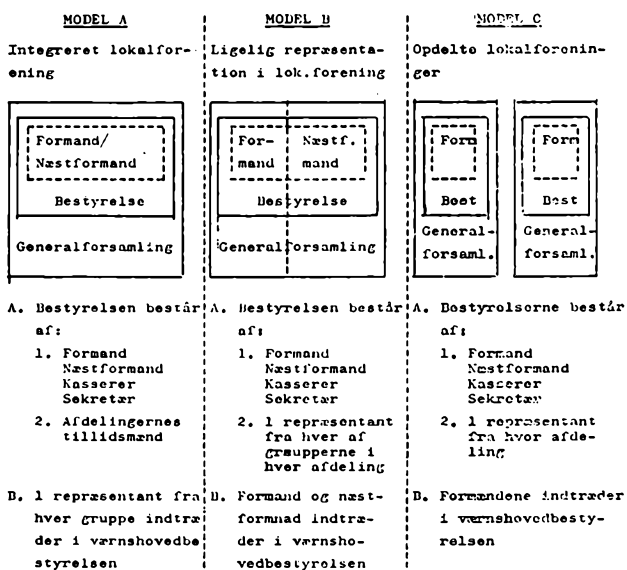
På baggrund af kommentarerne fra lokalafdelinger m.v. til debatoplægget må udvalget konstatere,

at ønskerne til den lokale arbejdsform og struktur ikke – som for værns- og CSS-niveau – giver grundlag for en ensartet opbygning i hele organisationen.

Udvalget mener dog, at kommentarerne indebærer, at man kan koncentrere den lokale struktur om følgende 3 muligheder.

På denne baggrund foreslår udvalget:

- at repræsentantskabet vedtager, at SFO's lokalforeninger kan virke under een af nedenstående 3 modeller, idet dog ændringer i den bestående lokale opbygning skal godkendes af pågældende værnshovedbestyrelse:

Hvor der ikke oprettes lokalforeninger vælges der fællestillidsmænd og stedfortræder, der samtidigt er sekretær og kasserer.

Afdelinger/enheder: Afdelinger kan oprettes efter samme retningslinier som for lokalforeninger. (Hvor man følger model B kan der udpeges en ledende tillidsmand).

Hvor der oprettes samarbejdsudvalg eller hvor lokalforeningen/fællestillidsmanden finder det ønskeligt, skal der vælges en tillidsmand og stedfortræder.

Strukturudvalget skal sammenfattende fremsætte forslag om vedtagelse af følgende principper:

1. Repræsentantskabet bemyndiger værnsguppernes formænd til – sammen med værnsgupperne – at arbejde efter strukturudvalgets forslag til organisationsopbygning

- således at vedtægternes §§ 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9 og 10 kun følges i det omfang, der er i overensstemmelse med principforslaget.

- således at de 3 værnshovedbestyrelser får den foreslåede sammensætning,

- således at lokalforeningerne i overensstemmelse med strukturudvalgets forslag kan påbegynde en ændret arbejdsform og samarbejdsform med andre organisationer tilsluttet CSS, og

- således at repræsentantskabet pålægger værnsgupperne at tage initiativ til koordineringen af lokalforeningsområderne inden for CSS-regie.

2. Repræsentantskabet fastsætter samtidigt følgende forudsætninger:

a. Repræsentantskabets bemyndigelse har gyldighed indtil det ordinære repræsentantskabsmøde i 1974,

b. Repræsentantskabet opfordrer C. Sørensen til at varetage SFO's landsformands-funktioner indtil det ordinære repræsentantskabsmøde i 1974, og

c. De kompetente organer fastsætter deres arbejdsform m.v. i forretningsordner i det omfang, der ikke er angivet regler i principforslaget.

Da udvalget er bekendt med, at Centralforeningens forbundsbestyrelse vil stille forslag om, at der i 1974 afholdes en ekstraordinær kongres på hvilken man skal drøfte Centralforeningens struktur, skal man foreslå, at udvalgets overvejelser fremsendes til Centralforeningen, således at disse kan indgå i Centralforeningens eventuelle udvalgsarbejde og overvejelser.

Strukturudvalgets overvejelser vedrørende organisationens opgaver og deres udførelse

1. Økonomisk ekspertise og medhjælp

Strukturudvalget mener, at organisationens overenskomstforhandlinger ikke fortsat kan føres uden adgang til tilstrækkeligt materiale, herunder økonomisk statistisk materiale over relevante sammenlignelige personelgrupper. Udvalget finder, at organisationen skal søge dette materiale tilvejebragt gennem ansættelse af en økonomisk rådgiver, som har indsigt i såvel de civile som i de offentlige aftale-, ansættelses- og lønningsforhold. Ansættelsen anbefales at ske på CSS-niveau.

Strukturudvalget bedømmer udgiften til ca. 250.000,- kr. pr. år, idet der heri er medregnet såvel løn til den økonomiske rådgiver som den nødvendige kontorhjælp, kontormaskiner samt telefon, forsendelses- og rejseomkostninger. Det nævnte beløb vil pr. CSS-medlem andrage *ca. 2,50 kr. pr. måned.*

2. Juridisk bistand

Strukturudvalget finder den hidtidige ordning med en fast juridisk medhjælp til løsning af aktuelle opgaver hensigtsmæssig, men udvalget ønsker, at man i et øget omfang kan antage specialister inden for bestemte juridiske områder i påkommende tilfælde.

Udvalget bedømmer en sådan udvidet mulighed til at koste ca. 100.000,- kr. pr. år, hvilket vil medføre en månedlig udgift pr. CSS-medlem på *ca. 1,00 kr.*

3. Kursusvirksomhed

Strukturudvalget finder den påbegyndte tillidsmandsuddannelse nødvendig og hårdt tiltrængt, men omfanget bør udvides i overensstemmelse med udbygningen af tillidsmands- og samarbejdsordningens etablering. Det er i den forbindelse afgørende for udvalget, at tillidsmændene ikke alene får uddannelse i forhandlings- og diskussionsteknik, men at der i øget omfang tilstræbes uddannelse i forståelse af indgåede aftaler m.v., således at lokale aftaler ikke indgås i modstrid med aftaler indgået på et højere niveau. Udvalget finder det nødvendigt, at organisationen antager en uddannelses- og kursus-specialist til at forstå planlægningen og afviklingen af opgaverne på dette område.

Udgiften til kursus- og uddannelsesvirksomheden vil omfatte såvel løn til kursuspecialisten som til den nødvendige kontorassistance samt personale og kontormaskineri vil andrage ca. 150.000,- kr. pr. år, hvortil kommer en tilsvarende udgift til ophold m.v. for kursusedtagerne. Den skønnede månedlige udgift pr. CSS-medlem vil være *ca. 3,50 kr.*

4. Kommunikationsmæssige forbedringer

Strukturudvalget har under sit arbejde modtaget mange tilkendegivelser om, at kommunikationen – såvel den skriftlige som den mundtlige – mellem organisationens ledelse og medlemmerne samt mellem organisationens enkelte led ønskes forbedret og udvidet.

a. Strukturudvalget stiller derfor forslag om, at der snarest etableres en mere tidssvarende trykkeri- og administrationsvirksomhed. Det anses for påkrævet, at der – foruden den nuværende redaktionelle medhjælp – yderligere ansættes personel med teknisk uddannelse, ligesom der investeres i personelbesparende og automatiseret kontor- og trykkemaskineri. Det må i den forbindelse anses for muligt, at organisationen forestår trykning og fremstilling af brochuremateriale, pjecer m.v. samt evt. et medlemsblad, således at organisationen f.eks. er frit stillet med hensyn til tilrettelægning, udgivelsestidspunkter m.v.

Udgiften til dette vil beløbe sig til ca. 700.000,- kr. pr. år, men samtidig vil det give en mindre udgift på andre konti, som kendes for nuværende. Den skønnede merudgift vil således kun andrage 300.000,- kr., hvilket vil svare til *3,- kr. pr. medlem pr. måned.*

b. Strukturudvalget erkender, at den skriftlige kommunikation ikke er eller kan blive fyldestgørende uden en sideløbende mundtlig kommunikation. Udvalget skal derfor foreslå, at forbundsformanden fortsætter med to orienteringsmøde-rækker pr. år, ligesom det bør pålægges værniformændene at besøge det pågældende værn lokalforeninger/fællestillidsmændsområder mindst een gang årligt.

Udgifterne i forbindelse med disse møderækker må antages kun at indebære en mindre merudgift,

som kan dækkes inden for de allerede foreslåede kontingentstigninger.

5. Obligatorisk medlemskab

Da strukturudvalget har konstateret, at ca. 1.000 ansatte inden for CSS' aftaleområde ikke er medlemmer har udvalget overvejet, hvilke merindtægter et obligatorisk medlemskab kan indebære. Udvalget skønner, at merindtægten vil beløbe sig til ca. 340.000,- kr. pr. år, men herfra går de faste udgifter til gruppelevsfor sikring, blad, tilskud til lokalafdelinger og administration, således at den reelle merindtægt bliver på ca. 180.000,- kr. pr. år. Udvalget finder dog, at merindtægten er af en sådan størrelse, at det vil anbefale, at det pålægges forbundsstyrelsen at tilvejebringe muligheder for indførelse af et medlemskab tilknyttet ansættelsesforholdet.

6. Lokalemæssige konsekvenser

I fortsættelse af strukturudvalgets ovennævnte anbefalinger og forslag, skal udvalget stille forslag om, at CSS etablerer muligheder for såvel en hensigtsmæssig og rationel drift som en gennemført koordineret virksomhed. Disse muligheder finder udvalget kun kan etableres gennem anskaffelse af tilstrækkelige administrations- og trykkerilokaler, ligesom leje/køb af kursuslokaliteter bør overvejes. Udvalget finder det rimeligt, at organisationen i en overgangsperiode anvender forsvarets etableringer til kursusvirksomhed, men det findes uensigtsmæssigt, at man søger det fremtidige behov dækket dels gennem en kursusvirksomhed på militære etableringer, og dels bør der fortsat være muligheder tilstede for afholdelse af kurser uden for, f.eks. i fast lejede eller anskaffede lokaler. Udvalget finder det desuden nødvendigt bl.a. som en konsekvens af udvalgets forslag om antalsmæssig udvidelse af de kompetente organer, at organisationen anskaffer tilstrækkelige mødelokaler. Udvalget ser sig ikke i stand til at give en økonomisk bedømmelse af dette forslag, idet såvel standard som geografisk beliggenhed er afgørende for prisen for fastsættelsen, men man skal påpege, at en vedtagelse af forslaget naturligt vil medføre et øget personaleantal.

7. Kollektive sikringsordninger

Strukturudvalget kan på baggrund af indstillingerne til udvalgets debatoplæg anbefale, at alle kollektive sikringsordninger samles under CSS, fordi der heri ligger en besparelse for den enkelte i såvel præmie som administrationsomkostninger.

Strukturudvalget ønsker ikke på nuværende tidspunkt at stille forslag om yderligere kollektive sikringsordninger, bortset fra oprettelse af en A-kasse, som forbundsbestyrelsen stiller forslag til CSS kongres om, da man ikke har foretaget de nødvendige undersøgelser af behov og interesse for dette. Strukturudvalget forudsætter dog, at vedtagelse af yderligere sikringsordninger følges af en tilsvarende kontingentstigning.

Strukturudvalgets endelige forslag til kontingentstigning

Udvalget skal i konsekvens af ovenstående anbefale aktivitetsudvidelser m.v., som naturligvis ikke kan finde sted fra den ene dag til den anden, stille følgende kontingentforslag:

1. Dyrtidsreguleringen finder *ikke* sted som følge af pristalsstigningerne pr. 1. oktober 1973 (1 portion), 1. april 1973 (1 portion), 1. oktober 1973 (2 portioner) og 1. april 1974.

2. Kontingentet sættes op med 7,50 kr. pr. 1. oktober 1973 og 1. april 1974. Derefter dyrtidsreguleres kontingentet med 0,50 kr. pr. pristalsportion pr. 1. oktober og 1. april.

3. Ovennævnte kontingentstigninger finder sted uafhængig af forbundsbestyrelsens forslag om oprettelse af en A-kasse.

4. Repræsentantskabet indstiller ovennævnte kontingentstigning til vedtagelse i de øvrige organisationer tilsluttet CSS, således at CSS' forbundsbestyrelse kan gennemføre de forestående aktiviteter og nyetableringer i takt med den økonomiske baggrund herfor, dog således at tillidsmandsuddannelsen får første prioritet«.

Man var herefter klar til at deltage i CSS kongres, der fandt sted i dagene 12.-15. juni.

Herefter var en fuldstændig integrering i CSS en kendsgerning. På samme kongres blev det tillige vedtaget, at ændre CSS til CS - *Centralforeningen for Stampersonel*.

Den 21. august afgik *H.F. Schourup Sørensen*, landsformand i UF fra 1942-46 ved døden.

K. Særmærk Thomsen skrev disse mindeord om den afdøde:

H. F. SCHOURUP SØRENSEN IN MEMORIAM SFO's LANDSFORMAND FRA 1942-46 ER DØD
»Dansk Underofficersforening af 1939«'s tidligere landsformand, fhv. lagerchef i A/S Burwain, *Hans Frederik Schourup Sørensen*, er den 21. august d.å. afgået ved døden efter længere tids sygdom, og bisat i dybeste stilhed.

Schourup, som vi kaldte ham, blev født i Vejle 1/5 1905, og blev sergent i Feltartilleriet i september 1929.

Han var med fra starten af lokalforening »København« i august 1942, og den 1/1 1943 indtrådte han i »Underofficeren«'s bladudvalg, og viste straks en dynamisk arbejdskraft, initiativ og stort kendskab til de problemer, som det daværende underofficerskorps led meget under.

Den 6. juni samme år blev han enstemmigt valgt som landsformand, og bestred denne vanskelige post i de følgende fire år.

De to første år var vel nok de vanskeligste og farligste for såvel foreningen som Schourup selv, fordi besættelsesmagten og dens danske håndlangere havde såvel foreningen som dens medlemmer i skarpt søgelys. Flere gange blev han skygget i længere tid og måtte jævnligt skifte opholdssted.

Schourup satte meget ind på oprettelsen af et specielt underofficerskompagni i modstandsbevægelsen, og den 4. maj 1945 kunne han mønstre ca. 100 mand til tjeneste under O-grupperne på Slotsolmen, og blev naturligt dets kompagnichef.

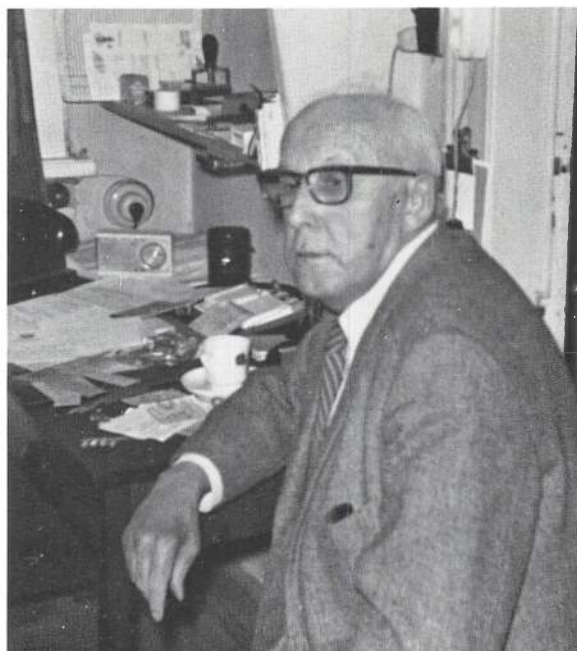
Den tilladelse som ministeriet i 1939 gav til foreningens oprettelse, indeholdt en pasus om, at foreningen ikke måtte blande sig i tjenstlige forhold. Dette kunne Schourup ikke acceptere og straks efter befrielsen optoges forhandlinger med daværende forsvarsminister *Ole Bjørn Kraft*, der gav foreningen forhandlingsbemyndigelse, og det varede ikke længe før man sporede en del forbedringer, bl.a. ferie, bedre aflønning, større varsel for hjemkommandering, mulighed for kursus til forfremmelse o.s.v.

De katastrofale vanskeligheder med at holde sammen på medlemmerne og økonomien efter hærens opløsning i august 1943 og igen ved politiets deportering sept. 1944, blev også overvundet og ved befrielsen kunne Schourup sætte alle sejl til med en intakt hovedbestyrelse og et nogenlunde rigtigt kartotek.

Hans personlige indsats var enorm i de fire år han sad ved roret, og han har en meget stor del af æren for, at foreningen kunne overleve besættelsesårene og tilmed havde skabt stor respekt i de øvrige personelorganisationer.

Synd var det, at han ikke i levende live fik et synligt bevis på hans enestående indsats for »Dansk Underofficersforening af 1939«.

Schourups store interesse for skydning var den egentlige årsag til, at han frasagde sig posten. De mange skytteforeninger tog hans tid, f.eks. startede

H.F. Schourup Sørensen.

han en skytteforening på B & W, men vi kunne altid finde ham til UF-skydningerne, hvor han var velset, og hans store kendskab til skydevåben høstede mange godt af.

Schourup var en herlig kammerat og en god ven i ordets rette betydning. Aldrig bange for at yde hjælp, hvor han kunne hjælpe.

Sådan vil vi, der kendte ham og var ven med ham, huske Schourup.«

1974

afholder SFO sit sidste egentlige repræsentantskabsmøde, der dannes et »fire-mandsudvalg« til administration af organisationens formue.
Der oprettes arbejdsløshedskasse for stampersonel.

I forbindelse med CS kongres på Skive Kaserne i dagene 20-22 maj afholdt SFO sit hidtil sidste repræsentantskabsmøde.

Efter forelæggelse og godkendelse af regnskab, blev følgende ændringer til SFO's vedtægter vedtaget, nødvendiggjort af hændelsesforløbet på CS kongressen i 1973:

»Vedtægter for Sergentgruppens Fællesorganisation (SFO) af 29. maj 1970 stilles i bero indtil videre og erstattes af følgende:

1. Den faglige virksomhed for forsvarets sergentgruppe videreføres i spørgsmål vedrørende hele forsvaret af Centralforeningen for Stampersonel (CS).

2. Faglige spørgsmål vedrørende sergentgruppen indenfor det enkelte værn varetages af vedkommende medlemsgruppe i samarbejde med CS og dennes underorganisationer. Såfremt det skønnes hensigtsmæssigt, kan gruppen videreføre/optage samarbejde med andre personelorganisationer inden for vedkommende værn.

Medlemsgrupperne benævnes:

SFO-Hæren

SFO-Søværnet og

SFO-Flyvevåbnet.

3. Faglige interesser og samarbejdet lokalt varetages af medlemsgrupperne i henhold til reglerne i KFF B.38-1973.

4. Reglerne for medlemsgruppernes virksomhed fastsættes af de pågældende medlemsgrupper.

5. SFO's samlede aktiver forvaltes af et udvalg på fire medlemmer, indtil anden bestemmelse træffes ved en urafstemning blandt samtlige medlemmer af sergentgruppen. Disse vælges på de enkelte gruppers årsmøder, en fra hvert værn, samt én indstillet fra de samlede SFO-grupper.

6. Over aktivernes forvaltning udarbejdes hvert år et regnskab. Regnskabsåret er kalenderåret. Regnskabet revideres af en statsautoriseret revisor og forelægges til behandling på gruppernes årsmøder sammen med evt. forslag fra udvalg til anvendelse af regnskabsårets overskud. Årsmøderne kan stille forslag om anvendelse af overskud.

7. Ændringer i nærværende bestemmelser kan kun ske ved urafstemning blandt samtlige medlemmer af SFO.

Den 23. august afholdt »firemandsudvalget« møde.

Udvalget var således sammensat:

Chr. Sørensen

J. K. Jensen, Hæren

S. Parbæk, Søværnet

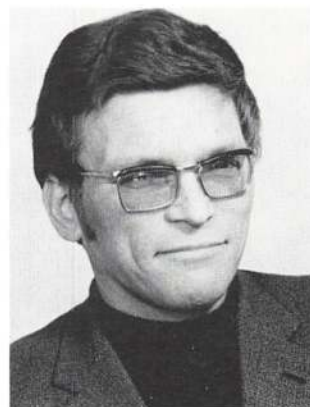
E. Gedso, Flyvevåbnet

Chr. Sørensen.

J.K. Jensen.

Sigr. Parbæk.

Erik Gedlø.

Det fremlagte regnskab blev gennemgået og udvalget drøftede herefter den tildelte opgave i almindelighed og blev enige om følgende:

»1. Udvalget ser det ikke som sin opgave at forøge sergent-gruppens formue, men at forvalte midlerne således, at formuen ikke forringes og iøvrigt således at formuens afkast i størst mulig udstrækning kan komme medlemskredsen tilgode. Det er udvalgets opfattelse, at de rådige midler fortrinsvis skal anvendes til at betale for sådanne aktiviteter, som ikke umiddelbart kan godtgøres af Centralforeningen eller af de tre værnsgupper, f.eks. følgende:

- (a) Landsskydninger for medlemmer af sergentgruppen
- (b) Kurser, evt. studierejser for medlemmer af sergentgruppen
- (c) Tilskud til oprettelser og evt. udsmykning af lokaliteter for medlemmer af sergentgruppen
- (d) Andre formål efter forslag fra de berørte værnsgupper.

2. For 2. halvår 1974 har udvalget besluttet at stille

P.J. Nielsen.

kr. 10.000 til rådighed for hver af de tre SFO-værnsgupper.

Værnsguppernes repræsentant i udvalget har ansvaret for anvendelse af midlerne i henhold til ovenstående.

3. Udvalget vil udarbejde en forretningsorden indeholdende principper for virksomheden, herunder for proceduren ved behandling af forslag om anvendelse af midler.

4. Udvalget vil inddrage SFO hidtidige revisor, skatteinspektør P. J. Nielsen i arbejdet med opstilling af regnskaber og evt. andre økonomiske oversigter.

5. Udvalget vil periodisk udsende redegørelse for virksomheden til den berørte medlemskreds, første gang i januar 1975.

6. Udvalgets medlemmer vil ikke oppebære honorar for sin virksomhed.

For deltagelser i møder m.v. godtgøres diæter m.v. efter de for forbundsbestyrelsen fastlagte retningslinier. «

1975

afhænder SFO ejendommen Laulundgade 4, Herning, til Centralforeningen for Stampersonel og anskaffer to sommerhuse til brug for medlemmerne.

Den vigtigste beslutning SFO's fire-mandsudvalg traf i dette år var at afhænde ejendommen Laulundgade 4 til Centralforeningen for Stampersonel.

Det blev herefter besluttet at købe sommerhuse, som på rimelige vilkår kunne udlejes til SFO medlemmer.

Der blev i året anskaffet 2 sommerhuse - et i Tornby og et i Lyngsaa til en samlet købspris på ca. 400.000 kr.

Landskyttestævnet blev afholdt på Flyvestation Skallerup med deltagelse af 60 skytter. Dette arrangement blev betalt af SFO's midler.

Sommerhus ved Skallerupstrand. anskaffet 1976.

Sommerhus ved Lyngsaa. anskaffet 1975.

Sommerhus ved Næsby Strand. anskaffet 1976.

Sommerhus ved Tornby Strand. anskaffet 1975.

Sommerhus ved Hjejlsminde. anskaffet 1978.

1976

afgår landsformanden Chr. Sørensen ved døden og næstformanden Jørn Kristensen tiltræder som landsformand og vælges endvidere til præsident for »EUROMIL«.

Den 30. maj blev en mørk dag i organisationens historie. SFO landsformand siden 1964 Chr. Sørensen afgik ved døden. Chr. Sørensen der foruden sit mangeårige hverv som landsformand i SFO, tillige var forbundsformand for Centralforeningen for Stampersonel havde med sin personlighed og forhandlingsevne uden tvivl den største andel i den udvikling og de store resultater der gennem hans 12 år som landsformand var opnået i SFO og Centralforeningen for Stampersonel.

I det fælles medlemsblad »STAMPERSONEL« refereredes bisættelsen således:

»Torsdag den 3. juni begravedes *forbundsformand Christian Sørensen* fra den lille Frederiks Kirke nær Karup. Inden kisten og Christian Sørensens nærmeste kom, havde repræsentanter fra værnene taget opstilling foran kirken med faner, og militærpolitiet fra Flyvestation Karup dirigerede stilfærdigt tra-

fikken. Blandt dem, der indfandt sig tidligst for at modtage kisten, var *forsvarschefen*, som repræsenterede den arbejdsplads, hvor Christian Sørensen lagde sit virke.

Klokken lidt før 14.00 ankom kisten, der blev båret ind af *Erik Thomsen, K. E. Jensen og J. Martinsen* fra Hæren, *Tom Nielsen og Evald Toft* fra Søværnet og *H. J. Johansen, E. G. Andersen og P. Henning Wittus* fra Flyvevåbnet.

Årstidens blomster i kranser og buketter fyldte kirkerummet og pladsen uden for. Der var talrige signerede kranser, men der var også mange beskedne buketter fra folk, som på den måde ønskede at vise Christian Sørensen den sidste ære. De flankerede følget, da kisten blev båret op til alteret, og derefter fyldtes langsomt kirkerummet, som ikke nær kunne rumme de mere end 300 fremmødte fra hele landet. De, der ikke kunne være i kirken, tog opstilling uden for den eller ved den åbne grav,

Landsformand Chr. Sørensen bisættes fra Frederiks kirke.

hvorfra man gennem højtalere kunne følge ceremonien inden for.

Efter salmen »O Kristelighed« og præsten *Knud Birkebaks*, prædiken over salmeteksten gik forsvarschefen, *general Otto Blixenkroner-Møller*, hen til kisten og sagde, at det var med dyb sorg, han havde modtaget meddelelsen om Christian Sørensen's død. »Det var et stort tab for Centralforeningen, forsvaret, mig selv og familien«, sagde forsvarschefen. Christian Sørensen var en dygtig forbundsformand. Han opnåede meget for stampersonellet. Han førte altid saglige forhandlinger. Hans argumentering var præget af helheden. Han udviste trofasthed mod trufne aftaler. Hans eksempel viste, at organisationerne og forsvaret kunne trække på samme hammel. Forsvarschefen mindedes sit arbejde med Christian Sørensen, først i Klimaudvalget og siden i bl.a. Forsvarskommandoens Samarbejdsudvalg. Det var værdifuldt for mig at arbejde sammen med Chr. Sørensen om forsvaret. Vi førte mange hyggelige samtaler - sidst for fjorten dage siden, da vi talte om fremtiden. Hans virke var til gavn for os alle. På forsvarets vegne tak. Æret være hans minde.

I sin afsked til Christian Sørensen sagde næstformanden *Jørn Kristensen*:

»Vi tager i dag afsked med Christian Sørensen. Han døde fra os, før vi fik lejlighed til at sige ham tak. Vi troede vi havde rigelig tid til det. Men tiden løb fra os, og nu må vi nøjes med her i kirken at give udtryk for, hvad vi føler og længe har følt.

Christian var et varmt og inspirerende menneske. Det var en oplevelse at samarbejde med ham, og det er en lykke at have kendt ham. Man kunne stole på Christian, og Christian stoledes på os.

Når Christian skabte noget, var der hold og fremtid i det. Han tænkte videre end til dagen, og videre end de fleste. Han efterlader os en arv af ideer og inspiration, som vi nu må bygge videre på. For Christian var medlemmerne og deres familier Centralforeningens levende og rige indhold. Han ønskede at betrygge deres arbejdsplads og tilværelse.

Christian var pligttro, men han følte sit virke for forsvaret og stampersonellet som et privilegium.

Christian nåede at sætte sine spor i samfundet, som vil blive stående efter ham. Hans virke rakte langt ud over Danmarks grænser: EUROMIL har ved Christians død mistet sin første præsident.

I dag sørger vi dybt over Christians død. Men det vil være i Christians ånd, at vi i morgen samles om at føre hans gerning videre – og det vil vi gøre. Det er den varigste måde at mindes vor afdøde kammerat, ven og leder på.

I et liv, der blev for kort, nåede Christian Sørensen at udrette mere end mange, der levede længere. Han prægede os og var et menneske, som vil leve videre i vore tanker.

Vi siger tak for det hele, og tak for den tid, vi fik sammen med ham.

Æret være hans minde!«

Den fungerende forbundsformand, *Jørn Kristensen* skrev i bladets leder:

»Målbevist skabte Christian Sørensen af meget lidt en organisation, der socialt, politisk, arbejdsmæssigt og fagligt er i stand til at varetage personellens og forsvarets interesser.

Christian Sørensen's virke tog sit udgangspunkt i sammenholdet. Det var ideen bag Centralforeningens dannelse. Det var styrken i dens daglige virksomhed. Og det vil det fortsat være.

Centralforeningens medlemmer har sagt, at vi skal løse opgaverne selv. Kræfterne skal bruges til det. De er der. Det drejer sig blot om at bruge disse kræfter og fastholde de kontakter, som vi har skaffet os. Linien er lagt.

Linien er også lagt på den måde at Centralforeningen er istand til at være mere for tillidsmændene og medlemmerne i det daglige. Christian Sørensen og forbundsbestyrelsen har skabt de organisatoriske forudsætninger derfor.

Forbundsbestyrelsen er frem for alt opmærksom på nødvendigheden af, at medlemmerne drages mere aktivt ind i organisationens ledelse. Christian Sørensen nåede at nedfælde sine tanker herom, og de tanker vil blive bragt til udførelse inden udgangen af indeværende år. Centralforeningen er medlemmernes fagforening.

Sammenholdet skal også stå en politisk prøve. Der blev ikke indgået noget forsvarsforlig i forårssamlingen, og da næsten ingen andre kræfter uden for Christiansborg sagligt taler forsvarets sag, bliver det Centralforeningen og dens medlemmer, der skal gøre det - forhåbentlig med det samme gode resultat som i 1973, da vi virkelig øvede indflydelse.

Christian Sørensen's død er et smerteligt tab for Centralforeningen. Men vi ærer hans minde bedst ved dristigt og energisk at fortsætte, hvor han slap.

STAMPERSONEL's redaktør, *Henning Labrmann*, skrev under overskriften »Et livsværk«:

»Selv om Christian Sørensen kun var 47 år gammel, da han døde på Dronninglund Sygehus, nåede han at gøre en livsgerning, som satte sig spor i samfundet, og som vil blive stående efter ham.

Af spredte og svage organisationer i forsvaret sammentømrede han i tredserne en stærk medlemsorganisation og fagforening, hvis grundlag bl.a. var Christian Sørensen's meget stærke respekt for de unge i forsvaret. Der var en betydelig aldersforskel mellem dem og forbundsformanden, men Christian Sørensen's åbenhed og kontaktevner gjorde den betydningsløs.

Det var karakteristisk for Christian Sørensen, at han, der selv kunne virke borgerlig i fremtræden og væsen, forstod at hvis ungdommen fortsat skulle føle tilknytning til forsvaret, måtte dette ændre stil med ungdommen, - og at ændringen faktisk fandt sted på en afslappet og selvfølgelig måde.

Christian Sørensen blev aldrig nogen enøjet fagforeningspolitiker. Med åbenhed, stædighed, charme og fantasi varetog han sine medlemmers interesse overfor arbejdsgiveren, men hans ønske om mere fastansat personel i forsvaret hvilede også på den sikre overbevisning, at dettes kvalitet og produktivitet måtte øges, og her var han fuldt på linie med den moderne militære sagkundskab.

Under hans ledelse kom Centralforeningen også på linie med dem, der mente, at forsvaret ved siden af dets naturlige og givne funktioner skulle uddanne og udvikle sine medarbejdere til karrierer i forsvaret og det civile liv. Denne tanke er grundlaget for det løbende og kommende forsvarsforlig. Samtidig var Christian Sørensen med til at sætte sit præg på de planer om bedre personel-pleje, som er vedtaget omend ikke overalt gennemført.

Når Centralforeningen på disse punkter kom på linie med et stort flertal af folketingets partier skyldtes det Christian Sørensens stærke politiske fornemmelse og de kontakter, som han skaffede Centralforeningen. Disse er en væsentlig del af den værdifulde arv, som forbundsformanden efterlader sig.

I Centralforeningen grundlagde Christian Sørensen kapitalpensionsfonden, der sammen med bonusfonden, gruppelivsordningerne og A-kassen, øgede medlemmernes sociale tryghed. Systemet er som helhed enestående i dansk organisationsliv.

I begyndelsen af 1970'erne henvendte de fastansatte i det vesttyske forsvar sig til Christian Sørensen, som de bad sætte sig i spidsen for en organisation for fastansat militærpersonel i Vesteuropa. Man ønskede udveksling af erfaringer og inspiration i forbindelse med den danske forsvarsordning,

som Christian Sørensen havde været med til at forløse, og resultatet blev EUROMIL, hvis præsident Christian Sørensen var ved sin død.

Når Christian Sørensen fandt tid til det, var han en fremragende skribent, der bl.a. sammen med *Kjeld Olesen* skrev bogen »Forsvaret til debat«. Også internt i organisationen formulerede han sig klart og med visioner – ikke mindst i STAMPERSONEL, hvis ansvarshavende redaktør han var.

Christian Sørensen var næstformand i Forsvarskommandoens Samarbejdsudvalg og formand for dettes kontaktudvalg. Han var det ikke alene i sin egenskab af formand for den største personelgruppe i forsvaret, men fordi han forstod at sætte ting i gang. Hans forhold til forsvarrets myndigheder var forbilledligt – især på grund af hans loyalitet og vilje til at tale forsvarrets sag over for brede befolkningsgrupper. Han skabte her en tradition, der vil blive ført videre i Centralforeningen af dens ledende tillidsmænd.

Medlemmerne var for Christian Sørensen foreningens levende og rige indhold og medlemmerne i videste forstand, omfattede også hustruer og børn. Han ønskede at betrygge deres arbejdsplads og tilværelse. Han holdt af at komme rundt på tjenestestederne. Og efter at have færdiggjort den organisatoriske opbygning var han optaget af at gøre kontakten med medlemmerne tættere og cementere sammenholdet – en opgave, som vil blive videreført på grundlag af de forudsætninger, som Christian Sørensen skabte.

Christian Sørensen var stolt af tre ting – at han var sømand, vendelbo og med til at bringe forsvar og samfund på talefod med hinanden. Centralforeningen er stolt af Christian Sørensen og hans livsværk. «

SFO's fire-mandsudvalg afholdt 2 møder i årets løb. Den vigtigste beslutning, der blev truffet, var at der skulle anskaffes yderligere 3 sommerhuse til udlejning til SFO medlemmer.

Efter Chr. Sørensens død indtrådte *H.K. Jeppesen* midlertidigt i fire-mandsudvalget.

Til at varetage tilsyn og udlejning af sommerhu-

sene blev truffet aftale med *Poul Juul Christensen*.

Skyttestævnet blev aflyst på grund af for få tilmeldinger.

Den fungerende landsformand for SFO og CS, *Jørn Kristensen*, blev tillige valgt til præsident for EUROMIL. Han efterfulgte Chr. Sørensen på denne internationale tillidspost.

Poul Juul Christensen.

Jørn Kristensen

1977

køber SFO yderligere to sommerhuse.

SFO's æresmedlem Børge Jensen opfordres til at udarbejde en historisk oversigt for UF – FOU og SFO.

I forbindelse med CS-kongressen i Skjern afholdt SFO den 10. juni et repræsentantskabsmøde for at man formelt kunne udpege det 4. medlem af firemandsgruppen.

Den nyvalgte landsformand for SFO og CS *Jørn Kristensen*, blev enstemmigt valgt.

Det skal bemærkes, at dette møde begyndte kl. 11.50 og sluttede kl. 12.00.

--

Den 26. juli mistede vi en af vore trofaste venner gennem mere end en menneskealder.

Oluf Jørgensen var hovedbestyrelsesmedlem i SFO i ikke mindre end 23 år. Han blev kun 58 år gammel.

Oluf Jørgensen var tjenstgørende i Livgarden. Han var rekrut umiddelbart før krigen, blev sergent i 1941 og oversergent i 1942. Og det var han indtil hjemsendelse i januar 1948.

Samme år blev Oluf Jørgensen ansat i Københavns Sporveje (KS) – det senere Hovedstadens Trafikselskab (HT). Først som sporvejsfunktionær og senere som trafikmester.

Oluf Jørgensen gjorde hele turen med fra UF (Underofficersforeningen) over FOU (Foreningen af Oversergenter og Underofficerer) til SFO (Sergentgruppens Fællesorganisation). Og i 23 år var

han aktivt hovedbestyrelsesmedlem. Hjemsendte medlemmer var dengang særdeles aktive i organisationsarbejdet.

Igennem 16 år var Oluf Jørgensen tilmed hovedkassererer. Et job han forvaltede med den yderste omhu og pertentlighed – ja, næsten perfektionistisk. Altid var der orden i tingene.

Han var ikke en mand af store armbevægelser, men tværtimod stilfærdig og rolig, og disse egenskaber gjorde ham til en god og afholdt leder af SFO's landsskydninger. Denne lederpost bestyrede han med stor dygtighed i næsten 11 år, lige til sin død. Som ung deltog Oluf Jørgensen som aktiv modstandsmand under krigen, og derfra kendte han alvoren bag den gerning, vi i dag udfører i Forsvaret. Ærlighed og trofasthed overfor vort fædreland, for sin familie, for kammeraterne og for forsvarssagen.

--

Der blev i årets løb anskaffet yderligere 2 sommerhuse, eet i Skallerup og eet i Næsby.

På firemandsmødet den 17. august blev det vedtaget at bevilge 25.000 kr. til det nyoprettede »Chr. Sørensens mindefond«.

SFO's æresmedlem, *Børge Jensen*, blev på samme møde opfordret til at udarbejde en historisk redegørelse for UF – FOU og SFO.

Forbundsbestyrelsen i CS før kongressen 10. juni. siddende fra venstre: Jens C. Rotbøll, Jørn Kristensen, Bjarne Johansen og Ib Vindeløv. Stående fra venstre: H.K. Jeppesen, Svend Erik Larsen, N.G.R. Nielsen, Jens Ole Nielsen, Flemming Hansen, Erik Gedsø, Ole Hemmingsen, Finn Busse Jensen og Lars C. Larsen.

Afsnit 3.

Organisationens blad
Forlaget »Underofficeren«
Hjælpe-, Bygge- og Uddannelsesfondet
Ejendomsfonden
Landsskydninger
Kursusvirksomhed

Organisationens blad

Allerede ved drøftelserne i 1938 og 1939 før organisationen blev stiftet var der enighed om, at den sikreste form for bindeled mellem medlemmerne måtte være et blad.

Der var heller ingen tvivl på den stiftende generalforsamling – et blad skulle udgives.

Det havde mange vanskeligheder med at komme igang. Det lykkedes dog i 1939 at udsende det første nummer af *Underofficeren*. Vanskelighederne ved krigens udbrud, hvor det var svært for hovedbestyrelsen at holde forbindelsen vedlige medførte, at det andet nummer først kunne udsendes i marts 1940.

Nu indtrådte en længere stilstand, helt frem til efter reorganiseringen, men fra januar 1942 kom organisationens blad hver måned. At dette har haft uvurderlig betydning for organisationens trivsel og fremgang gennem årene er uomtvisteligt.

Der har været store vanskeligheder, navnlig de første år. Økonomien var dårlig. De mænd, der måtte påtage sig hvervet som redaktører, var urutinerede eller måske snarere uvidende om alt, hvad der skulle udføres for at udgive et blad.

Bladets første redaktør, *S.A. Mortensen*, har i bladets 10 års fødselsdagsnummer givet et klart indtryk af vanskelighederne. Et uddrag heraf lyder således:

»Ingen af de daværende medlemmer anede noget om, hvorledes man greb sådan et arbejde an. Vi diskuterede frem og tilbage om tilrettelæggelsen af det forberedende arbejde; men resultatet var meget magert. Dog oplyste en eller anden, at et medlemsblad var en god »forretning«, der ville skabe højvande i kassen.

Resultatet blev at jeg fik det ærefulde hverv at undersøge forholdene ved et medlemsblads udgivelse. Fuld af optimisme rejste jeg så til København

for der at finde et forlag eller lignende, vi ville betro opgaven. Første henvendelse skete på *Berlingske Tidende*, hvor en mig ubekendt redaktør hurtigt fik mig ud af den vildfarelse, at et medlemsblad var billigt, endsige at få det til at give en fortjeneste til foreningen. Lidt nedslået, men absolut ikke nedbrudt, begyndte jeg så en vandring fra forlag til trykkeri m.v., idet jeg havde taget telefonbogen til hjælp. Men alle steder det samme nedbrydende resultat. Ved det næste møde i *Holbæk* blev medlemmerne ikke så lidt skuffede over det nedslående resultat, og vi var en overgang lige ved helt at opgive tanken om at udgive et medlemsblad, da vi jo indså, at der måtte »kapital« til for at kunne gennemføre opgaven. Og penge var næsten det eneste, vi ikke havde; men så viste landsformanden *F.O. Nielsen*, sig som den hædersmand han er. Uden betingelser eller klausuler af nogen art, stillede han 1600 kr. til rådighed for bladets udgivelse. Det var bravt gjort; thi intet var vel et mere usikkert foretagende. Vi må her tænke på, at ingen af os anede noget om dagen, der fulgte; det var skralt med tjenestefornyelserne, hæren indskrænkede, ja, måske blev det hele opløst den kommende dag. Men *F.O.* troede på sagen, og vi gik da i gang med at tilrettelægge udgivelsen af bladet.

Først måtte vi have ministeriets og generalkommandoens billigelse. Altså til København igen, op i generalkommandoen, hvor jeg fik foretræde for generaløjntant *E. Gørtz*. Generalen viste sig meget imødekommende over for sagen og lovede at give det første bidrag til bladet i form af en udtalelse samt tilladelse til, at vi i første udgave måtte referere brudstykker af generalens kritik af sidst afholdte divisionsøvelse. Dette gjorde mig overstadig af lykke, at jeg helt glemte at komme i statsministeriet og skænkede forøvrigt heller ikke nævnte institution

S.A. Mortensen.

A.I. Sørensen

K. Særmark-Thomsen.

Jobs. Jørgensen.

nogen tanke siden. Men hvad jeg ikke huskede, det gjorde ministeriet, og da første udgave var sendt ud, blev jeg på en pæn, men bestemt måde opfordret til at give møde i statsministeriet. Heroppe var det meget flinke mennesker, som blot gerne ville se mig, havde jeg indtrykket af; jeg blev i det mindste ikke forulempet på nogen måde«.

S.A. Mortensen var bladets redaktør frem til 1943. Herefter virkede A.I. Sørensen som redaktør indtil marts måned 1944, men denne havde i tiden før Mortensens fratræden været medvirkende ved bladet og havde derfor ikke så store vanskeligheder ved at fortsætte. Ved sin fratræden havde han medvirket ved udgivelsen af 26 numre af bladet.

Så kom en lang stabil periode med K. Særmark-Thomsen som redaktør i 20 år, frem til 1964.

Hans evner for redaktørvirksomhed var store. Ansættelsen skulle egentlig kun være af midlertidig varighed, til man fandt en egnet fagmand, men dette vikariat holdt i 20 år.

Bladet fik en god form. Der blev bragt mange gode artikler og indlæg.

Det skal nævnes, at den del af udgivelsesperioden, der foregik under besættelsen var »Underofficeren« bogstaveligt talt et fagskrift for illegalt arbejde – et »instruktionsblad for sabotører«.

Morgenbladet bragte den 15. november 1945 følgende artikel:

Danmarks »farligste« illegale Blad var legalt

»Dansk Underofficersforening« udgav under Besættelsen et Instruktionsblad for Sabotører

Kaupisch havde intet at indvende

»Morgenbladet« præsenterer i Dag et Blad, der fik en afgørende Betydning for denne Instruktion. En Kreds af Underofficerer, der sad i Spidsen for »Dansk Underofficersforening af 1939« fik den Idé, at det maatte kunde lade sig gøre at udsende et Blad i Foreningen, der kunde tjene som et Skjul for de Artikler, man vilde faa Brug for ved Instruktionsarbejdet rundt om i Landet.

Man fik Foretræde for General Kaupisch, der intet kunde finde at indvende mod et Maanedslad med Navnet »Underofficeren«, der skulde

tjene som Bindeled mellem Foreningens Medlemmer.

»Underofficeren« saa Dagens Lys og indeholdt virkelig en Række »neutrale« Artikler Side om Side med Foreningsmeddelelserne; men imellem anbragtes de Artikler, hvis eneste Opgave det var at give Sabotørerne Oplysninger om de Vaaben, de havde med at gøre, lære dem de nye Vaaben at kende, instruere dem i Partisanrig, i Gadekampe o.s.v.

Bladet bragte Kort over det spærrede Jylland

Det viste sig hurtigt i hvor høj Grad Tyskerne lod sig bluffe, og »Underofficeren« var saaledes det eneste legale danske Blad under Besættelsen, der kunde bringe Billeder af de nyeste engelske og amerikanske Flyvemaskintyper. Paa samme Maade kunde man fortælle Sabotørerne, hvorledes de skulde kende engelske invasionsoldater. Af den lange Række Artikler, Bladet bragte under Besættelsen kan nævnes:

En Instruktion i Spærring af Veje efter allieret Metode. – Redegørelsen for Flammekastere og Brugen af disse. – Instruktion i Nærkamp og Gadekampe. – Skydning med den engelske og svenske Maskinpistol. – Anvisning paa Brugen af de Tændpatroner, der blev nedkastet fra Luften. – Hvorledes man kan uskadeliggøre Landminer o.s.v. – Da Tyskerne paabegyndte Befæstningen af Jylland og forbød Udgivelsen af Maalebordsblade, blev det Bladets Opgave at bringe kvadrerede Kort over de spærrede Omraader.

»Underofficeren« kan med Rette reklamere med, at det var det eneste legale »illegale« Blad under Besættelsen, og naar man ser, hvor farligt det Stof, Bladet bragte, var for Tyskerne, maa man endnu engang tage Hatten af for de Mænd, der ikke lod sig kue af Voldsregimet. Efter Befrielsen er bladet fortsat med at udkomme, og det tjener i Dag det Formaal, som General Kaupisch ikke kendte Indvendinger imod, nu er det Organet for den danske Underofficersforening, og det har til Opgave at bringe hjemsendte Befalingsmænd Kendskab til de nyeste Vaaben.

Blandt mange gode skribenter skal nævnes Victor Krohn, G. Orlov-Andersen, Kaptajn Halck, og der kunne nævnes mange andre, der var med til at gøre »Underofficeren« til et blad med et godt renommé og et uvurderligt redskab til kommunikation og sammenthold blandt organisationens medlemmer.

1. marts 1964 fratrådte Særmark-Thomsen og Jobs. Jørgensen tiltrådte som bladets redaktør.

Jobs. Jørgensen havde som sin forgænger medfødte evner til dette job og forstod også at præge bladet. Det kom til at indeholde mere fagligt stof, og redaktionen forsøgte at orientere om alt, hvad der foregik i forretningsudvalg og hovedbestyrelse. Bladet gennemgik en redaktionel modernisering og fik vel mere præg af nu at være et fagtidsskrift.

Henning Lahrmann.

det også er vigtigt, at man forstår »fuglenes sprog«. Det er mit håb, at dette blad kan tegne en fortsat fremgangsline til gavn for medlemmerne.

»Fagbladet STAMPERSONEL«'s redaktør, H. Lahrmann, havde som forbundssekretær fået pålagt en række væsentlige og tidskrævende opgaver i CSS. Som følge heraf ansattes i perioden maj 1972 til marts 1974 journalistisk arbejdskraft til redigering af fagbladet. Lahrmann var fortsat medredaktør og kunne derfor uden vanskeligheder igen tiltræde stillingen som redaktør i marts 1974, da han fratrådte som forbundssekretær og formand for Flyvevåbnets Konstabelforening.

I de følgende to år gennemgik fagbladet en redaktionel og teknisk modernisering, bl.a. overgik man i oktober 1974 fra den gammeldags bogtryk-teknik til den langt billigere og hurtigere rotations-offset trykning.

I trit med det voksende antal unge konstabler, der var en følge af 1973-forsvarsforliget, ændredes målsætningen for bladet og i januar 1976 udsendtes STAMPERSONEL for første gang som avis. Efter et par prøvenumre besluttede forbundsbestyrelsen at holde fast ved avisen i BT-format, men stadig som månedsblad.

Medlemsbladet, der nu uden afbrydelse har været udgivet i 36 år, har selvsagt skiftet både format og forside flere gang og har fra et beskedent oplag på ca. 1.600 eksemplarer nu et månedligt oplag på over 20.000.

Der har været kritik og der har været ros, men en ting står fast, at bladet uanset navn, format og forside har været en værdig repræsentant for organisationen og sammen med denne været med til at skabe den position og den good-will, der står om organisationen i dag.

I sin beretning til SFO's ordinære repræsentantskab i Vedbæk den 28.-29. maj 1970 redegjorde landsformand Chr. Sørensen for SFO's fremtidige muligheder i den forhandlingsberettigede organisation Centralforeningen for Stampersonel (CSS). Under indtryk heraf vedtog repræsentantskabet at udgive et fælles fagblad for SFO og de tre værns konstabelforeninger. SFO-bladet skulle fortsætte indtil videre.

»Fagbladet STAMPERSONEL«, som det fælles blad kom til at hedde, fik CSS' næstformand og formand for Flyvevåbnets Konstabelforening, Henning Lahrmann, som redaktør.

I forbindelse med CSS stiftende kongres i Herning den 3.-4. juni 1971 holdt SFO et ekstraordinært repræsentantskabsmøde, hvor man besluttede, at »Fagbladet STAMPERSONEL« skulle være eneste »talerør« for forsvarrets stampersonel. SFO-bladets redaktør gennem 7½ år, Johs. Jørgensen, skrev i sin sidste leder:

»Derfor vil jeg udover at ønske redaktionen af STAMPERSONEL lykke med arbejdet samtidig sige, at

Forlaget »Underofficeren«

Udgivelsen af organisationens blad havde lige fra begyndelsen i 1942 voldt mange vanskeligheder. Det havde således været nødvendigt med juridisk bistand for at få udgiverne til at overholde deres forpligtelser, og økonomien ved bladudgivelsen havde været dårlig.

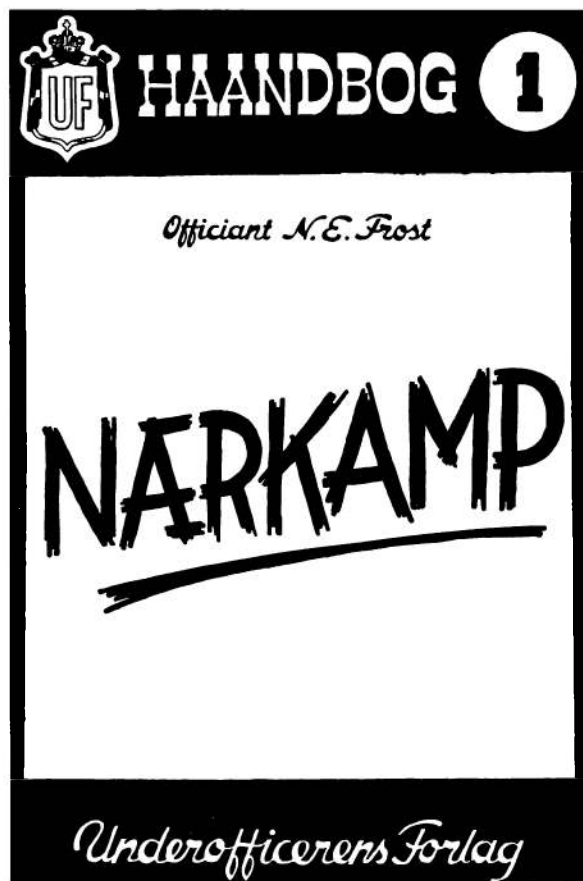
Det blev i 1946 besluttet at oprette eget forlag – Underofficerens Forlag.

Forlaget overtog ligeledes annonceportefølgen og ansatte en repræsentant til annoncetegning.

I januar 1947 udsendtes medlemsbladet for første gang fra eget forlag.

Det var ligeledes vedtaget, at den til enhver tid fungerende landsformand skulle være forlagsdirektør. Den første forlagsdirektør var *A. Nissen* indtil 1951. Derefter fulgte *E. Kofoed*. Til at varetage den daglige drift valgte man en regnskabsfører, der ikke alene skulle varetage forlagets økonomi, men også ansætte annoncerepræsentanten, sørge for betaling for annoncer m.v.

1946 udkom håndbog nr. 1 – »Nærkamp« af officiant *N.E. Frost*.

Holger Andersen.

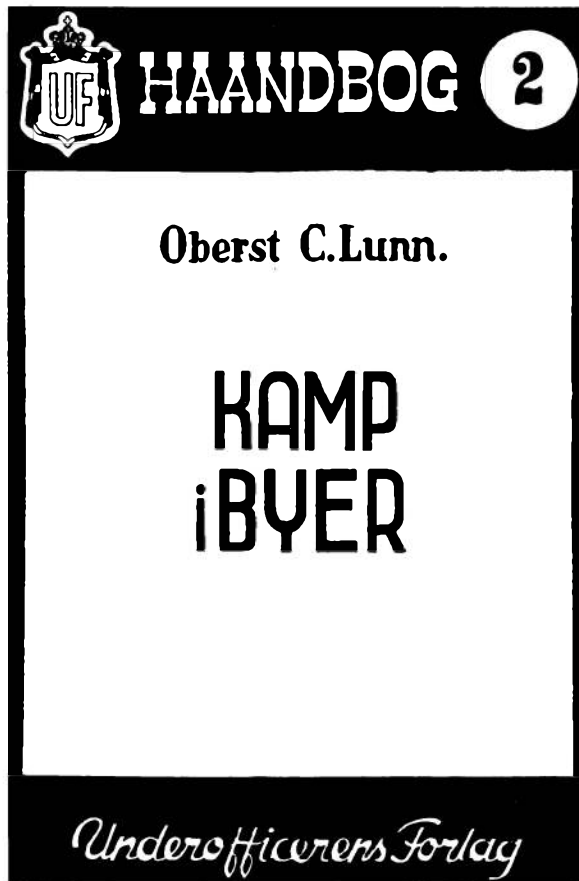

Den første valgte regnskabsfører var *Thorhild Jensen*, der fungerede til 1951. Herefter overtog *Holger Andersen* posten og virkede i dette hverv til forlaget blev nedlagt i 1961.

Forlagets arbejde blev støttet af UF's fond, der til den vanskelige start udlånte kr. 3.000,-

Udover arbejdet med udgivelse af organisationens blad ønskede man for at fungere mere udadvendt at benytte sig af forlagsvirksomheden med udgivelse af håndbøger.

1947 håndbog nr. 2 – »Kamp i Byer« af oberst *Christian Lunn*.

HAANDBOG 3

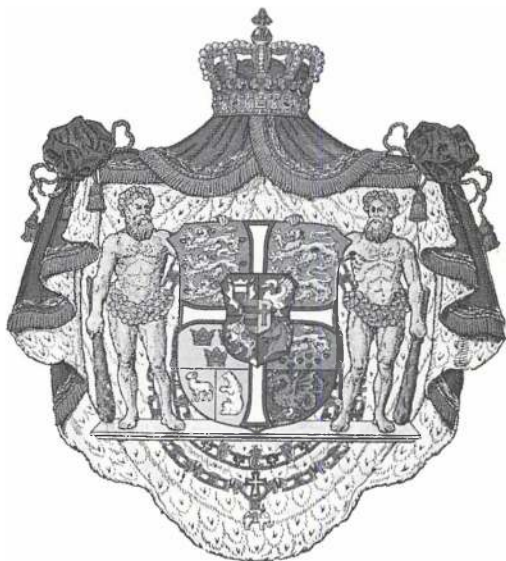
Officiant N.E. Foost

*Hvorledes
skal jeg instruere
mit mandskab*

Underofficerens Forlag

1950 håndbog nr. 3 – »Hvorledes skal jeg instruere mit mandskab« af *officiant N.E. Frost*.

Foruden disse håndbøger udsendtes fra forlaget i 1949 »Danmarkshistorie fortalt af Rigsvåbnet« med tekst af *F.O.Nielsen* og *K. Særmark-Thomsen*.

DANMARKSHISTORIE
FORTALT AF
RIGSVÅBNET

KAMPEN VED HOKKERUP

DEN 9. APRIL 1940

1950 udsendtes »Kampen ved Hokkerup« med tekst af hærarkivaren, *kaptajn E. Pontoppidan*.

1951 udsendtes som det sidste »Istedrytteren fortæller« med tekst af *H. Brodersen*.

H. BRODERSEN

ISTEDRYTTEREN FORTÆLLER

Nytår 1951

Derefter ophørte udgivelsen af disse publikationer og kun udgivelsen af medlemsbladet fortsatte indtil 1961, hvor det blev vedtaget at ophæve forlagsvirksomheden og lade udgivelsen af bladet overtage af hovedbestyrelsen. Den omstilling ville stort set frigøre bladet for annoncer.

Hjælpe-, Bygge- og Uddannelsesfonden

Fondets oprettelse skyldtes det behov, der var for hjælp til underofficerer og deres pårørende under besættelsen. Mange underofficerer var gået under jorden, og mange opholdt sig i Sverige, medens deres koner og børn ofte manglede både føde og klæder. Meger af dette blev afhjulpet ved gaver fra private såvel som fra offentlige institutioner, men da al denne hjælp var en form for »tiggeri«, besluttedes at starte det første landslotteri i 1944, som gav et overskud på ca. 16.000 kr., og dermed var grunden til Fondet dannet.

Opmuntret af heldet, startedes året efter et nyt landslotteri, som gav kr. 14.465, og i 1948 startedes tredje og sidste lotteri, som gav godt 12.000 kr. i overskud. De to første lotterier blev afviklet fra København med *Særmark-Thomsen*, som leder, medens det tredje lotteri i 1948 blev afviklet i Odense med *Chr. Pihl*, som leder.

Efter sidste lotteri var kapitalen på kr. 28.256,10, efter datidens forhold et ret pænt beløb. I årene til 1951 bestyredes Fondet af hovedforeningen; men ved formandsskiftet i 1951, hvor nye og gamle linier havde svært ved at forenes, besluttede repræsentantskabet, at der blev lavet statutter og valgt en permanent fondsbestyrelse.

Til medlemmer af denne bestyrelse valgtes den afgående landsformand *A. Nissen* som formand, *Chr. Pihl* som kasserer samt foreningens æresmedlem *kaptajn F.O. Nielsen*. Bestyrelsen skulle selv vælge deres efterfølger.

Det blev senere bestemt, at organisationens landsformand skulle indtræde i bestyrelsen.

Der er gennem årene ydet megen hjælp fra Fondet til trængende medlemmer eller deres efterladte.

Da forlaget blev startet i 1951 ydede Fondet et lån til driften, ligesom man i nogle år modtog tilskud for gennemførelsen af landsskyttestævnerne og kursusvirksomheden.

Ved organisationens køb af Laulunggade 4 i Herning gav Fondet kr. 25.000,- til brug ved køb af inventar.

Oprettelsen af »Chr. Sørensens Mindefond« i 1978 blev støttet med kr. 5.000,00.

Fonden eksisterer således stadig og selv om behovet for hjælp til medlemmerne eller deres efterladte ikke mere er det store problem, takket være samfundets sociale love, er der dog stadig brug for at kunne yde støtte til andre formål, der har tilknytning til tidligere og nuværende medlemmer af SFO.

A. Nissen.

Chr. Pihl.

F.O. Nielsen.

Ejendomsfonden

Lige fra organisationens spæde start i 1939 var vanskeligheden med lokaler til administration et stort problem.

De første par år foregik administrationen fra landsformandens og kassererens bopæl.

Der blev senere ved ministeriets hjælp på midlertidig basis skaffet mulighed for lokaler, bl.a. på Riggsgades Kaserne. I 1965 lejede organisationen lokaler i ejendommen Østergade 1, Herning.

Ønsket om at erhverve eget hus opstod meget tidligt. Økonomien var ikke den allerbedste og et godt tilbud i 1945 på køb af en velegnet ejendom måtte man således lade gå fra sig.

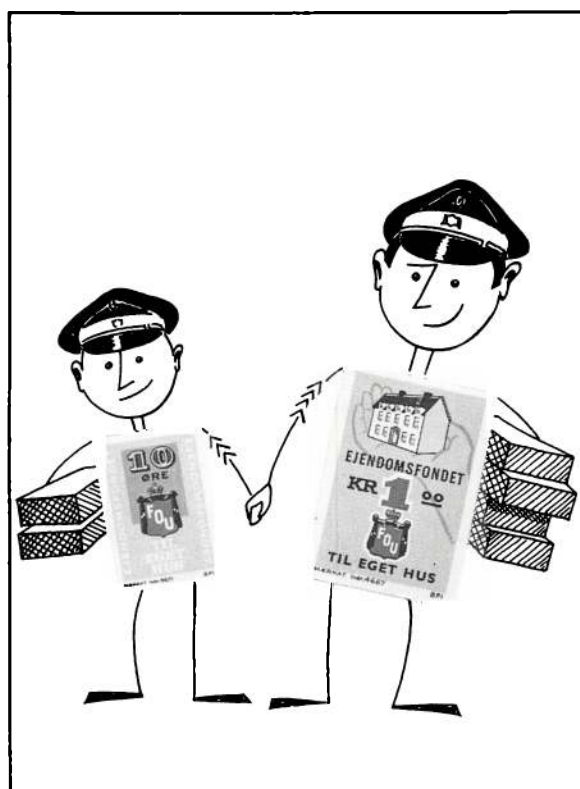
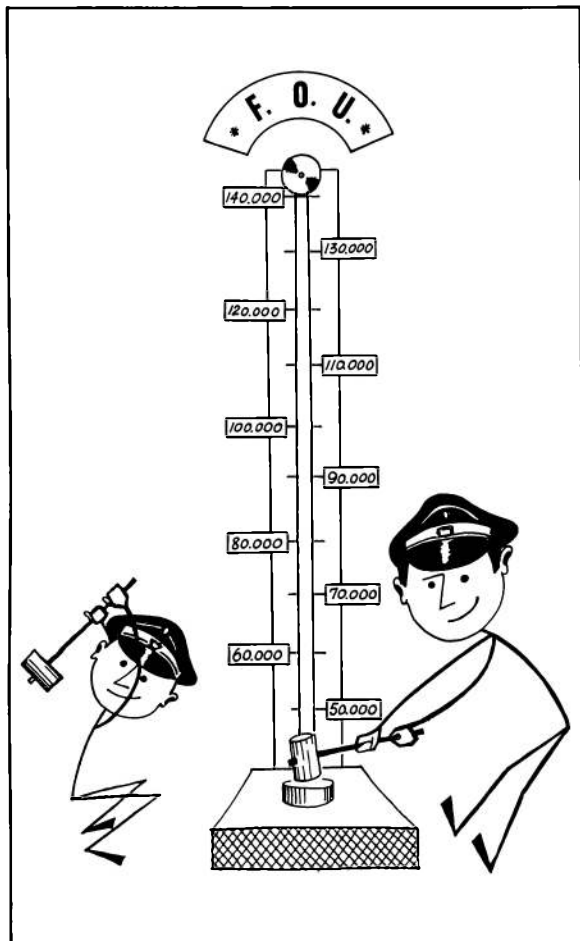
I 1956 foreslog *Særmark-Thomsen*, hovedbestyrelsen oprettelse af et fond, der skulle opsamle den fornødne kapital til eget hus. Forslaget blev gennemdrøftet og på et ekstraordinært repræsentantskabsmøde blev det vedtaget med stor majoritet.

Ejendomsfondet blev dannet med *Særmark Thomsen* som formand for udvalget og det var vedtaget, at en kontingentforhøjelse på 1 kr. pr. medlem skulle indgå i dette fond. Herudover blev forsøgt at samle penge på andre måder, såsom indsamling og salg af brugte frimærker og salg af mærkater, endvidere indkom mindre beløb som gaver fra enkelte lokalforeninger.

Fonden nåede i 1961 en kapital på 100.000 kr., hvorefter det på repræsentantskabsmødet blev vedtaget at nedsætte medlemstilskuddet til 50 øre pr. medlem.

I 1962 besluttede repræsentantskabsmødet at ophæve udvalget. Kapitalen skulle herefter ledes og administreres af hovedbestyrelsen. I 1968 var Ejendomsfondets formue vokset til kr. 223.558,- kr. Tiden var kommet og det var allerede besluttet at anskaffe en passende ejendom til administration.

Blandt flere tilbud valgtes ejendommen Laulundgade 4 i Herning – købesum 215.000,- kr. Ejendomsfondet var hermed ophævet og den tilbageværende del af værdierne indgik i organisationens formue.

Landsskydninger

Skydningen har hørt til de aktiviteter, der meget tidligt indtog en fremtrædende plads, navnlig i lokalforeningernes arbejde.

Da det i 1948 blev taget op af *hovedforeningen* som en samlet årligt tilbagevendende landsskydning, blev det en stor succes. Medlemsskaren, spredt ud over landet fik en mulighed for at lære hinanden at kende og der opstod en kappestrid lokalforeningerne i mellem for at opnå de bedste resultater.

Et uddrag af Hovedforeningens daværende *skydeleder P.A. Larsens* indlæg i 25-års festskriftet lyder således:

»Det første vi ved om skydning i vor organisation, stammer fra bladet »Underofficeren«, marts 1940, hvor lokalforening Viborg opfordrede andre lokalforeninger til en dyst. Desværre fremgår det ikke, om der blev noget ud af det. De mange nystartede lokalforeninger havde travlt med det organisationsmæssige, men det er dog en kendsgerning, at interessen var der, hvilket bl.a. ses af de mange artikler i vort medlemsblad med instruktion i geværskydning, pistol- og maskinpistolskydning, våbenbetjening samt våbnenes adskillelse og samling. Trods den tyske værnemagts cencur blev disse artikler offentliggjort og benyttet ud over det ganske land, hvor man brugte mange kneb for at komme til at skyde. Desværre blev der alt for hurtigt sat en stopper herfor, idet ammunitionsmangel og tyskerne anvendelse af de militære områder umuliggjorde al legal skydning, hvorfor man tyede til andre metoder.

Det daværende skydeudvalg arbejdede sammen med lkf. »København«, og en af »de gamle« havde opnuset, at Garderforeningen havde 3 stk. Otterup luftgeværer kal. 4 mm kugler, og disse lykkedes det os at låne, da ejerne ikke havde mere ammunition.

Geværerne vakte ikke absolut begejstring, men da man opdagede, at træfsikkerheden ikke var så dårlig endda, steg skydelysten, og der blev trænet på livet løs. Skyttelaugets medlemstal steg, og vi fik megen fornøjelse af disse luftbøsser såvel på 10-delt ringskive som på faldfigurer, der var fabrikeret af appelsinkasser påmonteret vippehængsler. Jo, det var skam en god erstatning, som vi benyttede indtil ammunitionsituationen bedredes så meget, at vi igen kunne få ammunition til salongeværer, hvorefter de lånte luftbøsser blev afleveret med tak for lån samt noget ammunition i tilgift.

Sam Jensen. leder af landsskydningerne 1948-1960.

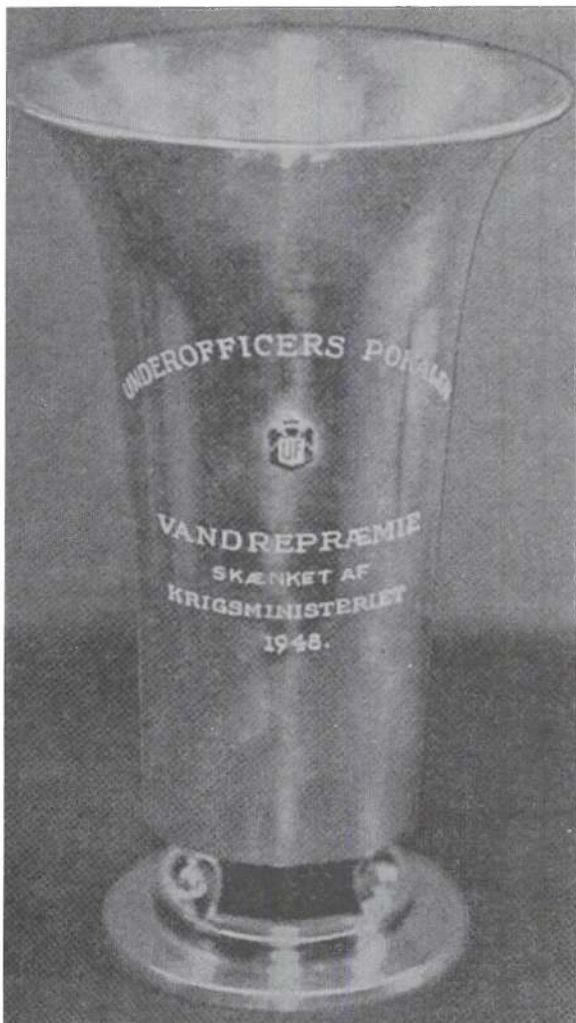
P.A. Larsen. leder af landsskydningerne 1960-1966.

Oluf Jørgensen. leder af landsskydningerne 1966-1977.

I dag vil mange sikkert more sig over dette, men for os var det ramme alvor, det drejede sig først og fremmest om at kunne vedligeholde skydefærdighederne, så vi var i bedste træning, såfremt der skulle blive brug for det. Det havde også sin betydning, at kammeratskabet kunne vedligeholdes og medlemstallet forøges.

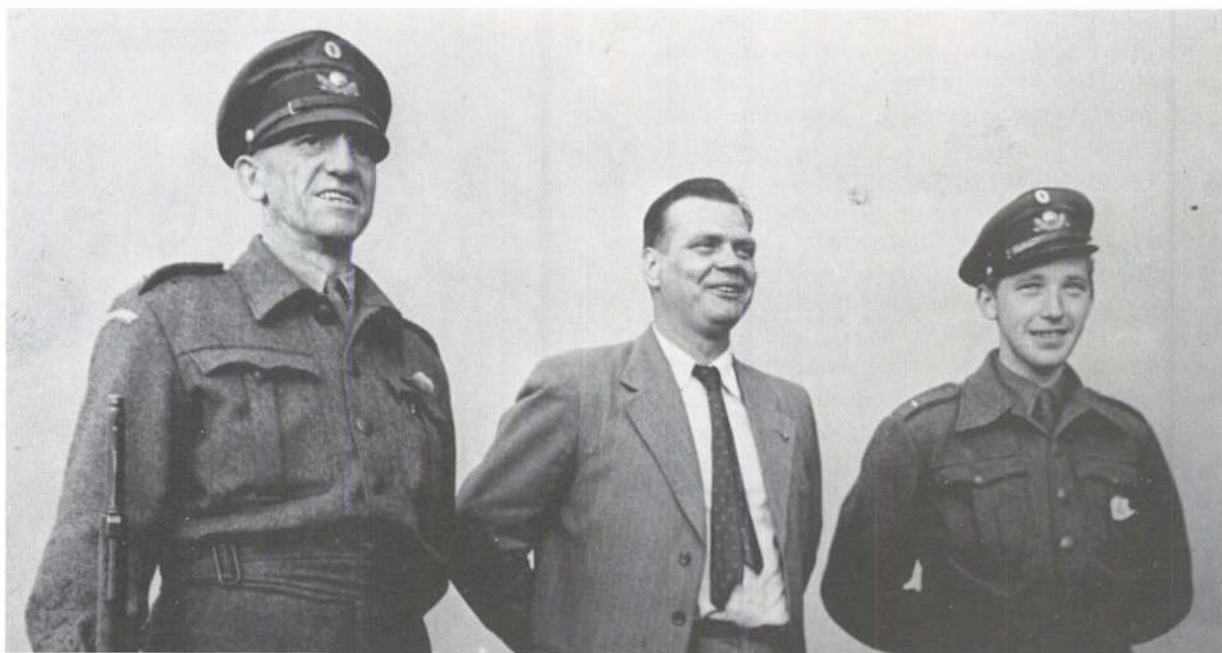
fortsattes skydningen i en nystartet skytteforening FK 29, hvis medlemmer havde gjort tjeneste i »Underofficerskompagniet« på Slotsholmen, og her skabtes et godt kammeratskab og mange gode og spændende skydedyster.

Antallet af lokalforeninger i FOU steg hurtigt og dermed også skydelysten. Der blev erkendt, at man måtte finde en bredere basis for skyttesagen, og fra lkf. »Fyn« kom så ideen om afholdelse af en landskydning.

Hovedbestyrelsen gik ind for tanken, et skydeudvalg blev nedsat til varetagelse af det store arbejde, der resulterede i, at »Fyn« inviterede til landskydning på banerne ved Seden. I dagene 7. til 8. august 1948 fandt den første landsskydning sted med deltagelse af ca. 90 skytter fra 13 lokalforeninger, hvilket vel må siges at være en særdeles god start, og vore værter, lkf. »Fyn«, havde megen ære af det storstilede arrangement. Skydedagen indledtes med parade på Albani Torv, og med et stort hornorkester og 5 faner i spidsen marcherede styrken gennem byen til de ventende busser, der kørte os til skydebanen. Dengang kom man med »damp-toget« aftenen før og samledes til kammeratlig aften i underofficersmessen, og her lærte man hinanden at kende, der var to dage at snakke i. Nu er de fleste selvkørende og er faktisk kun sammen i nogle få timer. Disse »hyggeaftener« er der sikkert mange, der mindes med glæde, og de har sikkert ikke glemt den spænding, som herskede i kasernens gymnastiksal, hvor vi sov på madrasser, der på en mystisk måde pludselig kunne vende bunden i vejret eller flyde i vand.

Der blev skudt hovedskydning, mesterskabskydning og festskydning med gevær på 200 meter

Efter fredsslutningen kom der igen fart i skydningen, og fra vor samhørighed med O-grupperne

Vindere af det første Landsskyttestævne 1948.
fra venstre M. Madsen, Haderslev. Resbr. Bøtcher, Aarhus og S.A. Christensen, Holbæk.

samt hovedskydning med pistol og der var travlt på samtlige baner.

I 1949 var lkf. »Randers« vært og her benyttede man sig af de høstede erfaringer fra Seden. F.eks. blev banerne og geværene tildelt ved lodtrækning. Hovedskydningen blev skudt med svenske geværer, idet garnisonen havde stillet 20 nye geværer til rådighed. Serieskydningerne blev afviklet med de gamle Gv. 89, og det blev nøje pålagt skytterne at opsamle og aflevere de tomme hylstre, hvis antal skulle svare til det udleverede antal skarpe skud. Ve den, der manglede blot et hylster. I hovedskydningen måtte kun anvendes militære geværer, svenske, engelske, tyske eller danske. Eget gevær måtte kun benyttes, hvis det blev godkendt af skydelederen. I festskydning måtte eget gevær anvendes, men der måtte i intet tilfælde anvendes sigtebriller.

Også »Randers« havde succes med landsskydningen, der på alle måder var vel tilrettelagt. Lad mig nævne, at søndag formiddag gik med rundvisning på kasernen samt opvisning af kampvogne. Også her var mødt 13 lokalforeninger og ca. 90 skytter, der udviste meget bedre resultater end året forud, hvilket bl.a. skyldtes, at de udleverede geværer var betydeligt bedre indskudt end i 1948.

Også her boede vi på kasernen, hvor vi blev forplejet på bedste måde, og mon ikke det vil være morsomt at kigge lidt på de fastsatte priser. Morgenkaffe 60 øre, en lækker frokostpakke 70 øre og middag 1,30 kr. Indkvartering incl. morgenvæk-

ning var gratis, medens festmiddagen (4 retter incl. vine) kostede kr. 15,00. Beretningen om skydningen omtaler »et overdådigt præmiebord«, men lad mig her fremhæve landsskydningens fornemste trofæ »UNDEROFFICERSPOKALEN«, der er skænket af det daværende krigsministerium som vandrepræmie for langdistanceskydning med gevær og er evigt vandrende til holdvinderne (mindst 4 mand).

»Fredericia« måtte holde for i 1950, og da man her fandt noget nær det ideelle, har man gjort denne lokalforening til permanent landsskydningsarrangør.

Dog gjorde man en undtagelse i 1953, hvor »Århus« fejrede sin 10 års stiftelse med afholdelse af landsskydningen.

Det ville måske være morsommere om man i lighed med repræsentantskabsmøderne kunne besøge lokalforeningerne på skift, men dette lader sig ikke gøre, da det store program skal afvikles på een dag, hvilket kræver mange baner til 200 m samt salon- og pistolbaner, og kun få garnisoner kan stille disse lokaliteter til rådighed. Det har ikke altid været let at afvikle det store arrangement på den afmålte tid, men også økonomien skal der tages hensyn til, ellers kunne man jo tage 2 dage til afvikling.

De første to år blev der kun skudt 10 skud i tre stillinger, hvilket i 1950 ændredes til 15 skud i tre

Det sejrende Holbæk-hold, 1948.

K.M. Kristensen.

Plet-Hansen.

A. Vang.

S.A. Christensen.

stillinger, samt 10 skud liggende til mesterskabs-skydningen.

I årene 1954-1959 var skytterne inddelt i A- og B-klasse, men det var en ordning, som viste sig at være meget vanskelig at administrere tilfredsstillende, hvorfor man igen ændrede til een klasse. Interessen for kortdistance på 15 m var stigende, og i 1952 forsøgte skydeudvalget med en landsskydning på hjemmebane og dette blev en sådan succes, at det blev en årlig tilbagevendende begivenhed, hvortil bogtrykkeriet ANTIKVA i 1955 udsatte et »vandrebæger«, som blev vundet af »Vestsjælland« til ejendom, idet de vandt i årene 1955, 56 og 57. I 1958 udsatte samme firma en vandrede dirigentklokke, hvori »Skrydstrup« nu har tre andele og kun mangler én gang for at erhverve klokken til ejendom.

I 1952 blev der af damerne i FOU samlet ind til en vandrepokal for årets bedste pistolskytte, og denne har endt sin vandring hos OS N.A.D. Hansen, som i årene 1959, 61, 62 og 63 vandt denne konkurrence.

Værd at nævne er også »Sjællandsskydningen«, der af lkf. »Holbæk« arrangeres hvert år i august måned, og da man skyder efter samme program som landsskydningen betragtes dette som den sidste træning hertil. Skydningen er åben for alle medlemmer i de sjællandske lokalforeninger, men fortjener større tilslutning fra en bredere front, idet

»Holbæk« her yder en stor indsats med dette arrangement, hvortil der for anden gang er udsat en meget smuk vandrepokal. Den første vandt »København« til ejendom.

RESULTAT-OVERSIGT

Geværskydning 200 m

Landsskydningen

år	afholdt i	holdvinder	points	landsskytte	lokalforening	points
1948	Odense	»Holbæk«	270	Bøtcher	»Århus«	152
1949	Randers	»Fyn«	303	Lumbye Andersen	»Århus«	164
1950	Fredericia	»Randers«	481	Elton Petersen	»Fyn«	226
1951	Fredericia	»København«	489	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	233
1952	Fredericia	»Vestsjælland«	497	W. H. Dam	»Randers«	225
1953	Århus	»Århus«	502	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	240
1954	Fredericia	»Roskilde«	499	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	240
1955	Fredericia	»Fyn«	496	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	240
1956	Fredericia	»Roskilde«	489	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	225
1957	Fredericia	»Vestsjælland«	509	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	240
1958	Fredericia	»Århus«	520	B. B. Hansen	»Fly Ålborg«	235
1959	Fredericia	»Fly Skrydstrup«	520	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	237
1960	Fredericia	»Fly Skrydstrup«	528	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	240
1961	Fredericia	»Fly Ålborg«	527	K. O. Andersen	»Fly Karup«	240
1962	Fredericia	»Fly Skrydstrup«	525	N. A. Duus Hansen	»København«	237
1963	Fredericia	»Fly Ålborg«	533	B. Christiansen	»Fly Ålborg«	236
1964	Fredericia	»Fly Skrydstrup«	549	N. A. Duus Hansen	»Fyn«	242
1965	Fredericia	»Fly Skrydstrup«	548	P. J. Johansen	»Skrydstrup«	242
1966	Fredericia	»Fly Aalborg«	548	K. O. Andersen	»Fly Karup«	237
1967	Fredericia	»Fly Aalborg«	548	Børge Christensen	»Fly Aalborg«	241
1968	Skydningen aflyst p.g.a. verdenssituationen					
1969	Aalborg	»Fly Karup«	543	K. O. Andersen	»Fly Karup«	239
1970	Karup	»Fly Karup«	564	Børge Christensen	»Fly Aalborg«	240
1971	Aarhus	»Fly Skrydstrup«	552	Børge Christensen	»Fly Aalborg«	239
1972	Varde	»Fly Karup«	570	Børge Christensen	»Fly Aalborg«	242
1973	Fredericia	»Fly Ålborg«	552	P. A. Munch	»Bornholm«	240
1974	Viborg	»Fly Karup«	562	P. J. Johansen	»Fly Skrydstrup«	288
1975	Skalstrup	»Viborg«	546	P. J. Johansen	»Fly Skrydstrup«	278
1976	Skydningen aflyst p.g.a. manglende deltagelse					

Skydningen blev stadig fortsat, men interessen hos de unge var dalende og i 1976 måtte landsskyttestævnet aflyses, idet kun ca. 50 skytter havde tilmeldt sig.

Der arbejdes dog stadig i mange lokalafdelinger

med skyttesagen, og der er stærke kræfter i gang for at få landsskyttestævnet lagt i hænderne på Centralforeningen for Stampersonel, hvor der med den langt større medlemsskare skulle være muligheder for større årlige skyttestævner.

RESULTAT-OVERSIGT

Pistolskydning

Landsskydningen

år	pistolmester	lokalforening	points
1952	F. O. Nielsen	»Holbæk«	149
1953	E. Daugaard	»Århus«	176
1954	Julius Nielsen	»København«	177
1955	Julius Nielsen	»København«	171
1956	J. Jespersen	»Århus«	162
1957	Lumbye Andersen	»Århus«	178
1958	Lumbye Andersen	»Århus«	172
1959	N. A. Duus Hansen	»København«	179
1960	K. R. Petersen	»Roskilde«	180
1961	N. A. Duus Hansen	»København«	173
1962	N. A. Duus Hansen	»København«	178
1963	N. A. Duus Hansen	»København«	179
1964	N. A. Duus Hansen	»Fyn«	184
1965	Julius Nielsen	»København«	183
1966	N. A. Duus Hansen	»Fyn«	180
1967	O. P. Pedersen	»Fly Aalborg«	177
1968	Ingen skydning		
1969	K. A. Buksti	»Viborg«	177
1970	H. K. Jeppesen	»Høvelte«	179
1971	K. A. Buksti	»Viborg«	183
1972	K. A. Buksti	»Viborg«	179
1973	K. A. Buksti	»Viborg«	183
1974	I. N. Jensen	»Bornholm«	186
1975	O. G. V. Nielsen	»Fly Karup«	178

RESULTAT-OVERSIGT

Hjemmebane 15 m

Landsskydningen

år	holdvinder	points	landsskytte	lokalforening	points
1952	»Randers«	901	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	185
1953	»Randers«	894	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	190
1954	»Roskilde«	916	Lumbye Andersen	»Århus«	189
1955	»Vestsjælland«	905	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	195
1956	»Vestsjælland«	918	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	192
1957	»Vestsjælland«	914	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	196
1958	»Nordjylland«	919	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	195
1959	»Fly Skrydstrup«	935	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	196
1960	»Holstebro«	941	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	197
1961	»Holstebro«	935	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	196
1962	»Fly Skrydstrup«	947	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	194
1963	»Fly Skrydstrup«	948	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	196
1964	»Fly Aalborg«	961	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	196
1965	»Fly Skrydstrup«	958	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	195
1966	»Holstebro«	963	B. Christensen	»Fly Aalborg«	195
1967	»Holstebro«	961	J. K. Jensen	»Holstebro«	196
1968	»Fly Skrydstrup«	949	Kai Duedahl	»Vestsjælland«	196
1969	»Fly Karup«	957	E. A. V. Jeppesen	»Fly Karup«	196
1970	»Fly Karup«	951	B. Christensen	»Fly Aalborg«	197
1971	»Fly Karup«	957	B. Christensen	»Fly Aalborg«	197
1972	»Fly Karup«	963	B. Christensen	»Fly Aalborg«	197
1973	»Fly Skrydstrup«	954	B. Christensen	»Fly Aalborg«	198
1974	»Fly Karup«	948	B. Christensen	»Fly Aalborg«	197
1975	»Fly Skrydstrup«	949	B. Christensen	»Fly Aalborg«	195
1976	»Fly Skrydstrup«	934	B. Christensen	»Fly Aalborg«	195
1977	»Fly Karup«	948	B. Christensen	»Fly Aalborg«	195

Kursusvirksomhed

Det havde allerede i organisationens første leveår været klart for alle, at man manglede den fornødne uddannelse i organisationsteknik, men økonomien tillod ikke afholdelse af kurser for uddannelse af tillidsmændene.

Omkring 1960, da forholdene havde bedret sig lidt, begyndte hovedbestyrelsen realistisk at arbejde med tilrettelæggelse af organisations- og tillidsmandskurser.

Man nåede dog helt frem til november 1961, før det første kursus var klar til at starte med 31 deltagere fra 22 lokalforeninger.

Lokalforening Skrydstrup var vært og flyvestationen havde velvilligt stillet de nødvendige lokaliteter til rådighed for det første week-endkursus i dagene 11.-12. november.

Som kursusleder fungerede landsformanden *S.E.R. Kofoed*, og 1. viceformand *Chr. Sørensen*, Karup, sammen med flyverspecialist *Jobs. Jørgensen*.

Som foredragsholdere uden for organisationen havde man engageret sig med *kaptajn Østergaard* fra forsvarsministeriet samt næstformanden i Dansk Funktionær Forbund, *Børge Jul Larsen*.

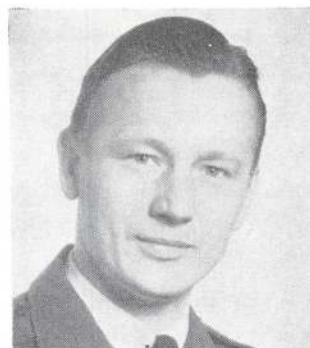
Kofoed gennemgik derefter kursusplanen og de nødvendige praktiske bemærkninger hertil, hvorefter han gav ordet til den første foredragsholder, *Særmark-Thomsen*, der gav den historiske baggrund for FOU's oprettelse i 1939. Han skildrede her i korte træk de gamle underofficeres kamp for retten til at forhandle om deres egne forhold, og de vilkår hvorunder de forrettede tjeneste. *Særmark* berettede om vilkårene under de forskellige hærlove og sluttede med ganske kort at berette om vor organisations start og de første resultater. Herefter tog *Børge Jul Larsen* fat med et yderst interessant og populært foredrag om møde- og diskussionsteknik, herunder almindelige synspunkter for tillidsmandsbeføjelser.

Efter aftenspisningen fortsattes med gruppemøder, hvor de forskellige hold fik udleveret nogle spørgsmål, som skulle diskuteres, og besvarelserne skulle afgives søndag eftermiddag af grupelederne.

Søndag startedes kl. 9.00 med et populært foredrag af *kaptajn Østergaard*, der redegjorde for økonomiske problemer, f.eks. lønninger, diverse tillæg, bonusordning, time- og dagpenge, kosttillæg, ferie o.m.a., og det var tilladt at stille spørgsmål, som i videst muligt omfang blev besvaret.

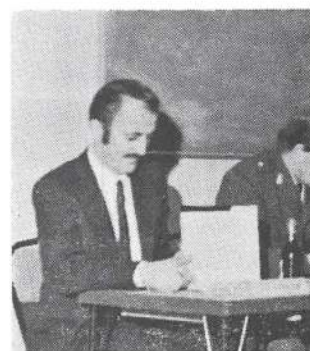
Chr. Sørensen.

Jobs. Jørgensen.

Ole Østergaard.

F.D. Hansen.

Efter denne lektion i økonomien var det igen Børge Jul Larsens tur, og denne gang et ganske godt indblik i en tillidsmands (bestyrelsesmedlems) muligheder og midler til arbejdet med at lede organisationen frem til dens mål.

Atter viste foredragsholderen sin blændende dygtighed som organisationsmand, og der er ingen tvivl om, at alle »fik noget med hjem«, som ville være til nytte for det daglige arbejde i lokalforeningerne og hovedledelsen.

Også i taleteknik var et lynkursus, og endelig fik gruppelederne lejlighed til at besvare gårdsdagens stillede spørgsmål.

Kursus sluttede med en diskussion om dets tilrettelæggelse og eventuelle efterfølgelse af flere kurser, og der udspandt sig en livlig debat, som lederne tog til efterretning, så de høstede erfaringer og stillede forslag kunne tages med i planlægning.

Det første skridt var foretaget og mange skulle følge efter. 5.-7. april 1963 mødtes 30 kursusdeltagere på den Jyske Idrætshøjskole i Vejle.

Emnerne var bl.a.:

»Klimaet på den militære arbejdsplads« ved kommandør V. P. Heise.

»Hvad forudsætter et effektivt organisationsarbejde, individuelt og kollektivt«, ved PRLT (S) O.A. Olsen redaktør af »VÆRNET«.

Kursusvirksomheden fortsatte. Interessen og behovet var meget stort.

1964 – 11.-12. april, Idrætshøjskolen i Vejle – undervisning i problemet om særlige ydelser.

Foredrag om mødeteknik og mødeledelse. Der deltog 37 kursister.

Endvidere havde organisationen samme år 2 deltagere i AOF's sommerkursus og 2 deltagere i FTF's Nordiske Studiekursus.

I 1965 overtog F.D. Hansen, Bornholm, hvervet som kursusleder, og der afholdtes dette år 2 kurser, et i maj på Idrætshøjskolen i Vejle og et i oktober samme sted.

Emnerne var »Diskussionsteknik«, »Foreningskundskab«, »Taleteknik« m.v.

I 1966 afholdtes atter 2 kurser begge på Idrætshøjskolen i Vejle. Emner var primært organisationskundskab og taleteknik, men også samarbejde og samarbejdsregler samt NATO indgik i undervisningen.

1967 var sidste kursusår under SFO ledelse. Der blev også dette år afholdt 2 kurser, på Idrætshøjskolen i Vejle. Emnerne var fortsat valgt med henblik på en dygtiggørelse af organisationens tillidsmænd i organisationens arbejde og forhandlingsteknik.

Herefter overgik ledelsen og tilrettelæggning af kurser til Centralforeningen for Seniorsergenter og Stampersonel.

Den kursusvirksomhed, der blev startet i 1961, og som fortsætter stadig, har haft meget stor værdi for organisationsarbejdet og for de strukturændringer, hovedorganisationen har gennemgået.

Gruppearbejde med deltagere fra bær, søværn og flyveråben.

Afsnit 4.

Indeholder uddrag af love og bestemmelser for forsvarets ordning, der i tiden siden 1909 har angivet de tjenstlige vilkår sergentgruppen og stampersonellet har haft som arbejdsgrundlag

Krigsministeriet.

B. 15.

Kjøbenhavn, den 14/10 1909.

Kundgørelse for Hæren.

1. **Sans Majestæt Kongen** har under 30/9 1909 allerhøjest stadfæstet nedenstaaende „Lov om Hærens Ordning“. (Krigsmin.). Rigsdagst. for den overordentlige Samling 1909, se om tidligere Forelæggelse Till. A. Sp. 87; Folket. Tid. Sp. 117, 126, 774, 855, 1591; Landst. Tid. Sp. 84, 214, 317; Till. A. Sp. 1; Till. B. Sp. 29, 205, 241; Till. C. Sp. 41, 257, 355.

Vi Frederik den Ottende, af Guds Naade Konge til Danmark o. s. v.

Gøre vitterligt: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

Hovedbestanddele.

§ 1.

Hærens Hovedbestanddele er:

- 2 Generalkommandoer,
- Generalstaben,
- Fodfolket,
- Hytteriet,
- Artilleriet,
- Ingeniørkorpsen,
- Det tekniske Korps,
- Stoler,
- Forplejningskorpsen,
- Lægekorpsen,
- Dyrlægekorpsen,
- Auditorkorpsen,
- Arbejdstropperne,
- Bornholms Væbning.

Personalets Inddeling i Klasser og Grader.

§ 2.

Foruden af menige bestaar Hærens Personale af:
Befalingsmænd og
de med Befalingsmænd ligestillede.

§ 3.

Befalingsmændene er:

Faste Officerer og faste Underofficerer af Linien.

— — — — — Reserven (se §§
145 og 165).

Værnepligtige Befalingsmænd.

Naar de i §§ 27—132 nævnte faste Befalingsmænd ikke udtrykke sig som værende af Reserven, er de af Linien.

§ 5.

De faste Underofficerer, der er af Linien eller Reserven, danner 1 Klasse med 3 Grader: Stabssergent, Oberstsergent og Sergent.

§ 6.

Faste Befalingsmænd af Reserven indordnes i Rækkefølge efter de faste Befalingsmænd af Linien af tilsvarende Grad, medmindre de er gaaede over i Reserven fra samme Grad i Linien, i hvilket Tilfælde de bevarer den i Linien opnaaede Aldersorden i denne Grad.

§ 7.

De værnepligtige Befalingsmænd er:

Scfondløjtnanter, der er Officerer med Grad lige under Løjtnanter,

Kornetter, der er Underofficerer med Grad lige under Serjenter,

Korporaler, der er Underofficerer med Grad lige under Kornetter,

Underkorporaler, som har Grad lige under Korporaler.

§ 8.

De med Befalingsmænd ligestillede er:

Faste militære Embedsmænd af Det tekniske Korps, Forplejningskorpsen, Lægekorpsen, Dyrlægekorpsen og Auditorkorpsen, ligestillede med faste Officerer; de deles i 4 Klasser, svarende til Generalmajor, Oberstklassen, Kaptajnsklassen og Løjtnantsklassen.

Faste Officianter, ligestillede med Kaptajns- eller Løjtnantsklassen.

Faste Musikere, hvoraf der haves 4 Grader:

Stabshornblæser, Overhornblæser (Overtrompeter), Hornblæser (Trompeter) og Underhornblæser, ligestillede med henholdsvis Stabssergent (eller Løjtnant, se § 172), Oberstsergent, Sergent og Underkorporal (se dog § 170).

Faste Underintendanter, ligestillede med faste Underofficerer.
Faste Underofficerer og Haandværkere, ligestillede med faste Underofficerer.

Bærnepligtige Reserveintendantter, Reservelæger og Reserve-
dyrlæger, ligestillede med Eskondløjtnanter.

Bærnepligtige Underintendantter: Forplejningsassistentter og
Korporaler af Forplejningskorpset, ligestillede med henholds-
vis Kornetter og Korporaler.

Bærnepligtige Underlæger, Underdyrlæger og Korporaler af
Sundhedstropperne, ligestillede med Korporaler.

Bærnepligtige Underkorporaler af Forplejningskorpset og af
Sundhedstropperne, ligestillede med Underkorporaler.

Ansættes der fungerende i Stedet for faste Embedsmænd m. fl.,
betragtes de som ligestillede med de faste, for hvilke de træder i
Stedet.

Nærmere Bestemmelser gives ved kongelig Anordning.

Skoler.

§ 92.

Hærens Skoler er:

Baabnens Korporalskoler og Kornetskoler,
— Underofficer-skoler,
Officer-skolen,
Skydeskolen,
Gymnastikskolen,
Rideskolen.

Korporal- og Kornetskolerne.

§ 93.

Skolerne oprettes særskilt for hvert Baaben eller for
Dele deraf.

De nærmere Regler for Udtagelse af Elever til Korporal-
skolerne og Kornetskolerne og for Undervisningen paa disse Skoler
m. m. fastsættes ved kongelig Anordning.

Paa Fodfolkets Kornetskole kan optages Befalingsmænd
og menige saavel af Fodfolket som af andre Baaben.

Underofficer-skolerne m. m.

§ 94.

Underofficer-skolerne oprettes særskilt for hvert Baaben
eller for Dele deraf. Skolernes Bestemmelse er at uddanne
faste Underofficerer til det paagældende Baaben.

§ 95.

I Skolerne optages Korporaler, der ønsker Uddannelse til fast Underofficer, og som antages med Udbytte at kunne følge Undervisningen.

Undervisningen gives i 2 Kursus, hvert af mindst $\frac{1}{2}$ Aars Varighed. I Tiden mellem de 2 Kursus gør Eleverne praktisk Tjeneste ved deres Afdelinger.

Undervisningen omfatter dels militære Fag, dels almindelige Skolefag og dels Fag, der kan blive af Betydning for Eleverne i det borgerlige Liv.

Undervisningen afflutes med en Prøve.

§ 96.

Som Chefer for og Lærere ved Skolerne kommanderes Befalingsmænd og ligestillede af de under Vaabnene og Korpserne opførte, ligesom der kan ansættes civile Lærere.

§ 97.

Med Regimenterne m. fl. afholdes efter Ministerens nærmere Bestemmelse desuden videregaaende Kursus for Underofficerer i Fag, der kan være af Betydning for dem i det borgerlige Liv.

Tilgang, Afgang, Ansættelse, Forfremmelse og Forfættelse af Befalingsmænd og ligestillede m. fl. i Fredstid.

§ 133.

Ingen kan udnævnes til Befalingsmand i Hæren uden først at være bleven vaabenøvet ved den som menig.

Bærnepligtige Befalingsmænd.

§ 134.

Underkorporaler udnævnes af Afdelingens Chef.

§ 135.

Korporaler udnævnes og tages til Tjeneste af Afdelingens Chef.

Korporaler, der er tagne til Tjeneste for en bestemt Tid, kan kun med Ministerens Samtykke hjemsendes mod deres Dufte for Udløbet af denne Tid.

§ 136.

Kornetter udnævnes og tages til Tjeneste af Ministeren.

§ 137.

Sekondløjtnanter udnævnes af Ministeren.

Til Sekondløjtnanter kan foruden de Kornetter, der er nævnte i §§ 47, 50, 59, 73, 76 og 87, udnævnes Befalingsmænd, der efter at have bestaaet Afgangsprøven fra Officer skolens næstældste Klasse har gjort $\frac{1}{2}$ Aars Tjeneste som Befalingsmand, og end-

videre faste Underofficerer, der har gennemgaaet en Kornetskole med tilfredsstillende Resultat.

§ 138.

Korporaler, der har gjort god Tjeneste som Korporal i mindst 1 Aar, har fortrinnsvis Afgang til de Bestillinger, der ved kongelig Resolution af 29/9 1860 er hjemlede Reserueunderofficerer.

Sekondløjtnanter og Kornetter, der har gjort god Tjeneste som Sekondløjtnant eller Kornet i mindst 1 Aar, og Korporaler, som har gjort god Tjeneste som Korporal i mindst 2 Aar, har fortrinnsvis Afgang til de Embeder og Bestillinger, som ved kongelig Resolution af 29/9 1860 er hjemlede Reserueofficerer.

Faste Underofficerer.

§ 139.

Ved Regimenterne udnævnes, forfremmes og afskediges faste Underofficerer af Regimentschefen.

Regler for Udnævnelse, Forfremmelse og Afskedigelse af faste Underofficerer, der skal ansættes eller er ansatte udenfor Regimenterne, gives ved kongelig Anordning.

Af Linien.

§ 140.

Til Sergenter kan udnævnes Korporaler, der har gennemgaaet en Underofficerskole med tilfredsstillende Resultat.

§ 141.

Der skal aarligt ved Højskolen finde mindst 10 Udnævnelser Sted fra Korporal til Sergent, ved Rytteriet 2, ved Artilleriet 4, ved Ingeniørkorpset 1. Bliver der derved overtallige Nummere i et Vaaben, besættes i det eller de følgende Aar, i hvilke et større Antal Pladser bliver ledige, kun det nævnte Antal, indtil Tallet er bragt ned til det sædvanlige.

§ 142.

Til Oversergenter kan forfremmes Sergenter med mindst 2 Aars Tjeneste som Sergent. Forfremmelserne sker hver 3die Gang ved Valg, de øvrige Gange efter Aldersorden imellem dem, der er egnede til Forfremmelse.

§ 143.

Til Stabssergenter kan forfremmes Oversergenter med mindst 2 Aars Tjeneste som Oversergent. Forfremmelserne sker ved Valg.

§ 144.

Underofficerer, der har fyldt 60 Aar, afskediges med Pension efter Pensionsloven.

Underofficerer kan, naar de har fyldt 52 Aar, forlange Afsted med Pension efter Pensionsloven. Stabssergenter, der ønsker at

afgaa for at udnævnes til Løjtnanter af Reserven, kan affødiges med Pension efter Pensionsloven, naar de har fyldt 45 Aar.

Underofficerer, der ikke har naaet den ovenfor fastsatte Alder, kan kun affødiges med Ministerens Samtykke.

Af Reserven.

§ 145.

Udnævnelse til fast Underofficer af Reserven kan kun finde Sted efter den paagældendes eget Ønske.

De faste Underofficerer af Reserven er pligtige for deres Udbannelses Skyld at gøre Tjeneste ved Hæren i indtil 30 Dage aarligt paa Tider, der fastsættes af Ministeren, og i øvrigt, naar denne skønner det nødvendigt af Hensyn til Hærens Overgang til Krigsfod.

§ 146.

Til Sergenter af Reserven kan udnævnes Sergenter, der er affødigede fra Linien, og Korporaler.

§ 147.

Til Oversergenter af Reserven kan udnævnes Oversergenter og Sergenter, der er affødigede fra Linien — Sergenter efter mindst 8 Aars Tjeneste i Graden.

Til Oversergenter af Reserven kan endvidere Sergenter af Reserven med mindst 8 Aars Tjeneste i Sergentsgraden forfremmes ved Valg.

§ 148.

Til Stabssergenter af Reserven kan udnævnes Stabssergenter og Oversergenter, der er affødigede fra Linien — Oversergenter efter mindst 2 Aars Tjeneste i Graden.

Til Stabssergenter af Reserven kan endvidere Oversergenter af Reserven med mindst 2 Aars Tjeneste i Oversergentsgraden forfremmes ved Valg.

§ 149.

Underofficerer af Reserven affødiges, naar de har fyldt 60 Aar.

§ 166.

Til Løjtnanter af Reserven kan udnævnes Sekondløjtnanter, Stabssergenter, affødigede fra Linien, Stabssergenter af Reserven og Kornetter, der har gjort 6 Maanedes frivillig Tjeneste som Kornet.

Premierløjtnanter, affødigede fra Linien, kan træde ind i Løjtnantsnummer i Reserven, men beholde Grad som Premierløjtnant.

Forfremmelsesbedømmelser.

§ 201.

Der affattes hvert Aar Forfremmelsesbedømmelser saaledes:

- af Kompagni-, Bataillon- og ligestillede Chefer for de tjenstgørende Underofficerer, der er ansatte under deres Befaling,
- af Bataillonchefer og ligestillede og højere Chefer for de tjenstgørende Officerer, der er ansatte under deres Befaling,
- af Generalinspektørerne for Baabnene for de tjenstgørende Officerer, der hører til det paagældende Baaben, uanset om de er ansatte udenfor dette,
- af Chefen for Generalstaben for de tjenstgørende Officerer, der hører til Generalstaben,
- af Chefen for Det tekniske Korps, Forplejningskorpset, Vægekorpset og Dyrlægekorpset for de med Officerer ligestillede, der hører til det paagældende Korps.

§ 202.

Forfremmelsesbedømmelsen skal indeholde Oplysning om den paagældendes Egenstaber og om, hvorvidt han gør Fyldest i sin Stilling, er egnet til Forfremmelse eller i særlig Grad er egnet til Forfremmelse udenfor Aldersorden.

Bed alle Indstillinger om Forfremmelse og ved alle Forfremmelser, der sker uden Indstilling, benyttes den sidst indsendte Forfremmelsesbedømmelse, saaledes at den, der skal henholdsvis indstille eller forfremme, vælger den, som efter hans Skøn over sauntlige foreliggende Omstændigheder fortrinnsvis bør komme i Betragtning.

Tilgang, Afgang, Ansættelse, Forfremmelse og Forsættelse af Befalingsmænd og ligestillede m. fl. i Krigstid.

§ 210.

De i §§ 133—209 om Tilgang, Afgang, Ansættelse, Forfremmelse og Forsættelse af Befalingsmænd og ligestillede i Fredstid givne Bestemmelser gælder ogsaa under Krigsforhold med de Forandringer, som indeholdes i de følgende Paragraffer.

§ 211.

Menige kan forfremmes til Underkorporaler eller til Korporaler, Korporaler til Sekondløjtnanter, faste Underofficerer af Linien og Reserven til Løjtnanter af Reserven eller til Premierløjtnanter, Sekondløjtnanter og Løjtnanter af Reserven til Premierløjtnanter.

Den Betingelse, der er stillet for visse Forfremmelser i Fredstid, at have gennemgaaet nogle af Hærens Skoler eller at have bestaaet Prøver ved disse, bortfalder.

Ligeledes bortfalder Bestemmelserne om:

at værnepligtige først kan forfremmes efter at have opnaaet en vis Alder,

at visse Forfremmelser sker efter Aldersorden,

at Befalingsmænd og ligestillede skal have tjent en vis Tid i deres Grad for at kunne forfremmes eller for at kunne forjættes til Generalstaben og andre Stabe, og

at Befalingsmænd og ligestillede skal affædiges eller kan forlange Afsted, naar de har naaet en vis Alder.

§ Generalstaben kan Kaptajnspladserne besættedes ved Forfremmelse af Premierløjtnanter, der gør Tjeneste i Generalstaben, og Oberstløjtnantspladserne ved Forfremmelse af Kaptajner af Generalstaben.

§ 212.

Kongen kan give de kommanderende Generaler og de Afdelingschefer, der er underlagte dem, Ret til — udover, hvad de ellers gældende Bestemmelser hjemle dem — undtagelsesvis at forfremme undergivne, der har vist udmærket Tapperhed og fortrinligt Forhold overfor Fjenden.

§ 213.

Befalingsmænd af Reserven kan ansættes som Befalingsmænd af Linien i samme Grad eller Klasse.

§ 214.

Med Besættelsen af ledige Pladser tages de Bedømmelser særlig i Betragtning, som de kommanderende Generaler og Afdelingscheferne giver om den af Befalingsmændene i Felten udførte Duelighed.

Den for Fredstid fastsatte Indsendelse af Forfremmelsesbedømmelser bortfalder.

§ 215.

Vilkaar for Antagelsen af midlertidigt, civilt Personale og for Indordning af dette mellem Hærens eget Personale fastsættes ved kongelig Anordning.

§ 216.

Naar Hæren sættes paa Krigsfod, ophører Orlov, og Befalingsmænd, der staar udenfor Nummer uden at være midlertidigt i Nummer i Reserven, træder atter ind i deres Nummer.

Kundgørelse for Hæren.

1. Hans Majestæt Kongen har under 7/8 1922 alderhøjest stadfæstet nedenstaaende »Lov om Hærens Ordning«. (Nr. 342). (Krigsmin.). Se Rigsdagstidende for 1921-22: Folket. Tid. Sp. 6843, 7037, 9193, 9392; Landst. Tid. Sp. 2833, 2960, 2966; Till. A. Sp. 7131; Till. B. Sp. 3703; Till. C. Sp. 2753, 2947.

Vi Christian den Tiende af Guds Naade Konge til Danmark og Island o.s.v.

Gøre vitterligt: Rigsdagen har vedtaget, at Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

Hovedbestanddele.

§ 1.

Hærens Hovedbestanddele er:

Generalkommandoen,
Generalstaben,
Fodfolket,
Rytteriet,
Artilleriet,
Ingeniørkorpset,
Flyverkorpset,
Det tekniske Korps,
Skolerne,
Forplejningskorpset,
Lægekorpset,
Dyrlægekorpset,
Auditørkorpset,
Arbejdstropperne,
Landstormen.

Personalets Inddeling.

§ 2.

Foruden de Menige bestaar *Hærens Personale* af:
Befalingsmænd og
de med Befalingsmænd ligestillede.

§ 3.

Befalingsmændene er:

1. Faste Befalingsmænd af Linien, der deles i 2 Grupper: a. Officersgruppen og b. Officiantgruppen.
2. Faste Befalingsmænd af Reserven, der deles i 2 Grupper: a. Officersgruppen og b. Underofficersgruppen.
3. Værnepligtige Befalingsmænd.
Naar de i de efterfølgende Paragraffer nævnte faste Befalingsmænd ikke udtrykkelig betegnes som værende af Reserven, er de af Linien.

§ 7.

De faste Reservebefalingsmænds Underofficersgruppe har 1 Grad:

Sergent af Reserven, med Rækkefølge lige efter Officiant.

§ 8.

De værnepligtige Befalingsmænd er:

Sekondløjtnanter, der er Officerer, med Grad lige under Løjtnanter af Reserven,

Kornetter, der har Grad lige under Sergenter af Reserven,

Korporaler, der har Grad lige under Kornetter, Underkorporaler, der har Grad lige under Korporaler.

§ 15

Fordeling og Uddannelse sker som nærmere bestemt i det følgende for hvert enkelt Vaaben og Korps.

Uddannelsen af de enkelte værnepligtige falder i en første Uddannelse, i en fortsat Tjeneste i Forlængelse heraf og i fortsat Øvelse under Genindkaldelser.

Til uddannelse som *Befalingsmandselever* o. lign. udtages de dertil bedst egnede.

Værnepligtige, der under Uddannelsen til Landstormen viser sig egnede til Befalingsmandselever, kan efter eget Ønske overføres til Hærens andre Afdelinger til videre Uddannelse.

Til *fortsat Tjeneste som Menige* udtages forlods de Menige, der staar tilbage i Uddannelse - for Fodfolkets Vedkommende særlig i Skydning. Resten tages efter en ved Lodtrækning bestemt Rækkefølge (jfr. §§ 47, 75 og 86).

§ 22

Saafermt Tallet af *faste Befalingsmænd af Reserven* ikke kan skaffes, benyttes det Beløb til Honorarer m.m., der af denne Grund ikke kommer til Anvendelse, til videre Uddannelse af Afskedigede, Værnepligtige eller uden for Nummer staaende Befalingsmænd eller til at lønne overtallige Liniebefalingsmænd af de nærmest tilsvarende Grader.

§ 23

Det kan tillades afskedigede og hjemsendte Befalingsmænd, der ønsker det, at gennemgaa *Uddannelseskursus* ved Hæren.

§ 49

Menige kan udnævnes til *Underkorporaler* ved Genindkaldelse.

Korporals- og Kornetelever, der har bestaaet Korporalskolen eller Kornetskolen med tilfredstillende Resultat, udnævnes efter Skolernes Afslutning til henholdsvis *Underkorporaler* og *Kornetter*.

Underkorporaler kan udnævnes til *Korporaler* ved Genindkaldelse eller, naar de antages til frivillig Tjeneste.

Kornetter kan udnævnes til *Sekondløjtnanter* ved Genindkaldelse eller, naar de antages til frivillig Tjeneste.

Hærens Skoler.

§ 96.

Hærens Skoler er:

Vaabnes Korporalskoler og
Kornetskoler,
Vaabnes Sergentskoler,
Vaabnes Løjtnantskoler,
Officersskolen,
Skydeskolen for Haandvaaben,
Gymnastikskolen,
Rideskolen,
Artilleriskydeskolen,
Pioner- og Telegrafskolen,
Flyveskolen.

Korporal- og Kornetskolerne.

§ 97.

Skolerne oprettes *særskilt for hvert Vaaben* eller for *Dele deraf*.

De nærmere Regler for Udtagelse af Eleverne og for Undervisningen m.m. fastsættes ved kongelig Anordning.

Sergentskolerne.

§ 98.

Sergentskolerne oprettes *særskilt for hvert Vaaben* eller for *Dele deraf*.

Skolernes *Bestemmelse* er at uddanne Sergenter af Reserven til det paagældende Vaaben.

§ 99.

I Skolerne *optages* Korporaler, der ønsker Uddannelse til Sergent af Reserven og anses for egnede dertil. De skal forpligte sig til efter Sergentskolens Afslutning at gøre Tjeneste ved Hæren i 1 Aar – hvis de bestaar Skolen – derefter at staa til Raadighed i 6 Aar som Sergenter af Reserven.

Undervisningen varer i ca. 1 Aar og omfatter dels militære Fag, dels almindelige Skolefag og Fag, som kan blive af Betydning for Eleverne i det borgerlige Liv.

Undervisningen afsluttes med en Prøve.

De bestaaede Elever udnævnes til *Sergenter af Reserven*.

§ 100.

Som *Chefer* for og *Lærere* ved Skolerne kommanderes Befalingsmænd og ligestillede af de under Vaabnene og Korpsene opførte, ligesom der kan antages civile Lærere.

Løjtnantsskolerne.

§ 101.

Løjtnantsskolerne oprettes *særskilt for hvert Vaaben* eller for *Dele deraf*.

Skolernes *Bestemmelse* er at uddanne egnede Sekondløjtnanter, Sergenter af Reserven og Kornetter til Løjtnanter af Reserven.

Undervisningen varer i indtil ½ Aar og efterfølges af nogen Tids praktisk Tjeneste ved Afdelingerne inden Udnævnelsen til Løjtnant af Reserven.

De nærmere Regler for Optagelse af Eleverne og for Undervisningen m.m. fastsættes ved kongelig Anordning.

Officersskolen

§ 102

Officersskolens *Bestemmelse* er at uddanne Befalingsmænd af Officiantgruppen og faste Officerer af Linien, Kaptajner af Reserven og Oberstløjtnanter af Reserven samt at give faste Officerer af Linien en videre Uddannelse.

Skolen bestaar af 3 Klasser: Officersklassen og Specialklassen samt af Kursus til Kaptajn af Reserven og Kursus til Oberstløjtnant af Reserven.

§ 103.

Officiantklassens *Bestemmelse* er at uddanne Officianter. Klassen er fælles for alle Vaaben.

Som Elever kan antages Sergenter af Reserven, der har forrettet praktisk Tjeneste i 2 Aar som saadanne og som skønnes egnede til Officianter.

Undervisningen varer i ca. 1 Aar og omfatter dels militære Fag, dels almindelige Fag.

Den afsluttes med en Prøve.

Tilgang, Afgang, Ansættelse, Forfremmelse og Forsættelse af Befalingsmænd og ligestillede m.fl.

§ 145.

Ingen kan udnævnes til *Befalingsmænd* i Hæren uden først at være blevet vaabenøvet ved den som Menig.

Værnepligtige Befalingsmænd

§ 146

Underkorporaler udnævnes af Afdelingens Chef.

§ 147

Korporaler udnævnes og tages til Tjeneste af Afdelingens Chef.

Korporaler, der er taget til Tjeneste for en bestemt Tid, kan kun med Ministerens Samtykke hjemsendes mod deres Ønske før Udløbet af denne Tid.

§ 148

Kornetter udnævnes og tages til Tjeneste af Ministeren.

§ 149

Sekondløjtnanter udnævnes og tages til Tjeneste af Ministeren.

Til Sekondløjtnanter kan foruden de Kornetter, der er nævnt i §§ 49, 52, 62, 76 og 87, og Befalingsmænd, der har bestaaet Afgangsprøven fra Of-

ficersskolens Officersklasse (se § 104), udnævnes Sergenter af Reserven, der har gennemgaaet en Kornetskole med tilfredsstillende Resultat, eller som er Militærflyvere og har gennemgaaet en særlig Uddannelse ved Flyvevæsenet med tilfredsstillende Resultat.

Faste Underofficerer af Reserven
§ 150

Sergenter af Reserven udnævnes, tages til Tjeneste og afskediges af Ministeren.

Til Sergenter af Reserven kan udnævnes Korporaler, der har gennemgaaet en Sergentskole med tilfredsstillende Resultat (jfr. § 99).

Officianter, afskedigede fra Linien, kan indtræde i Nummer som Sergent af Reserven, men beholder Grad som Officiant.

§ 151.

Sergenter af Reserven er *pligtige til* for deres Uddannelses Skyld at *gøre Tjeneste* ved Hæren – foruden 1 Aars Tjeneste umiddelbart efter Afslutningen af Sergentskolen (jfr. § 99) – i indtil 30 Dage aarligt paa Tider, der fastsættes af Ministeren, og i øvrigt, naar denne skønner det nødvendigt af Hensyn til Hærens Overgang til Krigsfod.

§ 152

Sergenter af Reserven *afskediges* senest, naar de har fyldt 40 Aar.

Faste Befalingsmænd af Officiantgruppen
§ 153.

Korpsofficianter, Stabsofficianter og ligestillede *udnævnes, forfremmes og afskediges* af Kongen. Overofficianter, Officianter og ligestillede af Ministeren.

§ 154.

Til *Officianter* kan udnævnes Sergenter af Reserven i Vaabenet, der har gennemgaaet Officersskolens Officiantklasse med tilfredsstillende Resultat.

Udnævnelse finder Sted i den ved Afgangsklassen bestemte Rækkefølge.

§ 174

Til *Løjtnanter af Reserven* kan udnævnes Sekondløjtnanter, Sergenter af Reserven og Kornetter, der har gennemgaaet en Løjtnantskole med tilfredsstillende Resultat, samt Officianter.

Premierløjtnanter, Stabsofficianter og Overofficianter, afskedigede fra Linien, kan indtræde i Løjtnantnummer i Reserven, men beholder Grad som Premierløjtnant (Stabsofficiant, Overofficiant).

§ 216

Overgangen til den nye *Officiantgruppe* foretages efter følgende Regler:

Korpsofficiant- og Stabsofficiantpladserne besættes med Stabssergenter – eventuelt Oversergenter – af Linien af de paagældende Vaaben eller Korps, de for Regnskabsførere bestemte Pladser,

dog i passende Udstrækning med Intendantter – eventuelt Overintendantter eller Underintendantter – de til de nuværende Officiantstillinger svarende i passende Udstrækning med nuværende Officianter.

Overofficiant- og Officiantpladserne besættes med Stabssergenter, Oversergenter og Sergenter af Linien af de paagældende Vaaben eller Korps.

§ 217

Sergenter af Linien, for hvilke der ved nuværende Lovs Ikrafttræden ikke bliver Pladser i den nye Officiantgruppe, kan midlertidig forblive som Sergenter af Linien med Bevarelse af deres Lønningsforhold – imod at et tilsvarende Antal Pladser for *tjenstgørende Sergenter af Reserven* i Vaabenet holdes ledige – saa længe, indtil de sidstnævnte Pladser skal besættes med Elever, der tilgaar fra Sergentskolerne.

§ 218

Som faste *Befalingsmænd af Reserven* kan de nuværende af de nærmest tilsvarende Grader ansættes, for saa vidt de er egnede, selv om de ikke har gennemgaaet den i nærværende Lov fastsatte Uddannelse.

De nuværende Underofficerer af Linien kan – hvis de anses for egnede dertil og ønsker det – ansættes eller træde i Nummer i Reserven efter de i nærværende Lovs §§ 150, 174 og 175 fastsatte Bestemmelser, idet Stabssergenter regnes lige med Korpsofficianter, Stabsofficianter eller Overofficianter, Oversergenter regnes lige med Officianter og Sergenter lige med Sergenter af Reserven*).

KRIGSMINISTERIET

Kjøbenhavn, den 25/9 1924

B. 22

Kundgørelse for Hæren.

1. Fodfolkets Underofficersskoler paa Kronborg og i Aarhus nedlægges den 21/10 1924.

Fodfolkets Sergentskole oprettes fra samme Dag at regne, indtil videre med Garnison i Aarhus.

L. Rasmussen.

*) De samme Regler for Ligestilling er gældende, naar afskedigede Underofficerer ved Mobilisering eller lignende indordnes mellem Befalingsmænd af Officiantgruppen.

Kundgørelse for Hæren.

1. Krigsministeriet har i henhold til Bestemmelserne i Kapitel 1, Afsnit 10 og Afdeling 30, § 1255, i Lov af 12/9 1919 om Statens Tjenestemænd fastsat nedenstaaende.

Regler for Forhandling mellem Hærens Myndigheder og Tjenestemænd ansatte under Hæren

§ 1.

Disse Regler kommer til Anvendelse over for de Hovedorganisationer, der dannes inden for følgende Hovedgrupper, nemlig:

- I. Officerer og de med dem ligestillede,
- II. Befalingsmænd af Officiantgruppen og de med dem ligestillede samt Musikere af 3. Grad.
- III. 1. Hærens Sygeplejersker,
2. Andre civile Tjenestemænd ved Hæren, saalænge de nævnte Hovedorganisationer efter de Oplysninger som foreligger for Ministeriet, enkeltvis eller i Forbund:
 - a. giver Adgang for *enhver* under Hovedorganisationernes Tjenestoomraade ansat Tjenestemand til at blive Medlem, og overvejende repræsenterer de herunder hørende Tjenestemænd,
 - b. *kun* giver Adgang for nuværende eller forhenværende under Hæren ansatte Statstjenestemænd til at blive Medlem, medens Personer, der vel er ansatte i Statens Tjeneste, men ikke er Statstjenestemænd, er udelukkede fra Optagelse,
 - c. følger saadanne Regler ved Bestyrelsernes Valg og Sættelse, at de respektive Underafdelingers Interesser indenfor hver af Hovedorganisationerne sikres paa passende Maade,
 - d. *kun* giver i *Tjeneste værende* Statstjenestemænd Ret til at sidde i Bestyrelserne og til at deltage i Afstemninger om Spørgsmaal, der gøres til Genstand for Forhandling med Administrationen, medens afgaaede Tjenestemænd er udelukkede herfra.

I Forbund med Tjenestemandorganisationerne kan staa Sættelser af Personer, der uden at være Statstjenestemænd er ansatte ved Hæren med Maanedsløn. En saadan Sættelse, der staa i Forbund med en Hovedorganisation af Statstjenestemænd, har Ret til ved en eller flere Repræsentanter, saaledes som Hovedorganisationen bestemmer i sine Love, at deltage i Hovedorganisationens Forhandlinger med Autoriteterne i Spørgsmaal, der ogsaa faar Indflydelse paa vedkommende Sættelses Forhold.

Hovedorganisationerne og de i Forbund med disse staaende Sættelses Lovs indsendes til Krigsministeriet. Dette maa til enhver Tid holdes underrettet om Bestyrelsens Sættelse, om

Medlemmernes Antal, og om hvorledes de Tjenestemænd, som Hovedorganisationerne og Sættelseslutningerne omfatter, nærmere grupperer sig under disse.

§ 2.

Naar der forberedes Forslag til Ændringer i Lovbestemmelser eller Regulative og almindelige Instruktionsregler, som vil medføre Forandringer i bestaaende Lønningsregler, den reglementsmæssige Arbejdstid, de Ansattes personlige, retslige Stilling i Etaten, Boligforhold, og lignende ikke-tekniske Forhold, samt *principielle* Ændringer i Skoleplaner eller Uniformsreglementer, vil, forsaavidt Repræsentanter fra de paagældende Organisationer ikke har været medvirkende ved det forberedende Forslags Udarbejdelse, Udkast blive tilstillet den eller de Hovedorganisationer, hvis Interesser berøres, til Drøftelse; derimod afgives ikke til Drøftelse med Organisationerne Forhold, der alene vedrører Enkeltmand.

Hovedorganisationen maa afgive sin Udtalelse snarest muligt og senest inden 2 Maanedes fra Udkastets Modtagelse; dog kan Udtalelsen kræves afgivet indenfor en kortere paa Forhaand angivet Frist.

Hovedorganisationerne kan henvende sig til Administrationen i ethvert fagligt ikke-teknisk Spørgsmaal (jfr. foran) vedrørende Etaten eller Grupper inden for denne samt vedrørende Enkeltmand, dog ikke om Enkeltmands Udnævnelse eller Afskedigelse.

§ 3.

Ønsker en Hovedorganisation Forhandling om en af de i § 2 omhandlede Sager eller anden Sag af mere almindelig Karakter, maa Organisationens rette en skriftlig motiveret Henvendelse til Krigsministeriet, der afgør om Ministeriet selv vil forhandle om Sagen, eller om denne vil være at henvise til foreløbig Forhandling mellem Hovedorganisationen og en eller flere af de Ministeriet underlagte Myndigheder.

Ønsker en Hovedorganisation Forhandling om en Sag af mere lokal Natur, kan Organisationens henvende sig direkte skriftligt eller mundtligt til vedkommende Myndighed (de direkte Krigsministeriet *umiddelbart* underlagte Myndigheder), der indsender Sagen til Ministeriets Afgørelse, forsaavidt der ikke opnaas Enighed om Spørgsmaalet; over de med vedkommende Myndighed førte Forhandlinger føres en Protokol, der i Tilfælde af Uenighed indsendes til Ministeriet, som træffer Bestemmelse i Sagen, eventuelt efter selv at have optaget Forhandling med Hovedorganisationen.

En skriftlig Henvendelse fra en Hovedorganisation vil – naar Ønske derom udtales – blive besvaret skriftligt af Administrationen.

§ 4.

Ved mundtlige Forhandlinger mellem en Hovedorganisation og Ministeriet eller en dette underlagt

Myndighed repræsenteres Organisationen ved et Forhandlingsudvalg.

Gælder Forhandlingen en under Hovedorganisationens sorterende Undergruppes Anliggender, har Gruppen Ret til selv at udpege sin Ordfører, og Administrationen kan yderligere tilkalde et af denne Gruppes Medlemmer til Sagens Oplysning.

Forhandlingsudvalgets Medlemmer skal være i Statens Tjeneste ansatte Tjenestemænd.

En Repræsentant for Administrationen fører Forsædet, og Protokollen underskrives af denne og af en Repræsentant for Organisationen. Som Sekretær fungerer et af Forhandlingsudvalgets Medlemmer. Sekretæren underskriver ligeledes Protokollen.

Afstemning foregaar ikke; opnaas der under en Forhandling med en Ministeriet underlagt Myndighed ikke Enighed, kan Hovedorganisationen forlange Sagen forelagt Ministeriet; Forelæggelsen sker skriftligt eller mundtligt paa Grundlag af en skriftlig Fremstilling af Sagen.

Ministerens Bestemmelse er afgørende.

Ved Forhandlinger med flere Hovedorganisationer følges samme Regler som ved Forhandling med en Enkelt.

De med Hovedorganisationens Medlemmer eventuelle Rejse i Anledning af Forhandlingerne forbundne Udgifter paahviler Organisationen.

§ 5.

Henvendelser om Ændringer i gældende Bestemmelser eller trufne Afgørelser ophæver ikke Tjenestemandens Pligt til – indtil Spørgsmaalet er endeligt afgjort af Ministeren – at efterleve Bestemmelsen eller Afgørelsen.

§ 6.

Tjenestemænds Ret til ad tjenstlig Vej og paa den i de for Hæren gældende Bestemmelser fastsatte Maade at henvende sig til deres foresatte berøres ikke af foranstaaende Bestemmelser om Hovedorganisationernes Forhandlingsret.

§ 7.

Overgangsbestemmelse

Tjenestemænd, der stod i den tidligere Underofficersforeningernes Hovedorganisation, og som ikke har opnaaet Udnævnelse til Befalingsmænd af Officiantgruppen e.l., men er forblevne i deres militære Tjenestemandstilling, erholder Forhandlingsret gennem Officiantgruppens Hovedorganisation.

2. Krigsministeriet har under 20/4 1922 og 19/12 1924 tilstaaet henholdsvis Foreningen af Reservens faste Officerer og Foreningen »Faste Underofficerer af Reserven« Anerkendelse som forhandlingsberettigede Organisationer.

3. »Regler for Forhandling mellem Hærens Myndigheder og Tjenestemænd ansatte under Hæren« af 9/8 1920 (Kundgørelse for Hæren B. 5/1920) sættes ud af Kraft.

KRIGSMINISTERIET

Kjøbenhavn, den 11/8 1925

B. 15

Kundgørelse for Hæren.

1. Hans Majestæt Kongen har ved en under 7/8 1925 paa Forsvarsministerens allerunderdanigste Forestilling og i Henhold til Lov om Hærens Ordning af 7/8 1922 given allerhøjeste Anordning fastsat følgende angaaende:

Udnævnelse, Forfremmelse, Ansættelse og Forsættelse, Antagelse til Tjeneste, Hjemsendelse og Afskedigelse i Fredstid

1. Værnepligtige.

A. Menige

1. Menige kan inden for Vaabnet*) forsættes af de foresatte for de to Troppeled mellem hvilke Forsættelsen skal ske. Fra og til Vaaben og Korps kan de forsættes af Ministeren.

b. Underkorporaler.

2. Underkorporaler udnævnes og ansættes af Bataillonschefen**), ved Hærens tekniske Korps af Korpsets Chef. Inden for Vaabnet*) kan de forsættes af de foresatte for de to Troppeled, mellem hvilke Forsættelsen skal ske. Fra og til Vaaben og Korps kan de forsættes af Ministeren.

C. Korporaler.

3. Korporaler udnævnes, ansættes og tages til Tjeneste af Bataillonschefen, ved Hærens tekniske Korps af Korpsets Chef. Inden for Vaabnet*) kan de forsættes af de foresatte for de to Troppeled, mellem hvilke Forsættelsen skal ske. Fra og til Vaaben og Korps kan de forsættes af Ministeren.

Korporaler, der har opfyldt Betingelserne for at kunne udnævnes til Sergenter af Reserven, tages dog til Tjeneste og forsættes af Ministeren efter de i Punkt 9 givne Bestemmelser.

II. Faste Befalingsmænd.

F. Faste Underofficerer af Reserven.

8. Sergenter af Reserven udnævnes af Ministeren efter Bestemmelserne i Lov om Hærens Ordning af 7/8 1922, § 150, og efter Forslag af vedkommende Generalinspektør. Ministeren ansætter de paagældende ved Regimentter og Afdelinger uden for disse.

*) Livgarden, Fodfolksregimentterne, Rytterregimentterne, Trainafdelingen, Feltartilleriet, Kystartilleriet og Ingeniørtropperne taget hver for sig.

**) »Bataillon« betegner for Rytteriets Vedkommende »Regiment« eller »Trainafdeling«, for Feltartilleriets Vedkommende »Afdeling«.

Ved Felt- og Kystartilleriet skal den Rækkefølge, i hvilken de hvert Aar fra Sergentskolerne afgaaende Elever har bestaaet Afgangsprøven, fastsættes under ét af Generalinspektøren for Artilleriet, forinden de paagældende kan bringes i Forslag til Udnævnelse til Sergent af Reserven.

9. Ministeren antager Sergenter af Reserven til Tjeneste og kan forsætte dem inden for vedkommende Vaaben til og fra Regimentet samt Afdelinger uden for disse. Endvidere kan Ministeren forsætte Sergenter af Reserven fra et Vaaben til et andet i Overensstemmelse med deres eget Ønske.

10. Sergenter af Reserven afskediges af Ministeren efter Bestemmelserne i Lov om Hærens Ordning af 7/8 1922, § 152 og 202, og efter Indstilling af vedkommende Vaabens Generalinspektør.

Er Indstillingen om Afsked foranlediget ved den paagældendes eget Ønske, indsendes med Indstillingen Vedkommendes Andragende. Foranlediger Svagelighed Indstillingen, indsendes en af Kassationsmyndighederne afgiven Bedømmelse af den paagældendes Tjenstdygtighed. Er Indstillingen ikke foranlediget ved den paagældendes eget Ønske eller ved Svagelighed, gøres der saa udførligt Rede for de Omstændigheder, der har foranlediget Indstillingens Fremkomst, at det kan afgøres, om Aarsagen til Afskedigelsen kan tilregnes den, der skal afskediges. Ingen kan forlange at blive afskediget, før 3 Maaneder efter at Andragende derom er indgivet.

IV. Almindelige Bestemmelser.

34. Indstillinger fra Generalinspektører og Chefer for Generalstaben eller Korps i Henhold til foranstaaende Bestemmelser indgives skiftligt til Ministeren, bilagte med de Sagen vedrørende Akter (Forfremmelsesbedømmelser, eventuelt fortrolige Udtalelser, endvidere Indstillinger, Ansøgninger etc.); og indeholdende fornøden Begrundelse.

35. Tjenestevejen for Sager, der angaar Sergenter af Reservens, Officianters og Overofficianters Udnævnelse, Forfremmelse, Afskedigelse, Ansættelse og Forsættelse samt Tilladelse til at træde uden for Nummer eller indtræde i Nummer, og som skal afgøres af Ministeren, samt Tjenestevejen for tilsvarende Sager, der angaar faste Musikere og faste Haandværkere af alle Grader gaar fra vedkommende Regiment samt Stabe og Afdelinger uden for disse umiddelbart til Vaabnets Generalinspektør, henholdsvis Chefen for Generalstaben eller Chefen for vedkommende Korps, og omvendt. Ansøgninger om Forsættelse fra Vaaben eller Korps gaar fra den Myndighed, hvortil de saaledes indkommer, til den tilsvarende Myndighed ved det Vaaben eller Korps, hvortil Forsættelsen ønskes, der derefter foretager Indstilling til Ministeren. Indstillinger om Afsked, der ikke er foranledigede ved den paagældendes eget Ønske, eller ved Svagelighed samt Ansøgninger om Udnævnelse til Løjtnant af Reserven eller om at maatte indtræde i

Løjtnantsnummer fremsendes dog ad Kommandovejen til Ministeriet for derfra at tilstilles vedkommende indstillende Myndighed.

36. For at blive ansat i en fast Stilling i Hæren skal den paagældende have Indfødsret. Endvidere skal han ved Lægeattest, der ikke er over 3 Maaneder gammel godtgøre, at han ikke lider af smittefarlig Tuberkulose i Lunger eller Strubehoved. Med Ansøgninger, Indstillinger o.lign. om fast Ansættelse skal der følge en saadan Lægeattest.

37. Regimentschefen træffer Bestemmelse om Fordelingen til Regimentets Stab og Batailloner af de Befalingsmænd, der uden at være ansat i Chefstillinger, hører til, ansættes ved eller forsættes i Regimentet. For saa vidt Krigsministeriet har foranlediget Ansættelse ved 3. Livgardebataillon, kan Forsættelse fra denne dog kun finde Sted med Krigsministeriets Bemyndigelse.

38. Om Ansættelse og Forsættelse af Befalingsmænd af Premierløjtnants- og Stabsofficiants samt lavere Grader inden for en Bataillon træffer dennes Chef Bestemmelse.

39. Anser en Myndighed det for ønskeligt, at der foretages midlertidige Forandringer, som den ikke selv kan foretage, i den i Hærloven fastsatte Fordeling af Befalingsmændene, gør den Indstilling derom til Krigsministeriet.

40. Sergenter af Reserven, værnepligtige Befalingsmænd og ligestillede, der selv ønsker deres Tjenestetid fornyet, maa i betimelig Tid indgive Andragende derom til den Myndighed, der har Retten til at antage dem paany.

41. Ved Udløbet af den en Værnepligtig paahvilende Tjenestepligt hjemsendes han af den Bataillon, ved hvilken han er til Tjeneste.

Viser det sig ønskeligt, at en værnepligtig Befalingsmand eller ligestillet hjemsendes før Udløbet af den Tjenestepligt, han frivillig har paataget sig, og han ikke selv fremsætter Anmodning om, at blive hjemsendt, gøres der motiveret Indstilling til Krigsministeriet om Hjemsendelsen. Ministeren bestemmer, hvornaar Hjemsendelsen skal finde Sted.

42. Den Bataillon, der skal hjemsende en Korporal, Kornet, Sekondløjtnant eller ligestillet, eller ved hvilken en saadan er til Tjeneste, naar hans Tjenesteaar udløber, eller naar han forfremmes, træffer Bestemmelse om Udbetaling af Orlovspenge i Overensstemmelse med Tjenestemandslovens § 1240, efter at have skaffet sig Oplysning om den paagældendes Tjeneste i den Tid for hvilken Udbetalingen sker. Udbetales der ikke Orlovspenge, fordi hans Tjeneste ikke kan betegnes som god, indberettes det til Krigsministeriet med nærmere Redegørelse for Grunden hertil. For kortere Tid end et Aar sker Udbetaling kun, hvis Tjenesten i hele den Periode, som er forløben siden Antagelsen (Indkaldelsen) til Tjeneste eller siden sidste Udbetaling af Orlovspenge, kan betegnes som god. Hjemsendes Korporaler, Kornetter, Sekondløjtnanter og ligestillede paa egen Foranledning før

Udløbet af det Tidsrum, for hvilket de er antagne til frivillig Tjeneste, udbetales der dem ikke Orlovs- penge for de sidste 2 Maaneders frivillige Tjeneste.

43. Forinden en fast Befalingsmand eller ligestillet, der staar i Gæld til Statskassen, afskediges, skal Gældens Afvikling være ordnet. Ved Indstillinger om Afskedigelse gives der de nødvendige Oplysninger om, hvorvidt den paagældende har Gæld til Statskassen og i bekræftende Fald saavel om Gældens Størrelse som om Formen for Afviklingen.

44. En Sergent af Reserven, Befalingsmand af Officiantgruppen eller ligestillet, fast Officer eller ligestillet, der afskediges, før han har aftjent sin Værnepligt, hjemsendes som værnepligtig af den paagældende Grad, men er iøvrigt stillet paa følgende Maade: En Sergent af Reserven som Korporal, de øvrige som Sekondløjtnanter. Ved Genindkaldelse har han den Grad, han havde ved Afskedigelsen. Afgaar han fra sin Stilling paa Grund af Embeds eller Bestillings Fortabelse, gælder dog de i nedenstaaende Punkt 47 givne Bestemmelser.

45. Kommer en Afdeling til Kundskab om, at en af dens værnepligtige Befalingsmænd eller ligestillede udviser et saadant Forhold, at han ikke længere skønnes egnet til denne Stilling, han beklæder, indberettes det fornødne til den afskedigende Myndighed, som afgør, om han skal afskediges.

46. Værnepligtige Befalingsmænd og ligestillede afskediges af de samme Myndigheder, som udnævner dem. De afskediges, naar det godtgøres, at de ikke længere er egnede til Stillingen, naar de af Kassationsmyndighederne erklæres for stedse uskikkede til al Krigstjeneste, og naar de har aftjent deres Værnepligt. Forbliver de efter Værnepligtstidens Udløb efter eget Ønske til Raadighed for Hæren ved Mobilisering, skal Korporaler, Kornetter, Sekondløjtnanter og ligestillede dog først afskediges, naar de har fyldt 50 Aar. Tjenstgørende værnepligtige Befalingsmænd og ligestillede, der ikke længere er egnede til Stillingen, kan kun afskediges med Ministerens Samtykke.

47. Værnepligtige Befalingsmænd og ligestillede, der afskediges fra deres Stilling som saadanne, føres saalænge de endnu er værnepligtige, i Hærens Fortegnelser som menige. Hvis de ikke af Ministeren fritages for Genindkaldelse til fortsat Øvelse, indkaldes de som menige.

KRIGSMINISTERIET
Kjøbenhavn, den 10/6 1932

B. 7

Kundgørelse for Hæren

1. Hans Majestæt Kongen har under 23/3 1932 stadfæstet nedenstaaende »Lov om Hærens Ordning«. (Nr. 93). (Krigsmin.). Se Rigsdagstidende for 1931-32: Landst. Tid. Sp. 1276, 1434, 1479,

1480; Folket. Tid. Sp. 4366, 4395, 4587, 4591; Till. A Sp. 6757; Till. B. Sp. 2189; Till. C. Sp. 1225.

Vi Christian den Tiende, af Guds Naade Konge til Danmark og Island o.s.v.

Gør vitterligt Rigsdagen har vedtaget, og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

Hærens Hovedbestanddele.

§ 1.

Hærens Hovedbestanddele er:

Generalkommandoen,
Fodfolket
Rytteriet,
Artilleriet
Ingeniørtropperne,
Flyvertropperne,
Hærens Tekniske Korps,
Forplejningskorpset,
Lægekorpset,
Dyrlægekorpset,
Auditørkorpset,
Skolerne.

Personellets Inddeling.

§ 2.

Hærens militære Personal omfatter:

Menige,
Befalingsmænd og
de med Befalingsmænd ligestillede.

§ 3.

Befalingsmændene er:

Faste Officerer, der er af Linien, Reserven eller Forstærkningen,
faste Befalingsmænd af Officiantgruppen, der er af Linien,
faste Underofficerer, der er af Reserven, og værnepligtige Befalingsmænd.

§ 7.

Faste Underofficerer af Reserven har følgende Grader:

Oversergent,
Sergent.

§ 8.

Værnepligtige Befalingsmænd har følgende Grader:

Sekondløjtnant, der er Officer,
Kornet,
Korporal og
Underkorporal.

§ 9.

De med Befalingsmænd ligestillede er:

Ligestillede med Officerer:

Feltingeniør,
Generalintendant,
Stabsintendant,
Overintendant,
Overintendant af Forstærkningen,
Reserveintendant,

Generallæge,
Stabslæge,
Overlæge,
Overlæge af Forstærkningen,
Reservelæge,
Stabsdyrlæge,
Overdyrlæge,
Overdyrlæge af Forstærkningen.
Reservedyrlæge.

Ligestillede med Befalingsmænd af Officiantgruppen:

Tekniker
Musikdirigent,
Musiker af 1. Grad,
Musiker af 2. Grad,
Maskinofficiant,
Felthaandværker.

Ligestillede med faste Underofficerer af Reserven eller værnepligtige Befalingsmænd (dog ikke Sekondløjtnanter):

Musiker af 3. Grad,
Reservehaandværker,
Underlæge,
Underdyrlæge,
Korporal og Underkorporal ved
Forplejningskorpset og
Sundhedstropperne.

Naar de i de efterfølgende Paragraffer nævnte faste Officerer ikke udtrykkelig betegnes som værende af Reserven eller Forstærkningen, er de af Linien.

Sergent- og Oversergentskolerne § 61.

Skolerne oprettes særskilt for hvert Vaaben eller for Dele deraf.

Deres *Bestemmelse* er at uddanne Sergenter og Oversergenter til det paagældende Vaaben.

§ 62.

I Sergentskolerne *optages* Korporaler, der ønsker Uddannelse til Sergenter og anses for egnede dertil. De skal forpligte sig til efter Sergentskolens Afslutning at gøre Tjeneste ved Hæren i indtil 1 Aar og – hvis de bestaar Skolen – derefter at staa til Raadighed i 6 Aar som Sergenter.

Undervisningen varer indtil 7 Maaneder.

De nærmere Regler for Optagelse af Eleverne og for Undervisningen m.m. fastsættes af Ministeren.

§ 63.

I Oversergentskolerne *optages* Sergenter, der ønsker Uddannelse til Oversergenter og anses for egnede dertil. De skal forinden Optagelsen have forrettet Tjeneste som Sergenter i indtil 1 Aar og skal forpligte sig til – hvis de bestaar Skolen – efter Skolens Afslutning at gøre Tjeneste ved Hæren i indtil 2 Aar, og derefter at staa til Raadighed i 4 Aar som Oversergenter.

Undervisningen varer indtil 7 Maaneder og omfatter dels militære Fag dels almindelige Skolefag og Fag, som kan blive af Betydning for Eleverne i det borgerlige Liv.

De nærmere Regler for Optagelse af Eleverne og for Undervisningen m.m. fastsættes af Ministeren.

Officersskolen

§ 65.

Officersskolens *Bestemmelse* er at uddanne Befalingsmænd til faste Officerer af Linien og til Befalingsmænd af Officiantgruppen samt at give faste Officerer af Linien en videregaaende videnskabelig Uddannelse.

Skolen bestaar af 3 Klasser: Officiantklassen, Officersklassen og Specialklassen.

§ 66.

Officiantklassens Bestemmelse er at uddanne Officianter. Klassen er fælles for alle Vaaben.

Som Elever kan optages Oversergenter, der har forrettet praktisk Tjeneste i indtil 2 Aar som saadanne, og som skønnes egnede til Officianter.

Undervisningen varer indtil 1 Aar og omfatter dels militære, dels almindendannende Fag. Den afsluttes med en Prøve.

Tilgang, Afgang, Ansættelse, Forfremmelse og Forsættelse af Befalingsmænd og ligestillede m.fl.

§ 76.

Ingen kan udnævnes til *Befalingsmand* i Hæren uden først at være blevet vaabenøvet som Menig.

Værnepligtige Befalingsmænd.

§ 77.

Underkorporaler udnævnes af Afdelingens Chef.

Korporaler udnævnes og tages til Tjeneste af Afdelingens Chef.

Korporaler, der tages til Tjeneste for en bestemt Tid, kan kun med Ministerens Samtykke hjemsendes mod deres Ønske før Udløbet af denne Tid.

Kornetter udnævnes og tages til Tjeneste af Ministeren.

Til Kornetter kan foruden de værnepligtige, der er nævnt under Vaabnene, og Befalingsmænd, der har bestaaet Afgangsprøven fra Officersskolens Officersklasses yngste Afdeling udnævnes værnepligtige, som har gennemgaaet en særlig Uddannelse ved Flyvertropperne med tilfredsstillende Resultat.

Sekondløjtnanter udnævnes og tages til Tjeneste af Ministeren.

Til Sekondløjtnanter kan foruden de Kornetter, der er nævnt under Vaabnene, og Befalingsmænd, der har bestaaet Afgangsprøven fra Officersskolens Officersklasses ældste Afdeling, udnævnes Oversergenter og Sergenter, der har gennemgaaet en Kornetskole med tilfredsstillende Resultat, samt Oversergenter, Sergenter og Kornetter, som har gennemgaaet en særlig Uddannelse ved Flyvertropperne med tilfredsstillende Resultat.

Faste Underofficerer af Reserven.

Sergenter.

§ 78.

Sergenter udnævnes, tages til Tjeneste og afskediges af Ministeren.

Til Sergenter kan udnævnes Korporaler, der har gennemgaaet en Sergentskole med tilfredsstillende Resultat (jfr. § 62) eller har gennemgaaet en særlig Uddannelse ved Flyvertropperne med tilfredsstillende Resultat.

Sergenter er *pligtige til* for deres Uddannelses Skyld at *gøre Tjeneste* ved Hæren – foruden i indtil 1 Aar umiddelbart efter Afslutningen af Sergentskolen (jfr. § 62) – 3 Gange, hver Gang i indtil 30 Dage paa Tider, der fastsættes af Ministeren, og i øvrigt, naar denne skønner det nødvendigt af Hensyn til Hærens Overgang til Krigsfod.

Sergenter *afskediges* senest, naar de har fyldt 40 Aar.

Oversergenter.

§ 79.

Oversergenter udnævnes, tages til Tjeneste og afskediges af Ministeren.

Til Oversergenter kan udnævnes Sergenter, der har gennemgaaet en Oversergentskole med tilfredsstillende Resultat (jfr. § 63) eller har gennemgaaet en særlig Uddannelse ved Flyvertropperne med tilfredsstillende Resultat.

Officianter, afskedigede fra Linien, kan indtræde i Nummer som Oversergenter, men beholder Grad som Officiant.

Oversergenter er *pligtige til* for deres Uddannelses Skyld at *gøre Tjeneste* ved Hæren – foruden i indtil 2 Aar umiddelbart efter Afslutningen af Oversergentskolen (jfr. § 63) – 2 Gange, hver Gang i indtil 30 Dage paa Tider, der fastsættes af Ministeren, og i øvrigt, naar denne skønner det nødvendigt af Hensyn til Hærens Overgang til Krigsfod.

Oversergenter *afskediges* senest, naar de har fyldt 40 Aar.

Faste Befalingsmænd af Officiantgruppen

§ 80.

Korpsofficianter og Stabsofficianter *udnævnes, forfremmes og afskediges* af Kongen. Overofficianter og Officianter af Ministeren.

Til *Officianter* kan udnævnes Oversergenter af Vaabnet, der har gennemgaaet Officersskolens Officiantklasse med tilfredsstillende Resultat.

Udnævnelsen finder Sted i den ved Afgangsprøven bestemte Rækkefølge.

Almindelige Bestemmelser.

§ 94.

Der udfærdiges *Forfremmelsesbestemmelser* for Befalingsmænd og ligestillet af de Grader, under hvis umiddelbare Befaling de er ansat.

Forfremmelsesbedømmelser udfærdiges endvidere i fornødent Omfang for faste Befalingsmænd

og ligestillede af højere Chefer samt af Vaabeninspektører og Korpschefer.

Nærmere Regler om Udfærdigelsen m.m. af Forfremmelsesbedømmelser fastsættes ved kongelig Anordning.

§ 95.

Befalingsmænd og ligestillede, som ikke har naaet den Alder, ved hvilken de skal afskediges, kan af en Aarsag, der ikke kan tilregnes dem selv, kun afskediges med 3 Maaneders Varsel. Efter Ministerens Bestemmelse kan de i disse 3 Maaneder holdes i overtalligt Nummer. Afskediges de, medens de endnu er Værnepligtigt underkastet, indtræder de ved Genindkaldelse i den Grad, de havde ved Afskedigelsen.

Befalingsmænd og ligestillede, der er afskediget med Pension efter Tjenestemandsløven, er pligtige til at staa til Raadighed i Tilfælde af Mobilisering.

Befalingsmænds og ligestilledes *Tjenestealder* i deres Grad regnes fra Dagen for deres Udnævnelse (Forfremmelse) til Graden. Udnævnelsen (Forfremmelsen) kan ikke regnes fra en tidligere Dag end den, paa hvilken den er sket. Udnævnes (Forfremmes) flere fra samme Dag, bestemmer Udnævnelse (Forfremmelse) Rækkefølge deres indbyrdes Aldersorden. Disse Bestemmelser faar ingen Indflydelse paa Lønningsberegningen.

Ingen Befalingsmand eller ligestillet kan faa nogen anden *Karakter* end den, som hans Grad i Overensstemmelse med denne Lov medfører.

Naar Befalingsmænd og ligestillede har Orlov, bevarer de deres Plads i Aldersordenen. For saa vidt deres Tjeneste paa anden Maade skal besørjes uden Udgift for Statskassen, og Forholdene i øvrigt taler derfor, kan de beholde deres Lønning. Orlov gives som Regel ikke udover 12 Maaneder, medmindre det sker i Uddannelsesøjemed. Orlov til General-løjtnanten og Orlov for over 12 Maaneder til andre gives af Kongen.

Naar befalingsmænd og ligestillede efter egen *Begæring sættes uden for Nummer* uden Lønning, beholder de deres Plads i Aldersordenen, og har Ret til atter at træde ind i Nummer i den samme Grad, naar der er Nummer ledigt. Men de kan ikke forfremmes, saa længe de staa uden for Nummer, og naar de har staaet udenfor Nummer i over 3 Aar, da ikke før end 1 Aar er forløbet, efter at de atter er traadt i Nummer. Som Regel gives der ikke Befalingsmænd og ligestillede Tilladelse til at forblive staaende udenfor Nummer, ud over 4 Aar. Den Tid i hvilken de har staaet udenfor Nummer, fradrages ved Beregning af Alderstillæg og Pension.

Befalingsmænd af Linien, der træder udenfor Nummer kan træde midlertidigt i Nummer i Reserven (Forstærkningen) saafremt der er Nummer ledigt i denne.

Tilladelse til at træde udenfor Nummer gives af den, der har udnævnt den paagældende.

Militært Personel, som ikke er Tjenestemænd, har, saafremt det er vel anbefalet fra dets Tjeneste-

sted fortrinsvis Adgang til Ansættelse under Staten i saadanne Stillinger, hvortil det efter dets Uddannelse og Tjeneste maa anses for egnet.

Overgangsbestemmelser.

§ 99.

De af denne Lov følgende Forandringer i det bestaaende foretages, efterhaanden som Forholdene gør det muligt. Ministeren træffer de til Gennemførelsen af Loven nødvendige Foranstaltninger.

§ 104.

I det Omfang Gennemførelsen af nærværende Lov gør det nødvendigt, kan der ved Udtagelsen af det til Møde i 1932 bestemte Mandskab ske Fravigelser fra Bestemmelserne i § 24, 1. Stk., i Lov af 8. Juni 1912 om Værnepligt.

De ordinære Genindkaldelser af værnepligtige til fortsat Øvelse og Afholdelse af de i § 17 omhandlede Lejr- eller Kantonnementsøvelser m.m. bortfalder i 1932 ved samtlige Vaaben og Korps.

Den pligtige Tjeneste i indtil 30 Dage (7 Dage) aarlig, der i Henhold til §§ 78, 79 og 82 paahviler faste Underofficerer af Reserven og faste Officerer af Reserven (Forstærkningen), kan i fornødent Omfang bortfalde i 1932.

KRIGSMINISTERIET.

København, den 12/5 1937

B. 3

Kundgørelse for Hæren

1. Hans Majestæt Kongen har under 7. Maj 1937 stadfæstet nedenstaaende »Lov om Hærens Ordning«. (Nr. 112). (Krigsmin.) Se Rigsdagstidende for 1936-37; Folket. Tid. Sp. 3053, 3468, 5838 og 6094; Landst. Tid. Sp. 2110; Till. A. Sp. 3811; Till. B. Sp. 2017 og 2849; Till. C. Sp. 1593 og 2063.

Vi Christian den Tiende, af Guds Naade Konge af Danmark og Island o.s.v.

Gøre vitterligt: Rigsdagen har vedtaget, at Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

Hærens Hovedbestanddele.

§1

Hærens Hovedbestanddele er:

Generalkommandoen,
Fodfolket,
Rytteriet,
Artilleriet,
Ingeniørtropperne,
Flyvetropperne,
Hærens tekniske Korps,
Forplejningskorpsset,
Lægekorpsset,

Dyrlægekorpsset,
Auditørkorpsset,
Skolerne.

Personnellets inddeling.

§ 2

Hærens militære Personel omfattes:

Menige,
Befalingsmænd og
de med Befalingsmænd ligestillede.

§ 3

Befalingsmændene er:

Faste Officerer, der er af Linien, Reserven eller Forstærkningen,
faste Befalingsmænd af Officiantgruppen, der er af Linien,
faste Underofficerer, der er af Reserven, og værnepligtige Befalingsmænd.

§ 7.

Faste Underofficerer af Reserven har følgende Grader:

Oversergent,
Sergent.

§ 8.

Værnepligtige Befalingsmænd har følgende Grader:

Sekondløjtnant, der er Officer,
Kornet,
Korporal og
Underkorporal.

§ 9.

De med Befalingsmænd ligestillede er:

Ligestillede med Officerer:

Feltingeniør,
Generalintendant,
Stabsintendant,
Overintendant,
Overintendant af Forstærkningen,
Intendant,
Reserveintendant,
Generallæge,
Stabslæge,
Overlæge,
Overlæge af Forstærkningen,
Reservelæge,
Stabsdyrlæge,
Overdyrlæge,
Overdyrlæge af Forstærkningen,
Reservedyrlæge.

Ligestillede med Befalingsmænd af Officiantgruppen:

Tekniker,
Musikdirigent,
Musiker,
Maskinofficiant,
Felthaandværker.

Ligestillede med faste Underofficerer af Reserven eller værnepligtige Befalingsmænd (dog ikke Sekondløjtnanter):

Musiker,
Reservehaandværker,
Underlæge,
Underdyrlæge,
Korporal og Underkorporal ved
Forplejningskorpset
og Sundhedstroppe.

Naar de i det efterfølgende Paragraffer nævnte faste Officerer ikke udtrykkelig betegnes som værende af Reserven eller Forstærkningen, er de af Linien.

Nærmere Bestemmelser vedrørende *Rækkefølgen* for Personellet fastsættes ved kongelig Anordning.

Hærens Skoler.

Vaabnens Befalingsmandsskoler.

Korporal- og Kornetskolerne.

§ 56.

Skolerne *oprettes* særskilt for hvert Vaaben eller for Dele deraf.

Saafermt Omstændighederne maatte tale derfor, kan Befalingsmandselever fra Afdelinger udenfor Fodfolket, Rytteriet, Artilleriet eller Ingeniørtropperne uddannes ved et af disse Vaabens Korporal- eller Kornetskoler.

De nærmere Regler for Udtagelsen af Elever og for Undervisningen m.m. fastsættes af Ministeren.

Sergent- og Oversergentskolerne.

§ 57.

Skolerne *oprettes* særskilt for hvert Vaaben eller for dele deraf.

Deres *Bestemmelse* er af uddanne Sergenter og Oversergenter til det paagældende Vaaben.

§ 58.

I Sergentskolerne *optages* Korporaler, der ønsker Uddannelsen til Sergenter og anses for egnede dertil. De skal forpligte sig til efter Sergentskolens Afslutning at gøre Tjeneste ved Hæren i indtil 1 Aar og – hvis de bestaar Skolen – derefter at staa til Raadighed i ca. 6 Aar som Sergenter.

Undervisningen varer indtil 7 Maaneder.

De nærmere Regler for Optagelse af Eleverne og for Undervisningen m.m. fastsættes af Ministeren.

§ 59

I Oversergentskolerne *optages* Sergenter, der ønsker Uddannelse til Oversergenter og anses for egnede dertil. De skal forinden Optagelsen have forrettet Tjeneste som Sergenter i indtil 1 Aar og skal

forpligte sig til – hvis de bestaar Skolen – efter Skolens Afslutning at gøre Tjeneste ved Hæren i indtil 2 Aar og derefter at staa til Raadighed i ca. 4 Aar som Oversergenter.

Undervisningen varer indtil 7 Maaneder og omfatter dels militære Fag, dels almindelige Skolefag og Fag, som kan blive af Betydning for Eleverne i det borgerlige Liv.

De nærmere Regler for Optagelse af Eleverne og for Undervisningen m.m. fastsættes af Ministeren.

Løjtnantsskolerne.

§ 60.

Løjtnantsskolerne *oprettes* som Regel særskilt for hvert Vaaben eller for Dele deraf.

Skolernes *Bestemmelse* er at uddanne egnede Sekondløjtnanter, Oversergenter, Sergenter og Kornetter til Løjtnanter af Reserven.

Undervisningen varer indtil 7 Maaneder og efterfølges af nogen Tids praktisk Tjeneste ved Afdelingerne inden Udnævnelsen til Løjtnant af Reserven.

De nærmere Regler for Optagelsen af Elever og for Undervisningen m.m. fastsættes af Ministeren.

Som *Chefer* for og *Lærere* ved de foran omhandlede Befalingsmandsskoler beordres Befalingsmænd og ligestillede af de under Vaabnene og Korpserne opførte, ligesom der kan antages civile Lærere.

Officersskolen.

§ 61.

Officerskolens *Bestemmelser* er at uddanne Befalingsmænd til faste Officerer af Linien og til Befalingsmænd af Officiantgruppen samt give faste Officerer af Linien en videregaaende videnskabelig Uddannelse.

Skolen bestaar af 3 Klasser: Officiantklassen, Officersklassen og Specialklassen.

§ 62.

Officiantklassens *Bestemmelse* er at uddanne Officianter. Klassen er fælles for alle Vaaben.

Som Elever kan optages Oversergenter, der har forrettet Tjeneste i indtil 2 Aar som saadanne, og som skønnes egnede til Officianter.

De skal forinden Optagelsen forpligte sig til efter Klassens Afslutning – hvis de bestaar Afgangsprøven – at gøre Tjeneste ved Hæren i 2 Aar.

Undervisningen varer indtil 1 Aar og omfatter dels militære, dels almindelige Fag. Der afsluttes med en Prøve.

**Tilgang, Afgang, Ansættelse,
Forfremmelse og Forsættelse af
Befalingsmænd og ligestillede. m.fl.**

§ 72.

Ingen kan udnævnes til *Befalingsmænd* i Hæren uden først at være Vaabenøvet som menig.

Faste Underofficerer af Reserven.

Sergenter.

§ 74.

Sergenter udnævnes, tages til Tjeneste og afskediges af Ministeren.

Til *Sergenter* kan udnævnes Korporaler, der har gennemgaaet en Sergentskole med tilfredsstillende Resultat (jfr. § 58) eller har gennemgaaet en særlig Uddannelse ved Flyvetropperne med tilfredsstillende Resultat.

Sergenter er *pligtige til* for deres Uddannelses Skyld *at gøre Tjeneste* ved Hæren – foruden i indtil 1 Aar umiddelbart efter Afslutningen af Sergentskolen (jfr. § 58) – 3 Gange, hver Gang i indtil 30 Dage paa Tider, der fastsættes af Ministeren, og iøvrigt, naar denne skønner det nødvendigt af Hensyn til Overgang til Krigsfod.

Sergenter afskediges senest, naar de har fyldt 40 Aar.

Oversergenter

§ 75.

Oversergenter udnævnes, tages til Tjeneste og afskediges af Ministeren.

Til *Oversergenter* kan udnævnes *Sergenter*, der har gennemgaaet en *Oversergentskole* med tilfredsstillende Resultat (jfr. § 59) eller har gennemgaaet en særlig Uddannelse ved Flyvetropperne med tilfredsstillende Resultat.

Officieranter afskedigede fra Linien kan indtræde i Nummer som *Oversergenter*, men beholder Grad som *Officiant*.

Oversergenter er *pligtige til* for deres Uddannelses Skyld *at gøre Tjeneste* ved Hæren – foruden i indtil 2 Aar umiddelbart efter Afslutningen af *Oversergentskolen* (jfr. § 59) – 2 Gange, hver Gang i indtil 30 Dage paa Tider, der fastsættes af Ministeren, og iøvrigt, naar denne skønner det nødvendigt af Hensyn til Hærens Overgang til Krigsfod.

Oversergenter afskediges senest, naar de har fyldt 40 Aar.

Faste Befalingsmænd af Officiantgruppen.

§ 76.

Korpsofficieranter og *Stabsofficieranter* udnævnes, forfremmes og afskediges af Kongen. *Overofficieranter* og *Officieranter* af Ministeren.

Til *Officieranter* kan udnævnes *Oversergenter* af Vaabnet, der har gennemgaaet *Officersskolens* *Officiantklasse* med tilfredsstillende Resultat.

Udnævnelsen finder sted i den ved Afgangsprøven bestemte Rækkefølge.

Til *Overofficieranter* kan forfremmes *Officieranter* af Vaabnet med mindst 4 Aars Tjeneste som saadanne.

Til *Stabsofficieranter* kan forfremmes *Overofficieranter* af Vaabnet.

Til *Korpsofficieranter* kan forfremmes *Stabsofficieranter* af Vaabnet.

Forfremmelserne sker ved Valg.

Faste Officerer af Reserven

(Forstærkningen).

§ 78.

Til *Løjtnanter af Reserven* kan udnævnes *Sekondløjtnanter*, *Oversergenter*, *Sergenter* og *Kornetter* – som Regel efter at have gennemgaaet en *Løjtnantsskole* med tilfredsstillende Resultat – samt *Officieranter*.

Til *Løjtnanter af Reserven* kan endvidere udnævnes *Sekondløjtnanter*, *Oversergenter* og *Sergenter*, som har gennemgaaet en særlig Uddannelse ved Flyvetropperne med tilfredsstillende Resultat.

§ 99

I det Omfang, Gennemførelsen af nærværende Lov gør det nødvendigt, kan der ved Udtagelsen af det til Møde i 1937 bestemte Mandskab ske Fravigelser fra Bestemmelserne i § 21, 1. Stk., i Lov af 8. Juni 1912 om Værnepligt.

Den pligtige Tjeneste i indtil 30 Dage (7 Dage) aarligt, der i Henhold til §§ 74, 75, 78, 81, 82 og 83 paahviler faste Underofficerer af Reserven og faste Officerer af Reserven (Forstærkningen) og ligestillede, kan i fornødent Omfang bortfalde i 1937.

Ved Lovens Gennemførelse sættes Lov Nr. 93 af 23. Marts 1932 om Hærens Ordning ud af Kraft.

Love og Bestemmelser, der er sat ud af Kraft ved ovennævnte Lov, vedbliver dog at være ude af Kraft.

KRIGSMINISTERIET.

København den 30/6 1939.

B. 11.

Kundgørelse for Hæren.

1. Hans Majestæt Kongen har ved en under 21/6 1939 paa Forsvarsministerens Forestilling og i Henhold til Lov om Hærens Ordning af 7/5 1937 given allerhøjeste Anordning fastsat følgende angaaende:

Udnævnelse, Forfremmelse, Afskedigelse, Antagelse til Tjeneste, Hjemsendelse, Ansættelse og forsættelse i Fredstid.

I. Værnepligtige af Vaabnene.

A. Menige.

1. Menige kan indenfor Vaabnet*) forsættes til Tropped af samme Art af de foresatte for de to Tropped, mellem hvilke Forsættelsen skal ske. Iøvrigt kan de forsættes af Ministeren.

B. Underkorporaler.

2. Underkorporaler udnævnes og ansættes af Bataillionschefen, der kan antage dem til Tjeneste for en bestemt Tid, ved Antagelse til frivillig Tjeneste dog

ikke over 6 Maaneder ad Gangen og ikke udover Udgangen af et Finansaar. Inden for Vaabnet, kan de forsættes til Troppeled af samme Art af de foresatte for de to Troppeled, mellem hvilke Forsættelsen skal ske. Iøvrigt kan de forsættes af Ministeren.

C. Korporaler.

3. Korporaler udnævnes og ansættes af Bataillonschefen^{**}), der kan antage dem til Tjeneste for en bestemt Tid, ved Antagelse til frivillig Tjeneste dog ikke over 6 Maaneder ad Gangen og ikke udover Udgangen af et Finansaar. Inden for Vaabnet^{*)}) kan de forsættes til Troppeled af samme Art af de foresatte for de to Troppeled, mellem hvilke Forsættelsen skal ske. I øvrigt kan de forsættes af Ministeren.

Korporaler, der har opfyldt Betingelserne for at kunne udnævnes til Sergenter, tages dog til Tjeneste og forsættes af Ministeren efter de i Pkt. 9 givne Bestemmelser.

II. Faste Befalingsmænd.

F. Faste Underofficerer af Reserven.

8. Sergenter og Oversergenter udnævnes af Ministeren efter Bestemmelserne i Lov om Hærens Ordning af 7/5 1937, §§ 74 og 75, og efter Indstilling fra vedkommende Vaabens Generalinspektør. Ministeren ansætter de paagældende ved Regimenter og Afdelinger uden for disse.

9. Ministeren antager Sergenter og Oversergenter til Tjeneste og kan forsætte dem inden for vedkommende Vaaben til og fra Regimenter samt Afdelinger uden for disse. Endvidere kan Ministeren forsætte Sergenter og Oversergenter fra et Vaaben til et andet i Overensstemmelse med deres eget Ønske.

10. Sergenter og Oversergenter afskediges af Ministeren efter Bestemmelserne i Lov om Hærens Ordning af 7/5 1937, §§ 74 og 75, og efter Indstilling fra vedkommende Vaabens Generalinspektør.

Er Indstillingen om Afsked foranlediget ved den paagældendes eget ønske, indsendes med indstillingen Vedkommendes Andragende. Foranlediger Svagelighed Indstillingen, indsendes en af Kassationsmyndighederne afgiven Bedømmelse af den paagældende Tjenstydgtighed. Er Indstillingen ikke foranlediget ved den paagældendes eget Ønske eller ved Svagelighed, gøres der saa udførligt Rede for de Omstændigheder, der har foranlediget Indstillingens Fremkomst, at det kan afgøres, om Aarsagen til Afskedigelsen kan tilregnes den, der skal afskediges.

IV. Almindelige Bestemmelser.

35. Indstillinger fra Generalinspektører og Chefen for Generalstaben eller Chefen for vedkommende Korps i Henhold til foranstaaende Bestemmelser indgives skriftligt til Ministeren, bilagt med de Sagen vedrørende Akter (Forfremmelsesbedømmelser, Duelighedsbedømmelser, eventuelt fortrolige Udtalelser, endvidere Indstillinger, Ansøgninger m.v.) og indeholdende fornøden Begrundelse.

36. Tjenestevejen for Sager, der angaar Underofficerer af Reservens, Officianters og Overofficianters Udnævnelse, Forfremmelse, Afskedigelse, Antagelse til Tjeneste, Hjemkommandering, Ansættelse og Forsættelse samt Tilladelse til at træde uden for Nummer eller indtræde i Nummer, og som skal afgøres af Ministeren, samt Tjenestevejen for tilsvarende Sager, der angaar faste Musikere, Maskinofficerer og Felthaandværkere samt Reservehaandværkere I, gaar fra vedkommende Regiment samt Stabe og Afdelinger uden for disse umiddelbart til Vaabnets Generalinspektør, henholdsvis Chefen for Generalstaben eller Chefen for vedkommende Korps, og omvendt. Ansøgninger om Forsættelse fra Vaaben eller Korps gaar fra den Myndighed, hvortil de saaledes indkommer, til den tilsvarende Myndighed ved det Vaaben eller Korps, hvortil Forsættelsen ønskes; sidstnævnte Myndighed foretager derefter Indstilling til Ministeren.

Indstillinger om Afsked, der ikke er foranledigede ved den paagældendes eget Ønske eller ved Svagelighed samt Ansøgninger om Udnævnelse til Løjtnant af Reserven eller om at maatte indtræde i Løjtnantsnummer, fremsendes dog ad Kommandovejen til Ministeriet for derfra at tilstilles vedkommende indstillende Myndighed.

37. Ingen kan forvente at blive afskediget eller at faa Tilladelse til at træde uden for Nummer, før 3 Maaneder efter at Andragende derom er indgivet.

38. For at blive ansat i en fast Stilling (Linien, Reserven, Forstærkningen) i Hæren skal den paagældende have Indfødsret. Den første Ansættelse i Tjenestemandstilling (eller Genansættelse i saadan efter Afskedigelse) samt Ansættelse (Genansættelse) i Reserven (Forstærkningen) er endvidere betinget af tilfredsstillende Helbredsattest.

42. Underofficerer af Reserven, værnepligtige Befalingsmænd og ligestillede, der selv ønsker deres Tjenestetid fornyet, maa i betimelig Tid indgive Andragende derom til den Myndighed, der har Retten til at antage dem paany.

43. Ved udløbet af den en Værnepligtig paahvilende Tjenestepligt hjemsendes han af den Bataillon, ved hvilken han er til Tjeneste.

Viser det sig ønskeligt, at en værnepligtig Befalingsmand, Underofficer af Reserven eller ligestillet hjemsendes (hjemkommanderes) før udløbet af den Tjenestepligt, han frivillig har paataget sig, og han ikke selv fremsætter Anmodning om at blive hjemsendt (hjemkommanderet), gøres der motive-ret Indstilling til Krigsministeriet. Ministeren bestemmer, hvornaar Hjemsendelsen (Hjemkommanderingen) skal finde Sted.

^{*)} Livgarden, Fodfolksregimenterne (Cyklistregimentet, Fodfolkspionerkommandoet), Rytterregimenterne, Feltartilleriregimenterne, Luftværnsregimentet, Ingeniørtropperne, Flyvertropperne og Trainafdelingen taget hver for sig.

^{**}) »Bataillon« betegner for Rytteriets Vedkommende »Regiment«, for Artilleriets Vedkommende »Afdeling«, for Flyvertropperne Vedkommende »Flyver afdeling«. For Bornholms Værns og Trainafdelingens Vedkommende udnævnes og ansættes Korporaler af Chefen for Bornholms Værn og af Chefen for Trainafdelingen.

44. Den Afdeling, som skal hjemsende en Sekondløjtnant, Reserveintendant, Reservelæge, Reserverydrlæge, Sergent, Kornet, Korporal eller Reservehaandværker eller ved hvilken en saadan er til Tjeneste, naar han forfremmes, træffer Bestemmelse om Udbetaling af Orlovspenge i Overensstemmelse med Tjenestemandsløven efter at have skaffet sig Oplysning om den paagældendes Tjeneste i den Tid, for hvilken Udbetalingen sker. Udbetales der ikke Orlovspenge, fordi hans Tjeneste ikke kan betegnes som god, indberettes det til Krigsministeriet med nærmere Redegørelse for Grunden hertil. For kortere Tid end et Aar sker Udbetaling kun, hvis Tjenesten i hele den Periode, som er forløben siden Antagelsen (Tjenestefornyelsen) eller Indkaldelsen, kan betegnes som god.

46. En Underofficer af Reserven, Befalingsmand af Officiantgruppen eller ligestillet, fast Officer eller ligestillet, der afskediges, før han har af tjent sin Værnepligt, hjemsendes som værnepligtig af den paagældende Grad, men er iøvrigt stillet paa følgende Maade: En Underofficer af Reserven som Korporal, de øvrige som Sekondløjtnanter. Ved Genindkaldelse indtræder han i den Grad, han havde ved Afskedigelsen.

KRIGSMINISTERIET.

København, den 22/3 1947.

A. 22.

Kundgørelse for Hæren.

1. Med Henhold til de i kgl. Resolution af 23/10 1946 fastsatte Bestemmelser oprettes der ved Hærens Officersskole den 1/5 1947.

Kursus for Officerer fra Modstandsbevægelsen og Kursus for Underofficerer fra Modstandsbevægelsen.

De omhandlede Kursus afsluttes ca. den 28/2 1948.

Som Elever i de nævnte Kursus indtræder henholdsvis Officerer af Reserven og Underofficerer af Reserven, der er udnævnt i Henhold til § 1 i Lov Nr. 354 af 20/7 1945 om Adgang for Modstandsbevægelsens Befalingsmænd o. a. til umiddelbart at indtræde som Befalingsmænd o.l. i Hæren eller Søværnet med Henblik paa Overgang til Stillinger som overtallige Befalingsmænd e.l. af *Hærens Linie*. I Kursus for Officerer fra Modstandsbevægelsen indtræder endvidere Reserveintendanten, udnævnt i Henhold til nævnte Lovs § 1, og Officerer af Linien, udnævnt i Henhold til samme Lovs § 2.

Afdelinger m.fl. indberetter inden den 29/3 1947 direkte til Krigsministeriet Navnene paa de Befalingsmænd o.l. der er udnævnt i Henhold til nævnte Lov med Henblik paa Overgang til Hærens Linie, og som fortsat ønsker Ansættelse i Linien.

2. Følgende Lærerposter ved Hærens Officersskole bliver ledige fra den 1/5 1947 at regne, nemlig:

I Kursus for Officerer fra Modstandsbevægelsen:

- I Krigskunst (ca. 6 Klasser à 300 Timer + 14 Dages Udrykning pr. Klasse).
- Hærordning og Tjenesteforhold (4 Klasser à 80 Timer),
- Matematik (ca. 6 Klasser à 170 Timer) og
- Gymnastik, Svømning og Livredning (ca. 6 Klasser à 60 Timer).

I Kursus for Underofficerer fra Modstandsbevægelsen:

- I Krigskunst (ca. 5 Klasser à 90 Timer),
- Hærordning og Tjenesteforhold (ca. 5 Klasser à 60 Timer),
- Dansk (ca. 5 Klasser à 150 Timer),
- Engelsk (ca. 4 Klasser à 165 Timer),
- Regning og Matematik (ca. 5 Klasser à 200 Timer),
- Fysik (2 Klasser à 50 Timer),
- Historie og Samfundslære (ca. 5 Klasser à 100 Timer),
- Tegning og Terrainlære (ca. 5 Klasser à 50 Timer),
- Gymnastik, Idræt og Vaabenbrug (ca. 5 Klasser à 90 Timer) og
- Boksning (ca. 5 Klasser à 60 Timer).

Yderligere Oplysninger kan faas ved Henvendelse til Chefen for Hærens Officersskole inden den 10/4 1947.

Ansøgninger om de ledige Lærerposter stiles til Krigsministeriet og indsendes til Hærens Officersskole, Frederiksberg Slot, København F., senest den 11/4 1947.

KRIGSMINISTERIET.

København, den 5/9 1947.

A. 72.

Kundgørelse for Hæren.

1. Vaabenes Løjtnants-, Oversergent- og Sergentskoler 1947-48 oprettes saaledes:

a. *Løjtnantskolerne* oprettes den 4/11 1947 og afsluttes den 22/4 1948. Uddannelsen finder i øvrigt Sted i Henhold til de gældende Programmer for Vaabnernes Befalingsmandsskoler. I Skolerne vil bl.a. kunne optages Kornetter, der er udnævnt pr. 24/4 1947. Forinden Indtrædelsen i Løjtnantsskolerne skal Eleverne skriftligt forpligte sig til at gøre Tjeneste ved Hæren indtil den 30/10 1948. Ansøgning om Optagelse indsendes til Krigsministeriet den 25/9 1947.

b. *Oversergentskolerne* oprettes den 4/11 1947 og afsluttes den 22/4 1948. For Indstilling om Elever til Skolerne og for Elevernes Forpligtelser m.v. gælder de i Programmerne for Vaabnernes Befalingsmandsskoler.

lingsmandsskoler fastsatte Bestemmelser (jfr. dog det nedenfor under d. anførte vedrørende Indstillinger).

c. *Sergentskolerne* oprettes den 4/11 1947 og afsluttes den 22/4 1948. For Indstilling om Elever til Skolerne (jfr. dog det nedenfor under d. anførte) og for Elevernes Forpligtelser m.v. gælder de i Programmerne for Vaabenes Befalingsmandsskoler fastsatte Bestemmelser, idet de paagældende dog skal forpligte sig til at gøre Tjeneste ved Hæren i indtil 12 Maaneder efter Sergentskolens Afslutning.

d. Indberetninger om, hvilket Personal der i Henhold til ovenstaaende ønsker Optagelse i Sergeant- og Oversergentskolerne, med Redegørelse for, hvorvidt og i hvilken Grad de paagældende skønnes egnede dertil, indsendes af Regimenterne den 25/9 1947 til det paagældende Vaabens Generalinspektør.

KRIGSMINISTERIET.

København, den 4/10 1947.

A. 78.

Kundgørelse for Hæren.

4. For saa vidt angaar de gennem Modstandsbevælgelsen udnævnte Underofficerer af Reserven, der er udnævnt uden Overgang til Hærens Linie, har Krigsministeriet fastsat følgende vedrørende Tjeneste- og Raadighedspligt:

Der paahviler de paagældende den i Hærlovens §§ 58 og 59 omhandlede Raadighedspligt, hvis Længde fastsættes til 6 Aar for Sergenter og 4 Aar for Oversergenter fra den 1/3 1947 at regne, inden for hvilke Aaremaal, der paahviler de Paagældende Indkommanderingspligt som i Hærlovens §§ 74 og 75 fastsat.

KRIGSMINISTERIET.

København, den 7/10 1947.

A. 79.

Kundgørelse for Hæren.

1. Ved den i Henhold til Kundgørelse for Hæren A. 2-1947, Pkt. 5, oprettede *Flyvemekanikerskole* paabegyndes Uddannelse af et nyt Hold Elever den 1/12 1947 (*Flyvemekanikerskolen 1947/50*).

2. Som Elever paa *Flyvemekanikerskolen 1947/50* kan indtræde tjenstgørende eller hjemsendt Personal af Hæren eller Søværnet, som har forrettet Tjeneste ved Hæren eller Søværnet i mindst 6 Maaneder, og som er Korporal e.l., Underkorporal eller menig.

3. *Optagelse paa Flyvemekanikerskolen 1947/50.*

a. For at kunne indstille sig til Antagelse som Elev paa Skolen kræves:

1. Ansøgeren skal have dansk Indfødsret og maa paa den Dato, hvor Skolen begynder, ikke være fyldt 24 Aar.
2. Han skal være faguddannet Motormekaniker, Maskinarbejder, Kleinsmed, Blikkenslager, Bøssmager, Instrumentmager, Snedker eller Elektriker med Svendebrev eller være uddannet paa Fabrik eller Værksted for Bygning eller Reparation af Flyvemaskiner, Vaaben eller Radio og have Svendebrev.
3. Han skal have gode Vidnesbyrd og maa ikke være straffet.
4. Han skal være villig til at gøre Lufttjeneste (men maa paaregne normalt kun at skulle forrette Jordtjeneste).
5. Han skal bestaa et Sundhedseftersyn og en Kvalifikationsprøve med tilfredsstillende Resultat.

b. Egenhændigt skrevet Ansøgning om at indtræde som Elev paa Skoler skal inden den 22/10 1947 indsendes til Ansøgerens Underafdeling af Personal fra Hæren og til Søværnskommandoens Personalkontor af Personal fra Søværnet og bilægges:

1. Attesteret Afskrift af Svendebrev, eventuelt attesteret Erklæring om tilsvarende Uddannelse.
2. Attesteret Afskrift af Vidnesbyrd (Anbefalinger) fra Skoler, Kursus og tidligere Ansættelser.
3. Erklæring om, at vedkommende er indforstaaet med, saafremt han maatte findes egnet, at blive overført til Hærens Flyvertropper, Søværnets Flyvevæsen eller til et eventuelt fælles Flyvevaaben og herved forpligte sig til at underkaste sig de for disse gældende almindelige Tjenestevilkår, herunder Lufttjeneste, ligesom han desuden er forpligtet til at forrette Tjeneste ved Hærens Flyvertropper eller Søværnets Flyvevæsen (Flyvevaabnet) i indtil 4 Aar efter Afslutningen af Skolen.

c. Afdelinger m.fl. rekvirerer Ansøgningskemaer ved *Flyvemekanikerskolen*, Værløselejen.

Ansøgere, som ikke inden den 1/12 1947 har modtaget nærmere Meddelelse, er ikke kommet i Betragtning. Ansøgningsbilag tilbagesendes ikke.

4. *Uddannelsen ved Flyvemekanikerskolen 1947/50.*

a. Uddannelsen varer ca. 2¼ Aar og deles i:

1. *Klasse*, der varer fra 1/12 1947 til ca. 1/6 1948 og efterfølges af praktisk Uddannelse ved Enheder eller Skoler fra ca. 1/6-ca. 1/11 1948 og
2. *Klasse*, der varer fra ca. 1/11 1948-ca. 1/5 1949 og efterfølges af praktisk Uddannelse ved Enheder og Værksteder fra ca. 1/5 1949 – ca. 31/1 1950.

b. Saavel Hærens som Søværnets Personal antages som *Flyvemekanikerelever*. Efter Gennemgang af 2. Klasse (ca. 1/5 1949) udnævnes egnede Elever til *Flyvemather*.

Efter endt Uddannelse pr. ca. 31/1 1950 udnævnes egnede Elever til *Flyverunderkvartermestre II*.

c. I 1. Klasse, der omfatter ca. 1055 Undervisningstimer, gives de 2 første Maaneder en fælles grundlæggende Uddannelse i flyvetekniske Fag m.v.

Eleverne uddannes derefter i forskellige Specialklasser under mulig Hensyntagen til deres særlige Egnethed og personlige Ønsker.

d. I 2. Klasse, der ligeledes omfatter 1055 Undervisningstimer, fortsættes Specialuddannelsen.

5. Flyvemekanikerelever lønnes med 4,50 Kr. daglig, hvortil kommer 0,50 Kr. daglig i Hjemsendelsespenge samt fri Kost, Ophold og Mundering.

Flyvermather lønnes for Tiden med 330 Kr. pr. Maaned, hvortil kommer 20 Kr. pr. Maaned i Hjemsendelsespenge samt fri Mundering.

Flyverunderkvartermestre II lønnes for Tiden med 400 Kr. pr. Maaned for ugifte og 463 Kr. pr. Maaned for gifte, hvortil kommer 20 Kr. pr. Maaned i Hjemsendelsespenge samt fri Overmundering. Efter 3 Aars Tjeneste i denne Grad er Lønnen henholdsvis 426 Kr. og 490 Kr.

6. Afdelinger m.fl. indsender den 25/10 1947 de modtagne Ansøgninger, bilagt Stam- og Straffeliste, direkte til Generalinspektøren for Hærens Flyvertropper.

7. Generalinspektøren for Hærens Flyvertropper fremsender den 20/11 1947 efter afholdt Sundhedseftersyn og Kvalifikationsprøve Indstilling om, hvilke Ansøgere der bør komme i Betragtning til Optagelse paa Skolen.

FORSVARSMINISTERIET
København, den 7. marts 1951

Til tjenestebrug
B. 7-1951

Kundgørelse for hæren

1.a. Til befalingsmænd o.l. af sergentgrad og højere grad, der under *garnisonsforhold* forretter tjeneste som

- vagthavende officer i forsvarsministeriet, forsvarsstaben, (herunder, efterrettingssektionen) eller generalstaben,
- vagthavende befalingsmænd ved andre stabe eller på kaserner,
- vagtkommandører eller næstkommanderende ved vagter på kaserner m.v. eller som
- tjenstgørende befalingsmænd ved de særlige vagt detachementer i København,

kan der, når vagttjenesten – eventuelt i forbindelse med anden tjeneste – medfører en samlet uafbrudt tjenestetid af mindst 1 døgn's varighed, ydes fri militær kostforplejning i den for vagtperioden samt et vagttillæg af 10,20 kr. pr. fuldt tjenstedøgn. Det er dog en forudsætning for udbetaling af vagttillæg, at vagttjenesten ikke godtgøres med fritid.

Såfremt kost på grund af vagtstedets beliggenhed ikke kan leveres ved militær foranstaltning kan der som bespisningsgodtgørelse ydes et beløb af 10,20 kr. pr. fuldt tjenstedøgn.

Fri kost eller bespisningsgodtgørelse kan dog ikke ydes til personer, der under tjeneste i vedkommende garnison oppebærer dagpenge, opholdstillæg ell. godtgørelse for dobbelt husførelse.

Inden for en måned (tjenestemåned) vil en befalingsmand e.l. i *vagttillæg* højst kunne oppebære et beløb svarende til kommandotillæg efter bestemmelserne i tjenestemandslovens § 984, stk. 2. For tjenstgørende befalingsmænd ved de særlige vagt detachementer i København vil kommandotillæg efter tjenestemandslovens § 984, stk. 1, dog indtil videre kunne lægges til grund for beregning af maksimalydelsen. Efter indstilling til ministeriet i det enkelte tilfælde vil sidstnævnte regel eventuelt kunne bringes til anvendelse på øvrige nævnte vagtområder, såfremt vagttjenesten for den enkelte gennem en længere periode bliver af særlig byrdefuld karakter (f.eks. vagt hver anden dag).

FORSVARSMINISTERIET
København, den 7. maj 1951

Til tjenestebrug
B. 15-1951.

Kundgørelse for hæren

Kongelig anordning

(af 18de april 1951)

om

myndigheden til at pålægge straf uden dom for forsvarschefen m. fl.

I medfør af § 52 i militær retsplejelov anordnes følgende:

§ 1.

Forsvarschefen kan anse alle under hans rettergangsmyndighed hørende med:

Irettesættelse.

Kvarterarrest fra 2 til 30 dage.

Vagtarrest fra 2 til 30 dage.

Skærpet arrest fra 2 til 15 dage.

Streng arrest fra 2 til 10 dage.

Bøder af indtil 300 kr., hvor sådan straf er hjemlet, jfr. militær straffelovs § 26, stk. 1 og § 27, 1. stk.

Ikke tjenstgørende kan derhos anses med straf af hæfte fra 2 til 30 dage.

§ 2.

Samme straffemyndighed tilkommer, medmindre forsvarsministeriet i det enkelte tilfælde bestemmer andet, de, der under forsvarschefens forfald

eller medens hans post står ledig, varetager hans tjeneste.

§ 3.

Samme straffemyndighed tilkommer ligeledes chefen for forsvarsstaben overfor personer, der er umiddelbart underlagt forsvarsstaben, og som ikke har højere tjenestegrad end kaptajn eller orlogskaptajn.

FORSVARSMINISTERIET
København, den 26. juni 1951

Til tjenestebrug
B. 22-1951

Kundgørelse for hæren.

LOV

(nr. 276 af 18. juni 1951)

om

forsvarets ordning

(sammensætningen af værnene, korpserne m.fl.)

I. Hæren.

Hærens hovedbestanddele.

§ 1.

Hærens hovedbestanddele er:

Hærkommandoen og andre overordnede kommandoorganer,
fodfolket,
pansertropperne (rytteriet)
artilleriet,
ingeniørtropperne,
telegrafterne,
forsyningstropperne og skolerne.

Hærens skoler

§ 13.

Hærens reserveofficersskoler, sergentskoler, korporalskoler, mathskoler samt hærens signalkole henhører under de respektive våbeninspektører.

Forsvarsministeren fastsætter antallet af befalingsmænd til stadig tjeneste ved de enkelte skoler.

Søværnets skoler

§ 26.

Søværnets officersskole og søværnets fenrikskole henhører under forsvarsministeriet, søværnets øvrige skoler under søværnskommandoen.

Chefen for søværnets officersskole, der er kommandør eller kommandørkaptajn, er tillige chef for søværnets fenrikskole samt søværnets reserveofficersskole.

Chefen for søværnets sergentskole og korporalskole er kommandør eller kommandørkaptajn.

Mathskolen, hvis chef er kommandørkaptajn, er underlagt chefen for sergentskolen.

Af forsvarrets specialskoler henhører forsvarrets fjernkendingskole og dykkerskolen under søværnet. De pågældende skoler underlægges kystflåden.

Søværnets eksercerskole, hvis chef er kommandørkaptajn, er underlagt chefen for kystbefæstningen.

Endvidere kan oprettes sådanne skoler og specialkursus, som udviklingen måtte nødvendiggøre.

Flyvevåbnets skoler

§ 38.

Flyvevåbnets officersskole og flyvevåbnets fenrikskole henhører under forsvarsministeriet.

Chefen for flyvevåbnets officersskole, der er oberst eller oberstløjtnant, er tillige chef for flyvevåbnets fenrikskoler.

Flyveskolen, flyvevåbnets reserveofficersskole, sergentskole, korporalskole og mathskole henhører under flyverkommandoen.

Cheferne for de ovennævnte skoler er oberster, oberstløjtnanter eller kaptajner.

Forsvarsministeren kan endvidere oprette sådanne skoler og specialkursus, som udviklingen måtte nødvendiggøre.

FORSVARSMINISTERIET.

København, den 26. juni 1951.

Til tjenestebrug.

B. 23-1951.

Kundgørelse for hæren.

LOV

(nr. 227 af 18. juni 1951)

om

forsvarets ordning

(personellet ved værnene, korpserne m.fl.)

I. Forsvarets personel.

§ 1.

Forsvarets personel omfatter det ved forsvarrets forskellige afdelinger, korps, myndigheder og institutioner m.v. fast eller midlertidigt ansatte militære og civile personel, herunder tjenstgørende og hjemsendt værnepligtigt personel, sålænge det er værnepligten underkastet.

Det militære personel består af befalingsmænd og menige samt tjenestemænd af auditørkorpset; de sidstnævnte er ikke indordnet i den militære rækkefølge.

§ 2.

Personel til forsvaret tilvejebringes ved antagelse af frivillige som stammandskab og ved indkaldelse af værnepligtige.

De værnepligtige, der på sessionerne er udskrevet til forsvaret som tjenstdygtige, indkaldes til dette efter nærmere forhandling mellem forsvarsministeren og indenrigsministeren, dog tidligst i det år, hvor de fylder 19 år.

Antallet af værnepligtige, der årligt indkaldes til forsvaret fastsættes ved bevilling på finansloven. På grundlag heraf fastsætter forsvarsministeren, hvilket antal værnepligtige der skal indkaldes til hvert værn og korps.

Som mathelever kan antages unge mænd, der er fyldt 16 år.

Militært personel med uddannelse som specialister kan kendetegnes, benævnes og lønnes som sådanne efter nærmere regler, der efter bevilling på finansloven fastsættes af forsvarsministeren.

§ 3.

Til befalingsmændene henføres:

a) *Hæren*

Generalløjtnant, generalmajor, oberst, oberstløjtnant, kaptajn, kaptajnløjtnant, premierløjtnant og sekondløjtnant, oberst, oberstløjtnant, kaptajn, kaptajnløjtnant og løjtnant af reserven kaptajn, kaptajnløjtnant og premierløjtnant af specialgruppen, overfenrik og fenrik, oversergent, sergent og korporal.

b) *Søværnet.*

Viceadmiral, kontreadmiral, kommandør, kommandørkaptajn, orlogskaptajn, kaptajnløjtnant, søløjtnant af 1. og 2. grad. kommandør, kommandørkaptajn, orlogskaptajn, kaptajnløjtnant og søløjtnant af 1. og 2. grad af reserven, maskinkommandør, maskinkommandørkaptajn, maskinkaptajn, maskinkaptajnløjtnant, maskinløjtnant af 1. og 2. grad, maskinkommandørkaptajn, maskinkaptajn, maskinkaptajnløjtnant, maskinløjtnant af 1. og 2. grad af reserven, orlogskaptajn, kaptajnløjtnant og søløjtnant af specialgruppen, overfenrik og fenrik, overmekaniker af 1. og 2. grad, oversergent, sergent og korporal.

c) *Flyvevåbnet.*

Generalløjtnant, generalmajor, oberst, oberstløjtnant, kaptajn, kaptajnløjtnant og flyverløjtnant af 1. grad, oberst, oberstløjtnant, kaptajn, kaptajnløjtnant og flyverløjtnant af 1. og 2. grad af reserven, kaptajn, kaptajnløjtnant og flyverløjtnant af specialgruppen, overfenrik og fenrik, oversergent, sergent og korporal.

d) *Krigsmaterielforvaltningen og korpssene.*

1. Krigsmaterielforvaltningen:

Befalingsmænd af værnene, der ansættes i krigsmaterielforvaltningen, beholder de gradsbetegnelser, som anvendes i det værn, hvorfra de pågældende er udgået.

Krigsmaterielforvaltningens håndværkerpersonel har følgende grader:

Kaptajn, kaptajnløjtnant og premierløjtnant af specialgruppen, overfenrik og fenrik, oversergent, sergent og korporal.

2. Intendanturkorpset:

Generalmajor (kontreadmiral), oberst (kommandør), oberstløjtnant (kommandørkaptajn), kaptajn, kaptajnløjtnant og intendanturløjtnant af 1. og 2. grad, kaptajn, kaptajnløjtnant og intendanturløjtnant af 1. og 2. grad af reserven, kaptajn, kaptajnløjtnant og intendanturløjtnant af specialgruppen, overfenrik og fenrik, oversergent, sergent og korporal.

3. Lægekorpset:

Generallæge, stabslæge af 1. og 2. grad, overlæge og overtandlæge, overlæge af reserven, reservelæge og reservetandlæge, underlæge og undertandlæge, oversergent, sergent og korporal.

4. Musikerkorpset.

Musikdirigent og musiker (af specialgruppen eller kontraktansatte).

II. Uddannelse af værnepligtige og mather.

§ 4.

Den første uddannelse af årets rekrutkontingent sker efter forsvarsministerens bestemmelse i eet år eller flere hold. Varigheden af denne uddannelse er ca. 1 år.

De værnepligtige kan i løbet af de 9 første værnepligtsår genindkaldes til fortsatte øvelser i sammenlagt indtil 60 dage.

Herudover kan hjemsendte værnepligtige indkaldes til lejlighedsvis mønstringer af kort varighed.

§ 5.

Mathelever forpligter sig ved antagelse til at forrette tjeneste i forsvaret i ca. 2 år efter mathskolernes afslutning. Mathelever, der ikke antages som mather, overføres til værnepligtstjeneste efter forsvarsministerens nærmere bestemmelse.

Det fastsættes efter nærmere i værnepligtsloven givne regler, i hvilket omfang frivillig tjeneste som mathelever og mather kan træde i stedet for pligtig tjeneste.

Som mather kan endvidere antages værnepligtige, der har gennemgået den første og en supplerende særlig uddannelse ved værnene (våbnene), og som ønsker at forrette tjeneste som mather. De forpligter sig ved antagelsen som math til at forrette tjeneste i ca. 2 år.

Efter udløbet af den første tjenestetid kan mather antages til tjeneste for 1 år ad gangen i yderligere 4 år.

Hjemsendt stammandskab er på lige fod med hjemsendte værnepligtige forpligtet til at forrette yderligere tjeneste, når det skønnes nødvendigt af hensyn til landets sikkerhed.

Nærmere bestemmelser for antagelse, uddannelse, hjemsendelse m.v. af stammandskabet fastsættes af forsvarsministeren.

III. Forsvarets skoler

§ 11.

Elevskoler og mathskoler

a) Elevskoler.

I værnene og under krigsmaterielforvaltningen kan oprettes militære elevskoler, hvis formål er at give eleverne en håndværksmæssig specialuddannelse.

Skolernes varighed fastsættes til ca. 18 måneder.

b) Mathskoler.

Skolernes formål er at gøre mathelever egnede til antagelse som mather. Der gives dels en fælles, almindelig uddannelse, dels en specialuddannelse, afpasset efter de forskellige tjenestegrenes behov.

Skolernes varighed fastsættes af forsvarsministeren.

Skolerne for den grundlæggende befalingsmandsuddannelse ved værnene.

§ 12.

Der oprettes i fornødent omfang befalingsmandsskoler.

Ingen kan optages på befalingsmandsskolerne uden først at være våbenøvet som menig.

På befalingsmandsskolerne optages som elever egnede værnepligtige i det fornødne antal. For hærens vedkommende udtages der i alt mindst 12 pct. af den til det pågældende våben indkaldte værnepligtsstyrke som befalingsmandselever.

På befalingsmandsskolerne optages endvidere egnede mather, som selv måtte ønske det.

Senest 4 måneder efter, at et hold værnepligtige er mødt ved forsvaret, afgøres det, hvem der skal udtages til uddannelse som befalingsmandselever. Eleverne indtræder senest 6 måneder efter mødet enten på korporalskole eller på sergentskole.

Korporalskolerne og sergentskolerne opdeles i linier efter behov. Egnede elever kan under uddannelsen ved korporalskolen overgå direkte til sergentskolen.

I sergentskolen kan endvidere optages egnede korporaler, der efter afsluttet uddannelse ved korporalskolen ønsker uddannelse til sergenter.

Efter befalingsmandsskolernes afslutning forretter elever, der er udtaget blandt de værnepligtige, fortsat tjeneste som befalingsmænd, indtil deres samlede tjenestetid ved forsvaret andrager for sergenter højst 24 måneder og for korporaler højst 18 måneder.

§ 13.

a) Hæren.

Befalingsmandsskoler oprettes særskilt for hvert våben eller dele deraf og underlægges vedkommende våbens generalinspektør.

Uddannelsen varer ved korporalskolen 4-6 måneder og ved sergentskolen 6-8 måneder.

b) Søværnet.

Der oprettes korporalskole og sergentskole, der er underlagt søværnskommandoen.

Uddannelsen varer indtil 4 måneder for befalingsmandselever med maskinisteksamen, styrmands- eller skibsførereksamen o.lign. og ca. 6 måneder for befalingsmandselever uden sådan særlig uddannelse.

c) Flyvevåbnet.

1. Der oprettes korporal- og sergentskoler, der er underlagt flyverkommandoen.

Uddannelsen varer ca. 6 måneder.

Den heromhandlede uddannelse kan helt eller delvis finde sted enten ved hærens eller søværnets befalingsmandsskoler.

2. Der oprettes en flyveskole, der i forbindelse med den militære uddannelse giver eleverne den for aktiv flyvning nødvendige uddannelse.

På skolen optages frivillige, der findes egnede til uddannelse som flyvere eller luftnavigatorer.

Uddannelsen varer ca. 20 måneder.

§ 14.

Forsvarets gymnasium

Forsvarets gymnasium deles i 2 afdelinger.

I 1. afdeling kan optages befalingsmænd (sergenter eller oversergenter) med folkeskole- eller mellemskoleuddannelse. Undervisningen, der varer ca. 1 år, har til formål at bibringe eleverne de kundskaber, der er nødvendige for optagelse i 2. afdeling. Undervisningen afsluttes med prøve.

I 2. afdeling kan optages befalingsmænd (sergenter, oversergenter og flyverløjtnanter af 2. grad) med mellemskoleeksamen, realeksamen, anden tilsvarende eller højere uddannelse eller med afgangsprøve fra 1. afdeling. Undervisningen, der varer ca. 2 år, har til formål at bibringe eleverne de kundskaber, der er nødvendige for optagelse i forsvarets officersskoler. Undervisningen afsluttes med en prøve.

Ved 2. afdeling oprettes for befalingsmænd med nysproglig eller gammelsproglig studentereksamen et ca. 6 måneders kursus, tilsigtende at give disse elever de supplerende kundskaber, der er nødvendige for optagelse i forsvarets officersskoler.

For flyvevåbnets vedkommende kan gymnasieuddannelsen delvis finde sted i forbindelse med praktisk tjeneste ved flyvevåbnet.

§ 18.

Forsvarets fenrikskoler.

Der oprettes fenrikskoler ved hvert af værnene.

Som elever kan efter ansøgning optages oversergenter, der findes egnede til uddannelse til fenriker, og som har forrettet mindst 1 års praktisk tjeneste som oversergent.

Uddannelsen afpasses efter tjenestens forhold inden for de forskellige værn og våben og omfatter dels en fortsat befalingsmandsuddannelse og specialuddannelse, dels en almindelig uddannelse.

Uddannelsen varer 18 måneder. Den afsluttes med prøve.

§ 26.

Overfenriker og fenriker.

a) Til fenriker kan udnævnes oversergenter, der har bestået afgangseksamen fra en af forsvarets fenrikskoler.

Til overfenriker kan forfremmes fenriker, der har tjent mindst 4 år i graden.

b) Til fenriker af reserven kan udnævnes fenriker af reserven samt overfenriker og fenriker, der er afskediget fra linien.

c) Overfenriker og fenriker udnævnes, forfremmes og afskediges af forsvarsministeren.

Mekanikere af reserven ansættes og afskediges af chefen for søværnet.

Mekanikere af linien og overmekanikere udnævnes, forfremmes og afskediges af forsvarsministeren.

§ 28.

Øvrige befalingsmænd.

Til korpserne kan udnævnes mather og menige, som har gennemgået en korporalskole eller dertil svarende uddannelse med tilfredsstillende resultat.

Menige kan udnævnes til korporaler ved deltagelse i fortsat øvelse eller ved antagelse til frivillig tjeneste.

Til sergenter kan udnævnes korporaler, mather og menige, som har gennemgået en sergentskole eller dertil svarende uddannelse med tilfredsstillende resultat.

Til sergenter i flyvevåbnet kan endvidere udnævnes flyverelever ca. 1 år efter indtræden på flyveskolen.

Til oversergenter kan udnævnes sergenter, der efter den pligtige fortsatte tjenestes ophør antages til frivillig tjeneste på kontraktvilkår.

Udnævnelse og forfremmelse foretages ved søværnet og flyvevåbnet af værnscheferne; ved hæren udnævnes og forfremmes korporaler af regimentets chef, sergenter og oversergenter af vedkommende våbens generalinspektør.

V. Udnævnelse, ansættelse, forfremmelse og afskedigelse af befalingsmænd m.fl. ved korpserne.

§ 29.

Krigsmaterielforvaltningen.

Til korporaler kan udnævnes menige, der har gennemgået håndværker- eller mekanikerskolens yngste klasse med tilfredsstillende resultat.

Til sergenter kan udnævnes korporaler og mather med indtræden på nævnte skoles ældste klasse.

Til oversergenter kan udnævnes sergenter, der har gennemgået nævnte skoles ældste klasse med tilfredsstillende resultat.

Til fenriker kan udnævnes oversergenter.

Til overfenriker kan udnævnes fenriker med mindst 4 års tjeneste i graden.

Til premierløjtnanter af specialgruppen kan overfenriker udnævnes.

Til kaptajn- og løjtnanter af specialgruppen.

Til kaptajner af specialgruppen kan udnævnes kaptajn- og løjtnanter af specialgruppen.

Oversergenter, sergenter og korporaler udnævnes og forfremmes af general- og øjmesteren. Overfenriker og fenriker udnævnes, forfremmes og afskediges af forsvarsministeren. Officerer af specialgruppen udnævnes, forfremmes og afskediges af kongen.

I de tjenestemandstillinger, der i henhold til tjenestemandsløven oprettes ved denne faglige myndighed, udnævnes i øvrigt det nødvendige militære og civile personel.

Befalingsmænd fra værnene, forsvarets øvrige faglige myndigheder og korps kan af forsvarsministeren tilkommanderes til at gøre midlertidig tjeneste ved institutionen.

VII. Forfremmelsesbedømmelser m.v.

§ 39.

Der affattes bedømmelser (fortrolige udtalelser) for mather m.fl. samt befalingsmænd af de chefer, under hvem de pågældende forretter tjeneste, eventuelt tillige af andre myndigheder.

På grundlag heraf, og hvad der i øvrigt er bekendt, affattes for befalingsmændene samlede årlige forfremmelsesbedømmelser. Forsvarsministeren bestemmer i hvilket omfang bedømmelsesråd skal medvirke herved.

§ 43.

For hærens vedkommende skal overfenriker, fenriker, oversergenter, sergenter og korporaler, når de ikke er elever på skoler forrette tjeneste i geleddet. Afvigelse fra denne bestemmelse kan kun foretages, når forsvarsministerens godkendelse foreligger.

FORSVARSMINISTERIET.

København, den 4. maj 1953.

B. 11 - 1953.

Kundgørelse for forsvaret.

1. Hans Majestæt Kongen har en under 22/4 1953 på forsvarsministerens forestilling og i henhold til lov om forsvarets orden (personellet ved værnene, korpserne m.fl.) af 18/6 1951 givet allerhøjeste anordning fastsat følgende angående:

Udnævnelse, forfremmelse, afskedigelse, antagelse til tjeneste, hjemsendelse, ansættelse og forsættelse af forsvarets militære personel i fredstid.

A. Menige (værnepligtige menige, flyverelever uden befalingsmandsgrad, mathelever og mather).

Menige sættes i nummer af den personelforvaltende myndighed, til hvilken de indkaldes.

Menige kan inden for de enkelte værn og de under disse hørende våben og tjenestegrene forsættes af den myndighed, der er foresat for begge de to personelforvaltende myndigheder, mellem hvilke forsættelsen skal ske. Inden for korpserne, herunder forsvarets krigsmaterielforvaltning, kan de forsættes af vedkommende korpschef.

I øvrigt kan forsættelse af det omhandlede personel, herunder forsættelse mellem værn og korps indbyrdes, foretages af forsvarsministeren.

Antagelse af mathelever og mather ved værn og korps samt af flyverelever finder sted efter regler, der i nærmere enkeltheder fastsættes af forsvarsministeren.

B. Korporaler.

Korporaler udnævnes og sættes i nummer ved hæren af vedkommende regimentschef,

- ved søværnet og flyvevåbnet af vedkommende værnschef,
- ved korpserne af vedkommende korpschef.

Korporaler beordres til tjeneste af de myndigheder, ved hvilke de i henhold til ovenstående er sat i nummer.

Korporaler kan efter nærmere af forsvarsministeren fastsatte regler efter afslutningen af den dem påhvilede pligtige fortsatte tjeneste antages til frivillig tjeneste af de myndigheder, der i henhold til ovenstående har udnævnt dem.

For forsættelse af korporaler gælder tilsvarende bestemmelser som ovenfor angivet for meniges vedkommende.

C. Sergenter og oversergenter m. fl.

Sergenter udnævnes efter bestemmelserne i lov om forsvarets ordning (personellet ved værnene, korpserne m.fl.) af 18/6 1951, § 28.

- Sergenter sættes i nummer og forsættes
- ved hæren af vedkommende generalinspektør på chefen for hærens vegne.
 - ved søværnets og flyvevåbnet af vedkommende værnschef,
 - ved korpserne af vedkommende korpschef.

I øvrigt kan forsættelse af sergenter, herunder forsættelse mellem værn og korps indbyrdes, foretages af forsvarsministeren.

Sergenter beordres til tjeneste af de myndigheder, ved hvilke de i henhold til ovenstående er sat i nummer.

Sergenter kan efter nærmere af forsvarsministeren fastsatte regler efter afslutningen af den dem påhvi-

lede pligtige fortsatte tjeneste antages til frivillig tjeneste af de myndigheder, der har udnævnt dem.

Sergenter, der antages til frivillig tjeneste, kan af vedkommende værnschef eller korpschef – ved hæren dog af vedkommende generalinspektør – udnævnes til oversergenter i overensstemmelse med de af forsvarsministeren til enhver tid fastsatte regler.

For forsættelsen m.v. af oversergenter gælder tilsvarende regler som i det foranstående for sergenter fastsat.

Underlæger og undertandlæger udnævnes, sættes i nummer og beordres til tjeneste af chefen for forsvarets lægekorp.

I. Almindelige bestemmelser.

1. Forsvarsministeren træffer nærmere bestemmelse om, hvilke myndigheder inden for forsaret der skal være personelforvaltende (stamafdelinger).

2. Indstillinger fra værnschefer, korpschefer og generalinspektører i henhold til foranstående bestemmelser indgives skriftligt til ministeren, bilagt med de sagen vedrørende akter (indstillinger, ansøgninger m.v.) og indeholdende fornøden begrundelse.

3. Kommandovejen for sager, der angår *overfærrikers, færrikers, oversergenters, sergenters og musikeres* udnævnelse, forfremmelse, afskedigelse, antagelse til tjeneste, hjemkommandering, ansættelse og forsættes samt tilladelse til at træde uden for nummer eller indtræde i nummer, går ved *hæren* fra vedkommende regiment samt stabe og afdelinger uden for disse umiddelbart til våbnets generalinspektør og omvendt, ved *søværnet, flyvevåbnet og korpserne* ad den ved forsvarets fredsinddeling eller de til enhver tid i øvrigt gældende underlæggelsesforhold angivne kommandovej.

Indstillinger om afsked, der ikke er foranledigede ved den pågældendes eget ønske eller ved svagelighed, samt ansøgninger om udnævnelse til (indtræden i nummer som) befalingsmand af reserven, fremsendes dog ad kommandovejen til ministeriet for derfra at tilstilles vedkommende indstillende myndighed.

4. Ingen kan forvente at blive afskediget eller få tilladelse til at træde uden for nummer før 3 måneder efter, at andragende derom er indgivet.

5. For at blive ansat i linien eller reserven skal den pågældende have indfødsret. Den første ansættelse i tjenestemandstilling (eller genansættelse i sådan efter afskedigelsen) samt ansættelse (genansættelse) i reserven er endvidere betinget af tilfredsstillende helbredsattest.

6. Anser en myndighed det for ønskeligt, at der foretages midlertidige forandringer, som den ikke selv kan foretage, i den fastsatte fordeling af befalingsmændene, gør den indstilling derom til den nærmest foresatte myndighed, som kan beordre forandringen.

7. Forsvarsministeren fastsætter de nærmere retningslinier for, i hvilke tilfælde forsvarsministe-

riets godkendelse af garnisonsskifte for officerer, overfenriker og fenriker vil være at indhente.

8. Befalingsmænd og mather, der selv ønsker antagelse til (fornyelse af) frivillig tjeneste, må i betimelig tid indgive andragende derom til den myndighed, der har retten til at antage dem påny.

9. Ved udløbet af den en værnepligtig påhvilede tjenestepligt hjemsendes han af den myndighed, ved hvilken han er til tjeneste.

10. Viser det sig ønskeligt, at en befalingsmand eller math hjemsendes (hjemkommanderes) før udløbet af den tjenestepligt, han frivilligt har påtaget sig, og han ikke selv fremsætter anmodning om at blive hjemsendt (hjemkommanderes), gøres der motiveret indstilling til den myndighed, der har antaget ham til tjeneste.

11. Forinden en befalingsmand af linien eller reserven, der står i gæld til statskassen, afskediges, skal gældens afvikling normalt være ordnet. Ved indstillinger om afskedigelse gives der de nødvendige oplysninger om, hvorvidt den pågældende har gæld til statskassen og i bekræftende fald såvel om gældens størrelse som formen for afviklingen.

12. En officer, overfenrik, fenrik eller overserjent, der vil afskediges (hjemsendes, hjemkommanderes), før han med det fyldte 50. år slettes af lægssrullen, er med hensyn til værnepligtsforhold stillet som en sergent af samme årgang. Ved genindkaldelse indtræder han i den grad, han havde ved afskedigelsen.

13. Kommer en afdeling til kundskab om, at en af dens befalingsmænd udviser et sådant forhold, at han ikke længere skønnes egnet til den stilling, han beklæder, indberettes det fornødne til forsvarsministeriet, som afgør, hvorvidt der skal tages skridt til at fratage ham hans stilling som befalingsmand.

14. Forinden en befalingsmand afskediges eller indstilles til afsked som befalingsmand som følge af en ham overgået dom, skal udskrift af dommen indhentes af vedkommende myndighed. Ved eventuel fremsendelse af indstilling om afskedigelse vedlægges udskriften.

15. Befalingsmænd, der afskediges fra deres stilling som sådanne, føres, så længe de endnu er værnepligtige, i de personforvaltende myndigheders fortegnelser som menige. De kan af ministeren, hvis forholdene taler derfor, fritages for genindkaldelse i fredstid.

FORSVARSMINISTERIET

København, den 21. juli 1955.

B. 17 - 1955

Kundgørelse for forsvaret.

1. Tjenesteomgangen for værnepligtigt personel i søværnet (herfra dog undtaget værnepligtige, der har bestået eksamen som civilingeniører eller

teknikumingeniører), fastsættes, indtil videre efter nedenstående retningslinier:

De værnepligtige sættes ved indkaldelsen i nummer ved søværnet.

De pågældende gennemgår umiddelbart efter indkaldelsen en indledende uddannelse (eksercerskole) af ca. 2 måneders varighed. Den videre uddannelse tilrettelægges i overensstemmelse med nedenstående retningslinier samt efter søværnskommandoens nærmere bestemmelse.

A. Flåden:

Indkaldelserne til flåden finder sted i januar, april, juli og oktober måned – ialt 4 gange årligt; værnepligtsholdene benævnes henholdsvis *flådens hold I, II, III, IV*.

1. Efter afslutningen af den indledende uddannelse fordeles de værnepligtige, der ikke er udtaget som befalingsmandselever, til uddannelse på mobiliseringsposter i flådens skibe, ved landinstitutioner m.v.

Efter gennemgang af denne uddannelse, der er af ca. 13 måneders varighed, hjemsendes de værnepligtige efter ialt ca. 15 måneders tjeneste. Værnepligtige menige (herfra dog undtaget konstabler), der forretter tjeneste ved Grønlands kommando (Grønlands marinedistrikt), hjemsendes dog efter ca. 13 måneders tjeneste.

2. Værnepligtige, der udtages til uddannelse som *korporaler*, gennemgår efter afslutningen af den indledende uddannelse en korporaluddannelse.

Efter ca. 5 måneders samlet tjeneste kan de pågældende udnævnes til konstabler og efter ca. 12 måneders samlet tjeneste til korporaler. Værnepligtige af denne kategori forretter tjeneste, indtil den samlede tjenestetid andrager ca. 18 måneder.

3.a. Værnepligtige med

– skibsførereksamen eller udvidet maskinisteksamen,

– bevis som styrmand eller bevis som maskinmester, der udtages som *sergenter*, gennemgår efter den indledende uddannelses afslutning en sergentskole af indtil 4 måneders varighed.

Efter tilfredsstillende gennemgang af denne udnævnes eleverne til sergenter og forretter herefter tjeneste som sådanne, indtil den samlede tjenestetid andrager ca. 24 måneder.

Egnede sergenter af denne kategori, der ønsker uddannelse til *officer i reserven*, kan optages på søværnets reserveofficersskole umiddelbart efter sergentskolens afslutning. Varigheden af uddannelsen på reserveofficersskolen er ca. 3 måneder.

Efter tilfredsstillende gennemgang af denne kan eleverne udnævnes til søløjtnanter henholdsvis maskinløjtnanter af 2. grad af reserven og forretter herefter tjeneste som reserveofficerer, indtil den samlede tjenestetid andrager ca. 24 måneder.

Egnede sergenter af denne kategori, der ønsker uddannelse til *officer i linien*, kan optages på søværnets officersskole, (efter omstændighederne efter forudgående gennemgang af forsvarets gymnasium eller civil maskinskole), hvor de indpasses i den for denne skole til enhver tid gældende tjenesteomgang.

- b) Værnepligtige, der har søgt indkaldelse til søværnet med henblik på uddannelse til *officer i linien*, gennemgår efter den indledende uddannelse en sergentskole af ca. 6 måneders varighed, idet sergentskolen for værnepligtige med den almindelige eller den udvidede maskinisteksamen dog kun er af indtil 4 måneders varighed.

Efter tilfredsstillende gennemgang af denne gennemgår de pågældende en praktisk uddannelse af ca. 3 å 4 måneders varighed, hvorefter eleverne udnævnes til sergenter. Værnepligtige med den almindelige og den udvidede maskinisteksamen udnævnes dog til sergenter umiddelbart efter gennemgangen af sergentskolen.

Efter yderligere ca. 4 måneders praktisk tjeneste som sergenter overgår de pågældende til uddannelse på søværnets officersskole (efter omstændighederne forsvarets gymnasium eller civil maskinskole), idet dog maskinliniens praktiske tjeneste fastsættes under hensyn til den civile maskinskoles særlige terminer.

4. Egnede værnepligtige, der ikke kan henføres under stk. 3.a. og b., og som ikke ønsker uddannelse til *officer i linien*, indpasses på den mest hensigtsmæssige måde i den for søværnets sergentskole eller søværnets officersskole (efter omstændighederne forsvarets gymnasium eller civil maskinskole) til enhver tid gældende tjenesteomgang.

B. Kystbefæstningen:

Indkaldelserne til kystbefæstningen finder sted i 1955 i april og oktober måned; værnepligtsholdene benævnes henholdsvis *kystbefæstningens hold II og IV*.

Fra og med 1956 finder indkaldelserne til kystbefæstningerne sted i januar, april, juli og oktober måned – ialt 4 gange årligt; værnepligtsholdene benævnes derefter henholdsvis *kystbefæstningens hold I, II, III, IV*.

1. Efter afslutningen af den indledende uddannelse fordeles de værnepligtige, der ikke er udtaget som befalingsmandselever, til uddannelse på mobiliseringsposter ved kystbefæstningens værker m.v.

Efter gennemgang af denne uddannelse, der er af ca. 14 måneders varighed, hjemsendes de værnepligtige efter ialt ca. 16 måneders tjeneste.

2. Værnepligtige, der udtages til uddannelse som *korporaler*, gennemgår efter afslutningen af den indledende uddannelse en korporalsuddannelse.

Efter ca. 5 måneders samlet tjeneste kan de pågældende udnævnes til konstabler og efter ca. 12 måneders samlet tjeneste til korporaler. Værnepligtige af denne kategori forretter tjeneste, indtil den samlede tjenestetid andrager ca. 18 måneder.

3. Værnepligtige, der udtages til uddannelse som *sergent*, gennemgår efter afslutningen af den indledende uddannelse og ca. 2 måneders praktisk tjeneste en sergentskole af ca. 6 måneders varighed.

Efter tilfredsstillende gennemgang af denne udnævnes eleverne til sergenter og forretter herefter tjeneste som sådanne, indtil den samlede tjenestetid andrager ca. 24 måneder.

Egnede sergenter, der ønsker uddannelse til *officer i reserven*, og som har en teoretisk uddannelse, der kvalificerer hertil (teknikumuddannelser, seminarieuddannelse o.l. tilsvarende eller højere uddannelse), kan optages på søværnets reserveofficersskole umiddelbart efter sergentskolens afslutning. Varigheden af uddannelsen på reserveofficersskolen er ca. 5 måneder.

Efter tilfredsstillende gennemgang af denne kan eleverne udnævnes til søløjtnanter af 2. grad af reserven og forretter herefter tjeneste som reserveofficerer, indtil den samlede tjenestetid andrager ca. 24 måneder.

Egnede sergenter, der ønsker uddannelse til *officer i linien*, kan optages på søværnets officersskole (efter omstændighederne efter gennemgang af forsvarets gymnasium eller civil maskinskole), hvor de indpasses i den for denne skole til enhver tid gældende tjenesteomgang efter en supplerende praktisk uddannelse til søs.

4. Egnede værnepligtige ved kystbefæstningen, der ønsker uddannelse til *officer i linien*, indpasses på den mest hensigtsmæssige måde i den for søværnets sergentskole eller søværnets officersskole (efter omstændighederne forsvarets gymnasium eller civil maskinskole) til enhver tid gældende tjenesteomgang.

2. Tjenesteomgangen for stammandskab i søværnet fastsættes indtil videre efter nedenstående retningslinier:

Antagelse af *mathelever til flåden* finder sted midt i januar og midt i juli måned hvert år.

Antagelse af *mathelever til kystbefæstningen* finder sted i begyndelsen af april og oktober måned hvert år.

Ved antagelsen forpligter matheleverne sig til gennemgang af en mathskole af ca. 12 måneders varighed, samt efter at have bestået denne at forrette tjeneste som mather i ca. 2 år.

Egnede *konstabler* (fra værnepligtlinien) kan efter ønske og efter ialt mindst 1 års samlet tjeneste overgå til tjeneste som mather.

Egnede *mather*, der har forrettet mindst 1 års tjeneste som sådanne, kan overgå til uddannelse på søværnets sergentskole, idet de samtidig forpligter sig til 3 års tjeneste som oversergenter efter sergentskolens afslutning.

Efter tilfredsstillende gennemgang af skolen udnævnes matherne til *oversergenter*.

Mather, der ikke optages på søværnets sergent-skole, kan antages til fortsat tjeneste for 1 år ad gangen i yderligere 4 år.

Egnede oversergenter kan – med henblik på uddannelse til *fenrik i linien* – efter ansøgning optages på søværnets fenrikskole efter en tjenstetid i graden på mindst 2½-3 år.

Egnede oversergenter kan – med henblik på uddannelse til *officer i linien* – efter ansøgning og efter mindst 6 måneders praktisk tjeneste som oversergenter optages på søværnets officersskole (efter omstændighederne forsvarets gymnasium eller civil maskinskole), idet dog maskinliniens praktiske tjeneste vil kunne forkortes med indtil 2 måneder under hensyn til den civile maskinskoles særlige terminer.

3. Vedrørende bestemmelser for værnepligtige, der afgår fra uddannelsen på sergent- eller korporalskoler, henvises til kundgørelse for forsvaret A. 18-1952, pkt. 1.

FORSVARSMINISTERIET.
København, den 25/10 1956

A. 118.

Kundgørelse for forsvaret.

11. I kundgørelse for forsvaret A. 63-1952 (med senere tilføjelse i kundgørelse for forsvaret A. 55-1954, pkt. 4) vedrørende bestemmelser for antagelse af personel til frivillig tjeneste foretages følgende ændringer:

I hovedet rettes »2 bilag« til: »1 bilag«.

I pkt. 1.2.b. udgår ordene »i indtil 6 år (for mather vedkommende dog indtil 4 år)«.

I pkt. 1.2.c. udgår ordene »under de betingelser, der fremgår af medfølgende bilag 2«.

Det ved kundgørelse for forsvaret A. 55-1954, pkt. 4, tilføjede nye pkt. 1.2.d. udgår.

Det hidtidige pkt. 1.3. benævnes 1.4., og som nyt pkt. 1.3. indføres:

»En befalingsmand, der har forrettet frivillig korttids- eller langtidstjeneste i graden i sammenlagt 6 år (oversergenter dog 9 år), kan kun undtagesvis og kun efter indhentet bemyndigelse fra forsvarsministeriet i hvert enkelt tilfælde antages til yderligere frivillig tjeneste.

Tilsvarende bestemmelser finder anvendelse for mather, der efter afslutningen af den i tjenesteplichtserklæringen angivne pligtige tjeneste har forrettet frivillig tjeneste som math i 4 år.

De i nærværende pkt. angivne begrænsninger med hensyn til frivillig tjeneste finder ikke anvendelse på befalingsmænd, der når den maksimale begrænsning for frivillig tjeneste, medens de er elever på en officersskole, fenrikskole eller forsvarets gymnasium.«

FORSVARSMINISTERIET

København, den 20. februar 1957.

B. 2. - 1957

Kundgørelse for forsvaret.

1.a. *Tjenesteomgangen for værnepligtigt personel i hæren*, der møder (er mødt) efter den 1. november 1956, finder indtil videre sted således:

C. *Uddannelse til korporal*.

De ved hvert hold af generalinspektørerne som korporalselever udtagne værnepligtige indtræder normalt på våbnenes korporalskoler efter 4 måneders rekrutuddannelse.

Korporalskolerne varer ca. 4 måneder.

Korporaler forretter tjeneste indtil ca. 18 måneder efter mødet.

D. *Uddannelse til sergent*.

De af hvert enkelt hold af generalinspektørerne som sergentelever indtræder normalt på våbnenes sergentskoler efter 4 måneders rekrutuddannelse.

Sergentskolerne varer ca. 6 måneder.

Sergenter forretter tjeneste indtil ca. 4 måneder efter mødet.

E. *Uddannelse til løjtnant af reserven*.

Egnede sergenter kan efter ansøgning optages på våbnenes reserveofficersskolers løjtnantskursus ca. 4-6 måneder efter deres udnævnelse til sergent.

Løjtnantskursus varer ca. 4 måneder.

Løjtnanter af reserven forretter tjeneste indtil ca. 24 måneder efter mødet.

2.a. *Tjenesteomgangen for værnepligtigt personel i flyvevåbnet finder indtil videre sted således:*

A. *Grunduddannelsen*.

De værnepligtige indkaldes normalt til møde 2. februar, 2. maj, 2. august eller 2. november ved en af flyvevåbnets rekrutskoler, hvor de gennemgår en grundlæggende militær uddannelse af ca. 3 måneders varighed. Såfremt en af disse datoer er en lørdag, søn- eller helligdag, ændres mødedagen til den nærmest følgende hverdag. Indkaldelsesholdene benævnes ved den måned og det år (2 sidste cifre), hvori mødet finder sted (FEB-57, MAJ-57...o.s.v.).

B. *Den videre uddannelse*.

Den videre uddannelse finder sted i en specialistlinie og en infanterilinie som nedenfor anført og efter nærmere af flyverkommandoen fastsatte bestemmelser.

1. SPECIALISTLINIEN.

a. Efter grunduddannelsens afslutning fordeles værnepligtige, der udtages til stationstjeneste, til de respektive flyvestationer, medens øvrige værnepligtige, der ikke udtages til befalingsmandsuddannelse, ved træningskommandoen gennem-

går en specialuddannelse af 1-3 måneders varighed og herefter fordeles til flyvevåbnets tjenestesteder. Værnepligtige af de nævnte kategorier forretter tjeneste indtil ca. 16 måneder efter mødet; værnepligtige menige, der forretter tjeneste i Grønland, hjemsendes dog efter ialt ca. 14½ måneds tjeneste.

b. De værnepligtige, som findes egnede til befalingsmandsuddannelse, gennemgår efter grunduddannelsens afslutning ved træningskommandoen en specialuddannelse af ca. 3 måneders varighed. Efter afslutningen af denne, der udgør 1. del af sergent- og korporalsuddannelsen, fordeles de pågældende til flyvevåbnets tjenestesteder og forretter her ca. 3 måneders praktisk tjeneste i deres speciale. De værnepligtige, der fortsat findes egnede hertil, indtræder herefter på flyvevåbnets sergent- og korporalskole, hvor de i løbet af ca. 3 måneder gennemgår 2. del af sergent- eller korporalsuddannelsen. Efter tilfredsstillende gennemgang af skolen udnævnes eleverne til sergenter eller korporaler og forretter tjeneste indtil henholdsvis ca. 24 og ca. 18 måneder efter mødet.

c. Sergenter, der har forrettet mindst 9 måneders tjeneste i graden og mindst 12 måneders tjeneste indenfor deres speciale, kan efter ansøgning optages på flyvevåbnets reserveofficersskoles løjtnantskursus. Ved optagelsen skal de forpligte sig til efter bestået prøve at forrette uafbrudt tjeneste i forsvaret i 2 år. Efter tilfredsstillende gennemgang af kursus udnævnes de til flyverløjtnanter af 2. grad af reserven.

2. INFANTERILINIEN.

a. Værnepligtige, der ikke udtages til befalingsmandsuddannelse, fordeles efter grunduddannelsens afslutning til stations-tjeneste, til tjeneste ved kupeskadrillerne eller til særlig uddannelse. De forretter tjeneste indtil ca. 16 måneder efter mødet. Værnepligtige menige, der forretter tjeneste i Grønland, hjemsendes dog efter ialt ca. 14½ måneds tjeneste.

b. De værnepligtige, som findes egnede til befalingsmandsuddannelse, gennemgår efter grunduddannelsens afslutning ved træningskommandoen en forskole til sergent- og korporalskolen af ca. 3 måneders varighed. De optages herefter på flyvevåbnets sergent- og korporalskole, hvor de gennemgår en sergent- eller korporalsuddannelse af ca. 6 måneders varighed. Efter tilfredsstillende gennemgang af skolen udnævnes de egnede elever til

sergenter eller korporaler og forretter tjeneste indtil henholdsvis ca. 24 og ca. 18 måneder efter mødet.

c. Sergenter, der har forrettet mindst 4 måneders tjeneste i graden, kan efter ansøgning optages på en af hærens reserveofficersskoles løjtnantskursus. Efter tilfredsstillende gennemgang heraf udnævnes de til flyverløjtnanter af 2. grad af reserven og forretter tjeneste, indtil deres samlede tjeneste andrager ca. 24 måneder.

FORSVARSMINISTERIET

København, den 15. juli 1959.

B. 16-1959

Kundgørelse for forsvaret.

Lov

(nr. 140 af 11. juni 1959)

om

bemyndigelse til at fravige de i lov nr. 277 af 18. juni 1951 om forsvarets ordning (personellet ved værnene, korpsene m.fl.), § 5, givne bestemmelser om antagelse af mather.

Forsvarsministeren bemyndiges til at fravige de i lov nr. 277 af 18. juni 1951 om forsvarets ordning (personellet ved værnene, korpsene m.fl.), § 5, givne tidsmæssige begrænsninger for antagelse af mather.

Bestemmelser

angående

antagelse af personel til frivillig tjeneste inden for værnene, korpsene*) m.fl.

A. Antagelse til frivillig tjeneste kan i overensstemmelse med efterstående bestemmelser finde sted af tjenstgørende eller hjemsendte (hjemkommanderede) befalingsmænd af de i det følgende nævnte kategorier, som har aftjent den, dem påhvilede pligtige tjeneste, samt mather (mathelever).

B. Der skelnes mellem følgende former for frivillig tjeneste:

- Frivillig korttids-tjeneste*, hvorved forstås tjeneste af varighed under 1 år ad gangen.
- Frivillig langtidstjeneste*, hvorved forstås tjeneste af varighed mindst et år ad gangen.
- Frivillig, fuld vedvarende tjeneste*, hvorved forstås tjeneste på kontrakt i overensstemmelse med de i medfølgende bilag 2 fastsatte betingelser.

C. a. *Mather*.

Mather (mathelever), der ikke har gennemgået den første uddannelse som værnepligtige, antages til

den i lov nr. 277 af 18. juni (personellet ved værne, korpsene m.fl.), § 5, omhandlende første tjenestetid (ca. 2 år som mather) af vedkommende værnschef eller – ved hæren – vedkommende generalinspektør. Efter afslutningen af denne første tjenestetid kan de pågældende, såfremt de er egnede, af vedkommende værnschef eller – ved hæren – vedkommende regimentschef antages til frivillig korttids- eller langtidstjeneste.

Egnede menige, der har gennemgået den første uddannelse som værnepligtige, kan af vedkommende værnschef eller – ved hæren – vedkommende regimentschef antages til frivillig korttids- eller langtidstjeneste som mather.

Mather, der har forrettet tjeneste som sådanne i sammenlagt 9 år, kan kun undtagelsesvis og kun efter indhentet bemyndigelse fra forsvarsministeriet i hvert enkelt tilfælde antages til yderligere frivillig tjeneste som mather.

b. Korporaler.

Egnede korporaler kan af vedkommende værnschef, korpschef eller – ved hæren – vedkommende regimentschef antages til frivillig korttids- eller langtidstjeneste.

Korporaler, der har forrettet frivillig tjeneste *i graden* i sammenlagt 6 år, kan kun undtagelsesvis og kun efter indhentet bemyndigelse fra forsvarsministeriet i hvert enkelt tilfælde antages til yderligere frivillig tjeneste som korporaler.

c. Sergenter og oversergenter.

Egnede sergenter og oversergenter (herunder afskedigede sergenter og oversergenter udnævnt efter hærloven af 1937) kan af vedkommende værnschef, korpschef eller – ved hæren – vedkommende generalinspektør antages til frivillig korttids- eller langtidstjeneste.

Oversergenter, der har forrettet frivillig tjeneste *i graden* i sammenlagt 9 år, kan kun undtagelsesvis og kun efter indhentet bemyndigelse fra forsvarsministeriet i hvert enkelt tilfælde antages til yderligere frivillig tjeneste som oversergenter.

d. Sekondløjtnanter.

Egnede sekondløjtnanter, udnævnt efter hærloven af 1937, kan af vedkommende værnschef, korpschef eller – ved hæren – vedkommende generalinspektør antages til frivillig korttids- eller langtidstjeneste.

Sekondløjtnanter, der har forrettet frivillig tjeneste *i graden* i sammenlagt 6 år, kan kun undtagelsesvis og kun efter indhentet bemyndigelse fra forsvarsministeriet i hvert enkelt tilfælde antages til yderligere frivillig tjeneste som sekondløjtnanter.

e. Befalingsmænd af reserven.

Egnede befalingsmænd af reserven af kaptajns- (orlogskaptajns-) og lavere grad kan af vedkommende værnschef, korpschef eller – ved hæren – vedkom-

mende generalinspektør antages til frivillig korttids- eller langtidstjeneste.

Befalingsmænd af reserven af oberstløjtnants- (kommandørkaptajns-) og højere grad kan af forsvarsministeriet antages til frivillig korttids- eller langtidstjeneste.

Egnede befalingsmænd af reserven kan endvidere efter behov af forsvarsministeriet antages til frivillig, fuld vedvarende tjeneste. Vedrørende begrænsninger med hensyn til antagelse til sådan tjeneste henvises til kundgørelse for forsvaret A. 80-1954, pkt. 17, og A. 100-1955, pkt. 9.

Befalingsmænd af reserven, der har forrettet frivillig korttids- eller langtidstjeneste *som oversergenter, sekondløjtnanter og befalingsmænd af reserven* i sammenlagt 9 år, kan kun undtagelsesvis og kun efter indhentet bemyndigelse fra forsvarsministeriet i hvert enkelt tilfælde antages til yderligere frivillig tjeneste. Ved beregningen af den frivillige tjenestes varighed medregnes rådighedstjeneste ikke.

f. *Mekanikere af reserven* kan antages til frivillig tjeneste efter nærmere af forsvarsministeriet fastsatte regler.

D. De i afsnit C. angivne begrænsninger med hensyn til frivillig tjeneste finder ikke anvendelse på befalingsmænd, der når den maksimale begrænsning for frivillig tjeneste, medens de er elever på en officersskole, fenrikskole eller forsvarets gymnasium.

E.a. Ved antagelse af personel til frivillig korttids- eller langtidstjeneste udfærdiges et antagelsesbrev, jfr. medfølgende bilag 1. Antagelsesbrevet udfærdiges i 3 eksemplarer, hvoraf 1 udleveres til den pågældende, 1 opbevares ved den antagende myndighed og 1 ved den myndighed, ved hvilken den pågældende sættes i nummer (ansættes).

b. Ved antagelse af befalingsmænd af reserven til frivillig, fuld vedvarende tjeneste afsluttes kontrakt med de pågældende, jfr. medfølgende bilag 2. Kontrakten udfærdiges i 3 eksemplarer, hvoraf 1 udleveres til den pågældende, 1 opbevares i forsvarsministeriet og 1 ved den myndighed, ved hvilken den pågældende ansættes.

c. Såfremt det, for så vidt angår personel ved hæren og korpsene, må påregnes, at den påtagne frivillige tjeneste skal forrettes ved et andet tjenestested end det sted, hvor den myndighed m.v., ved hvilken den pågældende sættes i nummer (ansættes), har fast garnison, vil han være at antage med tjenestested på det sted, hvor tjenesten påregnes at skulle forrettes. Ved forlængelse af den frivillige tjeneste (kontraktfornyelse) forholdes på tilsvarende måde.

F. Ønsker personel til frivillig tjeneste i ganske særlige tilfælde at blive hjemsendt før udløbet af den påtagne frivillige tjeneste, sendes ansøgning

herom fra regimenter m.fl. direkte til den antagende myndighed, der træffer afgørelse i sagen.

G. Med hensyn til hjemsendelse af mather og befalingsmænd til frivillig tjeneste, der af en kassationskommission erklæres for stedse uskikkede til al tjeneste i forsvaret eller for tiden tjenstydgtige, forholdes således:

a. Meddelelse om kassationskommisionens afgørelse, evt. bilagt kassationsattest for den pågældende, fremsendes umiddelbart efter kassationen gennem den personelforvaltende myndighed til den antagende myndighed.

b. Opsigelse fra den antagende myndigheds side af den for den pågældende tjeneste gældende kontrakt (antagelsesbrev) kan – bortset fra tilfælde, hvor der tillige foreligger misligholdelse – i de første 6 måneder efter antagelsen tidligst finde sted med 1 måneds varsel og efter 6 måneders ansættelse tidligst med 3 måneders varsel. Varslet forhøjes derefter med 1 måned for hvert 3. ansættelsesår, dog højst til 6 måneder. Opsigelsen skal altid gives til en måneds udgang.

Til grund for beregningen af opsigelsesvarslets længde lægges den udførte tjeneste, idet der dog bortses fra den del af denne, der måtte ækvivalere almindelig værnepligtstjeneste, jfr. kundgørelse for forsvaret B. 5-1955, pkt. 1.

Såfremt den ansattes tjeneste ifølge kontrakten (antagelsesbrevet) ophører forud for det tidspunkt, hvortil opsigelse i henhold til foranstående kan finde sted, og der ikke gives den pågældende meddelelse om, at man ønsker hans fortsatte tjeneste, ophører ansættelsesforholdet dog i overensstemmelse med kontraktens (antagelsesbrevets) bestemmelser.

Såfremt den pågældende – efter modtagelsen af opsigelsen – fremsætter ønske om tidligere hjemsendelse, skal dette så vidt muligt imødekommes.

c. Indtil hjemsendelsen anvendes den pågældende efter samråd med afdelingslægen ved en efter hans helbredstilstand passende beskæftigelse.

Er sådan beskæftigelse ikke mulig, vil han snarest være at hjemsende, og den pågældende i henhold til foranstående tilkommende lønning vil i så fald være at tilsende ham månedsvis.

d. Frivillige, der endnu ikke har opfyldt værnepligten efter de ved kundgørelse for forsvaret B. 5-1955, pkt. 1, fastsatte regler, behandles som værnepligtige i overensstemmelse med love og bestemmelser for hæren, 17. hefte, *Sundbedstjenesten i fredstid*, pkt. 339.

Undertegnede der herved forpligter mig til at forrette uafbrudt frivillig tjeneste som ovenfor anført, erklærer mig indforstået med:

1) At jeg under den omhandlede frivillige tjeneste er forpligtet til at forrette tjeneste uden for det faste tjenestested, idet sådan tjeneste betragtes

Bilag 1 til kundgørelse for forsvaret B. 16–1959, pkt. 2.

ANTAGELSESBEV

for

(Grad) (Fulde navn) (Stamenhed)

født den i ,

som af (Antagende myndighed) herved antages til frivillig

tjeneste ved i tiden

til , den

(Underskrift)

(Antagende myndigheds stempel)

som udstationering (udkommando), under hvilken der ud over lønnen ydes godtgørelse efter de herfor til enhver tid gældende regler.

- 2) At jeg under den frivillige tjeneste er underkastet de for min grad og tjenestestilling gældende love, anordninger, tjenestereglement og bestemmelser.
- 3) At tjenesteforholdet, såfremt jeg ikke antages til yderligere frivillig tjeneste, ophører med udløbet af indeværende tjenesteperiode uden yderligere varsel.
- 4) At ansøgning om yderligere frivillig tjeneste skal være den antagende myndighed i hænde senest 2½ måned før indeværende tjenesteperiodes udløb. (Det vil blive tilstræbt, at meddelelse om eventuel antagelse til yderligere frivillig tjeneste gives senest 2 måneder før udløbet af indeværende tjenesteperiode).
- 5) At en eventuel ansøgning om ophævelse af tjenesteforholdet før udløbet af den påtagne tjenesteperiode kun kan forventes imødekommet, når ganske særlige forhold taler derfor.
- 6) At den antagende myndighed vil kunne ophæve tjenesteforholdet med øjeblikkelig virkning, såfremt jeg overtræder de under 2) nævnte bestemmelser m.v. eller gør mig skyldig i handlinger, som er uforenelige med min militære grad og stilling.

Et eksemplar af dette antagelsesbrev er ved min antagelse blevet mig udleveret.

, den

(Underskrift)

Til vitterlighed:

(Navn)

(Navn)

(Grad)

(Grad)

KONTRAKT
mellem
FORSVARSMINISTERIET
og

(Grad) (Fulde navn)

(Fødselsdato, -år, -sted)
angående

dennes antagelse til frivillig, fuld vedvarende tjeneste ved
§ 1.

Medundertegnede
antages herved til frivillig, fuld vedvarende tjeneste i
fra den at regne.

§ 2.

Den antagne er underkastet de til enhver tid for hans militære stilling gældende tjenestebestemmelser.

§ 3.

Den antagne oppebærer lønning, særlige ydelser m.v. efter de til enhver tid for hans militære grad fastsatte regler.

Lønningen udbetales månedsvis bagud, så længe den antagne ikke har opnået pensionsret, og derefter månedsvis forud.

Udstedelse af forskrivninger på lønningen på andre end de for statens tjenestemænd gældende vilkår er afskedigelsesgrund.

§ 4.

Der tilkommer den antagne en årlig ferie med løn på _____ hverdage, i ferieåret 19 ____ / dog kun _____ hverdage. Fra og med ferieåret 19 ____ / forhøjes ferien til _____ hverdage.

Ved ophævelse af ansættelsesforholdet beregnes eventuelt feriegodtgørelse i overensstemmelse med ferielovens regler.

I øvrigt gælder tilsvarende regler som fastsat for militære tjenestemænds ferieforhold.

§ 5.

Den antagne har for sig selv og efterladte adgang til pension og efterindtægt i henhold til bestemmelsen i lov om lønninger og pensioner m.v. til statens tjenestemænd, § 56, stk. 6.

Med hensyn til opsigelse og løn under sygdom gælder tilsvarende regler som fastsat i den til enhver tid gældende lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer. Eventuel frivillig tjeneste som befalingsmand umiddelbart forud for nærværende ansættelse medregnes ved fastsættelsen af opsigelsesvarslet.

Med mindre særlig aftale er tilføjet i kontrakten, ophører kontrakten dog automatisk ved opnåelse af den for den pågældende fastsatte aldersgrænse.

Såfremt den antagne inden for et tidsrum af 12 på hinanden følgende måneder har oppebåret løn un-

der sygdom i ialt 120 dage, kan opsigelse ske med henholdsvis 1, 3 og 4 måneders varsel til fratræden ved en måneds udgang, eftersom den antagne har været ansat i statens tjeneste i henholdsvis mindre end 6 år, fra 6 til 9 år og over 9 år, dog på betingelse af at opsigelsen sker i umiddelbar tilknytning til udløbet af de 120 sygedage, og medens den antagne endnu er syg.

Fra det tidspunkt, da pensionsret opnås efter § 5 (betaling af pensionsbidrag påbegyndes), er den antagne med hensyn til forhold under sygdom underkastet de for statens tjenestemænd gældende regler.

§ 7.

En antagen, der ikke mere er værnepligten undergiven, vil ikke kunne opsiges nærværende kontrakt i tilfælde af krig eller truende krigsfare.

§ 8.

Nærværende kontrakt, der er stempelfri, er udfærdiget i _____ eksemplarer, der opbevares/udleveres således:

Særlig aftale:

København, den

Til vitterlighed:

B. 23-1960

Kundgørelse for forsvaret.

1. Med henhold til lov nr. 137 af 31/3 1960 om forsvarets organisation m.v., § 19, stk. 3, (kundgørelse for forsvaret B. 8-1960) fastsættes nedenstående midlertidige bestemmelser vedrørende frivilligt militært personel af graderne oversergent, sergent, korporal, overkonstabel og konstabel – stam-personel – til tjeneste i hæren, søværnet, flyvevåbnet, forsvarets krigsmaterielforvaltning, forsvarets intendanturkorps og forsvarets lægekorps. Bestemmelserne er gældende fra den 1/10 1960 at regne.

A. Fælles bestemmelser.

1. Tilvejebringelse.

Stampersonel tilvejebringes ved antagelse på kontrakt af.

- a. mænd i alderen 16-26 år, der har dansk indfødsret, og som ikke har aftjent den første samlede tjeneste som værnepligtige eller dertil svarende tjeneste,
- b. Mandligt, militært personel, der har – eller be-
tragtes som havende – aftjent den første samlede
tjeneste som værnepligtige, og som ved antagel-
sen ikke er fyldt 30 år.

2. Almindelige regler for antagelse.

Tegning af kontrakt, fornyelse af kontrakt eller ændring af en løbende kontrakt til en kontrakt af længere varighed kan ske når som helst for ethvert tidsrum af indtil 5 år, jf. dog de i pkt. 3 og 4 fastsatte særlige bestemmelser for kontrakttegning.

Ved antagelsen benyttes den som bilag 1 til KFF B. 16-1959 vedlagte kontraktformular.

3. Særlige regler for kontrakttegning før mødet til aftjening af værnepligt.

a. Kontraktlængde.

- 1) Frivillige, som antages med henblik på gennemgang af en konstabelskole, skal forpligte sig til ialt mindst 3 års tjeneste, heri indbefattet en prøvetid af indtil 6 måneders varighed.
- 2) Øvrige frivillige, der tegner kontrakt før mødet, skal forpligte sig til i alt mindst 2 års tjeneste, heri indbefattet en prøvetid af indtil 6 måneders varighed.

b. Uddannelsestid.

For frivillige, der tegner kontrakt før mødet, fastsættes i de pågældendes kontrakt en uddannelsestid, der i avancementsmæssig henseende udgør

- 1) for personel, der forpligter sig til mindst 3 års samlet tjeneste (incl. uddannelsestiden): ca. 12 måneder,
- 2) for personel, der forpligter sig til mindre end 3 års samlet tjeneste (incl. uddannelsestiden): den til enhver tid gældende første samlede tjeneste-

tid for værnepligtige menige af det pågældende værn, våben eller korps, regnet fra mødedagen, dog mindst ca. 12 måneder.

4. Særlige regler for kontrakttegning under aftjening af værnepligt.

a. Kontraktlængde

1) Tjenstgørende værnepligtige, der efter ansøgning optages på en konstabelskole, skal forpligte sig til mindst 2 års frivillig tjeneste efter skolens afslutning. Tjenstgørende værnepligtige menige, der optages på en konstabelskole deler i avancementsmæssig henseende vilkår med det elevhold, med hvilket de gennemgår omhandlede skole.

2. Øvrige værnepligtige kan – efter den antagende myndigheds bestemmelse – tegne kontrakt om frivillig tjeneste for ethvert tidsrum af indtil 5 år.

b. Uddannelsestid

For frivillige, der tegner kontrakt under aftjening af værnepligt, fastsættes i de pågældendes kontrakt en uddannelsestid, der udgør

- 1) for personel, der optages på en konstabelskole: Tiden fra antagelsen og indtil konstabelskolens afslutning. Uddannelsestiden vil dog for de elever, der består de afsluttende prøver på konstabelskolen, samt de elever, der ikke består de afsluttende prøver på konstabelskolen, men for hvem den indgåede kontrakt alligevel opretholdes, blive beregnet som tiden fra antagelsen og indtil 12-måneders dagen, regnet fra mødet ved forsvaret.

Såfremt ikke bestående afsluttende prøver på konstabelskolen fører til ophævelse af den indgåede kontrakt, og denne kontraktophævelse sker efter det tidspunkt, hvor den til enhver tid gældende første samlede tjenestetid for værnepligtige menige af det pågældende værn, våben eller korps (regnet fra mødet ved forsvaret) er aftjent, vil uddannelsestiden blive beregnet som tiden fra antagelsen og indtil sidstnævnte tidspunkt.

Sker antagelsen til frivillig tjeneste senere end 12 måneder efter mødet ved forsvaret, betragtes uddannelsestiden som udstået.

- 2) for øvrigt personel, der forpligter sig til mindst 3 års samlet tjeneste (incl. uddannelsestiden): Tiden fra antagelsen og indtil 12-måneders dagen, regnet fra mødet ved forsvaret. Sker antagelsen til frivillig tjeneste senere end 12 måneder efter mødet ved forsvaret, betragtes uddannelsestiden som udstået.
- 3) for personel, der forpligter sig til mindre end 3 års samlet tjeneste (incl. uddannelsestiden): Tiden fra antagelsen og indtil den til enhver tid gældende første samlede tjenestetid for værnepligtige menige af det pågældende værn, våben eller korps (regnet fra mødet ved forsvaret) er aftjent.

Når uddannelsestiden er udstået, ansættes frivillige menige som konstabler.

c. *Prøvetid*

Såfremt den antagende myndighed anser det for nødvendigt, kan der fastsættes en prøvetid af indtil 6 måneder varighed.

5. *Aldersgrænser/maximal varighed af den frivillige tjeneste.*

- a. Konstabler kan forrette frivillig tjeneste som sådanne i højst 2 år.
- b. Overkonstabler kan forrette frivillig tjeneste som sådanne i højst 9 år, dog ikke ud over udgangen af det år, hvori de pågældende fylder 32 år.
- c. Korporaler og sergenter kan forrette frivillig tjeneste indtil udgangen af det år, hvori de pågældende fylder 32 år.
- d. Oversergenter kan normalt forrette tjeneste indtil udgangen af det år, hvori de pågældende fylder 32 år; oversergenter, der til dette tidspunkt endnu ikke har forrettet sammenlagt 10 års tjeneste i graderne sergent og oversergent vil med forsvarsministeriets bemyndigelse i hvert enkelt tilfælde eventuelt kunne antages til yderligere frivillig tjeneste, dog højst indtil udgangen af det år, hvori de pågældende fylder 35 år.

6. *Anvendelsen af overkonstabler og konstabler.*

Overkonstabler og konstabler anvendes som stammandskab i overensstemmelse med deres specialuddannelse i de opstillede/udrustede enheder samt, hvor det tilstrækkelige antal befalingsmænd ikke er til stede, på poster, der normalt beklædes af korporaler og sergenter.

B. **Hæren.**

1. a. egnede mænd, der ikke har aftjent den første samlede tjeneste som værnepligtige, og som er fyldt 16 år, kan af hærkommandoen antages som frivillige med henblik på gennemgang af en konstabelskole af ca. 12 måneders varighed. En del af denne uddannelse kan dog henlægges til andre tjenestesteder efter nærmere af hærkommandoen fastsatte retningslinier. Ved konstabelskolens afslutning ansættes de pågældende af vedkommende generalinspektør som konstabler.
- b. Egnede mænd, der ikke har aftjent den første samlede tjeneste som værnepligtige, og som i det år, i hvilket de møder ved forsvaret, fylder mindst 18 år, kan af de personelforvaltende myndigheder antages som frivillige ved regimenter m.fl. De pågældende skal ved antagelsen forpligte sig til i uddannelsesperioden, jf. pkt. A.3.b., at dele vilkår med de indkaldte værnepligtige. Ved uddannelsen bør der tages så vidt muligt hensyn til deres evner og anlæg og det ønskelige i, at personel med længere kontrakter anvendes i de mere krævende specialer. Ved uddannelsesperiodens afslutning ansættes de pågældende af vedkommende personelforvaltende myndighed

som konstabler. Såfremt forholdene gør det ønskeligt, kan dog en del af uddannelsen af frivillige af denne kategori efter den pågældende generalinspektørs bestemmelse finde sted på specialskoler eller -kursus.

- c. Egnede menige, der har aftjent den første samlede tjeneste som værnepligtige, kan af de personelforvaltende myndigheder antages til frivillig tjeneste og ansættes som konstabler – idet de første 3 måneders tjeneste efter den antagende myndigheds bestemmelse kan betragtes som prøvetjeneste.
 - d. Tjenstgørende værnepligtige kan tidligst tegne kontrakt 4 måneder efter mødet.
 2. a. Som overkonstabler kan ansættes:
 - konstabler, der har forrettet tjeneste 1 år som sådanne, og som forpligter sig til yderligere mindst 1 års tjeneste;
 - konstabler, der har forrettet 2 års tjeneste som sådanne.
 - b. Til korporaler kan udnævnes egnede overkonstabler, der har forrettet tilfredsstillende tjeneste i 1 år som sådanne, og som forpligter sig til yderligere mindst 2 års tjeneste.
 - c. Til sergenter kan udnævnes egnede korporaler, der har forrettet 2 års tjeneste i graden og gennemgået et særligt kursus med tilfredsstillende resultat, og som forpligter sig til yderligere mindst 3 års tjeneste.
 - d. Til oversergenter kan udnævnes egnede sergenter, der har forrettet tjeneste i graden i 3 år, håndværksuddannede sergenter ved hærens signaltekniske tjeneste dog i 2 år, og gennemgået et særligt kursus med tilfredsstillende resultat, og som forpligter sig til mindst 1 års tjeneste.
3. Egnede konstabler, overkonstabler og korporaler kan på ethvert tidspunkt efter ansøgning optages på våbnes sergentskoler. De pågældende skal ved optagelsen forpligte sig til at dele tjenestevilkår med værnepligtige menige af det elevhold, med hvilket de gennemgår omhandlede skole.
 4. Konstabler og overkonstabler benævnes efter deres våbenart som infanteri-, panser-, artilleri-, ingeniør-, signal- eller trækonstabler/-overkonstabler.

C. **Søværnet.**

1. a. Egnede mænd, der ikke har aftjent den første samlede tjeneste som værnepligtige, kan af søværnskommandoen antages som frivillige. De pågældende gennemgår i de første ca. 12 måneder en konstabelskole, idet dog en del af denne uddannelse kan henlægges til andre tjenestesteder efter nærmere af søværnskommandoen fastsatte retningslinier.

Ved konstabelskolens afslutning ansættes de pågældende af søværnskommandoen som marinekonstabler.
- b. Egnede menige, der har aftjent den første samlede tjeneste som værnepligtige, kan af

søværnskommandoen antages til frivillig tjeneste og ansættes som marinekonstabler – idet de første 3 måneder tjeneste efter søværnskommandoens bestemmelse kan betragtes som prøvetjeneste.

c. Tjenstgørende værnepligtige kan tidligst opnå kontrakt om frivillig tjeneste 2 måneder efter mødet.

2. Som marineoverkonstabler kan ansættes håndværksuddannede marinekonstabler, der har forrettet tjeneste som sådanne, samt øvrige marinekonstabler, der har forrettet 2 års tjeneste som sådanne.

3. Til sergenter udnævnes marinekonstabler, der har forrettet 1 års tilfredsstillende tjeneste som sådanne, som forpligter sig til yderligere mindst 3 års tjeneste, og som har gennemgået søværnets sergentskole med tilfredsstillende resultat.

4. Til oversergenter kan udnævnes egnede sergenter, der har forrettet 2 års praktisk tjeneste i graden, og som forpligter sig til yderligere mindst 1 års tjeneste.

D. Flyvevåbnet.

1. Flyverlinjen.

a. Egnede 18-23-årige mænd, der ikke har aftjent den første samlede tjeneste som værnepligtige, samt konstabler, overkonstabler, befalingsmænd m.fl. kan af flyverkommandoen antages til frivillig tjeneste med henblik på uddannelse på flyverskolen.

De pågældende skal ved optagelsen på flyveskolen forpligte sig til i alt 6 års tjeneste regnet fra optagelsestidspunktet.

b. Flyverelever af korporals- og lavere grad kan udnævnes til sergenter ca. 12 måneder efter den pågældende skoles (klasses) oprettelse.

2. Flyverkonstabellinjen.

a. Egnede mænd, der ikke har aftjent den første samlede tjeneste som værnepligtige, kan af flyverkommandoen antages som frivillige. De pågældende gennemgår i de første ca. 12 måneder en konstabelskole, idet dog en del af denne uddannelse kan henlægges til andre tjenestesteder efter nærmere af flyverkommandoen fastsatte retningslinjer. Ved konstabelskolens afslutning ansættes de pågældende af flyverkommandoen som flyverkonstabler.

b. Egnede menige, der har aftjent den første samlede tjeneste som værnepligtige, kan af flyverkommandoen antages til frivillig tjeneste og ansættes som flyverkonstabler – idet dog de første 3 måneders tjeneste efter flyverkommandoens bestemmelse kan betragtes som prøvetjeneste.

c. Tjenstgørende værnepligtige kan tidligst opnå kontrakt om frivillig tjeneste 2 måneder efter mødet.

d. Som flyverkonstabler kan ansættes håndværksuddannede flyverkonstabler, der har forrettet 1 års tjeneste som sådanne, samt

øvrige flyverkonstabler, der har forrettet 2 års tjeneste som sådanne.

e. Til sergenter kan udnævnes flyverkonstabler og flyveroverkonstabler, der har forrettet 2 års tjeneste efter ansættelsen som konstabler, som har gennemgået et særligt kursus med tilfredsstillende resultat, og som forpligter sig til yderligere mindst 1 års tjeneste.

f. Til oversergenter kan udnævnes sergenter, der har forrettet 2 års tjeneste i graden, og som forpligter sig til yderligere mindst 1 års tjeneste.

E. Forsvarets krigsmaterielforvaltning.

1. a. Håndværksuddannede mænd med svendebrev samt reservedelsekspedienter, der ikke har aftjent den første samlede tjeneste som værnepligtige, kan af forsvarets krigsmaterielforvaltning antages som frivillige. De pågældende gennemgår i de første ca. 12 måneder en konstabelskole, idet dog en del af denne uddannelse kan henlægges til andre tjenestesteder efter nærmere af forsvarets krigsmaterielforvaltning fastsatte retningslinjer. Ved konstabelskolens afslutning ansættes de pågældende af forsvarets krigsmaterielforvaltning som håndværker/forsyningskonstabler.

b. Håndværksuddannede samt reservedelsekspedienter, der har aftjent den første samlede tjeneste som værnepligtige menige, kan af forsvarets krigsmaterielforvaltning antages til frivillig tjeneste og ansættes som håndværker-/forsyningskonstabler – idet de første 3 måneders tjeneste efter krigsmaterielforvaltningens bestemmelse kan betragtes som prøvetjeneste.

c. Tjenstgørende værnepligtige kan tidligst tegne kontrakt 2 måneder efter mødet.

2. a. Som håndværker-/forsyningsoverkonstabler kan ansættes håndværker-/forsyningskonstabler, som har forrettet 1 års tilfredsstillende tjeneste som sådanne.

b. Til sergenter kan udnævnes egnede håndværker-/forsyningsoverkonstabler, der har forrettet 1 års tjeneste som sådanne og gennemgået et særligt kursus med tilfredsstillende resultat, og som forpligter sig til yderligere mindst 1 års tjeneste.

3. Egnede håndværker-/forsyningskonstabler og overkonstabler kan på ethvert tidspunkt efter ansøgning optages i krigsmaterielforvaltningens skoles sergentklasse.

4. Til oversergenter kan udnævnes sergenter, der har forrettet 2 års tjeneste i graden, og som forpligter sig til yderligere mindst 1 års tjeneste.

F. Forsvarets intendanturkorps.

1. Egnede menige, der har aftjent den første samlede tjeneste som værnepligtige, kan af forsvarets intendanturkorps antages til frivillig tjeneste og an-

sættes som intendanturkonstabler – idet de første 3 måneders tjeneste efter intendanturkorpsets bestemmelse kan betragtes som prøvetjeneste.

2. Som intendanturkonstabler kan ansættes
 - intendanturkonstabler, der har forrettet tjeneste i 1 år som sådanne, og som forpligter sig til yderligere mindst 1 års tjeneste,
 - intendanturkonstabler, der har forrettet tjeneste i 2 år som sådanne.
3. Egnede intendanturkonstabler og-overkonstabler kan efter ansøgning optages på intendanturkorpsets korporal-/sergentskole. De pågældende skal ved optagelsen forpligte sig til at dele tjenestevilkår med værnepligtige menige af det elevhold, med hvilket de gennemgår omhandlede skole.
4. Til oversergenter kan udnævnes sergenter, der har forrettet tjeneste 2 år i graden, og som forpligter sig til yderligere mindst 1 års tjeneste.

G. Forsvarets lægekorps.

1. Egnede menige, der har aftjent den første samlede tjeneste som værnepligtige, kan af forsvarrets lægekorps antages til frivillig tjeneste og ansættes som sanitetskonstabler – idet de første 3 måneders tjeneste efter lægekorpsets bestemmelse kan betragtes som prøvetjeneste.

2. Som sanitetsoverkonstabler kan ansættes
 - sanitetskonstabler, der har forrettet tjeneste i 1 år som sådanne, og som forpligter sig til yderligere mindst 1 års tjeneste,
 - sanitetskonstabler, der har forrettet tjeneste i mindst 2 år som sådanne.

2. Overkonstabler og konstabler indordnes i den militære rækkefølge (jf. kundgørelse for forsvaret B. 16-1952) og vil indtil videre være at betragte som placeret i klasse 15.

3. Overgangsbestemmelser.

Tjenstgørende mather kan efter eget valg fuldføre allerede indgåede kontrakter om frivillig tjeneste på hidtidige vilkår som mather eller ansættes som konstabler, overkonstabler eller korporaler i henhold til den som math erhvervede tjenestealder og den indgåede tjenesteforpligtelse.

Hjemsendte mather, der antages til frivillig tjeneste, ansættes ved antagelsen som konstabler, overkonstabler eller korporaler i henhold til den som math erhvervede tjenestealder samt den ved antagelsen indgåede tjenesteforpligtelse.

Nuværende mathelever kan ved uddannelsesstidens afslutning efter eget valg ansættes som mather eller som konstabler.

Personel, der før nærværende bestemmelsers ikrafttræden er antaget til frivillig tjeneste efter reglerne i kundgørelse for forsvaret B. 16-1959, kan – såfremt de pågældende ønsker det – forblive til frivillig tjeneste i nuværende grad i overensstemmelse med de i nævnte kundgørelse fastsatte tidsmæssige begrænsninger.

FORSVARSMINISTERIET

København, den 23/9 1960.

B.24-1960

Kundgørelse for forsvaret

1. I tilslutning til kundgørelse for forsvaret B. 23-1960 vedrørende tjenesteomgang m.v. for stampersonel fastsætter forsvarsministeriet herved følgende bestemmelser for distinktionering m.v. af nedennævnte personel af oversergentgrad og lavere grader:

	Hæren	Søværnet	Flyvevåbnet
Overmekaniker af 2. grad		4 sparrer, hvorunder tjenestegrenseblem.	
Overfyrbøder af 2. grad		Nederste sparre lukket.	
Flyverspecialist			4 sparrer, hvorunder ærmeblem.
Musiker med 2 men under 5 års tjeneste	4 sparrer, hvorunder våbenmærke.		Nederste sparre lukket.
Nederste sparre lukket.			
Oversergent	4 sparrer, hvorunder våbenmærke.	4 sparrer, hvorunder tjenestegrenseblem.	4 sparrer, hvorunder ærmeblem.
Sergent	3 sparrer, hvorunder våbenmærke.	3 sparrer, hvorunder tjenestegrenseblem.	3 sparrer, hvorunder ærmeblem.
Underlæge			
Undertandlæge			
Korporal	2 sparrer, hvorunder våbenmærke.	2 sparrer, hvorunder tjenestegrenseblem.	2 sparrer, hvorunder ærmeblem.
Mekaniker		2 sparrer, hvorover tjenestegrenseblem.	
Musiker med under 2 års tjeneste	2 sparrer, hvorover våbenmærke.		
Overkonstabel	2 vævede bånd (60x10 mm), hvorunder våbenmærke.	2 vævede bånd (60x10 mm), hvorunder tjenestegrenseblem.	2 vævede bånd (60x10 mm), hvorunder ærmeblem.
Konstabel	1 vævet bånd (60x10 mm), hvorunder våbenmærke.	1 vævet bånd (60x10 mm), hvorunder tjenestegrenseblem.	1 vævet bånd (60x10 mm), hvorunder ærmeblem.
Befalingsmands-elev	Våbenmærke, hvorunder roset.	Tjenestegrenseblem, hvorunder roset.	Ærseblem, hvorunder roset.
Konstabelev på skole	Våbenmærke	Tjenestegrenseblem. Se anmærkning 1.	1 vævet bånd (50x5 mm), hvorunder ærmeblem.
Menig gruppefører	1 vævet bånd (1/2 sparre).		
Menige		Se anmærkning 2.	Ærmeblem.

Anm. 1. Tjenestegrenseblem anlægges dog ikke før konstabelelevernes speciale er endelig fastlagt. Indtil da bæres det hidtil på søværnets eksercerskole anvendte stofmærke (anker med krone).

Anm. 2. Distinktioner for befarne og værnepligtige teologer bæres som hidtil.

Beskrivelse:

Sparrerne svarer til de hidtil i værnene anvendte, jfr. tidligere udsendte beskrivelse. Lukninger af neder-

ste sparrerektion udføres med et cirkulært anbragt bånd af samme vævning og bredde m.v. som sparreren. Radius mellem båndets overkant og sparrrens indvendige spids er 5 cm.

Vævede bånd udføres i samme stof, farve og vævning som sparrerne. Bånd for menige gruppeførere udføres dog med skråt afskårne ender (= 1/2 sparre).

Våbenmærkerne, der udføres i etikette væveri af samme farve som sparrerne, svarer i størrelse m.v. til de for de respektive generalinspektører og korps gældende afdelingsmærker, men uden krone og laurbærkrans.

Roset for befalingsmandselever udføres i etikettevæveri i samme farve som de for de pågældende fastsatte distinktioner. Rosettens diameter er 2 cm.

Bæringsbestemmelser:

Sparrerne bæres efter de hidtil gældende regler. (Befalingsmænd og musikere med 2 men under 5 års tjeneste bærer sparrer med spidsen opad. Mekanikere samt musikere med under 2 års tjeneste bærer sparrer med spidsen nedad).

Vævede bånd bæres vandret på ydersiden af overærmerne og midt imellem skulder- og albueled.

Menige gruppeførere bærer dog båndet skråtstil-

let, vendende opad mod ærmets bagkant, og i en vinkel på 45' med overærmets midterlinie.

Våbenmærker, tjenestegrensemblemer og ærmeemblemer bæres således:

- Som (eneste) afmærkning: Midt på ydersiden af overærmerne og midt imellem skulder- og albueled,
- I forbindelse med sparrer med spidsen opad: Midt imellem nederste sparrers ben,
- i forbindelse med sparrer med spidsen nedad: Midt mellem øverste sparrers ben,
- i forbindelse med vævede bånd: 1 cm under midten af nederste (eneste) bånd.

Roset til befalingsmandselever (elever på sergent- og korporalskoler) bæres 1 cm under henholdsvis våbenmærker, tjenestegrensemblemer eller ærmeemblemer.

Elever, der ved indtræden på skolen har opnået grad af mekaniker, overkonstabel eller konstabel, bærer rosetten 1 cm under midten af den for de pågældende fastsatte distinktion.

Korporaler der indtræder som elever på sergent-skoler, bærer rosetten 1 cm over sparrrens spids.

Ovennævnte distinktioner anlægges fra det tidspunkt, hvor forsvarrets materielintendantur er leveringsdygtig.

De af foranstående foranledigede ændringer vil hidtidige bestemmelser for distinktionering m.v. vil senere blive udsendt.

Bilag til kundgørelse for forsvaret B. 24-1960.

Overmekaniker af 2. grad Overfyrunder af 1. grad Fyrunder, al- list Musiker med 2 men under 5 års tjeneste			
Oversergent			
Nedste Underløjde Underløjde			
Korporal			
Mekaniker Musiker med under 2 års tjeneste			
Overkonstabel			
Konstabel			
Befalingsmandse- lever			
Konstabelelev på skole			
Menige			

FORSVARSMINISTERIET
København, den 23/9 1960

B. 25-1960

Kundgørelse for forsvaret.

1.A. Forsvarsministeriet fastsætter herved følgende bestemmelser for iklædt personels bæring af civil påklædning:

a. Oversergenter, overkonstabler, konstabler, mather og mekanikere samt sergenter og korporaler, der har forrettet tjeneste i en periode svarende til den første samlede tjenestetid for værnepligtige, tillades at bære passende civil påklædning under alt tjenestefrit ophold uden for militære etablissementer samt under ind- og udpassage af militære etablissementer i land.

Det tillades endvidere nævnte personel efter nærmere af vedkommende chef (kommandant) fastsatte bestemmelser med hensyn til omfang og opbevaringsform at opbevare civilt tøj på militære etablissementer i land.

For så vidt angår oversergenter kan vedkom-mende chef (kommandant) - hvor forholdene

- taler herfor – endvidere meddele tilladelse til bæring af civil påklædning under tjenestefrit ophold på vedkommende militære etablisement.
- b. Øvrigt ikklædt personel af alle værn og korps tillades at bære civil påklædning under orlov (lørdag-søndagsorlov og længere orlov), idet tilladelsen dog kun omfatter ophold uden for militære etablisementer m.v. Under færden og/eller rejse fra tjenestestedet til bestemmelsesstedet og omvendt skal der altid bæres uniform.
 - c. Den hermed givne tilladelse til at bære civil påklædning ophæves med indførelse af beredskabsgraden »Forstærket fredsberedskab« og kan iøvrigt, når sikkerhedsmæssige hensyn taler herfor, inddrages midlertidigt af enhver chef (kommandant).
 - d. Benyttelse af ovennævnte tilladelse vil ikke kunne medføre nogen udbetaling af nogen form for godtgørelse for slid på civile klæder.
 - c. Under ophold i udlandet gælder bestemmelserne i kundgørelse for forsvaret B. 36-1953, pkt. 1.
 - f. Det ikklædte personels opmærksomhed vil være at henlede på,
 - at bæring af civil påklædning ikke medfører nogen ændring i det forhold, at personellet er underkastet den militære straffelovs bestemmelser,
 - at det civile tøj ikke må opbevares på militært område af det under stk. b. nævnte personel,
 - at sammenblanding af den militære overmundering og civil påklædning er forbudt, og
 - at rejse på militært fripas eller militærbillet skal foretages i uniform.

FORSVARSMINISTERIET
København, den 4/6 1962.

B. 21-1962

Kundgørelse for forsvaret.

1. Lov nr. 174 af 16. maj 1962.

Lov om forsvarets personel.

I Forsvarets personel.

§ 1. Forsvarets personel omfatter militært personel, herunder hjemsendt værnepligtigt personel, samt det ved forsvarets ansatte civile personel.

Stk. 2. De nærmere regler for hjemmeværnets personel fastsættes ved særlig lov.

§ 2. Det militære personel omfatter befalingsmænd og menige, der efter § 3 er indordnet i den militære rækkefølge, samt personel uden for den militære rækkefølge, jfr. § 5.

§ 3. Indordnet i den militære rækkefølge er

- a) officerer af linjen og reserven,
- b) specialofficerer af linjen og reserven,
- c) øvrige befalingsmænd og
- d) menigt personel.

Stk. 2 Officersgraderne er

- a. 1) general, admiral,
 - 2) generalløjtnant, viceadmiral,
 - 3) generalmajor, kontreadmiral, generallæge,
 - 4) oberst, kommandør, stabslæge af 1. grad,
 - 5) oberstløjtnant, kommandørkaptajn, stabslæge af 2. grad,
 - 6) major, orlogskaptajn, overlæge, overtandlæge,
 - 7) kaptajn, kaptajnløjtnant,
 - 8) premierløjtnant, søløjtnant af 1. grad flyverløjtnant af 1. grad,
 - 9) løjtnant, søløjtnant af 2. grad, flyverløjtnant af 2. grad, reservelæge, reservetandlæge og
 - b. 1) major, orlogskaptajn,
 - 2) kaptajn, kaptajnløjtnant,
 - 3) premierløjtnant, søløjtnant, flyverløjtnant,
 - 4) overfenrik,
 - 5) fenrik,
- alle af specialgruppen.

Stk. 3. De øvrige befalingsmandsgrader er

- 1) seniorsergent af 1. grad,
- 2) seniorsergent af 2. grad,
- 3) oversergent,
- 4) sergent, underlæge, undertandlæge,
- 5) korporal.

Stk. 4. Menigt personel omfatter overkonstabler, konstabler, konstabelever, gruppeførere og menige.

Stk. 5. Den militære rækkefølge fastsættes ved den kongelige anordning.

§ 4. Menigt personel tilvejebringes ved udskrivning af værnepligtige og ved antagelsen af frivillige.

Stk. 2. Værnepligtige, der på sessionen udskrives til forsvaret som tjenstdygtige, indkaldes af Forsvarsministeren efter nærmere forhandling med Indenrigsministeren, dog tidligst i det år, i hvilket de pågældende fylder 19 år. Antallet af værnepligtige, der årligt indkaldes til forsvaret, fastsættes af Forsvarsministeren.

Stk. 3. Som frivillige kan antages såvel mænd som kvinder. Nærmere bestemmelser herom fastsættes af Forsvarsministeren.

III. Uddannelsen af befalingsmænd.

§ 10. Ingen kan uddannes til befalingsmand uden først at have været våbenøvet som menig.

Stk. 2. På de befalingsmandsskoler, der tilsigter uddannelse til sergent eller korporal, og som efter behov oprettes særskilt ved hvert værn (våben), optages som elever egnet menigt personel i fornødent omfang. Overkonstabler og konstabler kan dog kun optages som elever efter eget ønske. Senest 6 måneder efter, at et indkaldelsehold er mødt ved forsvaret, gives der dem, som man kan forvente at blive udtaget til uddannelse til befalingsmænd, meddelelse herom. Uddannelsen varer fra 3 til ca. 10 måneder og afsluttes med en prøve. I fornødent antal kan egnede korporaler efter ansøgning uddannes til sergenter.

Stk. 3. Efter den i stk. 2 omhandlede befalingsmandsuddannelses afslutning forretter det personel, der er udtaget blandt de værnepligtige, tjeneste som befalingsmænd, indtil den samlede tjenestetid ved forsvaret andrager

- a) for sergenter højst 24 måneder og
- b) for korporaler højst 18 måneder.

Stk. 4. I fornødent antal kan egnede sergenter efter ansøgning videreuddannes til oversergenter.

Stk. 5. Den indledende uddannelse af et værns personel kan helt eller delvis gives ved et af de øvrige værn.

Stk. 6. Den indledende uddannelse af teknisk personel og af intendanturpersonel kan helt eller delvis henlægges til særlige skoler.

§ 11. På Forsvarets Gymnasium kan optages befalingsmænd af sergent- og højere grad, som med henblik på optagelse på forsvarets officersskoler ønsker at opnå afgangsprøve fra gymnasiet.

§ 12. Forsvarets officersskole omfatter Hærens, Søværnets og Flyvevåbnets Officersskoler. Skolernes formål er at uddanne befalingsmænd til officerer af linien. Uddannelsen varer indtil 3 år og afsluttes med en eksamen. Skolernes elever benævnes kadetter.

Stk. 2. Som kadetter kan efter ansøgning optages befalingsmænd af sergent- og højere grad, som har bestået studentereksamen, eventuelt suppleret med en tillægsprøve efter Forsvarsministerens bestemmelse, eller som har bestået afgangsprøven fra Forsvarets Gymnasium, jf. dog stk. 3 og 4. For kadetter, der ønsker uddannelse til intendanturofficerer, kan højere handelseksamen eller tilsvarende uddannelse træde i stedet for studentereksamen.

Stk. 3. For kadetter, der ønsker uddannelse til søofficerer, kan skibsførereksamen træde i stedet for de i stk. 2 nævnte eksaminer.

Stk. 4. Kadetter, der ønsker uddannelse til maskinofficerer, skal have bestået den udvidede maskinmestereksamen, men behøver ikke at have bestået nogen af de i stk. 2 nævnte eksaminer.

§ 14. Forsvarets specialofficersskoler omfatter Hærens, Søværnets og Flyvevåbnets Specialofficersskoler. Skolernes formål er at uddanne befalingsmænd til specialofficerer af linjen.

Stk. 2. Som elever kan efter ansøgning optages befalingsmænd af oversergent- og højere grad, der efter udnævnelse til oversergent har forrettet mindst 1 års praktisk tjeneste. Uddannelsen varer ca. 18 måneder og afsluttes med en eksamen.

Stk. 3. Ved skolerne kan tillige efter Forsvarsministerens bestemmelse oprettes kursus med det formål at uddanne befalingsmænd af oversergent- og højere grad til specialofficerer af reserven.

Stk. 4. Uddannelsen af teknisk personel og intendanturpersonel til specialofficerer kan helt eller delvis henlægges til særlige skoler.

Stk. 5. Specialofficerer kan efter gennemgang af en supplerende uddannelse på et særligt intendanturkursus henføres til det pågældende værns intendanturpersonel af specialgruppen.

FORSVARSMINISTERIET
København, den 4/6 1962.

B. 22-1962

Kundgørelse for forsvaret.

1. Hans Majestæt Kongen har ved en under 16. maj 1962 på Forsvarsministerens forestilling givet allerhøjeste anordning fastsat følgende angående:

Udnævnelse, forfremmelse og afskedigelse af det under forsvaret (undtaget ved hjemmевærnet) ansatte militære personel.

I henhold til § 6 i Lov nr. 174 af 16. maj 1962 om Forsvarets personel fastsættes herved følgende bestemmelser om udnævnelse, forfremmelse af det under forsvaret (undtaget ved hjemmевærnet) ansatte personel.

A. Befalingsmænd.

Øvrige befalingsmænd

a. Til korporaler kan udnævnes værnepligtige menige, som har gennemført en korporalsuddannelse (skole eller kursus), samt frivilligt menigt personel efter Forsvarsministerens nærmere bestemmelse.

Værnepligtige menige kan udnævnes til korporaler ved indkaldelse til fortsat uddannelse.

Til sergenter kan udnævnes værnepligtige menige og korporaler til pligtig tjeneste, som har gennemført en sergentuddannelse (skole eller kursus), samt frivilligt personel efter Forsvarsministerens nærmere bestemmelse.

Til oversergenter kan forfremmes sergenter, der har gennemgået en oversergentuddannelse (eventuelt på en skole eller på et kursus), og som har forrettet tjeneste i graden i et tidsrum, der fastsættes af Forsvarsministeren, dog mindst 2 år.

Til seniorsergenter af 2. grad kan forfremmes oversergenter, der har en teknisk eller anden speciel uddannelse, og som har forrettet frivillig tjeneste i sergent- og oversergentgrad i et af Forsvarsministeren fastsat tidsrum, dog mindst 6 år.

Til seniorsergenter af 1. grad kan forfremmes seniorsergenter af 2. grad.

b. For læge- og sanitetspersonel gælder følgende bestemmelser:

Til underlæge/undertandlæger kan udnævnes medicinske/odontologiske kandidater, der har gennemgået en sanitetsskole (kursus).

Til korporaler kan udnævnes menigt sanitetspersonel, der har gennemgået en korporalsuddannelse

ved en sanitetsskole, samt frivilligt menigt personel efter Forsvarsministerens nærmere bestemmelse.

Til sergenter kan udnævnes korporaler og menigt sanitetspersonel, der har gennemgået en sergentuddannelse (skole eller kursus) ved en sanitetsskole, samt frivilligt personel efter Forsvarsministerens nærmere bestemmelse.

For forfremmelse til oversergent og seniorsergent gælder de under stk. a. anførte bestemmelser. c. Seniorsergenter, oversergenter, sergenter/underlæger/undertandlæger og korporaler udnævnes og afskediges i hæren af de respektive våbeninspektører (korporaler kan dog udnævnes af regimentets chef), i søværnet og flyvevåbnet af de respektive værnschefer. Personel (der henhører under en højere personelforvaltende faglig myndighed) udnævnes og afskediges af chefen for denne myndighed.

FORSVARSMINISTERIET

København, den 2/7 1963.

Hermed 4 bilag

B. 18-1963.

Kundgørelse for forsvaret.

Bestemmelser om antagelse til frivillig tjeneste i forsvaret.

1. Der skelnes mellem følgende former for frivillig tjeneste:

- a. *Frivillig, vedvarende tjeneste* med adgang til pension efter Lov nr. 157 af 7. juni 1958 om Pensionering af civile Funktionærer, Håndværkere og Arbejdere ved Hæren og Søværnet m.v. (civilarbejderloven).
 - b. *Frivillig, vedvarende tjeneste* uden adgang til pension efter civilarbejderloven.
Kontraktformular: Se bilag 2.
 - c. *Frivillig, midlertidig tjeneste*.
Kontraktformular: Se bilag 3.
 - d. *Rådighedstjeneste i forbindelse med rådighedspligt*.
2. a. *Overkonstabler, konstabler, menige*.
Overkonstabler, konstabler og menige kan af vedkommende værnschef, korpschef eller – i hæren – vedkommende personelforvaltende myndighed antages til frivillig, midlertidig tjeneste i overensstemmelse med bestemmelserne i Kundgørelse for Forsvaret B. 23-1960.
- b. *Korporaler*.
Korporaler kan af vedkommende værnschef, korpschef eller – i hæren – vedkommende personelforvaltende myndighed antages til frivillig, midlertidig tjeneste i overensstemmelse med bestemmelserne i Kundgørelse for Forsvaret B. 23-1960.

c. *Sergenter, oversergenter, seniorsergenter af 1. og 2. grad*.

(1) Sergenter og oversergenter kan af vedkommende værnschef, korpschef eller – i hæren – vedkommende våbeninspektør antages til frivillig, midlertidig tjeneste i overensstemmelse med bestemmelserne i Kundgørelse for Forsvaret B. 23-1960.

(2) Oversergenter, der har forrettet frivillig tjeneste i sergent- og oversergentgrad i mindst 6 år, kan i et af Forsvarsministeren fastsat omfang og inden for nærmere af ministeriet afgrænset tjenesteområder af vedkommende værnschef, korpschef eller – i hæren – vedkommende våbeninspektør antages til den i pkt. 1. b. nævnte tjeneste, idet de pågældende samtidig forfremmes til seniorsergenter af 2. grad.

Seniorsergenter, der som oversergenter tidligere er antaget til den i pkt. 1. a. nævnte vedvarende tjeneste, vil dog kunne bevare denne ansættelsesform.

Den frivillige tjeneste for seniorsergenter ophører senest ved udgangen af den måned, i hvilken de pågældende fylder 60 år.

3. Kontrakter om antagelse til frivillig, midlertidig tjeneste bringes automatisk til ophør ved indtræden på officersskole, specialofficersskole eller Forsvarets Gymnasium. Der oprettes ikke kontrakt for en eventuel, nærmere fastsat periode med praktisk tjeneste mellem Forsvarets Gymnasium og officersskole.

Sker optagelse på officersskole ikke ved nævnte periodes udløb, skal der oprettes kontrakt for den resterende del af tjenesteplichtsperioden og den eventuelt herudover af den pågældende ønskede frivillige tjenesteperiode.

4. Ved indgåelse af kontrakt om frivillig tjeneste eller om rådighedspligt udfærdiges kontraktformular normalt i 3 eksemplarer, hvoraf 1 udleveres til den pågældende, 1 opbevares ved den antagende myndighed og 1 ved den myndighed, ved hvilken den pågældende er ansat (sat i nummer). 1 eksemplar af den i pkt. 1.d. nævnte kontraktformular beror dog i hæren altid hos vedkommende våbeninspektør, jf. pkt. 2. d. (4).

5. Vedrørende antagelse til frivillig tjeneste i hjemmevernet henvises til Kundgørelse for Forsvaret B. 23-1961.

6. Kundgørelse for Forsvaret B. 10-1954, pkt. 2, og B. 16-1959 sættes herved ud af kraft, idet dog rådighedspligtserklæringen og kontrakter om frivillig tjeneste i forsvaret, indgået i henhold til nævnte bestemmelser, forbliver i kraft. Personel der er antaget til frivillig, fuld vedvarende tjeneste på de bilag 2 til Kundgørelse for Forsvaret B. 16-1959 anførte vilkår, vil efter ansøgning kunne overføres til den i nærværende bestemmelser pkt. 1.b. anførte form for frivillig tjeneste.

KONTRAKT
mellem

(myndighed)
og

(stamn.) (grad) (fulde navn)
(fødselsdato, -år og -sted)

om antagelse til frivillig, vedvarende tjeneste uden adgang til pension efter civilarbejderloven.

§ 1.

Medundertegnede
antages herved til frivillig, vedvarende tjeneste i forsvaret fra den at regne.

§ 2.

Den antagne er underkastet de til enhver tid for hans militære stilling gældende tjenestebestemmelser, herunder bestemmelserne om fastsættelse af tjenestested.

§ 3.

Den antagne oppebærer lønning m.v. efter de til enhver tid for hans militære stilling fastsatte regler.

Udstedelse af forskrivninger på lønning m.v. på andre end de for statens tjenestemænd i § 34 i Lov nr. 154 af 7. juni 1958 om Lønninger og Pensioner m.v. til statens Tjenestemænd fastsatte vilkår anses som misligholdelse af kontrakten.

§ 4.

Om opsigelse af nærværende kontrakt gælder tilsvarende bestemmelser som de til enhver tid for militære tjenestemænd om opsigelse og afskedigelse fastsatte.

Kontrakten ophører for seniorsergenter automatisk ved udgangen af den måned, i hvilken de pågældende fylder 60 år, for befalingsmænd af reserven senest ved udgangen af den måned, i hvilken de pågældende fylder 52 år.

§ 5.

Med hensyn til adgang til beskæftigelse uden for statstjenesten gælder tilsvarende regler som fastsat for tjenestemænd i § 44 i Lov nr. 154 af 7. juni 1958 om Lønninger og Pensioner m.v. til Statens Tjenestemænd.

Særlig aftale:

Nærværende kontrakt, der er stempelfri, er udfærdiget i eksemplarer, hvoraf et er udleveret til den antagne.

....., den

(myndighed) (den antagne)

Til vitterlighed:

(navn) (navn)
(grad) (grad)

Bilag 3 til Kundgørelse for Forsvaret B. 18-1963,
pkt. 1.

KONTRAKT
mellem

(myndighed)
og

(stamn.) (grad) (fulde navn)
(fødselsdato, -år og -sted)

om antagelse til frivillig, midlertidig tjeneste i forsvaret uden adgang til pension efter civilarbejderloven.

§ 1.

Medundertegnede
forpligter mig herved til at forrette frivillig, midlertidig tjeneste i forsvaret i tiden til, hvoraf tidsrummet er fastsat som uddannelses- og tiden fra til som prøvetid.

§ 2.

Den antagne er underkastet de til enhver tid for hans militære stilling gældende tjenestebestemmelser, herunder bestemmelserne om fastsættelse af tjenestested.

§ 3.

Den antagne oppebærer lønning m.v. efter de til enhver tid for hans militære stilling fastsatte regler.

Udstedelse af forskrivninger på lønning m.v. på andre end de for statens tjenestemænd i § 34 i Lov nr. 154 af 7. juni 1958 om Lønninger og Pensioner m.v. til Statens Tjenestemænd fastsatte vilkår anses som misligholdelse af kontrakten.

§ 4.

Inden for den aftalte prøvetid kan nærværende kontrakt af hver af parterne opsiges med 14 dages varsel uden nærmere begrundelse. Opsigelse kan senest finde sted 14 dage før prøvetidens udløb.

Såfremt den antagne overtræder de i § 2 nævnte bestemmelser eller gør sig skyldig i handlinger, der er uforenelige med hans militære grad og stilling,

samt i øvrigt i tilfælde af misligholdelse fra den antagnes side, vil kontrakten kunne bringes til ophør af den antagende myndighed med øjeblikkelig virkning.

Såfremt kontraktantagelsen har fundet sted med henblik på den antagnes gennemgang af en konstabelskole, kan hver af parterne ophæve kontrakten med 1 måneds varsel, såfremt den antagne ikke består de afsluttende prøver på konstabelskolen.

Kontrakten ophører uden varsel ved den aftalte tjenesteperiodes udløb. Ansøgning om yderligere frivillig tjeneste skal være den antagende myndighed i hænde senest 3 måneder før den aftalte tjenesteperiodes udløb.

Såfremt den antagne af en kassationskommission erklæres for stedse uskikket til al tjeneste i forsvaret eller for tiden tjenstudygtig eller indstilles til afsked på grund af svagelighed, sker opsigelsen af nærværende kontrakt fra den antagende myndigheds side med varsel efter de herom givne bestemmelser.

Om opsigelse i øvrigt af nærværende kontrakt gælder tilsvarende bestemmelser som de til enhver tid for militære tjenestemænd om opsigelse og afskedigelse fastsatte.

§ 5.

Nærværende kontrakt bringes automatisk til ophør ved indtræden på officersskole, specialofficersskole eller Forsvarets Gymnasium.

Særlig aftale:

Nærværende kontrakt, der er stempelfri, er udfærdiget i eksemplarer, hvoraf et er udleveret til den antagne.

....., den
..... (myndighed) (den antagne)

Til vitterlighed:

..... (navn) (navn)
..... (grad) (grad)

Kontrakten fornyet for perioden til

....., den
..... (myndighed) (den antagne)

Til vitterlighed:

..... (navn) (navn)
..... (grad) (grad)

FORSVARSMINISTERIET

København, den 21/9 1964

B. 26-1964

Kundgørelse for forsvaret.

1. Bestemmelser vedrørende seniorsergenter ordningens omfang

Seniorsergenter kan anvendes i følgende tjenestestillinger:

A. Hæren

- Ved underafdelinger som sektionsførere og næstkommanderende i specialafdelinger, når der til bestridelse af disse stillinger forudsættes en særlig teknisk betonet uddannelse samt som gruppeførere o.lign. inden for ABC- og signal-tjenesten;
- Ved lokalforvaltende myndigheder, faglige enheder og led i stillinger, der forudsætter en håndværksmæssig uddannelse;
- som hjælpeinstruktører ved skoler;
- som hjælpere ved køreskoler, pak- og motortjenesten, undervisningsmaterielkontorer og kommandantskaber.

B. Søværnet

- inden for detailspecialtjenesten i stillinger, der forudsætter en håndværksmæssig uddannelse;
- som hjælpere inden for overvågnings-, signal- og forsyningstjenesten;
- som materielregnskabsførere ved mindre tjenestesteder og enheder;
- som garagemestre;
- som hjælpere ved kommandantskaber og specialskoler.

C. Flyvevåbnet

- i stillinger, der forudsætter en håndværksmæssig eller på anden måde teknisk betonet uddannelse inden for tjenestefelterne signalbetjening, tele-teknik, raketteknik, våbensystemteknik, flyvematerieltilbehør, flystel, og -motor, artilleriteknik, autoteknik og fototjeneste ;
- i stillinger, der omfatter et afgrænset – ikke administrativt – speciale, inden for tjenestefelterne rakettjeneste, efterretningstjeneste, vejrtjeneste, flyvekontrol- og varslingstjeneste, syntetisk flyvetræning, brand- og redningstjeneste, autotjeneste, redningsudstyr og forsyningstjeneste.

D. Hærens tekniske Korps

- som våben- og garagemestre ved skoler og tøjhusenheder;
- som holdledere o.lign. samt i stillinger, der i øvrigt forudsætter en krigsmateriel faglig uddannelse, ved tøjhuse, krigsmateriefaglige enheder og lokalforvaltende myndigheder;

- som hjælpeinstruktører ved skoler;
- som hjælpere ved kommandantskaber.

E. Forsvarets Lægekorps

- som sektionsførere og næstkommanderende ved sanitetsafdelinger, -sektioner og tilsvarende enheder;
- som hjælpere ved depoter og infirmerier, når der til bestridelse af disse stillinger forudsættes en særlig sanitetsfaglig uddannelse;
- som våben- og garagemestre;
- som hjælpeinstruktører ved skoler;
- som hjælpere ved undervisningsmaterielkontorer og kommandantskaber.

Der vil endvidere efter indhentelse af Forsvarsministeriets bemyndigelse i begrænset omfang kunne anvendes seniorsergenter til bestridelse af enkelte andre tjenestestillinger.

Udnævnelse og afsked

Til seniorsergenter af 2. grad kan – inden for nærmere af Forsvarsministeriet fastsatte rammer – forfremmes flyverspecialister samt oversergenter til bestridelse af de under A-F anførte tjenestestillinger. Det er for oversergenternes vedkommende herved en forudsætning, at de pågældende har forrettet mindst 9 års tjeneste ud over uddannelsestiden (jf. Kundgørelse for Forsvaret B. 23-1960) efter det fyldte 21 år, heraf mindst 6 år i sergent- og oversergentgrad, jf. pkt. 1. A.5. i Kongelig Anordning af 16. maj 1962 om Udnævnelse, Forfremmelse og Afskedigelse af det under Forsvaret (undtagen ved Hjemmeværnet) ansatte Personel (Kundgørelse for Forsvaret B. 22-1962) og pkt. 2.c.(2) i bestemmelse om antagelse til frivillig tjeneste i forsvaret (Kundgørelse for Forsvaret B. 18-1963).

Til seniorsergenter af 1. grad kan forfremmes seniorsergenter af 2. grad, der er fyldt 45 år, og som i mindst 2 år har oppebåret slutløn som seniorsergenter af 2. grad. Forfremmelse sker ved valg.

Seniorsergenter af 1. og 2. grad afskediges senest med udgangen af den måned, i hvilken de pågældende fylder 60 år.

Andre forhold

Seniorsergenter har status som selvbeklædere.

Udnævnelse til seniorsergenter af 1. og 2. grad får principielt ikke indvirkning på de pågældendes hidtidige spise- og indkvarteringsforhold. Indkvartering finder dog i størst mulig udstrækning sted under hensyntagen til de pågældendes levealder.

Kundgørelse for forsvaret.

Bestemmelser om tjenesteomgang for og uddannelse af personel til pligtig tjeneste i hæren

1. Indkaldelse og møde.

De hæren tildelte værnepligtige indkaldes til møde ved regimenter m.fl. den 2. eller den 15. i en måned. Såfremt datoen falder på en lørdag, søn- eller helligdag, ændres mødedagen dog til den nærmest følgende hverdag.

Indkaldelseholdene benævnes ved den måned og det år (2 sidste cifre), hvori mødet finder sted (f.eks. NOV-67).

2. Grunduddannelse.

Efter mødet modtager de værnepligtige en grundlæggende militær uddannelse af 2-4 måneders varighed.

Menige, der ikke udtages til uddannelse til befalingsmænd, forretter efter grunduddannelsens afslutning tjeneste ved regimenter m.fl.

3. Uddannelse til korporal.

Dertil egnede menige kan – normalt i umiddelbar fortsættelse af grunduddannelsen – efter Hærkommandoens bestemmelse optages på en befalingsmandsskole for at gennemgå uddannelse til korporal.

Endvidere kan – efter ansøgning – optages egnede menige af tidligere indkaldelsehold. De pågældende skal inden optagelsen skriftligt have forpligtet sig til – såfremt de består den afsluttende prøve – at forrette tjeneste som korporaler i samme tidsrum som elever af det indkaldelsehold, de er optaget på skole sammen med.

Uddannelsen, der har en varighed af ca. 4 måneder, gennemføres efter et af Hærkommandoens fastsat uddannelsesprogram.

Menige, der har bestået den korporalsuddannelsen afsluttende prøve, kan udnævnes til korporaler og forretter som sådanne tjeneste ved regimenter m.fl.

4. Uddannelse til sergent.

Dertil egnede menige kan – normalt i umiddelbar fortsættelse af grunduddannelsen – efter Hærkommandoens bestemmelse optages på en befalingsmandsskole for at gennemgå uddannelse til sergent.

Endvidere kan – efter ansøgning – optages egnede korporaler og menige af tidligere indkaldelsehold. De pågældende skal inden optagelsen skriftligt have forpligtet sig til – såfremt de består den afsluttende prøve – at forrette tjeneste som

sergenter i samme tidsrum som eleverne af det indkaldelsehold, de er optaget på skole sammen med.

Uddannelsen, der har en varighed af ca. 6 måneder, gennemføres efter et af Hærkommandoen fastsat uddannelsesprogram.

Menige og korporaler, der har bestået den sergentuddannelsen afsluttende prøve, kan udnævnes til sergenter og forretter som sådanne tjeneste ved regimenter m.fl.

5. Uddannelse til løjtnant af reserven.

Dertil egnede sergenter, der har forrettet tjeneste som sådanne i ca. 4 måneder – særligt egnede dog 2 måneder – og som har bestået en realeksamen, anden tilsvarende eller højere eksamen, eller som har bestået kundskabsprøve, kan efter ansøgning optages på en af hærens reserveofficersskolers grundkursus.

Uddannelsen, der har en varighed af ca. 4 måneder, gennemføres efter et af Hærkommandoen fastsat uddannelsesprogram.

Sergenter, der har bestået den grundkursus afsluttende prøve, kan udnævnes til løjtnanter af reserven og forretter som sådanne tjeneste ved regimenter m.fl.

FORSVARSMINISTERIET
København, den 17/9 1969

B. 20-1969

Kundgørelse for forsvaret.

BESTEMMELSER OM FORSVARETS STAMPERSONEL OG SENIORSERGENTER

I medfør af § 4, stk. 3 i lov om forsvarets personel fastsættes følgende bestemmelser om forsvarets stampersonel og seniorsergenter:

1. STAMPERSONEL

§ 1. Antagelse af stampersonel.

Forsvarets stampersonel omfatter frivilligt personel af graderne oversergent, sergent, korporal, overkonstabel og konstabel. Stampersonel tilvejebringes ved antagelse af:

- egnede mænd i alderen 16-26 år, der har dansk indfødsret, og som ikke har gennemgået den første samlede uddannelse som værnepligtige eller dertil svarende uddannelse.
- egnede mænd, der har dansk indfødsret, og som har – eller betragtes som havende – gennemgået den første samlede uddannelse som værnepligtige eller dertil svarende uddannelse,
- egnede mænd, der ikke har dansk indfødsret, men som iøvrigt opfylder de under a. eller b. anførte betingelser, efter Forsvarsministeriets bestemmelse i hvert enkelt tilfælde.

Antagelsen foretages af vedkommende værnchef, korpschef eller – i hæren – vedkommende personelforvaltende myndighed.

§ 2 Indgåelse af kontrakt.

- Personel, der indgår kontrakt før mødet til aftjening af værnepligt, skal forpligte sig til fulde 3 års tjeneste, hvoraf de første ca. 12 måneder fastsættes som uddannelsestid. Kontrakter af længere varighed kan indgås, eksempelvis for at give den antagne adgang til en nærmere angivet civiluddannelse. Den pågældende gennemgår i uddannelsestiden en konstabelskole og/eller en specialuddannelse, der kan henlægges til andre tjenestesteder efter den antagende myndigheds bestemmelse.
- Personel, der indgår kontrakt under aftjening af værnepligt, antages normalt, uden at der i kontrakten fastsættes noget tidsrum for kontraktforholdets varighed. Efter den antagende myndigheds bestemmelse kan personellet dog:
 - antages for et i den enkelte kontrakt fastsat tidsrum, eksempelvis for at give den antagne adgang til en nærmere angivet civiluddannelse.
 - optages på en konstabelskole mod at forpligte sig til mindst 2 års frivillig tjeneste efter skolens afslutning.

Ved optagelse på konstabelskole fastsættes grunduddannelsestiden til ca. 12 måneder regnet fra mødet ved forsvaret. Ved indgåelse af kontrakter af anden art fastsættes uddannelsestiden til tidsrummet fra ansættelsesdatoen, indtil den første samlede uddannelse for menige af det pågældende værn eller korps er gennemgået, for kontrakter af mindst 3 års varighed dog højst til 12 måneder regnet fra mødet ved forsvaret.

- Personel, der indgår kontrakt efter aftjening af værnepligt, antages normalt, uden at der i kontrakten fastsættes noget tidsrum for kontraktforholdets varighed. Efter den antagende myndigheds bestemmelse kan personellet dog antages for et i den enkelte kontrakt fastsat tidsrum, eksempelvis for at give den antagne adgang til en nærmere angivet uddannelse. Uddannelsestiden betragtes som udløbet, såfremt den antagnes værnepligtstjeneste har været af mindst samme varighed som den normale første samlede uddannelsestid for menige af det pågældende værn eller korps.
- Ved antagelse kan der fastsættes en prøvetid af indtil 6 måneders varighed. Såfremt antagelse finder sted under aftjening af værnepligt, bør prøvetiden normalt ikke strække sig ud over uddannelsestiden.

§ 3 Ophør af kontrakt.

- Kontraktforholdet ophører for sergenter, korporaler, overkonstabler og konstabler senest ved udgangen af det år, hvori den antagne fylder 30 år. for oversergenter senest ved udgangen af det år, hvori den antagne fylder 32 år. I begræn-

set omfang kan kontraktforholdet for overser-
genters vedkommende – efter vedkommende
værnskommandos eller korps bestemmelse i
enkelte tilfælde – forlænges indtil udgangen af
det år, hvori den pågældende fylder 35 år.

- b. Kontraktforholdet ophører ved ansættelse som
seniorsergent.
- c. Kontraktforholdet ophører endvidere ved ind-
træden på officersskole, Københavns Maskin-
skole eller tilsvarende skole med henblik på offi-
cersuddannelse bortset fra reserveofficersud-
dannelse.
- d. Kontraktforholdet kan skriftligt opsiges efter
følgende regler, idet disse er gensidige, med-
mindre andet er anført:

(1) Inden den antagnes møde ved forsvaret kan
kontrakten opsiges uden varsel.

(2) Inden for prøvetiden kan kontrakten opsi-
ges med 14 dages varsel, der senest kan afgives
14 dage før prøvetidens udløb.

(3) Såfremt en antagen efter prøvetidens udløb
ikke består de afsluttende prøver på konstabel-
skolen, eller ved afslutningen af en specialud-
dannelse i uddannelsestiden opnår bedømmel-
ser, der ligger væsentligt under den normale
gennemsnitlige præstation ved en sådan uddan-
nelse, kan kontrakten inden for de næstfølgende
3 måneder opsiges med 1 måneds varsel til ud-
gangen af en måned. Har den antagne indgået
kontrakt før mødet til aftjening af værnepligt,
overføres den pågældende enten til almindelig
værnepligtstjeneste eller hjemsendes.

Har den antagne indgået kontrakt under af-
tjening af værnepligt, tilbageføres den pågæl-
dende enten til det indkaldelseshold, hvormed
han er mødt, og deler herefter atter vilkår med
dette, eller hjemsendes.

(4) Såfremt kontrakt er indgået med henblik på
den antagnes gennemgang af en lærlingeuddan-
nelse, kan kontrakten opsiges med 1 måneds
varsel til udgangen af en måned, hvis uddannel-
sen afbrydes af den antagende myndighed efter
de herfor gældende bestemmelser. Tilsvarende
gælder, såfremt den antagnes adgang til lærlin-
geuddannelse bortfalder i overensstemmelse
med lærlingeuddannelse. Opsigelse kan senest
finde sted til udgangen af den måned, der ligger 3
måneder efter afbrydelsen af lærlingeuddannel-
sen.

(5) I øvrigt kan kontrakten skriftligt opsiges
med 6 måneders varsel til udgangen af en måned,
dog tidligst til et i kontrakten eventuelt fastsat
tidspunkt. Såfremt den antagne har påtaget sig
tjenestepligt udover opsigelsesvarslets udløb,
kan han tidligst bringe kontraktforholdet til op-
hør ved tjenestepligtperiodens udløb.

(6) I tilfælde af grov misligholdelse af kontrakt-
forholdet fra den ene part side, kan kontrakten
opsiges af den anden part med øjeblikkelig virk-
ning. Endvidere kan den antagende myndighed
opsige kontrakten uden varsel, såfremt den an-

tagne gør sig skyldig i handlinger i eller uden for
tjenesten, der er uforenelig med den tillid, som
bestridelsen af hans militære stilling kræver.

(7) Såfremt den antagne i uddannelsestiden af
en bedømmelseskommission erklæres »for
stedse uskikket til tjeneste i forsvaret«, ophører
kontraktforholdet samtidig med den pågæl-
dendes hjemsendelse, der skal finde sted snarest
efter bedømmelseskommissionens afgørelse.

(8) Erklæres den antagne efter uddannelsesti-
den og en eventuel prøvetids udløb af en be-
dømmelseskommission »for stedse uskikket til
al tjeneste i forsvaret«, opsiges kontrakten af
den antagende myndighed til udgangen af en
måned med følgende varsel:

- inden for de første 6 måneders ansættelse
efter uddannelsestidens udløb: 1 måned,

- efter mindst 6 måneders ansættelse udover
uddannelsestidens udløb: 3 måneder forhøjet
med 1 måned for hvert 3. ansættelsesår efter
uddannelsestidens udløb, dog højst 6 måneder.

Indtil kontraktforholdets udløb anvendes den
pågældende efter samråd med tjenestestedets
læge ved en efter hans helbredstilstand passende
beskæftigelse. Er sådan beskæftigelse ikke mul-
lig, hjemsendes han snarest efter bedømmelses-
kommissionens afgørelse.

Har den antagne efter uddannelsestidens og
en eventuel prøvetids udløb været fraværende
fra tjeneste på grund af sygdom i i alt 120 dage
inden for et tidsrum af 12 på hinanden følgende
måneder, kan kontrakten opsiges af den anta-
gende myndighed til udgangen af en måned med
1 måneds varsel.

Opsigelse skal finde sted i umiddelbar tilknyt-
ning til udløbet af de 120 sygedage, og medens
den antagne endnu er sygemeldt.

e. Når ganske særlige forhold gør sig gældende
(eksempelvis velfærdstruende forhold for den
frivillige eller dennes nærmeste pårørende), kan
kontrakten, efter den antagnes ansøgning ophæ-
ves af den antagende myndighed.

f. Såfremt beredskabsmæssige hensyn afgør-
ende taler derfor, kan ovennævnte bestemmel-
ser vedrørende ophævelse af kontraktforholdet
fraviges efter Forsvarsministerens bestemmelse.

§ 4. Anvendelse af overkonstabler og konstab- ler.

Overkonstabler og konstabler anvendes i overens-
stemmelse med deres specialuddannelse, evner og
anlæg i de opstillede/udrustede enheder samt på
poster, som har særlig betydning for enhedernes
kampkraft og effektivitet, eller som stiller krav om
særlig bekostelig eller langvarig uddannelse. Over-
konstabler og konstabler deltager i fornødent om-
fang i omgangstjeneste, soignering af materiel m.v.
Hvor det tilstrækkelige antal befalingsmænd ikke
er til stede, anvendes de endvidere på poster, der
normalt beklædes af konstabler eller sergenter.

§5. Bestemmelser for udnævnelse m.v.

- a. Menige, der har indgået kontrakt om frivillig tjeneste, deler i uddannelsestiden vilkår med menige til pligtig tjeneste.
- b. Efter uddannelsestidens afslutning udnævnes frivillige menige og konstabelelever til konstabler. Personel, der optages på konstabelskole, deler dog i avancementsmæssig henseende vilkår med det elevhold, med hvilket skolen gennemgås.
- c. Egnede konstabler, der inden mødet har erhvervet svendebrev eller lærebrev, og som anvendes i overensstemmelse med deres uddannelse, kan udnævnes til overkonstabler efter 1 års tilfredsstillende tjeneste som konstabler.
- d. Øvrige egnede konstabler kan udnævnes til overkonstabler efter 2 års tilfredsstillende tjeneste som konstabler.
- e. Egnede overkonstabler i hæren og i Forsvarets Lægekorps kan efter 1 års tilfredsstillende tjeneste i graden udnævnes til korporaler, efter at have gennemgået et særligt kursus med tilfredsstillende resultat.
- g. Egnede overkonstabler i søværnet, flyvevåbnet og Forsvarets Intendanturkorps kan efter 1 års tjeneste i graden udnævnes til sergenter, efter at have gennemgået et særligt kursus med tilfredsstillende resultat.
- h. Egnede frivillige, der ikke modtager lærlinguddannelse eller dermed ligestillet uddannelse, og som er fyldt 18 år, kan efter ansøgning optages på korporal- eller sergentskole. De pågældende skal ved optagelse forpligte sig til at dele tjenestevilkår med menige af det elevhold, med hvilket de gennemgår omhandlede skole.
- i. Egnede sergenter kan udnævnes til oversergenter efter 2 års tilfredsstillende tjeneste som sergenter (eventuelt efter gennemgang af et særligt kursus med tilfredsstillende resultat).

§ 6. Tjenestepligt.

- a. Den antagne kan (jf. dog § 3.d. (6) tidligst 1 år efter bestået afgangsprøve fra befalingsmandsskole eller -kursus bringe kontrakten til ophør, for sergenter vedkommende dog tidligst efter 27 måneders samlet tjeneste i forsvaret. I de tilfælde, hvor den antagne på grund af manglende tjenestealder ikke kan udnævnes i umiddelbar fortsættelse af uddannelsen, regnes tjenestepigten fra tidspunktet for udnævnelsen.
- b. Værnskommandoer og korps kan for særlige uddannelser (eksempelvis kurser i udlandet o.lign.) fastsætte tilsvarende bestemmelser.

§ 7. Særlige bestemmelser.

a. Hæren.

Den, der antages før mødet til aftjening af værnepligt, og som fylder mindst 18 år i det år, i hvilket han møder ved forsvaret, skal normalt ikke gennemgå konstabelskole. Den pågældende deler i uddannelsestiden vilkår med de

indkaldte til pligtig tjeneste, idet der ved uddannelsen tages hensyn til den senere anvendelse som konstabel.

b. Flyvevåbnet

(1) Egnede 18-23 årige mænd, som har gennemgået den første samlede uddannelse som værnepligtige, samt konstabler, overkonstabler, befalingsmænd m.fl. kan af Flyverkommandoen antages til frivillig tjeneste med henblik på uddannelse på Flyverskolen.

(2) Ved antagelsen fastsættes en prøvetid på 6 måneder, inden for hvilken kontrakten kan opsiges med 14 dages varsel, der senest kan afgives 14 dage før prøvetidens udløb.

(3) Efter prøvetidens udløb og indtil flyveruddannelsens afslutning i udlandet kan kontrakten af den antagne myndighed, opsiges med 1 måneds varsel til udgangen af en måned, såfremt den antagne viser sig ikke at være i stand til at gennemføre uddannelsen.

(4) Flyverelever af korporals- og lavere grad kan udnævnes til sergenter ca. 9 måneder efter den pågældende skoles (klasser) oprettelse.

c. Forsvarets Intendanturkorps.

Forsvarets Intendanturkorps antager ikke personel til gennemgang af konstabelskole.

d. Forsvarets Lægekorps.

(1) Forsvarets Lægekorps antager ikke personel til gennemgang af konstabelskole.

(2) Den, der antages før mødet til aftjening af værnepligt, og som fylder mindst 18 år i det år, i hvilket han møder ved forsvaret, deler i uddannelsestiden vilkår med de indkaldte til pligtig tjeneste, idet der ved uddannelsen tages hensyn til den senere anvendelse som konstabel.

- e. En antagen har pligt til at indsende sygdomsrapporter, lægeerklæringer m.v. efter de herfor fastsatte regler. Vedkommende tjenestested kan efter omstændighederne lade en læge tilse den pågældende på bopælen (kvarteret/lukafet).

§ 8. Overgangsbestemmelser.

For personel, der ved nærværende bestemmelsers ikrafttræden har et løbende kontraktforhold i henhold til reglerne i Kundgørelse for Forsvaret B. 23-1960, gælder følgende overgangsbestemmelser:

- a. Ethvert kontraktforhold kan, efter anmodning ved påtegning af kontrakten ændres således, at personellet følger de i nærværende bestemmelser fastsatte regler for kontraktforholdets indgåelse, varighed og ophør, herunder bestemmelsen i § 2.a., hvorefter kontrakter indgået før mødet ved forsvaret tidligst kan bringes til ophør efter 3 års frivillig tjeneste. Personel, der i medfør af foranstående, ændrer et løbende kontraktforhold, er omfattet af de i Kundgørelse for For-

svaret B. 21-1969 fastsatte bestemmelser om aflønning m.v., herunder de særlige overgangsbestemmelser.

- b. Konstabler i hæren, Forsvarets Intendanturkorps og Forsvarets Lægekorps kan udnævnes til overkonstabler efter de i Kundgørelse for Forsvarets B. 23-1960 pkt. B.2.a., F.3 og G.2. fastsatte bestemmelser.
- c. Håndværker- og forsyningsoverkonstabler i hæren kan udnævnes til sergenter efter de i Kundgørelse for Forsvaret B. 23-1960 pkt. E.2.b. fastsatte bestemmelser.
- d. Overkonstabler i hæren kan indtil 31. DEC 1969 udnævnes til korporaler i henhold til de i Kundgørelse for Forsvaret B. 23-1960 pkt. B.2.b. anførte bestemmelser.

2. Seniorsergenter.

Inden for nærmere af Forsvarsministeriet fastsatte rammer kan egnede oversergenter ansættes som seniorsergenter af 2. grad. Det er herved en forudsætning, at de pågældende ikke er fyldt 28 år ved antagelsen.

Ansættelse som seniorsergent af 2. grad er endvidere betinget af fremlæggelse af en af den pågældende og den til tjenestestedet knyttede militære læge udfærdiget tilfredsstillende helbredsattest.

Seniorsergenter afskediges senest med udgangen af den måned, hvori de pågældende fylder 45 år.

Antagelse til tjeneste ud over det 45. år vil kun kunne finde sted efter Forsvarsministeriets bemyndigelse og kun allerede antagne seniorsergenter samt oversergenter, der opfylder de ovenfor fastsatte antagelsesbetingelser vil kunne komme i betragtning.

Seniorsergenter af 2. grad kan efter behov udnævnes til seniorsergenter af 1. grad.

Forfremmelse sker ved valg.

3. Bestemmelserne træder i kraft den 1 OKT 1969.

4. a. Ved antagelse af personel til frivillig midlertidig tjeneste i forsvaret anvendes den som bilag 1 til nærværende kundgørelse vedlagte kontraktformular.

Ved antagelse af personel, som ikke er fyldt 18 år skal kontrakten medunderskrives af forældremyndighedens indehaver.

Ved udfyldelse af kontraktens § 1 udstreges eventuelle ikke gældende punkter.

Den i § 1, pkt. 1, anførte rubrik »(til)« anvendes kun ved indgåelse af kontraktforhold under 6 måneders varighed.

Ved udfyldelse af § 1, fastsættes tidligste dato for kontraktforholdets udløb altid til udgangen af en måned.

Rubrikken »Særlige aftaler« anvendes altid ved indgåelse af kontrakter, som tilsigter en lærlingeuddannelse, idet særlig lærlingekontrakt ikke oprettes.

Ved antagelse til den i § 7.b. nævnte uddannelse påføres de for denne uddannelse særlige tjenestevilkår.

b. Ved antagelse af seniorsergenter anvendes den som bilag 2 til nærværende kundgørelse vedlagte kontraktformular.

Bilag 1 til Kundgørelse for Forsvaret B. 20-1969.

KONTRAKT

mellem

(myndighed)
og

(personnummer)

(fulde navn)

§ 1

1. Medundertegnede, der har dansk indfødsret, antages herved til at forrette frivillig midlertidig tjeneste i forsvaret uden adgang til pension fra _____ (til) _____

2. Kontraktforholdet kan med de i §§ 4, 5 og 6 nævnte undtagelser, tidligst opsiges til _____

3. Prøvetiden er fastsat som tidsrummet fra ansættelsesdatoen til _____

4. Uddannelsestiden er, under forudsætning af nærværende kontraktens opfyldelse, fastsat som tidsrummet fra ansættelsesdatoen til _____

5. Kontrakten er indgået med henblik på den antagnes gennemgang af konstabelskole.

6. Kontraktforholdet ophører senest ved udgangen af det år, hvori den antagne fylder _____ år

7. Tjeneste i henhold til denne kontrakt giver adgang til civiluddannelse efter de herom fastsatte bestemmelser.

8. Nærværende kontrakt, der er stempelfri, er udfærdiget i 3 eksemplarer, hvoraf et er afleveret til den antagne, der erklærer sig indforstået med at være underkastet de på nærværende kontraktformulars for- og bagside anførte bestemmelser.

_____ den

_____ den

(den antagende myndigheds underskrift)(den antagnes underskrift)

(forældremyndighedens indehavere underskrift)

Tjenestepligtserklæring afgivet den _____ i forbindelse med

Tjenestepligtserklæring afgivet den _____ i forbindelse med

Særlige aftaler:

§ 2

Den antagne er underkastet de til enhver tid for hans militære stilling gældende tjenestebestemmelser, herunder bestemmelser om fastsættelse eller ændring af tjenestested.

§ 3

Den antagne oppebærer lønning m.v. efter de til enhver tid for hans militære stilling fastsatte regler.

Udstedelse af forskrivninger på lønning m.v. på andre end de i § 57 i lov nr. 291 af 18. juni 1969 om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken fastsatte regler anses for misligholdelse af kontrakten.

§ 4

Inden den antagnes møde ved forsvarer kan kontrakten opsiges uden varsel.

Inden for den eventuelt fastsatte prøvetid kan kontrakten opsiges med 14 dages varsel, der senest kan afgives 14 dage før prøvetidens udløb.

Såfremt en antagen efter prøvetidens udløb ikke består de afsluttende prøver på konstabelskolen eller ved afslutningen af en specialuddannelse i uddannelsesperioden opnår bedømmelser, der ligger væsentligt under den normale gennemsnitlige præstation ved en sådan uddannelse, kan kontrakten inden for de næstfølgende 3 måneder opsiges med 1 måneds varsel til udgangen af en måned.

Såfremt kontrakt er indgået med henblik på den antagnes gennemgang af en lærlingeuddannelse, kan kontrakten opsiges med 1 måneds varsel til udgangen af en måned, hvis uddannelsen afbrydes af den antagende myndighed efter de herfor gældende bestemmelser. Tilsvarende gælder, såfremt den antagnes adgang til lærlingeuddannelsen bortfalder i overensstemmelse med ovennævnte bestemmelser i tilfælde, hvor den antagne afbryder gennemgangen af en lærlingeuddannelse. Opsigelse kan senest finde sted til udgangen af den måned, der ligger 3 måneder efter aflydelsen af lærlingeuddannelsen.

I øvrigt kan kontrakten skriftligt opsiges med 6 måneders varsel til udgangen af en måned – ved aftale om uopsigelighed i en nærmere angivet periode dog tidligst til det i § 1, pkt. 2, fastsatte tidspunkt. Såfremt den antagne har påtaget sig tjenestepligt udover opsigelsesvarslets udløb, kan han tidligst bringe kontraktforholdet til ophør ved tjenesteperiodens udløb.

I tilfælde af misligholdelse af kontraktforholdet fra den ene parts side kan kontrakten opsiges af den anden part med øjeblikkelig virkning. Endvidere kan den antagende myndighed opsige kontrakten uden varsel, såfremt den antagne gør sig skyldig i handlinger i eller uden for tjenesten, der er uforeneligt med den tillid, som bestridelsen af hans militære stilling kræver.

Såfremt den antagne i uddannelsesperioden af en bedømmelseskommission erklæres »for stedse uskikket til al tjeneste i forsvareret« eller »for tiden tjenstedygtig«, ophører kontraktforholdet samtidig med den pågældendes hjemsendelse.

Erklæres den antagne efter uddannelsesperiodens og en eventuel prøvetids udløb af en bedømmelseskommission »for stedse uskikket til al tjeneste i forsvareret«, opsiges kontrakten af den antagende myndighed til udgangen af en måned med følgende varsel:

- inden for de første 6 måneders ansættelse efter uddannelsesperiodens udløb: 1 måned,
- inden for de første 6 måneders ansættelse efter uddannelsesperiodens udløb: 1 måned,
- efter mindst 6 måneders ansættelse udover uddannelsesperiodens udløb: 3 måneder, forhøjet med 1 måned for hvert 3. ansættelsesår efter uddannelsesperiodens udløb, dog højst 6 måneder.

Har den antagne efter uddannelsesperiodens og en eventuel prøvetids udløb været fraværende fra tjeneste på grund af sygdom i i alt 120 dage inden for et tidsrum af 12 på hinanden følgende måneder, kan kontrakten opsiges af den antagende myndighed til udgangen af en måned med 1 måneds varsel.

Opsigelse skal finde sted i umiddelbar tilknytning til udløbet af de 120 sygedage, og medens den antagne endnu er sygemeldt.

§ 5

Kontraktforholdet ophører ved indtræden på officersskole, Københavns Maskinskole eller tilsvarende skole med henblik på officersuddannelse, bortset fra reserveofficersuddannelse.

§ 6

Såfremt beredskabsmæssige hensyn afgørende taler derfor, kan ovennævnte bestemmelser vedrørende ophævelse af kontraktforholdet fraviges efter Forsvarsministerens bestemmelse.

§ 7

Aftale om civiluddannelse skal træffes inden kontraktens udløb, dog senest 6 måneder før uddannelsen ønskes påbegyndt. Ændring af en allerede truffet aftale kan kun finde sted, såfremt ganske særlige forhold gør sig gældende, og senest 3 måneder før uddannelsen påbegyndes. Uddannelsen skal være indledt senest 18 måneder efter hjemsendelse og normalt være afsluttet senest 24 måneder efter påbegyndelsen. Tilsvarende af disse betingelser fra den antagnes side medfører bortfald af adgang til civiluddannelse.

§ 8

Den antagne har pligt til at indsende sygemeldinger, lægeerklæringer m.v. efter de herfor fastsatte regler, og har pligt til at lade sig tilse på bopælen (kvarteret/lukafet) af en læge, såfremt tjenestestedet finder dette fornødent.

Bilag 2 til Kundgørelse for Forsvaret B. 20-1969

Kontrakt

mellem

(myndighed)
og

(personnummer) (grad) (fulde navn)

§ 1

1. Medundertegnede, der har dansk indfødsret, antages herved til tjeneste i forsvareret uden adgang til pension fra den _____

2. Kontraktforholdet ophører ved udgangen af den måned, hvori den antagne fylder _____ år.

3. Nærværende kontrakt, der er stempelfri, er udfærdiget i 3 eksemplarer, hvoraf et er udleveret til den antagne, der erklærer sig indforstået med at være underkastet de på nærværende kontraktformulars for- og bagside anførte bestemmelser.

_____ den _____ den

(den antagende myndigheds underskrift)

(den antagnes underskrift)

§ 2

Den antagne er underkastet de til enhver tid for hans militære stilling gældende tjenestebestemmelser, herunder bestemmelser om fastsættelse af tjenestested.

§ 3

Den antagne oppebærer lønning m.v. efter de til enhver tid for hans militære stilling fastsatte regler.

Udstedelse af forskrivninger på lønning m.v. på andre end de for statens tjenestemænd i § 57 i lov nr. 291 af 18. juni 1969 om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken fastsatte vilkår anses for misligholdelse af kontrakten.

§ 4

Om opsigelse af nærværende kontrakt gælder tilsvarende bestemmelser som de til enhver tid for militære tjenestemænd om opsigelse og afskedigelse fastsatte med undtagelse af regler vedrørende efterløn og pension.

§ 5

Med hensyn til adgang til beskæftigelse uden for statstjenesten gælder tilsvarende regler som fastsat for tjenestemænd i § 17 i lov nr. 291 af 18. juni 1969 om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken.

Kundgørelse for forsvaret.

BESTEMMELSER om aflønning m.v. af seniorsergenter og stampersonel.

§ 1. Bestemmelserne omfatter seniorsergenter og stampersonel, sergenter, korporaler, overkonstabler, konstabler samt elever, der ansættes på kontrakt i forsvaret i medfør af bestemmelserne i Kundgørelse for Forsvaret B. 20-1969. Undtaget herfra er dog elever på officers- og specialofficerskoler, Forsvarets Gymnasium, Københavns Maskinskole og tilsvarende skoler.

AFTALE

mellem

Forsvarsministeriet og Centralforeningen for
Seniorsergenter og Stampersonel.

1. Løn- og andre ansættelsesvilkår for seniorsergenter og stampersonel fastsættes ved aftale mellem Forsvarsministeriet og Centralforeningen for Seniorsergenter og Stampersonel. Aftale indgås efter de i Lov om tjenestemand i staten, folkeskolen og folkekirken, §§ 45-48, fastsatte retningslinier.
2. De i Kundgørelse for Forsvaret B. 21-1969 indeholdte bestemmelser om aflønning m.v. af seniorsergenter og stampersonel er gældende indtil 1. juli 1971. Indtil ny aftale er indgået, jfr. pkt. 1, forbliver de i kundgørelsen indeholdte bestemmelser dog gældende.
3. Det af aftalen omfattede personel ansættes på kontrakt efter nærmere herfor fastsatte regler. Det aldersmæssige tidspunkt for ansættelsens ophør skal fastsættes i kontrakten.
4. De omplacerings-, arbejds-, og uddannelsesmæssige vilkår for seniorsergenter og stampersonel ved ansættelsens ophør tages op til nærmere undersøgelse. Nævnte undersøgelse skal bl.a. omfatte civiluddannelsens tilrettelæggelse og afvikling, erhvervsvejledning samt mulighederne, der er tilvejebragt gennem det etablerede arbejdsformidlingsystem og statens erhvervsuddannelser.

København, den 9. september 1969.

For centralforeningen:
Chr. Sørensen

For Forsvarsministeriet:
E. Ninn-Hansen
J.O. Østergaard

Kundgørelse for forsvaret.

1. Bestemmelser vedr. anvendelse af seniorsergenter.

I tilslutning til de i KFF B. 20-1969 givne bestemmelser om ansættelse af seniorsergenter fastsættes herved følgende vedr. seniorsergenter anvendelse:

Seniorsergenter anvendes på arbejdsområder og i tjenestestillinger, der svarer til deres uddannelse, erfaring og lønmæssige placering.

I overensstemmelse hermed vil seniorsergenter eksempelvis kunne anvendes i følgende tjenestestillinger:

I hæren:

- som våben- og/eller garagemestre;
- ved underafdelinger som delingsførere bortset fra førere for specialafdelinger, sektionsførere m.v., stillingskommandører, signalkontrollbefalingsmænd samt som ammunitions- og forsyningsbefalingsmænd m.v.;
- i instruktørtjenesten ved skoler m.v.;
- som instruktører ved køreskoler;
- som ledere af undervisningsmaterielkontorer ved regimenter, ved kommandantskaber, som stabsmedhjælpere samt som fototydere ved flyvevåbnet;
- stillinger, der forudsætter en håndværksmæssig uddannelse som sektionsførere m.v. i dækningsstyrken, holdledere m.v. ved lokalforvaltende myndigheder, gruppeledere ved hærens skoleværksteder, faglærere ved værkstedsskoler, echelonledere ved parkområder samt som mekanikere ved hjemmeværnsregionsværksteder.

I søværnet

- ved operations- og våbentjenesten, den tekniske tjeneste samt forvaltningstjenesten;
- som instruktører inden for samtlige tjenestegrene;
- som værkstedsledere ved mindre værksteder samt som værkstedsassistenter;
- ved kommandantskaber;
- som kasernemestre/banjeremestre ved mindre landtjenestesteder;
- som materielregnskabsførere ved mindre tjenestesteder og i skibe;
- som delingsførere;
- som ældste maskinbefalingsmand i mindre skibe;
- som pjecekommandører/lokalildledere;
- som vagtholdledere ved flåderadioer;
- som garagemestre;

- som kørelærere;
- som kabysledere.

I flyvevåbnet

- stillinger, der forudsætter en håndværksmæssig eller anden teknisk betonet uddannelse inden for tjenestefelterne: Elektronik, raketteknik, elektetik, flyteknik, jordudstys- og autoteknik;
- stillinger inden for tjenestefelterne: Raketoperatortjeneste, efterretnings- og sikkerhedstjeneste, fototjeneste, vejrtjeneste, flyvekontroltjeneste, kontrol- og varslingsstjeneste, signalstjeneste, ABC- og redningstjeneste, redningsudstyrstjeneste, kørselstjeneste og forsyningstjeneste;
- stillinger som: Delingsførere og specialinstruktører i marktjeneste og bevogtningstjeneste, stabs-hjælper ved flyvestationer og kommandoer samt kommandobefalingsmænd ved underafdelinger og mindre tjenestesteder;
- i instruktørtjenesten ved skoler m.v.

I Forsvarets Intendanturkorps:

- i regnskabs- og intendanturtjenesten ved regioner, regimenter, kommandantskaber og sej-lende enheder samt flådestationer, flyvestationer og skoler m.v.;
- som delingsførere ved korpsets rekrutkompagnier og intendanturkompagnier;
- i instruktørtjenesten ved korpsets skole;

I Forsvarets Lægekorps:

- som næstkommanderende og sektionsførere ved sanitetsdelinger, -sektioner og tilsvarende enheder;
- ved depoter og infirmerier, når der til bestridelse af disse stillinger forudsættes en særlig sanitets-faglig uddannelse;
- som våben- og garagemestre;
- i instruktørtjenesten ved skoler;
- ved undervisningsmaterielkontortjenesten og ved kommandantskaber.

Anvendelsen i ovennævnte tjenestestillinger finder sted i det omfang, hvor disse ikke af uddannelsesmæssige grunde bestrides af andet befalingsmandspersonel.

FORSVARSMINISTERIET
København, den 29/1 1971.

B. 2-1971

Kundgørelse for forsvaret.

1. a. *Ministeriet for statens lønnings- og pensionsvæsens bekendtgørelse af 28. november 1969 af hovedaftale i henhold til lov nr. 291 af 18. juni 1969 om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken.*

Det meddeles herved, at der den 27. oktober d.å. mellem ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen og tjenestemændenes centralorganisationer er indgået følgende:

2.a. Med det kontraktansatte militære personels organisationer har forsvarsministeriet indgået nedennævnte aftale om forhandlingsret m.v.:

»AFTALE«

om forhandlingsret m.v. mellem forsvarsministeriet og det kontraktansatte militære personels organisationer.

Kapitel 1. Aftalens parter og område.

Denne aftale er afsluttet mellem forsvarsministeriet og det kontraktansatte militære personels organisationer, der ikke er tilsluttet tjenestemændenes centralorganisationer.

§ 1. Aftalens bestemmelser gælder for indgåelse af aftaler og udøvelse af forhandlingsret for

- (1) Officerer af reserven og pilotofficerer ansat på kontrakt.
- (2) Seniorsergenter og stampersonel ansat på kontrakt.

Stk. 2. Aftalens bestemmelser gælder – med mindre andet er fastsat ved særlig aftale – for militært personel, ansat på kontrakt, som ikke er omfattet af andre aftaler.

§ 2. De organisationer, der er medunderskrivere af nærværende aftale, indgår en grænseaftale, der tilstilles forsvarsministeriet med angivelse af, hvilke grupper af kontraktansat personel (underorganisationer) de enkelte organisationer repræsenterer.

Stk. 2. Organisationen meddeler forsvarsministeriet, hvilke organisationer der eventuelt er tilsluttet, og hvilke beføjelser der er tillagt dem.

Stk. 3. Organisationerne skal kunne godtgøre, at de

- a. tilsammen giver samtlige de i § 1 omhandlede personelgrupper adgang til repræsentation,
- b. hver for sig repræsenterer den overvejende del af de i § 1 omhandlede personelgrupper, som efter grænseaftalen i stk. 1 har opnået repræsentation gennem vedkommende organisation. og
- c. følger sådanne regler ved valg, at der sikres de enkelte grupper en passende repræsentation.

Kapitel 2. Aftaler.

§ 3. Aftaler efter tilsvarende retningslinier som fastsat i § 45, stk. 2 og 3, i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken indgås mellem forsvarsministeriet og en eller flere organisationer.

Stk. 2. Aftaler, der angår flere organisationers område, indgås af vedkommende organisationer i forening.

Stk. 3. Aftaler, der alene angår en enkelt organisations område, kan indgås af vedkommende organisation.

§ 4. Aftaler skal, for at være gyldige, foreligge skriftligt og være underskrevet af parterne.

§ 5. Forhandlinger føres af de parter, mellem hvilke aftaler indgås, med mindre andet er bestemt nedenfor.

§ 6. Forsvarsministeriet kan bemyndige underlagte myndigheder til at føre forhandlinger.

§ 7. Opsigelse af aftaler, der er indgået i henhold til denne aftale, sker skriftligt til modparten med 3 måneders varsel, med mindre andet er bestemt i aftalen.

Stk. 2. Andre parter i aftalen underrettes skriftligt om opsigelsen, og opsigelsen har tillige virkning for disse, med mindre der opnås enighed med modparten om andet.

Stk. 3. Samtidig med opsigelsen af en aftale fremsendes forslag til ændring af dennes indhold, med mindre parterne enes om andet.

Stk. 4. Såfremt parterne enes derom kan forhandling om ændring af aftaler finde sted uden forud foretaget opsigelse.

Kapitel 3. Andre forhandlinger.

§ 8. Fra ministeriet og underlagte myndigheder afgives til organisationerne til forhandling forslag til bestemmelser om ansættelses- og arbejdsvilkår, hvorom der ikke kan indgås aftale, samt forslag til ændring af sådanne bestemmelser.

§ 9. Såfremt en organisation mener, at de i § 8 fastsatte regler ikke er overholdt, kan den indbringe sagen for ministeren, der kan foranledige forhandling iværksat og eventuelt suspendere fastsatte bestemmelser, indtil forhandling har fundet sted.

§ 10. Organisationerne kan også uden for området for aftaler træde i forhandling med ministeriet og underlagte myndigheder om ethvert fagligt spørgsmål, der angår kontraktansatte m.v., der omfattes af denne aftale.

Kapitel 4. Fælles regler om forhandlinger.

§ 11. Forhandlinger kan føres mundtligt eller skriftligt.

Stk. 2. Skriftlig henvendelse besvares skriftligt. Såfremt en af parterne fremsætter anmodning derom, finder der mundtlig forhandling sted inden afgivelse af skriftligt svar.

Stk. 3. Såfremt en af parterne fremsætter anmodning derom, optages der referat af mundtlige forhandlinger.

§ 12. En organisation kan forlange, at vedkommende myndighed inden afgørelsen træffes, forelægger sagen for forsvarsministeren.

§ 13. Forhandling skal påbegyndes senest 3 uger efter, at anmodning er modtaget, medmindre parterne enes om andet.

Stk. 2. Forhandling anses for afsluttet, når blot en part meddeler modparten, at forhandlingerne anses for sluttet.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 2 gælder dog ikke, såfremt en organisation ønsker forhandlingerne videreført i henhold til § 12, og dette tilkendes gives modparten inden 1 måned efter sidste forudgående forhandling.

Stk. 4. Forhandling anses iøvrigt for afsluttet, når der er forløbet 3 måneder fra sidste forudgående forhandling, uden at der er taget skridt til dens fortsættelse.

Kapitel 5. Samarbejde m.v.

§ 14. Parterne i denne aftale er enige om, at gennem samarbejdsudvalg eller andre egnede organer, i hvilke såvel ledelse som medarbejdere repræsenteres, i videst muligt omfang tilstræbes samarbejde, medindflydelse og effektivitet i forsvaret. Parterne er endvidere enige om at fremme et godt samarbejde og virke for rolige og stabile arbejdsforhold på tjenestestederne.

Kapitel 6. Voldgift m.v.

§ 15. Princip- og fortolkningsspørgsmål i forbindelse med de indgåede aftaler forhandles i alle tilfælde mellem parterne. Såfremt der ikke opnås enighed, afgøres spørgsmålet ved en voldgiftsret, der består af fire medlemmer, hvoraf to vælges af forsvarsministeriet og to af den eller de pågældende organisationer samt en opmand, der vælges af voldgiftsrettens medlemmer. Opnås der ikke enighed om valget af opmanden, skal denne udpeges af arbejdsrettens formand.

Kapitel 7. Ikrafttræden og opsigelse.

§ 16. Denne aftale træder i kraft, når den er underskrevet af parterne.

§ 17. Aftalen gælder, indtil den skriftligt opsiges af en af parterne med et opsigelsesvarsel på mindst 9 måneder.

Stk. 2. Forhandlinger om indgåelse af ny aftale skal påbegyndes senest 6 måneder inden opsigelsesfristens udløb.

Stk. 3. Den opsagte aftales bestemmelser vedbliver at gælde, indtil ny aftale er indgået. «

b. Aftalen er tiltrådt af:

- Centralforeningen for Seniorsergenter og Stampersonel,
- Foreningen af kontraktansatte Officerer i Flyvevåbnet og
- Foreningen af tjenstgørende Reserveofficerer i Hæren.

3. Aftale om lønvilkår m.v. i henhold til pkt. 1 og 2 må kun indgås, når forsvarsministeriets bemyndigelse i det enkelte tilfælde foreligger. Tilsvarende gælder ansættelse af enkeltpersoner, der ikke omfattes af indgåede overenskomster (aftaler).

B. 12-1971

Kundgørelse for forsvaret.

BESTEMMELSER OM FORSVARETS STAMPERSONEL OG SENIORSERGENTER

I medfør af § 4, stk. 3, i lov nr. 335 af 18. juni 1969 om forsvarets personel fastsættes følgende bestemmelser for personel til frivillig tjeneste:

1. kapitel

Oversergenter, sergenter, korporaler, overkonstabler af 1. grad, overkonstabler af 2. grad og konstabler (stampersonel).

§ 1. Antagelse.

Stampersonel tilvejebringes ved antagelse af:

- a. Mænd i alderen 16-26 år, der har dansk indfødsret, og som ikke har gennemgået den første samlede uddannelse som værnepligtige eller dertil svarende uddannelse.
- b. Kvinder i alderen 18-26 år, der har dansk indfødsret.
- c. Mænd, der har dansk indfødsret, og som har – eller betragtes som havende – gennemgået den første samlede uddannelse som værnepligtige, og som ved antagelsen ikke er fyldt 28 år.
- d. Mænd og kvinder, der ikke har dansk indfødsret, men i øvrigt opfylder de under a., b. eller c. anførte betingelser, efter Forsvarsministeriets bestemmelse i hvert enkelt tilfælde.

Antagelsen er i øvrigt betinget af, at ansøgeren opfylder de kvalifikations- og helbredsmæssige krav, som stilles for bestridelsen af den militære stilling. Antagelsen foretages af vedkommende personelforvaltende myndighed.

§ 2. Indgåelse af kontrakt.

- a. Mænd, der indgår kontrakt før mødet til aftjening af værnepligt, og kvinder ved første antagelse skal forpligte sig til mindst 3 års tjeneste regnet fra mødet ved Forsvaret.

De pågældende gennemgår en indledende konstabelskole og/eller specialuddannelse, hvis varighed, placering m.v. fastsættes af den antagende myndighed.

Kontrakter af længere varighed kan indgås, eksempelvis for at give den antagne adgang til en særlig civiluddannelse.

- b. Mænd, der indgår kontrakt under aftjening af værnepligtens første samlede uddannelse, antages normalt uden at der i kontrakten fastsættes noget tidsrum for kontraktforholdets varighed. Efter den antagende myndigheds bestemmelse kan personellet dog:

- (1) antages for et i den enkelte kontrakt fastsat tidsrum, eksempelvis for at give den antagne adgang til en særlig civiluddannelse,
 - (2) optages på den konstabelskole mod at forpligte sig til mindst 2 års tjeneste efter skolens afslutning.
- c. Mænd, der indgår kontrakt efter aftjening af værnepligtens første samlede uddannelse, og kvinder ved genansættelse antages normalt, uden at der i kontrakten fastsættes noget tidsrum for kontraktforholdets varighed. Efter den antagende myndigheds bestemmelse kan personellet dog antages for et i den enkelte kontrakt fastsat tidsrum, eksempelvis for at give den antagne adgang til en særlig uddannelse.
 - d. Ved antagelsen kan der fastsættes en prøvetid af indtil 6 måneders varighed. Prøvetiden bør normalt ikke strække sig ud over uddannelsesstiden, der svarer til den for menige af det pågældende værn eller korps første samlede uddannelsesetid.

§ 3. Ophør af kontrakt.

- a. Kontraktforholdet ophører for stampersonel senest ved udgangen af den måned, hvori den antagne fylder 32 år. Kontraktforholdet kan dog inden for nærmere af Forsvarskommandoen fastsatte tjenesteområder – efter vedkommende værns eller korps' bestemmelse i det enkelte tilfælde – forlænges indtil udgangen af den måned, hvori den pågældende fylder 35 år.

Forlængelse af kontraktforholdet ud over det 35. år kan finde sted med Forsvarsministeriets bemyndigelse i hvert enkelt tilfælde.

Tidspunktet for kontraktforholdets ophør fastsættes ved antagelse ud over det 32. år i kontraktens § 1, pkt. 5.

- b. Kontraktforholdet ophører ved ansættelse som seniorsergent.
- c. Kontraktforholdet ophører endvidere ved indtræden på officerssskole – bortset fra reserveofficerssskole – samt på civile skoler m.v. med henblik på officersuddannelse.
- d. Kontraktforholdet kan skriftligt opsiges efter følgende regler, idet disse er gensidige, medmindre andet er anført:

- (1) Inden den antagnes møde ved forsvaret kan kontrakten opsiges uden varsel.
- (2) Inden for prøvetiden kan kontrakten opsiges med 14 dages varsel, der senest kan afgives 14 dage før prøvetidens udløb.
- (3) Såfremt en antagen efter prøvetidens udløb ikke består de afsluttende prøver på konstabelskolen, eller ved afslutningen af en specialuddannelse i uddannelsesstiden opnår bedømmelser, der ligger væsentligt under den normale gennemsnitlige præstation ved en sådan uddannelse, kan kontrakten inden for de næstfølgende 3 måneder opsiges med 1 måneds varsel til udgangen af en måned. Såfremt den antagne har

indgået kontrakt før mødet til aftjening af værnepligtens første samlede uddannelse, overføres den pågældende enten til almindelig værnepligtstjeneste eller hjemsendes, jf. Kundgørelse for Forsvaret B. 18-1968. Er kontrakten indgået under aftjening af værnepligtens første samlede uddannelse, tilbageføres den pågældende enten til det indkaldelsehold, med hvilket han er mødt, og deler herefter atter vilkår med dette eller hjemsendes.

- (4) Såfremt kontrakt er indgået med henblik på gennemgang af en lærlingeuddannelse, kan kontrakten af den antagende myndighed opsiges med 1 måneds varsel til udgangen af en måned, hvis uddannelsen afbrydes af den antagende myndighed efter de herfor gældende bestemmelser.
- (5) I øvrigt kan kontrakten skriftligt opsiges med 3 måneders varsel til udgangen af en måned, dog tidligst til et i kontrakten eventuelt fastsat tidspunkt. Varslingsperioden skal dog altid være 2 måneder længere end den tid, der medgår til afvikling af eventuelt tilgodehavende civiluddannelse. Såfremt den antagne har påtaget sig tjenestepligt ud over opsigelsesvarslets udløb, kan kontraktforholdet tidligst bringes til ophør ved tjenesteperiodens udløb.
- (6) I tilfælde af grov misligholdelse af kontraktforholdet fra den ene parts side kan kontrakten opsiges af den anden part med øjeblikkelig virkning. Endvidere kan den antagende myndighed opsiges kontrakten uden varsel, såfremt den antagne gør sig skyldig i handlinger i eller uden for tjenesten, der er uforenelige med den tillid, som bestridelsen af den pågældende militære stilling kræver. Såfremt den antagne mand i uddannelsestiden af en bedømmelseskommission erklæres »for stedse uskikket til al tjeneste i forsvaret« eller »for tiden tjenestudygtig«, ophører kontraktforholdet samtidig med den pågældendes hjemsendelse, der skal finde sted snarest efter bedømmelseskommissionens afgørelse. Såfremt den antagne mand efter uddannelsestidens udløb af en bedømmelseskommission erklæres »for stedse uskikket til al tjeneste i forsvaret«, opsiges kontrakten af den antagne myndighed til udgangen af en måned med følgende varsel:
 - inden for de første 6 måneders ansættelse efter uddannelsestidens udløb: 1 måned,
 - efter mindst 6 måneders ansættelse ud over uddannelsestidens udløb: 3 måneder forhøjet med 1 måned for hver 3. ansættelsesår efter uddannelsestidens udløb, dog højst 6 måneder.Indtil kontraktforholdets udløb anvendes

den pågældende efter samråd med tjenestestedets læge ved en efter helbredstilstanden afpasset beskæftigelse. Er sådan beskæftigelse ikke mulig, hjemsendes den pågældende snarest efter bedømmelseskommissionens bestemmelse, og der ydes løn indtil opsigelsesvarslets udløb.

- (8) Såfremt den antagne kvinde af den antagende myndighed efter indstilling fra tjenestestedets læge erklæres »for uegnet af helbredsmæssige grunde«, opsiges kontrakten af den antagende myndighed til udgangen af en måned med 1 måneds varsel inden for de første 6 måneders ansættelse og herefter med 3 måneders varsel forhøjet med 1 måned for hvert 3. ansættelsesår, dog højst 6 måneder. Indtil kontraktforholdets udløb anvendes den pågældende efter samråd med tjenestestedets læge ved en efter helbredstilstanden afpasset beskæftigelse. Er sådan beskæftigelse ikke mulig, fratræder den pågældende snarest efter den antagende myndigheds bestemmelse, og der ydes løn indtil opsigelsesvarslets udløb.
 - (9) Har den antagne mand efter uddannelsestidens udløb eller har den antagne kvinde i kontraktperioden været fraværende fra tjeneste på grund af sygdom, der ikke er begrundet i svangerskab, i i alt 120 dage inden for et tidsrum af 12 på hinanden følgende måneder, kan kontrakten opsiges af den antagende myndighed til udgangen af en måned med 1 måneds varsel. Opsigelse skal finde sted i umiddelbar tilknytning til udløbet af de 120 sygedage, og medens den antagne endnu er sygemeldt.
 - (10) Kvindeligt personel er pligtigt til at give den personelforvaltende myndighed meddelelse om graviditet senest 3 måneder før den forventede fødsel. Undlades sådan meddelelse, kan kontraktforholdet ophæves fra den dag, graviditeten forvolder arbejdsudygtighed.

Kvindeligt personel, som bliver arbejdsudygtigt som følge af graviditet,, meddeles af den personelforvaltende myndighed tjenestefrihed med halv løn i indtil 5 måneder inden for perioden 3 måneder før fødslen og 3 måneder efter fødslen.
- e. Når ganske særlige forhold gør sig gældende (eksempelvis velfærdstruende forhold for den frivillige eller dennes nærmeste pårørende), kan kontrakten efter den antagnes ansøgning ophæves af den antagende myndighed.
- Såfremt kontrakten er indgået med henblik på gennemgang af en lærlingeuddannelse, kan den antagne tilpligtes at udrede et beløb, der fastsættes af Forsvarsministeriet på grundlag af en samlet vurdering af den pågældendes gavntjeneste i forsvaret.

f. Såfremt beredskabsmæssige hensyn afgørende taler derfor kan ovennævnte bestemmelser vedrørende ophævelse af kontraktforholdet fraviges efter Forsvarsministerens bestemmelse.

§ 4. *Anvendelse af overkonstabler og konstabler.*

Overkonstabler og konstabler anvendes i overensstemmelse med deres uddannelse, evner og anlæg i de opstillede/udrustede enheder, ved hærens regimenter m.v. samt ved søværnets og flyvevåbnets faste installationer på poster, som stiller krav om særlig bekostelig eller langvarig uddannelse. Hvor det tilstrækkelige antal befalingsmænd ikke er til stede, anvendes de endvidere i stillinger, der normalt beklædes af personel fra sergentgruppen. Overkonstabler og konstabler deltager i omgangs-tjeneste, soignering af materiel m.v.

§ 5. *Bestemmelser for udnævnelse m.v.*

- a. Mænd, der indgår kontrakt om frivillig tjeneste, deler i uddannelsestiden vilkår med menige til pligtig tjeneste og benævnes konstabelelever. Tilsvarende benævnelse anvendes for kvinder i uddannelsestiden.
- b. Efter uddannelsestidens afslutning udnævnes konstabelelever til konstabler. Personel, der optages på konstabelskole, deler dog i avancementsmæssig henseende vilkår med det elevhold, med hvilket skolen gennemgås.
- c. Egnede konstabler, der er i besiddelse af svendebrev eller lærebrev, og som anvendes i overensstemmelse med deres uddannelse, kan udnævnes til overkonstabler af 2. grad efter 1 års tilfredsstillende tjeneste som konstabler.
- d. Øvrige egnede konstabler kan udnævnes til overkonstabler af 2. grad efter 2 års tilfredsstillende tjeneste som konstabler.
- e. Egnede overkonstabler af 2. grad kan efter 1 års tilfredsstillende tjeneste i graden:
 - udnævnes til overkonstabler af 1. grad,
 - i hæren og Forsvarets Lægekorps efter behov udnævnes til korporaler efter at have gennemgået et særligt kursus med tilfredsstillende resultat,
 - i søværnet, flyvevåbnet og Forsvarets Intendanturkorps efter behov udnævnes til sergenter efter at have gennemgået et særligt kursus med tilfredsstillende resultat.
- f. Egnede overkonstabler af 1. grad kan:
 - i hæren og Forsvarets Lægekorps efter behov udnævnes til korporaler efter at have gennemgået et særligt kursus med tilfredsstillende resultat.
 - i søværnet, flyvevåbnet og Forsvarets Intendanturkorps efter behov udnævnes til sergenter efter at have gennemgået et særligt kursus med tilfredsstillende resultat.
- g. Egnede korporaler kan efter behov udnævnes til sergenter efter at have gennemgået et særligt kursus med tilfredsstillende resultat.

h. Egnede frivillige, der ikke modtager lærlinge-uddannelse eller dermed ligestillet uddannelse, og som er fyldt 18 år, kan efter ansøgning optages på korporal- eller sergentskole. Personellet skal ved optagelsen forpligte sig til at dele vilkår med menige af det elevhold, med hvilket personellet gennemgår omhandlede skole.

Egnede sergenter kan efter behov udnævnes til oversergenter efter 2 års tilfredsstillende tjeneste som sergenter (eventuelt efter gennemgang af et særligt kursus med tilfredsstillende resultat).

§ 6 *Tjenestepligt.*

a. Den antagne kan (jf. dog § 3. d. (6)) tidligst 1 år efter bestået afgangsprøve fra befalingsmands-skole eller -kursus bringe kontrakten til ophør, for sergenter vedkommende dog tidligst efter 21 måneders samlet tjeneste i forsvaret.

I de tilfælde, hvor den antagne på grund af manglende tjenestealder ikke kan udnævnes i umiddelbar fortsættelse af uddannelsen, regnes tjenestepligten fra tidspunktet for udnævnelsen.

b. Værn og korps kan for særlige uddannelser (eksempelvis kurser i udlandet o.lign.) fastsætte tilsvarende bestemmelser.

§ 7. *Særlige bestemmelser for antagelse.*

a. *Hæren.*

Mænd, der antages før mødet til aftjening af værnepligt, og som bliver 18 år i det år, i hvilket de møder ved forsvaret, skal normalt ikke gennemgå konstabelskole. De pågældende deler i uddannelsestiden vilkår med de indkaldte til pligtig tjeneste, idet der ved uddannelsen tages hensyn til den senere anvendelse som konstabel.

b. *Flyvevåbnet.*

- (1) Egnede 18-25 årige mænd, som ikke har gennemgået den første samlede uddannelse som værnepligtige, samt konstabler, overkonstabler, befalingsmænd m.fl. kan af Chefen for Flyvevåbnet antages til frivillig tjeneste med henblik på uddannelse på Flyverskolen.
- (2) Ved antagelsen fastsættes en prøvetid på 6 måneder inden for hvilken kontrakten kan opsiges med 14 dages varsel, der senest kan afgives 14 dage før prøvetidens udløb.
- (3) Efter prøvetidens udløb og indtil flyveruddannelsens afslutning i udlandet kan kontrakten, af den antagende myndighed, opsiges med 1 måneds varsel til udgangen af en måned, såfremt den antagne viser sig ikke at være i stand til at gennemføre uddannelsen.
- (4) Flyverelever af korporals- og lavere grad kan udnævnes til sergenter ca. 9 måneder efter den pågældende skoles (klasser) oprettelse.

c. *Forsvarets Intendanturkorps.*

Forsvarets Intendanturkorps antager ikke personel til gennemgang af konstabelskole.

d. *Forsvarets Lægekorps.*

- (1) Forsvarets Lægekorps antager ikke personel til gennemgang af konstabelskole.
- (2) Den mand, der antages før mødet til aftjening af værnepligt, og som bliver 18 år i det år, i hvilket han møder ved forsvaret, deler i uddannelsestiden vilkår med de indkaldte til pligtig tjeneste, idet der i uddannelsen tages hensyn til den senere anvendelse som konstabel.

§ 8. *Sygemeldinger.*

Personellet har pligt til at lade sig undersøge samt til at indsende sygemeldinger, lægeerklæringer m.v. efter de herfor fastsatte regler. Vedkommende tjenestested kan efter omstændighederne lade en læge tilse og undersøge den pågældende på bopælen (kvarteret/lukafet).

2. Kapitel Seniorsergenter

§ 1. *Ansættelse.*

Inden for nærmere af Forsvarsministeriet fastsatte rammer kan egnede oversergenter ansættes som seniorsergenter af 2. grad. Det er herved en forudsætning, at de pågældende har forrettet mindst 1 års tjeneste som oversergenter og ikke er fyldt 28 år ved optagelsen. Ansættelse som seniorsergent af 2. grad er endvidere betinget af fremlæggelse af en af den pågældende og den til tjenestestedet knyttede læge udfærdiget tilfredsstillende helbredsattest.

§ 2. *Ophør af kontrakt.*

Seniorsergenter afskediges senest med udgangen af den måned, hvori de pågældende fylder 45 år.

Antagelse til tjeneste ud over det 45. år vil kun kunne finde sted efter Forsvarsministeriets bemyndigelse, og kun allerede antagne seniorsergenter samt oversergenter, der opfylder de ovenfor fastsatte antagelsesbetingelser, vil kunne komme i betragtning.

§ 3. *Anvendelse.*

Seniorsergenter anvendes på arbejdsområder og i tjenestestillinger, der svarer til deres uddannelse, erfaring og lønmæssige placering, jf. herved Kundgørelse for Forsvaret B. 11-1970.

§ 4. *Bestemmelser for udnævnelse.*

Seniorsergenter af 2. grad kan efter behov udnævnes til seniorsergenter af 1. grad.

Forfremmelse sker ved valg.

3. Kapitel

Anvendelse af kontraktformularer m.v.

- a. Ved antagelse af stampersonel anvendes den som bilag 1 til nærværende kundgørelse vedlagte kontraktformular. Ved antagelse af personel, som ikke er fyldt 18 år, skal kontrakten medunderskrives af forældremyndighedens indehaver.

Ved udfyldelse af kontraktens § 1 understreges eventuelle ikke gældende punkter.

Den i kontraktens § 1, pkt. 1 anførte rubrik »(til)« anvendes kun ved indgåelse af kontraktforhold under 6 måneders varighed. Ved udfyldelse af kontraktens § 1, pkt. 2 fastsættes tidligste dato for kontraktforholdets udløb altid til udgangen af en måned.

Rubrikken »Særlige aftaler« anvendes altid ved indgåelse af kontrakter, som tilsigter en lærlingeuddannelse, idet særlig lærlingekontrakt ikke oprettes.

Ved antagelse til den i 1. kapitel, § 7.b., nævnte uddannelse påføres de for denne uddannelse særlige tjenestevilkår.

- b. Ved antagelse af seniorsergenter anvendes den som bilag 2 til nærværende kundgørelse vedlagte kontraktformular.

Bilag 1 til Kundgørelse for Forsvaret B. 12-1971.

KONTRAKT

mellem

(myndighed)
og

(personnummer)

(fulde navn)

§ 1

1. Medundertegnede antages herved til at forrette frivillig midlertidig tjeneste i forsvaret uden adgang til pension fra _____ (til) _____
2. Kontraktforholdet kan med de i §§ 4, 5 og 6 nævnte undtagelser, tidligst opsiges til _____
3. Prøvetiden er fastsat som tidsrummet fra ansættelsesdatoen til _____
4. Uddannelsestiden, der modsvarer den første samlede uddannelsestid for menige af det pågældende værn eller korps, fastsættes som tidsrummet fra ansættelsesdatoen til _____
5. Kontraktforholdet ophører senest ved udgangen af det år, hvori den antagne fylder _____ år
6. Kontrakten er indgået med henblik på den antagnes gennemgang af konstabelskole.
7. Tjeneste i henhold til denne kontrakt giver adgang til civiluddannelse efter de herom fastsatte bestemmelser.
8. Nærværende kontrakt, der er stempelfri, er udfærdiget i 3 eksemplarer, hvoraf et er afleveret til den antagne, der erklærer sig indforstået med at være underkastet de på nærværende kontraktformulars for- og bagside anførte bestemmelser.

_____ den _____ den

(den antagende myndigheds underskrift)

(den antagnes underskrift)

(forældremyndighedens indehaver underskrift)

Tjenesteplichtserklæring afgivet den _____ i forbindelse med

Tjenesteplichtserklæring afgivet den _____ i forbindelse med

Særlige aftaler:

§ 2

Den antagne er underkastet de til enhver tid for den pågældende militære stilling gældende tjenestebestemmelser, herunder bestemmelser om fastsættelse eller ændring af tjenestested.

§ 3

Den antagne oppebærer lønning m.v. efter de til enhver til for den pågældendes militære stilling fastsatte regler. Udstedelse af forskrivninger på lønning m.v. på andre end de i § 57 i lov nr. 291 af 18. juni 1969 om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken fastsatte vilkår anses for misligholdelse af kontrakten.

§ 4

Inden den antagnes møde ved forsvaret kan kontrakten opsiges uden varsel.

Inden for den eventuelt fastsatte prøvetid kan kontrakten opsiges med 14 dages varsel, der senest kan afgives 14 dage før prøvetidens udløb.

Såfremt en antagen efter prøvetidens udløb ikke består af afsluttende prøver på konstabelskolen eller ved afslutningen af en specialuddannelse i uddannelsestiden opnår bedømmelser, der ligger væsentligt under den normale gennemsnitlige præstation ved en sådan uddannelse, kan kontrakten inden for de næstfølgende 3 måneder opsiges med 1 måneds varsel til udgangen af en måned.

Såfremt kontrakt er indgået med henblik på den antagnes gennemgang af en lærlinguddannelse, kan kontrakten opsiges med 1 måneds varsel til udgangen af en måned. Såfremt kontrakt er indgået med henblik på gennemgang af en lærlinguddannelse, kan kontrakten af den antagende myndighed opsiges med 1 måneds varsel til udgangen af en måned, hvis uddannelsen afbrydes af den antagende myndighed efter de herfor gældende bestemmelser.

I øvrigt kan kontrakten skriftligt opsiges med 3 måneders varsel til udgangen af en måned – ved aftale om uopsigelighed i en nærmere angivet periode dog tidligst til det i § 1, pkt. 2, fastsatte tidspunkt. Varslingsperioden skal dog altid være 2 måneder længere end den tid, der medgår til afvikling af eventuelt tilgodehavende civiluddannelse. Såfremt den antagne har påtaget sig tjenestepligt udover opsigelsesvarslets udløb, kan kontraktforholdet tidligst bringes til ophør ved tjenestepriodens udløb.

I tilfælde af misligholdelse af kontraktforholdet fra den ene parts side kan kontrakten opsiges af den anden part med øjeblikkelig virkning. Endvidere kan den antagende myndighed opsige kontrakten uden varsel, såfremt den antagne gør sig skyldig i handlinger i eller uden for tjenesten, der er uforeneligt med den tillid, som bestridelsen af hans militære stilling kræver.

Såfremt den antagne i uddannelsestiden af en bedømmelseskommission erklæres »for stedse uskikket til al tjeneste i forsvaret« eller »for tiden tjenstudygtig«, ophører kontraktforholdet samtidig med den pågældendes hjemsendelse.

Erklæres den antagne mand efter uddannelsestidens udløb af en bedømmelseskommission »for stedse uskikket til al tjeneste i forsvaret«, opsiges kontrakten af den antagende myndighed til udgangen af en måned med følgende varsel:

- inden for de første 6 måneders ansættelse efter uddannelsestidens udløb: 1 måned,
- efter mindst 6 måneders ansættelse udover uddannelsestidens udløb: 3 måneder, forhøjet med 1 måned for hvert 3. ansættelsesår efter uddannelsestidens udløb, dog højst 6 måneder.

Såfremt den antagne kvinde af den antagende myndighed efter indstilling fra tjenestestedets læge erklæres »for uegnet af helbredsmæssige grunde«, opsiges kontrakten af den antagende myndighed til udgangen af en måned med 1 måneds varsel inden for de første 6 måneders ansættelse og herefter med 3 måneders varsel forhøjet med 1 måned for hvert 3. ansættelsesår, dog højst 6 måneder.

Indtil kontraktforholdets udløb anvendes den pågældende efter samråd med tjenestestedets læge ved en efter helbredstilstanden afpasset beskæftigelse. Er sådan beskæftigelse ikke mulig, hjemsendes/fratræder den pågældende snarest efter bedømmelseskommissionens/den antagende myndigheds bestemmelse, og der ydes løn indtil opsigelsesvarslets udløb.

Har den antagne mand efter uddannelsestidens udløb, eller har den antagne kvinde i kontraktperioden været fraværende fra tjeneste på grund af sygdom, der ikke er begrundet i svangerskab, i i alt 120 dage inden for et tidsrum af 12 på hinanden følgende måneder, kan kontrakten opsiges af den antagende myndighed til udgangen af en måned med 1 måneds varsel.

Opsigelse skal finde sted i umiddelbar tilknytning til udløbet af de 120 sygedage, og medens den antagne endnu er sygemeldt.

Kvindeligt personel er pligtigt til at give den personelforvaltende myndighed meddelelse om graviditet senest 3 måneder før den forventede fødsel. Udlades sådan meddelelse, kan kontraktforholdet ophæves fra den dag, graviditeten forvolder arbejdsudygtighed.

§ 5

Kontraktforholdet ophører ved indtræden på officersskole – bortset fra reserveofficersuddannelse – samt på civile skoler m.v. med henblik på officersuddannelse.

§ 6

Såfremt beredskabsmæssige hensyn afgørende taler derfor, kan ovennævnte bestemmelser vedrørende ophævelse af kontraktforholdet fraviges efter Forsvarsministerens bestemmelse.

§ 7

Personellet har pligt til at lade sig undersøge samt til at indsende sygemeldinger, lægeerklæringer m.v. efter de herfor fastsatte regler.

Vedkommende tjenestested kan efter omstændighederne lade en læge tilse og undersøge den pågældende på bopælen (kvarteret/lukafet).

Bilag 2 til Kundgørelse for Forsvaret B. 12-1971

Kontrakt

mellem

(myndighed)
og

(personnummer) (grad) (fulde navn)

§ 1.

1. Medundertegnede, der har dansk indfødsret, antages herved til tjeneste i forsvaret uden adgang til pension fra den _____
2. Kontraktforholdet ophører ved udgangen af den måned, hvori den antagne fylder _____ år.
3. Nærværende kontrakt, der er stempelfri, er udfærdiget i 3 eksemplarer, hvoraf et er udleveret til den antagne, der erklærer sig indforstået med at være underkastet de på nærværende kontraktformulars for- og bagside anførte bestemmelser.

_____ den _____ den

(den antagende myndigheds underskrift)

(den antagnes underskrift)

§ 2.

Den antagne er underkastet de til enhver tid for hans militære stilling gældende tjenestebestemmelser, herunder bestemmelser om fastsættelse af tjenestested.

§ 3.

Den antagne oppebærer lønning m.v. efter de til enhver tid for hans militære stilling fastsatte regler.

Udstedelse af forskrivninger på lønning m.v. på andre end de for statens tjenestemænd i § 57 i lov nr. 291 af 18. juni 1969 om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken fastsatte vilkår anses for misligholdelse af kontrakten.

§ 4.

Om opsigelse af nærværende kontrakt gælder tilsvarende bestemmelser som de til enhver tid for militære tjenestemænd om opsigelse og afskedigelse fastsatte med undtagelse af regler vedrørende efterløn og pension.

§ 5.

Med hensyn til adgang til beskæftigelse uden for statstjenesten gælder tilsvarende regler som fastsat for tjenestemænd i § 17 i lov nr. 291 af 18. juni 1969 om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken.

FORSVARSMINISTERIET

København, den 1/6 1973

Hermed 2 bilag

B. 15-1973

Kundgørelse for forsvaret.

BESTEMMELSER OM ANSÆTTELSESVILKÅR M.V. FOR FORSVARETS STAMPERSONEL

I medfør af § 4, stk. 3, i lov nr. 335 af 18. juni 1969 om forsvarets personel og efter aftale med Centralforeningen for Seniorsergenter og Stampersonel fastsættes følgende bestemmelser for forsvarets stampersonel, der omfatter kontrakttagne inden for sergent- og konstabelgrupperne:

1. Kapitel

Antagelse og opsigelse.

§ 1. Kontraktformer.

Til tjeneste inden for sergent- og konstabelgrupperne antages personel på kontrakt til:

- korttidstjeneste indtil det 35. år,
- langtidstjeneste indtil det 45. år og
- langtidstjeneste indtil det 60. år.

§ 2. Korttidstjeneste.

a. Til korttidstjeneste kan antages

- (1) Mænd i alderen 16-26 år, der har dansk indfødsret, og som ikke har gennemgået den første samlede uddannelse som værnepligtige eller dertil svarende uddannelse.
- (2) Mænd, der har dansk indfødsret, og som har – eller betragtes som havende – gennemgået den første samlede uddannelse som værnepligtige, og som ved den første antagelse ikke er fyldt 30 år.
- (3) Kvinder i alderen 18-26 år, der har dansk indfødsret.

(4) Mænd og kvinder, der ikke har dansk indfødsret, men i øvrigt opfylder de under (1), (2) eller (3) anførte betingelser, efter forsvarsministeriets bestemmelse i hvert enkelt tilfælde.

b. Antagelse på kontrakt til korttidstjeneste foretages af vedkommende personelforvaltende myndighed og er betinget af, at den pågældende opfylder de kvalifikations- og helbredsmæssige krav, som stilles for bestridelse af den militære stilling.

c. Antagelse på kontrakt til korttidstjeneste kan ske

- for et i den enkelte kontrakt fastsat tidsrum (tidsbestemt kontrakt) eller
- uden at der i kontrakten fastsættes noget tidsrum for kontraktforholdets varighed (tidsubestemt kontrakt).

d. Antagelse med henblik på gennemgang af en konstabelskole sker på en tidsbestemt kontrakt af en varighed, der er mindst 2 år længere end den pågældendes konstabelelevtid. (Konstabelelevtiden svarer til den første samlede uddannelsesetid for menige til pligtig tjeneste).

e. Ved antagelse kan der fastsættes en prøvetid af indtil 6 måneders varighed.

f. Kontraktforholdet omfatter adgang til civiluddannelse efter de herom i 3. kapitel fastsatte bestemmelser.

§ 3. Langtidstjeneste.

a. Til langtidstjeneste indtil det 45. år kan antages mænd og kvinder, der har forrettet korttidstjeneste ud over konstabelelevtiden i mindst 4 år, (inclusive den i forbindelse hermed til civiluddannelsen eventuelt medgåede tid).

b. Til langtidstjeneste indtil det 60. år kan antages.

- mænd og kvinder, der har forrettet eller forretter langtidstjeneste i henhold til pkt. a.,
- mænd og kvinder, der har forrettet korttidstjeneste ud over konstabelelevtiden i mindst 4 år (inclusive den i forbindelse hermed til civiluddannelse eventuelt medgåede tid), og som ikke er fyldt 40 år.

c. Antagelse til langtidstjeneste er betinget af fremlæggelse af en tilfredsstillende helbredsattest, der udfærdiges af den pågældende og den til tjenestestedet knyttede læge.

d. Antagelse til langtidstjeneste foretages af forsvarschefen eller vedkommende værnchef inden for de af forsvarsministeriet fastsatte normer.

e. Kontraktforholdet omfatter ikke adgang til op-tjening af civiluddannelse.

§ 4. Opsigelse.

- a. Kontraktforholdet ophører uden meddelelse af opsigelsesvarsel
- ved det i en tidsbestemt korttidskontrakt angivne ophørstidspunkt, der ikke må fastsættes senere end udgangen af den måned, hvori den antagne fylder 35 år, eller
 - ved andre korttidskontrakter samt ved langtidskontrakter senest med udgangen af den måned, hvori den antagne opnår den i kontrakten fastsatte alder (35, 45 eller 60 år), eller
 - ved overgang til anden ansættelse i forsvaret.
- b. Kontraktforholdet kan skriftligt opsiges efter følgende regler, idet disse er gensidige, med mindre andet er anført:
- (1) Inden den antagnes møde ved forsvaret kan kontrakten opsiges uden varsel.
 - (2) Inden for prøvetiden kan kontrakten opsiges med 14 dages varsel, der senest kan afgives 14 dage før prøvetidens udløb.
 - (3) Såfremt en antagen efter prøvetidens udløb ikke består de afsluttende prøver på konstabelskolen eller ved afslutningen af en funktions- eller specialuddannelse inden for de første 12 måneder efter mødet opnår bedømmelser, der ligger væsentligt under den normale gennemsnitlige præstation ved en sådan uddannelse, kan kontrakten inden for de næstfølgende 3 måneder opsiges med 1 måneds varsel til udgangen af en måned.
Såfremt en antaget mand har indgået kontrakt før mødet til aftjening af værnepligtens første samlede uddannelse, overføres den pågældende enten til almindelig værnepligtstjeneste eller hjemsendes, jfr. Kundgørelse for Forsvaret B. 18-1969. Er kontrakten indgået under aftjening af værnepligtens første samlede uddannelse, tilbageføres den pågældende enten til det indkaldelseshold, med hvilket han er mødt, og deler herefter atter vilkår med dette, eller hjemsendes, jfr. Kundgørelse for Forsvaret B. 18-1968.
 - (4) Såfremt det under gennemførelse af en civiluddannelse, herunder læringeuddannelse, anlagt periodisk inden for en tidsbestemt kontrakt, viser sig, at den pågældende ikke er tilstrækkeligt egnet til eller aktiv i uddannelsen (således at der ikke kan forventes et rimeligt udbytte af uddannelsesaktiviteten (beståelse af prøver m.v.)), kan den tidsbestemte kontrakt af den antagende myndighed konverteres til en tidsubestemt kontrakt.
 - (5) En tidsubestemt kontrakt kan af den antagne skriftligt opsiges med 3 måneders varsel til udgangen af en måned. Varslingsperioden skal dog altid være 2 måneder længere end den tid, der medgår til afvikling af eventuelt tilgodehavende civiluddannelse, der er planlagt afviklet inden for kontraktperioden. Såfremt den antagne har påtaget sig tjenestepligt ud over opsigelsesvarslets udløb, kan kontraktforholdet af

den antagne tidligst bringes til ophør ved tjenestepligtperiodens udløb. Af den antagende myndighed kan kontraktforholdet opsiges til udgangen af en måned med følgende varsel:

- 1 måneds varsel i de første 6 måneder efter konstabelelevtidens ophør,
- 3 måneders varsel efter 6 måneders ansættelse, forhøjet med 1 måned for hvert 3. ansættelsesår efter konstabelelevtidens ophør, dog højst til 6 måneder.

- (6) I tilfælde af grov misligholdelse af kontraktforholdet fra den ene parts side kan kontrakten opsiges af den anden part med øjeblikkelig virkning. Endvidere kan den antagne myndighed opsiges kontrakten uden varsel, såfremt den antagne gør sig skyldig i handlinger i eller uden for tjenesten, der er uforenelige med den tillid, som bestridelsen af den pågældendes militære stilling kræver.
- (7) Såfremt en mandlig konstabelev af en bedømmelseskommision erklæres »for stede uskikket til al tjeneste i forsvaret« eller »for tiden tjenestudygtig«, ophører kontraktforholdet samtidig med den pågældendes hjemsendelse, der skal finde sted snarest efter bedømmelseskommisionens afgørelse. Såfremt øvrigt kontraktantaget mandligt personel af en bedømmelseskommision erklæres »for stede uskikket til al tjeneste i forsvaret«, opsiges kontrakten af den antagende myndighed efter reglerne i pkt. (5).

Indtil kontraktforholdets udløb anvendes den pågældende efter samråd med tjenestestedets læge ved en efter helbredstilstanden afpasset beskæftigelse. Er sådan beskæftigelse ikke mulig, hjemsendes den pågældende snarest efter bedømmelseskommisionens afgørelse, og der ydes løn indtil opsigelsesvarslets udløb.

- (8) Såfremt en antagen kvinde af den antagende myndighed efter indstilling fra tjenestestedets læge erklæres for »uegnet af helbredsmæssige grunde«, opsiges kontrakten af den antagende myndighed efter reglerne i pkt. (5).

Indtil kontraktforholdets udløb anvendes den pågældende efter samråd med tjenestestedets læge ved en efter helbredstilstanden afpasset beskæftigelse. Er sådan beskæftigelse ikke mulig, fratræder den pågældende snarest efter den antagende myndigheds bestemmelse, og der ydes løn indtil opsigelsesvarslets udløb.

- (9) Har mandligt personel (bortset fra konstabelelever) eller kvindeligt personel i kontraktperioden været fraværende fra tjeneste på grund af sygdom i i alt 120 dage inden for et tidsrum af 12 på hinanden følgende måneder kan kontrakten opsiges af den antagende myndighed til udgangen af en måned med 1 måneds varsel. Opsigelse skal finde sted i umiddelbar tilknytning til udløbet af de 120 sygedage, og medens den antagne endnu er sygemeldt.

- c. Når ganske særlige forhold gør sig gældende (eksempelvis velfærdstruende forhold for den antagne eller dennes nærmeste pårørende), kan kontrakten efter den antagnes ansøgning ophæves af den antagende myndighed.
- d. Såfremt kontraktforholdet afbrydes efter bestemmelsen i punkterne b. og c. på et tidspunkt, hvor den pågældende har modtaget mere civiluddannelse end svarende til indtjent civiluddannelsesnorm, er den pågældende forpligtet til at refundere et beløb, der fastsættes af forsvarskommandoen på grundlag af en samlet vurdering af længden af den pågældendes gavntjeneste i forsvaret og de omkostninger til løn, kursusudgifter m.v., der er afholdt af forsvaret ved gennemførelse af civiluddannelsen.

2. kapitel.

Uddannelse, udnævnelse, tjeneste- og rådighedspligt.

§ 5. Uddannelse og udnævnelse.

- a. Personellet benævnes konstabelelever, indtil der er forrettet pligtig tjeneste og/eller på kontrakt i en periode svarende til den første samlede uddannelsesetid for menige til pligtig tjeneste i pågældende værn eller korps. Konstabelelever deler i denne periode – såfremt ikke andet er fastsat – vilkår med menige til pligtig tjeneste.
- b. Konstabelelever gennemgår efter forsvarschefens eller pågældende værnchefes bestemmelse – en grunduddannelse samt – en funktions- og/eller specialuddannelse.
- c. Efter konstabelevtidens afslutning udnævnes egnede konstabelelever til konstabler. Personel, der optages på en konstabelskole eller påbegynder en funktions- og/eller specialuddannelse efter gennemgang af grunduddannelse, deler dog i advancementsmæssig henseende vilkår med det elevhold, med hvilket skolen/funktionsuddannelsen gennemgås.
- d. Egnede konstabler kan udnævnes til overkonstabler af 2. grad efter 2 års tilfredsstillende tjeneste som konstabler.
- e. Egnede overkonstabler af 2. grad kan efter 2 års tilfredsstillende tjeneste i graden udnævnes til overkonstabler af 1. grad.
- f. Egnede overkonstabler af 1. og 2. grad samt konstabler kan efter behov udnævnes til korporaler efter at have gennemgået et særligt kursus med tilfredsstillende resultat.
- g. Egnede korporaler, overkonstabler af 1. og 2. grad samt konstabler kan efter behov udnævnes til sergenter efter gennemgang af et særligt kursus med tilfredsstillende resultat.
- h. Egnede sergenter kan efter behov udnævnes til oversergenter efter 2 års tilfredsstillende tjeneste som sergent (eventuelt efter gennemgang af et særligt kursus med tilfredsstillende resultat).
- i. Egnede oversergenter kan efter behov udnævnes til seniorsergenter af 2. grad. Forfremmelse efter valg.

- j. Egnede seniorsergenter af 2. grad kan efter behov udnævnes til seniorsergenter af 1. grad. Forfremmelse efter valg.

§ 6. Tjeneste- og rådighedspligt.

- a. Den antagne kan tidligst 1 år efter bestået afgangsprøve fra befalingsmandsskole eller -kursus bringe kontrakten til ophør, for sergenter vedkommende dog tidligst fra det tidspunkt, hvor de har forrettet samlet tjeneste af en varighed svarende til den første samlede tjenestetid for sergenter til pligtig tjeneste.

Forsvarschefen og værnchefer kan for særlige uddannelser (kurser i udlandet o.lign.) fastsætte tilsvarende bestemmelser om tjenestepligt efter uddannelsens afslutning. Der afgives tjenestepligts-erklæringer efter de herfor fastsatte bestemmelser.

b. Mellem stampersonel og de personelforvaltende myndigheder kan der i et af forsvarschefen og værnchefer fastsat omfang indgås kontrakt om begrænset rådighedspligt med det formål at give en vedligeholdende og i nødvendigt omfang videregående uddannelse og opøvelse i de tjenestefunktioner, som den enkelte skal bestride i den stilling, hvortil vedkommende er eller senere påregnes designeret.

- c. Til ansættelse af kvindeligt personel kan der efter forsvarschefens eller vedkommende værnchefes nærmere bestemmelse foretages følgende tilføjelse i kontrakten under »Særlige aftaler«:

»Efter kontraktperiodens udløb er den kontraktantagne dog fortsat forpligtet til at forrette tjeneste i det militære forsvar i krigstilfælde samt ved mobilisering eller ved sikringsstyrkens formering«.

3. kapitel.

Civiluddannelse

§ 7.

- a. Adgang til civiluddannelse har alt til korttids-tjeneste antaget personel, hvis pligtige tjeneste og/eller kontrakttjeneste omfatter mere end for tiden 33 måneders tjeneste i forsvaret. Optjening af civiluddannelsesnorm påbegyndes på det tidspunkt, hvor den pågældende har forrettet 33 måneders pligtig tjeneste og/eller kontrakttjeneste i forsvaret.
- b. Der optjenes ikke civiluddannelsesnorm – under tjeneste (bortset fra øvelser) i udlandet, – under den del af en skole- og kursusperiode, der overstiger 3 måneder, og som er led i den pågældendes militære uddannelse, – under flyveuddannelse samt den hertil hørende tjenestepligtsperiode, – under gennemførelse af civiluddannelser samt uddannelser, der er et led i den pågældendes anvendelse i forsvaret, og som kan godkendes som civiluddannelser. – under ansættelses- og gavntjenesteperiode af mindre end 4 ugers varighed.
- c. For visse civiluddannelser, herunder bl.a. lærlingeuddannelser, fastsætter forsvarskommandoen

norm og struktur for civiluddannelsen og varigheden af den kontrakttjeneste, der skal forrettes, for at uddannelsen kan gennemføres. Den pågældende skal for at kunne påbegynde en sådan civiluddannelse tegne en tidsbestemt kontrakt i overensstemmelse hermed.

I de tilfælde, hvor en antaget ikke kan eller ikke ønsker at gennemføre en af de ovenfor omhandlede civiluddannelser eller er antaget på en tidsbestemt kontrakt, optjener den pågældende efter det i pkt. a. anførte tidspunkt adgang til civiluddannelse i 1 uge for hver 3 ugers gennemført gavntjeneste, dog maksimalt 12 uger pr. år.

d. I forbindelse med antagelse og/eller opnåelse af adgang til civiluddannelse gennemføres en vejledning af den enkelte antagne med henblik på civiluddannelsesvalg.

e. Civiluddannelse kan gennemføres ved deltagelse i offentligt godkendte kurser og uddannelser.

– inden for forsvaret,
– ved civile uddannelsesinstitutioner inden for landets grænser eller ved deltagelse i anden af forsvarskommandoen særlig godkendt uddannelse.

f. Civiluddannelse kan med forsvarskommandoens godkendelse afvikles forud for det tidspunkt, hvor den dertil svarende civiluddannelsesnorm er optjent, jfr. dog § 4. d.

g. Igangværende civiluddannelse kan bringes til ophør af forsvarskommandoen, såfremt den pågældende ikke er egnet til fortsættelse af uddannelsen eller tilstrækkeligt aktiv i uddannelsen til, at der kan forventes et rimeligt udbytte af uddannelsesaktiviteten, eller såfremt den pågældende ønsker at afbryde uddannelsen.

Forsvarskommandoen fastsætter i disse tilfælde, i hvilket omfang civiluddannelsesnorm anses som forbrugt.

h. Civiluddannelse skal afvikles inden for kontraktperioden, idet den pågældende efter nærmere af forsvarskommandoen fastsatte bestemmelser besætter en bemandingspost og omfattes af de for enheden gældende beredskabspligter m.v.

i. Der kan ikke ydes økonomisk kompensation for ikke afviklet civiluddannelsesnorm, og optjent, men ikke anvendt, civiluddannelsesnorm bortfalder ved overgang til en stilling i forsvaret, der ikke giver adgang til optjening af civiluddannelse.

4. kapitel.

Særlige bestemmelser

§ 8. *Særlige bestemmelser for antagelse af flyveelever.*

a. Egnede 18-25 årige mænd, herunder sådanne, som ikke har gennemgået den første samlede uddannelse som værnepligtige, samt konstabler, overkonstabler og befalingsmænd kan af værnsche-

ferne kontraktantages til korttidstjeneste med henblik på uddannelse på flyveskolen.

b. Ved antagelse fastsættes en prøvetid på mindst 6 måneder, inden for hvilken kontrakten opsiges med 14 dages varsel, der senest kan afgives 14 dage før prøvetidens udløb. Endvidere fastsættes tjenesteplicht for de pågældende.

e. Efter prøvetidens udløb og indtil flyveuddannelsens afslutning (eventuelt i udlandet) kan kontrakten af den antagende myndighed opsiges med 1 måneds varsel til udgangen af en måned, såfremt den antagne viser sig ikke at være i stand til at gennemføre uddannelsen.

d. Flyveelever af korporals- og lavere grad kan udnevnes til sergenter ca. 9 måneder efter den pågældende skoles (klasser) oprettelse.

§ 9. *Beredskabsforhold.*

Såfremt beredskabsmæssige hensyn gør det påkrævet, kan bestemmelserne i denne kundgørelse fraviges efter forsvarsministerens bestemmelse.

§ 10. *Sygemeldinger m.v.*

Personellet har pligt til at lade sig undersøge af tjenestestedets læge eller efter henvisning fra denne samt til at indsende sygemeldinger, lægeerklæringer m.v. efter de herfor fastsatte regler.

Vedrørende fravær fra tjenesten under svangerskab og fødsel følges bestemmelserne i Kundgørelse for Forsvaret B. 11-1973.

5. kapitel.

Anvendelse af kontraktformularer.

§ 11.

a. Ved antagelse af personel til korttidstjeneste anvendes den som bilag 1 til denne kundgørelse vedlagte kontraktformular.

Ved en eventuel ændring fra tidsbestemt til tidsbestemt korttidskontrakt eller omvendt oprettes ny kontrakt.

b. Ved antagelse af personel til langtidstjeneste indtil det 45. eller 60. år anvendes den som bilag 2 til denne kundgørelse vedlagte kontraktformular.

Ved eventuel overgang fra langtidstjeneste indtil det 45. år til langtidstjeneste indtil det 60. år oprettes ikke ny kontrakt, men afsnittet »Ændring af kontraktperioden« på den oprindelige kontrakt udfyldes og underskrives.

c. Kontraktformularernes afsnit »Særlige aftaler« anvendes

– i forbindelse med kontrakter indgået med henblik på gennemgang af den i § 8 anførte uddannelse til påføring af de for denne uddannelse gældende særlige tjenestevilkår.

– til angivelse af en særlig civiluddannelse, herunder en lærlingeuddannelse, idet lærlingekontrakt ikke oprettes.

6. kapitel.
Ikrafttrædelse m.v.

§ 12.

a. Ikrafttrædelsestidspunkt.

Nærværende bestemmelser træder i kraft den 1. juni 1973.

b. Overgangsbestemmelser.

- (1) Personel ansat inden nærværende bestemmelser ikrafttræden bevarer adgangen til indtjening af civiluddannelsesnorm efter de hidtidige regler, såfremt denne indtjening er større end efter nærværende bestemmelser. De nærmere overgangsregler herfor fastsættes af forsvarskommandoen.
- (2) For personel, antaget efter de hidtidige bestemmelser, er bestemmelserne i Kundgørelse for Forsvaret B. 12-1971, § 5, om udnævnelse m.v. fortsat gældende, såfremt disse måtte være mere fordelagtige for den pågældende end nærværende bestemmelser § 5.

Bilag 1 til Kundgørelse for Forsvaret B. 15-1973

KONTRAKT

om korttids tjeneste

Mellem nedennævnte parter indgås herved kontrakt om antagelse til korttids tjeneste i forsvaret.

PARTERNE

1. Antagende myndighed, adresse og til.nr. (stempel)	
2. CPR-nummer	3. Den antagnes navn (efternavn og samtlige fornavne)

ANSÆTTESVILKÅR

4. Antagelsesdato	5. Antagelsen er (sæt kryds) tidbestemt ☐ tidsubestemt ☐	6. Kontraktens ophørstidspunkt* (dato) Kontrakten ophører senest ved udgangen af den måned, hvori den antagne fylder 35 år.
7. Prøvetid fastsat (sæt kryds) ja ☐ nej ☐	8. Evt. prøvetids ophør (dato)	
9. Konstabelelvitidens ophør (dato)	10. Adgangen til civiludd. indtræder (dato)	
11. Kontrakten er indgået med henblik på den antagnes gennemgang af		

Nærværende kontrakt er udfærdiget i 3 eksemplarer, hvoraf et er udleveret til den antagne, der erklærer sig indforstået med at være underkøbt af de nærværende kontraktformulars for- og bagside anførte bestemmelser

UNDERSKRIFT

Den antagende myndighed			Den antagne		
12. Grad	13. Tjenestestilling	14. Dato	16. Sted	17. Dato	
15. Underskrift			18. Underskrift		

Såfremt den antagne på underskrivelsesdatoen ikke er fyldt 18 år, skal kontrakten tillige underskrives af forældremyndighedens indehaver (rubrik 19, 20, 21 og 22).

19. Navn	20. Adresse
21. Dato	22. Underskrift

TJENESTEPLIGTSERKLÆRING

Afgivet den (dato)	1 forbindelse med
Afgivet den (dato)	1 forbindelse med

SÆRLIGE AFTALER

* Ophørstidspunktet i rubrik 6 fastsættes altid til udgangen af en måned; senest udgangen af den måned, hvori den antagne fylder 35 år.

Øvrige ansættelsesbetingelser

23. Den antagne er underkastet de til enhver tid for den pågældende militære stilling gældende tjenestebestemmelser, herunder bestemmelser om fastsættelse eller ændring af tjenestested.
24. Den antagne oppebærer lønning m.v. efter de til enhver tid mellem forsvarsministeriet og vedkommende personelorganisation aftalte bestemmelser. Udstedelse af forskrivninger på lønning m.v. på andre end de i § 57 i lov nr. 291 af 18. juni 1969 om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken fastsatte vilkår samt anden overdragelse eller pantsætning af ikke udbetalt lønning m.v. anses for misligholdelse af kontrakten.
25. Kontraktforholdet ophører uden meddelelse af opsigelsesvarsel
 - ved tidsbestemte kontrakter senest ved udgangen af den måned, hvori den antagne fylder 35 år.
 - ved antagelse til langtidstjeneste,
 - på det i rubrik 6 eventuelt angivne tidspunkt.
26. Kontraktforholdet kan skriftligt opsiges efter følgende regler, idet disse er gensidige, med mindre andet er anført:
 - (1) Inden den antagnes møde ved forsvaret kan kontrakten opsiges uden varsel.
 - (2) Inden for prøvetiden kan kontrakten opsiges med 14 dages varsel, der senest kan afgives 14 dage før prøvetidens udløb.
 - (3) Såfremt en antagne efter prøvetidens udløb ikke består de afslutende prøver på konstabelskolen, eller ved afslutningen af en funktions- eller specialuddannelse inden for de første 12 måneder efter mødet opnår bedømmelser, der ligger væsentligt under den normale gennemsnitlige præstation ved en sådan uddannelse, kan kontrakten inden for de næstfølgende 3 måneder opsiges med 1 måneds varsel til udgangen af en måned. Såfremt en antaget mand har indgået kontrakt før mødet til aftjening af værnepligtens første samlede uddannelse, overføres den pågældende enten til almindelig værnepligts tjeneste eller hjemsendes, jfr. Kundgørelse for Forsvaret B. 18-1968. Er kontrakten indgået under aftjening af værnepligtens første samlede uddannelse, tilbageføres den pågældende enten til det indkaldelseshold med hvilket han er mødt, og deler herefter atter vilkår med dette, eller hjemsendes, jfr. Kundgørelse for Forsvaret B. 18-1968.
 - (4) Såfremt der under gennemførelse af en civiluddannelse, herunder lærlinguddannelse, anlagt periodisk inden for en tidsbestemt kontrakt, viser sig, at den pågældende ikke er tilstrækkeligt egnet til eller aktiv i uddannelsen, således at der ikke kan forventes et rimeligt udbytte af uddannelsesaktiviteten (beståelse af prøver m.v.), kan den tidsbestemte kontrakt af den antagende myndighed konverteres til en tidsubestemt kontrakt.
 - (5) En tidsubestemt kontrakt kan af den antagne skriftligt opsiges med 3 måneders varsel til udgangen af en måned. Varslingsperioden skal dog altid være 2 måneder længere end den tid, der medgår til afvikling af eventuelt tilgodehavende civiluddannelse, der er planlagt afviklet inden for kontraktperioden. Såfremt den antagne har påtaget sig tjenestepligt ud over opsigelsesvarslets udløb, kan kontraktforholdet af den antagne tidligst bringes til ophør ved tjenesteperiodens udløb. Af den antagende myndighed kan kontraktforholdet opsiges til udgangen af en måned med følgende varsel:
 - 1 måneds varsel i de første 6 måneder efter konstabelelvitidens ophør,
 - 3 måneders varsel efter 6 måneders ansættelse, forhøjet med 1 måned for hvert 3. ansættelsesår efter konstabelelvitidens ophør, dog højst til 6 måneder.
 - (6) I tilfælde af grov misligholdelse af kontraktforholdet fra den ene parts side kan kontrakten opsiges af den anden part med øjeblikkelig virkning. Endvidere kan den antagende myndighed opsige kontrakten uden varsel, såfremt den antagne gør sig skyldig i handlinger i eller uden for tjenesten, der er uforenelige med den tillid,

som bestridelsen af den pågældendes militære stilling kræver.

- (7) Såfremt en mandlig konstabelev af en bedømmelseskommision erklæres »for stedse uskikket til al tjeneste i forsvaret« eller »for tiden tjenstudygtig«, ophører kontraktforholdet samtidig med den pågældendes hjemsendelse, der skal finde sted snarest efter bedømmelseskommisionens afgørelse. Såfremt øvrigt kontraktantaget mandligt personel af en bedømmelseskommision erklæres »for stedse uskikket til al tjeneste i forsvaret«, opsiges kontrakten af den antagende myndighed efter reglerne i pkt. (5).

Indtil kontraktforholdets udløb anvendes den pågældende efter samråd med tjenestestedets læge ved en efter helbredstilstanden afpasset beskæftigelse. Er sådan beskæftigelse ikke mulig, hjemsendes den pågældende snarest efter bedømmelseskommisionens afgørelse, og der ydes løn indtil opsigelsesvarslets udløb.

- (8) Såfremt en antagen kvinde af den antagende myndighed efter indtilling fra tjenestestedets læge erklæres for »uegnet af helbredsmæssige grunde«, opsiges kontrakten af den antagende myndighed efter reglerne i pkt. (5).

Indtil kontraktforholdets udløb anvendes den pågældende efter samråd med tjenestestedets læge ved en efter helbredstilstanden afpasset beskæftigelse. Er sådan beskæftigelse ikke mulig, fratræder den pågældende snarest efter den antagende myndigheds bestemmelse, og der ydes løn indtil opsigelsesvarslets udløb.

- (9) Har mandligt personel (bortset fra konstabelever) eller kvindeligt personel i kontraktperioden været fraværende fra tjenesten på grund af sygdom i i alt 120 dage inden for et tidsrum af 12 på hinanden følgende måneder, kan kontrakten opsiges af den antagende myndighed til udgangen af en måned med 1 måneds varsel. Opsigelse skal finde sted i umiddelbar tilknytning til udløbet af de 120 sygedage, og medens den antagne endnu er sygemeldt.

Når ganske særlige forhold gør sig gældende (eksempelvis velfærdstruende forhold for den antagne eller dennes nærmeste pårørende), kan kontrakten efter den antagnes ansøgning ophæves af den antagende myndighed.

Såfremt kontraktforholdet afbrydes på et tidspunkt, hvor den pågældende har modtaget mere civiluddannelse end svarende til indtjent civiluddannelsesnorm, er den pågældende forpligtet til at refundere et beløb, der fastsættes af forsvarskommandoen på grundlag af en samlet vurdering af længden af den pågældendes gavntjeneste i forsvaret og de omkostninger til løn, kursusudgifter m.v., der er afholdt af forsvaret ved gennemførelse af civiluddannelsen.

27. Kontraktforholdet indebærer adgang til civiluddannelse fra det i rubrik 10 angivne tidspunkt at regne efter de herom i øvrigt fastsatte bestemmelser.
28. Såfremt beredskabsmæssige hensyn gør det påkrævet, kan ovennævnte betingelser fraviges efter forsvarsministerens bestemmelse.
29. Personellet har pligt til at lade sig undersøge af tjenestestedets læge eller efter henvisning fra denne samt til at indsende sygemeldinger, lægeerklæringer m.v. efter de herfor fastsatte regler.
- Kvindeligt personel har pligt til at give den personelforvaltende myndighed meddelelse om graviditet senest 3 måneder før den forventede fødsel.

Kontrakt om langtidstjeneste

Mellem nedennævnte parter indgås herved kontrakt om antagelse til langtidstjeneste i forsvaret.

PARTERNE

1. Antagende myndighed, adresse og til.nr. (stempel)	
2. CPR-nummer	3. Den antagnes navn (efternavn og samtlige fornavne)

KONTRAKTPERIODE

4. Antagelsesdato	5. Kontraktophør ved opnået alder, jf. pkt. 22
-------------------	--

Nærværende kontrakt er udfærdiget i 3 eksemplarer, hvoraf et er udleveret til den antagne, der erklærer sig indforstået med at være underkastet de på nærværende kontraktformulars for- og bagside anførte bestemmelser.

UNDERSKRIFT

Den antagende myndighed				Den antagne	
6. Grad	7. Tjenestestilling	8. Dato	10. Dato	11. Underskrift	
9. Underskrift					

I forbindelse med overgang fra langtidstjeneste indtil det 45. år til langtidstjeneste indtil det 60. år er aftalt følgende

ÆNDRING AF KONTRAKTPERIODEN

12. Ændringen regnes fra (dato)	13. Kontraktophør ved 60 år, jf. pkt. 22
---------------------------------	--

UNDERSKRIFT PÅ ÆNDRINGEN

Den antagende myndighed			Den antagne	
14. Grad	15. Tjenestestilling	16. Dato	18. Dato	19. Underskrift
17. Underskrift				

TJENESTEPLAGTSEKTLÆRING

Afgivet den (dato)	I forbindelse med
Afgivet den (dato)	I forbindelse med

SÆRLIGE AFTALER

--

Øvrige ansættelsesbetingelser

20. Den antagne er underkastet de til enhver tid for den pågældende militære stilling gældende tjenestebestemmelser, herunder bestemmelser om fastsættelse eller ændring af tjenestested.
21. Den antagne oppebærer lønning m.v. samt tilskud til pensionsordning efter de til enhver tid mellem forsvarsministeriet og vedkommende personelorganisation aftalte bestemmelser. Udstedelse af forskrivninger på lønning m.v. på andre end de i § 57 i lov nr. 291 af 18. juni 1969 om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken fastsatte vilkår samt anden overdragelse eller pantsætning af ikke udbetalt lønning m.v. anses for misligholdelse af kontrakten.
22. Kontraktforholdet ophører uden meddelelse af opsigelsesvarsel ved udgangen af den måned, hvori den pågældende opnår den i rubrik 5, henholdsvis rubrik 23 angivne alder.
23. Kontraktforholdet kan af den antagne skriftligt opsiges med 3 måneders varsel ved udgangen af en måned. Såfremt den antagne har påtaget sig tjenestepligt ud over opsigelsesvarslets udløb, kan kontraktforholdet af den antagne tidligst bringes til ophør ved tjenestepligtsperiodens udløb. Af den antagende myndighed kan kontraktforholdet opsiges til udgangen af en måned med følgende varsel:
- 1 måneds varsel i de første 6 måneder efter konstabelevtidens ophør,
 - 3 måneders varsel efter 6 måneders ansættelse, forhøjet med 1 måned for hvert 3. ansættelsesår efter konstabelevtidens ophør, dog højst til 6 måneder.
- I tilfælde af grov misligholdelse af kontraktforholdet fra den ene parts side kan kontrakten opsiges af den anden part med øjeblikkelig virkning. Endvidere kan den antagende myn-

dighed opsig kontrakten uden varsel, såfremt den antagne gør sig skyldig i handlinger i eller uden for tjenesten, der er uforenelige med den tillid, som bestridelsen af den pågældende militære stilling kræver.

Såfremt den antagne mand af en bedømmelseskommision erklæres »for stedse uskikket til at tjeneste i forsvaret« eller den antagne kvinde efter indstilling fra tjenestestedets læge erklæres for »uegnet af helbredsmæssige grunde«, opsiges kontrakten af den antagende myndighed efter ovennævnte regler.

Har mandligt personel eller kvindeligt personel i kontraktperioden været fraværende fra tjeneste på grund af sygdom i i alt 120 dage indenfor et tidsrum af 12 på hinanden følgende måneder, kan kontrakten opsiges af den antagende myndighed til udgangen af en måned med 1 måneds varsel. Opsigelse skal finde sted i umiddelbar tilknytning til udløbet af de 120 sygedage, og medens den antagne endnu er sygemeldt.

14. Ansættelsesforholdet omfatter ikke adgang til civiluddannelse.
25. Med hensyn til adgang til beskæftigelse uden for statstjenesten gælder tilsvarende regler, som fastsat for tjenestemænd i § 17 i lov nr. 291 af 18. juni 1969 om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken.
26. Såfremt beredskabsmæssige hensyn gør det påkrævet, kan ovenstående betingelser fraviges efter forsvarsministerens bestemmelse.
27. Personellet har pligt til at lade sig undersøge af tjenestestedets læge eller efter henvisning fra denne samt til at indsende sygemeldinger, lægeerklæringer m.v. eftør de derfor fastsatte regler.
Kvindeligt personel har pligt til at give den personelforvaltende myndighed meddelelse om graviditet senest 3 måneder før den forventede fødsel.

FORSVARSMINISTERIET
København, den 23/11 1973.

B. 38-1973.

Kundgørelse for forsvaret.

1. Med budgetministeriets bemyndigelse har forsvarsministeriet indgået nedennævnte aftale om forhandlingsret, tillidsrepræsentanter m.v.:

a. *Aftale om forhandlingsret m.v. mellem forsvarsministeriet og det kontraktansatte militære personels organisationer.*

Kapitel 1. Aftalens parter og område.

Denne aftale er med budgetministeriets bemyndigelse indgået mellem forsvarsministeriet og organisationer, der repræsenterer kontraktansat personel, som ikke er tilsluttet tjenestemændenes centralorganisationer.

§ 1. Aftalens bestemmelser gælder for indgåelse af aftaler og udøvelse af forhandlingsret for

- (1) Officerer af reserven og pilotofficerer ansat på kontrakt.
- (2) Stampersonel ansat på kontrakt.

Stk. 2. Aftalens bestemmelser gælder – med mindre andet er fastsat ved særlig aftale – for militært personel, ansat på kontrakt, som ikke er omfattet af andre aftaler.

§ 2. De organisationer, der er medunderskrivere af nærværende aftale, indgår en grænseaftale, der

tilstilles forsvarsministeriet med angivelse af, hvilke grupper af kontraktansat personel (underorganisationer) de enkelte organisationer repræsenterer.

Stk. 2. Organisationen meddeler forsvarsministeriet, hvilke organisationer der eventuelt er tilsluttet, og hvilke beføjelser der er tillagt dem.

Stk. 3. Organisationerne skal kunne godtgøre, at de

- a. tilsammen giver samtlige de i § 1 omhandlede personelorganisationer adgang til repræsentation,
- b. hver for sig repræsenterer den overvejende del af de i § 1 omhandlede personelgrupper, som efter grænseaftalen i stk. 1 har opnået repræsentation gennem vedkommende organisation, og
- c. følger sådanne regler ved valg, at den sikres de enkelte grupper en passende repræsentation.

Kapitel 2. Aftaler.

§ 3. Løn- og andre ansættelsesvilkår for det kontraktansatte militære personel fastsættes med budgetministeriets bemyndigelse ved aftale mellem forsvarsministeren og en eller flere organisationer. Aftale indgås efter de i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken, §§ 45-48, fastsatte retningslinier.

Stk. 2. Aftaler, der angår flere organisationers område, indgås af vedkommende organisationer i forening.

Stk. 3. Aftaler, der alene angår en enkelt organisations område, kan indgås af vedkommende organisation.

§ 4. Aftaler skal, for at være gyldige, foreligge skriftligt og være underskrevet af parterne.

§ 5. Forhandlinger føres af de parter, mellem hvilke aftaler indgås, med mindre andet er bestemt nedenfor.

§ 6. Forsvarsministeriet kan bemyndige underlagte myndigheder til at føre forhandlinger.

§ 7. Opsigelse af aftaler, der er indgået i henhold til denne aftale, sker skriftligt til modparten med 3 måneders varsel, med mindre andet er bestemt i aftalen.

Stk. 2. Andre parter i aftalen underrettes skriftligt om opsigelsen, og opsigelsen har tillige virkning for disse, med mindre der opnås enighed med modparten om andet.

Stk. 3. Samtidig med opsigelsen af en aftale fremsendes forslag til ændring af dennes indhold, med mindre parterne enes om andet.

Stk. 4. Såfremt parterne enes derom, kan forhandling om ændring af aftaler finde sted uden forudgående forud foretaget opsigelse.

Kapitel 3. Andre forhandlinger.

§ 8. Fra ministeriet og underlagte myndigheder afgives til organisationerne eller disses tillidsrepræ-

sentanter til forhandling forslag til bestemmelser om ansættelses- og arbejdsvilkår, hvorom der ikke kan indgås aftale, samt forslag til ændring af sådanne bestemmelser.

§ 9. Såfremt en organisation mener, at de i § 8 fastsatte regler ikke er overholdt, kan den indbringe sagen for ministeriet og eventuelt ministeren, der kan foranledige forhandling iværksat og eventuelt suspendere fastsatte bestemmelser, indtil forhandling har fundet sted.

§ 10. Organisationerne kan også uden for området for aftaler træde i forhandling med ministeriet og underlagte myndigheder om ethvert fagligt spørgsmål, der angår kontraktansatte m.v. der omfattes af denne aftale.

Kapitel 4. Fælles regler om forhandlinger.

§ 11. Forhandlinger kan føres mundtligt eller skriftligt.

Stk. 2. Skriftlig henvendelse besvares skriftligt. Såfremt en af parterne fremsætter anmodning derom, finder der mundtlig forhandling sted inden afgivelsen af skriftligt svar.

Stk. 3. Såfremt en af parterne fremsætter anmodning derom, optages der referat af mundtlige forhandlinger.

§ 12. En organisation kan forlange, at vedkommende myndighed inden afgørelse træffes, forelægger sagen for forsvarsministeriet.

§ 13. Forhandling skal påbegyndes senest 3 uger efter, at anmodning er modtaget, med mindre parterne enes om andet.

Stk. 2. Forhandling anses for afsluttet, når blot en part meddeler modparten, at forhandlingen anses for sluttet.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 gælder dog ikke, såfremt en organisation ønsker forhandlingerne videreført i henhold til § 12, og dette tilkendegives modparten inden 1 måned efter sidste forudgående forhandling.

Stk. 4. Forhandling anses iøvrigt for afsluttet, når der er forløbet 3 måneder fra sidste forudgående forhandling, uden at der er taget skridt til dens fortsættelse.

§ 14. Vedrørende tillidsrepræsentanter henvises til tillægget til denne aftale.

Kapitel 5. Samarbejde m.v.

§ 15. Parterne i denne aftale er enige om, at der gennem samarbejdsudvalg eller andre egnede organer, i hvilke såvel ledelse som medarbejdere repræsenteres, i videst muligt omfang tilstræbes samarbejde, medindflydelse og effektivitet i forsvaret. Parterne er endvidere enige om at fremme et godt samarbejde og virke for rolige og stabile arbejdsforhold på tjenestestederne.

Kapitel 6. Voldgift m.v.

§ 16. Princip- og fortolkningsspørgsmål i forbindelse med de indgåede aftaler forhandles i alle tilfælde mellem parterne. Såfremt der ikke opnås enighed, afgøres spørgsmålet ved en voldgiftsret, der består af fire medlemmer, hvoraf to vælges af forsvarsministeriet og to af den eller de pågældende organisationer samt en opmand, der vælges af voldgiftsrettens medlemmer. Opnås der ikke enighed om valget af opmanden, skal denne udpeges af arbejdsrettens formand.

Kapitel 7. Ikrafttræden og opsigelse.

§ 17. Denne aftale træder i kraft, når den er underskrevet af parterne.

§ 18. Aftalen gælder, indtil den skriftligt opsiges af en af parterne med et opsigelsesvarsel på mindst 9 måneder.

Stk. 2. Forhandlinger om indgåelse af ny aftale skal påbegyndes senest 6 måneder inden opsigelsesfristens udløb.

Stk. 3. Den opsagte aftales bestemmelser vedbliver at gælde, indtil ny aftale er indgået.

b. Tillæg til aftale om forhandlingsret m.v. mellem forsvarsministeriet og det kontraktansatte militære persons organisationer.

§ 1. Hvor der blandt stampersonel ved en enhed/myndighed – i det følgende benævnt enhed – er mindst 5 medlemmer af Centralforeningen for Stampersonel (underorganisationerne) – i det følgende benævnt centralforeningen –, har disse ret til at vælge en tillidsrepræsentant, hvis ansættelsesforhold ikke kan bringes til ophør mod eget ønske, inden sagen har været forhandlet mellem forsvarskommandoen, eventuelt forsvarsministeriet, og centralforeningen. Eventuel flytning af en tillidsrepræsentant mod eget ønske skal skriftligt begrundes over for den pågældende, og såfremt tillidsrepræsentanten fremsætter ønske om det, forhandles spørgsmålet med organisationen.

§ 2. Tillidsrepræsentanten vælges blandt de organiserede, der har forrettet tjeneste i mindst 1 år ved enheden. Hvor sådanne ikke findes i et antal på mindst 5, suppleres dette tal blandt organiserede arbejdere, som har forrettet tjeneste længst ved enheden.

§ 3. Valget af tillidsrepræsentant skal finde sted således, at stampersonel, som forretter tjeneste ved enheden, sikres muligheden for at deltage i valget. Valget er ikke gyldigt, før det er godkendt af centralforeningen og meddelt enheden. Denne meddelelse skal ske hurtigst muligt og senest 3 uger efter valget. Eventuel indsigelse fra enhedens side mod det foretagne valg skal være centralforeningen i hænde senest 3 uger efter modtagelsen af meddelelsen om valget.

§ 4. Tillidsrepræsentanten udpeger en stedfortræder, der på hans vegne virker under fravær på grund af sygdom, ferie, deltagelse i kurser m.v. Tillidsrepræsentanten meddeler ledelsen, hvem der er udpeget som stedfortræder.

§ 5. Såfremt der ved en enhed er anmeldt 2 eller flere tillidsrepræsentanter, kan der vælges en fælles tillidsrepræsentant. Denne vælges af og blandt de valgte tillidsrepræsentanter. Valg af fælles tillidsrepræsentant anmeldes straks overfor enheden.

§ 6. Det er tillidsrepræsentantens pligt såvel overfor sine kolleger og sin organisation som overfor enheden at gøre sit bedste for at jævne ethvert stridsspørgsmål og vedligeholde et roligt og godt samarbejde på arbejdsstedet.

Stk. 2. Når en foreliggende sag kun berører en enkelt eller enkelte af enhedens medarbejders personlige anliggender, bør disse, inden tillidsrepræsentanten forhandler deres sag, selv direkte overfor enheden forelægge klagen ell. henstillingen til mulig direkte afgørelse i foreliggende tilfælde.

I anliggender vedrørende løn- og arbejdsforhold, der direkte berører medarbejdere i almindelighed, er tillidsrepræsentanten, når medarbejderne, enten fordi de føler sig forurettede eller af andre grunde, ønsker det, forpligtet til at forebringe deres klager eller henstillinger for enheden. Føler tillidsrepræsentanten sig ikke tilfredsstillt ved enhedens afgørelse, står det tillidsrepræsentanten frit for at anmode sin organisation om at tage sig af sagen, men det er tillidsrepræsentantens og dennes kollegers pligt at fortsætte arbejdet uforstyrret.

Stk. 3. Tillidsrepræsentanten bør have fornøden mulighed for at varetage sit hverv i anliggender, der angår helheden og de af den pågældende repræsenterede kolleger. Udførelsen af hvervet skal dog ske på en sådan måde, at det er mindst til gene for tillidsrepræsentantens arbejde. Efter aftale med enheden bør der gives tillidsrepræsentanten frihed til at deltage i faglige kurser (møder), jf. KFF B. 15-1971.

Såfremt det er nødvendigt, at tillidsrepræsentanten for at opfylde forpligtelserne må forlade enheden i arbejdstiden, bør han forud herfor træffe aftale med ledelsen.

Stk. 4. Hvor forholdene taler for det, og mulighederne er til stede, bør der efter anmodning anvises tillidsrepræsentanten et passende lokale, og der bør gives adgang til at kunne benytte skrivemaskine m.v. i forbindelse med udførelsen af hvervet som tillidsrepræsentant.

§ 7. De i §§ 1-6 fastsatte regler kan endvidere anvendes for øvrigt kontraktansat militært personale, såfremt organisationen fremsætter ønske herom.

c. Aftalen er tiltrådt af:

– Centralforeningen for Stampersonel,

– Foreningen af kontraktansatte Officerer i Flyvevåbnet og
– Foreningen af tjenstgørende Reserveofficerer i Hæren.

2.a. De i pkt. 1 fastsatte regler omhandler forhandlingsret, indgåelse af aftaler, andre forhandlinger, fælles regler om forhandlinger, valg af tillidsrepræsentanter, samarbejde m.v. Det er med disse regler hensigten at fastlægge retningslinier for samvirke mellem arbejdsgiversiden (enheder/myndigheder) og arbejdstagersiden (organisationer og tillidsrepræsentanter på arbejdsstedet).

Formålet med disse regler er for begge parter at tilvejebringe grundlag for i størst mulig udstrækning såvel inden for som uden for aftaleområdet at kunne give merindflydelse samt delegerede afgørelser til underlagte led, jf. herved endvidere KFF B. 12-1972, pkt. 1, §§ 10 og 11. Disse regler vedrører således udøvelsen af forhandlingsretten på parternes forskellige ledelsesniveauer.

Opmærksomheden henledes på, at principperne for tilrettelæggelsen af arbejds- og personaleforhold forudsættes behandlet i samarbejdsudvalgene, medens konkrete spørgsmål vedrørende arbejds- og personaleforhold m.v., herunder spørgsmål om lønvilkår, forhandles med tillidsrepræsentanter (organisationerne), jf. endvidere KFF B. 12-1972, pkt. 1, § 4.

b. Det i pkt. 1.b. optagne tillæg til aftalen vedrørende valg af tillidsrepræsentanter er gældende for Centralforeningen for Stampersonels område. For øvrige organisationer, der har tiltrådt aftalen, kan reglerne anvendes, såfremt organisationen fremsætter ønske herom.

3. Aftaler om lønvilkår m.v. i henhold til pkt. 1 må kun indgås, når forsvarsministeriets bemyndigelse i det enkelte tilfælde foreligger.

FORSVARSMINISTERIET

København, den 1/4 1974.

B. 7-1974

Hermed 1 bilag

Kundgørelse for forsvaret.

BESTEMMELSER

vedr.

afskedigelse af *ikke-tjenestemandsansat personale*, der er ansat inden for forsvarsministeriets område, og som *ikke* er omfattet af civilarbejderloven.

a. Når den ansatte inden for 12 på hinanden følgende måneder har været sygemeldt i ialt 4 måneder – idet der ved tilskadecomst i tjenesten heri kun medregnes det sygefravær, der er en følge af tilskadecomsten – bør spørgsmålet om den pågæl-

dendes afskedigelse som følge af helbredsbedinget utjenstedygtighed tages op til overvejelse.

Det samme gælder en ansat, der hyppigt er sygemeldt, eller hvis tilstand iøvrigt giver anledning til tvivl om, hvorvidt han kan anses for helbredsmæssigt egnet til at varetage sin stilling.

Ved afskedigelse gives der den pågældende det ham tilkommende varsel. Hvis han har været ansat uafbrudt i 3 år, gives et varsel på ikke under 3 måneder, og hvis den pågældende er sygemeldt som følge af tilskadekomst i tjenesten, gives normalt et varsel på 6 måneder.

b. Ved afskedigelse af andre årsager end helbredsbedinget utjenstedygtighed følges de i Kundgørelse for Forsvaret B. 6-1974 pkt. 1, kapitel 1, II. – III., og kapitel 2, fastsatte bestemmelser af ikke-pensionsmæssigt indhold.

c. Ansatte, der opfylder betingelserne herfor, henvises til at indsende ansøgning til forsvarsministeriet om at få tillagt en understøttelse efter bestemmelserne i økonomi- og budgetministeriets cirkulære af 26. januar 1972, der er optaget som bilag til nærværende kundgørelse.

FORSVARSMINISTERIET

København, den 22/7 1975.

Hermed 2 bilag.

(Udsendes senere).

B. 10-1975.

Kundgørelse for forsvaret.

BESTEMMELSER

om

ANSÆTTELSESVILKÅR M.V. FOR FORSVARETS STAMPERSONEL

I medfør af § 4, stk. 3, i lov nr. 335 af 18. juni 1969 om forsvarets personel og efter aftale med Centralforeningen for Stampersonel fastsættes følgende bestemmelser for forsvarets stampersonel, der omfatter kontraktantagne inden for sergent- og konstabelgrupperne:

1. kapitel.

Antagelse.

§ 1. Til *korttidstjeneste* i forsvaret antages personel på kontrakt

- a. med pligtig afgangsalder ved det 35. år (tidsbestemt kontrakt),
- b. for et i kontrakten fastsat tidsrum, dog højst indtil det 35. år (tidsbestemt kontrakt). Antagelse med henblik på gennemgang af en konstabelevuddannelse sker for et tidsrum, der er mindst 2 år længere end konstabelevtiden, jf. § 12.

Stk. Til *langtidstjeneste* i forsvaret med pligtig afgangsalder ved det 45. år eller det 60. år kan antages personel, der har forrettet korttidstjeneste i mindst 4 år ud over konstabelevtiden. Antagelse til langtidstjeneste samt ændring af den pligtige afgangsalder fra det 45. til det 60. år kan normalt ikke ske efter den antages 40. år.

§ 2. Til korttidstjeneste antages

- a. mænd i alderen 16-26 år, der har dansk indfødsret, og som ikke har gennemgået den første samlede uddannelse som værnepligtig eller dertil svarende uddannelse.
- b. mænd, der har dansk indfødsret, og som har – eller betragtes som havende – gennemgået den første samlede uddannelse som værnepligtige, og som ved den første antagelse ikke er fyldt 30 år.
- c. kvinder i alderen 18-26 år, der har dansk indfødsret.
- d. mænd og kvinder, der ikke har dansk indfødsret, men i øvrigt opfylder de under a., b. eller c. anførte betingelser efter forsvarsministeriets bestemmelse i hvert enkelt tilfælde.

§ 3. Antagelse er betinget af, at den pågældende opfylder de kvalifikations- og helbredsmæssige krav, som stilles for bestridelse af den militære stilling.

§ 4. Ved antagelsen fastsættes en prøvetid på indtil 6 måneder. Hvis omstændighederne taler for det, kan der – inden for den sidste måned af den aftalte prøvetid – træffes aftale om forlænget prøvetid.

Overføres en ansat efter ansøgning til tjeneste ved et andet værn, fastsættes ny prøvetid for den pågældende på 3 måneder med adgang til tilbagevenden til det hidtidige værn inden udløbet af denne prøvetid.

§ 5. Antagelse til korttidstjeneste omfatter adgang til civiluddannelse efter de herom i 5. kapitel fastsatte bestemmelser.

2. kapitel.

Opsigelse.

§ 6. Kontraktforholdet ophører uden meddelelse til den pågældende, når denne opnår den i kontrakten aftalte pligtige afgangsalder eller – i tilfælde af at den pågældende er antaget for et i kontrakten fastsat tidsrum – (tidsbestemt kontrakt) – ved udløbet af dette tidsrum.

Forsvarskommandoen fastsætter, efter forhandling med Centralforeningen for Stampersonel, nærmere regler vedrørende fremgangsmåden i forbindelse med ophør af en tidsbestemt kontrakt, herunder overgang til tidsbestemt kontrakt.

§ 7. Ved kontraktopsigelse, der skal ske skriftligt, følges de om afskedigelse af ikke-tjenestemandsan-

sat personale fastsatte bestemmelser (for tiden KFF B. 6 og B. 7-1974), jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Inden for en periode, hvor den frivillige tjeneste træder i stedet for værnepligtstjeneste, kan kontraktopsigelse på grund af helbredsbedinget utjenstlighed dog kun finde sted i tilfælde, hvor den pågældende af en bedømmelseskommission er erklæret »for stedse uskikket til al tjeneste i forsvaret« eller »for tiden utjenstdygtig i forsvaret«, jf. KFF B. 3-1974, pkt. 13.

Stk. 3. En kontrakt, der er indgået for et i kontrakten fastsat tidsrum (tidsbestemt kontrakt) er efter prøvetidens udløb uopsigelig, bortset fra tilfælde

- a. hvor der foreligger helbredsbedinget utjenstlighed hos den antagne,
- b. hvor der foreligger misligholdelse af kontraktforholdet fra modpartens side, herunder tilfælde, hvor den antagne gør sig skyldig i handlinger, der er uforenelige med den tillid, som bestridelse af den pågældendes militære stilling kræver, samt
- c. hvor det under gennemførelse af en civiluddannelse, herunder lærlingeuddannelse anlagt periodisk inden for kontraktperioden, viser sig, at den pågældende ikke er tilstrækkeligt egnet til eller aktiv i uddannelsen, således at der ikke kan forventes et rimeligt udbytte af uddannelsesaktiviteten (beståelse af prøver m.v.).

§ 8. Personel, hvis kontraktforhold ophører inden for en periode, hvor den frivillige tjeneste træder i stedet for værnepligtstjeneste, overføres enten til almindelig værnepligtstjeneste eller hjemsendes, jf. KFF B. 18-1968, pkt. 2.

§ 9. Ved opsigelse af kontraktforholdet gælder de nedenfor fastsatte varslere:

Stk. 2. Inden den antagnes møde ved forsvaret kan opsigelse af kontrakten fra begge sider ske uden varsel.

Stk. 3. Inden for prøvetiden gælder fra begge sider et opsigelsesvarsel på 14 dage, der senest skal være modtageren i hænde 14 dage før udløbet af prøvetiden.

Stk. 4. Derefter gælder fra begge sider et opsigelsesvarsel på 3 måneder til udgangen af en måned.

Ved opsigelse af en tidsbestemt kontrakt fra den antagnes side skal varslingsperioden dog altid være 2 måneder længere end den tid, der medgår til afvikling af eventuel tilgodehavende civiluddannelse, der er planlagt afviklet inden for kontraktperioden.

Ved opsigelse fra myndighedens side forhøjes opsigelsesvarslet med 1 måned for hver 3. ansættelsesår efter konstabelevtidens ophør, dog højst til 6 måneder. Ved opsigelse på grund af tilskadekomst i tjenesten gives et varsel på 6 måneder.

Stk. 5. I tilfælde af grov misligholdelse af kontraktforholdet fra den ene parts side kan kontrakten opsiges af den anden part med øjeblikkelig virk-

ning. Endvidere kan den antagende myndighed opsiges kontrakten uden varsel, såfremt den antagne gør sig skyldig i handlinger i eller uden for tjenesten, der er uforenelige med den tillid, som bestridelsen af den pågældendes militære stilling kræver.

Stk. 6. Har den antagne inden for de første 3 ansættelsesår (incl. elevtiden) været fraværende fra tjenesten på grund af sygdom i i alt 120 dage inden for et tidsrum af 12 på hinanden følgende måneder, kan kontrakten – såfremt sygdommen ikke er en følge af tilskadekomst i tjenesten – opsiges af myndighederne med 1 måneds varsel til udgangen af en måned.

§ 10. Når ganske særlige forhold gør sig gældende (eksempelvis velfærdstruende forhold for den antagne eller dennes nærmeste pårørende), kan kontrakten efter den antagnes ansøgning og efter den antagende myndigheds bestemmelse bringes til ophør uden eller med forkortet varsel.

§ 11. Såfremt kontraktforholdet afbrydes af en den pågældende tilregnelig årsag på et tidspunkt, hvor den antagne har modtaget mere civiluddannelse end svarende til indtjent civiluddannelsesnorm, er den pågældende forpligtet til at refundere et beløb, der fastsættes af forsvarskommandoen på grundlag af en samlet vurdering af længden af den pågældendes gavntjeneste i forsvaret og de omkostninger til løn, kursusudgifter m.v., der er afholdt af forsvaret ved gennemførelse af civiluddannelsen.

3. kapitel

Uddannelse og udnævnelse.

§ 12. Personellet benævnes konstabelelever, indtil der er forrettet pligtig tjeneste og/eller tjeneste på kontrakt i en periode svarende til den første samlede uddannelsestid for menige til pligtig tjeneste i pågældende værn eller korps. Konstabelelever deler i denne periode – såfremt ikke andet er fastsat – vilkår med menige til pligtig tjeneste.

Stk. 2. Konstabelelever gennemgår efter forsvarskommandoens bestemmelse – en grunduddannelse samt – en funktions- og/eller specialuddannelse.

Stk. 3. Efter konstabelevtidens afslutning udnævnes egnede konstabelelever til konstabler. Personel, der antages til gennemgang af en konstabeluddannelse eller påbegynder en funktions- og/eller specialuddannelse efter gennemgang af grunduddannelse, deler dog i avancementsmæssig henseende vilkår med det elevhold, med hvilket uddannelsen gennemgås.

Stk. 4. Egnede konstabler kan efter 2 års tilfredsstillende tjeneste som konstabler udnævnes til overkonstabler af 2. grad.

Stk. 5. Egnede overkonstabler af 2. grad kan efter 2 års tilfredsstillende tjeneste i graden udnævnes til overkonstabler af 1. grad.

Stk. 6. Egnede overkonstabler af 1. og 2. grad samt konstabler kan efter behov udnævnes til kor-

poraler efter at have gennemgået et særligt kursus med tilfredsstillende resultat.

Stk. 7. Egnede korporaler, overkonstabler af 1. og 2. grad samt konstabler kan efter behov udnævnes til sergenter efter gennemgang af et særligt kursus med tilfredsstillende resultat.

Stk. 8. Egnede sergenter kan efter behov udnævnes til oversergenter efter 2 års tilfredsstillende tjeneste som sergent (eventuelt efter gennemgang af et særligt kursus med tilfredsstillende resultat).

Stk. 9. Egnede oversergenter kan efter behov udnævnes til seniorsergenter af 2. grad. Forfremmelse sker ved valg.

Stk. 10. Egnede seniorsergenter af 2. grad kan efter behov udnævnes til seniorsergenter af 1. grad. Forfremmelse sker ved valg.

4. kapitel.

Tjeneste- og rådighedspligt.

§ 13. Den antagne kan tidligst 1 år efter bestået afgangsprøve fra befalingsmandsskole eller -kursus bringe kontrakten til ophør, for sergenter vedkommende dog tidligst fra det tidspunkt, hvor de har forrettet samlet tjeneste af en varighed svarende til den første samlede tjenestetid for sergenter til pligtig tjeneste.

Forsvarskommandoen kan for særlige uddannelser (kurser i udlandet o.lign.) efter forhandling med Centralforeningen for Stampersonel fastsætte tilsvarende bestemmelser om tjenestepligt efter uddannelsens afslutning. Der afgives tjenestepligtserklæringer efter de herfor fastsatte bestemmelser.

Stk. 2. Mellem stampersonel og de personelforvaltende myndigheder kan der i et af forsvarskommandoen fastsat omfang indgås kontrakt om begrænset rådighedspligt med det formål at give en vedligeholdende og i nødvendigt omfang videregående uddannelse og opøvelse i de tjenestefunktioner, som den enkelte skal bestride i den stilling, hvortil vedkommende er eller senere påregnes designeret.

Stk. 3. Ved ansættelse af kvindeligt personel kan der efter forsvarskommandoens nærmere bestemmelse foretages følgende tilføjelse i kontrakten under »Særlige aftaler«:

»Efter kontraktperiodens udløb er den kontraktantagne dog fortsat forpligtet til at forrette tjeneste i det militære forsvar ved forøgelse af forsvarets styrke i tilfælde af krig eller under andre ekstraordinære forhold«.

5. kapitel

Civiluddannelse

§ 14. Adgang til civiluddannelse har alt til korttids-tjeneste antaget personel, hvis pligtige tjeneste og/eller kontrakt-tjeneste omfatter mere end for tiden 33 måneders tjeneste i forsvaret. Optjening af civiluddannelse påbegyndes på det tidspunkt, hvor den pågældende har forrettet 33 måneders pligtig tjeneste og/eller kontrakt-tjeneste i forsvaret.

§ 15. Der optjenes ikke civiluddannelse

- under tjeneste (bortset fra øvelser) i udlandet,
- under den del af en skole- og kursusperiode, der overstiger 3 måneder, og som er led i den pågældende militære uddannelse,
- under flyveuddannelse samt den hertil hørende tjenestepligtsperiode,
- under gennemførelse af civiluddannelser samt uddannelser, der er et led i den pågældendes anvendelse i forsvaret, og som kan godkendes som civiluddannelser,
- under ansættelses- og gavntjenesteperioder af mindre end 4 ugers varighed,
- under samlede sygeperioder, for den del af sygeperioden, der overstiger 3 måneder,
- under barselsorlov.

Bilag 1.

ANTAGELSESBREV

for

(Grad) (Fulde navn) (Stamenhed)

født den _____ i _____,

som af _____ herved antages til frivillig
Ansvarshavende myndighed)

_____ tjeneste ved _____ i tiden

til

_____, den

(Underskrift)

(Antagende myndigheds stempel)

_____, den

(Underskrift)

Til vitterlighed:

(Navn)

(Navn)

(Grad)

(Grad)

§ 16. For visse civiluddannelser, herunder bl.a. lærlingeuddannelser, fastsættes forsvarskommandoen efter forhandling, med Centralforeningen for Stampersonel norm og omfang af civiluddannelsen og varigheden af den kontrakttjeneste, der skal forrettes, for at uddannelsen kan gennemføres. Den pågældende skal for at kunne påbegynde en sådan civiluddannelse indgå en tidsbestemt kontrakt i overensstemmelse hermed.

Stk. 2. I de tilfælde, hvor en antaget ikke kan eller ikke ønsker at gennemføre en af de i stk. 1 omhandlede civiluddannelser eller i tilfælde, hvor den pågældende er antaget på en tidsbestemt kontrakt, optjener han efter det i § 14, stk. 1, anførte tidspunkt adgang til civiluddannelse i 1 uge for hver 3 ugers gennemført gavntjeneste, dog maksimalt 12 ugers civiluddannelse pr. år.

I forbindelse med antagelse og/eller opnåelse af adgang til civiluddannelse gennemføres en vejledning af den enkelte antagne med henblik på civiluddannelsesvalg.

§ 18. Civiluddannelse kan gennemføres ved deltagelse i offentligt godkendte kurser og uddannelser

- inden for forsvaret,
- ved civile uddannelsesinstitutioner inden for landets grænser eller ved deltagelse i anden af forsvarskommandoen særlig godkendt uddannelse.

§ 19. Civiluddannelse kan med forsvarskommandoen godkendelse afvikles forud for det tidspunkt, hvor den dertil svarende civiluddannelsesnorm er optjent, jf. dog § 11.

§ 20. Igangværende civiluddannelse kan bringes til ophør af forsvarskommandoen, såfremt den pågældende ikke er egnet til fortsættelse af uddannelsen eller tilstrækkeligt aktiv i uddannelsen til, at der kan forventes et rimeligt udbytte af uddannelsesaktiviteten, eller såfremt den pågældende ønsker at afbryde uddannelsen.

Stk. 2. Forsvarskommandoen fastsætter i disse tilfælde, i hvilket omfang civiluddannelse anses for forbrugt.

§ 21. Civiluddannelse skal afvikles inden for kontraktperioden, idet den pågældende efter nærmere af forsvarskommandoen fastsatte bestemmelser besætter en bemandingspost og omfattes af de for enheden gældende beredskabsforpligtelser m.v.

§ 22. Der kan ikke ydes økonomisk kompensation for ikke afviklet civiluddannelse, og optjent, men ikke anvendt civiluddannelse bortfalder ved overgang til en stilling i forsvaret, der ikke giver adgang til optjening af civiluddannelse.

Bilag 2

KONTRAKT

mellem
FORSVARSMINISTERIET
og

(Grad)

(Fulde navn)

(Fødselsdato, -år, sted)

angående

dennes antagelse til frivillig, fuld vedvarende tjeneste ved _____

§ 1.

Med undertegnede _____ antages herved til frivillig, fuld vedvarende tjeneste i _____

fra den _____ at regne.

Særlig aftale:

København, den

Til vitterlighed

6. kapitel

Særlige bestemmelser.

§ 23. *Særlige bestemmelser for antagelse af flyveelever.* Egnede 18-25 årige mænd, herunder sådanne, som ikke har gennemgået den første samlede uddannelse som værnepligtige samt stampersonel, kan antages til korttidstjeneste med henblik på uddannelse på flyveskolen.

Stk. 2. Ved antagelsen fastsættes en prøvetid på mindst 6 måneder inden for hvilken kontrakten kan opsiges med 14 dages varsel, der senest skal være modtageren i hænde 14 dage før prøvetidens udløb. Endvidere fastsættes en tjenestepligt for de pågældende på 8 års tjeneste, incl. uddannelsesperioden.

Stk. 3. Efter prøvetidens udløb og indtil flyveuddannelsens afslutning (eventuelt i udlandet) kan kontrakten af den antagende myndighed opsiges med 1 måneds varsel til udgangen af en måned, såfremt den antagne viser sig ikke at være i stand til at gennemføre uddannelsen.

Stk. 4. Flyveelever af korporals- og lavere grad kan udnævnes til sergenter ca. 9 måneder efter den pågældende skoles (klassens) oprettelse.

§ 24. *Beredskabsforhold.*

Såfremt beredskabsmæssige hensyn gør det påkræ-

vet, kan bestemmelserne i denne kundgørelse fraviges efter forsvarsministerens bestemmelse.

§ 25. Sygemeldinger m.v.

Personellet har pligt til at lade sig undersøge af tjenestestedets læge, eller efter henvisning fra denne samt til efter de i KFF B. 29-1973 fastsatte regler at indsende sygemeldinger, lægeerklæringer m.v. Ved fravær fra tjenesten under svangerskab og fødsel følges bestemmelserne i KFF B. 11-1973.

7. kapitel

Anvendelse af kontraktformularer

§ 26. Ved antagelse af personel til korttidstjeneste anvendes den som bilag 1 til denne kundgørelse vedlagte kontraktformular.

Stk. 2. Ved en eventuel ændring fra tidsubestemt til tidsbestemt korttidskontrakt eller omvendt oprettes ny kontrakt.

§ 27. Ved antagelse af personel til langtidstjeneste indtil det 45. eller 60. år anvendes den som bilag 2 til denne kundgørelse vedlagte kontraktformular.

Stk. 2. Ved eventuel overgang fra langtidstjeneste indtil det 45. år til langtidstjeneste indtil det 60. år oprettes ikke ny kontrakt, men afsnittet »Ændring af kontraktperioden« på den oprindelige kontrakt udfyldes og underskrives.

§ 28. Kontraktformularernes afsnit »Særlige aftaler« anvendes bl.a.

- i forbindelse med kontrakter indgået med henblik på gennemgang af den i § 23 anførte uddannelse til påføring af de for denne uddannelse gældende særlige tjenestevilkår.
- til angivelse af en særlig civiluddannelse, herunder en lærlingeuddannelse, idet særlig lærlinge-kontrakt ikke oprettes,
- i forbindelse med aftale om forlænget prøvetid.

Efterskrift

Der er nu gået ca. 40 år siden organisationens spæde start. Ingen af disse mænd, der samledes for at drøfte dannelsen af en forening for underofficerer den 27. februar 1939, havde vel visioner i retning af alt, hvad der er nået i dag.

Det er beundringsværdigt at se al den stædighed og flid, der blev anvendt gennem årene af skiftende landsformænd og tillidsmænd for at frembringe de nu opnåede resultater – og hvor langt er man så nået:

- Centralforeningen for Stampersonel, der omfatter alt kontraktansat personel.
- Fuld forhandlingsret om ansættelsesforhold – lønspørgsmål – ferie – uniformering – spise- og indkvarteringsforhold m.v.
- Statsanerkendt arbejdsløshedskasse.
- Bonusfond.
- Kapitalpensionsfond.
- Gruppelivsforsikring.
- Låneordning.
- Retshjælp.
- Ret til civiluddannelse.
- Tillidsmandsordning
- Kursusvirksomhed.
- Medlemskab i EUROMIL.

Ved afslutningen af denne gennemgang af organisationens historie gennem ca. 40 år håber jeg at have givet et så klart billede af udviklingen, at det engang i fremtiden vil være muligt at anvende denne som en kilde til yderligere uddybning af det overmåde store materiale, der er til rådighed.

Jeg vil slutte med en tak til alle, der har været mig behjælpelig med råd, vejledning, billedmateriale m.v. Det har været en dejlig opgave.

Sunds, den 31. oktober 1978.

Børge Jensen

Tillæg A.

Dansk Underofficersforening af 1939
Hærlovsforslag forud for Lov om Forsvaret af
18. juni 1951

Dansk Underofficersforening af 1939

HÆRLOVSFORSLAG

Indholdsfortegnelse

	Side
Forord	7
Grundprincipper	9
Tjenestetiden	9
Udvælgelse af Befalingsmandselever	10
Befalingsmændenes Uddannelse (De militære Skoler)	11
Befalingsmændenes Inddeling (Fællesbetegnelse)	11
Befalingsmændenes Grader og Anvendelse	14
Fortrolige Udtalelser og Forfremmelsesbedømmelser	14
Messespørgsmaalet (Enhedsmesser)	15
Lønning	15
Uniformering	15
Sundhedstjeneste	16
Ferie	16
Adgang til civile Stillinger	16
Overgangsbestemmelser	16
Civilbeskyttelsestjenesten	16
Hjemmeværnet	17
Bilag 1. Skrivelse til Undervisningsministeriet	19
Bilag 2. <i>Rapport over Forhold i den svenske Arme.</i>	
Værnepligt	21
Udskrivning, Psykologisk Prøve	21
Tjenestetiden	21
Pengepræmie for ekstra Tjeneste	21
Befalingsmændenes Udvælgelse og Uddannelse	21
Hjemmeværnet	22
Diagrammer over Uddannelsens fortløbende Gang	23-24
Forklaring til Diagrammerne	25
Uniformering, Godtgørelse derfor	25
Ferie	26
Sundhedstjeneste	26
Messeforhold	26
Adgang til civile Stillinger	26
Hjælpeforanstaltninger ved Overgang til Civil	26
Afgangsalder	26
Lønningsskemaer	27
Bilag 3. Sverige »Kungl. Maj:ts. proposition til riksdagen angående vissa frågor rörande försvaret«	28
Bilag 4. <i>Rapport over den norske Hærordning.</i>	
Værnepligtigt	30
Tjenestetid	30
Befalingsmændenes Udvælgelse og Uddannelse	30
Befalingsmændenes Anvendelse	32
Forhold som hjemsendt	34
Bilag 5. <i>Oversigt over den danske Hær efter 1937 Ordningen</i>	
Værnepligt	35
Tjenestetid	35
Befalingsmændenes Udvælgelse og Uddannelse	35
Befalingsmændenes Anvendelse	35
Adgang til civile Stillinger	37
Forhold som hjemsendt	37

Forord

Til Forsvarskommissionen

Danmark staar overfor i den nærmeste Fremtid at skulle løse et for vort Land yderst vigtigt Spørgsmaal, nemlig Vedtagelsen af en ny Hærlov.

Ingen var under den tyske Besættelse i Tvivl om, at Forsvarsproblemet, naar Krigen en Gang var sluttet, skulle og maatte tages op til Drøftelse og Behandling efter ganske nye Principper.

Vel har der gennem de sidste 20 til 30 Aar fra forskellig Side været Røster fremme om en Ændring af hele Hærens Struktur og Uddannelsesmetoder og et Skridt herimod blev gjort ved Hærloven af 1937, hvor langt det største Flertal af Rigsdagens Partier gik ind for en ny Forsvarsordning, hvilket dog ikke forhindrede at man oversaa Problemet, Underofficerernes almindennende Undervisning, der gennem de forskellige Hærlove er blevet forringet Gang paa Gang.

Ingen var dog under Krigen i Tvivl om, at nu var Tidspunktet inde til at ændre Hærens Struktur, og i Dansk Underofficersforening af 1939 drøftedes allerede under Besættelsen, hvor Foreningen bedst kunne gøre en Indsats af samfundsmæssig Betydning, naar Danmark igen skulle tage Stilling til Forsvarsproblemet.

Disse Drøftelser resulterede i, at Dansk Underofficersforening af 1939 lige efter Kapitulationen nedsatte et Udvalg til at arbejde med Sagen.

Foreningen tillader sig gennem Fremsættelsen af nærværende Forslag at fremsætte sit Syn paa Hærens Genopbygning og at pege paa de Ting, Foreningen mener, der bør ændres ved Hærens Genopbygning.

Underofficersforeningen har i det følgende kun trukket de Omraader frem, som det Udvalg, der har arbejdet med Sagen, har haft Forudsætninger for at bedømme efter den Erfaring som flere Aars Tjeneste i Hæren og flere Aars Arbejde med Organisationsspørgsmaal har givet dem.

For at faa nogen Indsigt i, hvordan man i vore Broderlande løste de forskellige Problemer, sendte Foreningen med det danske Krigsministeriums Billigelse og de respektive Landes Ministeriers Tilladelser, Observatører til Sverige og Norge. Foreningen sendte to Repræsentanter til hvert af Landene, og vi er megen Tak skyldig for den Venlighed og Aabenhjertighed, hvormed man modtog vore Repræsentanter. Uden denne Imødekommenhed ville

det ikke have været Foreningen muligt at fremsætte et saa detailleret og gennemarbejdet Forslag som nuværende. »Dansk Underofficersforening af 1939« er godkendt af Krigsministeriet som en militær Forening. Foreningen har 18 Lokalforeninger og har ca. 1450 Medlemmer. Den har til Formaal at varetage Underofficerernes Interesse saavel i som udenfor Tjenesten. Desuden ser Foreningen det som en Opgave i det Omfang, det er muligt at medvirke til en Højnelse, saavel økonomisk som socialt af Gruppens Medlemmer.

Foreningen arrangerede under Besættelsen i det Omfang, der var muligt Kursus o.l. for Medlemmerne, dels for at vedligeholde Færdighederne, og dels for at holde Interessen for Hæren fangen. Ligeledes har man i Foreningens Medlemsblad »Underofficeren« bragt instruktive Artikler med det Formaal at holde Gruppens Medlemmer á jour med det sidste nye inden for Uddannelsesmetoderne, Vaabentechnik o.l. Samtidig søges her vakt en Trang til personlig Dygtiggørelse og søges fremelsket en vis Korpsaand uden hvilken Hærens Arbejde ikke kan foregaa paa tilfredsstillende Maade.

Vore Medlemmer findes i alle Befolkningslag og indenfor alle Partier. Vore Medlemmer har, bortset fra enkelte, der paa Grund af ekstraordinære Forhold har kortere Uddannelse, et samlet Ophoid paa Hærens Skoler, varierende for de forskellige Grader paa mellem 15 og 23 Maaneder, hvortil kommer den Tid, dé har forrettet praktisk Tjeneste under Uddannelse af Mandskab, varierende fra 1 til 3 á 4 Aar.

Da vore her fremsatte Ønsker er en Ekstrakt af Medlemmernes skulle dette Forslag dække Almenopfattelsen af de omhandlede Omraader.

»Dansk Underofficersforening af 1939« har gennem dette Forslag ønsket at gøre opmærksom paa de Byrder, der har været paalagt dens Medlemmer gennem de foregaaende Hærlove, ligesom det har været Foreningen magtpaaliggende at slaa til Lyd for, at den Forringelse af Underofficerernes almindennende Undervisning, der siden Hærloven af 1922's vedtagelse Gang paa Gang har fundet Sted, til Skade for vore Medlemmer personligt og til Skade for det Omdømme i Civilbefolkningen alle er interesserede i bliver saa fordelagtigt som muligt. Endvidere har det været Foreningens Opgave at pege paa det uheldige i, at Undervisningen i almindennende Fag mange Gange tilrettelægges efter de

enkelte Skolechefers Skøn. Foreningen finder det uheldigt, at ikke denne Undervisning henlægges under Undervisningsministeriets Tilsyn og efter en af samme Ministerium godkendt Undervisningsplan, saadan at den enkelte Elev efter overstaaet Eksamen kunne modtage et Bevis, at den ham tagne Eksamen modsvarer den eller den Eksamen i det civile Liv. Dette Bevis kunne saa sidenhen anvendes under en fortsat Undervisning efter Hjemsendelse (Hjemkommando), se Bilag 4.

Det har i Særdeleshed været Foreningen magtpaaliggende at pege paa den uretfærdige Betingelse for at komme paa Hærens Sergent- eller Overserjentskoler, hvor man forinden Optagelsen skriftligt maa forpligtige sig til at staa til Raadighed for Hæren i et nærmere fastsat Aaremaal (6 eller 4 Aar). Denne Klausul har i mangfoldige Tilfælde været til Gene den Dag, Underofficeren igen skulle til at finde sig en civil Bekæftigelse, og har i mangfoldige Tilfælde været en Hindring for den paagældende i at kunne komme i Betragtning indenfor Politiet og lignende Steder, idet man ikke kunne være tjent med at antage en Mand, man ikke kunne disponere fuldt og helt over.

»Dansk Underofficersforening af 1939« mener

ikke, at den Uddannelse vore Medlemmer har faaet staaet i rimeligt Forhold til de Forpligtelser, man forinden sin Indtræden paa Sergent- og Overserjentskolen maa indgaa paa.

Som Støtte for Paastandene om Forholdene i andre Lande vedlægger Foreningen visse Uddrag af Forholdene indenfor den svenske og norske Hær.

Efter Afslutningen af nærværende Forslag har en i Sverige nedsat Kommission, med Opgaven »vissa frågor rörande försvarets organisation« afgivet en Indstilling gaaende ud paa, at Spørgsmaalet om Indførelse af »Enhedsgruppen« bør underkastes en nøjere Undersøgelse.

Uddrag af denne Proposition tillader Foreningen sig herigennem at overbringe Forsvarskommissionen til behagelig Overvejelse.

Ud fra disse kort opridsede Betragtninger har »Dansk Underofficersforening af 1939« udarbejdet nærværende Forslag og haaber med dette at kunne medvirke til en Lettelse af Forsvarskommissionens Arbejde og samtidig efter Evne at give et Rids over den Nyordning Underofficersforeningen kunne tænke sig realiseret ved Forsvarskommissionens Arbejdes Afslutning.

Grundprincipper

1. Som Medlem af de forenede Nationer maa Danmark opfylde sine militære Forpligtelser.
2. Indenfor de snævrere mulige økonomiske Rammer maa Danmark opbygge den bedste mulige Hær.
3. Tjenestetiden maa være den kortest mulige, men dog forsvarlig, saaledes at Arbejdskraften den kortest mulige Tid er unddraget Landets Produktionsapparat.
4. Befalingsmandsudvælgelsen og Befalingsmandsuddannelsen maa lægges efter nye og reelle demokratiske Principper.
5. Undervisningen paa de militære Skoler maa være saaledes, at Eksamen i de civile Fag er lig med de af Undervisningsministeriet godkendte Eksaminer.
6. De Befalingsmænd, der overgaar til Reserven maa for deres Indsats og Interesse for Hæren sikres visse Rettigheder i det civile Liv, saaledes at deres Opførelse for Hæren ikke bliver til Gene ved Ansættelsen i en anden Stilling.
7. Hjemmeværnet foreslaas udbygget til at være en intakt Del af Hæren som i Samklang med denne kan udføre militære Opgaver i paakommende Tilfælde.

Tjenestetiden

Lodtrækning

Mange Forhold taler imod, at den tidligere anvendte Lodtrækning skal være afgørende for, hvem der skal forrette Værnepligt og hvem ikke, og det er et Spørgsmaal, om man i Fremtiden bør opretholde denne Form. Men man kan med fuld Ret hævde, at Tilfældigheder her spiller ind i overvejende Grad uden nogen Kontrol af, hvem der skal aftjene Værnepligt og hvem ikke.

Alle bør have Værnepligt

Den principielt rigtige og mest demokratiske Løs-

ning maa være, at *alle egnede Medborgere* har denne Pligt og modtager en militær Uddannelse under den ene eller anden Form, for i en given Situation at kunne hjælpe med til Landets Forsvar.

Det er dog indlysende, at mange Forhold taler for, at dette vanskeligt lader sig gennemføre. Ved Genopbygningen, hvor alle Kræfter maa sættes ind paa Genrejsningen af Landet, vil Arbejdssituationen ikke tillade alt for store Masser af Landets Ungdom til Militærtjeneste. Med dette for Øje er Underofficersforeningens Hærlovsudvalg af den Opfattelse, at selve Uddannelsen maa rationaliseres saaledes at Tjenestetiden ikke bliver længere end absolut nødvendigt til Gennemførelsen af en forsvarlig Uddannelse.

Tjenestetiden kan sænkes

Vi mener, at Tjenestetiden kan sænkes ganske betydeligt ved at ændre Uddannelsesmetoderne. Værnepligtstiden er for Tiden ca. 1 Aar, men saafremt man i Lighed med Specialiseringen i de frie Erhverv fik de særligt egnede Værnepligtige til hver sit Speciale, og benyttede Garnisionstrupper til Vagt og al anden indre Tjeneste, kunne man komme ned paa en effektiv Uddannelsestid af 6-7 Maaneder.

Ved at forkorte Tjenestetiden vil opnaas, at en betydelig større Del af de Værnepligtige indkaldes og dermed ville en større Del af de unge modtage en nødvendig militær Uddannelse, ligesom den Misfornøjelse, der nu er raadende ville forsvinde, naar det nu ikke længere er et Tilfælde, Lodtrækningen, der afgør om den enkelte trækkes ud af sin civile Dont.

Alt dette kan dog kunne realiseres under den Forudsætning, at Soldateruddannelsen lægges i Hænderne paa Befalingsmænd, der har Uddannelse og Tjenesterutine nok til at tage denne Belastning og bringe meget ud af kort Tid, og som i Soldatertjenesten ser et Kald og en Livsgerning.

Repetitionsovelser

Ud over den her nævnte korte Uddannelsestid bør de Værnepligtige et Antal Aar deltage i Repetitionsøvelser i Hjemmeværnet.

Udvælgelse af Befalingsmandselever (Befalingsmandsuddannelse)

Militære Skoler

Dansk Underofficersforening har, da dette Spørgsmaal ikke længere er paa Linie med den demokratiske Udvikling vort Land har gennemgaaet, underkastet dette uhyre vigtige Spørgsmaal en indgaaende Undersøgelse. Foreningen er Modstander af de nugældende Opdelinger i militære Skoler, hvor man allerede fra Starten tilsigter at uddanne to Slags Befalingsmænd. I Realiteten udtager man allerede paa dette Tidspunkt Elever til overordnede Stillinger (Officererne) og til underordnede (Underofficerer og Officeranter).

Dette Klassedelingsprincip er en Fortidslevning, som strider mod moderne sociale Grundsætninger. Selvfølgelig kan det ikke undgaaes, at der ogsaa indenfor Hæren opstaar forskellige Befolkningslag, men ingen har dog som netop den *danske Hær* sat dette i System. Her begynder Klasseforskellen helt nede ved Befalingsmandselevernes allerførste Start paa den militære Livsvej.

Foreningen kan maaske erkende, at der tidligere kunne være nogen Mening heri, set i Relation til den da herskende Samfundsopfattelse, men i en Tid, hvor Undervisningsniveauet har udviklet sig som det danske, hvor man ikke længere nøjes med Folkeskoleuddannelsen alene, men indfletter Undervisningen paa tekniske Skoler, Handelsskoler, frivillige Ungdomsskoler m.m., findes det, at en Nyordning er paakrævet.

Det har ikke været Underofficersforeningens Mening at søge bortforklaret, at den Mand, der møder med et Eksamensbevis ikke skulle have Ret til at komme paa de militære Skoler, der svarer til hans Forkundskaber. Paa den anden Side mener Foreningen ikke, at man derved bør forhindre en Mand i at komme frem til de højeste Stillinger, blot med den Motivering, at han ikke ved sin Indtræden i Hæren har sine Eksaminer i Orden, idet Grunden i mange Tilfælde i Virkeligheden er den, at den unge Mands Forældre ikke har været saa økonomisk vel-funderede, at de har haft Raad til at lade ham faa Eksamen. Foreningen kan ikke se rettere, end at det maa være Hærens Opgave og ikke Forældrenes, at uddanne, ogsaa i almene Fag, det Menneskemateriale, der viser sig i Besiddelse af Egenskaber som Førere og Lærere for Landets værnepligtige Ungdom.

Mellemskole

I sine Undersøgelser over Omfanget af den Viden, der betinges for at komme paa Kornetskole og dermed ind paa Officersretningen, kommer Foreningen til den Erkendelse, at blot en ung Mand paa Forhaand er i Besiddelse af en jævn god Mellemskoleeksamen, betragtes han paa Forhaand kvalificeret som Føreremne. Foreningen har ikke selv med sin bedste Vilje kunnet forstaa dette, idet det, efter vor Opfattelse, i første Række maa være rene

Soldateranlæg, der maa være det afgørende for Udpengningen af Elever til de militære Skoler.

Uddannelse. Seklt. Oversergent.

Hvis saaledes en værnepligtig møder med Mellemskoleeksamen og udtages til Kornetelev, vil han efter 7 Maaneders Skoleuddannelse paa Kornetskolen og 5 Maaneders praktisk Tjeneste kunne blive Sekondløjtnant og dermed Delingsfører samt i mange Tilfælde kunne blive Stedfortræder for Næstkommanderende ved Kompagniet. Heroverfor staar Oversergentens Uddannelse, der beløber sig til ca. 23 Maaneders Uddannelse paa militære Skoler og 24-48 Maaneders praktisk Uddannelse, og Oversergenten rangerer kun som Gruppefører. Naar bortses fra Grupper og Grader er Foreningen af den Opfattelse, at det er urimeligt, at man til en Mand med de for Oversergenten nævnte Uddannelsesmaaneder ikke mener at kunne give ham Kommando over mere end en Gruppe (8 mand), medens man til en Mand med det for Sekondløjtnanten nævnte mener at kunne give ham Befalingsret over en Deling (30 Mand).

Grad	Skoletid	Pr. Tjeneste	Funktion
Sekondløjtnant (Officer)	7 Mdr.	5 Mdr.	Delingsfører
Oversergent (Underofficer)	ca. 23 Mdr.	24-48 Mdr.	Gruppefører

For Foreningen har der ikke været den ringeste Tvivl om, at dersom Sekondløjtnantens Uddannelsestid er den rigtige, da maa Underofficeren med Føje skønnes at være overuddannet til den Tjeneste, der er ham betroet.

Fremtidigt Maal

Uholdbarheden i disse Forhold kan ikke bortforklares. Man skulde vel synes, at det fremtidige Maal, set med vor særlige Samfundsordning som Baggrund, som Helhed maa være, at unge Mennesker, der hævder sig i Konkurrencen skal rykke fremad og nyde godt af den højere Skoleundervisning.

Avancementmuligheder

Med Hensyn til Avancementsmulighederne finder Foreningen ikke at burde undlade at pege paa, hvordan man f.Eks. i Sverige og Norge er gaaet den Vej, at alle skal kunne blive Officerer, blot Evnerne er til Stede til at kunne modtage de for Stillingen nødvendige Kundskaber.

Foreningen gaar enstemmigt ind for, at Manden med Eksamen gaar direkte ind paa Officersskole, men finder det lige saa rigtigt, at han, der ikke har det, kan optages paa en Forberedelsesskole, for derigennem, omend senere, at komme frem ad samme Baner som Manden med Eksamen.

Konklusion

Konklusionen i Spørgsmaalet om Udvælgelsen af Befalingsmandselever maa være vedkommendes personlige Færdigheder som Soldat.

Udvælgelsen bør ske ved hemmelig skriftlig Afstemning blandt Underafdelingens Befalingsmænd og Optælling af Resultatet finder Sted i Overværelse af disse. En Soldat bør kunne søge om at blive Befalingsmandselev, men afgør den hemmelige Afstemning, at han ikke er egnet, skal han afvises.

Befalingsmændenes Uddannelse

(De militære Skoler)

Se Skitsen

De fremtidige militære Skoler bør blive følgende:

1. Gruppeførerskolen

Varighed: En Uddannelsesperiode

Fælles for alle Elever uden Hensyn til civile Eksaminer.

Undervisning: Kun militære Fag.

Tjeneste som Gruppefører: En Uddannelsesperiode som Hjælpelærer. Derefter Hjemsendelse (Hjemmeværnet) eller saafremt egnet og ingen Eksamen har, da paa:

2. Delingsførerskolen

Varighed: Ca. 1½ Aar, hvor der opnaas Præliminæreksamen.

Undervisning: Kun civile Fag.

Delingsførerskolen underlægges Undervisningsministeriet i alt som angaar Undervisningen.

Derfra kan den paagældende sammen med Elever der civilt har Real- eller Præliminæreksamen, dog efter at have forrettet Tjeneste en Uddannelsesperiode, komme paa:

3. Delingsførerskolen

Varighed: Ca. 1 Aar.

Undervisning: Kun militære Fag.

Tjeneste som Delingsfører. En Uddannelsesperiode, hvorefter Hjemsendelse (Hjemmeværnet) – frivillig Tjeneste – frivillig til Raadighed i Reserven og kan ved Uddannelse paa Feriekursus avancere til Kaptajn af Reserven, eller om egnet vælge den.

4. Praktiske Linie

Og gennemgaa *een* af nævnte Skoler for Ridning, Skydning eller Gymnastik for senere at gennemgaa et Administrationskursus.

Er man særlig egnet kan man vælge Stabslinien.

5. Stabsforsikolen

2 klasser: Hvoraf *een* Klasse for de Elever som ikke er Student eller har en dermed ligestillet Eksamen.

Undervisning: Civile og militære Fag.

Senere gennemgaa:

6. Stabskolen

Gennem denne Skole opnaas Avancementsmuligheder til de højeste Stillinger indenfor Hæren.

Dansk Underofficersforening ønsker at pege paa det yderst ubehdige ved de nuværende militære Skoler, at Undervisningen i de civile Fag efter de nugældende Regler sorterer under Krigsministeriet. En væsentlig Del af vore Ønsker ligger deri, at alle militære Skolers civile Fag for Fremtiden tilrettelægges og kontrolleres af Undervisningsministeriet, og at alle civile Eksaminer fra Delingsførerskolen og videre frem ligestilles med civile Eksaminer, og at der tilstilles de bestaaende Elever Eksamensbeviser herfor.

Teknikere og Haandværkere

Paa Sessionen udtages blandt de værnepligtige, det nødvendige Antal Haandværkere eller andre med særlig Uddannelse (f.Eks. Radiotelegrafi m.m.). Efter at have aftjent Værnepligten kan det nødvendige Antal antages til frivillig Tjeneste, og maa da gennemgaa Gruppeførerskolen, da det maa være en Forudsætning, at disse Fagfolk bibringes saa megen militær Viden, at de under Kamphandlinger kan lede og føre de dem underlagte Styrker.

Vi anser det for rigtigst, at de, forinden fast Ansættelse opnaas, gennemgaa en Fagskole med afsluttende Prøve, for at gøre dem særligt skikkede som Værkstedsledere.

Civilt-militært Personel

Dette bestaar af:

Tilsynsførende ved Kostforplejninger, Kaserner, militære Sygehuse samt Velfærdstjenesten.

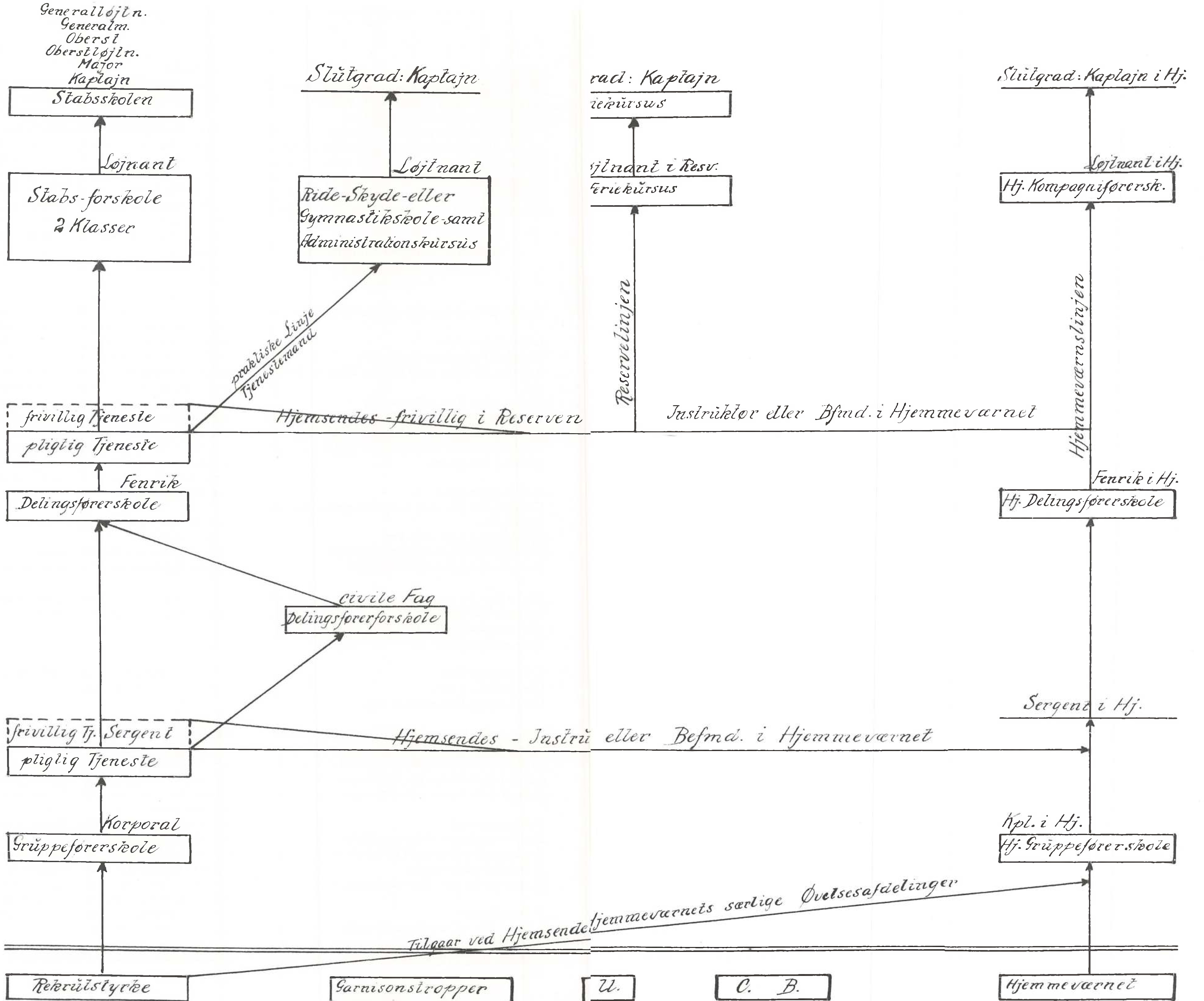
Alt dette Personel skal ikke gradsbetegnes, men have Stillingsbetegnelse som nævnt.

Befalingsmændenes Inddeling

(Fællesbetegnelse)

Centralskole - Mellemskole

Dansk Underofficersforening har aldrig alene drøftet f.Eks. Ophævelse af Betegnelsen »Under«officerer. Naar dette Emne har været behandlet har det altid været i Forbindelse med Befalingsmændenes Uddannelse, idet man under Henvisning til de i Danmark gennem mange Aar bestaaende Centralskoler ikke kan indse, at en Befalingsmandselev med Mellemskoleeksamen ved at gennemgaa en kortere militær Skole og efter forholdsvis kort praktisk Uddannelse bliver udnævnt til Officer, medens en Elev med almindelig Centralskoleundervisning, hvis Antal af Undervisningstimer ikke afviger væsentligt fra Mellemskoleeksamen, og maaske med Handelsskoleeksamen k u n opnaar at blive Korporal. Vedrørende den foreslaaede militære Skoleordning bliver dette Problem yderligere omtalt.

Betegnelsen Underofficer

Betegnelsen Underofficer er af gammel Dato. Den skriver sig helt tilbage til den Tid, da der blev taget Soldater direkte fra Geledet. Disse fik tildelt en lille Kommando under Tilsyn af en Officer. Det kunne maaske med Rette forsvares, at saadanne Befalingsmænd blev kaldt »Underofficerer«.

Gaar man endnu længere tilbage i Historien vil man dog se, at Fællesbetegnelsen for samtlige Befalingsmænd har været Officerer.

Imidlertid blev der ogsaa oprettet særskilte militære Skoler for Underofficererne. En Tid var der endog Fællesøvelser for Officersskoler og Underofficersskoler, og desuden var det saaledes, at alle Befalingsmænd, ogsaa med Officersuddannelse, blev udnævnt til Underofficerer, indtil de havde opnaaet en saadan praktisk Uddannelse, at den paagældende blev udnævnt til Officer.

Underofficersforeningen finder dette sidste som den bedste Form for Uddannelse af Befalingsmænd, thi ingen kan være født til at føre Kommando over større Enheder.

Officiantgruppen

Underofficererne blev gennem deres Uddannelse skolede Folk, og som Tiden gik førte Udviklingen med sig, at de underofficersuddannede Mænd vandt almindelig Anerkendelse som dygtige Folk. Først og fremmest vel i det civile Liv. Underofficersproblemet trængte sig stadig stærkere paa, og Udviklingen resulterede i, at de politiske Partier ved Hærloven af 1923 fik Underofficererneigestil lede med Officererne ved Oprettelsen af Officiantgruppen. Man mente hermed at have løst dette Problem paa den for alles Vedkommende bedste Maade. Udviklingen skulle vise noget andet, og den Maade, hvorpaa Ordningen blev ført ud i Livet, blev i Virkeligheden Indledningen til en Splittelse indenfor Hæren og ikke til Gavn for nogen Part. Der opnaaedes kun dette, at man yderligere fik en Underofficersstand, nemlig Sergentgruppen, der senere ved Hærloven af 1932 blev udvidet med Oversergentgraden.

Ingen kan være interesseret i at bevare de nuværende Over- og Underklasser, og man bør forlade dette System og gaa over til Enhedsgruppen. Vejen frem er bl.a., at man uden Hensyn til, hvilken Befalingsmandsstilling det end drejer sig om, maa forlange almene Kvalifikationer, men der skal gives en særdeles grundig og ret langvarig Uddannelse til alle, saaledes at Eleverne virkelig kan optræde som og være Befalingsmænd, naar de skal ud at virke i Geledet.

Enhedsbetegnelsen bør vær Officer

Officersbetegnelsen er ikke det vigtigste. Det centrale maa være en Befalingsmandsuddannelse, der giver Garanti for virkeligt kvalificerede Befalingsmænd og skaber Grundlaget for et System, hvor alt gaar i Fred og Fordragelighed, og hvor Befalings-

mændene virkelig kan optræde som Lærere og Ledere for den værnepligtige Ungdom.

Befalingsmændenes Grader og Anvendelse

Dansk Underofficersforening foreslaar følgende Tjenestefordeling ved den kommende Hærordning:

Korporal:

Gruppefører
Hjælpe lærer ved almindelig Uddannelse
Gruppefører under Fægtning og Felttjeneste
Leder af teknisk Gruppe
Leder af Sanitetsgruppe

Sergent:

Gruppefører
Næstkommanderende ved Deling

Fændrik:

Delingsfører
Lærer ved almindelig Uddannelse
Delingsfører under Fægtning og Felttjeneste
Vagtinspektør og Ronde
Værkstedsleder
Reservelæge
Gymnastik-, Skyde- og Ridelærer

Løjtnant:

Næstkommanderende ved Kompagniet
Lærer for Kompagniet
Depotforvalter
Intendant
Teknisk Leder

Kaptajn:

Chef for Kompagniet
Regimentsintendant
Divisionsintendant
Overlæge

Major

Oberstløjtnant

Fortrolige Udtalelser og Forfremmelsesbedømmelser

Dansk Underofficersforening er af den ganske bestemte Opfattelse, at det i allerhøjeste Grad er udemokratisk at bibeholde de for fortrolige Udtalelser nugældende Bestemmelser, hvorefter disse udfyldes og indsendes fortroligt, saaledes at den paagældende Befalingsmand ikke faar nogen Chance for at rette paa et eventuelt paatalt Forhold, da han jo ved de nugældende Regler ikke ved, hvad der staar skrevet i dem.

Forfremmelsesbedømmelser

Foreningen mener derfor, at med Hensyn til Forfremmelser bør disse i Fremtiden ske paa Grundlag af de fortrolige Udtalelser, der iøvrigt afløses af: »Forfremmelsesbedømmelser«. Disse Bedømmelser i Forbindelse med den fornødne Anciennitet bør fremtidigt danne Grundlaget for Forfremmelser.

Forfremmelsesnævn

Dansk Underofficersforening ønsker i denne Forbindelse at foreslaa, at man i Fremtiden nedsætter et Forfremmelsesnævn med ligelig Repræsentation til alle Sider, der sammen med de militære Chefer foretager de nødvendige Udnævnelser og Forfremmelser.

Ankenævn

Endvidere foreslaar Foreningen, at man nedsætter et Ankenævn i Forbindelse med Forfremmelsesbedømmelserne med en Repræsentant fra hver Part samt en Opmand til at afgøre Sager, hvorom der ikke opnaas Enighed mellem den Udtalende og den paagældende Befalingsmand.

Foreningen foreslaar, at Tjenestemandslovens Bestemmelser (Lovens 1. Del § 26) overføres til ogsaa at gælde for Hærens Vedkommende.

Messespørgsmaalet Enhedsmesser

Dansk Underofficersforening kan ikke gaa ind for en Bibeholdelse af de efter den gældende Hærlov skarpt adskilte Messer for de forskellige Befalingsmandskategorier.

Alle Befalingsmænd i samme Messe

Den nuværende Befalingsmandsopdeling har givet sig mange Udslag, men flest vel nok paa dette Omraade. Saaledes kan man paa flere Kaserne se det Syn, at der findes Messer for: Korporaler, Kornetter, Sergenter og Oversergenter, Officiantgruppen og Officersgruppen. Altsaa 5 forskellige Messer i samme Garnison. Det kan med Rette siges, at dette Forhold er ganske meningsløst, og alene dette giver ofte Anledning til Polemik i Pressen og er i sig selv udmærket Pressestof.

Dansk Underofficersforening kan ikke se det mindste til Hinder for, at alle spiste i samme Messe. Noget Dannelseshensyn til dette Forhold eksisterer ikke, da man maa forvente, at de Befalingsmænd, der muligvis ikke er i Besiddelse af den fornødne Takt og Tone, herved kunne lære noget ved den daglige Omgang med andre og ældre Befalingsmænd. Vi finder det ikke rigtigt, at man adskiller Messerne, som det for Tiden er Tilfældet, og Underofficersforeningen ønsker kun een Messe for samtlige Befalingsmænd. Som Forholdene er nu, giver de kun Anledning til Splid og Klassedeling.

Dansk Underofficersforening ønsker, at Skrankeerne paa dette Omraade skal falde, men naturligvis ikke før Befalingsmandsuddannelsen er lagt om efter omstaaende skitserede Planer.

Lønning

Dansk Underofficersforening gaar principielt ind for, at Aflønningen i Hæren maa være tidssvarende.

Derfor maa der forlanges, at der, efter at en Elev er udnævnt til Delingsfører, mindst udbetales de paagældende en Lønning, som er lig den, der i det civile Liv udbetales til en faglært Haandværker, saaledes at han i givet Tilfælde med en forstandig Økonomi skal kunne sætte Bo og gifte sig og derefter betale de for et Ægteskab nødvendige daglige Udgifter.

Uniformering

Ingen bør være Selvbeklædere

Dansk Underofficersforening er af den Formening, at ingen i Hæren bør være Selvbeklædere.

Ser man paa, hvorledes Selvbeklædningen har udartet sig, har samtlige Hærens Befalingsmænd i Dag vidt forskellig Beklædning. Dette alene tjener kun en Ting, nemlig at forvirre Civilbefolkningen, saaledes at det er umuligt at se, om man staar overfor en Befalingsmand i Hæren eller det er et Cyklebud eller en Biografkontrollør.

Paa dette Omraade bør der snarest ske en Ændring, saaledes at Faconer og Snit bliver ens for alle.

Til Hærens Befalingsmænd bør udleveres en Mandskabet fuldkommen lig Feltuniform, der med passende og efter Bestemmelser fastsatte Terminer vil kunne ombyttes paa Grund af Slid.

Endvidere bør alle Befalingsmænd have en Udgangsuniform, og Uniformen bør sys hos ganske bestemte og af Munderingsforvaltningen godkendte Skræddere.

Hæren betaler disse Udgangsuniformer, der i Lighed med, hvad der for øvrige Tjenestemænd og Embedsmænd efter Reglementerne er fastsat, fornyes, hvilket vil sige, at Befalingsmanden efter et bestemt Antal Aars Tjeneste faar udleveret en ny Uniform og tilsvarende for Kappens Vedkommende.

Da det jo drejer sig om Udgangsuniformer vil Terminerne selvfølgelig blive temmelig lange, men det principielle i Ordningen bør være, at Uniformerne betales af Hæren og at de syes af godkendte Skræddere, saaledes at man kommer bort fra de nugældende Udbetalinger af Uniformsgodtgørelse og endelig det vigtigste, at den danske Hær kan opnaa at faa en ensartet og pænt paaklædt Befalingsmandsstand.

Sundhedstjeneste

I Tjenesten

Dansk Underofficersforening er af den principielle Mening at saa længe en Person forretter praktisk Tjeneste i Hæren bør der tilkomme ham fri Læge, fri Medicin, frit Sygehusophold, fri Tandlæge m.m.

I Hjemmeværn

Naar en Befalingsmand udtræder af aktiv Tjeneste, men indgaar i Tjeneste i Hjemmeværnet, bør han have samme Rettigheder som den tjenstgørende Befalingsmand.

I Reserven

Ønsker en Befalingsmand at forblive til Raadighed i Hærens Reserve og f.Eks. ønsker at deltage i de aarlige Indkaldelser, Feriekursus i Sommerferien, bør han ogsaa have samme Rettigheder som den tjenstgørende m.H.t. Sundhedstjenesten.

Ferie

Ferie som Tjenestemænd og efter Ferieloven

Dansk Underofficersforening er af den Opfattelse, at der her bør ske en Nyordning, saaledes at man tildeler Ferie efter Tjenestemandsloven for alle, der sidestilles med Tjenestemændene. Alle øvrige bør have Ferie efter Ferieloven, der bør ændres til at omfatte Befalingsmænd, der ikke er berettiget til Ferie efter Tjenestemandslovens Bestemmelser.

Adgang til civile stillinger

Ifølge gældende Bestemmelser har afskedigede Underofficerer Forret til Besættelse af civile Stillinger inden for Stat og Kommune. Dansk Underofficersforening er dog af den ganske bestemte Opfattelse, at denne Forret kun er gældende paa Papiret, idet der i Praksis er mange Hindringer, førend denne Bestemmelse kan gennemføres.

Ancienniteten

Ikke mindst Vanskelighederne mellem Organisationerne indbyrdes med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor man skal anbringe den Mand, anciennitetsmæssigt, der pludselig springer ind i en Etar, foran dem, der allerede i en længere Aarrække har forrettet Tjeneste indenfor denne, volder mange Vanskeligheder.

Meget taler for, at man indfører en Ordning i Lighed med den f.Eks. Sverige, der har indrettet en Slags Arbejdsanvisning, der hjælper deres afskedigede Befalingsmænd til Rette i det civile Liv efter endt Militærtjeneste.

De svenske Bestemmelser siger herom: »For at lette fast anställt manskap« (Grader til og med

Överfurir) »til civilt Arbejde efter deres Hjemsendelse anordnes i Reglen hvert Aar visse Specialkursus, der skal bibringe en Uddannelse med et vist civilt Arbejde for Øje«.

Udover dette findes Civilansættelsesmyndigheder, nemlig »Försvarets anställningsbyrå« i Stockholm, samt en »civilanställningskommission« ved hvert Regiment udenfor Stockholm.

Disse Bureauer har til Opgave at samle og give Oplysninger om Ledige Stillinger, være de søgende behjælpelige med Ansøgninger og iøvrigt paa enhver tænkelig Maade at være til Raadighed for dem, der søger Bistand.

Konklusion

Velfærdstjenesten herhjemme bør formidle Adgangen for afskedigede Befalingsmænd til Indtræden i det civile Liv saaledes, at den Befalingsmand, som forretter frivillig Tjeneste, gives Adgang til i Tjenestetiden at gennemgaa Kursus, som gør det muligt for ham efter Hjemkommanderingen, paa lige Fod med de øvrige i sit Fag, at kunne præstere en normal Arbejdsindsats.

For de Befalingsmænd, som ønsker at indtræde i Statens eller Kommunens Tjeneste tillægges der den paagældende Etats højeste Ansættelsesalder, det Antal Aar vedkommende har forrettet frivillig Tjeneste, saaledes at en ansøger som er 26 Aar, og har forrettet frivillig Tjeneste i 2 Aar kan søge Stillinger, hvor højeste Ansættelsesalder er 24 Aar.

Overgangsbestemmelser

Dansk Underofficersforening er af den Anskuelse, at det i Overgangsarene, for de Underofficerer, som ønsker det, efter nærmere fastsatte Bestemmelser, maa være muligt at aflægge en Tillægsprøve paa et af Staten godkendt Kursus saaledes, at dette Kursus sammenlagt med Eksaminerne fra de militære Skoler i almene Fag giver Eksamen ligestillet med Præliminæreksamen.

Paa denne Maade bliver det muligt for Befalingsmænd af de to Kategorier, som er egnede, at dygtiggøre sig til de højeste Stillinger indenfor Hæren.

Civilbeskyttelsestjenesten

Underofficersforeningen gaar ind for, at C.B.U. Styrkerne i det Omfang Sagkyndige mener det nødvendigt, opretholdes.

Det skal og maa være saaledes, at Danmark til Stadighed har, til Brug for Naturkatastrofer og i et eventuelt Krigstilfælde et permanent Rigs-, Brand- og Livredningskorps af en meget høj Standard.

Styrkerne skal naturligvis tilgaa fra den værnepligtige Masse, der møder til Sessionen, og som paa Grund af civil Stilling netop er kvalificerede til denne særlige Tjeneste.

Udover de her nævnte C.B.U. Styrker, maa der naturligvis paa samme Maade som til Hjemmeværnsstyrkerne tilgaa værnepligtige til den almindelige Civilbeskyttelsestjeneste.

Hjemmeværnet

Dansk Underofficersforening har for Øje, at Danmarks Genopbygning kræver den størst mulige Indsats af den størst mulige Del af Landets Befolkning. Dette forudsætter derfor, at den enkelte Medborger i vort Samfund anvender den kortest mulige Tid i Forsvarets Tjeneste. Følgen maa derfor blive, at Tjenestetiden rationaliseres, og at Tanken om Hjemmeværnet tages op til en nøgtern Behandling.

Uddannelse i Fritiden

Fordelen ved Uddannelse af Hjemmeværnsstyrkerne ligger ganske givet i, at hele Uddannelsen foregaa i den enkeltes Fritid. Imidlertid næres der i store Dele af Befolkningen en vis Mistillid til Hjemmeværnet, idet man, maaske med Rette, nærer Frygt for, at det i en given Situation kan blive en Kastebold mellem forskellige partipolitiske Opfattelser.

Foreningen har i denne Anledning ladet sit Hærløvsudvalg underkaste Spørgsmaalet en Undersøgelse for om muligt at finde frem til en Opstilling, der kan yde Befolkningen en vis Garanti for, at det eventuelt opstillede Hjemmeværn til enhver Tid og under alle Forhold vil opføre sig som det forlanges af Landsmænd ikke mindst, naar Faren truer vort Lands Grænser.

Underkastet militær Straffelov

Hjemmeværnet skal underlægges Hæren, men Tilgangen bør efter vor Opfattelse hvile paa et delvist frivilligt Grundlag. Hvad det frivillige angaar, skal det være frivilligt, om man ønsker at tilslutte sig Hjemmeværnet, men dermed er det ogsaa Slut med Frivilligheden, idet man herefter er et Led i Hæren og dermed underkastet den militære Straffelov.

Hjemmeværnets Opgaver

Hjemmeværnet tænkes ikke som en Reserve for Hæren, men derimod som et Korps med ganske bestemte Opgaver udenfor den egentlige Hær. I første Omgang tænkes paa at opstille den første Modstand mod Fjenden, indtil Hæren er mobiliseret og rede til at tage Kampen op. Hjemmeværnet skal da angribe fjendtlige Befæstninger og Spærringer for at forhindre Fjenden i at faa Samling paa sine Styrker og dermed paabegynde Fremrykningen. Endvidere skal der søges skabt Forbindelsesforstyrrelser.

Efter at Hæren er opstillet og efter dens Indgriben i Striden gaar Hjemmeværnet tilbage til sin

egentlige Opgave, at forsvare Hjemegnen ved at uskadeliggøre fra Luften eller fra Kysten landsatte fjendtlige Styrker, deltage i Luftmeldeopgaver og lignende, samt paa enhver tænkelig Maade modarbejde Fjenden og vanskeliggøre hans Bevægelser.

Tilgangen bør stimuleres

Hvad den tvungne Del af Hjemmeværnet angaar, kunne Udvalget tænke sig, at man lod den sidste af Efterindkaldelserne foregaa ved Hjemmeværnet, at man for at stimulere Tilgangen til Hjemmeværnet lod dem slippe for Efteraarsindkaldelserne, der meldte sig til Tjeneste i Hjemmeværnet og dermed forpligtede sig til at staa til Raadighed i et nærmere fastsat Timetal aarligt med Uddannelse for Øje.

Hjemmeværnets Befalingsmænd

Hjemmeværnets Befalingsmænd skal dels komme fra Hæren og dels uddannes indenfor Hjemmeværnet. Foreningen foreslaar at Efterindkaldelserne skal foregaa ved Hjemmeværnet, ligesom man i Mødebefalingen kan beordre Folk til i Tilfælde af Mobilisering at melde sig til den eller den Hjemmeværnsafdeling.

Ved Mobilisering

Hjemmeværnet skal kunne mobiliseres med meget kort Varsel, hvilket medfører, at Hjemmeværnsmanden nødvendigvis maa have sine Vaaben paa sin Bopæl. Heri ligger ganske givet et af Grundlagene for Befolkningens Mistillid til Hjemmeværnstanke. Man maa imidlertid gøre klart for sig, at det ikke er Vaabnet som saadant, der er farligt, men derimod Vaabnet i Forbindelse med Ammunition dertil. Undersøger man, hvorledes man har baaret sig ad i andre Landes Hjemmeværn, kommer man til det Resultat, at Vaabnet beror hos Hjemmeværnsmanden, medens Ammunitionen ligger i dertil beregnede Depoter, hvortil kun Lederne har Adgang. Vor Opfattelse er, at saa længe der kun er Tale om Vaaben uden Ammunition, er der ingen Grund til at nære Frygt fra Befolkningens Side.

Hvad Befalingsmændene angaar, vil man ved Hjemmeværnet kunne udnytte deres Evner og Anlæg fuldtud. Endvidere vil Befalingsmændene ved deres Virksomhed som Instruktører kunne bibeholde deres erhvervede Færdigheder, samtidig med at der gennem Tjenesten gaves dem lejlighed til at sætte sig ind i det nye, der Tid efter anden vil opstaa.

I Fredstid

I Fred udgør Hjemmeværnet et Udsnit af Hæren, der ogsaa bør kunne stilles til Raadighed i visse Tilfælde f.Eks. ved Katastrofefænelser, ved Efter søgning af forsvundne ligesom man i visse Tilfælde skulde kunne række Myndigheden en Haand, naar det gjaldt at finde flygtede Personer eller andre, der for at unddrage sig Lovens Bestemmelser gemte sig i Hjemmeværnsomraadet. Det maa imidlertid kraftigt fremholdes, at Hjemmeværnet under ingen

Omstændigheder maa sættes ind til at opretholde Ro og Orden under f.Eks. Arbejdskonflikter.

For at give Befolkningen den størst mulige Tryghed overfor det Arbejde, der drives indenfor Hjemmeværnsafdelingerne bør der nedsættes et Raad med den Opgave, at følge Hjemmeværnets Arbejde og give Indberetning om indtrædende uheldige Forhold, samtidig med, at der stilles Forslag om Borteliminering af det kritiserede.

Set under den Synsvinkel, at saa mange som muligt maa gaa gennem Hjemmeværnsrækkerne til Erstatning for den Reduktion den forkortede Tje-

nestetid indebærer, kommer man ikke uden om, at Hjemmeværnet er en Foranstaltning, der under en dygtig Ledelse vil være i Stand til at løse store Opgaver samtidig med, at det maa erindres, at Omkostningerne ikke vil virke afskrækkende, og i alle Tilfælde vil ligge langt under, hvad en tilsvarende Uddannelse i Hæren ville have kommet til at koste.

Saaledes vedtaget paa »Dansk Underofficersforening af 1939«s Repræsentantskabsmøde i Næstved den 23.-25. April 1948.

København, den 3/12-1947
(Hermed 2 Bilag)

Bilag 1

Til

Undervisningsministeriet

I Anledning af, at undertegnede Forening f.T. arbejder med Muligheden for Oprettelse af Kursus for sine Medlemmer, med den Tanke at give dem en bedre Start i det civile Liv efter endt Militærtjeneste, tillader vi os hermed at rette forskellige Spørgsmaal til det ærede Ministerium.

Forinden vi gaar over til de Spørgsmaal, der ligger os paa Sinde, skal vi, til Orientering for Ministeriet, tillade os at meddele lidt om vor Organisation og dens Formaal.

»Dansk Underofficersforening af 1939« har som Medlemmer praktisk talt alle Underofficerer af Reserven o.l., nemlig: Sergenter, Oversergenter og Reservehaandværkere I. Desuden har den som Medlemmer et stort Antal tidligere Underofficerer, hvis eneste Formaal i Foreningen er at støtte den økonomisk. Foreningens Formaal er blandt andet, at hjælpe og støtte de unge Kolleger i deres forskellige tjenstlige og private Forhold. I Særdeleshed arbejder Foreningen maaltvist paa at dygtiggøre Foreningens Medlemmer – Underofficersgruppen – ved, gennem Foreningens Blad »Underofficeren« at bringe instruktive Artikler, ved under normale Forhold at afholde Kursus i militære Disipliner, ligesom man under alle Forhold afholder Skydeøvelser. Sidst, men ikke mindst har Krigsministeriets Løfte til Foreningen om at søge det bedst egnede Menneskemateriale udtaget som Elever paa Vaabenes forskellige Skoler, bidraget til en vis Højnelse af Gruppens Medlemmer.

I Erkendelse af, hvilken uhyre Betydning det i det civile Samfund har, at være i Besiddelse af et Eksamensbevis, og vel at mærke en Eksamen, hvis Pensum maa siges at være kendt i den brede Befolkning, arbejder Foreningen med Planer om yderligere Dygtiggørelse af Medlemmerne, en Tanke Foreningen er villig til at yde baade Kræfter og økonomiske Ofre.

Baggrunden for Ideen vi arbejder med, er, at den Undervisning vore Medlemmer har modtaget i Barneskolen skulle danne Basis, der i Forbindelse med den Undervisning den Paagældende har modtaget indenfor Hæren suppleret op med Kursus, skulde være i Stand til at give en Eksamen.

I den Anledning er Foreningen interesseret i Besvarelsen af nedenstaaende Spørgsmaal. Det forudsættes at vedkommende har afsluttet sin Skolegang

som 14. aarig, hvorefter han er overgaaet til Uddannelse i det praktiske Liv. I denne Forbindelse tillader vi os at erindre om den Undervisning, der gives paa de tekniske Skoler, Handelsskoler, endvidere den Undervisning, der gives paa de forskellige kommunale Fortsættelseskursus. Det forudsættes endvidere, at det Menneskemateriale, der her er tale om, skal have bestaaet de militære Skoler med ikke under mg.- i Gennemsnit.

a. Hvor meget skal der tillægges Sergenteksamen (Hærlov 1937) for at den kan give Mellemskoleeksamen?

b. Hvor meget skal der tillægges Oversergenteksamen (Hærlov 1937) for at den kan give Realeksamen (Præliminæreksamen)?

c. Hvor meget skal der tillægges Officiantklassens Eksamen (Hærlov 1937) for at den kan give Studentereksamen?

Udover ovenstaaende kunde Foreningen ønske at afeske Undervisningsministeriet en Udtalelse om nedenstaaende Spørgsmaal:

d. Undervisningsministeriets Syn paa de danske Landsbyelever efter indførelse af Centralskolerne?

e. Er Eleverne ved Udgangen af den danske Folkeskole i Besiddelse af større eller mindre Viden, sammenholdt med vore Nabolande Sverige og Norge?

Til Orientering for Ministeriet vedlægges et Uddrag af Bestemmelserne for de forskellige militære Skolers Undervisningsfag og deres Timetal. Vi skal til Bilagene tillade os at bemærke, at Undervisningen for Korporalskolerne Vedkommende tilrettelægges efter de forskellige Skolechefers Skøn. De her for Korporalskolerne nævnte Timetal er et gennemsnitligt Uddrag af Rapporter fra Sjællandske Divisions Korporalskole i Aarene 1936/37, 1937/38, 1938/39.

Det er Foreningens Opfattelse, at naar Staten ofrer saa store Summer som den gør paa et højt udviklet Skolevæsen i Byerne, og fortrinlige Centralskoler paa Landet, maa den være interesseret i, at de udlagte Penge kommer igen i Form af den enkeltes Dygtiggørelse, samt at der gennem Eksamensbevis aabnes Adgang til i Praksis at kunne anvende de Kunskaber Skolevæsenet har bibragt dem. I denne Forbindelse tillader vi os at meddele som vor Opfattelse, at de militære Skolers Elever er

mere ensartede, hvad Alder og Vilje til at lære noget angaar, sammenholdt med forskellige private Kursers Elever.

Forventende at det ærede Ministerium vil undersøge sagen og snarest belejligt vil besvare de her stillede Spørgsmaal, skal vi understrege, at det er af uvurderlig Betydning for vor Gruppe som Stand betragtet, og hermed for de værnepligtige der underlægges os, at der gives dem en Chance for at

kunne dygtiggøre sig og dermed løftes op i et Plan, hvortil de ikke tidligere har kunnet komme.

Med særdeles Højagtelse
A. Nissen

(Paa denne Henvendelse er der indtil 1/6 1948 ikke indgaaet Svar).

Bilag Nr. 1
til »Dansk Underofficersforening af 1939«s Skrivelse af 3/12 1947.

Teoretisk Timeplan for danske Korporal-, Sergeant-, Oversergentskoler samt Officersklassen efter Hærloven af 1937.

Skolernes Navne	Kpl.	Sgt.	Osgt.	Off.	Ialt
	6 Mdr.	6 Mdr.	6 Mdr.	1 Aar	
Skolernes Varigh. ca.	6 Mdr.	6 Mdr.	6 Mdr.	1 Aar	Ialt
Fag:	Timer	Timer	Timer	Timer	Ialt
Dansk	43	60	60	150	313
Tysk				150	150
Regning og Matematik	30	50	69	200	349
Historie og Samfundslære			60	100	160
Geografi			40	50	90
Fysik				50	50
Skrivn. og skriftl. Udfærdigelser	24	40	50	60	174
Tegning				50	50
Gymnastik og Dansk		62	48	120	230
Engelsk			97	185	282
Bogholderi			20	80	100
Pædagogik		5	10	20	35
Hærorrdning og Tjenesteforhold		41	24	60	125
Skyde- og Vaabenlære		40	25	60	125
Skydeteori				50	50
Krigsbygningskunst				65	65
Fægtningsslære		41	22		63
Fysiologi og Nødhjælp		10	5		15
Sang		10			10
Krigskunst				90	90
Teoretisk Felttjeneste		38	31		69
Ialt	97	397	561	1540	2595

Bilag Nr. 2
til »Dansk Underofficersforening af 1939«s Skrivelse af 3/12 1947.

Timeplan over praktiske Øvelser for danske Sergeant- og Oversergentskoler 1937/38.

Skolernes Navne	Sgt.	Osgt.	Ialt
	Timer	Timer	
Disciplinerne	Timer	Timer	Ialt
Marchøvelser	93½	78¾	171¾
Eksercits, almindelig	79¼	¾)	
Maskingevær og Morter	6¾	76¼	
Kanon		5)	
Grenadertjeneste	7¼)	175¼
Fægtning	116¾	141½	258¼
Felttjeneste	47¼	9½	56¾
Skydning, Ildledelse og Afstandsbedømmelse	45	57¼	102¼
Forbindelses- og Meddelelsetjeneste	49¾	26¾	76½
Feltarbejder	32½	15¾	48¼
Anden Tjeneste (Afgangsprøver m.v.)	100	125	225
Eftersyn og Udlevering af Materiel, Kogeøvelser, Pudsning under Inspektion samt Oprettelse af Grænsekommando	35	15	50
Ialt	613	551	1164

For Korporalskolerne, hvor Timeplanen bestemmes af Skolechefen, har det ikke været muligt at fremskaffe tilsvarende Timeplansoversigt.

For Officiantklassens Vedkommende savnes ogsaa Timefordelingen for praktiske Fag.

Forklaring:

Kpl - Korporalskole

Sgt - Sergentskole

Osgt - Oversergentskole

Off - Officiantklassen

Paa de danske Skoler er teoretisk og praktiske Fag ikke adskilte fra hverandre i særskilte Semestre.

Timetallene for Korporalskolerne er Gennemsnit af Skolerne 1936/37, 1937/38, 1938/39.

Rapport

over visse Forhold i den svenske Arme, Programmer for visse Skoler samt Grads-, Lønnings- og Pensionskemaer.

Værnepligt

Sverige har almindelig Værnepligt, og man er værnepligtig fra det 20' til og med det fyldte 47' Aar.

Udskrivning

Senest det Aar den værnepligtige fylder 20 Aar har han Pligt til at lade sig fremstille for »innskrivningsforretningerne«, hvor Bedømmelsen af den enkeltes Fysik og Afholdelse af den psykologiske Prøve finder Sted.

NB

»1945 aars försvarskomite« foreslaar i sin Betænkning (afgivet 1947), at Alderen for Begyndelsen af første Tjenstgøring sænkes fra det nugældende 21' til 20' Aar. Sessionsalderen sænkes dermed ligeledes 1 Aar.

Den behandlede Styrke inddeles i 4 Kategorier:

Til Gruppe 1 henføres de, der i fysisk og psykisk Henseende er bedst egnede.

Til Gruppe 4 henføres de, hvis Anvendelse til direkte Militærtjeneste er i væsentlig Grad begrænset.

Psykologisk Prøve

I Forbindelse med »innskrivningen« finder den psykologiske Prøve Sted, paa Grundlag af hvilken Udtagelsen til de forskellige Vaaben foregaar. Fordelen ved denne Prøve er, at Afdelingen, til hvilken Manden senere indkaldes, allerede forinden Mødet, har et fortrinligt Billede af de Værnepligtiges Kundskaber og Anlæg.

Gruppe »K«

Hertil henføres Studenter og Folk med særlig civil Faguddannelse f.Eks. Radiotelegrafister o.l. med det Formaal indenfor Armeen at finde Anvendelse for deres Kundskaber. Iøvrigt udtages navnligt Emner til »Officersvejen« fra denne Gruppe.

Kontraktansat Mandskab

Har man paa Forhaand Lyst og Interesse til at blive Befalingsmand, kan man allerede som 17 aarig melde sig. Der oprettes da en Kontrakt med Armeen, hvor den værnepligtige paa sin Side forpligter sig til at forrette Tjeneste i 4½ Aar, medens Armeen til Gengæld forpligter sig til, dersom det viser sig, at han er i Besiddelse af de for Uddannelsen

nødvendige Evner, at lade ham gennemgaa en Underbefalsuddannelse.

Tjenestetiden

Tjenestetiden er efter »1942 aars försvarsbeslut« 360 Dage inden 2' Aaret efter »innskrivningen« og 2 Genindkaldelser a 30 Dage inden det 8' Aar, og 1 Genindkaldelse omkring det 18' Aar efter »innskrivningen«.

For de, der af de værnepligtige udtages til Uddannelse til henholdsvis værnepligtig Underofficer, eller værnepligtig Officer (frivilligt – tvungen), er Tjenestetiden henholdsvis 180 og 360 Dage ekstra.

Forslag til ny Hærlov

»1945 aars försvarskomite« foreslaar en Nedsættelse af Tjenestetiden med følgende Motivering:

»Komiteen har ved Udarbejdelsen af Forslaget gaaet ud fra, at Uddannelsesstiden skal sænkes til i alt 11 Mdr. (Uddannelsesstid 9 Mdr. + 2 Genindkaldelser a 30 dage).

Tjenestetiden bør tilrettelægges paa en saadan Maade, at der ikke lægges større Byrder paa de Værnepligtige, end hvad som maatte anses for uomgængeligt nødvendigt. Arbejdsmarkedssituationen motiverer, at alle Muligheder for Mindskning af Øvelsestiden bør overvejes. Komiteen betegner det som en Sag af yderste Vigtighed, at Mulighederne for en Rationalisering og Effektivisering af Uddannelsen tillægges skærpet Opmærksomhed.

Spørgsmaalene bør underkastes en fordomsfri Omprøvning. Komiteen er ikke fremmed for, at det kan blive nødvendigt – eksempelvis gennem forøget Specialisering – at begrænse Uddannelsesmaalet.

Pengepræmie for ekstra Tjeneste

Værnepligtige, der er paalagt ekstra Tjeneste paa Grund af Uddannelse til værnepligtig Underofficer eller Officer, faar ved Skolens Afslutning udbetalt en Pengepræmie (Se Side 27).

Befalingsmændenes Udvalgelse og Uddannelse - Hvervede

For Sveriges Vedkommende er det nødvendigt at skelne mellem to forskellige Ordninger. 1.) ham der lader sig hverve, og 2.) ham der indkaldes paa normal Vis.

For den der har Lyst og Interesse til at gennemgaa en Befalingsmandsuddannelse gives der Lejlighed til at afslutte Kontrakt med Armeen (Se under kontraktansat Mandskab.). Findes han egnet, gennemgaaer han Uddannelse til Furir, og har dermed Ret til, stadigt under Forudsætning at han er egnet, at fortsætte paa forskellige Skoler med fast Ansættelse for Øje.

Udvælgelsen af Elever ved Afdelingerne

For det Mandskab, der indkaldes paa Normal Vis, finder Udtagelsen Sted som i Danmark. I Hovedsagen tager man de frivillige, der er egnede. Er der ikke et tilstrækkeligt Antal, der melder sig, tvinges Resten. Man kan kun tvinges til at gennemgaa Uddannelse til værnepligtig Underofficer eller Officer. (Om Tjenestetid, se foroven Side 21).

Udvælgelse af teknisk Personale - Hvervede

Blandt Teknikere har man ogsaa to Ordninger. 1.) Hvervet, 2.) Udtagelse blandt de værnepligtige.

De hvervede binder sig for 4½ Aars Tjeneste og stiger i Graderne og lønnes samt uniformeres ganske som de, der gennemgaa en rigtig Soldateruddannelse. Forskellen er her, at hos Teknikeren lægges Hovedvægten af hans Uddannelse paa det faglige.

Menige til tekn. Tjeneste

Blandt menige, der fortrinsvis melder sig frivilligt, kan der udtages det nødvendige Antal, til Udførelse af det fornødne Arbejde inden for den tekniske Tjeneste. Den menige, der er udtaget til denne Tjeneste, kan højst paalægges Ekstratjeneste i 180 Dage.

Hjemmeværnet

Sveriges »1945 aars försvarskommite« skriver i sit Forslag til den kommende svenske Hærordning følgende om Hjemmeværnets Opgaver: (Konklusionen begynder med en Redegørelse for svenske Forsvarsopgaver, og fremsætter som sin Mening, at Hæren givetvis skal formindskes, idet der er en økonomisk Grænse for hvor langt man kan strække sig. Kommissionen mener, at den blotte Kendsgerning, at der i Landet er opstillet en Hær af en vis Størrelsesorden, skulde være tilstrækkeligt til, at afholde en Fjende fra at gøre Invasion. Naar Forsvaret skal reduceres, kommer man ikke udenom Hjemmeværnet, hvis Opgaver skal være følgende):

»I sidstnævnte Fald (Angreb paa Sverige trods det opstillede Forsvar) maa blandt andet Lokalforsvaret og Hjemmeværnsafdelinger – med Udnyttelse af de forskellige Landsdeles forskellige Terrain – angribe Kommunikationsmidlerne, fjendtlige Befæstninger og Spærringer samt iværksætte Forbindelsesforstyrrelser – kunne indgribe ved en overraskende Invasion. Herved opnaas den Tidsvinding, som fordres, for at Hæren skal kunne naa at gribe ind, inden Fjenden har kunne sætte sig fast, og derved sikre sin egen Fremrykning. Dersom Okkupationen ikke kan forhindres, skal Modstanden kunne fortsættes saavel med Partisanstyrker som med Modstand fra Befolkningens Side, med den Opgave at yde sejt Modstand«.

Rekruttering

Tilgangen sker, stort set, ad Frivillighedens Vej.

Medlemmer er saadanne, der ikke er værnepligtige. Der er intet til Hinder for, at en værnepligtig efter sin første Hjemsendelse, kan overføres til at forrette Resten af sin pligtige Tjeneste indenfor Hjemmeværnet.

Hjemmeværnsmændene bestaar af: Hjemmeværnsmænd, Reservehjemmeværnsmænd, ekstra Hjemmeværnsmænd og Bedriftshjemmeværnsmænd (Sabotagevagter). Ekstra Hjemmeværnsmænd udgøres af værnepligtige.

Bestemmelser for Antagelse

Hjemmeværnsmænd (Reserve og Ekstra-Hjemmeværnsmænd) antages af Forsvarsomraadechefen, efter Ansøgning og paa Anbefaling af Omraadechefen. Til Ansøgningen skal vedlægges en Udtalelse om Vedkommendes Egnethed afgivet af hans Hjemstedskommune, eller et særskilt nedsat Nævn.

Ansøgning til Forsvarsomraadechefen om Antagelse til Hjemmeværnsmænd (Reserve og Ekstra-Hjemmeværnsmænd) indsendes skriftligt, og paa særligt til dette Brug fastsat Blanket, og indsendes til Omraadechefen i det Hjemmeværnsomraade, i hvilken Ansøgeren er bosat eller staar tilmeldt. Dersom Ansøgningen bevilges, oprettes der en Kontrakt mellem Omraadechefen og den søgende (Hjemmeværnskontrakt).

Hjemmeværnsmændene til hvilke ogsaa Befalingsmændene hører antages til direkte Tjeneste under Hjemmeværnet. Reservehjemmeværnsmændene danner en Reserve til at erstatte Afgangen. Ekstra-Hjemmeværnsmænd skal kun forrette Tjeneste i den Tid de normalt skal forrette Tjeneste ifølge Værnepligtsloven.

Den, som ønsker Antagelse til Hjemmeværnsmænd (Reserve-Ekstra-Hjemmeværnsmænd) skal opfylde følgende Fordringer: Være fyldt 17 Aar (Reservehjemmeværnsmænd dog kun 16 Aar), være bosat indenfor Hjemmeværnsomraadet eller stadigt være tilmeldt der, være velanbefalet og kendt for Lovlydighed og Borgersind samt besidde nøjagtige fysiske Forudsætninger.

Til Hjemmeværnsmænd antages saadanne, der er over eller underaarige (i værnepligtsmæssig Henseende), de som fritages for Værnepligt samt Værnepligtige, der er designerede til Hjemmeværnet i Tilfælde af Mobilisering, eller som paa Grund af Udsættelse eller anden Aarsag ikke kan indkaldes til Tjeneste.

Til Antagelse af Fabriksværnsmænd (Sabotagevagter) gælder i Hovedsagen samme Bestemmelser.

Tjenestetiden ved Hjemmeværnsuddannelsen

Tjenestetiden er (afhængig af Forkundskaberne) højst 50 Timer og lavest 20 Timer aarligt. Udover dette bør Hjemmeværnsfolkene deltage i forskellige Kursus, der oprettes, ligesom de bør deltage i Kursus med Forfremmelser for Øje.

PLAN over Uddannelsens fortløbende Gang ved Uddannelsen af »fast ansåtede« til Underofficerer og Officerer af Linien.

Uddannelsesaar.	Jan.	Febr.	Marts	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
1. Aar										Almendannende		
2. Aar	underv. Kl.1				Rekrutskole					Korporal-		
3. Aar				skole					Furir-			
4. Aar				skole					Praktisk Kadet-			
5. Aar				Tjeneste					Försvarets läro-			
		skole			Praktisk Tjeneste					Försvarets läro-		
6. Aar	verk Kl.2 (A-el,R-Linien)				Praktisk Tjeneste					Försvarets läro-		
	verk Kl.2 (S-Linien)				Praktisk Tjeneste					Försvarets läro-		
7. Aar	verk Kl.3 (A-el,R-Linien)				Praktisk Tjeneste					Armens		
	verk Kl.3 (S-Linien)				Praktisk Tjeneste					Försvarets läro-		
8. Aar			underofficersskola									
	verk Kl.4 (S-Linien)				Praktisk Tjeneste					Officersskole		
9. Aar		ved Krigsskolen paa Karlberg										

-----Underbefälsudd. (obligatorisk for alt "fast anställt" Personal).
 -----Uddannelse til Underofficerer af Linien.
 -----Uddannelse til Officerer af Linien.

PLAN over Uddannelsens fortløbende Gang ved Uddannelsen af værnepligtige til Befalingsmænd.

Uddannelsesaar	Jan.	Febr.	Marts	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
1. Aar						Student-Rekrutskole				Underbefals-			
				Øvrige Værnepligtige Rekrutskole									
2. Aar		skole		Delingsførerskole						Kadetskole			
			1			2			3				
3. Aar	Vinterlinie				Praktisk Tjeneste					Officersskole			
				Kadetskole					4	Försvarets			
				Sommerlinie for Res.Off.Asp.									
4. Aar		ved Krigsskolen paa Karlberg							5				
	Läroverk 2 Klasse					Praktisk Tjeneste				Försvarets			
5. Aar	Läroverk 3 Klasse					Praktisk Tjeneste				Försvarets			
6. Aar	Läroverk 4 Klasse					Praktisk Tjeneste				Officersskole			
7. Aar		ved Krigsskolen paa Karlberg.							5				

Forklaring
på Skemaerne Side 23-24

Værnepligtiges Uddannelse til Befalingsmænd:

Ved 1 udnævnes den værnepligtige til Vicekorporal (Underkorporal)

Ved 2 udnævnes den værnepligtige til Korporal

Ved 3 udnævnes den paagældende til Furir

Ved 4 udnævnes den paagældende til Sergeant

Ved 5 udnævnes den paagældende til Løjtnant (Tjenestemand)

Til Forklaring af de to forskellige Veje skal bemærkes, at den korte Vej er for Elever, der ved deres Indtræden er i Besiddelse af Eksamen, medens den anden, den saakaldte »lange Vej« er for Elever, der under den militære Skolegang skal erhverve sig de for Graden nødvendige Kundskaber. Om Undervisningen se nedenfor.

»Fast ansåttles« (Kontraktansatte) Udd. til Underofficerer eller Officerer.

I Underbefållsuddannelsen indgaar ½ Aars almen- dannede Undervisning benævnt Klasse 1. Klas- serne paa Försvarets Läroverk benævnes Klasse 2-3 og 4. – Undervisningen er inddelt i forskellige Li- nier. De vordende Tjenestemænd kan enten gen- nemgaa den almindelige eller Realskolelinien.

Undervisningen i Klasse 1 fører frem til et Stand- punkt, der omtrent modsvarer Klasse 3 i en 5 aarig Realskole. De til Underofficersuddannelse udtagne Elever skal paa Försvarets Läroverk aflægge enten fuldstændig eller begrænset Realeksamen.

Reallinien fører frem til fuldstændig Realeksa- men og den *almindelige Linie* fører frem til begræn- set Realeksamen.

Den *begrænsede Realeksamen* modsvarer god- kendte Realeksamenskundskaber i svensk Skriv- ning og Matematik samt mindst 5 af Emnerne: Mo- dersmaal og Litteratur, Tysk eller Engelsk, Historie og Samfundslære, Fysik og Kemi. I den fuldstæn- dige Realeksamen kan desuden vælges Fransk.

De vordende Officerer gaar paa Studentertilinien som fører frem til *begrænset Studentereksamen*, der stort set modsvarer godkendte Studentereksa- menskundskaber i Modersmaalet, Historie, Sam- fundslære, Matematik samt enten Tysk eller En- gelsk efter Realgymnasiets Fordringer eller Fransk efter Latingymnasiets Fordringer.

Den som ved Mødet er i Besiddelse af de Kund- skaber i hvilke der undervises i de forskellige Klas- ser kan springe disse over. En »fast ansått« Furir med Realeksamen, der udtages til Underofficers- uddannelse, kan saaledes sættes direkte paa Arme- ens Underofficersskole uden at gennemgaa Försva- rets Läroverk. Paa samme Maade kan een til Offi- cersuddannelse udtaget Furir med Realeksamen springe 2. Klasse paa Studentertilinien over.

Uniformering – Uniformsgodtgørelse

Graderne til og med Korporal faar Uniform og Udrustning vederlagsfrit. De øvrige Grader er »Selvbeklædere« og skal som følge heraf selv betale Overmunderingen, medens Vaaben og anden Ud- rustning stilles frit til Raadighed. Furiren (den lave- ste Grad, der selv skal holde sig med Uniform) kan dog af Armeens Beholdninger leje Udrustning for Kr. 15,- pr. Md.

»Selvbeklædere« faar ved Udnævnelser et Be- løb til første Anskaffelse samt et maanedligt Beløb til Vedligeholdelse, jfr. nedenstaaende Skema.

Uniformsgodtgørelse – Beklædningsgodtgørelse

Udnævnes til	Uniformsgodtgørelse (een Gang for alle)	Beklædningsgodtgørelse pr. Maaned
Officer af Linien	500 Kr.	15 Kr. pr. Maaned
Officer af Reserven	700 Kr.	Ingen
Officer af Vpl.	Ingen	Ingen
Underofficer (linie).....	500 Kr.	15 Kr. pr. Maaned
Underofficer af Reserven	700 Kr.	Ingen
Underofficer Vpl.	Ingen	Ingen
Överfurir	500 Kr.	15 Kr. pr. Maaned
Furir	Ingen (se ovenfor)	Ingen

Anm. En i Reserven udnævnt faar desuden ved Udnævnelser til Kaptajn eller Sergent (Underofficer) en Ekviperingsgodtgørelse paa 150 Kr.

Ferie

Nedennævnte Bestemmelser traadte i Kraft den 1. Juli 1947

Volontärer, Vicekorporaler, Korporaler Furier og Overfurier 20 Dg. aarl. incl Højt.

Furirer og Overfurirer efter det fyldte 40. Aar 30 Dg. aarl. incl. Højt.

Al Ferie er med fuld Løn.

Sundhedstj – Tandpleje

Alle tjenstgørende Befalingsmænd har fri Læge, Medicin og Hospitalsophold for egen Person. Hans Husstand har ikke under nogen Form Krav paa Medicin eller Behandling paa Statens Regning.

Tandbehandling: for de værnepligtige findes der en udmærket Tandlægeordning. Alle møder ved Indkaldelsen hos Tandlægen til en Undersøgelse, hvis Resultat indføres paa et »Sundhedskort«.

Naar den Værnepligtige møder til den første Uddannelse, udfærdiges der et »Sundhedskort« for ham. Dette følger ham gennem de forskellige Grader og gennem de forskellige Indkaldelser.

Ved det første Møde finder der et grundigt Læge- og Tandlægeeftersyn Sted. Alle Resultaterne heraf indføres paa »Sundhedskortet«, der under Tjenesten forvares under Garnisonslægens Tilsyn. Ved Forflyttelse sendes Kortet direkte til Lægen ved det nye Tjenestested.

Ved enhver Konsultation paafører Lægen Kortet Bemærkninger om Dato og om Diagnosen ligesom Sygdommens videre Udvikling paaføres.

Messeforhold

Befalingsmandsgrupperne i Sverige bestaar af: Officerer, Underofficerter og Underbefäl. For hver af disse Grupper er der Messer og Opholdsstuer.

Adgang til civile Stillinger

Den svenske Lov har, i lighed med den danske, en Paragraf ifølge hvilken Befalingsmænd, der er afskediget eller hjemsendte har Fortrinsret ved Besættelsen af visse civile Stillinger.

Hjælpeforanstaltninger ved Overgang til Civil

Af det »fast anställda manskapet« kan kun Överfuriren blive staaende i Armeen til Opnaaelse af Pensionsalderen, da han er Tjenestemand. Alle øvrige skal paa et eller andet Tidspunkt tilbage til civil Virksomhed.

For at hjælpe dette Personels Overgang er der truffet visse Foranstaltninger, som nedenfor nævnt:

1. Der gives efter mindst 6 Aars Tjeneste en Afskedspræmie paa 500 Kr. stigende med 100 Kr. pr. Aar dog højest 800 Kr.

2. Desuden bliver den, som afgaar efter mindst 6

Aars Tjeneste »Civilansættelsesforsikret« med et vist Beløb. Dette er paa 2.300 Kr. for den, der har 6 Aars Tjeneste og stiger derefter med 100 Kr. om Aaret indtil det 12. Aar, hvor Beløbet er naaet til 5.300 Kr. hvortil kommer et Tillæg paa f.T. 12% + forskellige rørlige Tillæg.

Beløbet anvendes paa følgende Maade:

- Understøttelse under Arbejdsløshed.
- Som Løntilskud hvor opnaaet civil Lønning ikke er paa Højde med sidst opnaaet militær Lønning.
- Som Flyttehjælp.
- Som Underholdsbidrag under Studier med Civilansættelse for Øje.
- Hele Beløbet kan udbetales til den, der vil nedsætte sig som selvstændig Næringsdrivende.

Alle Spørgsmaal vedrørende Udnyttelsen af ovenfor omtalte Beløb prøves og afgøres af »Försvarets Anställningsbyrå«. Som yderligere Hjælpeforanstaltninger kan nævnes:

Stipendier ved Civiluddannelse og Værnepligtslaan for afskedigede Befalingsmænd med mindst 5 Aars Tjeneste.

»Försvarets Anställningsbyrå« har endvidere som Opgave at hjælpe afskedigede Befalingsmænd til Arbejde, igennem at være de søgende behjælpelig med Oplysninger om ledige Stillinger samt være dem behjælpelige med Ansøgninger til disse.

Forhold som hjemsendt

Enhver Befalingsmand, der hjemsendes, betragtes som værnepligtig og deler Vilkaar med sine Kammerater af sin Aargang, d.v.s. han deltager i samme Antal Genindkaldelser som de, der ikke har været Befalingsmænd, gør det.

Undtagelserne er dog: har man været tjenstgørende i 2 Aar slipper man for den første Genindkaldelse. Har man været tjenstgørende i 3 Aar slipper man desuden for den anden Genindkaldelse, men alle møder ved den sidste, der finder Sted umiddelbart før man slettes af Rullen (ca. det 18' Aar). Befalingsmænd, der ikke holder sine færdigheder ved lige ved at deltage i forskellige Kursus kan kun beholde sin Grad i 4 Aar. Derefter rykkes han tilbage i Grad.

Afgangsalder

Kaptajn (Ritmester afgaar ved det fyldte 50 Aar)
Förvaltere afgaar ved det fyldte 60 Aar
Løjtnant afgaar ved det fyldte 50 Aar
Fanejunker afgaar ved det fyldte 50 Aar
Sergeant afgaar ved det fyldte 50 Aar
Overfurir afgaar ved det fyldte 55 Aar
Furir afgaar ved det fyldte 34 Aar

Lønning for Værnepligtige

Grad	Tjenestens Art	Lønnens Størrelse
Vicekorporal	Værnepligtig	Kr. 1,50 pr. Dag
Korporal (Konstabel)	-	Kr. 2,00 pr. Dag
Furir	-	Kr. 2,50 pr. Dag
Överfurir	-	Kr. 2,75 pr. Dag
Sergeant	-	Kr. 3,00 pr. Dag
Fänrik (Fanej. Styckj.)	-	Kr. 4,00 pr. Dag
Løjtnant (Förvaltere)	-	Kr. 5,00 pr. Dag
Kapten og højere	-	Kr. 6,00 pr. Dag

Lønoversigt for faste Befalingsmænd fra Furir til Kapten incl.

NB. Stedstillægget er »Middel« (Nr. 3 af 5, f.Eks. Kristiansstad).

Grad	Løn ved Udnæv- nelsen Kr.	Løn med Alderstillæg efter			Bemærkning
		3 Aar Kr.	6 Aar Kr.	9 Aar Kr.	
Kapten (Ritmester)	879	986	1100	1158	I samtlige Lønninger er indregnet et Dyrtdstillæg paa 12%
Förvaltere	637	699	785		
Løjtnant	637	699	785	879	Lønnen er ens for baade gifte og ugifte
Fanejunker	567	589	637	699	
Fänrik	544	567	589	637	
Sergeant	544	567	589	637	
Överfurier	500	522	544	567	
Furir	429	477	500	522	

Pengepræmie

Værnepligtige, der har gennemgaaet Uddannelse til værnepligtig Underofficer eller Officer faar ved Skolens Afslutning udbetalt en Pengepræmie af vedføjede Størrelsesorden:

1000 Kr. dersom han gennemgaar Underofficersskolen (180 Dages ekstra Tjeneste) og ikke skal

paa Kadetskole. Beløbet udbetales efter Skolens Afslutning.

3000 Kr. dersom den værnepligtige har gennemgaaet saavel Underofficersskole og Kadetskole (ialt 360 Dages ekstra Tjeneste). Beløbet udbetales ved Skolens Afslutning.

UDDRAG af Nr. 206, Kungl. Majsts. Proposition till riksdagen angående visse frågor rörande försvarets organisation; given Stockholm slott den 9. april 1948.

Inom försvarsdepartementet har verkställts en *preliminär utredning* beträffande spörsmålet om befälsrekryteringen. Denna har utmynnat i ett skisserat förslag till befällorganisation vid ett infanterieregimente, uppgjort under förudsättning att å ena värnpliktsorganisation, å *andre sidan officers- och underofficerskårerna skulle sammansättas till en enda befälskår*. Innebörden av det tilltänkta systemet kan sammenfattas på följande sätt.

Befälsorganisationen skulle omfatta endast en fast anställd befälskår, enhetligt rekryterad direkt ur de värnpliktigas led. *Envar för befälsutbildning över huvud taget kvalificerad värnpliktig skulle äga samma möjlighet att vinna fast befälsanställning.*

Utbildningen till fast befälsanställning vara gemensam för alla och omfatta inalles omkring 3 år. Under endast ett år skulle utbildningen äga rum vid central skola – krigsskolan; i övrigt skulle all utbildning fullgöras vid vederbörligt förband inom de värnpliktigas krets. Allt förvärv av allmänbildning skulle förläggas till de allmänna undervisningsanstalterna. *Envar, som icke vid anställningen början avlagt studentexamen, skulle ha möjlighet att utan egna kostnader förvärva sådan kompetens.* Kraven på allmänbildning ha differentierats med hänsyn till de uppgifter och det ansvar som följer med de särskilda befälsbefattningarna. Stort avseende har fästs vid trupptjänsten såsom värnpliktig och såsom befäl över värnpliktig i syfte att hos vederbörande skapa förtroget med värnpliktig trupp. Förutom värnpliktigs avlönningsförmärner i allmänhet borde särskild avlöning utgå under hela utbildningen till fast befälsanställning. *Ekonomiska hinder skulle sålunda icke föreligga för någon att välja befälsbanan.* Efter avslutad utbildning borde utnämning till aktivt befäl ske vid samma levnadsalder för alla – i medeltal 23 års ålder. Envar fast anställd skulle äga en militärutbildning, som motsvarede den nuvarande officersutbildningen.

Tjänstgöring i plutonchefsbefattning – i vissa fall vid yngre år även i gruppchefsbefattning – skulle äga rum från anställningens början till högst en levnadsalder av 35 år. Därigenom skulle en grundlig erfarenhet och kändedom om trupp säkerställas. Vid

(Heri anføres Side 181-182 at Spørgsmaalet om Indførelse af »Enhedsgruppen« bør tages op til nøjere Overvejelse).

nämnda levnadsalder skulle befördran vara garanterad antingen till kapten eller kaptenlöjtnant, till kapten och kompanichef med fortsatta beföringsmöjligheter efter urval och eljest till kaptenlöjtnant. För envar fast anställd skulle sålunda försvaret självt giva framtidsmöjlighet.

Den fast anställda befälskadern har i den uppgjorda skissen givits sådan omfattning, att krigsorganisationens behov av kompani- och högre chefer skulle kunna täckas med kvalificerat fast anställt befäl. I den skisserade organisationen har sålunda per infanterieregimente räknats med omkring 125 fast anställda befäl med officers kvalifikation, under det att den nuvarande organisationen icke upptager mer än omkring 65 med samma kvalifikationer. Befälsstillgången har vidare ansetts täcka behovet i fredsorganisationen av befäl för samtliga befattningar fr.o.m. plutonchef och i vissa fall även för ett antal gruppchefsbefattningar. *Den så beräknade befälskåren skulle ersätta de nuvarande tre befälskårerna, nämligen officerskåren, underofficerskåren och underbefälskåren.*

Volontärintitutionen skulle i anslutning härtill helt utgå ur försvarets organisation, vilket kunde beräknas medföra åtskilliga besparingar. Värnpliktig borde beredas möjlighet att påbörja första tjänstgöringen, som generellt beräknats äga rum vid 20 års ålder, redan före denna ålder. Officers- och underofficerskårerna skulle sammansmälta till en i den föreslagna befälskåren. Detta har ansetts innebära en förstärkning av befälsorganisationen i såvel krigsorganisatoriskt som fredsorganisatoriskt avseende. Uppgifter och ansvar för de särskilda befattningshavarna ha formenats bli enhetligt och konsekvent fördelade. *Anordningen skulle betyda åtskilligt i enkelhet och reda, i befälens ställning inåt och utåt samt i besparingar och effekt.* I befälsorganisationen skulle i övrigt räknas endast med värnpliktigt underbefäl, bortsett från de 8 överfurirer, vilka bestrida visse särskilda befattningar och rekryteras direkt ur de värnpliktigas led.

Det värnpliktiga befälet skulle enligt förslaget täcka dels behovet av plutonchefer (befälsvärnplik-

tiga) och gruppchefer (underbefälsvärnpliktiga) i krigsorganisationen, dels behovet av gruppchefer vid utbildning av värnpliktiga och ur det kvalitativt bästa material, som kunda uppbringas. Envas skulle äga realskole- eller däremot svarande kompetens.

Utbildningstidens längd för underbefälsvärnpliktiga skulle enligt förslaget icke överskrida den nu tillämpade. Här berörda värnpliktiga borde åtnjuta en avlönningsförstärkning av 1800 kronor för den tid varmed utbildningstiden komme att överstiga den för värnpliktiga i allmänhet föreslagna.

Utbildningstiden för befälsvärnpliktiga skulle

begränsas med 6 månader i förhållande till vad som nu gäller för officersutbildning av värnpliktiga. För dessa har i förslaget räknats med en särskild ekonomisk gottgörelse av ej mindre än 5.000 kronor.

Den föreslagna befälsorganisationen har vid den preliminära utredningen beräknats medföra ansevärda kostnadsbesparingar.

(Fremhævningerne foretaget af Dansk Underofficersforening).

Detalleret Rapport over den norske Hærordning med Programmer for Befalingsmandsskolerne samt Grads-, Lønnings- og Pensionsskemaer

Værnepligt

Der er almindelig Værnepligt i Norge. Ved Lægebedømmelse blev de værnepligtige før 1940 delt i 3 Kategorier: 1.) stridsdygtige, 2.) hjælpedygtige, 3.) udygtige. Kun de udygtige blev fritaget for Tjeneste, de stridsdygtige og de hjælpedygtige havde lige lang Tjenestetid under Fredsforhold, svarende til det Antal Dage, som var afsat til det Vaaben Vedkommende blev udskrevet til.

I nogle af Aarene fra 1930 blev 1/3 af de strids- og hjælpedygtige, efter Lodtrækning, foreløbig i Fredstid fritaget for Tjeneste af budgetmæssige Hensyn, men det skete paa Grundlag af Særbeslutning af Stortinget uden om Værnepligtsloven.

Tjenestetid

Før 1930 varede Rekrutskolen for Infanteriet 48 Dage, Ingeniørvaabnet 72 Dage, Artilleriet 92 Dage og Kavaleriet 102 Dage, dertil kommer Repetitionsøvelser i 3 Aar a 24 dage. 1933 blev Tjenestetiden normalt een Engangsøvelse paa 60 Dage for Fodfolket, 72 Dage for Ingeniørerne, Rytteri og Artilleri 90 Dage. Eventuelle Repetitions- eller Fællesøvelser skulde ved Særbeslutning vedtages af Stortinget hver Gang. I Distrikterne var der ingen frivillige Vaabenøvelser, bortset fra Skydeøvelser i de forskellige Skytteforeninger, og de fik nogen Statsstøtte. Disse Skytteforeninger havde en betydelig Udbredelse og spillede en stor forsvarsmæssig og politisk Rolle i Norge før og efter Unionsopløsningen med Sverige 1905. Nu er der bare nogle Rester tilbage, da Skydesporten er blevet en meget kostbar Sport.

Befalingsmændenes Udvalgelse og Uddannelse

Der maa skelnes mellem Skoleuddannet Befal og udskrevet Befal. *Udskrevet Befal* bliver dels udtaget blandt de Værnepligtige under Vaabenøvelserne, og dels blandt de Værnepligtige med højere Uddannelse under Udskrivningen (Studerende til Læge, Tandlæge, Dyrlæge, Ingeniører, Landmaalere m.fl.). Værnepligtsloven hjemler Adgang til at paalægge denne Ungdom 180 Dages Tjeneste i alt.

I de stridende Vaaben (Geledtjenesten) avancerer udskrevet Befal almindeligvis ikke højere end til Sergent, i Intendanturen derimod kan udskrevet Befal avancere til Løjtnant og undtagelsesvis til Kaptajn.

I Sanitets- og Veterinærtjenesten kan dette Befal derimod avancere til de højeste Stillinger med Genantagelse til frivillig Tjeneste.

Skoleuddannet Befal bliver udtaget paa frivilligt Grundlag. Ca. 60% af Aspiranterne til Hærens Befalskoler bliver taget ud mellem Ungdom som i Forvejen har en tilstrækkelig Almenuddannelse (Artium, Realskole (Middelskolen), Handelsskole, Landbrugsskole, Skovskole, mellemteknisk-Skole m.fl.)

Paa Grundlag af Kundgørelse i Dagspressen sender Ungdom af disse Kategorier Ansøgning ind til Befalskolen i sit eget Distrikt om Optagelse, Ansøgningen maa være bilagt Lægeattest og Afskrift af Eksamensbeviser.

Et Antal bliver saa udtaget til en streng Lægebedømmelse og det nødvendige Antal bliver saa antaget som Aspiranter (fortrinvis blandt de med Artium). Ved Infanteriet bestaar Befalskoleklassen af 30-40 Elever pr. Division. Ca. 40% af Eleverne ved Hærens Befalskole bliver taget ud af den Ungdom, som bare har Folkeskoleuddannelsen, Folkehøjskole, Fylkesskole eller Fortsættelsesskole. Ungdom af denne Kategori bliver paa Forhaand optaget ved og gennemgaar en af Hærens 6 Forskoler (en i hvert Divisionsdistrikt).

Optagelse paa Forskolen

Paa Grundlag af Kundgørelse i Dagspressen sender Ungdom i Alderen 16½-21 Aar Ansøgning ind til Divisionsdistriktets Befalskole (som ogsaa administrerer Forskolen) om Optagelse paa Forskolen. Ansøgningen maa være ledsaget af Lægeerklæring og Afskrift af Skoleudtalelser, et rimeligt Antal, eksempelvis 100 pr. Skole, bliver udvalgt paa Grundlag af det indkomne Materiale, og indkaldt til Konkurrenceprøver (Optagelsesprøver). Disse bestaar af en streng Lægebedømmelse samt teoretiske Prøver i Norsk, skriftlig Regning. Prøverne bliver bedømt og Udvalgelsen bliver foretaget af Lærerne ved Forskolen samt Chefen for Befalskolen.

Det endelige Antal ca. 20-25 pr. Forskole bliver saa udtaget, De gennemgaar først et Forkursus af teoretisk Art, fra Marts til Juni, saa almindelig Infanterirekrutskole, og saa en 2 (to) aarig Realskole (Middelskole) med Eksamensafleggelse samtidig med de civile Realskoler (Opgaver og Censorer er fælles med disse).

Se Tavlerne 1-2 og 3.

Tavle Nr. 1.

Uddannelsesprogram
for Fodfolkets Befalingsmænd i Norge.

Teoretisk Timeplan for
Divisionens Forskole og Befalsskolen.

Skolernes Navne	F.F.	F.1	F.2	B.F.	
Tidsrum for Skolerne	1/3- 30/6	25/8 30/6	""	15/9- "/5	
Effektive Læseuger à Timer	13 à 39	38 à 42	37 à 42	29 à 42	
FAG:	Timer	Timer	Timer	Timer	Ialt
Norsk	78	228	185		491
Ny Norsk				44	44
Tysk	91	228	333		652
Engelsk		228	296		524
Historie	39	152	111		302
Geografi	39	76	74		189
Religion	13	38			51
Regning og Matematik	78	228	222		528
Skrivning	39	38			77
Militær Topografi Land- maaling topografisk Tegning	26	76	74	110	286
Gymnastik og Fægtning	78	152	148	132	510
Tjenestebeskrivelser og Listearb. Regnskab. & Rapporter				44	44
Reglementer og Instruk- ser, militær Pædagogik & Psykologi				88	88
Skyde- og Vaabenlære Feltarbejder				66	66
Militær Ret				22	22
Militær Sundhedslære				22	22
Militær Administration				44	44
Taktik med tilbehør. Felttjeneste samt Norges Krigstjeneste				176	176
Ialt Timetal	481	1444	1443	924	4292

Forklaring:

F.F. er Forskolens Forberedelseskursus

F.1 er Forskolens 1. Klasse (1 Aar)

F.2 er Forskolens 2. Klasse (1 Aar)

B.F. er Befalsskolen (1 Aar)

Efter aflagt Prøve har Vedkommende Ret og Pligt til at gaa ind paa Befalsskolen. Foruden ved Infanteriet kan Forskolekandidaterne søge ind ved en hvilken som helst af Specialvaabnernes Befalsskoler.

Ordningen med Forskoler blev indført i 1930. I Tidsrummet 1911-1930 havde Norge 10 Underofficersskoler, disse var 4-5 aarige, og Eleverne fik samtidig Middelskoleeksamen. Ca. 80% af Befalet blev dengang rekrutteret paa Folkeskolegrundlaget.

Alle som vil være Befalingsmand skal bestaa Befalsskolen, og efter bestaaet Eksamen udnævnes til Sergent.

Det skoleuddannede Befal blev før 1940 delt op i 4 Kategorier:

a.) Fastlønnet krigsskoleuddannet Befal

b.) Fastlønnet befalsskoleuddannet Befal

c.) Værnepligtigt Befal

d.) Ulønnet Befal.

Alle disse Kategorier maatte gennemgaa de foran nævnte eetaarige Befalsskoler (1 Ingeniørregimentet var der ogsaa en toaarig Befalsskole paa Realskolegrundlaget, og med adskillige tekniske Fag det sidste Aar).

a.) De som har Real-artium paa Forhaand eller har taget denne Eksamen efter Befalsskolen kunde konkurrere om at blive optaget paa Krigsskolen. Artium den ene Halvdel og de med Befalsskoleeksamen den anden (efter en særlig Pointberegning). Der var saaledes Mulighed for at komme direkte fra Befalsskolen og ind paa Krigsskolen uden at have forrettet Tjeneste i Geledet. Nu er det Meningen at forlange mindst 1 Aars Tjeneste i Geledet, før man kan optages paa Krigsskolen. Videre er det Meningen at alle med Artium skal optages (og ikke alene real-). Endvidere er det Meningen at Befalsskoleuddannelsen (Eksamen) samt Udtalelserne fra Tjenesten i Geledet skal være afgørende. Alle som gennemgaa Krigsskolen bliver fastlønnet Befal.

b.) For at blive fastlønnet befalsskoleuddannet Officer forlanges ikke mere Uddannelse efter Befalsskolen, men først efter flere Aars Tjeneste i Geledet er der en Chance for fast Ansættelse. De fastlønnede befalsskoleuddannede Officerer bliver saaledes nærmest rekrutteret fra de værnepligtige Officerer (se nedenfor).

Tavle Nr. 2.

Program for en norsk Divisions praktiske Øvelser med Forskole- og Befalsskoleelever Sommeren 1938.

Tidsrum for Øvelserne	1/7- 15/9	1/7- 15/9	1/7- 25/8	15/5- 15/9			Ialt
Skolernes Navn Disciplinerne	F.A. Timer	F.1 Timer	F.2 Timer	B.A. Timer	B. Timer	Afd. Timer	
A. Rekognosering						96	96
B. Feltarbejder						64	64
C. Slutted Orden B.M.F. Afd.	30	24	18	24		72	8
2. Spreidt Orden B.M.F. Afd.	60	60	28	40		106	8
3. Skydng. forb. Skole. feltm.	24	20	24	28		40	88
4. Vagthold. Enk. M. Afd.	20	20	20	20		36	4
5. Samband m.m.	30	24	20	24		36	
6. Gas og Røgøvelser	4	4	4	4		8	2
7. Ordonanstjeneste		8	6	6		6	
8. Kast med Haandgranater	6	4	6	6		8	
9. Gymnastik og Idræt	30	20	20	20		38	
10. Marchøvelser, Bivuak og fælles Øvelser	24	24	10	16		16	80?
11. Maskingeværudannelse			24	24		24	
12. Mitrailøse og Bombekst.	18	18	18	18			90
13. Indre Tjeneste						8	34
14. Timer til Disposition	54	54	38	6		18	4
Ialt	300	280	236	236		428	228
							1708

Forklaring:

FA er Forskolens Aspirantklasse

F1 er Forskolens 1. Klasse

F2 er Forskolens 2. Klasse

BA er Befalsskoleklassens Aspirantklasse

B er Befalsskoleklassen

Afd. er Tjeneste ved Afdeling under Uddannelsen.

80? betyder at en Del af Timerne anvendes til Transportøvelser.

Vinterøvelser paa næste Skema.

c.) Ved Afgangen fra Befalsskolen med bestaaet Eksamen bliver Befalingsmanden beskikket til værnepligtig Sergent. Dette for en Løn af 300 Kr. pr. Aar i to Aar. Pligt til eet Aars sammenhængende Tjeneste eller til Tjeneste i to Aars Vaabenøvelser og dagløn i selve Tjenestetiden (Daglønnen er ca. 8 Kr. om Dagen).

Tavle Nr. 3

Vinterøvelser
for en norsk Divisions Befalsskole Vinteren 1935
24 Øvelsesdage a 8 Timer – 192 Timer

Dicipliner	Timer
1. Skiløb (Truger)	60
2. Skiekersits (Truger)	24
3. Skydning, a. forb. sk. Øvelser, b. Skarpskydning 4-8	12
4. Vagthold (herunder Maskering, Observation og Underbringelse af de forreste Afdelinger)	6
5. Kamp	8
6. Øvelsesmarcher	8
7. Feltarbejder og Sambandstjeneste	8
8. Skikøring	2
9. Instruktion og Førning	10
10. Langrend og Dommeruddannelse	10
11. March med Bivauktjeneste	24
12. Skistell, Helserøkt og Pudsning	10
13. Til Disposition	10
I alt	192

Smaa Prøver med Gas og Røg vil blive lagt ind i de daglige Øvelser. Hver Mand kommer til at arbejde med et Par Truger, som bæres med paa Rygsækken, og tages i Brug naar det passer.

Efter udløbet af disse 2 Aar bliver normalt alle udnævnt til Fenrik (kun afgjort uegnede bliver ikke udnævnt, men dette er meget sjældent). Hermed træder de ind i Officersstanden.

Uløbnet Befal

Hovedmassen af de nyudnævnte Fenriker gaar over i Klassen uløbnet Befal (Officerer). De er fritaget for videre ordinær Tjeneste i Fred, kun under ekstraordinære Beredskabsindkaldelser kan de indkaldes, og de følger, hvad Tjenstligt angaar, samme Aarsklasse som de menige, og gaar over i Landeværnet samtidigt med disse. De avancerer normalt ikke videre.

Værnepligtige Fenriker

Et mindre Antal Fenriker fra det nyudnævnte Hold samt ulønnede fra tidligere Hold kan blive ansatte som værnepligtige Fenriker. De faar da fortsat 300

Kr. om Aaret i to Aar med Tjenestepligt til eet Aars Vaabenøvelser plus eventuelle Repetitionsøvelser det andet Aar. Under selve Tjenestetiden oppebærer de Dagløn f.Eks. 10 Kr. pr. Dag.

Et mindre Antal af de Værnepligtige Fenriker kan efter udløbet af de 2 Aar rekapitulere som Fenrik i en to-Aars Periode, en eller flere Gange, og kan saa blive udnævnt til værnepligtig Løjtnant med Aarsløn 300 Kr. pr. Aar, men for Perioder a 4 Aar: Tjenestepligt eet Aars Vaabenøvelser samt Repetitionsøvelser i 4 Aars-Perioden.

Et mindre Antal kan saa rykke op som værnepligtig Kaptajn med Pligt til Tjeneste i Perioder som for Løjtnanten, Aarsløn 330 Kr., men højere Dagpenge f.Eks. 15 Kr. pr. Dag.

Dermed er Toppen naaet (normalt) for det værnepligtige Befal. Gaar den værnepligtig Officer ud i ulønnet Stilling efter Udløbet af en Periode, beholder han sin Grad, og følger sin Aarsklasse blandt de menige.

Skolernes Navne og Formaal

Hver Befalsskole ledes af en Chef (Kaptajn-K). Ved Skolerne er forøvrigt tilbeordnet det nødvendige Antal Geled- og Administrationsbefal (2 Løjtnanter-K og 2 Løjtnanter B). Timelærere er ansat i det Antal, som er nødvendig, og i de Fag som ikke kan overtages af Skolens faste Befal.

De 6 Divisioners Forskoler er administrativt knyttet til de 6 Divisioners Befalsskoler. Skolens Chef og faste Befal leder og administrerer ogsaa Forskolen. Men desforuden er der ansat civil Skolebestyrer (Lektor), som leder Middelskoleundervisningen (Real-Skolen kaldes det nu). Bestyreren er Lærer i visse Fag. Denne civile Bestyrer er det nødvendigt efter Loven at ansætte for at Skolerne kan faa Eksamensret paa lige Fod med de civile Skoler.

Krigsskolen og de andre Befalsskoler er administrativt uafhængige af hverandre. Specialvaabnens Befalsskoler sorterer administrativt og kommandømessigt under vedkommende Vaabens Generalinspektør.

I Infanteriet sorterer de 6 Befalsskoler med Forskoler under paagældende Division, men Generalinspektøren for Infanteriet er den øverste faglige Leder for Befalsskolen, og det civile Undervisningsraad for Landets højere Skoler, er den øverste faglige leder for Forskolerne. Karakterskalaen er den samme som bruges ved civile Skoler.

Befalets Anvendelse

Sergenter er Næstkommanderende ved Deling.

Fenrik er Delingsfører m.m.

Løjtnant er Delingsfører eller Kompagnichef.

Kaptajn er Kompagnichef.

Desuden kan Kaptajner være Intendanten.

Fenrik og Løjtnanter, Kvartermestre, Proviantforvaltere, Transportofficerer, Vagtofficerer m.m.

Laveste Tjenestemandegrad er Fenrik.

Fortrolige Udtalelser – Forfremmelser

Efter afsluttende Vaabenøvelser (for tjenestgørende mindst een Gang pr. Aar) bliver der givet »Tjenstlige Udtalelser« om Befalet. Vedkommende Befalingsmand har Ret til at faa dem at se (han faar som Regel en Genpart). Skema til Brug for disse Udtalelser blev indført i 1920, efter dette Tidspunkt skal Udtalelserne nærmest være en almindelig Attest.

Tavle Nr. 4

Lønoversigt for fast Befal til og med Majors Grad

Grad	Grundløn	Alders- tillæg	Regule- rings- tillæg	Krise- tillæg
Major K-B 1)	6300 Kr.	4 a 450 Kr.	2) 27%	3) 900 Kr.
Kaptajn K-B	4500 Kr.	5 a 450 Kr.	27%	900 Kr.
Løjtnant K-B	3600 Kr.	4 a 450 Kr.	27%	900 Kr.
Fenrik K-B	3300 Kr.	6 a 200 Kr.	27%	900 Kr.

- 1) Befal-B kunde ikke før 1940 rykke op i Majors Stilling, de Udnævnelser, som har funderet Sted nu, er ekstraordinære.
- 2) 27% er af Grundløn plus Alderstillæg, og begrænset nedad til mindst 1050 Kr. og opad til højst 2700 Kr.
- 3.) Skal fra 15/9 1947 blive forhøjet til 1050 Kr. Der er intet særligt Tillæg for gifte Befalingsmænd.

Løn for Distriktsbefal før 1940:

Kaptajn K-K Infanteriet, Grundløn 2300 Kr. samt 6 Alderstillæg a 200 Kr.

Løjtnant -K 17-0 Kr. samt 6 Alderstillæg a 200 Kr.

Løjtnant -B 1200 Kr. samt 6 Alderstillæg a 144 Kr.

Fenrik 900 Kr. samt 6 Alderstillæg a 144 Kr.

Alle skulde desuden have (som Kompensation for ureguleret Løn) 35% af Grundlønnen begrænset opad til 700 Kr. som Tillæg.

Resten af dette Befal som staar i Tjenesten i Dag og som har en anden Stilling under Staten, oppebærer desuden Krise- og Reguleringstillæg.

Dette Befal oppebærer altid en Aarsløn enten de er indkaldt til Tjeneste eller ikke. De har Arbejde Aaret rundt med Administrationen af sit Personel. Kaptajnen administrerer sit Kompagni og Løjtnant og Fenrik sine Fordelinger. Naar de bliver indkaldt til Tjeneste i Rekrutskole eller til Reptionsøvelser, oppebærer de intet Løntillæg, bare Indkommanderingstillæg til Dækning af Messeudgifter.

I gamle Dage havde Kompagnichefer samt Løjtnant-B Tjeneste ved Rekrutskoler ca. hvert 3. Aar.

Fenrik og Løjtnant-K 2 Aar i Træk og fri det tredje. Dertil kom Reptionsøvelser hvert Aar i 24 Dage.

Det her angivne i Løn og Tjeneste er Gennemsnitstal.

Indstilling til ledige Stillinger

Ved Forfremmelser af Befal til og med Kaptajns Grad (ikke Stabsofficerer) og ved Konkurrence om ledige Stillinger inden for disse Grader, bliver der først afgivet en *Indstilling* af et *Indstillingsraad*. Oponent er Befalsorganisationerne. Beskikkelsen til Graden eventuelt Ansættelsen i Stillingen bliver saa foretaget af Generalinspektøren eller Forsvarsdepartementet, dog i Statsraad naar det gælder Embedsmænd. Dersom fastlønnen Fenrik-B eller fastlønnen Løjtnant-K ikke har haft Anledning til at avancere tidligere, skal de gradsavancere til henholdsvis Løjtnant eller Kaptajn efter 15 Aars Tjeneste, men holder sin tidligere Tjenestestilling og Løn. Denne Bestemmelse var ofte aktuel før 1940, nogen Retningslinie for normal Forfremmelse kan ikke gives, men det anførte med 15 Aars Bestemmelsen giver en Retningslinie.

Uniformering

Naar Befalet som Sergenter forlader Befalsskolen faar den Lov at beholde deres Permissionsuniformer (syet efter Maal) og en Del andre Effekter.

Desuden fik de udbetalt 150 Kr. i Uniformsgodtgørelse. Senere er de »Selvbeklædere«. Ulønnede Officerer som senere bliver indkaldt til Tjeneste, har dog Ret til at faa udlaant Effekter fra Hærens Depoter saa længe Tjenesten varer.

FERIE

Fast ansat Befal har 3 Ugers Ferie.

Sundhedstjeneste

Befalet har i Tjenesten personlig Lægehjælp og fri Medicin.

Tavle Nr. 5

Afgangsalder for fast ansat Befal til og med Majors Grad, samt den dem tilkomne Pension med alle Tillæg

Grad	Afg.alder	Pension
Major K og B	65 Aar	Pensionen begynder med
Kaptajn K	60 Aar	66% indtil +% af Grundløn
Kaptajn-B	1) 60 Aar	plus Alderstillæg, svarende
Løjtnant K	45 Aar	til Lønningernes Stigning fra
Løjtnant B	1) 60 Aar	6.000 Kr. indtil 10.000 Kr.
Fenrik B	52 Aar	Dertil Dyrtidstillæg, som
		hvert Aar skal bevilges af
		Stortinget. For at faa fuld Pen-
		sion, maa man mindst have 30
		Aars Tjeneste. Med 25 Aars
		Tjeneste faar man eksempel-
		vis 25/30 af fuld Pension.

- 1) I visse administrative Stillinger (Intendanturen) 65 Aar.

Messeforhold – Enhedsmesser

Bestemmelsen om Enhedsmesser blev vedtaget af Stortinget 1928, men paa Grund af Sabotage og manglende Bevillinger til Indkøb af Inventaret i de gamle Klassemesser, blev Reformen først fuldt gennemført ved alle Afdelinger i 1934.

Afgangsalder og Pension

Se Tavle Nr. 5.

Adgang til civile Stillinger

Der er ingen fortrinsvis Adgang for Befal til civile Stillinger. Befal som bliver ansat i civile Statsstillinger, faar godskrevet 1 Aars Tjenestemandsansienitet, svarende til den Tid de har været paa den eetaarige Befalsskole. – Flertallet af Landets Politimænd før 1940 havde Befalsuddannelse, men det

var ingen Betingelse for Ansættelsen. Det samme gælder Kartografstillingerne i Stat og Kommune.

Befalet fra de tidligere 4-5 aarige Underofficersskoler var stærkere efterspurgt i det civile Liv end de fra de nye eetaarige Befalsskoler.

Forhold som Hjemsendt

Der bliver praktisk talt intet gjort fra Hærens Side for at holde Kontakt med det Befal, som har taget sin Afsked eller er gaaet i ulønnet Stilling i Hæren. Kontakten indskrænker sig til, som for menige, at faa Meddelelse een Gang om Aaret om sin Stilling i Mobiliseringsplanen, samt Tid og Sted for Møde ved Mobilisering. Ordinært de samme Pligter, som menige af samme Aargang har, ved ekstraordinære Forhold eller Mobilisering.

Oversigt over den danske Hær efter Ordningen af Maj 1937

Værnepligt

Danmark har almindelig Værnepligt jfr. Grundloven § 88, der herom siger: »Enhver vaabenfør Mand er forpligtet til med sin Person at bidrage til Fædrelandets Forsvar efter de nærmere Bestemmelser som Loven foreskriver.«

Det Aar, den unge Mand fylder 17 Aar, har han Pligt til at melde sig til Indskrivning i Lægsrullen. Senest det Aar han fylder 20 Aar har han Pligt til at lade sig fremstille for Sessionen, hvor Bedømmelsen, Udvælgelsen til de enkelte Vaaben, henholdsvis Kassationen foregaar.

De værnepligtige inddeles efter Sessionen i 3 Grupper:

- 1.) K 1 ubetinget tjenstdygtig
- 2.) K 2 betinget tjenstdygtig.
- 3.) Værnepligtige med Legemsfejl, Mangler, Sygdomme og Svagheder, der gør dem uskikket til al Krigstjeneste.

Enhver værnepligtig som er kasseret vil faa en Vedtegning om, hvorvidt han skønnes egnet til Civilbeskyttelsestjeneste. Da ikke alle blev indkaldt til at aftjene Værnepligten blev mange ved Lodtrækning fritaget.

Tjenestetid

Fodfolket	150 Dage
Livgarden	285 Dage
Rytteriet	345 Dage
Artilleriet, Konstabler	130 Dage
Trainkonstabler	195 Dage
Ingeniørtropper	160 Dage
Flyvetropper	200 Dage
Trainafdeling	243 Dage

Til Flyvetropperne (Ballonparken), Trainet, Hærens tekniske Korps, Forplejningskorpset, Lægetjenesten, Sundhedstropperne, Dyr læge- og Beslagtjenesten samt Garnisons- og Hjælpetropperne indkaldes Mandskabet efter Behov.

Befalingsmændenes Udvælgelse og Uddannelse

Lovens § 12 siger herom: »Til Uddannelse som Befalingsmandselever, og lign udtrages fortrinvis, frivillige der er egnet og iøvrigt andre, der er egnet.

Skoler

Korporalskoler (oprettes Divisionsvis)
Kornet- og Løjtnantskoler
Sergent- og Oversergentskoler
Hærens Officerskole (Officiantklassen, Officersskolen samt Specialklasserne).
Se Planerne Side 36

Skolernes Formaal

Skolerne bør fremelske Fædrelandskærlighed, Offervillighed, Pligtfølelse, Retfærdighedssans og Æresfølelse, Samfølelse og Korpsaand.

Undervisningens Formaal er at give Eleverne den militære Uddannelse og praktiske Udvikling, som er nødvendig for at de, alt efter den Grad de uddannes til at beklæde, skal kunne gøre Fyldest ved den almindelige forekommende Tjeneste i Marken, under den indre Tjeneste ved Afdelingen og ved værnepligtiges Uddannelse.

Befalingsmændenes Anvendelse

Korpsofficerer: Skrivere ved højere Stabe, Regimentsskivere, Regnskabsførere, Leder af Regimentsdepoter.

Overofficerer: Skrivere i Ministerierne, Afdelingskivere, Regimentsvaabenkamrene.

Officerer: Kommandoofficerer, Gymnastik-, Skyde- og Ridelærer samt Delingsfører.

Oversergenter: Delingsfører, Næstkommanderende ved Deling, Vaabenmester, Staldunderofficer (Tilsyn med Motorpark), Tilsynsførende i Kostforplejninger.

Sergent: Næstkommanderende ved Deling, Gruffefører, Vaabenmester og Tilsynsførende ved Kostforplejninger.

Korporal og Underkorporal: Gruffefører.

Fortrolige Udtalelser

For alle faste Befalingsmænd, hvad enten de er af Linien eller Reserven udfærdiges een Gang aarligt en »fortrolig Udtalelse« eller en Duelighedsbedømmelse. Denne skal tillige indeholde Oplysning om, hvorvidt den paagældende skønnes egnet til Forfremmelse ... Begge disse Arter Indberetninger er strengt fortrolige og fremsendes gennem de forskellige højere Led, indtil de gennem Vaabnets Generalinspektør ender i Krigsministeriet.

Forfremmelsesbedømmelserne indføres ikke i Bøger eller lignende, men de forskellige Chefer har Pligt til at have en Afskrift af dem, og opbevare denne Afskrift, saalænge der skønnes at kunne blive Brug for den.

Forfremmelse

Forfremmelser sker paa Grundlag af de »fortrolige Udtalelser«.

Praktisk talt alle Forfremmelser sker ved Valg.

Lønoversigt

1.) Liniebefalingsmænd

Teoretisk Timeplan for danske Korporal-, Sergeant-, Oversergentskoler samt Officiantklassen efter Hærloven af 1937.

Skolernes Navne	Kpl.	Sgt.	Osgt.	Off.	
Skolernes Varigh. ca.	½ Aar	½ Aar	½ Aar	1 Aar	
Fag:	Timer	Timer	Timer	Timer	Ialt
Dansk	43	60	60	150	313
Tysk				150	150
Regning og Matematik	30	50	69	200	349
Historie og Samfundslære	S		60	100	160
Geografi	k		40	50	90
Fysik	o			50	50
Skrivn. og skriftl. Ulfærdigelser	24	40	50	60	174
Tegning	l			50	50
Gymnastik og Dansk	e	62	48	120	230
Engelsk	c		97	185	282
Bogholderi	h		20	80	100
Pædagogik	e	5	10	20	35
Hærordning og Tjenesteforhold	f	41	24	60	125
Skyde- og Vaabenlære	e	40	25	60	125
Skydeteori	n			50	50
Krigsbygningskunst	s			65	65
Fægtningslære	s	41	22		63
Fysiologi og Nødhjælp	f	10	5		15
Sang	T	10			10
Krigskunst	i			90	90
Teoretisk Felttjeneste	m	38	31		69
	e				
	r				
	a				
	l				
Ialt	97	397	561	1540	2595

Forklaring:

Kpl – Korporalskole

Sgt – Sergentskole

Osgt – Oversergentskole

Off – Officiantklassen

Paa de danske Skoler er teoretisk og praktiske Fag ikke adskilte fra hverandre i særskilte Semestre.

Timetallene for Kpl. er Gennemsnit af Skolerne 1936/37, 1937/38, og 1938/39.

2.) Befalingsmænd af Reserven

3.) Værnepligtige Befalingsmænd

Se Lønningsoversigterne Side 38.

Uniformering

Ved Udnævnelse til fast Befalingsmand udbetales en Uniformsgodtgørelse een Gang for alle, og man har derefter Pligt til selv at vedligeholde og forny Uniformen (se Lønoversigterne).

Ferie

Korpsofficianter 3 uger

Stabsofficiant, Overofficiant 2 Uger, efter 15 Aars Tjeneste 3 Uger.

Officiant 2 Uger.

Underofficererne har ifølge Ferieloven ikke Ret til Ferie, men ved Forhandling med Krigsministeriet er opnaaet en Ordning gaaende ud paa, at Underofficerer har Ret til 2 Ugers Ferie. Skal han hjemkommanderes (hjemsendes) skal han dog have taget Ferien forinden Hjemkommanderingen (Hjemsendelsen) finder Sted, da der ikke kan skaffes kontant Dækning for en Ferie efter dette Tidspunkt.

Sundbedstjenesten

Enhver Befalingsmand har Ret til fri Medicin og Lægehjælp for sig selv, i visse Tilfælde ogsaa for sin Familie.

Praktisk Timeplan for danske Sergeant- og Oversergentskoler 1937/38.

Skolernes Navne	Sgt.	Osgt.	
Disciplinerne	Timer	Timer	Ialt
Marchøvelser	93½	78¾	171¾
Eksercits, almindelig	79¼	¾	
Maskingevær og Morter	6¾	76¼	
Kanon		5)	
Grenadertjeneste	7¼)	175¼
Fægtning	116¾	141½	258¼
Felttjeneste	47¼	9½	56¾
Skydning, Ildledelse og Afstandsbedømmelse	45	57¼	102¼
Forbindelses- og Meddelelsestjeneste	49¾	26¾	76½
Feltarbejder	32½	15¾	48¼
Anden Tjeneste (Afgangsprøver m.v.)	100	125	225
Eftersyn og Udlevering af Materiel, Kogeøvelser, Pudsning under Inspektion samt Oprettelse af Grænsekommando	35	15	50
Ialt	613	551	1164

For Korporalskolerne, hvor Timeplanen bestemmes af Skolechefen, har det ikke været muligt at fremskaffe tilsvarende Timeplansoversigt.

For Officiantklassens Vedkommende savnes ogsaa Timefordelingen for praktiske Fag.

Messer

Der er forskellige Messer for Officerer, Officiant-messer, Underofficersmesser og forskellige Messer for værnepligtige Befalingsmænd.

Adgang til civile Stillinger

Hjemsendte (hjemkommanderede) Befalingsmænd har ifølge Loven fortrinsvis Ret til at blive foretrukket ved Besættelse af Stillinger, hvortil de er Ansøgere indenfor Stat og Kommune. Retten er dog kun af teoretisk Art.

Forhold som Hjemsendte

Værnepligtige Befalingsmænd hjemsendes efter at have forrettet pligtig Tjeneste (en Uddannelsesperiode) og følger derefter deres Aargang.

Befalingsmænd af Reserven

Sergent staar til Raadighed i 6 Aar

Oversergent i 4 Aar

Afgangsalder og Pension: Se Tavle 6.

Ansættelse som fast Befalingsmand i Linien skal ske inden det fyldte 32 Aar.

Lønningsskema for faste Befalingsmænd af Linien, Aarhus Garnison.

Grundsatsen er fastsat efter Pristal 286-291, og stiger og falder for hver 6 Point over eller under henholdsvis 286-291.

Grader	Bkl.- godtg.	Grund- løn	Pensions- givende Tillæg	Sted- tillæg	Regulerings- tillæg		Løn- og Alders- tillæg
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	gifte	ugifte	
Officiant	700	2460	960	432	2400	1600	3 a 180 hv. 3. Aar
Overofficiant	700	3060	1080	432	2400	1600	2 a 360 hv. 3. Aar
Stabsofficiant	700	3660	1080	432	2640	1760	2 a 480 hv. 3. Aar
Premierløjtnant	800	2880	960	432	2400	1600	3 a 360 hv. 3. Aar
Korpsofficiant	700	4500	1200	432	2640	1760	3 a 480 hv. 3. Aar
Kaptajnløjtnant	800	3900	1080	432	2640	1760	2 a 600 hv. 2. Aar
Kaptajn	800	6000	1440	432	2880	1920	eft. 5 Aar 600
Oberstløjtnant	800	7800	1560	432	3360	2240	eft. 2 Aar 660
Oberst	800	9600	1800	432	3600	2400	eft. 3 Aar 900
Generalmajor	800	12000	2040	432	3840	2560	eft. 3 Aar 1200
Generalløjtnant	800	15000	2040	432	3840	2560	

Dertil i Repræsentation for Generalløjtnant 6600 Kr. aarligt.

Pensionsgivende Tillæg og Reguleringsstillæg er for alle Satser beregnet af Grundløn, de kan altsaa stige efterhaanden, der finder Tildeling af Alderstillæg Sted.

Lønoversigt for faste Befalingsmænd af Reserven til frivillig Tjeneste (Aarhus Garnison)

Grad	Bkl.- godtg.	Grundløn	Pens. Tillæg	Sted-	gifte	ugifte
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.		
Sergent af Reserven	400	1680	960	432	2400	1600
Oversergent	400	2160	960	432	2400	1600
Løjtnant af Reserven	800	2460 eft. 5 Aar 2880	960	432	2400	1600
Kaptajn af Reserven	800	6000	1440	432	2880	1920
Oberstløjtnant af Reserven	800	7800	1560	432	3360	2240

Under Hjemkommandering faar pr. Maaned:

Sergent af Reserven	20,00 Kr.
Oversergent	25,00 Kr.
Løjtnant af Reserven	25,00 Kr.
Kaptajn af Reserven	66,67 Kr.
Oberstløjtnant af Reserven	137,50 Kr.

Ved Indkaldelse til pligtige 30 Dages Tjeneste ydes

Løn pr. Dag efter følgende Skala:

Sergent	6 Kr. pr. Dag
Osgt.	7 Kr. pr. Dag
Løjtn.	8 Kr. pr. Dag
Kaptajn	10 Kr. pr. Dag
Obl.	12 Kr. pr. Dag

Sergent af Reserven faar tillige 25 Kr. pr. Maaned i Orlogspenge.

Lønoversigt for værnepligtige Befalingsmænd

Grader	Tjenestens Art	
Underkorporal	pligtig	1,95 Kr. daglig, Kost, Logi, Mundering
Korporal	pligtig	70,00 Kr. pr. Maaned, Kost, Logi, Mundering
Korporal	frivillig	75,00 Kr. pr. Maaned, Kost, Logi, Mundering
Korporal	efter 1 Aar	82,00 Kr. pr. Maaned, Kost, Logi, Mundering
Kornet	pligtig	75,00 Kr. pr. Maaned, Kost, Logi, Mundering
Kornet	frivillig	91,00 Kr. pr. Maaned, Kost, Logi, Mundering
Kornet	efter 1 Aar	98,00 Kr. pr. Maaned, Kost, Logi, Mundering
Sekondløjtnant	pligtig	210,00 Kr. pr. Maaned
Sekondløjtnant	frivillig	230,00 Kr. pr. Maaned
Sekondløjtnant	efter 1 Aar	240,00 Kr. pr. Maaned

Ved Udnævnelsen til Sekondløjtnant udbetales 400 Kr. i Beklædningsgodtgørelse og udover 1 Aars Tjeneste yderligere 400 Kr.

Sekondløjtnanter erholder i Dyrtidstillæg 126,60 pr. Maaned, samt for gifte et Forsørgertillæg paa 50 Kr. pr. Maaned.

Korporaler og Kornetter erholder for hver Maanedes god Tjeneste i Graden 25 Kr.

Sekondløjtnant 50 Kr.

Lønningsindtægt er Grundløn, Alderstillæg samt pensionsgivende Tillæg.

Pensionsafkortning er 5% af ovennævnte Tillæg.

Pensionsalderen regnes fra det Tidspunkt da Tjenestemanden efter det fyldte 30 Aar har været fast ansat i Stillingen.

Grad	Afgangs- alder	Pensionsalder (Tavle 6)	
Officiant	52-55 Aar	under 4 Aar	18/60 i Pension
Overofficiant	56-60 Aar	4- 7 Aar	24/60
Premierløjtnant	42-45 Aar	7-10 Aar	30/60
Stabsofficiant	56-60 Aar	10-12 Aar	31/60
Korpssofficiant	60-65 Aar	12-14 Aar	32/60
Kaptajnløjtnant	47-50 Aar	14-16 Aar	33/60
Kaptajn	52-55 Aar	16-18 Aar	34/60
Oberstløjtnant	60-65 Aar	18-20 Aar	35/60
Oberst	60-65 Aar	20-22 Aar	36/60
Generalmajor	65-70 Aar	22-24 Aar	37/60
Generalløjtnant	65-70 Aar	24-25 Aar	38/60
		25-26 Aar	39/60
		26-27 Aar	40/60
		27-28 Aar	41/60
		over 28 Aar	42/60

Tillæg B.

Foreningen af Oversergenter og
Underofficerer
Forslag til ændring af lov nr. 277 og 278 af 18.
juni 1951

FORENINGEN AF OVERSERGENTER & UNDEROFFICERER

Forslag til ændring af lov nr. 277 & lov nr. 278
af 18. juni 1951 for så vidt angår uddannelse, ansættelse,
tjeneste og forfremmelse for sergenter og oversergenter

Da rigsdagen i forsommeren 1951 vedtog de nu gældende forsvarslove, der er den nødvendige forudsætning for en tilfredsstillende opbygning af det danske forsvar, besluttedes det også at søge nye veje med hensyn til det personel, der enten som livsgerning eller for en kortere eller længere tid valgte at medvirke ved opbygningen og vedligeholdelsen af et solidt og ydedygtigt forsvar.

Ved denne lovs vedtagelse blev der brudt med mange forestillinger og dogmer, der hidtil havde været urørlige i forbindelse med personelordningen såvel inden for hæren som inden for søværnet og de til disse to værn knyttede flyvetropper. Man ændrede radikalt de begreber, der hidtil havde været fremherskende, idet de nye forsvarslove klart og utvetydigt fastslog, at enhver soldat alene i kraft af sin dygtighed og evner som sådan var berettiget til at nå til de højeste poster inden for forsvaret, uanset, at han ikke var mødt med en forud erhvervet eksamen.

Den historiske udvikling havde allerede sat denne proces i skred. Således skabtes i forbindelse med hærloven af 1922 begrebet »officiantgruppen«, mens sergenten som en reminiscens fra »den gamle tid« bevarede, idet han dog ved denne hærlov blev betegnet som »underofficer af reserven«.

Ved revisionen af hærloven i 1932 blev denne gruppe yderligere udbygget, således at den nu indeholder graderne sergent og oversergent.

Udviklingen medførte, at der i de nu gældende forsvarslove overhovedet ikke tales om »underofficeren«. Dette begreb har udviklingen tilsyneladende fjernet på en sådan måde, at det antagelig har været meningen, at dette helt skulle uddø.

For så vidt denne betegnelse skulle dække begrebet »underofficer«, således som han var i det forrige århundrede og også i nogen grad efter hærloven af 1909, da vil det sikkert ikke møde modstand fra nogen side, om man »manede« dette fortidens meget uheldige begreb i jorden.

I forbindelse med de forhandlinger, der gik forud for vedtagelsen af forsvarsloven af 1951, tillod nærværende organisation sig ved vor foretræden for den da siddende forsvarskommission at pege på, at den sergent- og oversergentgruppe, der var skabt ved hærordningerne af 1932 og 1937, efter vor opfattelse opfyldte de forventninger, der med rette kunne stilles til gruppens medlemmer, blot skulle det tilstræbes at give dem en sådan uddannelse og

social placering, at de fuldt og helt kunne hævde sig i kraft af deres dygtighed, idet det var ubestrideligt, at denne befalingsmandsgruppe havde været til uvurderlig nytte i forbindelse med uddannelse af det værnepligtige mandskab. Derfor kunne vi for vort vedkommende ikke gå ind for den nyskabelse, der fandt sted ved indførelsen af de grader, der blev resultatet af den da siddende forsvarskommissions arbejde, nemlig den værnepligtige sergent og den kontraktansatte – korttidsansatte – oversergent.

Allerede kort efter forsvarslovens vedtagelse og gennemførelse blev vi gennem det praktiske arbejde i geleddet og den tekniske tjeneste opmærksomme på visse forhold, som det efter vort skøn ville være nødvendigt at fremdrage i forbindelse med en mulig revision af personelloven.

Da forsvarslovene hjemlede, at disse skulle tages op til mulig revision i året 1954/1955 besluttedes det på organisationens repræsentantskabsmøde i Næstved den 15/5 1954, at der skulle nedsættes et udvalg, der skulle prøve at søge frem til en for organisationens medlemmer mere tilfredsstillende løsning af problemet »den tidsansatte befalingsmand«.

Mod forventning blev personelloven ikke aktuel på det anførte tidspunkt. Organisationen har imidlertid fortsat det påbegyndte udvalgsarbejde i de efterfølgende år i den sikre forvisning, at det mål organisationen har sat sig – at søge at påpege behovet for en personellov, der til den ene side bliver så hurtigt uddannet såvel kvalitativt som kvantitativt, at den vil være velegnet ved uddannelsen af det værnepligtige personel, mens den til den anden side vil være således opbygget, at den ikke alene vil være brugbar ved hærens arbejde, men også anvendelig ved de to andre værn, søværnet og flyvevåbnet, selv om disse våben betinger en mere faglig betonet anvendelse end førstnævnte ville kunne nå.

På grundlag af dette arbejde, der er godkendt af organisationens repræsentantskab, tillader den sig ved nærværende forslag at fremføre sit syn på »personelloven«, lov nr. 227 af 18. juni 1951 og pege på de ændringer i loven, der efter vort skøn vil være nødvendige for at medføre bedre arbejdsindsats til gavn for forsvaret og større tilfredshed og arbejdsglæde for den enkelte befalingsmand.

Organisationen vil i det efterfølgende alene beskæftige sig med det område af »personelloven«, som det nedsatte udvalg, der har arbejdet med sa-

gen, har haft forudsætninger for at bedømme efter de erfaringer, som flere års tjeneste – såvel under de tidligere hærlove som under de nugældende forsvarslove – og flere års organisationsarbejde har givet dem.

I året 1939 dannedes organisationen »Dansk Underofficersforening af 1939«. Denne organisation blev af det daværende krigsministerium anerkendt som en militær personelorganisation.

I forbindelse med de nye forsvarslove ændredes organisationens navn til »Foreningen af Oversergenter & Underofficerer«. Ved skrivelse af 18. juni 1953 godkendtes af forsvarsministeriet de af de nye forsvarslove nødvendiggjorde ændringer af organisationens struktur samtidig med, at organisationens hidtil ikke-præciserede tilladelse til at forhandle problemer vedrørende den gruppe af befalingsmænd, som organisationen repræsenterede, blev anerkendt.

Organisationen har nu 23 lokalforeninger ud over landet med ca. 3000 medlemmer fordelt med ca. 2.550 oversergenter og ca. 400 sergenter.

Organisationen har til formål at samle og varetage de tjenstgørende oversergenter og sergenteres interesser såvel inden for som udenfor tjenesten, samt søge at fastholde de hjemsendtes interesse for forsvaret og dets udvikling. Desuden ser organisationen det som sin opgave i det omfang, det er muligt, at medvirke til højnelse – socialt som økonomisk – af gruppens medlemmer.

FORSLAG

For at søge at skaffe forsvaret en befalingsmandsgruppe, der bedre end den nuværende kontraktansatte vil være i stand til at løse den opgave, at virke som hjælper ved uddannelse af den brugbare soldat, tillader vi os at fremkomme med et forslag – herunder ændring af lov nr. 277 af 18. juni 1951 og lov nr. 278 af 18. juni 1951 i det omfang nærværende forslag nødvendiggør – der, efter vor overbevisning vil være et velegnet grundlag for opbygning af en befalingsmandsgruppe, der i en i forvejen fastsat årrække kan forventes at ville gøre en indsats, der vil være særdeles tilfredsstillende for alle parter, og som samtidig åbner mulighed for at søge at skabe sig en stilling inden for det område, hvor han gennem sin tjeneste har ført bevis for at have en alvorlig interesse.

Vi må dog forudskikke den bemærkning, at vi finder det rigtigst, at der pålægges det udvalg, der må antages at blive nedsat af faglige myndigheder – forsvarsministeriet m.v. – med henblik på fremsættelse af forslag til ny personellov, den opgave, at gennemføre en tilbundsående undersøgelse for at få klarlagt, hvilket behov, der måtte være for at udbygge specialgruppen i alle tre værn, således at denne kan udføre sin funktion den funktion, den i dag – væsentligt på grund af manglende tjenestereglement – ikke helt har haft lejlighed for at kunne udføre.

En sådan undersøgelse vil antagelig klarlægge, hvorvidt specialgruppen i sit nuværende omfang vil kunne »dække« specialerne, eller om en udvidelse måtte være nødvendig. Undersøgelsen vil antagelig også klargøre overfor de politiske myndigheder, hvorfor det har været nødvendigt for f.eks. flyvevåbnet at unnlade at besætte ca. 100 stillinger i specialgruppen.

Når organisationen finder anledning til at gøre disse sidste bemærkninger, da er baggrunden den, at organisationen finder at have en naturlig interesse i at medvirke til, at et så stort antal af organisationens medlemmer, som forholdene betinger, får mulighed for at skabe sig den faste tilknytning til forsvaret som dette, at blive fast befalingsmand, naturligt er.

Da man imidlertid ikke kan forvente, at de politiske myndigheder af økonomiske grunde på alle områder kan godtage de af de faglige myndigheder og respektive personerlorganisationer fremsatte ønsker og krav med hensyn til udbygningen af specialgruppen, tillader organisationen sig i nedennævnte at foreslå en udbygning af underofficersgruppen, hvorved der efter vort skøn vil fremkomme et vel indøvet befalingsmandskorps til dækning af det behov der ikke vil være tilgodeset ved en ikke fuldt udbygget specialgruppe.

UDVÆLGELSE AF BEFALINGSMANDELEVER

Udvælgelse af befalingsmandselever er i forbindelse med opbygning af befalingsmandskorpset af primær betydning, idet denne udvælgelse er afgørende for, at forsvaret får netop de emner, der betinger sikkerhed og tilfredshed med arbejdet.

Mens det i de tidligere hærlove var fastsat, hvilke forkundskaber, der var en forudsætning for indtræden på de forskellige befalingsmandsskoler, kan organisationen fuldt og helt tiltræde de i 1951 vedtagne forsvarslove nedfældede principper, hvorefter det ikke er forkundskaberne, men alene den pågældendes føreregenskaber, der er afgørende for hans fremgang i graderne – naturligvis i forbindelse med de forud eller under uddannelsen erhvervede kundskaber.

Dette medfører dog ikke, at vi mener det for rigtigst, at dette, at en befalingsmandselev, der har mellemskole- eller højere eksamen – af denne grund undgår koporalskolen og indtræder direkte på sergentskolen.

Vi mener tværtimod, at alle befalingsmandselever netop bør gennemgå den grundlæggende uddannelse, der er af uvurderlig betydning for hans kendskab til soldatens håndværk.

BEFALINGSMÆNDENES UDDANNELSE

De militære skoler

(bilag bagest)

Idet vi forudskikker den bemærkning, at vi fra vor side ikke har bemærkninger at gøre med hensyn til den uddannelse, der finder sted på de senere mili-

tære skoler forud for ansættelse som befalingsmand i tjenestemandstilling, skal vi tillade os at fremkomme med forslag til ændring af sådanne §§ i lov nr. 277 og lov nr. 278 af 18. juni 1951, som måtte være nødvendige for at skabe en befalingsmandsgruppe, der på det i vort forslag anførte grundlag vil være særdeles velegnet til at medvirke til løsning af det befalingsmandsproblem, der gang på gang af de militære myndigheder er fremhævet som en væsentlig hemsko i forbindelse med opbygningen af forsvaret, og som samtidig kan gennemføres inden for økonomisk overkommelige rammer.

Udviklingen siden lovenes ikrafttræden har imidlertid medført, at der, udover de ændringer organisationen tillader sig at foreslå i nedennævnte §§, nødvendigvis for søværnet og flyvevåbnets oversergentgruppes vedkommende indføres sådanne bestemmelser i den kommende personellov, at det særlige arbejde, der udføres af disse grupper, helt tilgodeses. De foreslåede ændringer har relation til den teknisk betonedede tjeneste i disse våben, mens »den almindelige geleduddannelse« i begge værn forudsættes lagt til rette på samme måde som i hæren.

Forslag til ændring af lov nr. 277

§ 12

Nuværende affattelse:

Forslag:

1. Der oprettes i fornødent omfang befalingsmandsskoler
 2. Ingen kan optages på befalingsmandsskoler uden først at være våbenøvet som menig.
 3. På befalingsmandsskolerne optages som elever egnede værnepligtige i det fornødne omfang. For hærens vedkommende udtages der i alt mindst 12% af den til det pågældende våben indkaldte værnepligtsstyrke som befalingsmandselever.
 4. På befalingsmandsskolerne optages endvidere egnede mather, der selv måtte ønske det.
 5. Senest 4 måneder efter, at et hold værnepligtige er mødt ved forsvaret, afgøres det, hvem der skal udtages til uddannelse som befalingsmandselever. Eleverne indtræder 6 måneder efter mødet enten på korporalskole eller sergentskole.
 6. Korporalskoler og sergentskoler opdeles i linier efter behov. Egnede elever kan under uddannelsen ved korporalskolen overgå direkte til sergentskolen.
 7. I sergentskoler kan endvidere optages egnede korporaler, der efter afsluttet uddannelse ved korporalskolen ønsker uddannelse som sergent.
 8. Efter befalingsmandsskolernes afslutning forretter elever, der er udtaget blandt de værnepligtige, fortsat tjeneste som befalingsmænd, indtil deres samlede tjenestetid ved forsvaret andrager for sergenter højst 24 måneder og for korporaler højst 18 måneder.
1. Intet.
 2. Intet.
 3. Intet.
 4. På befalingsmandsskolerne optages endvidere egnede overkonstabler/konstabler, der selv måtte ønske det.
 5. Senest 3 måneder efter, at et hold værnepligtige er mødt ved forsvaret afgøres det, hvem der skal udtages til uddannelse som befalingsmandselever. Eleverne indtræder senest 4 måneder efter mødet på korporalskolen.
 6. I sergentskoler kan optages egnede korporaler og overkonstabler/konstabler, der efter afsluttet uddannelse på korporalskolen og en periodes tilfredsstillende tjeneste ønsker uddannelse som sergent af reserven.
 7. Stykket udgår og erstattes af: Efter at have bestået sergentskolen udnævnes de pågældende til sergenter af reserven.
 8. Udgår.

Ny § 12 a

1. Egnede sergenter af reserven kan efter mindst 1 års tjeneste som sådanne indtræde som elever på oversergentskolen.
2. Efter oversergentskolens afslutning forretter de elever, der har bestået skolen, tjeneste som oversergenter af reserven i mindst 1 år.

§13.

Nuværende affattelse:

1. Befalingsmandsskoler oprettes særskilt for hvert våben eller dele heraf og underlægges vedkommende våbens generalinspektør.
2. Uddannelsen varer ved korporalskolen 4-6 måneder og ved sergentskolen 6-8 måneder.

Forslag:

1. Intet
2. Uddannelsen varer ved korporalskolen 4 måneder, ved sergentskolen 6 måneder og ved oversergentskolen 6 måneder.

§ 27.

Nuværende affattelse:

Som mekanikere af reserven kan ansættes specialarbejdere, der – efter aftjening af værnepligt – på kontraktmæssige vilkår har gjort tjeneste i søværnet i mindst 2 år.

Til mekanikere af linien kan udnævnes mekanikere af reserven.

Til overmekanikere af 2. grad kan udnævnes mekanikere af linien.

Til overmekanikere af 1. grad kan udnævnes mekanikere af 2. grad.

Mekanikere af reserven ansættes og afskediges af chefen for søværnet.

Mekanikere af linien og overmekanikere udnævnes, forfremmes og afskediges af forsvarsministeren.

Forslag:

1. Som tekniker/specialist af 2. grad i hæren kan ansættes hertil uddannede oversergenter af reserven, der forud for militærtjenesten har gennemgået en håndværksmæssig uddannelse med afsluttende prøve.

Til tekniker/specialist af 1. grad i hæren kan udnævnes tekniker/specialist af 2. grad i hæren.

2. Som tekniker/specialist af 2. grad i søværnet kan ansættes hertil uddannede oversergenter af reserven.

Til tekniker/specialist af 1. grad i søværnet kan udnævnes tekniker/specialist af 2. grad i søværnet.

3. Som tekniker/specialist af 2. grad i flyvevåbnet kan ansættes hertil uddannede oversergenter af reserven.

Til tekniker/specialist af 1. grad i flyvevåbnet kan udnævnes tekniker/specialist af 2. grad i flyvevåbnet.

4. Tekniker/specialist af 2. grad i hæren, søværnet og flyvevåbnet ansættes og afskediges af chefen for henholdsvis hæren, søværnet og flyvevåbnet.

5. Tekniker/specialist af 1. grad udnævnes, ansættes og afskediges af forsvarsministeren.

Nuværende affattelse:

1. Til korporaler kan udnævnes mather og menige, som har gennemgået en korporalskole eller dertil svarende uddannelse med tilfredsstillende resultat.
2. Menige kan udnævnes til korporaler ved deltagelse i fortsat øvelse eller ved antagelse til frivillig tjeneste.
3. Til sergenter kan udnævnes korporaler, mather og menige, som har gennemgået en sergentskole eller dertil svarende uddannelse med tilfredsstillende resultat.
4. Til sergenter i flyvevåbnet kan endvidere udnævnes flyveelever ca. 1 år efter indtræden på flyveskolen.
5. Til oversergenter kan udnævnes sergenter, der efter den pligtige fortsatte tjenestes ophør antages til frivillig tjeneste på kontraktvilkår.
6. Udnævnelse og forfremmelse foretages ved søværnet og flyvevåbnet af værnscheferne; ved hæren udnævnes og forfremmes korporaler af regimentets chef, sergenter og oversergenter af vedkommende våbens generalinspektør.

Forslag:

1. Til korporaler kan udnævnes overkonstabler/konstabler og menige, som har gennemgået en korporalskole eller dertil svarende uddannelse med tilfredsstillende resultat.
2. Intet.
3. Til sergenter af reserven kan udnævnes korporaler og overkonstabler/konstabler, som har gennemgået en sergentskole eller dertil svarende uddannelse med tilfredsstillende resultat.
4. Intet.
5. Til oversergenter af reserven kan udnævnes sergenter af reserven, der har gennemgået oversergentskolen med tilfredsstillende resultat.
6. Udnævnelse og forfremmelse af korporaler og sergenter foretages ved søværnet og flyvevåbnet af værnscheferne; ved hæren udnævnes korporaler af regimentets/afdelingens chef, sergenter af reserven af generalinspektøren for vedkommende våben. Oversergenter af reserven udnævnes af forsvarsministeren.

Ny § 28 a.

Oversergenter af reserven i hæren og søværnet, der har forrettet tjeneste i et af forsvarsministeren fastsat åremål, kan udnævnes til stabssergent.

Tilføjelse til § 38:

Stabssergenter 55 år

Tilføjelse til § 45:

Tekniker/specialist/oversergenter og oversergenter af reserven har, når de har forrettet tilfredsstillende tjeneste i graden - forud for en ikke-befalingsmandsuddannelse - adgang til de passende civile stillinger, der måtte blive ledige inden for forsvaret.

Bemærkninger til omstående

Organisationen har ved nærværende forslag søgt at medvirke til skabelsen af en befalingsmandsgruppe, der er uddannet på en sådan måde, at den på bredest mulig basis kan medvirke til opbygningen af et effektivt forsvar, og som vil være velegnet rekrutteringsgrundlag for det faste befalingsmandskorps, der naturligvis bør have en uddannelse, der betinger deres fuldstændige kendskab til soldatens tarv.

Herudover vil der imidlertid altid blive et »overskud« af befalingsmænd udgået fra oversergentgruppen, der på grund af det fastlagte tjenestemandsnormativ vil være afskåret fra at indtræde i det faste befalingsmandskorps = specialgruppen. Denne gruppe af befalingsmænd mener organisationen er af en sådan kvalitet, at det må anses for urimeligt, om den bliver »spildt« på et alt for tidligt tidspunkt.

Hertil kommer, at de moderne våben og tekniske installationer kræver en større og større specialuddannelse, en uddannelse, der af økonomiske grunde efter organisationens skøn vil være mest hensigtsmæssig at give oversergenterne af reserven med den heraf følgende mulighed for netop at gøre disse til teknikere/specialister på bestemt afgrænsede områder, en udnyttelse, der både vil være effektiv og rationel, idet denne gruppe ved en sådan uddannelse vil erhverve det praktiske greb på tingene, der vil være af den største betydning for en forsvarlig uddannelse af det værnepligtige personel.

Vi vil derfor mene, at forsvaret vil være tjent med, at sådanne velegnede befalingsmænd får mulighed for at fortsætte med deres virke på de områder, som deres evner betinger.

Til den anden side undlader vi ikke at påpege, at såfremt forsvaret ikke byder ungdommen mere tilfredsstillende forhold end de nuværende, kan det befrygtes, at forsvaret i fremtiden vil få vanskeligt ved at udbygge rammerne for befalingsmandskorps på en for forsvaret tilfredsstillende måde.

Idet man skal tillade sig at henvise til vedlagte skitse (se bagest), skal man vedrørende uddannelsen til befalingsmænd tillade sig at fremføre følgende:

Udvælgelsen:

Det er en forudsætning, at udvælgelsen til befalingsmandselev alene sker på grundlag af soldatens egnethed.

Korporalskolen:

Undervisningen her bør tilrettelægges således, at den pågældende modtager en sådan uddannelse i de militære fag, at han kan virke som hjælpeinstruktør i geledet eller ved tilsvarende hjælpevirksomhed på de tekniske installationers område. Der bør gives fornøden undervisning i dansk, skrivning og regning, således at han får nogen sikkerhed i skriftlige arbejder.

Geledtjeneste/teknisk tjeneste

Efter denne grunduddannelse forretter han tjeneste i geledet/teknisk tjeneste i en uddannelsesperiode som korporal. Søger han ikke, eller optages han ikke på en sergentskole, hjemsendes han efter den for korporaler fastsatte pligtige tjeneste.

Sergentskole:

Godtages han til indtrædelse på sergentskole, sker dette efter 4 måneders tjeneste som korporal. På sergentskolen, der oprettes inden for de enkelte værn, bør undervisningen foregå i sådanne fagklasser som forsvarsministeren finder anledning til at oprette.

Sergentskolens mål er at give eleverne en sådan teoretisk og praktisk uddannelse, at de efter udnævnelse til sergent af reserven er brugbare inden for det speciale, hvortil de er uddannet.

På sergentskolen gives i de civile fag den fornødne undervisning i dansk, engelsk, regning og skrivning.

Geledtjeneste/teknisk tjeneste:

Derefter forretter sergenterne af reserven tjeneste som sådan i indtil 12 måneder, hvorefter han enten hjemkommanderes eller indtræder som elev på oversergentskolen.

Oversergentskolen:

Undervisningen på denne skole bør bestå dels i militære dels i civile fag, og den bør tilrettelægges på en sådan måde, at oversergenten på dette grundlag modtager en så all-round militær og civil uddannelse, at han i kraft af denne vil være i stand til at hævde sig.

Med henblik på de militære fag vil det være nødvendigt at lægge vægt på, at oversergenten af reserven bliver uddannet som specialist på bestemte områder, således at han bliver brugbar som instruktør i

for eks. skydning, gymnastik, våbenbetjening o.s.v. samt for den tekniske/specialuddannede på de tekniske områder, hvor han skal anvendes, idet den voldsomme udvikling, der i de sidste årtier har fundet sted på såvel det våbenmæssige som det militærtekniske område nødvendiggør en sådan specialuddannelse, og erfaringer viser da også, at det i dag er umuligt for en mand at beherske alle de discipliner som en befalingsmandsuddannelse kan kræve.

I forbindelse med denne oversergentskole foretages første vurdering, der skal medvirke til at fastlægge, hvorvidt den pågældende vil være egnet til uddannelse som fast befalingsmand, idet der dog samtidig i høj grad lægges vægt på den praktiske tjeneste han henholdsvis har haft og vil få som oversergent af reserven.

Ved indtræden på oversergentskolen skal eleven forpligte sig til tjeneste i 1 år efter udnævnelsen, og han kan derefter bestemme den videre udvikling nemlig:

1. Gå på befalingsmandskole med uddannelse som fast befalingsmand for øje.
2. Hjemkommanderes, eller
3. På kontraktvilkår for mindst eet år ad gangen indtil 12 år – dog ikke ud over det fyldte 32. år – at forrette tjeneste som oversergent af reserven.

For så vidt den pågældende har forrettet tilfredsstillende tjeneste, kan han i det omfang, der er ledige stillinger udnævnes til s t a b s e r g e n t.

Denne i praksis nu meget erfarne befalingsmand bør – under underafdelingens tilsyn og ansvar – forstå den manuelle uddannelse og/eller den ved underafdelingen forekomne administration.

Organisationen er indforstået med, at stabssergenten ikke skal være tjenestemand, men til den anden side skal han ikke kunne afskediges før det i § 38 nævnte alderstrin med mindre forhold, der omtales i lov nr. 154 af 7. juni 1958 = lov om lønninger og pensioner m.v. til statens tjenestemænd, §§ 60 og 61 kommer til anvendelse.

Antallet bør være af en sådan størrelsesorden, at der i dette hverv ligger en tiltrækningskraft for dygtige initiativrige befalingsmænd, der på den ene side ikke har haft mulighed for at indtræde på en militær skole med uddannelse til fast befalingsmand for øje, enten fordi han er blevet afskåret herfra ved normativets størrelse eller fordi f.eks. hans evner til »boglig syssel« ikke har været af tilstrækkelig kvalitet, medens hans praktiske tjeneste har dokumenteret, at hans indsats og virke i forsvaret har været af en sådan standard, at det ville betyde et tab for forsvaret, om han på et alt for tidligt tidspunkt måtte bryde ud, fordi de fremtidsmuligheder, der måtte ligge inden for forsvaret ikke var tilstrækkelige.

Da han gennem sin tjeneste har dokumenteret, at han er velkvalificeret til arbejdet indenfor forsvaret, og da man ikke kan forvente, at en mand vil være i stand til ud over en vis årrække at yde top præstationer, bør der ved lovgivningen levnes ham mulighed for at fortsætte inden for forsvaret ved sådanne civile stillinger, det vil være naturligt for

ham at ofre sine kræfter på, idet der herved tillige skabes en rimelig afgang, der må antages at kunne opvejes af den tilgang, der utvivlsomt vil være af oversergenter af reserven, der har tjent det foreskrevne antal år, og som den ovenfor beskrevne afgang vil kunne få mulighed for fortsat virke.

På samme måde som den geleduddannede oversergent af reserven/stabssergent har dokumenteret sin anvendelighed og sine kvalifikationer for de mulige civile stillinger under forsvaret, på samme måde må der gives de oversergenter af reserven, teknikere/specialister, der på tilsvarende område har vist tilsvarende anvendelighed, adgang til sådanne ledige civile stillinger under den tekniske og administrative tjeneste, som deres forudgående teknisk/administrative militærudannelse umiddelbart betinger, idet opmærksomheden her henledes på, at det vel inden for flyvevåbnet vil være muligt at udbygge en civil betonet gruppe på et antal tjenestesteder, f.eks. på flyvevåbnets centralværksteder, hvor den teknisk/administrative uddannelse vil være mere påkrævet end den befalingsmandsmæssige, om end den sidstnævnte naturligvis bør være baggrunden for den første.

Når organisationen i den forbindelse med fremsættelse af sit forslag til sådanne ændringer i personelloven, at denne bedre end hidtil tilgodeser den tjeneste, der udføres af forsvarets oversergenter, har tilladt sig at henføre den foreslåede oprettelse af de nye stillinger tekniker/specialist til loven § 27, skyldes dette, at de erfaringer, der er indhøstet siden »mekanikerordningen« indførelse, har klargjort, at oversergenter i søværnet – i alt fald efter det for organisationen foreliggende – ikke har haft mulighed for at indtræde i denne gruppe.

Man er imidlertid fra vor side ikke blind for, at ikke alle, der efter vort forslag får mulighed for at frekventere en oversergentskole, vil kunne fortsætte i de ovenfor nævnte stillinger efter deres fyldte 32. år, hvorfor disse ved dette alderstrin må være indstillet på, at de skal ud i det civile liv og der skabe sig en livsstilling.

Organisationen hilser derfor også – således som anført i vor skrivelse af 2. juni 1960 til forsvarsministeriet i forbindelse med den mulige indførelse af stampersonel – med den største tilfredshed det af Forsvarets Personeludvalg til forsvarsmministeriet fremsendte forslag om tjenesteomgang for stampersonel m.v., der efter organisationens skøn på dette område vil sikre forsvaret en rimelig gavntjeneste, mens det til den anden side på tilfredsstillende økonomisk måde vil understøtte de oversergenter af reserven, der af pladmæssige grunde vil være afskåret fra enten at indtræde i den faste specialgruppe eller fortsætte på kontrakt, således som det vil være tilfældet for et betydeligt antal af den gruppe, organisationen har den ære at repræsentere, såfremt det af os foran skitserede forslag godtages.

De førstnævnte vil efter den i Forsvarets Personeludvalgs forslag anførte bonusordning ved

hjemkommandering have økonomisk baggrund for atter at blive optaget i det civile arbejdsmarked og endda med en almenuddannelsesmæssig ballast, der vil være af den største betydning for de pågældende.

Det er netop vore erfaringer under de nu gældende bestemmelser, at den befalingsmand, der har ofret en årrække i forsvaret, ofte ved sin tilbagevenden til det civile liv, er distanceret, idet der her er sket en udvikling, som han ikke har haft mulighed for at følge.

Det er os naturligvis også bekendt, at det i enkelte tilfælde har vist sig, at en mand, der gennem år har haft lejlighed til at befale og have et ansvar, har haft tilpasningsvanskeligheder ved tilbagevenden til det civile liv.

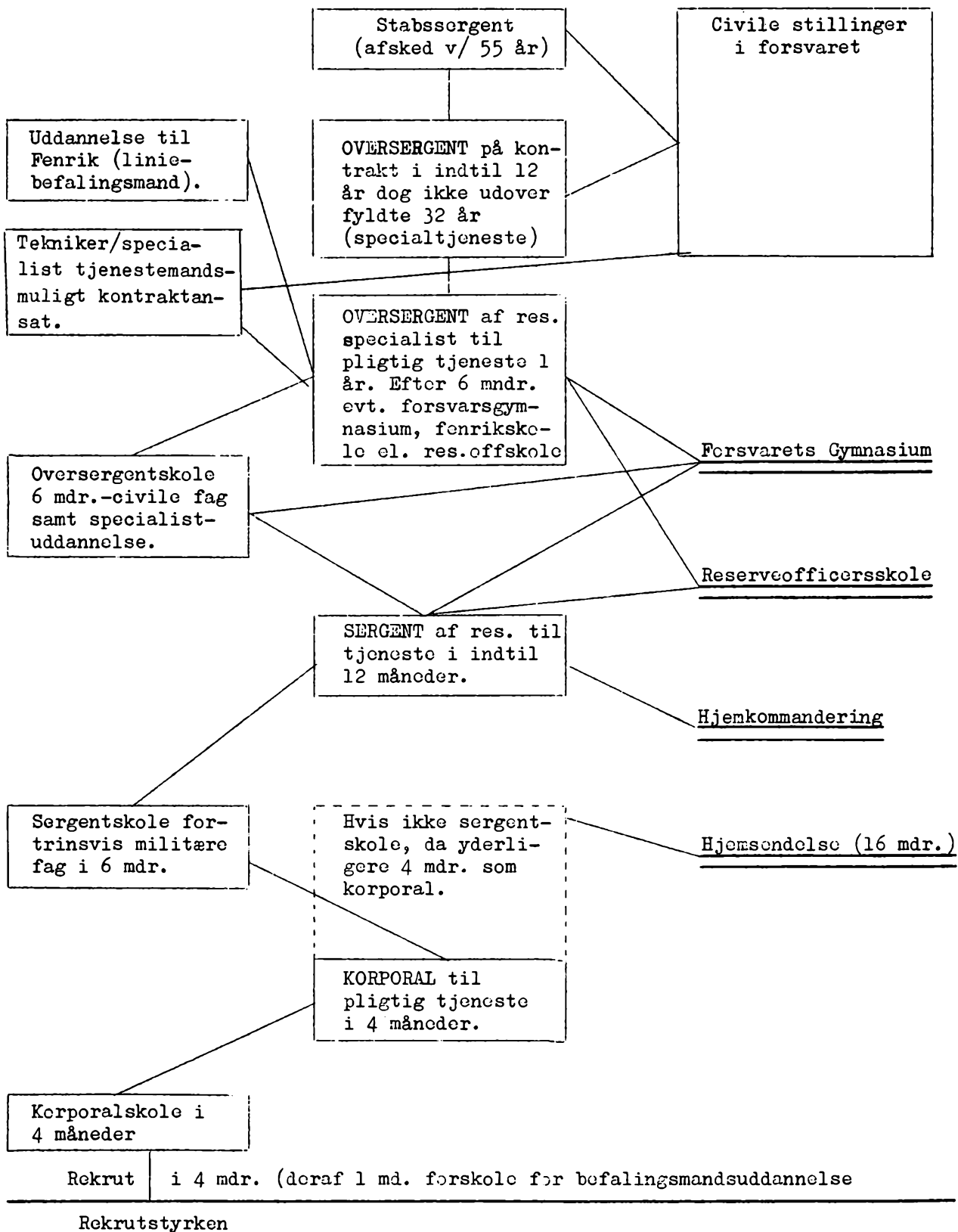
Det af Forsvarets Personeludvalg foreslåede bortfjerner efter organisationens skøn en betydelig del af den skitserede risiko, idet den pågældende vil

have erhvervet en yderst værdifuld uddannelsesmæssig ballast og er sikret en sådan økonomisk baggrund via bonusordningen, at han herved har fået en tilfredsstillende mulighed for at skabe sig en betryggende fremtid.

Foreningen af Oversergenter og Underoficerer har tilladt sig at udarbejde ovennævnte forslag og fremdrage nogle linier i forbindelse med det stadig standende befalingsmandsproblem i håb om at disse tanker kan medvirke til løsning af problemet på det område af personelloven, som vi mener kan ændres på en sådan måde, der sikrer trygge forhold for gruppen og skaber tilfredshed hos forsvarets myndigheder, og vi overleverer det til velvillig overvejelse.

P.o.v.
S.E.R. Kofoed
landsformand

FORENINGEN af OVERSERGENTER & UNDEROFFICERER
 Bilag til personellovsforslag

Personregister

Andersen, A.	34	Fonesca, K.E.	64
Andersen, A.C.	80-83-85	Frederiksen, E.A.	34-43
Andersen, A.J.	60	Friis, H.F.	165
Andersen, Alsing	26	Frost, E.	53-81-91-339-340
Andersen, E.G.	327		
Andersen, E.L.	48-49-54-56-61-62-71-75-77	Gabriel, P.C.	49
Andersen, H.C.	62-63-64	Gedsø, E.	273-303-310-316-323-331
Andersen, Holger	73-75-76-78-81-82-85-91-95-101 111-163-207-339	Gjedde, D.	34-43
		Gram, Victor	197-211-225-272
Andersen, P.	133-134	Guldberg, S.	34
Andersen, R.S.	110	Gørtz, E.	49-50-51-53-56-70-75-77-86-335
Andersen, S.A.	56		
Andersen, Tage	145-146-147-149-154-156	Halck, Kn.	336
Andersen, Ulrik	210	Hansen, A.K.K.	34
Andreasen, A.	76	Hansen, B.A.	28
Asaa	55	Hansen, Cecil	64-65-71
Axelsen	123	Hansen, F.D.	207-273-351-352
Axmann, R.	163	Hansen, Fl.	242-303-310-316-331
		Hansen, Fl.	55
Bach-Jensen	169-207	Hansen, Fyn	80-83-89-95
Bach, Kpl.	34	Hansen, H.	296-303
Bang	55	Hansen, H.C.	85
Bendixen, J.B.	207-242-249-251-257-273-279	Hansen, Hilmer	31-34-43
Birkebaks, Knud	328	Hansen, H.V.R.	303
Bisgaard	55	Hansen, K.E.	348
Bjerring-Petersen	96	Hansen, N.A.D.	31
Bjørn-Jensen	61	Hansen, P. Birkedal	135-174
Bjørn-Kraft, O.	66-68-69-80-136-321	Hansen, Poul	84-86
Bladt-Petersen	156-191-204-205-273	Hansen, Rasmus	121
Blixenkroner-Møller, O.	328	Hartvig	61-62-65-74-75-77-78-79-84-87-89
Bohnsen, F.P.	34	Hasbild, R.H.G.	90-95-96-101-104-107-111
Boisen, G.	273		28-31-35-43
Bonemann	96	Hegner, J.A.	283-284-303-308-352
Borup	69	Heise, kommandør	297
Boye-Hansen	163-169	Helinck	211
Briksby, F.	74-84-87	Helsø, S.B.R.	34-43
Brodersen, H.	91-93-95-101-111-129-133-134 163-169-188-207-229-340	Helver, A.V.	331
		Hemmingsen, Ole	45
Bruhn, P.M.	296	Henriksen, J.V.	55-76
Buxbom, K.H.H.	48-49	Herkov	34-43
Byskou, U.W.G.	34	Hermansen, I.P.	28-31
Bøgen, G.	229	Hermansen, P.A.	65-119-137-141-162-169
Bøtcher, H.	84-346	Hjermind, P.	163
		Hjorth, P.	64-65
Calundann, A.C.	212	Holm, Sv.	207
Christensen, A.H.	179-211	Holmbeck, K.	297
Christensen, fru	85	Hoogenboom	276
Christensen, H.E.	59	Hougaard, P.	34
Christensen, Obl.	210	Hougaard, V.V.	34
Christensen, O.E.	25-26-27-28-31-33-34-35-43	Husted, H.P.	33-35-43
Christensen, Panduro, oberst	112-145	Husum, H.	33
Christensen, Q.	34-43	Hvidkilde, C.E.	99-119-211
Christensen, S.A.	346-347	Høgberg, Obl.	95
Clausen, Kommandør	211	Højer-Larsen	76
Corny	103	Høxbro, K.E.V.	
Dehn-Jensen	112	Jacobsen, Frode	119
Dupont, H.L.	303	Jacobsen, H.K.	34
Døhrer, K.E.	54-55-56-62-65	Jakobsen, J.P.	49
		Jakobsen, K.O.	108-132-211
Egemose, E.	296	Jacobsen, Vald.	85-86-95-134-137-213-216-242-262
Engell, generalmajor	182-237	Jensen, Børge	273-313-315-331
Eriksen, Holger	110		
Eriksen, K.G.	34-43	Jensen, C.A.	303
Eriksen, K.H.	31-35	Jensen, E.J.	45-46-47-54-55-56-59-62-85-86
		Jensen, F. Busse	331

Jensen, H.	34-43	Lundberg, V.B.	83
Jensen, Helge	139	Lunn, C.	81
Jensen, J.K.	273-303-323	Lunn, Chr.	339
Jensen, Jørgen	96	Lysgaard, A.	34-48-49
Jensen, K.E.	327	Løkkegaard-Hansen	80-83-89-95-101-129-133
Jensen, L.V.	273		
Jensen, N.P.	303	Macheprang	56
Jensen, P.	78	Madsen, M.	346
Jensen, S.A.M.	83-85-86-95-101-111-129-133-163 169-174-188-191-200-201-203-345	Madsen, M.H.	207
Jensen, S.C.	296	Majonica, Ernst	311
Jensen, S.Aa.C.	123-169-188-189	Manggaard	95
Jensen, T.A.	84	Martinsen, J.	327
Jensen, Th.	339	Mattson	210
Jeppesen, H.K.	242-273-303-329-331	Melskens, R.	273
Jespersen, J.	169-188-189	Mikkelsen, Max	193
Jessen, E.A.	310-316	Momme, A.V.	34-43
Johansen, B.	31-34-43	Mortensen, K.G.S.	49-54-55-60-61
Johansen, B.A.	34-43	Mortensen, S.A.	45-46-48-49-335-336
Johansen, Bjarne	241-273-277-300-331	Mortensen, V.	34-43
Johansen, H.J.	156-163-167-169-207-242-249-256 273-303-315-327	Muxoll	212
Johansen, S.G.	29	Møller, F.F.	66
Johnsen, B.B.	89-95	Møller-Jensen	184
Johnsen, W.	86	Møller, K.	262
Johnstad-Møller	119	Møller, Ob.	70
Juelsman-Hansen, C.O.	249-273	Møller, Walther	133-134
Juul Christensen, P.	207-315-329	Mølvang, P.	273
Jul Larsen, B.	172-351	Nielsen, A.E.	33-35-43
Junggaard, J.	45-49	Nielsen, A.J.	34-43
Jønsson, P.	315	Nielsen, A.R.	34-43
Jørgensen, A.P.	53-55-56-59-61-71-75-77-87	Nielsen, Børge	133-134-163
Jørgensen, B.W.	95-97-101-111-129	Nielsen, Edith	228-229-250
Jørgensen, Johs.	163-169-184-207-229-250-303-308 310-336-337-351	Nielsen, Edv.	173
Jørgensen, Kpl.	34	Nielsen, E.S.	34
Jørgensen, N.A.	180-181	Nielsen, E.T.	45-46-47
Jørgensen, O.	61-62-65-75-80-83-84-89-95-101-111 129-133-134-163-169-207-273-331-345	Nielsen, F.O.	45-47-48-50-53-55-61-85-86-335 340-341
Kaas, S.	61-62-66-75-77-87	Nielsen, F.T.	34
Karlsen	60	Nielsen, G.	61-62-71-74-78-82-84-87-89
Kleiven	84	Nielsen, H.P.	34-43
Knudsen, E.V.	129-133-163	Nielsen, J.	50-53
Koch, I.A.M.	34-43	Nielsen, Jens Ole	331
Kofoed, S.E.R.	85-93-95-96-97-101-107-111-117 125-129-131-133-134-138-145-147 153-163-165-169-173-183-191-193 210-211-212-218-262-314-315-339 351	Nielsen, J.S.	25-26-27-86
Konradsen	163-168	Nielsen, K.E.	303-308
Kristensen, Arne	156-167-169-249	Nielsen, Kn.	309
Kristensen, J.	34	Nielsen, N.G.R.	331
Kristensen, J. (Holmes)	328-329-331	Nielsen, P.	241
Kristensen, K.J.	54-55-56	Nielsen, Poul	241-262-273-315-324
Kristensen, Kn.	70	Nielsen, S.A.	46-48-54-56-65-90
Kristiansen, J.	249-273	Nielsen, Th.	83-89-95-101-111
Kristjansen, J.M.	249-273	Nielsen, Tom	327
Krohn, J.	273	Ninn-Hansen, E.	263-272-275-277-279-280-409
Krohn, Victor	23-63-76-336	Nissen, A.	76-77-80-81-82-83-85-88-89-93-94 97-212-339-341
Lahrmann, H.	316-328-337	Norvin, N.O.	56-60
Langseth, C.	207-211	Olefsen, S.E.F.	34-43
Larsen, A.	34	Olesen, S.E.P.	28-29-31
Larsen, Aksel	70	Olsen, Henry F.	303-310
Larsen, Lars C.	331	Olsen, H.H.	34
Larsen, H.	34-43	Olsen, O.A.	48-49-352
Larsen, H.E.	123-133-134-156	Olsen, S.A.J.	56-59-61-75-77
Larsen, M.H.	33	Orlov-Andersen, G.	336
Larsen, O.	25-31	Parbæk, S.	273-323
Larsen, O.T.A.	34	Pater, S.	74-80-83-85-89-95
Larsen, P.A.	34-129-163-167-345	Pedersen, G.K.	34-43
Larsen, Sv.E.	331	Pedersen, H.C.	193
Larsen, W.	34	Pedersen, P.A.	89-159
Lauritsen, E.A.	273	Peitersen	97-102-110-111
Laursen, René	310-316	Petersen, A.H.	95
Lehmann, F.R.A.	34	Petersen, C.	34-43
Levinsohn, B.	249-273	Petersen, F.M.G.	25-26-27-28-31-33-86
Lind, K.	168-178	Petersen, Flach	211-212
Lindhard	141	Petersen, Harald	61-77-115-118-135
Ludewig, J.	207	Petersen, K.R.	45
Lund, Gen.	211	Petersen, P.E.	193
Lund, J.	76	Petersen, S.O.	188
		Phil, Chr.	54-55-56-59-61-62-65-71-75-80-83 85-86-89-90-95-129-341
		Pontoppidan, E.	340
		Poulsen, A.H.	34-43
		Poulsen, H.I.	28-31-34-43

Poulsen, H.O.A.	28-29-31-34-43-87	Sørensen, A.	310-316
Poulsen, Kpl.	34.	Sørensen, A.E.	53-54-55-56-61
Raabye, E.	47	Sørensen, A.I.	50-56-65-71-335-336
Ramberg, Kurt	310	Sørensen, Ax.	70-80-87
Ramsing, C.	34-43	Sørensen, Chr.	163-169-172-188-189-193-207-210
Rasmussen, B.	273		211-212-221-231-234-242-243-250
Rasmussen, C.	310-316		259-264-273-275-279-280-281-297
Rasmussen, H.F.	61-80-83-89-95		304-310-311-313-314-315-323-327
Rasmussen, H.W.	34-43	Sørensen, P.H.	328-329-337-351-409
Rasmussen, J.	53-54-55-56-62-87	Sørensen, S.J.	49
Rasmussen, J.C.	34		173
Rasmussen, J.F.	54-55-56-62	Telling	281-303-308
Rasmussen, L.	61	Therkildsen, A.P.J.	34
Rasmussen, OS	229	Thomsen, E.	327
Rasmussen, T.	207-273	Thomsen, E.H.	95
Rohde-Petersen	303	Thomsen, R.	34-43
Rosendahl-Jensen, J.	34	Thorsen, Obl.	174
Rotbøll, J.C.	242-249-273-275-301-331	Thousing, N.C.	54-55-56
Rousøe, V.	47	Thygesen	65-68-80-81-117
Røjgaard, N.P.	250	Toft, Ev.	327
		Toft, S.	273
Salskov-Andersen	28-31-35-43	Uldal	76
Sandager	77	Ulstrup, I.	163-169-207-229-242-273-277-278
Schourup Sørensen, H.F.	50-53-54-55-56-60-61-62-63-73-75	Vallentiner	145-157
	77-81-85-87-90-136-212-320-321	Van den Berge	311
Selberg, I.	273	Villadsen, A.P.	95-101-111-129-133
Simonsen, G.M.	64-66-73	Vindelev, Ib	191-205-207-242-273-310-315-316
Simonsen, K.E.	33-35-43		331
Sindal Maj	211	Volland, H.	297-311
Skafsgaard, O.	34-43	Voss-Petersen, H.	64
Skousen, O.	273	Vous, C.H.	39-55-86
Skov, L.	303	Vyum, E.	88
Skov, Ob.	200	West	53
Skriver-Jensen	100-109	Wismann, J.	165
Skrydstrup, J.H.	34-43	Witt	56
Strauning, Th.	26	Wittus, P.H.	327
Stolberg, O.	184-191-203-204-211	Zigler	211
Strær	129	Østergaard, Knud	177-186
Sund, Kn.	178	Østergaard, Ole	172-179-210-211-275-351-409
Svanholmer, F.	133-134-166-167	Østergaard Madsen	184
Svendsen, H.	276		
Særmark-Thomsen, K.	47-48-49-53-54-55-56-59-61-62-68		
	70-74-75-78-79-80-83-84-85-86-87-89		
	94-95-101-104-111-114-123-129-133		
	134-135-136-139-163-169-320-336		
	340-341-343-351		

Repræsentantskabsmøder afholdt i:

Fredericia	1972
Haderslev	1955
Herning	1965 – 1971 (ekstraordinært) 1973 (ekstraordinært)
Holbæk	1941 – 1960
Holstebro	1961 – 1966 (ekstraordinært)
København	1939 – 1943 – 1945 – 1949 – 1951 – 1956 – 1957 (ekstraordinært) – 1958 – 1964
Næstved	1948 – 1954
Nyborg Strand	1967 (ekstraordinært) – 1968
Nørre Uttrup	1966
Odense	1942 – 1944 – 1953
Randers	1952
Skive	1974
Skjern	1977
Skrydstrup	1963
Sønderborg	1947
Vedbæk	1970
Vordingborg	1962
Aalborg	1959
Aarhus	1946 – 1957

Organisationens landsformænd

O.E. Christensen	7. maj 1939 – 1. okt. 1941
E.T. Nielsen	1. okt. 1941 – 1. nov. 1941
E.J. Nielsen	1. nov. 1941 – 14. juni 1942
F.O. Nielsen	14. juni 1942 – 6. juni 1943
Schourup Sørensen	6. juni 1943 – 4. maj 1947
A. Nissen	4. maj 1947 – 18. nov. 1951
S.E.R. Kofoed	18. nov. 1951 – 11. maj 1963
Chr. Sørensen	11. maj 1963 – 30. maj 1976
Jørn Kristensen	30. maj 1976 –

Organisationens æresmedlemmer

F.O. Nielsen	udnævnt 6. juni 1943 i UF
Victor Krohn	udnævnt 1. aug. 1945 i UF
S.E.R. Kofoed	udnævnt 11. maj 1963 i FOU
Børge Jensen	udnævnt 13. juni 1973 i SFO

UF – FOU – SFO
»ORGANISATIONENS ARBEJDE OG VIRKE«
1939-1979
AF BØRGE JENSEN

© 1979 Sergentgruppens Fællesorganisation, Herning
Omslag og tilrettelægning: Henning Lahrman
Sats og tryk: Rounborgs Grafiske Hus, Holstebro

ISBN 87-980790-1-8

